

YAZILAR

6

İhramcızâde
Hacı İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ

İSBN:

ismailhakkialtuntas@gmail.com

<http://ismailhakkialtuntas.com>

Dizgi : **H. İsmail Hakkı Altuntaş**

Kapak :

Baskı- Cilt :

2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه وسلم اجمعين

İnternetteki sitemiz <http://ismailhakkialtuntas.com/> da 2012 yılında okuyucularımızla paylaştığım yazıları bu kitapta topladım. Yazılarda sıra gözetilmedi. Değişik konular peş peşe yazıldı. Bu şekilde okuyan açısından fazla sıkıntı oluşturmayacağı düşünüldü.

Tevfik ve inayet Allah Teâlâ'dandır.

İhramcızâde
İsmail Hakkı ALTUNTAŞ
Esenler /İstanbul

Başlangıç: 31.05.2012

Bitiş : 03 . 10. 2012

MUHAMMEDİ DUA (sallallâhü aleyhi ve sellem ve ala âlihî) [1]

Ey Rabb'imiz; Sen çok yücesin, her kusurdan pak ve münezzehsin. Sen, celâl ve ikrâm sahibisin.

Ey Allah'ım verdiğin nimetler için, Sana layık hamd ile şükür ederiz. Seni tesbih ve takdis ederiz. İlham ettiğin hidayetlerden dolayı şükürler olsun;

Sunmuş olduğun bol ve kâmil bağışlar, eşsiz ve benzersiz geniş ihsanlar ve lütfettiğin tüm nimetlerin için övgüler olsun.

Kuvvet ve gücün yalnızca kendinde, yaratılmışların açılması ve kapanması kendisi ile olan Allah'ım, şükürler olsun.

Ey Allah'ım, önceden olan bir şeye dayanmadan ve bir eş ve benzerin olmadan, yaratıkları yaratmaya muhtaç değilken ve yaratmada kendine bir faydası yokken, kendi güç ve dileğinle her şeyi var ettin.

Gözlerin Sen'i görmesi, dillerin sıfatlarını beyan etmesi ve kavrayışların mahiyetini anlaması imkânsızdır. Sadece hikmetinin sağlamlığını bildirmek, itaati hususunda uyarmak, kudretini aşikâr etmek, mahlûkatını kulluğa çağırarak ve çağrını güçlü kılmak için bizleri vücuda getirdin. Sonra da bizleri kendi gazabından korumak ve cennetine sevk etmek için, itaat karşısında mükâfatı ve isyan karşısında da azabı vaat ettin.

Ey Allah'ım, şahadet ederiz ki, Sen'den başka bir ilah ve ortağın yoktur; birsin; Sen âlemlerin Rabb'isin.

Biz, Senin kulların, gücümüz yettiği müddetçe Senin ahdin ve va'din üzereyiz. Yaptıklarımızın kötülüğünden Sana sığındık. Bize verdiğin nimetini anarken günahımızı da arz ederiz ki, bizi dilersen affedersin. Nefsimize haksızlık ettik, günahlarımızı itiraf ediyoruz. Bütün günahlarımızı affetmeni diliyoruz. Çünkü günahları ancak Sen bağışlar ve affedersin.

Ey Allah'ım, nimetlerini artırarak bizleri şükretmeye çağırdın. Nimetlerin sayılmaz, şükürün eda edilmez ve ebedi oluşların idrak olunabilmeleri imkânsızdır.

Ey Allah'ım, takdir ettiğin şeylerin her durumundan haberdarsın ve işlerin sonunu ve olayların akışını en güzel bilensin.

Ey Allah'ım, aklımızın kavrayabilmesi için tevhit düşüncesini apaçık kıldın. Tevhidin özünü ihlâs kıldın ki, kalbimiz ona bağlansın.

Allah'ım, Senden hakkıyla korkmayı ve ancak Müslüman olarak ölmeyi bize nasip kılmanı diliyoruz.

Allah'ım Senden gerçekten korkmayı başarabilmek için ilmimizi artır.

Ey yakaranlara cevap veren, ey imdat isteyenlerin imdadına koşan, Ey güven isteyenlere emniyet sağlayan, üstün yardımınla bizi kuvvetlendirmeni diliyoruz. Kur'an-ı Kerim'de belirttiğin yardımla bize yardımda bulunman ile nimetlere kavuşalım.

Allah'ım emrini tamamlamak, kendi hükmünü geçerli ve kesin kılmak için Fahri Âlem Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizi son rasül olarak gönderdin.

6 YAZILAR

Şahadet ederiz ki, Fahri Âlem Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz, Sen'in kulun ve son resulündür.

İnsanlar ve cinler Efendimiz sallallâhü aleyhi ve selleme iman ettiği gibi canlı ve cansız bütün eşyada iman etti.

Kıyamette diğer ümmetlere karşı Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemi ihsan ederek kulluğumuzu artırdın. Nimetini bollaştırarak da bizden şükür etmeyi istedin.

Yaratmadan önce O'nu seçmiştin. Beşer olarak göndermeden beğenmiştin. Âlemleri yaratmadan önce yani mahlûklar gayb âleminde korkunç perdeler altında saklıken ve yokluk sınırının eşliğinde bulunurken O'nu Ahmet (beğenilmiş) olarak isimlendirdin.

Bizlere Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellemi göndermeden önce ateş dolu bir uçurumun kenarında, taşın dibinde kalmış, hemen içilip tüketilecek olan bir yudum su; aç kişinin fırsat gözetmeden kapıp yiyeceği bir lokma; düşmanların ayakları altına düşmüş bir insanlardık. Güçlülerin belasına uğramış, azgınlara elinde tutsak ve aşağılık bir hale düşmüş; insanların saldırıp yok etmesinden korkar olmuştuk.

O'nu son rasül olarak gönderdiğinde, insanlar O'nu tanımlarına rağmen bilerek inkâr ettiler.

Ey Allah'ım Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem'in nuruyla üzerimize çökmüş karanlıkları aydınlığa çevirdin. Kalplerimizdeki küfrün düğümlerini çözdün; gözlerimizden şaşkınlık perdelerini giderdin. Böylece O, bizi sapıklıklardan kurtardı ve kör olan gözlerimizi açtı. Bizi sağlam dine davet etti ve hidayet eyledi.

Ne zaman ki, Allah'ım O'nu beşeri olarak aramızdan alınca bizdeki nifak düğümlerimiz tekrar açığa çıktı; din gömleğimiz yıprandı. Hâlbuki hakikatler açık, hükümlerin nurlu ve belirgindir; sakındırdığın şeyler ortada ve emirlerin açıktır. Ama bizler onları düşünmeden arkamıza atık. Ancak bizler sırt çevirmeyi hiçbir zaman istememiştik.

Bu halimizi fırsat bilen şeytan ve arkadaşları başını kendi yuvalarından çıkarıp, bizleri kendisine doğru çağırdı. Bizlerin de onun davetini kabullenmeye ve meyilli olduğumuzu gördüğünde; bizi tahrik edip; kışkırttı, yoldan çıkartmaya çalıştı.

Ey Allah'ım, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz bizim sığınak yerimizdir. O'nun vasıtasıyla bizi kurtarmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, ilk yaratılışta O'nu yarattın. Gördüğümüz ve görmediğimiz nurun şah damarı Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemi yaratılış hakikatinin mayası kıldın. Varlığından dolayı insanlık şeref buldu. Maddî ve manevî âlemler O'nunla var oldu. Fazilet hazinesini O'na teslim ettin. O da hazineyi yaratılmışlara kabiliyetleri miktarınca emrinle dağıttı.

Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem ezeli yurdundan isimler yurduna inen ilâhî emirlerin vasıtasıdır. Sana kavuşmanın mertebelerini ancak O'nun yanında bulabiliriz.

O Seni tanıtmak için ilâhî yurdundan terk edip, beşer âlemine gelmiştir.

O öyle bir incidir ki, elmaslar, yakutlar, hareketler, durgunluklar ve bütün şeyler O'ndan çıkar. O, birlik ve birin arasındaki ince latif çizgidir.

İlâhi hitaplarından çıkan suretlere O'nu sebep kıldın. Beşeriyetin anlayışından saklanmış sırları Manevî levhalardaki kalemler, O'nun eliyle ancak yazabildiler.

Besmeleyi O'nsuz manaya getirmedin. O mana ki, her şeydir.

Ol dediğin şeyde ancak O'nunla oldu. Çünkü nisbetler ve maddenin sırlarını O'na bağladın.

Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellemi zahir ve batının çözüm anahtarları yaptın. Kulluk ve rabliğin sırlarını O'nda topladın.

Ey Allah'ım, O vacib ve mümkün vakıf iken O'nu beşeriyet âleminde gösterdin. O'da kulluğu kendine şeref kabul etti. Kulluk şerefi de O'nunla açığa çıktı. Yaratılmışlar O'nunla kul olduklarını anlayıp ilahlık davalarından vazgeçtiler.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem ulaşılmaz manaların yüksek nuru kıldın. Arşın hakikatlerinde ve doğru yolunun ulu kapısında şimşek gibi parlayan marifet güneşi eyledin.

Ey Allah'ım, O'nu İlâhi isimlerin tecelli ettiği kalbin, sıfatı noksanlık olan bu âlemin sırrını bilen kıldın. O'na büyük hilâfet elbiseni giydirdin. Vücuduna zamansızlık ve mekânsızlığı layık gördün.

Ey Allah'ım varlığın ancak sır olmaktan Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem ile açığa çıktı. Sana kavuşma vasıtalarının kilitlerini O'nunla açtın.

Ey Allah'ım, O'nu varlığın kemali, ezeli şeylerin başlangıcı, ebedi olan nesnelere son mührüdür.

O, Sen'inle meşgul olup dünyayı terk eden, geçmiş ve geleceği bildirdiğindir. O'nun şeriatı ile mülk ayakta durabilmiş ve gizli âlemdeki rahmetini dünyaya çekti de, Sen'in cemalini celp etti ve celâlin sakın oldu.

Ey Allah'ım, O'nu teveccühlerinin kıblesi yaptın da isimler ve sıfatlar elbiselerini giyebildiler. Rütbeleri O'na tayin ettirdin. Hak ve batılı birbirinden O'nunla ayırdın.

Ey Allah'ım, O'nun imanı ve amelini bütün insanlığa kâfi kıldın. O'nun kendine has ilmi yoktur. O'nun ilmi Sen'in ilmindedir. Çünkü kendine ait ilmini terk etti.

Ey Allah'ım, O'nun tek düşüncesi Sen oldun. Hiçbir sevgiyi kendine yar etmedi. O, Sen'de kendini buldu ve varlığını Sana feda etti. Çünkü vücuda benlik vermek en büyük günahdır. Günah işlemediği halde yüzlerce tövbe eder, Sen'in yüceliğini tasdik ederdi.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemi, beşeri kayıtlardan korumuştun. O'na verdiğin yakınlığı kullarına dahi Sen tarif etmek istemedin. Manevî katında olan yakınlığını ise saklı tutup açıkça da anlatmadın. Çünkü o hali ancak Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem kendi anlayabilirdi.

Sen O'nunla O Seninle; Sidre-i münteha O'na layık kıldın. Fakat O'nun gözü Senin ne varlığına takıldı, nede ayrıldı ve karışmak istedi. Bu yakınlıktan dolayı sarhoş olup yanında kalmak arzusuna da düşmedi. Güzel sevgilin kulluğuna yönelip Sen'i tercih etti.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemi çok seversin. Çünkü O'nu öyle yarattın ki, kendisiyle düğümler çözülür, sıkıntı ve zahmetler kolaylaşır, ihtiyaçlar karşılanır, isteklere ve güzel sonuçlara ulaşılır. Kendisinin yüzü suyu hürmetine rahmet istenir.

8 YAZILAR

Ey Allah'ım, Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellemi benzeri, ikincisi ve yokluğu olmayan mecburî ve gaye kıldın.

Bütün ilimlerin icadı O'nunla oldu. Hakikatin ilmine kavuşmak isteyen O'ndan almaya mecbur kıldın. O, her sırrın sırrı, hakikatlerin zorunlu gerçeği ve İslam toplumunun sahibi ve efendisidir.

O, secde yerlerinin nurudur. Hayat yolunda kalplerin huzur bulduğu garipliğimizi gideren latif arkadaşımızdır.

Ey Allah'ım, O'na nasıl salât ve dua kılmayız. Çünkü O Sana layığı ve kemal ile en çok hamd eden, ikincisi olmayan, övülmeye layık, günahları mahveden, cehennemden bizi çıkarabilecek en mükemmel kulundur. Ayıplardan maddi ve manevi günah kirlerinden temiz, güzel kokulu, sevgilidir. Öncekileri ve sonrakileri, maddiyat ve maneviyatı, ümmetini sevgi ve kardeşlikte birleştiren, en son rasûlüdür! Yeri geldiğinde en büyük cengâver, güzel huyları kendisinde toplayan, güzelliğin baş tacı, kulluk kıyafetini giyen, devamlı ibadet eden, sırların kendisine saklı olmadığı, Sen'in kendisi ile bizzat görüştüğün, razı olduğu işleri en güzel bilen ve yapanındır. Kurtuluşa sebep olan salih amelleri bilen ve sevdiren, doğruyu anlatmada sabrı azalmayan, Sen'den yardımı eksilmeyip devamlı olan, kıyamette bizi başına toplayacak, mazlumların sahibidir,

Ey Allah'ım, sevdiğinle Sen'den istiyoruz. Çünkü O, kulların efendisi, tevhit ehlinin ve büyüyen dairelerin imamı, sırlar levhası, nurların nuru, sıkıntıda olanların sığınağı, en mükemmel bilgileri kendinde toplayan Kutbu Rabbanî, en üstün iman elbisesinin belirgin nişanesi, cömertlik ve iyiliğin kaynağı, semavî himmetler sahibi, ilahi ilimlere erişmiş olan, ezelî minberdeki hatip, insanlık âlemindeki ilâhî nur, celâl tacı, cemal cazibesi, kavuşma güneşi, ilahi yurdun izzet ve şerefi, vücut letafeti, her mevcudun hayatı, ilahi saltanatın en yücesi, ilahi kudret ve yüce sanatının açık misali, beğenilenin açık nişanesi, ilahi yakınlığa kavuşmuş olan has kişilerin özüdür.

Ey Allah'ım, Sen'in büyük sırrın; hakikî, kıymetli gerçek dostun; hareket eden şeydeki kuvvet, hakikati ayakta tutan, ilâhî emirleri yüklenici, kulluğun gerçeğini yaşayan, sultan, rahmetin babası, ilmin efendisi; kuruntuların, zulmetin ve şeytanın vesveselerini nuruyla silip kesen, keremli şefaathçi, temizliğin ve saflığın timsali, O'nunla yokluğu vücuda getirdiğin, zerrelere çıkardığın, kudretli Kâbe'n, akılların secde ettiği, yarattığın mükemmeliyet, kaza ve kaderi tespit eden, Sen'den Sana ve Sen'inle istediğimiz güneştir.

Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Sen'inle dostluk kurmuş, "dünyalara sığmam kalbe sığarım" dediğin kalbin, "**Bana kulluk edin**" dediğin hitabın gerçek muhatabı da O olmuştur.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemi ne güzeldir. Bizdeki lekeleri O'nun aynasına bakınca görebildik. O'ndan ne zaman yüz çevirirsek, muhakkak aslımızı bozardık.

Ey Allah'ım, biliyoruz ki, O'nu Levh-i mahfuzu yazan kaleminden dökülen nurlu harfleri yazan, mukaddes feyizlerini dağıtan, Sen'i sayılara ihtiyaç duymadan bir olarak bilen, âlemlerin birleştiricisi olan, İsm-i Azam kıldığın sevgilindir.

Ey Allah'ım, O varlık âlemini yüzü suyu hürmetine yarattığın ve O'nun sebebiyle eşyaya var olma ruhsatı verdiği, iyilik ve cömertlik sahibi, kutsadığın, yaratılışında harikalar görülen, ilimlerin ulaşamadığı, sırlarla korunmuş, mertebesine erişilmeyen, anlatılamayacak rabbanî güzellik, kemal sahibi, hakikatin doğduğu ve övülmesi mümkün olmayan, katında kıymetli olduğu bilinen bir kulundur.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve selleme olan nispet ve yakınlık ne güzel bir nispettir. O, bizi ve insanları azabından korkuttu. Müşriklerin yolundan yüz çevirtti. Şirkin belini kırıp, halkı hikmet ve güzel nasihatle Sen'in yoluna çağırdı; putları kırdı; küfrün önderlerini yüzüstü yere serdi. Sonunda kâfirler topluluğu hüsrana uğrayarak üstünlüklerini kaybettiler.

Ey Allah'ım, O, davasından geri dönmezdi. Zat-ın için zahmete katlanır, emrinde ciddiyet gösterendi. Her zaman kulluğun ışığını açık tutardı. O'nunla bulduğumuz nimetleri çevremiz görürken bizler hissetmedik.

Ey Allah'ım istiyoruz ki, kayıtlardan kurtulup Sana kavuşalım. Fakat her şey yine Sen'in takdirindedir.

Allah'ım varlığımız Efendimiz sallallâhü aleyhi ve selleme kıldığın salât iledir. Bu salâtın bizde can, kan ve ruh oldu. Küfrün karanlıklarını, sıkıntılarını bizden uzaklaştırdı. Fâni dünyada baki hayatın diriliğini verdi.

Ey Allah'ım, O'nu ne güzel yarattın. Mübarek vücudu çok temizdi. Teri nezih ve kokusu çok güzeldir ki, ne miske ne de ambere benzedi. O'nunla tokalaşan kimsenin, o gün elinden güzel kokusu gitmezdi. Mübarek elini hangi çocuğun başına sürse o çocuk diğer çocuklardan güzel kokusu ile fark edilirdi. Hiç bir koku onun terinden daha güzel kokmadığına her şey şahitti. Bir yoldan geçse, O'ndan sonra, o yoldan geçenler, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemin oradan geçtiğini güzel kokusundan bilirlerdi. Has bir kokusu var idi. Hariçten bir koku sürünmüş değildi. Mübarek yüzüne değen mendili asla ateş yakmazdı. Mübarek gözleri çok kuvvetli görür ve önden gördüğü gibi, arkadan da görürdü. Ayrıca karanlıkta da görürdü. O'nun hakikatini gece üzerine koydun, karardı; gündüz üzerine koydun, ağdı; semalara koydun, direksiz durdu; bütün kâinata koydun, hayat buldu.

Ey Allah'ım, O'nun kıymetini ancak Sen bilebilirsin. Dua edenlerin duasını, O'nun ismini anmadan kabul etmezsin.

O Sen'in nurlarının denizi, sırlarının madeni, kulların ruhlarının ruhu, paha biçilmez inci, benzersiz güzel koku, mevcudatın aşk ve mayasıdır. O gizli âlemin özüdür.

O, kâmillerin ulaşmak istedikleri şeref yeridir. O'nu gökte Ahmet yeryüzünde Muhammed diye andın. Ahmet isminde, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellemin bütün isimlerini topladın. Ahmet'in elifini ulûhiyet ve yüceliğe delâlet kıldın. Bu ismini göktekilere zikir olarak verdin.

Ahmet sırrı; ilahlık ve mahlûk sırlarının birleştiği mihraptır. Muhammed sırrı da batılı haktan ayırandır. İsmi'nin M'si sırların H'sı rahmetlerin, ikinci M'si ilimlerin, D'si derecelerin kaynağıdır. O'nun gibisi doğmadı ve doğrulmayacaktır. O'nu kulların ihtiyaç kapısı, nebiler ve rasüller içinde yaratılışı en mükemmeli, insanlığın irşadına vazifeli biricik önder, Sen'i bulmayı O'nu bulmaya bağlı kıldın..

Ey Allah'ım, her şeyi O'nun arkasından yürümeyle şerefli kıldın. O'na bir işaretini ile ayı yardırdın da, O'nun gözünü yükseklere ağdırmadın.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem, razı olduğun şefaatin sahibi, isteklerini ümmetine saklayan, insanların şefaati için başvuracağı derman, tek başına Makam-ı Mahmut'ta durabilme gücü verdiğindir. O'nunla hikmetin, rahmetin, mülk ve melekler âleminin hazineleri açığa çıkarttın. O'nu celâlin tecelli ettiği, cemalin de baktığı güzellikler yakutun eyledin.

Ey Allah'ım, O'nu ilâhi lütufların tecelli edebileceği asilindir. Kutlu nefesler O'nun ruhundan bizlere akar. İmdat için gelecek yardımını ancak O'ndan getirdin. Cömertliğe ancak O'nunla ad buldurdun.

10 YAZILAR

O'nu fertler içinde seçilmiş büyük ve sıfatına ulaşılmayacak biri, kıldın ki, O'nun kabrine dahi uğrayan âşıklarına Nübüvvet nurunu kabrinden parlatıp, kalblere feyiz verip ve konuşturdu.

Ey Allah'ım, yaratılışı benzersiz olan ve sırları toplayan Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem ile bizi yakınlığına ulaştır. Yakınlığın sırları Sen'den O'nun nefsine, oradan cesedine, oradan kalbine ve bizlerin üzerine indirmeni istiyoruz.

Bu âleme teşrif buyurması rahmet olan Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem, başlangıçları ve sonları olmayan; okundukça artan, tükenmeyen; mahlûkatından geçenler ve kalanlar, ister mümin, ister kâfir olsun; Sana belli olan şeyler; sayıcınca, gözümüz açıp kapayınca, nefes alıp ve verişteki her anımızda sayıların sonsuzluğu, sınırları ve boyutları kaplayan salât ile salât ve selam ederiz.

Ey Allah'ım, sırların kendisinden fıskırdığı, nurların kendisinden infilak ettiği; hakikatlerin kendisine yükselip, gerçeğini bulduğu; ilimlerinin kendisine inip de O'nun karşısında mahlûkatın aciz kaldığı; O'nun karşısında anlayışların zayıf kalıp bizden önce ne geçmiş, ne de gelecek hiçbir kimsenin kendisini idrak edemediği; melekler âleminin bahçeleri O'nun cemalinin çiçekleri ile güzelleştiği; Ceberut âleminin havuzları O'nun nurlarının feyzi ile dolup taşıdığı; her şeyin O'na bağlı olduğu; huzurunda durabilen, birliğini, sayıların bir sayısına ihtiyaç duymadan gören ve bilen; O'nu mahlûkattan ayıran Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem soyuna bizi ilhak eylemeni, O'nun sahip olduğu şerefi bize layık kılmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, huzuruna giden yolda, yardımınla kuşatılmış olarak, O'nun yolu ile bize yardım et ve bize öyle tanıt ki, cehalet kanallarından kurtulup selâmet bulalım da, fazilet pınarından kana kana içelim.

Ey Allah'ım, en büyük sırlar sahibi olan Hz. Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizi ruhumuzun, hayatı kıl. Ruhunu, hakikatimizin sırrı, hakikatini Hakk'ın gerçekleşmesi ile âlemleri kuşatan kılmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile bizi batılın tepesine öyle indir ki, beynini dağıtalım. Tevhidin hallerinden süratle geçir, birliğin deryalarına al ve kaynağına gark et ki; nereye baktıksa Sen'i, O'nunla bulabilelim. Uzaklığımız, O'nunla üzerimizden soyulsun. O'nunla biz hidayetden haberdar olalım.

Ey Allah'ım, zati sıfatının nurları Sen'den O'na, O'ndan bize dağılsın. O'nunla görelim, O'nunla işitelim, O'nunla bulalım, O'nunla hissedelim. İlâhlığın hakkı için, böyle olduğunu, bize göstermeni, O'nu tanımayana da marifet kapısını kapatmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, O'nun gibi yaratılmışlar içinde sırları konuşan olmadığı gibi, benzeyeni de olmadı ve olmayacaktır. O'nun yolunda olanlardan ve halifelerinden razı olmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, Sen'in birliğinin toplayıcı kudreti ile Âdemi (yokluk) mihrabında, meleklerin ruhları O'na bakarak secde ettiler. **"Âdem suretimde yaratıldı"** diye Efendimiz Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellemden bahsettin. Melekler, bu hakikatin sırrına şahittir.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem bütün işlerde açık hüküm sahibi, ruhu ile batını, ferdiyeti ile cismâniyeti, verdiği hükümlerde muradını arayan gözetleme yeridir.

Ey Allah'ım, O'nu görülen âlemde derecelerin sahibi kıldın. Yardımını üzerimize göndermeni istiyoruz. Kutlu nefesi üzerimizde olsun, ruhumuz hayat bulup, olaylar üzerine kuvvetimiz ve silahımız olsun. O'ndan bizi ayıracak bir şey istemiyoruz. O olmasa idi Sen bizi, yok ederdin. O bizi Sen'den koruyan perdemizdir de.

Ey Allah'ım, Zamani, O'nun emrine verdin. Çünkü O'nunla emniyet vardır. Böylelikle nefsimizin ve hakikatin sırları bize açılmasını; evvelin, ahirin, zahirin ve batının suretlerini ve şekillerin belirmesini görelimde suretlerimiz Sen'in istediğin şekle dönüşmesini istiyoruz. Varlığımız aslında önemli bir şey olmadığı gibi, neticesinin de bir manası yoktur. Bütün kuvvet ve kudretimiz ise hep O'dur. Efendimiz O olsun ki, Sen'den her işimizde menfaat bulamayı diliyoruz.

Ey Allah'ım, salât ve selâmın yaratılmışların en mükemmeli, yerlerin ve göğün Efendisi, hazinelerin sırrına ulaşılması için gerekli tılsım, varlığın özü, âlemlerin devamına sebep olan sırrın Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellemin üzerine olsun.

“Muhakkak ki, Allah ve melekleri nebi üzerine salâтта bulunurlar. Ey iman etmiş kimseler O'nun üzerine salâтта, teslimiyetle selamda bulunun.”[\[2\]](#)

Ey Allah'ım, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem ile imanı bizler için şirkten temizlenme vesilesi kıldın.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve selleme salât ve selâm etmemizi bize emir buyurdun. Bizde emrine itaat ettik. Ne var ki, O'nun şanına layık bir salât ve selâm etmeye gücümüz yoktur. Aciz olduğumuzdan tarafından yardımını talep ederiz. Bizzat Sen, şanına layık salât ve selâm kıl. Bizler işlerini Zat-ı Âlî'ne ismarlamakla huzur bulmuşuz. Salât ve selâm işimizi dahi Sana ismarlıyoruz.

Allah'ım, biz Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellem ile Sana tevessül ediyoruz. O'nu aydınlık bir vasıta, Yüce makam sahibi ve yüksek bir aracı kıldın. Onun vasıtasıyla Sen'den şefaathetme ihsanını bekliyoruz. O büyük şefaathet sahibi ve en saygıdeğer vesilenin ta kendisidir. O, ***“Kâbe kavseyni ev edna”*** sırrına ulaşmıştır.

Bizi O'nun vasıtasıyla zat, sıfat ve fiillerinin; isim ve yapıtlarının hakikatine eriştir. Ta ki, Senden başkasını görmeyelim, işitmeyelim, hissetmeyelim ve âlemde Senden başkasını bulmayalım.

O'na vesile ve fazilet makamlarını ver, şeref ve yüce dereceler ihsan kıl. Onu, vaat ettiğin ***Makam-ı Mahmud'***a eriştir. Onun sancağı altında bizi toplayıp, ***Makam-ı Mahmud'***unda yükselen izzet ve şerefine gark eylemeni istiyoruz.

Ey Allah'ım, Efendimiz Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve selleme öyle bir salât kılmanı diliyoruz ki, mahlûkat yaratılmazdan önce zatının yalnızlığında O'na kıldığın, Sen'in yanında bulunup bize tarif ettiğin mertebelerinde, hislere açık, delile ihtiyaç olmayan olsun. Ayrıca ferdi varlığının devamı müddetince salâtının devamını da istiyoruz.

Allah'ım fazilet ve rahmetinle bizi O'nun şahsiyetine kavuşturmanı, bizim şahsiyetimizi O'nunki ile aynı kılmanı, yaratılışımızın başlangıcında da, sonunda da bizi O'na yakın etmeni, dostluğunun sevgisine, muhabbetinin saflığına, basiretinin nur kapılarına, iç âleminin sırları toplayıcı özelliğine, merhametinin acıyıp koruyuculuğuna ve nimetlerine eriştirmeni diliyoruz.

Ey Allah'ım, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem ezelden ebede insanîyetin aslıdır ve kıyamete kadar da baki kıldın.

Şahsî rahmetini müşahede ederek kulluk makamında yüksek dereceleri aşarak birliğine ulaştırdın. Kendi isteği ile O'nu bu dünyadan aldın kendine götürdün. Böylece bu dünyanın zorluklarından kurtulup yüksek meleklerin eşliğinde Sen'in rızanla kuşatıldı ve yüce civarına yerleştirdin.

Ey Allah'ım, O'na öyle bir salât ve selâm kıl ki, Sen'i hoşnut ettiği gibi, O'nu da hoşnut etsin ve bizden hoşnut olmaya sebep olsun. Devamınla devam etsin, bekanla baki kalsın. Sen'in ilmin hariç, salât ve

12 YAZILAR

selâm için bir son olmasın. Sayılarla sayılmasın, hesabı yapılmasın ve tükenmede olmasın. Devamlı ve peş peşe bağlanarak gitsin. Zerrelere işlesin de aklımız, ruhumuz ve cesedimiz O'nda fena bulsun. Böyle olacağına da imanımız vardır.

Ey Allah'ım, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem ile emniyette olup, yaşamakta zorlanmayalım. İslâm'ın ve aşkın kapıları bize açılsın. Lâilâhe illallah kalesine O'nunla girebileceğimiz gibi, Sana açılan kapı ve yolda O'dur. Başka bir yolda yoktur. Seninle buluşmakta ancak O'nunla olabilir. Yaratılmışların noksanlıklarından ve kusurlardan, varlığına ait olgun sıfatları, O'nunla artırırız. O'nun şeref ve izzeti de noksanlıklardan ve olumsuz şeylerden yücedir.

Ey Allah'ım Sen'i tesbih, tazim, yüceltme, ululama ve büyükmeyi, ezelden ebede kadar ancak Efendimiz Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem yapabilir. Cemal ve celal sıfatını bir bakışla ancak O görebilir.

Salât ve selâmın; ebedi yüzük taşı olan Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellem'in ebedi olan açık lisanı üzerine olmasını istiyoruz. O'nu, işitenlerin işitme, hareket edenlerin hareket, sakin olanların sükûnet, oturanların oturma, ayakta duranların durma sebebi kıydın.

Allah'ım, **Muhakkak ki O; Sen'in, Sana delâlet eden en cami sırrındır.** O'nunla, O'ndan, O'na; ezelle ebed arasını dolduracak ölçüde; sayı kapsamına girmeden; belirli bir zamana sığmadan bir göz açıp-kapama; şimşek çakması gibi bir zamanda; her nefeste; Sence bilinen mahlûkat sayısınca; sayısal mertebelerdeki sonsuz sayılarla; bildiğin şeyler sayısınca; **Sen'den O'na, Sen'in şanına yakışır ve O'nun da layık olduğu bir salât ve selâm olsun.**

Ey Allah'ım, O'nu Melekler bahçesinde ezeli lisan söylemiş; yüce makamlarda en güzel şekilde tekrarlamış, keder ve sıkıntıları gidermek için niyazda bulunulmuş ve çözümü zor hususların defedilme çaresi olan salât ve selâmın, O'na olsun. O'na nice ihsanlar ve nimetler verdin, yardım ettin, elinden tuttu, kendine yaklaştırdın, feyizlerle suladın, saygı gösterilmiş ve üstün tuttu, ahlâkın en tatlısı, Sen'in apaçık nurun, ezeli kulun, en sağlam urganın, sağlam kalen, hikmetli celâlin, keremli cemalin kıydın.

Ey Allah'ım, salâtını, öyle bir makamda söylendi ki, orada mekân ve zaman, "nereye", "ne yere", "nasıl", "nice" gibi sorular yok. Her şeyin, Allah ile baki kaldığı; Allah'tan geldiği ve Allah'a döndüğü, Allah ile beraber olduğu yerdeki bir salât ve selâmdır.

Ey Allah'ım Sen'den uzaklaştırıp meşgul eden, gönlümüze gelen vesveseden sıyrılmak ve sevmediğin her şeyden muhafaza olunmamızı talep ediyoruz. Başarımızı, ancak Sen'in iledir. Ancak Sana dayanırız ve Sen'den yardımını bekleriz.

Ey Allah'ım, bizi, kendinle meşgul eylemeni ve öyle bir bağışta bulunmanı istiyoruz ki, O'nda Sen'den başkasının karışması bulunmasın. Bu bağışın, ilahi ilimlerinle, Rabbanî sıfatlarınla ve Muhammedî ahlâk ile dolmuş ve gelişmiş bir halde olsun.

Ey Allah'ım, bize güzel bir zan vermeni, şüphesi olmayan bir inanç ihsan etmeni, hal ve durumumuzu yardımınla doğrultmanı, durumlarımızı düzeltmeni, affımızı talep edince kabul buyurmanı ve sonumuzu hakikate erdirmeni diliyoruz.

Biliyoruz ki; Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellemi severek ölen, imanını kurtararak ölür. Kabrini melekler ziyaretgâh edinirler. O'nu bulmadan ölenler için **"Allah'ın rahmetinden umutsuzdur"** yazısını, iki gözünün arasına yazıp, umutsuz yaratırsın.

Ey Allah'ım, âlemler kutbu olan Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem in etrafında nihayetsiz dönüşün sevdasından kendimizi alamayıp, bakışlarına hayran bir şekilde sarhoş olmuşuz.

Ey kerem sahibi, korunmuş kitabın muhatabı olan Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellem ile Sana yüz tuttuk.

Ey kullarının isteğine en güzel cevap veren! Gerçekten Senin rahmetinin eseri olarak Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem güvenilir bir aracı olarak varlık âlemine gelmiştir.

Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem miraca çıktığında, mutlu bir şeye kavuştuğunda, cennete girdiğinde arkasında bizi arzulayandır. Sen'in yanında feryadını yalnız bizim için yükseltendir. Bir ihtiyaç için ellerini semaya kaldırdığında, Ümmetim... diye lisanını hareket ettirendir. O bizi unutmaz, Sen'de bizi unutma, Ey Allah'ım,

Ey Allah'ım, O'nunla zamanın ve mekânın; ayrılık ve uzaklığın; yönlerin, hallerin, istikrarın kalmadığı yerde, fani varlığımız sebebiyle bizden çıkan günahlarımızı silmeni istiyoruz.

Ey Allah'ım, biz O'nun ümmetinden olduğumuzu bildiğimizden üzüntü diye bir şeyi düşünmeyiz. Bize ihsanın o kadar fazla oldu ki, biz ancak yaptıklarımızdan ve yapacaklarımızdan utanıyoruz. Bize O'ndan daha yakın kim olabilir. Ey Allah'ım, bizi O'ndan uzak kılmamanı diliyoruz.

Ey Allah'ım, ne zaman ki, kalbimiz kararır, canımız sıkılır, onu bizden Sen alırsın. Günahlarımız büyür, affımızın Sen'den yetişeceğini umarız. Minnetimizi o kadar artır ki, ifadeye kelimeler yeterli olmasın. Nankörlüğümüzü gördüğünde, O'nun ümmetinin zayıflarından de, halimizi gizle ve düzeltivermeni diliyoruz.

Ey Allah'ım Kur'an-ı Kerim'in inceliklerini, saklanmış ilimlerin manalarını O'nunla istiyoruz. O, insanın ve gözün nurudur. O'nun sıfatlarını bize giydir. Susuzluğumuzu O'nun marifet şarabı ile sulandır.

Ey Allah'ım, yaratılıştaki ve ihsanda güzel ve ayrıcalıklı kıldığın gibi, O'nu sevmede bir tane olalım. O'na yakın olmanın hususî özelliklerini bizlere ihsan et. Böylece ancak O'na varis olabiliriz. O'nun cisminde fena bulup hakikate ulaşalım. Biliyoruz ki, bunu ancak O'nunla başarabiliriz.

Ey yardımcısı olmayanların yardımcısı, senedi olmayanların senedi; ey azığı olmayanların azığı; ey her garibin sahibi; ey her yalnızın gönüldaşı! Senden başka ilah yoktur. Hem dünyada, hem ahirette Seni tenzih ve tespih ederiz.

Ey Allah'ım, celâlinin izzeti ve izzetinin cemaliyle, saltanatının kudreti ve kudretinin merhametiyle, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem in sevgi ve muhabbetiyle; merhametsizlikten, kötü, şehvî söz ve davranışlardan Sana sığınıyoruz.

Ey Allah'ım, bizi nefsanî düşüncelerden kurtarmanı, şeytanî şehvetlerden korumanı, beşerî pisliklerden temizlemeni, gerçek muhabbet ile bizleri sadeleştirip arındırmanı, gaflet ve bilgisizlik kuruntularından uzak bulundurmanı istiyoruz. Ta ki Sen'in toplayıcı, bir araya getirci birliğinin huzurunda çokluğun yok olması gibi, şeklimiz ve benliğimizin yok olmasıyla kaybolup gitsin; insanî hırs ve arzularımız eriyip bitsin.

Ey Allah'ım, en güzel bildiğin şeylerle tutunmayı, yaramaz olan şeylerden kaçınmayı, yeteri kadar rızık, züht, şüpheli şeylerden kaçınmayı, öfke ve rıza halinde merhametini, zenginlik ve fakirlikte kanaat, işlerimizde tevazu ve doğruluk, Sen'inle ve halkın arasındaki günahlarımızı affetmeni ve Sana muhtaç olmayı istiyoruz.

14 YAZILAR

Ey Allah'ım, imanımızı nebilerin, sıddıkların, şehitlerin nimetlere eriştirdiğin bahtiyarların istikamet yolu üzerinde sağlamlaştırmanı diliyoruz. Bizi öyle bir koruyuşla kuru ki, tüm halkın şerrinden emin ve ömrümüzün sonuna kadar kurtulmuş olalım.

Ey Allah'ım, rağbetimiz Sanadır. Ancak Sen'den korkarız. Amelemiz yok ki, ona güvenelim. Şerefimiz yok ki, önümüze koyalım. Bir senet olarak **"Muhammed Ümmetiyiz"** (sallallâhü aleyhi ve sellem) demekten başka çaremiz yoktur. Çünkü günahlarımız çok, emellerimiz uzun, itaatte tembel, niyetlerimiz emrinin dışındadır.

Şüphesiz ki, biz zalimlerden olduk. Bizim dost ve yârimiz Sen'sin. Müslüman olduğumuz halde canımızı al. Bizleri salih kulların zümresine ulaştır. Soy ve evlatlarımızı bizler için ıslah eyle. Hakikat biz Sana tövbe ediyoruz ve biz Müslümanlardanız.

Ey Allah'ım, yardım ve merhamet dilendik, kime derdimizi açtıksa yüzümüze bakmadılar. Sana sevgilin Muhammed Mustafa sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz ile yüz tuttuk, boş çevirmeyeceğine inanıyoruz. O kalplerimizin devası, bedenlerimizin afiyeti, gözlerimizin nurudur.

Ey Allah'ım, bizi O'nun cemaatinde haşretmeni, sünneti üzere amel işletmeni, yolu üzerinde öldürmeni diliyoruz. O'nu görmeden iman ettiğimiz için bizi, Sen'in ve O'nun cemalini bu dünyada ve ahirette görmekle, bize ikramda bulunmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım nefesini üzerimize gönder ki, kokusu ile hayat bulalım. Nefsimizin hakikatini görüp hakikatine ulaşalım da evveli, ahiri, zahiri ve batını toplayalım. Uzaklar ve yakınlar kalksın, bir olalım. Biliyoruz ki; O, beşer suretinde gönderdiğin bir hakikatidir. O'nun makamına ulaşamayacağımız gibi, O'nsuz da yaşayamayız. Biz aciz kullarını, güzel ve müstecâb isimleriyle O'na kavuştu. İstiyoruz ki son sözümüz ise **Lâilâhe illallah, Muhammed'ür Rasûlallah** olsun.

Ey Allah'ım, yakınlıktan doğan sarhoşluğumuzun sözlerinden ve fiillerinden Sana sığınıp, O'nun layık olduğuna yönelmeyi istiyoruz. Çünkü O, bizi helâk olmaktan koruyandır.

Ey Allah'ım, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellemi sevdiğimiz gibi çocuklarını ve ehl-i beytini de severiz. Şu sözüne iman etmişizdir.

"Gerçekten Fatıma (radiyallahü anha) kamil olarak iffetini korudu ve bu yüzden Allah onu ve evlatlarını, cennete dahil etti."

"Rabb'im; Ehl-i beytimden, sülâlemden birliğine iman edip ve Benim peygamberliğimi kabul edene azap etmeyeceğini, vaat etti"

O ve çocukları Efendilerimizdir. Biz O'nu ve ehl-i beytini kendimizden, evlatlarımızdan ve her şeyimizden çok severiz. Canımızı isterlerse Onlara feda ederiz. Çünkü **"kısasta hayat vardır."** Canını davası uğruna pazara çıkarana, elbette Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellemden büyük ihsanlar olacaktır.

Ey merhamet edenlerin, en çok merhamet edeni olan Allah'ım, Aziz kitabın Kur'an-ı Kerim'inle, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem kerem dolu nübüvveti ve şerefiyle, babası İbrahim aleyhisselâm ve İsmail aleyhisselâm ile, arkadaşları Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman radiyallâhu anhüm ile, kızı Hz. Fatıma radiyallâhu anha, Ali kerremallâhü veche ve oğulları Hasan ve Hüseyin aleyhisselâm ile, amcası Hz. Hamza ve Hz. Abbas radiyallâhu anhüma ile, zevcesi Hz. Hatice ve Aişe radiyallâhu anhüma ve diğer temiz zevceleri ile Sana tevessül edip yöneliyoruz. Senden Onların hürmetine ihtiyaçlarımızı istiyoruz.

Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem, onları rahmetle andı. Onlar, O'nun halifeleridir. Dinini ayakta tuttukları gibi ilmine varis oldular, O'nun yolunda gittiler.

Ey Allah'ım, âline, zürriyetine, Ehl-i Beytine ve onların dostlarına; içinde güzel bir mükâfat ve edaya lâyık görülmüş hoşnutluğuna yol açmış salât ve selâmın olsun. İbrahim aleyhisselâma ve hanedanına da salâtını indir. Şüphesiz ki Sen övülmeye lâyıksın, şan ve şeref sahibisin.

Ey Allah'ım, bizi onların sırlarının hakikatine eriştirmeni, marifet basamaklarında yükselerek hakikatleri anlama imkânını lütfeylemeni diliyoruz.

Ey Allah'ım, O'nun dostlarından, kendisine uyanlardan ve takip edenlerden razı olmanı, hakikat yolunda ona uyan Ashâb-ı Kirâm ve âlimlerden, iman ehli ve irfan sahiplerinden hoşnut olmanı, bizi de o bahtiyarlara katmanı istiyoruz.

Ey Allah'ım, salât ve selâmını; ruhlar arasında bulunan Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem ruhuna, bedenler arasında bulunan bedenine; kabirler arasında bulunan kabri üzerine indirmeni istiyoruz.

Ey Allah'ım bu duamız ve sebep olacağı feyizler, O'nun azametli şan ve şerefine uygun düşmesini diliyoruz. Hürmetle andığımız Habîbin sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin, atalarının, hanedan ve dostlarının değerine uygun, soylu makam ve mertebelerine münasip düşecek bir salât ve selâm olmasını diliyoruz.

Ey Allah'ım, Zat-ı'nın O'na devamlı durmaksızın ettiğin salâtın ile salât ve selam ederiz. O'nu çok seviyoruz. Ne kadar üzerine salâvat getirsek, o kadar özümüzü ihya etmiş oluruz. O'na yakın olmak ne büyük şereftir.

Ey Allah'ım, O'nu öven Sen'sin. Biz nasıl O'nu methederiz. Fakat övülmeye lâyık olmayan nice şeylere övgü dizen bize, Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimize lâyık olmayan bu övgüyü nasip kıldığın için binlerce şükürler olsun.

Ey merhamet edenlerin en çok merhamet edeni Rabb'imiz, şüphesiz ki Sen, her şeyi lâyıkıyla duyar ve bilirsin. Duamızı; bizden kabul buyurmanı diliyoruz. Bizlere yararlı bir marifet ihsan etmeni istiyoruz. Şüphesiz ki Senin her şeye gücün yeter. Tövbemizi de, kabul buyurmanı diliyoruz. Muhakkak ki, Sen, tövbeleri çokça kabul eden Rahîmsin.

Ey Allah'ım, ***“Bütün yaratılmışların en üstünü ve en cömerdi olarak yarattığın Rasûlün sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizden başka son nefesimizde, sığınacağımız başka kimsemizde yoktur”***

Hamdolsun Kâinatın Rabbi Allah Teâlâ'ya.

[1] Bu dua daha önce yazdığımız Muhammedi Dua isimli kitaptan alınmıştır. Bu dua'nın açıklaması bu kitapta ayrıca bulunmaktadır.

NİYÂZÎ-İ MISRÎ ŞERH-İ NUTK-I YUNUS

Yunus Emre Kuddise Sırruhu'l-Azîzin Muammalı Şiiri¹

*Çıktım erik dalına anda yedim üzümü
Bostan ıssı kakıdı der ne yersin kozumu.*

*Kerpiç koydum kazana, poyraz ile kaynattım
Nedir diye sorana, bandım verdim üzümü.*

*İplik verdim çulhaya sarıp yumak etmemiş
Becit becit ismarlar gelsin alsın bezini.*

*Bir serçenin kanadın kırk katıra yüklettim
Kırk çift dahi çekmedi kaldı şöyle yazılı.*

*Bir sinek bir kartalı kaldırdı urdu yere
Yalan değil gerçektir ben de gördüm tozunu.*

*Bir küt ile güreştim elsiz ayağım aldı
Anı da basamadım göyündürdü özümü.*

*Kaf Dağından bir taşı şöyle attılar bana
Öğlelik yola düştü bozayazdı yüzümü.*

*Balık kavağa çıkmış zift turşusun yemeye
Leylek koduk doğurmuş baka şunun sözünü.*

*Uğruluk yaptım ana, bühtan eyledi bana²
Bir çerçi geldi eydür kâni aldığın kürkü.*

*Anlardan kurtulmadın ne ettiğimi bilmedin
Öküz ıssı geldi, eydür boğazladın kazımı.*

*Bir bâğiye uğradım gözsüz yılan yoldaşı
Haber sordum vermedi Kaysere durur azmi*

*Yunus bir söz söyledi hiçbir söze benzemez
Cahillerin içinde örter mânâ yüzünü*

Şerh-i Nutk-ı Yunus: Yunus'a atfedilen "Çıkdım erik dalına " diye başlayan şathiyyenin yorumudur.

¹ Niyazî-i Misrî, *Şerh-i Ebyât-ı Yûnus Emre*, Süleymaniye Kütüphanesi (H. Mahmud Efendi), no: 1099/2; ARİF, Hüseyin, *Yunus Emre*, İstanbul, 1977, s.49–62

² Altı çizili beyitler Niyazi Misri kuddise sırruhu Efendi bu kısımlara açıklama yapmamış. Bunun sebebi nüsha farklılığı veya sonradan başkaları tarafından yapılan ilave beyitler olabilir. Bu gazelde ve tarihsiz Osmanlıca Yunus Emre kaddese'llâhü sırrahu'l-aziz Divanında bazı fazla beyitler vardır. Osmanlıca olan eserdeki gazel esas alınmıştır.

Çok okunmuş ve tutulmuştur.

Niyâzî-i Mısrî kaddese'llâhü sırrahu'l azîz, Yunus Emre kuddise sırruhu'l-azîz Efendi'nin ilahisinin sırlar dolu **dokuz beyitlik** kısmını açıklamıştır.³

BİSMİLLÂHİRRAHMANİRRAHİM

**Çıktım erik dalına, anda yedim üzümü
Bostan ıssı kakıdı, der ne yersin kozumu**

Bu beyitten murat odur ki, her **amel** ağacının bir türlü meyvesi ve yemişi olur. **Zahirde** her meyvenin bir **mahsus** ağacı olduğu gibi her ilmin bir mahsus âleti vardır. Onun ile hâsıl olur.

Meselâ **ilm-i zahirin** tahsiline lazım olan ilimler lügat ve **sarf ve nahiv** ve **âdâb** ve mantık ve **meani** ve **hikmet** ve **hey'et** ve **kelâm** ve **hadîs** ve **usul** ve **fıkıh** ve **tefsirdir**. **İlm-i bâtının** tahsiline lazım olan ilimler ise **hulûs-i daim** (samimi teslimiyetle devam) ve olgun mürşid nefesi ile fasılasız zikir ve az yemek ve az konuşmak ve az uyumak ve yalnız kalmaktır. İlm-i hakikatin tahsiline lazım olan ilimler **terk-i dünya** ve **terk-i ukba** ve **terk-i terk** etmektir.

Yunus Emre kuddise sırruhu'l-azîz erik, **üzüm** ve **ceviz** ile şeriat ve tarikat ve hakikate işaret ederler.

Zira **eriğin** dışı yenir içi yenmez. Erik gibi olan meyvelerin cümlesi amelin zahirine misaldir. **Üzüm** gibi meyveler amelin bâtınına misaldir. Zira üzüm hem yenir ve hem nice türlü nimetler ondan yapılır. Sucuk ve köfte ve pekmez ve turşu ve sirke vb. nice türlü nimetler hâsıl olur. Fakat içinde bir miktar riya ve tezkiye çekirdeği olmakla amel-i bâtın denilir, hakikat denilmez. **Ceviz** sırf hakikate misaldir ki içinde asla yabana atacak bir şey yoktur. Hem yenir ve hem nice marazlara ve illetlere şifa hâsıl olur. Bu manalara göre bir kimse erik talep ederse erik ağacından ister, üzüm talep ederse bağından talep eder ve ceviz talep ederse ceviz ağacından talep eder.

Şimdi her kim üzümü erik ağacından talep ederse ol kişi ahmak ve cahildir. Kuru yere zahmet çeker, bütün emeği zayı olur, sonucu ve mahsulü ancak zahmettir.

Bir kimse zahir amelinin doğru olup olmadığını bilmek isterse anı şeriattan ve erbabından talep eder. Fıkıh kitaplarına müracaat eder. Ondan bilip öğrenip amel eder. Eğer bâtın amelinin **salâhını** ve **fesadını** ve **tenezzülünü** ve **terakkisini** bilmek isterse mürşidin telkini ile ve **usul-i esma** (zikir) ile gönül kitabına ve **ilm-i tâbire** müracaat eder. Her gün rüyada ne görürse mürşidine arz eyler. Anlar da ona ahvali beyan eder. Ondan sorunları hallolur. **Sülûk** edip bir yetişkin olgun insan olur.

Bir kişinin ilm-i hakikati, kendini bilmekle Rabbi'ni bilmesidir. Bunun zevkine ve haline ermek isterse mürşid-i kâmil terbiyesi ve büyük perhiz ateşi ile nefsin **bütün vasıflarını** ve beşeriyetini ve benliğini yakıp **masivâyı** (Allah Teâlâ'dan başka şeyleri) reddederek tamamıyla **mahv-i vücud-i zillî** (bedenin uzantılarını isteklerini yok ve terbiye) kıldıktan sonra aynı vücud-i hakikî (Allah Teâlâ) olup **fenası** aynı **beka** olmak ile olur.

Bu üç ilmin başka başka yolu vardır. Yolu ile talep olunursa ümittir ki az müddetle maksut niyet hâsıl olur. Nitekim erik ve üzümün ve cevizin başka semereleri olup her biri kendi ağacından talep bulunduğu gibi.

Bir kişi zahir amelini işlerken ben bâtın ilmini ve ilm-i hakikati zahir ameli ile ele getirip tahsil ederim dese ve birçok zahmetler çekse, meselâ kendiliğinden **esmâ'ullaha devam etse** ve oruçlar tutup **halvetler** çekse, kişinin bu hali erik ağacından üzüm talep etmeğe benzer.

Bostan ıssından murat mürşid-i kâmidir. "Niçin kozumu yersin" deye çekişip **kakıdığı** tembihtir ki "Niçin olmaz yere riyazât ve mücahede eder yorulursun. Üç ilmi bir amel ile ele geçirecek mi sanırsın? Her birinin başka ameli ve muallimi ve mürşidi vardır" diye ehl-i kemal olanlar bunların gibi kendi başına sülûk edenleri gördükte nazar edip

"Niçin böyle edersin. Sana önce gereken, her bir meyve ne ağacından bittiğini bil, ona göre amel işle. Senin misalin buna benzer ki bir kişinin bahçesinde gizlice erik ve üzüm yemek için ağaca çıkıp,

³ Metin günümüz Türkçesi'ne ve cümle kuruluşuna çevirtilerek verilmiştir.

18 YAZILAR

ceviz taşıyan gibidir. Bostan ıssı onu gördükçe niçin yersin kozumu (cevizi) dediği gibidir.” Zira hakikat mürşid-i kâmilin ilmi ve mülküdür. Onun tahsiline lazım olan ilimleri bilmeğe meleke ve istidat hâsıl etmek ve mürşid-i kâmil izni ile terbiyesiyle ağır perhizler ve ona tam teslim ve kendi renginden çıkıp mürşidin rengi ile hemrenk olmaktır.

Şimdi mürşit görse ki bir bir kişi kendiliğinden esmaya ve perhize devam eder. Ona der ki: *“Sahibinden izinsiz bahçeye hırsızlığa niçin girersin?”*

Şimdi tarikat ve hakikat ilmi mürşid-i kâmilin bahçesi ve mülküdür. Allah Teâlâ’yı zikretmek ve perhiz, o bahçenin kapısıdır. Her kim ki kendiliğinden sülûk eyler bir gayri kimsenin bağına hırsızlığa girmiş gibi olur.

Bunun hariçte bir misali de ona benzer ki bir kişi marangoz aletlerini pazardan alsa ve kendiliğinden marangozluk yapmak istese ol bir kişi ol sanatı işlemeğe başladıktan her murat ettiği işte hangi alete yapışacağı bilmez. Bir usta onu gördükçe: *“Bre sanat hırsızı, küstah, acemi, bizim sanatımızı çalmak mı istiyorsun? Bu bizim aletimizi sen niçin aldın”* der. Aslında ol kimse ol aletleri pazardan parası ile almıştır.

Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîzin bu beyitten muradı mürşitsiz ben tarikata ve hakikate kendi bildiğim ile amel etmekle kavuşurum diye çalışanların durumlarını temsil yolu ile açıklamıştır. Yani meselâ böyle olan ve mürşitsiz yola giden kimsenin hali her meyve hangi ağaçta bittiğini bilmeyen ve gönlü üzüm istediğinde erikte biter sanan ve erik ağacı diye ceviz ağacına çıkan kimse ve cümle renkleri siyah sanan kör gibi olur. Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîz kendi bir zaman böyle mürşitsiz çalışıp bir şey hâsıl edemeyip sonra mürşide varmış veya başkalarını tembih ve uyarmak için söylemiştir.

Kerpiç koydum kazana poyraz ile kaynattım

Nedir deyip sorana bandım verdim özünü

Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîz Hazretlerinin bu beyitten muradı kendiliğinden riyazet edenlerin riyazetinin sonucunu temsil yolu ile beyandır. Yani bu gibilerin hali hemen poyraz ile çamur kaynatıp yemeğe ve yedirmeğe benzer. Zira bir kimse kendi her ne yerse isteyene de ondan verir. Şimdi, poyraz yemeği pişirmek değil belki dondurur. Sözün gelişi pişirir olduğu takdirde çamur yenmeğe yaramadığı gibi perhizden ruha gıda hâsıl olmaz. Ruhun gıdası olmayacak **marifetullâh**, Allah Teâlâ’nın ilhamı ve ilâhi varidat hâsıl olmaz. Belki çamur yiyenlerin bedeninde hastalık hâsıl olduğu gibi, böyle bir riyazattan da kötü adetler, şeytani vesveseler, bozuk fikirler ve kalb rahatsızlığı hâsıl olur ki, bunlar kalbi ve ruhu helak ederler.

Poyraz ile denilende Hz. Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellem’in mayası ve mürşidin telkini olmadığına işaret vardır.

Şimdi mürşidin nefes ateşinden, telkin çakmağı ile talibin kalbin kavına bir kıvılcım yetişmezse veya büyüklerin billur nazarına talip kendini tam teslim ile gelmezse emeği hebadır. Her ne kadar çalışsa da boştur. Ol ateşi bulup ciğerini pişiremez. Nitekim yönün ocağa dönmeyen her ne kadar üfürse ocağı yakamaz ve yemek pişirmez. Lâzım gelir ki çamur yiye. Şimdi bunun benzeri kimseler daima çamur yerler. Sonuçta küfre düşerler. Kendilerine muhtaç olanlara da daima çamur yedirirler. Allah Teâlâ cümlemizi muhafaza buyursun.

Genellikle küfre düşenler bu kişilerden olmaktadır. Bir sülûk ehl-i bunlardan birisine takılırsa kar gibi soğutup buz gibi dondurur. Sülûk ehline her bunun gibi soğuk nefeslilerden kaçınması lâzımdır. Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîzin bu beyitten muradı talibi kendi başına mücahedededen men ve bunun benzeri kimseler ile yakınlaşmasını önlemektir.

İplik verdim çulhaya sarıp yumak etmemiş

Becit becit ismarlar gelsin alsın bezini

Bu beyt olgunlaşmamış mürşit hallerini beyan eder. Şimdi Hakk’ı isteyene olgun mürşit lâzım olduğunu bildirdikten sonra her mürşide gönül vermeyip bir Üstad-ı âkil ve mürşid-i kâmil bulmağa çalışmak lâzım olduğunu beyan buyururlar. Yani perişan kalbimi bir mürşide teslim ettim kalb

selâmeti bulmak için henüz dertlerimin birine derman ve ilâç bulmadan bana “*Hilâfet makamına erdin, işin tamam oldu*” der. Bildim ki nakıstır.

Zira **iplik tefrika-i ulâya** (büyük ayrılık) işaretler. **Yumak** cem’e işaretler. **Bez** olmak fark bâ’d-el cem’e (fark sonrası cem) işaretler ki kemal bundadır.

Bu beyt şeyhe teslim olmaktan maksut nedir onu bildirir ki tâ ki arayan bilip maksut ne ettiğın bile, bir mürşide vardığı zaman kâmil mi değil mi bilinmiş olur. Zira dert bilinmeyince derman bulunmaz. Önce talibe bilmek gerekir ki mürşide varmaktan maksat kendi vücudunda konulan insanî kemâlatın kuvveti her ne ise fiile gelmesine çalışmaktır.

Meselâ bir çekirdek kendisini bir bahçivana teslim eder, hal dili ile der ki “*Ey bahçivan, lütfeyle, bana bir hoş terbiye eyle, benim içimde konulan kemâlâtımın kuvveti dışarı çıka, birim bin ola ve sen dahî kemal ile yâd olasin.*” Şimdi bahçivanın iyisi terbiyesinden bellidir.

Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîzin **iplik verdim çulhaya** diye temsili gayet lâtiftir. Zira her ne kadar insanî olgunlukta tavırlar ve menziller çöksa da, usulü üçtür.

Biri fark ve biri cem ve biri cem-ül-cem’dir ki ona şeyhler fark bâ’d el cem derler.

İplik farka işaretler. **Yumak** cem’e işaretler. **Bez cem-ül cem’e** işaretler. Asıl maksut ise iplik yumak olmak değil **ahadühüma** (Hakk-Halk) ile diğerinden örtülü olmamaktır.

Hakk’ı anlamak kolaydır. Zira şahitler ve deliller çoktur.

Hakk’a vardıktan sonra dönüp halkı bulmak güçtür. Zira müstakil vücudu yoktur. Kemal ise gene dönüp halka gelip Hakk’ı halka ve halkı Hakk’a âyine bulup **ahadühüma** (ikisinden biri) ile diğerinden örtülü olmamaktır.

Şimdi benim henüz kalbimin perişanlığı dururken ve işimden dahi bir iş bitmeden “*Sen kâmil oldun*” diye beni saçma sapan söz ile **halife** edip kendi gibi şöhet sahibi edeyim der.

Becit becit ismarlar diye gaip sığasıyla beyan ettiğı mürşidin muradı ile talibin niyetinin arası uzak olup ve mürşidin hali Talib tarafından bilinir iken, talibin maksudu mürşid tarafından bilinmediğine işaretler. Çünkü talip **yumak** olmadığını bildi, mürşit talibin bildiğini bilmedi veya mürşid talibi imtihan için bakalım nefsi olgunlaştım diye aldatıyor mu?⁴

**Bir serçenin kanadın kırk kanlıya yüklettim
Kırk çift dahi çekmedi kaldı şöyle yazılı.**

Bu beyt tarikat ilminin şerefi ve lüzumu ve sülûk ehlini sülûke teşvik beyanındadır. Dış tarafın düzeltilmesinden önce için daha önce düzeltilmesi gerektiğini beyan eder. Zira amelin zahiri kolay, batını ziyade güç olduğundandır.

Kağni ile yürümek zahir (dışın) ameline misaldir. Kanat ile uçmak bâtın ameline misaldir. Şimdi bâtın ehlinin ameli dışı gören riya ehline ziyade ağır gelir. Çünkü riyalı amel kolaydır. Her ne kadar saman gibi çok olsa değeri azdır, Ama hulûs ile olan amel güçtür ve ağırdır. Lâkin her ne kadar altın gibi az da olsa değeri fazladır. “*Bir saat tefekkür, bir sene ibadetten hayırlıdır*”⁵ “*Allah Teâlâ’nın kuluna olan cezbesi, ins ve cinnin amellerine denktir.*”⁶

Batın amellerinde terk vardır, kağni ile gitmek gibi değildir. Çünkü tarikat ehlinin ilk ameli terk-i

⁴ “Bu fakir biçare Mısır’den Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîz Hazretlerinin bu dokuz beytini şerh ve beyan etmeyi bazı ihvan iltimas etmekle yazılıp sekiz ay miktarı evrak arasında şöyle perişan kalmıştı. Sebep ol idi ki acaba -azîz’in muradı üzere oldu mu veya olmadı mı? Düşünüyordum.

Bir gece rüyada Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîz Hazretlerini gördüm. Bu fakire büyük bir müjde ile iltifat gösterip buyurdular ki: “*Benim sözlerime yazdığın şerhi çıkar, insanlar menfeatlensin*” dedi. “*İplik verdim çulhaya beytine yazdığın sözü yazma, işte şu mânayı yaz!*” diye bu yazılan mânayı beyan buyurdular. Bu beyte bir başka mana yazılmış idi, onu terk edip bu mâna yazıldı.”

⁵ Suyutî Cami’inde “Bir saat fikir, altmış sene ibadetten hayırlıdır” lâfzıyla zikretti.

⁶ Keşfu’l-hafâ, I, 352, hadis: 1069

20 YAZILAR

dünyadır. **Terk** melekût âlemine doğru uçmak için kanattır. Murat yakın ile olan ibadettir.

“Ehl’ullah’ın kanatları var, tüyü yoktur. Zira nurdandır. Melekût âlemine doğru uçarlar.” kanatlar olarda terkleri sebebiyledir. Şeyhlerin telkini, Hz. Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellemin mayası ve esma zikri usulüne devam ve ağır perhizler ile biter.

Tarikat ehlinin en alt makamında olanın ihlâsını, sıdkını, yakinini ve güzel itikadını **kırk âbidin** gönlü çekemez. Çünkü bunlarda terk vardır.

“Dünya sevgisi her çeşit hatalı davranışların başıdır. Bir şeye olan sevgin seni kör ve sağır yapar.” (Kütüb-i Sitte)

Bir kimse nohut kadar cevheri kırk kağıya yüklettim çekemedi demiş olsa murat onun kıymetidir ki hadd-i zatında yüz altın eder. Bu surette bir cevheri kırk elli kağıya yükletmek uygundur.

Bu temsil hal ehlinin en düşük mertebesinde olanlara göredir. Zira serçe kuşların zayıfıdır. Uzak sefer edemez. Yüksek mertebede olanlar doğanlar ve şahinler gibidirler. Onların birinin ameli ve yakini ve zevki yüz bin âbidin amellerinden ve yakınlerinden ve zevklerinden fazladır. Onların kanadını kağına değil belki yer, gök, arş, kürsi çekemez.

***Bir sinek bir kartalı kaldırdı urdu yere⁷
Yalan değil gerçektir ben de gördüm tozunu***

Bu beyt ilimde kâmil geçinen riyaset, mevki ve dava sahibi dünya peşinde koşan tarikat ehlini inkâr edenlerin halleri ile göze hor, hakir, fakir ve miskin gezen ariflerin kemallerini beyan eder.

Yani bunların zahirlerinin fakr-ü fenasını ve zayıflıklarını acizliklerini görüp alay yolu ile onlara bazı sual eyleyip onlardan birisi bu gözüne sinek kadar görünmeyen ariflerle şahin gibi kartalı kaldırıp yere vurduğunu beyan eder. Yani gözde hor olan derviş azamet ve şöhret sahibi olan filân efendiye galip olup onu sindirdi.

“Ben de gördüm tozunu” söyleyen Yunus Emre kuddise sırruhu’l-azîz kendileri de ümmi ve fakir-ül-hâl olup nice zahitler ve âlimler ona küçük düşürmek niyeti ile bazı suallere başladıklarında suallerine cevaptan sonra kendileri de onlara bazı şey sorup cevabında onları aciz ettiğini beyan eder, yani ol hal bana da vâki oldu, onlar gibi kartallara ben de rast geldim demektedir:

İbn-u Abbâs radiyallâhü anh anlatıyor: Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdular ki:

“Kim kırk sabah Allah’a ihlâslı olursa, kalbinden lisanına hikmet çeşmeleri akmaya başlar.” (Kütüb-i Sitte)

Aslında bir kimse kırk gün ihlâs ile sabaha kavuşsa, yani kırk gün ihlâs üzerine olursa ilim pınarları onun kalbinden lisanı üzere akar. Bunların bazısı kırk hafta ve kırk yıl ihlâs ile sabaha kavuşmuşlardır. Ömründe kırk gün ihlâsı görmeyen gönüle galip olmaya şaşılmalıdır?

Şimdi kartalın, kuzgunun, arı ile ne münasebeti vardır? Kartal her ne kadar gözde, büyük ise de yediği leştir ve kendinden çıkan dahi cifedir. Ama arı her ne kadar gözde küçük ise de yediği güzel kokulu çiçeklerdir, kendinden çıkan dahi güzel lezzetli baldır. Doğan ve şahin gibiler ile münasebeti olmadığı besbellidir.

***Bir küt ile güreştim elsiz ayağım aldı
Anı da basamadım göyündürdü özümü***

Bu beyt yukarıdaki beytte bir miktar acayıplık anlaşıldığından yine taliplere nefsi kırma yolunu talim edip buyururlar ki: **“Bir küt ile güreştim”**

Buradaki **kütt**en murat nefistir ki gözü şehvetleri savma ile süslenmiştir.

Elsizden murat şeytandır ki ateşten yaratılmıştır. İnsanda gazap sıfatı ateşin mayasındadır.

Nefs çocuk gibidir. Gıdasını vermez isen kesilir ve lâkin açlıktan hararet ve kuruluk hâsıl olur. Bu

⁷ Orta Türkistan’da, Aral gölü civarındaki Harezmi bölgesinde doğan Necmüddin Kübra (d.1145- hyt.1221) menakıbında bu olayın gerçekleştiği anlatılmaktadır.

Rivayete göre bir gün dostları ile zikir halkasında otururlarken bir kartalın bir serçeyi pençesine almakta olduğunu gördüler. Hazret-i Şeyh’in nazarı ilişen serçe kartalı kanadından tutarak yere çaldı.

hararet galip olunca soğukluk ve rutubet yani nefsin isteği olan yemek ve içmek ister. Onun için yine nefsin muradını vermeğe mecbur olup verir idim. Yani murat üzere nefsimi yenemezdim demektir.

Bu beyt yukarıdaki beytin zıddıdır: Yani der ki **sureta** her ne kadar zayıfsam da her düşmanıma Hakk'ın yardımı ile galip oldum. Fakat nefs ile şeytana tamamıyla galip olup ellerinden halâs olamadım. **“Özümü göyündürdü”** (İçten içe yakıp dağladı) der.

Bu beytte bir ikaz var ki salih kişi her ne kadar nefs ve şeytana galip olursa da yine kendisi nefsinin mağlûbudur. Bu nedenle dâvası olmayan ehli fena, zillet ve alçak gönüllü olmalıdır. Kendin daima âciz ve zelil göstererek ve nefsini *“kötü ihtiraslara”* düşürmekten sakınmalıdır. Çünkü kim nefsini beğendi ve onunla dost oldu, cümleye düşman olduğu gibi her düşmana da yenik düştü.

Daima nefse muhalefetten ayrı olmayan nefesine düşman olup her şeyle dost olur. Her ne kadar kendi aciz ise de her düşmana da galip olur.

Küttten murat şehvet sıfatıdır ki, çekicidir.

Eli var ayağı yoktan, murat nefstir.

Elsizden murat gazap sıfatıdır ki dafiâdır. (kovan, savuşturan).

Ayağı var eli yok, murat şeytandır.

Yani Allah Teâlâ'nın muradına muvafakat ve şeytana muhalefet üzere oldum. Nefse galip olmak vaktinde şeytan nefse yardım edip gazap sıfatıyla nefsimi yardımcı olup, ikisi bir olup bana galip oldular. İbadetlere istekli oldukça şeytan beni menedip defederdi. Uzak durdukça da şeytana yardım edip üzerime yorgunluk bırakıp ibadeti terk etmeyi sevdirdi ve lezzet verirdi. Daima bu savaş ile onlara gâh galip ve gâh mağlup olurdum. Bütün gücümle ellerinden kurtulup şerlerinden emin olamadım diye sülûk ehlini bu ikisi ile daima muhalefet üzere olmağa kandırır.

Derviş ne acâip bir sinektir ki, devler ve periler ile kahraman Süleyman aleyhisselâm gibi savaş eder. nefs ve şeytan ne yaman düşmanlardır ki, bu ikisinin elinden **enbiya** ve **evliya** ağlayıp inlemekten bir türlü kurtulamamışlardır. Çünkü bu ikisinin elinden kimse ayrı olamaz, ancak kendiliğinden tamamen fâni olan kurtulur.

Kaf dağından bir taşı şöyle attılar bana Öğlelik yola düştü bozayazdı yüzümü

Kaf dağından murat **seriattır**. Bütün mahlûkatı sarıp dairesine almıştır. Büyük âlimler (Allah Teâlâ onları çoğaltsın, onları kuvvetlendirsın, şanlarını yüceltsin) o dağ üzerinde her tarafından halkın durumlarına nazar edip dururlar ki her ne yönden bir hal meydana gelecek olursa etraftan ona taş atıp katil mi icap eder veya had mi veya **tâzir** mi veya **tedip** mi icap eder, **fi'l hal** emri icra edip ol tarafın yıkılan yerini tamir ederler. Zira âlemin düzeni onların vücutları sebebi iledir. Her ne yüzden İslam Dini'ne ve şeriata muhalif bir kimseyi görseler veya işitseler **Allah Teâlâ** tarafından bunlara bir dini gayret düşer ve onu önlemeğe çalışırlar.

Büyük şeyhlerin sözleri ise ekseriye mutlak olmakla anlaşılması gayet zor olup ulema bunların mutlak kelimelerini şeriata muhalif zannedip ekseriya lanet taşını bunların üzerlerine atarlar. Fakat o sözlerden meşâyihin muradı ulemanın anlayışına doğan mâna olmamakla onların lanet taşları meşâyihe dokunmaz. Zira üzerlerine hücum ederlerse o sözün şeriata muvafık yüzünü açıklayıp o lanetten kurtulurlar.

Yunus Emre kuddise sırruhu'l-azîz Hazretleri buyururlar ki, ulema benim mutlak kelâmımı anlamamakla bana lanet taşını attılar. Benim muradım onların anladıkları gibi olmamakla taş yol ortasında kaldı.

“Öğlelik yol” demekten murat: Öğle günün ortasıdır; zahir ilmi de yarım ilimdir. Zira ilmin akidelere ve amellere müteallik olanı ilm-i kelâm ve ilm-i fıkihtir ki, zahir ilmidir. Ahlâka ve içi temizlemeye ait olanı ahlâk ilmi ve hakikat ilmidir ki, o bâtın ilmidir.

Zahir ulemasından en çok iyi bilenin ilmi yol ortasına dektir. Öğlelik yol dediği ona işaretir.

“Bozayazdı yüzümü” dediği yani az kaldı ki muradımı anlayalar ve saklaması üzerime farz olan ilmi onlara keşfettirmiş olurum diye korktum. **Zira rubûbiyet sırrını keşfetmek** (açmak) **küfürdür**. Kadi

22 YAZILAR

Beydavî Tefsiri'nde يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ⁸ âyetinin tefsirinde der ki: "Esrar-ı ilâhiden bazı sır vardır ki ifşası haramdır." İhyâ-î ulûm'da Zeynel Abidin radiyallahü anhdan nakledip buyurur ki:

"Bazı ilim cevherleri vardır ki ben onları ifşa etmiş olsaydım bana 'Sen puta tapanlardansın' denilirdi."

Bu beytin manasını açıklamak bu kadar yeterlidir, ehli bunu bilir.

Balık kavağa çıkmış zift turşusun yemeğe Leylek koduk doğurmuş bak a şunun sözünü

"**Balık**" vahdet denizinde gönüle doğan ilham yolu ile Allah Teâlâ'yı bilmektir O derya dahi arifin gönül fezasında olur. Bazen arif kişi deryasından dalgalanan balık gibi sahilinde dışardan gelenlere uzanır. Lezzetinden can ve dil ruhanileri gıda bulur.

"**Kavak**" bir meyvesiz boyu güzel ağaçtır. Murat, baş çekmek niyeti olan bilgiçlik davası eden softadır Büyük velilerin düşünce ve sohbetlerinden bazı kelimeler ezberleyip yanına gelen gözü bağlılara ol hakikatleri kendi hali olmak üzere satar, niyeti dünyayı yemek ve yutmaktır.

"**Zift turşusu**" ise ne kendi hazzeder, nede dinleyenlere haz verir. Kendi hazzetmez, çünkü bilir ki kendi hali değildir. Dinleyenler dahi hazzetmezler, zira candan gelmeyen marifet lezzetsizdir.

Bunun benzerlerini kâmillerden birisi şöyle beyan etmiştir:

"Çadırlar aynı bildik çadırlar,
Fakat obanın kadınları başka kadınlar"⁹

Yani cahil dünyayı yemek için marifet sözünü diline alır. Arif onu görür, bilmemezlikten gelir, maarif sözlerini kor, turşu sözlere başlar ki saklandığını kâmiller bilirler. Zira leylek koduk doğurmuş gibi olur.

"**Leylek**" ten murat Allah Teâlâ'nın büyük kullarıdır. Zira leylek zahirde yemek, içmek ve tenasül yüzünden olan halini halka gösterir. Ama bir seferi vardır, onu kimse bilmez ki o seferi neredir. Arif billâh olan kâmilin de dış görünüşü halkladır. Ama iç dünyasını kimse bilmez ki nedir? Arifin gönlü ne makamda ve ne haldedir? Yedi kat gökleri, Arş'ı ve Kürsî'yi arasalar arif billâh nerede ittiğin bilmezler.

"**Leylek koduk doğurmuş**" denilmesi genellikle Allah Teâlâ'nın büyük velileri hallerini gizlilikle ile bağlarlar. Bu husus ile balığın kavağa çıktığını gördükçe ziyade gizlilik ile belki gayb kubbelerinin altında gizlenirler. **Hallerini gizlemek için cahilane sözler söylerler.** Nitekim cahil kavak gibi daima yüksekte olmak ve itibar görmek için, arifane sözler söyler. Leylek ise halk bana iltifat etmesin seferimden geri kalmayım cahilane hareket edip kendini öyle gösterir. Halk ise kavağın sözüne inanırlar, leyleğin sözüne ta'n edip "**Bak a şunun sözünü**" diye ayıplarlar. Fakat ehil olanlar ikisinin de sözüne itimat etmeyip "Bak a şunun sözüne" diye taaccüp ederler.

Uğruluk yaptım ana, bühtan eyledi bana

Bir çerçi geldi eydür kâni aldığın kürkü.

Anlardan kurtulmadın ne ettiğimi bilmedin

Öküz ıssı geldi, eydür boğazladın kazımı.

Bir bâğiye uğradım gözsüz yılan yoldası

Haber sordum vermedi Kaysere durur azmi

Yunus bir söz söyledi hiçbir söze benzemez

Cahillerin içinde örter mânâ yüzünü

Aslında Yunus Emre kuddise sırruhu'l-azîzin bu sözü gibi bir söz gelmiş geçmiş şeyhler tarafından söylenmemiştir. Görünüşte sözler alay ve istihzaya ve çocuk eğlencelerine benzer. Fakat bâtınen Allah

⁸ Mâide, 67

⁹ Açıklaması: Kalıp o kalıp, ruhu başkadır.

Teâlâ mahremleri olan ilâhî sırlar ve hakikat manası vakıf olan dostlarının yüzlerine namahremden saklamak için çekilmiş duvak ve nikap gibidir. Ta ki nâ-mahremın gözü görmeye ve eli ermeye:

Yunus Emre kuddise sırruhu'l-azîz ye bu beyt sahih olur:

Her bir âşık bu yolda bir türlü nişan vermiş

Biri nişan vermedi nişanımdan ileri

Bu kasidenin bir misali de şuna benzer ki, buzağının burnuna kirpi derisinden burunsalık bağlarlar, tâ ki anası depsin emzirmesin diye. Şimdi nâ-mahrem olanlar her beytin sütünü emmek istedikçe her beyt hakikî sütün vermez reddeder.

Bu kaside ağreb'u-ül garâibdendir. Misli gelmediğinden Yunus Emre'ye mahsustur. Kuddise sırruhu'l-azîz

24 YAZILAR

Bu filmi izleyince İngilizleri ve Yaşlı Avrupa'yı daha iyi tanıyacaksınız.

THE SPECIAL RELATIONSHIP (2010) (ÖZEL İLİŞKİLER)

Yönetmen: Richard Loncraine

Ülke: İngiltere İngiltere, ABD

Tür: Dram | Tarihi

Vizyon Tarihi: 29 Mayıs 2010 (ABD)

Süre: 93 dakika

Dil: İngilizce, Fransızca

Senaryo: Peter Morgan

Müzik: Alexandre Desplat

Görüntü Yönetmeni: Barry Ackroyd

Yapımcılar: Frank Doelger | Andy Harries | Kathleen Kennedy

Oyuncular: Michael Sheen, Hope Davis, Dennis Quaid

ÖZET:

1993-2001 tarihleri arasında geçen film, Blair'in ABD Başkanı Bill Clinton ile özel dostluğunu anlatıyor. Hırslı İngiliz politikacı Tony Blair (Michael Sheen) 1993'te Washington'a gider ve Bill Clinton (Dennis Quaid) ile tanışır. 1997'de Blair İngiltere Başbakanı olur. ABD ve İngiltere, Blair ve Clinton'ın işbirliği ile 'ortak çıkarlar' doğrultusunda hareket etmektedir. Bu dönemde dünyanın gündemine Monica Lewinsky skandalı ve Kosova krizi damgasını vurur.

Kısaca: Clinton tarafından Amerika'ya çağrılan ve kirli mavi gömleği ile değersiz biri gibi karşılanan Tony Blair' in ulaştığı zirve ve beklenilmeyen sonuçları göreceğiniz bir yapıt.

Oscar adayı senarist Peter Morgan'ın İngiltere'nin eski başbakanı Tony Blair üzerine kaleme aldığı üçlemenin son halkası

FİLMDEN ALINTILAR

"Gerçek dostlar seni önünden bıçaklarlar."

Oscar WİLDE

Washington 1992 -Tony Blair Amerika'da Clinton'ın danışmanları ile bir toplantıya katılıyor.

Konuşmacı:

1988 seçimlerinde Yıllık geliri 15.000\$ ile 50.000\$, %20'si demokratlara, %48'i cumhuriyetçilere oy vermişler.

1992 yılında aynı seçmenlerin %45'i Clinton'a buna karşın %35'i Bush'a oy vermişler.

Neden? Çünkü kendimizi yeniden tanımladık. **Sağcıların sosyal planlarını bencil ve ilgisiz bulan seçmenlere ulaştık ve onlara geri kafalı, vergi toplayıcı liberal sağcılar olmadığımızı ikna ettik.** Pekâlâ refah.

Refahı sağlayın ama bir süreliğine işleri kontrolünüz altına alın, o insanların yeteneklerinden faydalanın sonra da hisselerinden kurtulun.

Suçla aynı şeydir. Suçun nedenlerine karşı sert olun.

"Eğitim, eğitimsizlik, yoksulluk" ama suçlulara da sert olun.

İnsanların dediklerine kulak vermek zorunda kalacaksınız. “

“ İstemedikleri bir dilde fikirlerle üzerlerine yürümeyin.”

“ İnsanların isteklerini değiştirmekse partinizin temellerini değiştirmek çok daha kolay.”

“ Politika sizi ancak bir yere kadar getirebilir.”

“Eğer bir işçi partisini tekrar iktidara getirmekte kararlıysanız, her şeyden önce kendinize bunlardan almalısınız.”

“ İyi niyetli AAA, seçimleri kazanacak bir politikacı süper star.”

PARİS - 4 SENE SONRA

Tony Blair:

Başbakanımız John Major ve İngiltere'deki siyasi rakiplerim Avrupa'ya olan kinlerini açığa vurarak bir dahaki seçimleri kazanacaklarına inanıyorlar. Ama ben inanmıyorum.

“ BEN AVRUPALIYIM.”

“ HEP AVRUPALIYDIM.”

“ HER ZAMAN AVRUPALI OLACAĞIM.”

Clinton'ın Tony Blair'le ilk görüşmede şunları konuşuyorlar

Clinton :

Beyaz Saray'a hoş geldiniz. Kariyerinizi büyük bir ilgiyle takip ediyorum. Demek kitabında bir sayfayı hak etmişiz. Bir sürü sayfa ki ben bunu büyük bir övgü olarak kabul ederim. Otur. Burada işleri oldukça yakından takip ederiz ve harcanacak zekice paranın sana gitmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ve ben de bir Amerikan başkanıyla yüksek seviyeli görüşme senin bitiş çizgisini geçmene yardım eder diye düşündüm. Seçimleri büyük bir farkla kazanacağını düşünüyoruz. **“Söz bilimin seni bir yere kadar getirebileceğini fark etmelisin. Konuşarak bu ofise girebilirsin ama sözlerini yerine getiremezsen burada çok kalamazsın.**

Tony Blair:

Ülkemiz yoldan feci şekilde saptığı sırada 17 yıllık tutucu bir hükümetimiz oldu. Eğer işçi partisi kazanırsa, ülkenin tekrar yola girmesi için yeterli süre kaldığımızdan emin olmak isterim.

Clinton :

Sanırım beraber çalışmaktan zevk alacağız. Beni yanlış anlama ama binbaşı o kadar da kötü değildir. Kuzey İrlanda'da gayet iyiydi. Ve seçildiğinde şahsen umuyorum ki barış için savaşımaya devam edersin. Kuzey İrlanda'daki barışı sağlamak yapacaklarımızın başında geliyor. Bu günün dünyasında bu tarz bir kavgayı sürdürmekte bir anlam göremiyorum. Yardıma ihtiyacın olursa telefon aç yeter.

Tony Blair:

Sağ ol, ararım.

Clinton :

Ve bu ofise girdiğinde kendini tamamen ezilmiş bir şekilde hissedersen hiç şaşırma. Çünkü bu yolda geçirdiğin tüm süre, işi kapmak için harcadığın çabalar, kavgalar, hiçbiri buraya geldiğin zaman ne yapacağını söyleyemez. Ama sen çabuk öğrenen birine benziyorsun, eminim çabucak alışırın. Basın toplantısından önce birkaç dakikamız var. Buradaki kimse sana ay taşından bahsetmeni

26 YAZILAR

söyledi mi? Söylediler aslında 3.6 milyar yaşında. Bazen burada işler çok stres verici hâle geldiğinde, o kapıyı kapıyorum, kanepeye oturuyorum, o taşı tutuyor ve **"hepimizin biraz rahatlaması gerek"** diye düşünüyorum.

Tony Blair başbakan olmuş olmuş, eşi Cherie Led Labour köhne evlerinden çıkmışlardır.

Başkan Chirac ona Avrupa'yı Avrupalı kardeşlerini hatırlatsa da Tony Blair Amerika Birleşik Devletleri Başkanı ile daha yakın olacağı sinyallerini hemen vermeye başlamamıştır.

Kuzey İrlanda'daki terör olayları Tony Blair'in gündemidir. Basın toplantısındaki şu sözlere dikkat edelim.

"Bu bir partinin politik oyunu değil. Bu oradaki insanlar için hayat memat meselesi. Kuzey İrlanda halkı 25 yıl boyunca terör olaylarına karşı durdular. Henüz terör tarafından yok edilmediler ama şiddetin onlara mirası politik olayları neredeyse imkânsız kıldı. I.R.A ve Sinn Fein anlaşma ile şiddet arasında bir seçme şansına sahipler. Sinn Fein'e mesajım oldukça açık. Uzlaşma treni kalkıyor. Sizi o trende görmek istiyorum ama siz gelmeseniz de gidecek. Ve sizi beklemesini sağlamayacağım."

Yukarıdaki konuşmanın peşinden Kuzey İrlanda'daki barış arayışı I.R.A.'in iki polis memurunu öldürüşüyle oluşan harap edici olayla bölündü. İki I.R.A. silahlısı onları yolun kenarında sıkıştırmış. Arkalarından yaklaşip yakın mesafeden kafalarına birçok kez ateş edildiği düşünülüyor. Tüm bunlar Sinn Fein'in¹⁰ bir birlikçi olarak barışı sağlamak adına Tony Blair'in yaptığı coşkulu ultiatomuna saldırısı sonrasında gerçekleşti.

Başkan Bill Clinton, Gerry Adams la görüşerek Kuzey İrlanda'daki barış sürecinin dirilmesine Tony Blair'e yardımcı oldu.

Ancak ne oldu ise Başkan'ın 23 yaşındaki Beyaz Saray stajyeri Monica Lewinsky ile seks yapması yönündeki skandal patladı.

(Bağımsız Savcı Ken Starr)¹¹ olayın peşine düşmüştür.

¹⁰ Sinn Féin (Türkçe : Yalnız Kendimiz). 20.yüzyıl İrlanda'sında siyasi hareket ve bu hareketi destekleyenlerin oluşturduğu siyasi parti. 1905 yılında İrlandalı Arthur Griffith tarafından kurulmuştur. Adı Oldcastle'da basılan yerel bir gazete isminden gelmektedir. Parti IRA'nın siyasi kanadı olarak değerlendirilmektedir. Sinn Féin 'in en büyük özelliği İngiliz hükümetine karşı aşırı bir milliyetçi tavır göstermesine rağmen kendini sol bir parti olarak tanımlamasıdır. Partinin İrlanda Cumhuriyeti Parlamentosunda 5, Kuzey İrlanda Parlamentosunda ise 28 sandalyesi bulunmaktadır (Kuzey İrlanda Parlamentosundaki en güçlü Cumhuriyetçi Parti). Partinin genel başkanı 1983 yılından beri Gerry Adams'dır.

¹¹ Bağımsız Savcı Kenneth Starr'ın Başkan Bill Clinton aleyhindeki davayla ilgili raporu olayların hikâye edildiği ve delillerin sunulduğu iki ayrı bölümden oluşuyor. Hikâye bölümünde Clinton'la Lewinsky'nin ilişkileri tüm ayrıntılarıyla anlatılıyor. Bilgisayarla yapılan araştırma 5 bin farklı sözcüğün kullanıldığı raporun bir 'cinsel terimler sözlüğü'ne benzediğini gösteriyor. 445 sayfalık raporda 'seks' kelimesi 164 kere, 'cinsel' sıfatı 406 kere kullanılmış. Raporda 'göğüs' tekil ve çoğul haliyle 62, 'puro' 23, 'sperm' 19, 'vajina' beş ve 'cinsel organ' 64 kere geçiyor. Raporun Clinton-Lewinsky ilişkisinin cinsel boyutunu anlatan bölümlerinin **tam metni:** <http://pdilber.tripod.com/turkbas.html>

Eşi Hillary Clinton görevlilerle görüşüp olayı şu şekilde değerlendiriyor:

“Bu kayıtlar varsa da yoksa da bu bir "o ne dedi, bu ne dedi" meselesi. Elimizde bir yeni yetme stajyerin karşısında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı var. Elleri hiçbir şey yok! Şimdi yapılacak en iyi şey, olayın yönünü değiştirerek kişisel olmayı bırakıp bu işi politikaya çekmek olur. Çünkü evliliğim hakkında halka açık bir görüşme yapacağım. Sağcı medya ve lanet olası Ken Starr ile görüşmek istiyorum. Çünkü işin başından beri tepemize biniyorlar. İşte böyle yapacağız.”

Clinton inkar edici açıklamalar yapıyor.

“Amerikan halkına tek bir şey söylemek istiyorum ve beni dinlemenizi istiyorum. Bunu tekrar ediyorum;. O kadın Bayan Lewinsky ile cinsel ilişkim olmadı. “ Bu suçlamalar yalan. Şimdi Amerikan halkı için hizmet etmeye dönmem gerekli.”

Hillary Clinton ise bir programda yaptığı açıklamada:

“ Amerikan halkının akıllarında tartışılan bir konu var. Başkan ve Bayan Lewinsky arasında iddia edilen cinsel ilişki, kocanız size bu ilişkinin detaylarını anlattı mı?”

Uzun bir süre boyunca konuştuk ve bence bu olay açıklığa kavuştuğunda tüm ülkenin daha çok bilgisi olacaktır. Ama şu an oldukça hareketli bir çılgınlıkla karşı karşıyayız. “ Ve politikayla geçen birkaç yıldan öğrendiğim kadarıyla, bu tür davalarda yapılacak en iyi şey sabırlı olup derin bir nefes almak ve gerçeğin açığa çıkmasını beklemektir. Ama burada ortada dolaşan iddialarla uğraşarak kazanacağımız bir şey yok.

“ Sizce kocanız evliliğinize zorluk yaşattığını kabul eder mi?”

Hayır, kesinlikle etmez ve etmemeli de. 22 yıldır evliyiz ve yıllar önce evliliğe güvenen kişilerin yalnız evli olanlar olduğunu öğrenmiştim. “ Ve sanırım bununla birçok kere karşılaştım.” Yani Bill ile ben bu iddiaların arkasında olan aynı kişiler tarafından her şey için suçlandık, buna cinayet de dâhil. “Buradaki asıl hikâye, onu bulmak, yazmak ve açıklamak isteyenler için kocama başkanlığa oturduğundan beri kurulan sağcı komplolardır. Birkaç gazeteci bunu buldu ve açıkladı ama hala konu Amerikan halkına tamamen açıklanmış değil.” Ve aslında tuhaf bir düşünce ama bu tam da ona yarayabilir. “

Clinton ile Tony, politik dostluklarını "özel ilişki" seviyesine çıkarmak için heveslenseler de Watergate kadar Amerika'yı sarsan olay her şeyi çorbaya çevirmişti.

Basın toplantısında Tony Blair Clinton'a desteğini şu şekilde açıkladı:

“Başkanın iki ülke arasındaki özel ilişki ve büyük geleneğin omuz omuza sürdüğü hakkında söyledikleri duydunuz. Ve aklıma Dünya Savaşı'nın zirvelerinden bir hikâye geldi. İngiltere çaresizce Amerika'nın yardımına ihtiyaç duyduğunda, bize yardım edip etmeyecekleri belli değildi. Ve bir noktada Harry Hopkins'e Amerikan Başkanı Roosevelt bir hükümet temsilcisi gönderilmişti. Hopkins Churchill'e dedi ki: "Sanırım dönüşümde Başkan Roosevelt'e ne diyeceğimi bilmek istiyorsundur." O da İncil'den bir paragraftan alıntı yapacağını söylemiş.

"Nereye gidersen ki ben de giderim; nerede kalırsan ki, orada kalırım. Sizin insanınız benim insanım olmalı ve sonunda bile Tanrı'nız benim Tanrım'dır." Bana benim desteğimin, dostluğumun politika olarak riskli bir strateji olup olmadığını sordunuz.” Başkan Clinton'la 9 ay falan çalıştım. Onu güvenebileceğim, sırtımı dayayabileceğim, sadece bir iş arkadaşı değil dostum olarak saymaktan gurur duyduğum biri olarak gördüm. “ Ve eğer Amerikan ekonomisine bakarsanız, Amerika'nın

28 YAZILAR

dünyada elinde tuttuğu konuma bir bakarsanız, sanırım bu herkes için etkileyici bir şeydir.

Clinton ifade vermeye karar verdi ve daha sonra basın toplantısında

İfademde ilişkimizde uygunsuz olan bir şeyler olduğunu söyleyeceğim. **“ Monica Lewinsky ile olan ilişkim hakkında sorular sorulmuştu. Cevaplarım yasal olarak doğrudur.”** Bütün gerçeği söylemedim. Gerçekten de Bayan Lewinsky ile uygun olmayan bir ilişki yaşadım. **“ Aslında...”** **"YASAL OLARAK DOĞRU" ile "LANET OLASI BİR YALAN" arasındaki farkı öğrenmek istiyorum.** Size sadece birçok nedenden dolayı böyle yaptığımı söyleyebilirim. Öncelikle kendi davranışımın utancından korunmak istedim. Ayrıca ailemi korumak konusunda da çok endişeliydim.”

“ Ülkemiz bu olaylar yüzünden uzun zamandır dikkati dağıtılıyor. Ve ben üstüme düşen sorumluluğu alıyorum.”

Ama hayatını cehenneme çevirdim çözülmesi gereken gerçek sorunlar, yüzleşmesi gereken güvenlik konuları. Ve size bu gece geçen 7 ayın şüpheliğini bırakmanızı, ulusal bütünlüğümüzü onarmalı ve dikkatimizi tekrar ülkemizin zorluklarına ve Amerikan geleceğine verilen sözlere çevirmeliyiz. Dedi.

Tony verdiği desteğin karşısında nasıl davranış göstereceğinde tereddüde düşer ve eşine;

“Bilmiyorum. Belki hiçbir şey söylemem. Bir açıklama bekleyeceklerdir. Başkan için desteğimle her şeyin farkında oluşum için mi? Bunu feci bir şekilde utanç verici bulduğum için mi? Yanında durmaktan başka seçeneğimin olmadığını düşündüğüm için mi?

Hillary Clinton ile Bill Clinton skandal ile değişen hayatlarında bir karar alırlar.

Bill Clinton :

Nasıl yapmak istersin? Sen önde ben de 2 adım gerinde mi olayım? Birlikte mi?

Hillary Clinton :

Bunu beraber yapmamızı istiyorum. Bu mümkün mü değil mi bilmiyorum ama. Bundan kendi başıma kurtulmalıyım. Kendi başıma tamam mı?

Bill Clinton :

Tamam.

Tony dış siyasette parlak çizgiye talip olup, diyor ki;

Bir şeyi yapıyor görünmek, aslen yapmaktan tamamen farklıdır. Thatcher demiş ki; "BİR ŞEY YAPMIYORSAN BURADA OLMAMIZIN BİR ANLAM YOK" "ÖNEMLİ ŞEYLER."

Tony geleceği için bir parlamış yapmak ister. Bunda Clinton'ın desteği almak ister. O **da Kosova- Sırp askerleri - Milosevic** konusunda NATO'yu harekete geçirmektir. Fakat Clinton bu işte yavan davranır. İşte burada İngilizlerin dahi siyaset manevralarını göreceğiz. Chicago da Tony Blair bir konuşma yapar ve Kosova'daki katliamlar için Amerika'yı göreve çağırır.

Kosova'da neler olduğunu gören kimse Nato'nun askeri eylemlerinin tamamlandığını doğrulayamaz ve bu askeri eylemler Milosevic tamamen ortadan kaldırılıncaya kadar devam edecektir.” Başarı düşündüğüm tek çıkış strateji. Burada yeni bir uluslararası topluluğun başlangıcına tanık oluyoruz. “ Birçok ülke el ele veriyor, hepimizi alakadar eden sorunlarla ilgileniyorlar. Siz dünyadaki en güçlü ülkesiniz. “ Bu zor ve bazen de sinir bozucu bir şey olabilir.” Her istekte size

gelinmesi, her krizde çağrılmanız, "Bunun bizimle ilgisi ne?" deyişleriniz halkınızın dudaklarından sık dökülür olmuştur. Bunun yanında büyük güce sahip ülkeler, en büyük sorumluluğa da sahiptir. " Hazır olmanızı istiyoruz." Size diyorum ki;. Bir daha soyutlanma politikasına kanmayın. Dünya bunu kaldıramaz. " Ve şunun farkında olun ki İngiltere'de yanınızda olacak, sizinle öncülük edecek bir dostunuz var. Barış ve huzur üzerine kurulmuş bir dünya. " Bu da insanlığı korumaya değer yapan tek hayaldir."

Sonuç çok olumludur

"Herkes selamlasın, kral Tony.

" Chicago Tribune. "Neden Tony Blair gibi bir başkanımız yok?"

The New York Times "Beyaz Saray bocalarken, Blair cesaretini gösteriyor."

Washington Post. "Dün gece Chicago'da İngiliz Başbakanını dinledikten sonra Başkan Clinton'ın Churchill'imsi genç meslektaşından öğrenecek ne kadar çok şeyi olduğunu düşünmeden edemedim."

"Wall Street Journal. " Bu adamların ikisi de konuşuyor. Tek farkı kapalı kapılar ardında Blair gerçekten de bunu sürdürüyor."

Blair, Kamuoyunun onayıyla, dünyadaki bir numaralı lideridir.

"KOSOVA'DAKİ GİDİŞATI KORUMAK İÇİN BAZILARI TEREDDÜTLERİ OLABİLECEĞİNİ ÖNE SÜRSEDE NATO LİDERLERİ BUGÜN KOSOVA'DAKİ KÖTÜYE GİDEN DURUMU TARTIŞMAK İÇİN TOPLANIRLAR"

Ancak Bill Clinton yıldızı parlayan Tony Blair'e bu durumdan ve rahatsızlığından bahsederek şunları konuşturlar.

Bill Clinton :

- Kim tahmin edebilirdi ki? - Ne? Ufak orospu **çocuğunun beni ön bahçemde arkamdan bıçaklayacağını kim düşünürdü?**

Tony Blair:

- İşte onu yapmak göt ister.

Bill Clinton :

- Önüme geçmiştin.

Tony Blair:

- Bana başka seçenek vermedin.

Bill Clinton :

- Bana göre önün hâlâ kapalı ve benim hâlâ başka seçeneğim var.

Tony Blair:

- Gazetelerinizde öyle demiyor ama.

Bill Clinton :

Doğru, sizin şu yeni arkadaşlarınız. "Herkes selamlasın, kral Tony."

Tony Blair:

30 YAZILAR

Peki kara saldırısına var mısın?

Bill Clinton :

Belki de kendine şu soruyu sormalısın. Ne tür bir kral başkalarına yerine savaşması için yalvarır?

Tony Blair:

Şimdi hareket edersek, savaşı sonlandırabiliriz.

Neticede İngiltere Amerika'yı peşine taktı. Kosova'da kazanmak için her şeyi yapmak uğruna NATO Sırbistan'a karşı bombalama kampanyasını genişletmeye karar verdi. NATO'nun garantisi ve hava saldırılarının artan etkisi sonrası Başkan Clinton çatışmaları sonlandırmak için ABD'nin bütün askeri seçeneklerini düşüneceğini duyurdu. Teslim olmalarına artık bir adım daha yakınız. Clinton yönetiminin sıkı baskısı altında, bir Rus delegesi Belgrad'a Başkan Milosevic'e ultimatom vermek için gitti.

Yani kalan son müttefiki "**Kosova'daki askerlerini temizle yoksa Boris Yeltsin desteğini kaybedersin.**"Dedi.

TONY YANI İNGİLİZLER DİPLOMATİK SAVAŞI KAZANDI:

Tony Blair:

" Bu uygarlığın bir zaferi." İnsan gelişimine gerekli basit bir ilkenin zaferidir. Her insan eziyetten uzak bir şekilde özgürce yaşama hakkına sahiptir. Milosevic biliyor ve dünya da artık biliyor. Irk soykırımlarına tolerans göstermeyeceğiz. Bir daha kimsenin insani nedenlerle başka bir ülkenin istilasından şüphe duymasına izin vermeyin."

Bu arada G. Bush başkanlık seçimlerini kazandı.

Tony Blair ile Başkanlıktan düşen Clinton arasında geçen konuşmada

Tony Blair :

Bill. Bir dakikamız varken seninle. Aslında senden Kosova konusunda olanlar için özür dilemek istiyorum. Kendi medyana senin aleyhinde bilgiler vermek, haddimi aşmışım. Seni tanıdıkça, bana kişisel olarak iyi bir arkadaş oldun. Partime sadık bir dost ve bu ülkeye harika bir müttefik oldun. Sonunda paylaşmamız gereken tüm övgüyü ben aldım. Hatalıydı. Ben hatalıydım. Özür dilerim.

Clinton :

Bu saçmalık. Dediklerinin bir kelimesini bile içten söylemiyorsun.

Gazeteleri okudun işte. Milosevic'in geri çekilişinden sonraki hafta 10 Amerikalıdan 7 'si Başkan olarak Tony Blair'ı istediklerini söyledi.

" Yakışıklı, enerjik, kiliseye giden, namuslu, sadık. Sen Amerika'da doğmadığından emin misin?

Tony Blair :

İskoçya.

Clinton :

Bush'la ne yapacaksın?

Tony Blair :

Herkesin benden ne istediğini biliyorum. Geri çekilmemi işlerindeki politikama konsantre olmamı, Avrupa ile bağları sıklaştırmamı istiyorlar.

Clinton :

Sana sorduğum bu değildi. " Sen ne yapmak istiyorsun?"

Tony Blair :

Hâlâ bazı işleri bitirmek istiyorum Bill. Ve bizimle aynı takımda değil ama önemli kararların alındığı odanın dışında olmaktansa içinde olmayı tercih ederim. Şimdi kıdemli ortak ben olurum. Ufak olan Bush olur. Ona senin bana yaptığın gibi yardım edebilirim, ona tavsiyelerde bulunabilirim." Sadece ülkem için doğru olanı yapmak istiyorum.

Clinton :

Bundan emin misin?

Tony Blair :

Amerikan Başkanına yakın olmam ülkem için, hatta dünyanın iyiliği içindir.

Clinton :

Kesinlikle yön değiştirip Beyaz Sarayı spot ışıkların altında kalmak için kullanabilirsin. Kendini lider olarak sağlamlaştırır ve mirasını genişletirsin.

Tony Blair :

Bunu nasıl anlasam bilemedim Bill. Bana biraz hakaret gibi geldi.

Clinton :

Ama doğru değil mi? Yani hadi ama. Şimdikinden 50 ya da 100 yıl sonra hatırlanmanın en iyi yolu Amerikan Başkanına bağlanmaktır. Ama dikkatli ol. Bu adamlar sert oynuyorlar. Onların yönetimi anlaşmazlık, ulusal utanç ve yasadışıktan doğdu. Ve eminim aynı şekilde de çıkacaklardır. Yani kendine sorman gereken soru, "Avrupa'daki ufak bir adadan gelme yenilikçi, ılımlı solcu bir politikacının böyle elemanlarla arkadaş olarak ne yapmaya çalışıyor?"" olmalı. Ama yine de senin artık bir yenilikçi, ılımlı solcu olup olmadığını, ya da hiç oldun mu onu bilmiyorum.

*****Clinton :

Ufak konuşmamızdan sonra ne yapacağına karar verdin mi? Sarılıp zafere çok yaklaştım mı diyeceksin yoksa doğru şeyi yapıp evine mi döneceksin?

Tony Blair :

Henüz değil. O zaman benim de diğer herkes gibi olmam gerek. Basın toplantısını televizyondan izleyip bir işaret bulmak için vücut diline bakmak zorunda kalacağım.

Clinton :Sanırım öyle olacak.

Tony Blair :

Bence de öyle.

*******Tony Blair George Bush ile yola devam ederler.**

.....

MEDYUM (2012) RED LIGHTS

Yönetmen: Rodrigo Cortés

Ülke: İspanya İspanya, ABD

Tür: Dram | Gizem | Gerilim

Vizyon Tarihi: 20 Ocak 2012 (ABD)

Süre: 113 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: Rodrigo Cortés

Müzik: Víctor Reyes

Görüntü Yönetmeni: Xavi Giménez

Yapımcılar: Rodrigo Cortés | Cindy Cowan | Sara Giles

Oyuncular: Robert De Niro, Sigourney Weaver, Cillian Murphy

Bir psikolog ve asistanı metafizik (paranormal activity) üzerine çalışırlar ve bu çalışmalar onların dünya tarafından kabul edilmiş psişik olayları keşfetmelerine yol açar. İnsan beyninin algı mekanizmalarını ve inanç ile bilim arasındaki sınırları araştıran psikolojik bir gerilim filmi olan RED LIGHTS metafizik dünyasından doğaüstü olguları ayıran iki rasyonalist bilim adamının deneyimlerini ve dünyaca ünlü bir medyumun özel güçlerinin çatışmasını anlatıyor. Kahramanların hepsinin geçmişinde açığa çıkmamış sırlar mevcut. Beklenmedik ayrıntılarla dolu bu karanlık hikâyede tansiyon hiç düşmüyor. Kıdemli doğaüstü olay araştırmacıları Dr. Margaret Matheson (Sigourney Weaver) ve Tom Buckley (Cillian Murphy), inanç şifacılığını ve hayaletlerle konuşma iddialarını Matheson'ın "**kırmızı ışıklar**" diye adlandırdığı bir yöntemle çürütmeye çalışmaktadır. "Kırmızı ışıklar" sahnelenen her doğaüstü olayın ardındaki göze çarpmayan hilelerdir. Ancak efsanevi kör medyum Simon Silver (Robert De Niro) 30 yıllık aradan sonra geri döndüğünde, bir zamanlar korkusuz rakibi Matheson, Buckley'i işten vazgeçmesi için güçlü Silver'ın misilleme yapabileceğini söyleyerek uyarır. Silver'ın itibarını sarsmaya kararlı olan Buckley ve gözde öğrencisi (Elizabeth Olsen) kaşıkları eğebilen ve zihin okuyan bu karizmatik medyumun arkasındaki gerçeği ortaya çıkarmak için ellerinden geleni yapar. Ama Buckley, misafiri insanın aklını başından alan sonuca doğru ilerlerken kendi öz inançlarını yeniden gözden geçirmek zorunda kalır.

FİLMDEN

-Biliyor musun, özel bir yeteneği olan iki tür insan vardır.

Gerçekten bir tür gücü olduğuna inananlar ile ne olduklarını anlamayacağımızı düşünen diğerleri.

Her iki taraf da yanılıyor.

Neyi gerçekten bilebilirsiniz?

Neye gerçekten güvenebilirsiniz?

Şüpheleriniz nedir?

Emin olduklarınız nedir?

Neye gerçek dersiniz?

Gökyüzüne baktığınızda ne görüyorsunuz?

Gölgeler mi? Yansımalar mı?

Uzak yankılar mı?

Ayı bir saniye önce nasılsa öyle görüyorsunuz.

Güneşi sekiz dakika önce nasılsa öyle parlarken görüyorsunuz.

Peki ama gerçekte ne görüyorsunuz?

Gözlerinize güvenebilir misiniz?

Bana...güvenebilir misiniz?

Yalanlarla ileri gidebiliriz ancak asla geriye dönemeyiz.

Olduğum şeyden hiç gurur duymadım. Bunu ben seçmedim. Hiç bir şey istemedim. Neden seçildim?

Kim seçti beni?

Siz de kendinize aynı soruları soruyorsunuz.

Şimdi. Şu anda. **Her bilimin ona denk gelen bir sahte bilimi vardır.**

Psikolojinin diğer tarafı parapsikolojidir.

Tıbbinkiler, akupunktur ve eşsağaltım (terapi).

Astronomininki astroloji.

Kontrol koşullarını garantilemeye çalışıyoruz. Bizler bilim adamıyız ve tarihte ilk defa duyu ötesi algılamanın gerçekliği irade gücüyle bedensel bir zorluğu yenme ile ilgili kesin sonuçlar elde edebileceğiz. Önceliğimiz bu sonuçların doğruluğunu sağlamak olmalıdır. Sizin de dediğiniz gibi, bu kesin bir bilim değildir.

Kolaylıkla ulaşılabilen biri değilimdir. Sanırım bunu şimdiye kadar fark etmişsinizdir. Sadece beni gerçekten görmek isteyen biri böyle yapabilir. Bugün başka kimseyle konuşmayacağım. Belki yarın, bir başka şehirde aynı şeyi yaparım. Belki bir daha hiç yapmam. Bana gelince, her günü hayatımın son günümüştüm gibi yaşarım. Üstelik kendimi yorgun hissetmeye başladım. Çok yorgun aslında. Hizmetim için her zaman ödeme talep etmiyorum, bunu biliyor muydun? En azından para olarak değil. Ödeme yapmanın başka yolları da var. Ama sen bunu zaten biliyorsun. Bunu biliyorsun, öyle değil mi? Öyle olmak veya öyleymiş gibi görünmek işte asıl mesele bu.

Her zaman öyle. Hepimiz olmadığımız bir şey olmaya çalışırız. Bir gecede 27 kez rüya görürüz. Unutmamızı sağlayan girift bir nörolojik savunma mekanizması. Seni koruyan ne? Bir tutam tuz mu? Antik Yunanlılardan günümüze kadar filozoflar ve akademisyenler insanın esasen mantıklı olduğunu tartıştı. Buna katılmıyorum. Eğer biri önce kendini araştırmadan bir başkasını gözlemler ve araştırırsa enstrümanlarımızın uygun şekilde kurulu olduğunu nasıl bileceğiz? Güvenilir olduğumuzu nasıl bileceğiz? Hiç kanıtımız yok. Güveni kazanmanın sadece bir yolu vardır ve o da hiçbir şey ummamaktır. Niyetlerimiz saf değilse sonunda canavar yaratabiliriz.

Bu gece bu Show'a neden geldiniz?

Ne görmeyi umuyorsunuz?

Sizi şaşırtmam gerektiğini mi düşünüyorsunuz?

Sizi eğlendirmeli miyim?

Neye bu kadar yakından bakıyorsunuz?

Hakkımda ne biliyorsunuz?

Ne kadar inanıyorsunuz?

Ne kadar inanmak istiyorsunuz?

Özlemlerinizi, arzularınızı hissedebiliyorum. Taleplerinizi hissedebiliyorum. Bu, nihayet gözlerini açıp öfkeli bir ulumayla açgözlü bir şekilde ışığı talep eden karanlıklarda yaşamaya zorlanmış bir hayvanın derin ve ıstıraplı bir sabırsızlığı!

Neyi görmeye geldiniz?

Bunu mu?

Bunu mu görmeye geldiniz?

Damarlarımın yeni bir idrakte alev alev yandığını hissediyorum!

Batlamyus'a deli dedik Galilo'nun yüzüne tükürdük Giordano Bruno'yu yaktık... Neye ihtiyacımız vardı?

Neye ihtiyacımız var öğrenmek için?

Bizi olduğumuz şey yapan ne?

Sonunda kabullendiğimiz şey ne?

İnanmamızı sağlayan şey ne?

34 YAZILAR

Asıl soru, bugün buraya neden geldiniz?

- Deli misiniz siz?

Matheson'un sürekli söylediği şey neydi? Sonuçlar, kusurlu bir metodoloji olduğunda önemli bilgi istemsiz olarak dâhil edildiğinde veya kontroller uygun olmadığında ortaya çıkar. Bir şeye kesinkes gözüyle bakıyorlar.

Kendinizi inkâr edemezsiniz. Sonsuza kadar inkâr içinde yaşayamazsınız! Tüm gücümle denedim.

Zaman akıp geçiyor. Ve siz dünya kadar zamanınız var sanırsınız hiçbir şeyin son bulmadığını, ama zaman akıp geçer.

Sihrin çoğunu yanlış tarafa bakarak yaparsın.

Senin de isteyebileceğin bir şey yaptım ama kimliğimi açıklamadığım, en azından sana orada başka bir şey olduğunu bilmenin avuntusunu vermediğim için kendimi asla affetmeyeceğim. Ama sen daha fazlasını hak ediyorsun. Bugün her şeyi hak ediyorsun.

Kendini inkâr edemezsin. Kendini sonsuza dek inkâr edemezsin.

KATARAKT ARTIK İLAÇLA TEDAVİ EDİLİYOR

Geçenlerde sevdiğim bir dostum, çocuğunda katarakt teşhisi ile ameliyat önerisinde bulunmuşlar olarak yanıma geldi. Bende bu ameliyatı yaptırmadan önce bir araştırma yapmasını istedim. Bu araştırmaları sonucunda ülkemizde olmayan, fakat Amerika, İngiltere, Almanya, Kanada, Rusya .. altı devlette satışına izin verilen bir damladan bahsetti. Kullanımı kolay ve tedavisi olumlu sonuçlar bu damlayı araştırmanız için site adreslerini aşağıda belirttim. Bizim burada çok ucuz bir şekilde tedavisi olan bir şansı denemeden ameliyat veya fako gibi pahalı şekil uygulamalara gitmeden denemelerini tavsiye etmek boynumuzun borcudur. Ayrıca bu hastalık hakkında yetkililerin hem dikkatini çekmek ve yurttaşlarımızın ucuz bir tedavi imkanından faydalanabileceği bilgisine ulaştırmalarını sağlamaktır.

Bahse konu ilacın adı "N-ACETYLCARNOSİNE'NİN (CAN-C) KATARAKT GÖZ DAMLASI" dır. İlaç hakkında internet ortamında şu bilgileri bulabilirsiniz.

İçindeki Malzemeler:

Aktif maddeler: Gliserin (yağ)% 1, Karboksimetilselüloz sodyum (yağ)% 0.3.

İnaktif maddeler: Steril Su (oftalmik notu çözelti pH 6,3-6,5).

Antioksidanlar: N-Asetil-Karnozin (NAC) * 1%.

Tamponlar: Borat, Potasyum Bikarbonat.

Koruyucu: Benzil Alkol arındırılmalıdır.

Hikâyesi:

Büyük Britanya'da bulunan lisanslı bir üretici tarafından ISO 9001:2000 ve ISO 13485:2003 standartlarına uygun bir GMP ilaç tesisinde üretilmektedir. Bir Damla N-Acetylcarnosine'nin Can-C ile Katarakt iptali klinik olarak % 100 güvenli ve etkili olduğu kanıtlanmıştır!

Mark Babizhayev, ABD merkezli, Yenilikçi Vizyon Ürünler, kurucusu ve başkanıdır. Prestijli Helmholtz Enstitüsü'nde kıdemli araştırma Araştırmacı Mark Babizhayev MA Doktora Ocular Hastalığı ve ürün araştırma ve patentini almıştır.

Dr. Mark Babizhayev Rusya klinik çalışmalarında hastalarda 2 damla Can C % 1 N-Acetylcarnosine ile göz her gözün içine 6 aylık bir süre için iki kez kullanmış. Etkili oranda katarakt ve diğer göz hastalıkları tedavi ve iptali için benzersiz bir kriter ayarı,% 100 olduğunu tespit etmiştir. Son 10 yılda bu göz damlası, Katarakt'ta hem insanlarda ve hayvanlarda güvenli ve etkili olduğuna dair raporlar bulunmaktadır.

İnsanlar üzerinde yapılan denemelerde:

Rusya da yapılan klinik denemede Karnozin ise göz damlası 60 yaş ve üzeri 96 hasta tedavi etmek için kullanılmıştır. Tüm hastalar vade çeşitli derecelerde senil katarakt vardı. Bu hastalarda hastalık süresi 2 ile 21 yıl arasında değişmekteydi. Hasta 3 ila 6 aylık bir süre için, her gözün 3 veya 4 kez bir gün içinde 1 veya 2 damla damlatıldı. Sonuçlar senil katarakt üzerinde belirgin bir etkisi olduğunu gösterdi oranı% 100 (tüm hastalarda bir iyileşme yani) idi. Daha olgun senil katarakt için efektif oran hala son derece etkileyici bir% 80 idi. Önemlisi, aynı zamanda olguların hiçbirinde hiçbir yan etkisi olduğunu tespit edildi. Klinik Publications A ikinci klinik çalışmada, 6 ila 24 aylık bir dönem içinde objektif netlik değişiklikleri belgelemek ve ölçmek için tasarlanmıştır. Katılımcıların averageage 65 ve tüm gelişmiş kesafeti bir minimal senil katarakt muzdarip. Hastaların her göz içine günde 2 damla olarak ya N-Acetylcarnosine'nin göz damlası% 1 solüsyon veya plasebo aldı. 6 aylık sonuçlar etkileyiciydi; N-

36 YAZILAR

Acetylcarnosine'nin ile tedavi tüm gözlerin% 88.9 kamaşma hassasiyeti bir iyileşme vardı. Ayrıca, N-Acetylcarnosine'nin ile tedavi gözlerin% 90 görme keskinliğinde iyileşme göstermiştir. Buna karşılık, orada plasebo grubunda göz kalitesinde küçük bir değişiklik 6 ay oldu ve plasebo grubu da 12 ila 24 ayda kademeli bir bozulma yaşanmıştır. Başka bir çalışmada görme bozukluğu çeşitli derecelerde vardı ama katarakt belirtileri yoktu kim hasta değerlendirildi. 2 ile 6 ay arasında değişen bir tedavi kursu sonra sonuca hafifletmiştir göz yorgunluğunu göz damlası oldu ve (yani daha net bir vizyon vardı) görme yeteneği geliştirmek için devam etti. Bu göz damlaları önleyici amaçlı değeri hem de tıbbi applications'tur.

Hayvanlar üzerinde yapılan Klinik Denemelerde

Yaklaşık bir on yıl içinde Rus araştırma ekibi çeşitli anti-glikasyon ajanların test doğal göz L-carnosine anti-oksidan için bir dağıtım sistemi olarak n-alfa-Acetylcarnosine'nin gelişimine açtı. Laboratuvar testleri geçti sonra, sonraki aşamada hayvanların gözlerine, (özellikle köpek ve tavşan) olarak n-Acetylcarnosine'nin göz damlaları test etmeye başladı. Bu çalışmalar netlik, kamaşma hassasiyeti ve katılan hayvanlar için genel vizyonu iyileşme oldukça hızlı sonuçlar üretti. Bundan başka, herhangi bir ciddi yan etki gözlenmemiştir ve yararlı etkiler sürdürülebilir idi. Şaşırtıcı olmayan, hayvanlarda bu olumlu sonuçların insanlarda devam etmektedir çalışmalara yol açmıştır. Can-C Göz Damlası, katarakt olan hastalarda, (göz içine günde iki kez), 6-ay süreyle uygulanan aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

% 90 görme keskinliğinde bir iyileşme vardı.

% 88.9 kamaşma hassasiyeti bir iyileşme vardı.

% 41.5 objektifin geçirgenlik bir iyileşme vardı.

Can-C Katarakt Göz Damlası - - N-Acetylcarnosine'nin • Glokom N-Asetil-Karnozin ile bu hastalıklara etkisi de bulunmaktadır.

- Lens bozuklukları
- Presbiyopi
- Kornea bozuklukları.
- Kronik göz yorgunluğu.
- Bilgisayar görme sendromu.
- Oküler iltihabı.
- Bulanık görme.
- Kuru göz sendromu.
- Retina hastalığı
- Vitreus opasiteler ve lezyonlar.

Ayrıca Can-C N-asetil-carnosine göz damlaları, kontakt lens daha rahat yapmak için yardımcı olabilir,

Yurdumuzda zannedersem satışı yoktur. Fakat bu konuda şu siteleri ziyaret edebilir daha fazla bilgiye ulaşabilirsiniz.

http://wisechoicemedicine.net/store/information.php?info_id=11

<http://www.heranswer.com/Can-C-Eye-Drops.asp>

Kaynaklar

1. Blok, W. N-Acetylcarnosine'nin katarakt ile yardımcı olabilir. NAC göz önlenmesi ve bu yaşla ilgili bir durumdur tedavisinde hem de yararlarını göstermek düşer. LE Dergisi, Ağustos 2003.
2. Bourassa, D., ve Dean, KİS Karnozin: ARemarkable Çok Amaçlı Anti-Aging Besin. Vitamin Araştırma Haberler, Vol. 14., Num. 11, Kasım 2000.
3. Babizhayev MA, lipid ve katarakt oluşumunda tiyol gruplarının Deyev A. Serbest radikal oksidasyon. Biyofizik (biofizika), 1986, 31, 119-125, Pergamon Dergileri Ltd
4. Babizhayev MA, Deyev AI, Linberg LF. Kataraktın olası bir neden olarak lipid peroksidasyonu. Mek. Dev Yaşlanma. 1988, 44, 69-89.
5. Babizhayev MA, L-carnosine Antioksidan aktivitesi, kristalin lens doğal bir histidin içeren di-peptid. Biochem. Biophys, Re. Acta., 1989a, 1004, 363-371.
6. Babizhayev MA, retina hastalığı ile ilgili katarakt bir model olarak lipid peroksidasyon ürünleri ile indüklenen Deyev A. Objektif donukluk. Biochim. Biophys, Re. Acta., 1989b, 1004, 124-133.
7. Maichuk, IUF, Formaziuk, VE, Sergienko, VI. Carnosine göz Gelişimi ve kornea hastalıkları bunların etkinliğini değerlendirmek. Vestn Oftalmol, 1997, 113 (6): 27-31.
8. Yuneva, MO, Bulygina, ER, Gallant, SC ve diğ. Yaşlılığında-hızlandırılmış farelerde yaşa bağlı değişiklikler carnosine Etkisi. J Anti-Aging Tıp, 2: 1999, 337-342.
9. Wang AM, Ma C, Xie H, ve Shen, insanlar için doğal bir anti-senesens ilaç olarak carnosine F. kullanın. Biochemistry, 2000, 65 (7), 869-871.
10. Baslow, MH. Omurgalı göz içinde N-asetil-L-histidin sisteminin işlevi yerine getirir. Bir molekül su pompası olarak rol destek kanıtı. J Mol Neurosci, 1998, 10 (3), 193-208.
11. Ermakova, V.N., Babizhaev, M.A., Bunin, A.Ya. Göz içi basıncı üzerine L-carnosine Etkisi. Byull. Eksp. Biol. Med. 1988, 105 (4), 451-453.
12. 575-576: Borioni, D., ve Scassellati-Sforzolini, G. paminobenzoic cid, histidin ve kornea nakli başarısı üzerine kortizon aksiyon, J Ophthalmol 1953, 36 Am.
13. Babizhayev MA, Yermakova VN, Sakina NL, Evstigneeva RP, Rozhkova EA, Zheltukhina GA. N-Acetylcarnosine'nin antioksidan gibi oftalmik uygulama içinde L-carnosine bir ön ilaçtır. Clin. Chim. Açta., 1996, 254, 1-21.
14. Babizhayev MA, Yermakova VN, Deyev AI, Seguin MC. İmidazol-ihtiva eden, insanlarda yaşa bağlı katarakt tıbbi tedavi için etkili bir ilaç olarak peptiomimetic NAC. J. Anti-Aging Tıp 2000a, 2, 43-62.

38 YAZILAR

15. Babizhayev MA, Yermakova VN, Semiletov yu A, Deyev

Oftalmik kullanım için, bir antioksidan olarak A doğal histidin ihtiva eden di-peptid N-Acetylcarnosine'nin. *Biyokimya (Moskova)*, 2000b, 65, 588-598.

16. Babizhayev MA, Deyev AI, Yermakova VN, Semiletov YA, Davydova NG, Kurysheva NI, Zhokotskii AV, Goldman IM. N-Acetylcarnosine'nin, doğal bir histidin içeren bir dipeptid, insan kataraktların tedavisinde güçlü bir oftalmik ilaç olarak. *Peptides*, 2001, 22: 979-94.

GEORGE CARLIN: BACK IN TOWN YENİDEN ŞEHİRDE (1996)

Yönetmen: Rocco Urbisci

Ülke: ABD

Tür: Belgesel | Komedi

Vizyon Tarihi: 11 Mart 1996 (ABD)

Süre: 60 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: George Carlin

Yapımcılar: Brenda Carlin | George Carlin | Jerry Hamza

SHOW'UNDAN BAZI BÖLÜMLER

KÜRTAJ

Neden kürtaja karşı olan insanların çoğu normalde "çakmak" istemeyeceğiniz türden insanlardır? Bu muhafazakarlar da az değiller değil mi?

Hep doğmamışın peşindeler. Doğmamış için her şeyi yaparlar ancak bir kere doğdun mu adını bile anmazlar. Doğum öncesi muhafazakarları döllenmeden 9. aya kadar fetüsle kafayı bozmuşlardır. **Doğumdan sonrasını ise bilmek istemezler. Hatta duymak bile istemezler.**

Hiçbir şey. Ne yeni doğan bakımı, ne günlük bakım ne okul yemeği, ne yemek kuponları, ne refah hiçbir şey. **Eğer doğum öncesiysen iyisin.** Eğer okul öncesiysen boku yedin. Boku yedin. **Muhafazakarların umurunda olmazsın ta ki askerlik çağına gelene dek. İşte o zaman yine iyisin.** Aradıkları şey tam da sensin.

Muhafazakarlar yaşayan bebekler ister ki onları ölü askerlere çevirebilsinler.

KÜRTAJ KARŞITLIĞI.

Kürtaj karşıtlığı. Bu insanlar kürtaj karşıtı falan değiller doktorları öldürüyorlar. Ne biçim kürtaj karşıtlığı bu? Ya bir fetüsü kurtarmak için ellerinden geleni yaparlar fakat bu fetüs büyüyüp doktor olur ve onu öldürmek zorunda kalırlarsa ne olacak? Bunlar kürtaj karşıtı değiller. Ne olduklarını biliyor musunuz?

Kadın karşıtlar. Bu kadar basit. Kadın karşıtı. Onlardan hoşlanmıyorlar. Kadınlardan hoşlanmıyorlar. İnanıqları şey, kadının birincil rolünün devlet için damızlık işlevini yerine getirmesi olduğu. Kürtaj karşıtlığı. Bu beyaz kürtaj karşıtı kadınların rahimlerine siyahi fetüslerin nakledilmesi için gönüllü olduklarına pek rastlamazsınız değil mi? Hayır. Sürüyle uyuşturucu bağımlılarının çocuklarını evlat edindiklerine de denk gelmezsiniz. Hayır. Bu ancak İsa'nın yapabileceği bir şey. Tabii yine görmezsiniz... Görmezsiniz bu kürtaj karşıtı tiplerin kendilerini gaz yağına batırıp ateşe verdiklerini. Bilirsiniz, vicdanen kendilerini dine adanmış Güney Vietnamlı insanlar nasıl hayvani bir gösteri yapılacağını biliyorlar değil mi?

Nasıl taşaklı protesto yapılır biliyorlar. Kendini ateşe vermek! Haydi bakalım ahlak haçlıları biraz duman görelim içinizdeki ateşi karşılayacak türden.

40 YAZILAR

Akımda başka bir soru daha var. Nasıl oluyor da, konu bizken kürtaj deniyor ancak konu bir tavuksa, omlet deniyor?

Ne? Birden bire tavuklardan çok daha iyi mi olduk? Bu ne zaman oldu da tavukları iyilik sıralamasında geçtik? Bana tavuklardan daha iyi olduğumuza dair altı neden sayın. Gördünüz mü, kimse saymıyor. Neden biliyor musunuz? **Çünkü tavuklar iyi insanlardır.** Tavukları uyuşturucu çeteleriyle takılırken görmezsiniz değil mi? Bir tavuğun herifin tekini sandalyeye bağlayıp taşaklarına elektrik verdiğini görmezsiniz değil mi? En son ne zaman bir tavuğun eve gelip dışisinin ağzını burnunu kıldığını duydunuz? Duymazsınız çünkü tavuklar iyi insanlardır. Peki, şu **kürtaj bokuna** geri dönelim.

Yeni soru; **FETÜS BİR İNSAN MIDIR?**

Esas soru buymuş gibi görünüyor. Eğer fetüs bir insan ise nasıl oluyor da nüfus sayımında sayılmıyorlar? Eğer fetüs bir insan ise nasıl oluyor da bir düşük gerçekleştiğinde fetüse cenaze düzenlenmiyor? Eğer fetüs bir insan ise neden insanlar "iki çocuğumuz var bir tane de yolda" yerine "üç çocuğumuz var" demiyorlar? İnsanlar "hayat ana rahmine düşme ile başlar" diyor ben ise hayat bir milyar yıl önce başladı ve bu devam eden bir süreçtir diyorum. Devam eden, öylece ileriye doğru yuvarlanan. Yuvarlanan. Yuvarlanan. İleriye yuvarlanan. Ne var biliyor musunuz? Dinleyin, bundan daha gerisine de bakılabilir. Karbon atomlarından ne haber?

İnsan hayatı karbonsuz var olamaz yani o zaman şöyle dememiz belki de mümkün: "Bütün bu kömürleri yakmamalıyız." Sadece bu kürtaj karşıtı savlar içinde biraz tutarlılık arıyorum. En üşütük tipler size hayatın döllenmede başladığını söylerler. Döllenme, spermin yumurtayı döllemesidir. Genellikle erkeğin şöyle demesinden kısa süre sonra gerçekleşir: "Ah tatlım, tam geri çekilecektim ki telefon çaldı ve beni şaşırttı."

DÖLLENME.

Fakat yumurta döllense bile rahime ulaşması altı ila yedi gün sürer ve ardından hamilelik başlar. Ama birçok yumurta buraya kadar gelemmez. Kadınların döllemiş yumurtalarının %80'i durulanır ve vücuttan dışarı atılır şu malum "enfes" birkaç günde. Sonları hijyenik pedler olur ancak yine de bunlar döllemiş yumurtalardır. Yani temelde bu kürtaj karşıtı tipler bize diyorlar ki bir kereden fazla adet görmüş her kadın bir seri katildir.

TUTARLILIK.

Tutarlılık. Gerçekten ciddi olmak istiyorsanız devletin bir suçluyu idam edişini izleyen bu kürtaj karşıtlarından bir herifin donuna boşaldığında ziyan olan spermlerini ne yapacaksınız? Adamın biri şurada duruyor ve slip donu küçük Vinnie'ler ve Debbie'ler ile dolu ancak adama kimse bir şey söylemiyor. Bütün boşalmalara bir isim koymaya gerek yok ki. Şimdi tutarlılıktan bahsederken Katolikler -ki ben de kendimi bilene kadar onlardan biriydim-... Katolikler... Katolikler ve diğer Hıristiyanlar kürtaja karşılar ve aynı zamanda eşcinsellere de karşılar. **Peki, kim eşcinsellerden daha az kürtaj yaptırır ki?**

Şu insanları İsa aşkına bir rahat bırakın anasını satayım. Elinizde hiç kürtaj yaptırmayacak koca bir grup insan var ve Katolikler ile Hıristiyanlar bunları bir kenara atıyor. Halbuki onları müttelikleriniz olarak düşünebilirdiniz. Gidin dinlerde biraz tutarlılık arayın. Bu arada, Katoliklerden bahsetmişken

New York kardinali John O'Connor ve diğ er bazı kardinal ve piskoposlar ilk hamileliklerini ve ilk doğ um sancılarını yaşadıklarında ve minimum gelir ile birkaç çocuk yetiştirdiklerinde kürtaj hakkında ne diyeceklerini gerçekten duymak isterim. Eminim ilginç olacaktır ve aynı zamanda aydınlatıcı da fakat fakat bu arada yapmaları gereken diğ er şey de bu **bekâret yemini etmiş papazlara ellerini papaz yardımcısı çocuklardan uzak tutmalarını söylemek**. Ellere hakim ol papaz efendi tamam mı? Çünkü İsa "çocukların bana gelmelerine engel olmayın" dediğinde kastettiğı şey bu değildi! Bu kürtaj karşıtı insanlara ne diyorum biliyor musunuz? Diyorum ki "hey hey eğer bir fetüsün bir kadından daha değerli olduğunu düşünüyorsan bir fetüse donundaki bok lekelerini temizletmeye çalış. Maaşı yevmiyesi olmadan." Kürtajı kurallar dahilinde düşünmelerini söylüyorum. Biyolojik kurallar dahilinde. Fakat **bu kürtaj tartışmasını ne kadar dinlerseniz o kadar "yaşamın kutsallığı" kalıbını duyarsınız**. Evet duydunuz, **"yaşamın kutsallığı"**. İnanıyor musunuz? Bana göre bir mana ifade etmiyor. Demek istediğim, **yaşam kutsal mı?**

Kim söyledi? Tanrı mı?

Eğer tarih okuduysanız, ölüm sebeplerinin en başında gelenlerden birinin tanrı adına diyerek olduğunu farkındasınızdır. Bu binlerce yıldır böyle. Hindular, Müslümanlar, Museviler, Hıristiyanlar dönem dönem birbirlerini öldürürler çünkü tanrı onlara bunun iyi bir fikir olduğunu söylemiştir. **"Tanrı'nın Kılıcı", "Kurban'ın Kanı" "intikam benim olacak"**. Milyonlarca ölü.....

Milyonlarca ölüve tüm yaptıkları tanrı sorusuna yanlış cevap vermektir.

Tanrıya inanıyor musun?

Hayır. Bum... öldü. Tanrıya inanıyor musun? Evet. Benim tanrıma inanıyor musun? Hayır. Bum... öldü.

Benim tanrımın kudreti seninkinden daha büyük. Binlerce yıldır... Binlerce yıldır ve en iyi savaşlar da bunlar. En kanlı ve en gaddar savaşlar dini nefret üzerine kuruludur ve bana göre hava hoş. Ne zaman bir avuç **"kutsal"** insan birbirini öldürmek istese, o zaman ben mutlu bir adamım. Ama bana bu "yaşamın kutsallığı" bokunu yedirmeye çalışmayın. **Öyle bir şey gerçek olsa bile bunun tanrıdan geldiğini düşünmüyorum. Yaşamın kutsallığı nereden geldi biliyor musunuz?**

BİZ UYDURDUK. PEKİ NEDEN? ÇÜNKÜ YAŞIYORUZ. BENCİLLİKTEN. Yaşayan insanların yaşamın kutsallığı fikrini yüceltme konusunda yoğun bir ilgisi vardır. Abbott ve Costello'nun etrafta dolaşıp bu muhabbeti yaptıklarını görmüyorsunuz değil mi?

Mussolini'den bu konuda pek bir şey dediğini duymuyoruz. JFK'den son gelen haberler nedir? Hiçbir lanet şey çünkü JFK, Mussolini ve Abbott ve Costello babalar gibi ölümler. Babalar gibi ölümler. Ve ölü **insanlar yaşamın kutsallığına bir boktan bile daha az önem verirler**. Bunu sadece yaşayan insanlar umursuyor yani tüm bu olaya bakıldığında bunun tamamen taraflı bir bakış açısı olduğu ortaya çıkıyor. Bu kendine hizmet eden, insan uydurması bir zirva hikayesi. Bu asil hissedelim diye kendi kendimize söylediğimiz şeylerden biri. **"Yaşam kutsaldır."**

Kendinizi asil hissetmenizi sağlar. Fakat size şunu sorayım. Eğer şimdiye kadar yaşamış her şey öldüyse ve yaşayan her şey ölecekse işin bu "kutsal" kısmı nerede devreye giriyor? Bu konuda sorun yaşıyorum. Demek istediğim, yaşamın kutsallığı konusunda vaaz versek bile, uygulamasını

42 YAZILAR

yapmıyoruz. Uygulamıyoruz. **Şu öldürdüklerimize bir bakın. Sinekler ve böcekler çünkü onlar haşarat. Aslanlar ve kaplanlar çünkü bu eğlenceli.**

Tavuklar ve domuzlar çünkü karnımız aç. Sülünler ve bıldırcınlar çünkü bu eğlenceli ve karnımız aç. Ve insanlar. **İnsanları öldürürüz çünkü onlar haşarat ve bu eğlenceli.** Bir şey daha fark etmiş olabilirsiniz. Yaşamın kutsallığı pek de kanserli hücrelere uymuyor gibi, değil mi? Üzerinde şöyle yazan çıkartmalardan çok nadir görürsünüz herhalde: **"Tümörleri kurtarın"** ya da **"Cilt kanseri için fren yaparım"**. Virüsler, küf, maya, kurt, mantar esrar, koli basili, kasık biti bunlar hiç de kutsal değiller. Bu yüzden en iyi ihtimalle yaşamın kutsallığı göreceli bir şey. Hangi yaşam formlarının bize kutsal geldiklerini seçip gerisini öldürmemiz lazım. Oldukça muntazam bir hesap, değil mi? Buraya nasıl mı geldik? Bütün bu saçmaları hepsini uydurduk. **Hepsini uydurduk.** Aynı bu şekilde. Teşekkürler.

Ölüm cezasını nasıl uydurduysak bunu da öyle yaptık. İkisini de uydurduk. Yaşamın kutsallığı ve ölüm cezası biraz yanar döner değil miyiz?

Biliyorsunuz, ülkede bugünlerde birçok insan ölüm cezasının kapsamına uyuşturucu satıcılarının da dâhil edilmesini istiyor. Bu gerçekten aptalca. Uyuşturucu satıcıları ölümden korkmazlar ki. Zaten yüzlercesi her gün sokaklarda birbirini öldürüyor. Arabayla vur-kaçlar, çete savaşları... Ölmekten korkmuyorlar. Ölüm cezası, ölümden korkmayanlar üzerinde uygulanmadığı sürece işe yaramaz. **Mesela, uyuşturucu parasını aklayan bankacılar gibi.** Uyuşturucu parası aklayan bankacılar. Torbacıları boşver. **UYUŞTURUCU TRAFİĞİNİ AZALTMAK İSTİYORSAN BU SAÇMALIĞIN BANKACILARINDAN BİRKAÇININ KELLİSİYLE BAŞLAMALISIN.** Beyaz, orta sınıf, Cumhuriyetçi bankacılar. Ayrıca bahsettiğim... Bahsettiğim ölüm iğnesi gibi hafif idamlar da değil. Bahsettiğim çarmıha girmek millet. Haydi çarmıha germeyi Amerika'nın Hıristiyanları ve Musevilerinin gerçekten minnettar olacağı bu idam şeklini geri getirelim. Hatta ben biraz daha ileri götürürdüm. İnsanları çarmıha baş aşağı gererdim.

Kanalı açıp Amerikan futbolunu bile umursamayan izleyiciler olurdu. Dan Deardorff'un neden çivilerin belli bir açıyla çakılması gerektiğini açıklamasını duymak istemez miydiniz? Sizi temin ederim ki idamlara bir başladınız mı her hafta bir **beyaz bankacıyı ulusal kanalda koca bir ahşap haça çivilemeye bir başladınız mı bu uyuşturucu trafiğinin hayvan gibi yavaşladığını göreceksiniz.** Hayvan gibi yavaşlayacak. Artık okullarda ve hapisanelerde uyuşturucu alamayacaksınız bile! Öyle ya da böyle idam cezasını umursamıyorum çünkü biliyorum ki bir işe yaradığı yok. Belki bir çeşit **İncilvâri intikam arzusunu tatmin etmekten başka hiçbir işe yaramıyor.** Bilirsiniz, eğer İncil'i okursanız görürsünüz ki tamamı oç ve intikam ile doludur yani aslında idam cezası bir çeşit dini ritüeldir. Bir arınma ayini. Bir modern dinsel tören ve bu doğru olduğu sürece derim ki bunu biraz daha yaşatalım. Cidden inanıyorum ki eğer ölüm cezasını biraz daha eğlenceli hale getirir ve düzgünce pazarlamayı öğrenirseniz belki de bu aptal bütçesini dengeleyebilecek kadar para kazanabilirsiniz. Dengeleyin şu aptal bütçesini. Ayrıca unutmayın ki anketler **Amerikan halkının idam cezasını istediklerini gösteriyor** ve tabii dengeli bir bütçe de istiyorlar ve bana göre, sahte bir demokraside bile arada bir insanların istedikleri şeyleri almaya hakları olmalıdır iktidarı gerçekten elinde tutanları gölgeleyen bu illüzyonu biraz daha beslemek için.

.....

Bir sonraki konu bir sonraki konu

İNGİLİZ DİLİ ile alakalı. Kullandığımız küçük deyimlerle ilgili.

Bunları hepimiz kullanıyoruz. Her zaman çoğumuzun kullandığı küçük ifadeler ve deyimler ve bu deyimleri asla yeterince dikkatle ele almıyoruz. Bunları öylesine söylüyoruz sanki gerçekten bir anlam ifade ediyorlarmış gibi. Mesela, "**Resmen sarhoş.**" **Eh, eğer resmiyse sorun nerede anasını satayım? Hey arkadaşımı rahat bırakın memur bey o resmen sarhoş. "Nereye yerleştireceğini biliyorsun."** İyi de neden her zaman herkesin nereye yerleştireceğini bildiğini farz ediyoruz ki? Diyelim ki bilmiyorsun. Diyelim ki yeni erkek olmuşsun. Nereye yerleştireceğine dair hiçbir fikrin yok. Bence "Nereye yerleştirmeli?" adlı bir devlet kitapçığı olmalı. Şimdi düşününce sanırım böyle bir devlet kitapçığı zaten var. Nisanlarda size gönderirler. "**Tartışmasız Ağır Siklet Şampiyonu.**" Madem tartışmasız bütün bu dövüşler ne uğruna? "**Yere bakan yürek yakan.**" Bunu biliyorsunuz değil mi?

Ne zaman televizyonda seri katillerle ilgili bir hikaye görseniz yaptıkları hemen gidip komşularını ekrana çıkarmak olur. Komşu da şöyle der: "**Normalde çok sessiz biriydi.**" Ardından ortamdaki biri çıkıp "yere bakan yürek yakan" der. Bu bana çok tehlikeli bir varsayım gibi geliyor. Her şeyim üzerine bahse girerim ki siz yere bakmanı gözlerken şamatacı olan gelip sizi siker atar. Diyelim ki bir bardasınız herifin biri bir köşede oturmuş kitap okuyor ve kimseye karışmıyor başka bir herif de ortaya çıkmış elinde bir palayla bara vurarak "**Yanıma gelen ilk yavşağı geberteceğim**" diyor. Hangisini gözlersiniz? Vallahi haklısınız. "**Kodese tık ve anahtarı at.**" Bu hakikaten salakça. Nereye atacaksın o anahtarı? Hemen hapishanenin önüne mi? Arkadaşları bulabilir. Bir anahtarı ne kadar uzağa atabilirsin ki? En fazla 15 -20 metre. Anahtarı yere paralel tutup çevirerek fırlatınca kazanacağın fazladan maksimum 10 metre olur. Aptal bir fikir.

"BORULARIN ALTINDA."

Kesinlikle tekrar düşünülmesi lazım. "Boruların altında." Bunu çok duyarsınız, insanlar "Ülke boruların altına gidiyor." derler. Ne borusu? Bu boruları hiç gördünüz mü? Nerede bu borular? Nereye gidiyorlar? Ayrıca birden fazla boru olduğunu nereden biliyorsunuz? Bana bir ülke varsa bir boru vardır gibi geliyor. Birden bire bütün devletlerin kendi borularının olması nereden çıktı? İhtiyacınız olan tek bir boru. Fakat o büyüklükte bir boruyu şimdiye kadar birilerinin görmüş olması lazımdı. Şimdiye kadar birinin "Hey Joey, şu boruya bak lan!" demesi lazımdı. Şurada zebellah gibi bir boru var. Bunu hiç duymazsınız. Neden biliyor musunuz? Boru moru yok. Tek bir boru bile yok. Esasında borusuzuz. "**Pastayı götürdü.**" Duydunuz mu? "**Vay anasını, bak pastayı götürdü.**" Nereye? Bir pastayı nereye götürürsün, sinemaya mı? Mesela ben pastayı yakındaki pastaneye diğer pastaları görmeye götürürüm. Pekiyi niye pastayı götürüyor? Neden turtayı kapmıyor? Turtayı taşımak, pasta taşımaktan daha kolay. "Turta kadar kolay." Hey durun pasta taşımak da o kadar zor değil. "Bir dilim pasta." "Dilimlenmiş ekmekten sonra en büyük icat." Demek olay buymuş millet. Birkaç yüz bin yıl. Dev gibi piramitler be İsa aşkına. Panama Kanalı. Çin Seddi. Hatta bir lava lambası bile bana göre dilimlenmiş ekmekten aladır. Dilimlenmiş ekmeğin nesi müthiş? Bir bıçağın var, bir somun ekmeğin var dilimle! Sonra da hayatına devam et. "Başıboş dolanıyor." Bilirsiniz, herifin biri şartlı tahliyeyle çıkar. Derler ki, hapiste durmak yerine adam başıboş dolanıyor. Nereden biliyoruz? Belki adam evde bakıcıyı pompalıyor? Her şartlı tahliye alan şehrin sokaklarında başıboş dolanmaz. Çoğu zaman bir araba çalarlar. Bundan mutlu olmamız lazım. Allah'tan araba çaldı. En azından başıboş dolanmıyor.

"İyi ve kusursuz." Bu eskilerden bir laf. Adamın birine "Nasılsın?" diye sorun. "İşte, iyiyim ve kusursuz." diye cevaplar. Ben değilim. Bunu asla söylemem. Neden biliyor musunuz? Çünkü hiçbir

44 YAZILAR

zaman bunların ikisini aynı anda olmuyorum. Bazen iyiyim ama kusursuz değilim. Kusursuza yakınım. Ona doğru ilerliyorum. Kusursuzluk civarındayım ama tam olarak kusursuz değilim. Başka zaman gerçekten oldukça kusursuzum. Fakat, iyi değilim. Bir sefer bir sefer 1965 yılında Ağustos ayında bir saat kadar aynı anda hem iyi hem de kusursuzdum fakat kimse nasıl olduğumu sormadı. Onlara söyleyebilirdim. Söyleyebilirdim. Söyleyebilirdim. Karşımdakine diyebilirdim "iyi ve kusursuzum." Kaçmış bir şans bu. "Kovulma belgesi." Biliyor musunuz? Adam işten kovulur. "Vah vah" dersiniz. Bugün kovulma belgesi verdiler. Hiç kovulma belgesi aldınız mı? Cidden? İnanın bana, hayatım boyunca defalarca kovuldum. Tahmin edebilirsiniz. Hiç kovulma belgesi almadım. İhtarname bile almadım. Ne alırdım biliyor musunuz? Adamın biri masama gelip bana "selam de, git buradan!" derdi. Bunun için bir belgeye gerek yok. "Eylem Yasağı" gibi.

"EYLEM YASAĞI."

Sana sürekli bunu okuyacaklarını söylerler. Bunu hiç duydunuz mu? Özellikle çocukken sizi bununla tehdit ederler. Babanız eve gelene kadar beklersiniz. Size eylem yasağını okuyacaktır. Ona zaten önceden okuduğunuzu ve hatta beğenmediğinizi söyleyin. Bana göre gereksiz uzun ve yeterince üzerine düşünülmemiş.

...

ABD

ABD'yi hiçbir ülkenin ciddiye almamasına şaşmamalı. Televizyonda kayda değer bir zamanı hayali bir kemirgen hakkında bilgi vermekle harcıyoruz. Size şunu sorayım hayvanat bahçesindeki iki panda çiftleşmeler umurunuzda olur mu? Benim olmaz. Neden artık haberlerde pandaların bu sene çiftleşip çiftleşmediğini anlatmayı kesmiyorlar? Bununla ilgili bir endişem yok. Panda çiftleşmesinden hiçbir duygusal çıkarım yok tamam mı? Eğer isterlerse yaparlar. Çarkifelek'i izlemiyorlarsa tabii. O işi yapmamalarının tek sebebi muhtemelen itin tekinin onları doğal ortamlarından alıp bir kafese tıkmalarıdır. Boynunda kronometre asılı yeşil tişörtlü herifin biri gelip sevgilinizin makatından ateşini ölçse erekte olabilir miydiniz? Şu hayvanları yalnız bırakın. Bu arada... Bekleyin bir yudum su içeyim. Tamam. Bu arada haberlerden konuşurken artık bebeklerini geri isteyen sperm/yumurta donörü, taşıyıcı tüp bebek, biyolojik, evlat edinmiş üvey ebeveynlerin haberlerini duymak istemiyorum. Jane Bebek, Ruth Bebek, O Bebek, Şu Bebek Dışarı Çok Soğuk Bebek, manade değil. Beni rahat bırakın ve televizyonumdan uzak durun.

"MASUM KURBANLAR"

Hasta Amerikan saçmalıkları. Ayrıca sürekli "**masum kurbanlar**" hakkında duymaktan da bıktım. Bu artık modası geçmiş bir fikir. Masum kurban diye bir şey yoktur. Eğer bu gezegende yaşıyorsanız suçlusunuzdur, nokta. **Haberin sonu, sıradaki haber.** Saçmalığın sıradaki haberi. Sıradaki haber. Doğum belgeniz bir suç kanıtıdır. Ha bir de, ne zamandan beri bu ülkede dışarıda dolaşan herkesin kendi su şişeleri olmaya başladı? Amerika'da ne zaman bu kadar susadık? Herkes sürekli yanlarında kendi likit tedariklerini taşımak zorunda olacak kadar susadı mı yani? Evden çıkmadan önce bir şeyler için.

MOTİVASYON KASETLERİ. MOTİVASYON KİTAPLARI.

Ne oldu burada? Birdenbire herkes kendini motive etme ihtiyacı mı duydu? Bu çok basit bir olay. Bir şeyi yapmak istersin veya istemezsin. Nedir yani buradaki olay? Ayrıca eğer bir kitapçıya gidip motivasyon kitabı alacak kadar motive olduysanız o kitaba ihtiyaç duymayacak kadar da motive olmuş olmuyor musunuz?

Kitabı geri koyun. Tezgahtara selam çakın. Motive oldum. Şimdi eve gidiyorum. Şimdi eve gidiyorum. Biri bana açıklayabilir mi "fotoğraflarınız bir saatte basılır" olayına ne gerek olduğunu? Fotoğrafını çektiğin şeyi daha yeni gördün ulan! Biraz önce yaşadığın şeye nasıl nostaljik yaklaşabilirsin ki?

Bir şikayetim daha var o da çok fazla araç olması. Bu ülkede bazı ailelerin çok fazla aracı var. Otoyolda bir karavanda onları görebilirsiniz. Fakat bu onlar için yeterli değildir. Karavan yetmez. Karavanın arkasına takılı bir motorlu tekne go-kart arabası, plaj arabası, arazi motosikleti, jet ski kar aracı, yamaç paraşütü, planör rüzgar sörfü malzemesi, sıcak hava balonu ve iki kişilik küçük denizaltı görebilirsiniz. Yürüyen kimse kalmadı mı anasını satayım? Bu insanlarda eksik olan tek şey bir Ay keşif modülü.

BEYBOL ŞAPKALARI

Çok fazla seçeneğin var Amerika. Bu sağlıklı değil. Bir başka iğrençlik **beyaz adamlar on yaşından büyük ve ters çevrilmiş beybol şapkaları** takıyorlar. Beni dinleyin. Beyaz adamlar, size bir şey söyleyeyim. Hiçbir zaman siyahlar kadar şekil olamayacaksınız. Mümkünatı yok. Beyazsınız ve eziksınız. Doğanın kanunu bu ulan. Şapkayı ters çevirmek ve karışık bir tokalaşma şekli öğrenmek sizi karizma yapmayacak. Ve siz siyah erkekler bütün bu olayı siz başlattığınız için şimdilik şapkalarınıza dokunmayacağım fakat diyorum ki sosyal açıdan kendinize güven kazanır kazanmaz o dalga motorunu öne doğru çevirin artık. Tamam mı? Evet.

KÜPELER.

Erkekler için bir püf noktası daha. Küpeler. Küpeyle alakalı şeyler. Bitti artık. Çok uzun zaman önce sona erdi. Artık hiçbir anlam ifade etmiyor. Normalde eski kafalıları kızdırması gerekiyor. Ama şimdi eski kafalılar da küpe takıyor. Bir anlamı kalmadı. Altı üstü bir takı işte. Üzerine canlı bir bebek asılı bir küpeniz olmadığı sürece sadece bir takı. Ayrıca bilmenizi isterim ki kendini tahrip etme ve kişisel biçimsizleşmeyi destekliyorum. Her zaman derim ki derinizi birçok yerden delme ve deşmeniz kendinize olan saygınızı göstermek için çok iyi bir yoldur. Ne zaman kafasına bir demir parçası lehimlemiş bir adam görsem derim ki; ...işte size mutlu bir adam. Kendiyle barışık. Şu farklı konular için farklı renklerde kurdele olayını biraz abartmadık mı? Her konunun bir kurdelesini var artık.

.....

PARFÜM

Olmasa da idare edebileceğim şeylerden biri de tıraş sonrası losyonu, parfüm ve erkeklerin vücutlarına sürdükleri diğer iğrenç şeyler. Tam ihtiyacım olan şey de asansörde yanımda duran bir herifin saçmalığının **çam ağacı gibi kokması!** Evine git de bir yıkan seni leş kokan it! Bir Portekiz kerhanesindeki pisuvar gibi kokuyorsun. **Erkekler harbiden aptallar. Gerçekten, erkekler mallar. O şeyleri sürünerek hatun kaldıracaklarını sanıyorlar. ...**

46 YAZILAR

...

Şişeden çıkan yeşil renkli sikimsonik sıvıyla eşini kandıramazsın tamam mı? **Sana hatun bulduracak tek koku senin kendi kokun olabilir. Feromonların var.** Görünüştten sonra cinsiyet belirteci ikinci şey. **Amerika'da insanlar cinsiyetleri hakkında hep gerginler. Üzerini örtüp saklamak istiyorlar.** Avrupalı erkekler ise ne yapacaklarını biliyorlar. Orada asansöre binmiş herifin teki bir avuç köpek boku gibi kokuyor. O insanlar gerçekten çok kültürlüler. Şu kovboy şapkalı ve botlarıyla dolaşan tiplerden sıkılmaya başladım. Görüyor musunuz bu yavaşaklardan hiç?

....

VİDEO KAMERALARI

Teknolojinin çılgın attığı nokta. Nereye gitseniz itin biri bir ahmak bir mankafa elinde bir video kamerayla dolanır ve "her şeyi" kaydeder. Bu ülkede artık durup etrafa bakan kimse kalmadı mı? Hafızasına kaydeden ve belki sonradan hatırlayan. Bu o kadar saçma bir davranış mı? Yaşananlar kayıt altına alınıp eve getirilip bir rafa mı konulmalı? Pekiyi insanlar cidden bu bokları izleyecekler mi? İnsanların yaşamları bu kadar mı çöktü de zaten yapmış oldukları şeyleri oturup izleyecekler? Ayrıca bu herifler bu konuda çok hassaslar. Hep erkeklerdir kadınların kameralara dokunmasına izin vermezler. Çok yüksek teknik yetenek istiyor. Bir delikten bakıp, bir tuşa basmak büyük yetenek istiyor ve hepsi kendini Frederico Fellini sanıyor. Gördünüz mü bunları? Düşük açılar, zumlar, kamera döndürmeler ve her lanet olası kayıta aynı üç çirkin çocuk. Hollywood'daki tüm o George Lucas büyüsü bu çocukların suratındaki talihsiz genetik düzenlemeyi değiştirmeyecek. Bu talihsiz gençleri halkın gözünden uzak tutun. Şimdi bunların durun bir saniye bu şikayet ettiğim kültürel suçların çoğunu yeni neslin üzerine atabilirsiniz.

Duymaktan sıkıldığım şeylerden biri daha **"YENİ NESİL"**.

Mızmız, kendini beğenmiş, bencil insanlar ve basit bir felsefeleri var; "Onu bana ver, o benim." "Ver onu bana, o benim!" Bu insanlara her şey verildi. Her şey onlara sunuldu ve hepsini aldılar. Hepsini aldılar. Seks, uyuşturucu ve rock'n roll ve yirmi yıl boyunca kafaları güzel dolaştılar serbestçe takıldılar fakat şimdi değirmenin altından sular aktı orta yaş krizine girdiler ve bundan hoşlanmadılar. Hoşlanmadılar ve bencilleştiler şimdi gençler üzerinde baskı uyguluyorlar. Onlara seksten sakınmalarını söylüyorlar. Uyuşturucuya hayır. Rock'n roll'u da uzun zaman önce televizyon reklamlarına sattılar ki makarna makineleri step tahtaları ve soya tohumları alabilsinler. Soya tohumları. Ne var biliyor musunuz? Bunlar soğuk ve kansız insanlar. Sloganlarında bu var. Üsluplarında bu var. Acı yoksa kazanç da yok. Yap gitsin. Hayat kısa iyi oyna. Olur böyle şeyler. Kendine bir hayat bul. **"Kendi işine bak"tan "hayır demelisin"e** döndüler. "İhtiyacın olan tek şey sevgi"den "en çok oyuncu alan kazanır"a geçtiler. Kokain gitti Rogaine* geldi. Ama biliyor musunuz hala gram saymaya devam ediyorlar yalnız bu sefer yağ gramlarını. En kötüsü ise geri kalanlarımızın televizyon karşısında oturup Levi's düşük belli kotlarının ve koca göt bol paça reklamlarını izlemek zorunda kalıyoruz çünkü bu dejenere, züppe, mızmız şerefsizler ağızlarını tutamayıp çöreklerle ve tatlılara saldırıyorlar ve koca götleri odalara sığmıyor ve koca göt bol paça pantolon giymek zorundalar. Seveyim bu piçleri. Seveyim bu züppeleri ve herkesi seveyim şimdi şöyle bir düşününce.

Malum komedide zaman zaman genelleme yapmanız gerekir. Farketmiş olabileceğiniz üzere haklarında şikayet etmediğim kimseler var:

POLİTİKACILAR

Herkes politikacılardan şikayet ediyor. **Herkes rezil olduklarını söyler. İyi de bu politikacıların nereden geldiklerini sanıyorlar? Gökten düşmezler. Başka bir boyuttan gelmezler.** Amerikan ebeveynlerinden, ailelerinden evlerinden, okullarından kiliselerinden, işyerlerinden ve üniversitelerinden geliyorlar ve Amerikan vatandaşları tarafından seçiliyorlar. Yapabileceğimizin en iyisi bu millet. Ortaya koyabildiğimiz bu kadar. Sistemimizin ürettiği budur: **Çöp giriyor, çöp çıkıyor.** Eğer vatandaşlarınız bencil ve cahilse... Eğer vatandaşlarınız bencil ve cahilse liderleriniz de bencil ve cahil olur. Koşullar hiçbir şekilde iyileşmiyor: Sadece her seferinde yeni bencil ve cahil Amerikan nesilleriniz oluyor. Bu yüzden belki de... belki de rezil olanlar politikacılar değildir. Belki de başka reziller var elde halk gibi.

Evet. Halk rezil!

Alın size güzel bir seçim sloganı: **"Halk rezildir, umutlarınızı selamlayın."** Umutlarınızı selamlayın. Çünkü bu gerçekten sadece politikacıların hatasıysa nerede bütün bu alını açık, zeki, bilinçli insanlar? **Nerede bu akıllı, dürüst, zeki Amerikalılar taşın altına elini koyacak, ülkeyi kurtaracak ve yolu gösterecek?**

Bizim ülkemizde bu insanlardan yok!

Herkes alışveriş merkezinde. Kıcını kaşıyor, burnunu karıştırıyor bel çantasından kredi kartını çıkarıyor ve gidip ışıklı spor ayakkabı satın alıyor. Velhasılı kelam, bu politik ikilemi çok basit bir yolla çözdüm:

Seçim günü, evde otururum. Oy vermem. Bırak git onları. Selam ver! Ben oy vermem.

İki nedenden dolayı oy vermem:

Birincisi; anlamsızdır. Bu ülke uzun zaman önce alınmış, satılmış ve ücretleri ödenmiştir. Her dört senede bir temcit pilavı gibi önünüze koyarlar. Hiçbir mana ifade etmez.

İkincisi ise, ben oy vermem çünkü inanıyorum ki; oy verirsiniz şikayet hakkınız olmaz. İnsanlar bunu çarpıtmayı severler, biliyorum. "Ama işte oy vermezsen şikayet etme hakkın olmaz" derler. İyi de bunun neresi mantıklı?

Oy verirsiniz şerefsiz ve kabiliyetsiz insanlar meclise girer her şeyi bok ederler ve bunun sorumlusu siz olursunuz. **Sorunu siz çıkardınız. Onları siz seçtiniz. Şikâyet hakkı olmayan da sizsiniz.** Diğer taraftan ben oy vermemiş olan ben oy vermemiş olan ben hatta aslında seçim günü evinden bile ayrılmamış olan ben hiçbir şekilde bu insanların yaptıklarından sorumlu değilim ve benimle hiçbir alakası olmayan sizin yarattığınız bela hakkında canımın istediği kadar şikâyet edebilirim. **Biliyorum ki birkaç ay sonra o çok sevdiğiniz gösterişli başkanlık seçimlerinden birine daha gideceksiniz.** Gülüp eğleneceksiniz. Eminim ki, seçimler biter bitmez ülkeniz anında gelişecektir. Bana gelince, o gün evde kalıp esasında sizin yaptıklarınızı yapacağım. Aradaki tek fark ben masturbasyon yapmayı bitirdiğimde elimde gösterebileceğim bir şeyler olacak. Çeviri: [©ZEUS[®]™]

BÜYÜKLERE SALDIRAN KALTABANLAR

İletişim çağında her şeyin çok hızlı yayılıp ve ulaşılmak istenen mevzulara kolay ulaşıldığı bir asırda yaşıyoruz. Önlemez, engellenemez ve salvosu çok bir hayatta o duvardan bu duvara vurur şekilde dengesiz ruh halleri ile boğuşup duruyoruz. Bu meyanda hayatımızın bir parçası olan internette birçok alıntı, oradan buradan alınıp kopyalanıyor. Sonuçta bilgiler toz gibi havaya kalkmış, konacak bir yerde bulamaz hale gelmiştir. Tesadüfen rastladığımız, ne niyetle hazırladığını tahmin ettiğimiz bir sitede Hz. Mevlana Celâleddin kaddesellâhü sırrahu'l azîz ve bazı meşâyihî kiram için, iftira kabilinden alıntılar yapılmıştır. Görünen odur ki bu alıntıyı yapan, baştan sona okumadığı kitapların içinden **“pazarlamacı provakatörler”** tarafından cımbızla çekilmiş, siyak ve sibakı olmayan parçalardan oluşmuş metinleri sunarak, bir karalama kampanyası mahiyetinde, milletimizin geçmişine söverek haz almanın gayretindedirler. Hakikatte bu alıntılar ile insanların fikir merhalelerine yardım ediyormuş görünseler de, dimağlara dinamitler koymaktadırlar.

Allah Teâlâ buyurdu ki;

“Allah'ı ve Rasullerini inkâr edenler, Allah ve rasulleri arasına ayırmacılık sokmaya çalışanlar, “Bir kısmına iman ediyoruz, bir kısmını inkâr ediyoruz” diyenler, iman ile küfür arasında bir yol tutmak isteyenler kâfirdir.” (Nisa; 150)

Bu ayetin işaretiyle bu kimseler doğruluğu kesin olan şeylerde dahi, işlerine gelen taraftan görmek ve bir kısmını terk etmekle, Yahudi zihniyetinine tabi olmuşlardır.

Unutulmamalıdır ki, insanlara mevzular, tevil, mecaz, istiare ve idrak penceresinden anlatılır. Konuya vakıf olmadan ve bütünlük içerisinde bakmayan kişi, bazen netice-i meramda, ayyuka çıkmış aklı ile nefisini yere indirmede aciz kalır. Çıktığı yerin sarplığı ve iniş yolu ona korkular verirken, biçareler durumunda labirent içerisinde kaybolur gider. Bazıları da günübürlük olarak popülaritesini artırarak maddî kazanç kazansa da, neticede kahpeliği ile unutulmaya mahkûm olacaktır.

Ruh ve nefis terbiyecisi diyebileceğimiz Hz. Mevlâna, mesnevide anlattığı bir hikâyede **“Eşlerinden önce, onlara, insan ve cin eli değmemiştir.”** (Rahman, 74) ayetinin işaretiyle terbiye olmamış, safiyetine kavuşmamış **“ruh, nefis ve şeytan üçgeni”** nde olan sapık ilişkiyi dolaylı şekilde anlatmaktadır. Bu durum insanın dış dünya ile ilişkili cinselliğinden önce vücudunda yani iç dünyasında birçok sapık ilişkiler içinde yuvarlanıp durduğunu göstermektedir. Ancak bazı ahmaklar **“görünüşe bağlanıp”** kaldığından ve anlayamadığı yüksek manevî beden sırlarını duyunca, maddî içerikli bilgilerde S. Freud'u çok kere tasdik ve takdir ederken, ruhânî mahalde itirazını koyuverir. Hiç düşünmez ki, Hz. Mevlâna, muhteşem altı ciltlik mesnevi kitabını yaralamak adına, basit bir **“sapık – seks- hikayesi”** ni niye koymak ihtiyacı duysun ki!

İşte, bunu düşününce bir muammanın kapı aralığı açığöze çarpar durur. Bu tür meselelerden içeri dalıpta aklını kaybetmeden çıkabilecek, salim düşünce çok azdır. Bilindiği üzere bazı meseleleri şer ve şenâat ile mütalaa etmek kolaydır. O meseleleri hayr ve iyilik adı altında ki unsurlarla bağdaştırıp anlatmak mümkün değildir. Öyle meramlar vardır ki, ayet ve hadisle anlatamazsın; anlatmak istediğimiz zaman daha büyük yanlışla düşüveririz. Ancak mecaz yolu ile olandan sudur edecek itiraz fık ile bir şekilde bertaraf edilebilir.

Bu zeminler ayakların kaydığı yerlerdir. Ancak bu ayak kaymalarında bazen yol hakkın olduğu tarafa meyl eder. Mesela Hz. Mevlâna hikâyesinin sonunda

Kuran'dan rezillikle azap edilmeyi duy da böyle kepezellikle can verme.

Bil ki bu hayvan nefis bir erkek eşektir. Onun altına düşmekse ondan daha kötü ve ayıp bir şeydir.

Nefis yolunda benlikle ölürsen bil ki hakikatte sen de o kadın gibisin.

Tanrı, nefsimize eşek sureti vermiştir. Çünkü suretler, huylara uygundur.”

(Mesnevi c. V- beyit.1391-1394)

Bu münekkitt art niyetli kişiler için bu mısralar yeterli olmasa da, konuya açıklık getirirerek, ayak kaymasının engel olacak taşı koymuştur. Hz. Mevlâna hikâyenin başında bu izahı kullanmayı önce meramını “şerri galip olan nefis” ile anlatıp, insanı kendi gerçeğiyle baş başa bırakmaktadır. Yani “şoklayıcı ve itiraf ettirici merak” ile terbiye olmamış insanın kendi gerçeğini kendine bildiriyor. Asıl sorun insana sırrını açıklayan casusun, kavuştuğu bu gizli bilgiyi nasıl elde ettiğidir. Bazı insanlar, vücut ikliminin casuslarıdır. Onlar insana kendi bilinmeyenlerini açıklar. Bu hikâyede olgunlaşmamış nefislerin, aptalca, ahmakça ruhlarına tecavüz ettiği açık şekilde ifade edilmiştir. Bu bilgiler bazılarını rahatsız edebilir. Sırları ifşa olup rahatsız olanlarda çeşitli sebepler adı altında (mesela “din”) saldırma ihtiyacını hissederler. Bu türlü kişilerin özel hayatları hepimize kapalıdır. Eğer, insanda cinsellik bir gerçekse bunun iyi, kötü, vahşi, sapık vb...bin türlü şekli olması gereklidir. Bunun kıyaslamasında herkesin kendi terazisi de vardır. Ancak hiçbir vezin bu hikâyeyi anlatan Hz. Mevlâna'nın terazine muvafık düşmeyeceği için isabetli “aynî bilgi”yi bulmayacağımızda kesindir. Bu nedenle birçok Mesnevi şarihleri bu konularda gayretli bir açıklamaya yönelmemişlerdir. Hikâye hakkında kaçamak ifadeler ile cevap vermişlerdir. Bunun sebebi tabiki “çetin ve sarp yolda” yürüyen adam gibi olup ve zülf-i yâre dokunmaktır. Allah Teâlâ sığırız.

Hikâyenin Mesnevi cilt V, deki mecâzi şekli

1330. Onun ağlayışı da kendinden değildir, gülüşü de, sözü de. Bütün bunlar, ancak Tanrı'nın huyudur. Fakat ahmaklar, görünüşe sarıldıklarından o ince şeyler, onlardan adam akıllı gizli kalmıştır. Hasılı maksada erişememişler, perde altında kalmışlar, itirazları yüzünden de o ince şey fevt olup gitmiştir.

Keçiye mum iskemlesinde oynamak ve ayıya türlü türlü oyunlar bellettikleri gibi bir halayık da hanımın eşeğine insana yaklaşmayı öğretmişti, onunla nefisini körledi. Yalnız, eşek ileri gitmesin diye yaklaşacağı vakit eşeğin aletine bir kabak geçirirdi. Kadın, bu hali gördü, fakat kabağa dikkat etmedi. Halayığı, bir bahane ile uzak bir yere yolladı, ahıra girip eşeği kendisine yakınlaştırdı ve rezaletle ölüp gitti. Halayık, ansızın gelip görünce “A benim canım, a benim gözümün nuru, aleti gördün, kabağı niye görmedin. Maslahatı gördün, öbürünü niye görmedin?” diye feryada başladı. “Her noksanı olan Melundur. Yani her noksanı olan bakış ve anlayış melundur. Maksat, bu olmasaydı zahir gözü nakış olanlara, yani körlerle şaşılara acınmazdı. Halbuki onlara acınır, lanet edilmez. “Köre zahmet ve teklif yoktur” ayetini okusana. Bu ayet, körden teklifi de gidermiştir, laneti de kaldırmıştır, azarlamayı da, öfkelenmeyi de.

Bir halayık şehvetin çokluğundan, hırsının fazlalığından bir eşeği kendisine alıştırmıştı. O eşek, kendisine yaklaşmayı adet edinmiş, insana yakın olmayı öğrenmişti.

1335. O hilebaz halayığın bir kabağı vardı. Eşek kendisine ölçülü yaklaşsın diye kabağı, eşeğin aletine takardı. Yakınlaşma zamanında aletin yarısı girsin diye bu işi yapmaktaydı. Çünkü, eşeğin aleti tamamı ile girse rahmi de parçalanırdı, damarları da. Eşek boyuna zayıflayıp durmaktaydı. Eşeğin sahibi olan kadın da neden bu eşek böyle zayıflıyor, neden böyle kıl gibi inceliyor deyip dururdu. Fakat işin ne olduğunu anlamakta acizdi. Nalbantlara iletir nedir, neden zayıflamakta diye gösterdiyse de,

1340. Onda hiçbir illet görünmedi, kimse bunun iç yüzünü haber veremedi. Kadın bu işin aslını adamakıllı araştırmaya başladı. Her an eşeğin haline dikkat etmekte, neden böyle zayıfladığını bulmaya çalışmaktaydı. İnsanın adamakıllı çalışmaya kul olması gerekir. Çünkü her şeyi iyice arayan nihayet bulur. Eşeğin haline dikkat edip dururken bir de ne görsün? O halayık eşeğin altına yatmıyor mu? Bunu kapının yarığında gördü bu hale pek şaşı.

1345. Eşek, erkekler kadınlara nasıl yakınlaşırsa aynen onun gibi halayığa yakınlaşmış, işini becermekteydi. Kadın hasede düştü. Dedi ki, bu eşek, benim eşeğim, nasıl olur bu iş? Bu işin bana olması lazım ben işe daha ehlim. Eşek işi öğrenmiş, alışmış. Adeta sofraya yayılmış, mum da yanmış. Görmemezlikten gelip ahırın kapısını vurdu. A kız ne vakte dek ahır süpürüp duracaksın? dedi. Bu

50 YAZILAR

sözü işi gizlemek için söylüyor, ben geldim kapıyı aç diyordu.

1350. Sustu, halayığa hiçbir şey söylemedi. Bu işe tamah ettiği için işi gizledi. Halayık bütün fesat aletlerini gizleyip kapıyı açtı. Yüzünü ekşitip gözlerini yaşartarak dudaklarını oynatmaya başladı, güya oruçluyum demek istiyordu. Eline sapı yıpranmış bir süpürge aldı, develerin yatması için ahırını süpürüyor göründü. Elinde süpürge kapıyı açınca kadın, dudak altından seni usta seni, dedi.

1355. Yüzünü ekşittin, eline süpürgeyi aldın, iyi. Fakat yemeden içmeden kesilmiş eşeğin hali ne? İş yarıda kalmış, öfkeli, aleti oynayıp durmada. Gözleri kapıda seni beklemede. Bunu dudağı altından söyledi, halayıktan gizledi. Onu suçsuz gibi ululayıp, Dedi ki: Tez çarşafını başına al. Filan eve git benden selam söyle. Şunu söyle, böyle yap, şöyle et. Neyse ben kadınların masallarını kısa kesiyorum.

1360. Maksat neyse sen onun hülasasını al. O işi görmezlikten gelen kadın onu yola vurunca, Zaten şehvetten sarhoş olmuştu, hemen kapıyı kapadı, oh dedi. Yalnız kaldım, bağıra, bağıra şükredeyim. Artık erkeklerin gah tam, gah yarım yamalak yakınlaşmasından kurtuldum. Kadının keçileri, sanki bini bulmuştu, öyle neşelendi. Eşeğin şehvet ateşiyle kararsız bir hale düştü. Hatta ne keçisi? O yakınlaşma kadını keçi haline getirdi. Ahmağı keçi haline getirmeye, hor hakir bir hale sokmaya şaşılmaz ki!

1365. Şehvet isteği, gönlü sağır ve kör yaptı mı eşeği bile Yusuf gibi nurdan meydana gelmiş bir ateş parçası gösterir. Nice ateşten sarhoş olmuşlar vardır ki ateş ararlar, kendilerini de mutlak nur sanırlar. Yalnız Tanrı kulu böyle değildir. yahut da Tanrı birisini çeker çevirir de yola getirir, yaprağı döndürür bu da başka! Böyle olan o ateş hayali bilir, o hayalin yolda eğreti olduğunu anlar. Hırs çirkinleri güzel gösterir. Yol afetleri içinde şehvetten beteri yoktur.

1370. Şehvet yüz binlerce iyi adı kötüye çıkarmıştır. Yüz binlerce akıllı, fikirli adamı şaşkın bir hale getirmiştir. Bir eşeği bile Mısır Yusuf'u gibi güzel gösterdikten sonra o çıfıt, bir Yusuf'u nasıl gösterir? Pislighi afsunu ile sana bal göstermede, iş inada bindi mi balı nasıl gösterir? Bir düşün artık. Şehvet yemeden olur, az ye. Yahut bir kadın nikahla da kötülükten kaç. Yedin içtin mi şehvet, seni harama çeker. Ele gireni elbet harcetmek gerektir.

1375. Şu halde nikah Lâhavle okumaya benzer. Oku, yani bir kadın nikahla da şehvet, seni belaya düşürmesin. Madem ki, yemeye içmeye hırsın var, çabuk bir kadın al evlen. Yoksa bil ki kedi gelir yağlı kuyruğu kapar. Sıçrayan eşeğin sırtına taş yükü vur, o kaçmadan, sıçramadan önce sırtına yükü yükle. Ateşin ne yaptığını bilmezsin, savul oradan. Bu çeşit bilginle ateşin çevresinde dönüp dolaşma. Ateşe çömleği koyup çorba pişirmeyi bilmiyorsan bil ki ne çömlek kalır, ne çorba.

1380. Su hazır olmalı, ahçılığı da bilmelisin ki o tenceredeki çorba, dökülmeden, bozulmadan pişsin. Demircilik sanatını bilmiyorsan demirci ocağından geçerken sakalını bıyığını yakarsın. Kadın kapıyı kapadı, sevine, sevine eşeği kendisine çekti, cezasını da tattı ya! Eşeği çeke, çeke ahırın ortasına getirdi. O erkek eşeğin altına yattı. O kahpe de muradına ermek üzere halayığın yattığını gördüğü sekiye yatmıştı.

1385. Eşek ayağını kaldırıp aletini daldırdı. Eşeğin aletinden kadının içine bir ateştir düştü. Alışmış eşek kadına abandı, aletini ta hayalarına kadar sokar sokmaz kadın da geberdi. Eşeğin aletinin hızından ciğeri parçalandı, damarları koptu birbirinden ayrıldı. Soluk bile alamadan derhal can verdi. Seki bir yana düştü o bir yana. Ahırın içi kanla doldu, kadın baş aşağı yıkıldı, öldü. Kötü bir ölüm, kadının canını aldı.

1390. Kötü ölüm, yüzlerce rezillikle gelip çattı babacığım. Sen hiç eşeğin aletinden şehit olmuş insan gördün mü? **Kuran'dan rezillikle azap edilmeyi duy da böyle kepezellikle can verme. Bil ki bu hayvan nefis bir erkek eşektir. Onun altına düşmekse ondan daha kötü ve ayıp bir şeydir. Nefis yolunda benlikle ölürsen bil ki hakikatte sen de o kadın gibisin. Tanrı, nefsimize eşek sureti vermiştir. Çünkü suretler, huylara uygundur.**

1395. Kiyamette sırların açığa çıkması budur. Tanrı hakkı için eşeğe benzeyen nefisten kaç. Tanrı,

kafirleri ateşle korkutmuştur. Onlar da ateşe utançtan hayırlıdır demişlerdir. Tanrı hayır demiştir, o ateş, utançların aslıdır. Bu kadını öldüren şu ateş gibi. Hırsından doycak kadar yemek yemedi, daha fazla yemek istedi. Kötü ölüm lokması boğazına durdu. A haris adam doycak kadar ye, hatta yemeğin helva ve palüze bile olsa.

1400 Tanrı, teraziye dil verdi. Aklını başına devşir de Kuran'dan Rahman suresini oku. Kendine gel de hırsından teraziye bırakma. Hırs ve tamah seni azdıran bir düşmandır. Hırs, hepsini ister fakat bütün lezzetlerden mahrum olur. A turp oğlu turp hırsa tapma. O halayıkcağız hem gidiyor, hem de ah diyordu; a kadın sen ustayı yola saldın. Ustasız is yapmak istedin. Bilgisizlikle canınla oynamaya kalkıştın.

1405. Benden bir bilgidir çaldın, çaldın ama tuzağın ahvalini sormaya arlandın. Kuş, hem harmanından tane toplamalıydı, hem de boynuna ip dolaşmamalıydı. Taneyi az ye bu kadar pis boğaz olma. "Yiyin" emrini okudunsa "İsraf etmeyin" emrini de oku. Bu suretle tane yemekle beraber tuzağa da düşme. Bilgi ve kanaat ancak bunu icap ettirir. Akıllı kişi dünyanın gamını yemez, nimetini yer. Bilgisizlerse nedamet içinde mahrum kalırlar.

1410. Boğazlarına tuzağın ipi dolaştı mı tane yemek, hepsine haram olur. Kuş, tuzaktaki taneyi nasıl yer? Yemeye kalkışırsa tuzaktaki tane zehre döner. Tuzaktaki taneyi gafil kuş yer, halkın bu dünya tuzağındaki nimetleri yemesi gibi. Akıllı ve işten haberi olan kuşlar, kendilerini taneden adamakıllı çekerler. Çünkü tuzağın içindeki taneler zehirlidir. Kördür o kuş ki tuzaktan tane diler.

1415. Tuzak sahibi, aptalların başını keser. Güzel ve narin olanlarıysa meclislere çeker götürür. Çünkü aptalların ancak etleri işe yarar. Güzel ve zariflerince güzel sesleri işe yarar. Hasılı halayıkcağız kapının yarığından, hanımının eşeğinin altında can verdiğini görünce, Dedi ki: A ahmak kadın, bu iş nedir? Sana ustan bir şey gösterdiyse, Yalnız görünüşe kapıldın. Halbuki iç yüzü senden gizliydi. Usta olmadan dükkan açtın.

1420. Bal gibi, paluze gibi olan o aleti gördün,âlâ. Fakat a haris neden kabağı görmedin? Yoksa eşeğın askına o kadar mi dalmıştın ki gözüne kabak görünmedi? Ustadan sanatın dış yüzünü gördün sevine, sevine ustalığa kalkıştın. Nice riyacı ve işten haberi olmayan ahmak kişiler vardır ki erlerin yolundan göre, göre ancak sof kumaş görmüştür. Nice boş boğazlar vardır ki azıcık bir hüner elde etmişler, padişahlardan laftan başka bir şey öğrenmemişlerdir.

1425. Her biri Musa'yım diye eline bir sopa almış, her biri, İsa'yım diye ahmaklara üfürmeye kalkışmıştır. Bir gün doğruların doğruluğu, senden mihenk taşını isteyecektir. Eyvah o günden! Artık geri kalanını ustaya sor. Bu harislerin hepsi de kördür dilsizdir. Hepsini aradın, elde etmek istedin, fakat herkesten geri kaldın. Bu ahmak sürü, kurtlara av olmuştur. Bir suret gördün, onun sözünü söylemeye başlayıverdin ha; dudu kuşları gibi kendi sözünden haberin bile yok!

Tanrı telkinine takatleri olmayan ümmetlere peygamberlerin, müritlere, şeyhin telkini, insanla ülfeti olmayan dudu kuşunun ayna karsısında söz söylemeyi öğrenmesine benzer. Ulu Tanrı da dudu kuşuna yapıldığı gibi müridin önüne şeyhi bir ayna gibi koyar, ayna arkasından ona telkinde bulunur. Tanrı, Peygamberce "Dilini oynatıp Cebrail'den önce okumaya kalkışma"ve "Peygamberin söylediği, ancak Tanrı'nın vahyettiği sözdür" demiştir. İste sonu olmayan meselenin başlangıcı budur. Nitekim senin hayal dediğin aynadaki dudu kuşunun gagasını oynatması yok mu? O hareket dinarda söz söylemeyi öğrenen dudu kuşunun aksidir, fakat aynanın ardında bulunan söz öğretenin aksi değildir. Yalnız aynanın önünde dudu kuşunun sözü ve hareketi, ayna ardında bulunan ve söz söylemeyi öğretenin tasarrufuna tabidir. Bu da bir örnektir, tıpkısı değil.

1430. Dudu kuşu, önünde bir ayna, ayna içinde de kendi aksini görür. Aynanın ardında usta gizlenmiştir; güzel dille edeplice söz söyler. Duducuk, bu söz söyleyeni ayna içinde gördüğü dudu sanır. Bu suretle o koca kurdun hilesinden haberi olmaz, güya kendi cinsinden olan bu dududan söz söylemeyi öğrenir. Usta, ona ayna ardından söz söylemeyi öğretir. Böyle olmasa kendi cinsinden olmayan birisinden söz söylemeyi öğrenemez.

1435. O hünerli kus, söz öğrenir ama sırrından da haberi yoktur manasından da. Söz söylemeyi bir

52 YAZILAR

insandan beller. Fakat bir duducuk, bundan başka insandan ne bilebilir, ne elde edebilir ki? Velinin beden aynasında da kötülüklerle dolu olan mürit, tıpkı bunun gibi kendisini görür. Fakat söz ve iş zamanında aynanın ardındaki Akl-ı Küll-ü nereden görecek? O sanır ki insan söylüyor. Hâlbuki bu, başka bir sırdır, onun bundan haberi bile yoktur.

1440. Söz söylemeyi belletir, belletir ama önu sonu olmayan sır belletir. Hâlbuki o, bu sırta eş değildir, bir dududur, bunu bilemez. Halkta kuşların ötüşünü taklit ederler. Bu, ağzın ve boğazın yapabileceği bir şeydir. Fakat kuşların seslerini taklit edenin o seslerdeki manadan haberi bile yoktur. Kuşdilini ancak bakışı hoş Süleyman bilir. Nice kişiler de dervişlerin sözlerini öğrenir, mimber ve meclisleri o sözlerle parlatır. Fakat onların ya bu sözlerden başka bir kısmetleri yoktur, yahut da sonunda Tanrı rahmeti onlara yol gösterir.

Gönül sahibinin biri, gebe bir köpek gördü. Yavruları karnında havlamaktaydı. Köpeğin havlaması bekçilik etmek içindir dedi, hâlbuki ana karnında bekçilik olmaz. Sonra köpek havlaması, imdat istemeye, süt istemeye ve saireyse delalet eder. Ana karnındaysa bunların hiçbir faydası yoktur. Bu ne iş? Şaşırılmış bir haldeyken kendisine gelince Tanrıya münacatta bulundu, "Bunu, Tanrımdan başka kimse bilmez" dedi. Tanrıdan şu cevap geldi: Bu, hicaptan çıkamamış, can gözleri açılmamış olduğu halde görgü sahibi olduklarını davaya kalkışanların, bu hususta söz söyleyenlerin halidir. Bu davadan ve bu sözlerden ne bir kuvvete sahip olurlar, ne bir yardıma, ne de dinleyenleri doğru yola götürebilirler.

Yorum:

Kısaca bu hikaye ile Hz. Mevlâna kaddesellâhü sırrahu'l azîz efendimiz aşağıdaki hususlara işaret etmektedir. (

- a- Görünüşe aldanmayın
- b- Cinsellik gerçeğinin insanî boyutta yaşamanın gerekli olduğu;
- c- Ruh dünyamızın çok emniyette olmadığını
- d- Evlilik müessesinin geçerliliği
- e- Hırsın zararlarını
- f- Kendi kendine verilen kararların yanlış olduğu
- g- Şeytanın, insanın mastürbasyon yaparken hayaline girmesi; rüyada kadın şeklinde gelip uykuda kendini sunması, halüsinasyon veya vesvese ile hayalini kaplaması gibi manevi tecavüzlerin bulunduğunu.
- h-(daha da artırabiliriz.)

İhramcızâde İsmail Hakkı

KALTABAN: f. Namussuz. Pezevenk

LUCKY NUMBER SLEVIN Şanslı Slevin (2006)

Yönetmen: Paul McGuigan

Ülke: Almanya, ABD

Tür: Suç | Dram | Gizem

Vizyon Tarihi: 21 Nisan 2006 (Türkiye)

Süre: 110 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: Jason Smilovic

Görüntü Yönetmeni: Peter Sova

Yapımcılar: Jane Barclay | Don Carmody | A.J. Dix |

Oyuncular: Josh Hartnett, Lucy Liu, Ben Kingsley, Bruce Willis ve Morgan Freeman

Konu:

"Lucky Number Slevin", bir karışıklık sonucu, kendisini New York'un en büyük çetelerinden birinin patronunca organize edilen bir cinayetin ortasında bulan bir adamın hikayesini anlatıyor.

Slevin'in (Josh Hartnett-Sin City, Pearl Harbour, Black Hawk Down) hayatı ardi ardına gelen sorunlarla doludur: Sevgilisi tarafından aldatılır; bunu öğrendikten sonra da yıllardır yaşadığı evini boşaltmak zorunda kalır. Ancak herşey bu kadarla kalmayacak; New York'a bir arkadaşını ziyaret için gelen genç Slevin şanssızlığı sonucunda çete savaşlarına dahil olacak ve bu noktadan sonra işler onun için iyice karmaşık bir hal alacaktır.

Josh Hartnett, Lucy Liu, Ben Kingsley, Bruce Willis ve Morgan Freeman'dan oluşan dev oyuncu kadrosuyla Lucky Number Slevin, suç ve aksiyon öğelerinin zekice harmanlandığı gerilim yüklü bir macera.

Slevin'in (JOSH HARTNETT) hayatı hiç iyi gitmemektedir: Yaşadığı binanın mühürlenmesine karar verilmiştir; bir soyguncuya kimliğini kaptırmıştır; ve kız arkadaşını başka bir erkekle yakalamıştır. Los Angeles'tan ve sorunlarından bir sürelğine kurtulmak için arkadaşı Nick Fisher'in New York'taki dairesinin anahtarını alır. Ama kötü talihi peşini bırakmayacak, işler daha da sarpa saracaktır.

Haham (SIR BEN KINGSLEY) ve Patron (MORGAN FREEMAN) New York'un yer altı suç dünyasının iki saygın ve korku uyandıran mafya babasıdır. Bir zamanlar ortak olan iki adam şimdi birbirlerinin en büyük düşmanlarıdır ve operasyonlarını aynı caddede karşılıklı malikânelerinden yürütmektedirler. Elllerinde tuttıkları güce rağmen, paranoyanın esiridirler ve son 20 yılda kalelerinden bir kez olsun çıkmamışlardır.

FİLİMDEN

— Bir zamanlar dedim, beni yanlış anladın. Sana saati sormadım, sadece "Bir zamanlar" dedim. Bir zamanlar mı?

—Mesela, Kansas City aldatmacası.

—Kansas City aldatmacası ne?

Kansas City aldatmacası, herkes sağa bakarken, senin sola gitmendir. Çoğu zaman, bir kulaktan girip diğerinden çıkar. Ama bu tam 20 yıldan beri geliyor. 20 yıl, ha?

—**Çok plan yapmak icap eder. Çok insan gerektirir. Birbiriyle ilgisi olmayan olaylarla bağlantılı insanlar.** Gece vakti fısıltı gibi bu insanların yaptıklarının asla unutulmadığı bir yerde.

Kansas City Aldatmacası bu mu?

Hayır.

Bu sadece tahrik edici bir olay.

Katalizör. Ve bu, Kansas City Aldatmacası.

54 YAZILAR

Sağa bakıyorlar, ve sen sola gidiyorsun.

Bazen, hayatta yaşamaktan daha önemli şeyler vardır. Ayrıca **bir ceset olmadan**, Kansas City Aldatmacasını anlayamazsın.

Y'AMAN AYRILIK

Bazı işler kolaydır, “dalga geçmek” gibi. En cazip gelenide son günlerin modası, Allah Teâlâ ile olanı.

Aciz bir şeyin mükemmele sataşmasında, kudretlinin imkânı , “acele ve intikam” dan imtina etmiştir. Kudretli eğer âcizin seviyesine inseydi, bu onun aşağılanmasına sebep olurdu.

Felsefe yapıyorum diye dalga geçenler; nevrotik paranoyslardandır. Düşüncesi şizofren olanın hayattan zevki bitince ilk saldıracağı şey, kendi vücududur. O vücut bir zaman sonra karşılama, kifayetsiz kalınca, bu sefer cemiyetine saldırır. Cemiyetin şizofren düşünceye yaklaşımı genellikle sanal cezayı andırıldığından zevksizdir. Bu nedenle sapık düşünceli paronaya etkisi ile “son tangosu”nu “din ve tanrısı” yla yapar. Onun birinci desteği olan “yirmibirinci parmağı” nıda eline ve gönlüne alarak, bağlar üzerine kurulmamış çirkefle bulaşık hayatını, hümanist duygular adı altında hayvanice yaşar durur.

....

Ne diyebiliriz ki?

Köle olmuş, hayatına mahkûm olmuş, hasta.

Onun tek başaracağı eylem, intikam almaktır.

....

Kimden?

Tabi ki “tayin ettiği Tanrı” sınıdan..

...

Nasıl?

“Hakaret etmek ve dalga geçmek”

....

Zevksizliğin, zevkini almak zor bir şeydir. Kulun (yapay) tanrısından bile cevap alamaması cenabet bile olamamak, demektir.

Aslında ne güzeldir! Taptığı Tanrısı'nın karşılık vermesi.

....

Beklemek..

Cevapsız ve cezasız beklemek.

Hafakanlar basarak beklemek.

.....

Beklemek ancak azgınlığı artırır.

“Azmak.

“Azıtmak.”

“Köpek gibi dilini sarkıtmak.”

....

Şaşkınlık ve gerçek

...

56 YAZILAR

İnanılmayan ve unutulmuş gerçek

....

“Ölüm.”

Bilmediğimiz bir âleme dönüş; yalnızlık içerisinde, gayya çukuruna düşen bir kaya gibi.

Gömdüler, yaktılar veya savurdular....

....

Herkesin tanrısı kendine göre,

Şizofrenin, Tanrısı ne ise!

....

Bilmiyoruz.

Yoksa kendisi mi?

....

Ancak, işte o

....

Âlemlerin ve her şeyin rabbi Allah!

Kulun boynunda yaftası olarak **“günlük”** tutan hesap gününün sahibi.

....

“Mahkemen var” diyen Allah,

....

Ağlar, sızlar, çığırır.

Tanrısını da çağırır.

Bulaşık hayatında kendi yaptığı tanrısına isyan etmişti

O, Allah Teâlâ’yı da tanıyamadan ölüverip gitmişti.

....

Çukurunda bağırp duruyordu.

O, “Ne büyük hata ettim”. Âlemleri sahipsiz zannettim, çok atıp tuttum ama,

Cennet küçük değildir. Cehennemde beni bekliyordur, belki; diyordu.

....

“Belki”si vardır.

İşte o “belki”ler, umudun sonsuzluğu olan “belki”ler.

....

Acıması bol, şefkati gerçek olan Allah Teâlâ, buyurdu ki;

“Gözüme görünme, kullarımın en azgınıydın, seni affetmeye sebep olacak bir şey yapmadın. Ancak bir gün kendinden nefret ettin. Kendini ve tanrını aşağıladın diye, seni affettim. Ancak seni unutmuş değersiz bir ayrılıkta bırakacağım.”

...

Ne zaman? Kendi tanrısından nefret etmişti ki;

İsyan etmek ilkesi olmadığı ve hayatla dalga geçtiği halde; bir an “Tanrısına tapmış, yardım dilenmiş ve eli bomboş kalmıştı”

....

Bir söz duyuldu cihânın etrafında;

“Kul acizliğini itiraf ettiğinde, yardım edeceğine söz veren Allah, isyan eden “kara günlük sahibini” affetti.”

“Cennet dolmadı, cehennem boşalmadı. Artık değerleri sabit olan bir hayatta, sonsuza dek ayrılığa mahkûm kaldı.

...

Ey Allah Teâlâ ile uğraşan paranoyak şizofrenler, sonuçta bir şekilde cennette girseniz bile ayrılık sizin için yazılmış bir kaderdir.

**“Ayrılık, yaman ayrılık;
dönüşü olmayan ayrılık.”**

.....

Meğer kısa ömürde yaptığımız hataların karşılığı cennet ve cehennem değil de âlemlerin rabbinden **“y’aman ayrılık”**, oluyormuş.

İhramcızâde İsmail Hakkı

AYRILIK (Fikrimden Geceler) -

Fikrimden geceler yatabilmirem
Bu fikri başımdan atabilmirem
Neyleyim ki sene çatabilmirem

Ayrılık ayrılık aman ayrılık
Her bir dertten ala yaman ayrılık

Uzundur hicrinle kara geceler
Bilmirem men kendim hara geceler
Bir oktur kalbime yara geceler

Ayrılık ayrılık aman ayrılık
Her bir dertten ala yaman ayrılık

Ali Selimi

“YAYINLAR” GERÇEĞİ

Zamanımızda çalاکalem yazmaktan meydana gelen oluk oluk mürekkep sarfiyatına ve dolayısıyla gittikçe yükselen beş para etmez süprüntü kitaplar seline karşı *edebiyat dergileri* bir bent, bir set işlevi görmelidir. Çünkü onların kitapları hatır gönül gözetmeden, doğru ve adil şekilde değerlendirmeleri gerekir ve (bu sayede) yetersiz yeteneksiz bir yazarın kaleminden çıkma her kitap müsveddesi, (satın almakla) boş bir kafanın boş bir kesenin yardımına koştığı her çalاکalem yazı örneği, dolayısıyla yayınlanmış olan kitapların onda dokuzu acımasızca kırbaçtan (süzgeçten) geçirilmelidir. Böylelikle onlar halkın zamanını çalmak ve parasını aşırarak için yazar ve yayıncının perde arkasından el ele verip besledikleri alçak ve haysiyetsiz bir hoşgörüle bu tür şeyleri cesaretlendirmek yerine yazma hevesini zaptı rapt altına alarak, hilekârlığa ve sahtekârlığa karşı koyarak görevlerini yapacaklardır.

Yazarlar genellikle profesörler veya edebiyatla uğraşan kimselerdir, ücretleri düşük ve gelirleri yetersiz olduğundan bunlar çoklukla paraya ihtiyaçları olduğu için yazarlar. İmdi böylelerinin hedefleri ortak olduğu için çıkarları da ortaktır, birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır ve birbirlerini desteklerler: Her birinin mutlaka bir diğeri için edecek bir çift iyi sözü vardır. Bunun neticesini edebiyat dergilerinin konusunu teşkil eden berbat kitaplarla ilgili övgü dolu ifadelerde görürüz, dolayısıyla onların düsturları şu olmalıdır:

"Yaşa ve yaşat!" (Çünkü halk yeni olanı okumayı iyi olanı okumaya tercih edecek kadar saftır.)

Acaba çalاکalem yazılmış en değersiz süprüntüleri hiçbir zaman övmemiş, kusursuz olanı hiçbir zaman yermemiş veya karalamamış ya da insanların dikkatini başka bir yöne saptırmak amacıyla çeşitli meziyetleri olan bir eseri tilki kurnazlığıyla önemsiz diye geçiştirmemiş olmakla övünebilecek birisine rastlanmış mıdır, böyle birisi var mıdır?

Her zaman öne çıkarılacak kitapları dostların tavsiyesine, yandaşların hatırına, hatta yayıncıların verdiği rüşvete binaen değil, önemleriyle orantılı olarak büyük bir dürüstlikle ve titizlikle seçmeyi hedefleyen bir dergi var mıdır?

Fevkalede övgüye mazhar olmuş veya şiddetle eleştirilmiş bir kitapla karşılaşır karşılaşmaz bu konuda bir acemi olmayan herkes neredeyse mekanik bir şekilde dönüp yayıncı şirketin ismine bakmaz mı?

Kitap eleştirileri halkın hayrına olacak yerde genellikle yayıncıların ve satıcıların menfaatleri için kaleme alınmaz mı?

Eğer böyle olmayıp da sözünü ettiğim türden bir edebiyat dergisi olmuş olsaydı o zaman her kötü yazarın, her beyinsiz derlemecinin, başkalarının kitaplarını araklayan her fikir hırsızının, gözü başkalarının makamlarında olan her yetersiz, kabiliyetsiz filozof taslağının, kurumundan geçilmeyen her renksiz soluksuz şair müsveddesinin yazma arzusuyla yanıp tutuşan parmakları, sefil ve beceriksiz karalamalarının yayınlanır yayınlanmaz kaçınılmaz olarak çıkarılacağı böyle bir teşhir direği tehlikesi karşısında felç olurdu. **Bu, kötü eserlerin sadece faydasız değil, aynı zamanda kuşku duyulmaz biçimde zararlı da olduğu edebiyat için gerçek bir kazanç olurdu.** İmdi kitapların çoğu kötüdür ve çoğunun hiç yazılmamış olması gerekirdi; dolayısıyla şimdilerde eleştiri şahsi mülhazaların etkisi altında ve **"Ahbab ol ve takdir et ki arkanı döndüğünde sen de övülebilesin"** düsturu doğrultusunda ne kadar az ise övgünün de o kadar az olması gerekir.

Toplumda her köşe başında rastladığımız ahmak, beyinsiz insanlara karşı zorunlu olarak gösterilen hoşgörünün edebiyatı da içine alacak şekilde genişletilmesi kesinlikle yanlıştır. Edebiyatta böyle kimseler davet edilmedikleri yere izinsiz giren küstahlar ve ukalalardır ve burada kötü olana fırsat vermemek iyi olan için bir ödevdir, çünkü kötü olanı göremeyen kimse iyi olanı da göremez. Genel olarak ifade etmek gerekirse kökünü toplumsal ilişkilerde bulan *nezaket* edebiyatta yabancı ve çoğu kez oldukça zararlı bir unsurdur, çünkü o kötüye iyi denilmesini talep eder, dolayısıyla bilim ve sanatın hedeflerinin doğrudan hasmıdır.

Tabiatıyla benim görmek istediğim türden ideal bir edebiyat dergisi, bozulması imkânsız bir dürüstlikle nadir rastlanır bilgiyi ve daha da nadir olan yargı gücünü birleştirmiş olanlarca çıkarılabilir ancak. Dolayısıyla bütün Almanya bir araya gelse bile böyle *bir* edebiyat dergisini zor çıkarır; fakat o

zaman adil bir Areopagus¹² gibi ortaya çıkacak ve üyelerinin hepsi başkaları tarafından seçilecektir, **Ne ki bunun yerine edebiyat dergileri şimdi üniversite loncaları veya edebiyat hizipleri, hatta belki de perde gerisinden yayıncılar ve onların satıcıları tarafından kitap ticaretinin yararına yönetilmektedir ve genellikle iyi eserlerin gün yüzüne çıkıp sesini duyurmasını engelleyen bir geri zekâlılar ittifakı hüküm sürmektedir.** Bu sebepten ötürüdür ki **Goethe bile edebiyat dünyasında tanık olunan sahtekârlığa başka hiçbir yerde tesadüf edilemeyeceğini söylemişti**; bu meseleyi *Willen in der Natur*, §22 "Fizyoloji ve Patoloji"de daha derinlemesine ele almıştım. (s.90-92)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

¹² (Gr. *Areios pagos*, Ares Tepesi, Atina'da en yüksek mahkemenin toplandığı yer. Bu isimle adlandırılmasının sebebi görülen ilk davanın Neptün'ün, oğlunu öldürmekle suçladığı Ares'in (Mars) davası olmasıydı.)

“YAZAR”LIK GERÇEĞİ

Bir yazar malzemesini doğrudan kendi kafasından, bir başka ifadeyle kendi müşahedelerinden çıkarmadıkça okunmaya değer değildir. Kitap imalatçıları, derlemeciler ve sıradan tarih yazarları ve bunlara benzer diğerleri malzemelerini doğrudan başka kitaplardan alırlar; ve buradan geliştirip genişletme yahut değiştirme şöyle dursun malzeme başka hiçbir yere uğramadan veya herhangi bir tetkikten geçmeden doğrudan parmak uçlarına aktarılır. (Eğer kitaplarına aldıkları her şeyi bilmiş olsalardı, bir sürü okuyazar insan nice olurdu bir düşünün!) Bu yüzden çoğu zaman onların konuştuğu şeyin anlamı öylesine müphem ve muğlak bir mahiyete sahiptir ki gerçekte onların ne düşündüklerini anlamak için beyhude yere kafamızı yorarız. İşin doğrusu onlar hiçbir şey hakkında düşünmezler. Onların alıntı yaptıkları kitaplar da kimi zaman tamamen aynı şekilde tertip edilmiştir: Öyle ki bu tür yazım tarzı bir kalıbın kalıbından ilh. çıkarılmış alçı kalıba benzetilebilir ki sonunda Antinous'un¹³ yüz hatlarından geriye tanınabilir çok az bir şey kalır. Dolayısıyla derlemeler mümkün olduğunca çok az okunmalıdır: bunlardan tamamen uzak durmak da güçtür, çünkü derlemeler birkaç yüzyıl içerisinde birikmiş bilgiyi küçük bir hacim içerisinde toplayan özet-kitapçıkları da içine alırlar.

En son yazılmış olanın her zaman en doğrusu; daha sonra yazılmış olanın daha önce yazılmış olana göre her bakımdan bir terakki olduğunu; ve her değişimin daima bir ilerleme ve gelişme anlamına geldiğini düşünmekten daha büyük bir yanlışlık tasavvur edilemez. Düşünen ve doğru yargıya sahip olan insanlar; büyük bir gayret ve sebatla konularının peşine düşenler—bunlar sadece istisnadır. Haşereler dünyanın her yerinde kuraldır: Onlar her zaman hazır pusuda beklerler ve düşünürlerin esaslı bir düşünme evresinden sonra dile getirmiş oldukları fikirleri kendilerine mal ederek yorulmak bilmez bir şekilde güya "geliştirmeye" çalışmakla meşguldürler.

Dolayısıyla eğer bir insan herhangi bir konu hakkında okuyarak bilgi sahibi olmak istiyorsa derhal kendisini, bilim sürekli ilerlemektedir ve yenileri hazırlanırken zaten eski kitaplardan yararlanılmıştır zannıyla o konu hakkında yazılmış en yeni kitaplara sarılmaktan, dikkatini münhasıran onlarla sınırlamaktan uzaklaştırması gerekir. Doğru, yararlanmışlardır, ama nasıl yararlanmışlardır?

Yeni yazarlar çoğu kez eski kitapları tam olarak anlamaz; aynı zamanda onların kullandıkları sözcük ve ifadeleri aynıyla kullanmaya da gönülsüzdürler, dolayısıyla sonuçta eski yazarların çok daha iyi ve çok daha açık bir şekilde söyledikleri şeyleri keyiflerince eğip bükerek berbat ederler; çünkü eski yazarların yazdıkları o konu hakkında kendileri ne biliyorsa ona dayanır. Halbuki yeniler çoğu kez onların yazmış oldukları en iyi şeyleri, en çarpıcı açıklamaları ve en isabetli yorumları iskarlarlar, çünkü yeniler bunların değerlerini takdir edemez veya ne denli anlamla yüklü olduklarını hissedemezler. Onları cezbeden tek şey sathi ve yavan olandır.

Eski ve kusursuz bir kitap çok kere yeni ve kötülerinin hatırına rafa kaldırılır; oysa bunlar sırf para için yazıldıklarından tafralı, tantanalı bir hava ile ortaya çıkarlar ve yazarlarının dostları, yandaşları tarafından göklere çıkarılırlar. Bilim alanında kendisinden söz ettirmek isteyen bir kimse pazara yeni bir şey sürer; bu çok kere daha önce doğru olarak kabul edilmiş bir ilkenin eleştirilmesine dayanır, öyle ki o, bu yolla kendine ait yanlış bir ilkeyi doğru olarak kabul ettirebilir. Ve zaman zaman onun bu şarlatanlığı kısa bir müddet başarılı olabilir, ama nihayetinde eski ve doğru olan öğretiyi geri dönülür.

Bu yenilikçiler dünyada kendi değersiz kişiliklerinin dışında hiçbir şeyin ciddiye alınmaya değer olmadığını düşünürler, göz önüne çıkarmak istedikleri, teşhir etmek için can attıkları budur. Onlar bunu gerçekleştirmenin en kestirme yolunun bir paradoksla başlamak olduğunu düşünürler; kafalarının kısırlığı onlara bu uğurda tutulacak yolun görmezden gelme yahut yadsıma olduğunu telkin eder; ve uzun zamandır kabul görmüş olan doğrular inkâr edilmeye başlanır—sözgelimi

¹³ Genç erkek güzelliğinin timsali. Roma imparatoru Hadrianus'un gözdesi. (110-30). Birlikte çıktıkları Mısır gezisi sırasında Nil'de boğulması üzerine, imparator hatırasına tapınaklar ve heykeller dikirtmiş, öldüğü yerin yakınlarında Antinopolis adında bir kent kurdurmuştur.)

yaşamsal güç, sempatik sinir sistemi, *generatio equivoca*, Bichat'ın heyecanların işleyişi ile zihnin çalışması arasında yaptığı ayrımı ya da olmadı kaba atomculuğa geri dönerler vs., vs. Dolayısıyla *bilimin yolu çoğunlukla gerileyici-yozlaştırıcıdır*.

Takip ettikleri yazarları tercüme etmenin yanı sıra aynı zamanda onları düzeltip değiştiren mütercimler de bu yazarlar zümresine dahildir, ki bu bana her zaman küstahça görünmüş bir şeydir. Bu tür adamlara derim ki:

"Başka insanların kitaplarını rahat bırakın, çevrilmeye değer kitapları kolaysa kendiniz yazın".

OKUR EĞER MÜMKÜN İSE GERÇEK YAZARLARI, ÖĞRETİLERİN KURUCULARINI VE KÂŞİFLERİNİ; YA DA HER HALÜKÂRDA HERHANGİ BİR BİLGİ DALINDA BÜYÜK ÜSTATLAR OLARAK TANINMIŞ OLANLARI OKUMALI VE ONLARIN MUHTEVALARINI YENİLERİNDEN OKUMAK YERİNE İKİNCİ-EL KİTAPLARI SATIN ALMALIDIR.

Hiç kuşkusuz **"Herhangi yeni bir keşfe ilavede bulunmak (keşfedilmiş olanı geliştirip zenginleştirmek) kolaydır"** dolayısıyla bir insan konusunun ilkelerini inceledikten sonra o konu üzerine yazılmış daha yeni bilgilerle, yeni ilavelerle tartışmalıdır. Umumiyetle aşağıdaki kural her yerde olduğu gibi burada da geçerlidir, yani: Yeni olan nadiren iyidir, çünkü iyi bir şey ancak kısa bir zaman için yenidir.

Kamuoyunun dikkatini ve ilgisini kalıcı hale getirmek için ya kalıcı değere sahip bir şey yazmalıyız ya da sırf bu yüzden ebediyen sefil ve pespaye kalacak yeni şeyler yazmaya devam etmeliyiz.

Eğer zirveye yakın dinlenmek istiyorsan
O zaman her türden ve bol miktarda yazmalısın. (Tieck)

KİTAP BAŞLIĞI

Adres bir mektup için ne ise *başlık* da bir kitap için o olmalıdır; bir başka söyleyişle, onun temel amacı kitabı kamuoyunda onun içindekilere ilgi duyacak olanlara ulaştırmak (takdim etmek) olmalıdır. Dolayısıyla başlığın etkileyici (açıklayıcı) olması gerekir ve esas itibariyle kısa olduğundan, veciz, kısa, öz ve gizli anlamlara gebe olmalıdır ve eğer mümkünse muhtevayı tek bir sözcükle anlatmalıdır. Bu sebepten ötürü uzun olan yahut hiçbir anlam ifade etmeyen ya da dolaylı veya muğlak olan bir başlık kötüdür; yanlış ve yanıltıcı olan da böyledir: Adresi yanlış yazılmış olan bir mektup nasıl sahibine ulaşmaz ve bir köşede unutulmuş beklerse bu sonuncusu da kitabın başına aynı akıbeti getirir. En kötü başlıklar çalıntı olanlar, demek istediğim daha önce başka kitapların taşıdığı başlıklardır; çünkü bunlar her şeyden önce bir fikir hırsızlığıdır ve ikinci olarak mutlak bir özgünlük yoksunluğunun en ikna edici delilidirler. Kitabına yeni bir başlık düşünecek kadar bir özgünlüğe sahip olmayan bir insan ona yeni bir muhteva kazandırma kabiliyetinden haydi haydi yoksundur. Taklit edilmiş, bir başka deyişle yarı çalıntı başlıklar da bunlara akrabadır; sözgelimi ben **"Tabiattaki İrade Üzerine"**yi yazdıktan uzunca bir zaman sonra Oersted **"Tabiattaki Akıl Üzeri ne"** yi yazmıştı.

Yazarlar arasında dürüstlüğü ne kadar az olduğu başkalarının eserlerinden iktibasta bulunma tarzlarında kolaylıkla görülebilir, öyle ki bu iktibasların içine sık sık kendilerinden bir şeyler karıştırırlar. Benim eserlerimden bütün pasajların yanlış iktibas edildiğine şahit olurum, bunun tek istisnası benim eklemlerimdir. (s.80-83)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

BOŞ KONUŞMA

Böyle bir insan her şeyi konuşur. Herkesle konuşur. Her konuştuğu, konuştuğu yerde kalır. Hiçbiri kendisini bağlamaz. Tek derdi konuşmaktır. İster ki hep kendisi konuşsun ve kendisinden konuşulsun. Dinlemeye tahammülü yoktur, dinlenmeye aldırıldığı da. Dinlenilmese de konuşan hep kendisi olsun ister. Yeter ki kendisi konuşsun ve kendisinden konuşulsun. Her göze görünür olmak için her kılığa bürünür, konuşulmak için her şeyi göze alır. O derece varla yok arası bir yerdedir ki sürekli varlığına delil ve tanık arar. Boş sözler özünü dağıtır, özsüzlüğü sözünü boşaltır. Dağıldıkça keyfileşir, keyfileştikçe zorbalasır.

Dağılmanın böylesine önüne geçilmez bir eğilim haline geldiği noktada derleyici, toplayıcı etkinliğin insan için hayatiliği tartışılmaz. Yakın zamanlara kadar:

BOŞ ZAMANDA OKUMA

"Boş zamanlarınızı ne ile değerlendirirsiniz?" diye sorulur ve mutad olduğu üzere verilen cevap "Okuyarak..." diye başlar-gerçi bugün bu soruya verilen cevapta bu kadarıyla olsun bir yer tutmamakta okumak etkinliği- ve ardı sıra hoş giden bir dizi etkinlik sıralanarak devam ederdi. Ve bunların hepsine birden, çocukların sek sek atlamasından (*hop*) veya bindikleri at oyuncaklardan (*hob*) mülhem, hiçbir yere götürmeyen etkinlik anlamına *hobby* denirdi. **Burada "okumak" bir boş zaman meşgalesidir.**

Fakat bu soru ve onun soruluş tarzı zannedildiği kadar masum değildi: Okumak bu topraklarda, biraz da sorulan bu soru sayesinde "**bir boş zaman meşgalesi**" olarak bellendi. İnsanlar bu topraklarda boş zamanlarını "okumak"la dolduruyorlardı, dolu zamanlarında ne yapıyor ve ne yapmaya davet ediliyorlardı? İşlerini yapıyor ve işlerini yapmaya davet ediliyorlardı. İşlerini yaptıklarında zamanlarını dolu geçirmiş oluyor ve boşa geçmiş olup olmadığından kuşkulmalarına gerek kalmıyordu. **Peki, zamanlarının dolu geçmesini sağlayan işleri kim belirtiyordu?** Bu işler belirlenirken insanların yatkinlıkları, yetenekleri göz önünde bulunduruluyor muydu? Eğer göz önünde bulundurulmuyor ve bulundurulmadığı ileri sürülerek ona ayak direniyorsa, zorlayıcı yaptırım olarak bulunan neydi? O bizi nasıl ikaz ediyordu?

AÇLIK KORKUSU- KÖLELİK

Şöyle: "Sana verilen işi yap, yoksa aç kalırsın!" Verilen işi yapmamanın yaptırımını açlıktı, her ne kadar kimin eliyle infaz edileceği açık değilse de. Demek ki bizi "**açlıkla terbiye ediyor**"du bize yapacağımız işi buyuran. Eski dünyada köleler de açlıkla terbiye edilirdi. Efendisi köleyi aç bırakırdı.

Ama şu noktanın gözden kaçırılmaması gerekir: Eski dünyada herkes köle yapılmazdı. "**Ekmek sadece senin kapında değil ya!**" diyebilenlere yeryüzü genişti. Dolayısıyla kölelik köle tabiatlılara özgü bir şeydi. Yani kendisine yenik düşen kimseler, içlerindeki aşağı güçlere, bayağı dürtülere karşı duramayan, kolayı seçip onların ayartıcılığına kendisini bırakan, onların kulu kölesi olan evsftaki kimselerdi köleliğe layık olduğu düşünülenler.

"İnsan birine kendini kul köle ederken onunla daha üstün bir bilgiye, daha üstün bir erdeme ulaşacağına inanıyorsa eğer, bunda hiçbir küçülme yoktur. Gönüllü köleliğin de gerçekten biricik utanılmayacak şekli erdem uğruna köleliktir". (s.11-12)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

“İSMİNİ SAKLAYAN BİR SOKAK İTİ!” HAKKINDA

Her şeyden evvel her türlü edebi sahtekârlığın kalkanı, yani **isimsizlik veya imzasızlığın** ortadan kaldırılması gerekirdi.(Günümüzde internetteki yorumları göz önüne getirelim.) Bu, edebi dergilere halkı ikaz edip uyaracak dürüst eleştirmeni, yazar ve taraftarlarının öfkesi ne ve husumetine karşı koruma bahanesi altında sokuldu. Fakat bu türden tek bir duruma karşı, söylediğinin arkasında duramayacak insanın her türlü sorumluluktan sıyrılmasına veya hatta yayıncıdan maddi bir beklenti içinde, halka kötü bir kitabı tavsiye edecek kadar alçak ve paragöz kişinin utancını gizlemesine hizmet etmekten başka bir işe yaramayacak yüz tanesi olacaktır. Ayrıca bu, çoğu kez eleştirmenin anlaşılmağını, önemsizliğini, yetersizliğini örtmeye de hizmet eder. **İmzasızlığın** (dolayısıyla bilinmezliğin) gölgesi altında güvende olduklarını hisseder etmez bu adamların gösterdikleri cüretkârlık ve küstahlığa, ne türden edebi hilelere başvurmayı göze alabildiklerine inanmak imkânsızdır. Hâsıl ki her derde deva ilaçlar vardır, ister kötüyü övmüş ister iyiyi eleştirmiş olsun önemli değil, bütün isimsiz imzasız eleştirmenlere hitap eden *evrensel bir karşı eleştiri* de olmalıdır:

"Aşağılık herif, senin adın bu!

Çünkü maske takıp kılık değiştirmek ve saklanıp gizlenmeye lüzum duymaksızın ortada dolaşanlara saldırmak dürüst ve namuslu bir insanın yapacağı iş değildir, bunu ancak alçak, rezil, namussuz kimseler yapar. Bu yüzden senin adın bu aşağılık herif!" (Kendini göster, doğrula, Kanıtla)

Rousseau, *Nouvelle Heloise'nin* önsözünde şöyle diyordu:

"Her onurlu adam yayınladığı Kitaba imzasını atmalı ve onun sorumluluğunu üstlenmelidir." Düz bir anlatımla bu, "her dürüst insan yazdığına ismini koyar" anlamına gelir ve genel geçer olumlu önermeler **"Yani yazdığına ismini Koymayan, imzasını atmamanın dürüstlüğünden söz edilemez."** tersine çevrilebilir.

Bunun eleştirilerin genel karakteri olan atışma yazıları [*polemischen Schriften*] için daha da fazla geçerli olduğunu belirtmeye lüzum yoktur. Riemer, *Mittheilungen über Goethe* isimli kitabına yazdığı önsözün xxix. sayfasında söylediklerinde tamamen haklıdır:

"Sizinle yüzyüze gelmeyi göze alan açık bir hasım namuslu ve akıllı bir insandır, onunla anlaşılabilir, barışılabilir, uzlaşabilirsiniz. Buna mukabil yüzünü saklayan gizli bir düşman alçak, korkak bir şerefsizdir, bir eleştirinin yazarı olduğunu kabul edecek cesarete sahip değildir. Onun görüşünün kendisi için bile bir kıymeti yoktur, ya da: Dile getirdiği görüşleri kendisi bile ciddiye almaz, onun peşinde olduğu tek şey tanınmadan bilinmeden, yaptıklarının cezasını çekmeden sıkıntısını kusmanın verdiği gizli zevktir."

Bu Goethe'nin görüşü olabilir, çünkü o çoğu kez bunu Riemer aracılığıyla dile getiriyordu. Rousseau nun kuralı genel olarak basılmış her satır için geçerlidir. Maskeli bir adamın kalabalığa nutuk çekmesine veya bir toplantıda konuşmasına izin verilir mi?

Keza onun başkalarına saldırmasına ve onların üzerine eleştiriler yağdırmasına izin verir miyiz? O, daha içeri adımını atar atmaz tekme tokat kapı dışarı edilmez mi?

Basın özgürlüğü denen şey sonunda Almanya'ya da ulaştı ve çok geçmeden en rezil ve onur kırıcı bir şekilde kötüye kullanılmaya başlandı. En azından **isimsiz imzasız veya takma isim konulmuş her yazı yasaklanarak bir düzenlemeye gidilmeliydi**, ki matbuatın her köşede yankılanan borazanlarıyla halkın önünde (kim ne söylüyorsa) söylediklerinin sorumluluğunun idrakinde olsun; en azından, eğer hâlâ sahipse, şerefiyle haysiyetiyle konuşsun, değilse o zaman söylediklerinin bedelini ismiyle ödesin. İsmi imzasını saklamayarak yazarlara isim imza kullanmaksızın saldırmak aşikâr ki namussuzluktur. İmzasız eleştiriler kaleme alan birisi başka insanlarla ve onların yapıp ettikleriyle ilgilenen dünyadan söylediklerini saklayan veya onların önünde bunların *arkasında durmak istemeyen* bir adamdır, o bu yüzden ismini saklar. Ve böyle bir şey hiç hoş görülebilir mi?

Hiçbir yalan imzasız eleştiriler kaleme alan birisinin başvurmaktan geri durmayacağı yalan kadar arsız ve yüz­süz değildir; aslında o sorumsuzun tekidir. Her türlü isimsiz imzasız eleştiri, sahtekârlığın ve düzenbazlığın peşindedir. Bu yüzden nasıl ki polis sokaklarda yüzümüzde maske ile dolaşmamıza izin vermiyorsa isimsiz imzasız yazılara da göz yummamalıdır.

İsimsiz imzasız yayınlanan edebiyat dergileri, hiçbir ceza görmeksizin cehaletin bilginliği, ahmaklığın cins zekâyı yargılamaya koyulduğu ve halkın aldatılıp dolandırıldığı, beş para etmez süprütüleri göklere çıkarmak suretiyle zamanının çalındığı, parasının cebinden aşırıldığı ve yine bütün bunların hiçbir ceza görmeksizin yapıldığı yerlerdir. İsimsizlik imzasızlık her türlü edebi sahtekârlığın sığınağı ve özellikle yayıncı namussuzluğunun kalesi değil midir? Bu yüzden derhal önüne geçilmeli ve yasaklanmalıdır; bir gazetede­ki her makale her zaman yazarının ismiyle yayınlanmalıdır ve yayıncı imzanın doğruluğunun ağır sorumluluğunu üzerine almalıdır. En önemsiz adam bile yaşadığı yerde tanındığı için dergilerdeki veya gazetelerdeki yalanların üçte ikisi böylelikle kaybolacak ve birçok zehirli dilin cüretkârlığı ve küstahlığı sınırlanmış olacaktır. Şimdilerde Fransa'da bu meselenin bu şekilde üstesinden gelinmektedir.

Ne var ki böyle bir yasaklama yapılmadığı sürece bütün dürüst yazarlar ağız birliği ederek isim imza kullanmama durumunu halk önünde her gün, her saat ifade edilen en ağır küçümseme işaretiyle damgalamalı ve gayrı meşru ilan etmelidir. İmza atılmaksızın yazılan eleştirinin aşağılık, namussuz bir şey olduğu mümkün olan her yolla bildirilmelidir. Her kim imzasız olarak bir eleştiri yazar ve bir fikrî münakaşaya dahil olursa **bu eylemiyle** halkı aldatıp kandırmaya ya da kendisini tehlikeye atmadan başkalarının şöhretine zarar vermeye çalıştığı tersi ispatlanıncaya kadar doğru kabul edilmelidir. Ve her ne zaman imzasını atmayan bir eleştirmenden söz etsek, hatta bunu tamamen gelişi­güzel ve onda bir hata, kusur bulma niyetiyle yapmasak bile, ondan ancak şu ifadelerle söz etmeliyiz: "**falanca yerdeki yüreksiz isimsiz namussuz**" ya da "**şu gazetede­ki veya dergideki maskeli, isimsiz rezil**", vb. Yaptıkları işten dolayı kibirlenip kurumlanmalarına mani olmak için böyle adamlardan söz ederken kullanılması gereken doğru ve münasip dil gerçekten budur.

Her insan ancak kim okluğunu görmemize yardımcı olacak kadar şahsına dikkat edilmesi konusunda bir talepte bulunabilir, böylece biz kiminle karşı karşıya olduğumuzu biliriz, ama ortada tanınmaz bir halde maskeyle dolaşan arsız yüz­süz birisinin buna hakkı yoktur. Tam tersine böyle birisi *ipso facto*¹⁴ yasaklanır ve yasadışı ilan edilir. O "**Bay Hiç kimse**"dir [*Herr Memand*] ve bu **Bay Hiç kimsenin** aşağılık bir herif olduğunu ilan etmek herkese düşen bir vazifedir. Bu yüzden her imzasız eleştiri yayınlayan kimseye, özellikle karşı eleştirilerde, derhal adıyla, yani sahtekâr ve alçak diye seslenmek gerekir ve korkaklıkları yüzünden bazı haysiyetsiz yazar sürüsünün yaptığı gibi ondan asla "**dürüst, namuslu, onurlu eleştirmen**" diye söz etmemek gerekir. Bütün şerefli ve namuslu yazarların hep bir ağızdan hitabı, "**İSMİNİ SAKLAYAN BİR SOKAK İTİ!**" olmalıdır. Ve şimdi eğer herhangi birisi saldırıya uğramış böyle bir adamın üzerindeki sis halesini araladığından ve onu kulağından tutup öne çıkardığından dolayı insanlar arasında seçkin bir yer edinirse baykuşlar böyle bir oyunu seyretmekten zevk duyacaklardır. Eğer kulağımıza bir iftira çalınırsa ilk öfke patlaması genellikle "**Kim söyledi bunu?**" sorusudur. Fakat isimsizlikten cevap gelmez.

Bilhassa bu imzasız eleştirmenlerin saçma küstahlıklarından birisi de krallara özgü "biz" zamirini kullanmalarıdır, halbuki onların sadece tekil tonda değil, aynı zamanda "alçak ve âciz bendeleri, yüreksiz kurnazlığım, maskeli yetersizliğim, sefil sahtekârlığım" ve benzeri ifadelerle alabildiğine mahviyetkâr ve küçültücü bir eda ile konuşmaları icap eder. Maskeli dolandırıcıların, "**mahalli bir edebiyat dergisindeki sütunlarının**" karanlık deliklerinden tıslayan kör kurtçukların kendilerinden bu şekilde söz etmeleri uygundur ve şimdi birisinin onların bu işlerini durdurmasının zamanı gelmiştir. Edebiyat dünyasında isimsizlik ne ise günlük hayatta da dolandırıcılık yahut sahtekârlık odur. "**Ya dilini tut ya da sana aşağılık herif denilecektir**" diye seslenilmelidir onlara. O zamana kadar hiç vakit kaybetmeksizin her imzasız eleştiriye "hilekârlık, dolandırıcılık" sözcüğünü ekleyebiliriz.

BU İŞ BELKİ PARA GETİREBİLİR, AMA KEŞİNLİKLE ŞEREF VE HAYSIYET KAZANDIRMAZ. Çünkü saldırılarında **Bay İsimsiz** su katılmamış **Bay Aşağılıktır** ve bire yüz bahse girebiliriz ki her kim ona bu ismi vermeye yanaşmaz ise bunu halkı kandırmak amacıyla yapıyordur. Ancak isimsiz kitaplar isimsiz

¹⁴ Durumun gereği olarak anlamında Latince hukuk terimi.

eleştirmenler tarafından eleştirildiği zaman hak yerini bulmuş olur. Genel olarak ifade etmek gerekirse isimsizliğin ortadan kalkmasıyla birlikte edebi sahtekârlıkların yüzde doksan dokuzu sona erecektir. Bu iş yasaklanıncaya kadar her fırsat çıktığında buna imkân ve zemin hazırlayan adam (İsimsiz Eleştiri Enstitüsü Başkanı ve Yöneticisi) para ile beslediklerinin işledikleri suçlardan dolayı doğrudan sorumlu tutulmalıdır ve yaptığı işin bize kullanma hakkını verdiği bir tavır ve eda benimsenmelidir ona karşı. **Ben kendi hesabıma isimsiz bir eleştiri barakası yerine bir kumarhane veya bir kerhane işletmeyi tercih ederim.**

Kimliği meçhul bir eleştirmen tarafından yazılmış bir makaleyi yayına hazırlayıp neşreden adam sanki onu kendisi yazmış gibi bundan sorumlu tutulmalıdır; nasıl ki işçileri tarafından yapılmış kötü bir işten bir usta yahut idareci sorumlu tutuluyorsa. Bu suretle o adam hak ettiği ne ise o şekilde muamele görecektir, yani muaşeret kurallarının öngördüğü saygıdan yoksun, törensiz merasimsiz bir başına kalacaktır.(s.94-97)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

“KİTAP OKUMAK”TA GÖRÜNMEYENLER

Maalesef son yirmi yıldır, bıkip usanmadan, yılmadan yıldırmadan her şeyin içini boşaltanlar, şeyleri varoluşları gereği sahip oldukları ağırlıklarından edenler, birbirlerine olan görünmez, ama gördüren bağlarını hoyratça kesip budayanlar, yazının bu topraklarda tuttuğu yer hiçbir zaman sözün yerini almamış olmasına karşın, kitaba musallat olmaktan geri durmadılar.

Kitabın kendi geleneği içinde bir ağırlığı, bir haysiyeti vardı ve bu tasallut neticesinde ondan çok şey kaybetti. Bu tasallutun ne olduğunu biliyoruz, onun fesatla, bozgunla, bozgunculukla bağıni fark ediyoruz, faillerinin bu işle neden memur edildiklerini, bununla neyi nereye taşımak istediklerini anlayabiliyoruz, anlamadığımız üç beş kuruş kazanmaktan başka bu işten eline bir şey geçmeyecek olanların böyle bir şeye neden tevessül ettikleri, neden böylesine azim bir vebale suç ortaklığı ettikleri...

Eğer deniyorsa ki, "**bu milletin yazıyla bağıni ancak böyle kurabiliriz, kitapla onu ancak böyle buluşturabiliriz,**" ki bu akla gelebilecek en sâfiyane ihtimaldir, hiç duraksamadan denilmelidir: Bir şeyin sahtesi aslının en büyük düşmanıdır, aslın asliyeti içinde bütün ihtişamıyla tezahür edebilmesi için, hiç olmazsa günün birinde söz söyleyecek olana, sahtesinin tasallutuyla kirlenmemiş bekâreti münhasıran tahsis edebilmek için, böyle kurulacaksa bu bağ, varsın hiç kurulmasın daha iyidir. Çünkü bu millet türkülerinde "**Kuş kanedi kalem olsa, ah yazılmaz benim derdim!**" demiş ve yazılamayanı yarım yamalak yazmak yerine yazılamazlığı terennüm etmeyi yeğlemiş. Ve bunu belki de o dert kadar derinlerden gelen ve derinlere işleyen emsalsiz bir nağmeyle ağızdan ağıza dolaştırmış. Yazılamayan bu derdi, bu kadar derinlerde olan bu derdi gün gelip terennüm eden birisi çıkar elbet. O halde sırf terennüm edilmeyi bekleyen bu derdin hatırına, başka bir sebeple olmasa bile, bu azim işi üstlenecek, dile gelmeyen bu derdi terennüm edecek olanın işini kolaylaştırmak için bu işlere bulaşmamalıyız. Yurtseverliğin gereği budur.

Dolayısıyla bu hengâme içerisinde bugün bir yayınevinin yaptığı hizmetlerin büyüklüğünden söz edilecekse eğer bu varlık sebebi olan yaptığı işlerden çok yapmadığı işler sayesinde olacaktır. Yayınladığı kitaplardan ziyade, yayınlamadığı kitapların bir yayınevini büyük kılması—ne garip, ne hazin bir paradoks... Georg Christoph Lichtenberg daha o zamanlardan kitabın tarihindeki bu paradoksları ve başına gelecekleri çok iyi görüp doğru söylememiş mi?

—"**Dünyada kitaplardan daha tuhaf satış metalarına rastlamak galiba imkânsızdır: Anlamayan kimseler tarafından basılır, anlamayan kimseler tarafından satılır, anlamayan kimseler tarafından okunur, hatta tetkik ve tenkit edilirler ve şimdilerde artık onları anlamayan kimseler tarafından kaleme alınmaktadır.**"

Ve Schopenhauer, Lichtenberg'in bıraktığı yerden devam eder:

"Hayatta nasılsa edebiyatta da öyle: her nereye dönseniz derhal kendinizi düzelmez, yola gelmez bir insan güruhuyla karşı karşıya buluyorsunuz, her tarafı her bir köşeyi doldurmuşlar, tıpkı yaz sinekleri gibi sürü halinde her yere doluşup her şeyi kirletiyorlar. Bir yığın berbat kitap, gıdasını buğday başaklarından alan ve sonunda onu boğup kurutan edebiyatın istilacı yabancı otları da öyle. İnsanların zamanını, parasını, dikkatini—ki bunların meşru hak sahibi iyi kitaplar ve onların soylu hedefleridir—gasp etmektedirler: Bunlar ya safi para kazanmak ya da makam mevki elde etmek amacıyla yazılırlar. Dolayısıyla sadece yararsız değildirler; fakat müspet olarak zarar da verirler. Mevcut edebiyatımızın tümünün neredeyse yüzde doksani halkın cebinden birkaç kuruş aşırıktan başka bir hedef gözetmez ve bunu başarmak için yazar, yayıncı ve eleştirmen elbirliği edip güçlerini birleştirmişlerdir.

Dolayısıyla okumak söz konusu olduğunda geri durabilmek (nerede duracağını bilmek) çok önemli bir şeydir. Geri durulacak yeri kestirmedeki maharetin esası, zaman zaman neredeyse salgın halinde yaygın olarak okunan herhangi bir kitabı, sırf bu yüzden okumaktan ısrarla uzak durmaktır denebilir, sözgelimi sebepsiz gürültü, şamata koparan, hatta yayın hayatına çıktıklarının ilk ve son yılında birkaç

baskıya ulaşabilen, sonra da unutulup giden siyasi veya dini risaleler, romanlar, şiirler ve benzeri böyledir. **Ama şunu hatırdan çıkarmayın, ahmaklar için yazanlar her zaman karşılarında geniş bir dinleyici kitlesi bulurlar;** okuma zamanınızı sınırlamaya dikkat edin ve okumak için ayırdığınız zamanı da münhasıran bütün zamanların ve ülkelerin büyük kafalarının eserlerine tahsis edin, onlar insanlığın geri kalanını yukarıdan seyrederler, şöhretleri onları zaten bu hüviyetiyle tanıtır. Okunması halinde sadece bunlar gerçekten bir şeyler öğretir ve insanı eğitir..." (s.22-23)

"Bütün zamanların ve ülkelerin büyük kafalarının eserleri" dendiğine göre çeviri faaliyetine de büyük iş düştüğü açıktır. O halde çevirinin bir ülkenin kültür hayatına ve diline etkisi üzerinde de durmakta gerekir.(s.25)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

68 YAZILAR

ESKİ AHİT'TE

—"*Bir ahmağın hayatı ölümden daha beterdir*", (İsa ben Sirak 12: 12);

ve—"*Çok bilgelikte çok keder var; ve bilgisini artıran kederini artırır*". (Ekklesiastikos, i: 18).

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğın [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.s.56

MUTLULUK

Sıradan insan hayatının mutluluğunu **kendi dışındaki** şeylere, mala mülke, şana şöhrete, kadın ve çocuklara, dostlara, cemiyete ve benzerine bağlar, dolayısıyla bunları kaybettiği yahut hayal kırıklığına uğraticı bulduğu zaman, mutluluğunun temeli çöker.

Bir başka deyişle onun çekim merkezi **kendi dışındadır**; her heves ve *arzuya* bağlı olarak bu mütemadiyen yerini değiştirir. Eğer bayağı bir insansa, bir gün bu onun sayfiyedeki evi olacak, bir başka gün yeni satın aldığı atlar olacak ya da dostlara ziyafet vermek yahut seyahat etmek olacaktır—sözün özü lüksle, şatafatla dolu bir hayat... Bunun sebebi zevkini **kendi dışındaki** şeylerde arıyor olmasıdır. Kuvveti sıhhati gitmiş birisi gibi kaybettiklerini macunlarla ve ilaçlarla yeniden ele geçirmeye çalışır, oysa yapması gereken kaybettiklerinin hakiki kaynağını, kendi hayat gücünü geliştirmektir. (s.51)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

ÇOK OKUMANIN DÜŞÜNCEYE ZARARLARI HAKKINDA

Bir kütüphane çok geniş olabilir; fakat eğer düzensiz ise küçük, ama derli toplu bir kütüphane kadar kullanışlı ve yararlı değildir. Benzer şekilde bir insan çok büyük bir bilgi yığınına sahip olabilir, fakat kendi kendisine üzerinde düşünerek bu bilgiyi gerektiği gibi işlememişse, üzerinde tekrar tekrar ve uzun uzadıya düşünülmüş çok daha küçük bir bilgi miktarından daha kıymetsizdir. Çünkü bir insan ancak dört bir taraftan topladığı bilgiyi bir araya getirip bildiği şeyleri bir doğruyu diğeriyle mukayese ederek terkip haline getirdiği zaman ona tamamen hâkim olur ve onu kendi gücüne-meleke-sine dönüştürür. Bir insan bilmediği bir şeyi zihninde evirip çeviremez, düşünemez; bu yüzden önce bir şeyi öğrenmelidir; fakat bir insan ancak üzerine düşündüğü şeyi bilir.

Okumak ve öğrenmek herhangi bir kimsenin kendi özgür iradesiyle (keyfe keder) yapabileceği şeylerdir; fakat **düşünmek** böyle değildir. **Düşünme tıpkı bir ateş gibi bir cereyanla yahut hava akımıyla tutuşturulmalı ve konuya duyulan bir ilgi ile beslenmelidir.** Bu ilgi bütünüyle nesnel yahut tamamen öznel türden olabilir. Bu sonucusu bizi şahsen ilgilendiren şeylerde ortaya çıkar, fakat nesnel ilgi doğası gereği düşünen ve düşünme kendileri için nefes almak kadar tabii bir şey olan kafalarda ve sadece onlarda bulunur; fakat bunlar seyrek rastlanan kimselerdir. Bu sebepten ötürüdür ki okur-yazar kimselerin çoğu bundan çok az nasiplenmiştir.

Düşünmenin ve okumanın insan zihni üzerinde husule getirdiği etkiler arasındaki fark inanılmayacak kadar büyüktür. Zihinler arasında bir insanı düşünmeye diğeri okumaya götüren asli farklılık bu yüzdendir ki sürekli olarak büyür. Okumakla insanın o an içinde bulunabileceği ruh haline ve temayülüne yabancı olan düşünceler zihni zorla ele geçirir ve üzerine damgasını bastığı balmumuna mühür ne kadar yabancıysa bu düşünceler de zihne o kadar yabancıdır. Böylelikle zihin bütünüyle dışarıdan gelen zorlama altındadır; şunu veya bunu düşünmeye zorlanır, her ne kadar o an için böyle bir şeye zerrece eğilimi yahut isteği yok ise de.

Fakat bir insan kendi kendisine düşününce o an için ya çevresi ya da zihnine düşen belli bir şey tarafından belirlenmiş olan kendi şevki tabiisini takip eder. İnsanın (algısına, sezgisine konu olan) görünür çevresi zihne, okurken olduğu gibi tek bir belirli düşünceyi zorlamaz, sadece doğasına ve mevcut ruh haline uygun olan şey üzerine düşünmeye götürececek malzemeyi ve vesileyi sunar ona. Dolayısıyla çok okumanın zihni her türlü esneklikten yoksun kılmasının nedeni budur; bu tıpkı bir çelik yayı sürekli tazyik altında tutmak gibidir. Eğer bir insan düşünmek istemezse bunun en güvenli yolu her ne zaman yapacak başka bir şeyi olmasa eline bir kitap almadan geçer.

Eğitimin insanların çoğunu yaradılışa olduklarından daha ahmak ve budala yapmasının ve yazdıklarını herhangi bir başarı kazanmaktan alıkoymasının sebebini açıklayan işte bu alışkanlıktır. (Yazanlar çok, düşünenler azdır.)

Pope'un şu dizisinde söylediği gibi: **"Mütemadiyen okurlar, (bu yüzden) hiç okunmazlar."** (Dunciad iii. 194.)

Eğitilmiş öğrenilmiş insanlar kitapların içindekilerini okuyanlardır. Düşünürler, dâhiler ve dünyayı aydınlatıp insan soyunun ilerlemesine katkıda bulunmuş olanlar, doğrudan tabiat kitabından yararlananlardır. Eğer bir insanın düşünceleri, içinde hakikati ve hayatı barındıracaksa, bunlar onun kendi temel düşünceleri olmalıdır. (Ya da: "içinde hakikati ve hayatı barındıran sadece ve sadece bir insanın kendi temel düşünceleridir.)

Çünkü onun gerçekten ve tamamen anlayabildiği sadece bunlardır. **Başkalarının düşüncelerini okumak, kişinin davet edilmediği bir yemeğin artıklarının alması yahut bir yabancıya yırtık dökük elbiselerini üzerine geçirmesi gibidir.**

Okuduğumuz düşünce ile içimizde uyanan düşünce arasındaki ilişki, tarih öncesi zamanlardan kalma bir bitkinin fosilleşmiş kalıntısının baharda tomurcuklanan bir bitkiyle ilişkisi gibidir.

Okumak bir kimsenin kendi düşünceleri yerine bir ikameden başka bir şey değildir. Bir insan böylelikle düşüncelerinin dizginini çekmesi için başkalarının eline verir.

Bunca kitap ne kadar çok yanlış yolun olduğunu ve eğer bunlardan herhangi birisini takip etse ne kadar çok insanın yanlış yola düşebileceğini göstermekten başka bir işe yaramaz. Fakat kendi dehasının kılavuzluğunda ilerleyen, bir başka söyleyişle, kendi kendisine düşünen, dışarıdan hiçbir zorlama olmaksızın ve doğru bir şekilde düşünmesini öğrenmiş olan insan, kendisini doğru yoldan saptırmayacak şaşmaz bir pusulaya sahiptir. **Bu yüzden bir insan ancak kendi düşüncelerinin kaynağı kurduğu zaman okumalıdır ki çoğu zaman en iyi kafaların durumu bu merkezdedir.**

Diğer yandan bir kimsenin eline bir kitap alarak kendi öz malı olan düşüncelerini ürkütüp kaçırmayı en büyük günahıdır. Bunun Tabiatın yüz çevirip ölü bitkiler müzesini seyretmeye giden yahut harikulade bir manzarayı bir taş baskıdan yahut gravürden incelemeye çalışan bir adamdan farkı yoktur.

Bir insan kendi kendisine düşünerek bir hayli zaman ve çaba sarf ettikten ve düşüncelerini bıkip usanmadan birbirine uladıktan sonra bir parça doğruya veya bir fikre ulaşmış olabilir; ama böyle olmayabilir ve aynı şeyi kendisini bunca zahmete sokmaksızın bir kitapta hazır olarak kolayca bulabilirdi. Böyle de olsa, eğer ona kendi kendisine düşünerek ulaşmış ise bu bin kere daha kıymetlidir. Bilgimizi ancak bu şekilde elde etmemiz halinde, elde ettiğimiz şey bütün düşünce sistemimizin bütünleyici bir parçası, canlı bir uzvu haline gelir ve böylelikle bildiklerimizle tam ve sağlam bir ilişki içerisinde bulunur; bütün sebepleri ve sonuçlarıyla (daha doğrusu tazammunlarıyla) esaslı bir şekilde ancak böylelikle anlaşılır. Kendi düşünme tarzımızın rengini, ayırtısını ve damgasını ancak böylelikle taşır ve böylelikle tam zamanında, tam da gereksinim duyulduğu anda ortaya çıkar; bağlandığı yere sapasağlam bağlanır ve asla unutulmaz. Bu tam da **Goethe'nin (gerçekten sahip olabilmemiz için mirasımızı kendi alın terimizle kazanmamız yolundaki)** tavsiyesinin mükemmel tahakkuku, hatta yorumudur:

“Babalarının mirasından kalanı Yeniden kazan, gerçekten sahip olmak için ona.”

Kendi kendisine düşünmesini öğrenmiş bir insan kendi kanaatlerini kendisi oluşturur, otoritelere ancak daha sonra başvurur, başvururken de amacı sadece kendi görüşlerini onlara teyit ettirmek ve böylelikle kendine olan inancını güçlendirmektir. Halbuki kitap-filozofu yola bu otoriteleri koltuğunun altına almadan çıkmaz. Başka insanların kitaplarını okur, onların kanaatlerini toplar ve böylelikle kendisi için onlardan bütün bir sistem oluşturur. Böyle bir sistem mahiyetine ve teşekkülüne akıl erdiremediğimiz bir robota (Gr. *automaton*) benzer. Buna mukabil kendi kendisine düşünmesini öğrenmiş insan, tabiatın vücuda getirdiğine benzer kanlı canlı insana benzer. Çünkü eser tıpkı bir insan gibi vücut bulur; düşünen kafa dışarıdan gebe kalır ve daha sonra onu rahminde taşır ve zamanı gelince doğurur.

Safi öğrenilmiş doğru bize suni bir uzuv gibi bağlıdır, takma bir diş yahut yapıştırma bir burun ya da en iyi haliyle bir başkasının dokusundan yapılmış bir burun gibi; o sadece takıldığı veya tutturulduğu için bize bağlıdır; hâlbuki bir kimsenin kendi kendine düşünerek elde ettiği doğru, tabii bir uzuv gibidir: gerçekten bize ait olan sadece odur. Düşünen insan ile öğrenimden geçmiş olmaktan başka bir meziyeti olmayan insan arasındaki fark buna dayanır. Dolayısıyla kendi kendisine düşünmesini öğrenmiş bir insanın zihinsel kazanımları güzel bir resme benzer ki ışık ve gölge yerli yerinde, açıklık ve koyuluklar yumuşak, renk uyumu mükemmeldir; tek kelimeyle o hayata sadıktır. Halbuki bütün meziyeti öğrenim görmüş olmaktan ibaret olan adamın zihinsel kazanımları her türlü renkle kaplı, olsa olsa sistematik biçimde düzenlenmiş, fakat uyumdan, bağıntıdan ve anlamdan yoksun büyük bir palet benzer.

* * *

“Okumak” kişinin kendi kafası yerine başka birisinin kafasıyla düşünmesidir. Fakat kişinin kendi kendisine düşünmesi tutarlı bir bütünü, bir sistemi—her ne kadar o tam anlamıyla eksiksiz bir sistem

72 YAZILAR

olmasa da—geliştirmek için ça-balamasıdır. Ve bunu başka hiçbir şey, sürekli okumak suretiyle, başkalarının düşüncelerinin cereyanını (Yani başkalarının düşüncelerinin zihnimize doluşmasını...) güçlendirmek kadar engellemez. Değişik değişik kafalardan çıkan bu düşünceler, farklı sistemlere ait olmaları, farklı renkler taşımaları nedeniyle, hiçbir zaman kendiliklerinden bir düşünce, bilgi, anlayış, yahut kanaat birliğine ulaşmazlar; tersine kafayı Babil (Kulesinin dikilmesinden sonra ortaya çıkmış) diller karmaşasıyla doldururlar. **Yabancı düşüncelerle tıka basa dolan kafa neticede vuzuh ve sarahatten, açık ve berrak bir anlayıştan yoksun kalır ve belki de bir adım sonra akıbeti çözümlü dağılmaktır.** Eğitilmiş insanların çoğunda bu gözlemlenebilir bir durumdur ve bu onları sağduyu, doğru yargı ve pratik incelik bakımından, tecrübe ve sohbetle ve biraz da okumanın yardımıyla, dışarıdan çok az bir bilgi edinmiş ve onu da her zaman kendi düşüncelerine boyun eğdirip onunla meczetmiş olan çoğu okumamış kimseye nazaran geri durumda bırakır.

Gerçek manada ilim ile iştigal eden *düşünürde*, aynı şeyi, fakat daha geniş bir ölçekte yapar. Her ne kadar çok fazla bilgiye ihtiyaç duysa ve çok fazla okuması gerekse de, zihni hepsine hükmedecek, düşünce sistemi içinde bunları eritip hazmedecek ve anlayışının (izafi) organik birliğine boyun eğdirecek kadar güçlüdür ki fevkalade geniştir ve mütemadiyen genişlemesini sürdürür. Ve süreç içerisinde kendi düşüncesi, bir orgdaki kalın sesler gibi, her zaman her konuda ön sırayı alır ve her türden müzik parçalarının birbirine karıştığı, temel ses tonunun tamamen kaybolduğu eski düşüncelerle dolu kafaların hep kaderi olduğu üzere asla başka sesler tarafından bastırılmaz.

Hayatlarını okuyarak geçirenler ve bilgeliklerini kitaplardan elde edenler, bir ülke hakkındaki tam ve doğru bilgiyi seyyahların anlattıklarından elde etmeye çalışanlara benzer. Bu insanlar birçok şey hakkında bir yığın şey söylerler; ama aslında ülkenin gerçek durumu hakkında açık, sarıh, doğru ve tutarlı bir bilgiye sahip değillerdir. Fakat hayatlarını düşünerek geçirenler, o ülkeyi gezip görmüş, orada bizzat yaşamış olanlara benzerler; sadece onlar bunların anlattığı şeyin ne olduğunu gerçekten bilirler, oradaki şeylere dair kendi içinde tutarlı ve kapsamlı bir bilgiye sahiptirler ve bunların özüne vakıftırlar.

Eleştirel bir tarihiye nazaran görgü tanığı ne ise sıradan kitap-filozofuna göre düşünür de odur; o doğrudan kendisine ait bilgiyi (şeylerin dolayimsız kavranışından hareketle) konuşur.

Bu sebepten ötürüdür ki kendi kendilerine düşünmeyi öğrenmiş olanlar esas itibarıyla hep aynı sonuca ulaşırlar; ve birbirlerinden ayrıldıkları zaman bunun sebebi farklı bakış açılarına sahip olmalarıdır, fakat bunlar konunun özüne etki etmediği zaman hepsi aynı şeyi söylerler. Hepsi de eşya hakkında yalnızca nesnel bir bakış açısından kendi algılarının sonucunu dile getirirler. Yazdıklarında öyle pasajlar vardır ki paradoksal yapılarından ötürü çoğu zaman bunları halka açıklamakta tereddüt etmişimdir; ve sonradan hemen aynı düşüncelerin çok uzun zaman önce büyük adamların eserlerinde dile getirildiğini görünce hoş bir şaşkınlık içerisinde kalmışım.

KİTAP-FİLOZOFU

Kitap-Filozofu sadece bir kimsenin söylediklerini ve bir başkasının kastettiklerini, yahut bir üçüncüsünün yönelttiği eleştirileri ve benzeri şeyleri aktarır. O farklı görüşleri karşılaştırır, ölçüp biçer, eleştirir ve bir şey hakkında doğru bir kanaate ulaşmaya çabalar; ve bu bakımdan eleştirel tarihiye benzer. Sözelimi o, Leibniz hayatının bir döneminde bir müddet Spinoza'nın takipçisi olmuş mu olmamış mı vs. bulup çıkarmaya çalışacaktır. Meraklı araştırmacı sözünü ettiğim şeyin çarpıcı örneklerini Herbart'ın *Analy-tische Beleuchtung der Moral und des riaturechts* ve yine onun *Briefe über die Freiheitmōa* bulacaktır. Böyle bir kimsenin kendisini bunca sıkıntıya sokması bizi şaşırtır; çünkü eğer dikkatini önündeki mesele üzerine vermiş olsaydı, çok geçmeden kendi kendisine birazcık düşünerek amacına ulaşmış olacaktı.

Fakat (düşünme bahsinde) üstesinden gelinmesi gereken küçük bir güçlük var. Sözünü ettiğimiz türden bir şey bizim irademize bağlı değildir. Bir insan her zaman oturup okuyabilir, fakat düşünemez. Düşünceler de insanlar gibidir: onları canımızın istediği zaman çağırabiliriz, teşrif edip gelinceye kadar onları beklememiz gerekir. Bir konu hakkındaki düşünce kendiliğinden çıkagelmelidir, tabii ki ona

harici bir uyarıcı ile zihni-ruhi durum ve dikkatin mutlu uyumlu birliği de katkıda bulunmalıdır; ve bu insanlara hiçbir zaman gelmediği anlaşılan da tam olarak budur.

Bu durum bizim kişisel ilğimizi cezbeden konularda dahi açıkça görülebilir. Bu türden bir mesele hakkında bir karara varmak zarureti hâsıl olduğunda, belirli bir anda oturup enine boyuna düşünerek bir karara varamayız; çünkü çoğu kez böyle bir zamanda düşüncelerimizi belli bir nokta etrafında toplayamayız, onlar bir sürü başka şeyin peşine düşerler, kimi zaman isteksizlik yahut konudan hazzetmeme bile bunun sebebi olabilir. Böyle bir durumda kendimizi zorlamamalı, bunun yerine kendiliğinden gelecek uygun ruh halini beklemeliyiz. Çoğu zaman bu, beklenmedik zamanda gelir ve tekrar tekrar kapımızı çalar; bizi farklı zamanlarda etkisi altına alan farklı ruh halleri konuya her zaman taze bir ışık tutarlar. *Kararların olgunluğu* tabiriyle anlaşılan bu uzun süreçtir. Çünkü bir karara ulaşma işi taksim edilmelidir ve süreç içerisinde bir zaman gözden kaçırılan birçok şey bir başka zamanda nazarı dikkatimize çarpar; isteksizlik yahut hazzetmeme de kaybolur, çünkü mesele daha yakından incelendiğinde ilk bakışta görüldüğünden daha fazla tahammül edilebilir görünür.

Ve bu teorik olarak da böyledir: Bir insan doğru anı beklemelidir; en büyük kafalar bile her zaman kendi kendilerine düşünemezler. Dolayısıyla boş vakitlerin okuyarak değerlendirilmesi önerilebilir, ki daha önce söylendiği gibi, bu bir kimsenin kendi kendisine düşünmesinin yerine bir ikamedir; bu suretle her ne kadar her zaman bizimkinden farklı bir tarzda da olsa, bir başkasının bizim için düşünmesine izin vererek, zihne dışarıdan malzeme alınmış olur. Dolayısıyla bir insan, zihninin bu ikameye alışkanlık kazandırmaması ve böylelikle önünde duran meseleyi gözden kaçırmaması için; daha önce yürünmüş yolları yürümeye alışmamak ve yabancı bir düşünce yolunu takip ederek kendisinininkini unutmamak için çok fazla okumamalıdır. Daha da önemlisi bir insan salt okumak uğruna gerçek dünya ile bağını koparmamalıdır: Bir kimseyi kendi kendisine düşünmeye yöneltten saik ve haleti ruhiye çoğu zaman kitapların dünyasından ziyade gerçek dünyadan gelir. Bir kimsenin önünde gördüğü gerçek dünya iptidailiği ve gücüyle (Ya da: Bir kimsenin sezgisel kavrayışının konusu olan gerçek şey özgün doğası ve gücüyle...) onun düşüncesinin doğal konusudur; ve düşünen bir kafayı başka her şeyden daha kolay uyabilir.

Bu mülahalardan sonra kendi kendisine düşünmesini öğrenmiş bir insanın, bizatihi konuşma tarzıyla, belirgin ciddiyeti ve samimiyeti ile teklifsizliği ve özgünlüğü ile, bütün düşüncelerine damgasını vuran şahsi kanaati ve görüşleri ile kitap filozofundan kolayca ayırt edilebileceğini gördüğümüzde şaşırırız. Diğer yandan kitap filozofunda her şey ikinci eldir; onun fikirleri nasıl ele geçirildiği belli olmayan bir eski paçavralar toplamasıdır; o keskinliği kaybolmuş küt bir kafa—bir suretin suretidir. Kalıplaşmış, hatta kaba, bayağı ve ağızlara sakız olmuş ifadelerle ve herkesin rağbet ettiği uydurma sözcüklerle dolu edebi üslubu, kendine ait parası olmadığı için tedavüldeki bütün paraların yabancılara ait olduğu küçük bir devletçiğe benzer.

Okumak gibi safi tecrübe de düşüncenin o denli az yerini doldurabilir. Safi tecrübenin düşünce karşısındaki durumu ne ise yemenin hazım ve sindirim karşısındaki durumu da odur. Tecrübe, insanlığın ilerlemesinin yalnızca kendi keşiflerine borçlu olduğuyla övünürken, bedeni bütünlüğü içinde ayakta tutmanın kendi işi olduğunu iddia eden ağızdan farklı bir konumda değildir.

Gerçekten üstün kabiliyetlerle donanmış bütün kafaların eserleri *kararlılık* ve *belirliliğin* ve dolayısıyla berraklık ve açıklığın ayırt edici özelliğiyle kendisini hemen belli eder. Bunun sebebi ister nesirde yahut nazımda isterse müzikte olsun, bu tür kafaların dile getirmek istedikleri şeyi açık ve belirli bir şekilde bilmeleridir. Başka kafalar sözünü ettiğimiz bu kararlılık ve açıklıktan yoksundur, dolayısıyla kendilerini hemen belli ederler.

Birinci sınıf bir kafanın ayırt edici özelliği bütün yargılarının ve görüşlerinin doğrudanlığıdır. Dile getirdiği her şey kendi kendisine düşünmesinin sonucudur; bu düşüncelerinin ifade bulma tarzıyla dahi her yerde kendisini ele verir. Dolayısıyla o düşünce dünyasında iktidarı kendi başına her şeyi

74 YAZILAR

belirleyen bir prens gibidir. Diğer bütün kafalar, üsluplarından da görülebileceği gibi, kendilerine özgü damgaları olmayan birer elçiden başka bir şey değillerdir.

Dolayısıyla kendi kendisine düşünen her gerçek ve özgün düşünür bu ölçüde bir kral gibidir; onun iktidarı mutlaktır ve kendi üzerinde kimseyi tanımaz. Onun yargılarının kökeni, tıpkı kraliyet buyrukları gibi, kendi mutlak iktidarındır ve doğrudan kendisinden kaynaklanır. Bir kral bir buyruğu ne kadar dikkate alırsa, o da otoriteyi o kadar kaale alır; kendisi yetki vermedikçe yahut onaylamadıkça hiçbir şeyin geçerliliği yoktur. Diğer yandan her türden yaygın görüşlere, otoritelere kulak veren ve önyargıların etkisi altında kalan sıradan kafalar ise bu bakımdan yasalara ve buyruklara sessizce itaat eden kalabalık gibidir.

* * *

Tartışmalı meseleleri ele alıp bu noktada yetkin kimseleri zikrederek bir çözüme kavuşturmak için böylesine gayretli ve istekli olanlar, bu sahada başka birisinin anlayış ve kavrayışını kendi eksik ve noksan görüşlerinin yerine koya-bildiklerinde gerçekten mutludurlar. Bunların sayıları saymakla bitmez. Çünkü Seneca'nın söylediği gibi (Herkes aklını kullanmak yerine inanmayı tercih eder.)

Tartışmalarında veya münakaşalarında bu tür insanların rastgele ve sık sık kullandıkları silah otoritelerdir: Bununla birbirlerini vururlar ve her kim böyle bir tartışmanın içine çekilecek olsa, bir savunma tarzı olarak akıl ve muhakemeye başvurmasa iyi yapmış olur; çünkü bu tür bir silaha karşı bu insanlar düşünme ve değerlendirme yeteneğinden zerrece nasiplenmemiş boynuzlu Siegfriedler gibidir. Onun hücumunu otoritelerini (bir mahcup etme yolu olarak) *argumentum ad verecundiam* (Savunduğunu güçlendirmek için genellikle insanların büyük adamlara, eski âdetlere ve otoritelere saygısından yararlanan) öne çıkararak savuştururlar ve ardından da zafer çılgılığı atarlar.

Gerçek dünyada, her ne kadar mutlu, adil ve hoş olduğu ileri sürülebilirse de, her zaman sürekli karşı koymamız, üstesinden gelmemiz gereken çekim yasasının hâkimiyeti altında yaşarız. Fakat düşünce dünyasında çekim yasasının denetiminden kurtulmuş, düşkünlük ve sefaletten azade, bedensiz ruhlar gibiyizdir.

Dolayısıyla bu yeryüzünde soylu ve verimli bir kafanın umutlu ve iyimser bir anda kendisinde bulacağı (mutlulukla) kıyaslanabilecek bir mutluluk yoktur. **(Ya da: Bu yeryüzünde hiçbir mutluluk soylu ve verimli bir kafanın umutlu ve iyimser bir anda kendisinde bulacağı mutlulukla kıyaslanamaz.)**

Bir düşüncenin çıkagelişi sevdiğimiz birisinin teşrifi gibidir. Bu düşünceyi hiçbir zaman unutmayacağımızı ve bu sevilen kimsenin asla bize kayıtsız hale gelemeyeceğini zannederiz. Fakat gözden irak olan gönülden de irak olur. Eğer onu yazarak zaptı rapt altına almaz isek en güzel düşünce bir daha ele geçirilemez biçimde unutulma ve eğer o sevgiliyle evlenmez isek terk edilme tehlikesi altındadır.

Düşünen insan için değerli olabilecek birçok düşünce vardır; fakat bunlardan çok azı yankı ya da akis uyandıracak, demek istediğim yazıldıktan sonra okurun ilgi ve merakını celbedecek kadar güçlüdür.

Hakiki değere sahip olan tek şey bir insanın doğrudan kendi kendisine düşündüğüdür. Düşünürler belki aşağıdaki gibi sınıflandırılabilirler:

İlk başta kendi kendilerine (ve kendileri için) düşünenler gelir ve ardından doğrudan başkaları için düşünenler.

Birinciler hakiki düşünürlerdir, onlar sözcüğün her iki anlamında da kendi kendilerine düşünürler; onlar gerçek filozoflardır, çünkü sadece onlar samimidir (meselelerini ciddiye alırlar). Ayrıca onların hayatlarının hakiki hazzı ve mutluluğu düşünmeye dayanır.

Diğerleri birer sofisttir; olmadıkları biçimde görünmeyi arzu ederler ve mutluluklarını başka insanlardan bu şekilde almayı umut ettikleri şeyde ararlar. Bunlar başka bir konuda samimi değillerdir.

Bir insanın bu iki sınıftan hangisine ait olduğu takip ettiği usul ve tarz ile derhal anlaşılabilir. Lichten-berg birinci küme için bir örnektir; Herder hiç şüphe yok ikinci sınıfa mensuptur.

Varoluş—bu müphem, esrarengiz, azap verici, rüya gibi gelip geçici varoluş—*meselesinin* bizim için ne kadar büyük ve yakın bir mesele olduğu düşünülecek olursa, bir kimse onun diğer bütün meseleleri ve amaçları gölgelediğini derhal fark eder;—ve birkaç nadir istisna dışında bütün insanların bu mesele hakkında açık bir fikre sahip olmadığı, hatta ondan tamamen habersiz gibi görüldüğü, fakat kendilerini bunun dışında her şeyle meşgul ettikleri; ya meseleyi doğrudan gözardı ederek ya da yaygın revaç bulmuş bir metafizik sistemin yardımıyla onu kabule hazır vaziyette ve tatmin olmuş olarak, günlerini gün etmekten başka bir şeyi düşünmeksizin ve önlerindeki daha uzun günleri nadiren hesaba katarak yaşadıkları düşünülecek olursa—**insanın ancak en uzak anlamda düşünen bir varlık olursa**—insanın ancak en uzak anlamda *düşünen bir varlık* olduğu fikrine ulaşabilir ve insanın düşüncesizliğinin yahut budalalığının emareleriyle karşılaştığında özel bir şaşkınlığa kapılmaz; bilakis sıradan bir insanın zihinsel yahut düşünsel görüş ufkunun, ne geçmiş ne gelecek bilincine sahip, bütün hayatları deyiş yerinde ise sürekli bir şimdiden ibaret olan hayvanlarınkinden çok da ileride olmadığını, arada öyle zannedildiği gibi geniş bir aralık bulunmadığını bilir.

Esasen bu bir fikir silsilesini birbirine ulayıp bir muhakemeye dönüştürmelerini imkânsız kılacak derecede düşüncelerinin saman çöpü gibi doğrandığına tanık olduğumuz çoğu insanın sohbet tarzıyla doğrulanır.

Eğer bu dünya gerçekten düşünen insanlarla dolu olsaydı, her türden gürültü bu denli evrensel biçimde tahammül görmezdi—onun haddizatında en korkunç ve en amaçsız biçiminde görüldüğü gibi.¹⁵

EĞER TABİAT İNSANI DÜŞÜNDÜRMEYİ AMAÇLAMIŞ OLSAYDI, ONA KULAKLARI VERMEZDİ YA DA HER HALÜKÂRDA ONU, YARASALARIN MUTLU VE KISKANILASI DURUMUNDA OLDUĞU GİBİ, SAHİP OLDUĞU KULAKLAR YERİNE HAVA GEÇİRMEZ SARKIK PARÇALARLA DONATIRDI. FAKAT HAKİKATTE İNSAN TIPKI GERİ KALANLAR GİBİ ZAVALLI BİR HAYVANDIR VE MELEKELERİ ONU SADECE HAYAT İÇİN

¹⁵ (Kast edilen kırbaç şaklamalarıdır ve *Über Lärm und Geräusch* başlıklı makalede müstakilen ele alınır. Ve orada şu düşüncelere yer verilir:

"Eğer büyük bir elmas küçük küçük parçalar halinde kesilirse, derhal bütün olarak sahip olduğu değeri kaybeder yahut bir ordu küçük birliklere bölünse bütün gücünü kaybeder; tıpkı bunun gibi büyük bir zihin dışarıdan müdahaleye maruz kalmasıyla, rahatsız edilmesiyle, dikkatinin dağıtılmasıyla yahut ilgisinin başka bir yöne çevrilmesiyle birlikte, sıradan bir zihne göre sahip olduğu üstünlük ve ayrıcalığı kaybeder; çünkü onun üstünlüğü, tıpkı iç bükey bir aynanın üzerine düşen ışığın bütün şualarını teksif etmesi gibi bütün gücünü tek bir noktaya ve konuya yoğunlaştırmasını gerektirir. Gürültünün sebebiyet verdiği sekte yahut fasıla bu yoğunlaşmayı engeller. Bu sebepten ötürüdür ki kalburüstü kafaların çoğu, hangi türden olursa olsun rahatsızlık verici her şeyden, birdenbire araya girip düşüncelerini dağıttığı için her zaman nefret etmişlerdir. Ve her şeyden evvel gürültüden ileri gelen keskin ve şiddetli kesintiden sürekli bizar ve şikâyetçi olmuşlardır. Sıradan insanlar bu tür bir şeyi pek dikkate almazlar. Bütün Avrupa uluslarının en zeki olanı "Asla Müdahale Etme! (Kesintiye Uğratma)" diye özetlenebilecek düsturu on birinci emir olarak kabul etmiştir... Metnin tam çevirisi dizinin ikinci kitabı olan *Seçkinlik ve Sıradanlık Üzerine'de* bulunabilir.)

76 YAZILAR

MÜCADELESİNDE DESTEKLEYECEK ŞEKİLDE TASARLANMIŞTIR; DOLAYISIYLA O PEŞİNDEKİNİN YAKLAŞTIĞINI HABER VERMESİ İÇİN GECE GÜNDÜZ HER ZAMAN AÇIK KULAKLARA İHTİYAÇ DUYAR. (s.129-143)

Kaynakça

Schopenhauer, trc: Ahmet Aydoğan [Kitap]. - Okumak, Yazmak ve Yaşamak Üzerine, 2011, İstanbul.

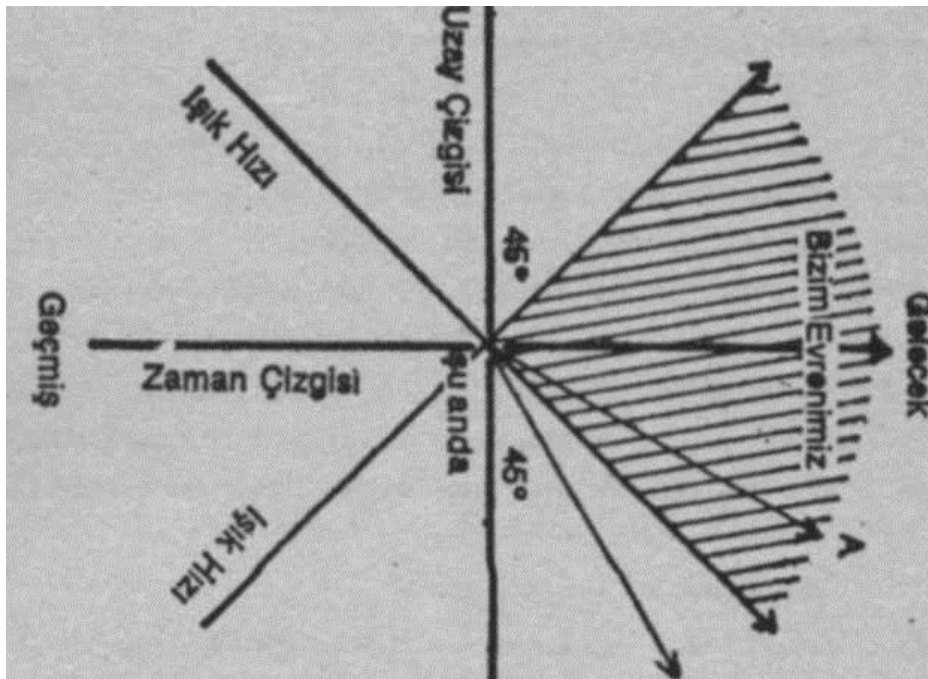
MADDE ÖTESİ-İLM-İ LEDÜN

Madde ötesi varlıklar denildiğinde her şeyden önce akla, oldukça ilginç olan ve tanımını en zor olan "boyutlar" konusu gelmektedir.

"Boyut, bir yöne uzanımdır."

Tek boyut uzunluk, iki boyut alan, üç boyut hacimdir.(Fiziki cihetle) tik bakışta boyutların madde oldukları sanılır. Zira boyut denilen en, boy, yükseklik veya derinlik kavramları birer geometrik koordinat ifade ettiğinden, birlikte şuurda uyandırdıkları mekân kavramı (uzunluk, alan ve hacim olarak) dolayısıyla madde ile bir tutulmaktadır. Oysa mekân ve zaman boyutları uzayda mücerred varlıklardır. **Madde ise mekân ve zaman boyutları üzerinde taht kurmuş müşahhas bir varlıktır. Ancak zaman boyutu (Mekân boyutlarına göre) değişkendir.** Bu değişkenlik, bizi ilk maddesel düşünce noktasından her an çekip almakta olduğundan, boyutlar meselesinin pek de kolay kavranabilecek bir şey olmadığı anlaşılır. **Esasen maddenin üç boyutu'da dâhil olmak üzere uzayda sayısız boyutlar, yüzeyler (manyetik alanlar) ve tüneller (karadelikler) vardır.** Ki bunlar (Modern fiziğe göre) kâinatın iskeleti, tüm mahlûkatın tutunduğu kolonlardır. Uzaydaki irili ufaklı çeşitli madde (görünen kütleli varlıklar) ve madde ötesi (görünmeyen kütleli varlıklar) mahlûkatın farklı boyutlarda mekân tutmuş olması, onların sabit olmalarına mani bir hal değildir. Bu sebeple âlemlerdi ve varlıklarda değişme olmamakta, ancak bu varlıklarla ilgili zamanın akışında (zaman boyutunda) değişiklik olmaktadır. Ki bu akış, her âlem ve varlık için farklı (küçülme, büyüme) tezahür etmektedir.

PARALEL EVREN (Şekil 1)

PARALEL EVREN (ÂLEM)

Matematik olarak evreni "iki yönlü mekân ve tek yönlü (Geçmişten geleceğe giden) zaman çizgisi olarak gösteririz. Bu ikisi birbirine diktir. Işık hızı da bunu köşegenlerinden keser ve 45'lik açı oluşturur. Işık hızını aşamadığımız sürece, mekân çizgisinin iki yanında hep saklı duran başka yer (Paralel evren) kavramını anlayamayız. Taramalı bölge dışında olanları kavramamız için ışıktan hızlı gitmemiz gerekiyor. Bu bize yasaklanmış, fakat ağırlığı sıfırdan küçük olan bilinç boyutuna (Beşinci boyut, ruh, melek vb.) mümkündür. Dolayısıyla şekil(2)de gösterilen iç-içe dikgen olarak yaşadığımız

78 YAZILAR

başka evrenlerden haberimiz olmaz. Ama ışıktan hızlı, düşünce ile "BAŞKA YERDE" olabiliriz.

İçinde yaşadığımız âlemde, varlıklar arasında yegane değişmez sabit hızı sahip ışığın saniyede 300 bin km. süratle her tarafa yayıldığı gerçeği, ilmin keşfettiği en önemli olay olarak kabul edilmesi gerekir. Ki zamanın dördüncü bir boyut olduğu bu keşif sayesinde ortaya konulmuştur. Ve bugün, ışık hızının ölçümü, zaman birimlerinin kullanılmasıyla mümkün olabilmektedir. **Bu sebeple ilim adamları "ışık hızı" nı zamanın ters yönde akma hızı olarak kabul etmişlerdir.** Nasıl ki ses duvarı var'sa, aynı şekilde bir ışık veya zaman duvarı'da vardır. Ve **hız zamanla ters orantılıdır.** Cisimler hızlandıkça zaman akışında kısalma olmakta ışık hızının aşılması halinde zaman durmaktadır. Ki zaman ötesi olan bu âlemdeki kanunlar bildiğimiz fizik kanunlarından farklıdır. Zaman akışındaki kısalma bir bakıma ömrün uzaması anlamına gelmektedir. Bir misal vermek gerekirse; ışık hızına çok yakın bir hızda uzaya açıldığımızda zaman akışı kıaldığından aynı yaşta olduğumuz dünyadaki arkadaşımıza nazaran bizim bir yıllık yaşlanmamıza karşılık, o arkadaşımızda 14 yıllık bir yaşlanma görülür. Biz 21 yaşına bastığımızda, arkadaşımız 34 yaşına basar, öte yandan ömrü en kısa olan cisimlerin en küçük ve en süratli varlıklar olduğunu söylemeye gerek yok tabiiiki...

Kısaca cisimlerin küçüklüğüne veya büyüklüğüne paralel (orantılı) olarak zaman akışlarında küçülme ve büyüme olmaktadır. Makro âlemlerdeki cirimleri büyük, hızları düşük cisimlerin (yıldızlar, gezegenler galaksiler v.s.) ömürleri milyon veya milyar yıllarla ölçülürken, mikro âlemdeki cirimi küçük hızı büyük bir nötron'un atom dışındaki ömrü dakikalarla, ışık hızıyla hareket eden, maddenin sınır taşı olan bir nötrino'un ömrü ise milyonda bir saniyelerle ölçülmektedir. Kısaca **kâinatta madde ötesi sayısız boyutlarda mekan tutmuş (sabitleşmiş) âlemlerle içerisindeki madde ve madde ötesi varlıklar, farklı zaman akışlarına tabi olarak devamlı hareket halinde bulunmaktadırlar.** Ve bu akışın başlangıcı yaratılma (oluş), sona ermesi ise ölüm (yokoluş) dur. İkisi ortasında tayin edilmiş süre ise ömür ola rak nitelenmektedir. Ki her varlığın belli bir ömrü vardır. öte yandan vahye dayalı din ilimlerine göre. Yüce Yaratıcı önce **"istikametleri yarattı"** ve kâinatın temel kanunlarını (kuvvet alanları) bu istikametlerin sayısız boyutlarında ortaya çıkardı. Ve sonra madde ve madde ötesi yapıda yarattığı mahlûkatına (varlıklara) farklı boyutlarda mekanlar tayin etti. Ki bunlardan ancak dar bir sınır oluşturan üç boyutta maddeye mekân verdi denilmektedir. Ki günümüz müspet ilmi'de yukardaki açıklamalara uygun tespitler yapmış bulunmaktadır.

Boyutlar meselesi, ilimlerin bir nevi anayasası olan vahy kaynağı Kur'an-ı Kerimde, **"Ben âlemlerin rabbiiyim" "doğular ve batılar" "Allah ölçü koydu" gibi ilahi emirlerde açık olarak ifade edilmiştir.** Yani boyutlar, kâinatın iskelet yapısını teşkil etmek üzere, bizler gibi birer varlık olarak yaratılmışlardır denilmektedir. Gerçekte, çağımız vahy kaynaklı dini ilimlerden hakkıyla nasibini alanlar ancak, âlemleri, boyutları ve kâinattaki şuurlu nizamı ve de yaratılmış bütün varlıkların sayısız yüzeylerdeki gizliliklerini sezebilecek durumdadır.

Bugüne kadar dini veya ilmi olarak yapılan açıklamalar şu gerçeği ortaya koymuştur. Kainattaki varlıkların bir kısmı (ister maddesel olsun, ister madde ötesi yapıda olsun) bizim yaşadığımız âlemde etkindir. Ve vardır. Diğer bir kısım varlıklarda bizim yaşadığımız âlemden farklı, başka âlemlerde etkilerini sürdürmektedirler. Ki aslında bu sayısız âlemler birbiriyle irtibattadır. (Şekil ,2)

Madde ötesi varlık olarak ifade edilen melekler ve cinler kavramı da işte sözkonusu bu yapılar (âlemler), yüzeyler (manyetik olanlar) ve tüneller sisteminde saklıdır

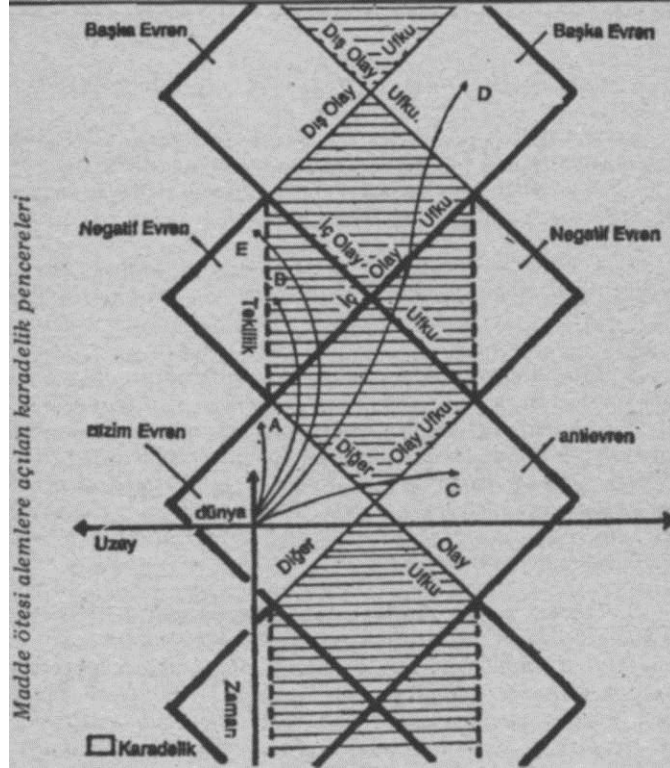
Yüce Yaratıcı, sayısız boyutlarda gizli bulunan çeşitli âlemlerden birinden diğerine geçme sırrını, **"ledün ilmini"** şüphesiz kendine en yakın kullarına öğretmekte ve ayrıca ilmi gelişmeler cihetiyle (Bütün insanlığa açık tutmak anlamında) bu sırrın kapısını açık tutmaktadır.

Yaradılışımızla ve ölümümüzle ilgili tüm gerçekler işte bu âlemler dizisi içerisinde gizlenmiştir.

Bilindiği kadarıyla bütün âlemler, fihriste olarak insanda temsil edilmiştir. Onun madde ve madde ötesi yapılarıdaki unsurlar (dört ana madde olan, toprak, su, hava ve hararet ile bir nevi hayat enerjisi olan tabii ruh ile nefis ve ene) bütün âlemlerle irtibatlıdır. İnsan maddi yapısı cihetiyle dünya hayatı içinde ölçülebilen müşahhas-mekân boyutlarına tabidir. Fakat madde ötesi yapısı cihetiyle sayısız

boyutların ve âlemlerin etkisi altındadır. Ki insanın bilinmezliği işte bu boyutlarla ve âlemlerle olan ilgisinden dolayıdır. Her ne kadar belirtilen konuda en doğru ve en sade açıklamalar asrımız sünühât (Kalbe gelen mânalar, doğuşlar) eserlerinde ele alınmış bulunmaktaysa da, çağımız modern fizik alimlerinde, sözkonusu konularla ilgili yani madde ötesi varlıklar hakkında oldukça şaşırtıcı ve yukarıda belirtilen ifadeleri doğrulayıcı tespitler ortaya koymuş bulunmaktadırlar.

Şekil 2

Yukarda, dönen bir kare deliğe (vücudumuzdaki sinir sistemi aksonları gibi iletkenliğe haiz olan ve madde ötesi âlemlerle irtibatı sağlayan yoğun elektrik ve manyetik akım yüklü tüneller) giren bir Astronot için türlü tercihler yapma durumu mevcuttur.

(A) Rotası, Yine kendi yaşadığımız âleme döner.

(B) Rotası, bizi; yok edici nur (Tek kuvvet) âlemine götürür

(C) Rotası, ışık hızını aşmak hâlinde geçişe müsaade eder'ki bu rota; yine madde-enerji için yasak, Madde ötesi Nurâni varlıklar (Melekler) için müsaittir.

(D) Rotası, Madde-Enerji için, geçişi mümkün olan yoldur. Ve iç - dış olay ufuklarının arasından geçerek başka âleme götürür

(E) Rotası, Baktığımız şekle dik olan (Gözle sayfa arasındaki doğrultu) bir yol olup, kendi âlemimize paralel başka âleme götürür. (Göğe çekilenlerin yolu)

80 YAZILAR

Şekil (2) ile ilgili İslâm kaynaklarında belirtilen bir açıklama İslâm kaynaklarında belirtilen hayat mertebeleri ile Modern Fiziğin tespitlerinin birbirinden farklı olmadığı görülür.

Şöyle ki; İslam kaynaklarında, yaşadığımız hayatla birlikte 5 hayat tabakası olduğu belirtilmektedir.

1.Tabaka hayat: birçok şartlara bağlı olan maddi hayatımızdır. Yani içinde yaşadığımız uzaydır. Şekildeki (A) Bölgesidir.

2.Tabaka hayat: Modern Fiziğin tespitlerinden olan, Kara-delikler vasıtası ile dünya hayatıyla irtibatlı 2 Nolu şekilde (D) bölgesi olarak gösterilen, dünya hayatı şartlarıyla mukayyed olmayan bir hayat tabakasıdır. Hz. Hızır ve Hz. İlyas (aleyhisselâm) bu hayatta yaşarlar, istedikleri an dünya'ya gelir, isterlerse yerler, içerler ama mecburiyetleri yoktur. İstemezlerse yemezler. Velayet yolu ile bu hayat tabakasına çıkılabilir. Hz. Hızır bu tabakaya çıkanlara ders vermektedir.

3.Tabaka hayat : Yine karadelikler vasıtasıyla dünya hayatı ile irtibatlı olan, 2. Hayat tabakasında farklı bir başka hayat tabakasıdır. Ki burada, vücut, canlılığını yitirmeden fakat letafet kesbetmiş olarak (Melekler gibi) yaşayabilmektedir. Zaman ötesi (Bast-ı zaman) yolculuk bu hayata geçişle vukua gelmektedir. Hz. İdris (aleyhisselâm) ile Hz İsa (aleyhisselâm), halen bu şekilde kendi uzaylarında yaşamaktadırlar. 2 nolu şekilde gösterilen (E) bölgesi, bu hayat tabakasına aittir.

4.Tabaka hayat : Ulvi ruhların ve Şehidler zaman kavramından bihaber olarak huzur ve lezzet içinde yaşadıkları hayattır ki Şehidler ve Ulvi ruhlar,her biri dünyadaki hayatlarına benzer şekilde, fakat kedersiz, zahmetsiz olarak burada yaşarlar.

2 Nolu şekilde gösterilen (C) Bölgesidir. (Işık hızından hızlı varlıklar ancak bu bölgede yaşayabilirler.)

5. Tabaka hayat : Kabir ehlinin yaşadığı ruhani hayattır. Ki bu hayat, müminler için bir istirahat yeri, mu'min olmayanlar için mutsuzluk ve başıboşluk içinde yaşama yeridir. Şekilde gösterilen(B) bölgesidir

Melekler; bütün hayat tabakalarında bulunurlar ve kendilerine verilen görevleri ifa ederler.

PHILADELPHIA DENEYİ

Bu orada 1943 yılında yapılmış olan oldukça ilginç bir deneyden¹⁶ kısaca bahsedecek olursak,

¹⁶ **Philadelphia Deneyi**, 28 Ekim 1943 tarihinde [Amerikan](#) donanmasının [Pensilvanya](#) eyaletine bağlı [Philadelphia](#) şehri limanında yaptığı iddia edilen deneydir. İddiaya göre donanmaya ait bir koruma destroyeri olan DE 173 sınıfı 1240 tonluk **USS Eldridge** birkaç dakika içerisinde 600 km.'den fazla bir uzaklığa gidip tekrar gelmiştir. Deneyin varlığı konusunda hiçbir delil bulunmamaktadır. Amerikan donanması da böyle bir deneyin kayıtlarda varolmadığını belirtmiştir^[1]. Al Bielek hariç deneye katıldığı iddia edilen tüm askerler bunu yalanlamış, hikâyenin bir aldatmaca olduğunu söylemişlerdir. Bielek'in hikâyesi de daha sonra yalanlanmıştır.^[2].

USS Eldridge (DE 173) 1944

Gökkuşığı Projesi (Rainbow Project) adıyla da bilinen bu deney, 1984 yılında [beyaz perdeye](#) aktarılan kadar ciddiye alınmamıştı. Ancak o tarihten bu güne kadar resmi makamlarca defalarca yalanlanmasına rağmen en çok merak edilen konulardan biri olmuştur.

Deneyin iddia edilen hikâyesi

İddia sahibi atalardır, Deneyin yapılmış olma ihtimalinden ilk söz eden kişi [Morris K. Jessup](#)'dur. Jessup amatör bir gökbilimciydi ve [UFolar](#) üzerine yaptığı çalışmalarla tanınıyordu. Deney ile olan ilgisi ise 1955 yılında eline geçen bir mektupla başlar. Mektup, **Carlos Miguel Allende** adında birinden geliyordu ve deneyden detaylı olarak bahsediyordu. İddiasına göre Allende, deneye gözlem gemisi olarak katılan **SS Andrew Furuseth** adlı şilepte görevli bir denizciydi. Deneye baştan sona şahit olmuştu.

Deneyin hazırlık aşaması

Deneyin temelinde [Einstein](#)'in [Birleşik Alan Teorisi](#) vardı. Teori, basitçe, nesnelere arası çekim esası ve [elektromanyetizma](#) üzerine kurulmuştur. Einstein, 1920'lerden itibaren bu teorisi üzerine yoğunlaşmış, 1925-1927 yılları arasında [Almanya](#)'da, bir [fizik](#) dergisinde yaptığı çalışmaları yayımlamış, ancak bu çalışmalarını hiçbir zaman tamamlayamamıştır. İddiaya göre deneyin çalışmaları 1930 yılında [Chicago Üniversitesinde](#) başlamış, bir yıl sonra da [Princeton Üniversitesinde](#) devam ettirilmiştir. Hatta [Albert Einstein](#), [Dr. John von Neumann](#) ve [Dr. Nikola Tesla](#)'nın da zaman zaman proje dahilinde çalıştıkları iddia edilmiştir. Birleşik Alan Teorisi'nin deneye uygulanışı ise "çok güçlü bir [elektromanyetik alan](#) oluşturup gemi üzerine gelen ışığı (ve [radar](#) sinyallerini) kırarak ya da bükerek optik görünmezlik sağlamak" şeklinde düşünülmüştü. Bu doğrultuda 75 KVA gücündeki iki dev [jeneratör](#) geminin ön top taretlerinin altına monte edildi, buradan geminin güvertesine 4 manyetik ışın yayılacaktı. 3 RF vericisi (her biri iki megavat CW gücündeydi ve onlar da güverteye monte edilmişti). 3000 adet 6L6 güç artırıcı tüp, iki [jeneratörün](#) oluşturduğu gücü yayacaklardı, özel eşleme ve modülasyon devreleriyle diğer ekipman, oluşan kütleli elektromanyetik alanları kullanılabilirliğe indirirken, kırılmış ışınlar ve radyo dalgaları gemiyi saracak ve sonuçta gemi düşman gözlemcileri için görünmez olacaktı.

Amaç görünmezlikti fakat iddiaya göre donanma bu deneyde tesadüfen de olsa [maddenin ısınlanmasını](#) gerçekleştirdi

Deneyin gerçekleştirilişi

Allende, deneyin 22 Haziran 1943'te sabah 09:00'da jeneratörlere güç verilerek başlatıldığını söylüyordu. Bu aşamadan sonra yeşilimsi bir [sis](#) gemiyi örtmeye başlamış ve USS Eldridge ortadan kaybolmuştu. Devamını şöyle anlatıyordu Allende :

"Bir an sadece geminin çapasını görebildim, sonra o da kayboldu, ortada artık ne sis ne USS Eldridge vardı; bomboş denize bakıyorduk, bizim gemide bulunan üst rütbeli subaylar ve bilim adamları korku, dehşet ve heyecan içinde nefeslerini tutarak bu inanılması güç başarılarını seyrediyorlardı. Gemi ve mürettebatı hem radarda hem de gözlerimizin önünde yok olmuştu. Her şey planlandığı gibi yürüyordu, 15 dk. sonra emir verildi ve jeneratörlerin şalteri kapatıldı. Önce hiçbir şey olmadı, arkasından yeşil sis tekrar ortaya çıktı ve USS Eldridge yeniden görünmeye ve ortaya çıkmaya başladı ama gemi nereye gitmiş ve nereden geliyordu? Sis azalırken, birşeylerin tuhaf gittiğini hissediyorduk. Hemen gemiye yanaştık, ilk önce mürettebatın çoğunun geminin yanından sarkıp kustuklarını gördük, diğerleri ise geminin güvertesinde şaşkın şaşkın dolaşıyorlardı, sanki hiçbirinin bilinci yerinde değildi. Yetkili ekipler gemiye girerek bütün mürettebatı kısa süre içerisinde uzaklaştırdılar ve yerlerini hazır bekletilen yeni bir mürettebat aldı. Bir iki gün sonra, yeni bir deneye daha karar verildi. Gemi istenen radar görünmezliğine ulaşmıştı, donanım değiştirildi ve 28 Ekim 1943'te deney yine aynı gemide tekrarlandı. Jeneratörler çalışmaya başladıktan hemen sonra Destroyer hemen hemen görünmezlik çizgisine ulaşmıştı, sadece burnu ve arkası görülüyor, arada ise bazı çizgiler belli belirsiz seçiliyordu. Sonra sadece su üzerinde tekne boyunda bir çizgi kaldı. Bir iki dakika sonra mavi bir ışık parladı ve o çizgi de yok oldu. Şimdi gemi tamamen yok olmuştu. Birkaç dakika sonra millerce uzakta Norfolk'ta ortaya çıktı. Göründükten biraz sonra bilinmeyen bir nedenle yine kayboldu ve Philadelphia'da tekrar ortaya çıktı. Bu kez durum çok ciddiydi, tüm mürettebatın başı beladaydı. Bazıları yok oldu ve bir daha geri dönmedi. Bu olayın en korkunç bölümü ise beş denizcinin geminin eriyen ve sonra yine katılacak metal levhalarının içinde kalmalarıydı. Bu çok feci bir durumdu. Denizcilerin birisi kurtuldu fakat bir daha eski haline dönemedi. Aklını tamamen yitirmişti ama yapacak hiçbir şey yoktu. Bazılarının psişik yetenekleri gelişmişti, sokakta yürürken kaybolan ve yine ortaya çıkan insanlar vardı. Manyetik alanın içinde kalan mürettebatın kaybolanlar ancak birisinin yüzüne ve eline dokunulmasıyla görünür hale geliyorlardı, yani dokunmanın giysinin olmadığı bir yere yapılması gerekiyordu. "Donma" adı verilen bu olay saatlerce, günlerce sürebiliyordu, hatta bir tayfa tam altı ay donduktan sonra kurtarılabildi. Elektronik kamufraj başladıktan sonra geminin ve mürettebatının bütünüyle kaybolup, çok uzak bir yerde ortaya çıkıp ve sonra yeniden geri dönmesine neden olan neydi?"

Bu hikâyeye göre USS Eldridge, 28 Ekim sabahı Philadelphia limanından 640 km. ötedeki (375 [mil](#)) **Norfolk** askeri deniz üssüne gidip tekrar gelmiş ve bu olay birkaç dakika içerisinde olmuştu. Jessup bu inanması güç hikâyeye temkinli yaklaştı. Allende'ye gönderdiği cevapta daha fazla ayrıntı ve varsa olayın gerçekliğiyle ilgili kanıtlar istedi. Allende'nin cevabı ise aylar sonra geldi, fakat bu sefer gelen mektupta **Carl M. Allen** imzası vardı. Allen kanıt olmadığını yazıyordu ancak hipnoz seansına katılabileceğini ya da [pentotal](#) (bilinci uyuşturarak iradeyi kıran doğruyu söyleten bir ilaç) alarak gördüklerini anlatabileceğini savunuyordu. Jessup bu mektupdan sonra yazışmamaya karar verdi.

Morris Jessup'un intiharı

1957 ilkbaharında Jessup, Deniz Kuvvetleri Araştırma Bürosu'ndan bir davet aldı. Büroya ulaştığında kendisine yine kendinin yazdığı (ve çoğunlukla ününü borçlu olduğu) *The Case for the UFO* isimli kitap gösterildi. Bu kitap bir yıl kadar önce büroya postalanmıştı. Kitabın dikkat çekici yanı ise sayfalarda alınmış olan notlardı. Notlar üç farklı yazıyla yazılmıştı ve binlerce yıl önceki uygarlıklardan söz ediliyor, dünyaya gelen uzay araçları tarif ediliyordu. Sonunda ise Güç alanlarından, bir maddenin nasıl kaybolup, nasıl ortaya çıkarılabileceği ve 1943'te yapılan deneyden söz ediliyordu. Jessup yazılardan birinin Allen'e ait olduğunu fark edip durumu bildirdi. Sonrasında diğer yazıların da aynı kişiye ait olduğu, farklı renk ve özelliklerdeki kalemlerle yazıldığı anlaşıldı.

Bu olaydan sonra Deniz Kuvvetleri Jessup ile yeniden bağlantı kurup Allende'nin mektuplarında belirttiği adresin terkedilmiş bir çiftlik evine ait olduğunu, ayrıca, Jessup'un kitabının üzerindeki notlarla ve Allende'nin mektuplarıyla birlikte yeniden düzenlenerek Deniz Kuvvetleri bünyesinde dağıtılacağını bildirdi. Rakam tam olarak bilinmemekle beraber bu şekilde 100 kadar kopyanın Deniz Kuvvetlerinde dağıtıldığı sanılmaktadır. Bu baskıdan üç kopya da Jessup'a gönderilmiştir.

Bu olaydan iki yıl kadar sonra, 20 Nisan 1959'da Morris Jessup, [Miami](#)'de Hammock Parkı'nda, kendi aracı içerisinde ölü bulundu. Polis raporlarına göre egzoz gazıyla intihar etmişti. Carlos Allende ise bir daha ortaya çıkmadı ve olay bu şekilde kapandı.

Alfred Bielek'in ifadesi

Bugün bilinen, hikâyenin çoğunun 1984 yapımı [Stewart Rafill](#)'in yönettiği "Philadelphia Experiment" (*Philadelphia Deneyi*) isimli filmde uyarlandığıdır. 1990'larda Eldridge gemisinin mürettebatından Alfred Bielek deneyin içinde yer aldığını ifade etmiş, bu ifade internet aracılığıyla yayılmıştır. Ancak 2003 yılında Bielek'in hikâyesi küçük bir araştırmacı grup tarafından yalanlanmış, deney sırasında geminin yakınında bir yerde olmadığı gösterilmiştir.^[3]

Hikayedeki tutarsızlıklar

USS Eldridge gemisi 27 Ağustos 1943'e kadar hizmete girmedi, eylül ayına kadar da [New York](#) limanından ayrılmadı. Ekimde gemi [Bahamalar](#)'a doğru ilk deneme seferine çıkmıştı. Eldridge gemisinde görev yapanların da üyesi olduğu bir savaş gazileri birliği, Nisan 1999'da yayımladığı bildiride geminin asla Philadelphia limanına uğramadığını belirtmişlerdir.^[4]

Alternatif açıklamalar

Araştırmacı Jacques Vallee, USS Eldridge yanında demirli bulunan USS Engstrom gemisinde amacı gemileri manyetik algılayıcı mayınlara karşı görünmez yapmak olan ve benzer şekilde elektromıknatıslarla yapılan bir deneyi tanımlamıştır. Gemi elektromıknatıslarla [degauss](#) edilerek manyetik görünmezliğe ulaştırılmaya çalışılmıştır. Ancak bu deneyin internette gezen hikâyeye hiçbir alakası olmadığını söylemektedir.

84 YAZILAR

Dr.Morris Jessup, Birleşik Amerika donanmasının çok değer verdiği büyük bir bilim adamıydı. 1943 yılında Amerika savaşmaktaydı ve bilim adamları da Yapay manyetik alanlar deneyinin nasıl olabileceğine kafa yormaktaydılar. Aynı zamanda Birleşik alanlar teoremi bu deneyle doğrulanmış olacaktı. **Donanmanın isteği, bir geminin Görünmez olması, kamufle edilmesiydi.** Jessup, bu deneyi üstlenecek tek insandı.

Söz konusu olay, çok güçlü bobinlerden, bir gemiye elektrik akımı yüklemek, böylece bu elektrik alana dik bir manyetik alan oluşturmak ve bu dipole (ikiz kutuplu) alanda, iç uzay ya da Tünel e girip, başka bir tünel ucundan çıkmak diye özetlenebilirdi bu deney...

Güçlü bir manyetik alanda, atomlar kafeslerini parçalayıp, uzay-zaman içinde yürürlerdi. (Tayyı mekân) Böylece yer-zaman koordinatlarının dışına çıkan bir nesne görünmez olacaktı. Donanmanın büyük finansmanıyla deney yapıldı.

Elektrik akımı verilen çıkarma gemisi tayfalarıyla birlikte gözden silindi. Gemi üç dakika sonra 620 km. uzaklıktaki **Norfolk limanında** gözüktü ve yeniden gözden kayboldu. Daha sonra sıçramalı olarak birçok yerde, **“Hayalet gemi”** olarak görünüp yok oldu ve yeniden limanda belirdi. Bu arada deneyin acı sonucu birçok tayfa öldü.

Kalan tayfalarda da birçok tuhaf yetenekler gelişti. Böylece doğadaki (Bermuda olaylarında olan) manyetik fırtınaların tıpatıp laboratuvar benzeri yaratılmıştı. Bu aynı zamanda, arada bir serap gibi görünen kaybolan uçak ve gemilerin ya da içindeki kimselerin, ses ve imdat çağrılarını açıklıyordu. Çünkü bu gemide hayalet gibi sıçramalı hareket etmiş ve zaman içinde büyük mesafeler aşarak beş dakikada 1300 km. gidip gelmişti.

Tayfaların birçoğu, periyodik olarak, manyetik alan etkisi kendilerine yöneldiğinde; evlerinde veya lokantada birden yok oluyorlar, bir süre sonra yeniden görünüyorlardı.

Bazen de uzuvları donup kalıyordu. Yani bir heykel gibi kaskatı kesiliyorlardı. O zaman onları Topraklamak gerekiyordu. Böylece yine kendilerine geliyorlardı. Bu donma anında tayfalar serbestçe Uzayda gezdiklerini, çekişsiz alanda Yükseldiklerini bulutların üzerinde karanlık bölgeye çıktıklarını söylüyorlardı.

Kaybolan tayfalar da öyle!... (Birden kendimize bedenimizle birlikte uzayda buluyoruz. Sonra dünyaya düşüyor ve kaybolduğumuzu ileri sürdüğünüz yerde yeniden size görünmüş oluyoruz) diyorlardı.

Söylediklerinin doğru olduğu acı bir gerçekle anlaşıldı: Bir gün pusula taşıyan bir tayfa birden donup kaldığında, arkadaşları onu dokunarak topraklamak istediği anda tayfa alev aldı. Bu öyle bir alevdi ki, sanki bir insanı naylon torba dolusu benzin haline sokmuşsunuz! Hiç bir iz bırakmadan her şeyiyle yanmış. Ne et, ne kemik ne bir parçası kalmıştı. Sadece düştüğü yerdeki halının ya da zeminin kömürleşmesinden onun yandığını anlıyorsunuz. Yani dünyamızda istediğiniz şeyi yakın, mutlaka bir izi, yanmayan kemiği ya da metalik bir belgesi kalır. Ama bu öyle değildi. Her şeyiyle birden durup

Kaynaklar

- [Resmi ABD Donanması Tarihi](#)
- [USS Eldridge'in 1943 yılı seyir defteri mikrofilmlerini de içeren 2. Dünya Savaşı tam raporu, item # NRS-1978-26, ABD Donanma Tarih Merkezi, Washington Navy Yard, DC 20374-5060.Philadelphia Experiment](#)
- [Berlitz, Charles](#) (1977) *Without A Trace*. (Türkçe çevirisi: Gönül Suveren, *İz Bırakmadan*, Eylül 1977, 317 s., [Altın Kitaplar](#))

dururken alev alarak bir yanmaydı. Geriye hiç bir iz bırakmaksızın bir yanma!..

Morris Jessup, böyle yanan bir tayfanın, yandığı zemin örneğini, yani döşeme ve halıdaki yanığı, üstadı Hansel Heiberg'e verdi. Onun yaptığı testler sonucu, bu tayfanın, UZAY'da yani kozmik ışınların olduğu atmosfer dışında yüksek bir yerde kendiliğinden uzayın kaydığını belirtti. Çünkü halı numunesi ve zeminde, dünyada hiç olmaması gereken Radyoaktif ışımaya ve dedektörlerin **KOZMİKPRİMER** diye tanımladığı kâinat ışınları bulundu. Bunlar dünyamıza inmezler ve uzayda törpülenirlerdi. Oysa tersine dünyamıza inmişlerdi. Ya da öteki adıyla, Zavallı tayfa atmosfer dışına çıkmış ve orada bu yakıcı kozmik ışınlarla alev almıştı!..

Böylece tayfaların madde ötesi âleme, kimi zaman bedenleriyle ya da donarak muhayyileleriyle çıktıkları doğrulanıyordu.

Günümüz modern Fizikçilerinden batılı âlim M.H. Aiberg tarafınca telif edilen eserden iktibas ettiğimiz yukarda açıklanan tespitlerle İslâm kaynaklarında belirtilen açık veya yarı açık mesajların genel olarak bir biriyle uyum içerisinde olduğu görülmektedir.

TASAVVUFLA İLGİLİ YAPILAN EN SON ARAŞTIRMALAR:

Son zamanlarda modern fizik âlimlerince yapılan araştırma sonuçları, Tasavvufla ilgili yazılanları ve söylenenleri doğrular mahiyettedir.

Modern Fizik âlimi Carl Frederik von weizsacker,¹⁷ hind tasavvufu ile ilgili yaptığı araştırmalarda; Tasavvuf disiplini ile insanda ruhi bir enerjinin oluştuğunu gözlemlediğini belirtmekte ayrıca yaptığı yorumla'da, bu enerjinin doğru (müsbet) kullanılması halinde iyi faziletli dahiler, yanlış (menfi) kullanılması halinde kötü aşağılık dahiler ortaya çıkmakta demektedir. Bu arada ayrıca sözkonusu disiplinden geçmiş, hind sofilerinin, hayret verici gösterilerine (bu gösterilere istidraç olayları denilmektedir.) tanık olduğunu eserinde anlatmaktadır.

Nitekim günümüzde yapılan para psikolojik araştırmalarda da aynı yollardan ve olaylardan hareket edilmekte ve birçok tekniklerin ortaya çıkarılmasına çalışılmaktadır.

Tespit edildiği kadarıyla, nefis; etkisiz hale getirilmekle veya kontrol altına alınmakla, vucud'da dercedilmiş olan gizli kuvvetler kademeli olarak harekete geçmekte (Dalga boyları farklı ışık tayfları gibi) ve ruhi latifeyi "**Gönül motorunu**" yani kalbi duyuları çalıştırmaktadır. Ki, gönül motorunun çalışmasıyla'da insan, olağanüstü bazı kabiliyetlere kavuşmaktadır.

Ne var ki bu güç ve kabiliyet; gerçek imana sahip olmayan insanlar elinde (nefis hesabına çalıştırıldığından kendilerine ve başkalarına zarar verebilecek tehlikeli bir silahtan öteye geçmemektedir. (Sihir, büyü vb. kötü veya faydasız, manasız, gösterilerin yapılması)

Oysa gerçek imana sahip olanlar; ilhamlara (ledun ilmüne doğrudan mazhar olduklarından) muhatap olduklarından, güç ve kabiliyetlerinin nelere muktedir olduğunu bilerek (Dünya ve ahiret hayatının birçok sırlarına vakıf olup) eşyaya tasarrufta bulunurlar. (Bu zatlar madde ötesine ve zaman ötesine geçebilirler) değil kendilerine ve başkalarına zararlı olmak faydasız hiçbir teşebbüste dahi bulunmazlar. Tıpkı melekler gibi mutlak hayır işinde güçlerini kullanırlar. Öyle ki adeta bütün mahlukat (canlı ve cansız) ona itaat eder.

Mesela, Bir kimsenin kendi yanına gelmesini düşündüğü zaman, o kimseden gizli olarak ona tesir eder (telepati) yanına tevcih eder (telehipnoz ve hipnotizma,) Yağmur yağmasını istediği zaman yağmur yağar (telekinezi) Bütün bunlar, peygamber ve Evliya tasarrufları olarak tecrübe ile bilinmektedir. Göz değmesi ve büyü dedikleri şeyler de bu kabildendir. Hatta, bazı haset ediciler, bu ruhi güce sahip olur da, gayet güzel bir at görüp, o ata haset gözü ile baksa ve onun ölmesini aklından geçirirse, o at o anda can verir. Hadis-i şerifte bildirilen "**Göz insanı mezara, deveyi tencereye koyar**"

¹⁷ http://de.wikipedia.org/wiki/Carl_Friedrich_von_Weizsacker

86 YAZILAR

deyimi bu hususu belirtmektedir.

Söz konusu ruhi kabiliyet kötü işlerde kullanılır ise bunu yapanlara kahin veya sihirbaz denir. Kötü maksadla yapılan **İstidraç** ve sihir, iyi maksadla yapılan da keramet ve mucize denilmektedir.

İSLÂM TASAVVUFU VE LEDÜN İLMİ:

İslam tasavvufunda , diğer tasavvuf disiplinlerinde olduğu gibi nefis terbiyesi esastır. Ancak burada ilim ve marifet sahibi olmak gaye değildir. Gaye, imanı inkişaf ettirmektir. İlim ve tefekkür ile nefis terbiyesi (**İslam kaynaklarında, Günde 4 saat uyku, 300 gr. yemek, Haramdan ve günahlardan kaçınmak nefsi terbiyede etkili olduğu belirtilmektedir**) tasavvuf mesleklerinden en önemli farklılığı, tasavvufu, gelişmiş bir iman seviyesi olarak görmesidir. Ki insanın bu seviyelere ulaşmasının ilahi bir lütuf olduğu İslâm kaynaklarında; belirtilmektedir. İmanı geliştirmek, çile ve riyazattan ziyade ilim ve ibadetle olmaktadır. Bu yola, hakikat yolu veya sünnet-i seniye yolu denilmektedir. Bu yola girmeden gerçek tasavvuf durağına ulaşılamaz. Ki tasavvuf yolu işte bu duraktan sonradır. Ve herkese de nasip olmaz.

Bu durumda hakiki tasavvuf yolunun da İslâmlar kemale erdiğini söylemek yanlış olmasa gerektir. Sahabelerin, tabiinlerin ve onların izinde gidenlerin (peygamber efendimizin izinde gitmek sayılır) birçoğu bu yolla manevi mesafe kat etmişlerdir. Ne var ki bu doğru ve kestirme yol; bir kaç asır sonra bozuk din, mezhep ve felsefi mesleklerle ve istidraç olaylarıyla bulandırılma durumu ile karşı karşıya kalmıştır. Bunun üzerine, Ehl-i hakikat olan (şeriat ehli) müslümanlara tasavvufi hedefler gösterilmiş, daha çok sabır isteyen tasavvuf akımları (tarikatlara) böylece ortaya çıkmıştır. Ki bu akımların gerçek amacı, her zaman imanın ve İslam şeriatının muhafazası olmuştur. **Ne var ki zamanla, günümüze kadar gelen tasavvuf akımlarından pek çoğu İslam'ın gerçek tasavvufi anlayış ve disiplininden uzaklaşmıştır.** Kısaca tasavvuf, sünnet-i seniyeye ittiba edenlerden (hakikat mesleğine tabi olanlardan) kabiliyeti müsait olanların- (doğuştan güzel huylu, halim ve selim, şevkatli, ciddi, sabırlı gayretli insanlar) meyletmesinin gerekli olduğu zevkli, nurani bir yoldur. Ve gayesi, kavuşulan ilim ve marifetleri; imanın gelişmesinde, şeriatın muhafazasında, dinin yayılmasında kullanmaktır. Bilhassa imanı geliştirmedeki görevi çok önemlidir. Zira **"bütün ilimlerin ve marifetlerin ve kemâlat-ı insaniyenin en büyüğü imandır. Ve iman-ı tahkikiden neşet eden tafsilli ve bürhanlı marifet-i kutsiyedir."** diye ehl-i hakikat ittifak etmişlerdir. Bu konuda asrımız müceddidi Bediuzzaman hazretleri şöyle demektedir.

"... İman-ı taklidi, çabuk şüphelere (Müsbet ilmin soruları karşısında) ve hurafelere (saf zihinleri iğfal eden büyü, sihir v.s. tesirler) mağlup olur. Oysa daha çok kuvvetli olan iman-ı tahkikide bu tehlikelere düşmek ihtimali yoktur. Zira tahkiki imanın pek çok mertebelerden, ilmel yakın mertebesinde çok burhanlarla (ispat vasıtası olan doğru şahitler, deliller yani aksiyomlar) şüphelere karşı direnç kazanılır. Oysa taklid-i iman'da, bir tek şüphe karşısında bile bozan durulamaz, tman-ı tahkikinin bir diğer mertebesinde (aynel yakın mertebesi) ise, insan; bütün bir kâinatı bir Kuran gibi okuyup anlama derecesine ulaşır ki, artık bu mertebede, şüphe ve hurafeler ne kadar kuvvetli olursa olsun hiç mi hiç etkili olmaz. İman-ı tahkikinin bir mertebesinde hakal yakın derecesidir Ki bu mertebedeki insanlara, bütün şüphe ve delalet orduları hücum etse bir halt edemez.

İşte ulema-i ilm-i kelamın binler cild kitapları akla ve mantığa istinaden telif edilip, yalnız o marifet-i intaniyenin bürhanlı ve akli bir yolunu göstermişler. Ve ehl-i hakikat, yüzer kitaplarla keşfe zevke istinaden, imanın marifetlerini izhar etmişlerdir. Esasende Kuran, her zaman kendi mucizekar cadde-i kübrasının gösterdiği iman hakikatleri ve kutsi marifetleri ile o ulema-ı evliyanın gösterdiklerinin pek çok fevkinde bir kuvvet ve yüksekliktedir. "

İmanın inkişaf etmesiyle veya kalbin çalıştırılmasıyla, insanda oluşacak halleri. Mutasavvıflar sırayla şöyle belirtmektedirler. Ki bu haller melekîyet mertebesine çıkılırken uğranılan ara mertebelerdir.

1 — Doğru ile yanlış ayırdedebilecek derecede kuvvetli bir mantık ferasetine kavuşma hali. (Mu'minlik mertebesi)

- 2 — Allah'ın kudretini düşünüp ona dayanarak, her an kalbin huzurla dolması hali. (Allaha ihlasla kulluk etme mertebesi)
- 3 — Kalbin, sevinç ve elemi unutup, gayb âlemiyle irtibat kurması hâti, (velilik mertebesi olup, insan bu mertebede; şahadet âlemini gördüğü gibi, yekaza halinde gayb âlemini ve oradaki mahlukatı görür ve işitir onlarla haberleşir. Konuşur)
- 4 — Nefsin arzularını gemleyip, ilahi ilhamın kalbe akışının sağlanması hali. (ileri derecede velilik mertebesi olup) mekân ve zaman ötelere bedenen gidip gelen veliler bu mertebededir.)
- 5 — İlâhi cezbeye tutulup, dünya sevgisinden uzaklaşma hali (ilah-i aşka tutulma mertebesi)
- 6 — İlâhi ilhamlarla dolan kalbin Allah'a kavuşması hali (Allah dostluğuna tam hak kazanma mertebesi)
- 7 — Allah'ın cemalini görme ve onun nuru, sevgisi ve aşkıyla dolma ve zaman ve mekân ötelere geçerek insanın ulaşabileceği en yüksek makama ulaşması hali (Büyük evliyalık denilen uhrevi lezzete kavuşma ve tatma mertebesi)

Kaynakça

Ali KÖMÜRCÜ [Kitap]. - Bilim'in Temel Meseleleri Ocak Yayınları Ankara.

<http://www.sorularlailamiyet.com/qna/732/zamanin-goreceligi-nedir-zaman-hakkinda-detayli-bilgi-verir-misiniz.html>

http://tr.wikipedia.org/wiki/Philadelphia_Deneyi

FUZÛLÎ, RİND İLE ZÂHİD

Onaltıncı yüzyıl Türk-İslâm dünyasının en seçkin şâir, bilgin ve mutasavvıf düşünürü Fuzûlî'nin Rind ile Zâhid'i, bugüne kadar Türkçeye çevrilmemiştir¹⁸. Atatürk Üniversitesi'ndeki öğrenciliğim esnasında, rahmetli **Kemâl Edîb KÜRKCÜOĞLU**'nun, karşılaştırmalı olarak hazırlayıp bastırıldığı metni¹⁹ görmüş, sonra da Sâlim Efendi'nin Muhavere-i Rind ü Zâhid'i'ne rastlamıştım. Her ikisini de okumuş ve Farsça metni daha kolay anlaşılır bulmuştum.

Farsça bilgimi ilerletmek ve eseri Türkçeye yeniden kazandırmak için, K. E. KÜRKCÜOĞLU'nun bastırıldığı metni çevirmeye başladım. Başladıktan bir ay kadar sonra 9.3.1965'te de tamamladım. O günden bugüne kadar, rahmetli K. Edîb KÜRKCÜOĞLU'nun, basılmak üzere, sunmaktan vazgeçtiği Rind ü Zâhid" çevirisini²⁰, bir gün basılır ümidiyle bekledim. Basılmadığını görünce de uzun yıllar önce yapılmış bulunan çeviriyi, bir defa daha gözden geçirerek, basılmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığı'na göndermeyi düşündüm. Elinizdeki çeviri, bu düşüncenin ürünüdür.

Rind ile Zâhid hakkında her hangi bir fikir ileri sürmeden, Fuzûlî'yi inceleyebilmek için, O'nun bu eserinin mutlaka okunması gerektiğine inanırım.

Farsça'dan gittikçe uzaklaştığımızı göz önünde tutarsak, Rind ile Zâhid'in Türkçe'sinin okuyucumuzun eline verilmesinin doğru olacağını yerinde bulmamak mümkün olmaz!

Farsça metinde rastlanan bazı "ma'na" ve "nükte"lerin bu çeviride tam olarak görülemediği hallerde,

o "ma'na" ve "nükte"leri, günümüz Türkçe'siyle ifadeye gücümün yetmediği göz önünde bulundurulmalıdır. Okuyanlardan bağışlanmamı ümid ederim.

Nisan 1989 Konya
Prof. Dr. Hüseyin AYAN

ESER HAKKINDA

H. Ayan'ın MEB yayınlarından çıkan 104 sayfalık çalışması "*Ön Söz*", "*Fuzûlî'nin Eserleri Arasında Rind ile Zâhid'in Yeri*" ve "*Rind ile Zâhid*" bölümlerinden oluşmaktadır. H. Ayan, Nisan 1989'da kaleme aldığı "*Ön Söz*"de Farsça bilgisini ilerletmek amacıyla 1965'te çevirmeye başladığı Rind ile Zâhid'in Kemal Edip Kürkcüoğlu'nun tenkitli metnine dayandığını söylemektedir. Çalışmanın "*Fuzûlî'nin Eserleri Arasında Rind ile Zâhid'in Yeri*" başlıklı bölümünde önce Fuzûlî, eserleri ve şairin edebî şahsiyeti hakkında bilgi verilmiş daha sonra Rind ve Zâhid tiplerinin ortaya çıkışı üzerinde durulmuştur.

H. Ayan, Fuzûlî'nin Rind ile Zâhid'de mükemmel bir tenkitçi ve eğitimci olduğunu, tasavvuf havası vererek dünya ve kâinata dair görüşlerini bu eserinde ortaya koyduğunu, Rind ve Zâhid'in ağzından kendi felsefesini aktardığını söylemektedir. Eserde Rind, şairin gönlünden geçenlere Zâhid'se düşüncesine tercüman olmaktadır.

Çalışmanın 13-16. sayfaları arasında eserin özetine de yer verilmiştir:

[Fuzûlî, Rind ü Zâhid adlı eseriyle Farsça'ya olan hâkimiyetini ortaya koyar. Şâir, bu eserinde en zor konulara girdiği anda, nesir"den nazma geçer. (Bu küçük eserde 75 rubâî, 54 kıt'a, çeşitli yerlerde 18 beyitlik mesnevi, yer yer serpiştirilmiş beyitler ve bir mısra vardır.) İslâm dininin esaslarından gelen, inançtan doğan amel gibi mükellefiyetlerin yerine getirilmesini ele alırken, şiirden ve edebî sanatlardan ustaca faydalanır. En ağır inanç konularını, Rind ile Zâhid'in ağzından, geniş bir çerçeve

¹⁸ Sâlim Efendi tarafından 1804'te çevirilip 1869- da Tasvir-i Efkâr matbaasında bastırılan Mu- hâvere-i Rind ü Zâhid, Farsça aslından çok ağır ve külfetli bir dil, "Münşî"lik endişesiyle kaleme alınmış ve tercümeden ziyade, bir "şerh"tir.

¹⁹ Fuzûlî, Rind ü Zâhid, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi 1956, 15-80 s. (Ankara Üniversitesi DTCF yayınları No: 108).

²⁰ a. g. e. s. 9.

içinde tartışır. Bu sayede Fuzûlî, Kur'ân-ı Kerîm, Hadîs, Fıkıh ve .Tefsîr'e olan derin vukûfunu ortaya koyar. Kelâm (İslâm Felsefesi)'a, Tasavvufa ve Vahdet-i Vücûd'a dair geniş bilgisini açığa vurur. Rind ile Zâhid'in ağzından biz, ele alman konularda, Fuzûlî'nin ne düşündüğünü veya bunları nasıl anladığını öğreniriz.

İslâm dininin geniş çevrelerde ve çeşitli milletler arasında yayılıp kabullenilmesiyle bu dinin öğretilmesi ve Müslüman toplulukların eğitilmesi, gerekmiştir. Beş vakit namazın kılınması için mescid ve câmi müesseseleri doğmuştur. Câmi'de, Cuma günlerinde ve bayramlarda hutbe okunurken Müslümanların din bilgilerini genişletmek ve dünya görüşlerini pekiştirmek için vaaz ve nasihate de önem verilmiştir. Bunun yanında, İslâm ülkelerinde bazı tekke ve zâviyelerin de yavaş yavaş ortaya çıktığı görülür.

Câmilerde İslâm dininin şer'î hükümleri, Kur'ân-ı Kerîm ve Hadislerin zâhirî manaları ile iman esasları öğretilirken, genellikle câmilerin etrafında kurulan medreselerde de benzeri eğitim yapılmıştır. Buna karşılık, kökleri çok gerilere uzanan ve adına Tasavvuf denen bilgi kaynağı da tekke ve zâviyelerin eğitim ve öğretim konusunu teşkil etmiştir. Tasavvuf, inanç ve bundan doğan mükellefiyetleri, daha geniş bir açıdan mutâlaa etme temayülünü gösterir. İslâmî inanç ve mükellefiyetlere Allah korkusundan ziyade Allah sevgisiyle yaklaşır. Bu durum, zamanın akışı, içinde,, câmi ve medrese eğitiminin sonucu olarak zâhid tipini; tekke ve zâviyelerde yetişmenin sonucu olarak da rind tipini ortaya çıkarır. İşte Fuzulî, aramızda dolaşan bu iki tipi, rind ile zâhid'i ele alarak **"RİND İLE ZÂHİD"** adlı eserini yazmıştır. Bu itibarla Müslümanlar arasındaki bir iki tipi en müsahhas bir şekilde Fuzûlî'nin eserinde görmek mümkündür.

Fuzûlî, "Rind ile Zâhid" adlı bu eserinde mükemmel bir tenkidci ve eğitimcidir. O'nun eğitim ve öğretim, özellikle İslâmî eğitim ve öğretim için eskimeyen düşünce ve metodları bu eserindedir.

Eser hakkında yapılan araştırmalarda varılan ortak sonuca göre, Fuzûlî, bu eserine tasavvuf havası vererek dünya ve kâinata dair görüşlerini ortaya koyar. Kendi felsefesini Rind ile Zâhid'in ağzından kaleme alır.

Fuzûlî'nin bu küçük eserinde Rind, O'nun gönlünden geçenleri, Zâhid de düşüncesini açığa vurur. Sonunda şâirin düşüncesi duygusunda birleşir. Eserin kısaca özeti şöyle ifade edilebilir:

"... Acem diyarında, vakar sahibi, gayetle Allah'tan korkan ve çekingen bir Zâhid ve bu kişinin Rind adlı bir oğlu vardır. Zâhid, oğlunun zekâ ve istidadının farkına varınca ona öğütler vermeye başlar. Oğlan bu nükteli öğütlerin biraz daha açık ve kendi anlayacağı biçimde olmasını ister.. Nesirden ziyade nazımdan hoşlandığını imâ eder. Zâhid, Kur'-ân-ı Kerîm ve Hadîs'ten şiiir ve şâirle ilgili hükümleri okur.

Baba, oğlunu, şeriat bilimlerini öğrenmeye teşvik eder. Rind, öğrenme ve davranışların nelerden ibaret olması gerektiğini öğretmesi, için babasını sıkıştırır.

Yazı sanatını öğrenmesinin iyi olacağını söyleyen babasına, Hz. Peygamber'in "ümmî"liğini hatırlatır.

Yazı yazmayı öğrenmenin gerekliliğini kavrayamayan Rind'e, padişahlara yakın olmanın yollarını öğrenmesini öğütler. Rind: **"Yaratılmışın varlığından maksat Yaradan'a kulluktur."** cevabını verir.

Bu arada, "Var çiftçilik yap " öğütünü de' benimsemeyen Rind, ticarete de yanaşmaz: Sanatla uğraşmanın, belirlenmiş bir kısmet için sıkıntıya düşmekten başka bir şey olmadığını söyler.

Bu tutumuyla, oğlunun câhil kalmasından korkan baba, bilimin faziletlerinden, cehaletin kötülüklerinden örnekler verirse de oğlunda söylenenleri kabule dair bir emâre göremez. Zâhid, Rind'in her söylenene bir ters cevap vermesinden dolayı üzüntüye kapılır, çektiği emeklere yanar. Dünya nimetlerini elde edebilmek için çalışmanın mecburiyetini söyler. Oğluna daima iyilik ettiğini, kendisinden ise daima sıkıntıya düştüğünü ifade eder.

Babasının bezginliğini anlayan Rind, **"Meşakkat sırası bana ulaşıncaya ve geçim sıkıntısını çekinceye kadar, benim rızıkımı senin üzerine yazmışlar.."** der.

Zâhid'in "babalık hakkını" ileri sürmesine karşılık da, başının çaresine bakabileceğini, yolculuğa çıkabileceğini söyler. "Sefer" için alınacak tedbirleri sorar! Zâhid, yolculuğun tehlikelerini sayıp döker. Rind de onlardan korunmanın çarelerini anlatır. Eserin bu kısmında, medreselerde usulleri öğretilen cedel'in mükemmel örnekleri bulunmaktadır. Bu karşılıklı konuşmalarla devam eden yolculuklarında,

90 YAZILAR

önlere bir mescid çıkar. Rind, burasının ne olduğunu sorar.

Zâhid: "**Burası Allah'ın evidir. Temiz kalbli sûfilerin ma'bedidir. Kulluk yeridir. İblis'e buradan geçit yoktur!**" der.

Rind: "Mademki bu Allah evidir. Doğruluk ve temizliğin de başıdır... Bu ev, teklik, doğruluk ve temizlik makamıdır.. Bir kimse, ev sahibi için gerekeni, bilmeyince, O'nun evine nasıl girebilir?" der.

Zâhid: "Bozguncularla oturup kalkmazdan, dinden çıkmışlarla karışıp görüşmezden önce bu eve gelmesini, buradakilerin hidâyet nurlarından faydalanmasını ister. Rind, mescid'e girmeye razı olmaz. Baba ve oğul birlikte dolaşırlarken, önlere feleğe baş çekmiş, cennet bahçelerin den bir bahçede kurulmuş bir binaya rastlarlar. Her tarafından neş'eli sesler fişkırmakta kakhahalar arasında sazın sesi duyulmakta.

Rind: "Bu gönül açan yer neresidir? Duyduğum ne biçim sestir?" der. "**Bu şeytanın evidir!**" cevabını alır! Zâhid şarapla, ilgili âyeti okur. Bunun üzerine, Rind'in, akli başında insanlar gibi sözler söylemeye başladığını görünce de meyhaneye girmesine izin verir.

Rind, meyhanede gönlü aydınlık olan bir ihtiyar (Pîr) görür. O'nu incelemeye başlar. Bu ihtiyarın görüşü, sır cevherlerinin hâzinesini açar; aşk, onun namınlılığının, adının süsüdür; akıl, onun çocukluğunun. öğüncesidir! Bakışıyla, şarabı aranan şey yapmış, yaradılışa: "Elde etmeyi ve kalbin cezbelerini" vermiş!... Rind, selâm vererek oturur.

Pîr: "Ey delikanlı, garip görünüyorsun, ne iddian var, nereden geliyorsun? Yolunu kaybetmişsen sana kılavuz olayım, bir hacetin varsa yerine getireyim!" der. Burada Pîrle Rind arasında karşılıklı konuşmalar olur. Rind, Pîr'in dediklerinde, derdinin dermanını bulur. Acele olarak, sıkıntısının hallini ister. Pîr, sâkiye işaret ederek: "**Derdsizlik maddesi olan, rûhu cilâlayan şerbeti getirtir!**" Buna katılan "özel katkılarla" da "yavaş yavaş inanç bağıni şekilden kesip manaya ulaştırması, saplantı ipini mecazdan kesip gerçeğe bağlaması.." istenir.

Rind, burada gördüklerinden ve duyduklarından hoşlanır. Babasına dönerek, evvelce kendisine söylediklerini bir daha hatırlatır.

Rind: "Dikkatle fikir gözümü açınca düşündüm ki, mesciddekiler, kendileriyle gururlanmaktadır; meyhaneye çekilenler ise kendilerinde değiller." Mescidde ibadet edenlerin ibadetlerine olan güvenleri, onları gurur sarhoşluğuna atmış! Meyhanenin gafillerini hatayı itiraf etmeleri, gaflet uykusundan uyandırmış!..gibi sözlerle karşılaştırmalar yapar. Baba ve oğul "iyi", "Kötü", "Hakikat", "Mecâz", "Nefis", "Hevâ ve Heves", "Günâh", "Sevâb" .;. gibi deyimleri, sağlam bir mantıkla tartışırlar.

Sonunda Zâhid ile Rind, birbirlerine karşı gelmekten vazgeçip "teklik" mertebesine ulaşırlar.

Fuzûlî, son söz olarak: "Fânîlik köyünde, akıllı ile deli birdir. Denizin dibinde taş ile inci danesi birdir. İyi ve kötü sayma işi ortadan kalkınca mescid ile meyhaneye birdir" der.

Fuzûlî'nin böyle demesine rağmen, edebiyatımızda rind ile zâhid tipleri, şâirlerimize dünya ve âhiret düşüncelerini ortaya koyma imkânını vermede en büyük yardımcı olmuşlardır.]

RİND ile ZÂHİD

Bismillahirrahmanirrahim

(Rubâî)

Ey zâhidlerin namaz vakti secde ettiği,
Ey sana rindlerin yalvarma zamanı heves ettiği Allah'ım,
İster hakikat ehli, ister mecâz ehli olsun,
Herkes bir dille sana sır söyler!

Allah'ım, kulluk tekkesinin seçkin mezhepli zâhidleri hürmetine; sonunda ferahlık bulunan kadehin neş'esinden (Allah'a tevbe ediniz) kötülük meyhânesinin rindlerini nasipsiz geçirmezsın! Yalnızlık köşesinin temiz ahlâklı rindleri izzetine; benlik tekkesinin zâhidlerini (.. Ancak İblis dayattı, kibrine yediremedi..) sapıklığından uzak tutarsın!

(Rubâî)

Allah'ım, sen beni gururlu zâhid yapma!
Senin huzurundan uzak olan bir rind yapma!
Yokluğa bir ad götüren kişi yap!
Rindlikte ve zâhidlikte meşhûr etme!

Mutluluğun doğduğu kulluk evinde, ibâdet teşbihinin başından salavat zinciriyle peygamberliğin sonuncusuna ulaşan zâhid, ne hoştur! Anlayış güzelliğinin meyhânesinde irâde kadehini, şeriat sahibinin elinden alan bir rind ne hoştur! Aynı zamanda yola giriş tekkelerinin bir köşesine çekilerek onun tarafından kabul olunmanın çaresini araştırır ve tarikate girmenin zevkine ulaşır; ona uymanın yolunda bulur.

(Rubâî)

"Ey zâhidlerin arı gönüllerinde olan, ışık senden!
Şerîat binası, abadanlığa, senden ulaşmıştır!
Kırklar Meclisi'nde; dostlar birer birer,
rindçesine, şarâbı senin elinden içmiştir! der.

Allâhım, peygambere, onun temiz soyuna "ve pâk dostlarına selâm eyle! Bundan sonra, riyâ tekkesinin zâhidi ve hatâ meyhânesinin rindi olan nasipsiz FUZÛLÎ, bakmasını bilenlerin toplantılarında ve hüner sahiplerinin meclislerinde, hikâyenin anlatış teranesini şu biçimde duymuş ve rivayet kadehinin tortusunu bu yolda tatmıştır, ki: Acem diyarında, vakar sahibi, gayetle Allah'tan korkan ve çekingen bir Zâhid vardı. Söylendiğine göre, şöyle derler :

(Mesnevi)

Dünya kavgasından kurtulmuş bir fakîh; mihrapların beli ona saygı göstermek için bükük, tâc sâhipleri bile onun ayağının tozuna muhtaç; onun pabuçlarından feleklerin başına tâc yapılsa yeridir!

Vuslat yolunda ona uyan, Allah Teâlâ'ya yakınlık ve O'ndan kabul görmeyi dileyen; kabul makamının başında oturan bu kimsenin ilâhî cezbeye kapılmış dervişleri vardı. Her iki dünyaya bayrak açmış ve her bilimden nasibini almıştı. Bu zâhidin Rind adlı bir oğlu vardı. Kavrayış yönünden, zamanının bir tanesiydi. Henüz yüzünde tüy bitmemiş ve yaratılışındaki hikmetin manasını anlama gücüne ulaşmamıştı:

(Rubâî)

92 YAZILAR

Erdem ve olgunluk bahçesinden bir güldü.
Ululuk ve makam mâdeninden süslü bir cevherdi.
Aydın zihninin cilâsıyla parlaktı.
Hâsılı davranış hoşluğu ile terbiye güzelliğinin aynasıydı.

Zâhid, oğlunun zekâsının, istâdat güneşinin pırıltılarının kıvılcımını görüp ferâsetinin başlangıcından makbul olacağı anlayanca, bir gün oğlunun yüzüne öğüt kapılarını açtı; ona öğüt vermeye başladı:

Ey gönül bağlayan oğul; Ey kutlu tohum!

Bil ki, ilâhî hikmetin gereği ve gücünün irâdesi ile insan varlığının çamuru, tabiatın tersine yoğurulmuştur. Onların yer aldığı hakikatler defterine, alın yazıları değişik çizilmiştir. Bunların bâzısını **"Allah Teâlâ'nın doğru yola sevkettiği hidâyete ulaşır"** âyetince **"Dilediğini değerli kılar"** makamına ulaştırmıştır. Bazısını **"Allah Teâlâ'nın saptırdığına hidâyet yoktur"** âyetinin gereği, **"Dilediğini zefil eyler"** hükmüyle alçaklık çamuruna batırmıştır. Öylece kararlaştırılmıştır ki, herkes çalışmasının güzelliğiyle kendisine takdir edilen dereceye ulaşır.

Her kişi gayretinin mükemmelliğine göre, kendisine ayrılan rızık yudumlar. Dünyanın düzenini bozan yaşlanmanın gereği, kazâya güven olmaz!

Âdem Oğlunun birbirleriyle kaynaşmasını bozan üşenmeyi gerektirici kadere de inanılmaz!

Koşu yollarında isteklerin elde edilmesi ve meydanlarda bağış kapılarının açılması, bunların hepsi bu yoldaki binitlerin koşmasına ve bunları seçmedeki himmetle birlikte verilmiştir. İşin başında, hiçbir kişiyi aşağılık töhmeti altında bırakmasın ve istek yolunda, bir bahane ile çalışmaktan el, etek çekmesin diye, hepsi **"Hiç bilenlerle bilmeyenler, bir olur mu?"** âyetinde denenin ele geçirilmesine, **"Hakikaten insan için çalıştığından başkası yoktur!"** tembihine mukabil aklın kulağı açılmıştır! Bu sözden murat olunan şudur: Şimdi senin aslında varlığı düşünülen erdemlerin izlerini, gerçekten dışarı vurarak gösterme zamanıdır! İç dünyasında, kaybolmuş cevherler mahzeni olan latîf vücudunu, görünüşüyle de ortaya koymanın zamanıdır!

(Mesnevi)

Rind, bu nükteyi Zâhid'den duyunca,
Acemiliğinden aslına ulaşamadı!
Gönlümün sıkıntısını bilensin!
Bütün müşkilimi hallet!
Gerçi hüner kapılarını açtın,
Söz incisine açıklığın, fesâhatin yardımını verdin!
Sözü karıştırmaktan gaye nedir?
Bana açık olmayan sana gizli kalan şey nedir?
Bundan maksadın bana, olgunluğunu göstermekse,
Üstadlarının hepsine "Rahmet" olsun!
Vaaz ve öğüdün başını tutup, sözü karıştırmaktan vaz geçmelisin!
Söze, mazmun perdesi yapmayasın!
Sırlı söz arayanların gönlünü kırmayasın!
Mananın aslı, sözü süslemek değildir!
Herkesin anladığı "söz"dür.
Kabiliyetli kişilerin öğüdünü dinle.
İnsanlara, akıllarının derecesine göre konuş!" dedi.

— Zâhid: "ey Rind, sözünden, mensur cümlelerden nefretin ve manzûm olanlarına hevesin anlaşıldı. Karışık mensûr cümlelerden nefretin, bunların kavramasındaki kusurdan olduğu için mâzûrsun! Bunu anladım. Ama Allah Teâlâ'nın ve peygamberin merdût saydıkları nazmı sevmen ve ondan hoşlanman neden? Nazmın yalanda aşırılığa vasıta olduğu için şeriat yolunda gidenlerce adı kötüye çıkmıştır. Senin hatırındadır ki:

(Kıt'a)

Yalanı başkasına ileten, yalancının yerini tutar.
Akil onun varlığını hiçe sayar!
Sözün başını yalana bağlamanın sebebi ne?
Yalan, düşük itibarının sebebini kendisi de bilir!" dedi.

— Rind: "Ey Zâhid, 'Biz, O'na şiir öğretmedik' âyetinin manasından anlaşılan, şiir, peygamberden başkasına Tanrının öğrettiği şeydir! Ona ihanet ise yanlıştır! "Şüphesiz, şiirde hikmet vardır"ın manası öyle görünüyor ki, nazım, Muhammed Mustafa'nın râzı olduğu bir davranıştır. O hâlde nazmı kötölemek utanma eksikliğidir. Şunu bil ki, şiirin faydalı yalanı, zararlı doğrucu nesirden daha iyidir. Doğrusu, şöylece söylemezsen eğer yalandır :

(Rubâî)

Şerîatde, yalan söz söylenmez!
Yalan, meşrû değildir, mâkul de değildir!
Şiirin bu pâyesi yeter ki, onun kisvesine bürünen bu çeşit yalan bile herkesçe makbûldür!" dedi.

— Zâhid: "Ey Rind, yalancıları alkışla maktan vaz geç! Çok çalışkan ol ki, sanat, bunu öğrenmekten iyi, ilimden daha şereflidir. Hatırında olsun, yaşadığın sürece itibarım artırır,, öldükten sonra da onun iyiliği, hatırlanmam sağlar! Bil ki, bu gün neye heves edersen yarın unutursun! Hatırlayınca özlem çekersin! Hasret âhı ile içini yersin!

(Kıt'a)

İnsanın hamurunda, aklın feyzi bulunur.
Hepsinin tam toplamı, Tanrı'lıktan aşağıdadır:
Lâkin görünmeyen fazilet ve hüner, çalışmadan,
gayret etmeden, kuvveden fiile çıkmanın meydanına gelmiyor.
Kişi, akil ve hisleri, her hüneri kazanmak için bir fırsat
ve bir iş öğrenmeye ganimet bilmezse;
âzâsı gevşeyince pişmanlık fayda etmez!
Elinde âlet olmayan ustanın elinden hiçbir iş gelmez!" dedi.

— Rind: "Ey Zâhid, iyi dedin! Öğüt cevherini deldin! Ama benim elinden bir iş gelebilmesi için, senin tarafından bilgi yoluna yöneltmem gerekir!

(Kıt ' a)

Ben, şimdi yokluktan varlığa gelmişim!
Âlemin geliş ve gidişiyile kaidesinden haberim yoktur!
Senin bu âlemde ömrün olduğunca,
beni doğru yola yönelt. İşin gidişi nasıl oluyor? Kaidesi nedir?

İnsan, nefis olgunluğuna iki şekilde sâhipti: o ikiden nefsin keyfiyeti olgunluk ne şeşine götürüyor! Birincisi: görünen varlığıdır, onun başlangıcı, babasının emeğidir! İkincisi: mânevi varlığıdır! Onun başlangıcı da görmesini bilen mürşidin yol göstermesidir! Mâdemki tamamlama pâyesi ikincisindedir, mürşidin babaya öncelik kazanması, bu cümleden açıkça anlaşılır! Bunu bil!

(Kıt'a)

Bilgi, yaşlı mürşidin nefesini bereketinden,
Dervişlerin ölü vücûduna gelen bir rûhtur!
Dervişin hayatı, pirin nefesinin feyzindedir.
Çünkü, nefesin canı vardır, derler!" dedi.

94 YAZILAR

— Zahid: "Ey Rind, mademki bilim ve sanata kabiliyetin var, fayda ve zararın sonunu gözönüne getiriyorsun; sanat öğrenmeden önce bilime rağbet gösteresin ve bilim yolunun çöllerini aşasın! Bu güzeldir! Çünkü ilim, rûhânî tatlar zincirini kıyılatır ve Tanrı sırlarını bilmeye vasıta"dır!" dedi. Şöylece demişlerdir:

(Kıt'a)

Bilim Hakkı bilme cevherinin elde edildiği bir denizdir!
Bilimin değerini bilginlerden sor!
Bilimin tadını câhil ne bilsin?

— Rind: "Ey Zâhid, bilim öğrenmenin iyi olduğunu söylüyorsun! Benim de bunu elde etmemi diliyorsun! Şimdi öğret de öğreneyim! Onun ışığı ile de can mumumu alevlendireyim!" dedi.

(Rubâî)

Onu et ki bereketinden bir isteğe ulaşayım!
Kılavuzluğunla bir yere varayım!
Varlık iddiâsı, irfandan başka bir şey değildir!
Doğru yolumu göster de iddiâ ettiğime ulaşayım!

Sonra Zâhid, bir sahifeye, "elif" in şeklini çizdi. Rind, onun anlamını sordu. Zâhid : "Bu bilimlerin hâzinesinin kilidi ve kendi kendine ayakta durmaya gücü yeten Tanrıyı bilmenin esasıdır. Başlangıçta, kalem, 'levh'in üzerine işaret koyunca, birden ancak bir çıkar, kaidesi gereğince, kendisine "elif" şeklinde tecellî verdi" dedi.

(Rubâî)

Elif, hececilerin defterinin başında, bir harftir.
Zekâ bahçesinin süsü olan bir servidir.
Bâzen derd, bâzen deva şeklinde görüntüye sahip,
Binlerce görünüşü olan bir "TEK" tir!

— Rind: "Ey Zâhid, bu yazı öğretmenin başlangıcıdır! Yazı öğretmenin, Tanrıyı bilmenin şartı olduğu düşüncesi yanlıştır. İrfan yeteneği yazıya bağlı değildir. Peygamber Hazretlerinin ümmi oluşu bu manaya tanıktır", dedi.

(Kıt'a)

Yazı bilmenin, Tanrı'yı bilmenin sebebi olduğunda, kitapları bir araya getirmiş olan fâkih'in şüphesi var!
Yazının, Tanrı'yı bilmenin menşei olmadığına yakın hâsıl edememiştir.

Eğer yazı ise, o yazı (hat), gül yanaklıların yüzündeki yazıdır!
Yazı bilgisini kazanmak, dedikoduyu güçlendirmektir. Tanrıyı bilen konuşmaz, lâldir!

(Kıt'a)

Astronomi, dilbilgisi, fıkıh (İslâm Hukuku) ve felsefe bilmek, akılı yüceltmek ve sözü süslemek içindir.
Hak ehlinin bunlara ihtiyacı yoktur! Çünkü Tanrının yakınında akıl şaşkın, dil suskundur!

— Zâhid: "Ey Rind, yazı bilme Tanrı'nın bir feyzidir. Öncekilerin risâlelerinden ulaşılan faydalı alarak onunla sonrakilere ulaştırmak için din kurucularının sözlerini mütalaa yolu ve yakın ehlinin yolunun devamıdır," dedi.

(Rubâî)

Yazı sanatından bir eser olmasaydı;
Peygamber'in bildiğinden bize kim haber verirdi!
Mademki yazı, hüner ehlinin devamını sağlar;
O halde, Billhâhi, yazıdan daha hoş hüner yoktur!

— Rind: "Ey Zâhid, yazı bilme, kitapları okumayı sağlar. Kitapları okumak, meselelerde ihtilâfa yol açar. Meselelerdeki ihtilâf başıboşluğu istemek, bilgisizliğin delilidir," dedi.

(Rubâî)

Hünerliler de hep aykırı meşreplidir!
Kitaba herkes kendi düşüncesini yazar!
Onların yazısını bilmediğim, mutlaka iyidir!
Hiç olmazsa, kalem gibi, her yazıdan başım dönmez!
Bunda şüphe yoktur ki, kitap okumanın çokluğu,
şüpheyi gidermez, belki şüphenin artmasına sebep olur!

(Rubâî)

Ne kadar çok kitap okursan, işinde daha çok şaşırırsın!
Yazının karaltısı, akılların okuduğu
Şaşkınlık kalesinin bir şehridir.

— Zahid: "Ey Rind, gerçi bu şerefli bilim ve hoş teknik bilimleri mütâlaa yolu değildir. Bari makama ve padişah katma yaklaşma yolunu öğren! Yüce himmetliler, sadaret ve vezirlik payesine bu sanatla ulaşmışlardır. Dünyayı elinde tutmanın tadına ve ondaki işleri görmenin tadına bu vesile ile tatmışlardır," dedi.

(Kıt'a)

Yazı bilmenin yardımıyla bir kimsenin ayağını sevgi ve itibar ovasına basması ne hoştur!
Kişiliksizlikten, acizliğin adını "kanaat" koymaz! Acze gönül vermez! Derecesini yükseltme yolunu arar!

— Rind: "Ey Zahid, Bu dediğin, üzerinde ömrün tüketildiği dünya hesabını yüklenmekten ibarettir. Dünya hesabı ise, sonu cezaya varan ahiret hesabını içine alır, iki âlemin de hesabım verme durumu hesapsızlıktır. Bu yol, iki âlemde de azap çektirir," dedi.

(Rubâî)

Yolunun sonu yanlış olan bilimi, akıllı nasıl beğenir?
İnancın başlangıcı, kişiyi yerinden eder,
Hak yolundan ayırır, haksızlığa bağlarsa nice olur?
Doğrusu, saltanatın değerinden gaflette olan bir cahil, sultanlara yaklaşmaya eğilimi olan bir bilginden iyidir. Şöyle demişlerdir :

(Kıt'a)

Nefsine, nimete kavuşmanın yoluna yön vermezse de cahillik derecesi, en kötü mertebedir.
Gene de, hüner erbabının sultanlara yaklaşmasına sebep olan ve makam gereğini duyuran bilimden iyidir.

— Zahid: "Ey Rind, mademki yazı sanatından tiksiniyorsun, her an onu bırakmaya bahane ararsın, bari benim öğüdümü kabul et! Padişahlara hizmet etmenin kurallarım hatırında tut! Zira padişahlara hizmet, mutluluğu içine alır, padişahlık ve saltanat payesidir," dedi:

(Kıt'a)

Senin terbiyenin olgunluğu, padişahlara doğru yol verirse,

96 YAZILAR

iki cihanda da muradını bulman ümid olunur!
Dünya nimetinin neşesi, padişahların iltifatındandır.
Ahiretin rahatlığı, suçsuzların yardımındandır.

— Rind: "Ey Zahid, mademki yaratılmışsın varlığından maksat Yaradan'a kulluktur, yaratılmışın yaradılmışa kulluğu yaraşmaz! İnsanı insana tercih sebebi, Tanrıyı bilmektir; dilencilik ve padişahlık rütbesi değildir! Bil ki, padişahların beraberindekiler daima kederlidir. Sultanların yakınları daima aldatılmışlardır. Makbul görünenler, edebe uymanın acısını çekerler! Uzaklaştırılmış olanlar, öfkenin korkusunu çekerler. Bu işe heveslileri, dünyaya tapanlarda ara! Bu öğüdü, bilim rütbesini arayanlara söyleme!" dedi.

(Kıt'a)

Makam elde etmek için ömrünü, hakanların ve sultanların hizmetinde geçiren kişi,
kıyamet gününde hangi özürle, Tanrı yönüne bakar? Şaşarım!

— Zahid: "Ey rind, mademki hakanlar "hizmeti için yaşlısın, sultanlara yakın olmanın tadından haberin yok, o halde sevap yolu olan çiftçilikten biraz nasiplen! Zira tarlaya bir tohum atan kişi, iki cihan evini mâmur eder!" dedi.

(Kıt'a)

Var çiftçilik yap! Çiftçiliğin bereketi umumidir! Hem sana yeter, hem de bütün yabanî hayvanlara ve kuşlara! Sakın kusur etme! Onun ürününden hem kendin nasiplenir hem de başkalarına verebilirsin!

— Rind: "Ey Zahid, ziraat bir ziyandır! Menfaat ümidiyle bir sıkıntıdır! Rahat isteğiyle daima tohum serpmek gerekir. Kendini, ürünü gözler yapmaktır. Bu ise hayatın eksilmesini isteme şeklidir. Ölüm zamanım yaklaştırmaktır. Bu bilimin gerçeği bellidir: İrfan sahipleri katında çirkin sayılır!" dedi.

(Kıt'a)

Gerekli harcamayla ziraat yapan kişi, ürün ister ve onu gözler!
Böyle yola girmeyi, akıldan dışarı bil! Ömrünü kısaltır da haberi yoktur!

— Zahid : "Ey Rind, eğer çiftçilik işini zor görüyorsan ve ziraatta çalışmayı faydasız sayıyorsan, ticaret yolunu seç! İstenen gülü onun bahçesinden derle! Bu nimetlenme yoludur! Kişinin ihtiyacım giderme yoludur!" dedi.

(Kıt'a)

Halkın ihtiyacı, öldürücü bir hastalıktır! Tanrı'nın bereketinde o hastalığa ilâç vardır!
Tanrı'nın bereketi, sanki halkın ihtiyacım gideren tüccarın çalışmasıdır!

Rind: "Ey Zahid, ticaret, bir sevdadır.. Menfaat arayışı, halkın ihtiyacı ve dileğin yeri: ne gelmesi için iyisini satın almak gerekir. Fiyatın yükselmesini gözetmek lâzımdır. Bu manada halkın ihtiyacının çokluğu arzusudur.. Faydalanmak isteğiyle yani kendi iyiliğini halkın kötülüğünde görmektir. Bu yol, insanlık, yolundan uzak, irfan sahipleri yanında da hoş gitmez!" dedi.

(Kıt'a)

Geçim için alış veriş eden kişi, malı daima ucuza alır, pahalı satar.
Onun muradı kendi yararına halkın aldatılmasına vardığı için, rahatı az, zahmeti çoktur.

— Zahid: "Rind, mademki ticaret yoluna, gitmiyorsun ve bu sermayeden faydalanmıyorsun bari anlayış göster de sanat pazarlayanlardan bir sanat öğren! Sanat, minnetsiz bir kısmettir. Geçim güzelliğinin devamına sebeptir. Kazananın kazancından hem kendisinin hem de başkasının yemesi, kazanan için yeterli bir berekettir." dedi.

— Rind: "Ey Zahid, sanatla uğraşmak, belirlenmiş bir kısmet için, sıkıntının devamıdır. Sonu gaflete varan nefis kulluğudur. Yani; geçim aramadan, başka olgunluk kazanılmaz ve bütün kısmet aramayı nefis olgunluğu bilmeli! Bilesin ki, usta, sabahtan akşama kadar kısmeti için sıkıntıda. Akşamdan i sabaha kadar yorgunluğunun gidermek için uykudadır. Nazlı ömürceği böyle uykuda ve yeme içmede geçirmek kolaydır. Bu kadarcıkla da yetinmek cahilliktir." dedi.

(Kıt 'a)

Hayatını sanat öğrenme yolunda harcayan kimse, uykudan başka rahat göremez!
Ne biçim ömürdür ki, hayat için daima sıkıntısı sıkıntı için hayatı vardır.

— Zahid: "Ey Rind, bana muhalefet gösterdiğin ve çeşitli bahane kapılarım açtığın bu yolda, bilimlerden ve sanatlardan bir nasip alamamandan ve irfan fidanından bir meyve yiyememenden korkuyorum! Senin taliinin yola girmesi, ut edep kazanmada himmetinin dik "başlılığı başkalarına kalır! Cahilliğin ıslaklığı, kalb ocağındaki bilim zevkinin sıcaklığım sön dürür. Bilgisizlik ayıbını hüner sayarsın! Bilmezliği iyi bilirsin! İyi sanırsın!" dedi.

(Kıt'a)

Kişi cahilliğini itiraf ederse, ayıp değildir. Her bilgin başlangıçta cahildir. Cehaletini itiraf etmek, ilim sınıflarından bir sanattır. Nefsin ayıbı, cahilliğin ayıbından gafil olmaktır. Gerçi her noksan olana mükemmellik kondurmak yersizdir. Ama noksan olan, kendi noksanlığım bilirse, bir bakıma mükemmelliktir!

— Rind: " **Ey Zahid, bilgi ve sanat öğrenmekten gaye, Tanrı'yı bilme ise, Tanrıyı bilmenin kapsamı bu ufak şeylerin suçlamasından arınmıştır.**" dedi.

(Kıt'a)

Tanrı'yı bilme, bilginlik ve akıllılığın ötesindedir. Akıl ve ilim, Tanrı'nın söz ve fiilinden kör ve sağırdır. Hangi akıl, işin esasına, olduğu gibice ulaştı? Hangi bilgin, halin sonundan haberdardır? Bilim bahsinden elde edilen şey gönül sızısıdır, etme! Öğrenme endişesinin faydası baş belasıdır, çekme! Bu söylediğin yoklamalarla benim görünüşteki derecemi artırmayı araştırıyorsun, doğrusu, bir kimse ne kadar fazla cahilse, varlığı o kadar fazladır. Çünkü bilgin, geçim hususunda kendi tedbirine güvenir. Cahil ise işini Tanrı'nın keremine havale eder. Şüphesiz, Yaradan m kereminin sonucu, yaratıkların tedbirinin eserinden fazladır. Kısmette, Yaradan'a minneti kendisinden tutmak uygun değildir. Hüner sahiplerinden bazıları şöyle demişlerdir:

(Kıt'a)

Akıllı adam bir cahile: "**Niçin benim değilsin! Gamdan kederden uzaksın! Ben bu akıl ile nasipsiz ve fakirim! Sen o cahilliğinle neş'eli ve sevinçlisin!**" dedi.,

Cahil: "Sen bilmiyor musun ki, ben saygı değer, sen ise kahra uğramışsın! Ben Hakk'ın lutfuna tevekkül ederim, Sen ise kendi tedbirine gururlanırsın!" dedi.

— Zahid: "Ey Rind, kısmetin artması, Tanrı'nın yardımına işarettir. Azlığı ise O'na ihaneşin nişanıdır. Olmaya ki Tanrı, cahili yardımına ulaştırı ve bilgini de ihanet çukuruna ata; böylelikle cahil, bilgisizliğini, beğenilmesine sebep bilerek o makamda kala! Bilgin de bilgisini mahrumiyet sebebi bilerek ondan bir nasip alamaya!" dedi!

(Kıt'a)

Ya nimet içindeki cahilin ve yoksulluk içindeki bilginin hali Tanrıdan değildir!

Ya fakirlik ve yokluk derecesi, nimetten üstündür!

Eğer değilse, bilgiyi hafife almak nasıl mümkün olur? Cahillerin nimetine, nasıl "uygun ve yerinde" denebilir?'

98 YAZILAR

— Rind : "Ey Zahid, cahildeki nimet bolluğu ve bilgindeki sıkıntı Tanrı'nın kahr ve şefkatinden değildir. Belki hikmetin sırlarındandır. Her ne kadar devlet işlerinin yuları, cahillerin elinde ise de bilginlerin tedbirindeki güzellik sayesinde geçimlerini kazanmaları, onlardan kolaydır. Her ne kadar âlemin gerekli olan şeylerine el uzatan kişi akıl ise de cahili, hakkının bulunmaması sebebiyle, onun kabulü müşküldür. Bu hikmet, onun inayetinin genelliğine delildir ve bilgililerin tam olarak teselli bulmalarını gerektirir: Herkes Tanrı'nın yardımından nasibini alır ve herkes onun kerem sofrasından nasibini yer!" dedi.

(Kıt'a)

Dünya nimetini daima cahillere ulaştırması devletin düzeni için, hikmetin ta kendisidir. Bilgili kişi, akıyla cahile yaklaşabilir. Lâkin cahilin bilgiliye yakınlık kazanması zahmetlidir.

— Zahid: "Ey Rind, özellikle hayatın özünü sana harcadım, seni ortaya çıkarmak için zahmet çektim. Olmaya ki benim çektiğim zahmet ihanetine sebek olsun! Senin cahilliğinle ümit İpliğinin ucu el deh gitsin! Bilim kazanmanın yokluğu perdesi, senin bağlı bulunduğun soyu gösteren yüzünü örter. Senin cahilliğini öğrenen herkes beni ayıplamaya çalışır." dedi.

(Kıt'a)

Bir kul, dünyada ad bırakmak için, bir ömür boyu meşakkat çeker ve çocuk besler; terbiyenin güzeli çocuğa tesir etmez de babasının adım yele verir yüzü suyu dökerse, o kimse için ümid yoktur!

— Rind: "Ey Zahid, çocuğun vücudundaki cahillik eserinin, babasına ihaneti gerektirir, deye söylediğin şey, hatanın ta kendisidir. Uygun olmayan bir düşüncedir. Çünkü hikmetin gereği, insanların eşitliğine cevaz vermemiştir. Her iki kişinin arasına bir farklılık derecesi koymuştur. Çocuğun kötü olması, babanın güzel adının menşeidir. Bu sebeple benim hünersizliğim senin güzel bir adının ve hünerinin. mükemmelliğindedir." dedi.

(Kıt'a)

Bilgili çocuk eğer ondan daha bilgili olursa, Babasının bilgisi bu kadar değildir, diyecekler. Öğretme sıkıntısının belasından sonra babaya; bilgisizliğinin isbatından başka, çocuğun bilgisinden ne fayda vardır?

— Zahid: "Ey Rind, bilim elde etmede, anlayış kusuru, sana engel ise, taklide uymaya ne olmuştur? Kulluk çilehanesinde çile çeken benim arkamdan niçin gitmiyorsun? Çile caddesinin yolcusu olan bana uyararak niçin yürümüyorsun? Eğer bilim öğrenmede yanılırsan,, görünen saadet kapılarını senin yüzüne kapar, işinin güzelliği senin eksiğini tamamlar. Kendini Hakk'ı arayanlara ulaştıramasan da Tanrının yardımıyla taklidçilerin sırasından kalmazsın!" dedi.

(Mesnevi)

Ey bu dar çerçevede bilim ve hüner kazanmayı istemeyen kimse!
Geçimini kolaylıkla geçirdiğin için şükret!
Bir horozdan da kalma! Bak, ne yüzden vakti tanıyan olmuş?
Elbette Hakk'a şükretmek için zamanı biliyor!
Tanrının verdiği dane ve su için yüzünü göklere tutuyor ve başını yere koyuyor!

— Rind: "Ey Zahid, Sana uymaktan dolayı bana bir ar yoktur! Seni taklit yolundan daha güzel bir iş yoktur! Ama senin evinde çile araçlarından başka bir şey yok, bende de sadece çile çekmek için yetenek yoktur! Cihanda insanı memnun edecek araçlarla doludur! Senin evinde ise bunlardan hiçbirisi yoktur!" dedi.

(Rubâî)

Cihan gönülleri hoş eden şeylerden mamurdur!
 Neş'e ve sağlığın ışığı ile aydınlıktır!
 Benim gördüğüm kadarıyla senin gam ve keder evin, cihan mülkünden yüz, kat uzaktır!
 Bilesin ki, insan yaradılışında çileden; nefsi terbiyeye zorlanmaktan tiksirmek acayip değildir!
 Özellikle çocuğun tabiatında güçlüğe katlanmak ve zahmeti üstlenmek yoktur!

(Rubâî)

İnsan, tabiatıyla, oyuna ve eğlenceye mayildir.
 Nefsini terbiyeden tiksilmesi garip değildir.
 Özellikle çocuğun, yaradılışındaki naziklikten dolayı, sıkıntıya katlanması mutlaka olmaz!

— Zahid: "Ey Rind, dünya rahatını sağlayan şeyler, yolun tuzağıdır! Bilim ehlinin yolu ondan sakınır. Bunu bilen dünya ehlinen himmet elini çeker, tereddüt vadisinden bir köşeye çekilerek oturur. Çünkü Tanrı, ferahla gamı insanlara arzemiştir. Öylece kararlaştırmıştır ki herkes ikisinden de nasiplensinler! Hiç kimse ikisini de müşahededen uzak kalmassınlar. Her kim dünyada birisine gönül koyarsa, ona ahirette onu vermez! O halde akıllı olan dünyada gamı ve kederi seçer, ta ki ahirette keder görmeye! Dünyada ferahı salıverirse, ahirette ele geçire!" dedi.

(Kıt'a)

Dünya ile ahiret birbirinin zıddıdır! Burada olan ne varsa orada yoktur.
 Dünyada rahatı olmayanın ahirette gönül rahatı vardır.

— Rind: "Ey Zahid, haşa ki Tanrı'nın hikmeti, güzel olmayan şeyin icadına cevaz versin? Gariplerin yoluna bir tuzak yerleştiresin? Elbette her ne yaratmışsa güzeldir! Koyduğu her kaide en güzel üslupladır! İyi ve kötüyü yapan, tabiatların zıtlığıdır. Yaradılışın gereğinden dolayı, güzellik perdesi sanat eseridir." dedi.

(Rubâî)

"Adem'den "vücut"a gelen ne varsa, Tanrının kudretine mazhar olmuş,
 O'nun yaratmasının eseridir.
 Âlem'in binası güzel değildir, diyen kimse, bundan güzel olması gerekir, demiş olur.
 Bu işe hatanın kendisidir.

— Zahid: "Ey Rind, dünya işlerinin binası kötü olmasaydı, Hak yolunun yolcularında' "mekruh" görünmezdi. Dünyanın çirkinliklerini müşahede etmek, uyanıkların işidir, sön henüz uykudasın! Dünyanın ayıplarını anlamak, yaşlıların işidir, sen henüz gençlik gururundasın! "Bilgili" ol, olanların güneşi, seni aydınlatsın! Nefsin cihanın iyi ve kötüsünü anlatsın!" dedi.

(Kıt'a)

Hak ehli, hela ve gam tuzağına yakalanmıştır. Dünya, hela karargâhı ve gam konağıdır!
 Bu harap dünyanın zulmü ve vefasızlığı, herkesçe meşhur olduğundan, açıklanmaya ihtiyacı yoktur!

— Rind: "Ey Zahid, Hak ehlinin dünyayı kötü demeleri, onun güzelliğine işarettir. Çirkin saydıkları, onun sevimliliğinden kinayedir. Yani her kim onun tadını bulursa, itaat yolundan yüzünü çevirir. Onunla meşgul olmaktan başka tarafa gidemez. Varlığın gayesinin ondan başka olabileceğini sanmaz! Olgun insanlar, onun kötülüğünden dolayı dünya sevgisinden vazgeçmiş değillerdir; akıllı nefse üstün kılmaları da! Belki dünya, mükemmel bir sanatkârın eserlerinin görüldüğü yerdir! İrfan sahibinin yol göstericisi, cahilin yolunun engelidir. Onu bulan kimse, ona gönül koymazsa ne hoş olur? Ele geçirmek zor, elden kaçırmak kolaydır!

(Kıt'a)

Dünya kötüdür, fakat gönlünü sebatla zamane araçlarının varlığına müttasıl bağlayan için hoştur!

100 YAZILAR

Dünya varlığıyla vardır. Varsa yok gibidir. Yoksa var gibidir!

— Zahid: "Ey Rind, dünya geçim araçlarının elde edilmesini dirlik sanma! Ayrılığın ta kendisidir. Bu araçların bir araya getirilmesini rahat, deme! Kargaşanın ta kendisidir! Her kim dünyada mühim işlerinin tamamlanmasını, esenliğin kaynağı bilirse, daima sıkıntıda kalır. Çünkü nimetlenme yolları pek çoktur, onların tamamlanması ise güç! Dirlik içinde dirlik aramayan kimsenin hali hoştur. Olmayacak şey için de perişan sözler söylemeye kalkışmaz!" dedi.

(Kıt'a)

Hırslılar, dünya geçinme araçlarını isterler. Onların ümidine göre, dirlik, rahatlık makamıdır! Onlar daima bu incelikten haberdar değillerdir ki: Kayıp olan rahatı arzu etmek, zahmetin ortaya çıkmasıdır!

— Rind: "Ey Zahid, her kim yüce anlayışının yardımını eliyle ve irfan sahibinin beğeneceği tavrının müsaadesiyle, dünyayı, rahatın ta kendisi bilirse, dünyaya, sıkıntı yeri demesi muhaldir!" dedi.

(Kıt'a)

Cahillerin sıkıntısı fakirlikten, rahatları ise zenginliktendir. Bu sebepten bazen rahatları, çok kere de sıkıntıları vardır.

Fakirliği rahat bilen dertliler ise rahatın ta kendisidirler, sıkıntının adım bile bilmezler.

— Zahid: "Ey Rind, Mademki fakirlik derecesinin yüceliğini biliyorsun, niçin himmet atını, bukağı sıkıntısından kurtarmıyorsun? Gaflet içindekiler, fakirlikten tiksiniyorlar mazurdurlar. Ama sen fakirliğin tadını bilirsin, senden bu hal uzaktır! Nefsini sıkıştırıp yola getirmeye uğraş! Nimet kadehinden gaflet şarabını içmeye değil!" dedi.

(Rubâî)

Tanrı, kısmeti yoktan var etmiştir. Onun maksadı senden kulluk ve itaat idi.

Şimdi sen rahat ve esenlik dileğindesin! Haşa, gösterdiği yolun tersine gider olmayasın!

— Rind: "Ey Zahid, Tanrı, mükemmel tedbir alan ve adaletli hikmet sahibidir. Her işe bir yer göstermiş ve her yere bir işi kararlaştırmıştır. Gençlerin, yaşlılar gibi davranmaları yola, yordama aykırıdır. Yaşlıların gençler gibi hareketi ayıplanmıştır. Çile ile nefsi terbiye, erişkinlere emredilmiştir. Kulluğun meşakkat kapıları onların yüzüne açılmıştır. Yeni yetişen bostan görünüşlü ve şaşkınlık çölünün başıboş gezenlerinden olan bizlere değil! Tanrının emrine aykırı söz söyleme ve nefis terbiyesi için bende çile çekmeyi arama!" dedi.

(Rubâî)

Görünüşümde bile olgunluk hâlâ bende yoktur.

Beğenilen zahitliğin yolu yordamı da bende yoktur.

Söylediğin söz, senin aklından benimkinden değil!

Eza kapısı senin üzerine açılmış, benim üzerime değil!

— Zâhid: "Ey Rind, mademki sonunda her meşakkatten tadılacaktır ve çilenin yükü, işin sonunda çekilecektir, iyisi gam ve kedere razılığı bugünden seçmelisin! Sonu olmayan ferahı görmezsin; böylece dünyanın mihnetine alışırın! Bir rahat da yetişse nefret edersin!" dedi.

(Kıt'a)

Gönlünü sıkıntıya öyle alıştı ki, senin sıkıntı dediğinden kişiler lütuf görsün!

Kime gamdan ferah ve üzüntüden rahat gelmezse, onun rahatı üzüntüye vesile olur, ferahlığı da gam ve kederin ta kendisidir.

— Rind: "Ey Zahid, dünya lezzetini görmeyenin ondan elini, eteğini çekmesi kolaydır! Mecburi yokluğun adını himmet koymak, iş midir? Zenginliği bulamamaktan gönlü fakirliğe vermek, iş midir? Asıl hüner, dünyayı ele geçirip terk etmektir! Yoksa olgunluktan değil, onun yokluğundandır! İrfan sahiplerinden birinin dediği gibi:

(Kıt'a)

Dünyayı ele geçirmek kime güç geldiyse, sonunda çaresiz, yüzünü yok olmak ve fakirlik yoluna koyuyor! Hikmetler divanında onun vasfı şöyle yazılıyor: O dünyayı terk etmiştir yahut dünya onu terketmiş!

— ZaMd: "Ey Rind, mademki her ikimiz de Tanrı'nın yarattığıız ve tesadüfen vücut mihnetinin tuzağına düşmüşüz, şaşılacak şey ki, bana zahmet çekmek, sana daima oyun, eğlence yolu açılıyor!" dedi.

(Rubâî)

İki kişi gurbette aynı evi paylaşırlarsa,
Yardımlı hevesle yapmaları gerekir.
Onlardan birisinin sere serpe oturması,
Diğerinin üzerine sadece korkunun kalması zulümdür.

— Rind: "Ey Zâhid, bilgisizliğimi itiraf etmek beni beladan kurtarmıştır. Seni akıl lafı bela çukuruna atmış! Dünyaya değer vermemem beni korkudan emin etmiş, bunun tersine senin gönlüne yara açmıştır." dedi.

(Rubâî)

Çocuk, vücutuna bir değer vermedikçe
rahat ve esenliğe ulaşmış olacaktır.
Ne zaman ki dünyada akıldan söz eder,
Bir an bile korkudan kurtulmayacaktır.

(Rubâî)

Cihan gam ve kederinin sevdası büyük bir belâdır.
Ahiret düşüncesi acıklı bir azaptır.
Bu ikisi de aklın gururunun sonucudur!
Deli ile çocuğun bu ikisinden de korkusu var mıdır?

— Zahid: " Ey Rind, akla Bağlı olmakla bana azap gerektiğini bilgisizliğinden dolayı sana oyun ve eğlence görüldüğünü kavradım. Ulaştırdığım bu oyuncaklar sana neredendir? Senin muhtaç olduğun şeylerin isbatmdan bana ne?" dedi. v

(Kıt'a)

Ey oğul, değerli ömür, senin varlığına harcandı. Yarısı da senin eğitimin yönünde telef oldu. Bütün vücudum senin için sarf olundu. Bana senden ne fayda?
Acaba inci yetiştirmek, sedefe karşılık olarak ne verir?

— Rind : "Ey Zâhid, bana açıkça zulmetmişsin! Lütuf sanıyorsun! Bana çirkin aşağılık ulaştırdın! Karşılığında acıma gözüne sahipsin. Dünya belâ yeridir ve kötülük ve sıkıntı kaynağıdır. Senin vasıtanla bu tuzağa yakalandım. Onun mükâfatım yerine getirmem acayip değildir!" dedi.

(Kıt' a)

Yokluktan varlığa gelmene sebep benim. Babanın oğluna bu bir inayettir.
Oğlu da: Öğünmeyi azalt, cihanda sıkıntı ve kederden başkası yok!

102 YAZILAR

Sıkıntı ve kedere vasıta oldun! Yetmez mi? dedi.
Bilesin ki, dünya mihnet hanesinde baba, oğlunun kılavuzudur.
Oğul da ahiretin tereddüt yerinden babanın yoluna seddir.

(Kıt'a)

Ey baba, beni dünyada kederin esiri yaptın! Ben, Tanrıya boyun eğmene engel oldum.
Mademki zaman mükâfat yeridir, sıkıntıya razı ol Güzel istiyorsan güzellik yap, kötülük yapmışsın,
kötü gözlüsün!

— Zahid: "Ey Rind, senin sözlerinden şu anlaşıldı; davranışlarının şeklinden de şu bilindi:
araştırmadan her şeyinin tamam olmasını istiyorsun! Bu arzu, Anka gibidir! Güzel hatırım, sıkıntı
çekmeden neş'e arzusu getiriyorsun. Bu dilek kimya gibi bulunmaz şeydir!" dedi.

(Kıt'a)

Bu şekil dünyası, bir işyeridir: Onda olan herkesin bir işi vardır.
Ey yetişkin adam, senin bir işin yok! Yürü, elbette hırsızlık yaparsın!

— Rind : "Ey Zâhid : tedbirini almadan geçinme, ben gafile mahsus değildir. Bu rahatın bereketi
bütün hayvanlara şamildir. Bütün canavarlar rızıklarını yiyorlar.. Tedarik ve tedbirlerinden dolayı
minnet çekmiyorlar. Yiyeceğinin tedbirini almada şaşkın olan insan, elbette hayvandan daha eksiktir.
Eğer işsizlere yiyeceğin sağlandığı yere geçiş yoktur dersen, tevekkül et! Tevekkül kötü bir iş değildir!
dedi.

(Kıt'a)

Rızık işinin tedbirini alanların dedikleri, boşuna söylenmiş bir sözdür.
Acaba dağlarda ve çöllerdeki vahşi hayvanlar ve gece kuşları, rızık için ne tedbir alıyorlar?

— Zahid: "Ey Rind, gerçi senin hayatın 'benim ruhumun mumunu parlatıyor. Ama seni üstlenmem,
can ipliğimi yakıyor! Niçin ki, öğüt almaya isti 'dadın ve istenen şeyin ucunu tutup onu kavraman var!
Benim gibi nefsin terbiye yükünü çekmeye tahammülün yok! Ne de başkaları gibi nimetlenme
mezesini tatmaya tahammülün yok!" dedi.

(Rubâî)

Yoksulluğa, darlığa razı olursam devamlı değildir!
Nimetlenmeye meyi edersen, bunun için araçların yok!
Tekkede zâhid olsan fakirliğin yok (Fakirliğe inanmıyorsun).
Meyhanede rind olsan, saf şarabın yok.

— Rind: "Ey Zahid, mübalağanın sınırını aştın! Münakaşayı ifrata götürdün! Ben ne zaman senden
rahat etmenin çarelerini sorsam, sıkıntı yolunu gösterirsin! Yeme içmeden bir söz desem bana
meşakkat kapılarım açarsın! Bahane yolunu geç de bolluk ve nimet içinde yaşamının sebeplerini
önüme koy; fırsat ganimettir geçikme ziyan getirir!" dedi.

(Rubâî)

Nazlı ömürcüğün geçtiğini anla!
Bak, nasıl ağlaya, inleye geçiyor!
Ömrümce yeme içme ve eğlenmeyi görmemişim!
Böyle geçen bir ömüre, yüzlerce yuh olsun!

— Zahid: "Ey Rind, görmüş olduğun şekliyle ve defalarca benden işitmiş olduğun kadarıyla, benim
evimde, nefsi terbiye vasıtasından başka bir şey yok! Senin de bunlara rağbetin yok Bundan sonra
istediğini başka yoldan ara! Gönlündekini başka bir kimseye söyle!" dedi.

(Rubâî)

Benim evimde olanı bilirsin!
Belaya meylin varsa, "Bismi'llah" de, başla!
Rahatı arıyorsan, başka kapıyı çal!
Sana rahat ve bela yolunu gösterdim!

— Rind: "Ey Zahid, şimdi meşakkat sırası bana ulaşıncaya ve geçim sıkıntısını çekinceye kadar, benim rızkımı senin üzerine yazmışlardır, ulaştır! Benim rızkımın senin boynunun borcu olduğunu bil! Zaruri ihtiyaçlarım senin borcundur! Geçim derdi benden uzaktır!" dedi.

(Kıt'a)

Kendisi için çalışan işçiye ücret veren kişi, Ahmaklar gibi, yalandan davranırsa, bilgisizdir.
Kendi işini kendisi seçtiğinden, işçinin rahatını beğenir.

— Zâhid : "Ey Rind, bana hangi ücreti vermiş de seni üzerime almanın ilmiğini benim boynuma tereddütsüz atmışsın? Bu manaya uygun:

(Rubâî)

Varlık dünyasına yokluk âleminden,
senin varlığın adım attığı günden beri,
sen benden ihsan ve ikramın hepsini görmüşsün!
Bense senden cevri ve sitemden başka bir şey görmemişim!" dedi. .

— Rind: "Ey Zâhid defalarca öğüt yoluyla dedin ve bu adla va'az cevherini deldin! Dünya her ferah için bin gam ve keder veriyor.. Her bir balın yanına bin zehir koyuyor. Bilesin ki, evlenmeye kalkışmanın tadı bal gibidir. Ama çocukların vereceği sıkıntının zehri ile yüklüdür. Yeni gelinin katılması serveti bir ferahlıktır Ama ev bark düşüncesini birlikte getirir.

(Beyit)

Ey gönlüne, evlenme ve nikâhlanma düşüncesi getiren kimse, ihtiyatlı hareket et, zira ayağını mihnet tuzağına koyuyorsun! Mademki o baldan tatmışsın, zehirden kurtuluş çaresi yoktur! Mademki o ferahı görmüşsün, o gamdan kurtuluş yoktur! Annemle evlenmede, beni üstlenmenin ücretini düşünmemişsen, uzağı görmemişsin! O zaman düşünmüş de şimdi bahane ararsan bu mürüvvet değildir;" dedi.

(Rubâî)

Kadınla beraber yatmaktan sevinen adama "Azad" deme!
Ebediyete kadar bağlı tutsaktır.
Ama Onun bağı kadın değildir.
Gerçekte, çocukların gözetimi düşüncesine tutsaktır.

— Zâhid : "Ey Rind, dünya düzenin gereği olan nikâhın bereketine, olmaya ki, bela sebebi diyessin! Ademoğullarının çoğalması yol olan evlenme şerefini, olmaya ki, mihnet kaynağı bilesin! Bilesin ki, güzel yüzlü kızlara takılar takarak kavuşmak, namuslu bakirelere, şeriat kanunu üzere yaklaşmak iki cihanda saadete ulaştırır. Can ile gönülün rahat kaynağıdır. Hem neslin bakası onlardan hâsıl olur. Onları görüp gözetme, evin korunmasına sebep olur. Hem kötülüklerden nefsi korurlar, hem de işleri görmede gayreti harekete getirirler." dedi.

(Kıt'a)

Ustanın geçim aklının kıpır danışında kadın nedir? Zemanе işinde kimin karısı yoksa güçsüzdür!
Yetişmemiş erkekte her hüner, feragatten oluyor! Kadın sahibi olan, dediğin her sanatta ustadır!

104 YAZILAR

(Kıt'a)

— Rind : "Ey Zâhid, kadın sevgisinde yanlış hayal etmişsin! Nikâha rağbet hususunda da hayaline yanlış düşünce getirmişsin! Bilesin ki, kadınlara yaklaşmak devasız bir derttir. Onları tabiplere göstermek ise utanmayı bırakmaktır. Uykuda iseler, onların korunması büyük bir belâdır. Çirkin iseler onlarla konuşmak acıklı bir azaptır. Onlarla devam etmek sağlığa zararlıdır. Onları boşanması, üzüntü sebebidir. Kadın seven erkek, düşman besleyen akılsızdır! Çünkü kadın daima kocasının ölmesini ve kendisinin kalmasını gözler." dedi.

(Kıt'a)

Kadın bir evde devamlı kalmasını isterse, Duasında, kocasına beddua etmiştir.
Koca, karısının ölümüne üzülürse, "Öl!" de! Çünkü onu düşmanın ölümü kederlendirmiştir!

— Zahid : "Ey Rind, babası ölen her evlat, babasızlıktan ölmeyecektir. Anasız kalan her çocukta can vermeyecektir. İnkâr etme ki, ben de erkeğim! Seni olayların çilesine ısmarladım. Bana acı ve yüklendiğin için hakkından gel!" dedi.

(Rubâî)

Baba şefkatine oğlunun rızkını koyan, çocuğun yüzüne, anne memelerinden kısmet kapısını açtı.
Çocuk eğer ana ve babasından uzak düşerse, varlığı sebebini ana ve babasından başkasına verebilir.

— Rind: "Ey Zâhid, kendine nisbetle senin ihsan istemen, kendine sıkıntı vermek değildir. İddia olunan belki senin payeni yükseltmektir. Çünkü senin iddian, Allah rızasıdır. Dünya lezzetlerini terktir. Bu her ikisi de, babanın oğlunu görüp gözetmesinde açıkça vardır. Mademki sen bu devletin ortaya çıkmasını, kendi zamanının şerefi bilmiyorsun, iddiacının iddialarını üzüntü sayıyorsun, o halde bana, senin temiz kalbinden keder tozlarını silmek gerekmektedir. Senden uzaklaşmak da istiyorum, böylelikle sen kederden kurtulursun, ben de minnetten!" dedi.

(Rubâî)

Dostluğun incinmeye sebep olursa, dostluk da senden incinip yaranılır.
Dostluk et de çabucak onun dostluğunu bırak!
Senin dostluğundan dostunu yaka silkmeye bırakma!

— Zâhid: "Ey Rind, bana acayip bir şey oldu. Garip bir çıkmazın önüne getirdi: Ne senin isteklerinin çokluğundan, seni görüp gözetmeden kendimi alabiliyorum, ne de doğuştan gelen sevgimden dolayı sana gurbet yolunu; gösterebiliyorum!" dedi.

(Rubâî)

Sana arzu kapısını açmak zor! Ümitsiz, sefer yolunu göstermek zor!
Bundan daha zor olan bir işi kimse görmemiştir: Seninle olmak da zor, olmamak da zor!

— Rind: "Ey Zâhid: Bu ayrılığa niyet etmek ve bu yolculuğa yönelmekte iki fayda hatırıma geliyor; iki çeşit yararlanmayı düşünüyorum: İlki odur ki, benimle ilgin kesilince, vakitlerinin tamamını Tanrıya kulluğa sarf edeceksin, bu da senin için Tanrı'ya yakınlık demektir. İkincisi odur ki, benim için de senin sevgine yaslanma kalmayınca ve gurbet ceza zehiri tattırınca; belki yaradılışımın dik başlılığı, bilim öğrenmeye razı olur. Kocalmış gönlüm belki bilim kazanma yolunu tamamlar. Bu da bana devlet sermayesi olur." dedi.

(Rubâî)

Nefis, gurbet tuzağının esiri olmayınca, Mihnet ve meşakkatten incinmez.
Geçim için bilim ve sanat kazanma yolunu aramazsa, bu o kadar acayip değildir.

—Zâhid: "Ey Rind, mademki dönmek üzere yola çıkma bayrağını çektin, tek başına yolculuğa karar

verdin, dikkatli ol! Gurbette pek çok belalar önüne çıkar Yalnızlık vadisinde sayısız sıkıntılar yüz gösterir. Her adımda bir yankesici, saf kimseleri avlamağa hile tuzağı kurmuştur. Her tarafa bir kurnaz, habersizleri aldatmak için hile düşeği sermiştir. Olmaya ki bir hile ile seni avlayanlar ve seni aldatarak, benim iyi adımda yaralar açılır!" dedi.

(Rubâî)

Görünüşte aldaticılar, daima İblistir. Her yol başında yüzlerce tuzak kurulmuştur. Dikkatle adımı atmayan kimse, her arzusunda elbette tuzağa düşer.

—Rind : "Ey Zâhid, bana sefere çıkarken alı nacak tedbirleri öğret, gurbet yolculuğunu hatırlat da kimlerden korunmam ve kimlerden sakınmam gerekir, bileyim. Gurbet belalarının çeşitleri nelerdir, kimlerle konuşsam iyi ve uygun olur, bildir! dedi.

(Kıt'a)

Yolculuk görmemiş bir kimse, memleket görmek sevdasıyla gurbete düşerse; yolda, şefkatli, iyi bir arkadaşı da yoksa, ona bilginlerden cihan görmüş birinin öğüdü, arkadaş olarak yeter!

— Zâhid: "Ey Rind, bilesin ki, bir adamın ömrü boyunca, dört tehlike önüne geliyor ve dört tehlikeli hal yüz gösteriyor:

Birincisi: Çocukluk devresidir. Bileşimin gevşekliği ile onun hakkında noksan akıllı kadınların verdiği acıyı uzaklaştırmak ve menfaatini aramadaki acizliğidir, iyi olsun diye ne kötü işler gösterirler? Beğenilmeyecek cinsten terbiyeciler, onun terbiyesi hususunda isabetsiz fikirleriyle nice fenalıkların kapılarını açarlar?"

(Rubâî)

Ey ihtiyar, yeni yetişen çocuktan gafil olma!
O aşkın yeterince zor bir hikâyesi vardır!
Dadısında içtiği süttür, deme! Cahil kadınların elinden zehir içiyor!

İkincisi: Güzel kadınlardır. Kasıtlı, zinayı adet edinen oynak bakışları ve yanlış düşünceli zevk sahipleri yalanları doğruya benzetinceye kadar, ne hileler oynarlar ve ona dostluk görünüşü altında nice düşmanlık ederler!

(Beyit)

Ay yüzlülerin yanağının çevresi bir hatla örtülüdür. Bu, kötü göz, güzel yüzlülerin yüzünden uzak olsun, diyedir!

Üçüncüsü: Gençlik gururudur. Gönül avlayan güzellerin aşkı ve utanmaz işvelilerin oyunu vasıtasıyla, kim bilir hangi salman servinin cilvesinde huzursuz ederler, kim bilir hangi kanlıya tutkun ederler?

(Rubâî)

Ey gönül, sağlıktan uzak düştün! Gönül kapan güzellerin aşkına düştün! Sana gözümden bakış veya zülfümünden verdim. Seninle ne yapayım, yüzlerce helaya düştün!

Dördüncüsü: Yaşlılık zamanıdır. Güçlerin zayıflaması ve dünya endişesinin artmasıyla, cahillerin elinden ne cefalar çeker? Hasret kadehinden nice zehirler içer?" dedi.

(Kıt'a)

Nefis, gençlikte cahilliğe, yaşlılıkta akla sahiptir! Yaşlılık güçsüzlük, gençlik güçlülük zamanıdır! Güçsüzlük akla ve güçlülük cahilliğe sahip oldukça, gençlerden yaşlılara eza, cefa gelmesi akıldan uzak değildir!

106 YAZILAR

— Rind: Ey Zâhid, insan yüzüne açılmış dört tehlike hikmetinde, her tehlikeye birer nimet konmuştur. Bunlar yaraya merhem olabilir. Sıkıntıya hazır olmayı gösterebilir. Çocukluk zamanını acizliğinde, iki cihandan da habersizlik vardır. Güzellik sahibi olmanın fitnesinde, benzerlerinde ve akranlarında farklı kabul edilmenin cazibesi vardır. Gençlik gururu, rahata ulaştıran bir aşkın kaynağıdır! Yaşlılığın güçsüzlüğünde ise zamanın insanları arasında saygıya lâyık görülme vardır!” dedi.

(Kıt'a)

Başlangıçtan sonuna kadar, yaradılışımızın dört mevsiminde, her mihnete karşılık Tanrı, bir nimet vermiştir: Acizliği, her şeyden habersizliğin nimeti; güzelliği, kabul görme cazibesi; aşkı, mahabbetin zevki ve yaşlılığın zayıflığını, vakar ve saygı! Şimdi söyle: ben o dört tehlikeden hangisine sahibim, ki o nimeti anlama yolunu aydınlatayım?!” dedi.

(Rubâî)

Ey bakmasını bilenler, kendi varlığımdan haberim yok.
Varlığımdan mutlaka bana bir haber yoktur!
Bu zaman içinde ben kimim? Bana göster?
Benim varlığıma nisbetle, ne hayır ve ne şer vardır?

— Zâhid: “Ey Rind, sen ilk tehlikeden geçmişsin ve ikinci devreye ulaşmışsın! Görünüştaki güzellik işaretini yanağının yüzüne çekmişsin! Eğer arkandan gölge gelirse, ondan sakınman gerekir. Eğer aynada aksin sana bakarsa, tâbiatının ondan çekinmesi gerekir. Değil ki mahfillerin toplantılarını süsleyen birisi olasın ve rindlerle beraber oturup kalkasın; onlardan sakın ki senin dostlarının göğsü, düşmanlarının kötülüklerine hedef olmaz! Senin gidişin, dostlarının ve kardaşlarının kötulemelerine sebep olmasın!” dedi.

(Kıt'a)

Güzellik bir hazinedir! İffet ve namus onun kalesidir.
Gayret ve hamiyet, hırsız korkusundan o kalenin gözcüsüdür!
Edepliler, daima hırsız korkusundan kaleyi korumak için gözcülüğü şiar edinen kişilerdir.

— Rind: “Ey Zâhid, anlaşılması güç bir nükte söyledin ve güç bir yolu gösterdin! Güzellik sahibi olma mevsimi, zihin ve zekânın kapılarının açılmasıdır. Güzel yüzlü olma günleri, nefsin kuvvetlerin sağlamlaşmasının başlangıcıdır. Vakte her kemal sahibi rağbet göstermelidir. O da onlardan gördüklerini açığa vurmalıdır. Hoş yaradılışlılar, zevk sahibidirler. **Kâmil kişiler, güzel bakışa müştakırlar.** Eğer güzel görünümlü gençler ve peri yüzlü güzeller, işin başında cahillerin kötülülmesine hedef olacaklar diye, belki bu güzelliklerinin yok olmasından korkarak, hoş yaradılışlılarla oturup kalkmazlarsa, onlara, kâmil kişilerin terbiye edici bakışları açılmaz. Güzellik kiliminin kalkması ve halin görünüşünün değişmesinden sonra ne onların olgunluk kazanma istidadı kalacak, ne de dedikodu korkusu! Bundan dolayı marifet güzelinin yüzü, taklid perdesinin altında örtülü kalıyor ve kimse ilim ve edebin faydasını ulaştıramıyor!” dedi.

(Rubâî)

Sende güzelliğin bereketini kabul etme olduğu sürece
Olgunluk sahibi kişilerden, güzel terbiye kazan!
Güzelliğin günden güne, azaldıkça, öyle tedbir al ki, olgunluğun artsın!

— Zâhid : Ey Rind, irfan mertebesine ula şanın binde bir olması bundandır. Marifet sahibi kişinin nadir bulunması da! Eğer eğri bakışlı fasıklar, güzellerin yoluna bu tuzağı koymasalardı ve habersiz eğri bakışlılar, aşkı tertemiz yapanların üzerine bu suçlama kapılarını açmasalardı, doğrusu, çocuklar, oğullar tertemiz aşıklarla oturup kalkmayı ve ağzı dualı irfan sahipleriyle arkadaşlık etmeyi, babalarından üstün tutarlardı. Hepsini babanın mürüvveti gayesi sanırlardı.” dedi.

(Rubâî)

Sevenle sevilen arasındaki ayrılık, Fasıkın işlerinin vehmindeki kötülüktendir. Yoksa güzellik aşktan ayrı olmazdı. İki uyumlunun arasında ayrılık lââyık mıdır?

— Rind: "Ey Zâhid, güzellik, temizdir ve temiz olmayanların saldırısından korkmaz! Güzellik sahibinin bir aynası vardır ki, her kesin gözüne görünür, doğru için de yalancı için de onda eser bulunur, dervişlere açıktır. Güzelliği korumasını bilmeyen kişide güzelliğin kalmaması da şarttır. Temiz güzelliğe, temiz aşk yol bulur. Her cins kendi cinsine meyleder." dedi. Ey arkadaş, eğer temizsen senin için, kötü cevherli ve temiz olmayanlarla oturup kalkmada korku yoktur. Şüphesiz, temiz olmayan kişi arkadaşını tanır. Mademki seni temiz, biliyor, sana nasıl bakar?

— Zâhid: "Ey Rind, mademki senin anlayış gücün, temiz ile kirli arasına bir fark koyuyor, kavrayışının güzelliği iyi ile kötüyü seçme imkânını veriyor, hürsün! Senin ferasetine bıraktım ve sana yolculuk iznini verdim!" dedi.

(Rubâî)

İyi ve kötüden haberdar olan herkes, kavrayış güzelliğiyle, işi kavrar. Öylesinin gurbette dostu ve üzüntüsünü' paylaşan kimsesi olmasa da ne gam?

— Rind: "Ey Zâhid, her ne kadar tereddüde gücün olmasa ve harekete takat getiremesen de, ben henüz san'at eserlerine bakmamış ve dünyayı temaşa yolunu çiğnememiş olduğumdan, şehri dolaşmada birkaç adım bana yoldaşlık et, zamaneyi temaşada birkaç adım benim yanımda gel de neye bakarsam, onun niteliğini senden öğreniyim!" dedi..

(Rubâî)

Yolculuğa çıkan kimsenin akşam sabah konuşacağı bir arkadaşının olması hoş vakit geçirtir. Ne zaman sanat eserlerinden birini görse, onun hakikatinden tafsilatlı haber sorar!

Zâhid, Rind'den bu arzuyu görünce, birkaç adım onunla beraber olmayı uygun gördü. Her ikisi odadan birlikte dışarıya adım attılar. Köşe bucak yola düştüler. Rind'e anlaşılması müşkil görünen herşeyi Zâhid'den sorup öğreniyordu. Ansızın büyüklerin ve yüce rütbelilerin toplandığı yüksek bir binaya ulaştılar. Padişahların derecesinden daha yüksek bir bina ve günahsızların amel defterinden daha temiz bir eyvan! Sevgili gibi süslenmiş bir konak! Ona bakanlardan minare boyunca bir uğultu yükselmiş! Müezzin, kıvrak sesiyle feryada gelmiş! Eyvanın gözü, hoş zevkli kullarla kaplanmış! Mihrabın kaşı, imâmı gözler olmuş! Kayd zincirinin parlak saçını, hatibin ayağına atmış!

— Rind: "Ey Zâhid, bu ne yerdir ve bu şerefli yerin adı nedir?

— Zâhid: "Ey Rind, bu Allah' m evidir. 'Temiz kalbli sufilerin ma'bedidir. Kulluk yeridir. İblis'e buradan geçit yoktur. Buradakilerin de ondan korkusu yoktur." dedi.

(Kıt'a)

Mescid, halkın sabah ve akşam İblis'in şerrinin fitnesinden emin oldukları bir kaledir. Böylece gece ve gündüz kişilerin İblis ve onun şerrinden gönül rahatlığı içinde oldukları bir kaledir. .

— Rind: "Ey Zâhid, mademki bu Allah evidir, doğruluk ve temizliğin başıdır. Burası, oğlundan haberi olmayan bir babanın makamıdır. Babasından pervası olmayan bir oğulun konak yeridir. Henüz beni himayesinde tutan senin bu eve yerleşmen zordur, Henüz sana bağlı olan benim de hu konakta oturmam uzak ihtimâldir. Bir kimse ev sahibi için gerekeni bilmeyince, onun evine nasıl girebilir? dedi.

(Rubâî)

108 YAZILAR

Bu ev, teklik, doğruluk, ve temizlik makamıdır.
Her türlü bağların dışında Tanrı'nın yakın haremidir.
Biz, henüz dünya düşüncesinin başındayız.
Bu evin düşüncesi nerde bize lââyık olur?

— Zâhid: "Ey Rind, bozguncularla oturmazdan ve dinden çıkmışlarla karışıp görüşmeden önce bu eve gelesin! Bu insanlarla konuşmaya rağbet edesin! Ola ki, bu kişilerin hidayet nurlarının kıvılcımı, seni cahilliğin karanlığından kur tara ve bu topluluğun taklidinin yol göstermesi, seni, muradına ulaştır!" dedi. '

(Rubâî)

Bir meclis ki, orada Allah'ın bereketi sakidir. Daima Allah Teâlâ'ya özlem çekenlerin şarabı ve zikri vardır. Elverirse oraya gel ve bir kadeh çek! Böyle bir kadehte, varlığın neş'esi bakidir.

— Rind: "Ey Zâhid, burası olgunların yeridir, olgunluk mektebi değildir. Burası erenlerin yeridir, ermişlik yerine geçit değildir. Burada kalanlar, kurtulmuşlarsa, benim gönlümdeki kederin tozu, onların temiz gönüllerine düşerse, ayıp olur. Gönlü bağlanmışlardan iseler, benim günahsız nefsim onlarla «oturup kalkmayla, başkaldırmayı seçerse, yazık olur!" dedi.

(Kıt'a)

Bu meclistekiler, faziletli ve olgun kişilerse, Niçin gidip bu bilgisizlikle utanalım?
Kendini beğenmiş, birkaç yalancı ve şirretli iseler, Niçin gidip onların işine ortak olalım?
Şimdi benim doğru yolda olmam ve doğrusu odur ki, kendi bulaşığımı Allah evinin kapısından toplayayım ve bana uygun olan dilediğim konağın dilek yönünü tutayım!" dedi.

(Beyit)

Mescidde ona lââyık olanlar toplanırlar. Oradaki kalabalıktan bana yer kalmamıştır.

Rind, mescide girmeye razı olmayınca, Zâhid, onun refakatinde, adımını ileri attı. Her tarafı temaşa ederek dolaşıyorlardı. Her vadide konuşarak geziniyorlardı. Ansızın bir binaya ulaştılar: Feleğe baş çekmiş ve oradan çıkan nağmeler, meleklerin ma'bedine ulaşmış! Cennet bahçesinden renk almış bir bahçe; gılman topluluğundan haber veren bir mahfel! Sarhoşların coşkuluğunun gulgulesi, rahatı se ven dimağı, kadeh gibi döndürmüş! Şarap sevenlerin yeme içmelerinden çıkan na'ra, akıllı arayan akli gaflet uykusundan uyandırmış! Sakı, akıl cevheriyle satın alınabilecek yakut; renkli şarap göstermiş. Çalgıcı öyle bir perde yükseltmiş ki, riya aybıyla örteyim. Velhasıl, dünyadan geçmiş ve ahiretten dönmüş bir kalabalık!

— Rind : "Ey Zâhid, bu gönül açan yer nedir? Duyduğum ne biçim sestir? dedi.

(Rubâî)

Bu kalabalığın bakışı, benim aklımı kaptı!
Gönüle, başka alem yönüne yol gösterdi.
Sanki hepsi Yaradan'dan hoşnud imişçesine,
Burada bütün halk rahat ve içindedirler.

— Zâhid '. "Ey Rind, bu şeytanın evidir. Tanrıya kafa tutmanın kaynağıdır. Bu evde oturanlar, Tanrı'nın rahmetinde uzaktırlar. Belki O'na karşı gelmekle de Tanrı'nın düşmanlarıdır. Dünyada akıl bozukluğu ile kınanırlar. Ahirette, Tanrı'nın emrine karşı geldikleri sebebiyle mahrumdurlar! Tanrıyı tanımıyorlarsa, bu amelleri vardır. Tanrı'yı tanımayan adamdan daha kötü ne vardır? Tanrı'yı tanıyorlarsa, bilerek O'na uymak için başlarını eğmiyorlar! Korkusuz asilerden daha kötü ne vardır? Tali'li kişi, bu taifenin yönüne gitmez ve topluluğun sohbetiyle perişan olmaz!" dedi.

(Rubâî)

Bu taife, Hakk'ın rahmetinden uzaktırlar.
Tanrının bereketinden ve halktan uzaklaşmıştırlar.
Ya gözü pek, ya kör gözlüdürler.

— Rind: "Ey Zâhid, bu evi şeytanın yeri dedin ve bu hanede Oturanları başkaldıran kişiler saydın! Ne hikmettir ki, Tanrı, gücünün varlığı ile kendi düşmanının evini ma'mur e der? İlahi gayreti ile Tanrı'ya karşı direnenlerin arasında ayrılık sökmüyor? Bunlara mühlet veriyor ki, umduklarını kolay ele geçirme ve hâllerindeki refah sâyesinde, takva camina taş atalar, kötülüklerin saldırısı ile sakınma korkusunu kiralar!" dedi.

(Rubâî)

Bir rindi, sakiden şarap isterken gördüm.
"Senin amelin, Tanrının emrine karşıdır dedim.
"Her şeyi Tanrıdan biliyoruz; bizim muradımızın neticesi de O'ndan izindir!" dedi.

— Zâhid : "Ey Rind, sakın bu inançla yoldan çıkmayasın ve Tanrıya karşı gelenlerin masalıyla aldanmayasın! Bilesin ki, Tanrının kötülöklere sabretmesi, azab delilini güçlendirme yönündendir ve cezada ağır davranması,, azap olunmaya istihkaklarım isbat içindir. İyi iş, Tanrı'nın emrine uymaktır. Kötü amel, yanlış yola gitmektir. Sarhoşların akli yoktur ki,, iyi ve kötüyü nasıl bilsinler?" dedi.

(Rubâî)

Ey temiz yaradılışlı, mademki zamanın içindesin,
Ya geçim için çalış, ya dönüş için (Öteki dünyaya)!,
Şarap içmek ve iki dünyanın işlerinden gafil olmak!...
Akibet onun ne vereceği ortadadır!

—Rind : "Ey Zâhid, bu taifeyle oturup kalkmışsan ve onların şarabından içmişsen, kendi fasıklığını kabullendin ve senin sözüne saygı yaraşmaz! Oturup kalkmamışsan, onun doğruluğuna, araştırdıktan sonra kanaat getirmemişsin) o halde hangi delil ile senin sözünün doğruluğunu isbat ediyorsun? Dediğinin dışına «çıkıyor musun? dedi.

(Rubâî)

Eğer şarap içer de şarap kötüdür diyorsan,
Utanmalıdır ki kendi işinin ayıbını söylüyorsun!
Şarap içmediğin halde, ona kötü diyorsan,
Ayıptır, doğru söylemiyorsun!

— Zâhid: "Ey Rind, şarap içenler konusunda Allah'ın delili, yeterlidir. Şarap hakkındaki soruna, Allah'ı bilenlerin ondan tiksınmemesi, kesin bir cevaptır. Bir pislöğe, Tanrı, haram demişse, kapısından uzaklaştırdığı bir bölük insanı imtihan etmeye, onlarla karışıp görüşmeye ve yaklaşmaya gerek var mıdır?" dedi.

(Kıt'a)

İnsanın her durumda ebedi Allah'ın kelamına uyması gerekir.
Biz nerede, kazanılan tecrübe nerede? Hakk'ın sözü, iyi ile kötüyü ayırandır!

— Rind: "Ey Zâhid, şüpheyle halkı suçlama! Bir, hayalle insafın ucunu elden bırakma! Sen, bu şarabın, "şeytan işinin pislöğü ile bulaşık olan" şarap olduğunu ne biliyorsun? Bu şarap içenlerin, yüce akli sarhoşlukla zevale götüren kişiler olduğunu ne biliyorsun? Ola ki bu şaraptan her bir damla cehennem ateşini söndüre! Bu taifenin neş'esinden yükselen her nağme, yüce âlemleri teşbih edenlerin zikri ola" dedi.

110 YAZILAR

(Rubâî)

Şarap içenin remizler denizi boş değildir.
Şarabın sır perdesinde, kimseye yol yoktur!
Aklı başında olan kişi, şarabın ne olduğunu ne bilir?
Sarhoş olunca, da olan bitenden habersizdir!

— Zâhid: "Ey Rind, şarap içenlerin derecesi, Tanrı'nın şevk meclisidir, boş şeylerle uğraşan şarapçıların yeri değildir; manayı tanıyanların hareketi marifet dünyasıdır, yaldızlı viranelerin görünüşünü sevenlerin işi değildir, dedin! İmtihanda, hayat suyunu, zehir saydın! Hak sözü, batıl hakkında söyleme! Zira kötü nefis, kendini teselli etmek için, her kötüye iyi, adını koyuyor. Her yanlışı, kendi teviline göre, kurtuluş müjdesi olarak veriyor. Bana kalırsa ben, bu mahfile yüzümü dönmüyorum ve sana da kendi arzumu izin vermiyorum.

(Mısrâ)

Ben nerede, meyhanelerin yönü nerede?
Eğer senin gönlünde varsa, bu yaptığım iş bana uğurlu gelmiyor:
"İşte bu, seninle benim aramızda bir ayrılıktır!" dedi.

— Rind: "Ey Zâlid, bu hükme göre, Hak senin yanındadır. Çünkü meyhaneye ilgi göstermek, senin adetin tersinedir. Adetin tersine işte, musibetlerin en büyüğü vardır. Dün yaya olan ilgin hala senin görüş aynanın üzerine oturmuştur. Taklit bağı, senin ayağını tereddütle bağlamıştır. Seninle bu topluluk arasındaki tam aykırılık o kadar ki, sen onlar dan nefret, ediyorsun onlar da senden ürküyorlar! Ama ben bu topluluğun yaradılışlarının değerini mihek taşında denemeyinceye ve onların davranışlarından şüphe perdesini açmayınca kadar, sadece taklitle onların sohbetinden eteğimi toplamam ve onların mahfellerinden bir kenara çekilmem muhaldir. Bir zaman, bir köşede otur, ıstırabına sabrı seç! Ben içerdekilerin halini gözden geçireyim, bu zaman zarfında onların halini inceleyip dışarı çıkayım!" dedi,

(Rubâî)

Ey temiz cevherli, bir yolculuğa karar 'vermişim! '
Yolculukta arkadaşım, aklın sermayesidir.
Ümidim odur ki, bir yolculuktan ziyan çekmeyi :
Sermaye ye faydanın ikisini de göz önünde tutayım!

Zahidin, Rind 'in aklına güveni olunca, yetişkin olduğundan, yasakları işlemesinin uzak bir ihtimal olduğunu görerek meyhaneye girmesine izin verdi. Rind de rindçesine meyhaneye ayakbastı. Meyhanenin sedirinde bir ihtiyar gördü. Meyhaneyi dıştan süslemiş! Birşey isteyen herkes ondan bulmuş! Bazen kadehin aynasından, kendinden habersiz sarhoşlara, kainatın durumunu haber vermiş, bazen çalgıcının şarkılarında, dünyanın sırlarının yüzünden perdeyi açmış! Güzelleri, güzelliğin kalıcı olmayışından haberdar etmiş ve aşıkların sevgisini onların gönüllerine yerleştirmiş! Sakilere, devirde(kadehi dolaştırmada) acele etmenin gereğini haber vermiş ve onların dolaşmasını, sonu neş'e ye varan kadehin elden ele gezişine bağlamış!

(Mesnevi)

Saf gönüllü ve gönlü aydınlık olan ihtiyarın görüşü, her müşkülü halletmiştir
Hakikate, ulaşma hâzinesinin kilidini gösterir, sır, cevherimin hâzinesini açar. Aşk, onun namlılığının adının sürüdür. Aktl, onun çocukluğunun öğüncesidir. Onun bakışı, şarabı, aranan şey yapmıştır, Yaradılışa elde etmeyi ve kalbin cezbesini vermiştir. Onun himmeti her kimi topraktan almışsa asma gibi la'l ve inci sahibi yapmıştır

Rind'in gözü, ihtiyarın nurlu çehresine düşünce, açık bir dille selâm verdi. Pir, şefkâtini

olgunluğundan, selâma cevap verdi. Yeni açılmış bir gül gibi, o yeni açmış gülün yüzüne : "Ey delikanlı, garib görünüyorsun!! Ne iddian var ve nereden geliyorsun? Yolunu kaybetmişsen, sana kılavuz olmaya çalışayım! Bir hacetin varsa, emret ki onu yerine getireyim! ?" dedi.

(Rubâî)

Ey çocuk, bizim meşrebimizden haberin yok!
Sanki yanlışlıkla buraya yolunu düşürmüşsün!
Yanlış yola gelmişsen, burası doğru yoldur!
Bizi ararsan, otur: Bi'smillah!

Rind: "Ey Pir, bana bir müşkül iş düştü ve bir hayret el verdi. Meyhane, şeytanın şerlerinden dolu bir yerdir. Şarap, insan kulluğunun evinin temelini tahrib eden bir şeydir, diyorlardı. Her kimin Tanrı'ya yakınlık şerefi varsa, bu evde oturmaktan sakınır. Her kimin, Tanrı'nın emrini yerine getirmeden mutluluğu varsa, buraya yaklaşmaktan nefret eder! Senin bu kadar ferasetinle, buraya rağbet etmen ve bu kadar zekân ile bu kimselerle birlikte olmayı istemen, şaşılacak şeydir." dedi.

(Rubâî)

Meyhane, fitne, bozgun ve şer yeridir.
Şarap, insan aklının çözülmesine sebeptir.
Ben, ona şaşarım ki, senin gibi her şeyi idrak eden birinin, bu kötülük ve bozukluktan nasıl haberi olmaz?

— Pir: "Ey çocuk, o yerin vasfını ben de işitmişim, bu metain esasına da ulaşmışım! Tarikat yoluna giren dervişler o yere, "**Fesat Evi**" diyorlar. Hakikat fennini bilenler, o meta : "**Fesat Mayasının Hamuru**" biliyorlar, Allah'a hamdolsun, ben oraya ayak basmamışım ve o topluluğun halkasının tuzağına düşmemişim! Hangi bedbahttır ki, şerefli akıl cevheri ve lâtif kavrayışı ile, o şeye el uzatır? Her iki dünyayı yıkan yarayı, kendinden geçmiş olarak, ciğeri üzerine koyar? Bu manada demişlerdir :

(Rubâî)

Akil, insanlık şerefine kemâli ve Tanrıya kulluk binasının temelidir. . ' Yazıklar olsun ki, bu yüce bina, şarap selinden viranlığa yüz tutmuştur" dedi.

—Rind: "Ey Pir, bu: sahip olduğun makam, ne yerdir ?; Bu; senin kadehindeki metain adı, nedir? Bu yerde kalanları, iki cihanın işinde isteksiz görüyorum; Bu işi işleyenlerin, onu, sırrı keşfetme gücü, saydıklarını görüyorum." dedi.

(Rubâî)

Şarap, daima, fitne ye fesaddır! ,
Ondan dolayı, şeriatta haram edilmiştir.
Ey Saki, senin kadehin, fitneyi, düzelticidir!
Kadehteki, şarap değildir, peki nedir?

— Pir : " Ey Rind, benim bulunduğum yer, şifahanedir. Derdlilerin derdine deva olan yerdir. Bilesin ki, ruhun "Şeytan Vesveseleri" adıyla anılan korkunç' bir hastalığı vardır! Onun maddesi, cismani lezzetlerin kaplaması ve hayvani şehvetin güçlenmesidir. Onun alameti, bir an dünya işinden rahat olmamak ve bir saat bile düşünceden uzak kalmamaktır. Bazı kimseleri, Huri, ve Gilman arzusu ve cennet bahçesinin nimetleri isteğiyle, bir maksatla karışık ve kulluğa ve riya ile bulaşık bir boyun eğmeye sevkeder! Böylece gerçekte istenen şeyden uzağa atar. Bazı kimseleri de makam ve mevki yükselmesi hayaliyle ve mal, mülk çoğalması hevesiyle, isabetsiz tedbirlere ve yalan düşüncelere kaptırarak, asıl maksattan mahrum eder. Tanrı'ya şükürler olsun ki, o hastalığı keşfetme kapıları, bana açılmıştır. O hastalığı iyileştirmenin çaresini benim tedbirimin şerbetine konmuştur. O derdlilerden başarı isteyenleri, şüphesiz, benim tarafıma gelir. Benim çare bulan elime ismarlar. Önce, bildiği bu

112 YAZILAR

harap âlemin bağlarından sakınmayı söylüyorum, sonra şarabını düzeltici şerbetiyle dimağa temizlik ve vücuduna arınma veriyorum. Ondan sonra ruh besleyen gıdayı ve gönül okşayan güzellerin sözlerinin şerbetini, çözülmeyen gönüle ulaştırıyorum. Kısa zamanda durumu düzelsin ve tereddüden kurtulup iki cihanın tereddüdünden güçlenip dosttan başka dost aramasın! Tanrının mülkünde, Tanrı yolundan başka yolda koşmasın!" dedi.

(Rubâî)

Canlı iken öbür dünyanın işini mukayese etmek bir derddir.
Ağır zamanenin kargaşası, gönüle bir yükür.
Sarhoşlukta ve kendinden geçmede akıldan olursan,
Dikkat et ki hem ondan hem bundan kurtulursun!

— Rind: "Ey Pir, ben derdliye, derman müjdesi verdin! Yaralı gönülün yarasına merhem koydun! Bilesin ki, bundan önce, umursamazlıktan başka bir işe sahip değildim. Cihan da olan her şeyi, yokluk sanırdım. Bu birkaç günde, itibar sahiplerinin öğüdü vasıtası ve zamane insanların ayıplamasıyla ki hem dünyalık karışıklığı hem de ahiret korkusunun vesvesesidir, ne gündüzün dünyalık endişesinden başka işim, ne de geceleyin ahiret düşüncesiyle huzurum vardır! Ey Tanrı, benim önüme bir çare getir ve beni tehlikeye atma! Hastalığının keyfiyetini kime dedimse, keyfiyetini tanımadı. Gereken dermanı da yapmadı, dedi.

(Rubâî)

Dünya düşüncesi, gönlümden huzuru götürdü.
Ahiret gamının korkusu, beni zayıflattı.
Her kimden işimin çaresini istedimse, yüzlerce defa, benden daha çaresiz olduğu ortaya çıktı. ,

— Pir: "Ey Rind, bilesin ki, tabiat itibar eseri olarak ortaya çıktı, nefis ise dünyaya ait ilgilerin sebepleri: için göründü. Böyle olmasaydı, bu ateş daha başlangıçta sönerdi! Allah Teâlâ'ya sığınarak, söylüyorum, hevesin havanın hareketiyle yükselirdi! Hazırlık düşüncesi zor oluyor. Dünya ve ahiret senden bizar oluyor. Şimdi senin, itibar seven zahidlerden oturup kalkmaktan sakınman gerekir. Sevgilinin bakışıyla sarhoş olup dünya işlerinden rahata kavuşan ve kadehin verdiği neş'eyle ahiret korkusundan habersiz olan dünyaperestlerden de çekinmen gerekir." dedi.

(Rubâî)

Harap dünyaya meyletmeseydin!
Parlak gönülden ahiret gussasını götürmeseydin;
Hesap ve azaptan yalnız sen kurtulmazdın,
Dünya azaptan ve ahiret hesaptan kurtulurdu!

— Rind: "Ey Pir, şefkatle karışık sözler söyledin ve diğer rahatlık veren inciler deldin! Mademki benim kurtuluşuma söz verdin, beni bekletme! Benim sıkıntımın halli müjdesine ulaştınsa, beni bekleyişte bırakma!" dedi.

(Rubâî)

Ey Sakı, benden gam ve kederi alan o şeyi ver!
Dünyaya ait ilgilerden gelen gamı silsin süpürsün!
Göğüsteki dünyaya ait ilgilerin izi değişsin!
Kalması gerekmeyen şey değişsin!

Pir, Rind'in, tabiatında irfan istidadı görünce, gül yanaklı, sakiye işaret ederek; "**Derdsizlik maddesi olan Ruhü Cilalayan Şerbeti**" getir; yan bakışla iğnesiyle önün kirpiklerinin damarından kan akıt; onun şerbetine birazcık "**Şevk İlacı**" at; yiyeceğini gönül açan nağmelerden yap hazırla ki yavaş yavaş inanç bağını şekilden kesip manaya ulaştırırsın, saplantı ipini mecazdan kesip gerçeğe bağlasın!" dedi.

(Rubâî)

Kederi ortadan kaldıran şarabı içen kişi ne hoştur!

Bir an için akıl vesvesesinden uzak ayrı düşer.

Tanrıya bağlanmak, O'nun gayrisinden uzaklaşmayla aynı şeydir. Ayrılıkta da Tanrı izi vardır. Bulmaya çalış!

Saki, Pir i Mugan'ın yol göstermesiyle, erguvan renkli şaraptan bir damlayı "**mahabbet şerbetine**" karıştırıp, zarif bir şekilde, Rind' in eline verdi. Rind, arkadaşçasına dudağına götürdü. Şarabın neş'esi, utanma perdesini aradan kaldırınca, Aşk Sultanı, varlık dünyasının uzayında, ortaya çıkış bayrağını dalgalandırınca, Rind, cihanı müşahadeye göz attı. Onun ışığından, neş'enin tâ kendisi olan veçhelerin teması elverdi. Olayların ta kendisi olan nurdan karanlığın sıkıntısından ne o nurlara bir tehlike var, ne de hadiselerin, sonbaharından o bahçelere bir zarar var! Rind, yeni açılan bir gül gibi terennüme başladı:

(Rubâî)

Ey, felek,, beni: kine düşürdüğün yeter!

Bin yanakta, benim muradıma ulaşamayışımın kapısını açtın!

Muradıma ulaşamamaktan aciz olmadığımı görünce,

Sonunda ' çaresiz kalıp, muradımı verdin!

Elhasıl, Rind'in dimağına, rindlerle olan sohbetinin tadı öyle, oturdu ki, neş'esinin derecesi, Zahid'e doğru dönüşün kapılarını kapadı. Zahid, Rind'in başına bir şey geldiğini bildi. Kendi kendine: "İblis, onun yoluna bir tuzak koydu." dedi. Babalık bağı, onu kıskançlığa şevketti. Meyhaneye yönelmeye aldırışsız yaptı, Meyhaneye koştu. Rind'i, şarap içenlerin halkasına oturmuş, gördü.

— Zahid: "**Ey Rind, sonunda şeytanın aldatmasına kapıldın ve bizim yüzümüzü silip süpürdün!**" dedi.

(Rubâî)

Felek senden beni ümitsiz etti.

Derde bak! görmediğim bir işi, senden gördüm.

Yüz bulmadan ve öğrenmeden korkuyordum.

Korktuğum şey başıma geldi!

— Rind: "Ey Zahid, sen beni, bozuk inançlı şarap içenlerle düşüp kalkmaktan engelledin! Burası namuslu rindlerin mahfelidir. Sen benim nefsimi, pis şaraptan men ediyordun, bu can okşayan bir şaraptır. Biraz otur ve bu topluluğun hareketlerini gör! Zannettiğinin tersine, hali müşahede edersen, şüphenin aksine düşünceye dalarsın!" dedi.

(Rubâî)

Her ayna, gerçekten kabuk içinde bir özdür.

Dostla düşmanı seçmek zordur.

İyi bildiğin çok kişi aslında kötüdür.

Kötü dediğin çok kişi aslında iyidir.

— Zahid : "Ey Rind, bu oyunlar, şeytanın aldatmasıdır. Nefse ait lezzetlerin oyunlarıdır. Kötüyü, iyi sanıyor missin, kendi kendine kararlaştırdığına inanmışsın! Eğer öyle olmasa, İblis bu gibi oyunlarla haramı helal gösterir mi? Yoksa her şeyi bilenlerin hakkından nasıl gelir? Bilesin ki, kötü yapmış kişi, bir bilmiştir. Kötüyü, iyiden ayıramamıştır. Şimdi sen meyhaneyi, ma'bed sanmışsın, onun tanığı halindir. Şarabı, halin kaynağı tasavvur etmişsin! Bu manaya delalet eden,

114 YAZILAR

(Rubâî)

Şirret şeytana, şaraptan yüzlerce meded vardır!
Çünkü şarap, aklın yüzünün perdesidir.
Fasık, bütün kötü işleri, iyi biliyor!
Onların kötü olduğunu bilse asla yapmaz!" dedi.

— Rind: "**Ey Zahid, seri meyhaneyi, İblis'in makamı, olarak adlandırıyorsun!** Şarabı, bozgunculuk aleti biliyorsun! Onun fitnesinin tuzağı, hırs ve gururdur. Bunlar, meyhane sakinlerinden uzaktır. Şeytanın fesad aleti, hile ve gösteriştir. Bunlar, şarap içenlerin gözünde, yanlıştır. Eğer bu evi, Tanrı'dan boşalmış diyorsan, Tanrı'yı her yerde hazır bilmiyorsun; eğer bu evde, Tanrı'nın varlığını itiraf edersen, İblis'i, kinayeye dile ortak getiriyorsun!" dedi.

(Rubâî)

Şeytan, daima Tanrı'dan yüz çevirendir.
Nerede Tanrı varsa, şeytandan boştur.
Tanrı'yı anmadan durma, şeytandan korkma!
Şeytanla konuşur olmak, insanlıktandır.

— Zahid ' "Ey Rind, mademki Tanrı her yerde hazır ve herkesin durumunu görür, o halde niçin bir bahane ile edebe uyararak, Tanrıya kulluk edenlerin mescidine , ayak basmadın? Gafillerin toplandığı meyhanede hala bozguncularla oturmaktasın? Orada, o mahfelde ayıplardan ne gördün? Bu mecliste, güzelliklerden hangi sanatı duydun? **Eğer İblis'in oyunu; senin zamanının fitnesi değilse, mescid yerine meyhaneyi seçmen nedendir?"** dedi.

(Kıt'â)

Şarap arayanlar ve gurur sarhoşlarının topluluğu, Gönüllerini, Hakkı bilip tanımaktan gafil tutarlar. Mesciddekilerin eğer fayda cinsinden bir meyveleri varsa, meyhanedekiler ne elde ederler? :

— Rind: "Ey Zahid, dikkatle düşünme gözümü açınca, şöyle şöyle düşündüm ki, mesciddekiler, kendileriyle, gururlanmaktadırlar. Meyhaneye çekilenler ise kendinde değiller! Mescidde ibadet edenleri ibâdetlerine olan güvenleri, gurur sarhoşluğuna atmış; ' meyhanenin gafillerini, hatayı itiraf etmeleri, gaflet uykusundan uyandırmış! Orada doğru suretine girmiş bir hata gördüm. Burada' ceza, elbisesine bürünmüş bir sevap gördüm, **Suçunu tanıyan suçluların bağışlamada ümidi"**, vardır. Gururlu olarak kulluk edenlere Tanrı'ya başkaldırma korkusu vardır. Şüphesiz, kendimi korku çukurundan ümid vadisine çektim.. Yokluğa ulaşan silsile ile, varlıktan ilgimi kestim." dedi.

(Kıt'â)

Mesciddekilerin hepsi, kavga ve döğüş adamıdırlar. Akla yasak olan şeyin onların sohbetine rağbeti var. **Meyhanedekilerin hepsi, kendilerinden habersizdirler.** Ben, kendisinin adını anmayanların yerindeyim.

— Zahid: "Ey Rind, insanın yaptıkları ya dünya hallerine uygundur veya ahiret durumlarına uygundur. Şarabın niceliğinde, hem onun işini unutma vardır hem de bunun elde edilmesinden mahrumiyet! Şuna şaşarım ki, bir kimse, hayvanlar üzerine akıl şerefiyle öğünür de niçin kendisiyle öğünmesine vesile olan şeyi kaldırmaya çalışır? Üzerinde dururum ki, eğer Tanrı, şarabı haram kılmamış olsaydı, kimse ona rağbet etmezdi! Besbelli ki, şarap içmek, nefse uymakladır. Belki de Tanrı emrine karşı gelmek içindir!" dedi.

(Rubâî)

Tanrı'nın seni menettiği bir şey, boşuna niçin rağbet gerekir?
Seni kendisine karşı bilen kimse, elbette senden hoşnud olmayacak!

— Rind: "Ey Zahid, şarabın haram olduğunu biliyorum. Özellikle bu sebepten benim ona rağbetim tamdır. Çünkü nefis, zalimdir. Bunun için beni bela tuzağına atmış ve kendi heva ve hevesim vasıtasıyla Tanrıya kulluktan uzak tutmuştur. Ben, onun intikamın hakkından gelmiyorum, zaruret halinde kötülükler yaparak, Tanrı'nın azabına müstahak göstermiyorum ki, Tanrı, benim intikamımı ondan alsın ve beni zalimimin zorlamasından rahata ulaştırsın!" dedi.

(Rubâî)

Bir nefisde, saf şarap hevesi olursa,
Bana, hayır kapısı ve sevap yolu kapalıdır.
Ben bu açık zulme mükâfat olarak, Onu, yanlış işten dolayı, azab ehli yapıyorum.

Mademki, kullukta kusur etmeyenler, rahmet yüzünün aynasına sahip olurlar, kötülük işleyenleri de bağışlanma eserlerine mazhar edecekler ümidi vardır. Besbelli ki bağışlanmak, kötülük yapmaya bağlıdır. Kötülük yapanlar, Tanrı'nın bağışlamasını harekete getirenlerdir." dedi.

(Rubâî)

Kul, başkaldırma ve suçlardan uzak olunca,
Bağışlama, gayb perdesiyle örtülüdür.
Bağışlanma, kişinin günahından hâsıl oluyor.
Günah işleyen her kişi, bağışlanmıştır,

Buna göre, kötülüğün faydası, sevaptan önce görünüyor! Bu sebeple günah, yaradılışa daha cazip geliyor. Çünkü **Tanrı'ya isyan eden kişi, yaptığıнын cezasına ulaşıyorsa, bu adaletin görüntüsüdür. Eğer yolu affa götürüyorsa, bağışlanma yeridir.** Mademki hata, böyle iki şekilde yüz gösteren bir sanattır, kuldan onu terketmek sözü yanlışır." dedi.

(Kıt' a)

Sevap işleyenler, gerçi rahmete yakındırlar.
Mahşer gününde bir sığata sahip olurlar.
Kötülük yapanlarda iki sıfat zuhura geliyor:
Azap vaktinde: adalet sıfatı, af zamanında: bağışlama!

— Zahid: "Ey Rind, gerçi sınırı aşmanın bağışlanması, yanlışın ortaya çıkışındandır ve af da uygunsuz işler içindir. Ama anılan işlerin hata ve zaruretle ortaya çıkması şartına bağlıdır. Yaptıklarından ders alarak onlardan yüz çevirmiş ve bağışlanmasını dilemek gerekir. Yaptıklarına pişman olarak özür kapılarını açmalıdır. Bir kimsenin daima hayasızlığı iş edinip Tanrı'nın emir ve yasaklarının işleyişinde yaralar açacak ve sonra da bağışlanmaktan faydalanacak, mağfiret bahçesinden gül verecek... Böylesine şaşarım!" dedi.

(Rubâî)

Bir kimse; bilmeden günah işlemişse,
Tanrı'nın affına ve ihsanına yol bulur!
Bilerek günah işleyen bir kimsenin,
af dilemek için bağırıp çağırması boşunadır.

— Rind: "Ey Zahid, dilinde ümitsizlerin sözünü gevliyor, Tanrı'nın rahmetinden mahrum olanların efsanesini okuyorsun! Bilesin ki, bağışlamanın derecesi günah kadardır. Merhametinki de kullukla münasıptir. Bilerek günah işleyeninki, unutarak yapılan gūnahtan öncedir. Malumdur ki Hz. Adem aleyhisselam, "**İsimler İlmî**"ni biliyordu. Bundan dolayı "**yasak ağacın meyvesi**" nden yemiordu. Tanrı'ya başkaldırınca, bu vesileyle, bağışlama güzellerinin yüzünden perdeyi kaldırdı! dedi.

(Rubâî)

116 YAZILAR

Biz günah ehliyiz.
Günah bizim süsümüzdür.
Günahsız olmak bize ne vakit layık oldu?
Günahtan bize o kadar da ayıp yoktur:
Bu iş, bizim ana ve babamızın da yoludur!

— Zahid: "Ey Rind, bozuk düşüncene uymuşsun ve bozuk deliller getiriyorsun! Benim öğütlerimin yanlışlığına da taklid yoluyla kafa tutuyorsun! İşin bu şekli de suç işlemenin bir yolu olmasın!? Tanrı'ya boyun eğmede bahane arama! Cahiller, yasaklara dair olan dersi senin davranışının şeklinden okurlar. Kötü işleri, sadece senin tevillerinden, iyi, bilirler. Bunun sonucu, senin kötülüğüne eklenmesini gerektirir. Bunun eseri, senin hatanın artmasına vesile olur!" dedi.

(Rubâî)

Zamanede, Tanrıya karşı gelen iş yapma!
Yaparsan gizle, açıkça yapma!
Cahillere,, günah şeklini hatırlatma! Öğretme!
Kötülükleri öğretmek kötülüktür', sakın yapma!

— Rind: "Ey Zahid, cihan mülkünü ele geçirmeye teşebbüs edenler ve Ademoğullarının geçim tedbirini yüklenenler hem bilgice benden daha yüksek hem de emirlerinin gücü bakımından benden daha güçlüler. Mademki nöbet borusunun sesiyle saz işitmeye (dinlemeye) izin vermişler, meyhane inşasına ve güzelin cilvesine cevaz vererek, sarhoşluk ruhsatının ve güzellerin yüzüne bakma müsaadesinin kapılarını, dünyadakilerin yüzüne açmışlar, bu senin ayıplama emrinin bana ne faydası ve öğüdü olabilir? Öyle ki, yasaklar eğer haramsa, memleketin çeşitli bölüklerinin toplanması cihetiyle bir düzendir!" dedi.

(Rubâî)

Haram işler, şeriatin reddettiği şeylerdir.
Şeriatın aynası, ondan karanlık pasını tutmuştur.
Ama ne yapılabilir ki düzen düşüncesi,
Onun işlenmesine, genel olarak, ruhsat vermiştir!

— Zahid: "Ey Rind, şarabın ayıbı ve o nun çirkinliği herkese açık, anlatılmasına da gerek yoktur. Sen şimdi onun keyfine ulaştın ve onun neş'esinin zevkini gördün, o halde, gizli sırrın üzerindeki perdeyi aç! Onun faydalarındaki inceliği beyan et! Onun faydası, o kişinin yönünü Tanrı düşmanlığına vardırıldığını söyle! Onun menfaatinin kişiyi, temerrüdü sebebiyle, şeriatten uzak düşürmeye yeterli olduğunu söyle!" dedi.

(Kıt' a)

Tanrı, bir menfaat peşinde günah işlemek ayıptır, diyordu. Ayıp olarak, kişiyi akıldan uzak kılması, yeterlidir. Gerçekten, günah, kişiyi Tanrı'ya düşman ediyorsa, O kişi yönünden acaba hüneri nedir?

— Rind: "Ey Zahid, şarabın menfaatleri hakkında, Tanrı kelamı, gizlilik perdesini açıklığın yüzünden kaldırmıştır, şarabın faydalarını beyan etmeye ne ihtiyaç vardır? Hikmet sahiplerinin mübalağasının çokluğu, gerçeğin aynası üzerinde şüphe tozu bırakmamıştır. Bir topluluğun, Tanrıya ait işle uğraştıklarını, dilleriyle söylemesine ne gerek var? Besbelli ki şarabı hatırlamıyorlar! Bazıları da Tanrı'ya kulluk yolundan gafildirler. Belli ki fesat işlemeye meyilleri vardır. Bundan daha iyi ne olur ki, şarap onların aklını alıyor ve dünyayı onların fesadından kurtarıyor." dedi.

(Rubâî)

Ey kötülük yolunun yolcusu!
Senin davranışların Tanrı'nın rızasından dışarıdır!

Akıl başında iken şer ve fesad'ın dolaştığı yersin!
Şarap iç, "Sarhoşluğun âklı başında olman iyidir! "

Kısaca, şarap ruhun temizlenmesine ve iledir. Nefsi güçlendiren bir güçtür. Cismin azalarını terbiye edicidir. Faydalarından en büyüğü olarak bu yeter ki, dimağı temizlenmiş olarak, onları gönül, çeken nağmeleri duymaya kabiliyetli ediyor. Lezzetlerin başlangıçlarında, güzel sesler düzenliyor." dedi.

(Kıt'a)

Bâde, idrak aynasının üzerinden pası, siliyor. Bu halin tanığı, gönül çeken nağmelerin zevkidir. Karanlık dimağı, bulanıklıktan temizliyor: Sarhoş, bu yüzden hoş sadâları temenni, ediyor!

— Zahid; "Ey Rind, bu ögmeyi tasavvur ettiğin şey, kötülüğü budur ki, badenin değerinin delili diye sunduğun hususlar, onun pespayeliğine dairdir. Şarap saz idrakini harekete getirir, dedin! Bu onun makbul olmasının sebebi değildir. Belki ondan sakınmayı gerektirir. Çünkü saz, oyuncakların şarabıdır. Boş işlerle uğraşan cahillerin tabiatının hastalığıdır. Hakikat ehlinin ona bakışı yoktur. Ne de tarikat ashabının gönlünde bir eseri yoktur. Şeriatin redettiği birşey, daha işin başında, Tanrı'ya kulluğu unutmaya sebep olur. Nesini beğenirler? Başkaldırmaları mukabilinde, bu suçu işlemelerinde ne fayda bulurlar? Şaşarım!" dedi.

(Rubâî)

Saz'ın niteliği, oyun ve eğlencenin ta kendisidir.
Bu da aklın fesada uğraması ve edebin bırakılmasıdır.
Ona heves etmede, noksanlıktan başka bir şey yoktur.
Olgun kimselerin ona rağbet etmesi acayıptir!

— Rind: "Ey Zâhid, gönül çeken bir nağme, Tanrı katının ipidir. Güzel seslerin zabtı yüce âlemlerin merdivenidir. Ruha, işin başından haber ulaştırıyorlar. O'nu cisme ait alakaların bağından kurtarıyorlar. Onun makamların her kısım, bir sır perdesidir. O'nun seslerinden her nağme, Hak katma bir yalvarıştır. Bu zevklere temayül etmek, idrak'in gereklerindedir. Bu şevk ve heyecanı dilemek, temiz yaradılışın özelliğidir. Saz nağmesinin bereketi ve ses güzelliğinin şerefi olarak; can eriten aşk ateşini, katı kalplilerin ocağına atması ve gafilleri aşıklık derdinin neş'esinden haberdar etmesi, yeter!" dedi.

(Kıt'a)

Hos şadalar, aşkın kımıldanışına sebeptir.
Saz vasıtasıyla, habersizlere, aşk haberini ulaştırıyor.
Aşk, bir gizli sırdır.
Saz vasıtasıyla ayan oluyor.
O sırrın, sazın perdelerinin ötesinde olduğu anlaşıldı.

— Zâhid: "Ey Rind, saz'ı, güzel aşkın ortaya çıkışma vesile biliyorsun! Bu isabetli bir düşünce değildir! Sesin güzelliğini, heves silsilesinin kımıldamasıyla "beğenilmiş" diyorsun! Bu düşünce uygun değildir! Çünkü aşk, iyi ad sahiplerini kötü adlı yapar! Aşk, kara günlülerin ve akıbeti karanlık kimselerin işidir. Bir kimsenin iradesini, heva ve hevesinin eline kaptırması yazıktır! Yüzünü selâmet yönünden kınamak, kötülenmek köşesine çevirmesi de! Özellikle aşkın çirkinliğine vakıf olan, hoş yaradılışların ona heveslenmelerine şaşarım! Hatta aşkın kınanmaya vesile olacağına da muttali'dirler! O halde niçin aşkı, .güzel sözlerle öğüyorlar? Acaba onun menfaatlerinden ne görmüşlerdir? Acaba onun faydalarından neyi duymuşlardır?" dedi.

(Kıt'a)

Hikmet sahipleri, aşkı, sevda temeline oturtmuşlardır.
Her kimse sevdayı kendisine şiar edinirse, bir divanedir.

118 YAZILAR

Âşıkın divane gönlünde, aşk havası vardır!

Bu da bir viranede, bir ateşin kımıldanışından ibret almaktır.

— Rind : "**Ey Zâhid, mecazi söz söylüyorsun ve hakikat yolunda yürümüyorsun!** Bilesin ki aşk, insan vücudunun sedefinde, ilahî emanetin cevheridir. İnsan ruhunun gerçeğidir. Kâinatın binası, ona dayanır. Küllî akıl, irade ipinin başım, ona teslim ediyor. Aşk, tavsif etmekten müstağni biliyorum. Maşuku, zat'ın keyfiyeti olarak tanıyorum. Âşıkın adının yükselmesine sebep ve saygı görmesine amil biliyorum. Güzel yüzlülerin güzelliğinin tecellisinden haberdar olması ve mahubların güzelliğini müşahedede ihtiyarının elden gitmesi yeterlidir." dedi.

(Kıt'a)

İnsan, "ahsen i takvim"e ve O'nun suretinin güzelliğine sahiptir.

Tanrı kudretinin ve yaratıcılığının en güzelidir.

Aşkın, mahabbet gözü, aşk'la O'nun tarafına göz atmazsa,

Tanrı kudretinin o yaratıcılığı zayı olmuştur!

— Zâhid: "Ey Rind, aşk'a, güzellerin güzelliğinin münasebeti, kötülenme sebebidir. "Aferin, iyi olmuş!" demelerine sebep değildir. Mahubların güzelliğinin cazibesine kapılmak, pişmanlığa sebeptir. Terbiyeyi göstermek değildir. Çünkü güzellerin güzelliğine bakmak, gönül sahiplerinin aklının bozulmasına ve mahubların cemalinin müşahedesini, olgun kişilerin noksanlaşmasına vesile olur. Herkim, güzellik sahibi bir kimsenin yüzüne ilgiyle bakarsa, kendisini âlemin maskarası yapar! Her muradına ulaşamayan, bir güzel yüzünün sevgi kadehinden bir damla içse, dünya ve ahireti unuttur. Çünkü bakılan güzellik, bakanın şehvetini artırır, bunun çirkinliği, gerçeği olduğu gibi bilenlere apaçıktır. Özellikle şekil, suret güzelliğinin başına gelenin açıklığı, davranış dünyasının mana bilenleri, daima ona rağbet ederler ve onu isterler." dedi.

(Kıt'a)

Her kimse şekil güzelliğine âşık olursa, şüphesiz onun aşkı, geçici güzelliğin zevaliyle yok olur.

Aşk'a o konak, hüsne de bu hâl uygun düşer: Aşk, sebatsız bir şey; hüsne (güzellik), yok olan bir nakış! Güzellerin yüzündeki tüyler, işin aslından haberi olmayanların fitneye düşmesidir. Güzel yüzlülerin zülfünün kıvrımları, câhillerin yolunun tuzağıdır!

— Rind: "Ey Zahid, güzel denen, güzel yüze, güzel demiyorsun! Güzele bakmaktan da zevk almıyorsun! Bilesin ki, güzellik, varlığı gerekli olan Tanrı'nın yüzünün aynasına sahiptir! Tâlib'in varmak istediği yere giderken kılavuzu, Allah nurunun görüldüğü güzellik ve sonsuz feyz ve bereketin kaynağıdır. Hüsne ile cemâl'in yok olacağını düşünmek, câhillerin zanlarıdır. Çünkü onun hakikatının zevali yoktur! Belki onun üzerinde görüldükleri yok olabilir. Her devirde, o gayb âleminin güzelliği, bir huzur kaynağıdır. O gizlilik perdesinin ar kasındaki güzel, her biçimde bir görünüşle tecelli eder. Eğer devir bir değişikliğe uğramışsa, ona ne ziyan var? Eğer elbise değişikliğe uğramışsa ona ne noksan var? Güzel görünüş ten, onun niceliği aranır! Azalarının bir araya gelişindeki tenasüp değil! Mahubun cemalin den kast olunan "gerçek"tir. Parçalarının düzenindeki uygunluk değil!" dedi.

(Kıt'a)

Güzelliğin kaynağında yatan su ve topraktır, şüphen olmasın!

Güzelin yüzünde tecelli eden hakikattir.

Bu perdede bir oyuncu vardır.

Olmasa, kimse kendi kendine, ne perde, ne perde sahibi, ne de perde de görünen olur!

Suret'ten manaya götüren bir rol vardır. Mana gülünün görüldüğü yerler; suret'in bahçeleridir!

— Zâhid : "**Ey Rind, vakitler münakaşada geçti. Zaman mücadelede zayı oldu. Ne benim öğütlerim sana faydalı oldu, ne de senin delillerin bana fayda verdi. Karşı karşıya gelmekle senden uzaklaşmayı arasam görünüşteki ilgim, ülfet eteğimden yakalıyor, beni bırakmıyor! Aramızdaki**

anlaşmazlığı kaldırmak için sana öğüt söylesem, senin gönlünün sahifesi, benimseme işareti göstermiyor! Bende bu işin bir çaresi yoktur! Hem sen de kendi kendine çarenin ne olduğunu söyle!" dedi.

(Rubâî)

Derd ki, benim derdim, dermana ulaşmadı!
 Senin işindeyim, iş düzene ulaşmadı.
 Bütün ömrümde, işim, senin sözünden başkası değildir.
 Ömür bitti, söz sona ulaşmadı.

— Rind.: "Ey Zâhid, âlemin fesat maddesi iki şeydir; her ikisi de şekil hatasında, birbirine uygundur : Birincisi: riyâ; dinde seçilmiş zahidlerin yolunun tuzağıdır! İkincisi: zinâ; Allâh'ı yakinen bilen rind lerin yolkesicisidir! Nerede bu iki bozguncu (mufsid) yoksa, rind ile zahid'in hakikati birdir. Ben sende, riyâ var, sanıyorum. Sana muhalefetim ondandır! Sen bende, zinâ tasavvur ediyorsun! Öğütlerindeki mübalağanın delili, o şüphedir! Ne zaman bu ikisinin arasından şüphe kalkarsa, zâhid, rind'den gizlenir, kaçır, demezsin! **Günahkârın zinâsı, zahidin riyâsına** karinedir (delildir). Fâsık'ın kötülüğü, Tanrı'ya kulluk edenin riyası mesabesindedir." dedi.

(Rubâî)

Zâhid, riyâ ile Tanrı'nın yakınından uzaklaşır.
 Rind'in yolu, fiskten dolayı beğenilmez! Her ikisi, her ikisinden her an kurtulmalıdır!
 İki dünyayı kazanmağı elde etmeğe, her ikisi de muktedir.

— Zâhid: "Ey Rind, zahidin riyâsında biraz fayda vardır. Gerçi riyasından dolayı, onun kullukları, hakikatte bâtil oluyor, ama görünüşüne bakarak, diğerlerini Tanrı'ya kul luğa teşvik ediyor. Görünmeyen yönüyle, Tanrı'nın azabıyla karşı karşıya ise de, görünüşü sevap işlediğine delildir. Riyanın bir çaresi vardır da, yasakları işleyenin ne özü olur?" dedi.

(Rubâî)

Riyâ'nın gösterişin çirkinliği bellidir. Riyâ sahipleri Tanrı' ya yaklaşmaktan mahrumdur. Tanrıya kulluğun rengi ve kokusu olursa, güzeldir. Bir fâsıkın yolunu düzeltmek, zemmedilmiştir.

— Rind: "Ey Zâhid, bilesin ki, Tanrı'ya yakın olanların yanında tevbe, değerlilik alâmetidir. O değerliliği kavramaya, günah, bir vesiledir. Yasaklardan tatmış olanların derecesi, o yoldan geçmiştir. Bunlar, yasağın tadını tatmayıp da sadece duymakla haramdan sa kınanlardan üstündür. Yasağı görmemiş olanlar, taklidle söz söylüyorlar. İşlemiş olanlarsa gerçeğe giden yolu arayanlardır." dedi.

(Rubâî)

Yanlı yapılan işte bir fayda vardır. Cihan ehli, o faydadan habersizdirler.
Billâhi, suç işleyenin tevbesi, günahsızların minnet ve gururundan daha iyidir!
Allah'a hamd olsun ki, yasakların, haramların hakikatine ulaştım.
Ayağımı onların üzerine koydum. Nikâhla gelen heva ve hevesin güzelini boşadım! Ona yol verdim!" dedi.

(Rubâî)

Gönül dünya işinin temeli, binası, HİÇ'tir, dedi.
 Dünya için gam çekmekte HİÇtir.
 Gam ve kederi def için şarap içti.
 Bir müddet şarhoş düştü. Akli başına gelince, bu da bir HİÇ'tir, dedi.

—Zâhid: "Ey Rind, ne sen kendi inancın üzere kaldın, ne de benim dediğim yere geldin! Benim inandıklarımı, delillerle bâtil ettin! Sonunda kendi inandığım da "HİÇ"e çıkardın! Bu bir şaşkınlık

120 YAZILAR

alâmeti ve başıboşluk delilidir. Eğer cihanın bütün halleri bâtil iseler, hak nerededir? Eğer bunlar, senin önünde, senin gözünde, varlık sahibi değillerse, "**mutlak varlık**" nedir? dedi.

(Rubâî)

Ey, önünde herşeyin varlığı, hebâ olan sen!
Şekillerin değerine dair düşüncen yanlıştır!
Hepsinin bâtil bir varlığı olduğunu söyledin!
"Hakk'ın Vücûdu" varsa, açıkla, nerededir?

— Rind : "**Ey Zâhid, kâinatın hallerini, görünüşünü, bâtil bilmek, "Hakk"ı beyan etmektir! Allah'tan başkasını yok bilmek, "Mutlak Vücûdu" ispat etmektir.**" dedi.

(Rubâî)

Ben ve Sen, varlık mülkünde buldukça,
Aramızda söz açılıp kavga ile "hak" ve "bâtil" olacaktır.
Bâtil, ortadan kalksın diye, biz onu kaldıralım!
O zaman, söylenen de, işitilen de "Hakk"ın ta kendisi olur.

Sonuç:

İşin sonunda Zâhid, irfan sahibi Rind'in uyarmasıyla, işlerinin aynasında riyâ tozlarını temizledi. Rind de işlerin aslına vâkıf olan Zâhid'in öğütlerinden faydalanarak, halinin görünüşüne, tövbe örtüsüyle süs verdi. Her ikisi de birbirlerine karşı gelmekten vazgeçip, zıd hareketlerden arınmış ve temizlenmiş olarak, "**teklik**" mertebesine ulaştılar. Dostluğun makbul yolunu ve mahabbetin delili olan hidayet caddesini seçtiler.

(Rubâî)

Fânilik köyünde, akıllı ile deli birdir, aynıdır!
Denizin dibinde, taş ile inci danesi birdir, aynıdır!
"İyi ve kötü sayma" işi ortadan kalkınca, mescid ile meyhane birdir, aynıdır!

Kaynakça

Fuzulî trc: Hüseyin AYAN Rind ile Zahid [Kitap]. - İstanbul, 1993.

ERDEM BEYAZID

1939'da Maraş'ta doğdu. İlkokul ve Lise öğrenimini burada tamamladı. Yüksek öğrenimine 1959 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde başladı. Geçim zorluğu yüzünden 1961'de öğrenimini devam mecburiyeti olmayan Ankara Hukuk Fakültesine naklederek askere gitti. Askerliğini yedek subay öğretmen olarak Burdur İli, Yeşilova İlçesi, Çuvalı köyünde yaptı. Askerlik dönüşü fakülte değiştirerek yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamladı. Edebiyat öğretmenliği, kütüphane müdürlüğü yaptı. İstanbul Türk Musikîsi Devlet Konservatuvarı'nın kuruluşu sırasında genel sekreter olarak çalıştı. Daha sonra, Sanayi Bakanlığı İnsan Gücü Eğitim Dairesi Başkan Yardımcısı iken bu görevinden istifa suretiyle ayrılarak Akabe Yayınları'nın ve Maveria dergisinin yönetimini üstlendi. 1984'te Akabe A.Ş.'nin İstanbul'a taşınması kararı ile bu görevini devrederek yeniden memurluğa döndü. DPT'de sözleşmeli personel olarak çalışırken, 1987 Milletvekili seçimlerinde Anavatan Partisi'nden aday oldu. Kahramanmaraş'tan milletvekili seçildi. TBMM'nin 18. Dönem çalışmaları süresince Milli Eğitim ve Çevre Komisyonlarında görev aldı. 1991 seçimlerinde adaylığını koymadı, İstanbul'a yerleşti. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Tok, kavgacı, destana yatkın bir üslûpta söylenmiş olan şiirlerinde ayrıca ince duyarlılıklar işlenmiştir. İslâmî ton bir **"leit-motiv"** halinde bütün şiirlerine yayılmıştır. Şiirleri Aç (K. Maraş), Çıkış (Ankara), Yeni İstiklâl, Büyük Doğu, Diriliş, Edebiyat, Maveria ve Yedi İklim dergilerinde yayınlanmıştır.

Aldığı Ödüller: Risaleler; Türkiye Yazarlar Birliği 1988 Şiir Ödülü. İpek Yolundan Afganistan'a; TYB 1983 Gazetecilik Ödülü.

ŞİİRLERİNDEN

BULDUM

Bir an kayboldun gibi. Yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti

Yeniden su yürüdü dalıma yaprağıma
Bir bakışın can verdi kurumuş toprağıma

Çiçeğe durdu kalbim içtim parmaklarından
Göz çeşmem suya erdi sevda kaynaklarından

Bir aydınlık denizin sonsuz derinliğinde
Yüzüyorum gözünün yeşil serinliğinde

Bir ışık bir kelebek biraz çiçek biraz kuş
Yeni bir ülke yüzün ellerimde kaybolmuş

Soluğum bir kuş gibi uçuyor ellerine
Kapılıp gidiyorum saçının sellerine

Gözlerinden göğüme sayısız yıldız akar
Bir gülüşün içimde binlerce lamba yakar

Bir kurtuluştur o an çağrılrsa senin adın
Sesin ne kadar sıcak sesin ne kadar yakın

122 YAZILAR

Tabiat bir bembeyaz gelinlik giymiş gibi
Yüzüme kar yağıyor sanki elinmiş gibi

Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım

Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden

Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

ÖLÜM RİSALESİ

Damla damla oluşuyor hayat
Ölüm kımıl kımıl
Duymak kolay
Anlatmak değil

Her an
Farkındayım
Az az öldüğümün

Bilincindeyim doğan ayın
Eriyen karın akan suyun
Ve usul usul tükenen zamanın

Tekrarlayıp duruyor saat
Vakit te mahlûktur
Vakit te mahlûktur

İşliyor kalbim
Eskiyor saçlarım
Ve gözlerimin en ince hücreleri

Okuyorum hayatı
Toprağın üstünden çok
Altındakilerle var olduğunu

Toprak
Ölüme aç
Ölüme muhtaç
Hayat

Ölüm muhakkak
Ve ölüm mutlak
Tek kapısıdır ölümsüzlüğün

Ölümlle tanıştıktan sonra anladım
Sadece bir kimlik belgesi olduğunu yaşamanın

Kesitler

Mahlukta devinen
Gürül gürül bir ırmaktır ölüm

Babalar ölür
Dolaşır eli ölümün
Saçlarında anaların oğulların

Analar ölür
Kök salar hasret yüreklere
'Bir evlat pir olsa da'
O zaman anlar ancak neymiş öksüzlük

Oğullar ölür
Bir kafes olur ölüm
Ana kalbi bir kuştur
Azad kabul etmez

Sevgililer ölür
Bir hicret olur ölüm
Bir sıra

Mesela arkadaşlar
Arkadaşlıklar vardır okullarda
Bakarsın biri gelmez bir gün
Ve artık hiç gelmeyecektir
Simsiyah bir gölge düşmüştür adeta
Bahçeye koridorlara sınıflara
Bir fısıltı dolaşır dudaklarda
Kimi kirpikleri ıslak
Çökmüş bahçenin تنها bir yerine
Elinde bir çöp resmini çizer toprağa
Anıların
Kimileri öbek öbek toplanıp
Çaresizliği dile getirirler anlamsız sözcüklerle
-Nasıl olur daha dün beraberdik
-Salıncakta İki Kişi'yi izlemiştik daha dün nasıl olur
-Geçen pazar kırlarda dolaşmıştık
"Göçmen kuşlar yerli kuşlardan daha mutlu olmalılar
Hayatı dolu dolu yaşıyorlar" demişti unutamıyorum

Sonra bir mezarlıkta Bir çukurun başında
Bir kapının ağzında
Herkes susar
Konuşur ölüm

Ve sürer hayat.

Bazan bir tekerlek altında
Ansızın gelir ölüm

124 YAZILAR

Apansız biter sınav
Bir elektrik kesilmesi gibi
Kesilir tulu emel

Bazen ölüm vardır
Ölümden önce gelir
Mesela bir hapisanede bir hücrede yaşanır
Sorular hep yanıtız kalır orada
Sadece konuşan rüyaldır
Yahut hayaller suskun duvarlarda
Gözler kabul eder parmaklar kabul eder
Ama beyin hep umuttan yanadır

Bazan akan bir film şeridinin
Tek kare donan bir fotoğrafı gibidir
Ölüm
Karşıda bir manga asker
Gözler namluların karanlık ağızlarını görmez de
Takılıp kalır masmavi gökyüzünde
Asılıp kalmış bembeyaz bir buluta

Ölümden uzak ölümler vardır
Gazete ilanlarında rastlanılan
Dünyaya bağılılığın zavallı
Ve muannit
Bir belgesidir
Daha çok kalanlara ait.

Bir de bir örümcek ağının ortasına düşmüş
Bir sineğin titrek bacaklarında seyretmişim ölümü

Ölümler vardır:
Can kuş gibi uçar gider
Bir martının süzülüp
Kaybolması gibi maviliklerde

Bir Portre

Engin sakin berrak bir denize
Uçsuz bir kumsaldan ağır ağır
Nasıl yürürse insan
Sokrates öyle yürüdü ölüme

Tilmizleri²¹ ağlaşırken
O vasiyet ediyordu:
-Asklepyos'a bir horoz borçluyuz
Unutmayınız.

Ne tuhafınız dostlar
Güçsüz kadınlar gibi ağlaşmak niye

²¹ Talebeleri

Yükselmek varken ölümsüzlüğe

İnancına sahip olmak
İnsan olmanın şartı
Kölelikler içinde en onulmaz kölelik
Hayatın ölümcül yanına
Takılıp kalmak değil mi?

İlkin ayaklarında duydu Sokrates
Zehirin soğukluğunu
Ve yavaş yavaş ölüm
Yükseldi göğsüne çenesine

Dudaklarında donan son bir tebessümle
Bir işaret taşı da böylece
Sokrates dikmiş oldu ölüme

Ölümün Sesi

**Ölümden bir işaret var her şeyde
Ölümün sesini duyuyorum şarkılarda türkülerde:**

-Kışlanın önünde redif sesi var
Namluların ucunda ölümün sesi!

-Bir ay doğdu geceden oy oy
Karanlığın ağzında ölümün sesi!

-Erzurum dağları kan ile boran
Vadilerin koynunda ölümün sesi

-Ezo gelin durmuş bakar yollara
Umudun ardında ölümün sesi!

-Bir ihtimal daha var
Umuddan da öte ölümün sesi!

Kendi Ölümüne Ait Bir Deneme

Bir gün öleceğim biliyorum
Bunu her an ölür gibi biliyorum

Anamın yüreğinde bir kor
Ölene dek sönmeyecek bir ateş
Kimıldanıp duracak hep

Karım bomboş bulacak dünyayı
-N'olurdu birlikte ölseydik, deyip duracak
Oysa insan yalnız ölür
Ama o olmayacak dualarla teselli arayacak

Kızlarımın gırtlaklarında bir düğüm

126 YAZILAR

Bir süre kaçacaklar insanlardan
Boşluğa düşmüş gibi bir duygu içlerinde
Sonunda onlar da kabullenecekler öylesine

Ölümüne en çabuk dostlarım alışacaklar
-Yaşayıp gidiyorduk yahu
Ne vardı acele edecek!
Diyecekler

Biliyorum yaklaşıyoruz her an
Biliyorum oruçlu doğar insan
Ölümün iftar sofrasına

Son Söz

Ve zaman döne döne
Gelmişti başlangıç noktasına
İlk yaratılış düğümüne

Mahlukatın var olduğu
Yüzüsuyu hürmetine
Evrenin Efendisinin
Kavuşmak vakti gelmişti sevgilisine.
Hayatın menbaı
Merhametin son durağı
Madeni, muhabbet ocağının
Ateşler içindeydi
Yatağında.
İltica etmişti sanki Kâinat
Kutsal tenine
Hayata şafak olan alnında
Ter taneleri
Her biri insanlık çilesinden
Bir haberdı sanki
Bir an oldu
Aralandı gözleri
Sonsuzu kuşatan bakışları
Süzdü ciğerparesi Fatıma'yı
Süzdü tek tek çevresindeki
Can dostlarını
Kıpırdadı dudakları, dedi:
-Ebu Bekir kıldırın namazı
Sonra daldı daldı uyandı
Son defa aralandı
Bakışları
Yöneldi bir noktaya
Karar kıldı bir noktada
Ve dedi:
-Merhaba ey refik-i ala!

Olacak oldu
Akıllar kamaştı

Kalpler tutuştu
Feryat ve figan gökleri tuttu
Çekti kılıcını Faruk olan
Sıçradı orta yere:
-Kim derse "O öldü", öldürürüm!

Ayrılık ateşinden
Ateşin şiddetinden
Sanki bendler çözülmüş
Felekler çökmüşü
Şuur tutuşmuş
Akıl iflas etmişti.

Sonra Siddıyk olan
Yetişti geldi
Baktı baktı yatağında hareketsiz yatan sevgiliye
Mağarada arkadaşına Hicrette yoldaşına
Sonra baktı çevresine
Mahşerden önce mahşer hali yaşayan
Ashabına
Aline
Ebu Bekir dedi:
-Ey nas, susun!
Kim ki Resulullahı tapmaktadır
Bilsin ki Resul ölmüşü
Kim ki Allaha tapmaktadır
Bilsin ki Allah ölmez
Hayy ve Layemuttur

Ey nas, susun!
"İnna Lillah ve inna ileyhi raciun"

Sonra eğildi sevgilinin yüzüne
Sürdü bulutlanmış gözlerini
O güzellikler ülkesine
Baktı baktı ve dedi:
-Hayatında güzeldin
Ölümünde güzelsin
Öldün
Bir daha ölmeyeceksin

ÖNDEN GİDENLER İÇİN

Onlar gittiler
Yalnız bir yemin kaldı aramızda
Ben şimdi bu yanda
Kasılmış çıplak bir kurşun gibiyim
Namluda.

Onlar gittiler
Topraktan bir işaret taşıyarak alınlarında

128 YAZILAR

Ben Şimdi bu yanda
GerilmiŐ bir an gibiyim
Doğumla lm arasına.

Onlar gittiler
Gelen zamandan bir haber gibiydiler.

Ben Şimdi bu yanda
İçilmiŐ bir and için bekleyenim
Kurulmuş saat gibi.

Onlar gittiler
Giderken bir muŐtu gibiydiler.

AŞK RİSALESİ

Dirilmek yeniden
Yerin uyanması gibi kımıldaması gibi toprağın
Bulutları yarması gibi gün iŐıęının
Yağmurun ansızın boşanması
Binlerce kuşun bir anda parlaması havalanması
Erimesi gibi karların ve buzulların
Patlaması gibi dal uğlarında tomurcukların

Dirilmek yeniden
Yüzyıl süren bir berzahtan geçmiŐiz gibi
Kandan kinden öfkeden
stmze bir sağnak boŐanmıŐ gibi
Sürekli lekelendiğimiz zlmeye terkedildiğimiz
Bir bataktan çıkar gibi.

Yürürken otururken yatarken
Hep rmek durumunda kalmış
Duyduklarımızdan dolayı kulaklarımız
Grdklerimizden ötürü gözlerimiz
Dokuduklarımız için ellerimiz.

Belli bir bozgun yaŐamıŐız
Her Şeye lm dadanmıŐ sanki
Kadınlar ki anne olmamak için direniyorlar
Erkekler ki savaşmayı tümden unutmuşlar
Çocuklar zaten hiç çocuk olmuyorlar
Çocukluk kalkmış dünyadan gibi
Her çocuk antik çağ filozoflarından bir kalıntı sanki.

AŞkın son saltanatını yaşamak içinmi ey kalbim
Ruhun serüvenine bir kale olmak için mi?
Bu başkaldırma kanatlanma.

Durmadan geçiyordu o zamanlar
Üstümüzden tanklar toplar binler tonluk arabalar
Boğuk bir ses madeni bir böğürme
Bir metropol devinin içimiz titreten iniltisi
Ta uzaklarda şehirlerin üstünde kımıldayan
Bir korkunun yüreğimizde biriken tedirginliği
Bir sam yeli gibi bedenimizi yüzümüzü saçlarımızı
Yalayarak
Çekiyordu bizi ve herkesi.

Ama sen uzaklardaydın ey kalbim
Uzaklardaydın, sevdiğim uzaklardaydı
Ayın ve yıldızların çağlayarak
Berrak şelaleler yaparak
Coşku içinde aktığı
Bir yerlerdeydi.

Hani bir gün bir çobana rastlamıştık
Kavaliyle bir sümbülü emziriyordu
Adı Ferhat mıydı neydi
Koyunların kurtların böceklerin ve çiçeklerin
Sadakatten mest oldukları
Her birinin gözlerinde

Kaybolur gibi kayar gibi
Dalıp gittiğimiz o saadet evreni
Kayaların yüzlerinden okuduğumuz o ebedi bilinç
Bizi çekip almıştı kılcal damarlarımızdan.

Yaslan göğsüme sevdiğim
Benim gönlüm gök gibidir açık deniz gibidir
Pas tutmaz benim içim yeryüzü gibidir toprak gibidir
Sen ki bulut gibisin
Ay gibisin güneş gibisin bazen.

Usul usul inen
Yağmur tıptırtılarını
Dinler gibi
Dalıp gitmiştik
Sen konuşuyordun
İpil ipil yağın bir yağmur gibi konuşuyordun
Onlar ki konuklarımızdı
Adları Keremdi Yusuf'tu Kays'tı
Hepsi de ezelden tanıdıktı dosttu.

(Ara Çağrı)

Sen bir taze haber gibi gelmiştin unutmadım
Her gelişin bir taze haberdi unutmadım
Aşkta alıp verilen altın bir vakitti yaşadığımız
Bir muştuyu algılamanın sürekli gerilimiydi sanki
unutmadım

130 YAZILAR

Can oynanırdı evlerde yollarda meydanlarda
Can alınıp can verilirdi hiç unutmadım
Sen uyurdun uykun bir tepeden seyredilen uçsuz bir vadi
Kıyısından seyredilen bir denizdi sanki unutmadım

Ah sevgili ! Hayat görünürdü kapından, bir çırpınış
yüreklerimizde
Sen evinden çıktığında güneşler doğardı içimizde
unutmadım

Toprağa düşen tohum onda gizlenen renk şekil koku
Senin için biçimlenirdi renkleri kokardı senin için
unutmadım

Ebedi masum çocuklar zamanın solmayan çiçekleri
İstemişlerdi de ezan okumuştun Bilal bir sabah
unutmadım

O dirildi O dirildi diye birden çalkalanan sokaklar
Ölüm ki sonsuza açılan bir kapıydı hiç unutmadım
Ey aşk ey dirilik soluğu ey evrenin hareket kaynağı
Nasıl unutturum nasıl unutturum hiç unutmadım.

Haydi gel sevgilim
Uzanalım toprağın altına
Çiçekler mayalansın göğsümüzde
Bu akıp giden bu kör gidip yol giden
Kalabalıkları bu insanları
Ezen çiçekleri, bir kere bile farkına varmayan
Dökülen bu yıldızları yağmur birikintilerine
Çiğneyerek geçen bu adamları ve kadınları
Uyarmak için bir an durdurmak için
Bu bizi terkeden, bacaları öksüz ve boynu bükük
İçimizde sonsuzluk kavislerinden izlerini taşıdığımız

Ama şimdi kendimizi zorlasak da
anımsayamadığımız tasarlayamadığımız o kırlangıçları
Ah tekrar dönülebilir mi? yaşayabilir miyiz ?
Uzansak yerin altına ve toprak olsak.

Haydi gel sevgilim
Bir daha deneyelim
Bir kere daha kesmek için yolunu kalabalıkların
Yüreğimizden gönlümüzün derinliğinden

Vermek hep vermek için
Çünkü dağıttıkça çoğalır bizim zenginliğimiz
Aşkın bir adı da berekettir
En iyi anlatandır o
Hira'da bir mağarada
Gözden döküleni
Gönülden geçeni.
Ah hep o kelimeyi bulmak için bütün bu
Çabalarım
Seni çağırarak olan.

Nasıl da unuttuk
Oysa daha anar anmaz adını
Ansızın patlayan bahara bir pencere açmışız gibi
Kış ortasında çıkıveren güneş gibi
Birden sıyrılıverip bulutlardan
Üryan görülen can gibi
Doldururdun içimizi
Ve eviçlerimizi.

Ah oruçlu bir ağustos vaktinde
Bir kayanın dibinden kaynayan
Soğuk ve berrak sulara
Uzanıp kana kana
Avuç avuç alıp
Yüzümüzde içimizde
Duyduğumuz
Gibi
Aşk.

Ah bir yalnızlık vaktinde
Herkesle birlikte olduğumuz
Gene de yalnız olduğumuz
Bir parkta
Ta uzaklardan gelir gibi
Bir tamburdan bir ezginin

Bizi bizden ve herşeyden
Alıp götürdüğü gibi
Aşk.

Haydi gel sevgilim gene arayalım
Makam-ı İbrahimde rastlanan ayak izlerini
Dedesinin elinden tutup Kubays dağına götürdüğü
Yüzüsuyu hürmetine yağmur istediği
Yeryüzünün bereketlenip çiçeklerle bezendiği

132 YAZILAR

Develerin coşarak çöllerde
Ayak sesleriyle şiirler bestelediği
O vakitleri.

Haydi gel bir daha bir daha
Arayalım
Herkesin ve herşeyin uykuya vardığı
Bir vakitte
Gürül gürül
Bardaktan boşanır gibi
Yeryüzünü ve gökyüzünü
Dünyanın bu yüzünü ve öbür yüzünü
Geceyi ve gündüzü
Dolduran
Yüreğimizi kuşatan
O kitaptan
Okunanı.

Yaşamak, avını gözleyen
Sessiz gergin
Soluk soluğa
Bir atmaca
Sağ elimin
Parmakları ucunda.

Ve ölüm
Bir güvercin
Beyaz
Süzülen masmavi gökten
Berrak sulara.

Bir yıldız kayıyor kayıyor kayıyor
Bir dal uzuyor uzuyor
Bir gül kaniyor bir seher vaktinde
Yanıyor bir ateş için için
İçimde içimin de içinde
Bir ezgi dönüyor dönüyor dönüyor
Bir ney eriyor dudaklarımda
Aşkın bir adı da yorulmamaktır.

DİRİLİŞ

Ey bir emre hazırlanan simsiyah gecede
Karanlığı emip emip de gebe kalan
Ey her depremden sonra biraz daha doğrulan
Herkesin

Veba girmiş bir şehrin hem halkı
Hem seyircisi olduğu bir günde
Ey düştüğu yerden kalkmaya hazırlanan ülke.

Her damlası bir zafer müjdecisi
Bir posta eri gibi
Yağmur yüzümüze değince
Çıkacağız yola.

Çıkacağız yola
Hesap günü gelince
Yağmur yüzümüze değince
Güneş bir mızrak boyu yükselince.

VAKİTSİZ EZAN OKUYAN MÜEZZİN/ 06 HAZİRAN 2012

Alpaslan'ın katipliğinden vezirliğe yükseldikten sonra, oğlu Melik Şah'ın Vezir-i Azamı/Başbakanı olan Nizam'ül Mülk, devlet başkanının başucu kitabı olması, ülkeyi ona göre yönetmesi, yeni bir deyişle kırmızı kitabı olması için "Siyasetname"yi yazar.

Dünyanın birçok diline çevrildiği gibi İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku Ve İdare İlimleri Enstitüsü Yayınları'nın birincisi olarak Muhammed Şerif Çavdaroğlu'nun tercümesi, Ord. Prof. Dr. Sıddık Sami Onar'ın önsözüyle yayınlanır.

Zulme uğrayan herkesin devlet başkanına rahatlıkla ulaşması gerektiğini söyledikten sonra tarih içinde çeşitli ulaşma yöntemlerinin kullanıldığını örnekleriyle anlatır.

Yedinci fasılda vakitsiz ezan okuyan müezzinden bahseder.

Abbasi halifelerinden Mu'tasım döneminde komutanlardan biri gündüz vakti genç bir kadını sokak ortasında zorla evine aldığını, halkın bir şey yapamadığını, kapının önüne varanların korumalar tarafından dövüldüğünü, kadı/hâkime şikâyetle gidenlerin ise kovulduğunu, halifeye de ulaşamadığını anlattıktan sonra bütün bu gayretlerin içinde olan, komutanın kapısında dövülen, hâkimin kapısından kovulan, Mu'tasım'a sesini duyuramayanlardan biri de geçimini terzilikle sürdürürken yanındaki mescidin müezziniğini de yapan müezzini gecenin tam yarısında ezan okumaya başlar.

Vakitsiz ezanı duyan Mu'tasım, hemen muhafızlarını çağırır ve bu münasebetsiz müezzini hemen getirmelerini ister.

Müezzini derhal alınır ve Mu'tasım'ın huzuruna çıkarılır.

Mu'tasım, hışımla, kızgınlığını ifade eden kelimelerle sebebini sorar.

Müezzini, durumu olduğu gibi anlatır.

Mu'tasım hemen yüz kişilik bir kuvvet göndererek komutanı suçüstü yaparak yakalatır ve huzura getirtir.

Onu bir çuvalın için koydurur, ağzını sıkıca bağlatır meydana herkesin sopa vurarak öldürmesini ister.

Öldükten sonra çuvalıyla beraber Dicle nehrine atılır.

Kadının kocası da çağrılır, hanımı ona teslim edilir ve hanımına iyi davranması halife tarafından tembih edilir.

Ondan sonra Mu'tasım, o müezzine "halifeye ulaşamadığı zamanlarda vakitsiz ezan okuma ruhsatı" verir.

O günden sonra ne zaman vakitsiz bir ezan okunsa adaletsizliğin yayılmaya başladığı ve önlem alınması gerektiği anlaşılırmış.

Bu olayın benzeri altı yüz yıl sonra İngiltere'de görülmeye başlamış.

Hani "Çanlar Kimin İçin Çalıyor" filmi, romanı deyimi var ya işte o da bir adaletsizliğin ilanımı.

Şehirde sıradan bir adam öldüğünde halka haber vermek için zamansız olarak çan bir defa çalarmış.

Eşraftan biri öldüğünde iki defa çalarmış.

Yüksek bürokratlardan biri öldüğünde üç deva çalarmış.

Kral öldüğünde dört defa çalarmış.

Bir gün zamansız çalan bir çan ötmüş.

Ardından ikicisi çalınca acaba kim? demişler.

Üçüncü çalışta meraklar artarken çan dördüncü defa çalınca halk telaşlanmış, "kralımız öldü" diye feryada başlayacakken beşinci çan başlayınca herkes çan kulesinin dibine gelmişler ve çanı çalana sormuşlar.

O da "Başınız sağolsun adalet öldü" demiş.

Siz hikâyeyi duyup da bu gün üzülmeysin.

Olmayan şey ölmez.

MAHMUT TOPTAŞ

<http://www.tumkoseyazilari.com/yazar/mahmut-toptas/06-06-2012-vakitsiz-ezan-okuyan-muezzin.html>

SAYIN BAŞBAKANIN DİKKATİNE / 01 MAYIS 2012

Ticarete atılmış eski bir ilahiyatçıyla sohbet ediyoruz.

Para peşinde koşturmaktan günlük olayları takip etmeye imkanı yok.

Ağabeyimiz iktidarda ya her şey güllük gülistanlıktır mantığıyla hareket ediyor ama bir türlü kendi ekonomisinin düzelmemesinden genelin de havasının öyle olduğuna yanaşmıyor.

"Benim durumum kötüye gidiyor ama Türkiye iyiye gidiyor" iyi niyetiyle hareket ediyor.

Ben ise, hep yorganıma göre ayak uzattığımdan, ayak kaslarım da kısa yorgana göre kasılı kaldığından, yorganım biraz uzasa bile ayağımı uzatamayacağımdan iyi durumlarla kötü durumları pek ayırt edemem.

Onun için benim yazılarımda maddi durumdan şikayet eden hiçbir cümle olmaz.

Ama hayatımın her saati ve saniyesi İslam dinini öğrenme ve öğretmeyle geçtiğinden esen havadan İslam kokusu duymak için bütün hücrelerimi kulak haline getirmeye çalışırım.

"Yurt dışında okuyan ilahiyat öğrencilerinin diplomalarının hâlâ geçersiz olmasına üzülüyorum" dedim.

136 YAZILAR

Tankere kibrit atmışım gibi parladı: "Yapma ağabey yapma. Ağabeyimiz o işi düzeltti. Ben biliyorum. Tanıdıklarım var ve şu anda diplomaları geçerli" deyiverdi.

"Belki, Başbakan da senin gibi yanlış bilgilendirilmiştir. YÖK'tekilere sorma. Tanıdığın bir Ezher Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu olan varsa soruver" dedim.

Hemen cep telefonunu çıkardı, beni mahcup etmenin zevkini tadarcasına numaraları çevirdi ve soruyu sordu. Alınan cevapları duymuyorum ama "yapma beeee, etme beeee" diyerek anasını kaybetmiş kuzu gibi melemeye başladı.

Bana döndü ve "Sen haklıymışsın ağabey" dedi ve boynunu büktü.

Büyük ağabeyi hakkında neler düşündü bilmiyorum.

"YÖK'teki filan ağabeyimizin sayesinde düzeltildi" gibi eksik bilgilerle donatılmış birçok insan dolaşiyor ortada.

Eksik bilgi şu: Bu yeni YÖK, Mısır, Suudi Arabistan, Pakistan, Malezya, Bağdat, Suriye gibi halkı Müslüman ülkelere alınan ilahiyat fakülteleri diplomalarının Türkiye'deki ilahiyat fakültelerinde fark derslerini vermeleri halinde kabul edildiğidir.

Halbuki 16 Nisan1929 tarih ve 1416 sayılı kanuna göre o günden 10 Ocak 1996 tarihine kadar Halkı Müslüman ülkelere alınan ilahiyat fakültelerinden alınan diplomalar geçerli olmuş.

Tansu Çiller hükümeti zamanında 10 Ocak 1996 da bu hakları gasbedilmiş.

Yüzlerce il müftümüz, Diyanet İşleri üst düzey görevinde bulunmuş, bakanlıklarda önemli görevler üslenmiş insanların diploması bütün dünyada hâlâ geçerli iken yalnız Türkiye'de 1996 dan beri hâlâ geçersiz.

Hatta birkaçı Ezher İlahiyat diplomasıyla Batı üniversitelerinde mastır ve doktorasını yapmış, Türkiye'ye dönünce doktorasıyla veya mastırıyla görev istediğinde YÖK, filan ilahiyatta ek dersler almadan bu doktoran bizde geçersizdir deyivermiş.

"Ama Batıda geçerli" dediğinde "öyle ise bu diplomayı orada kullanın" denmiş.

İsmet İnönü, Menderes, Demirel, Ecevit, 12 Mart, 12 Eylül dönemlerinde geçerli olan diplomalar 1996 tarihinde geçersiz hale getirilmiş ve hâlâ geçersizliğini devam ettiriyor.

Mesele yalnız diplomanın geçersizliği meselesi değil.

O günden itibaren halkı Müslüman ülkelere eğitim için gitmeler onda bire beklide daha fazlasına düştü.

Diploması için değil de Arapça eğitimi için gidenlerimiz çok az.

Diplomalar şartsız şurtsuz eski haline dönüştürülürse yeniden ilim özgürlüğünün önündeki engel kaldırılmış olur.

Diplomayı kabul eden doğu ve batı ülkelerinin ilgili birimlerinin neden Türkiye'de kabul edilmez diye anlam veremedikleri konusunda kafa karışıklığı da giderilmiş olur.

Sayın okurlarım, soracak bir mağdur bulamazsanız bu konuda www.ezder.org'dan bilgi alabilirsiniz.

MAHMUT TOPTAŞ

<http://www.milligazete.com.tr/makale/sayin-basbakanin-dikkatine-237636.htm>

(Konu ile ilgili tarihi eski bir yazı)

BAŞBAKAN`IN SÖZÜNÜN TAKİPÇİSİYİZ/Alı Rıza AKGÜN

Sayın Başbakan geçen haftaki Mısır ziyaretinde el-Ezher şeyhi Ahmet et-Tayyib ve Mısır müftüsü Ali cumâ hocaların başında bulunduğu bir gurup âlimle el-Ezher'in merkez binasında (Meşîhatu'l Ezher) bir görüşme gerçekleştirdi.

Görüşmenin içeriği hakkında ulaştığımız bilgilere göre; görüşmede iki ülke arasında ilahiyat eğitimi alanında yardımlaşmanın imkânları, el-Ezher'in bu güne kadar olduğu gibi bundan sonrada 'Sünni Dünya'da denge unsuru olmaya devam etmesinin gerekliliği ve benzeri konular üzerinde durulmuş.

Görüşme kısa ve zirve bir görüşme olmasına rağmen (görüşmenin yaklaşık yarım saat olduğu söyleniyor) önemine binaen el-Ezher şeyhi Ahmet et-Tayyib çok önemli bir konuya değinmiş. Ki o konu yıllardır adeta kangrene dönüşmüş olan El-Ezher ve benzeri üniversitelerden alınan diplomaların Türkiye'deki denklik sorunudur. Ezher Şeyhi şuan el-Ezher'de okuyan 650 küsur Türk öğrencinin Türkiye'ye dönünce karşılaşacağı denklik sorunundan hareketle konuya değinmiş. Ancak bu konu sadece şuan el-Ezher'de okuyan 650 öğrenciyi ilgilendirmekten çok daha derinlerdedir.

1993'te başlayıp 1996'nın ocak ayında tamamlanan bir süreçte, o yıllarda Türkiye'de iş başında olan hükümetler, -bu güne kadar sorun üretmekten başka bir iş yapmayan, ekranlardan tanıdığınız bazı marifetli ilahiyatçılarında yol göstermesiyle- ilginç bir karara imza atarak yurt dışında, özellikle İslam Dünyasında ilahiyat okuyan öğrencilerin diploma denkliğini iptal etti. (D.Y.P-S.H.P, D.Y.P-C.H.P ve D.Y.P-ANAP hükümetleri dönemi)

Yabancı dille ve bin bir çileye göğüs gererek ülke dışında üniversite bitirmiş binlerce genç bir anda mağdur edildi. Hatta 1996 yılından önce ülkeye dönmüş ve göreve başlamış olan birçok kişinin işine son verildi. Türkiye'ye döndükten sonra muhtelif üniversitelerde mastır ve doktoraya başlayan öğrencilerin bütün çalışmaları durduruldu ve o ana kadar yapılan bütün çalışmalar iptal edilerek yok hükmünde sayıldı.

İlginç bir durum! 12 Eylül mağdurları başta olmak üzere birçok mağdurun hakkının iade edilmeye başlandığı günümüz Türkiye'sinde, ilahiyat eğitimini dışarıda aldığı için mağdur edilen binlerce kişinin hakkını ülke dışından birisi gündeme getiriyor?

Neticede Sayın Başbakan diplomaların denkliğinin verileceğine dair Ezher Şeyhine söz vermiş. Ancak burada üzerinde durulması gereken çok önemli bir nokta var ki, oda şudur. Eğer Başbakan diplomaların denkliğinin verileceğinden kastı şuan ki denklik uygulaması ise doğrusu mağdurlar olarak biz böylesi bir uygulamayı asla doğru ve hakkaniyetli bulmuyoruz.

Yaş ortalaması kırkı aşmış, evli-barklı ve birçok sorumluluk altında ezilen binlerce insanı fark dersleri adı altında bir prangaya mahkûm ederek, üniversite kapılarında en az bir yıl süründürerek, bütün olanlara rağmen yinede fark derslerini vermek ve denklik almak için yurt dışından işini-gücünü, çoluğunu-çocuğunu bırakıp sınava gelen insanları derslere devamsızlık gibi ucube bir gerekçeyle sınav salonundan dışarıya atarak verilecek bir denkliğin hiç de hakkaniyetli ve şahsiyetli olmayacağı aşikârdır. Sayın başbakanın haklı olarak Afrika'ya ve dünyanın değişik yerlerindeki mağdurlara uzanan o müşfik elinin, gönlünün ülkesindeki bu mağdurlara ve bunların çoluk-çocuğuna da artık uzanma vakti gelmiştir.

Sayın Başbakanın Ezher Şeyhine verdiği denklik sözü, bu insanların artık daha fazla süründürülmeden, direkt olarak verilecek bir denklik sözüdür. Ki, olması gerekende odur. Çünkü bunca kişi ülke dışına üniversite okumaya giderken böyle bir sorun yoktu. Ortada müktesep bir hak vardı.

Gençliğinin en verimli döneminde onlarca yılı heba edilen biz mağdurlar, verdiği sözün arkasında durmayı şiar edindiğini söyleyen Sayın Başbakanın bu sözünün takipçisi olacağız.

27.09.2011

Email: ar.akgun@ozgundurus.com

138 YAZILAR

<http://www.ozgundurus.com/Yazar/Ali-Riza-Akgun/Basbakanin-sozunun-takipcisiyiz.php>

YERYÜZÜNDEKİ SON AŞK (2011) -PERFECT SENSE-FİLM

(Eşyle cinsel sorun yaşayanlar bu yazıyı muhakkak okumalıdır. Dolayısıyla filmi de seyretmeli.)

Yönetmen: David Mackenzie

Ülke: İngiltere, İsveç, Danimarka, İrlanda

Tür: Dram | Romantik | Bilim-Kurgu

Vizyon Tarihi: 26 Ağustos 2011 (Türkiye)

Süre: 92 dakika

Dil: İngilizce, Sign Languages

Senaryo: Kim Fupz Aakeson

Müzik: Max Richter

Görüntü Yönetmeni: Giles Nuttgens

Yapımcılar: Gillian Berrie | Brian Coffey | Malte Grunert

Çekim Yeri: Glasgow, Strathclyde, Scotland, UK

Oyuncular: Ewan McGregor (Michael), Eva Green (Susan), Connie Nielsen (Abla), Stephen Dillane (Samuel), Ewen Bremner (James)

KONUSU:

Kadınlara bağlanmakta sorunları olan yetenekli yemek şefi Michael, soğuk görünümlü güzel doktor Susan ile tanışır.

Susan uzun bir süredir kendini işine adayıp özel hayatından vazgeçmiş, Michael ise kadınlarla ciddi ilişki kurmaktan kaçınmıştır. İki de birbirlerine karşı daha önce deneyimlemedikleri derin duygular hissederken, tüm dünyada insanların duyularını sırayla yok eden salgın bir hastalık baş gösterir.

FİLMDEN

Karanlık vardır. Işık vardır. Erkekler ve kadınlar vardır. Yiyecek vardır. Restoranlar vardır. Hastalıklar. İş vardır. Trafik.

Hepimizin bildiği günler. Nasıl hayal ediyorsak, öyle bir dünya.

-Sen daldın ama ben dalamadım. Yatağında başkası varken uyumakta zorlanıyorum. Beni kovuyor musun?

-Yatağında başkası varken uyuyamıyorum.

Bak bu garip işte. Nedir garip olan?

- Ama artık koku alamıyormuş. Koku mu alamıyormuş? Ona hastaneye gitmesini söyledim. Çünkü normal değil, değil mi?

- Evet, Susan. Artık koku alamıyorum. Psikolojin normale döndü mü peki? Neredeyse on bir saattir burada oturuyorum. Psikolojim çok iyi değil. Ama koku alamama dışında başka bir rahatsızlığın yok, değil mi?

-Aberdeen'de yedi tane daha böyle vaka var. Dundee'de beş tane. Burada, Glasgow'da on bir tane ve Edinburgh'da on sekiz tane. İngiltere çapında yüzün üzerinde şikayet var. Fransa, Belçika, İtalya ve İspanya'da da. Hepsi son yirmi dört saat içinde olmuş. Hastalığı nasıl kapmışlar?

Bir yerden kaptıklarından pek emin değilim. Nasıl yani? Belirtilere baktığımızda birbirleriyle alakalı

140 YAZILAR

olmadıkları anlaşılıyor. **Temas yok benzerlik yok, hiçbir şey yok.** bütün vakaları kontrol ettik ama hiçbir benzerlik bulamadık. Protein eksikliği prion, virüs hiçbiri yok. Virüs olması için bir sebep de yok. Bildiğimiz hiçbir şeye benzemiyor. Fakat kesinlikle bulaşıcı olmadığını söylemek mümkün. Giderek yayıldığını söylemek de mümkün. Pekala. Çevresel etkenler ya da daha önce bilmediğimiz bir zehir yüzünden ortaya çıkmış olabilir. **Ya da terörist bir saldırı.** Tamam, o zaman. Bir salgın yok. Onlara hastalığın geçeceğini ve paniklememelerini söyleyeceğim. Belki de suya bir şey karışmıştır. **Kederle doluyorlar. İnsanların akıllarına bütün kaybettikleri asla sahip olmadıkları aşkları kendilerini terk eden arkadaşları geliyor. Bütün kırdıkları insanları düşünüyorlar. İlk önce kederle doluyorlar sonra da koku alamamaya başlıyorlar. Hastalık bu. "Akut Duyu Yetersizliği" diyorlar. A.D.Y.**

Bu tabii ki çok ciddi ve yüksek önlem alınmasını gerektiren bir durum ama paniğe kapılmak yersiz olur. Sağlık Bakanlığı bu konuda her türlü bulaşıcı vaka bildirimine karşı hazırlıklıyız. Dünya Sağlık Örgütü'nün açıklamasına göre alarm seviyesinin beşe çıkartılmış olması... Bulaşıcı değil diyorlar. Fakat buna kim inanmaya cesaret edebilir ki?

Tamam. Tamam, tamam. Bir şey yok. Çok yaklaşma. Ne olacağı belli olmaz. Hayır, bulaşıcı değilmiş. Tam olarak bilmiyoruz. Sadece insanlara öyle söyledik.

Büyük Sabun. Büyük Sabun. Büyük bir bütün şirketiyle kola şirketi birleşip meyve aromalı oksijen satacaklarmış. Gerekli pazarı oluşturmak için de büyük sabun şirketiyle anlaşip milletin sinir sistemini geçici olarak çökertmek için çevreye organofosfat salmasını sağlamışlar. İşte bu yüzden yıkanmayı bıraktım. Yani kokunun nereden geldiğini merak ediyorsanız... Gözümün önünden çekilir misin? Saçmalayıp duruyorsun. Çevre örgütleri, bunun genetiğiyle oynanmış hormonlu bitkilerin ve hava kirliliğinin yol açtığı ekolojik bir kıyamet olduğundan eminler. Gizli servisler bunun özgür dünyaya yapılmış bir saldırı olduğunu söylüyorlar. Bütün işaretler radikalleri gösteriyormuş. Radikaller ise bunun Tanrı'nın ona inanmayanları cezalandırma biçimi olduğunda ısrarlılar. Bir kısım ise buna, ekonomiyi canlandırmak için bir virüs salgını başlatan kapitalist sistemin neden olduğunu düşünüyor. Daha başka teoriler de var. Uyanın, Dünya'da çok fazla nefret var. Çok fazla nefret var.

Gördüm ben. Gördüm. Sonunda hepimiz yalnızız. Böyle söyleme. tek başına ölüyorsun ve her şey kararıyor. Bu doğru değil. Böyle konuşma. Sen yalnız değilsin! Sen yalnız değilsin! Bütün vücudun bir çorbaya dönüşüyor.

İlk önce terör. Beni bırakma, Michael. Beni bırakma, Michael. **Sonra bir açlık hissi.** Aman Tanrım. Ne oldu? Ne oldu? Neler oluyor? **Tat alma duyusu işte böyle yok oluyor.** Hastalığa bir isim verme vakitleri bile olmuyor. **Sence diğer duyularımızı da kaybedecek miyiz? Koku ve tat birbiriyle ilişkilidir. Kimyasal iki duydurlar.** O zaman diğerlerine bir şey olmayabilir. Olmayabilir. Bekleyip göreceğiz.

İnsanlar önceden yaptıkları şeyleri ellerinden geldiğince yapmaya çalışıyorlar. Birkaç hafta içinde tat almak uzak bir hatıra dönüşüyor. Bunun yerini daha değişik zevkler alıyor.

Beyindeki temporal lob'un işlevini kaybetmesi. Beyindeki temporal lob'un işlevini kaybetmesi. Fakat en önemlisi diğer insanlara duyulan sevgiyi ifade etme arzusu. Samimiyet hissi. Anlayış. Kabullenmek. Affetmek. Sevgi. Artık etraf karanlık. Fakat birbirlerinin nefeslerini hissediyorlar. Bilmeleri gereken her şeyi biliyorlar. Öpüşüyorlar. Birbirlerinin gözyaşlarını yanaklarında hissediyorlar. Eğer birisi onları görebiliyor olsaydı birbirlerinin suratını okşayan normal bir çift olduklarını düşünürdü. Vücutları birbirine yakın. Gözler kapalı. Etraflarında olan bitenden bihaber. Çünkü hayat öylece devam eder. Öylece.

YORUM

(Hiç kıyametin bu şeklini düşündünüz mü? Yoksa Darwin'in kabul etmediğimiz evrimi, yani tekâmül silsilesi bu çerçevede mi gelişti?

Hissiz hayatın tekrar zevk ve his halini almaya başlaması mı?

İnsanlığın tekrar tekrar yaratıldığı bahsedildiği konu bu minval üzere mi oldu?[\[1\]](#)

Günümüzde orijinal kokusunu deodorantlarla kaybetmiş insanlar olarak geleceğimiz vahim gibi görünüyor. Orijinal koku almayı kaybedenler bir gün birbirine dokunmayı da kaybedecekler demektir. Ve bu şekilde birbirlerinden uzaklaşacaklar.

Gençler arasında son zamanlarda artan yalnızlık aşkı buradan mı başladı? Satılan kokularda bir hile var gibi görünüyor. **Hiç dikkat ettiniz mi etrafınızdaki çarşılarda artan "parfümeri dükkânları" bir şeylerin habercisi mi?**

Bu parfümeriler niye birden patlama gösterdi?

Devletimiz bu konuda hassas incelemede geç kalırsa "üç çocuk hayali" projeleri havada kalacaktır demektir. Sonuçta kokusunu da kaybeden milletimiz cinsellikten uzaklaşacak ve kısırlaşacaktır, demektir.

Terörün de "beyaz"ı olur mu demeyiniz. Asıl bu sinsi "beyaz terör"den sakınmak gerekiyor. **İhramcızâde İsmail Hakkı)**

BASINDA FİLM HAKKINDA ÇIKAN YAZILAR

TEK KURTULUŞ SEKS Mİ?/ 25 Ağustos 2011 Kerem AKÇA

Tek duyunuzun 'dokunma' olduğu bir distopya ²²hayal edin. Onun içine özgün bir soyut aşk filmi iskeleti yerleştirin. Üzerini de 'duyusal bir salgın filmi' ile doldurup, politik-sistemsel değişimleri muhalif motivasyon olarak içeriye ilave edin. İşte o zaman "Yeryüzündeki Son Aşk"ı elde edebilirsiniz. "Tutku Nehri", "Tutku Çemberi" gibi eserlerindeki 'ilişki yansıtma simsarı' izlenimiyle dikkat çeken David Mackenzie, bu sefer insan ırkının tek yaşamsal dayanağının seks, tutku veya aşk olduğu bir dünya hayal etmemizi istiyor. Bunun içinde de Kubrick, Tarkovsky, Trier, Boe, Resnais gibi isimlerin bilimkurguda uyguladığı 'şiirsel', 'stilize', 'evrimi sorgulayan' ve 'belleksel' evreni 'nesnel ve eklektik bir yapı'yla dolduruyor. "Yeryüzündeki Son Aşk" soruyor: Sadece seks ile sınırlı kalan, köklerine geri götürülmüş yeni bir insan ırkının ömrü ne kadar sürebilir?

Duyuların yok olması ile yaşanabilecek kaosu düşünebiliyor musunuz? Peki bunun dünya çapındaki kapitalist sistem, silahlanma sorunsalı, kölelik meselesi, küresel ısınma, ırkçılık, emperyalizm gibi evrensel meselelerin yol açtığı bir 'soyut hareket' olduğunu? İşte "Yeryüzündeki Son Aşk" ("Perfect Sense", 2011) da tam olarak bu tanımlamayı inceleyen 'duyusal bir salgın filmi' olarak anılabilir. Halihazırdaki eserin bunlardan sadece birini hedef göstermemesi ise filmin oklarını 'dünyanın miyadı dolmuş, yeni bir insan ırkı yaratmak lazım' tümcesine yönlendiriyor.

"Körlük"ten esinlenen dönüştürücü, çığır açıcı ve duyusal bir salgın filmi

²² Distopya, (anti-ütopya Yunanca dystopia) çoğunlukla ütöpic bir toplum anlayışının anti-tezini tanımlamak için kullanılır. Distöpic bir toplum otoriter - totaliter bir devlet modeli, ya da benzer bir başka baskıcı sistem altında karakterize edilir. Kelime ilk defa John Stuart Mill tarafından kullanılmıştır. Filozofun Yunanca bilgisi göz önüne alınırsa, kelimeyi "ütöpyanın tersi" olarak değil, "kötü bir yer" anlamında kullandığı anlaşılır.

142 YAZILAR

José Saramago'nun 'Körlük' romanından esinlendiği de belli olan senarist Kim Fupz Aakeson, aslında son hamlede bu konuda yaptığı 'karanlık' dönüşümle çarpıcı, hassas, düşündürücü ve çığır açıcı bir noktaya ulaşıyor. Ana hedef ise insanoğlunun nesiller boyu; sevmeyi, fedakârlık yapmayı, aşkı, bağlanmayı, tutkuyu ve dokunmayı unutarak maruz kaldığı o hazin beyin yıkanması sorunsalını eleştirmek. Bu durum, binlerce politik veya yapısal olaya bağlanmış işin doğrusu.

Ancak yönetmen David Mackenzie, bilimkurguda çokça ele alınan bu mesele üzerinden 'duyusal' bir salgın filmi çıkarmak istemiş. "Tehdit" ("Outbreak", 1995), "Veba" ("Carriers", 2009), "Salgın" ("The Crazies", 2010) gibi son yıllarda gördüğümüz çağ dışı tür örneklerinin uzağında "Körlük" ("Blindness", 2008) ile aynı noktaya konuşlanan bir yapıt karşımızdaki. Bu bağlamda da filmin kurduğu yapının Tarkovsy, Boe, Trier gibi 'distopya' meselesine düşünsel bakış atan yönetmenlere yaklaştığını söylemek mümkün. Bu durum 'nesnel ruh hali' portresiyle kendisine dönüştürücü bir uzantı kazanınca da asıl 'etkileyici' güç o noktada başlıyor.

Peki ya sadece dokunabilseydik?

Zaten buradan açılan yol; dört duyuyu zamanla kaybeden insan ırkını, çıkışı ilk göz ağrısı olan 'aşk'ta ya da 'dokunma'da aramasını masaya yatırır hale geliyor. Bu da beşinci duyu olarak konumlanan 'dokunma' üzerine 'iletişimsizlik' ya da 'yabancılaşma' meselesi odaklı çok katmanlı bir söylem çıkarıyor karşımıza. Bunu sayısız kez Avrupalı yönetmenlerin işlerinde görmüştük.

Fakat Mackenzie burada 'insan ırkı'nın kurtuluşunu 'dokunma'ya teslim ettiği bir 'evrimsel egzersiz' getirirken; tutku, seks ya da şehveti birincil yaşama algısı konumuna yerleştiriyor. Bir bakıma insanoğlunu bu 'kimyasal' ya da 'küresel' açmazdan kurtarmak için aşkın ilkelik yıllarındaki haline geri götürüyor. 'Koşulsuz' bir duygu transferi fanusunun içine sokuyor.

"Yeryüzündeki Son Aşk"ın da bu temasal düstur doğrultusunda ulaştığı noktaya varırken izlediği yol için 'her açıdan çarpıcı' diyebiliriz. Zira burada McGregor ile Green'in anlatıcı seslerinden de güç alan beş 'ara bölüm' izliyoruz hikayenin orta kısımlarına yerleşen. Bu durumun genelde 'desature edilmiş' renklerle karakterel algıyı bozup evrensel bir meseleye doğru odaklanması tüylerimizi diken diken edecek nitelikte. Ancak esas amaç yabancılaştırıcı ve hikayesiz, şiirsel ve stilize omurgayı seyircinin üzerine atmak.

Salgını gideren ile yaratan bir arada

Bu durum gerçekleştirilmeye çalışılırken aslında 20 dakikalık girizgah bölümünde Michael ile Susan'ın toplumsal ya da bireysel durumlarını incelemek şart. Bir köprünün yanında yürüyen Susan'ı geniş açı objektif ile hedefi büyük bir plan sekansın içine sokan yönetmenin, sonrasında orta ölçekli bir açıdan Michael'ın bir kadın ile 'günlük seks' yaptığını gözlemlemesi sürpriz değil.

Zira elimizde 'doktor' ve 'aşçı' gibi, biri salgın giderici, diğeri safkan tüketici iki birey var. Ancak işin ilginç yönetmen 20 .dakikaya kadar bunları karşılaştırmazken, Michael'ı genelde bisiklete, tekerlekli masaya veya başka bir yere yerleştirdiği 'steadicam'vari bir kamera ile resmetmeyi seçmiş. Susan'ı ise 'geniş açı'larla yabancılaştırması adeta 'salgın' öncesi halet-i ruhiyeyi ortaya koyuyor. Sadece birbirine 'anahtar' atarak iletişime geçebilen bu ikilinin, birinin 'beyaz', diğeri 'siyah'lar içindeki hali görülmeye değer diye düşünüyoruz.

Seks sahnelerinden ziyade çıplak bedenlere odaklanmış

Ancak salgının ilk silsilesi olan '**koklama**' patlak verince bir şekilde bu ikili birbirlerine tutku ile yöneldikleri seks sahnesi ya da 'dokunma bütün'yle yüzleşiyoruz. Buna ulaşırken ana hedef Michael'ın 'zihinsel' deformasyon ile gecelik ilişki arzusunu yitirirken, Susan'ın 'koklama' yetisini kaybedip eli balık tutan karaktere yakınlaşması. Yani tamamen 'kişisel çıkarlar' doğrultusunda bir tutku ya da aşk paylaşımı var burada.

Mackenzie "Tutku Nehri" ("Young Adam", 2003) ve "Tutku Çemberi" ("Asylum", 2005) gibi yasak ilişki filmlerinde gördüğümüz 'noiresk' düzenle örülü yapısının 'seks sahnesi'ni öne çıkaran anlayışını

burada çok hissettirmemiş. Seks sahnelerini aşgariye indirirken ‘aşk’ı ya da ‘tutulma’yı ‘tatma’, ‘duyma’ ve ‘görme’ gibi duyuların gidişatına göre ‘çıplak bedenler’ odaklı yerleştirmiş. Zaman zaman da ‘sabun yeme’ gibi ‘yeni bir evrimle ilkelleşen insan ırkı’nın temsiline ayırmış.

Miyadını dolduran insan ırkının kurtarıcısı tutkulu seks

Ancak esas amaç aşkın tamamen ‘dokunma’ya yöneldiği bir dünya düzeninin tasvirini yapmak aslında. Yani aşktan ziyade seksin ve cinsel tutkunun her şeyin önüne geçmesini istiyor yönetmen. Zira bir anda birbirine aşık olan bu ikilinin bu duruma düşmelerinin ana sebebi salgınsal deformasyondan arınıp bir şekilde ‘soyut’ bir müdahaleye kapılmaları.

Mackenzie’nin de ideolojisi günümüz toplumundaki yozlaşmış seks ilişkisini burada ‘kurtarıcı’ durumuna ‘duygusal’ bir şekilde yerleştirmek olmuş. Zira virüsün önceden bıraktığı ‘etrafı kırıp dökme’ algısıyla ‘duyu’lara da hitabı bir şekilde beyinsiz bireyler yaratıyor. Yani savaş ve kapitalist düzen karşımıza sürekli seks yapacak bir insan ırkı çıkaracak yönetmene göre. Böylesi bir distopik söylemin ondan çıkması ise doğrusunu söylemek gerekirse hiç ama hiç şaşırtıcı değil, kariyerinin geri kalanını göz önüne alınca.

Konformizmi²³ bozan ‘koklama’ duyusu

Peki bu noktalara ulaşırken nasıl yollardan geçilmiş? Girizgahı ‘kısmi’ müdahale ile atlatan Mackenzie’nin, hafif ‘ölçeksel bozulmalar’ ile bir ruhsal tasvir yaptığı söylenebilir. Ancak genelde ‘öznel’ bir bakıştan ziyade nesnel ve alegorik bir toplumsal analiz izliyoruz. Bu da esaslı ve bilinen uygulamanın dışına çıkarıyor izleyiciyi. Bu sebeple bu bölüm dikkatlice izlenmeli.

Birinci koklama kısmının ardından ise yavaş yavaş seyircinin algısı ve tabiri caizse ‘mükemmel yabancılaşma’ yitirmeye başlanmış. Zira bu durum karşısında kamera ‘gren’li haliyle ‘puslu’ bir duruma düşerken, adeta seyircinin duygusal kaybolma ile ilgili tepkisi ölçülmüş. Koklamanın yani ‘nefes’ almanın şekillendirici etkisinin de bu şekilde konformizmi bozduğu söylenebilir.

Ey seyirci kendini duyabiliyor musun?

İkinci tatma girizgahında yamyamlığa varan bir tedirgin ediciliğin yanında ‘fotoğraf kareler’iyle de bir iletişimsizlik temsili sunulduğunu görebiliyoruz. Buraya girişin ‘renk filtreleri’ ile yapılması ise görsel yapıdaki plastiğe açılımın bir devamı. Ancak esasen ‘duyma’ meselesi devreye girdiğinde bir anda sessiz ve hikaye içi seslerin ortadan kalktığı bir anlayışla yüzleşmemiz kilit bir işleve sahip. Bu durum klasik müziğin ve çığla yükselen anlatıcı sesinin ‘şiirsel’ katkısıyla biraz olsun yıkılıyor. Fakat aktifliğinden bir şey kaybetmiyor.

Lafın özü son bölüme gelene kadar ‘koklama’, ‘tatma’ ve ‘işitme’ yetilerimizi seyirci olarak biz de kaybediyoruz. Böylece Mackenzie’nin üslubu, standart bir stilize yönetmenin ya da yabancılaşma odaklı bir sinemacının uzağında bir yerde konumlanıyor.

Bütün yaşanmışlıkları insanoğlunun yüzüne tokat gibi çarpıyor

Tüm bunların devamında finalin koltuğunda oturan izleyicinin yüzüne tokat gibi çarpan ‘karanlık bir körlük’le yapılması hiç ama hiç şaşırtıcı değil. Zira yönetmenin baştan itibaren iki karaktere özel çizdiği renk skalası ve öznel ruh hali algısının bir sonucunu izliyoruz bu sayede. Seks sahnelerinin grenli ve doğal ışığın yalıtıldığı atmosferinin, ‘koklama’ ile dış mekanın yeşil filtreye kayması veya ilişki sonrası daha bir orta plan odaklı anlatının hakim hale gelmesiyle de bağlantı kurduğu açık.

Zira konformist dünya düzeni, doğal renklere, grene, renk filtrelerine, sessizliğe ve karanlığa doğru uzanan bir ‘dökülme’ ivmesi izliyor filmin süresi boyunca. Bu da “Yeryüzündeki Son Aşk”ın ‘nesnel’ duruşunu gözler önüne sererken normal şartlarda karşılaşamayacak iki birey üzerine postmodern bir aşk-seks algısı yerleştirdiği görülebiliyor. Çünkü Mackenzie’nin esas derdi seyircinin bu duygusal

²³ Conformism: geleneklere uyma, törelere uyma, konformizm

144 YAZILAR

değişime bireysel olarak şahit olması ve kendini filmin bir parçası olarak görüp 'simsiyah' ya da 'bütün yaşanmışlıklardan arınmış' hale gelmesi.

İkelleşen yeni ırkın ne kadar ömrü var?

Uzun lafın kıyası "Yeryüzündeki Son Aşk", yitip biten duygular, dokunmalar ve daha nicesi üzerine muhalif ve sarıcı bir şiir kıvamında. İnsanoğlunun tek kurtuluşunun ikelleşme olduğunu ele alırken; bunu yamyamlık, konuşmama, duymama ve görmeme gibi tersine çevrilmiş 'doğumsal' motivasyonlarla yürütmesi unutulmamalı.

Sonuna kadar Mackenzie'nin cesaretini taşıyıp kapkaranlık ve sessiz dakikalara uzanması ise bir bakıma yaradılışımızı sorgulamamıza yol açıyor. Esin kaynağı diye bakınca ise ilk olarak "2001: Uzay Yolu Macerası"nın ("2001: A Space Oyssey", 1968), "Aşk Zamanı"nın ("Fa Yeung Nin Wa", 2000), "Stalker"ın (1979), "Kaynak"ın ("The Fountain", 2005), "Je t'aime, je t'aime"nin (1968) ve "Allegro"nun (2005) isimleri dolanıyor ağızımıza.

"Yeryüzündeki Son Aşk", Tarkovsky, Resnais, Godard, Kar-Wai gibi yönetmenlerin stillerini iç içe geçirmiş gibi. Ancak bu atmosfer filminin esas sırrı bunların hepsinden yeni bir şey çıkarmasında saklı. Sonunda nokta koymadan tanım yapması ise takdire şayan ve kalıcı olmasını sağlayacaktır.

[keremakca@haberturk.com]

İnsanlık sonuna yaklaşırken aşk tüm bu engellere rağmen hayatta kalabilecek midir?

TABIAT ANANIN İNSANLIĞA CEZASI/ Ali ERDEN/26 AĞUSTOS 2011

İskoçya'da 1966 yılında doğan yönetmen David Mackenzie, 2003 yapımı "*Young Adam - Tutku Nehri*"nde, karanlık kasvet yüklü atmosferiyle suç ve erotizm fırtınası yaratmıştı perdede. "*Tutku Nehri*", İngiliz yazar Alexander Trocchi'nin 1957'de yazdığı "*Young Adam*" romanından uyarlanmıştı. Trocchi (1925 - 1984), "beat kuşağı" yazarlarındandı. Mackenzie bu romanı, büyük yönetmen Jean Vigo'nun 1934 yapımı "*L'Atalante - Geçip Giden Çatana*" filminin ruhuyla bütünleştirmişti. Anarşist yönetmen Vigo, 1934'te daha 29 yaşındayken veremden ölmüştü. Mackenzie, perdede karanlık atmosfer yaratmaya tutkulu bir yönetmenlerden. Vigo gibi anarşist ruh taşımasa da, öncelikle gördüğümüz son filmi "*Perfect Sense - Yeryüzündeki Son Aşk*"la çoğu anda mahşeri fütüristik bir yapıt ortaya koymuş. Tabiat ana, yavaş yavaş insanlardaki beş duyu fenomenini yok ediyor bilinmeyen bir virüsle. Bu salgın insanlığı kuşatırken önde de bir aşk hikâyesi var. Şef aşçı Michael'la epidemiyolog (salgın hastalıklar bilimi uzmanı) Susan arasında. Sanki bu virüsle bu aşk birbirleriyle savaşıyor öznel anlamda. Geneldeyse insanlık mahvoluyor tüm hislerini kaybederken.

Film, Michael'ın evinde açılıyor. Michael'la bir kadın, yataktalar. Sabah olmak üzere. Michael, yatakta biri varken uyuyamıyor ve kadınının gitmesini istiyor. Sonra hikâye, birbirlerine uzak Susan'la Michael'ın günlük hayatlarının yansımasıyla geliyor. Filmdeki kıyameti, bir kadının anlatımıyla anlamaya çalışıyor seyirci. Önce koku alma duyusu gitmeye başlıyor insanların. Bu duyu yok olmadan önce duygu patlaması yaşıyorlar. Ağlamaya başlayan insanlar, sanki suçluluk duygusu yaşıyorlar. Michael'ın şef aşçılık yaptığı restoran iyi iş yapıyor. Bu duyu gitmeye başlayınca müşteriler gelmez oluyor. Restoranın arka kapısında sürekli sigara içen Michael, dairesinin penceresinde sigara içen Susan'ı görüyor ve tanışıyorlar. Aşk da başlıyor aralarında.

Tabiat ananın intikamı...

Filmin senaryosunu, 1958'de Kopenhag'ta doğmuş Kim Fupz Aakeson yazmış. Aakeson, senaryolar yanında romanlar da yazıyor. Geride senarist olarak iyi yapıtlara imza atmasına rağmen, yaratıcılığını ortaya koyduğu filmler buralara pek uğramadı. Filmin senaryosu gerçekten iyi yazılmış ve kurgu da sağlam. Ses efektleri de mükemmel. Yönetmen, filminde sadece Glasgow'dan değil, başka kıtalardan da anlar yansıtıyor. Güney Amerika, Afrika ve Hindistan'dan. Duyularını kaybeden insanların

trajedileri her yerden hikâyeye dahil oluyor. Tat alma duyusunu kaybeden insanlar, vahşi hayvanlar gibi yiyecekleri oburca midelerine indiriyorlar. Etleri bile çiğ çiğ yiyorlar. Duyma duyusunun yitirildiği anlarda o anı seyirci karakterlerle beraber yaşıyorlar. Sessizliğin sesi var bu anlarda. Duyma yetisini kaybetmek, duyguları da tüketiyor ve insanlar birbirlerine karşı sert davranıyorlar, kırıcı oluyorlar. Şehirler savaş alanına dönüşüyor. Sonra gelense körlük. Her yer kararveriyor birden. Son fenomen dokunma duyusu hakkında bir şey hissettirmiyor yönetmen. Ama, günümüzün postmodern dünyasında insanlar birbirlerine dokunmaktan çekiniyorlar.

.....

(Bu yazı 26 Ağustos 2011 tarihli *Taraf Gazetesi*'nde yayınlanmıştır.)

BU HAFTA BİRLİKTE BİR FİLM SEYREDECEĞİZ... /YERYÜZÜNDE SON AŞK

10 Eylül 2012 Pazartesi /**Fatma BARBAROSOĞLU**

Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı araştırmaya göre Türk gençliği en öfkeli gençlik sıralamasının başında yer alıyor.

Bu habere şaşırmalı mıyız?

Gençlik üzerine yorumda bulunmadan önce toplumun genel eğilimlerini yakalamak için gelin bu hafta bir film üzerinden iz sürelim.

Duyularınızla, duygularınızla aranız nasıl. Hayattan ne kadar tat alıyorsunuz.

En son hangi koku sizi hatıraların bahçesine götürdü.

Ağzınızın tadı nasıl? Isırdığınız ekmeği çok şükür diyerek tadına vara vara yavaş yavaş çiğnediniz mi? Çiğneyip şükrettiniz mi?

Elinizi oynatabiliyorsunuz, bacaklarınız bütün gövdenizi şikayetsiz taşıyor. Bunun ne büyük nimet olduğunun ne kadar farkındasınız?

En son ne zaman bu ses ve bu söz benim kalbimi karartır diyerek seyretmekte olduğunuz ekranı terk ettiniz. En son ne zaman şu fani dünyada ipe sapa gelmez laf meclislerini terk ettiniz.

En son ne zaman doğan güne hamd ettiniz. Yağan kara, toprağın koynundan bereket çıkaran yağmurun yüreğinizi de yıkadığına tanık oldunuz.

Kadim zamanlar ile modern zamanları ayıran sınır tam da burada başlar. Kadim zamanlarda an geçmişe bağlana bağlana yaşanır. Modern zamanlarda âni geleceğe bağlaya bağlaya dahil oluruz hayata.

Bu haftayı film üzerinden okuyacağız. Seyretmediyseniz seyretmenizi tavsiye ederim.

Perfect Sense. Film Türkçe'ye **Yeryüzündeki Son Aşk** diye çevrilmiş. Bu çevirinin filmi karşıladığını düşünmüyorum. Nitekim filmin tanıtımında modern bir aşk hikâyesi cümlesi yer alıyor. Yanlış bir tanıtım. Çünkü aşk hikâyesine odaklı olarak seyredenlerin çok göreceği bir şey yok. Filmi, orijinal ismi çok iyi karşılıyor. Film Türkçe'ye **YERYÜZÜNDEKİ SON HİS** olarak çevrilseydi muhtabını çok daha iyi bulurdu.

Filmin kadın kahramanı bir doktor. Hep 'pislik adamlara' rastlamış hayatının adamını bulamamış bir doktor.

Erkek kahraman şık bir lokantada şef. Ölümcül bir hastalığa yakalanmış kız arkadaşını terk ettiği için kadınlarla ilişkisini 'terk etmek' üzerine inşa etmiş bir 'lezzet avcısı'.

Filmde çok başarılı bir şekilde belgesel dili kullanılmış. Bu dil, film üzerinde dikkatle yoğunlaşmayı ve düşünmeyi sağlıyor. Zamanı tefekkür etmek üzere yaşayanların seveceği ancak zamanı eğlenceli bir

146 YAZILAR

şekilde geçirmek isteyenlerin sıkılacağı bir film. Nitekim ben filmin dvd'sini alırken görevli genç kız hiç tavsiye etmem. Aşk filan yok. Bir şey olmuyor. Bekliyorsun beklyorsun öylece bitiyor dedi. Neyi beklediniz film boyunca dedim. HİÇÇ dedi genç kız. Merak etmeyin dedim ben bekleme estetiğine sahibim. Daha önce duymadığı bir kelime idi. Beklemenin estetiği mi dedi yüzüme tuhaf tuhaf bakıp.

Görevli genç kız ne bekliyordu bilmiyorum. Film tam da yaşadığımız hayat. Ne ki hayatı yaşarken çoğumuz ne olduğunu anlayamayız. Çünkü hayatın bütünü kavrayacak basiretimiz yoktur. Uzmanların bize izah etmesini bekleriz. Ama uzman dediğimiz kişiler hayatı anlatmayı değil daha anlaşılabilir kılmayı bilirler. Uzmanlıkları onlara böyle bir bakış açısı kazandırmıştır. Bünyede ne olup bittiğini bilmek için bünyenin tamamına dair bir fikir sahibi olmak gerekir çünkü. Oysa uzmanlaşmanın geldiği son nokta sağ burun deliği sol burun deliği uzmanlaşması. Burnun tamamına dair bir şey söylemenin imkânsızlaştığı bir durum söz konusu velhasıl.

Film, **dünyada baş gösteren bir salgını konu alıyor.**

Daha önce sizlere önermiş olmalıyım. Aranızda okuyanlar var muhakkak. **Saramago'nun Körlük ve Ölüm Bir Varmış Bir Yokmuş** romanlarını hatırlatıyor film.

Körlük herkesin kör olduğu bir dünyayı anlatıyor.

Ölüm Bir Varmış Bir Yokmuş ise bir ülkede ölümün ortadan kalkmasını konu ediniyor.

Güzel bir şey gibi geliyor, ölümsüz bir dünya. Fakat yazar ölümsüz dünyayı bize o kadar iyi anlatıyor ki ölümün olduğuna nasıl şükredeceğimizi bilemiyoruz.

Ölüm ortadan kalkınca ölüm üzerinden para kazanan bütün sektör iflas ediyor. Ölüm ortadan kalkınca yaşlıların, ölümcül hastaların bakımı bir sıkıntı haline geliyor. Sonunda sınırı geçince insanların öldüğü farkediliyor ve mafya eliyle insanlar, hastalarını sınırın öbür tarafına geçirip ölümünden sonra tekrar getiriyorlar. Bunu herkes biliyor. Ama bilmezliğe gelmek işleri kolaylaştırıyor.

Filmden bahsedip niye şimdi size Saramago'nun romanlarını özetliyorum. Özetleme sebebim şu: Film bütün duyularımız bizi terk ettiğinde ne olduğunu çok iyi anlatıyor.

Salgın önce koku duyusunun yitilmesiyle başlıyor. İnsanlar koku alma duygularını yitirmeden önce derin bir hüznün içine düşüyor.

Çarşamba günü kokunun dünyası üzerinden devam edelim mi?

Diyorsunuz ki terörün her mahalleden can aldığı, her olayın aramızdan ayrılanları rakamlara gömerek uğurladığımız/ kodlandığımız bir zamanda filmin sırası mı?

Neden sırası olduğunu filmi seyredince ve üzerine konuşunca anlayacağınızı ümit ediyorum.

Not: Film internette var. Atlatmanız gereken birkaç sahne var. Onları atlattıktan sonra ailece seyredebileceğiniz bir film.

Kaynaklar

<http://yenisafak.com.tr/Yazarlar/?t=10.09.2012&y=FatmaKBarbarosoglu>

<http://www.haberturk.com/kultur-sanat/haber/663082-tek-kurtulus-seks-mi>

<http://www.sabah.com.tr/Cumartesi/2011/08/27/yok-olus-karsisinda-askin-sinavi>

<http://www.sadibey.com/2011/08/20/tabiata-ananin-insanliga-cezasi/>

MEDYATİK KAMUOYU

Siyaset adamı “**Tanrı bizimledir**” diyendir.

“**Tanrı bizimledir**”in bugünkü karşılığı "**kamuoyu bizimledir**" diyen Fransız sosyolog Pierre Bourdieu, "Kamuoyu yoktur" başlıklı metninde (Çev. Hülya Tufan, Kamuoyu Kimin Oyu? Kitabından, İstanbul, 1995, s. 179), 1975'li yıllarda Fransa'da büyük bir artış gösteren kamuoyu araştırmalarının kamunun kanaatlerini yansıtmadığını belirtir. Bourdieu, kamuoyu araştırmalarıyla ortaya çıkan kamuoyunun aslında yapay bir olgu olduğunu, bu tür yoklamalarla insanlardan sadece tavır almalarının istendiğini ve istatistik! bir kümelenmenin sağlandığını söylerken, kamuoyu yoklamaları yapanları ve bunu kullananların üstü kapalı bir biçimde benimsenen kabul çerçevesindeki kamuoyu için, '**kamuoyu yoktur**', ifadesini kullanır.

Kamuoyu hakkında yapılmış birçok tanım içinde en genel olanı, toplumun genelini ilgilendiren konular hakkında alınan tavır, durum ve yansımalarıdır. Kültür sosyologu Bourdieu'yu '**kamuoyu yoktur**', ifadesine götüren şey de, onun sosyolojisinin temelini teşkil eden yansımalarıdır. Yansılara önem veren ve bunu modernizasyonun sosyolojisinde kullanan Bourdieu, yansıma teorilerinin özne, nesne ve yansımalar ortamı ile oluştuğunu belirtir. Özneler, topluma güven duygusu vermiş, bireyler, sanatçılar, entelektüeller, sosyal sınıflar, gruplar ya da cemaatler, nesnelere; toplumu yapılandıran normlar, semboller, etik değerler, yansımalar ise, bilinçlilik ya da dildir. Bourdieu, sosyal değişme yerine, gerçek hayatta sosyal dolaşımın durgunlaşması (stasis) nı inceler ve bunun sosyal değişmeden daha etkili olduğunu iddia eder.

Ülkemizde kamuoyu yoktur, diyebilecek kadar kamuoyu araştırmalarımızın olduğunu söyleyememekle beraber, kamuoyunu temsilen medyaların gündeme getirdikleri kamuoyuyla "**medyatik kamuoyu**"ndan bahsedebiliriz. Bu tür kamuoyu, belirli güçlerin temsil ettiği, giderek tekelleşen medyalarla belirlenen, siyasetin dışına itilmiş daraltılmış bir kamuoyudur. Bu dışlama ile siyasal hayatta yaşamakta olduğumuz gibi, partilerin sınırlarını daraltan ve parti siyaseti dışında herhangi bir siyasetin üretilmediği bir süreç yaşanmaya başlanır. Toplumsal hayata yansımayan kamuoyu ise, ne bilinçlilik ne de dil (konuşma, söz söyleme)in paylaşıcısıdır. **Bizim yerimize karar verenler, kamu adına belli formülleri öne sürenler, medyatik kamuoyunun birer göstergesidir.**

Gerçek kamuoyu ise, ne tür pozisyonda olduğu pek bilinmeyen, kendini yansıtacak kadar özne ve nesnelere güven duymayan bir kamuoyudur.

KAYNAK:

Pierre Bourdieu, "**Kamuoyu Yoktur**", **Kamuoyu Kimin Oyu?** (içinde), Pierre Bourdieu, Patrick Champagne, Daniel Gaxie, Jean-Paul Gremy, Guy Michelat, Hülya Tufan, Hz. Hülya Tufan, Kesit Yayıncılık, 1995.

Pierre Bourdieu; In Other Words, Essays Towards a Reflexive Sociology, Trans. by. Matthew Adamson, Stanford University Press, Stanford, 1990.

Kaynakça

SÖZEN Edibe [Kitap]. - Medyatik Hafıza, İstanbul, 1997, s.65-66

GÖZ BOYAMA DOKTORLARI- WAG THE DOG

On yıl kadar önce, ilk kez Amerika'da yeni bir doktorluk türü ortaya çıktı:

Göz Boyama Doktorluğu!

İngilizce, "spin-doctor" denilen Göz Boyama doktorlarının uzmanlık alanı, olmayan bir şeyi varmış gibi gösterip geniş halk kitlelerini yanıltmak, aldatmaktır. Göz Boyama doktoru olabilmek için bitirilmesi gereken herhangi özel bir üniversite yoktur! Göz Boyama doktoru olacak kişinin çok kurnaz olması, üstün konuşma ve yazı yazma yeteneklerine sahip bulunması, insanları hangi yollardan nasıl kandırıp uyutacağını çok iyi bilmesi, müthiş korkusuz, saygısız ve çok ahlaksız olması gerekmektedir!

Günümüzde Göz Boyama doktorları Amerika ve Batı Avrupa'da devlet başkanlarına, başbakanlara ve siyasi parti genel başkanlarına hizmet ediyor ve korkunç paralar kazanıyorlar. Üstün yetenekli bir Göz Boyama doktorunun neleri başarabileceğini göstermek için, bir süre önce Londra'da izlediğim bir filmi çok kısa olarak sizlere özetleyeceğim. Filmin adı, "**Kuyruk Köpeği Sallıyor**". "**Wag The Dog**" (Türkiye'de "Başkanın Adamları" adıyla oynanmıştı. 1997) Daha ilk adımda kafanız karışmasın, bu söylem İngilizcede bir deyimdir. Doğal olanı, köpeğin kuyruğunu sallamasıdır. Ama ne zaman ki çoğunluğun değil de azınlığın sözü geçer, işte o zaman, kuyruk köpeği sallıyor denilir. Filme neden böyle bir ad verilmiş, biraz sonra anlayacaksınız.

Filmin ana konusu şu:

Amerika'da başkanlık seçimlerine iki hafta kalmıştır. Mevcut başkan, bir dönem daha seçilmek istemekte ve kamuoyu yoklamaları da başkanın yeniden seçileceğini göstermektedir. İşte tam bu sırada bir skandal patlar. Amerika devlet başkanının Beyaz Saray'ın Oval Ofisi'nde bir kadına cinsel tacizde bulunduğu haberi duyulur! Eğer bu haberin yayılması önlenemezse, başkanın seçimleri kaybetmesi kaçınılmazdır. İşte bu koşullarda çare bulmak, ortalığı temizlemek, başkanın danışmanlarından **Göz Boyama doktoru Roni**'nin omuzlarına yüklenir. Filmde, Göz Boyama doktoru Roni'nin rolünü ünlü aktör Robert De Niro oynamaktadır. Göz Boyama doktoru Roni, hemen kafasında bir senaryo hazırlar. Amerikan halkının dikkatini cinsel taciz olayından başka bir yöne çekmek için, bir savaş gereklidir! Ama o sırada Amerika'nın savaş içinde olduğu bir ülke yoktur. Göz Boyama doktoru Roni, sanal yani uydurma bir savaş yaratır: Arnavutluk, elindeki nükleer bombalarla Amerika'ya savaş açmıştır!

Roni'nin bu sanal savaş senaryosunu duyan diğer danışmanlar sorarlar, neden Arnavutluk?

Çünkü Amerikalılar, Arnavutluk'un nerede olduğunu bile bilmezler, diye cevap verir Göz Boyama doktoru Roni! Amerikan halkını aldatacak senaryo artık hazırdır, şimdi sıra bunu sahneye koyacak bir yönetmenin bulunmasına gelmiştir.

Göz Boyama Doktoru Roni, o kişiyi de hemen bulur. Hollywood'un yetenekli ama doyumsuz sinema yönetmeni **Stan Moss**, bu çılgın senaryoyu sahneye koyacaktır, karşılığında da Amerika Birleşik Devletleri Büyük Elçisi unvanına kavuşacaktır.

Filmde Stan Moss rolünü, çok ünlü oyuncu Dustin Hoffman oynamaktadır. Anlaşma sağlanır ve Vaşington'daki bir film stüdyosunda uydurma savaşın sahneleri çekilir, Arnavutluk'un Amerika'ya savaş ilan ettiğini duyuran tüm televizyon kanallarına dağıtılır.

Amerika devlet başkanı, cesur ve kararlı mesajlar yavınlayarak halkın desteğini kazanır, popüleritesini artırır. Amerikan halkı zokayı yutmuş, Arnavutluk'la bir ş savaş olduğuna inanmıştır ama, başkanın seçimlerde rakibi olan Amerikalı senatör oyunu çakar, CIA'yı devreye sokar. Seçime sekiz gün kala, CIA savaşın bitmiş olduğunu duyurur, işler yine sarpa sarmıştır, başkanın danışmanları bu kalan sekiz gün Amerikan halkını nasıl uyutacaklarını bilemezlerken Göz Boyama doktoru Roni yine imdatlarına yetişir. Senaryosunun ikinci perdesini anlatır: Savaş bitmiştir ama, Wilyam Şuman adlı bir Amerikan çavuşu Arnavut gerillalarının elinde tutsak kalmıştır! Şimdi Başkan, bu tutsağın kurtarılması için

devreye girecektir! Yine aynı film stüdyosunda, gerillaların elinde işkence görmüş çavuş Vilyam Şuman'ı görüntüleyen sahneler çekilir ve Amerikan televizyon kanallarına dağıtılır! Milliyetçilik duyguları çok güçlü olan Amerikan halkı galeyana gelir. Göğüs kısmında, "Fuck Albania" yani "Arnavutluk'u Si..m" yazılı gömlekler su gibi satılır. Rok müziği yapımcılarına, vatanseverlik duygularına coşturan özgürlük şarkıları besteletilir ve bunlar çeşitli radyo kanallarında sabahtan akşama kadar sürekli çaldırılır. Göz Boyama doktoru Roni, hedefine ulaşmıştır. Başkanın cinsel taciz olayını çoktan unutan Amerikan halkı, Arnavut gerillalarının elindeki sözde tutsak Amerikalı çavuşu her ne pahasına olursa olsun kurtaracağına söz veren başkanları etrafında birleşir. Seçimi mevcut başkan büyük farkla kazanıp Beyaz Saray'daki yerini korur...

Göz Boyama doktorları, **"ne yaparsan yap, para kap"** ilkesine dayalı Küreselleşme'nin ürünleridir. En ünlü, en yetenekli Göz Boyama doktorları günümüzde Amerika ve Batı Avrupa'da akıl almaz başarılar kazanmaktadır!

Türkiye'de de Göz Boyama doktorları bulunmaktadır.Bizim yerli Göz Boyama doktorlarımız daha çok medyada yuvalanmışlardır. Bunlar her ne kadar Amerikalı meslektaşları kadar başarılı değilseler de, olmayan şeyleri var, var olan şeyleri de yok göstermek için yırtınıp durmaktadırlar.

Amerikan halkını bilemem ama, Türk ulusunun sürgit gözünü boyamak mümkün değildir.

Kaynakça

Yılmaz DİKBAŞ - Amerika'nın Irak Yalanları Eylül 2002,

NOT: Konu ile ilgili olarak Kanat ATKAYA'nın "ACABA KÖPEK Mİ KUYRUĞU KUYRUK MU KÖPEĞİ SALLAR/ 3 Mayıs 2012" makalesine de bakabilirsiniz.

HARİKULADE bir politik taşlama filmidir yönetmen Barry Levinson'un 1997'de çektiği **"Wag The Dog"**.

Türkiye'de "Başkanın Adamları" adıyla oynanmıştı.

Orijinal adını dilimize "Köpeği Salla" diye çevrilebilir.

Ne demek bu?

"Köpek kuyruğunu niye sallar? Çünkü kuyruk köpeği sallayamaz" lafından türetilmiştir.

"Kuyruk köpeği sallıyor" deyimini, dünya tersine dönüyor anlamında kullanılıyor.

Filmde anlatılan hikayeye bakıldığında **"İnsanları olmayanlara inandırmak, gerçek olmayanla oyalamak ve hedef şaşırtmak, gerçeği saklamak mümkündür"** sonucuna varırız.

Filmde Robert De Niro, seçimlerden hemen önce adı bir seks skandalına karışan ABD Başkanı'nın işleri düzeltmekle görevli adamıdır.

De Niro, insanların sadece gördüklerine inandığını savunan, zeki ve başarılı bir film yapımcısı olan Dustin Hoffman'ın kapısını çalar.

Bir senaryo uydurmak zorundadırlar **"Başım belada/ Koltuğu bırakabilirim helada"** pozisyonundaki "The Başkan" için.

Akla ilk gelen "çakma" bir savaş çıkartmak olur.

Malum, milliyetçi hislerin dalgalanması, kahraman şerif pozları...

Hep çalışır seçim dönemlerinde.

***(Devamı için

<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=20471813&yazarid=25>)

NIYÂZÎ-İ MISRÎ KADDESELLÂHÜ SIRRAHU'L AZÎZİN DİVANINDAN

Vezi: Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

بِأَلْهَى قَدِيمًا بَهْجًا سَالِكٌ مَرَّةً كُلُّ
أَلْوَرَى ۞ أَنْفَاسٍ قَدَرٍ طَرْفًا لِلرَّحْمَنِ إِنَّ
بِالْمُصْطَفَى يَتَّقِدِي سَلِيمٍ عَقْلٌ لَهُ مَنْ
[1]الْهُدَى مِنْحَاجٌ لِلْعُشَّاقِ الْعَشَقِ ۞ أَنْارَ قَدْ

“Salik-i rah-ı hakikat aşka eyler iktida.” [2]

**Cümle eşyaya birer hâlet konulmuştur müdâm,
Birbirinden bazı nakıs bazın isti'dadı tam.
Meşreb-i alâ olan neş'e nedir hâsıl kelâm,
“Aşktır ol neş'e-i kâmil kim andandır müdâm.**

Meyde teşvir-i hararet neyde te'sir-i sada.” [3]

**Gülşen-i vahdet çü kalb-i emr-i râm-ı aşktır,
Lezzet-i vuslat heman ancak merâm-ı aşktır.
Terk-i kevneyn eyleyen mest-i müdâm-ı aşktır,
“Vadi-i hayret hakikatta makam-ı aşktır.**

Çün müşahhas olmaz ol vadide sultandan geda.”

**Arifin aşk-ı ilâhîden yeğ olmaz hemdemi,
Nuş edip sahba-yı zatı can olur her bir demi.
Mazhar ana ayn-i zâhir görünür gider gamı,
“Eylemez halvet sarayı sırr-ı vahdet mahremi.**

Aşkı ma'sukdan, ma'suku aşkıtan cüda.”

**Ehl-i Hakk olmak dilersen zerk-i taat terkin et,
İçini saf eyleyigör var kıyafet terkin et.
Pend-i guş eyle basiretle sefahet terkin et,
“Ey ki ehl-i aşka söylersen melâmet terkin et.**

Söyle kim mümkün müdür tağyir takdir-i Hüdâ.”

**Varlığın mahvetmek oldu ayin-i erkân sadıka,
Kalbini yakmak gerek anın demadem bârika.
Âşık oldur gitmeye her dem başından saika,
“Aşk kilki çekti hat levh vücud-i aşıka.**

Kim ola sabit Hakk isbatında nefyi mâada.”

**Ey Niyazi ibtidasız zevk buldun aşktan,
Yârin isbatında (La) siz zevk buldun aşktan.
Daim-ü bâki fenasız zevk buldun aşktan,
“Ey Fuzuli intihâsız zevk buldun aşktan.**

Böyledir her iş ki Hakk adıyla ola ibtidâ.”

أَلْوَرَى ۞ أَنْفَاسٍ قَدَرٍ طَرْفًا لِلرَّحْمَنِ إِنَّ

Rahman'a ulaştıran yollar nefesler sayısındadır.

Allah Teâlâ'ya ulaştıran yollar nefesler sayısınca olduğu meşhur bir sözdür.

Hazreti Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme daima, **iman nedir?** diye sorarlardı. O da soranın haline göre cevaplar verirdi ki ona layık bir cevap olsun. Bir defasında

“Müslüman, elinden ve dilinden, Müslümanın güvende olduğu kimsedir” buyururlar. Diğer bir defasında,

“Namazını kılan, zekâtını veren kimsedir”, cevabını verirlerdi. Biz de bir çare bulalım, çaresiz değiliz.

Âlemin çaresini biz bulalım. Bir Elifin ne olduğunu bilsen bütün Kur’ân-ı Kerim’i biliyorsun demektir. [4]

Bu durumun gerçek olduğu Psikiyatri açısından da geçerlidir. Onun için çok olan yolların müşidlerinin bulunma gerekliliği kaçınılmazdır.

İrvin D. Yalom, psikiyatr olarak bütün hastalarına, hikâyeleri ortaya çıktıkça bir şaşkınlık duygusuyla yaklaştı. Her hastanın benzersiz bir hikâyesi olduğuna, bu yüzden hepsi için farklı bir tedavi uygulamak gerektiğine inandı. Bu tutumu, yıllar geçtikçe onu bugün ekonomik güçler tarafından farklı yönlerde çekilen profesyonel psikiyatriden, semptomlara dayalı tanı ve herkes için tek tip, kısa süreli tedaviden uzaklaştırdı. [5]

Eğer ruhânî hayatın terbiyesi kitaplar sayesinde olabileceği muhakkak olsa idi Allah Teâlâ nebilerini göndermeyip kitaplar ile yetinirdi. Buradan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizin hayatımızın her anında bize gerekli olduğu da açığa çıkmaktadır.

بِأَلْهَوَى قَدِيمًا بَهْجًا سَالِيكَ مَرءٍ كُلُّ

Bütün hakikat erenlerindeki kadim [6] güzellikleri hevaları [7] ileidir.

Yaratılışın güzelliği nefse yardımcı olur. Bu yolda Allah Teâlâ’nın kulları için bu şekildeki muratlarını tayin etmek mümkün değildir. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem için

“Şüphesiz sen büyük bir ahlaka sahibisindir.” [8] buyurulması yaratılış yönünden mükemmelliğine işarettir. Burada şu soru akla gelirse

“Peki, niçin, Allah Teâlâ bu imkânı her kulu için murat etmedi?”

Allah Teâlâ mahlûkatı yaratırken olması gerekeni meşîyyet dairesinde en güzel şekilde ve noksansız yaratmıştır. Eğer bir noksanlık var gibi görünüyorsa o Allah Teâlâ’nın dilemesi yanında o mahlûk için olabirliğin en yüksek seviyesidir. Hz. Mevlâna kaddese’llâhü sırrahu’l-aziz buyuruyor ki:

Eğer sen kötülükler de ondandır dersen öyledir, ama bundan onun kemaline noksan mı gelir ki?

Bu kötülük ihsanı da onun kemalindedir. Dinle ulu kişi, sana bir misal getireyim:

Meselâ ressam iki türlü resim yapar:

Güzellerin resimleriyle, çirkin resimleri.

Yusuf’un, yaratılışı güzel hurinin resmini de yapar, ifritlerin, çirkin iblislerin resmini de. İki türlü resim de onun üstatlığının eseridir.

Bu, ressamın çirkinliğine delil olamaz, bilâkis üstatlığına delildir.

Çirkinini gayet çirkin olarak yapar, o derecede ki bütün çirkinlikler, onun etrafında döner, örülür. Bu suretle de bilgisindeki kemal meydana gelir, üstatlığını inkâr eden rüsvay olur. Eğer çirkinin resmini yapmayı bilmezse ressam, nâkıstır. İşte bu yüzden Tanrı hem kâfirin yaratıcısıdır, hem müminin. Bu yüzden küfür de Tanrı’lığına şahittir, iman da. İkisi de ona secde eder. Fakat bil ki müminin secdesi dileyerektir. Çünkü mümin, Tanrı rızasını arar, maksadı onun rızasını almaktır.

Kâfir de istemeyerek Tanrı’ya tapar, ama onun maksadı başkadır.

Padişahın kalesini yapar, ama beylik dâvasındadır. Kale, onun malı olsun diye isyan eder, fakat nihayet kale, padişahın eline geçer. Müminse o kaleyi padişah için tamir eder, makam sahibi, mevki sahibi olmak için değil. Çirkin, “Ey çirkinini de yaratan padişah, sen güzeli de yaratmaya kadirsin, çirkinini de” der.

Güzel de “Ey güzellik padişahı, beni bütün ayıplardan arıttın” der.

152 YAZILAR

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin nasihat etmesi ve hastaya dua öğretmesi. Rasûlüllah, o hastaya dedi ki:

“ Sen, şunu söyle; Tanrı, sen bize güçlükleri kolaylaştır. Dünya yurdunda bize iyilik ver, ahiret yurdunda da. Yolumuzu gül bahçesi gibi lâtif bir hale getir, ey Yüce Tanrı, konağımız zaten sensin.”

[9]

بِالْمُصْطَفَى بَقْدِي سَلِيمٍ عَقْلٌ لَهُ مَنْ

Mustafa ile akl-ı selim tabii olur.

Akil ile Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin beraber zikredilmesi şeriat makamının akıl ile sorumlu tutulmasındandır.

“Akl” bağlamak kökünden gelen bir kelimedir. Anlamak ve idrak etmek, düşünme ve muhakeme etme ve doğruyu bularak onu sağlam bir yere bağlamak anlamına gelmektedir. Akıl eşyayı olduğu gibi anlama ve anlamlandırma, güzel ve çirkinini ayırt edebilme, doğruyu ve yanlış kavrama kabiliyetidir.

Akl-ı selim, ise hüküm ve kararlarda iki hayırdan daha iyi olan hayrı, iki şerden ehven-i şerri bilebilme özelliğidir ve kâmil akla verilen isimdir. Buna “sağduyu” demek de mümkündür. Allah Teâlâ buyurdu ki;

“Yüzünü Allah’ın fitrat üzere yarattığı hak ve hanif dini olan tevhide ve İslam’a yönelt. Ki Allah insanı bu fitrat üzere yaratmıştır. Allah’ın kadim kanunu olan yaratılışında bir değişim söz konusu olamaz. Doğru, sabit ve hak din ve yol budur. Ama ne var ki insanların çoğu bunu bilemezler” [10]

Akl-ı selim, **“yaratılıştaki Allah’ın insan kalbine koyduğu ilahî hakikatleri ve gerçeği kabul etmeye yatkın olan kabiliyet”** anlamındadır.

الْهُدَى مِنْحَاجٍ لِلْعُشَّاقِ الْعَشَقِ ۚ اِنَارَ قَدْ

Hüdâ yolu aşk ateşini âşıklara yaktı.

Allah Teâlâ kendine kavuşma yolununun şevk ve iştihakını âşıklarına tattırdı. Çünkü aşkın hallerinde şeriata muhalif hallerin bulunmaktadır. Bu haller âşık için hoş görülürken diğer insanlar bu hallerinden dolayı sorumlu olurlar.

“Salik-i rah-ı hakikat aşka eyler iktida.”

“Hakikat yolunun saliki aşk yoluna uyar.”

“Hakiki âşıkın aşk yurduna adım attığı ilk yer, zahitlerin ve âbitlerin gelebildikleri son yerdir.”

Denilmiştir. Hakikate ulaşmak isteyen aşk yoluna rağıp olmalıdır. Aşk, ebediyeti arayan ruhun, dünyevî aldanmalardan kurtularak derunî girdaba düşmesidir. Aşk yolu hakikate ulaşmada diğer yollardan kısadır. Bunu kısalığını şu sebeple anlarız ki; âşık hakikat yolunda bir anda uzun mesafeleri aştığı hâlde dönüşünü murad edince aldığı mesafede aynı masal kahramanlarının da yıllarca süren yolculuklarının, bir arpa boyunu geçmemesi gibidir. Geçen zamanın uzunluğunun aksine, alınan yolun kısalığı hatta hiçliği, aşığın yolculuğunun zahire uygun olmamasındandır.

Niyâz-i Mısırî hakikate ulaşmak isteyen aşk yolunu tarif etmesi bundandır.

Cümle eşyaya birer hâlet konulmuştur müdâm,

Bütün eşyaya birer değişmeyen bir hal konulmuştur,

Eşyanın aslı için dört unsur bahsedilir. Ateş su hava toprak. Bu unsurlardan biri eşyada baskın olursa o özellik kendini daha çok gösterir.

İnsan ruhu **“Ben Adem’in yaratılışını tamamladığım zaman ona rûhumdan üfürdüm.”** [11] ayet-i kerimesinin ifadesine göre ilahî menşelidir. İnsan ruhu ten kafesine girdikten sonra maddî ve zulmanî bir hicab ile perdelenmiştir. İnsanın hamurunda “anasır-ı erbaa” denilen toprak, su, hava ve ateşten oluşan dört unsur vardır. Bunlardan toprakla su, zulmanî özelliğe sahiptir. Et ve kemikten meydana gelen insan vücudunun temel unsuru toprak ve sudur. Bu yüzden tasavvufta zulmanî hicab sayılan

bedenin ve bedenî ihtiyaçların riyazat ve mücahede ile inceltilmesi gerekir.

Bu dört unsur ameller cihetinde de tecelli eder.

Şahs-ı ruhu teşkil eden dört unsur, ruhun tecell-i ef'ale nisbetle kalbden iktibâsı ettiği anâsırı maneviyedir. Yani toprak mukabilinde olan namaz yemek gibidir. Hava mukabilinde olan hac ile ateş mukabilinde olan zekât ile fi sebîlillah verilen bir malda bir kesme maneviye vardır. Su mukabilinde olan oruçtur. Zira savmda bir nevi hayat vardır. İşte bu anasır-ı maneviye-i mesrûde ile ruh kendisine bir vücut-u mektebe-i maneviye yani vücut-u imâni teşkil eder. Nitekim Cenâb-ı Hakk İbrahim aleyhisselâma **“öyle ise dört tane kuş yakala, onları yanına al. Sonra kesip parçala her dağın başına onlardan bir parça koy. Sonrada onları kendine çağır koşarak sana gelirler Bil ki Allah azizdir, hâkimdir,”** [12] buyurdular. Yani Dört dağ, hakikatte olan kalp, ruh, sır, hafi üzerine dört unsur vaz olunarak mecmû-u ruhun tasarrufuna mutî ve munkad olup da ruha muracaat ettikleri ve ruh vücut unsuru teşkil ettiği gibi kalbden iktibas ettiği anasır-ı erbaa-ı maneviye-i ilede vücut muktesibe-i maneviye-i tesis eder. Ve bu beyanda ruha İbrahimî itlâkiyet münâsib olur. [13]

Birbirinden bazı nakıs bazın isti'dadı tam.

Birbirinden kimi noksan kimininin kaabiliyeti tam.

Ey Hakk talipleri bilin ki, yukarıda anlatılan mürşid-i kâmillerin dışında kalan ve şeyh denilen kişiler, şer'-i şerifi öğreten, ilme'l-yakîn sahibi zühd ve takva şeyhleridir. Bunlar arasında da yalan söyleyip **“biz falan sultânın ve filân efendinin tarîkatindeniz. Yetki ve seyr ü sülûk bizdedir”** diyerek, kendilerinin bu yolun ehli olduğunu söyleyenler, o göçmüş azizlere ve ilimlerine bühtan ederler. Kur'an'da bu gibi yalancı şeyhler için **“Yalanlayanların vay haline!”** [14]denmektedir.

Bilinmelidir ki, insân-ı kâmiller, kendilerine uymayan kişileri, tarîkat sülûkundan, ayne'l yakîn ve hakke'l-yakîn bilgilerden mahrum bırakırlar. Sonra bu yoldan sapanlar, o hakikat ehlinin seyr ü suluklarına, vahdetlerine, tecellîlerine, tesellilerine, mukâlemelerine, müşahedelerine inkâra düşerler. **“Bu manâlar olsa, bizim şeyhimizde de olurdu.”** derler. Kâmillerden duyulmuştur ki, **yetmiş bin şeyh, müridiyle dergâha yüzü kara varıp mes'ûl ve muazzeb olup cehenneme gireceklerdir.** Cenâb-ı Hak bizleri, mâyeli bir mürşid-i kâmile hizmet etmeyen o gibi kişilerden korusun.

Bu gibi sahte şeyhler, mücahid olup sülûk etmemiştir. Bütün gaye ve gayretleri, mâl ve mülk edinmek, nâm ve riyaset içindir. Vaizler gibi halka nasihat ederek mürşid-i kâmilim diye geçinirler. Mürşid-i kâmile ermeden, ayne'l-yakîn ile seyr ü sülûk etmeden, yedi dâirede nefsin yedi başını mücahede ve gaza ederek kesmeden, ayne'l-yakîn ile görülen terkiplerin enfüsî tabirlerini bilmeden hilâfete gelinmez. Ve yine, tarîkatın teknilinde, beyne'n-nevm ve'l-yakaza yani, uyur uyanık bir hâlde iken, Hakk'ın emriyle, Habib-i Ekrem sallallâhü aleyhi ve sellem yüzünden tarîkatten irşâd seccadesi üzere hilâfet verilmeyen kişi **“tarîkat ve seyr ü sülûk ehliyim”** diye dava kılsa, hem zâll hem muzildir. Bu kişilerden **gafil** olunmamalıdır. Hz. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, **“amelsiz ilim vebaldır ve ilimsiz amel dalâldir.”** demiştir. Her ilim ehlinde görülme lazımdır ki, azmaya.

Buna göre şeyhlerde bir vebal vardır. Bunlardan, ehl-i insaf ve ehl-i takva olanlar, müridlerine, **“kardeşler, biz sizi şer'-i şerif yüzünden, ilme'l-yakînden, amel, zühd ve takva ile buraya kadar sülûk ettirdik. Ancak, bundan sonra ayne'l-yakînden seyr ü sülûk ile hakikate yol isteyeniniz varsa, gidip bir mürşid-i hakikî bulsun, âlem boş değildir. Bizden yana kıskançlık söz konusu olamaz, Biz ömrümüzü ilme sarf ettik. Seyr ü sülûku ve bâtınî irşâd yolunu ehlinde görmedik.”** demelidir. Bu gibi kişiler, ancak bu sözleri söylerlerse vebalden kurtulurlar.

Ey Hak talibi olan âşiklar, eğer hakikate ulaşmak istiyorsanız, mutlaka bir mürşid-i kâmil bulmalı ve ona teslim olmalısınız. İnsanı ancak bir kâmil eren yedi deryadan geçirip darb-ı tevhîd ile yuyup arıtabilir. Zira darbî tevhîd, usûldendir. Kudret topudur. Nefs-i hannâs, nefis-i emmâre, her türlü kötü ahlâk, akl-ı maaşve nefis-i maaşın kuvveleri ve tahsilleri darbî tevhîdin ve esmanın ateşiyle yok olur. Nefs bu zikir lokmağıyla ıslah olur. Nefs-i hannâs tevhidi kabul edip mü'min olur. Akl-ı maaş, akl-ı maada; nefis-i maaş, nefis-i maada dönüşür. Darb-ı tevhîdin kemâli budur. Bu usûl nebilerden kalmıştır; san'at-ı nebevî ve san'at-ı evliyadır. Ne var ki, bazı noksan akıllılar, darb-ı tevhîde ve darbî

154 YAZILAR

Hû zikrine dahi edip karşı çıkarlar. Bu tür insanlar nefsi davranıp, “Allah sağır mıdır sessiz zikredince işitmez mi?” derler. O gibi inkârcılara cevap budur:

“Evet, Cenâb-ı Hak, semî'dir, Basîr'dir, Alîm'dir, Habîr'dir, Allame'l-guyûb pâdişah'dır. Zâtını zikretmeği gönlümüze gelmeksizin bilir. Ancak, bizim nefsimiz, hannâsımız, akl-ı maaşımız ve nefs-i maaşımız sağır, kör ve câhildir. Zikri, onlara işittirelim, onların gözünü açalım, onlara Hakkın emrini bildirelim diye, candan, yüksek sesle ve iki yana salınarak kalb üzere hareketle yaparız. Ayrıca, insanların kalbi dünya ve mâsivâ fikriyle kararmış ve pekişmiştir. Adeta, taşa veya demire dönmüştür. Darb-ı tevhîd, kalbin pasını siler. Taş ve demir gibi kalbleri yumuşatır. Zikri kabul eder.”[15]

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdu ki;

“Ümmetim hakkında saptırıcı önderlerden korkarım.” [16]

“Âhir zamanda birtakım insanlar çıkacak, dini dünyaya alet edecekler ve insanlara yumuşak görünmek için kuzu derilerine bürünecekler. Onların dilleri sekerden tatlı kalpleri ise kurt gibidir.”

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

“Onlar benim hilmime mi aldaniyorlar, yoksa bana karşı cüretkarlık mı ediyorlar. Kendi adıma yemin ediyorum ki; onlara kendilerinden öyle bir fitne göndereceğim ki içlerinden hâlim olanı bile hayrete düşürecekler.” [17]

Meşreb-i alâ olan neş'e nedir hâsıl kelâm,
Yüksek meşreb olan gönülde son söz nedir,

Niyâzî-i Mısrî en yüksek yaratılış nedir diye soruyor. Bunun cevabını gelen mısradaki **“aşk”** olarak açıklıyor.

“Aşktır ol, neş'e-i kâmil kim andandır müdâm.

“Aşk gönlün kâmil halidir, devamında ondandır.

Meyde teşvir-i [18] hararet ney'de te'sir-i sada.

İçkide gizli bir ateş, ney'de etkili ses.

Mevlâna kaddese'llâhü sırrahu'l-aziz mesnevisinde.

“Aşk ateşidir ki neyin içine düşmüştür, aşk coşkunluğudur ki şarabın içine düşmüştür.” [19]

Rivayete göre Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ilâhi aşk sırrını Hz. Ali kerremallâhü vecheye söylemiş. Bu sırrın yükü altında ezilen Hz. Ali kerremallâhü veche gidip Medine dışında kör bir kuyuya bu sırrı anlatmış. Kör kuyu bu sırra köpürüp coşmuş ve taşmıştır. Su her yeri kaplayınca kenarlarında kamışlar yetişmiş.

Oralardaki bir çoban bu kamışlardan birini kesip muhtelif yerlerinden delerek üflelemeye başlamış. Çıkan ses kalplere coşku ve heyecan verip ilâhi sırrı anlatır olmuş. Her mecliste her cemiyette ağlayan, inleyen ney iyilerin de kötülerin de dostu olmuş. Herkes kendisinden bir şeyler bulmuş neyde.

MUSİKİ-MÜZİK[20]

Milleti meydana getiren kültür unsurlarını ifade ettik; ama kültürün üç çekirdeği diyebileceğimiz dil, din, müzik üzerinde özel olarak durmak gerekir. Dil ve din fazlaca vurgulandığı için bunlar bilinen unsurlardır. Müzik de estetik değerlerin, kişi-toplum-tarih bütünleşme çizgisinde, çok önemli bir yere sahip, duyguyu en fazla şahsileştiren ve şahsiyetleştiren, millî-leştiren bir karaktere sahip, kolay ifade edilen, dil ve din gibi her yerde beraberimizde taşınabilen bir kültür unsurudur. Aslında bütün kültür unsurları dilde toplanmışlardır. Dile yansımayan kültürün yaşaması mümkün değildir. Müzik de böyledir. Müziğin dili notalarla seslendirilir. Bu sesler ruha gıda verir. Müzik insanın duygu ve düşüncelerinin, inançlarının ruhunda seslendirilmiş halidir. Ruh bu sese kulak verir; coşar, üzülür, sevinir, duygulanır. Sokrates, hocasından öğrendiği şu bilgiyi bize aktarır: “Bir toplumu değiştirmek istiyorsanız, müziğini değiştiriniz.” Gerçekten tarihî tecrübe de bunu göstermektedir. [21]

Müzik, eski zamanlardan beri insanlar üzerinde önemli bir yer işgal etmiştir. İnsanlar üzüntülerini, sevinçlerini, kahramanlıklarını, heyecanlarını, sevgilerini, vb çoğunlukla müzik sanatını kullanarak ifade etmeye çalışmışlardır.

Müzik insanları bir hipnoz hali oluşturarak etkilemiş ve kitlelere zaman zaman yön vermiştir. Özellikle müzik, duyguları yoğunlaştıran bir özelliğe sahip olduğundan, pek çok medeniyetlerde dini duyguların güçlenmesinde, hastalıkların tedavisinde oldukça yaygın bir yöntem olarak kullanılmıştır.

İslam Medeniyeti tarihinde özellikle tasavvuf ekolü mensupları(sufiler) müzikle uğraşmış, kullanmış ve savunmuşlardır. Sufiler, akli ve asabi hastalıkların müzik ile tedavi edildiğinden bahsetmişlerdir.

Bu dönemde yaşamış büyük Türk-İslam âlimleri ve hekimleri Zekeriya Er-Razi (854-932), Farabi (870-950) ve İbn Sina (980-1037) müzikle tedavinin bilhassa müziğin psikişik hastalıkların tedavisinde ilmi esaslarını kurmuşlardır.

Farabi, "Musiki-ul-kebir" adlı eserinde müziğin fizik ve astronomi ile olan ilişkisini açıklamaya çalışmıştır.

Türk Müziği makamlarının ruha olan etkileri Farabi'ye göre şöyle sınıflandırılmıştır:

- 1. Rast makamı: İnsana sefa (neşe-huzur) verir.**
- 2. Rehavi makamı: İnsana beka (sonsuzluk fikri) verir.**
- 3. Kuçek makamı: İnsana hüzün ve elem verir.**
- 4. Büzürk makamı: İnsana havf (korku) verir.**
- 5. Isfahan makamı: İnsana hareket kabiliyeti, güven hissi verir.**
- 6. Neva makamı: İnsana lezzet ve ferahlık verir.**
- 7. Uşşak makamı: İnsana gülme hissi verir.**
- 8. Zırgüle makamı: İnsana uyku verir.**
- 9. Saba makamı: İnsana cesaret, kuvvet verir.**
- 10. Buselik makamı: İnsana kuvvet verir.**
- 11. Hüseyni makamı: İnsana sükûnet, rahatlık verir.**
- 12. Hicaz makamı: İnsana tevazu (alçak gönüllülük) verir.**

Farabi Türk müziği makamlarının zamana göre psikolojik etkilerini de şu şekilde göstermiştir:

- 1. Rehavi makamı: yalancı sabah vaktinde etkili**
- 2. Hüseyni makamı: sabahleyin etkili**
- 3. Rast makamı: güneş iki mızrak boyu etkili**
- 4. Buselik makamı: kuşluk vaktinde etkili**
- 5. Zırgüle makamı: öğleye doğru etkili**
- 6. Uşşak makamı: öğle vakti etkili**
- 7. Hicaz makamı: ikindi vakti etkili**
- 8. Irak makamı: akşamüstü etkili**
- 9. Isfahan makamı: gün batarken etkili**
- 10. Neva makamı: akşam vakti etkili**
- 11. Büzürk makamı: yatsıdan sonra etkili**

156 YAZILAR

12. Zirefkend makamı: uyku zamanı etkilidir.

Büyük İslam bilgini ve filozoflarından İbn Sina (980-1037) Farabi'nin eserlerinden çok yararlandığını ve hatta musikiyi de ondan öğrenerek tıp mesleğinde uyguladığını ifade etmiş ve şöyle demiştir:

“Tedavinin en iyi yollarından, en etkililerinden biri hastanın aklı ve ruhî güçlerini artırmak, ona hastalıkla daha iyi mücadele etmek için cesaret vermek, hastanın çevresi sevimli, hoş gider hale getirmek ona en iyi musikiyi dinletmek ve onu sevdiği insanlarla bir araya getirmektir.”

İbn Sina'ya göre “ses” varlığımız için zaruridir. Ahenkli bir düzen içerisinde, belirli bir şekilde ayarlanmış olan sesler, insan ruhu üzerinde çok derin tesirler yapar. Sesin etkisi insan sanatı ile zenginleştirilir.

Yine İbn Sina'ya göre, ses tonu değişiklikleri insanın ruh hallerini belirtir. Müzik bestelerini bize hoş gösteren işitme gücümüz değil, o besteden çeşitli telkinler çıkaran idrak yeteneğimizdir. Bunun için seslerin düzenli olarak birbirine ahengi, besteleri, ahenkli vuruşların düzenli ve kaideye uygun oluşları, insanı derinden derine cezp eder.

İbn Sina'nın meşhur eseri “El Kanun fi't-tıbbi” adlı eserini tercüme eden Tokatlı Mustafa Efendinin talebesi Hekimbaşı Gevrekzade Hasan Efendi (18.yy) yazdığı eserinde İbn Sina'nın eserinden çok faydalandığını ifade etmiştir. Hekimbaşı, Gevrekzade Hasan Efendi **“Emraz-ı Ruhaniyeyi Negama-ı Musikiye”** adlı eserinde, çocuk hastalıklarına hangi makamın iyi geldiğini şöyle bahsetmiştir:

Irak Makamı: Çocuktaki menenjit hastalığına faydalıdır.

Isfahan Makamı: Zekâ, zihin açıklığı verir ve soğuk algınlığı ve ateşli hastalıklardan korur.

Zirefkend Makamı: Felç ve sırt ağrısına iyi gelir, kuvvet hissi verir.

Rehavi Makamı: Tüm baş ağrılarına, burun kanamasına, ağız çarpıklığına, felç ve balgam hastalıklarına iyi gelir.

Büzürk Makamı: Beyin, kulunç ağrılarına iyi gelir, kuvvetsizliği ortadan kaldırır.

Zirgüle Makamı: Kalp, beyin hastalığı, menenjit, mide harareti, karaciğer ateşine iyi gelir.

Hicaz Makamı: İdrar yolu hastalıklarına iyi gelir.

Buselik Makamı: Kalça, baş ağrısı ve göz hastalıklarına iyi gelir.

Uşşak Makamı: Ayak ağrıları ve uykusuzluğa iyi gelir.

Hüseyni Makamı: Karaciğer, kalp hastalıklarına, nöbet, gizli hummalara iyi gelir.

Neva Makamı: Bluğ çağına ulaşmış çocuğa, kalça ağrısına, gönül sevincine iyi gelir diye ifade etmiştir.

Enderun hastanesinde, çocuk yaştaki talebelerin müzikle tedavi edildiğini, 1675 de Baron Topkapı Sarayını tarif ettiği eserinde belirtmiştir. Musiki üstadı Safüyiddin günün belli vakitlerinde rastgele makamların icra edilmeyeceğini, bu vakitlerde belli makamların icra edilmesinin insan ruhunu dinlendireceğini, insanı huzura kavuşturacağını şöyle ifade etmiştir:

- 1. Rehavi makamı, fecirden önce**
- 2. Hüseyni makamı, tan yerinin ağardığı zaman**
- 3. Rast makamı, kuşluk vaktinde**
- 4. Zirgüle makamı, öğle vaktinde**
- 5. Hicaz makamı namaz arasında**
- 6. Irak makamı ikindi vaktinde**
- 7. Isfahan makamı, gün batarken**

8. Neva makamı, akşam vaktinde**9. Büzürk makamı, yatsı****10. Zirefkend makamı, uyku vaktinde**

Her ne kadar günün belli vakitlerinden, belli makamlarından söz edilmişse de, ayrıca günün yirmi dört saatinin dörde bölerek, bu zamanlarda hangi makamların okunup, dinleneceği de araştırılmıştır. Ayrıca makamların hangi uluslara ne etkisi yaptığı, astrolojiyle bağlantısı da bazı hekimlerce araştırılmış ve incelenmiştir.

Makam ve fasılların çeşitli uluslar üzerindeki etkileri olduğunu kabul eden eski Türk hekimlerine göre:

1. Hüseyini makamı Araplara**2. Irak makamı Acemlere****3. Uşşak makamı Türklere****4. Buselik makamı Rumlara daha çok dinletilmiştir**

Duygusal olarak makamların insan üzerindeki tesirleri hekimlerce şöyle açıklanır:

1. Irak makamı insana tat ve çeşni**2. Zirgüle makamı uyku****3. Rehavi makamı ağlama****4. Hüseyini makamı güzellik****5. Hicaz makamı alçak gönüllülük****6. Neva makamı yiğitlik****7. Uşşak makamı gülme hisleri verir.**

Astrolojik olarak da yine her burcun bir makamı bulunmuştur. Eski Türk hekimlerinden Şuuri'nin "Tadil-i Emzice" adlı kitabında musikinin bütün hastalık ve ağrılara iyi geldiğini ilim ve fen adamlarının desteğini alarak beyan etmiştir.

Sonuç olarak, İslam medeniyeti döneminde, Er-Razi, Farabi, İbn Sina gibi Türk-İslam hekimleri, psikolojik hastalıkların tedavisinde; ilaç ve müzikle tedavi yöntemlerini kullanmışlar, bu yöntemler, gerek Selçuklu gerekse Osmanlı hekimleri tarafından tatbik edilerek 18 yüzyıla kadar geliştirilmiştir.

Müzik sadece bir takım hastalarda tedavi aracı olarak kullanılmakla kalmayıp, koruyucu olarak ta insanlara büyük faydalar sağlayabilir. Örneğin kent yaşantısındaki stresli insan tipi için, fabrikada işçilerin iş üretim miktarını artırabilmek için ve hatta hayvanların süt ve yumurta gibi üretimlerini artırabilmek için seçilecek uygun müzik türleri olumlu etkiler yaratabilir.[\[22\]](#)

Evliya Çelebi, hastanenin musiki ile tedavi konusunu da şu şekilde anlatmıştır:

" Merhum ve Mağfur Bayezid Veli Hazretleri Vakıfıyesinde, hastalara deva, dertlere şifa, divanelerin ruhuna gıda ve defî seva olmak üzere 10 adet hanende ve sazende gulam (genç erkek) tayin etmiş ki, üçü hanende, biri neyzen, biri kemancı, biri musikarcı, biri santurcu, biri çengi, biri çeng santurcu, biri udçu olup, haftada 3 kez gelerek hastalara ve delilere musiki faslı ederler. Allah'ın emriyle, nicesi saz sesinden hoşlanır ve rahat ederler.

Doğrusu musiki ilminde neva, rast, düğah, segah, çargah, suzinak makamları onlara mahsustur. Ama zengule makamı ile buselik makamında rast karar kılrsa insana hayat verir. Bütün saz ve makamlarda ruha gıda vardır."

Musiki ile tedavide de bilhassa neva, rast, düğah, segah, çargah, suzinak, zengule, buselik

158 YAZILAR

makamlarının çok iyi netice verdiğiinden ve haftanın iki günü hastaneye bağlı eczaneden her isteyene bedava ilaç dağıtıldığından bahsetmektedir.

Hekim Şuûrî, Mir'ât-ı Emzice (isme dikkat: Karakterlerin Aynası) adındaki psikiatri traité'sinde, Türk Musikisi makam ve usullerinin ayrı karakterleri bakımından farklı etkiler yapacağı için, hastanın durumuna göre dikkatli kullanılması gerektiğini yazar. Bu ise, doktorun derin musiki kültürü bulunmasını gerektirir.

Hastalara iyi gelen makamlar:

Türk Müziği makamlarının ruha olan etkileri Farabi'ye göre şöyle sınıflandırılmıştır:

Rast makamı: Felce, epilepsiye iyi gelir. (İnsana neşe verir)

Irak makamı: Afakana ve dar mizaca, çocuklarda menenjit'e iyi gelir.

İsfahan makamı: Zihin açmaya, zekâyı artırmaya, anıları tazelemeye yarar.(İnsana hareket kabiliyeti ve güven hissi verir)

Zirevkenet makamı: Sırt ve eklem ağrılarına iyi gelir.

Rehavi makamı: Baş ağrısına iyi gelir.

Büzürk makamı: Ateşli hastalıklara, zihni temizlemeye, vesvese ve korkuyu uzaklaştırmaya (İnsana korku verir)

Neva makamı: Kadın hastalıklarına iyi gelir.(İnsana lezzet ve ferahlık verir)

Zengube makamı: Kalp hastalıklarına, menenjit ve beyni ilgilendiren hastalıklarda, mide ve karaciğer hastalıklarında faydalı.

Hicaz makamı: İdrar zorluğuna, cinsel hastalıklara.(İnsana Tevazu verir,Alçakgönüllülük sağlar)

Buselik makamı: Kulunç ve kalça ağrısı, soğuk baş ağrısı ve çeşitli göz hastalıklarında faydalı. (İnsana Kuvvet verir)

Uşşak makamı: Küçük çocukların kulağına güzel sesle okunursa, çocukların uykusunu getirmesi ve naz uykusunda dinlenmeye etkisi olup, yetişkin erkeklerde meydana gelen ayak ağrılarına faydalı. (İnsana mutluluk verir)

Hüseyni makamı:Çocukların karaciğer ve kalp hastalıklarında beden ısısını düşürmede, mide hararetinde ve ergin erkeklerde gizli humma ve 4 günde bir gelen ayak ağrılarına faydalı. (10)(İnsana sukunet hissi verir)

İbadet içinde Müzik

Topluca yapılan dinî ibadetler, genellikle müzik eşliğinde yapıldığı için ibadet ve müzik birbiriyle yakından ilişkili kavramlardır. Bu bağlamda müziğin, öteki dünya/other-worldly düşüncesine dalmayı simgelediği, dindeki ölüm ötesi inancı ifadelendirdiği, esrar veya sihrin deneyimini belirttiği söylenmektedir. Öte yandan âyinler esnasında müzik, dans ile birlikte icra edilmektedir. "Şarkı söyleme ve dans etme; grubun diğer gruplara yaklaşmasına, bireylerin duygularını kontrol etmesine ve onları ortak hareket etmek için hazırlamasına yardımcı olmaktadır" (E. O. Wilson, 1975; sh. 564). Bu sebeple ilkel insanlar için dans etme, kurban kesmekten çok daha önemli bir ritüeldir (ayinle ilgili) (Heiler, 1961).

Ayin esnasında kullanılan müziğin, bireyin duyguları üzerinde yaptığı etkiye ilişkin yapılan araştırmalarda; müziğin, âyinlere katılanları çok rahatlattığı ve onlar üzerinde güçlü bir psikolojik etki meydana getirdiği tespit edilmiştir. Daha sonra bireyler üzerinde etki uyandırmak için müzik, laboratuvar ortamında çeşitli araştırmalarda uygulanmak üzere kullanılmıştır. Biz, bireyler üzerinde müziğin gücünü kullanarak, ses tonlarının farklı seviyeleriyle mutlu, üzgün vb. psikolojik durumlar meydana getirebiliriz. Üzgün birey, alçak sesle, daha düşük bir tonda ve yavaşça konuşur. Buna karşın mutlu birey ise, daha hızlı ve yüksek bir perdeden nazik bir tonda konuşur (Scherer & Oshinsky,

1977).

Öte yandan bireyler üzerinde meydana gelen dinî bir duygu, dinî müzik tarafından uyandırılmış olabilir. Bu bağlamda Goodwin Watson (1929), âyinin ergenler üzerindeki etkilerine ilişkin yaptığı bir çalışmada; âyin esnasında yoğun ve acıklı bir tarzda icrâ edilen müziğin, ergenlerde oldukça yüksek düzeyde bir hûşû uyandırdığını tespit etmiştir. Öte yandan müzik, bundan daha iyi psikolojik faydalar sağlayabilir. Yani müzik, -evlenme ve cenaze törenleri, paskalyadan önce gelen büyük perhiz veya paskalya yortusu örneklerinde olduğu gibi- yerinde kullanıldığı zaman, psikolojik açıdan birey üzerinde olumlu farklı dinî duygular meydana getirebilmektedir. [23]

Gülşen-i vahdet çü kalbi emr-i râm-ı aşktır,

Aşk vahdet bahçesindeki kalbin itaatidir,

Lezzet-i vuslat heman ancak merâm-ı aşktır.

Aşkın isteği hemen ancak kavuşma lezzetidir.

Terk-i kevneyn eyleyen mest-i müdâm-ı aşktır,

Daima sarhoş eden aşk iki dünyayı terk ettirendir,

“Vadi-i hayret hakikatta makam-ı aşktır.

“Hakikatta “Hayret vadisi” aşk makamıdır.

Âşık sevgilisini kavrayamadığından dolayı hayrete düşer, çünkü onun tecellîleri sonsuzdur. Bu hayret ise hayret-i ilmiyye ve hayret-i şuhûdiyyedir (ilmi hayretler, gördüklerinde hayrete duçâr oluşu).

Sadreddin Konevî kaddese’llâhü sırrahu’l-aziz, sûfinin hakikat karşısındaki tepkisinin bir çeşit **“hayret”** olduğunu belirtmektedir. Bu hayret, bilgisizlikten değil, hakîkatin çelişik ve paradoksal mâhiyetinden kaynaklanan bir hayrettir. Bu noktada İbnü’l-Arabî’nin görüşlerine başvurursak, hayretin iki şikkının ayırt edildiğini görmekteyiz. Bunlardan birisi, cehalet ve bilgisizlikten doğan akılcı kimsenin hayretidir ki, bunu özellikle filozofun sülûkünü tasvir ederken ortaya koymuştur. İbnü’l-Arabî’ye göre bu hayretin sebebi, akılcının sülûke veya hakikate ulaşmaya başlarken umduğıyla tam anlamıyla çelişen bir şey elde etmiş olmasıdır. Bu durumda ise, tam bir hüsrân ve şaşkınlık içinde kalmaktadır. İbnü’l-Arabî, bunu kötü bir durum olarak niteler. Bunun karşısında ise, İbnü’l-Arabî’nin **“Muhammedî hayret”** diye isimlendirdiği ikinci bir hayret vardır. Bu hayret, her şeyde Hakkı gören sûfî’nin hayretidir. Sûfî, biri çok, çoğu bir, evveli âhir, âhiri evvel, zahiri bâtın, bâtını zahir olarak görür. Bu gibi çelişkili durumları müşahede etmesiyle de hayrete düşer. Fakat bu hayret, şüphe ve anlamama hayreti değil, varlık alanında hareket etmeye çalışan nefsin kendi hâlindeki hayretidir. Bu nefis, dâirenin çevresinin hangi noktasından harekete başlasa, dâirenin merkezi olan Hakka ulaşır. Burada üzerinde durmamız gereken bir husus, İbnü’l-Arabî’nin bu hayreti **“Muhammedî hayret”** diye isimlendirmesidir. Bu isimlendirmenin iki sebebi vardır:

Birincisi, Allah Teâlâ’nın mutlak ve kâmil bilgisinin tarzını teşkil eden tenzîh ve teşbih arasındaki bilginin **“Muhammedî”** bir tavır olarak görülmesidir. İbnü’l-Arabî, Nuh Fassında bu meseleyi ayrıntılı ele alır ve buradan peygamber ve ümmetinin ayrı ayrı eksikliklerine işaret eder. İbnü’l-Arabî’ye göre, Allah Teâlâ hakkında akıl ve vehim güçlerinin gerektirdiği hükmü aynı anda verebilmek, Allah Teâlâ’nın bütün mütekâbil isimlerinin mazharı olan Hz. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem’in istidadına mahsustur ve sâdece onun şerîatı bu hükmü getirebilir.

Bu hayretin **“Muhammedî hayret”** diye isimlendirilmesinin ikinci sebebi ise, sûfîlerin aktardıkları bir rivayettir. Bu rivayette Hz. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem, **“Rabbim, sana dâir hayretimi artır”** demiştir. Böylece **“hayret”**, sâdece karşılaşılan bir durum veya mâruz kalınan bir şey değil, aksine talep edilen bir şey olmaktadır. Bu anlamda hayretin ideal bir merteye olduğu da anlaşılmalıdır. [24]

Çün müşahhas olmaz ol vadide sultandan geda.”

Zira o vadide sultan ve fakir gibi şahsiyet olmaz.

Arifin aşk-ı ilâhiden yeğ olmaz hemdemi,

160 YAZILAR

Arifin ilâhî aşktan başka can ciğer arkadaşı olmaz,

Nuş edip sahba-yı zatı can olur her bir demi.

Sahbayı zatı içen, her zamanı can olur.

Mazhar ana ayn-i zâhir görünür gider gamı,

Kavuşunca asıl hakikati ona görünür ve gamı gider,

“Eylemez halvet sarayı sırr-ı vahdet mahremi.

“Vahdet sırrının sarayından mahrem halvete giremez

Aşıkı ma’sukdan, ma’suku aşıktan cüda.”

Aşıkı sevgiliden, sevgili âşıktan ayrı.”

Ehl-i Hakk olmak dilersen zerk-i[25] taat terkin et,[26]

Hakk ehli olmak dilersen çirkin sözle taati silme,

Hz. Âdem aleyhisselâmdan itibaren enbiyaya üstün bir dil kabiliyeti verildiğini; Hz. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemine ise muhatap olduğu toplumun özelliğinden dolayı mükemmel bir dil birikimi ile donatılmıştır. Hz. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve selleme

“güzellik nerededir”, diye sorulduğunda O’nun

“dildedir” şeklinde cevap vermesi, dili ne kadar önemseydiğinin göstergesidir.[27]

“Beyanda büyüleyicilik vardır”[28]

“Beyanda büyüleyicilik, şirde hikmet vardır.” [29]

İçini saf eyleyigör var kıyafet terkin et.

İçini saf eyleyi gör var kıyafet ile bozma.

Zahir elbisenin güzelliği seni aldatmasın, demektir. Kişiye asalet veren kâmil tabiatıdır. Diğerleri ise ancak belli bir zaman insanı oyalar. Bakiyesi ise yel gibidir.

Niyâzî-i Mısırî kuddise sırruhu’l-aziz “Enbiyânun ve evliyanun ekserisi ümmilerdür.” [30] buyurması anadan geldiği gibi saf olanların bu yolda başarılı olacağını beyan ederek, sonradan alınan kıyafetin bir değeri olmadığını açıklamaktadır.

Pend-i guş eyle basiretle sefahet terkin et,

Basiretle nasihata kulak ver eğlence ile silme,

“Ey[31] ki ehl-i aşka söylersen melâmet[32] terkin[33] et.

“Ey kişi; aşk ehline söylediğinde melâmet ile sözleş.

Yani aşk ehlinin halinin söz ile ifade edilemediği için yapılan hareketlerin zahirine aldanma demektir.

Söyle kim mümkün müdür tağyir takdir-i Hüdâ.”

Söyle Allah Teâlâ’nın takdirini değiştirmek mümkün müdür?”

Varlığın mahvetmek oldu ayin-i erkân sadıka,

Sadık varlığın mahvetmek asıl usul oldu,

Kalbini yakmak gerek anın demadem bârika.

Onun kalbini sık sık şimşek parıltısı yakmak gerek.

Aşkın depresyonları ve stresi olmadan tazelenme ve olgunlaşma yoktur.

Âşık oldur gitmeye her dem başından saika,

Âşık her zaman başından yıldırım gitmeyendir,

“Aşk kilki çekti hat levh vücud-i aşka.

“Aşk kalemi aşkın vücuduna çizgi çaktı.

Kim ola sabit Hakk isbatında nefyi mâada.”

Kim Hakk isbatında sabit olursa nefyi bıraka.”

Âlemlerle meşgul olmayı bırakmazsan Hakkı isbat edemezsin. Cümle eşyada Hakkı gören nefyi terk etmiş demektir.

Ey Niyazi ibtidâsız zevk buldun aşktan,

Ey Niyazi aşkta öncesi olmayan zevk buldun,

“Eğer bize:- Tasavvufun iptidası nedir? Diye sorarlarsa, şöyle deriz:

“İmanın altı erkânı vardır. Bunlar sırası ile: Allah-ü Teala'nın varlığına ve birliğine, meleklerine, nebîlerine, kıyamet gününe, hayır ve şer Allah'ın takdiri ile olduğuna ... Dil ile ikrar ve kalb ile tasdikdir.” [34]

Aşkta ise teklif hükümleri yoktur. İman konusunda âşkların mezhebi yârin vechidir.

Yârin isbatında (La) sız zevk buldun aşktan.

Aşktan yârin isbatında (La) sız zevk buldun.

Daim-ü bâki fenasız zevk buldun aşktan,

Daima aşktan fenası olmayan zevk buldun,

“Ey Fuzuli intihâsız zevk buldun aşktan.

“Ey Fuzuli aşktan sonsuz zevk buldun.

“Şayet bize: - Tasavvufun intihâsı nedir? Diye sorarlarsa şu cevabı veririz:

“Tasavvufun intihâsı; keza birinci sualde geçen altı erkânı, dil ile ikrar, kalb ile tasdikdir...-Nitekim Cüneyd-i Bağdadî kaddese'llâhü sırrahü'l-azîz Hazretlerine bir gün:

“Tasavvufun intihâsı nedir?. Diye sorduklarında, şu cevabı verdi:

İptidasıdır.” [35]

Böyledir her iş ki Hakk adıyla ola ibtidâ.”

Her iş Hakk adıyla başlarsa böyledir.”

[1] **İnne li'r- Rahman-i tarfen kadr-i enfas-il vera,**

Küllü mer'in salik-ün behcen kadimen bil-heva.

Men lehu aklün selimün yektedi bi'l-Mustafa,

Kad enarel-aşk-ı lil-uşşak-ı minhac-il Hüda.

[2] Fuzûlî kuddise sirruhu'l-azize ait gazelin tahmisi.

[3] Altı çizili beyitler Fuzûlî kuddise sirruhu'l-azize aittir.

[4] (Şems-i Tebrizî, 2007), (M.301-302), s. 390

[5] (YALOM, et al., 2000), s. 3

[6] **Kadîm:** Eski zaman. Başlangıcı olmayan. Uzun zamandan beri var olan. Evveli bilinmeyen hâl ve keyfiyet

[7] **Heva:** İstek. Nefsin isteği. Düşkünlük. Gelip geçici olan heves. Nefsin zararlı ve günah olan arzuları.

[8] Nun, 4

[9] Mesnevi , c. II, b. 2535-2554

162 YAZILAR

[10] Rum, 30

[11] Hicr, 29

[12] Bakara :260

[13] Tezkire, v. 6a-6b; İsimli yazma bir eserden faydalanılmıştır

[14] Tur, 11

[15] (Eroğlu Nuri, 2007), s. 78

[16] Tirmizî, 2230

[17] Tirmizî, 37/Zuhd, 59 (IV, 522, h. no: 2404).

[18] **Teşvir:** İçinde bulunma. İçine alma, içine alıp gizleme. Satılık olan hayvanı pazara çıkarıp gösterme.

[19] Mesnevi, c. I, b: 10

[20] (SOMAKCI, 15-2003/2)

[21] (Heyet, 2008), s. 29

[22] (SOMAKCI, 15-2003/2)

[23] (ARGYLE, et al., 2000)

<http://www.camimusikisi.com>

[24] (DEMİRLİ, 2003), s. 143

[25] **Zerk:** Çirkin söz söylemek. Kuşun terslemesi.

[26] **Terkin:** Boyama, yazma. Bozulma, bozma. Çizme, silme Belli bir saatte ve yerde buluşma için sözleşme.

[27] M. Akif ÖZDOĞAN, *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi V (2005), Sayı: 4*; İbn Kuteybe, *'Uyûnü'l-ahbâr*, nşr. Muhammed 'Abdulkâdir, el-Matba'atü'l-'asriyye, Beyrut, 1999, I, 184; el-Hafâcî, *Sirru'l-fesâha*, 61; İbn Reşîk, *el-'Umde fî mehâsini's-ş-şiiir ve âdâbihî ve nakdihî*, nşr. Muhyiddîn 'Abdulhamîd, Dârü'l-cîl, Beyrut, 1972, I, 241.

[28] M. Akif ÖZDOĞAN, *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi V (2005), Sayı:4*; Câhiz, *el-Beyân*, I, 157.

[29] M. Akif ÖZDOĞAN, *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi V (2005), Sayı:4*; Kudâme b. Ca'fer, *Nakdü'n-nesr*, neş. 'Abdulhamîd el-'îbâdî, Dârü'l-kütübî'l-'ilmiyye, Beyrut, 1982,77. Naşir, bu eseri Kudame (337/948)'ye izafeten neşretmişse de Kudame'ye ait değildir.

[30] (MISRÎ, 1223), v. 104b

Enbiyânın ve evliyanın çoğu ümmilerdir [30]

[31] Ey: (Arabçada) "Bak, dinle, dikkat et, yahut, demektir ki" mânalarına gelir. Bir ibareyi tefsir için kullanılır. Türkçede: Yakın nidâ içindir.

[32] **Melâmet:** Kınanmışlık. İtab ve serzenişlik. Rezillik ve rüsvaylık.

[33] **Terkin:** Belli bir saatte ve yerde buluşma için sözleşme. Boyama, yazma. Bozulma, bozma. Çizme, silme

[34] Niyâzî-i Mısırî, Risale-i Esile ve evcibe-i Mutasavvifâne, BİRİNCİ SUAL VE CEVABI

[35] Niyâzî-i Mısırî, Risale-i Esile ve evcibe-i Mutasavvifâne, İKİNCİ SUAL VE CEVABI

DERDİ OLANLAR İÇİN

Vücut ikliminin sultânı sensin
Efendim derdimin dermânı sensin
Bu cism-ü na-tüvânın cânı sensin
Efendim derdimin dermânı sensin

Kimseye etmem şikâyet ağlarım ben halime
Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime
Perde-i zulmet çekilmiş korkarım ikbalime
Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime

Akşam oldu hüzünlendim ben yine
Hasret kaldım gözlerinin rengine
Gel mehtabım gel sevgilim gel yine
Hasret kaldım gözlerinin rengine

Bir ihtimal daha var
O da ölmek mi dersin?
Söyle canım ne dersin?

Vuslatın başka âlem
Sen bir ömre bedelsin ah
Sen bir ömre bedelsin
Vuslatın başka âlem
Sen bir ömre bedelsin
Sen bir ömre bedelsin

Sükût etme nazlı yâr
Beni mecnun edersin
Beni mecnun edersin

Vuslatın başka âlem
Sen bir ömre bedelsin ah
Sen bir ömre bedelsin

Benzemez kimse sana, tavrına hayran olayım
Bakışından süzülen işvene kurban olayım
Lütfuna ermek için söyle perişan olayım
Hüsnüne ermek için söyle perişan olayım

Bir kızıl goncaya benzer dudağın
Açılan tek gülüsün sen bu bağın
Kurulur kalplere sevda otağın
Kim bilir hangi gönüldür durağın

Her gören göğsüme taksam seni der
Kimi billur bakışından söz eder
Kimi ateş gibi yaktın beni der
Kim bilir hangi gönüldür durağın

164 YAZILAR

Bülbülüm gel de dile
Söyle benimle bile
Sesini duyur ele
Çile bülbülüm çile, çile bülbülüm çile, çile bülbülüm

Çile, ah çile bülbülüm allah
Çile bülbülüm çile

Issız yuvanda tektin
Çekilmez çile çektin
Kim derdi gülecektin
Çile bülbülüm çile, çile bülbülüm çile, çile bülbülüm

Çile, ah çile bülbülüm allah
Çile bülbülüm çile

Müjde ey güzel kuşum
Bahara erdi kışım
Gülüyor içim dışım
Çile bülbülüm çile, çile bülbülüm çile, çile bülbülüm

Çile, ah çile bülbülüm allah
Çile bülbülüm çile

Ben gamlı hazan, sense bahar, dinle de vazgeç
Sen kendine kendin gibi bir taze bahar seç
Olmaz meleğim böyle bir aşk, bende vakit geç
Sen kendine kendin gibi bir taze bahar seç

Gölgesinde mevsimler boyu oturduğumuz
Hep elele vererek hayaller kurduğumuz
Kimi üzgün, kimi gün neşeyle dolduğumuz
O ağacın altını şimdi anıyor musun?
O güzel günler içim bilmem yanıyor musun?
Attığımız tarih de, çizdiğimiz o kalp de
Silinmemiş duruyor, hepsi yerli yerinde
Sen şarkılar söyledin yatarken dizlerimde
O ağacın altını şimdi anıyor musun?
O güzel günler içim bilmem yanıyor musun?

Kapıldım gidiyorum bahtımın rüzgârına
Ey ufuklar diyorum yolculuk var yarına
Ayrılık görünmüşken yâr tutmuyor elimden
Misafirim bugün ben gurbet akşamlarına

Ada sahillerinde bekliyorum
Her zaman yollarını gözlüyorum
Seni senden güzelim istiyorum
Beni şad et şadiye başın için

Her zaman sen yalancı ben kâni
Her zaman orta yerde bir mani
Her zaman sen uzakta ben müştak
Her tellakide bir hayalin berrak

Nerede o mis gibi leylaklar
Sarıp solmak üzere yapraklar
Bana mesken olunca topraklar
Beni yad et güzelim başın için

Muhabbet bağına girdim bu gece,
Açılmış gülleri derdim bu gece,
Vuslatın çağına erdim bu gece;
Muhabbet doyulmaz bir pınarmış.
Ararım, ararım, ararım seni her yerde;
Sorarım ıssız gecelerde, sevgilim nerde?

Açıldı bahtımın gonca gülleri,
Gönül bağında öter bülbülleri,
Aşkına sarayım hep gönülleri,
Muhabbet doyulmaz bir pınarmış.
Ararım, ararım, ararım seni her yerde;
Sorarım ıssız gecelerde, sevgilim nerde?

İSLÂM'I ALLAH KORUR

Son yüzyılda başımızı ağrıtan en büyük mesele kimin nerede olduğunu bilmek ve duruşunu fark edebilmektir. Ne var ki, artık hassasiyetini yitirmiş **“bilgi kirlenmesi ve haysiyetsizlikle bulaşık”** ahval düşünce dünyamızı dahi hastalandırmıştır.

Yüzyıl önce başlayan **“mezhepleri birleştirme veya kaldırma”** ile başlayan kurtuluş reçetesi olarak sunulan ilmi faaliyetler, günümüzde **“dinler arası diyalog”** şekline dönüşümün alt yapısını oluşturmuştur.

Dünyayı saran globalleşmede sorun olabilecek unsurlardan biri olan “din”de en çok tehlike arz edecek olan İslâm için ne yapılmalıdır?

Bu düşünceyle emperyalist güçler çalışmalar yaptılar. Öncelikle Müslümanlara **“karşılıksız yardım(?)”** adıyla ödenekler oluşturdular. Yardımları Allah Teâlâ’dan değil de **“filan ülkeden”** bekleme içerisinde yoğunlaşmış **“tepkisiz toplum”** dönüşü oldu. Sonra oralardan her ne gelirse kabul edilebilirden daha ileriye doğru **“fikir köleliği”** ile mezhepsizlik akımı başladı. Bu maya tutmaya başlayınca **“dinsizliğin maskeli biçimi”** olan **“diyalog”** adı altında **“tek din”** aşamasına gelindi. Yani **“yenidünya düzeni”** emellerine uygun robotlaşmış kurgu toplumlar ile **“dünya hâkimiyetine”** “uyuşmuş toplum modeli” kurgulanmıştı.

Öyle görülüyor ki, son yirmi yıl içerisinde büyük aşama kaydeden hilekâr komite sonuca ulaşmada sevinçli durumda değiller. **“Beklenen İsa”, “beklenen Mehdi” “beklenen yurd”** bir türlü vücuda gelmemekte nerede hata yapıldı zanni galip olmaya başlamış ve yüzyıllık çalışma bir türlü beklenen sonucu niye vermediği üzerinde kuşklar artmıştır.

Diyalog adı altında sonuca yaklaşmış zannedilen komplike çalışmanın patlama noktasına gelmiş balona dönüşmüş olması endişeleri artırdığından, art niyetli komitenin akıl hocaları son zamanlarda düşünceleri artmıştır. Misal verecek olursak, hadis inkârcılığı üzerine yetiştirilen ilahiyatçılar başlarına bela olmuştur. Bu ilahiyatçıların **“sorumsuz ve sorumsuz düşünce yapıları”** nı kontrol etmek mümkün olmamaya başlamıştır. Kendi emellerine hizmet etsin diye yıllarca para ve emek verdikleri ilahiyatçılar gizli komitenin emrinden çıkmışlardır. İleriki zamanlarda bu durumun farkı bariz olarak görülecektir. Bu unutkan insanoğluna sahipsiz sanılan dünyanın bir sahibi olduğunu hatırlatan Allah Teâlâ’nın bir tuzağıdır.

Allah Teâlâ’nın tuzağının nereden ve nasıl geleceğini bir kul olarak takdir etmek mümkün değildir. Görülen odur ki, bir çark gibi işleyen dünya sisteminde oluşacak bir mania herşeyi birden altüst edecektir. Bu mania hakkında söylenecek çok şeyler bulabiliriz.

Dünya hayatının temeli insandır. Hayatı santranç oyunu olarak düşünürsek, bir piyonun yanlış zamanda ölmesi herşeyi altüst edecektir. İşte Allah Teâlâ’nın kader olarak mahlûkata tayin kıldığı doğum ve ölüm her şeyi karıştırmakta ve tayin etmektedir.

Her şeyin sahibi yalnızca Allah Teâlâ’dır. Vakitsiz gelen vakialar herşeyi nasıl altüst etmektedir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

ÜZERİNDE ALLAH İSMİ YAZILI BULUNAN KÂĞITLAR

Nice kâğıtlar var ki üzerinde Allah isimlerinden biri yazılı olduğu halde yerde sürünüp gidiyor da insanlar ayaklarıyla onu basıp geçiyorlar. Eğer melekler o kâğıtlardaki esrarı almamış olsalardı, insanların çoğu helak olurdu. Bu konuda da insanlara fazl-u keremini, minnet ve ihsanını esirgemeyen Allah'a hamdolsun.

Allah daha iyisini bilir.²⁴

KADİR GECESİ PEYGAMBERLERİN RUHLARI

Şeyhime (Allah razı olsun) sordum :

— Efendim, dedim, sâlihler divanına İbrahim, Musa ve benzeri peygamberler de hazır olurlar mı? (Hepsine salât u selâmlar olsun..)

Cevap verdi:

- Yılda sadece bir gece bu divana katılırlar.
- O hangi gecedir?

Diye sorduğumda, buyurdu ki :

— Kadir gecesi.. Bu gece bütün nebiler, resuller, Mele-i A'lâ'daki mukarrib melekler ve başkaları divana katılırlar. Tabii hepsinin önünde varlık âleminin efendisi Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ve Onun tertemiz zevceleri, sahabe-i kirâmın ileri gelenleri bulunuyor. (Allah hepsinden razı olsun..)

HAZRET-İ HADİCE İLE HAZRET-İ ÂİŞE VALİDEMİZDEN HANGİSİ DAHA ÜSTÜNDÜR?

Şeyhime (Allah kendisinden razı olsun) sordum :

²⁴ <http://www.sorularlaislamiyet.com/> Konu ile ilgili şu bahsi de hatırlayalım.

“Üzerinde Allah yazan hiçbir kağıt yoktur ki, yere atılsın da Allah meleklerini gönderip onu, onların kanatları altına almasın.” Anlamına gelen söz hadis midir?

Hız. Ali kerramallâhü vecheden rivayet edilen bu hadisin tercümesi şöyledir:

“Üzerinde Allah yazılı olan herhangi bir kağıt yere atıldığında mutlaka Allah meleklerini gönderir de, onlar onu kanatları altına alıp himaye eder ve takdis ederler/kutsarlar. Nihayet Allah veli kullarından birini gönderir de onu yerden alıp kaldırır. Ve yine kim Allah'ın isimlerinden birinin yazılı olduğu bir kağıdı yerden kaldırırsa, Allah da onun ismini illiyyinde(yücelerdeki meclislerde) yükseltir. Ve anne babası kafir de olsa onlardan azabı hafifletir.”

İmam Taberanî, “bu hadis Hız. Ali'den sadece bu senetle rivayet edilmiştir. Bunu da sadece Zuheyir b. Abbad rivayet etmiştir” demek suretiyle rivayetin zayıf olduğuna işaret etmiştir(bk. Taberanî, el-Mu'cemû's-Sağır, Beyrut, 1405/1985, 1/247).

Hafız Heysemî de bu hadisin senedinde yer alan “Hüseyn b. Abdulgaffar” adındaki şahsın “metruku'l-hadis”, yani hadis alimleri tarafından rivayetine itibar edilmeyen bir kimse olduğunu belirtmek suretiyle bu rivayetin sahih olmadığına işaret etmiştir(bk. Haysemî, Mecmau'z-zevaid, 4/169).

168 YAZILAR

— Efendim, dedim, muhaddisler arasında farklı bir görüş vardır: Kimi Hz. Hadice radiyallâhu anha validemizin üstün olduğunu, kimi de Hz. Âişe radiyallâhu anha validemizin üstün olduğunu iddia eder. Bu hususta siz ne buyurursunuz?

Cevap olarak buyurdu ki:

— Kadir gecesinde ikisini de Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimizle birlikte gördük. Baktık ki Hz. Âişe radiyallâhu anha validemizin nuru Hz. Hadice radiyallâhu anha validemizin nurundan fazladır. Allah Teâlâ ikisinden de razı olsun!.

Kaynakça

Abdülaziz Debbağ trc: Celal YILDIRIM Kitab'ül İbriz [Kitap]. - İstanbul : Demir Yayınları, 1979. - Cilt II, s.63-65

DİRTY HARRY: KİRLİ HARRY AMERİKA'YA BAŞKAN OLURSA ŞAŞIRMAYIN

ABDli sinema oyuncusu Clinton Eastwood son zamanlarda yaptığı “Boş sandalye Şovu” ile bir şeylere soyunduğunu göstermektedir.

“Amerika Başkanı” (Görünen ve Görünmeyen)

Şimdi asıl konuya gelelim Amerika Birleşik Devletleri’nde ünlü aktör Clint Eastwood’un Cumhuriyetçi Parti Ulusal Kurultayı’nda önceki gün yaptığı konuşma büyük ses getirdi. Eastwood’un kürsüde yanına koyduğu boş sandalyede Başkan Barack Obama oturuyormuş gibi yaptığı söyleşi ülkede günün konusu oldu.

Eastwood, hayali sohbetinde Obama’ya başta ekonomi olmak üzere Amerikalı seçmenin gündemindeki birçok konuda eleştirel göndermelerde bulunmuştu. Demokrat Partili Başkan Obama’nın seçim kampanyasını yürüten ekibi, Eastwood’a sosyal paylaşım sitesi twitter üzerinden bir fotoğraf eşliğinde ‘Bu koltuk dolu’ yanıtı verdiler. Ancak sosyal medyada, ‘Başkanlık koltuğu’ ve ‘Eastwooding’ başlıklı çok sayıda tartışma konusu açıldı. Amerikalılar, internet sayfalarına Clint Eastwood’un performansını tiye alan yüzlerce fotoğraf yükledi.

Hollywood'un efsanevi oyuncusu ve yönetmeni Clint Eastwood (82), ABD'nin “atılma” ihtiyaç duyduğunu kaydederek kasımdaki başkanlık seçimlerinde Cumhuriyetçi aday Mitt Romney’yi destekleyeceğini açıkladı.

Idaho’daki Sun Valley’de yapılan bir bağış kampanyasına katılan Eastwood, “Ülkemizin bir desteğe ihtiyacı olduğunu düşünüyorum” dedi.

İsrail, Polonya ve İngiltere’de kırıdığı potlarla dış politikadaki zayıflığını gözler önüne sererek tepki çeken Mitt Romney’ye Eastwood’un desteği doping gibi geldi. Super Bowl karşılaşmasında yayınlanan bir reklam spotunda “Amerika’da devre arası” sözleriyle gündeme gelen Clint Eastwood’un Obama’yı destekleyeceği öne sürülmüştü. Aktör ise başkana kendini “siyaseten bağlı” hissetmediğini açıklamıştı.

Eastwood, cuma günü yaptığı açıklamada, “Vali Romney’ye her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Oyumu ona vereceğim” dedi. Hollywood’da oyuncuların ve yapımcıların önemli bir kısmının Demokrat Parti’yi desteklediği biliniyor.

Eastwood, neden bu kadar önemli?

Hareket kabiliyetini neden kazanıyor ve insanlara etkili olacağı düşünülüyor. Bizce ondaki güç 2011 deki çevirdiği J. Edgar Hoover’in hayatını işleyen filmidir. Bu film ile Eastwood’un dünyasında bir duruşun ve hareketin sembollerini bulabiliriz. Muhakkak filmi görmeniz gerekmektedir.

Bu filmde siyaset ve hükmetmenin temelinde hangi durumların etkili olduğunu bir daha anlayacaksınız.

Siyaset, bilgi ile yönetme sanatıdır.

“Bilgi güçtür” ün gerçeğini görmüş olacağız. Ayrıca Amerika’nın film sektöründe ileride olmasının nedeninin pespaye senaryolar ile olmadığını bir daha anlıyoruz.

“Kirli Harry, Amerika’ya Niçin Başkan Olur” demeyin.

Olacaktır.

Zayıflıkları olan insanın gizli bilgisine ulaşanlar, emelleri için tehdit unsuru yaratmaktan çekinmezler. Bizler bilemesekte Harry’nin “boş koltuk” imajı birilerine belki çok şeyler hatırlatıyordu.

170 YAZILAR

J. Edgar Hoover'ın "**kişisel ve gizli**" dosyalarının içeriğini ve silsilesini bilenler Amerika'ya başkan olacaktır, diyebiliyoruz.

Eastwood'un, J. Edgar filmini izleyince "**farkı fark**" edeceksiniz.

J. EDGAR (2011) -FİLM

Yönetmen: Clint Eastwood

Tür: Biyografi, Suç, Dram

Süre: 137 dk

Ülke: ABD

Dil: İngilizce

Oyuncular: Leonardo DiCaprio, Josh Lucas, Naomi Watts, Armie Hammer, Miles Fisher

Film Hakkında:

Amerika bugün FBI ile gurur duyuyorsa bunda hiç şüphesiz ki J. Edgar Hoover'ın on yıllarca kendisini mesleğine ve büroya adanmış olmasının etkisi var.

20.yy.'ın en tartışmalı, en esrarengiz ve en güçlü portrelerinden biri olan **J. Edgar'ın gerçek hayat hikâyesinden** uyarlanan filmde ünlü FBI başkanının gençliğinden başlayarak Amerikan Adalet Bakanlığı'ndaki yükselişine ve neredeyse 50 yıl boyunca Federal Büro üzerindeki etkisine beyazperdeye taşınıyor.

FBI'nin tarihsel gelişimi sürecinde **Kennedy suikastı, Sovyet komünizmi, Martin Luther King, Nixon** hatta **Rockefeller** gibi konulara da senaryo elverdiğince değinilmiş.

Ondan nefret edenler, mecburen saygı gösterenler ve samimi biçimde hayranlık besleyenler...

J. Edgar, elinde bulundurduğu büyük güce rağmen, korkuları, zaafı da olan, kapalı kapılar ardında sakladığı büyük sırlarla kariyerini, hayatını mahveden bir adam...

BÜYÜK HAYVAN

SİMONE WEİL- “YERÇEKİMİ VE TANRI'NIN LÜTFU” İSİMLİ ESERDEN

Büyük hayvan²⁵ tek puta tapma nesnesidir, Tanrı'nın yerine geçirilen bir şeydir. Bu benden sonsuzca uzak olan ve ben olan bir nesnenin tek taklididir.

Bencil olunabilseydi, bu çok hoş olurdu. Bu dinginlik olurdu. Ama tam anlamıyla bunu yapmak olanaksızdır.

Ne kendimi amaç olarak almam ve ne de benzerim olarak almam mümkün değildir. Ne de maddi bir şeyi, çünkü madde hedef ve maksat içerme konusunda insanlardan da daha geridedir.

Bu dünyada tek bir şey amaç olarak alınabilir, çünkü o insan varlığı karşısında bir tür aşkınlığa sahiptir: bu, kollektiftir. Kollektif, her puta tapmanın konusudur, çünkü bizi dünyaya bağlayan odur.

Cimrilik: altın toplumsaldır.

Tutku: iktidar toplumsaldır. Bilim, sanat da öyledir. Ve aşk? Aşk az veya çok bir istisna oluşturur; işte bu nedenle Tanrı'ya cimrilik veya tutkuyla değil de aşkla gidilebilir. Ama buna rağmen toplumsallık aşkta eksik değildir (prenslerin, ünlü insanların, saygınlığı olan herkesin uyandırdığı tutkular...).

Aynı adla ama birbirlerinden kökten farklı iki iyilik vardır: kötülüğün zıttı olan iyilik ve mutlak olan iyilik. Mutlağın zıttı yoktur. Görece mutlağın zıttı değildir; görece mutlakdan yer değiştiremez bir ilişkiyle türer, istediğimiz şey, mutlak iyiliktir.

Ulaşabildiğimiz şey, kötülükle bağlantılı olan iyiliktir. **Evin hanımı yerine hizmetçiyi sevmeye hazırlanan Prens gibi, biz de bu iyiliğe yanlılıkla kapılıyoruz.**

Yanlılığa neden olan giysilerdir. Görece üzerine mutlağın rengini atan toplumsaldır. Çare, ilişki fikrinin içindedir, ilişki toplumsaldan zorla çıkar, ilişki bireyin tekelindedir. Toplum mağaradır, çıkış yalnızlıktır.

İlişki yalnız ruha aittir. Hiçbir kalabalık ilişkiyi göremez. Bu, falan kişiye filan ölçüler içinde iyidir veya kötüdür. Böyle bir şey toplumsalın dışında kalır. Bir kalabalık toplama yapamaz.

Toplumsal yaşamın üzerinde olan kişi istediği zaman bu yaşamın içine girer, altında olan kişi bunu yapamaz. Bu durum her şey için aynıdır. En iyi ve en az iyi arasındaki yeri değiştirilemeyen ilişki.

Bitkisel ve toplumsal, iyiliğin girmediği iki alandır.

Toplumsal, indirgenemez bir şekilde bu dünyanın prensinin alanıdır. Toplumsal karşısında kötülüğü sınırlamaya çalışmaktan başka bir görev yoktur (Richelieu: devletlerin kurtuluşu ancak bu dünyadadır).

Kilise gibi tanrısal bir iddiası olan bir toplum belki de onu kirleten kötülükten çok iyiliğin taklidiyle daha tehlikelidir.

Toplumsalın üzerindeki tanrısal bir etiket: her serbestliği içeren esritici bir karışım. Kılık değiştirmiş şeytan.

Bilinç toplumsal tarafından kötüye kullanılmıştır. Ek (hayali) enerji büyük bir oranda toplumsala asılıdır. Onu oradan ayırmak gerekir. Bu, en zor ayırmadır.

Toplumsal mekanizma üzerine olan meditasyon bu bakımdan birinci derecede önemli bir arınmadır.

25Bu mitin kökeni için bkz. Platon, Devlet, VI. kitap. - “Büyük hayvan” a tapmak, gerçeğin ve iyiliğin kişisel araştırmasının zararına, kalabalığın önyargılarına ve reflekslerine uygun olarak düşünmek ve hareket etmektir. (Thibon'un notu.)

172 YAZILAR

Toplumsalı temaşa etmek dünyadan elini eteğini çekmek kadar iyidir, işte bu nedenle, bu kadar uzun süre politikaya yakın olmakta hatalı değildim.

Ancak aşkına, doğaüstüne, gerçek ruhanî ve dinle girişle insan toplumsaldan üstün hale gelir. Buraya kadar, aslında ve insan ne yaparsa yapsın toplumsal, insana aşkıdır.

Doğaüstü olmayan düzlemde, toplum sanki bir duvar gibi kötülükten (kötülüğün bazı biçimlerinden) ayıran şeydir; bir suçlular veya kötüler topluluğu birkaç kişiden de oluşsa, bu duvarı yok eder.

Ama böyle bir topluma girmeye zorlayan nedir?

Ya zorunluluk, ya hafiflik ya da çoğu zaman ikisinin karışımıdır; bağlanıldığı düşünülmez, çünkü doğaüstünün dışında, yalnızca toplumun kötülüklerin veya suçların en korkunç biçimlerine doğal olarak geçmeyi engellediği bilinmiyor. Başka biri haline gelineceği bilinmiyor, çünkü dıştan değiştirilebilir olanın alanının kendi içinde nereye kadar gittiği bilinmiyor. Her zaman bilinmeden bağlanılıyor.

Roma, yalnızca kendini beğenen, tanrıtanımaz, materyalist olan büyük bir hayvandır, İsrail ise dindar olan büyük bir hayvandır. İkisi de hoş değiller. Büyük hayvan her zaman iticidir.

Yalnızca yerçekiminin egemen olduğu bir toplum yaşayabilir mi veya bir parça doğaüstü yaşamsal bir zorunluluk mudur?

Roma'da belki yalnızca yerçekimi egemendir.

Yahudilerde de belki aynı durum vardır. Tanrıları çok ağırdı.

Belki de hiç mistiği olmayan tek antik halk Romalılardır. Hangi gizemli yolla? **İsrail gibi kaçaklardan meydana gelen yapay bir site.**

Platon'un büyük hayvanı. Doğru olduğu sürece Marksizm tamamen Platon'un büyük hayvan üzerine yazdığı sayfada bulunmaktadır ve bu sayfada bu kuramın çürütülmesi de vardır.

TOPLUMSALIN GÜCÜ

Birçok insan arasındaki anlaşma bir gerçeklik duygusunu içerir. Aynı zamanda bir ödev duygusunu da içerir. Bu anlaşmadan sapma bir günah gibi görünür. Buradan, bütün dönüşlerin mümkün olduğu ortaya çıkar. Bir uygunluk durumu lütfun bir taklididir.

Toplumsalın gücünü andıran eşsiz bir gizemle, meslek ortalama insanlara, o meslekle ilgili konular için, yaşamın bütün durumlarına yayılsalarda o insanları kahraman veya aziz yapacak erdemler verir.

Ama toplumsalın gücü bu erdemlerin doğal olmasını sağlar. Bu erdemler aynı zamanda ödünlemelere gereksinim duyarlar.

Fariziler: "Gerçekten, diyorum size, ücretlerini aldılar." Bunun tersine, İsa aşarcılar ve fahişeler için şöyle konuşabilirdi: gerçekten, diyorum size, onlar cezalarını toplumun ayıplaması gördüler. Cezalarını gördükleri ölçüde, gizli olan Tanrı onları cezalandırmaz. Buna karşın, toplumsal kınamanın eşlik etmediği günahlar ise gizli olan Baba tarafından uygun cezayı görmektedirler. Böylece toplumsal kınama yazgının bir lütfu olmaktadır. Ama bu kınama, bu kınamanın baskısıyla içinde serbest oldukları garip bir toplumsal ortamı yaratanlar için kötülüğe dönüşmektedir. Suçluların, eşcinsellerin, vs. topluluğu.

Sahte Tanrı'ya (nasıl biçim altında olursa olsun toplumsal hayvana) yapılan hizmet dehşeti yok ederek kötülüğü saflaştırır. Hizmet edilene, hizmetteki eksiklikler dışında hiçbir şey kötü görünmez. Ama gerçek Tanrı'ya hizmet kötülükten duyulan dehşetin varlığını sürdürmesini sağlar ve hatta daha yoğun hale getirir. Dehşet duyulan bu kötülük, aynı zamanda Tanrı'nın iradesinin gelen bir şey olarak sevilir.

Bugün rakiplerinden birinin iyilik tarafında olduğunu zannedenler aynı zamanda onun zafere ulaşacağına inanırlar. Bu şekilde sevilen ve olayların gidişatıyla mahkum olan bir iyiliğe bakmak katlanılmaz bir ıstıraptır.

Artık varolmayan şeyin iyilik olabileceği fikri üzücüdür ve bu nedenle kafadan atılır. Bu, büyük hayvana boyun eğmedir.

Komünistlerin ruhsal gücü, yalnızca iyi olduğunu zannettikleri şeye değil de aynı zamanda yakında kaçınılmaz olarak meydana geleceğine inandıkları şeye doğru gitmelerinden kaynaklanmaktadır. Böylece onlar, aziz olmadan, yalnızca bir azizin adalet için katlanabileceği tehlikelere ve ıstıraplara katlanabiliyorlar.

Bazı bakımlardan komünistlerin ruhsal durumu ilk Hıristiyanların ruhsal durumuna çok benzemektedir.

Bu eskatolojik propaganda, ilk dönemin zulümlerini çok iyi açıklamaktadır.

"Çok az şey verilen kişi az sever." Burada, toplumsal erdemın büyük bir yer tuttuğu kişi sözkonusudur. Lütuf kendine çok az alan bulabilir. Büyük hayvana itaat iyiliğe benzer, işte bu toplumsal erdemdir.

Büyük hayvana itaat ederek erdemli olan bir insan farizidir.

Merhamet, bütün ülkelerde, bireylerin ruhanî ve dinî gelişim koşulu olan her şeyi, yani bir taraftan kötü bile olsa karışıklıktan daha az kötü olan toplumsal düzeni, diğer taraftan dili, törenleri, adetleri, güzele katkıda bulunan her şeyi, bir ülkenin yaşamını içine alan bütün şiiiri sevebilir ve sevmelidir.

Ama böyle bir ulus doğaüstü aşkın konusu olamaz. Onun ruhu yok. Bu ulus büyük bir hayvandır.

Ve buna rağmen bir site...

Ama bu toplumsal değildir: bu, artık yalnızca solunan havasının bilincinde olunan insani bir çevredir. Doğayla, geçmişle, gelenekle temas.

Kökleşme toplumsaldan farklı bir şeydir.

Vatanseverlik. Merhametten başka bir sevginin olmaması , gerekir. Bir ulus merhamet konusu olamaz. Ama bir ülke, ebedi geleneklerin taşıyıcısı olarak merhametin konusu olabilir. Bütün ülkeler de olabilir.

METAXU

Yaratılan bütün şeyler benim için amaç olmayı reddediyorlar. Benim açımdan Tanrı'nın en uç bağışlaması budur. Ve bu da kötülüktür. **Kötülük bu dünyada Tanrı'nın bağışlamasının aldığı biçimdir.**

Bu dünya kapalı kapıdır. Bir engeldir. Ve aynı zamanda geçiştir.

Yan yana zindanlarda duvara vurulan darbelerle iletişim kuran iki tutsak. Duvar onları ayıran ve aynı zamanda onlara iletişim kurma imkânı veren şeydir. Biz ile Tanrı arasındaki durum da böyledir. Her ayırım bir bağlantıdır.

Bütün iyilik arzumuzu bir şeyin içine yerleştirerek, bu şeyi varoluşumuzun koşulu imline getiriyoruz. Ama onu aynı oranda bir iyilik haline getiremiyoruz. Her zaman varolmaktan öte bir şeyi istiyoruz.

Yaratılan şeylerin özü, araçlar olmalarıdır. Bir şeylerden diğer şeylere doğru araçlırlar ve bunun bir amacı yoktur. Tanrı'ya doğru olan araçlırlar. Onları böyle hissetmek gerekir.

Yunanlıların köprüleri. Onları miras olarak devraldık. Artık onları nasıl kullanacağımızı bilmiyoruz. Oralarda ev yapmak için bu köprülerin yapıldığını zannettik. Bu anlayışla gökdelenler yaptık ve onlara

174 YAZILAR

hiç durmadan katlar ekledik. Artık bunların köprüler olduğunu, üzerinden geçilmesi için yapılan şeyler olduğunu ve buradan Tanrı'ya gidildiğini bilmiyoruz.

Tanrı'yı yalnızca doğaüstü bir aşkla seven kişi araçlara sadece araçlar olarak bakabilir.

Güç (ve para, gücün şu her şeyi açan maymuncuğu) saf araçtır. Bu nedenle de, anlamayan herkes için en üst amaçtır.

Zorunluluk alanı olan bu dünya bize araçlardan başka hiçbir şey vermez. İsteğimiz, bir bilardo topu gibi hiç durmadan bir araçtan diğerine gider gelir.

Bütün istekler yiyecek isteği gibi çelişiktir. Sevdiğim insanın beni sevmesini isterim. Ama eğer kendini bana tamamen adarsa, artık varolmaz ve onu sevmem biter. Ve kendini bana tamamen adamadığı sürece de beni yeteri kadar sevmiyordun Açlık ve doyma.

Arzu kötü ve yalancıdır ama buna rağmen arzu olmadan gerçek mutlak, gerçek sonsuzluk aranmayacaktır. Buradan geçmek gerekiyor. Yorgunluğun, arzunun kaynağı olan bu ek enerjiyi yok ettiği varlıklara ne yazık.

Aynı zamanda da arzunun kör ettiği varlıklara da ne yazık.

Arzuyu kutupların eksenine asmak gerekir.

Yoketme günahı nedir?

Alçak olan değil, çünkü bunun önemi yok. Yüksek olan değil, çünkü istesek de ona dokunamayız. *Metaxular*.

***Metaxular* iyiliğin ve kötülüğün bulunduğu alandır.**

Hiçbir varlığı, ruhu ısıtan ve besleyen ve onlarsız, azizliğin dışında, bir insanın yaşamının mümkün olmadığı, *metaxular*'dan, yani görece ve karışık mülklerden (yuva, vatan, gelenekler, kültür, vs.) yoksun bırakmamak gerekir.

Gerçek dünyevi mülkler *metaxular*'dır. Ancak insanın kendisinin sahip olduklarını *metaxular* olarak görmesi ölçüsünde başkasının *metaxular*'ına saygı gösterilebilir. Bu da onlardan vazgeçebilme noktasına doğru giden bir yolda olduğunun belirtisidir. Örneğin, yabancı vatanlara saygı göstermek için, kendi vatanını bir put değil de, Tanrı'ya doğru giden yolda bir basamak yapmak gerekir.

Bir ilkesinden itibaren serbestçe ve birbirine karışmadan etkili olan bütün yetiler. Bu, mikrokozmostur, dünyanın taklididir. Aziz Thomas'a göre İsa, Devlet'in Adil'i. Platon uzmanlaşmadan sözettığı zaman, insanların uzmanlaşmasından değil de, insandaki yetilerin uzmanlaşmasından söz ediyordu; aynı durum hiyerarşi için de sözkonusudur. Ancak ruhanî ve dinî için ve ruhanî ve dinî tarafından anlamı olan ama ruhanî ve din ile karışmayan geçicilik. Geçiciliği nostaljiyle, ötesine geçmeyle götürmek. Bu, köprü olarak, *metaxu* olarak geçiciliktir.

Yunanlılar'ın uygarlığı.

Güce hiçbir tapma yoktur. Geçicilik yalnızca bir köprüydü. Ruh durumları içinde, yoğunluk yerine saflık aranıyordu.

Kaynakça

Simone Weil, *La pesanteur et la grâcc*; Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütfulu, trc. Mehmet Mukadder Yakupoğlu, Mor Yayınları, Ankara, 1999.

Not: Gustave THIBON, Şubat 1947, kitap için hazırladığı metinlerde, İslâmî Literatüre nisbeten uygunluk sağlanmış ve kısaltmalara gidilmiştir.

ANKÂ-İ MUĞRİB İBN'ÜL ÂRABÎ VE MECMU'A-İ KELİMAT-I KUDSİYYE-İ HAZRET-İ MİSRÎ

İbn'ül Arabî Kaddesellâhü sırrahu'l azîzin Ankâ-i Muğrib'i ve Niyâzî-i Mısırî kaddesellâhü sırrahu'l azîzin hatıratı ile ilgili birkaç tane tespit ettiğimiz bilgileri araştırmacılara yardım etmek için hatırlatmak uygun oldu.

a- Niyâzî-i Mısırî'nin sürgün hatıralarını ihtiva eden günlüğe "Mecmu'a-i Kelimat-ı Kudsiyye-i Hazret-i Mısırî k.s.1223 Cemâdel-ûlâ" ismi sonradan konulmuştur.

b- Satır sayısı muhtelif, bazı sayfalar karmakarışık, hesap ve yazılarla kaplıdır.

c- Yazılan her güne ait hatıratı bir numara verilmiştir. Bazı günler atlandığında numaralar büyüterek gitmektedir. Ancak, numaraların kesin olarak neye göre konduğu, kullanıldığı, düzensizliğinden dolayı tespit edilemese de, sürgün günleri ile muvafık olduğu anlaşılmaktadır.

d- Niyâzî-i Mısırî'nin hatıratında İbn'ül Arabî'nin Ankâ-i Muğrib Kitabına değer verdiği ve ondan istihraçlarda bulunduğu ve birçok alıntılar sayfalar içerisinde görülmektedir. Konu üzerinde araştırma yaparken Süleymaniye Kütüphânesinde bulunan Ankâ-i Muğrib nüshası²⁶ Limni'de kendi elinde bulundurduğu anlaşılmaktadır. Hatıratındaki yazı ile Ankâ-i Muğrib kenarlarında Niyâzî-i Mısırî el yazıları kitabın sonuna kadar devam etmektedir.

e- Süleymaniye Kütüphânesinde bulunan Ankâ-i Muğrib nüshasında görüleceği üzere kapağın ilk sayfasında **Muhammed Mısırî El-Malatî, El-Halvetî, El-Uşşâkî** (H: 1071- M: 1660) kayıt düşülmüştür.

f- İç sayfalarda hemen hemen hepsinde sırrı açılmış ayetlerin, günlerin vukua gelen olayların kitabın gösterdiği işaretler ile uygunluğu ile kenar notları ile belirtilmiştir.

Mesela: 12a da **"Yusuf'un hapse girişi 1087"**

16a da **"1086 da hapisten çıktığım gün"** Bu türlü birçok kayıt bulunmaktadır.

g- Halil ÇEÇEN Beyefendinin hazırladığı **"Hatıralar"** kitabı ve tezi ile **Ankâ-i Muğrib** tekraren birlikte incelendiğinde uyuşma ve benzerlik ve daha başka bilgiler ulaşılabileceği görülecektir.

h- Niyâzî-i Mısırî'nin bu hatıratında eksiklikler olduğu verilen numaralardaki düzensizliğin ciltleme hatasına bağlı olduğunu hesap ederek tekrar gözden geçirilmesi gerektiği önemli husustur.

i- Hatıratı geçen psikolojik sıkıntılı dönemlerin Karabaşı Velî (Şeyh Ali Alâeddin Atvel) kaddesellâhü sırrahu'l-aziz (h.y.t. 1097/1686)'nin Limni'ye sürgün döneminde daha fazla artış göstermesi, devletin Niyâzî-i Mısırî hakkında bir baskı oluşturma niyeti ve "iki velî"yi de bertaraf etme planına uygun düşmektedir. Çünkü Karabaş Veli kaddesellâhü sırrahu'l azizde sürgünden kısa bir dönem sonra Hakk'a yürümüştür.²⁷

j- Hatıratındaki argo ifadeler, çekilen sıkıntılardaki vehametini aşırıya ulaştığını devlet idaresi tarafından yapılan zulmün aşırılığını göstermek ve **"meczip"** bir görüntü ile şiddetin azaltılmasını sağlamak için olduğu görülmektedir. Bu tespitimize misal olarak Niyâzî-i Mısırî kaddesellâhü sırrahu'l aziz bir zaman oğlu Ali Çelebi hakkında cami kürsüsünden söylediği sözlerdir.

[Rakım Efendi, Şeyhi Muhammed Mevlevi Efendi'den dinlediği hadiseyi şöyle anlatıyor? "Hazret-i şeyh Mısırî Efendi, daha önce oğlu Ali Efendi hakkında herhangi bir olumsuz şey söylemediği halde bir gün hankahda kürside va'z ederken birden

"Bu ana dek benim akvâlimi hilafa hami etmeyüp tasdik ve tahkik eyliyen dostlarım ve dervişlerim bi rayb u riya ve bi-şek ü murâ malumunuz olsun ki bu vakte dek benim oğlum i'tikad eylediğiniz Ali benim oğlum değildir. Benden değildir. Her kimse ki beni ister ve sever böylece bilsin

²⁶ Ankau Muğrib fi Ma'rifeti Hatmi'l-Evliya ve Şemsi'l-Mağrib / Muhyiddin Muhammed b. Ali et-Tai el-Endelüsi İbn Arabi 297.7Süleymaniye - Pertev Paşa (Selimiye) - 000314

²⁷ Karabaş-ı Velî'nin dört yıl kadar süren Limni'deki sürgün hayatı 1683'de sona erer. Şeyh yeniden Üsküdar'a döner. 1685 yılında deniz yoluyla hacca gider. Karabaş-ı Velî, hac görevinden sonra Medine'de Hz. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ravza-i pâkini ziyaret etmiş, onun huzurunda son halifesi Edirne'de metfun Mustafa Efendi'ye hilâfet vermiş, Mısır kabileleriyle Mısır'a dönmüştür.

Karabaş-ı Velî, Mısır'a üç konak mesafede kırk bin hacının konakladıkları yerde hava gayet açık olduğu hâlde bir sel geleceğini keşfederek durumu hacı-lara bildirmiş ve selden kurtarmıştır. Bu olaydan kısa süre sonra hicrî tarihe göre yetmiş yedi yaşındayken, 8 Safer 1097/5 Ocak 1686 cuma günü saat sekizde Hakk'a yürümüştür.

176 YAZILAR

bu güne dek ayan u beyan itmemiş idim lakin vaki'ul hal bu idüğinde iştibah itmeyesiz” anlamında sözler söylemişler. Bu konuşmayı duyanlar acaba bu da önceleri gelen cezbeli konuşmalardan birini 'Havadis-i rüzgârdan bir kazıyyeye mebni midir' şeklinde düşünürler. Daha sonra Mehmed dede Mısıf ile yalnız kaldığında bu konuşmanın anlamını sorduğunda Mısıf'nin verdiği cevap çok farklıdır.

“Benim oğlum Şeyh Ali şer'ü 'akl ve nefsu'lemlr hükmü üzre sahih-ü salim kurretül-aynım sulbi oğlumdur. Lakin senin dahi malumundur, taraf-ı hilafımızda çok eyyamdır ki zorba zevi hile vü keydilerine ittika vü 'avna ve mürdelerine i'tina idüp her zaman teşmîri said husumet ve sahte zeyli 'advet ü buğz ve kin ü kasd-ı intikâm-ı şeytanî iden mungaşbân-ı müdebbirân bi-keremillah-i teala biz labis-i libâs hayat oldukça ne bana ne evlad u 'ıyalimize zarar-ı beyyin ve keder zahirasına kadir olur değillerdir lakin... Fakat benim vefatımdan sonra onlara zarar vermelerinden korktuğum için böyle bir şey yapıp onlara gelebilecek tehlikeyi önlemek istedim” diye ifade ediyor.]²⁸

k- Hatıratın eksik kısımları olduğu ve birileri tarafından bu kısımların tahrip edildiği ve saklanıldığını düşünmekteyiz. Bu noksan kısımlar ile hatırat birçok önemli bilgiye ulaşmamıza yardımcı edecektir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Konu ile ilgili nüshaları buradan inceleyebilirsiniz.

[Sırr-ı Mektûm-u Mahtûm- \(Üzeri Mühürlenmiş Gizli Sırlar\) İbn Arabî](#)

<http://ismailhakkialtuntas.files.wordpress.com/2012/09/hatiralar-niyazi375.pdf>

http://ismailhakkialtuntas.files.wordpress.com/2012/09/anka-i-mugrib- pertevpac59fa_314.pdf

<http://ismailhakkialtuntas.files.wordpress.com/2012/09/anka-i-mugrib- hatm.pdf>

<http://ismailhakkialtuntas.files.wordpress.com/2012/09/anka-yeni-c59ferh.pdf>

<http://archive.org/details/NiyaziMisriHatiralar-halilCecen>

²⁸ Kerim KARA, Vâkiât-ı Niyâzî-i Mısıf, Ankara, 1997, Yüksek Lisans Tezi, s.XXV

SİMONE WEİL

Simone Weil (d. [3 Şubat 1909](#) – ö. [24 Ağustos 1943](#)). Fransız filozof ve mistik.

Hayatı

Weil, 1909'da ataları Musevi olmakla birlikte kendisini ve büyük erkek kardeşini agnostik olarak büyüten bir ailenin çocuğu olarak Paris'te dünyaya geldi. Hayatı boyunca başağrıları ve sinizütten dolayı acı çekti.

Weil'in oniki yaşında Antik Yunanca öğrenerek ileri düzeyde kitapları okuyabilmesi ileride sergileyecek yeteneklerinin bir ön habercisiydi. École Normale Supérieure'deki sınıfının ikincisi olmuştu.

1919'da on yaşındayken Bolşevik olduğunu ilan etti. Gençliğinde işçi hareketine katıldı. Politik yazılar kaleme aldı, gösterilerde yürüdü ve işçi haklarını savundu.

1931'de öğretmenlik diplomasını alarak Le Puy adlı kız okulunda felsefe öğretmeni oldu. Öğretmenliğinin yanı sıra tüm eleştirilere rağmen marksizme inanan bir kişi olarak işsiz ve grevdeki işçiler arasına girerek yerel politik eylemlere katıldı. Sonraları Marksist görüşlerinden vazgeçmesine rağmen demokratik ve kapitalist toplumlara ilişkin görüşlerini yazmaya devam etti. Weil kapitalizm ve sosyalizmin sınırları hakkında kötümser bir görüşe sahipti. 1934'de sıradışı metotları sebebiyle öğretmenliği bırakmaya zorlandı ve Paris fabrikasında çalışmaya başladı. Kötü sağlığı ve eksik fiziksel gücü sebebiyle fabrikada fazla çalışamadı.

1936'da öğretmenliğe geri dönmüş ancak artık tüm şevkini kaybetmişti. Aynı yıl İspanya'ya gider ve İspanya İç Savaşı'nda anarşist cepheye katılır. Silah kullanmaz ancak cephe gerisinde çalışır. Kaynar suyla yaralanır ve Fransa'ya geri döner.

Savaşdan sonra Weil ilgisini dine yöneltir. Tanrı ve onun kendi yaşamı ile ilgili iradesi hakkında daha fazla şey keşfetmenin peşine düşmüştür. İlk mistik deneyimini Solesmes Manastırında keşişlerin söyledikleri ilahileri dinlerken yaşar. Bu deneyiminden sonra hayatının geri kalanını Tanrı'nın kendi yaşamıyla ilgili iradesini keşfetmeye ve deneyimlerinin entelektüel sonuçlarını ifade etmeye adanmıştır.

178 YAZILAR

Weil'e 1943'de tüberküloz teşhisi konmuştur. Doktorları tarafından dinlenmesi ve iyi bir diyet programı takip etmesi istendi ancak o, politik eylemlere katılmaya, ülkesindeki direniş sebebiyle duyduğu üzüntüyle yiyeceğini ülkesindeki insanların yiyeceği oranında kısıtlar ve çoğu kez çok az yiyeceklerle yetinir. Paraya önem vermeyişi özel bir tedavi kabul etmesine izin vermez. Sağlığı gittikçe kötüleştiğinden İngiltere'de Ashford'da bir senatoryum'da yatmak zorunda kalır.

Kimilerince 20.yüzyılın en ilginç filozoflarından kabul edilen Simone Weil, 1943 yılının Ağustos ayında 34 yaşındayken kalp yetmezliğinden dünyaya gözlerini kapar. Ölüm raporunda şu ifadeler yer alır; "Merhume zihin dengesini yitirerek yemek yemeği reddedip kendini öldürdü."

Çoğu eseri ölümünden sonra yayınlanmıştır.

Hakkında

Simone Weil'i evinde ağırlayan ve kendisine yazı taslaklarını vererek eserlerinin günümüze taşınmasına ön ayak olan Gustave Thibon, Weil'in ilk basılan eseri *La Pesanteur et la Grace*'ın önsözünde (Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütü, adıyla Türkçe'ye çevirilmiştir aşağıdaki alıntı da bu Türkçe çeviriden alınmıştır) şunları söylemektedir:

"Yarım yüzyıl önce yazılan bu satırlara ne ekleyebilirim?"

Tin için ışık ve ruh için besin olan Simone Weil'in yapıtının güncelleştirilmeye gereksinimi yoktur, çünkü bu yapıt, bütün zamanların ve bütün yerlerin dışına taşan varlığın doruğundan çıkmaktadır. Platon'un veya Marc-Aurele'in bir düşüncesine, Eschyle'in bir dizesine veya bir Shakespeare kahramanının çığına nasıl tarih koyabiliriz? Aynı şey Simone Weil için de söz konusudur. Gerçek ışık sönmüyor ve gerçek kaynakların yenilenmeye gereksinimleri yoktur...."

Andre Gide için Weil "Bu yüzyılın en spiritüel yazarı", Camus için "zamanımızın en büyük ruhu", T.S.Eliot için "bir azizin sahip olduğu türden deha sahibi bir kadın" idi. Eleştirmen Leslie Fiedler ise onu "yabancılaşma çağında Aziz olarak yabancı" biri olarak tasvir etmişti.

Kitaplarından

Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütü adlı eserinden;

"Zaman, açıkçası yoktur (sınır olarak şimdinin dışında) ve buna rağmen biz zamana tabiyiz. Bu bizim durumumuzdur. Varolmayan şeye tabiyiz. İster edilgen olarak acı çekilen -fiziksel acı, bekleyiş, pişmanlık, vicdan azabı, korku gibi- zaman olsun, ister çekip çevrilen -düzen, yöntem, zorunluluk gibi- zaman olsun, her iki durumda da tabi olduğumuz şey var değildir. Ama itaatimiz vardır. Biz, gerçekdışı zincirlerle gerçekten bağlanmışız. Gerçekdışı olan zaman, her şeyi ve bizi gerçekdışılıkla örter."

"İnsan kendini her zaman bir buyruğa adar. Doğaüstü esin dışta tutarsak, bu buyruğun merkezi, ya kendidir, ya da özel bir varlıktır (bu özel varlık bir soyutlama olabilir). Buyruk bu varlığın içinde taşınır (askerleri için Napolyon, Bilim, Parti, vs.) Perspektifsel buyruk."

"Görüşler arasında seçim yapma zorunluluğu yoktur; bunların hepsini kabul etmek ama onları dikey olarak sıralamak ve uygun yerlere yerleştirmek gerekir."

"Okumalar. Okuma -belirli bir dikkat niteliği hariç tutulursa- yerçekimine itaat eder. Yerçekimi tarafından telkin edilen görüşler okunur (insanlar ve olaylar üzerine olan yargılarımızda tutkuların ve toplumsal konformizmin büyük payı)"

"Olmak ve sahip olmak. -İnsanın varlığı yoktur, yalnızca sahip olduğu vardır. İnsanın varlığı perdenin arkasında, doğaüstünün olduğu taraftadır. Kendisi hakkında bilebileceği şey, yalnızca koşulların ona verdiği şeydir. Ben benim için gizlidir (ve başkası için de); ben Tanrı tarafındadır, Tanrı'dadır, Tanrı'dır. Gururlu olmak, Tanrı olduğunu unutmaktır... Perde, insanın sefaletidir; İsa için bile bir perde vardır.

Kitapları

- *La Pesanteur et la Grace (Gravity and Grace)* ([1947](#))
- *L'Enracinement (The Need for Roots)* ([1949](#))
- *Attente de Dieu (Waiting on God)* ([1950](#))
- *Oppression et Liberté (Oppression and Liberty)* ([1955](#))

Simone Weil üzerine

- Jacques Cabaud - Simone Weil (1964)
- Richard Rees - Simone Weil (1966)
- Simone Pétrement - Simone Weil: A Life (1988, orig. French edition 1973)
- Dorothy T. McFarland Simone Weil (1983)
- Robert Coles - Simone Weil: A Modern Pilgrimage (1987)
- Pat Little - Simone Weil (1988)
- Gabriella Fiori - Simone Weil: An Intellectual Biography (1989)
- Stephanie Strickland - Red Virgin: A Poem Of Simone Weil 1993
- Heiz Abosh - Simone Weil (1994)
- Francine du Plessix Gray - Simone Weil (2001)

Türkçede Simone Weil

- Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütü, çev. Mehmet Mukadder Yakupoğlu, Mor Yayınları, Ankara, 1999.

Kaynak

- [Wikipedia Simone Weil maddesi](#)
- [Simone Weil: A saint for our time? by Jillian Becker](#)
- [Simone Weil's Life](#)
- [Simone Weil on Society and Solitude](#)

SİMONE WEİL -ZORUNLULUK VE İTAAT

SİMONE WEİL- "YERÇEKİMİ VE TANRI'NIN LÜTFU" İSİMLİ ESERDEN

Güneş hem haklılar ve hem de haksızlar üzerinde parlar... Tanrı **zorunluluk** olur.

ZORUNLULUĞUN İKİ YÜZÜ

Uygulanan zorunluluk ve boyun eğilen zorunluluk. Zorunluluğa boyun eğmeyi kabul etmek ve ancak bu zorunluluğu kullanarak davranmak.

BOYUN EĞME (KULLUK):

Enerji tasarrufudur. Bu tasarruf sayesinde, bir kahramanlık eylemi, ne buyuranın, ne de itaat edenin kahraman olması gerekmeden gerçekleştirilebilir. Tanrıdan buyruklar alma noktasına varmak.

Hangi durumlarda, bir günah eğilimiyle savaş iyiliğe bağlanan enerjiyi tüketiyor ve hangi durumlarda bu savaş bu enerjiyi enerji nitelikleri sıralamasında yükseğe çıkarıyor? Bunun irade ve dikkatin karşılıklı önemine dayanması gerekir.

Aşkın gücüyle bir zorlamaya boyun eğmeyi hak etmek gerekir.

İTAAT:

En üst erdemdir. Zorunluluğu sevmek. Zorunluluk birey açısından en aşağıda olan şeydir (zorlama, güç, "zahmetli bir zorunluluk"; evrensel zorunluluk bireyi bu durumdan kurtarır.

.....

Tanrı'ya itaat, yani Tanrı hayal edebileceğimiz veya kavrayabileceğimiz her şeyi aştığı ölçüde hiçbir şeye itaat. Bu aynı anda hem imkânsızdır ve hem de zorunludur diğer bir ifadeyle doğaüstüdür.

.....

Bir şeyin yalnızca mümkün olması nedeniyle zorunlu olduğu durumlar vardır. Böylece aç olunduğu zaman yemek yemek, su çok yakın olduğunda susuzluktan ölen bir yaralıya su vermek. Böyle bir hareketten ne bir haydut, ne de bir aziz kaçınmayacaktır.

Kıyasen, bu ilk görüşte çok açıkça ortaya çıkmamasına rağmen, olabilirliğin bir zorunluluğa yol açtığı durumları belirlemek. Başka durumlarda değil de yalnızca bu durumda harekete geçmek.

Nar tanesi gibi Tanrı'yı sevmeye bağlanılmaz, bensiz kendi içinde gerçekleştirilen bağlanmaya razı olunur.

Erdem hareketlerinde yalnızca yapılması engellenemeyen, yapılmaması imkânsız olan eylemleri yapmak ama iyi yönlendirilen dikkatle, yapılmaması imkânsız olan eylemlerin miktarını sürekli arttırmak.

Karşı konulamaz bir şekilde Tanrı tarafından itilen şeyin ötesinde, eylemde, sözde ve düşüncede bir adım atmamak ve hatta bunu iyiliğe doğru bile yapmamak. Ama Tanrı'nın itışıyle sınıra kadar her yere gitmeye hazır olmak. En fazlaya hazır olmak, nereye olduğunu bilmeden itilmek için duadır.

Eğer ebedi kurtuluşum bu masanın üzerinde bir nesne biçimindeyse ve onu kavramak için elimi uzatmam yeterliyse, bu hareketin buyruğunu almadan elimi uzatmazdım.

Eylemin meyvelerinden kopma. Bu yazgıdan kurtulmak. Nasıl?

Bir nesne için değil de, bir zorunluluk sonucu hareket etmek. Başka türlü yapamam. Bu bir eylem değil ama bir edilgenlik biçimidir. Etkisiz eylem.

Köle bir anlamda bir modeldir (en alt... en yüksek... her zaman aynı yasa). Madde de bir modeldir.

Eylemlerin dürtülerini kendi dışına taşımak, itilmek. Tamamen saf olan dürtüler (veya en iğrenç dürtüler: her zaman aynı yasa) dışsal olarak ortaya çıkarlar.

Her eylemi nesne açısından değil de itki açısından ele almak. Hangi amaçla? sorusunu değil de bu nereden geliyor? sorusu sorulmalıdır.

.....

Tamamen saf olan iyilik tamamen iradeden bağımsızdır. İyilik aşkıdır. Tanrı iyiliktir.

.....

“Genel olarak, Tanrı için sözü kötü bir ifadedir. Tanrı'yı görevlendiren konumuna sokmamak gerekir.”

Yakınına Tanrı için gitmemek ama okçu tarafından okun hedefe gönderilmesi gibi Tanrı tarafından yakınına doğru itilmek.

İşlenmemiş toprakla sürülmüş tarla arasında, sorunun verileriyle çözümü arasında, beyaz sayfayla şiir arasında, aç olan mutsuzla karnı doymuş mutsuz arasında yalnızca bir aracı olmak.

...

Hiçbir durumda bizden daha iyi olan herhangi bir şeyi üretemeyiz. Bu nedenle gerçekten iyiye doğru yönlenen çabanın sonuca varmaması gerekir; artık hiçbir şey beklenmediği zaman, umutsuzlukla biten uzun ve verimsiz bir gerilimden sonradır ki, muhteşem bir sürpriz olarak dışarıdan bağış gelir. Bu çaba, içimizdeki sahte doluluğun bir parçasını yok eder. Doluluktan daha dolu olan tanrısal boşluk içimize yerleşir.

ZORUNLUYLA İYİLİK ARASINDAKİ MESAFE

Zorunluluk Tanrı'nın örtüşüdür.

Tanrı istisnasız bütün olayları dünyanın mekanizmasına bırakmıştır.

Tanrı'da bütün insani erdemlerin olduğu gibi itaatın de benzeri vardır. Tanrı'nın bu dünyada zorunluluğa bıraktığı şey oyundur.

Zorunluluk, Tanrı'nın ilgisizliğinin ve yansızlığının kavranması için olan anlaşılabilir imgedir.

Böylece sıradan mucize kavramı bir tür inançsızlıktır (ikinci nedeni değil de yalnızca ilk nedeni olan olay).

Zorunluyla iyilik arasındaki mesafe yaratılanla yaratıcı arasındaki mesafedir. Zorunluyla iyilik arasındaki mesafe.

Amaçsızca gözlemlemek: Yunanın büyük buluşu: Truva'nın düşüşü kuşkusuz onlara bunu öğretmiştir.

Kötülüğün, bu böyledir'in dışındaki başka bir şeyle doğrulanması çabası bu gerçeğe karşı yanlış bir harekettir.

Sadece, Âdem ile Havva tarafından üstlenen yük olan, iyilik kötülük ikilisinin taşınamayan yükünü atmaya amaçlıyoruz.

Bunun için, ya "**zorunlunun özüyle iyiliğin özünü**" çakıştırmak ya da bu dünyadan gitmek gerekiyor.

Kötülüğü saflaştırmak için, Tanrı'dan veya sosyal insandan başka bir şey yoktur. Saflık kötülüğü saflaştırır. Güç de başka bir şekilde saflaştırır. **Her şeyi yapabilene (Tanrıya) her şey serbesttir.** Mutlak güce sahip olana hizmet eden onda her şeyi yapabilir. Güç, kötülük iyilik zıtlıkları ikilisinden kurtarır. Güç onu kullananı ve hatta ona katlanana da kurtarır. **Bir efendinin olduğu gibi bir kölenin de kurtulma özgürlüğü vardır.** Kılıç, hem kulpuyla, hem de ucuyla katlanılamayan ağırlık olan görevden kurtarır. Lütuf da kurtarır ama ona ancak görevle ulaşılabilir.

Ancak birliğe doğru çıkarken veya sınırsız doğru inerken sınırdan kurtulunur.

182 YAZILAR

Sınırlar, Tanrı'nın bizi sevdiğinin göstergesidir.

Dünyanın yakındaki sonunun beklenmesi ilkel Kilise'nin davranışını belirlemiştir. Bu inanç onlarda "zorunluyu iyilikten ayıran devasa mesafenin unutulmasını sağlıyordu.

Tanrı'nın yokluğu mükemmel aşkın en muhteşem kanıtıdır ve işte bu nedenle saf zorunluluk, açıkça iyilikten farklı olan zorunluluk bu kadar güzeldir.

Sınırsızlık birin kanıtıdır. Zaman ebediyetin kanıtıdır. Değişkenlik değişmez kanıtıdır.

Bilimin, sanat yapıtının, ahlakın veya ruhun değeri bu kanıtı direnme derecesiyle ölçülür.

TANRI'NIN İRADESİ NASIL TANINABİLİR?

Eğer içimizi sessizleştirirsek, eğer bütün arzulan, bütün kanılan susturursak ve bütün ruhumuzla söze dökmeden aşkla "**Tanrım istediğin gibi olsun**" diye düşünürsek, daha sonra kuşkuya düşmeden yapılması gereken olarak hissettiğimiz şey, (bununla birlikte bazı bakımlardan bu bir hata bile olsa) Tanrı'nın iradesidir. **Çünkü eğer Tanrıdan ekmek istersek, bize taş vermeyecektir.**

Doğaüstü olarak esinlenilmedikçe duada hiçbir özel şeyi gözönüne almamak gerekir. Çünkü Tanrı evrenseldir. Kuşkusuz Tanrı özele inmektedir. Yaratma eyleminin içine inmiştir. Ama bu hiçbir zaman yükselmeyen bir iniş hareketidir, bizim değil Tanrı'nın bir hareketidir. Böyle bir bağlantıyı, Tanrı bunu bize aktarmadığı sürece kuramayız. Bizim rolümüz yüzümüzü evrensele çevirmektir.

Bu belki de Berger'in, göreceyi mutlağa bağlama imkânsızlığı nedeniyle yaşadığı güçlüğü çözümdür. Bu yükselen bir hareketle imkânsızdır ama inen bir hareketle bu mümkündür.

Tanrı'nın belirli bir şeyi buyurup buyurmadığı (inanç dışında) hiçbir zaman bilinemez. Tanrı'ya itaate yönelim, eğer Tanrı'yı kendimizden sonsuzca uzağa yerleştirirsek, ne yapılırsa yapılsın, kurtarır ve eğer Tanrı'yı kalbimiz olarak görürsek, ne yapılırsa yapılsın, bu yönelim günaha sokar.

GÜNAHA EĞİLİM

Bu eğilim ruhla zamanın ilişkisine bağlıdır. Olası bir kötülüğü onu yapmadan uzun süre gözlemlemek bir tür dönüşüme yol açar. Buna sonlu bir enerjiyle direnilirse, bu enerji belirli bir sürede tükenir ve bu tükenişle birlikte teslim olunur. Eğer hareketsiz ve dikkatli olarak kalınırsa, bu kez tükenen günah eğilimidir.

Aynı şekilde hareketsiz ve dikkatli olası bir iyilik gözlemlenirse, bu iyiliğin yapılmasını sağlayan enerjinin bir dönüşümü de gerçekleşmiş olur.

Enerjinin dönüşümü, iyilik için, artık onu yapmamanın mümkün olmadığı bir anın gelmesi demektir.

Buradan iyiliğin ve kötülüğün bir ölçütü ortaya çıkar.

Eksiksiz bir itaate varan her yaratık, dünyada Tanrı'nın bulunuşunun, bilgisinin ve hareketinin eşsiz, tek ve yerine konamaz bir biçimini oluşturur.

Zorunluluk, içte taşınan amaçlar da dâhil olmak üzere şeylerin ve kendinin ilişkilerini görmek. Bundan doğal olarak eylem doğar.

İTAATİN İKİ BİÇİMİ VARDIR.

Yerçekimine ya da şeylerin ilişkisine itaat edilebilir. Birinci durumda, boşlukları doldurucu hayalin neden olduğu şey yapılır. Buna çoğu zaman gerçeği andırır bir şekilde iyilik ve Tanrı da dahil olmak üzere bütün etiketler yapıştırılabilir. Eğer doldurucu hayalin çalışması askıya alınır ve dikkat şeylerin ilişkisine yöneltilirse, itaat edilmemesi mümkün olmayan bir zorunluluk ortaya çıkar. Buraya kadar, ne zorunluluk kavramına, ne de itaat duygusuna sahip olunmamıştır.

Bu durumda, harikalar gerçekleştirilse bile, gerçekleştirilen şeyden gurur duyulamaz.

İtaat, hiçbir derecede eylemin ödülünü içermeyen ve ödülün bütün sorumluluğunu, gizlide olan, gizlinin içinde gören Tanrı'ya bırakan tek saf dürtüdür.

Bunun bir zorlamaya (kölelerdeki korkunç boşluk) değil de bir zorunluluğa itaat olması gerekir.

Başkasına veya büyük bir amaca kendinden bir şey verilse de, katlanılan zahmete rağmen, eğer bu şeylerin açık bir kavranışına ve zorunluluğa saf itaatle gerçekleşmişse, bu verme çabayla gerçekleşse bile buna karar verilirken bir çaba gösterilmez. Başka bir tarzda davranılmaz ve bu davranıştan hiçbir dönüş, doldurulacak hiçbir boşluk, hiçbir ödül arzusu, hiçbir kin, hiçbir alçalma doğmaz.

Eylem, terazinin ibresidir. İbreye değil de ağırlıklara dokunmak gerekir.

Aynı şey tam olarak kanılar için de söz konusudur. O halde, ya karışıklık ya da ıstırap vardır.

....

Tanrı'yla doğru ilişki, temaşada aşktır, eylemde köleliktir. Bunların birbirine karıştırılmaması gerekir. Aşkla temaşa ederken köle olarak hareket etmek...

Kaynakça

Simone Weil, La pesanteur et la grâce; Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütü, trc. Mehmet Mukadder Yakupoğlu, Mor Yayınları, Ankara, 1999.

Not: Gustave THIBON, Şubat 1947, kitap için hazırladığı metinlerde, İslâmî Literatüre nisbeten uygunluk sağlanmış ve kısaltmalara gidilmiştir.

KOPMA

SİMONE WEİL- "YERÇEKİMİ VE TANRI'NIN LÜTFU" İSİMLİ ESERDEN

Tam bir kopmaya ulaşmak için mutsuzluk yeterli değildir. Tesellisiz bir mutsuzluk gereklidir. Hiçbir teselli olmamalıdır. Tesellinin tasarımı bile olmamalıdır. Sözle anlatılamaz bir teselli böylece yukarıdan iner.

Borçları ödemek. Gelecekte bir ödünleme beklemeden geçmişi kabul etmek. Anında zamanı durdurmak. Bu aynı zamanda ölümün kabul edilmesidir.

"Tanrısallığını yitirdi". Bu, dünyasını yitirmektir. Bir kölenin doğasını edinmektir. Bir nesnenin uzayda kapladığı yer ve zamanda işgal edilen noktaya kadar, hiçbir şey oluncaya kadar küçülmektir.

Dünyanın hayali krallığından kurtulmak. Mutlak yalnızlık. Böylece dünyanın gerçeğine kavuşulur.

Maddi şeylerden vazgeçmenin iki tarzı:

Ruhanî ve dinî bir olguya ulaşmak amacıyla kendini maddiyattan yoksun bırakmak.

Maddeyi ruhanî ve dinî şeylerin koşulları olarak görmek ve hissetmek (örnek: açlık, yorgunluk, aşağılanma zekâyı karartır ve aracılığı engeller) ve buna rağmen maddeden vazgeçmek.

Bu ikinci tür vazgeçme tek başına ruhun çıplaklığıdır.

Üstelik maddi şeyler eğer tek başlarına ve ruhanî ve dinî şeylerle bağlantısız olarak ortaya çıkarlarsa, tehlikeli olurlar.

Lütuf olmayan her şeyden vazgeçmek ve lütfu arzu etmemek.

Arzunun dışlanması (Budizm) veya kopma veya amor fati²⁹ veya mutlak iyilik arzusu, her zaman aynı şeydir: arzuyu, her içeriğin erekliliğini (gerçekleştirmek için tasarlanan ve erişmek istenilen şey, amaç, gaye, maksat, hedef) boşaltmaktır, boşa arulamaktır, temennisiz arulamaktır.

Arzumuzu bütün sahiplenmelerden koparmak ve beklemek. Deney bu beklentinin karşılık bulduğunu kanıtlamaktadır. Böylece mutlak iyiliğe sahip olunur.

Ne olursa olsun özel nesnenin ötesinde, her şeyde, boşa istemek, boşluğu istemek. Çünkü, tasarımılamadığımız ve tanımlayamadığımız bu iyilik bizim için bir boşluktur. Ama bu boşluk bütün dolu şeylerden daha doludur.

Bu noktaya varılırsa, işin içinden çıkmış olur, çünkü Tanrı boşluğu doldurur. Burada hiçbir şekilde bugün anladığımız anlamda bir entellektüel süreç söz konusu değildir. Zekâ hiçbir şeyi bulmak zorunda olmayıp düzeltmek zorundadır. Zekâ ancak kölesel işlerde iyidir. Bizim için iyilik bir hiçtir çünkü hiçbir şey iyi değildir. Ama bu hiç gerçekdışı değildir. Var olan her şey, onunla karşılaştırıldığında gerçekdışıdır.

Boşlukları doldurucu, acılan hafifletici inançları, ölümsüzlük inancını, günahların faydalılığına inancı, olayların Tanrı'nın yolladığına inancı kısaca genelde dinde aranan "avuntuları" terketmek gerekir.

Truva'nın ve Kartaca'nın yıkılışının içinden ve avuntusuz olarak Tanrı'yı sevmek. **Sevgi avuntu değil ışıktır.**

Dünyanın gerçekliği bizim tarafımızdan, bağlılığımızla oluşmuştur. Bu, ben'in bizim tarafımızdan şeylere aktarılan gerçekliğidir. Bu hiçbir şekilde dışsal gerçek değildir. Bu dışsal gerçeklik ancak tam bir kopuşla algılanabilir. Yalnızca bir iplik bile kalsa, hâlâ bağlantı var demektir.

²⁹ **Amor Fati**, Friedrich Nietzsche'nin eserlerinde sıklıkla kullandığı bir terimdir. Türkçe'ye, çevirmenler tarafından genellikle kader sevgisi olarak çevrilir. Hayatın en üst düzeyde olumlanması, Nietzsche'nin deyimıyla 'evet'lenmesi anlamına gelir.

Bağlantıyı sefil şeyler üzerine götürmeye zorlayan mutsuzluk bağlantısının sefil niteliğini açığa çıkarır. Bu olguyla, kopmanın zorunluluğu daha açık hale gelir.

Bağlantı yanılısamaların üreticisidir ve gerçeği isteyen kimse bunlardan kopmak zorundadır.

Bir şeyin gerçek olduğu bilindiği andan itibaren artık ona bağlanılamaz.

Bağlantı, gerçeklik duygusundaki yetersizlikten başka bir şey değildir. Bir şeye sahip olmaya bağlanılmıştır çünkü ona sahip olunmaktan vazgeçilirse o şeyin artık var olmayacağı zannedilmektedir. Çok insan bütün ruhuyla, bir şehrin yok edilmesiyle bu şehirden kaçınılmaz sürülüğü arasında yüzde yüz bir fark olduğunu hissetmez.

İnsanın sefaleti eğer zamana yayılmamışsa katlanılamazdır. Sefaletin katlanılamaz olması için onun zamana yayılmasını engellemek.

"Ve gözyaşlarından bıktıkları zaman" (İlyade) hâlâ en korkunç ıstırapı katlanılır hale getirmenin bir yolu vardır. Avutulmamış olmaktan dolayı ağlanmamalıdır.³⁰

Koparmayan her acı kaybedilmiş bir acıdır. Soğuk çölden, büzüşen ruhtan daha korkunç hiçbir şey yoktur. Ovidius. Plautus'ın köleleri.

Sevilen ve gözlerinin önünde olmayan bir şeyi veya bir varlığı, belki de bu şeyin yokolduğunu veya bu varlığın yokolduğunu düşünmeden hiçbir zaman düşünmemek.

Bu düşünce gerçeklik duygusu yoketmez, hatta daha yoğun hale getirir.

"İsteğin gerçekleşsin" dediği her defa, mümkün olan bütün mutsuzlukları bütün olarak tasarımılamak.

Kendini öldürmenin iki tarzı vardır: intihar veya kopma.

Sevilen her şeyi düşünceyle öldürmek: bu, ölmenin tek tarzıdır. Ama bu, yalnızca sevilen için söz konusudur. (Babasından, annesinden nefret etmeyen için... Ama: düşmanları seviniz...)

Sevilenin ölümsüz olmasını arzulamamak. Kim olursa olsun bir insanına ne ölümsüz, ne de ölü olmasını arzulamamak gerekir.

Cimri, hazinesine duyduğu arzuyla, ondan yoksun kalır. Bütün hazinesini dünyadaki bir şeyin içine koymak mümkünse, Tanrı'da saklamak neden mümkün olmasın?

Ama Tanrı, cimri için hazinenin olduğu gibi anlam yüklü hak gelirse, onun var olmadığını kendi kendine tekrar etmek. Tanrı var olmasa bile onun sevildiğini hissetmek.

Bir cimri tarafından sevilen bir hazine gibi sevilmemek için karanlık gecede operasyonla geri çekileri Tanrı'dır.

Ölen Orestes için ağlayan Elektra Var olmadığını düşünerek Tanrı sevilirse, O varlığını gösterecektir.

....

Duyular, değer yargılan açısından gerçekdışıdır; nesnelere değerler oldukları sürece bizim için gerçekdışıdır. Ama bir nesneye sahte bir değer atfedilmesi, bu nesnenin algılanışındaki gerçekliği yok eder, çünkü bu atıf algıyı hayalin içinde boğar.

Böylece yalnızca tam kopma, çıplak nesnelere bu yalancı değerlerin sisinin dışında görülmesini sağlar, işte bu nedenle Hz. Eyub'a dünyanın güzelliğinin görünmesi için ülser ve aşağılık insanlar gerekmiştir. Çünkü ıstırap olmadan kopma olmaz. Ve kopma olmadan da nefretsiz ve yalansız katlanılan ıstırap yoktur.

³⁰ Bununla birlikte İsa aleyhisselam "Ağlayanlar mutludur" demiştir. Ama Simone Weil burada yalnızca geçici şeflerden yoksun kalmadan kaynaklanan ve insanın kendisi için döktüğü gözyaşlarını suçlamaktadır.

186 YAZILAR

Yaşamsal içgüdü mutsuzluğun içinde koparılan bağlantılara rağmen varlığını sürdürür ve bir bitkinin sülük dallarına tutunması gibi kendisine destek olabilecek her şey körce tutunur. Minnet, adalet bu durumda düşünülemez. Kölelik, insanın belirli bir mesafede durmasını sağlayan iradeye destek olan ek enerji miktarı artık yoktur. Mutsuzluk, bu açıdan her zaman çıplak yaşamın olduğu gibi, güdük bir organ gibi, böceklerin kaynaşması gibi iğrençtir. Biçimsiz yaşam. Hayatta kalmak buradaki tek bağlılıktır. Hayatta kalma bağlılığı bütün bağlılıkların yerini aldığı zaman, en uç mutsuzluk başlamıştır. Buradaki bağlılık apaçık ortaya çıkar. Kendi dışında hiçbir konusu yoktur. Bu, cehennemdir.

Yaşamları hiçbir şekilde ölüme tercih edilir olmadığı halde, bu mekanizmayla, mutsuzlara hiçbir şey yaşamdan daha tatlı görünmez.

Bu durumda ölümü kabul etmek, tam kopmadır.

Dünyadaki yarı cehennem. Mutsuzluk içinde kökünden kopmanın en uç noktası.

İnsan adaletsizliği genel olarak kurbanlar değil de yarı lanetliler üretir. Yarı cehenneme düşen varlıklar hırsızlar tarafından soyulan ve dövülen insan gibidir. Karakterlerinin giysisini yitirmişlerdir.

Köklerinin varlığını sürdürmesine izin veren en büyük ıstırap hâlâ yarı cehennemden sonsuz bir uzaklıktadır.

Bu şekilde köklerinden kopmuş varlıklara hizmet edildiği ve karşılık olarak onlardan kötü davranışlar, nankörlük, ihanet görüldüğü zaman, onların mutsuzluğunun yalnızca küçük bir kısmına maruz kalınmış olur. Mutsuzlukla karşı karşıya gelme ödevi olduğu gibi, insanın sınırlı bir ölçüde onların mutsuzluğuyla karşı karşıya gelme ödevi vardır. Mükemmellikte olduğu gibi yarı cehennemi mutsuzlukta kişisiz bir taraf vardır.

Kendimizi geçmişten ve gelecekte kopmuş şimdiki zaman olan belirli bir anda göz önüne alırsak, masumuz. Bu anda ancak olduğumuz şey olabiliriz: her gelişim bir süre içerir. Bu anda böyle olmamız dünyanın düzeni içinde yer alır.

Bu şekilde bir anı ayırmak bağışlamayı içerir. Ama ayırma kopmadır.

İnsan yaşamında yalnızca iki tane çıplaklık ve saflık anı vardır: doğum ve ölüm.

Yeni doğmuş veya can çekişen olarak tanrısallığı kirletmeden insani biçim içindeki Tanrı'ya tapılamaz.

Zıtların kötü birliği.

Marksizm tarafından geliştirilen işçi emperyalizmi. Özgürlüklerine yeni kavuşan kölelerin küstahlığı üzerine Latin atasözleri.

Küstahlık ve kölelik karşılıklı olarak artarlar. Bir sis perdesinin içinden zıtların birliği ilkesini hayal meyal gören samimi anarşistler, ezilenlere iktidarı vererek kötülüğün yok edileceğini zannettiler, imkânsız bir düş.

O halde zıtların iyi ve kötü birliğindeki özellik nedir?

Zıtların kötü birliği (kötü çünkü yalancı) zıtların olduğu düzlem üzerinde gerçekleşen birliktir. Erkin ezilenlere ihsanı böyledir: erk ezilme ilişkisinin dışına çıkılmamaktadır.

Zıtların iyi birliği yukarıda olan bir düzlemde gerçekleşmektedir. Böylece, erk ile ezilme arasındaki zıtlık denge olan yasanın seviyesinde çözülmektedir.

Aynı şekilde ıstırap (ve gerçek işlevi budur) zıtları yeniden ilk birleşme düzlemi üzerindeki düzlemde birleştirmek için birleşen zıtları ayırır. İstırap sevinç ritmi. Ama sevinç matematik olarak her zaman baskın çıkar.

İstırap şiddettir, sevinç yumuşaklıktır ama sevinç en güçlü olandır.

Çelişkilerin birliği bocalamadır: bu birlik aşırı bir ıstırap olmadan imkânsızdır.

Zıtların bağlantısı kopmadır. Özel bir şeye bağlanma ancak aykırı bir bağlanma tarafından yokedilebilir. İşte bu nedenle: "Düşmanlarınızı seviniz... Babasından ve annesinden nefret etmeyen insanı..."

Ya zıtlara boyun eğdirilir, ya da zıtlara boyun eğilir.

Kaynakça

Simone Weil, *La pesanteur et la grâce*; Yerçekimi ve Tanrı'nın Lütfu, trc. Mehmet Mukadder Yakupoğlu, Mor Yayınları, Ankara, 1999.

Not: Gustave THIBON, Şubat 1947, kitap için hazırladığı metinlerde, İslâmî Literatüre nisbeten uygunluk sağlanmış ve kısaltmalara gidilmiştir.

ICHİMEİ: HARA-KİRİ: BİR SAMURAYIN ÖLÜMÜ (2011)

Yönetmen: Takashi Miike

Ülke: Japonya, İngiltere

Tür: Dram

Vizyon Tarihi: 19 Mayıs 2011 (Fransa)

Süre: 126 dakika

Dil: Japonca

Oyuncular: Kôji Yakusho, Eita, Hikari Mitsushima, Naoto Takenaka

Senaryo: Kikumi Yamagishi | Yasuhiko Takiguchi

Müzik: Ryûichi Sakamoto

Görüntü Yönetmeni: Nobuyasu Kita

Yapımcılar: Toshiaki Nakazawa, Jeremy Thomas

Nam-ı Diğer: Hara-Kiri: Death of a Samurai

Firma: Recorded Picture Company (RPC), Sedic International, Amuse Soft Entertainment

Bu film tahta kılıcın demir kılıca galibiyetini, değersiz görülen insanlardaki gücün, derebeylere karşı zaferini anlatıyor.

Şöhrete kavuşmuş kişilerin görüldüğü kadar o itibar sahip olmadıklarını göreceğiniz bu filmde garip ve onurlu insanın zaferi vardır.

Gerçekten makam sahiblerinin tiksindirici gururları, onları nasıl esir etmiş.

Affetmek ve erdem sahibi olmak kitaplarda yazıldığı gibi değildir. Ancak onu uygulayanların kazancıdır. Göstermelik ve vizyon hayat yaşayanların basitliğini bir daha görmek istiyorsanız, bu filmi izleyin.

Kurallar ve itibarı korumak uğruna düşülen yanlışlar sorgulandığında şunu görürsünüz, mazlumlar her zaman galiptir. Belki, tarih mazlumları sahneden silsede galip olan garipler ve mazumlardır.

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemin “**ne mutlu o gariplere**” dediğini bir kez daha bu filmde gördük.

MİLLETİN BESLENMESİNE UZANAN ELLER

Tuz, tuz,...

Şeker, şeker.....

Ekmek, ekmek...

....

Her şey bittiğinde beslenme konusu her zaman milletin önüne revize edilir. Uzmanlık alanımız değil ama, yemek insanın günlük en az üç defa yaptığı iştir. Biraz da bizde konuşma hakkımızı kullanalım, dedik.

Her şeyde işin görünen ve görünmeyen bir tarafı vardır. Günümüz spekülasyonlarından biri “beyazlar” meselesidir. Yemeği içmeyi seven milletizdir. Ancak huzursuz edilmekte baş ağrımızdır. Şimdilerde yine iyi niyetli insanlar bile bu işlere alet oluyor.

Önce ekmeği ele alalım.

“Dünyada 1 yılda 220 milyar dolarlık ekmek tüketimi yapılır. Türkiye’de ise 1 yılda 12 milyar dolarlık ekmek tüketimi yapılıyor. Türkiye’nin dünya nüfusunun yüzde 1’ini oluştururken yine dünya nüfusunun 5 katı ekmek tüketiyor demektir.”

Bu bilgiyi veren altına şunu eklemiyor. “Avrupanın en genç nesli Türkiye’de” Beslenmesi yetersiz bir millet nasıl bu kadar üredi. Tabi ki ekmek sayesinde. **Ancak yenedünya düzencileri prezervatiflerle başaramadığı işi “ekmek”le deniyor. Ekmek meselesi “gizli nüfus planlamasından” başka bir şey değildir.** Hepimiz köylü çocuğuyuz, gariban annelerimizin terleri damlaya damlaya yaptıkları ekmekler çok mu hijyendi, şimdi bayat ekmeği yemeğe zorlanan insana daha az yesin diye plastik içinde haftalık ekmeği yedirmek planı yapılıyor. Öyle ki gariban insanımız bazen evde kalmış son küflü ekmeğini katık ederek yedi, hastalanmazdı.

Bu millet yalnız ekmek yiyerek “Kurtuluş Savaşını” verdi.

Şimdilerde saflık mı desem, ne desem, bir ekmek furçası aldı gidiyor. Besini yediren lezzettir. Lezzeti olmayan gıdayı yemek zor işlerdendir. Ekmekteki lezzet üzerinde oyunlar oynanmaya başladı. Unutmayın ki Avrupa ekmek yemediği için nesli kurudu. Şimdi sıra bizde mi ne?

Beyaz un, kepekli un,... bunlar fasa fiso sözler. Allah Teâlâ insanlara bu topraktan zararlı bir nesne yaratmadı. Ancak sahtekarlar ekmeği beyazlatmak için kimyasal kullanıyorsa ve buna engel olunmuyorsa suçlu un mu, yoksa hain eller mi? Sanki kepeklide hile yapmıyorlardı...

Demek ki, millete zarar veren ekmek değil kimyasallar. Kimyasallarla uğraşmak kolay mı, ucu dışarıda. Onlara önlem alınması zor ve tehlikeli ve tröstlerin elinde. İşin ucu devlere, develere varıyor.

Ekmeği az yiyen çabuk hastalanır. **Bilmezsiniz, belki Ekşi hamur mayasındaki çeperden bağışıklık sistemini kuvvetlendirecek ilaçlar üretilir.** (internette araştırın) biraz ipucu vereyim.

β-Glukanlar (beta-glukanlar) β-glikozidik bağlarla birbirine bağlanmış D-glukoz monomerlerinden oluşan polisakkaritlerdir. β-Glukanlar, moleküler kütleleri, çözünürlükleri, viskoziteleri ve üç boyutlu şekilleri bakımından büyük çeşitlilik gösterirler. En yaygın olarak bitkilerde selüloz, tahıl tohumlarında kepek, ekmek mayası'nın hücre duvarı, bazı fungus, mantar ve bakterilerde bulunur. Bazı beta-glukan türleri insan beslenmesi için faydalıdır, suda çözünür lif katkısı olarak ve kıvamlandırıcı olarak kullanılırlar. Ancak biraçılıkta beta-glukanlar bir sorun sayılır. Beta-glukan, yulaf veya ekmek mayasından elde edilen bir liftir.

Yulaf beta-glukanı, suda çözünür bir liftir, yulaf hücrelerin iç kısmındaki duvarlarından elde edilir. LDL kolesterolünü düşürerek koroner kalp yetmezliği riskini ayrıca şeker atığını ve yüksek tansiyonu azaltır. **Hücrelerde bağışıklığı olumlu yönde tetikler.**

Ekmek mayasından elde edilen beta-glukan ise bağımsızlık sistemini güçlendirdiğini işaret eden birçok araştırmalar mevcuttur.

Tahıl temelli beta-glukanlar suda çözülme özelliklerinden dolayı insan beslenmesinde çözünür lif desteği olarak önemli rol oynarlar. Tahıllar arasında en yoğun miktarda beta-glukanı yulaf içermektedir. Yulaf beta-glukanının, insan sağlığına üç ayrı olumlu etkisi bulunmaktadır: kolesterolü düşürme, kan şekerini dengeleme ve mide ve bağırsak çalışmasını düzenlemeye yardımcı olur.

Suda çözünmeyen, ekmekek mayası veya mantardan elde edilen beta-glukanların molekül yapıları suda çözünenlerden farklıdır. Bu nedenle suda çözülen ve çözülmeyen beta-glukanların kullanım alanları, etki mekanizmaları ve genel biyolojik aktiviteleri arasında büyük farklılık vardır. Suda çözünmeyen beta-glukanların bağımsızlık sistemi üzerindeki etkisinden faydalanılırken, suda çözünenler, sindirim sisteminde oluşturdukları bal kıvamındaki jel yapısından dolayı kolesterol ve kan şekerini olumlu yönde etkileyerek kalp damar hastalıkları riskini azaltırlar.

Yulaf beta-glukanının kolesterol ve glisemik indeks düşürücü etkisi ile sindirim sistemi üzerindeki olumlu etkileri yüzün üzerinde yayınlanmış bilimsel çalışmada gösterilmiştir.

Beta-glukan'ın sağlık üzerindeki olumlu etkileri ABD'de FDA (Food Drug Administration) ve Avrupa'da EFSA (European Food Safety Administration) gibi gıda denetim kuruluşları tarafından onay almıştır.

[kaynak <http://tr.wikipedia.org/wiki/Beta-glukan>]

Ey milletim ekmeğimize dikkat edin, diyenler, **“kabartıcı kullanılmayan ekşi mayalı ekmekek yiyecek”** deselerdi, milletin açlığı da giderdi. Sağlığı da tehlikeye düşmezdi. Ekmeği az yiyeceklere bir uyarı olarak şunu ekleyeyim. **“Bir sene sonra kışları çok hasta olacaksınız, zamanla eşinizle az birleşeceksiniz, kısırlaşacaksınız.”**

Daha neler neler.

Tuz'a gelince sözü uzatmadan diyebiliriz ki;

Sağlık bakanlığı “İYOTLANDIRILARAK SATILAN VE ‘DOĞAL GÖL TUZU’ İFADESİYLE ETİKETLENEN, KİMYASAL YAPISI BOZULMUŞ TUZLARI yasaklamalı, kaya tuzunun insana zararının bahsedildiği kadar çok olmadığı hakkında gerçek bilgileri vermelidir.

Şekere gelince;

İşin kolayına kaçılıyor. “Yapay tatlandırıcıların yurda girişini engellemek” yerine “şekerden uzak durun” deniliyor.

Hiç soruyor musunuz şeker diye yediğiniz tatlılarda “gerçek şeker var mı” veya “şeker mi”?

Eskiden bir mahallede bir tatlıcı bulursan şanslısın demektir. Şimdi her köşe başında bir tatlıcı ve ucuzdan ucuz mamuller. Bunlar “Nasıl üretti”, “neden çok türetti” diyen yok. Acaba hangi tatlandırıcı hangi devenin cebini dolduruyor, soran yok.

Acı bir gerçek özelleştirme kısıncı içinde olan şeker fabrikalarının, göz açıklar tarafından nasıl tezgaha getirildiğini, yapay tatlandırıcıların ithalat rakamlardan anlayabilirsiniz.

Kimyasal Tatlandırıcıların Net İthalat Rakamları (2000-2008 yılları arası)

2000 162 ton
2001: 155 ton
2002: 352 ton
2003: 771 ton

2004: 1518 ton
2005: 1551 ton
2006: 1196 ton
2007: 1792 ton
2008:* 2190 ton

*Ocak-Temmuz ayları arasında gerçekleşen ithalata ait değerlerdir.
Kaynak: Türk Şeker Kurumu 2008

Şeker hasta etmez. Sahte şeker hasta eder.

İnsanların yediği tatlı hileli ise az yese çok yese ne kârı olacaktır. Bir tepsi baklavaya 2 buçuk kilogram şeker gerekirken sadece 50 kuruşluk aspartam ile halledersen, iki üç çuval şekerin yerine bir kilo yapay tatlandırıcı koyarsan, bir kamyon şekere denk gelen bir bavul aspartamı gümrükten gözler önünden geçirenler hakkında hiçbir işlem yapılmayıp, millete “**şekeri az tüketin**” demenin ne kadar samimi bir yaklaşım olduğunu sorguladığımda, uyuz oluyorum.

Eskiden şekeri az tüketen milletimizde uyuz çok olurdu. Araştırmak lazım, uyuz vakaları belki yine artmıştır.

Hülasa işin hakikati, “yapılması gerekeni” yapmaktır. Her şeyde özgürlükten dem vuranlar yemekte esareti istiyorsa bir yanlışın apaçık göstergesidir.

Benim tavsiyem

“Ekmeğide, şekeri de çok yiye ve tuzuda çok kullanın. Fakatı var. Hanımlarınız ekmeği evde kendileri annelerinin yaptığı gibi yaparsa, şekeri de ithal olmayandan yerli üretimden alırsanız, tuzuda memleketin çıkardığı tuz satan Anadolu’dan alırsanız hiçbir şey olmaz.

Ancak ekmeği marketten, baklavayı pastacıdan yerseniz, tuzu kimyası bozulmuş piyasa üretiminden alırsanız istediğiniz kadar az yiye hasta olursunuz.

Anlayana sivri sinek saz, anlamayana davul zurna az.

İhramcızâde İsmail Hakkı

NÜKLEER ENERJİ YALANLARI

Bir önceki başbakanlığı döneminde, "**şimdi çevreyi mevreyi bir kenara bırakıp bu santralleri mutlaka devreye sokmalıyız.**" diyen Mesut Yılmaz, bu sefer de enerji darboğazı masallarıyla kamuoyunu yanıltıp elektrik kesintisi korkusu yaratarak nükleer enerji santrallerini halkımıza dayatmak istiyor. Nedir bu nükleer enerji santralleri?

Uranyum ve plütonyum gibi radyoaktif elementlerin atom çekirdeklerinin parçalanması sırasında ortaya çıkan enerjiye "**nükleer enerji**" denir. Bu enerji, nükleer bomba yapımında kullanıldığı gibi, elektrik üretiminde de kullanılabilir. İşte nükleer enerji santralleri, nükleer enerjinin elektrik üretiminde kullanıldığı işletmelerdir. Peki Türkiye'nin elektrik üretiminde başka seçenekleri yok mu?

Türkiye'nin yenilenebilir, yani hiç tükenmeyen kendi enerji kaynakları vardır: Güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji (yeraltında sıkışmış sıcak su kaynakları ve buhardan elde edilen enerji), biyokütle enerji (hayvansal dışkı kökenli gaz) ve katı atık enerji (çöp yığınlarından elde edilen enerji). Bu öz kaynaklarımızı kullanma olanağı varken, nükleer santraller kurarak ülkemizi dışa bağımlı hale getirmek isteyenlere yurtsever denilebilir mi?

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ya da geri kalmış birçok ülkede nükleer santral kurmaya çalışan Batının sömürgeci ülkeleri, nükleer santrallerin hem ucuz hem de güvenli elektrik üretimi yaptığı yalanlarını pompalayıp durdular. Şimdi gözümüzü Batıya çevirerek, Batı ülkelerinden örnekler vererek bu yalanları sergileyelim:

- İlk başlangıçta, nükleer enerjinin güvenli ve hiç bitip tükenmeyecek bir kaynak olduğu ve bu kaynak sayesinde Batı ülkelerinin ithal petrol bağımlılığından kurtulacağı sanılıyordu. Nükleer enerjiden üretilecek elektriğin de sudan ucuz olacağına inanılıyordu. İşte bu büyük ümitlerle, Uluslararası Enerji Acentası, 1979-1990 yılları arasında bütçesinin yüzde 60'ını nükleer enerji araştırmalarına harcadı. Varılan sonuç tam bir hayal kırıklığıydı: Nükleer enerji hem pahalı hem de çok tehlikeliydi. Ancak bu gerçekler kamuyoundan gizlendi. Çünkü Batı Avrupa ülkelerinde nükleer enerji santralleri kuran bir endüstri oluşmuştu. Ayakta kalabilmek için bu kuruluşlar, nükleer enerjinin maliyeti ve güvenliği hakkında sürekli yalan haber yaydılar. Bu yalanlara kanarak nükleer enerji santralleri kuran ülkeler, ekonomilerini felç ettiler.

- İngiltere elektriğinin yüzde 27'si nükleer enerji santrallerinde üretilmektedir. 1988'de Başbakan Margaret Thatcher bu santralleri özelleştirmeye karar verdi. Satış öncesi bu santrallerin ne kadar kazançlı yatırımlar olduğunu kamuoyuna açıklayan bir rapor hazırlanmasını istedi. Önce parlamentoya sunulan rapor tam bir şok yarattı: **Uzun süre, çeşitli muhasebe oyunları, nükleer enerjinin maliyeti kasıtlı olarak düşük gösterilmişti!** Yıllar boyu, nükleer enerji santrallerinden elde edilen elektriğin maliyetinin, diğer yöntemlerle elde edileninkinden iki kat fazla olduğu bildiriliyordu. Gerçekler daha fazla gizlenemedi ve 9 Kasım 1989'da İngiliz Enerji Bakanı, Parlamentoda yaptığı açıklamayla, nükleer enerji santrallerinin özelleştirilmesinden vazgeçildiğini ve yeni santrallerin kurulmasının beş yıl ertelendiği ilân etti.

- Amerika'da mahkemeler, nükleer enerji endüstrisini köşeye sıkıştırdı ve bu endüstri kuruluşlarının ekonomi, maliyet ve güvenlik gibi ince konularda tüm gizli bilgileri açıklamasını istedi. Şaşırtıcı sonuç şuydu:

Bu kuruluşlara 1973 yılından beri verilmiş, nükleer santral yapım siparişlerinin hepsi iptal edilmiş ve 1978 yılından beriyeni bir sipariş alınamamıştı! İptallerin başlıca gerekçesi giderek artan santral yapım ve bakım masraflarıydı. Amerika'da; **Yankee Rowe, Trojan ve Rancho Seco** santralleri kapatıldı. On bir santralin de kapatılma çalışmalarına başlandı. Konunun uzmanları tarafından yapılan analizlere göre 1999 yılına kadar Amerika'da şu an çalışan nükleer enerji santrallerinin en az üçte biri kesin kapatılmış olacaktı. Nükleer enerji santralleri artık ekonomik olmaktan çıkmıştı. Varılan yargı şuydu; nükleer

enerji santrallarının artık geleceği kalmamıştı. Bu santrallar ancak sürekli devlet desteği sayesinde ve özgür tartışma ortamının yokluğunda kurulup ayakta kalabilecekti!

- Fransa'da elektriğin yüzde 78'i nükleer enerji santrallarında üretilmektedir.

- Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in nükleer santralları halkımıza şirin göstermek için örnek olarak seçtiği Fransa'da, elektriğin maliyetinin düşük olduğu hiç sanılmasın. Nükleer enerji santrallarında üretilen elektriğin dağıtımını yapan kuruluş Fransız Elektrik Kurumu, bir kamu kuruluşudur. (Nedense Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel için bu tarafını göz ardı etmektedir.) Bu kamu kuruluşunun devletten çeşitli adlar altında aldığı parasal desteklerin boyutunu Fransızlar bile bilmiyor! Fransız elektriğinin fiyatı; Hollanda. Danimarka. İrlanda. Lüksemburg. Almanya. Yunanistan ve İngiltere'de üretilen elektrikten daha pahalıdır. Bu ülkelerden **Danimarka, İrlanda. Lüksemburg ve Yunanistan'da hiçbir nükleer santral bulunmamaktadır.** Hollanda elektriğinin sadece yüzde 2'sini nükleer enerjiden elde etmektedir. Almanya'da elektriğin yüzde 34'ü, İngiltere'de ise yüzde 27'si nükleer enerjiden elde edilmektedir. Fransız Sanayi Bakanlığı'nın 1993 yılı rakamlarına göre, nükleer enerjiden elde edilen elektriğin maliyeti, kömür yakılarak çalıştırılan buhar türbinlerinden elde edilen elektrikten yüzde 50 daha pahalıdır.

- Fransız nükleer enerji programının babası sayılan çok üst düzey bir bürokrat, 1994 yılında yapılan büyük bir toplantıda, dinleyicilerinin üzerine soğuk duş etkisi yapan şu sözleri söylüyordu: **"Geçmişe bakıp şunu anlıyoruz ki; nükleer enerji santrallarının kurulmasıyla ilgili almış olduğumuz kararlar, hem ekonomik açıdan hem de güvenlik açısından yanlışmış!"**

- Şimdi bir de nükleer enerji santrallarının ne kadar güvenli olduğuna kısaca bir göz atalım:

- 1986 yılında Ukrayna'nın Çernobil kentindeki nükleer santrallardaki patlama sonucu 11 milyon kişi etkilendi ve kazadan sonraki yedi yıl içinde radyasyondan etkilenmiş 7 bin kişi öldü. Bölgedeki çocukların yüzde 80'i tiroit kanserine yakalandı.

- 31 Mart 1994'te Fransa'da, Cadarache nükleer santralinde patlama oldu. Bir mühendis öldü, dört meslektaşı ciddi şekilde yaralandı.

- Yine Fransa'da Eylül 1991 'de Bugey nükleer santralinde radyoaktif sızıntı olduğu ortaya çıktı.

- İsviçre, İsveç ve Belçika'daki nükleer santrallarda da çatlaklar ve bu çatlaklardan tehlikeli radyoaktif sızıntılar görüldü.

Kim ki Türkiye'de nükleer enerji santrallarının kurulmasını savunur, biliniz ki o kişi ya siyasi bir çıkar peşindedir ya da halkımızın sırtından yapılacak çok büyük bir vurgunun içindedir. Tüm yurtseverleri, nükleer enerji santrallarının kurulmasına karşı isyan etmeye çağırıyorum! Bu isyanı başarıyla sonuçlandırabilmemiz için Bergama'nın şanlı köylülerini örnek almamız yeter!

Akdeniz Atılım. Antalya, 24.11. 1997

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

ÖZEL EMEKLİLİK SİGORTASI TUZAĞI

Devletin Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK), halkçı (!) Ecevit'in başbakanlığındaki solcu-milliyetçi koalisyon hükümeti tarafından çökertilince, ortaya özel emeklilik sigortası pazarlayan şirketler çıkmaya başladı. (

Geçen hafta, böyle bir sigorta şirketinin iki temsilcisi, iki genç bayan, bana da özel emeklilik sigortası satmak üzere ziyaretime geldiler. Derslerini iyi çalışmışlardı. Eğer ayda yüz dolar öder ve bunu en az on yıl sürdürürsem on yıl sonra ister toplu para alabileceğimi ister düzenli emekli maaşına kavuşabileceğimi ballandıra ballandıra anlattılar. Beni etkilemek için de çok kısa sürede yüzlerce kişiye özel emeklilik sigortasını satmış olduklarını vurguladılar. Tatlı dillerinin ve güler yüzlerinin sonucu varmak için yeterli olduğundan o kadar emindiler ki, benimle ilgili formları doldurmak üzere hemen kaleme sarıldılar. Kendilerini nazikçe durdurdum. Bazı söyleyeceklerimin olduğunu bildirdim. Dikkatle dinlemelerini rica ettim ve özetle şunları anlattım.

Banka-Borsa-Sigorta üçlüsü, kapitalist dünyanın en önemli kurumlarıdır. Kapitalizmin öncüleri. Amerika. İngiltere ve Batı Avrupa ülkelerinde bu kurumlar, "oturmuş" kurumlardır. Yani, bu kurumları kimler kurabilir, nasıl kurabilir, bu kurumların uyması gereken kurallar nelerdir, kurallara uymayan kişi ve kurumlara ne tür cezalar verilir, hepsi yasalarla tek tek belirlenmiştir. Bu kurumlar, devletin denetim ve gözetimi altındadırlar. İşte, bütün bu oturmuşluğuna ve devletin sıkı denetim ve gözetimine rağmen, bu kurumlar aracılığıyla halkın zaman zaman soyulduğu görülmüştür. Amerika, İngiltere ve Batı Avrupa'nın banka, borsa ve sigorta şirketlerinde ne tür dolaplar döndüğünü size onlarca örnek vererek anlatabilirim. Ancak, bugün sizlerle ortak konumuz. "**özel emeklilik sigortası**" olduğu için, yalnız bu konuda ve sadece bir örnek vereceğim:

İngiltere'de 1988 yılında. 2 milyondan fazla insan, özel emeklilik sigortası yapan bir şirketle anlaşma imzaladılar, poliçelerini ceplerine koydular. Belirlenen primleri her ay hiç aksatmadan 1994 yılına kadar, yani tam altı yıl sakır sakır sigortaya yatırdılar. 1994 yılına gelindiğinde. 2 milyondan fazla İngilizin bu sigorta şirketinin özel emeklilik fonunda toplam 25 milyar doları (yani, bugünkü kurlardan, 15 katrilyon lira) birikmişti. İşte tam bu aşamada, sigorta şirketinin sahipleri 25 milyar doları cebe indirip, iflas ettik diyerek şirketi kapattılar!

Ünlü İngiliz emniyet teşkilatı Scotland Yard ise el koydu, soruşturma açıldı. Ama, soruşturmalar sonunda, sigorta şirketinin sahipleri değil hapse girmek, mahkemeye bile çıkartılmadılar!

Nedeni şuydu: **Finansal Hizmetler Yasasına göre, şirket sahiplerinin ise, kötü niyetle başlamadığı varsayıldığı için. ortada dolandırıcılık sayılacak ağır ceza mahkemelik bir dava yoktu!** Özel emeklilik sigortası şirketinin sahipleri yasalardaki bu püf noktayı önceden bildikleri için altı yıl sabırla paraları toplamışlar ve sonunda 2 milyon İngiliz'in toplam 25 milyar dolarını deve etmişlerdi! İngiltere'de. "**Özel Emeklilik Fonu**" projesini ilk ortaya atan devrin başbakanı **MARGARET THATCHER** olmuştu. Paraları ve emeklilik rüyaları tuz buz olan 2 milyon emekçi şöyle haykırıyordu:

"Özel Emeklilik Sigorta Şirketlerini yasallastıran Margaret Thatcher, bugün utanç duymalıdır! Soyguncuların eline hem silah verdiler hem de onlara dokunulmazlık hakkı tanıdılar!"

Bu öyküyü anlattıktan sonra, özel emeklilik sigortası şirketinin temsilcisi iki genç hanıma şunları söyledim: İngiltere gibi yasaların, kuralların ve geleneklerin sağlam olduğu bir ülkede bile 2 milyon

emekçinin altı yıllık birikimleri olan 25 milyar dolar hortumlanıp, insanlar ortada bırakılabiliyorsa. Kim bilir Türkiye'de neler olmaz? Türkiye'da hayali ihracattan ceza yemiş olanlar sonra tutup banka kurabiliyor, kurdukları bankada topladıkları parayı cebe atıp toz olabiliyor! Düşünün bir kez. Türkiye'de bugüne kadar kac banka batırıldı? Yirmi yıl önce ortaya çıkan Banker Kastelli skandalı hâlâ belleklerimizde taze değil mi?

En son offşoredelerin hikayesini duymayan kaldı mı?

Yarı-sömürge ülkelerde. Türkiye gibi fakir ülkelerde. **Banka-Borsa-Sigorta kurumları, bir avuç kurnazın geniş halk kitlelerini söğüşlemek için kurduğu kurumlardır.** Bu kurumlara güvenerek iş yapanlar, er ya da geç hayal kırıklığına uğramaya mahkumdurlar. Hele bu tür kurumlara güvenip, yıllarca para yatırarak sonunda mutlu bir emeklilik hayatı yaşayacağını sanmak, tam bir safdilliktir! Türkiye gibi fakir ülkelerde, emekçilerin sosyal güvenliğini de emekliliğini de ancak güçlü bir devlet sağlayabilir. **Devletin yönetim ve denetiminde olmayan bir sosyal güvenlik sistemine, emeklilik sistemine güvenmiyorum!** Sözlerimi böyle bitirince, kendilerine müşteri olmayacağımı kestiren pazarlamacı hanımların tepkisi çok ilginçti.

"Sizin gibi bilgili, kültürlü bir beyden bunu beklemezdik! Sizin adınıza üzüldük!" dediler. Özel Emeklilik Sigortası pazarlayan iki hanımın gözünde 2 milyon İngilizlerin dolandırılmış olması pek önemli değildi! İki milyon İngiliz'in başına gelenlerin. Türklerin de basına gelebileceği tehlikesi onları pek ilgilendirmiyordu! Onların tek bir hedefi vardı, ellerindeki malı allayıp pullayarak satmak ve çabuk tarafından komisyonları cebe atmak! **Yeni Dünya Düzeninin ahlakı işte buydu:**

Parayı kazan da nasıl kazanırsan kazan! Binlerce kişinin kazıklanmasına aracı olmak da dahil! Yetenekli genç hanımlarımızı da bu ahlaksız düzenin ateşli savunucuları olarak görmek, gerçekten çok üzücüydü.

Yeni İleri. Antalya. 11.07.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

AMERİKAN KÜLTÜRÜNDE "BOK" SÖZCÜĞÜ...

Devlet başkanından sokaktaki sıradan insanına kadar Amerikalıların ne kadar küfürbaz olduğu bizim medyada hemen hemen hiç işlenmemiş bir konudur. Hiç abartmadan söylüyorum, Amerikalıların konuşurken kullandıkları her üç sözcükten biri mutlaka bir küfür sözcüğüdür ve bu sözcüklerin en hafifi de "bok" sözcüğüdür.

"Bok"un İngilizce karşılığı "shit"dir, şit diye okunur, Amerikalıların ağzından "şit" hiç eksik olmaz.

Amerika'da herkes kendisini ya "küçük bok" sanır, ya da "büyük bok". Böylesi bir ayırımın benimsendiğini çok çabuk fark edersiniz. Yeni tanıştığınız kişiler bile, eleştirdikleri biri için, "O, kendisini büyük bir bok sanıyor!" derler.

Amerika'da toplumsal hiyerarşinin, bok ölçüsüne göre kademelenmesi de, tüm dünyaya yayılıp dayatılan Amerikan kültürünün kalitesi hakkında iyi bir fikir vermeye yeterlidir sanırım.

Eğer New York borsasında o gün hisse senetleri değer kaybediyor ve yolda karşılaştığı arkadaşı,

– **Borsa bugün nasıl gidiyor, diye sorarsa... Amerikalının vereceği yanıt tek hecelidir:**

– **Bok...**

Karşısındakinin fikirlerini benimsemeyen Amerikalı,

– **Söylediklerin bir yığın bok! deyip, konuşmayı keser.**

Birisi eleştirel sözleriyle Amerikalıyı kızdırmaya başlarsa, alacağı yanıt son derece edebi bir benzetmedir:

– **Sen, üzerinden dumanları çıkan bir yığın at bokusun!**

Amerikalıların dilinde "bok" sade olumsuz anlamlarda kullanılmaz, olumlu anlamlarda da kullanılır. Çok zengin bir kişinin parasal gücünün boyutları konuşulurken:

– **Orospu çocuğu, denir, bok gibi zengin...**

Amerikalı çok korktuğunu ifade ederken de bok sözcüğüne başvurur:

– **Korkudan bokumu yaptım...**

İstediklerini elde etmek için şiddete başvuran, karşısındakini dayaktan haşat eden Amerikalı da bu olayı sonradan arkadaşlarına anlatırken şöyle der:

– **Dayaktan altına bokunu etti...**

Amerikalı, herhangi bir konu hakkında umursamazlığını da,

– **Bokumda bile değil...** diye ifade eder.

Ekonomik veya sosyal problemlerle başı dertte olan bir Amerikalı da,

– **Gözbebeklerime kadar bokun içindeyim!.,** diyerek halini anlatır.

Amerika'nın* 23 yaşındaki ünlü kadın besteci ve şarkıcı Nelly Furtado'nun, "Hatırla O Günleri" adlı şarkısının açılış cümlesi şöyledir:

– **"Radyodaki bokumu duyuncaya kadar beni sevmiştin."**

Yine aynı şarkıcının, "Hey, Adam!" adlı şarkısının bir yerinde şöyle der:

– **"Gökyüzünde gölgeler var, yağmur yağacak gibi ve havada yine boklar uçacak."**

Amerikalılar İnternet'te bir site açmışlar, adı "**Bok Şehri**". Ve bu siteye girdiğinizde, bok yiyen insanların, bok yiyen genç kızların resimlerini görürsünüz. İnanmayanlara sitenin adresini veriyorum: www.shitcity.com Yalnız, kusmadan izleyebilmeniz için gerekli önlemleri almanızı da öneriyorum!

Bol "**bok**"lu Amerikan kültürünün önemli uzantıları olan Amerikan filmlerini İngilizce dilinde seyredenler, en aşağılık küfürlerin yanında çok sık olarak "bok" sözcüğünün kullanıldığını pekiyi bilirler. Ancak, bu filmlerin Türkçe dublajlı olanlarında, galiz küfürler ve "bok" sözcüğü Türkçeye. "**lanet olsun**" diye çevrilmiştir!

Amerikan kültürünü Türk halkına benimsetmek isteyen işbirlikçiler. Amerikan kültürünün "bok"lu yanını gizlemek için olacak, böyle bir hileye başvurmuşlar.

Amerikan kültürünün aşırı bir cömertlikle ürettiği "boklu" deyimler olmasa. Amerikalılar kendilerini ifade etmek için herhalde "bok" gibi ortada kalacaklardı!

Yeni İleri. Antalya. 03.07.2001

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

KÖSTEBEK

Her ülkenin bir gizli istihbarat örgütü vardır. Örneğin; Amerika'da **CIA**, İngiltere'de **SIS** ve **M16**, İsrail'de **Mossad**, İran'da **Savama** ve Türkiye'de **MİT (Milli İstihbarat Teşkilatı)**.

Gizli haber alma örgütleri, her ülkede devlet kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlarda görevli herkes devlet memurudur. Bu kuruluşlarda görev alan devlet memurlarına "**Gizli istihbarat elemanı**" denilir.

Peki "**Ajan**" ve "**Casus**" kimlere denilir?

İstihbarat elemanları kendi ülkelerinde her kesimden bazı kişileri haber toplamak amacıyla kullanabilirler. Bu kişiler medyadan, siyasi partilerden, üniversitelerden, işçi sendikalarından, fabrikalardan, işyerlerinden ve yeraltı dünyasından olabilir. Para veya başka bir çıkar karşılığı, bir gizli haber alma örgütüne çalışan bu kişilere "**ajan**" denilir. 1980 öncesi **MİT**'e çalışmış olan bugünün tanınmış profesörü **Mahir Kaynak** bir "ajan" idi.

Devlet memuru olan istihbarat elemanlarına saygı gösterilir, ama hemen hemen hiçbir toplumda ajanlar pek sevilmeyiz!

Para veya başka bir çıkar için yabancı bir devletin istihbarat örgütüne çalışan kişiye ise "**casus**" denilir. Casuslar, şerefsiz kişiler olarak nitelendirilirler. Kendi ülkesinde çok önemli bir devlet kuruluşunda çalışmaktayken bir yabancı devlet adına casusluk yapan kişiye ise "**köstebek**" adı verilmektedir. **Köstebek olmak kolay bir iş değildir!** Köstebek olacak kişinin çok bilgili, çok yetenekli, ve çok deneyimli ve çok donanımlı olması gerekir. Ayrıca bütün bu niteliklerinin yanında köstebeğin kendi çevresinde sevilen, sayılan, karizmatik, dürüst ve güvenilir bir kişi olması da şarttır! Eğer bir köstebek kendi ülkesine sırf para veya başka kişisel çıkarlar için ihanet ediyorsa kuşkusuz son derece şerefsiz bir kişidir! Peki eğer bir köstebek, kendi ülkesine, kendi devletine, kendi halkına para veya herhangi bir kişisel çıkar için değil de sırf **ideolojik nedenlerden dolayı** ihanet ediyorsa onu nasıl tanımlayacağız, ona nasıl bir ad takacağız?

Köstebeklerin en tehlikeli olanları, kendi devletlerine, kendi ülkelerine, kendi halklarına ideolojik nedenlerden dolayı ihanet edenlerdir.

İşte bu yazımın konusu, bu tür köstebeklerdir.

Yirminci yüzyılın en ünlü köstebeklerinin başında hiç kuşkusuz İngiliz köstebeği **KİM PHILBY** gelmektedir. Hakkında bugüne kadar İngiltere, Amerika ve Avrupa'da otuzdan fazla kitap yazılmış, çok sayıda makaleler yayımlanmış ve televizyon filmleri yapılmış olan ünlü İngiliz köstebek **Kim Philby**'nin öyküsünü kısaca kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1 Ocak 1912'de doğan Kim Philby, ilkokulu bitirdikten sonra **İngiltere Kraliyet** Bursu'nu kazanarak orta ve lise eğitimini tamamlar. Bu bursu İngiltere'de o yıl kazanan kırk parlak öğrenciden biridir. Liseyi bitirdikten sonra da ancak çok üstün yetenekli öğrencilerin kazanabileceği bir devlet bursunu kazanarak on yedi yaşında ünlü **Camridge** Üniversitesi'ne girer. Tarih öğrenimi gördükten sonra Ekonomiye başlar. Bu yıllarda İşçi Partisinin destekçisi olur. Üniversitedeki Sosyalist Öğrenciler **Derneği**'ne önce üye, sonra sayman olur. Yirminci yaş gününden birkaç ay önce **Komünist İdeolojiye** bağlı kalacağına dair yemin eder. Bu yeminine hayatı boyunca bağlı kalır. 1933'te Üniversiteyi ikincilikle bitirir. Motosikletle Avrupa turuna çıkar ve Viyana'da tanıştığı komünistlerden çok etkilenip "**aktif bir Sovyet ajanı**" olmayı kabul eder. Londra'ya dönüşünde Rus gizli servis elemanlarıyla gizlice ilişki kurup ajanlık eğitimi alır.

Anadili İngilizcenin yanında çok iyi **Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Yunanca ve Arapça** bilen Kim Philby, 1934-35'te Londra Üniversitesi'nde **Türkçeyi** öğrenir. Gazeteci olarak gittiği İspanya'da Franko'ya karşı düzenlenen suikast girişimine karışır.

1940'ta İngiltere Gizli İstihbarat Örgütü **SIS'a girer**. Almanya'ya karşı propaganda savaşını yönetir.

1941 'de İngiltere'nin en üst gizli istihbarat örgütü **MI6'nın "Sovyetlere Karşı Casusluk"** bölümünün başına getirilir. Artık o. İngiltere başbakanı ile randevusuz görüşen, Kraliçenin sarayına istediği zaman girebilen, ayrıcalıklı birkaç İngilizden biri olmuştur.

1 Ocak 1946'da Kim Philby'e üstün başarılarından ötürü **İngiltere Kraliyet Nişanı (OBE)** verilir.

MI6'nın İstanbul İstasyon Başkanı olarak Şubat 1947 de İstanbul'a gönderilir. İki yıl Beylerbeyi'nde bir yalıda kalır.

1949'da Washington'daki İngiliz Elçiliği birinci sekreterliğine tayin edilir. Asıl görevi, İngiliz istihbarat örgütü ile **CIA** ve **FBI** arasında sürekli bağlantı kurmaktır. Kim Philby bu görevdeyken çok önemli sırları öğrenme olanağına kavuşur ve bunları gizlice Rus istihbarat örgütü **KGB'ye** aktarır.

1951 'de Kim Philby'nin bir Sovyet casusu, bir **köstebek** olduğuna dair kuşkular İngiltere'de su yüzüne çıkmaya başlar. Zira, batıya sığınan bazı **KGB** elemanları, Kim Philby'nin adını "**köstebek**" olarak İngiliz yetkililerine bildirmişlerdir. Parlamentoda bir milletvekili, Başbakan'dan hesap sorar. Dışişleri Bakanı Mac Millan, suçlamaları reddeder ve Kim Philby'yi aklar. 1962'de Kim Philby nin bir **KGB** ajanı olduğuna dair yeni kanıtlar ortaya atılınca İngiliz gizli istihbarat örgütünün bir üst düzey elemanı Beyrut'ta bulunan Kim Philby yi Ocak 1963'te sorguya çeker. İtiraf etmesi durumunda kendisine "dokunulmazlık" tanınacağı sözünü verir. Kim Philby, **KGB** için casusluk yapmış olduğunu itiraf eder, ancak bu faaliyetlerini 1949'da durdurmuş olduğunu söyler.

23 Ocak 1963'de Kim Philby ortalıktan kaybolur!

27 Ocak 1963'te Kim Philby, Moskova'ya ulaşır.

İngiltere Başbakanı Edvard Heath, 29 Mart 1963'te Kim Philby'nin kaybolmuş olduğunu duyurur. 1 Temmuz 1963'te Edvard Heath, Kim Philby'nin gerçekten bir **KGB** ajanı olduğunu doğrular ve bu gerçeği kabullenir.

10 Ağustos 1965'de Kim Philby ye. Sovyetler Birliği 'ne yapmış olduğu üstün hizmetlerden dolayı "**Sovyetler Birliği Kızıl Devlet Nişanı**" verilir.

1968'de Kim Philby'nin yazmış olduğu "**Benim Sessiz Savaşım**" adlı anılarını içeren kitap Londra. New York ve Paris'te basılır.

Daha önce üç kez evlenmiş, beş çocuk babası Kim Philby. Aralık 1971 'de Moskova'da Rufina adlı bir Rus kadını ile evlenir.

1982'de Komünizme yapmış olduğu üstün hizmetlerden dolayı "**Lenin Madalyası**" ile ödüllendirilir.

Ünlü İngiliz yazar **Graham Greene**. Haziran 1985. Eylül 1987 ve Şubat 1988'de Kim Philby'i Moskova'da ziyaret eder.

Yirminci yüzyılın en ünlü "köstebek"! Kim Philby, 11 Mayıs 1988'de 76 yaşında Moskova'da ölür.

Kim Philby'nin uzun hayat öyküsünün kısa özetinin özeti şudur:. İngiltere gibi zengin bir kapitalist ülkede olağanüstü olanaklara sahip; şanlı, şerefli, şatafatlı ve çok refah bir hayatı olan Kim Philby, tüm bunları hiçbir parasal veya başka tür kişisel çıkar beklemeden, sırf inandığı bir ideoloji uğruna tepiyor ve devletine, ülkesine, ulusuna ihaneti göze alıp yabancı bir devletin "köstebek"i oluyor! Peki bizde de, yani Türkiye'de de devletin en üst kademelerine yükselmiş köstebekler olmuş mudur? Parasal hiçbir çıkar beklemeden. "**Kapitalist ideolojiye bağlı kalacağına**" daha gençken yemin edip devletin en üst kademelerine çıktuktan sonra Washington'a "**köstebeklik**" yapmış olanlar var mıdır?

Bu soruya bir yanıt verebilmek için şöyle sanal bir portre çizelim: Orta ve lise öğrenimini. Amerikan sisteminde ve İngilizce veren Robert Kolej'de yapmış ve daha sonra bir Amerikan bursuyla Amerika'ya gidip Henry Kissinger gibi ünlülerden ders almış bir kişi düşünelim.

Bu kişi bir süre sonra siyasete atılıyor ve "**devletçiliği**" savunan bir partinin milletvekili olarak Meclis'e

200 YAZILAR

girişiyor. Gün geliyor, iktidara tırmanan bu kişi Amerika'dan esen özelleştirme rüzgârıyla yelken şişirip **"Ben hayatımın hiçbir döneminde devletçi olmadım!"** diyor.

Muhalefette iken laikliğin ateşli savunuculuğunu yapıyor ama iktidar koltuğunda. Cumhuriyet düşmanı bir şeriatçının elinden **"ödül"** alıyor ve faydalı tarikatlardan dem vurarak Amerika'nın **"İlimli İslam"** projesine uyum sağlıyor. Muhalefette iken Amerika'nın Türkiye'de haşhaş ekimini yasaklama girişimine karşı horozlanıp **"Türkiye'de nereye ne ekileceğine Türkler karar verir."** diye sert tepki gösteriyor, ama iktidar olur olmaz Türk halkının 75 yıllık birikimleri olan KİT'leri özelleştirme adı altında yabancılara peşkeş çekiyor.

Muhalefette iken ekonomik bağımsızlığı savunuyor, ama iktidarda Türkiye'nin ekonomisini IMF ve Dünya Bankası denetiminde Washington'a teslim ediyor. Muhalefette iken Türkiye'nin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini öve öve bitiremiyor ve örnek bir çevreci görüntüsü veriyor, ama iktidar olur olmaz Amerika ve tüm Batı Avrupa ülkelerinde **"ölmekte olan teknoloji"** diye nitelendirilen nükleer santralleri Türkiye'ye kurdurtmak için seferber oluyor. Muhalefet yıllarında **"halkçı"** görüntüsü veriyor, ama iktidarda yalnız çalışanların değil, emeklilerin de tek güvencesi olan Sosyal Güvenlik Sistemi'ni Washington'un buyruğuna uyarak yıkıyor.

Muhalefette iken hukuktan yana olduğu imajını veriyor, ama iktidarda Türk Yargı Organlarını Tahkim yasasıyla yabancılara teslim ediyor.

Muhalefette söyledikleri ile iktidarda yaptıkları arasında taban taban zıtlıklar bulunan bu kişinin davranışlarını, ancak onun bir **"Washington Köstebek"** i olduğu varsayımında bulunursak açıklayabiliriz!

Ama Kim Philby örneğinde gördük ki ortaya somut verilerin çıkmasından sonra bile Kim Philby'nin köstebek olduğunun kanıtlanması yaklaşık on beş yıl almıştır!

Bizde de eğer varsa köstebeklerin açığa çıkması kimbilir kaç yıl alacaktır!

Yeni İleri. Antalya. 16.05.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

MAFYA DESTEKLİ DEVLET BAŞKANI

Yarın Amerika'nın otuz beşinci Başkanı John Kennedy'nin bir suikast sonucu öldürülüşünün otuzyedinci yıl dönümü...

46 yaşındaki Başkan Kennedy'nin 22 Kasım 1963'te Dallas'ta vurularak öldürüldüğü haberi radyo ve televizyonlardan yayıldığında, Türkiye dahil dünyanın çok yerinde milyonlarca sıradan insan gözyaşlarını tutamadı. Sadece üç yıl devlet başkanlığı yapmış olan Kennedy; gençliği, yakışıklılığı ve çok etkili konuşmalarıyla kendisini milyonlarca insana sevdirebilmişti. Peki Kennedy'yi Beyaz Saray'a taşıyan gerçek öykü neydi, öldürülüşünün arkasında ne tür gizli ilişkiler yatıyordu?

Kennedy, dokuz çocuklu geniş bir ailenin ikinci büyük erkek çocuğuydu. Babası, Joseph, Harvard Üniversitesi mezunu müthiş zeki ve son derece ihtiraslı bir kişiydi. En büyük ihtirası, çok zengin olmak ve oğlunun Amerika'nın başkanı olarak Beyaz Saray'da görmektir! Joseph, amaçlarına ulaşmak için hiçbir engel tanımadı. Ne ahlak kurallarına uydu, ne de yasalara! Amerika'da kaçak içki üretilip satan geniş bir yeraltı örgütünün lideri, yani Mafya Babası olarak korkunç paralar kazandı! Bununla yetinmeyip bankacılığa ve film yapımcılığına da el attı ve bu işlerden de milyonlar vurdu! 1929 yılında Amerikan tarihinin en korkunç borsa çöküşü yaşanırken.

Joseph tek bir dolar kaybetmeden sıyrıldı! Bu büyük ekonomik çöküş sonrasında Amerikan Devlet Başkanı Roosevelt, Borsa ve Kambiyo Komisyonu'nun başına Joseph'i getirince, başkanın yakınlarından biri hayretle, böylesine bir dolandırıcıyı nasıl seçtiğini sorduğunda, Roosevelt şu ilginç yanıtı vermişti: "**Hırsızları yakalamak için bir hırsız görevlendireceksin!**"

Joseph, oğlu Kennedy'yi başkan seçtirmek üzere kollan sıvadığında, 500 milyon dolarlık servetiyle dünyanın en zenginlerinden biriydi!

1960 Başkanlık seçimleri yaklaştığında, Kennedy'nin babası Joseph, tüm parasal varlığına, gücüne ve geniş ilişkilerine rağmen oğlunu Demokrat Parti'nin başkan adayı olarak kolayca seçtirmeyeceğini gördü. Yardıma ihtiyacı vardı. Kendisine yardım edebilecek tek kişi, Şikago'nun en ünlü Mafya Babası Sam Giancana idi. Joseph, yakın arkadaşı olan bu Mafya Babası ile doğrudan ilişki kurmadı. Ünlü şarkıcı Frank Sinatra'yi aracı olarak kullandı. Frank Sinatra, Kennedy'nin babası Joseph ile Mafya Babası Sam Giancana arasında haber getirip götürdü ve en sonunda iki mafya babası arasında anlaşmaya varıldı. Sam Giancana, Kennedy'nin Demokrat Parti'den başkan adayı olmasını sağlayacak, ama buna karşılık da Kennedy eğer başkan seçilirse Mafya Babası'nı koruyup kollayacaktı! Joseph, oğlunun adına söz verdi. Artık racon kesilmişti! Kısa süre sonra Kennedy, Demokrat Parti ön seçimlerinden başkan adayı olarak çıktı. Şimdi karşısında Cumhuriyetçi Parti adayı Nixon bulunmaktaydı. 1960 Başkanlık seçimi, bu iki adayın arasında geçecekti. Amerikan halkı, başkanlarını seçmek için 1960'da sandığa giderken, kamuoyu yoklamaları Kennedy ile Nixon'u başabaş gösteriyordu. Kennedy'nin babası Joseph, işi şansa bırakmazdı! Bir kez daha yeraltı dünyasından arkadaşı Şikagolu ünlü Mafya Babası Sam Giancana'ya başvurdu. Ne gerekiyorsa yapmalı, sandıktan Kennedy'nin çıkmasını sağlamalıydı! Sam Giancana söz verdi. Racon tazelendi! 1960 Başkanlık seçim sonuçları açıklandığında, Kennedy'nin oyların yüzde 49,7'ini, Nixon'un ise yüzde 49,55'ini almış oldukları görüldü. 69 milyon seçmenin oy kullandığı seçimde Kennedy, rakibi Nixon'dan sadece 113 bin fazla oy almıştı! Seçim günü, birçok eyalette pis işlerin döndüğü, özellikle İliyonis, Missouri, Teksas ve New Jersey eyaletlerinde seçmenlerin tehdit altında Kennedy'den yana oy kullanmaya zorlanmış

202 YAZILAR

oldukları, Nixon'a verilmiş oyların da çalındığı haberleri yayıldı. Ancak yapılacak bir şey yoktu. O seçimi kaybeden, ama daha sonraki yıllarda Başkan seçilen Nixon, 1960 seçimlerinin hileyle ve zorbalıkla kazanılmış bir seçim olduğunu ölünceye kadar tekrarlayıp durdu!

Kennedy 1960'da Beyaz Saray'ayerleşince babasının arkadaşı Mafya Babası Sam Giancana da ödüllendirilmeyi bekledi. Bu güçlü Mafya Babası, yakınlarına açıkça böbürleniyordu: **"Eğer benim teşkilatım İlyonis'teki seçim sandıklarından zorla Kennedy'yi çıkartmasaydı, bugün o Beyaz Saray'da olamazdı!"**

Mafya Babası Sam Giancana'nın beklentileri boşa çıktı. Başkan Kennedy, Adalet Bakanlığı'na kardeşi Robert'i getirdi. Robert de bakan olur olmaz yeraltı dünyasına, yani maryalara karşı savaş açtı! Racon bozulmuştu. Mafya Babası Sam Giancana sözünü tutmuş, ama Kennedy tarafı sözünü tutmamıştı! Mafya dünyasında ihanetin cezası belliydi!

22 Kasım 1963'te Kennedy, Dallas'ta boğazından kurşunlanarak öldürüldü. Tetikçi yakalandı. Adı Lee Oswald olan bu tetikçi de mahkemeye götürülürken öldürüldü! Katili yakalandı. Adı Rubi olan bu katil de hapisanede öldürüldü! Böylece izler silinmiş oluyordu. 1968 yılında Amerikan Başkanlığı için bu kez Kennedy'nin kardeşi Robert aday oldu. Adalet Bakanı iken maryaya karşı savaş açan Robert de Los Angeles kentinde bir açık hava konuşması yaparken vurularak öldürüldü! Büyük ihanete uğramış olan Mafya'nın intikamı çok acı olmuştu!

Mafya ile işbirliği yapan. Amerikan Başkanı bile olsa eninde sonunda faturayı ödemek zorunda kalıyor!

Bugün arkasını mafyaya dayamış olan devlet adamları, politikacılar ve iş adamları, bir gün sıranın mutlaka kendilerine de geleceğini iyice bilmelidirler!

Yeni İleri, Antalya 21.11.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

NE OLURSAN OL, LONDRA'YA KAÇ GEL!

Devrimci, soykırımcı, araştırmacı, fanatik dinci, bilim adamı, diktatör eskisi, kara para aklayıcısı, devrik kral, banka soyguncusu, uyuşturucu tüccarı, mafya babası, terörist, ne olursan ol, kaç Londra'ya gel! Tıpkı Mevlana gibi, Londra da uğurlu uğursuz her tipe kucağını açıyor! Bununla ne demek istediğimizi açıklamak için birkaç örnek verelim:

- Yirminci yüzyılın en büyük ekonomisti, komünizmin kuramcısı **Karl Marks**, araştırmalarını Londra'da yaptı, ünlü Kapital'i burada yazdı.
- Tarihin en büyük işçi devrimini yapan, Rus Çarlığı'nı yıkıp yetmiş yıl sürecek komünizm rejimini kuran **Lenin** planlarının çoğunu Londra'nın sakın ortamında hazırladı.
- Fransız Devrimi sırasında kellelerini gilyotinden kurtaran Fransız aristokratları kapağı Londra'ya attı.
- Nijerya'nın son diktatörü **Sani Abaca**, halkından soyduğu milyarlarca doları Londra'daki bankalarda istifledi.
- Geçen yıl Ruanda'da ortaya çıkan soykırımın çete başları, toplu cinayetleri Londra'dan yönettiler.
- Dünyayı kana bulama amacıyla cihat ilan etmiş olan bir grup fanatik İslamcı, bugün Londra'nın kuzeyindeki bir camide üstlenmiş durumdadır.
- Rusya'daki özelleştirme sırasında devleti soyup soğana çevirerek dolar milyarderi olan günümüz Rusya'sının en azılı iki oligarkı, **Berezovski** ve **Gusinski**, Rusya'dan kaçıp Londra'ya sığındılar. Londra'nın en pahalı semtinde, şato gibi köşklere yaşıyorlar.
- Türkiye'de banka soyarak büyük vurgun vuran **Sabah** gazetesinin sahibi **Dinç Bilgin** ve onun sağ kolu **Zafer Mutlunun** da Londra'da köşklere var.
- 1967 yılında askeri darbeye tahtını ve tacını kaybeden Yunan Kralı **Konstantin** de otuz yıldır Londra'da.
- Pakistan halkının milyarlarca dolarını çalan devlet adamları ve yüksek bürokratlar da kapağı Londra'ya atmışlar. Şu andaki devlet başkanı **General Pervez Müşerref**. Londra'nın bu soygunculara yataklık yapmasından şikayetçi.
- Dünya eroin kaçakçılığının en büyük mafya babalarından olduğu yazılıp çizilen beş **Türk Mafya Babası** da Londra'da konuşlanmış durumda.
- Afrika'daki iki Amerikan büyükelçiliğinin bombalanması başta olmak üzere, dünyanın çeşitli yerlerindeki büyük çaplı terörist olayların planlayıcısı olarak gösterilen **Usame Bin Ladin**in Londra'da çok sayıda paravan şirketler kurduğunu ve bu şirketler aracılığıyla büyük paralar topladığı iddia edilmekte.
- Sarıyer Belediye Başkanı iken trilyonlarca lirayı hortumlayan **Gülay Aslıtürk** ve kendisi gibi vurguncu olan kocası da Türkiye'den kaçıp kapağı Londra'ya atmışlar. Londra'da evleri, işyerleri var. işleri tıklarında.
- Londra, yasal ve yasadışı silah tüccarları için de önemli bir dünya merkezi. Sözde ambargo konulmuş Afrika ve Arap ülkelerine silah sevkiyatları, Londra'dan yönetiliyor.
- Baskıya uğradıklarını iddia ederek Türkiye'den ve Irak'tan kaçak Kürtler de Londra'da siyasi sığınmacı olarak kabul görmüşler. Ekmek elden, su gölden yaşayıp gidiyorlar.
- Sri Lanka'da isyan eden subaylarla ilişkisi olan terörist örgütü Tamil Elam'ın doğu Londra'da resmen büroları bulunmaktadır.

204 YAZILAR

• İnan, Yemen ve Suudi Arabistan'dan kaçımayı başaran terörist gruplar da Londra'da ellerini kollarını rahatça sallayıp geçiyorlar.

• Kasım 1997'de Mısır'da fanatik bir İslamcı grup turistik bir yöre olan Luxor'da turistlere ateş açıp çok sayıda yabancıyı öldürdüler. İşte bu teröristler, bir yolunu bulup Mısır'dan kaçarak Londra'ya sığındılar. Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, "**Elleri kanlı bu teröristlere İngilizler nasıl oluyor da siyasi sığınma hakkı tanıyor, anlayamıyorum!**" diyerek öfkesini ve hayretini dile getiriyordu.

Oysa anlaşılamayacak hiçbir şey yok!

İngilizler, eğer bir çıkarları varsa teröriste de, soyguncuya da, hırsıza da kucak açar! Onların insan hakları savunuculuğu ise işin cilasıdır!

Yeni İleri, Antalya, 01.12.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

YURT DIŞI YATIRIMLARINA SEVİNELİM Mİ?

Bir Türk sporcusu, bir Türk spor takımı yurt dışında bir başarı kazandığında, haklı olarak seviniyor, göklere uçuyoruz.

Bir Türk bilim adamı yurt dışında uluslararası bir başarıya imza attığında, haklı olarak gururlanıyor, coşuyoruz.

Peki, bir Türk iş adamı. Türkiye'de kazandığı paralarla yurt dışında fabrikalar kurduğunda, yatırımlar yaptığında yine sevinip alkışlamamız gerekiyor mu?

- **Toprak Holding'in sahibi Halis Toprak, 100 milyon dolar** (bugünkü parayla 50 trilyon Türk Lirası) harcayarak **İngiltere**'de bir seramik fabrikası kurdu. Fabrikada yer karosu, banyo tesisatı üretilecek. Fabrikada İngiliz işçiler çalışacak, kazanılan paranın vergisi İngiltere'nin kasasına girecek. Net kazancın ne kadarı Türkiye'ye transfer edilebilecek, belli değil. İngiliz gazeteleri ve kamuoyu. Halis Toprak'ı yaptığı bu yatırımdan dolayı övüyor, alkışlıyor.

Peki. bizlerin de Halis Toprak'ı kutlaması gerekiyor mu?

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde doğan Halis Toprak, milyonlarca işsiz bulunan Anadolu'yu bırakıp İngiltere'de yatırım yapıyorsa, bizlere ne yararı var?

Türkiye ekonomisine, Türk halkına bir katkısı bulunmayan bir yatırımı yurt dışında yapan Halis Toprak'ı, sırf Türk olduğu için mi kutlayacağız?

- **Sakıp Sabancı'nın bugün İsviçre'de, İngiltere'de, Mısır'da** fabrikaları var. Sakıp Sabancı, bugünlerde Arjantin ve Brezilya'da da fabrikalar kuruyor. Türkiye'de 10 milyondan fazla işsiz var. Türkiye'de yatırımlar durmuş halde. Devletin ekonomiden elini çekmesini isteyen Özel Sektör yatırım yapmıyor, fabrikalar kurmuyor, faizden, borsadan repodan avanta paralar kazanıyor. Ve kazandığı bu paralarla gidip yabancı ülkelerde fabrikalar kuruyor, üretime dönük yatırımlar yapıyor.

Sakıp Sabancıya sorarsanız, yatırımları neden Türkiye'de değil de **İngiltere, İsviçre, Mısır, Arjantin, Brezilya ve Amerika'da yapıyorsunuz** diye. alacağınız cevap şudur: "**Globalleşiyorum!**". Globalleşme, yani küreselleşmede, yurt çıkarlarının, ulus çıkarlarının değil, kişisel çıkarların önemli olduğunu böylece bir kez daha çok yakından görmüş ve öğrenmiş oluyoruz.

Peki, yurt ve ulus çıkarlarını en önde tutanlar. **Sakıp Sabancı'yı** yurt dışı yatırımlarından dolayı niye alkışlasın?

Sabancı, sanki bizlerle alay edercesine şunları söylüyor:

"Bir gün sen, yabancı bir memlekette gezerken, bir yerde Türk bayrağını göreceksin ve ne güzel fabrika diyeceksin... Mesela Kanada'da. Kim gelmiş yapmış diye sorsunlar ve Sabancı yapmış desinler. Bunları göreceğiz. Zaten var. Manchester'e gidersen var. Bunları çoğaltacağız..."

Türk ekonomisi büyük bir depremin beklentisi içindeyken, bizim holdingciler yurt dışındaki yatırımlarını çoğaltacaklarını söylüyorlar! Bununla övünüyorlar ve bir de bizlerin onlarla gurur duymasını bekliyorlar!.

- Bir başka holding. **Anadolu Grubu, 64 milyon dolar** (bugünkü parayla 32 trilyon Türk Lirası) harcayarak Romanya'da bir bira fabrikası kurdu. Fabrikada. **300 Romanyalı işçi çalışıyor.**

Türkiye'de, Türk'ün sırtından kazandığı trilyonlarca lirayla yurt dışında fabrika kuran, yabancılara iş imkanı yaratan kişileri, sırf Türk oldukları için övecek, kutlayacak mıyız?

- **Güney Afrika**'da bir süre önce kurmuş olduğu Korteks Tekstil Afrika adlı fabrikasına bir yenisini eklemek üzere harekete geçen bir Türk holding şirketi olan **Zorlu Grubu**, Güney Afrika Hükümeti'nin umudu olmuş! Güney Afrika'da işsizlik oranı yüzde 34 olduğu için. Zorluyu el üstünde tutuyorlar.

206 YAZILAR

Zorlu'nun fabrikasında 150 Afrikalı işçi çalışıyor. İkinci fabrikanın kurulmasından sonra bu sayının 500'e ulaşması bekleniyor. Batının sanayileşmiş zengin ülkeleri, yayılmacılığın ve sömürgeciliğin sürecinde, hammaddenin ve emeğin ucuz olduğu fakir ülkelere yatırımlar yaptılar, fabrikalar kurdular.

Peki, Türkiye kendi sanayileşmesini tamamlayıp zengin bir ülke konumuna geldi de, şimdi **Afrika, Romanya** gibi fakir ülkelere yayılmaya başladı, yatırımlarını bu fakir ülkelere kaydırma aşamasına mı geldi?

Türkiye'de halkın yarısı açlık sınırına dayanmışken, üniversite mezunlarının da içinde bulunduğu **10** milyon insan işsiz dolaşırken. Türk iş adamlarının yabancı ülkelere fabrikalar kurup yatırımlar yapmasını nasıl açıklarsınız? **Özelleştirmeyi, Tahkim'i, IMF Reçetelerini** destekleyip Türkiye'de avantadan trilyonlar vuran özel sektörcüler, Anadolu'nun toprağından Türk'ün alın terinden kazandıkları paralarla yurt dışında fabrikalar kurup yatırımlar yaparak Türk halkıyla alay ediyorlar...

Türk halkı, kendisine on paralık faydası olmayan yurt dışıyatırımlarıyla neden gurur duysun, niçin sevinsin?

- Yaklaşık 30 yıldır Amerika'da yaşayan bir Türk iş adamı Kenan Şahin, eğitim gördüğü ve öğretim görevlisi olarak çalıştığı bir **Amerikan** üniversitesine **100 milyon dolar** (bugünün parasıyla 50 trilyon lira) bağışta bulunmuş.

Bizim boyalı basın, bu haberi çarşaf çarşaf vererek, bizlerin sevinmesini, gururlanmasını bekliyor!

15 yıllık eğitimini Türkiye'de. Türk halkının verdiği paralar ve sunduğu imkanlarla yapan Kenan Şahin, eğer **50 trilyonu** Türk üniversitelerine bağışlasaydı, kendisini kutlardık. Eğer o parayı, fakir fakat yetenekli Türk gençlerine burs olarak dağıtacak bir kuruluşa verseydi, sevinir ve mutlu olurduk.

50 trilyonu bir Amerikan Üniversitesine bağışlayan Kenan Şahin'le neden gurur duyacakmışız?

- **Mehmet Türker adlı Ispartalı** bir Türk işçisi, yıllar önce çalışmak üzere İsviçre'ye gider. Orada yirmi yıl kalıp, çalışır, kazanımlarını biriktirir. Yirmi yıl sonra tekrar yurduna döner ve **Isparta'nın Gönen** ilçesinde, bir milyon dolarını (500 milyar lira) harcayarak bir fabrika kurar. Ürettiklerinin bir kısmını yurt içinde satıp, önemli bir bölümünü de ihraç ederek Türkiye'ye döviz kazandırmaya başlar.

İsviçre'de yıllarca çalışıp alnının teriyle kazandığı paraları Türkiye'ye getirip Türkiye'de yatırım yapan **Mehmet Türker**'le mi gurur duyuyorsunuz, yoksa Türkiye'de kazandığı paralarla yabancı ülkelere fabrikalar kuran avantacı holdingcilerle mi?

Yeni İleri, Antalya. 16.11.1999

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gönüllü Devşirmeler, 2002, İstanbul

BORSA VE AT YARIŞLARI

Türkiye'de borsanın ne olup olmadığını anlayabilmek için geliniz ilginç bir yöntem uygulayalım: **At yarışlarıyla karşılaştıralım.**

- At yarışlarında atlar koşar, atlar üzerine bahse girilir. Borsada hisse senetleri yansır, hisse senetleri üzerine bahse girilir.

- At yarışları kısa mesafeli, örneğin 900 metre olabildiği gibi uzun mesafeli, örneğin 2600 metre de olabilir. Borsada hisse senetlerinin üzerine para "**kısa vadeli**" yatırı la bildiği gibi. "**uzun vadeli**" de yatırılabilir.

- At yarışlarıyla ilgili olarak çok sayıda gazete ve dergi yayımlanır, örneğin:

- **Yarış Dünyası. Taraflar. Hipodrom. Fotomac. Günaydın Doludizgin. İstanbul Koşu Bülteni. Güncel Teknik Kosu Bülteni.**

Bu gazete ve dergilerde atlarla, at sahibi ve yetiştiricileriyle yarışlarla ilgili ayrıntılı bilgiler verilir, tahminler yapılır.

Borsa ile de ilgili günlük gazeteler, gazete ekleri ve haftalık dergiler vardır. Örneğin: **Borsamatik. Paramatik. Borsa. Tüyo. Para. Aksiyon. Para Tüyo.**

Bu gazete ve dergilerde de çeşitli hisse senetlerinin durumu ayrıntılarıyla anlatılır, son günlerin kazandıran ve kazandıracığı tahmin edilen hisse senetlerinin adları bildirilir.

At yarışlarına ait özel sözcükler vardır: **Ganyan, plase, eküri. son galop. sprinter. kenter. ters kenter. handicap, ikili bahis, çifte bahis, sıralı üçlü bahis, banko, birinci ayak, aprantis, eşöfe, padok starting box.** At yarışlarıyla ilgisi olmayanlar bu sözcüklerden hiçbir şey anlamazlar!

Borsaya da ait sözcükler ve deyimler vardır: **İndeks, seans, likidite sıkışıklığı, volailite tahminleri, şort döviz pozisyonu, long döviz pozisyonu, parite riski, hedge etme, spekülasyon kağıtlar, tepki alımları, işlem hacmi, kerizleri silkelemek, boğa piyasa, ayı piyasa, psikolojik tepki, içeriden öğrenenler, manipülasyon.** Borsada kumar oynamayanlar bu sözcüklerden ve deyimlerden hiçbir şey anlamazlar!

- At yarışlarında, yarıştan bir gün önce, bazen de yarış başlamadan yarım saat önce "**tüyo**" verilir. Tüyo, çok gizli ve özel şekilde elde edilmiş sözde sağlam bilgidir. Yarısı hangi atın kazanacağını bildirir. Borsada da sürekli tüyolar verilir. Bir şirketin hisse senetlerinin aniden değer kazanacağına dair içeriden bilgi alınmış havası yaratılarak yönlendirme yapılır.

Medyada, at yarısı yorumcu ve tüyoları vardır: Alican Yalaz, Haldun Güneş, Fanatik Nedim Balcı, Abdullah Doğan, Sadi, Harmanbası, Engin Özel,

Medyada, borsa yorumcu ve tüyocuları da vardır: **Prof. Salih Neftçi, Fuat Akman, Prof. Savaş Akat. Mahmut Ergül, Ali Kardüz, Nuri Sevin.** At yarışlarında da borsada da verilen tüyoların çoğu doğru çıkmaz! Bunlara inanıp para yatıranlar ütülür!

- At yarışlarında zaman zaman "**doping**" olur. Yani, verilen özel ilaçlarla ya yarısı kazanma şansı az olan bir atın kazanması sağlanır, ya da yansın kesin favorisinin yarısı kaybetmesine neden olunur. Doping yapanlar yakalanırsa cezalandırılır. Borsada da hisse senetleri üzerinde manipülatif işlem yapanlar, yani üçkâğıtçılar vardır. Bunlar yakalanınca borsada işlem yasağı getirilir.

- At yarışlarında çok büyük paralar kazanma ihtimali az da olsa vardır. Ancak oynayanların çoğu eninde soyulup soğana çevrilirler ve evlerine cep delik cepken delik giderler. Borsada da çok büyük

208 YAZILAR

paralar kazanma ihtimali az da olsa vardır. Ancak, korkunç büyük paraları. Bemie Cornfeld ve Soros gibi uluslararası ünlü kumarbazlar kazanır. Borsada oynayanların çok büyük bir çoğunluğu ise sonunda, elde avuçtakinden de olup dımdızlak ortada kalır.

• At yarışlarında evini barkını satıp perişan olanlara sık sık intihar edenlere arada sırada rastlanır. Borsada da tüm servetini bir anda kaybedip pencereden, damdan, köprüden atlayarak intihar etmiş olanlar yakın tarihin sayfalarında.

• At yarışlarında sürekli para kaybedince çalıştığı iş yerinin kasasını soyan ve sonuçta hapsi boylayanlara çok rastlanır. Borsada da halktan topladığı paraları batıran fon yöneticilerine ve bankerlere, sade vatandaşların sandığından çok rastlanmıştır. 1960'lı yıllarda dünya para piyasasının sihirbazı sayılıp dahi olarak ilan edilen Bernie Cornfeld, milyarlarca doları deve yapınca İsviçre'de hapse çikılmıştı. 1995'de İngilizlerin ünlü bankası Barings'in bir yöneticisi Singapur'da bankanın milyarlarını Japonya borsasında batırınca koskoca banka iflas etmiş, para yöneticisi de kelepçeleri bileklerinde görmüştü.

• At yarışlarında oynanan müşterek bahisler. 2000 yılında Türk ekonomisine 600 trilyon 936 milyar 294 milyon lira katkıda bulunmuştur. Oysa, borsada hisse senetleri alım-satımından doğan kazanç, vergiden muaf tutulmuştur. Yani, borsada para kazananlar devlete beş kuruş vergi vermemektedirler.

• At yarışlarında sadece parasını atlara yatıranlar kazanır veya kaybeder. Bu kişiler ne kadar kaybederse kaybedsin, bundan ülke ekonomisi hiç mi hiç etkilenmez. Bundan söz eden bile olmaz. Oysa, borsada çok büyük kayıplar yaşandığında ülke ekonomisi etkilenir! Borsa ile hiç ilgisi olmayan vatandaş da parasal sıkıntılara düşebilir. Hatta, bazen yüzbinlerce insan işini bile kaybedebilir!

Köy hikâyelerinin ünlü ismi değerli öğretmen **Mahmud Makal** 1950'li yıllarda öğretmen olarak gittiği uzak küçük ve soğuk bir Doğu Anadolu köyünden Bakanlığa telgraf çeker, okulda **tezek** yakarak ısınmaya çalıştıklarını anlatır ve yakacak için çok acele ödenek gönderilmesini ister. Bakanlık, para göndereceğine soru sorar: "**Tezek nedir, kalorisi ne kadardır?**" Parası ve sabrı hızla azalan Makal'ın çektiği telgraf kısa ve özdür: "**Tezek boktur, kalorisi yoktur!**"

Mahmut Makal'ın bu yanıtından esinlenerek söyle diyoruz: Borsa kumardır, dönen dolabı çoktur, ülkemiz ekonomisine yararı yoktur!

Akdeniz Atılım. Antalya. 06.10.1997

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

BUNLAR MI (Avrupa) BİZDEN ÜSTÜN?

Avrupa Birliğinin üyesi, dünyanın en zengin yedi ülkesinden biri ve uygar dünyanın gözbebeği İngiltere, çok kişinin imrendiği bir ülkedir. Özellikle ağız acık Avrupa hayranları tarafından övüle övüle bitirilemeyen İngiltere'deki toplumsal hayatın bazı sarsıcı gerçeklerine kısaca göz atalım:

- Bugün İngiltere'de 400 binden fazla yaşlı insan ya huzur evlerinde ya da kendi fakir konutlarında tek başlarına yaşıyor. Peki, bu yaşlıların çocukları yok mu? Çocukları da var torunları da. Ama bu yaşlılar, çocukları ve torunları tarafından terkedilmişler, yalnız bırakılmışlar. İngiltere'nin 23 bin huzur evinde yaşayıp hayatlarını tamamlamak zorunda kalan bu yaşlılar, öyle sanıldığı gibi yatalak hasta değil. Büyük çoğunluğunun yaşlı olmaktan başka bir eksiği yok

- Bir ay önce İngiltere'de yayımlanan bir araştırma raporu duygu sahibi her insanı sok etti. **Yaşlıların barındığı huzur evlerinde, çok yaygın şekilde cinsel tecavüz varmış!** Son iki yıl içinde, huzur evlerinde yaşamak zorunda kalan 120 yaşlıya cinsel tecavüzde bulunulmuş. Tecavüzcüler, huzur evi yöneticileri. Cinsel tecavüze uğrayanların yüzde 85'i, yetmiş beş yaşından büyük! Cinsel tecavüzdten kurtulan yaşlıların önemli bir bölümü de şiddet olaylarıyla karşılaşmışlar. Sille tokat dayak, bağırıp çağırma, küfür etme, hakaret ve korkutma, gereğinden az veya fazla ilaç içirme. Huzur evlerindeki yaşlıların mal, mülk ve kıymetli eşyalarının sahte belgelerle veya zorla imzalatılmış yasal belgelerle ellerinden alınması da cabası!

- Vicdan sahibi insanlar yukarıdaki raporun sokunu üzerlerinden henüz atamadan, yeni bir haberle daha sarsıldılar. **İngiltere'de konut fiyatları yükselmeye başladığı için çoğu huzurevi sahibi yaşlıları dışarıya atmaya başlamış!** Yaşlıları dışarı atıp evleri yüksek fiyata satmak için! Bu nedenle haftada ortalama 18 huzur evi kapanmakta, içindeki yaşlılar kapıya konulmakta! Zaten huzur evine bırakılırken manevi bir yıkım yasayan yaşlılar, bir de şimdi sokağa atılmanın acısını yaşamaktadırlar. Bir hafta önce açıklanan bir kamuoyu yoklaması sonuçları İngiliz toplumunun başka yönlerini de ortaya koydu:

- İngiltere'de yılda ortalama 130 bin çocuk evlerinden kaçıyor! Başlıca kaçış nedenleri, evde hiç söz hakkı sahibi olmamaları, ana-babalarıyla sürekli geçimsizlik, okulda itilip kakılma ve aile içi cinsel tecavüz. Evden kaçan çocukların büyük çoğunluğu 13-16 yaş grubunda ve kaçanların çoğunu kız çocukları oluşturuyor. Sanılanın tam tersine, kaçış nedenlerinin basında fakirlik gelmiyor. Zengin evlerden kaçanların sayısı hayli kabarık. Kaçan kız çocuklarının önemli bir bölümü. Üvey baba tarafından cinsel tecavüze uğramış. Bir daha evlerine dönmeyen bu küçük çocuklar, sokaklarda uyuşturucu kullanmaya ve fahişeliğe alışıyorlar.

- 18-24 yaş grubunda, her 5 kişiden biri uyuşturucu kullanmış. Yetişkinlerin yüzde 12'si, hayatının bir döneminde, eroin ve kokain gibi en sert uyuşturuculardan kullanmış.

- İngiltere'de her 10 yetişkinden biri marketlerden mal çalmış ama yakalanmamış. Yani yetişkinlerin yüzde 10'u yakalanmamış hırsız!

- Yetişkinlerin yüzde 5'i, yalan beyanda bulunarak devletten yardım almış, vergi kaçaklığı yapmış, sigorta şirketlerini dolandırmış.

Bir ülkenin ekonomik yönden zengin olması başkadır, örnek bir toplum olarak düşünülmesi ise çok daha başkadır.

Banka hortumlayan gazetenin köşe yazarı **Çetin Altan. Türk ulusuna aşığılık duygusu aşılayabilmek amacıyla, hemen her yazısında. İngiltere'nin 150 basamak altındayız. Yunanistan'ın bile 65 basamak altındayız, der durur.** Sizlere soruyorum, yukarıda kısa bir portresini çizdiğim İngiltere bizden 150 değil, bin beş yüz basamak yukarıda olsa ne yazar?

Yunanistan'ın başkenti Atina'da. Yunanlılar her gördüğü Çingene'yi sokak ortasında sille tokat dövmekte, arabalarını taslamakta. Yunanlılar, basta Çingeneler olmak üzere diğer azınlıklara köpek muamelesi yapmakta. Yunanistan'ın kara yobaz papazları, gece gündüz Türklere ve Müslümanlara kin kusmakta, yeni yetişen kuşağa okullarda.

210 YAZILAR

Türlere karşı nefret aşılarnakta. Şimdi sizlere soruyorum, böyle bir Yunanistan bizden 65 basamak değil bin altmış beş basamak yukarıda sayılsa, ne önemi var?

Avrupa toplumlarını abartılı olarak öven, kusurlu yanlarından hiç söz etmeyen Çetin Altan gibi sözde aydın yazarların yazdıklarına ve söylediklerine hiç kulak asmayın.

Ekonomik bağımsızlığını yeniden elde ettikten sonra, Türk halkının başka toplumlardan tek bir basamak bile aşağıda kalması söz konusu olmayacaktır.

Yeni İleri. Antalya. 03.04.2001

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

ÇİLELİ İNSANLAR ÇİNGENELER

Dünyanın en çok çile çekmiş insanları herhalde Çingenerlerdir. Bugün dünyanın dört bir yanına dağılmış 12 milyondan fazla Çingene yaşamaktadır. Tam sayıları bilinmemektedir. Çünkü yaşadıkları ülkelerde yapılan sayımlarda, insan yerine konulup sayılmamaktadırlar. Tarihçilerin ve dil bilimcilerin kesin olarak bildirdiklerine göre. **Çingenerlerin ana yurdu Hindistan'dır.** Yaklaşık bin yıl önce ana yurtlarından göç etmişlerdir. Çingenerlerin ana yurtları Hindistan'dan niçin göç ettikleri kesin olarak bilinmemektedir.

Çingenerlerin dili. Sanskrit diliyle akraba olan "**Romanes**" dilidir. Bu nedenle. Çingenerlere "**Roman**"da denilmektedir. Sürekli göçebe hayatı yaşadıklarından. Çingenerlerin dilinde, konakladıkları yörelerin dillerinden çok sayıda sözcükler bulunmaktadır.

Dünya tarihinde Çingenerlere en büyük eziyeti ve işkenceyi Avrupalılar uygulamıştır. Esmer tenli ve farklı dilli olan Çingenerleri. Avrupalılar hep yabancı gözüyle görmüşlerdir. Bu kadarla da kalmamış, her türlü bela ve uğursuzluğun onlardan geldiğini varsaymışlardır. Avrupalıların gözünde asırlarca, veba ve kolera gibi bulaşıcı hastalıkların kaynağı Çingenerler olmuştur! Çocuk hırsızlığı yapan ve insan eti yiyenler. Çingenerlerdir! Her türlü ahlaksızlığın kaynağı onlardır! Hatta bir zamanlar. Çingenerlerin Avrupa'da Türkler ve Tatarlar adına casusluk yaptıkları bile iddia edilmiştir!

Avrupa Kilisesi ve Avrupa Krallıkları, Çingenerleri asırlar boyunca hep aynı sloganlarla suçlayıp durmuşlardır: Çingenerler dinden çıkmış, büyücülük yapan, insanları dolandıran ve hırsızlık yapan yaratıklardır! Oysa gerçeğin bu suçlamalarla hiçbir ilgisi yoktur. Çingenerler, yaşadıkları her yerde, her zaman ekmeklerini tasta çıkarırcasına çalışan, üstüne üstlük müzik yaparak çevrelerine sevgi yayan insanlar olmuşlardır. **Çingenerlere karşı tarihin en vahşi ve en kanlı soykırımlarını uygulayanlar. Almanlar olmuştur. Hitler Almanya'sında 1938-1942 yılları arasında Nazi denilen faşistler yalnız Yahudi soykırımı yapmakla kalmamışlardır. Çingenerler de tıpkı Yahudiler gibi toplu halde gaz odalarında öldürülmüşlerdir.** Ama nedense. Yahudi soykırımı tüm korkunç boyutlarıyla tüm dünyaya çok iyi duyurulduğu halde. Çingene soykırımından 1980 yılına kadar tek söz eden çıkmamıştır! Yapılan tahminlere göre. Faşist Almanya'da **500 bin Çingene öldürülmüştür!**

Yahudi soykırımına ait bugüne kadar yüzlerce kitap yazılmış, onlarca sinema filmi yapılmış oldukları halde. Çingene soykırımına ait bugüne kadar, topu topu iki kitap yazılmıştır!

Yüzyıllarca dünyanın dört bir yanına dağılmış Yahudiler en sonunda 1949 yılında İsrail adı altında hem bir yurda hem de bir devlete sahip olmuşlar, ama onlar gibi dünyanın dört bir yanına dağılıp vahşi bir kıyımdan geçirilen Çingenerlerin ise bugüne kadar ne bir yurdu ne de bir devleti olmuştur.

Nazi Almanya'sında faşistler tarafından öldürülen ve esir kamplarında işkence gören Yahudilerin yakınlarına, son iki yılda, milyarlarca dolar tazminat ödendi. Ama, aynı dönemde öldürülen ve işkence gören Çingenerlerin yakınlarına da tazminat ödemek Avrupalıların aklına bile gelmedi!

Çingenerlere karşı tarihin en korkunç ve en kanlı soykırımını Almanlar uygulamışlardır. Peki, diğer Avrupa ülkeleri nasıl davranmışlardır? İşte, bu konuda. Avrupa ülkelerinin sicili:

- 18 Eylül 1947de. Alman işgalindeki *Avusturya*, tüm Çingenerlerin öldürülüp yok edilmesini kararlaştırdı. 1943 yılında birkaç hafta içinde yaklaşık 10 bin Çingenenin uğursuz Auschwitz Esir Kampına gönderilmiş olduğu biliniyor.
- İkinci Dünya Savaşı sırasında *Litvanya ve Estonya*'daki tüm Çingenerler öldürülmüştür.
- 1942'de *Latviya*'da toplam Çingenerlerin üçte biri, yani yaklaşık 2 bin kişi, faşistler tarafından öldürülmüştür.

212 YAZILAR

- *Çek ve Slovak* faşistlerin de en az 3 bin Çingene'yi öldürdükleri bilinmektedir.
- Mayıs 1944'den sonra. *Macaristan'dan* 31 bin Çingene ülke dışına sürülmüş, sonraki yıllarda bunların sadece 3 bini geri dönmüştür.
- *Romanya'da* faşist hükümet. İkinci Dünya Savaşı sırasında 36 bin Çingene'yi öldürmüştür.
- Yine İkinci Dünya Savaşı yıllarında. *Polonya'da* yaklaşık 4 bin Çingene kursuna dizilerek öldürülmüş, binlercesi de gaz odalarının bulunduğu esir kamplarına gönderilmiştir. 1944 yılında. Polonya'da gecekondularda yaşayan 35 bin Çingenenin tümü yok edilmiştir.
- *Sovyetler Birliğinde* öldürülen Çingenelerin sayısının yaklaşık 30 bin olduğu tahmin edilmektedir.
- *Fransa'da*. 1938-42 yıllarında. 30 bin Çingene sürgün edildi ve 18 bine yakın Çingene esir kamplarında öldürüldü.
- İkinci Dünya Savaşından önce faşist *İtalya*. Çingeneleri Adriyatik adalarına ve Sardinya adasına sürmüştü. 1943'de Almanların Kuzey İtalyayı işgal etmesiyle Çingene kıyımı başladı. Yaklaşık bin Çingene öldürüldü. Ancak, hem İtalyan yetkililer hem de İtalyan halkı Çingeneleri korudular, çeşitli yollarla onları sakladılar ve büyük bir kıyımı önlediler.
- İkinci Dünya Savaşı yıllarında. *Danimarka ve Finlandiya'da* yaşayan Çingenelere dokunulmadı. Zira bu ülkelerin hükümetleri faşistlerle işbirliği yapmayı reddettiler.
- ***Makedonya ve Kosova'da* Arnavutların yaşadığı bölgelerde Müslüman liderlerin karşı koyması sonucu Müslüman Çingeneler toplu kıyımdan kurtuldu.**

Peki, Avrupalıların bugün Çingenelere karşı tavrı nasıl?

Bugün Yunanistan'da, Çingenelerin süpermarketlere ve eczanelere girmesi yasak! Çingenelerin çocukları okula gitmeye korkuyor. Çingenelerin sokak ortasında çevirilip dövülmesi, arabalarının yakılması. Yunanistan'da olağan olaylardan sayılıyor. Daha iki ay önce, Üsküp'te beş Çingenenin evleri yakıldı. Avrupa ülkelerinin birçoğunda bugün hâlâ Çingeneler dışlanıyor, horlanıyor, baskı altında tutuluyor.

İşte bize her fırsatta insan haklarından dem vuran Avrupalıların Çingenelere karşı tutumu böyle!

Bu kısa araştırma yazımın sonunda, ağız açık Avrupa budalalarının önüne, tartışılması imkânsız bir gerçeği seriyorum: Dünyada yüzyıllarca, gittikleri her yerde dışlanan, horlanan, baskı altında tutulan, eziyet edilen ve korkunç soykırımlara uğrayan iki halk topluluğuna. Yahudilere ve Çingenelere kucak açan millet. Türk Milleti olmuştur! **Faşist, işkenceci Avrupalının elinden kurtulup kaçan Yahudiler ve Çingeneler. Türklerin yanında güvenliğe ve huzura kavuşmuşlardır. Fazla söze hiç gerek yok. Yaşlı tarih, bu gerçeğin tanığıdır.**

Yeni İleri. Antalya. 11.08.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

ÇOCUKLARIMIZA HANGİ DEMOKRASİYİ ÖĞRETECEĞİZ

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer. 2000-2001 Eğitim-Öğretim Yılı'nın açılışı ve İlköğretim Haftası ile ilgili olarak 10 Eylül 2000'de şu mesajı yayınlamıştı:

Yurttaşlığın en önemli sınavının verildiği ilköğretimde, çocuklarımıza her şeyden önce bir hayat biçimi olarak demokrasiyi öğretmeli ve özümsemelerini sağlamalıyız."

Kendimizi bir an için bu mesajı alan ilköğretim öğretmenlerinden birinin yerine koyalım, öğrencilerimize, her şeyden önce demokrasiyi öğreteceğiz. Peki, bu ise nereden başlayacağız? Cumhurbaşkanı mesajında, dünyada sanki tek tip demokrasi varmış gibi bir izlenim yaratmaktadır. **Oysa, dünyada tek bir tip demokrasi yok ki!** Dünyada ne kadar demokratik ülke varsa, o kadar da farklı demokrasiler bulunmaktadır. Çocuklarımıza bunlardan hangisini örnek alıp öğreteceğiz? İşimiz gerçekten zordur! Zira, önümüzde çok farklı seçenekler bulunmaktadır. Bunlara çok kısa göz atıp içlerinden birini nasıl tercih edeceğimizi araştıralım. Şimdilerde gündemde Avrupa Birliği olduğu için önce Avrupa Birliği'ne üye olan ülkelerden başlayalım:

• İNGİLTERE

Demokrasinin Beşiği kabul edilen İngiltere'de devletin şekli. "**Parlamentar Krallık**"tır.

Devletin başında ya Kral ya da Kraliçe bulunur. İngiltere'de egemenlik hakkı halkın değil. Kralındır. Bugün İngiliz hükümetine "**Kraliçenin Hükümeti**" denilir. Başbakanı atayan Kral veya Kraliçedir. Bugün İngiltere devletinin başında, Kraliçe Elizabeth bulunmaktadır. Eğer, Kraliçenin sadece bir süs olduğunu sanırsanız yanılırsınız. Örneğin, Kral veya Kraliçenin başbakan ataması salt bir formalite değildir. 1923-1963 yılları arasında, tam dört kez. **İngiltere Kralı, beklenen parti liderini değil, parlamentodan kendi tercih ettiği bir kişiyi başbakan olarak atamıştır!** İngiltere'nin yazılı bir anayasası yoktur! Geleneklere, göreneklere, sivil hukuka ve yasalara göre hükümet ülkeyi yönetir. Yasama gücü, iki meclis tarafından kullanılır: Halk Meclisi ve Lordlar Meclisi. Bunlardan Halk Meclisi, halkın doğrudan oylarıyla seçilmiş 659 milletvekilinden oluşuyor. Lordlar Meclisi ise seçilmişlerin değil, soyluların meclisidir. Lordlar Meclisinin. Halk Meclisi tarafından yapılan yasaları değiştirme, geciktirme ve engelleme yetkileri vardır. 1974-1979 yılları arasında Lordlar Meclisi, tam 362 yasa önerisini reddetmiştir. İngiltere devletinin resmi dini vardır. İngiltere devletinin resmi dini, İngiliz Kilisesi tarafından temsil edilir. İngiltere Kraliçesi, İngiltere Kilisesinin de başıdır!

• BELÇİKA

Devletin şekli. "**Parlamentar Krallık**". Devletin başında Kral var. Ülke, üç toplumlu üç bölgeye ayrılmıştır. Bu üç bölgenin dilleri ayrı, bayrakları ayrı, hatta ulusal marşları da ayrı! Yasama yetkisini kullanan iki meclis var: **Temsilciler Meclisi ve Senato**. Temsilciler Meclisi, halkın doğrudan oylarıyla seçilen 150 üyeden oluşuyor. Senatonun ise toplam 71 üyesi bulunmakta. Bunun 40'ını halk seçiyor. 10'unu seçilen senatörler alıyor. 21'i de dilleri ayrı üç toplum tarafından atanıyor. Kralın çocukları. Senatonun doğal üyeleri.

• İSVEÇ

214 YAZILAR

Devletin şekli, "**Parlamenteer Krallık**".

Devletin başında kral var. Pek öyle göstermelik kral değil, yetkileri çok: Başbakanı atıyor, istediği zaman bakanlar kuruluna başkanlık ediyor, her yıl meclisi acıyor, meclis tarafından seçilen Dışişleri Komisyonuna başkanlık ediyor, yabancı ülke elçilerini kabul ediyor. İsveç ordularının başkumandanı unvanını taşıyor. Krallık, babadan en büyük çocuğa geçiyor. Kral yurtdışına çıktığında, yetkileri kral sülalesinden biri tarafından kullanılıyor. Kralın yetkilerini değiştirebilmek için anayasa değişikliği gerekiyor. Bunun için de meclisin bu doğrultuda iki kez karar alması ve bu iki karar arasında parlamentonun bir kez seçimlerle yenilenmesi gerekiyor. Yasama yetkisi, dört yılda bir halkın doğrudan oylarıyla seçilen 349 üyeli Meclis tarafından kullanılıyor. Yürütme erki başbakanın başkanlığındaki hükümetin elinde bulunuyor. İsveç devletinin resmi dini var. Protestan Luter Kilisesi, devletin resmi dininin kurumudur.

• **HOLLANDA**

Devletin şekli. "Parlamenteer Krallık". Yani hem Kral var, hem de parlamento.

Halihazırda devletin basında. Kraliçe bulunmaktadır. Hollanda Kral-Kraliçenin, diğer Avrupa Kral-Kraliçelerinden önemli bir farkı var: Hollanda'da. Kral-Kraliçe, hükümetin içinde yer almaktadır! Anayasaya göre başbakan ve bakanlar parlamentoya karşı sorumlular. Oysa Kral-Kraliçenin öyle bir sorumlulukları yok! Su anda devletin basında bulunan Kraliçe Beatriks göstermelik bir figür değil! Her yıl meclisin açılış konuşmasını yapıyor, o yıl çıkmasını arzu ettiği yasaların dökümünü veriyor. Secimler sonrası oluşacak hükümeti atıyor. Bir koalisyon hükümeti kurulması zorunlu olduğunda, parti liderleri ile görüşmeleri Kraliçe yapıyor ve sonra başbakanı atıyor. 15 bakanlı hükümetin üyeleri. Kraliçe tarafından tek tek göreve getiriliyor. Hollanda Kraliçesi Beatriks'in özel serveti yaklaşık 3 milyar dolar. Bu serveti ile dünyanın en zengin kadınları arasında yer alıyor. Hollanda'da iki meclis bulunmaktadır. 150 üyesi, dört yılda bir doğrudan halk tarafından seçilen Halk Meclisi ve 75 üyesi yerel konseyler tarafından seçilen. Yüksek Meclis.

• **DANİMARKA**

Devletin şekli. "Parlamenteer Krallık". Yani hem parlamento var, hem de Kral.

Devletin başında, Kral var. Parlamentonun 179 milletvekili, dört yılda bir doğrudan halkın oylarıyla seçiliyor. Yasama yetkisini. Kral ile Meclis birlikte kullanıyorlar. Protestan Luterizm devletin resmi dini. Halkın büyük çoğunluğu, bu dine bağlı.

• **İSPANYA**

Devletin şekli, "Parlamenteer Krallık" Devletin basında Kral var. Başbakan ve bakanlar. Kral tarafından görevlendiriliyor. İki meclis bulunmakta. 350 üyesi doğrudan halkın oylarıyla seçilen Halk Meclisi ve 208 üyesi halkın oylarıyla seçilen. 51 üyesi ise atama yoluyla belirlenen 259 üyeli Senato.

• **LÜKSEMBURG**

Devletin şekli. "Parlamenteer Krallık." Büyük Dük adı verilen Kral, devletin başı.

60 üyesi, beş yılda bir doğrudan halk tarafından seçilen bir Parlamento bulunmaktadır. Kral, anayasal olarak, icranın da başı. Ancak, bu yetkisini hükümete kullandırtıyor.

Buraya kadar. 15 üyeli Avrupa Birliğinin 7 üyesine kısaca göz atmış olduk. Hepsinin de basında Kral veya Kraliçe bulunan bu yedi demokratik ülkeden hangisini öğrencilerimize örnek olarak gösterelim? Kral ve Demokrasi kavramlarının yan yana bulunabileceğini öğrencilerimize nasıl açıklayacağız?

Yeni İleri. Antalya. 06.10.2000

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

KIYI BANKACILIĞI

Zenginler yalnız, Türkiye'de değil, Amerika'da da, İngiltere'de de, Almanya'da da, Fransa'da da, İtalya'da da severek, isteyerek, gönül rızasıyla vergi vermezler. Büyük iş sahipleri, yani kapitalistler, mümkün olan en az vergiyi vermek için kafa yorar, çeşitli yollar ve yöntemler ararlar. Ve bulurlar.

Zenginler, Amerika ve Avrupa'da vergi verme konusunda iki ayrı tanımda bulunurlar:

• **VERGİ KAÇIRMAK**

• **VERGİDEN KAÇINMAK**

Amerika'da da, Avrupa'da da vergi kaçırarak, çok ağır bir suçtur. Hiç kimse, hiçbir nedenle vergi kaçırmayı hoş görmez.

Ancak, kapitalistler diyor ki, her ne kadar vergi kaçırarak suçsa da, vergiden kaçınmak suç değildir. Yani, bir kişi kazancını, servetini vergi ağına sokmamak için elinden geleni yapma hakkına sahiptir.

Amerika'da ve Avrupa'da, vergiden kaçınmak yasal, yani suç değildir. Peki, vergi vermektense nasıl kaçınacaksınız? Kapitalistler için vergi vermektense kaçınmanın binbir tane yolu vardır. Bu yollardan günümüzde en iyisi, en etkili "kiyi bankacılığı" dır.

Bir ülkenin deniz kıyısında veya bir ülkeye ait küçük bir adada kurulu bankaya, kıyı bankası deniliyor. Kıyı bankasının diğer bankalardan farkı şu: Bu bankalara yatırılan paralardan hiç vergi alınmıyor. Bir kişi veya bir şirket, ülkesinde vergi vermektense kaçınıyorsa, servetini, kazançlarını bir kıyı bankasında istif ediyor. Yalnız vergi vermemekle kalmıyor. Parayı nereden buldu, nasıl kazandı diye soran da olmuyor. Yani, tam bir cennet. Bu nedenle, kıyı bankalarına "vergi cenneti" deniliyor! Şimdi şu kıyı bankalarının bulunduğu yerlere ve çalışma yöntemlerine kısaca göz atalım:

• İngiltere, bir adadır. İngiltere ile Fransa arasındaki denize, kanal gibi dar bir deniz olduğu için İngiliz Kanalı denilir. Bu kanalda, İngiltere'ye ait su küçük adacıklar bulunur: **Jersey, Guernsey ve Sark**. Bu adacıklara, **Kanal Adaları** denilir. İşte bu adalar, dünyada kıyı bankacılığının önemli merkezlerinden biri olup, vergi cennetidir.

• Bir de, İngiltere ile İrlanda arasındaki İrlanda Denizinde **İsle of Man** adlı küçük bir ada vardır. Bu ada da kıyı bankalarının bulunduğu bir vergi cennetidir.

• İşte, bu kıyı bankalarının ayrıcalıkları:

• Bu bankalara yatırılan paralardan hiçbir vergi alınmaz.

• Bu bankalara para yatıranlara kimsin, nesen, necisin gibi sorular sorulmaz.

• Hiçbir yabancı ülkenin resmi makamlarına, bu bankaların müşterileri ile ilgili bilgi verilmez. Müşterilerle ilgili vergi kaçakçılığı, sahtekârlık, dolandırıcılık gibi ciddi suçlamalar ve soruşturmalar olsa bile, bu adalardaki kıyı bankalarından bir gram haber dışarı sızmaz.

• Bu adalarda, toplam yaklaşık 10 bin şirket bulunmaktadır. Bu şirketler hiçbir denetimden geçirilmez. Bu şirketlerin kurucu ve sahipleri hep gizli tutulur.

• Kıyı bankalarının bulunduğu adaların yerli halkı, vergiden kaçınmak için kurulmuş binlerce şirkette göstermelik olarak "kurucu" ve "genel müdür" görevini üstlenirler. Göstermelik bu görevler için bol miktarda para alırlar.

• Kıyı bankalarının bulunduğu adaların yerlileri. İngiltere'deki İngilizlerden yılda ortalama en az yüzde 25 fazla para kazanırlar. Bu adalardaki yerlilerin yıllık ortalama kazancı yaklaşık **25 bin dolardır**.

• Bu adalarda, aynı kişinin **2400 şirketin** birden yönetim kurulu üyesi olduğu tesbit edilmiştir.

• İngiltere İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan rapora göre. İngiltere'nin vergi cenneti kıyı bankalarında saklanan paranın miktarı, yaklaşık *350-700 milyar dolar*.

• Amerika'nın batı kıyısına yakın, haritalarda zar zor bulabileceğiniz küçük bir ada var. **Adı, *Montserrat***. Eski bir İngiliz dominyonu. Toplam nüfusu 10 bin. Bu adada, isteyen herkes gelip bir banka kurabiliyor. Banka kurmak isteyenlere hiçbir soru sorulmadığını görenler kısa sürede burada toplam 350 banka kurmuş. Uyuşturucu ve silah kaçakçıları, kara-para aklayıcılar dünyanın dört bir yanından koşup buraya gelmiş ve bir kıyı bankası kurmuş.

• Gangsterlerin artık banka soymasına gerek yok. O eskidendi. Şimdi gangsterler banka satın alıyor, kıyı bankası kuruyor.

• Montserrat'taki 350 banka, aslında, "***tabela bankası***" Kara para aklamak, vergiden kaçınmak için birer adres.

• Küba'nın güneyindeki ***Grand Cayman*** adlı küçük bir ada var. Bu küçük adanın başkenti. 27500 nüfuslu ***Georgetown***. Burada da. toplam kapitali 400 milyar dolar bulan tam 550 *banka* var. Yani. her 50 kişiye bir banka düşüyor! Bu bankaların çok büyük bir çoğunluğu da "***tabela bankası***" Yani bir ev bir adres, kapıda bankanın adı yazılı bir pirinç levha. İçeride ne kasa var, ne para ne de kasiyer! Her şeyi kağıt üzerinde gerçekleştiren tek bir sekreter! Yani, para giriş-çıkışları hep kağıt üzerinde.

Dünyada, kıyı bankalarında saklanan toplam paranın *6 trilyon dolar* olduğu tahmin ediliyor. Yani. dünyanın en zengin kişilerinin toplam servetlerinin ***ÜÇTE BİRİ***. kıyı bankalarında yatıyor. Tek bir kuruş vergi vermeden. Özellikle 1980 den sonra, yani küreselleşmenin sonucu olarak, vergiden kaçınmak müthiş bir oranda artmıştır. Zenginler artık hiç vergi vermek istemiyorlar. Bu eğilimin giderek yoğunlaşacağı görülmektedir. Özellikle bilgisayarda ***İNTERNET*** aracılığıyla ticaret yaygınlaştıkça, devletlerin aldığı KDV vergileri de giderek azalacaktır. Kamu hizmetleri için gerekli kaynaklar, yalnız emekçilerin (işçiler, memurlar, köylüler, küçük esnaf) sırtından çıkarılacaktır.

Çünkü emekçiler "***vergiden kaçınma***" fırsatına sahip değillerdir. Onların kıyı bankaları da yoktur, o tür bankalarda paraları da!

Gazete 07. Antalya. 23.10.1998

Kaynak:

Bkz: Yılmaz DİKBAŞ, Gaflet, Dalalet, Hıyanet, 2003, İstanbul

KÂBE'YE BİR SALDIRI TEHDİDİ OLABİLİR Mİ?

“Müslümanların her zaman Allah Teâlâ'ya güveni sonsuzdur. Ancak birileri emellerini tesis için kaosu severler. Bu nedenle 2005 yılında yazılmış olan “Kabe'nin İşgali”³¹ ve Av. Yaşar Metahanoğlu'nun yazdığı şiir kitabındaki alıntılar okumanızı ve daha dikkatli, temkinli olmanın ne kadar gerekli olduğunu düşünüyorum. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bahsettiği Etiyopyalının kime işaret edebileceği hakkında bir daha düşünmenin gerekli olduğu hatırlatıyorum. Allah Teâlâ Ebâbil kuşlarını gönderir. Fakat Ebabiller Hz. Abdulmuttalip'ler için iner, bizim için inerler mi acaba?”

1- ABD'DEN KÂBE'YE BİR SALDIRI TEHDİDİ VE OLASILIKLAR

Zamanımızda şimdiye El Kaide gibi örgütler kadar hiç bir zaman Mescid-i Haramı işgal edeceklerine dair bir sinyal vermedi. Ancak Kâbe'ye yönelik somut bir tehdit bir başka yerden, Amerika Birleşik Devletlerinden geldi. **14 Temmuz 2005** tarihinde Florida'da yayın yapan bir radyodaki **Pat Campbell Radio Show** programına konuk olan **Cumhuriyetçi Parti Colorado milletvekili Tom Tancredo**, El-Kaide teröristlerinin Amerika'ya muhtemel saldırısından önce ABD'nin Kabe'yi nüklüer silahlarla vurması gerektiğini söyledi. Radyo programının sunucusu Campbell'in "**ABD'ye pis bir bombayla saldırmak için teröristlerin fırsat kolladıkları**" şeklindeki ifadesine yanıt veren Tancredo, "**önce davranılarak Mekke'ye düzenlenecek bir saldırının, ABD'yi vurmayı planlayan teröristler için iki defa düşünmelerine yol açacak yeterli bir tehdit oluşturacağını**" savunuyordu.³²

Tom Tancredo sıradan bir milletvekili değildi. Başkan Reagan'dan itibaren Cumhuriyetçilerin gözde politikacıları arasında yer almıştı. Evanjelist eğilimleri güçlü Presbiteryen³³ bir Protestan olan Tancredo, bir İtalyan göçmeninin torunuydu. Öğretmenlik yaptığı sırada politikaya atıldı. Partinin yerel organlarında görev yaptıktan sonra ilk defa 1998'de milletvekili seçildi. En son, çok yüksek bir oran olan % 98.1'lik bir seçmen desteğiyle dördüncü defa Kongre üyeliğine seçilen Tancredo, özgeçmişinde kendisini "**Başkan Reagan'ın Amerikan yenilenmesi projesinde bir öncü, ilkeli bir muhafazakar düşünür ve Cumhuriyetçi lider**" olarak tanıtmaktaydı. "**Aklından geçenleri konuşmaktan asla korkmayan birisi**" olduğu söylenen Tancredo, hep "**ben Washington'a koltuk doldurmak için değil, değişiklik yaratmak için gidiyorum**" parolasıyla hareket etti.³⁴ ABD Kongresi'nin uluslararası ilişkiler komitesindeki üyeliği, Tancredo'nun parti içindeki güçlü konumunu göstermekteydi.

Kâbe'yi bombalamak çılgınlığı Tancredo'ya özel bir zihni fantezi miydi? Yoksa, özellikle Amerikalı köktendinci Hıristiyanlar'ın gerçekleşmesini umdukları bir hülya mıydı?

Bu ihtimal, Tancredo'nun demecinden beş yıl önce yayımlanan **KAÇAK / RUNAWAY** adlı bir kurgusal romanda çarpıcı biçimde yer buluyordu.

"**Bir politik entrika ve küresel ısınma romanı**" başlığıyla sunulan kitapta, 2010'lu yıllardaki nüklüer savaş ve küresel ısınma felaketlerini de içeren bir Armageddon senaryosu konu ediliyordu. Romanda, General Maxwell'e Suudi Arabistan'daki tüm askeri tesisleri vurmaları talimatını veren ABD başkan yardımcısı, "**ben şahsen sizden Riyad ve Mekke'yi nüklüerlerle bombalamanızı istiyorum; bu piçlere**

³¹ Mehmet Ali BÜYÜKKARA, Kâbe'nin İşgali, 2005, İstanbul

³² Tancredo'nun söz konusu demetiyle ilgili haberler için 18 ve 19 Temmuz 2005 tarihli yerli ve yabancı basın organlarına bakılabilir.

³³ Presbiteryen : Protestan mezhebinin demokratik kurallara göre kurulmuş bir kolu.

³⁴ Bkz. Tancredo'nun web sitesi, <<http://www.tancredo.org>> (05.09.2005).

kimlerle uğraştıklarını göstermemiz lazım" diyor, özellikle Mekke'nin vurulmasına itiraz eden danışmanlarına, seslerini kesmemeleri halinde tutuklanacakları tehdidini savuruyordu.³⁵ İslamiyet'in çok kutsal mekanlarından olan Kerbelâ'daki Hz. Hüseyin Türbesi ve Necef'deki Hz. Ali Camii önünde çelik miğferleri, sırt çantaları ve ağır otomatik silahlarıyla nöbet bekleyen Amerikan ve İngiliz askerlerini, ya da Mescid-i Aksa kapısında cuma kılmaya gelen müslümanlara üst araması yapan İsrail polisini TV ajanslarında seyreden çoğu müslüman, aynı görüntünün Peygamber Mescidi ve Harem-i Şerif önünde de izlenebileceği kurgusunu mutlaka gözünün önünden geçirdi. **"Böyle bir dehşet senaryosu gerçekleşir mi? Daha önemlisi Allah buna müsaade eder mi?"** sorularını da kendi kendisine sormadan edemedi.

Gözlerini tarihe çevirerek nostaljik duygularla o günün kahramanlarını bugüne getirmek isteyen müslümanların, Frank haçlılarının Kutsal Topraklara saldırısını 12. yüzyılda olağanüstü bir çabayla önleyen Salahattin Eyyübi benzeri bir öndere özlem duydukları muhakkaktı. Ne Salahattin, ne de Kâbe'yi ele geçirmeğe yeltenen Portekiz haçlılarını Kızıldeniz'de durduran Yavuz Sultan Selim, Abdülmuttalip'inkine benzer bir tevekkülle görünür tehdidi karşılamamıştı. Filleriyle Kâbe'yi yıkmaya Mekke'ye gelen Ebrehe'ye Abdülmuttalip'in söylediği **"ben kendi develerimin peşindeyim, Kabe'yi koruyacak Allah'tır; çünkü onun sahibi O'dur"** sözü pek de rasyonel olmayan bir tevekkülün ifadesi olarak görünmekteydi. Hz. Abdülmuttalip bu sözleri belki de çaresizlikten söylemişti. Elinde filleri durduracak kuvveti olsaydı, öyle sanıyoruz ki, kendisinden sonra Salahattin ve Yavuz Selim'in yaptığı gibi bu gücü kullanarak düşmanını durdurmayı teşebbüs edecekti.

Ebabil kuşlarını Allah Teâlâ, geçmişte Ebrehe'nin üzerine gönderdiği bugün de Amerikalılar üzerine gönderir mi?

En azından Türkiye'de bu soruya evet cevabını veren önemli bir kesimin olduğunu, ABD'nin Irak işgaliyle ilgili kaleme alınan bazı yazılardan çıkarmak mümkün. Amerikan uzay mekiği Columbia'nın atmosferde infilak etmesi üzerine duygularını belirten **YENİ ŞAFAK köşe yazarı MEHMET OCAKTAN, "Ebabil Kuşları Bush'u da Vurabilir"** başlıklı yazısında,

"Columbia'daki 7 astronotun böylesine elim bir faciada hayatlarını kaybetmeleri gerçekten yüreğimi yakıyor. Ancak dünyamızı yeni belalara ve felakatlere sürüklemek için 'şeytani planlar' yapan Amerikan yönetimi ve özellikle de Bush'un tepesine bu uzay mekiğinin çakılmasından müthiş bir keyif aldığımı söylemezsem ahdim kalır" demektedir. Ocaktan, **"inanıyorum ki, dünyayı ateşe vermeye hazırlanan Bush'u da bir gün Ebabil kuşları vuracak; biliyorum ve inanıyorum ki, milyonlarca masum bebeğin ve annelerin gözyaşının mutlaka bir bedeli olacak"** temennisiyle yazısını tamamlıyordu.³⁶

Yeni Asya'dan **Mustafa Özcan** ise **"Allah'ın Görünmez Orduları"** başlıklı yazısına başlarken,

"bu savaşla birlikte çok kişi imanlarını tazeleyecek, münafıkların da hükmü kalmayacak, kaybedecekler. Amerikalı yetkililer, öyle bir yanlış yaptılar ki bu yanlış ABD'nin dünya hakimiyetinin sonunu getirecek ... 12 yıllık 'arizi ve geçici devre bununla sona erecek. Zaten bu savaş, ya İslâm dünyasının sonuna giden yolu ya da İsrail'in sonuna doğru giden yolu açacak"

cümleleriyle sanki bir **Armageddon** senaryosuna atıf yapmaktaydı. Irak'daki ABD faaliyetlerinin zaman zaman kum ve yağmur fırtınalarıyla kesintiye uğramasını gündeme getiren Özcan, bu engellerin Ebabil hükmünde olduğunu ileri sürüyordu. **'Çağdaş Ebrehe'** Bush'un Cumhuriyetçi Parti'sinin ambleminin bir fil olması tesadüf değildi ve Allah doğal afetler yoluyla Bush ve ordusunun burnunu sürterek, **'yeni bir Ebabil vakiasını'** bizlere yaşatmış oluyordu.³⁷

³⁵ John A. Topping, Runaioay: A Novel of Political Intrigue anıl Global Warming, s.339.

³⁶ Mehmet Ocaktan, **"Ebabil Kuşları Bush'u da Vurabilir"**, Yeni Şafak: 03 Şubat 2003

³⁷ Mustafa Özcan, **"Allah'ın Görünmez Orduları"**, Yeni Asya: 31 Mart 2003

220 YAZILAR

"**Filler ve Ebabiller**" başlıklı makalesinde ise Mustafa İslamoğlu, Ebrehe'nin Mekke'yi işgal girişimiyle Başkan Bush'un Irak'ı işgali arasında, kendi ifadesiyle 'tevafulu', ve oldukça ilgi çekici benzerlikler kuruyordu. Anlaşılan İslamoğlu, gelmesi beklenen helak edici Ebabillerin Fil Suresi'ndeki gibi ayaklarında taşlarla düşmana saldıracaklarını tam olarak düşünmüyordu. Bu nedenle yazışım, cevabını merak ettiği "**modern Ebrehe'nin sonunu getirecek Ebabiller, ne suretinde, ne zaman ve nerede tecelli edecek?**" sorusunu okuyucularına sorarak noktaliyordu.³⁸

Hadis-i şeriflere bakarak gelecekteki olaylardan haberdar olacaklarına inanan bazı müslümanlar ise, Kâbe'nin yıkımının Amerikan veya İsrail askerleri eliyle ya da nüklüer bombaların marifetiyle gerçekleşeceğine ihtimal vermiyorlardı. Zira Hz. Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem,

"**Kabe'yi Etiyopyalılardan bacakları ince bir adamın tahrip edeceğini**" haber vermişti. Yine peygamber,

"**Kâbe'yi yıkacak olan o ayırık iri ayaklı, güdük kafalı Etiyopyalıyı, Kabe' nin taşlarını birer birer söker halde görür gibiyim**" buyurmuştu.³⁹ Öyleyse Etiyopyalı ortada yoksa şimdilik korkuya mahal de yoktu. (Yazının yazıldığı tarihte yok fakat şimdi ise...)

Tüm bu ihtimaller bir tarafa, Kâbe işgallerinin bilinmeyen tarihi, Kâbe'nin kutsiyetinin şimdiye kadar gayri müslimler tarafından değil bizzat müslümanlar tarafından ihlal edildiğini gözler önüne sermekteydi. Bu mukaddes mabedi, belki de ilahi bir yardımın da katkısıyla, din düşmanlarından korumayı başaran müslümanlar, **malesef kendi içlerinden ona karşı yapılan tecavüzleri önlemede başarısız kalmışlardı**. Kâbe ve Mekke birkaç defa bu şekildeki çirkin saldırıların hedefi oldu. Yıkıldı ve yakıldı. **Bu yerli saldırılara karşı Ebabiller devreye hiç bir zaman girmedi. Yabancı saldırılar için de muhtemelen böyle bir yardım söz konusu olmayacaktı**. Bu nedenle Salahattin, Zengi Nureddin ve Sultan Selim donanmalar yaptırmış, ateşli toplan hazır tutmuş, kutsal mekânların etraflarını surlarla donatmıştı. Zira Kâbe'nin tahrip edilmesi ihtimali, Ebabiller 'in gelmesi ihtimalinden daha büyüktü.

Ya Ebabiller gelmese ne olacaktı? (s.163-167)⁴⁰

2-DECCAL BİR ÖNSEZİ

Amerika Suuda da girecek,
Medine'nin yakınma inecek
Üç füzeyle şehri boşalt diyecek..
Bunu da gözleyin aziz kardeşim..

Medine'den kalkıp Şam'ı vuracak..
Peşinden Mısır'ı pat avlayacak..
İran'la bir daha kapışamayacak.
Bunu da akılda tutun kardeşim..

Suriye'ye girip fesat salacak..
Hatay Arabındır deyip çatacak..
Türk kürt oyunuyla çok oynayacak..
Lut kapısı onun sonu kardeşim.

Son cihan savaşı Hatay da olur..
Müslüman milletler tek vücut olur..
Amerika kendi kendini vurur..

³⁸ Mustafa İslamoğlu, "Filler ve Ebabiller", (12 Nisan 2003),.

³⁹ Buhârî: Hac, 49, Müslim: Fiten, 57

⁴⁰ Mehmet Ali BÜYÜKKARA, Kâbe'nin İşgali, 2005, İstanbul

Bu dünya felaha çıkar kardeşim.

Ola ki yakında bir deprem ola..
Akdağ, Fırat üzerine yıkıla..
Altında tonlarca altın buluna..
Bu millet refaha çıka kardeşim.

Honkonk diye Çinde bir yer bulunur.,
Arapda Dubai şehri bulunur.,
Batıda da bir yer suya gömülür..
Dünyanın da sonu başlar kardeşim.

Yakın gelecekte deniz yükselir.
Arzın çok yerleri biter silinir.
İngiliz'e gökten taşlar dökülür..
İnsan şekli bozulacak kardeşim

İngiliz bu yurdu bölemeyecek..
Bu kutsal toprağa giremeyecek..
Türk, İran, Suud Pakistan anlaşıp,
Savunmayı başaracak kardeşim..

Sabredin bu yağma biter yakında..
Amerika sulh koymadı dünyada..
P.K.K ve hizbillah emri altında..
Bu ülkeye kan kusturdu kardeşim..

Akşam sabah Ruslar Müslüman olur..
Dünyanın ahvali başka hal alır.
Batıda da iman eden çoğalır..
Bunları da seziyorum kardeşim..

Belki bu Şabanda güneş tutulur.
Ramazan on beşte ay da tutulur..
Bu tutulma takvim hesap dışıdır.
Kıyamet haberi budur kardeşim..

Dabbetülarz petrol bulunmasıydı.
Ye'cüc Me'cüc Cengiz istilasıydı..
Güneşin batıdan doğma olayı..
İcadların keşfi idi kardeşim.

Deccal ikiyüzlü zındık olacak
Hiçbir sözü doğru kullanamayacak.
Dağa taşta fuhuş kavga yayacak..
Amerika budur bilin kardeşim.

Deccalin bineği demir olacak..
Kırk günde dünyayı arşınlayacak..
Irak'a girip de parçalayacak..

222 YAZILAR

Tarif Amerika görün kardeşim..

Irak Kürtleriyle, Yahudi halkı,
Deccala gönüllü asker olacak..
İ.M.F,-C.F.R- Dünya Bankası.,
Cehennemdir dikkat edin kardeşim..

Deccal İMF'yle girer bir yere..
Ardından soygunlar başlar habire..
Halk ayrılır zengin fakir ikiye..
Kötülükler sarar arzı kardeşim.

Amerika rüzgarlara hükmeder..
Meyveyi sebzeği oynar bin eder.
Film sanayisi kan fuhuş eker..
Deccali izleyin güzel kardeşim.

Amerika insan bile kopyalar..
Newyork'tan Basraya kırk günde koşar,
Bir ayağı şarkta biri garptadır..
Deccal bu ha., unutmayın kardeşim..

Nalet deccal sağ sol fitnesi attı..
Yirmi bin gencimiz toprağa gitti..
Peşinden P.K.K. zulmü başlattı..
Otuz bin insan da öldü kardeşim...

Ne büyük Devletmiş benim Devletim..
P.K.K. harbiyle dünyayı yendi..
Gençlerimiz şehit bütçemiz çöktü..
Şükür ayaktayız güzel kardeşim.

Deccal ömrü toplam yüz sene olur..
Kırk yılıysa ateş dönemi olur..
Sonraları on ikiye bölünür..
Eriye eriye biter kardeşim...

Dünyadaki her kötülük ondandır.
Gıdası da bölme fuhuş ve kandır.
Ashabı Kehf dağa erken koşandır..
Dağlar koruyucu oldu kardeşim..

İbrahim Peygamber Türk kızı aldı..
Cariyeydi adı Kayruka kaldı.
Bir kız oldu yine Türkle evlendi.
Bu nesile kürt diyoruz kardeşim

Bediüzzaman da baba bir diyor..
Müjdesi var deccal ayıramıyor..
Artık kürt deyip de kandıramıyor..

İngiliz oyunu bitti kardeşim.

Korkuyorum her sır dışa vurulmaz..
Bilesiniz İslam dünyadan kalkmaz..
TV hileleri imanı yılmaz..
Biz severek İslam olduk kardeşim.

Amerika yere göğe hakimdir..
Kamera tek gözü onun gözüdür..
Rengi ise patlak üzüm rengidir..
Daha ne işaret olsun kardeşim..

Onun azgın ömrü kırk yıl olacak..
1966 çıkacak..
2006 da doslar kopacak..
Bekleyin de görün güzel kardeşim..

Amerika çöker dünya düzeler.
Kötülükler biter iyilikler gelir..
Yeryüzü insanı selamet bulur..
Bunu da hesaba katın kardeşim..

15 yıl öncesi Rusya bir devdi.
Allah hışım verdi yere serildi.
Dünyadan firavun nemrutlar gitti..
Her zalimin ömrü biter kardeşim..

Bu depremler artık hiç durmayacak..

Yerler yarıp da hortumlaşacak..
Köy kasaba şehir toptan yutacak..
Kader işte ahir zaman kardeşim..

Öyle yağmur olacak ki felaket..
Bir saat içinde bir yer gidecek..
Yerler yarıp da ateş bitecek..
Arabın denizi yanar Kardeşim...

Alnında K.F.R. diye yazacak
Okur yazar olan tez anlayacak..
En büyük düşmanı cami olacak..
Onun girmediği yer kalmayacak..

İstisnası Mekke ile Medine..
Onun da dağında karargah kurar..
Arab'ın krala suikast olur.
Deccale bahane çıkar kardeşim...

13.3.2003/Sultanahmet – İstanbul
Av. Yaşar Metahanoğlu⁴¹

⁴¹ Yaşar METAHANOĞLU, Bizim Köy Konak ve Malatya Destanı, 2006, İstanbul

224 YAZILAR

(Seneler önce tesadüfen karşılaştığım ve bir daha göremediğim Yaşar Beyin hediye ettiği kitabındaki istihraçlarından bir tanesidir.)

“ÖLÜM”Ü ÖLDÜRMEK

-Niye geldin

-Tekrar gideceksin.

-Tekrar ne demek?

-Herşey

-Hayal-i hal mi?.

...

-Ne?

-Ölmeden önce öl .

-Bu intihar değil mi?

-Kutsal ölüm

-Dedilmez

-Dediler.

-Ölmeyenler var mı?

-Döndük diyenler var mı?

-Hani karıştı gittiler.

...

-Hayır?

-Ölüm gerçek

-Neden?

-Ölmeli mi?

-Hayata dönüşte ölüm de ölmeli?

-Ama kimin elinde?

-Kimin elinde ?

.....

-Kaderin durmadan

-Dönen çemberi

-Çemberini kıran var mı?

-Yok,

-Var.

.....

-Ya öleceksin,

-Ya da ölümü öldüreceksin!

İhramcızâde İsmail Hakkı

ÖLÜM DÖRTLÜĞÜ

Ölüm her aklına geldiğinde

Ah edip vah edip inleme

Bu halinle Tanrı'yı incitmiş olacaksın

Ecel kapını çaldığında evi telaşa verme

O geldiği zaman sen gitmiş olacaksın

Ahmet Kaya

DOODSLAG (2012) (KASITSIZ CİNAYET)

Yönetmen: Pieter Kuijpers

Ülke: Hollanda

Tür: Gerilim

Vizyon Tarihi: 03 Ocak 2012 (Hollanda)

Süre: 81 dakika

Dil: Hollandaca

Senaryo: Marcel Lensen

Müzik: Marc Koppen | Onno Kortland | Timo van Veen |

Görüntü Yönetmeni: Mick Van Rossum

Yapımcılar: Pieter Kuijpers | Iris Otten | Sander van Meurs |

Oyuncular: Theo Maassen, Gijs Scholten van Aschat, Meryem Hassouni ,

ÖZET

Max bir ambulans şoförüdür. Max, ilk yardıma gittiği gece kulübünde mesai arkadaşı müslüman hemşire olan Amira 'ya pespaye eda ile showman tarafından tahrik edici sözlerle yüksek dozda hakaretler edilir. Daha sonra ortama giren Felix isimli meşhur showman bu olayı televizyondaki programlarında bu konuyu ele alır. Tesadüfen televizyonda gereksiz dillendirmelerine şahit olan Max ve Amira psikolojik baskı altına itilmiştir. Görevi gereği genelde tepkisiz kalmayı başaran Max'ın, Felix'in programında tepkisiz kalışı yönünden eleştirilmesi ile kişisel bir baskı altına doğru itilişi bardağı taşıran son damla olmuştur.

İşte bu ruh hali içinde iken, gelen acil anonsu ile doğumunda sorunlar olan bir bebek ve annesine yardıma giderken ambulans, arkadaşı ufak bir kaza geçirmiş bir çete tarafından alıkoyulur. Max, araçtan iner ve ufak bir tartışmadan sonra çeteden birine yumruk atar, yolu açar ve bebek ve annesine yardıma gider. Anne ve bebek hastaneye getirilir ve bebek sağlıklıca doğar ancak bu arada yumruk attığı çocuk aynı hastanenin bir yan odasında ölür.

Bir yıl hapis cezası alan Max'ın hayatı çekilmez olmuştur. Showman Felix olayın sebeplerinden olduğunu kabul edercesine gizli bir savunma kompleksine doğru giderken, Max'de çözümler arama peşindedir. Her şeyi kullanan Felix Max'i şoförü olarak alır.

Felix, bu durumu prestij konumuna getirme peşindedir. Bilindiği gibi showmanlar laf cambazı olduklarından alayları, insanlara nasıl karşılık vermeleri gerektiği tarzda soru sorabilmeleri, bel altına inecek kadar aşağılanmaları ile her şeyi söyleyebildikleri, darda kaldıklarında veya işler yolunda gitmezse, mesuliyet kabul etmeyen kimselerdir. Öyleki Felix, Max'i bir kahraman yaparak seyircilerine alkışlatır. Ancak Felix'in alaycı tarzı ve insanları düşünce kaosuna sokmak için Max'a itiraz etmesini ister. Bu arada Max, Amira'nın işten ayrıldığını duyunca bunalıma girmiştir. Felix bir anda 180 derece dönüş yaparak, daha önceden hak verdiği Max'i eleştirmeye başlar. İnsanları düşünce kaosuna iterek tweetini artırma ve popülaritesine artırma peşindedir.

Showman Felix mutludur.

228 YAZILAR

Showlar yüzünden ölen çocuğun akrabaları tahrik olup Max'i döverler.

Max'i değişime uğramıştır veya değişimine olaylar sebep olmuştur. Sakin olan Max artık tepkisini pasif eylemden aktif eyleme dönüştürecektir. Arkadaşından edindiği silahı ele almış ve kaosa dönmüş problemi eylemsel planda çözme periyoduna girmiştir.

Film boyunca hakaret gördüğü kişilerden silah zoruyla özür dilemelerinin beklentisine girmiştir. Max en son olarak Amira'nın evlendiği gün Felix'i kaçırr. Ambulansta onu bağlar aralarındaki son konuşmada, Felix kendini şu şekilde savunmaya çalışır.

-Max, ne yapıyorsun? Çöz beni hemen. Hadi.

- Amira evleniyor.

- Ne güzel. Benimle ne alakası var?

-İşini bırakıp evleniyor.

-20 yıldır gördüğüm en iyi hemşireydi. Ama işini bırakıyor. Bunun bir kısmı senin hatan.

- Benim mi? Onu tanımıyorum bile. Silahı onun kafasına dayaman gerek, benim değil. Benim elimden ne gelir ki? Dürüst ol. Bana ona aşık olduğunu, onu becermek istediğini söylesene. Ama başka biriyle yatacak. Gerçeklerle yüzleş. Ben ne yapabilirim?

-Neden her şeyi edepsiz bir hale sokuyorsun?

-Gerçeği söylüyorum ve o da edepsiz. Parmağımı hassas bir noktaya sokuyorum ve o da acıtıyor yani.

- Neden nazik olamıyorsun?

- İtfaiyeciler yanan eve giderler. Şayet gitmezlerse, bir şey olmaz. Aptalca bir hareket olur o kadar. Ne yapmam gerekiyorsa onu yapıyorum. Püf noktasını biliyorum. Hepsi bu. İyi olduğum ve karşılığında ücret aldığım şey bu. Hayatımı böyle kazanıyorum. Tanrım Max, ben bir kahraman değilim. Max, eğer televizyonda sana karşılık vermeni söylediysem bu insanları şaşırtmak içindi. İnsanların ne düşünmesini gerektiğini söyleyen kişiyim ben. İşler böyle yürüyor. Ambulans çalışanlarının insanları hırpalaması gerektiğine inandığımı düşünmüyorsun ya?

Max, öyle düşünmüyorsun değil mi? İnsanlara her şeyi söyletebilirim. Ne istersem onu bağırabilirler. "Sen bir kahramansın" ve elbette onlar da senin kahraman olduğunu söyleyecekler. Ama gerçek bu değil. Gerçek ne biliyor musun?

Sana yardım ederek bir hata yaptım. Seni o kötü yolda bırakmalıydım. Değişiklik olsun diye nazik oldum. Tamam mı?

Boğaz sıkılmaktansa nazik olup, sırt sıvazlayayım diye düşündüm. Senin hakkında gerçekte ne düşündüğümü söyleyeyim mi?

Sen bir eziksin. Ezikten başka bir şey değilsin.

Ne yapıyorsun?

Felix kendini savunsada **başının belası dilini kesilmekten** kurtaramaz.

Max, ambulansı duvara çarptırarak intihar eder.

--

Sonuç olarak film, dünya gündemindeki Müslümanların, ezilmiş halkların ve insanların nasıla değişime uğrayabileceği anlatılıyor. Bunun yanı sıra Showmanlerinde antisosyal etkilerini görmek açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

İnsana her şey boşlukta duruyor gibi gelir. Ancak bir etkisi veya tepkisi vardır.

İhramcızâde İsmail Hakkı

THE HORSEMAN (2008) FİLM

Yönetmen: Steven Kastrissios

Ülke: Avustralya

Tür: Suç | Gerilim

Vizyon Tarihi:03 Ağustos 2008

Süre:96 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: Steven Kastrissios

Müzik: Ryan Potter

Görüntü Yönetmeni: Mark Broadbent

Yapımcılar: Rebecca Dakin | Steven Kastrissios

Oyuncular: Peter Marshall, Caroline Marohasy, Evert McQueen....

Babası ile sorunları olan bir genç kız, uyuşturucu yüzünden porno film çeken bir gurubun eline düşmüştür. Bu gurup tarafından yapılan çekimlerin piyasaya dağıtılması ve sonuçta kızının ölümü ile dehşete düşen Baba Christian'ın intikam almak için yollara düşmüştür. Her öldürdüğü kişi karşısında üzüntüsü artacağı yerde daha da kinlenen babayı seyrettikçe hak verecek hale getiren olaylar zinciri ile, kişilerin görünüşlerindeki müsbet taraflarının, arka planda ne kadar çirkinlikler sakladığı sürekli öne çıkıyor..

İnsanların iki kimlikli oluşunu görmekle tedbirli bir hayat yaşamamanın ne kadar gerekli olduğu hissederek seyredeğiniz filmde, Baba Christian'ın yolda karşılaştığı genç kız Alice'in başına gelecek kötü akıbetten kurtarması ile vicdanen huzur bularak film sona eriyor.

Gençlerin seyretmesi gereken bu film, anne ve babanın, **“gerçek dost”** olduğuna dem vurmaktadır. Film, arkadaşları için aileleri ile kötü olan gençlerin gelecek hayatlarında buna benzer olaylarla karşılaşacağı ve ailelerine sorunlar bırakacağı dersini vermektedir. Ayrıca gençlerin aile ortamına ne kadar muhtaç olduğunu bu filmde daha iyi anlıyoruz.

Sonuç olarak;

Gençler!

Gerçek dostlar anne ve babadır. Onun dışındaki her dostluk temelde menfaat ve zorunlu mecburiyetin getirisi olan ilişki seviyesindedir.

Anne ve babanızın sözlerini dinleyin.

İhramcızâde İsmail Hakkı

GERÇEK TANRI'NİN MİTOLOJİK DÖNÜŞÜMÜ

İnsan, varoluşundan bu yana, arayış içindedir. Soru sormaya başladığı andan itibaren, gerekli cevapları kendisine sağlayacak verilere ihtiyaç duymuş ve hayal gücünün eseri olarak uydurduğu şeylere dahi inanma eğiliminde olmuştur. İnsana özgü hayal ürünü öyküler toplamı olan mitoloji, tıpkı ilim gibi insanın kâinatı ve dünyayı algılama, açıklama ve anlamlandırma çabasının bir ürünüdür. Mitoloji ve bilim etkileşimi, tarihinin başlangıcından bu yana varlığını sürdürmektedir. İnsanın ilâhi yönü etkisinde kalan mitoloji, günümüze birçok tahrifatlara uğrayarak gelmiştir. Bu bozulmalarla içindeki safiyetini kaybetmiş ve doğru ve hak inancın yerini tutmaya çalışmıştır. Ancak Allah Teâlâ tarafından zaman içinde gönderilen peygamberlerle düzeltilmeye çalışılsa da, insanlar yeri gelmiş inanmış veya nefsine uyup inkâr ve tahrif tarafına düşmüştür. Ancak unutmamak gerekir ki her zaman küçük bilgiler, semboller ve kelimeler hak ile batıl arasındaki ilişkiyi ifşa etmekten geri kalmamıştır. Fakat bu bilgilere ulaşmak, kasıtlı veya vehimli kişiler tarafından sürekli engellenmiş ve engellenmektedir.⁴²

Son zamanlarda araştırmacılar tarafından bulunan bulgular eski ve tahrif edilmiş literatürü alaşağı ettiği görüldüğü halde insanlardan saklanmaktadır. Ne kadar zaman geçer bilinmez ama daha yetkin araştırmacılar gelene kadar daha birçok yalan üzere kurulmuş, paganlaştırılmış olan hakiki bilgilere kavuşuruz. Bunun zaman alacağı kesindir.

Aşağıdaki ilk alıntıda geçen **Siner, Siz'û ve Mâze** kelimelerin, **Zeus** kelimesiyle ses dizimi sizlere bir çağrışım yapacaktır. İlk anda bunu hemen görebilirsiniz. Bu bilgiyi ileriki zamanlarda gerekli olur diye bir yere kaydetmenize ilgi düşünüyorum. Zaman içerisinde görülecek ki, insanlığın yaratılışından beri başıboş bırakılmadığı ve son peygamber Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz gelene kadar birçok defa hak ile bilgilendirildiği halde bozularak batıla daldığını fark edeceksiniz. Bir beklenti ve müjde olarak ileri ki tarihlerde Yunan Tarih uzmanları ulaşacağı bulgular ile paganlaşan **"Hakiki Zeus Bilgisi"** nin de diğer hakikatler gibi Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemi insanlığa müjdeleyişini mecburen açıklayacaklardır. Bekleyelim.

Bu açıklamadan sonra **"Yunan tanrıları Efsaneleri"** de biter. Fakat açığa çıkmış hakikat ile insanlık İslam'a yönelişini tekrarlayışını ummaktayız.

İhramcızâde İsmail Hakkı

⁴² Mesela:

Yahudiler Tora ile birlikte İsrailoğullarının Kutsal Kitabını, Hıristiyanları ise Yeni Ahit'i kasten değiştirmiştir. **"Onlardan bir zümre vardır, aslında Kitap'tan olmayan bir şeyi siz Kitap'tan sanasınız diye, dillerini Kitap'la eğip bükerler. O, Allah katında olmadığı halde, "Bu, Allah katındadır." derler. Bilip durdukları halde, Allah hakkında yalan söylerler."** (Ali İmran, 78)

"Sonunda, verdikleri mîsaki bozdukları için onları lanetledik de kalplerini kaskatı yaptık. Kelimeleri yerlerinden kaydırıyorlar. Öğütlenmek üzere çağırıldıkları şeyden nasiplenmeyi unuttular. İçlerinden çok azı hariç, sen onlardan hep hainlik görürsün. Bununla birlikte onları affet, ellerini tut. Çünkü Allah güzellik sergileyenleri sever." (Maide, 13)

"Onlara şöyle denildi: Şu kentte oturun, orada istediğiniz yerden yiyin. 'Affet!' diye yalvarın; kapıdan da secde ederek girin ki, hatalarınızı bağışlayalım. Güzel düşünüp güzel iş yapanlara daha fazlasını da vereceğiz. Onların zulme sapanları, bir sözü, kendilerine söylenenin dışında bir sözle değiştirdiler. Bunun üzerine biz de üzerlerine gökten bir pislik azabı saldı; çünkü zulmediyorlardı." (Araf, 161-2)

HARFLERİN ESRARI- Kitab'ül İbriz

Şeyhim (Allah kendisinden razı olsun) buyurdu ki :

— Bu anlattıklarımız harflerin esrarı mahiyetindedir. Sûrelerin başındaki her harfin yedi esrarı vardır ki onlardan yukarıda sözünü ettiğimiz manalar çıkmaktadır. Ayrıca bu harflerin yedi başka esrarı daha var ki Arapça söz onlara uygun gelmektedir. Söz Arapçadan başka bir söz olursa, ona başka esrar da münasip düşmektedir.

Allah Teâlâ bizi başarıya ulaştırırsın ve esrarı bize öğretsin, Efendimiz Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemine yüce makamı hürmetine bizim bu dileğimizi kabul buyursun!

Ey okuyucu! Allah sana merhamet etsin, başka hiçbir divanda buna benzer satırların yazılı olduğunu işittin mi veya gördün mü? (Allah Teâlâ daha iyisini bilir).

Şeyhimle bulduğum ayda veya o aydan hemen sonra bana Süryanice üç kelimededen söz etti ve buyurdu ki:

—Bu kelimelere aklını kullanarak kendini ver, sakın unutayım deme!

Siner, Siz'û ve Mâze (Bu kelimelerin açılımı **Allah-Peygamber-Kitap**)

Bunun üzerine sordum :

—Efendim, dedim, bunlar ne dildendir? Cevap verdi:

— Süryanicedir.. Bugün yeryüzünde bunu —pek az kişiden başka— bilen yoktur..

— Bu üç kelimenin manası nedir? diye sordum, fakat Şeyhim bunların manasını açıklamadı. Sadece ben bunların Süryanice sözler olduğunu anlamış oldum. Ancak Şeyhim bana sanki lisan-i hal ile şöyle diyordu :

— Benim zatımda sakın olan şu nura dikkatle bak, zahirimde perde perde yükselen ve bâtınımda iç âlemimi aydınlatan parıltıları görmüyor musun? Bu büyük hayra bak ki zatım ona sahip olmuştur ve zatım bu nûr ile kıvamını bulmuştur. İşte bu nûr ile varlık âleminin hepsi şeylerden temizlenir; yerde ve göklerde ve diğer âlemlerde bulunan zahirî ve bâtınî hayırlar bu nûr ile vücut bulur. Evet bütün bunlar benim zatımdaki nurdan istimedat etmekte..

Müellif Ahmed b. Mübarek diyor ki:

«Şeyhimin bu sözlerinden, varlık âleminde kendisinin tasarrufa yetkili kılındığını anladım. Allah daha iyisini bilir.» (c:1, sh: 436-437)

Kaynakça:

Abdülaziz Debbağ trc: Celal YILDIRIM Kitab'ül İbriz [Kitap]. - İstanbul: Demir Yayınları, 1979.

ZEUS BRONTON "Gürleyen Zeus"

Ey şimşekler çaktıran, gökleri gümbürdeten, yıldırımlar fırlatan, toprağı yeşerten Zeus!

(Orphei Hymni, 15,9)

Tanrılar tanrısı ve Olympos tanrılarının en güçlüsüdür. Gökyüzü tanrısı olan Zeus'ta, gökle ilgili doğal güçlerin hepsi kişileşir. Işık, aydınlık, bulut, gök gürlemesi, şimşek, yıldırım Zeus'un emri altındadır. Gökteki nesnelere uyumu, yeryüzündeki düzen, bilgelik Zeus'a bağlıdır. Ölümlüler ve ölümsüzler onun buyruğu altındadır.

Zeus Bronton öncelikle bir hava ve gök gürültüsü tanrısıdır. Tanrının, tapınım gördüğü bölgelerin tarım ülkesi, kendisinin de yağmur ve fırtına tanrısı olmasından dolayı doğal olarak aynı zamanda bir bereket tanrısı olup özellikle kırsal kesiminde çiftçiler tarafından tapınım görmüştür.

Zeus'un adına her zaman Kronosoğlu ve Olymposlu sıfatları eklenmiştir. Olympos'ta taht kuran tanrılar tanrısı Zeus, demirci tanrı Hephaistos'un yaptığı krallık esasını taşır.

Tasvirlerinde orta yaşlı, güçlü, uzun ve gür saç ve sakalı olan bir görünümüdür. Elinde Kykloplar'dan aldığı yıldırım demetini tutar. Yanında kutsal kuşu olan kartal vardır. Krallık gücünü simgeleyen esasını kime verirse o kral olur. Bütün krallar Zeus'tan doğma ve onun yetiştirmesi olarak kabul edilirler. Bu nedenle güç ve yetkilerini iyi kullanmazlarsa Zeus onları cezalandırır. En sevgili oğlu, geleceği bildiren tanrı Apollon, en sevdiği kızı ise akıl ve savaş tanrıçası Athena'dır.

Zeus iyiliksever ve konukseverdir, zorda kalanlara, gariplere sevgi ve saygı gösterilmesini ister. Bu nedenle adalete dayanan insanca bir düzenin kurucusu ve koruyucusudur. Ulusların bağımsızlığının koruyucusudur.

Antik Dönem'de, kuraklık zamanında, yörenin yüksek bir tepesine çıkılarak dinsel törenler düzenlenip dualar edildiği bilinmektedir. Bunun sebebi, yağmur getiren **Zeus**'un orada oturduğuna inanılmasıdır. Bu çok eski çiftçi inancı bugün Anadolu'nun birçok bölgesinde hâlâ yaşamaktadır. Bu bağlamda, bugün Anadolu çiftçisinin yağmuru "**rahmet**" olarak adlandırması ve yağmadığı zaman yörenin yüksek bir yerinde "**yağmur duasına**" çıkması oldukça ilginçtir ve yüzlerce yıllık bir gelenektir. Örneğin, Hititler 'de yağmur kültürünün varlığı bilinmektedir. Hava tanrılarına yağmur için dualar edilmekte ve dualar yerine gelip de yağmur yağınca, hava tanrısına yiyecek sunuları yapılmaktaydı. Aşağıdaki Hitit yağmur duası buna güzel bir örnektir:

**"Hava Tanrısı, Efendim,
Bol yağmur gönder ve dindir
Şu kara toprağın susuzluğunu.
Dindir ki yetişsin ekmek,
Hava Tanrısı'na sunmak için!"**⁴³

Tahıl tarımı ve bağıcılığın yoğun yapıldığı Phrygia ve Bithynia'da tanrıya tarım ürünlerinin esenliği için adaklar sunulmuştur. Bolluk ve bereket amacıyla sunulmuş adaklara da rastlanmaktadır. Çiftçiler için vazgeçilmez olan hayvanlarının, özellikle de çifte koştığı öküzlerinin sağlık ve esenliği oldukça önemlidir ve yazıtlarda öküzleri için ifadelerine sık rastlanmaktadır. Adakların sıklıkla, bizzat çiftçilerin kendilerinin ve ailelerinin sağlık ve esenliği için sunulduğu da görülmektedir. Yazıtlarda bu istekleri dile getiren kendisi için, kendileri ve tüm aile üyeleri için, bütün aileri üyeleri için, kendileri ve bütün aileri üyelerinin esenliği için gibi pek çok ifadeye rastlanmaktadır. Çiftçiler köylerinin sağlık ve esenliği için de adaklar sunmuşlardır. Yazıtlarda aileleri ve köylerinin esenliği için veya bütün aile üyelerinin esenliği ve köyün [esenliği] için) gibi ifadelerine sık rastlanmaktadır.

Kaynak:

⁴³ Günümüz yağmur duasına ise Nevşehir'den bir örnek verilebilir:

**"Yağmur yağmur yağ ister
Koç koyun kurban ister
Teknede hamur
Kuyuda çamur
Ver Allah'ım ver bir sulu yağmur!
Öksüzler ekmek ister
Çiftçiler yağmur ister
Teknede hamur
Kuyuda çamur
Ver Allahım ver bir sulu yağmur!"**

234 YAZILAR

Nalan Eda AKYÜREK ŞAHİN, Phrygia'da Çiftçi Tanrısı: "Dıı Brontontı Eukhen" Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü -Eskiçağ Dilleri ve Kùltürleri Bölümü- Doktora Tezi-122565- Antalya, 2002

YONGSEONEUN EUPDA- Merhamet Yok (2010) FİLM

Yönetmen: Kim Hyeong-Joon

Ülke: Güney Kore

Tür: Korku | Gerilim

Vizyon Tarihi: 07 Ocak 2010 (Güney Kore)

Süre: 125 dakika

Dil: Korece

Senaryo: Kim Hyeong-Joon

Görüntü Yönetmeni: Woo-hyung Kim

Yapımcılar: Woo-Suk Kang

Oyuncular: Seung-beom Ryu, Kyung-gu Sol, Ji-ru Sung

Özet: Adli tıp uzmanı Kang (Seol Kyeong-gu) parçalara ayrılmış cinayet kurbanı bir kadın cesedini incelemek üzere görevlendirilir. Dedektif Min (Han Hye-jin) başlıca şüpheli olarak fanatik çevre gönüllüsü Lee Sung-ho'yu (Ryoo Seung-beom) gösterir. Ne zaman ki Adli tıp uzmanı Kang'ın kızı kaçırılır, cinayet davasıyla ilgili ipuçlarını elinde tutan Lee ve Kang arasında hileli bir oyun başlar.

Film, varlıklı aile çocuklarının toplu tecavüz etmeleri sonucunda intihar etmiş bir liseli kıza ait eski bir dava ile ilişkilidir. Sanıkların aileleri varlıklı olunca rüşvetle ve delil yetersizliğinden serbest kalmışlardır.

Dr. Kang, gaucher hastası (o zaman ancak tedavisi bir tek Amerika'da olan kanamanın durmadığı genetik bir hastalık) olan kızının tedavisini karşılamak yüzünden aldığı rüşvet teklifi yüzünden prensiplerini terk etmiş ve tereddütlerini gizleyerek sanıkların serbest kalmalarını sağlayacak şekilde ifade vermiştir.

“Cinsel açıdan deneyimi olmayan genç bir kız birden fazla kişiyle cinsel ilişkiye girerse vajinasında ciddi tahrişler meydana gelir. Fakat kurbanın vajinasında böyle bir duruma rastlanmadı. Otopsi sonuçlarına göre söyleyebileceğimiz kurbanın normal bir cinsel birliktelik yaşadığıdır. (-Peki, birlikteliğin zorla olup olmadığını söyleyebilir miyiz?) Kesin olarak söyleyebilmemiz mümkün değil fakat tecavüzden çok kendi rızası ile gerçekleşmiş gibi görünüyor.”

Bir bilimsel analiz sonucu olarak sunulan sonuç ifade karşısında hâkim;

“Görgü tanığı ve adli tıp uzmanının ifadelerine dayanarak sanıkları suçsuz bularak” mahkemenin seyrini değiştirmiştir.

Tecavüze uğramış kız kardeşinin yüzünden Lee Sung-ho, yıllarca kin nefret içinde yoğrulmuştur. Sırayla sanıklardan intikamını almış ve en son Adli tıp uzmanı Kang'tan intikamını çok acı şekilde alır. Adli tıp uzmanı Kang zincirleme olaylar sonucunda dehşete düşer ve intihar etmekten başka çaresi kalmamıştır. İntihar eder.

Filimde şu hususlar ön plana çıkarılıyor.

“Nefret, bir kanser gibi tüm vücuda yayılır. Ve buna engel olmak mümkün değildir.”

“Kaybedecek bir şeyleri olan insanlar güçsüzdür.”

“Şu an yaptığın şey asla unutulmayacak.”

“Geçmişini insan unutmaya çalışsa da asla silemez.”

“Affetmek, ölmekten daha zordur. Affetsen bile acının bıraktığı izler kolay kolay geçmez.”

“Her şeyi bilimsel bir analize dayandırmak hatalıdır. Psikolojinin bilimsel analizini yapmak çok isabetli olamaz.”

“Eden bulur.”

“Herkes yaptığı şeyden sorumlu olduğunu bilmeli.”

“Yapılan hatanın karşılığı bu dünyada çıkar.”

Filimden çıkarılacak yegâne ders insanın zayıf, aldanan ve aldatan olduğunu bilmektir. İnsan isabetli yolu bulamakta her zaman zorlanır. Onun için zor olanda ısrar etmek yerine “yan yol” olan “Af yolunu” seçmek ile bir sonraki felaketlerin önüne geçmek için en iyi çözümdür.

Kaşınan yara kabuk bağlamaz. Bu nedenle ileri görüşlü olmalı ve Allah Teâlâ'nın emirlerini uygulamada gayret göstermeliyiz.

Aşağıdaki kıssayı tekrar hatırlayalım.

Bahçesindeki bir fidana çok kıymet veren Hârun Reşid, fidanı iyice sulayıp, gülünü kimseye koparttırmadan kendisine getirmesi için bahçıvanına emreder. Bahçıvan, bu emri yerine getirmek için, gece-gündüz fidanın üzerine titreyip hizmet ederken; bir gün, henüz yeni açılmış olan gülün dalına konan bir bülbülün, gagalayarak gülün yapraklarını uçurup, darmadağın ettiğini korku ile görür. Endişe içinde gidip, padişaha bülbülün yaptıklarını anlatır. Padişah:

-Üzülme efendi, bülbülün bu yaptığı yanına kalmaz! der.

Ferahlayan bahçıvan, tekrar ağaçların arasında işine döner. Bir gün bakar ki, otların arasında dolaşan bir yılan, o bülbülü ağzına almış, dikenlerin arasına doğru kayıp gider. Durumu yine padişaha anlatan bahçıvan, bu sefer de aynı cevabı alır:

-Üzülme efendi, yılanın da ettiği yanına kalmaz!

Bir müddet sonra bahçıvan, yine otlar arasında dolaşırken, işi azıtan azgın yılan, bahçıvanın ayağına dolanmaz mı?

Hemen elindeki kürekle kendini kurtaran bahçıvan, yılanın başını ezer ve yaptığını da Hârun Reşid'e anlatır. Hârun bu defa da:

-Üzülme efendi, senin yaptığın da yanına kalmaz! der.

Nitekim çok sürmez. Bahçıvan, Hârun Reşid'in öfkesini celbedecek bir suç işler. Padişah, cezalandırılması için, onu hâkimin huzuruna sevkeder. Ancak, bahçıvan, hâkimin bütün suallerine:

-Ben ancak Halife Hârun Reşid'e karşı konuşurum. Başka kimse, benden cevap alamaz, diye inad eder.

Nihayet Hârun Reşid'in huzuruna getirilen bahçıvan, şöyle konuşur:

-Padişahım, sen bülbülün yaptığı yanına kalmaz, dedin; onu yılan yuttu. Yılanın da yaptığı yanına kalmaz, dedin; onu da ben öldürdüm. Benim de yaptığının yanına kalmayacağını, söyledin; işte o da oldu. Beni zindana attırmaktasın. Acaba bütün edenlerin ettikleri yanına kalmayınca, senin ettiğin yanına kalacak, sana da bir eden bulunmayacak mı? Zât-ı Şahaneniz, benim kusurumu afvedip, hayatımı bağışlayınız. Siz bana etmeyiniz ki, size de bir eden bulunmasın...

Padişah, bahçıvanın bu konuşmasından son derece ibretli bir ders aldığı için, şahsına karşı işlediği kusurunu affederek onu bağışlar. **Ona bir şey yapmadığı için, Hârun Reşid'e de başkası bir şey yapmaz...**

Affetmek güzel bir şeydir. Ancak affı hakkıyla uygulayan Allah Teâlâ ve Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemdir. Sairler derece derecedir.

Ne yazık ki, günümüz hayatın getirileri yüzünden “af” ancak dilde kalmış mefhumdan öteye gidememektedir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

PEYÂM-I SABAH TEFRİKALARINDA “SONUN BAŞLANGICI”NI GÖRMEK

ABDÜLHAMİD'İN RÜYASI VE 31 MART VAK'ASI

İkinci Abdülhamid, bir cuma gecesi bir rüya görür. Ertesi gün selâmlıktan sonra Şeyhülislâm Efendi ile Namık Paşayı Yıldız Sarayı'na davet ettirir ve huzuruna kabul ederek der ki:

"Hayırdır inşallah, ben oturuyordum, bilmediğim şürefâ' ⁴⁴dan bir zat geldi. Yanımda Nusret Paşa ayakta duruyordu. Elinde bir keman vardı. Şerif bana Estaüzibillâh (Allah'a sığınarak): " Kulillâhumme mâlikel mulki tû'til mulke men teşâu ve tenziul mulke mimmen teşâ'(teşâu), ve tuizzu men teşâu ve tuzillu men teşâ'(teşâu, bi yedikel hayr(hayru), inneke alâ kulli şey'in kadîr ⁴⁵ âyeti kerîmesini okudu. Nusret Paşa keman çalmaya başladı."

Uryanizade Efendi, Nusret Paşa'nın şeriata aykırı bir harekette bulunması ihtimaliyle rüyayı ta'bir etmiş, Namık Paşa ise hayırdır inşallah sözüyle sükût eylemiş.

Bu rüyanın tarihi, adı geçen Nusret Paşanın İran Şahına nişan götürmesinden biraz evvel olup, Paşa'nın vazifesini yaptıktan sonra dönüşü sırasında Bağdat'da ikâmete memur edilmişinin de işbu rüyadan doğduğu söylenmişti. Fakat en garibi şu ki, İkinci Abdülhamid, 31 Mart Vak'asını müteakip hal' edildiği zaman, **"Zaten ben bunun rüyasını görmüştüm"** buyurmuş olmasıdır ki bunu, sözüne tam bir güvenimiz olan bir yakınımızdan işitmiştik.(s.238)

GECELİK KAVUĞU HİKÂYESİ

Gecelik Kavuşu Hikâyesi şudur:

Hal ve vakti yerinde, zamanın ileri gelenlerinden bir zat, gayet sevdiği ve saygı duyduğu birini evine davet edip elinden geldiği mertebe izaz ve ikram eder. Yemekten sonra güzel güzel sohbetler ve muhabbetler edilir ve uyku zamanının gelmesi üzerine ev sahibi, misafirini yatak odasına götürür.

Eski usul üzere gecelik entarisi, hırkası, gecelik kavuşu, seccadesi, abdest havlu ve leğenin tamamen hazırlanmış olduğunu gözden geçirdikten sonra misafirine, geceler hayr olsun diyerek veda eder.

Misafir de soyunur, entarisini ve hırkasını giyer, başına gecelik kavuşunu geçirerek yatağa girer. Lâkin kavuk başına büyük gelip çenesine kadar indiği için rahat edemez. Kavuşu yarı yarıya başına geçirmeyi düşünür. Fakat başını oynattıkça kavuk başından düştüğünden başı üşür düşüncesiyle yine kavuşu tam olarak başına geçirir. Fakat yine kavuk boğazına kadar inerek kendisini boğacak dereceye gelir. Fena halde üzülen misafir, yataktan kalkar, biraz dolaşır, biraz düşünür, tekrar yatar ve evvelki tecrübeleri tazeler; yine üzülür, öfkelenir, tekrar yataktan fırlar, odanın içinde dolaşmaya başlar, bu durumdan kurtulmak için çareler arar. En sonunda abdest havlusu gözüne ilişir ve havlu ile kavuşu ortasından boğarak başına geçirir, yatar... Bu sefer de kavuşun tepesi ağır bastığından kavuk yastıktan aşağı düşer, başı üşür, yine yataktan çıkar, yine yatar, döner, kalkar, yine yatar elhasıl adam bir elinde havlu ile boğulmuş kavuk, öteki elinde yorgan sabaha kadar odanın içinde çıldırmış gibi dolaşır durur. Ve uyumaklığın artık imkânı olmadığından sonra kavuşu odanın ortasına fırlatarak mindere geçer oturur ve uykusuzluktan kan çanağına dönen gözlerini hasmı olan kavuşu dikip ondan nasıl intikam alacağını düşünerek sabahı bulur.

Ev sahibi, hizmetçilere itimad etmediğinden muhterem misafirinin bütün levazımını bizzat gözden geçirmiş ve noksan bir şey kalmadığına kanaat getirmiş olarak hareme gittiğinden, ertesi sabah dahi

⁴⁴ Şürefâz: Hz. Hüseyin vasıtasıyla Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemin soyundan olanlar.

⁴⁵ Âli İmrân – 26; (Resûlüm!) De ki: Mülkün gerçek sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin ve mülkü dilediğinden geri alırsın. Dilediğini yüceltir, dilediğini de alçaltırsın. Her türlü iyilik senin elindedir. Gerçekten sen her şeye kadırsın.

mümkün olduğu kadar misafirine uyku uyutmuş olmak için geç vakit haremde çıkıp yavaş yavaş odaya yaklaşır ve misafirin öksürüğünü işitip kalkmış olduğunu anlayarak odadan içeri girer ve **"Maşallah Efendim, kalktınız mı?"** demeğe kalmaz, misafir büyük bir hiddetle

"Yatmadım ki kalkayım" cevabını verir.

Biçare hane sahibi şaşırır, sersem sersem etrafa bakarken ortasından boğulmuş kavuğu yerde görünce, **"A, bunu kim boğdu?"** diye sorar ve misafirden, daha ziyade hiddetle ve daha yüksek sesle

"Ben boğdum, çünkü ben onu boğmasa idim o beni boğacaktı" cevabını alır!... (s.248-250)

YENİ OSMANLILAR

Terfika Nu : 38

Tarih ; 25 Nisan 1921, **Peyâm-ı Sabah**

Mustafa Fazıl Paşa, Avrupa'ya gittikten sonra Yeni Osmanlılar Cemiyeti'ni kurmaya karar verip o vakit gazetelerde muhalif yazılar yazdıklarından dolayı Kıbrıs Mutasarrıflığına tâyin olunan Meclisi Vâlâ Âzasından Şair Ziya Bey ile Erzurum Vali Muavinliğine tâyin edilen Tasviriefkâr Başyazarı Namık Kemal Bey'e gönderdiği davetnameleerde,

"Sizler vatanımızın aydın düşüncelerle şöret kazanmış kalem sahiplerisiniz. Sizi çekemeyenler, sizi İstanbul'dan uzaklaştırmak istiyorlar. Maksudımızı elde edinceye kadar kalem ve hamiyet erbabını geçindirecek param vardır ve emrinize amadedir."

yolunda dil kullanıp Kemal Bey'e bir defada on bin frank ve Ziya Bey'e yirmi bini evine bırakılmak üzere otuz bin frank ve yine Paris'e davet ettiği Agâh ve Ali Suavi Efendilere de o nispette yol parası göndermiştir.

Sonraları Mısır'da veraset usulünün değişmesi cihetiyle Mustafa Paşa için Mısır Hidivliğine geçmek ihtimali kalmadığından Mısır'daki emlakine karşılık Mısır Hazinesinden beş milyon lira almış, fakat bu parayı ölçsüz sarf ettiğinden on yılda adetâ tüketmiştir. Ölümüne yakın bir hayli sıkıntı çekmiştir. Hidiv İsmail Paşa'ya bu konuda yapılan bir müracaat üzerine Mısır Hidivi tarafından kendisine iki bin lira aylık bağlanmışsa da Mustafa Fazıl Paşa, o maaşı ya hiç almaksızın veya bir defa aldıktan sonra müptelâ olduğu kalb hastalığından 1292 yılında (M. 1875) Bayezit semtindeki Konağında vefat etmiştir. Eyüp'te Bostan İskelesindeki imaret bahçesinde gömülüdür.

MUSTAFA FAZIL PAŞA, YENİ OSMANLILAR'A VERMEKTE OLDUĞU PARAYI KESİYOR

O vakitler Yeni Osmanlıların Avrupa'daki neşriyatının vatanperverlikten Fazıl Mustafa Paşanın çıkarı doğrultusunda olduğu iddia edenler vardı ve Hidiv İsmail Paşa'nın bunlardan bazılarını tatmin etmeye bile kalkıştığı söylenmişti.

Mustafa Paşa, Sultan Abdülaziz'in 1284 yılındaki (M.1867) Avrupa seyahatinde, bazı dostların delaletiyle ve rivayete göre Fransa İmparatoricesi Ojeninin şefaati ve Ali Paşa'nın da reyini ile, Yeni Osmanlıların ağızlarının kapatılabilmesi için affa nail olmuştu. Böylece Mustafa Fazıl Paşa tarafından Yeni Osmanlılara tahsis edilmiş olan akça kesilmiştir. Bunun üzerine Ziya Bey, artık başka bir lisan kullanarak Mustafa Paşa aleyhinde yayına başlamıştır.

Ayrıca gerek Ali Paşa tarafından Hidiv İsmail Paşa hakkında vuku bulan muamele ve kendisine gönderdiği mektup gerekse Avrupa kabinelerine tebliğ edilmek üzere Osmanlı Sefirlerine yollanan tahrîrâtlarda kullanılan lisan, büyük bir önem taşımaktadır. O sırada Ali Paşa'nın İsmail Paşa için, **"Ben kendisini Bursa Valisi derecesine indirmeye muktedirim"** dediği işitilip bu söz, kuvvetli bir ihtimalle İsmail Paşa'nın da kulağına gitmiş olmalı ki, İsmail Paşa, Avrupa Basınıni kendi lehine çevirmek için var kuvveti ile çaba harcamıştır. Ayrıca İstanbul halkını da kendisine ısındırmak için, özellikle ramazanlarda mahalleler fukarasına, müderrislere ve tekkelere külliyetli ianeler göndermiştir. Bunlardan başka da Mısır Hazinesi adına istikraz ettiği yetmişbeş milyon Frankın yirmibeş milyonunun Nubar Paşa marifetiyle Fransa İmparatoru Üçüncü Napolyon'a ve bir haylisini de İstanbul'da Mâbeyn

240 YAZILAR

ileri gelenlerine peşkeş çektiği ağızlarda gezmişti.

1869 tarihinde Süveyş Kanalının açılış töreni münasebetiyle Fransa İmparatoriçesi Ojeni ile Avusturya imparatoru Fransua Jozef, İsmail Paşa'nın daveti üzerine Mısır'a gitmişlerdi.

Ebüzziya Tevfik Bey Merhum, Tasviriefkâr'da yayınladığı "Yeni Osmanlılar tefrikasının 139'uncu numarasında (Gazete numarası: 209) der ki:

"Bu tarihte Süveyş Meselesi başka bir şekil almakta idi. Çünkü Süveyş Kanalının açılışında bizzat hazır bulunmuş olan İmparatoriçe Ojeni'ye ikiyüzelli bin liralık, yani beş milyon Franklık gerdanlık bir gün evvel takdim kılınmış ve imparator Fransua Jozef e de Avusturya malları için gayet müsait bir ticaret muahedesi akdine söz verilmişti. Çünkü İsmail Paşa'yı İngiltere Devleti ve ona uyarak Fransa imparatoru Üçüncü Napolyon, Bâb-ı Ali için şikâyet sebebi olacak hallerden sakınmaya davet etmekte idiler. Zira Ali Paşa 8 Eylül 1869'da Avrupa'da bulunan Osmanlı Sefirlerine çıkardığı umumî tahruratla (yazışma) Hidivin özel niyetlerini gerektiği biçimde izah etmiş ve Londra Sefiri Mozoros Paşa'ya ise İngiltere Hariciye Nazırına sunulmak üzere mahrem olarak verilen talimatta, İmparator Napolyon'un İsmail Paşa tarafında hediyelerle tatmin olunması ihtimalinden bahsedilmişti."

İsmail Paşa'nın Hidiv unvanını alarak bazı imtiyazlara da kavuştuktan sonra Mısır'da islahat yapacağını ileriye sürüp istikraz ettiği paraları kendi sefaheti uğrunda sarfettiği, Ali Paşa'nın sözü geçen siyasî mektuplarının mütaleasından anlaşılır. (s.261-263)

Kaynak:

Ali Rıza-Mehmed Galib, trc: Turan M. TÜRKMENOĞLU, Sonun Başlangıcı,2002 İstanbul

THE INTERNATIONAL -ULUSLARARASI (2009) FİLM

Vizyon Tarihi: 10 Nisan 2009 (Türkiye)

Süre: 118 dakika

Dil: İngilizce, İtalyanca, Fransızca, Danimarkaca

Senaryo: Eric Singer

Oyuncular: Clive Owen, Naomi Watts, Armin Mueller-Stahl

Müzik: Reinhold Heil | Johnny Klimek | Tom Tykwer

Görüntü Yönetmeni: Frank Griebe

Yapımcılar: Gloria Fan | Christoph Fisser | Alan Glazer

Firma: Columbia Pictures | Relativity Media | Atlas Entertainment

Tom Tykwer (Run Lola Run) in yönettiği filmin geçtiğimiz yaz Almanyada başlayan çekimleri, bir çok Avrupa Şehri ile İstanbulda Süleymaniye Camii ve Yerebatan Sarnıcının da yer aldığı tarihi mekanlarda gerçekleştirildi. Filmdeki düğümün çözüldüğü İstanbul sahnelerinde ünlü oyuncu **Haluk Bilginer** de yer aldı.

ÖZET:

Takıntılı bir İnterpol ajanı olan **Louis Salinger** ve Manhattan Bölgesi avukatı **Eleanor Whitman**, dünyanın en güçlü bankalarından birine adaleti getirmeyi amaçlamaktadır. Kara para aklama, silah ticareti dahil birçok yasal olmayan işlemleri su yüzüne çıkarırlar.

Salinger ve Whitman'ın araştırmaları, onları Berlin'den Milano'ya oradan New York'a ve son olarak İstanbul'a götürür. Kendilerini uzun soluklu global bir kovalamanın içinde bulurlar. Salinger ve Whitman'in terörü finanse etmeye devam eden bankanın amansızca peşini bırakmamaları, hayatlarını riske sokacaktır.

FİLMDEN

Adalet Bakanlığını bilgilendirsem bu soruşturma için daha önce ne yaptılarsa yine onu yapacaklar. Bizi bürokrasiye boğacaklar. Muhbirimiz de kaçacak. Bak söylüyorum bu adam iki yıldır aradığımız bomba olabilir.

İki yıl önce, başka bir birimden Lüksemburg merkezli bir bankanın yasadışı faaliyetlerine dair istihbarat geldi.

(IBBC) Uluslararası İş ve Kredi Bankası.

Başkan Jonas Skarszen'in yönetimindeki banka organize suçlarla ilişkili paranın aklanmasında ilk tercih olmaya başladı. Bütün bunların Schumer ve New York Savcılığıyla ne ilgisi var? Bankanın Manhattan şubesi ABD'deki para aklama işlemlerinin üssü.

Banka adına çok sayıda füze kılavuz ve kontrol sistemi almak için görüştüğünü buldu. Ama anlaşma son anda bozulmuştu.

242 YAZILAR

Banka, Çin Halk Cumhuriyeti'nden milyarlarca dolar değerinde İpek böceği füzesi aldı. Füzeler Orta Doğu ülkelerine satıldı bile. Ancak füzelerde VOLCON kılavuz sistemi bulunması şartı yüzünden henüz teslim edilmedi.

Biz, VOLCON sistemini üreten iki şirketten biriyiz.

- Diğeri kim? - Sunay. Ahmet Sunay.

Türk Aerotech mi?

Peki ama banka neden sermayesini ve kaynaklarını füzelerin satışına aktarıyor?

Bu bir deneme. Dünyadaki çatışmaların yüzde 'unda küçük silahlar kullanılır. Hiç kimse bunları Çin kadar hızlı ve ucuz üretecek kapasitede değil. Skarsen'in yapmaya çalıştığı şey bankanın, Çin'in küçük silahlarının Üçüncü Dünya ülkelerindeki tek simsarı olması. Füze anlaşması da buna imkân tanıyacak. Sadece simsar olmak için milyarlarca dolar mı yatırıyor? Fazla bir kar olamaz. Hayır. Amaçları silah satışından kar elde etmek değil. Amaç kontrol etmek. Silahların akışını, çatışmaları kontrol etmek mi?

Hayır. Hayır, hayır. UİKB bir bankadır.

Amaçları savaşları kontrol etmek değil. Savaşların yol açtığı borçları kontrol etmek. Bakın, bir savaşmanın gerçek değeri yani asıl değeri yol açtığı borçlanmadır. BORCU KONTROL EDERSENİZ HER ŞEYİ KONTROL EDERSİNİZ. Can sıkıcı buldunuz, değil mi? Bankacılık sektörünün özü budur. İster millet olalım ister birey, hepimizi borç kölesi yapmak. Bankayı pek sevmiyor gibi konuşunuz.

İsviçreliyle ilişkimiz geçen yıl imkansız hale geldi. Dolar hesabımıza paritenin baz puanı altında faiz veriyorlar. Transfer masraflarını iki katına çıkardılar.

Nigeria Demokratik Cumhuriyeti

General, ne bekliyordunuz? Aslan öldürdüğünde çakalların kar etiğini bilecek kadar fahiş fiyat ormanı tecrübeniz var.

Evet.

UİKB, sizin gibi örgütlerin belirli ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yapılandırıldı. Size rakiplerimizden daha iyi faiz ve şartlar verebiliriz. Ama daha fazlasını da verebiliriz. Silah. İstihbarat. Lojistik destek. Devrimci Özgürlük Cephesi'nin yeniden toparlanması için gereken her şeyi.

Ne karşılığında?

Dev-ÖC' nin hiç parası olmadığını bilmelisiniz. Bankanın temel takas aracı para değildir. Tam olarak ne teklif ediyorsunuz? Doğru yönlendirme ve destekle Dev-ÖC'nin ülkenizde önemli bir güç olacağına inanıyoruz. Belki de önümüzdeki aylarda başarılı bir darbe yapabilecek kadar gücünüz olacak. Bu mümkün olsa bile bankanız bundan ne kazanmayı düşünüyor? Etkin bir dostun minnettarlığını ve saygısını.

Ya banka için ölecek ya da taraf değiştirecek.

Çıkış olmayınca insan ne yapar? Çıkış yolu yoksa en iyisi daha fazla içeri dalmaktır.

Hayatta hepimizin seçenekleri vardır. Sen seçimlerini yaptın. Bazen insan kaderini kaçındığı yol üzerinde bulabilir. Skarssen ve o banka yaptıklarının hesabını vermeli. Adalet önüne çıkarılmalı. Bana yardım edebilirsin.

Adalet mi?

Bu mümkün değil.

Neden?

Çünkü, Ajan Salinger senin adalet anlayışın hayalden ibaret.

Korumaya ve hizmet etmeye çalıştığın sistemin, Skarssen'e ya da **bankaya bir şey olmasına izin vermeyeceğini anlamıyor musun?** Tam aksine. **Sistem bankanın güvenliğini garanti ediyor.** Çünkü herkes bu işin içinde.

Herkes derken?

Hizbullah. CIA. Kolombiyalı uyuşturucu satıcıları. Rus organize suçları. İran, Almanya, Çin hükümetleri, senin hükümetin. Her yerdeki bütün çokuluslu şirketler. Hepsinin UİKB gibi bankalara ihtiyacı var. Ancak böyle yasadışı işler çevirebilirler. Bu yüzden de senin soruşturman ya görmezden gelinecek ya da baltalanacak. Bu yüzden senden de benden de, banka herhangi bir davayla mahkemeye çıkmadan önce sessizce kurtulacaklar.

Peki ne yapmamız gerekiyor?

Öylece pes edip dünya böyleymiş mi diyeceğiz?

Ben bunu yapmam.

Hala inanıyorum, biliyorum ki o bankaya hesap sormanın bir yolu olmalı. Sen de bana yardım edeceksin. Bankayı gerçekten durdurmak istiyorsan bunu adalet sisteminin sınırları içinde yapmayacağını anlamalısın. **Dışına çıkman lazım.** Çıktığın zaman da mutlaka istenmeyen hasarlar verilecektir.

Dünya haberlerine hoş geldiniz. Ben Tristana Moore.

Bugün Niberia Demokratik Cumhuriyeti'nden canlı bağlantıyoruz.

Yayına bağlandığımız şu sıralarda General Charles Motomba'nın Devrimci Özgürlük Cephesi'ne bağlı binlerce askerin başkent Dénué'ye doğru ilerlediği haberleri geliyor. Tanıklara göre çok sayıda patlama duyulmuş ve şehrin birçok yerinde silahlı çatışma yaşanmış.

Niberia Halkı çok acı çekti. Ülkemizin tarihinde yeni bir sayfa açma zamanı geldi. Ulusal bağımsızlık ve milli irade yeniden tesis edilene kadar durmayacağız.

En büyük müşterisi İsrail hükümeti. Neden İsraillilere ilk onlar saldırınsın diye İran'a ve Suriye'ye füze vermemizi kabul etsin ki?

Sunay'ı tanırım. Bence size kılavuz sistemlerini satmak niyetinde çünkü İsraillilere rakiplerini alt edecek karşı saldırı sistemini çoktan sattı bile. **Türk bu kadar tehlikeli bir oyun oynar mı?** Biz oynuyoruz. Bu işin yürümesinin tek yolu Sunay'ın bu bilgiyi çok gizli tutmasıdır. Alıcılar füzelerin bir işe yaramadığını öğrenirse siparişlerini çeker bu banka da iflas eder.

Sunay'ın İsraillilerle yaptığı karşı saldırı anlaşmasını konuşacaklarını ne biliyorsun? - Asıl konu bu. İranlılar ve Suriyeliler füzelerin İsrail'e karşı işe yaramadığını öğrenirse siparişleri iptal eder ve banka batır. *** Wilhelm, Bay Sunay'la yalnız konuşabilir miyim? Durumunuzu anladığımı sanıyorum. Belki de bunu daha özel bir yerde konuşmalıyız. Elbette.

244 YAZILAR

Sana çok özel bir şey göstereyim. Varlığını çok az kişinin bildiği bir şey. Anladığım kadarıyla XW-almışsınız. Önden buyurun.

Evet. 4200 adet. Nasıl bir kılavuz sistemleri var? **Hepsine VOLCON sistemi takılması lazım. Fırlatma platformu nedir? Kara araçları ve sabit kanatlı uçaklar. Son teslim tarihinden de sevketmem gerektiğini anlıyorsunuz, değil mi?** 1 Şubat. Evet.

- Karşılabilir miyiz?

- Kesinlikle. Ama son kullanıcı sertifikasını ve nakliyeti siz ayarlarsınız. Hepsini biz ayarlarız. İşlem nerede yapılacak? Kıbrıs. Orada bir tesisim var. Füzelerin yeniden yapılandırılmalarına bize ulaşmalarından bir gün sonra başlarız. Yani bana iki hafta içinde gönderirseniz teslim tarihini geçirmeyiz. Sizin dahil olduğunuzun ortaya çıkmasından endişeleniyorum. Müdahalemi kalın duvarlar arasına saklarsak herhangi bir sorun çıkacağını sanmam.

- Efendim?

- **Sen. Hemen buraya gel. Genelde, önemli ortaklarımız Rusya'dan gelir.**

Pekala, fiyatı konuşalım mı? Ondan önce çözmemiz gereken daha önemli bir konu var.

Neymiş o?

Sadakat konusu. İsrail hükümetine karşı-saldırı sistemi sattığınızı biliyorum. Sadece geçen yıl İsraililerle 300 milyon dolardan daha fazla ticaret yaptım. Bunu asla riske atamam. Bu bilgiyi başka kimseye vermeyeceğinize nasıl güvenebilirim?

İlişkimizi belirleyen güven değil karşılıklı çıkardır. Tazminatınız bir bloke hesaba yatacak. Hesap, biz tam ödeme aldığımızda açılacak. Şartlar bunlar.

Adım Louis Salinger. Beni tutuklama yetkin yok. Tutuklamaktan bahseden oldu mu?

- Ne istiyorsun?

- **Adalet istiyorum.** Dur, dur biraz. Beni öldürmen hiçbir şeyi değiştirmeyecek. **Yerimi alacak yüzlerce başka bankacı var. Her şey devam edecek. Tek yaptığın kendi kana susamışlığını gidermek olacak. Bunu sen de biliyorsun.**

UİKB Başkanı İstanbul'da Öldü.

Türk yetkililer Jonas Skarsen'in öldürülmesini araştırıyor.

Dünyanın Büyük Bankası Sallantıda.

Finans Dünyası UİKB'nin İki Önemli İsminin Ölümüyle Sarsıldı.

UİKB'nin Yeni Başkanı Francis Ehames.

Ehames müşterilerine tam garanti veriyor.

UİKB Gelişmekte Olan Ülkelere Yardım İçin Özel Bölüm Açtı.

Nikolai Yeshinski Bankanın Üçüncü Dünya Pazarı Bölümü Başkanı.

Suriye'nin Yeni Füzelerini Denemesiyle Gerginlik Arttı.

UİKB Üst Üste Üç Çeyrek Rekor Kırdı.

Bankanın çeşitlendirilmiş borçları getiri getirdikçe karlılık artıyor.

BM Raporu: Üçüncü Dünyada Hafif Silahlar Artışı Alarm Veriyor.

Senato . Dünyadaki savaşların Yasadışı Finansmanını İnceliyor.

Eski Manhattan Savcı Yardımcısı Eleanor Whitman yükselen uluslararası düşmanlıkta denizaşırı hesapların rolünü inceleyecek.

YORUM:

Uluslararası savaşlarda ve krizlerde bankaların rolünü anlatan bir film.

Her zaman olduğu gibi Suriye krizinin de filmini çekmişler. İçerdiği mesajlar üç yıl sonrasına nasıl ışık tutuyor.

Seyredenler hatırlamak için tekrar izlerse iyi olur.

ZEUS'UN TANRILARI

“Öldü..... öldü” dediler.
Neler ve kimler?
İyiler ve güzellikler.
La mekânı, mekân tutan
Kifayetsiz ve keyfiyetsizler.
Kimi zevat kalemimde, kimi bahiste.
Kelamlar var muhtevassız,
Ya da Neyzen'in
“...su içen eşeğe ıslık gibidir”in neyinde,
Zaman değişti...
Sırlar atık fahişe veya kazurat gibi .
Büyük olmak yolu kapandı
Doğuştan erguvan olmak kaldı.
Demsiz, demler,
Uçan gemler,
Kesilen başlar yerine konan taşlar,
Ağlamayanlar,
Çağına doğru gidişte
Demeye az zaman kaldı.
Dur!!!!
Durmaz....
Kurtarıcı bekleyenler.....
“Tarih tekerrür eder” derler
Her yerde bir İsâ bir de deccal
O da yetmez
Zeus'un tanrılarına döndü
Büyükler

İhramcızâde İsmail Hakkı

“İYİLİK YOLUNDA” ALDANMAK

İnsanlar hep ulaşılmazın peşindedir. Ulaştığına da kahırla bakar.

Kötü olmak kimsenin yanında yer bulmazken, yaptığı iyilik kötülüğe düşerse adına da yine iyilik koyar.

Her düşünce sahibinin seviyesi amelinin üstüne çıkmamıştır.

Kötülükten uzak durmak insanın iç dünyasında vardır. Ancak savunulan değerlerin kötü tarafa düşüşündeki durum, ulaşamadığı benlik duvarının yıkımı ile bazen açığa çıkar. Çok defa iyilik yapan insanlar görürüz. Ancak fiilinin merkezinde kendi egosunu oturtmuştur. Onun iyilik yapıyor olduğunu başkaları da tasdik eder amma, gerçekte ise o iyilik değil kötülüğün ta kendisidir.

Çok zaman zorunlu aciziyetin verdiği baskıcı tazyikler karşısında insanın, belirgin karakter göstermesini bekleyemeyiz. Yine kendi hırsının zayıflıklarını da görmekten kaçınan insan hakkında, fiilini kötü olarak görmesini de, beklememekte hatalıdır.

Şeytan, kötülük yolunda bariz şekilde görüldüğünü bildiği için, bütün planlarını gizil kapılar arkasında, ışıklar altında saklı, karanlık odalarda faaliyete geçirmektedir. Hayatta iyilik adına yapılan kötülüğe düşmüş işlerin karşısında da **“bırak yapsın, ne yapalım, bu kadar oluyor, Allah biliyor, ...”** diyerek üstüne çok ağır kapılar kapatmayı düşünmede, şeytanın payını da unutmamak gerekir.

Kim neyin peşinde ve nelerin içindedir, bilebiliyor muyuz?

Düşünmek ve görmek...

Düşünmek gerekli mi, değil mi, bilinmeyenlerdendir. Bir zamanların “Takva” diye çevrilen bir filmde iyiliğin ne olduğu eleştirisi yapan kişinin nevrozlarında, tek sorun, çözümde yalnız kalışıdır.

Yalnız kalmak...

Filmde o kişinin yalnız kalışına, iyilik adına nasıl kılıf uydurulduğunu görmenizi isterim.

İkilem-paradoks- sonuçsuz çözüm

Neticede zayıf ferdi planda olduğu için kimse rahatsız olmadı, olamazdı da.

Dairesi dar olanın geniş hükmü olabilir mi?

Çok doğrular eğrilerin kını olduğu ve **“köleleşme yolun”**da aklın fazla bir değeri yoktur. Din ise sadece istismar edilecek bir alet olmaktan öteye geçemeyecektir.

Son sözümüz “İyi ki Allah'ım sen varsın” demekten başka çaremiz kalmadığı hayatı yaşamak çok güç geliyor, insana.

Allah'a güveniyoruz. O ne güzel vekildir. Hesabını en iyi görendir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

NEZİH UZEL

1938 yılında Mudanya'da doğmuştur. Babası Şumnu'nun Hocasadeler ailesinden Çanakkale Savaşı gazisi, Haydarpaşa Tıbbiye-i Şahane ve Gülhane Asker Hastahanesi 1915 mezunu Doktor Mehmet Muhlis, Annesi Fatih Medreseleri dersiamlarından Sarıgözel Cami imamı, Filibeli Hüseyin Hüsnü Efendinin kızı Hacer İhsan Hanım'dır. Uzel, 1949 yılında ailesi ile birlikte İstanbul'a taşınmıştır. 1957 yılında Galatasaray Lisesini bitirmiştir.

1 Mayıs 2012 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

HAKKINDA YAZILANLARDAN

Medeniyet çizgimizden bir nefes: Nezh Uzel/ Mahmut Çetin / info@biyografi.net

Nezh Uzel, milli kültürümüzün en rafine aşaması olan Osmanlı kültür dünyasından günümüze güzellikler taşıyan bir kültür elçisidir. Bugünkü eğitim düzeniyle okuma-yazmanın yaygınlaşması başta olmak üzere belirli alanlarda önemli başarılar elde edilmesine rağmen, eğitim sistemimiz 'derinliği olan insan' yetiştirme konusunda eksik kalmıştır. Belki bu tam olarak eğitim sisteminin de görevi değildir. Ama bu eksiklik, yaşadığımız dönemin hazin yönlerinden biridir. Nezh Uzel Beğ, kültür dünyamızdaki kuraklığın dışında bir derinlik uzmanı olarak tekrar tekrar faydalanılması gereken bir hazine gibidir.

Nezh Uzel, 1938 yılında Mudanya'da doğmuştur. Babası Şumnu'nun Hocasadeler ailesinden Çanakkale Savaşı gazisi, Haydarpaşa Tıbbiye-i Şahane ve Gülhane Asker Hastahanesi 1915 mezunu Doktor Mehmet Muhlis, Annesi Fatih Medreseleri dersiamlarından Sarıgözel Cami imamı, Filibeli Hüseyin Hüsnü Efendinin kızı Hacer İhsan Hanım'dır. Uzel, 1949 yılında ailesi ile birlikte İstanbul'a taşınmıştır. Uzel, 1957 yılında Galatasaray Lisesini bitirmiştir.

Kültür dünyamızın devleriyle tanıştı

Uzel, İstanbul'da o yıllarda hayatta olan eski kültürün son ve en güçlü temsilcileriyle tanışır. Ordinaryus Profesör Doktor Süheyl Ünver, Kudümzenbaşı Sadettin Heper, Neyzenbaşı Halil Can, tezhip ve hat sanatçısı Necmettin Okyay, Halim Yazıcı, Bekir Pekten'in derslerini izledi. Yenikapı Mevlevihanesi son şeyhi Abdülbaki Efendi'nin oğlu Resuhi Baykara ve araştırmacı Abdülbaki Gölpinarlı ve Şeyh Mithat Bahari Beytur aracılığıyla Mevlevi kültürünü tanır. 15 yıl Üsküdar' da eski Özbekler Dergahı son şeyhi Necmettin Özbekkangay'ın yakınında bulunur.

Mevlevi kültürüne vakıf bir kültür adamı olarak, bu kültürün yok edilmesini üzüntüyle seyrederken, elde kalanların da hepten yok edilmemesi için hummalı bir gayret içindedir. O tarihi zaruretlerle ortaya çıkan değişmeyi vakarla kabul eder: "Değişen yaşam değerleri içinde mesajı sislenmiş tarikatı yeni ve dinamik düzen zaten sırtında taşıyamazdı." Ancak bu kültürün yok edilmesi, unutulması ve unutturulması da yanlıştı. Uzel, bir kültür adamı olarak çözümü şöyle işaret eder: "... kabul ama hiç olmazsa o çağda henüz yaşamaya çalışan ve asırlarca bu tarikat tarafından korunmuş bazı kültür kalıntılarına değer verilemez miydi ?" Ne yazık ki, şimdi folklorik bir gösteri gibi izliyoruz Mevlevi etkinliklerini. Belki İslam dünyası, Mevlevi kültüründen uzaklaşarak, İslam'ın temel nasslarıyla çatışmadan, hoşgörülü, birlikte yaşamacı bir anlayışı da kaybetmiş oldu. Bugün insanlığın aradığı şey, bu değil midir?

Gazetecilik

Nezh Uzel, Refii Cevat Ulunay'ın teşvikiyle gazeteciliğe başlar. Dönemin Refik Halit Karay, Falih Rıfki Atay, Reşat Ekrem Koçu, Haldun Taner gibi pek çok yazarıyla tanışır. Yurt dışında Fransız Match Dergisi başyazarı Raymond Cartier, Roger Garaudy, Mme.Carrere d'Encausse, Oryantalist Edward Said, Anna Marie Schimmel gibi kişilerle diyalog kurar, kitaplarını Türkçeye çevirir. Pek çok Yerli yabancı çeşitli gazetelerde muhabirlik, köşe ve araştırma yazarlığı yapmıştır.

O bir müzisyen

Nezih Uzel, 1966 yılında Münir Nurettin Selçuk yönetimindeki İstanbul Belediye konservatuvarı İcra heyetinde ve İstanbul Radyosu'nda kudumzen olarak görev aldı. İslam, tarih, kültür ve sanat ile ilgili 25 kitabı ve eski Tasavvuf müziğini içeren 28 plak, CD ve kaseti yayınlandı. Uzel, semazenbaşı Ahmet Bican Kasaboğlu ile 1981 yılında İstanbul'da eski Galata Mevlevihane'si şimdiki Divan Edebiyatı Müzesi çerçevesinde 'İstanbul Sema Grubu'nu kurdu. Bu grup, yurt içinde ve Batı ülkelerinde yüze yakın konser ve sema gösterisi düzenledi. Galata Mevlevihane'si ve TC Vakıflar İdaresine bağlı eski Üsküdar Mevlevihanelerinde ilk defa sema gösterisi yaptı. Grup, 1987 yılında Konya Belediyesinin daveti üzerine o yıl uluslararası Konya Mevlana İhtifali'nin müzik ve sema görevini üslendi. Aynı yıl eski Kütahya Mevlevihane'sinde 1925'ten sonra düzenlenen ilk sema törenini gerçekleştirdi. Grup, 1998 yılında Prof.Guiseppe Fanfoni tarafından onarılan Kahire Mevlevihane'sini hizmete açtı. Girit Hanya, Lübnan Trablusşam ve Kudüs Mevlevihanelerini gündemine aldı. 'İstanbul Sema Grubu' onsekiz yılda otuza yakın semazen yetiştirdi. Paris'te kurulan Association Mevlana ve Londra'da kurulan Rumi Society' ve Finlandiya'da bulunan Nefes derneklerine ilham kaynağı oldu. Nezih Uzel, günlük yazılarının yayınlandığı Ortadoğu gazetesi dışında, yurt dışında da free lance gazetecilik, yazarlık ve kültürel organizasyonlarını sürdürüyor.

Ondan çok şey öğreneceğiz

Nezih Uzel Beğ'in Ortadoğu gazetesindeki yazılarından, kitaplarından ve tercümelerinden öğreneceğimiz çok şey var. İnsanlık, maddeci Batı uygarlığı ile 'Nirvana' esprisi içinde ne zaman, nerde, nasıl var olduğunu anlayamayan Konfüçyüs kuşağı arasında sıkışmış durumda. Elbette insanlığa mutluluğu, dünya ve ahiret dengesini kurabilmiş tek din İslamiyet verebilir. Ancak burada 'hangi İslam ?' sorusuyla karşı karşıya kalıyoruz. **Bu İslam, ne İran ne de Suud İslamı'dır. Bu İslam şeksiz şüphesiz Türk idrakiyle medeniyet hamlesini yapabilmiş olan İslamiyet olacaktır.** Bunun izahında, Nezih Uzel Beğ gibi kültür adamlarımızdan öğreneceğimiz çok şey var.

“CANAVAR SAHİBİNİ YEDİ” İSMİYLE TOPLANMIŞ BİR KAÇ YAZISINDAN

ÖNSÖZ

Kulelerin son katı yapılırken ben oradaydım...Sokaktan geçen herkes "Bu kadarı da fazla...bu binalara uçak çarpar, terörist saldırır, birşeyler olur..." diyordu...İkizlerin doğduğu 1978 eylülünden beri sanki bütün Amerika ve özellikle Newyork' lular 11 eylül 2001 'de de olacakları görüyor gibiydiler... İş sonunda bil-gisar oyunlarına, sanal savaş teorilerine, Pentagon kaynaklı eğitim araçlarına dahi yansımıştı..."**Bir şeyler olacak...Bir şeyler olacak...**" derken oldu. Amerika âdeta birilerini zorla bu işe razı etti... Bu ülkenin herşeyi büyüktür... Ülke sonunda terörün de büyüğüne rastladı... Dünya ekonomisinin gururlu teknesi kayalara tosladı...Kaptan uyukladı, deniz bitti, gemi karaya çıktı... Madde dünyasının kâbesi şeytanın hücumuna uğradı...Para şeytanla kardeştir ya...Şeytan kardeşini ısırdı... Yakışıyor diye kahrolası olayı, dağda gezen Kaleşnikof'lu, Antrax gazlı, ilkel Wahhabî Arab'ın üzerine attılar... O da mesleğine uygundur diye hazır ayağına gelmişken ucuzca üstlendi. Allah biliyor ya, belki de yapmıştır...Lâkin ben ilk saatlerden beri böylesine devâsâ ve tarihsel bir boyuta ve Dünyanın gelmiş geçmişinde örneği bulunamayacak, belki sadece Babil kulesi ve Rodos heykeli'nin yıkılışını anımsatacak böyle bir işe, ne Arabın ne de takımının akli ereceğine inanmamıştım... Hâlâ da inanmıyorum... Dünyada her yaramazın bir boyutu vardır...Ulaşacağı ve ulaşamayacağı yerler bellidir. Kanlı Devlet kaatili Stalin bile gidip Wall Street' te mantar tabancası dahi patlatamamıştı...Arab kim oluyor ? Bunu ilerde tarihler yazacaklar...Asla içine girilemeyen Amerikan varoluş sistemi, Avrupa kökenli temel yapısının gereği elma kurdu gibi kendi mikrobunu da kendi içinde ve kendi kendine üretir... Gereğinde kullanmak için...

Bir Tomahawk'lık canı olan Küba'nın Fidel Kastro'suna yıllardır neden tahammül ediyor ?

250 YAZILAR

Kendi karşısını elinden kaçırmamak için... Usame bin Ladin ve Saddam Hüseyin'e neden gazez oluyor? elinden kaçırdığı için...Pakistan'da Pervez Müşerref de nükleer silah ve serin gazı yaptı ? O'na neden saldırmıyor... ?

Elinde tuttuğu için...Bu laf uzar gider...Biz işimize bakalım...Efendim ! gazeteciyiz...Gazeteci doğduk, gazeteci kalacağız...Bizi Dünyanın yaramazı, uslusu ilgilendirmez... Herkes yaradılışının gereğini yaşar... Cibilliyetini icra eder. Biz istiyoruz ki "**yeryüzünde hiçbir şey gizli kalmasin**" insanlar haber sahibi olsunlar. Su ekmek midenin gıdası ise haber de aklın yiyeceğidir...Habersiz kalan akıllar, boş midelere benzer...Abur cubur yiyen hasta oluyor da, eksik, yanlış, yalan, kasıtlı haber duyan neden hasta olmuyor...? Hastalıkta mide ile kafanın farkı yoktur... Bir fark var : mide doyduğunda tokum der... kafa boşken tokum diyor...Değerli akıllı dostlar... Size taze ve dürüst haberlerimiz var...Hadi afiyet olsun...

CANAVAR SAHİBİNİ YEDİ

Kötülerin en iyisi diye isimlendirilen Demokrasilerin, belâları da içinde barındıracağı öteden beri ifade edilmiştir. Bu belâlar Demokrasileri var kılan temel öğelerin arasına sıkışmış ve saklanmışdır. O belâları da Demokrasiler kendi, içlerinde kendileri yetiştirir. Kısacası Demokrasi kendisini paralayacak, yok edecek düşmanı da, elmanın kurdu gibi kendi içinde besleyip büyütmektedir.

Eski Dünya'nın iyi bildiği bu gerçeği Amerikalılar Şimdi öğrendiler. "Biz kötüler el altında tutar göz açtırmayız" derlerdi. Kötüler de iyiler gibi kullanır, toplum için faydalı kılarız derlerdi. Biz denizin bu yakasında asırlarca "**kötüler**" sindirip "**iyilere**" yol verirken, onlar son iki yüz yılda ortaya çıkıp yanlış türküler söylemeye başladılar... Sonunda vurdular başlarını kayaya... **Kötü imlâ'ya gelir mi?...**

Anladılar ama işten geçti... Kötüler düzeltiriz derken, İdam Cezasını dahi kaldıramadılar. Korkarım bu kafa sonları olacak. Komünistler komünistliği dünyaya yayamadıkları için yok oldular. Amerikalılar da galiba "**faydacılıktan**" iflas edecekler.

Şüpheler Üsame bin Ladin üzerinde yoğunlaşıyor.

Birkaç yıl önce Afrika'daki baskınlar da o Usame'den biliniyor, Pakistan'da saklandığı yer Amerikan uçakları tarafından bombalanırken Ünlü Suudi iş adamının, bütün servetinin Manhattan Bankasında bulunduğu haber verilmişti. Ama Amerikan bankacılık sistemi, rejimin başına ödül koyduğu can düşmanının paralarına dokunamıyordu...

Bu işi Usame mi yaptı? Saddam mı yaptı? Kaddafi mi yaptı?

Daha uzun yıllar konuşulur ama bana göre Amerikalılar kendileri yapmıştır. Dünya terörizmden kırılırken kollarını bile kıpırdatmadılar. Terörist ülkelerin listesini çıkardılar o kadar. İşe bakın ki şimdi, o listede yer alan ülkeler dahi imana gelmiş olayları kınıyor...

Eğer bu iğrenç işi Usame Bin Ladin yapmışsa ve o Arabın paraları daha hâlâ Manhattan bankasında yatıyorsa. Amerika'nın yarattığı canavar gerçekten sahibini yedi demektir. Siz isterseniz o gurur duyduğunuz harika Franklin Roosevelt demokrasisine devam edin.

Dünyada terörizmi haklı gösterecek hiç, ama hiçbir siyasi akım yoktur... Olamaz. Belki eskiden vardı, şimdi yoktur. Bir insan, içinde ikiyüz elli kişi taşıyan bir uçağı saptırıp elli bin âdemin oturduğu bir binaya çarptırarak kadar vahşilemişse o adam hiçbir şekilde haklı olamaz... Haklıysa da o anda haksız çıkar. O artık sadece bir psikopattır.

Eşkiyalığın da bir nedeni, bir sebebi, bir sınırı vardır.

Terörle varılacak yerde insanlık barınamaz... Amaç nedir?

Terörü bir siyasi malzeme olarak kullananlar, yarattıkları Frankeştayn'ın sonunda kendilerine saldıracağını pek pahalı biçimde öğrenirler...

Şimdi ne olacak?

Şimdi Amerika kendine gelince listedekileri bir bir sorguya çekecek... Biz Garih cinayetinin kaatilini ararken o da hep Manhattan Katliam Tın ı izini sürecek...

Ve büyük bir olasılıkla her ikisi de bir süre sonra unutulacak.

Yenileri çıkacağı için... Siyasi suçların suçluları her zaman sadece tarih tarafından yargılanır.

Hemen Rabbim yenilerinden bizleri koruya. Kalabalık yerlerde fazla dolaşmayın... Bir de herkesin baktığı yerde durmayın...

13 Eylül 2001 Perşembe

SİSTEM ŞEYTAN ÜRETİYOR

Amerikan Dış İşleri Bakanı General Powels "**hiçbir din böyle bir vahşete izin vermez**" dedi. Doğrudur. Bu yapılan iş'in bir örneği, tarihte, dinlerin ortaya çıkıp varlık savaşına giriştikleri dönemde dahi yoktur. Olamaz. Olmamıştır. Belki biz bilmiyoruz, ama sanmıyorum.

Bu iş din işi değildir. Belki dini kullanmaya kalkanların işi...

Başkan Bush "**özgürlük ve demokrasi**"ye saldırdılar, dedi.

Burada konu biraz değişiyor...

Amerika, yeryüzü insanların eline "**özgürlük ve demokrasi**" Bayrağını tutuştururken acaba bu bayrağı dalgalandıracak rüzgarlara kendisi yeterince göğsünü açtı mı?

Yüz yıl önce neslini kurduğu Amerikan Kızılderilileri'nin yaşamak zorunda bırakıldıkları rezervasyondan çıkıp, dört gündür her yerinden dumanlar fışkıran New York sokaklarında dolaşmaları şu günümüzde dahi yasakken, şimdi bu "özgürlük ve demokrasi" lafı nasıl oluyor da ağızlarından kulaklara yükseliyor? Wounded Knee, Yaralı Diz rezervasyonu olaylarının üzerinden henüz iki on yıl dahi geçmedi.

Amerika "özgürlük ve demokrasi" derken yanına "insan hakları"nı da ekledi. İşte o noktada inanılmaz bir yanlışlık yaptı, "insan olmayana"da insan hakkı verdi, "insan ol ki hakkın olsun" diyeceğine "önce hakkın olsun, sonra insan olursun"

Dedi. Bu yanlışlık bu rejimin bu gün çektiği sıkıntının kökenidir. Ve bu sistem bu haliyle bundan sonra sadece şeytan üretir.

Ben anlamıyorum... Olayın suçunu yıkacak ülke veya kişi arayan Amerika'nın, aklına neden kendisi gelmiyor? Ülkesinin her tarafında yüzlerce deli, manyak dolaşırken... Sayısız sapık tarikat alıp başını gitmişken, Doğru dürüst bir seçim yapıp ulusal egemenliği tam anlamıyla yerine oturtmuş ve siyasi dinamikleri işler hale getirmiş değilken, Başkanını dahi güç bela seçmişken, bu ülke neden bir iç sosyal felaketi görmezlikten geliyor...?

Sovyetler Birliği dağılırken kendi Parlamentosunu topa tuttu. Londra hâlâ Dublin'le savaş halinde... Paris, Cezayir'de yüz yirmi yıl çamurdan çıkmadı. Daha eskiler de var Osmanlı Devleti hukukunu ve şerefini asırlarca ayakta tutmuş olan kendi asker ocağını kendisi yok etti. Konya Anadolu Selçuklu devletinin canavar askerleri Malya Ovası savaşında kırkbeş bin Türkmen'i boğazlayarak son zaferlerini kendi halklarına karşı kazandılar. Kuruluş heyecanını ve varoluş sebebini yitiren her devlet, eninde sonunda kendi ulusuyla savaşır... Hukukî varlıklarının sonuna gelmiş yöneticileri "ilk dönemin kahraman isimlerinin" arkasına saklanarak halkı soydukları için:..

Bu kural, Dünyadaki insan yaşamının gizli Anayasası'dır.

Bu yazısız Anayasa harekete geçtiğinde başlangıçta hep deli, manyak, psikopat, sapık ve katilleri kullanır. Resimde görüldüğü gibi.

252 YAZILAR

Sosyal bir erozyondur bu, kimse durduramaz. Durdurmasın.

Kâfirin devleti yaşar, zâlimin devleti yaşamaz demişler...

Eşkiya dünyaya egemen olmaz, demişler...

Lübnanlı demokrat avukat Nadir son dakikada şerefini satıp senin tarafına kaçmasaydı sen o başkanlığı nah alırdın. Şimdi ayıkla pirincin taşını...

14 Eylül 2001 Cuma

SUÇLU DOĞANLAR GEZEGENİ

İkinci Dünya savaşının ilk günlerinde devrin İngiltere Başbakanı Churchill "**Almanya'da doğan her çocuk suçludur**" demişti. Bu cümle bir gecede 800. 000 kişinin öldüğü **Hamburg ve Dresden** saldırılan ve daha pek çok bombardımanın gerekçesi oldu.

Ama o bir savaştı. Karşı karşıya gelmiş iki Ordunun şanlı savaşı.

Her iki ordu da vazifesini yapıyor, halkını, ülkesini, hukukunu ve yaşam biçimini haklı çıkarmanın yollarını, can vererek arıyordu.

Faciaya suçlu arayan Amerika'nın parmağını uzattığı yerde duran Usame Bin Ladin'de müteveffa Churchill'in dediklerine benzer şeyler söylüyor... "**Biz üniformalı Amerikalıyla sivil Amerikalıyı ayırmıyoruz.**" Yani, Arab diyor ki "**Yeryüzündeki her Amerikalı suçludur...**"

Amerika'ya savaş ilan eden Bin Ladin'in hukukî gerekçesi nereye dayanıyor? Bu bir "**cihat**" mıdır? Haçlı seferi midir? yeni tip bir savaş mıdır? ya nedir? anlaşılmıyor... Bu aşırı karanlık adam iddiasını açıklamak zorundadır... Yoksa Dünyanın tarih kitabına "**eşkiya**" diye yazılacak. Eşkiyalık zor sanat.

Fransa'da ünlü yazar Paul Baha'nın yönetimindeki "**Çağdaş Doğu Etütleri Merkezi**"nin yayınladığı rakkamlara göre Amerika'nın Irak bombardımanları sırasında 500 bin' i çocuk olmak üzere 1, 5 milyon insan ölmüş. Acaba Ladin o çocukların intikamını almaya mı çalışıyor?

Ladin'i Amerika'nın yetiştirip ortalığa saldırdığı artık gün gibi aşikar oldu. Arabi vaktiyle Amerikalılar, Afganistan'da Rus işgali' ne karşı kullanmışlar. Sonra silah tersine tepmiş... Amerika'ya ne zaman ve ne yüzden düşman kesildiği belli değil. O'nu belki Amerika'nın içindeki Amerika düşmanları öne sürüyorlar. Gruplar arası para ve güç rekabeti olabilir. Analiz bitmedi. Fransız antiterör servisi'nin bir yetkilisinin belirttiğine göre **Amerikan Merkezî İstihbarat Teşkilatı, CIA Batı'da müslüman olmuş radikalleri toplayıp, kendine yarar müslüman diye Kosova ve Afganistan'a göndermiş.** Yani bir zamanlar CIA'ya hizmet eden ve sonra tersine dönen sadece tek bir Bin Ladin değil, belki de binlercesi sırada bekliyor. Hepsi de topuz gibi tosuncuk Amerikan üretimi... Bu iş de Amerika'nın Susurluğu. Yani birilerini yasa dışı devlet hizmetinde kullan sonra üstüne kalsın...

Eskiden cinci hocalar cin çağırma duası okur, cinleri başlarına toplarlarmış. Bir de cin dağıtma duası var. Onu unuturlarmış. O zaman cinler üstlerine kalır bir daha gitmezlermiş...

Şimdi Sevgili Amerika bu durumda...

Demokrasi düpedüz azgınlığa, serbest ticaret, açık hırsızlığa dönüştükçe etrafı cinlerin, şeytanların, karabasanların, canavar ruhlu adamların sarmasına acaba neden hayret ediliyor...?

Önce insanları uyandır, sonra aç bırak...

Aç köpek fırın yıkar demişler. Elbette, hem dünya ölçeğindi. Nedir ki iki kule World Trade Center. Görüldüğü gibi un ufak oldu.

Değerli dostumuz bayan Arzu Erguner' in Paris'ten bildirdiğine göre bunun böyle olacağını Guillaume Pigot isimli bir yazar "Senario d'Apocalypse: Kıyamet Senaryoları" adıyla 2000 martında çıkan bir kitabında söylemiş, kitabın 7. kıyamet bölümünde Newyork'taki iki kuleye intihar uçaklarıyla terörist saldırı yapılacağını ve kulelerin yıkılacağını adam bir buçuk yıl önce ayrıntılarıyla anlatmış.

Yeryüzünde aynı sebepler hep aynı sonuçları doğurmuştur ve doğurmaya devam edecektir. Ne yazık ki...

15 Eylül 2001 Cumartesi

TEK TARAFLI SAVAŞ

Savaşan taraflardan biri çok güçlü, diğeri zayıfsa, zayıf olanın yapacağı iş, karşı tarafa hatırı sayılır bir darbe indirdikten sonra hiç olmazsa bir süre ortadan kaybolmaktır. Teröristlerin de yaptığı bu...

Aslında bu terör falan değil, düpedüz savaştır. Amerikan vatandaşının yeni anladığı bu çağdaş savaş biçimini, Amerikan yönetimi de, çağın dışında kalmış dünyanın diğer eski püskü devletlerinin uyuklu yöneticileri de yakında anlayacaklardır.

Bu yeni, insanlık dışı, şeref dışı, askerlik dışı savaş biçimi şimdiye kadar alışılmış hiç bir silahlı çatışmaya benzemediği gibi, dünyanın bu güne kadar bulup kullandığı hiç bir askerî sistem veya ateşli silahla da aldedilecek gibi görünmüyor... Dünyada yüzyıllar boyu çok çeşitli savaşlar oldu. Bu savaşlarda hep iki taraf karşı karşıya geldi. Hatta savaşan ordular, tarih boyunca savaşlarda kullanılmış ve faydalı olduğu görülmüş ovalarda, vadilerde, dağ eteklerinde, **birbirlerine randevu verir gibi karşı-laştılar...** Bazen Savaşın asalet ve nezaketini bozan kumandanları, aralarında gizlice anlaşarak ortadan kaldırdılar. Mertçe, erkekçe, karşı karşıya kahramanca savaştı insanlar. Kendi ülkelerinin tarihine ve kendi milletlerinin gönlüne **altın harflerle yazıldılar.**

Peki ! ya bu terör savaşı nedir...?

Tek taraflı bir savaştır. **Vur kaç teorisisidir.** Açık savaşla ulaşılması çok zor olan hedeflere gizli, ve yılışık yöntemlerle âdice ulaşma denemesidir. Düşmanın karşısına çıkmadan onu şaşırtma, saptırma, korku tüneline sokma ve yıpratma teorisisidir. Bu savaşta taraflardan biri kesinlikle ortada yoktur... İş bittikten sonra araki bulasın. Çoktan kayıplara karışmış, yeni bir saldırının planlarını kurmaya başlamıştır.

Bu tabloya göre, saldırıya uğradığı anda düşmanını belirleyerek öcünü alamayan Amerika'nın bundan sonra da harekete geçeceği kuşkuludur. **O her şeyden önce bir devlettir.** Herşeye rağmen yine de belirli bir hukuka bağlıdır. Düşmanı gibi haksız ve hukuksuz olmadığı için o'nun kadar rahat davranamaz. Bir Türk Başbakanı vaktiyle "**Devlet eşkiya gibi hareket edemez**" demişti. Demişti de o günden sonra devletin başına gelmedik kalmamıştı. Bâri belli etmeseydi. Şimdi sıra Amerikada. .

Bu kahrolası tek taraflı savaşta mutlaka ikinci tarafın da bulunması gerekiyor. "**İkinci taraf** adayı dün Suudî milyarder Bin Ladin' di, yarın kim olur? Bilmem. Yakında "**Birleşmiş Terör Grupları Kuzey Amerika Federasyonu**" gibi bir isim ekranları doldurursa şaşmayın. Uçakları yerden yönlendirip o koca koca gökdelenlere çarptıranlar belki de onbeş yaşında iki lise öğrencisidir. Newyork'ta iki blok aşağıda oturan başka arkadaşları da Pentagon'u yıkanlar olamaz mı? Bilgisayar oyunlarının canlısını oynadıkları ve kazandıkları için şimdi kim bilir ne biçim kutluyorlar birbirlerinin zaferini...

Ne tuhaf... Biz Garih'in kaatilini bulursak Amerika da Ticaret Merkezini yıkanı bulacak... Suçun niteliği aynı, konu farklı...

Geriye söylenecek tek bir söz kalıyor.

Her şeyiyle büyük olan Amerika, sonunda **Terör'ün de büyüğüne tosladı.** Belki şimdi âlemde gerçek boyutuna geri döner... Geçmiş olsun kardeş... Kardeş geçmiş olsun...

254 YAZILAR

"Ölen ölür kalan sağlar bizimdir..." Gidene rahmet. Kalana minnet, Dosta eziyet, düşmana şöhret... Vatana hareket, kula bereket.

Boşver takma kafanı, **sen o kuleleri gene yaparsın**. Perdeleri atlastan direkleri altından olsun... Bir daha kimsenin üstüne yıkılmasınlar.

16 Eylül 2001 Pazar

TERÖR LİDERİNİ BULDU

Geçtiğimiz Şubat ayında **Saraybosna**'daydım. Cuma namazı kılacağız, **Gazi Hüsrev Bey** camiine gittik. Hava yağışlı ve soğuk, her yerde kar var... ezandan önce Camiin haziresindeki mezarları ziyaret ediyoruz, koca koca Osmanlı sarıklarının altında Bosna'nın eski devlet büyükleri, tanınmış kişileri, ilk Osmanlı akıncıları, şehitler, sıra sıra yatıyor. Gözüm bir ara yer yer karla kaplı karşıki tepelere takıldı, bana sanki biri oradan bizi gözetliyormuş gibi geldi... **-Sizin mi o oraları? dedim. -Hayır Sırların dediler.** Camiye girdik. Namazımızı kıldık. Çıkışta, İstanbul'da Mimar Sinan Üniversitesinde okuyan arkadaşım Bosna' lı Nusret Çolo' nun kolunu tuttum. **-Söylesene bana, şimdi şu karşı tepeden bize ateş etseler, ne yaparız? dedim. -Etmezler dedi. Tekrar sordum - Etmezler, tamam da... ya ederlerse? dedim... Nusrette ses yok... Benim ısrarlı bakışlarıma dayanamadı, Kulağıma eğildi, yavaşça -Ateş edemezler, Vahhabiler'den ve özellikle Bin Ladin'in adamlarından korkuyorlar, onlar her yerde kol geziyor, dedi.**

İki bin bir yılının karlı bir şubat günü Saraybosna'nın Sultan Fatih devrinden kalma **Gazi Hüsrev Bey** camiinde kıldığımız Cuma namazı, o sırada Afganistan Dağlarında bulunan terörist lakaplı, Suudi zengini **Usame Bin Ladin** aracılığıyla korunmuştu.

Amerika şimdi **Usame**'yi girdiği delikten çıkaracak. O zaman o deliğe **başka** Usame'ler girecek... Eğer **bazıları** geniş İslam dünyasının **bir** başında durup, öbür başındaki bir cuma namazını koruma görevi almışsa bu görev behemahal yerine gelecektir. Kimse kuşku duymasın. Bu görev ister bir **teröriste**, ister bir **ateiste**, ister bir devlet adamına, isterse bir **kafire** verilmiş olsun mutlaka yapılı ve havada kalmaz...

Keşke böyle bir görev yasal hükümetlere verilseydi de bizim de içimiz rahat etseydi... Ama zarar yok **"Hak Yaradan böyle takdir etmişse"** amenna...

Sapanca'da anahtarcı Yusuf dedi ki : **"Havada fişekle fişeği vuran Amerika, uçakları neden yakalayamadı anlayamıyorum"** Ben de anlayamıyorum. Bu gün bir hafta oldu. Hâlâ düşünüyorum düşmanını Afganistan dağlarının deliklerinde arayan Amerika neden kendi içinde aramıyor...? Dünyaya **terör** belasını saranlardan biri, hem en başta geleni olduğu halde, kendi kendisini neden sorgulamıyor...? Bir düşmana ihtiyacı olduğu belli. Kurulduğu günden beri bu ihtiyacı sona ermiyor. **Bin Ladin**'i kendisi yarattı, ama o isyan edip kendi başına buyruk oldu. O şimdi Görevi Washington' dan değil, **kendi kafasından alıyor**.

Artık Ladin'in yeni bir görevi var...

O göreve onu yine Amerika tayin etti...

Terörün başı olma görevi...

Amerika sayesinde terör liderini buldu.

Şimdi Amerika becerebilirse bu yeni liderin başını alarak, O'nu tarihte ölümsüz kılacak... Ve **Ladin** olma yolunda binlerce saf gence yeşil ışık yakacak. **Ladin** bir iken bin olacak... Sonunda bir kanunsuz, pek çok kanunsuzun **kutsal lideri** olacak... Şu işe bakın, Helal olsun (!) Aferin sana Amerikalı (!)Vaktiyle Avrupa'dan kaçıp Amerika'ya sığınan ataların da kanunlarını kanunsuzluk üzerine kurmuşlardı.

Atını seven Kovboy geleneğininle bin yaşa...

19 Eylül 2001 Salı

SAVAŞIN YENİ ADI

Açıkladılar... Başkan **Haçlı Seferi** dememiş. Kelimeyi eski anlamıyla değil, yeni anlamıyla kullanmış. Yani "**kötülüğe karşı geniş cephe**" sefer demek istemiş. Acaba bilerek mi söyledi? bilmeden mi söyledi? Kafamda hâlâ kuşku var...

Salı günü açıklama yapan Beyaz Saray'ın sözcüsü **Ari Fleischer**'e göre Başkan ne müslümanları ne de başka grupları hedef almadan sadece terörizme karşı "**geniş kapsamlı**" bir sefer demek istemiş... Olsun... bence yanlışlıkla doğruyu söyledi...

Şu kahrolası terörist olayı zaten başından beri bir türlü yorumlayamadı. Ünlü New York Times'in Çarşamba günü çıkan başyazısında "**Bu güne kadar görülmedik bu yeni savaşın adını koymak için, yeni kavramlar bulmak zorunda olan Başkanın, her gün ton değiştirdiği ve bu tavrı ile ne kendisine ne de ülkeye fayda sağlamadığı**" yazıldı.

San Fransisco Üniversitesinden politolog Stephan Zunes'e göre Başkan, **savaşı kişiselleştirmekle** iyi etmedi. Bush eski başkanların **Noriega, Saddam, Miloseviç** karşısında yaptıkları gibi mücadeleyi **Usame bin Ladin**'in isminde kitleyerek suça iştirak eden ve şu sırada henüz kim oldukları bilinmeyen kişileri gölgede bıraktı.

Boston'daki **Massachusetts Institut of Technology**'den **Naom Chomsky**'ye göre Başkan için başından beri her gün ortaya yeni bir slogan attı. 11 eylülde "**kötü işler yapan kötü adamlar**" dedi. 12 Eylül akşamı ve 13 Eylül sabahı "**iyinin kötüyle muazzam savaş**" dedi. Aynı gün öğleden sonra "**bedenleşmiş kötüler, barbar grupları, vahşiler**" dedi. 14 Eylül Cuma sabahı ilk defa "**terörizme karşı dünya kampanyasından** söz etti. Pazar sabahı da "**haçlı seferi**" dedi. Chomsky "**derhal danışmanları tarafından uyarılmış olacak ki, bu kelimeyi bir daha tekrarlamadı**" diyor...

Uzmanların ortak olarak belirttiklerine göre "kütleleri peşine takarak savaşa hazırlamak" zorunda olan yöneticilerin gerekli anahtar kelimeyi bir defada ve en güçlü biçimde ifade etmeleri gerekiyor.

Bana kalırsa Amerikan halkı ve Başkan Bush şaşkınlıktan hedefi şaşırılmış durumdalar. David'den yediği tek yumrukla gözü kör olup topraklara serilen Golyat'ı andırıyorlar... Aslında saldırının akşamı uçaklarını, bombalarını, zehirli gazlarını gönderip alıştıkları biçimde düşmanı alt edemedikleri için artık hareket güçlerini de yitirdiler.

Çaresizlikten zıvanadan çıktılar.

Yüz yıldır gücü kuvveti ve azametiyle dünyaya tepeden bakan bu muazzam şebeke, şimdi burnundan kafasına giren sineği çıkarmak için her gün beyninin tokmaklatan **Nemrud**'a benziyor. ..

Amerika bundan sonra karanlığa kurşun atan **acemi jandarmadır**. Dünyayı avucunun içinde zanneden o dehşetli ordusu perişan **Vietnam** dönüşünden sonra bu ikinci hakareti nasıl hazmeder? bilemeyiz... . Dünyaya yeni bir uygarlık hediye ettiklerine inanırlardı. Geride kalan insanlara "**bizim gibi olun... düzelirsiniz**" derlerdi. "**Bu saaten sonra eskileri unutun, maddenin saltanatına boyun eğin, paranın gücüne biat edin**" derlerdi. Her ne dedilerse dediler, sonunda 450 bin ton enkazın altında kaldılar. Yıkıntıları hâlâ kaldıramadılar. Ne zaman kaldıracakları ve nereye götürecekleri de meçhul.

Ben, o hengamede can veren beş bin günahsız insanoğlunun hatırasına Amerikayı ve insanlığı bu hale getirenlere **sonsuz kadar kin tutarım**. Şu yeryüzünde tek bir kişi haksız yere can verse, geriye kalan tüm insanlara yaşamak haramdır. Gerisi fasa fiso. siyaset, edebiyat...

21 Eylül 2001 Cuma

BUSH TERÖRİST OLDU

Evinde, köyünde rahat oturan bir adam, durup dururken kalkıp, gidip, Amerika'nın **İkiz Kulesini** patlatıp, başını derde sokar mı? Başkan **Bush** da bunu soruyor. Geçtiğimiz Çarşamba günü **Kongre'nin Demokrat ve Cumhuriyetçi** üyelerinin birlikte yer aldıkları özel bir toplantıda Başkan şunları söyledi: **"Bunu kimin yaptığını Amerikan halkına anlatacağım günü bekliyorum. Bu koca ülkeye böyle bir şeyi kim yapar? ve neden?"** Böylece işi sadece bin Ladin'den bilmediğini yanlışlıkla itiraf eden **Başkan**, olayın başından beri sürdürdüğü çelişkili tavırlarına bir yenisini daha ekledi. Değerli Başkanımız yanlışlıkla kullandığı **"haçlı seferleri"** değimi gibi bunu da yanlışlık eseri diline doladıysa, o nerede saklandığını kimsenin bilmediği dağ arabını da yanlışlıkla dünyanın başına belâ etti demektir? Bu kadar Yanlışlığı da sadece bir terörist yapabilir... Haydi hayırlısı...

Teröristi savunan teröristtir. Bir insan **"acaba bu teröristler neden terörist oluyor?"** diye sorar ve terörün sebebini araş-tırırsa, anında terörist olur... Elbette teröristin de bir varlık nedeni vardır. Ama bu neden yasal değildir, **eşkiyalık** düzenidir, Suçsuz insan öldürmekle insan veya insan grupları asla haklarına sahip çıkamazlar. Bu esas temel üzerinde fikir birliğine varduktan sonra bu son derecede tehlikeli insanlık tümörünün damarlarını kurutabilmek için yine de birtakım analizlere ihtiyaç var... Soru yine ortada... **Acaba Arab neden dağa çıktı? Sebebi nedir?**

Arabın dağa çıkmasının sebebine dair ilk ipucu yine Paris'ten geldi. Değerli dostumuz ve şimdilerde okuyucularımızın da dostluğunu kazanan **Arzu Erguner** hanımefendi dedi ki **"Usame, Kabeye Amerikan askerlerinin girdiğini gördüğü için terörist oldu."** Doğrudur. Bir zaman önce Kabe-i Muazzama'ya bir terörist saldırı olmuştu. O zaman Suudi'ler kendi askerlerine güvenmeyerek Amerikan Ordusundan **özel tim** getirttiler. Bazı Fransız birlikleri de bu time katıldı ve sadece Müslümanların ayak basması gereken **Haremi Şerife** yabancılar; Kutsal yapının üzerinde uçuşan helikopterlerden sarkan iplerden süzülerek dahi] oldular. **Bu olay İslam Dünyasından şiddetle gizlendi...**

Bayan Erguner ve ben deniz bu olayı, o zaman, o için failleri arasında bulunan bir Fransız subayından dinledik.

Kabe'sine yabancı askerler girdiği için Müslüman Usame bin Arab... yahut Ladin, her neyse... dağa çıkıyorsa, Kapitalizmin Kabe'si İkiz Kuleler yıkıldığında Cumhuriyetçilerin Bush'u neden dağa çıkmasını...? O da terörist olur. Arkasında korkunç bir ordu ve koskoca bir devlet gücü ile herhalde Manitoba dağlarına çıkacak değil ya... Çıksa çıksa Beyaz Saray'a çıkar.

Sabahları arabınıza bindiğinizde alışkanlıkla emniyet kemerini omuzunuzdan aşınp sol tarafa tık diye takıyorsunuz ya... İşte o emniyet kemerini bir adam icat etti. Amerikaya yerleşmiş Lübnanlı bir ailenin çocuğu avukat **Ralph Nader**, yani Nadir bey... Bu Nadir bey bir zamanlar **Detroit'te** yaşar **Amerikan Otomotiv Endüstrisi'nin** işlerine bakardı. Altmışlı yılların sonunda bir kitap yazarak bu endüstrinin nasıl kasten çürük araba ürettiğini ve insanların trafik kazalarında topluca ölmelerine yol açtığını **Amerikan Kamu Oyuna** duyurdu. Sonra kazalarda ölenlerin yakınlarından vekaletnameler alarak Fabrikalara davalar açtı, kazandı. Yıllarca uğraştı ve **Emniyet Kemerini kabul ettirdi.** Kemer giderek dünyaya yayıldı. Amerikan otomobil sanayine düşmanlık eden bu Nadir bey'in demokrat olması gerekmez mi? Yıllar sonra adam son seçimde ve son anda ortaya çıktı ve **Cumhuriyetçi Bush'a** destek verdi. **Bush**, golünü uzatmalarda bu destekle attı. Yüzde altmışlara varan **Amerikan Silah Sanayiini** hoşnud etmek için geldiği günden beri Dünya ile maraza çıkarmaya uğraşan **Bush**, nihayet muradına erdi. Şimdi çingarin büyüğüne yazılacak...

Demokrat olsaydı belki bu kadar içi yanmazdı... **Kabesi yıkıldı garibin...** Göğsüne yumruklar atarak Allanın günü göz yaşları salya döğünüp duruyor... Yeryüzü ne garip Tanrım... **Kimi dağda terörist kimi Sarayda...** Kimi evde terörist kimi çarşıda. Kimi de kendi kendine terörist.

22 Eylül 2001 Cumartesi

TERÖR İÇİNDE TERÖR

Birleşmiş Milletler Örgütünün tüm insanî yardım ajansları Salı günü bir bildiri yayınlayarak "**Bir hafta içinde, giderek inanılmaz boyutlara ulaşacak bir insanî felaketin başlayacağını**" haber verdiler. Sebebi, Taliban yönetiminin, 26 milyon nüfuslu Afganistan'da 5 milyon insana gıda ve ilaç yardımı sağlayan Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Kandahar'daki bürolarını kapatması... Örgütün yetkilisi **Fred Eckhard** 5 milyon insanın sadece bir haftalık yiyeceği kaldığını söylüyor. Örgütün başkanı **Ko-fi Annan** ise değil Birleşmiş Milletlerin, tüm insanlığın tarihinde görülmesi mümkün olmayan böyle bir felakete karşı Afganistan'a sınırı olan 5 ülkenin **Çin, İran, Irak, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan**'ın sınırlarını açarak yola düşen 1 milyon insana yer bulması gerektiğini söylüyor. **Kofi Annan** beklenen **Amerikan** saldırısının başlaması halinde bu sayıya 1.5 milyon kişinin daha ekleneceğini sözlerine ilave ediyor.

22 yıldır iç savaş yaşayan, son üç yıl kuraklıkla boğuşan, şimdi de her an savaş bekleyen bu ülkeden 3, 5 milyon insan zaten kaçmış... **Pakistan**'a geçen iki milyon insan yıllardır burada çadırlarda yaşıyor. İran'a giden 1.5 milyon **Afgan**'ın akıbeti meçhul... **Annan** diyor ki "5 milyon aç yakında 7, 5 milyon olacak" Ve büyük olasılıkla o insanlar dağlarda, bayırlarda, ovalarda, derelerde ölecekler... Cenazeleri de açık havada kalacak... **Mezarları çimenli kırlar, lahitleri yıldızlar...**

Dünyada geri kalan canlılar da **utanmadan** yaşamaya devam edecekler... Dünyaya uzaydan gelen bir serseri yıldız çarpıp, şu talihsiz gezegeni parçalasaydı bundan kötüsü olamazdı... **Yeryüzünde bir insan cinsi sanki acılar, felaketler, saldırılar içinde ölmek üzere yaratılmış...** Dağlarda vahşî hayvanlar, ormanlarda yırtıcı kuşlar, nehirlerde zehirli yılanlar, kuytularda sinsî böcekler, denizlerde çeşitli mahlukat, evrende varsa bilinmeyen canlılar hepsi... hepsi... bu insanlardan daha şanslı. Ölümünden ötede gizli bir dehlizde yaşıyorlar... **Terör içine terör...** Yıkım içinde yıkım, saldırı içinde saldırı, ölüm içinde ölümle tanışmışlar. Cehennemden göklerden yeryüzüne indirmişler...

Şimdi savaş olacak... Ölüler bile bir kere daha ölecek... Afrika'da koca koca nehirler 500. 000 bin Tutsi'nin cansız bedenini taşımaya yetmezken, Bosna'da şehit olan 300. 000 Müslüman'ın cenazesine mezar bulmak için Bosna'nın koyu yeşil dağları, zümrüt ovaları dolup taşarken acaba bu **7, 5 milyon Afgan**'ının naaşı hangi topraklara girecek...?

Yahudilerin *uydurma* kitaplarında bir Jeriko savaşı vardır... Bu savaşın kumandanı **Musa Peygamber** (Haşaaa ... bin kere Haşa... Edeb ederim, Hazreti **Musa Kelimullah Aleyhisselam** hazretlerinden... ve O'nun yüzü suyu hürmetine Sahibinden af ve mağfiret talep ederim) güya askerlerine emir vererek **Jeriko**'daki herkesi öldürmelerini emreder. Askerler koşarak giderler ve herkesi öldürürler, sonra **Peygamberin** yanına gelir -Herkesi öldürdük derler, Peygamber

-Kedileri köpekleri de öldürdünüz mü? diye sorar,

-Hayır öldürmedik, derler. -Gidin onları da öldürün der, Askerler giderler onları da öldürürler, sonra yine gelirler, bu defa peygamber

-kuşları, kaplumbağaları kertenkeleleri... kitap bu minval üzere sürer gider... Tabii inanılacak gibi değil. **Ama bir anlayışı simgeliyor.** Demek ki şu yeryüzünün neşesi olacak insanoğlu, aynı zamanda **vahşetin de sembolü...** Bir cinayeti, soykırımı ve

utanılacak bir psikopat yok etme keyfini kutsal olduğunu ileri sürdüğü uydurma kitaplarına yazacak kadar... Bunları herkese **itikat diye yutturmaya** kalkışacak kadar...

Geleceğin insanlarına bir sözüm var:

Biz bu gezegenin şimdilerde yaşayan **dürüst insanları**; bu cinayetlerin hiçbirine razı değiliz... Neye yarar ki sözümüzün değeri yok...

27 Eylül 2001 perşembe

ŞİDDET İHANETTEN DOĞAR

Batı kültürünün İslam kültüründen üstün olduğunu söyleyen İtalyan Başbakanı'nın kör kuyuya attığı taşı çıkartmaya uğraşan Batı Tı akıllılardan Alman Şansölyesi Schröder "**Terörizmle savaş bir kültür savaşdır, kültürler arası savaş değildir**" dedi. Amerikan polisi kuleleri patlatanı sokak sokak, ev ev, hücre delik ararken Avrupa işi çoktan kültür alanına döktü bile... Böylece yüzyılların getirdiği yaşlı asil ağırlığını eski terazinin bir kefesine koyan Avrupa, İtalyan'ı susturmaya çalışırken, gücenen İslam'ın da gönlünü almaya çaba harcıyor. Bu iş hayırlıdır. Ancak İslamın da sesi çıkana kadar... Şimdilik sadece yine Avrupalı'nın yüksek sesle konuşacağı anlaşılıyor... Konuşulanların daha sağlıklı bir zemine oturması için karşı tarafın da lafa karışması gerekmez mi?

Belki bir gün olur...

Şimdilik bekleyelim bakalım kafaları hangi yönde çalışacak. ..

İnsanlık tarihinin gördüğü en dehşetli terör Moğollardır. Yedi yüzyıl önce eski dünyanın pek çok devletini yerle bir eden bu hareket, yine Asya'dan başlamıştı. Moğollar önce İslam dünyasına saldırdılar. Önlerine çıkan herşeyi yaktılar, yıktılar, mahvettiler. O zamana kadar parlak bir medeniyet çizgisi tutturmuş pek çok Arab-Müslüman şehrini kül yığını haline getirdiler. Devrin siyasal iktidarlarına karşı çıkan çok kişi kendilerine yardım etti. Bilim tarihinde önemli bir yeri olan astroloji bilgini Tus'lu Nasrüddin onların dostu ve yol göstericisiydi. Moğollar henüz ufukta belirmeden Yıldızlara dair yazdığı bir kitabını öncelikle Bağdad halifesine sunmuştu. O devirde oralarda gelenek olduğu biçimde maddi bir karşılık bekliyordu. Halife kitabı evirdi, çevirdi sonra açık pencereden Dicle nehrine fırlattı. Tus'lu Nasrüddine'e

-Hani senin boynuzların, dedi. Nasrüddin bu hakaretin sebebini anlayamadı, öfkelenmişti, içinden

-Haftaya boynuzlarımı görürsün, dedi. Saraydan çıktı ve doğruca **Moğolların** yanına gitti. Bir hafta sonra Onlarla birlikte **Bağdad'a** girerek yangın ve katliamın tarihsel tanığı oldu. Halifenin bilime ihaneti, **Moğol şiddetinin** sebeplerinden biriydi.

Moğolların ünlü kumandanı **Hülagu** o sırada **Halep** valisi olan **el Melik ün Nasır'a** yazdığı mektupta "Arapların kendi dinlerine ihanet ederek peygamberlerinin emirlerini dinlemediklerini, bu yüzden Tanrı tarafından **Moğolların eliyle cezalandırılacaklarını**" ileri sürüyordu.

Şiddet'in anası ihanet, babası cehalettir.

Bir idare adamı, üzerinde taşıdığı devlet nazariyesi ve görevine aykırı hareket ederse, temsil ettiği rejimin arkasına saklanıp insanları açlığa, felakete ve ümitsizliğe düşürürse, bir sınıfın adamı olup geri kalan katmanları **soygun belasına uğratırsa**, fakir halkı koruyacağına soyguncuları savunursa, Bir veya birkaç büyük adamın gayreti sonucu vaktiyle halkın yararına kurulup sonradan eşkiyanın eline düşen bir devlet düzeninin arka planına çöreklenen haşeratin arasına karışırsa **o ülkede şiddet olur. Doğar top gibi şiddet olayları gün gibi ihanetlerden...** Ülkenin cahil insanları yakın sonucun nereye

varacağını düşünmeden her yeri yakar, yıkarlar. .. **Aç köpek fırın yıkar** demişler... İşte bu şiddettir. Terördür. Her ne ise o'dur. Tarih buna her zaman başka başka isimler takar.

Kırkılı yıllarda babam radyo dinlerken kulağımda kalmış "**Filistin tedhişçileri...**" Şimdiki isimleri de "**teröristler... Yarın ne olur bilmem?**"

Belki "**kule patlayıcıları**" anlamında "**Towerrorist**" olur.

Amerikalı, Taliban camilere saklandığı için camileri de bombardıman ettiği **kör kütük haksız** savaşında Kuzey ittifakının ilkel kabile kavgalarını kendine gerekçe ediniyor. Böylece eski dünyanın terörizme karşı verdiği yasal savaşı da dejenere ediyor...

Can havliyle ne yaptığını bilmiyor... Korkudan gözü döndü, ruhu karardı. **Teröristten beter terörist oldu. Dünyanın belâlısı kesildi...** Adam senin kabak gibi ortada duran iki kuleni bir vuruşta yere serdi veya serenin sırtını okşadı her neyse... Sen otuz sekiz gündür saklandığı mağarının yönünü bile bulamadın... O mağarada yaşayan yarasalar bile senden daha şanslı... Rezil oldun gitti. Arabi yarın sabah yakalasan bile işin bitti. Herkes sana gülüyor... **Uzayda yıldız kovalayan Amerika Hindi Kuş dağında fındık faresi tutamadı.**

Aklın varsa dağdaki teröristin peşini bırak, ülkeni de mahvedeceksin. Şehirdeki eşkiya bak... **Finans-Kapital'in kapalı kapıları arkasında ve yeşil çuhalı uzun yönetim kurulu masallarının arasında, 6.35 susturuculu Beretta tabancayla birbirini kovalayan Şirket müdürlerini ara...** Dağdaki mağara adamını yakalayamadın, bari şehirdekini yakala... Onlar ne Medya'ya ne de Polis'e bulaşmayacak kadar akıllıdır. Ama sen onları iyi tanırsın... Tut kulaklarından vur Beyaz Saray'ın duvarına... Çıksın cesedlerinin içinden kuleleri patlayanların kahrolası sırları...

2 Ekim 2001 salı

DAĞIN ADI ÖLÜM

Birleşmiş Milletler'in çocuklara yardım için çalışan UNİCEF teşkilatının başı **Eric Laroche** Çarşamba günü **France-İnter** radyosuna verdiği demecinde hafta sonuna kadar bir şey yapılmazsa Pakistanda ki kamplarda yaşayan 500. 000 çocuk, açlık susuzluk ve soğuktan ölecek dedi ve bu çocuklar için acele battaniye, kazak ve pabuç istedi. **Laroche Afganistanda** olası bir savaştan kaçan mülteci sayısının 1, 5 milyon olarak gösterilmesinin yanlış olduğunu, 5 milyon insanın araç bulamadığı için evine çakılı kaldığını, **Pakistan'daki** kamplara gelebilenlerin sadece maddi olanakları bulunan **Afgan Orta Sınıfı** olduğunu söyledi.

UNİCEF Başkanı **Eric Laroche**'un çocuklar için yardım istediği saatlerde **Basra Körfezi** ülkelerinden **Katar**'dan yayın yapan **el Cezire TV**. Afganistandaki Taliban rejiminin başı Molla Ömer'in bir bildirisini yayınladı. Bildiride **Molla Ömer** Dünyadaki Müslüman zenginlere sesleniyor ve "**Tüccarlar ve servet sahipleri Allah yolunda yatırım yapın**" diyordu. Ömer sadece Müslüman olduğu için Amerika, Avrupa'nın hıristiyan devletleri, eski Doğu Avrupa Komünist devletler, Nato ve onların ortakları tarafından **ülkesi üzerine haçlı seferi düzenlendiğini ileri sürerek** cihat her müslümana farzdır görüşünü ileri sürüyordu.

Teröristleri kesinlikle Müslümanlar **arasında aramaya kararlı Amerika'nın** gaziyle dünyanın tüm hıristiyan ülkelerinin kapısına dayandığı Afganistan, Asya kıt'asının ortasında 650 bin km2 toprağıyla Türkiye'den az küçük bir ülke. Kuzeyden Gü-ney'e 970 km. Doğu'dan Batı'ya 1300 km. mesafesi var... En yüksek yeri Doğu'da, burada 7-8000 metreye ulaşan **Hindi-Kuş** dağları yer alıyor... Kuzey Doğu'da Pamir 6000 metreye çıkıyor. Bu dağlık ülkeye giriş çok zor... İki geçit var: Kuzeyde **Yvakhan** koridoru sonunda **Salang**, Güneyde **Hayber** geçitleri ... Aşılması çok zor olan bu ülke bu yüzden eski dünyanın en geri en sapa köşesi olarak kalmış. Uygarlıklar buraya çok zor ulaşmış... Adı geçen geçitlerden tarih boyunca sadece iyi organize olmuş ve devrine göre modern ordular geçebilmişler. Hindistan **Türk-Moğol** İmparatoru **Şah Cihan'** in **Raca Singh** kumandasındaki ordusu **Özbek**'lerle savaşa giderken

260 YAZILAR

1645'te burada bozguna uğramış. Aynı devletin ünlü veziri **Evrenzhib** iki yıl sonra **Belh**'ten dönerken burada 5000 kişi kaybetmiş. Görüldüğü gibi son saldırıda **Rus**'lar da bu ülkede 400. 000 kişi kaybettiler. Eski çağlara oranla dünya nüfusu şimdi çok daha fazla olduğu halde yine de ölü sayısı rekor kırıyor...

Gazneli Mahmud'un, Şah Cihan'ın, İskender'in fillerinin bile geçemediği bu korkunç yerlerden **Rus** tankları nasıl geçsin...? **İvan de kaldı dağların tepesinde... Şimdi sıra Rolls Roys motorlu Amerikan tanklarında... Onlarda beceremezse** herhalde Kovboy, **Texas**'tan çelik nalları kayalıklarda ürpertici kıvılcımlar saçan, sert bakışlı, koca kafalı, boz'yeleli, koca sağrılı, korkunç iri atlar getirecek veya ortağı Almanya'ya, sarışın yeşilleri rüzgarda dalgalanarak uçuşan, savaşta ağırlık, barışta bira fıçısı taşıyan, topçeker **Teuton katanaları** ismarlayacak... Tony Blair'den de **Malta eşşeği** isteyebilir.

Bir nokta tüm varlığımı sarsıyor.

Tarih boyunca Kuzeyden Güneye, Rusya'dan Hindistan'a geçit olarak kullanılmış olmakla birlikte bu ülkede değerli İslam şehirleri yer alıyor. Batılı TV'ler yirmi yıldır Afganistan diye bizlere hep **yıkıntılar, yangın yerleri, çöplükler, mezarlıklar, mezbelelikler, insan mezbahaları, nerede çekildiği belli olmayan resimlerle uyuşturucu tarlaları, açlık, sefalet, rezalet manzaraları gösterdiği için** bu görünenlerden gayri hiçbir şeye inanmıyoruz... Ancak bu ülkede **Kabil, Kandahar, Kunduz, Mezarı Şerif ve Hz. Mevlânâ'nın doğduğu Belh** gibi tarihlerde isim yapmış şehirler de var...

Afganistan'ı ortadan ikiye bölen dağların adı Hindi-Kuş : Bu sözcük Hintli Öldüren anlamını taşıyor... . Asya'da sefere çıkan Hintliler bu dağlarda can verdiği için, dağlara bu ismi takmışlar. Yani Dağın adı ölüm...

Yaşama damardan bağlı **Batılı**'lar. Afganistan'a ölüm cezası vermeye gidiyorlar... Ama "**ölüm**" bu ülkenin coğrafyasına yazılı. Bilmiyorlar.

Teröristler kesinlikle **Müslümanlar arasında aramaya kararlı Amerika'nın** gaziyle dünyanın tüm hristiyan ülkelerinin kapısına dayandığı Afganistan'a giriş çok zor... İki geçit var: Kuzeyde **Wakhan** koridoru sonunda **Salang**, Güneyde **Hayber** geçitleri Aşılması çok zor olan bu ülke bu yüzden eski dünyanın en geri en sapa köşesi olarak kalmış. Uygarlıklar buraya çok zor ulaşmış... Adı geçen geçitlerden tarih boyunca sadece iyi organize olmuş ve devrine göre modern oldular geçebilmişler.

Rus'lar da bu ülkede 400.000 kişi kaybettiler.

Gazneli Mahmud'un, Şah Cihan'ın, İskender'in fillerinin bile geçemediği bu korkunç yerlerden **Rus** tankları nasıl geçsin...? **İvan de kaldı dağların tepesinde... Şimdi sıra Rolls Roys motorlu Amerikan tanklarında... Onlarda beceremezse** herhalde Kovboy, **Texas**'tan çelik nalları kayalıklarda ürpertici kıvılcımlar saçan, sert bakışlı, koca kafalı, boz yeşilleri, koca sağrılı, korkunç iri atlar getirecek veya ortağı Almanya'ya sarışın yeşilleri rüzgarda dalgalanarak uçuşan, savaşta ağırlık, barışta bira fıçısı taşıyan, topçeker **Teuton katanaları** ismarlayacak... Tony Blair'den de **Malta eşşeği** isteyebilir.

5 Ekim 2001 Cuma

BÜYÜK BABYLON ÇÖKÜYOR

Bir gün felaketler gelecek, büyük şehir ateşler içinde kalacak, her yerin dumanlara gömüldüğünü görünce dünyanın bütün kralları O'nun için gözyaşı dökcekler. "**Kitab-ı Mukaddes**"ten alınmış bu sözler İsa'dan 96 yıl sonra Yahya tarafından yazılmış... Washington'da 10 milyon üyeli Pentakotist mezhebinin rahibi **Ernesto Mc Kenzie** diyor ki: **sanki bir günlük gazetenin başlıklarını okuyorum...**

Amerikalı'lar 11 Eylül'den bu yana büyük bir dinî eğilim gösteriyorlar. ..

20. yüzyılın başından beri dinsel özellik taşıyan bu ülkenin insanları, şimdi daha da ileri boyutlarda dini duygulara sarılıyorlar. Dünyanın sonu geldiğine inananlar

çoğunlukta... Bazıları bu aşırı inanca karşı tepki gösteriyorlar. Bazıları da **inanılmaz senaryolar üretmede başı çekiyorlar...** Günlerdir Büyük Kilisede her vaaz ettiği sırada **"kuşkusuz korkunç günlerdeyiz"** demekten kendini alamayan Papaz **Ernesto Mc Kenzie, 11 Eylül'ü "kıyamet'in başlangıcı"** ilan ettikten sonra bu ilk devrenin 7 yıl süreceğini, bu dönemde biyolojik terörün Dünya Yöneticilerine her istediğini yaptıracağını, bundan sonra da herşeyi sona erdirecek **asıl kıyametin başla yacağını öne sürüyor.** 5, 5 milyon müridi bulunan **"Church of God in Christ"** mezhebinin Memp-his'li (Güney Tennessee) papazı **Gilbert Earl Petterson** "11 Eylül olaylarının **İsa'nın yeryüzüne gelmesinin yakın olduğuna"** işaret olduğunu söylüyor.

Amerika'da **Pentakotist, Adventist, Presbiteryen** mezhepleri ve **Methodist** mezhebinin bazı kolları bu görüşlere yakınlık gösterirken, **Roma'ya bağlı Katolik** topluluklarının da her nedense böylesine bir panik yaşamadığı gözleniyor.

İki kitap büyük satış rekorları kırıyor Tara Powers'in **"Are we living the end of the time:" yani "zamanların sonunu mu yaşıyoruz ne?"** ve Tim Lahaye'in **Battle of Jerusalem: "Kudüs savaşı"** Birkaç yüz yıldan beri topraklarında hiçbir felaket yaşamamış olan Amerikan halkı, bu inanılmaz değişiklik karşısında şaşkınlıktan ne yapacağını bilmiyor. 12 Eylül'den beri yıkık ikiz kulelerin başında nöbet tutarken yeni bir çeşit din geliştirdiler. **Totemi enkaz, mihrabı karanlık çukur...** Minberi, üzerinde bayrak asılı demir yığını, çilehanesi, cankurtaran arabaları... Orada o kuyunun başında her gün şeytan taşlayarak tapınıyorlar... Şarkıları, ilahileri, ayinleri de var... Eskilere rağbet yok, yeniden besteliyorlar. Bir Pazar kurulmuş... Yiyecek, içecek, giyecek, gecelik entari, çadır... tencere tava, yün kazak, ağız mızıkası, kitar, davul, benzin bidonu, el arabası, motosiklet, bel çantası... Eski çağlarda "Pufların başında oluşan pazarlar gibi... Anlaşılan o ki, Tarih Kudüs'ün Batı Duvarı'nı nasıl kurduysa **Manhattan Çukuru**'nu da öylesine düzenleyecek... Gelecekte yaşayanlara selam olsun. Görecekler...

Kutsal kitap'taki kutsal yazılarda sözü edilen şehrin, **Babylon** yani **Babil** olduğunu bilen kişiler, kutsal metnin verdiği işaretlerle bu günün olaylarını karşılaştırarak **Babil yerine Newyork'u** göz önüne getiriyor ve bu şehrin de **Babil** gibi çökmekte olduğunu **"göz yaşlarıyla"** anlatmaya çalışıyorlar...

Evet! Babil gibi Newyork da çöküyor... Hem de zehirlenerek.

Çöken Babil'den kalan duvarın önünde binlerce yıldan beri ağlayan yahudiler gibi Newyork'lular da World Trade Center'den kalma enkazın başında kimbilir kaç yüzyıl gözyaşı dökecekler... Şimdi zamanlar kısa, belki çabuk alışırlar...

Meclisini açmak için bir ömür harcayan Benjamin Franklin, açtığı kapının, beyaz tozlu bir mektupla bir gecede kapandığını duysa acaba ne derdi? Şu dünyanın gidişatına bakın siz... Anlayamadığım bir şey var... **İki Kulesi patlayan, Meclisi bir haf-tacık işsiz kalan Amerika, neden kıyamete hükmediyor...?**

Biz eski dünyanın insanları hiç mi kıyamet görmedik...? Herkesin kıyameti kendine...

26 Ekim 2001

ÖLÜM SATAN TÜCCARLAR

26 milyon Afgan'ı ölüme mahkûm eden **Amerika**, tarihinin en büyük silah siparişini verdi. Cuma günü geç saatlerde **Penta-gon**'dan yapılan açıklama ile sözkonusu siparişin **Lockheed-Martin** firmasına verildiği belirlendi. 160. 000 işçi çalıştıran ve 2000 yılında 26 milyar dolar (44, 5 katrilyon tl.) iş hacmine ulaşan firma, yeni sözleşme ile F- 15E savaş ve C-130 nakliye uçakları yapacak.

Soğuk savaş yıllarında **Martin Mariette** firmasıyla birleşerek Amerika'nın ikinci büyük **aero-spatial** kuruluşu ve **Pentagon**'un birinci üretici firması durumuna yükselen **Lockheed-Martin**, ünlü F-16 ve F-22 savaş ve dev C-130 uçaklarının üreticisi. Ayrıca denizaltılardan atılan nükleer başlıklı **Trident II füzesi ve Theater High Altitude Aera Defense** isimli **anti-füzeleri** imal ediyor. Uzaya atılan uyduların fırlatıcılarını yeniden kullanılabilir hale getirmek için X-33 kodlu bir alet üreten firma Rusya ile birlikte

262 YAZILAR

Atlas, Titan ve Proton füzeleri üzerinde çalışıyor. **Firma COMSAT** isimli uzay iletişim firması ile de % 45 göbekten bağlı.

Geçen Cuma günü imzalanan sözleşme ile **Lockheed-Martin** irketinin en az **213 milyon dolar kar** sağlayacağı bildirildi. Şirket nceki üç aylık dönemde **704 milyon dolar zarar** etmiş. Şimdi zararlarını kapayacaklar. Cuma akşamı **Wall Street** borsa sı kepenkleri indirirken, hatta **Pentagon**'un açıklaması dahi henüz gelmemiken, haberin nasıl yayıldığı bilinmez, **Locked-Martin**'in hisseleri % 2. 09-49, 92 dolar artmış...

Lockhed-Martin son aldığı siparişi yerine getirdiği takdirde firma hissedarları, hisse başına % **20 kar edecekler** yani bu kr

Afganistan halkının idam parası. Böylece 26 milyon Afganlı'nm temiz kanını, suçlu alnında kara leke gibi asırlarca taşıyacak Amerikan halkı, Amerikan Hükümeti ve Amerikan Ordusu, gelecekte yeni uygarlıklar kuracak olan yüksek ruhlu yeryüzü insanlarının **yüzüne utanmadan bakacak...** Merak ediyorum, aralarında sevdiğim kişiler de bulunan Amerikan halkına, bu erefsizlik damgasını acaba hangi **Pentagonlu** general layik görüyor.

Lockheed-Martin firmasını Türk aydınları hatırlayacaklardır.

Bir zamanlar F -16 savaş uçaklarıyla ilgili bir alım-satımda bazı karanlık iler olmuş, i mahkemelere dmt. Dava imdiki Susurluk gibi uzadıka uzuyor bir türlü sonuç alınamıyordu . Sonunda davanın neden uzadığı anlaşıldı. Türk mahkemesinin Amerikan mahkemesinden istediği belgeler gelmiş, ama yanlış gelmişti. **nk belgelere numara koyan alet bozulmutu.** Bu yüzden belgelerin sıralan karımı, ne dedikleri anlaşılmaz olmuştu.

O yılların henüz "**hassaslamamı**" kamu oyunu aldatmak imdikinden daha kolaydı... hereye bovermileri kandırmak için fazla gelimi yalanlara lüzum yoktu... **Bir numeratr dolabı yeterliydi...**

Amerikan Lockheed firması hissedarları Afgan cinayetinden % 20 kar sağlayacaklar... Yaamlarını bir ölçü daha yasa dışına çıkarıp hain ruhlarını bir di daha parlatacaklar. **Locked**, insanları toptan imha etmek için yeni silahlar bulacak... Ama tek bir silah var ki onu yapamayacak...

Ölümden değil, Allahtan korkan insan kalbi... İte Amerikalı orada yaya kalacak. % 20'leri toz olan irket ortakları da saçlarını balarını yolup tek çare gidip **eytanla ortak olacaklar.** eytan bile suratlarına tükürür bunların.

29 Ekim 2001 Pazartesi

BASKINCI GENERAL KONUŞTU

İngiliz" Müslümanlarının lideri'nin katline ferman verdiği Pakistan devlet başkanı baskıncı general **Pervez Merref** konuştu. lkesinde seçilmiş bir iktidarı ve yasal bir başbakanı bir gecede devirerek iktidar koltuğuna oturan general, bakın neler dedi "*Afganistan acı çekiyor... ylesine acı çekiyor ki bana göre pek çok kimse orada bulunan ve Usame bin Ladin ve adamları gibi Afgan olmayan birileri için acı çekmesinin normal olup olmadığını sorguluyor...*"

Seilmeden iktidara gelmilerin aynı zamanda [Apolitik: politika dışı, politika meleğine yabancı] olularının en iyi bir örneğini teşkil eden bu sözcükler her aşamada tartışmaya açıktır... **Afganistan** halkı elbette acı çekiyor... Ama suç kendisinin mi? 26 milyon insan suçlu mu? bu insanların başına musallat olan ve onun da haklı olup olmadığı tartışılacak bir yönetim biçimi do-layısıyle halk suçlu mu? Halk dediğiniz aslında nedir? sizler halkı tanır mısınız? İnsan toplulukları nasıl şeylerdir? **Afgan** halkı bu gün acı çekiyorsa sadece yabancı ve **Afgan** olmayan birileri yüzünden mi acı çekiyor? Taliban: **lkemizde İslam kurallarını geçerli kılmaya çalıştığımız için saldırıya uğradık...** diyor. Bu sözde hiç gerçek payı yok mu? ... Böyle bir düşünceye halk katılmış olamaz mı? Bütün hikaye Usame ve

adamları mı? Yani Afganlı Arabi Amerikalıya teslim eder etmez iş bitecek mi? Teslim etmeyince ölsün mü? **Sayın generalim...** Uzun boylu, yakışıklı, göğsü kordonlu, omuzu apoletli, süslü generalim...

Muhterem Paşam... Ne kadar da ülkenden uzak, olan işlerden habersiz, mükevvenata yabancı, İslamı tanımaz, dünyanın gidişatına ters günlük haberleri izlemez bir adammışsın... Keşke gençliğinde **Westpoint** Amerikan Harp Akademisine yazılısaydın... O hayran olduğun Amerikan Generalleri sana birşeyler belki de öğretirlerdi...

Neye yarar ki asil bir ülke, seni başında görme bahtsızlığına uğradı. Türkiye'nin yakın dostu ve **yâr-ı vefakârı genç Pakistan**, ne yazık ki kurulduğu günden beri hep baskınla birbirini devirerek iş başına geçen iktidar hırsızları tarafından yönetildi. **Rahmetli Zülfikar Ali Butto** bu kuralın dışında kalmış nadir bir insandı, onu da astılar... O ülkede her gelen, bir öncekinin başını yedi, kanını içti, öylece oturdu makama... Ne demeli mukadderat... **İnsanlar gibi halkların da alın yazısı var...**

Baskıncı general bu ayın onunda **Bush**'la görüşecek. Çok seviniyor. Gururlanıyor. En iyi elbiselerini giyecek, takılarını takacak, kokular sürünecek **Beyaz Saray**'da Başkanın karşısına çıkacak... Söyleyeceklerini şimdiden ezberledi. Ramazanda hiç ara verme bombalamaya devam et diyecekmiş... Sakın korkma dayan, **Usame**'yi verecekler... diyecekmiş... Belki çocukları unutma, onları da bombala diyecektir.

General'in Batılı ülkelere bir teklifi daha var Bizde kaldıkları sürece masraflarını ödeyin, sınıra yığılan 2. 5 milyon sığınmacıyı içeri alalım diyor... **Yani şantaj yapıyor...** Para sızdırmaya uğraşiyor... Harbin nemasından yararlanmayı düşünüyor...

Neyse... Allah taksiratını affetsin.

1 Kasım 2001 Perşembe

KİMİN ADI BARBAR?

Afganistan dağlarında 7, 5 milyon cenaze adayı, en geç iki ay sonra nehirler, dereler, göller sarp kayalıklar buz bağladığında, şu netameli yeryüzünden çekip gitmeye hazırlanırken, Londra-Paris Moda salonlarında şanlı defileler düzenleyenler, geçen Cumartesi gün Birleşmiş Milletler'de Bush'un sözünü ettiği teröristlerin ta kendileridir. Dünya terör batağına kendi isteğiyle girmedir. Siz soktunuz **O'** nu... Neden bu adamlar terörist oldular? Rahattılar da rahatlıkları biryerlerine mi battı? Durup dururken mi terörist oldular?

Adam terörizmi sana karşı bir silah olarak kullanıyor. Kötü ama böyle... Yasal değil ama çaresiz... Bir tek adam koskoca bir ülkeyle nasıl savaşır? İşte böyle... Bu savaşı sen istedin... Bunun şeklini sen belirledin... Arabi karşına sen aldın... Nasıl mı? İşte böyle: Şu sözler 1992 Körfez Savaşı'ndan sonra o zamanki Donanma Kumandanın Anthony Zinni' ye aittir. Adam diyor ki: "Körfezdeki savaşımız zaferle sonuçlanmıştı. Zira biz Amerika ile yüz yüze savaşacak dünyadaki tek aptalı bulma şansına erişmiştik.. " Akıllı Kumandanın sözünü ettiği dünyadaki tek aptal elbette Irak Devlet Başkanı Tigril'i Saddam Hüseyin'den başkası değildi... Şimdiki Usame, Saddam gibi çıkmadı. O işi öğrendi. Terörizmi ustasından okudu...

Fransız devriminin ünlü akıl hocalarından Gracchus Babeuf 1792'de "Tiranlara karşı savaşta her yol yasaldır" demişti Babeuf'ten 56 yıl sonra, 1848'de yaşayan ve ilk Terörizm doktrinini kuran Alman KarHieizman ise şu ürpertici fikirleri ileri sürüyordu. Barbarların topluluğunu yok etmek için bir kıt'anın yarısını havaya uçurmanız ve ortalığı kan gölüne çevirmeniz gerekiyorsa hiç bir şeyden çekinmeyin. Bir milyon barbarı imha etmenin zevkine varmak uğruna canını seve seve vermeyen kişi, **asla gerçek bir cumhuriyetçi olamaz...** Nasıl dehşet içinde kaldınız değil mi? Bu sözler saygın bir siyaset bilimcisi'ne aittir ve bir Siyasal doktrin ve bir Siyasal programdır. Zira ortaya atıldığı tarihte dünya tam anlamıyla demokrasiye geçememişti. **Henüz barbarların elindeydi...** Demokrasiyi barbarların

264 YAZILAR

elinden kurtarmanın başka yolu yoktu... Bu yol bu gün de geçerlidir. Ortada Barbarlar dolaştıkça aynı yol yine denenecektir.

Şimdi kime barbar denecek... Kimdir barbar?

Yani terörist, kanun dışı, **alçak namussuz kimdir?**

İşte asıl sıkıntı burada...

Dünyada şu anda, vaktiyle terörist adını taşıyan iki devlet başkanı görev başındadır: Güney Afrika'da **Nelson Mandela** ve Cezayir'de **Abdülaziz Buteflika**... Eskiden İngiltere'ye karşı savaşılanlardan İsrail'de **Irgun** örgüt başkanı **Menahim Begin**, Kenya'da Mau Mau hareketi başkanı **Jomo Kenyatta** da daha sonra devlet başkanları oldular... **İslamî terör** diyorlar, yaaa İspanya'da **ETA**, Colombia'da **FARC**, Sri Lanka'da **Kaplanlar**, İrlanda'da **IRA** nedir? Hepsi kanlı terörist... Hepsi iş başında... Bush kafayı Müslümanlara takmış... Adam çıkmış Birleşmiş Milletler'de konuşuyor... Karşısına aldığı 160 ülkenin temsilcilerini azarlıyor: **Teröriste arka çıkan ücretini ödeyecektir**... Sen önce, Detroit'te **General Motors**'un çabuk eskisin diye kasten çürük yaptığı arabalarda ölen milyonlarca trafik kurbanının kan paralarını ailelerine öde...

13 Kasım 2001 Salı

SAVAŞ POLİTİKANIN DEVAMIDIR

Eskiden karşı karşıya gelen ordular, futbol oynayan rakip takımlar gibi, biri düdük çalınca efendice mertçe savaşıırken, 1780 doğumlu Prusyalı General **Kari Von Clausewitz** ordu-millet top-yekün imha savaşlarını icat etti. Savaşın adını yeniden koydu. Değişik zamanlarda birkaç orduda sözleşmeli görev yapmış olan **profesyonel asker** ve insan imha uzmanı, askerî teorisyen **General, Vom Kriege " Savaş Hakkında"** başlıklı kitabında dedi ki:

"Savaş politikanın değişik araçlarla devamıdır. Savaşın hedefi düşmanı en kısa zamanda yok etmektir. Bu amaçla şiddet kullanmada sınır yoktur."

General'e göre savaş sadece rakip orduların değil milletlerin savaşımıdır. Bir savaş sırasında saldırıya uğrayan veya saldıran her topluluk sadece Savaş'ı düşünmeli ve kendini en zorlu savaş koşullarına uydurmalıdır. Savaş tartışılmaz. **Düşman haklı olmaz. Savaşta siyaset konuşulmaz.** Savaşılan topluluğun içinde Politika ve askerlik arasında fark yoktur. Askere emir veren siyasal organla emir alan asker aynıdır. Her ikisi de aynı şiddetin içindedir. Her iki organ başarıdan veya yenilgiden **aynı anda sorumludur.** Her iki taraf hayatını kaybetme riskini aynı anda taşımaktadır...

Dolayısıyla savaş sırasında halk-hükümet ve ordu karşı tarafı yok etmek için yasa içi, yasa dışı her çeşit çareye başvuracak, alınacak **sonuç yasa olacaktır.** Savaşın kendi yasası vardır. Savaş bu yasaları insan kanı ve canı ile kazanır...

Uzmanlar, **Karl Von Clausewitz**'in bir ömür boyu savaş meydanlarında oradan oraya koşarak, cepheye yakın gaz lambalı, tozlu askerî çadırlarda sabahlara kadar, harita başlarında kafa yorarak, yorgun düşüp eski koltuklara yığılarak, ayaklarını karşı kanepeye uzattığı sıralarda geliştirdiği bu fikirleri **Yakın çağ Alman Harp düşüncesi'nin başlangıç teorisi sayıyorlar.** Gerçekten Clausewitz, General Moltke'nin aşırı temkinli savaş anlayışına karşılık Alman ulusuna bir **harp dinamizmi** getirmişti. 1831 'de öldü. Kendisinden sonra gelenler hep O'nun etkisinde kaldılar. **Engels ve Marks O'na hayran oldular.** 1920'den sonra Bolşevik ideolojisine bir savaş tekniği arayan **Lenin** O'nun için **"en çarpıcı savaş filozofu"** dedi. Nazi Almanya'sının **Ludendorff, Keitel** gibi büyükleri **Clausewitz**'in açtığı yoldan yürüdüler. Çin'de **IVlao, Clausewitz**'in teorisini, devrimci iç savaşta bir teknik olarak kullandı. Kısacası **Kari Von Clausewitz** eskiden cihangir hükümdarlar, krallar, kumandanlar, ordular karşı karşıya boğuşurken savaşın içine **sivil halkı da soktu.** Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın **"hatt-ı**

müdafı yoktur, sathı müdafı vardır. Bu sathı bütün vatandır" düşüncesi de aynı askeri doktrini anımsatır. Clausewitz' in koyduğu "**düşmana karşı şiddet kullanmada sınır yoktur**" ilkesinin sınır ötesi düşmanla, sınır içi düşman farkını tanımadığı anlaşılıyor. Zira o çağda dünyada şimdiki gibi sınır yoktu.

Siyaset bilimciler, geçtiğimiz hafta "**Birleşik Devletlerde cinayet işleyen yabancı teröristler, Amerikan Anayasasının korumasına hak kazanmamışlardır**" diyen Amerikan Adalet Bakanı **John Aschroft**'un da aynı doktrinden yola çıkmaya hazırlandığını ve bu görüşün 170 yıl önce ölen Karl Von Clausewitz' yeni bir siyasal görüntüsü olduğunu belirtiyorlar. Böylece Prusya'lı General'in başını çektiği **kervana Marks-Engels, Lenin, Mao, Ludendorff, Keitel'den sonra en son Bush, Rumsfeld ve Aschroft**' un da katıldıkları görülüyor... Bizim düşmanın içi-dışı, yerlisi-yabancı olamaz diyerek herkesi savaşa davet ediyorlar. Savaşı insanlığa karşı savaş sayıp eski dünyanın her yerine taşımaya çalışıyorlar... Yakında Amerikan Polisleri kapılarımızın önüne toplanıp yanlarında Türkçe tercümanlarıyla evlerimizde terörist ararlarsa şaşırmanın. O zaman Hükümetimiz bu bizim de savaşımızdır... zorluk çıkarmayın diyecek ve bizi pasifizme zorlayacaktır. O durumda savaş politikanın devamı değil, politika savaşın devamı olur. Sonra ne olur bilmem...

2 Aralık 2001

ŞEREFİLİ MEZAR'IN ÖLÜLERİ

Dünyanın savaş coğrafyasına **Mezar-ı Şerif**: şerefli mezar adıyla geçen Afganistan'ın bu önemli şehri, isminin çağrıştırdığı şöhret halkasına yeni bir satır daha ekledi; **kasım 2001 Kal'a-i Cengi katliamı...**

Geleceğin dürüst insanları o gün orada ne olduğunu merak edecek olurlarsa yeryüzünde insan yaşamına dair pek verimli bir bilgi ve deneyim yüküyle karşılaşacaklar... Okuyup öğrendikçe, düşünüp taşındıkça tüyleri diken diken olacak... Büyük olasılıkla biz, 21. yüzyılın insanlarını acı biçimde suçlayarak **-neden bu zulme baş kaldırmadılar?** diyecekler... Hangi yolla baş kaldıralım ki? ben kendi hesabıma yazı yazmaktan başka ne yapabilirim?... **Biz burada geleceğe rapor hazırlıyoruz...** Şu yaşadığımız aşırı kirli zamanı gelecekte var olacak insan nesline anlatmaya çalışıyoruz... **Bu günü yarına şikayet ediyoruz...** Bazı düzgün insanların yüreklerine su serpmeye çalışıyoruz. İnşallah becerir ve bir ölçüde kendimizi "**zulme iştirak günahından**" kurtarıyoruz...

Zira zulüm karşısında sessiz kalan zalim'in suç ortağıdır. HZ ALİ " MAZLUMUN GÜNAHI ZALİMDEN FAZLADIR" DEDİ.

Bu gınahtan kurtulmak en azından zulme kalben iştirak etmekle mümkündür... İşte ben şimdi kasım 2001 **Kal'a-i Cengi** zulmüne itiraz ediyorum. Bana uyan erdemli kişiler olursa onlar da itirazlarını kalplerinde tutarlar ve ilerde kendilerini azaptan kurtarırlar. ..

450 Yabancı Taliban gencinin hayatına mâl olan **Kal'a-i Cengi** savaşı 28 Kasım Çarşamba sabahı sona erdiğinde orada bulunanlar manzarayı şöyle anlattılar: "**iki yüz yıllık kale'nin avlusu yüzlerce insan ölüsüyle doluydu. Birbirlerinin üzerine yığılmış bu ölülerin arasında bir tank dolaşiyor cesetleri parçalıyordu.**

Kafa kol, gövde bacak, göğüs kalça insan enkazı topraklara karışıyor, bazı taze insan parçalarından kan sızıyordu. Her yer bomba artıklarıyla doluydu. Kalenin dışında küçük bir ağaçlık vardı. İsyançıların son direniş noktası olan bu yerde bütün ağaçlar yıkılmış, geçitleri kapamıştı, parçalanmış askeri araçlar, demir yığınınna dönüşmüş jipler, ağaçlardan sarkan insan ölüleri... Bir duvarın dibinde elli kadar asker cesedi vardı, **hepsinin kolları arkadan bağlıydı.** Enselerinde birer kurşun deliği göze çarpıyordu Öğleye doğru general **Dostum** manzarayı görmeye geldi ve yabancı kameramanlara seslendi: "**uzak durun hiçbir yabancı bu manzarayı görmemelidir...**" Generale göre Afganistan için olağan olan bu görüntüye Batılılar dayanamazdı. Dostum, gazetecilere ölüleri göstererek "**teslim olmadılar... biz de onları öldürdük**"

266 YAZILAR

dedi. Dostum'un bir subayı olan **Abdüllatif**, tamamı imha edilen isyancı Yabancı Taliban bölüğünün 450 kişi olduğunu söyledi. İsyanın nasıl başlatıldığı konusunda kesin bilgi verilmedi.

23 kasım 2001 **Kala-i Cengi** savaşının galibi eski Afgan Gizli polis şefi şimdiki Özbek Birlikleri'nin generali **Raşit Dostum** Çarşamba günü öğleden sonra savaş alanını gezerken Kale'nin yüksekçe bir yerine çıktı. Burada tavanı ve yan duvarları bombardımanda kısmen yıkılmış bir odaya rastladı, bir kumandan odası görünümü taşıyan bu yerde etrafa dağılmış kıymetli eşya ve değerli halı parçaları vardı. **Dostum** devrilmiş bir koltuğu düzelterek üzerine oturdu... Çevresinde bulunan savaş muhabirlerine "**burayı tamir edeceğiz...**" dedi... Ancak muhabirler kalenin nasıl tamir edileceğini değil 500'den fazla insan cesedinin nereye gömüleceğini merak ediyorlardı. O sırada Kızıl Haç temsilcisi **Olivier Martin**'in Dostum' dan gelen izinle cesetleri toplayıp kimlik tesbitine başladığı haberi geldi. İyi yürekli **Dostum** ölenlerin ailelerine haber ulaştırılmasını istemişti...

İslam tarihinde önemli bir yeri bulunacak olan **Kale-i Cengi** Savaşının sona erdiği saatlerde New York'tan bir haber geldi.

Şehrin **Service Mediko-Legal** kuruluşunun belirttiğine göre 11 eylül faciası sırasında hayatını kaybeden itfaicilerden 23 yaşındaki **Christopher Santora** ile 37 yaşındaki **Jose Guadalupe**'nin mezarları birbirine karışmıştı. Mezarlar üzerinde lazer ışınlarıyla yapılan DNA testleri sırasında ortaya çıkan bu gerçek aileleri dehşete düşürdü. Zira cenaze merasimi sırasında **Chris-topher**'in tabutunda **Jose**, **Jose**'nin tabutunda da **Christopher** vardı... Dualar yanlış yere gitmiş, mevtaları cennete götürecek melekler **adres şaşırmişti**. Şimdi taze mezarlar açılacak, yanlışlık düzeltilecek, herkes kendi mezarına girecek ve itfaicilerin yakınlarının katılacağı törenler tekrar edilecekti... Bir gençlik hayalî uğruna ve bir siyasi fırtınada, ülkelerinden millerce uzakta, heder olup giden, toza toprağa karışan **Tacik, Pakistanlı, Özbek** gençleri için böyle bir tehlike yoktu... Mezarları olmadığı için.

30 Kasım 2001

TONY RÜŞVET YEDİ

Afganistan savaşında Tornado uçaklarını Amerikan B-52'lerinin yanından uçurup Taliban avlıyoruz diye cami cemaatinin üzerine bomba atan İngiltere Başbakanı Tony Blair rüşvet yedi... Blair'in rüşvet yediği Londra'da yayınlanan The Telegraph gazetesi tarafından açıklandı. Gazete 10 Şubat 2001 tarihli sayısında Tony Blair' in 23 temmuz 2001 'de Romanya başbakanı Adrian Nastase'a yazdığı bir mektubu ele geçirerek yayınladı. Blair bu mektubunda büyük Romen Devlet Çelik Kuruluşu olan Sidex'in İngiliz LNM Holdings'e satılışından duyduğu öğünçü dile getiriyordu. Gazetenin verdiği bilgiye göre söz konusu satışın belgesi, Başbakanın mektubundan iki gün sonra, 25 Temmuz 2001' de Bükreş'te imzalanmış ve LNM Holdings, 37 bin pounds'a Sidex'i satın almıştı.

Sidex'in satılışında herhangi bir usulsüzlük yoktu, ancak The Telegraph, gazetesi bu firmayı satın alan İngiliz LNM Holdings'in patronu Hintli milyarder Lakshmi Mittal'in seçim kampanyası sırasında İşçi Partili Tony Blair'e 125. 000 pounds destek sağladığını haberine ilave edince işler karıştı. **Başbakanın tarafını tutanlar bu paranın Blair'in partisine verildiğini dolayısı ile rüşvet sayılmayacağını savundular... Başbakana karşı çıkanlar ise böylesine paraların gizli gizli verildiğini ve bal gibi rüşvet sayılacağını ileri sürdüler...** Doğrusu aynı olay, Nato genel sekreteri seçildiğinde Belçikalı bir bakanın da başına gelmişti. Adam görevi sırasında orduya Helikopter satan bir firmadan para aldığını itiraf etmiş, ancak bu paraları cebine atmadığını, partisine aktardığını yana yakıla günlerce söylemişse de kendini kurtaramamıştı. Zira o sırada, yaşanan dünyada artık bu çeşit yan ödemeler gittikçe daha fazla göze batıyor ve gizli verilen paralar kişiye de gitse, kurumlara da ödense, **rüşvet sayılmaktan yakayı kurtaramıyordu...** Yani illegal para... Gizli para... Kara para... Kişi veya kurum, her neyse Devlet gücünü kullananın hak ettiği sandığı, fakat hak etmediği para...

Ortada bir "kuşku" vardır... Buna vaktiyle Osmanlılar "sui tefehüm" demişler yani "açıklanması gereken şey, korkulacak şey..." Belki bir kusur yok, ama yine de düşündürücü... şaibeli iş... Adam koskoca bir Devlet firmasını satın alıyor... Acaba ödediği ücret gerçek ücret mi? **Sidex 37 bin pounds'a alınır mı?** Alıcı seçimlerde Blair'in destekçisi Hintli Milyarder olmasaydı çelik fabrikasını o kadar ucuza kapatabilir miydi...? Şimdi İngiliz kamu oyu Başbakanına bunları soruyor... Vaktiyle İSKİ skandalında İstanbulluların zamanın Belediye reisine, Belçikalıların ve tüm Avrupa Kamu oyunun Belçikalı Bakana sorduğu gibi soruyor...

Dünya değişiyor dostlar... acaba iyiye mi gidiyor dersiniz?

Zira eskiden rüşvetin adı bu kadar **şişkin** değildi...

Rüşveti veren de kâfirdir, alan da kâfirdir...

Hatta veren alandan daha kâfirdir...

Rüşvetin girdiği yere devlet, adalet, hak, hukuk, polis, adliye giremez... Farelerin bile geçemediği deliklerden nice nice rüşvet çuvaları okun kalkanı deldiği gibi geçer gider...

Adam demiş ki : "neler geldi neler geçti felekten... un elerken deve geçti elekten" **Tony Blair** dünyaya ahlak dersi verirken kendi ne hallere düştü...

Binsekizyüzlü yıllarda Sudan' da **Mehdi Muhammed Ahmed**'in Dervişleri, İngiliz askerleri ve onların ellerindeki, o zaman yeni icad, ağızdan su soğutmalı **Hoçkins** makinalı tüfeklerinin önünde sapır sapır dökülüp, yüzlerce, binlerce şehit olurken, Gordon Paşa lakaplı General Gordon Sultan II. Abdülhamid'e yazdığı mektupta "ingiltere hırslı kumandanlar ve hain politikacıların elinde kaldı" demişti...

Acaba nereden bilmişti yüz yıl sonra neslinden bir **Tony Blair**'in geleceğini?

Üsküdar 1 mart 2002 Cuma

TERÖRİST TERÖRİSTİ SEVMEZ

Afganistan savaşı sırasında **Cenk Kalesi** soykırımı emrini "**Kili him: öldürün onları**" diye Washington' dan veren Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanı **Donald Rumsfeld**, Hindistan' la Pakistanı yatıştırmak üzere **Bush** tarafından bu ülkelere gönderiliyor... **Bush** geçen hafta karar verdi... Her iki ülkeye seslenen Bush "**size açıkça söylüyorum savaş çıkarlarınıza yaramaz. ..**" dedi... Bunun salt mantık açısından tersi de var : "**Savaş çıkar sağlar**" şeklinde... Eski Osmanlı düşüncesi bu olaya "**Mefhum u muhalif** diyor... Yani bir şeyin olmayacağını söylerken, olabileceğine de işaret etmek anlamında... Bu durumda Bush, Prusyalı general **Clausevitzh** gibi "**savaş faydalıdır**" demiş oluyor... Aslında Amerikalılar Pakistan'la Hindistan'ın savaşını önlemek istemiyorlar, tam tersine her iki ülkenin kevgire dönmüş sınırlarında **el Kaide ve Taliban artığı** bir siyasi oluşuma yol açmak istemiyorlar... İnsanları ölümlerle, ateşle, imha ile korkutamayacaklarını da anladılar şimdi kurşun yerine diplomasi san'atını kullanarak sonuca ulaşmanın yollarını arıyorlar... **Pakistan** için ulusal onur, Hindistan için terörist savaş adını taşıyacak bir siyasi çatışmadan pay çıkarmaya çalışıyorlar... Tek endişeleri iki tarafın da nükleer silaha sahip oluşu... Nükleer işinde öncüllüğü kaçırmak istemeyen Washington, iki ateş arasında bocalıyor. Hatta çeşitli ateşler arasında bocalıyor... Dünyayı teröristlere zindan etmek isterken kendi **teröre bulaştı**... Bir terörist diğer teröristi sevmeyeği için onlara dünyada "**vur emri**" çıkarttı. Kim kimi, ne zaman, ne için vuracak? belli değil, Amerikalı her sakallıyı terörist saymaya başladı... **Ladin**'e her benzeyen Arab terörist... Hay ! ceddine rahmet kovboy, nasıl da aslına döndün...

Terörü bir siyaset biçimi ve Batı uygarlığına muhalefet cephesi sayanlar Amerikalının bu tavrı karşısında gittikçe yekvücut olacaktırlar... Rus generalinin dediği gibi Dünyanın her yerinde

268 YAZILAR

kendilerine karşı adamlar yetiştirecek olan Amerikalılar, sonunda yeryüzü insanlarını topyekün karşılama alacaklar ve finale gideceklerdir... Finalden sonra ne olur bilinmez... **Tibet'li Dalai Lama "Onu önceden kestiremezsiniz..."** diyor... Eski Dünyanın bütün akıllıları, Kovboyu karşısına almış, yüzüne karşı "Sen yanlışsın..." diyor... Ama kovboy yolundan dönmüyor... Bush geçen hafta Bakanını bölgeye gönderme kararını açıklarken "Bakalım Pervez Müşerref sözünde duracak mı?" dedi... Pakistan'ın iktidar hırsız, mütegalibe generali, Başkanı Bush'a demiş ki "Ben sınırlardaki geçişleri ve terörü önlerim" Bush da bu söze inanıyor... veya öyle görünüyor. Sanki Pervez haksız ve çirkin bir darbeye değil seçimle iş başına gelmiş gibi... Pakistan'ı demokratik bir ülke zannediyor... Pakistan Ordusunun yarısından çoğunun ve gizli servisinin büyük bir kısmının Molla Ömeri'nin Taliban yerine kuracağını söylediği İslam kaynaklı yeni siyasi oluşumun yolunu gözlediğini acaba eski Texas valisi farketmedi mi? Kesin etmiştir...

Anlaşıldığına göre Amerikalı Keşmir görüntülü fakat "terörist" karakterli Hint-Pakistan savaşını önlemeyecek, nükleer sızıntıya da pek kulak asmayacaktır... Yeter ki bu bölgenin "Terör kullanan Müslümanları" yeni bir Taliban derdi çıkarmasınlar... El Kaide'ye gelince o çoktan kabuk değiştirdi bile... Acaba Manhattan bankasında hangi isimle açıldı yeni hesaplar...?

Görünen odur ki, tek tek insanlar için düşünülmüş ölüm cezaları toplumlara dize getirmeye yetmiyor. Tam tersine toplumlar öldükçe diriliyorlar... Amerikalı bunu anlamadı... Gökten incek ölümü, hâlâ ceza zannediyor... Ortakları da anlamadı. Bir insan "intihar komandosu" olursa ve bunu bağlı olduğu toplum adına yaparsa o insanı dinlemeli... Adı **terörist** olsun, komando olsun, anarşist olsun, ne olursa olsun, ölüme göz kırpmadan atılan o insanın ne dediğine kulak vermeli... Ben anlamıyorum, neden ikinci Dünya harbinin Pasifikteki **Okinava** kamikazeleri kahraman oluyor da, Filistinli bir genç kahraman olmuyor...?

Dünya şaşır mı?

En kaba ve açık görüntülü insani değerler sislere mi bulandı...?

Neden birbirimiz, anlamıyoruz...?

2 Haziran 2002 pazar

CANAVAR SAHİBİNİ ARIYOR

Bugün 11 Eylül 2002 Çarşamba.

İnsanlık tarihinde, insan eli ile işlenmiş en büyük facialardan birinin birinci yıldönümü. Amerika'da "**World İrade Center: Dünya Ticaret Merkezi**" isimli ikiz kulelerinin yıkılışının ilk anma günü.

Bir yıl önce bu gün, çoğu Suudî Arabistan çıkışlı 19 hava korsanı, dört Boeing 757 uçağını kaçırarak ikisini adı geçen kulelerin üzerine çarptırdılar... Orada bulunanlar ve TV'ler aracılığıyla Dünya'nın bütün insanları bu olayı korku filmi seyrederek gibi saatlerce seyrettiler...Dünya şaşkına döndü... Olayın başladığı ilk saatlerde kimse ne olduğunu anlamadı... Ancak o sırada uçuşta bulunan Amerika Birleşik Devletleri Başkanına uydu telefonu aracılığı ile ulaşan meçhul bir kişi, sadece Başkan'ın ve birlik kumandanının bildiği "**Hava Kuvvetleri Birinci Taktik Birliği**"nin şifresini açıklayarak Başkan ve korumalarını inandırdı ve saldırıyı bildirdi... Devletin en üst makamı olayı derhal "**Bir İç Savaş**" şeklinde yorumladı... Beyaz Saray ve Pentagon yetkilileri sığınaklara girdiler, kapakları kapadılar. O gün akşam sekiz buçuğa kadar sığınaklarda kaldılar...Amerikan en üst kademe yönetimi bu ülkenin kurulduğu tarihten iki yüz yıl sonra bir gün, akşama kadar yine bir iç savaş korkusu yaşadı. Abraham Lincoln zamanı gibi... Haberler birbiri arkasına dizilirken Başkan Bush'un danışmanları uçakta çevresini sardılar...İki intihar uçağı daha Beyaz Saray ve Pentagon'a doğru gidiyordu...Herkes bir şeyler söylüyordu. Yetkili yetkisiz, görevli görevsiz, sorumlu sorumsuz herkes konuşuyordu...Bu işi kim yapabilirdi... Böylesine devâsâ bir ihanet, Amerika içinde kimin başının altından çıkabilirdi... Olayın

benzerleri konuşuldu: Kennedy Suikastı...Domuzlar körfezi çıkarması gibi. Bunları yapan kişi ve grup az çok belliydi... Acaba yine onlar mı?

O kızgın saatların cehennemden beter telaşı ortasında, eski olayların henüz dağılmamış sisleri içinde az çok belirginlik kazanmış bir yüz akla geldi: General Leyman Lemnitzer... Olayın boyutu ve henüz hayatta olan generalin Amerikan yakın tarihi içindeki yeri ve çevresinin gücü birbirini tutuyordu... Ancak bu ileri bir varsayımdan öteye geçemiyordu. Bununla birlikte yaşanan korkunç olay, o anda varsayımlara dahi haber niteliği kazandıracak güçteydi. **Eğer gerçekten bu işi Lemnitzer** yaptıysa onu Başkan dahil kimse yakalayamazdı...**Her ülkede yakalanamayacak adamlar vardır...** General onlardan biriydi... Yâni "**derin Devlet...**" Yönetim çaresiz kaldı...Akşam olduğunda hâlâ çaresizdi...Sonunda bir yol bulundu ve suç Arabın üzerine atıldı...O Arab da araplığından olacak suçu üstlendi... Gurur aracı yaptı...Dünya böylece bir canavar tanıdı... Usame bin Ladin...Adı bir zamandır duyulan bu insan, Suudi Arabistanlı bir zengindi... Amerikan finans çevreleri onu iyi tanırdı. Hatta yirmi yıl önce Teksas'ta Bush ile bir petrol şirketinde ortaktı. Siyasete atılmış ve Afganistan'da Ruslara karşı Batı'nın çıkarlarını korumuştur. **"Bu iş bitince Amerikalılara sıra gelecek"** diyordu... İşte sıra gelmişti.

Ve Amerika Usame'ye haçlı seferi açtı...Olayların akışı içinde Afganistan, Irak, İran, Libya, Sudan, Kuzey Kore Amerika tarafından "**kötülük eksenini**" olarak ilan edildi. Bush bir gece yarısı gizlice 'Senato'dan bu ülkelere karşı nükleer silah kullanma izni çıkarttı...Yetki hâlâ elinde... İlk saldırı Afganistan'a yapıldı... **Amerikan silah fabrikaları bu savaştan aşın karlar elde ettiler, hissedarları sevinçlere garkoldu... İşsizlik azaldı, yavaşlayan ekonomi canlandı.** Afganistan'da uyuşturucu, Petrol ürünleri gibi amerikan çıkarlarına dört yıl set çekmiş Taliban yönetimi yerle bir oldu. **Ancak Amerikalı Usame'yi yakalayamadı... Yakalayamazdı zira pusuda bekleyen ve asla ele geçmeyen emekli psikopat General'in her an bir yaramazlık yapacağı belliydi...** Usame yakalanırsa suç kimin üzerine atılabilirdi ki... Ve ne Usame yakalandı ne **Molla Ömer... Lemnitzer** tasfiye edilebilirse onlar da yakalanır... Ayrıca "**Usame buradadır**" diye Amerikanın gizli çıkarlarını korumak üzere her ülkeye asker çıkarma lüksü de var iken Arab neden yakalansın ki...? Amerika şimdi Arabi koruyor...Arab da sahibini... Canavar sahibini anyor... **BUGÜN 11 EYLÜL 2002...** Newyork'ta kuleler patlayalı bir yıl olmuş... Şu veya bu sebeple orada 5000 insanoğlu yoklara karışmış...

Bu işi yapan ve bizler hâlâ yaşıyoruz...

Ne kadar haksız bir hayatımız var...

Tanrı bizi affetsin.

11 eylül 2002

Kaynakça

Nezih UZEL [Kitap]. - Canavar Sahibini Yedi 2002 İstanbul.

RAY KURZWEIL'DEN TEKNOLOJİ BİZİ NASIL ETKİLİYECEK (KASIM 2006)

Buluşları girişimciliği ve vizyonu ile tanınan Ray Kurzweil 2020 yılından sonra insan beyninin çalışma şeklinin nasıl çözüleceğini ve micro robotların benliğimizi nasıl idare edebileceğinin mantığını ayrıntılarıyla anlatıyor.

Teknolojinin neler vadettiğini ve tehlikelerini çok duyduk. Her ikisi de benim çok ilgimi çekiyor. Dünya üzerine düşen güneş ışığının yüzde 0.03'ünü enerjiye çevirebilirsek 2030'a kadar olan ihtiyacımızı karşılayabiliriz. Bunu şimdi yapamayız çünkü güneş panelleri ağır, pahalı ve verimli değil. En azından teoride analiz edilmiş nano dizaynlar mevcut bunlar çok hafif, ucuz ve verimli olma potansiyelini gösteriyor üstelik ilerde bu yenilenebilir yol ile bütün enerji ihtiyacımızı karşılayabileceğiz. Nano teknolojiye sahip yakıt hücreleri gereken yerde enerjiyi sağlayabilir. merkezi nükleer enerji santralleri ve sıvı doğal gaz tankerlerinden daha çevreci, verimli, kapasitesi fazla ve bozulma riski az olan kaynaklara doğru yapılacak trend anahtar görevi görüyor.

Bono çok anlamlı bir şekilde konuştu, dedi ki tarihte ilk defa hastalık ve fakirlik gibi problemlere karşı araçlarımız var. Dünyanın çoğu bölgesi bu yönde ilerliyor.

1990da doğu Asya ve Pasifik bölgesinde, yoksulluk içinde yaşayan 500 milyon insan vardı şu anda ise bu sayı 200 milyonun altında. Dünya Bankasına göre 2011de bu sayı 20 milyonun altına inecek, bu da yüzde 95 lik bir azalma demek.

Bono'nun Haight Ashbury ile **Silikon Vadisi**'ni birleştiren yorumundan çok keyif aldım. Massachusetts yüksek teknoloji çevresinden gelme biri olarak, biz de 1960larda hippilerdik, Harvard meydanında takıldık. Ama hastalık ve yoksulluğu aşabilecek potansiyele sahibiz ve de bu meseleler hakkında konuşacağım.

Kevin Kelly teknolojinin ivmelenmesi hakkında konuştu. Bu benim için çok güçlü bir ilgi alanı ve 30 yıldır üzerinde ilerlemeler kaydettiğim bir tema. Anladım ki projelerimi bitirdiğim zaman teknolojilerim anlam ifade etmek zorunda. Değişmez bir biçimde, yeni bir teknolojiyi sürdürdüğüm zaman dünya değişik bir yer oldu. Ve fark ettim ki çoğu buluşlar başarısız oldu, Ar-ge departmanının işi başaramaması ile ilgili değildi bu, çoğu iş planına bakarsanız, insanlara yapacaklarını söyledikleri şeyler için fırsat sağladığınızda başaracaklardır bunu yapabilirler, ama bu projelerin yüzde 90ından fazlası başarısız olacak, çünkü zamanlama yanlış. İhtiyaç olduğunda işleri kolaylaştıracak faktörler ortada olmayacak.

Bende teknoloji trenleri konusunda hevesli bir öğrenci oldum, zamanında daha farklı olabilecek teknolojilerin izini sürüp onların matematiksel modellerini oluşturmaya başladım. Bu biraz bir hayatı kendisi ile almaya benziyor, teknolojinin ana sınırlarında farklı alanlarda bilgi toplamak için benimle beraber çalışan 10 kişi var ve biz modeller inşa ediyoruz ve insanların dediklerini duyarsınız, yani geleceği tahmin edemeyiz. ve eğer bana soracak olursanız, bundan üç sene sonra Google'ın fiyatı şu anki değerinden az mı fazla mı olacak, buna cevap vermek oldukça zor. **WiMax CDMA G3 bundan üç sene sonrasının kablosuz bağlantı standardı olacak mı?** Bunu söylemek de zor. ama eğer bana sorarsanız, 2010 da saniyede bir milyon işlem, ya da baz bir DNA çiftini 2012 yılında sıralama, ya da kablosuz olarak bir megabayt veriyi 2014de iletmenin fiyatı ne kadar olacak diye? Gözüküyor ki bu oldukça tahmin edilebilir.

Bunlar oldukça düzenli bir biçimde giden üstel eğrilerdir performans, kapasite, bant genişliği bilgilerini sağlar. ve bunun bir örneğini sizinle paylaşacağım şimdi, teknolojinin neden üstel bir düzende geliştiğini açıklayan teorik bir sebep var. Ve de birçok insan, gelecek ile ilgili düşünürken, doğrusal düşünür. Bir probleme ya da bir probleme gidecek bir konuya bugünün araçları ile

yaklaşacaklarını düşünürler, bugünün ilerlemesi gidişatı ile ve üstel olarak gelişmeyi hesaba katmada başarısız olurlar.

1990da genom projesi tartışmalıydı. En iyi doktora öğrencilerine sahiptik, dünya çapında en gelişmiş ekipmanlar vardı ve projenin 10binde birini başardık, bunu 15 sene içerisinde nasıl bitireceğiz? Ve projede geçen 10 senede, şüpheli insanlar hala yanıltıyordu diyorlardı ki "Projeyi bitirmek için gereken sürenin üç bölü ikisindesiniz ama tüm genomun yalnızca çok küçük bir yüzdesini tamamladınız." ama bu üstel ilerlemenin doğasında vardır eğrinin ortasına yaklaşıncaya artık durdurulamaz bir hal alır. Projenin çoğu son bir kaç senede bitti. **HIV ⁴⁶dizilimi yapmak 15 sene aldı SARS (Schwere Akute Atemwegssyndrome) ise 31 günde başarıldı.** Yani bu tür sorunların üstesinden gelme potansiyeli kazanıyoruz.

Bu fenomenin nasıl yayıldığını size bir kaç örnekle anlatacağım. gerçek paradigma kayması oranı, yeni fikirleri oluşturmanın oranı, her on yılda ikiye katlanıyor, bizim modellerimize göre. Bunların hepsi logaritmik grafikler, yani gözükken değerlerde ilerledikçe 10 veya 100 gibi bir çarpanla da çarpılmak lazım.

Telefonu icat etmek yarım yüzyıl aldı, ilk görsel gerçeklik teknolojisi. Cep telefonları 8 senede oluşturuldu.

Eğer bu logaritmik grafiğe değişik iletişim teknolojileri koyarsanız, televizyon, radyo, telefon on yıllar boyunca kabul edildiler. Yeni teknolojiler --Kişisel bilgisayar, İnternet, cep telefonlar-- 10 senenin altında bir sürede kabul edildi. Şimdi bu ilginç bir grafik, ve de neden evrimsel bir sürecin ivmelendiğinin --biyoloji ve teknoloji evrimsel süreçlerdir-- temel nedenini gösteriyor. Etkileşim yoluyla çalışıyorlar, kullanılabilirlik yaratıyorlar ve sonra bu kapasiteyi bir sonraki safha için kullanıyorlar.

Yani biyolojik evrimin ilk safhası, DNA'nın evrimi --aslında ilk başta RNA gelir-- milyarlarca yıl alır, ama sonra evrim veri işleme belkemiğini bir sonraki safhaya taşır. Kambriyal Patlamada, hayvanların bütün vücut planlarının evrildiği safha, sadece 10 milyon yıl sürdü. 200 kat daha hızlı. Homo sapiensler,⁴⁷ ilk teknolojiyi oluşturan türler, karşısına gelebilen uzantı ile bilişsel fonksiyonu kombine eden tür, ve bu arada, şempanzelerin karşısına gelebilen başparmakları yoktur, yani çevremizi bir tutuşla ve motor koordinesi ile manipüle edebiliriz ve de beyinsel modellerimizi kullanarak dünyayı değiştirip teknolojiyi açığa çıkarabiliriz.

Şimdi bu arada, buna lineer bir grafik olarak bakarsanız, her şey henüz oluşmuş gibi gözükür, ama gözlemciler der ki, "**Kurzweil grafiği düz çizginin üzerine noktalar atarak yapmış.**" Bende düşürlerden derlenen 15 farklı liste aldım, Britanika ansiklopedisi, tarih müzesi, Carl Sagan'ın kozmik takvimi, ve bu insanlar benim anlatmak istediğim şey için çalışmadılar, bunlar kendi çalışmaları için referans işleriydi. Ve bunlar o insanların gözünden önemli olan olayların listesi biyolojik ve teknolojik evrim konusunda. Ve yine, aynı düz çizgi var. Çizgi biraz değişiyor bir kısım yerlerde çünkü insanlar fikir ayrılıklarını düşmüş olabiliyor, tarımın ne zaman başladığı ile ilgili fikir ayrılıkları var, ya da Kambriyal patlamanın ne zaman olduğu ile ilgili. Ama yine de çok temiz bir gidişat açıkça belli oluyor.

⁴⁶ AIDS :AIDS, tedavi alınmadığı takdirde 'HIV' virüsünün bağışıklık sistemini zayıflatarak yol açtığı bir sendromdur. AIDS tablosuna gelen kişiler; cilt kanseri ve bunun gibi ciddi enfeksiyonlara yakalanırlar. Açılımı "Edinilmiş Bağışıklık Yetmezliği Sendromu"dur.

HIV virüsü taşıyan kişiye HIV pozitif denir. HIV pozitif olmak ile AIDS olmak aynı şey olmadığı gibi, her HIV pozitif olan kişi AIDS tablosuna gelecektir diye bir durum yoktur. Günümüzde uygulanan ART ilaç tedavisi ile HIV pozitif olan kişiler AIDS tablosuna gelmeden yaşamlarını sürdürebilmektedirler. Yani yaygın olarak bilinenin aksine, HIV pozitif olan kişiler artık ölümü beklemiyorlar. Günümüzdeki tedavi olanakları ile HIV/AIDS artık kronik bir hastalıktır.

⁴⁷ İnsan, dik duruşa, görece gelişmiş bir beyine, soyut düşünme yeteneğine, konuşma (dil kullanma) kabiliyetine, alet kullanma ve üretme becerisine sahip primat türü. Biominal ismi `Homo sapiens`tir. Homo sapiens Latince "akıllı adam" veya "bilen adam" anlamına gelir. İnsan, hominoidea (insansılar) üst ailesinin hominidae (büyük insansılar) ailesine dahildir.

272 YAZILAR

evrim sürecinin basit ve derin bir ivmelenmesi var. Bilgi teknolojileri her sene kapasitesini, ücrete karşılık performansı ve bant genişliğini iki kat artırıyor. Ve de üstel gelişimin çok belli bir patlaması söz konusu. Kişisel bir deneyim, MIT'deyken bilgisayar bu oda kadar yer kaplardı, cep telefonundaki işlemciden daha güçsüzdü. Ama **Moore yasası**,⁴⁸ ki genelde bu üstel gelişim ile ilişkilendirilir, çoğundan sadece birinin örneği çünkü temelde teknoloji evriminin sürecinin oranı --bu grafiğe 49 ünlü bilgisayar koydum-- bu arada, --logaritmik grafikte düz çizgi üstelliği ifade eder-- bu da üstel. 1900 da işlem yapmanın ücret performansını iki katına çıkarmak üç senemizi aldı, ortada iki sene, ve şu an da her sene iki katına çıkarıyoruz. ve bu da beş farklı paradigmadaki üstel grafik. Moore yasası sadece bunun son parçası, enterge devre üzerinde, küçültülmüş transistörler varken, ama elektromekanik hesaplayıcılarımız vardı, Alman Enigma kodunu kıran röle-bazlı bilgisayarlar, Eisenhower'ın 1950deki seçimini tahmin eden vakumlu tüpler, ilk uzay uçuşlarında kullanılan transistörler ve sonra Moore yasası. bir paradigma miyadını doldurduğunda her seferinde yeni birisi üstel büyümeyi devam ettirir. Küçültülmüş vakum tüpleri vardı, küçülttükçe küçültüler. Bir yerde tıklandılar daha da küçültüp vakumlayamadılar. bambaşka bir paradigma yer buldu kendine. transistörler tahtadan olmamaya başladı. aslında, belli bir paradigmanın çizgisinin sonunu gördüğümüzde, yeni bir paradigma oluşturmak için araştırma yapılması gerektiği konusunda baskı oluştuğunu anlarız. Çünkü çok uzun bir süredir **Moore yasasının sonuna geldiğini tahmin ediyorduk ilk tahmin 2002ydi şu anda ise 2022. ama ilk başlarda transistörlerin özellikleri ende bir kaç atom genişliğinde olacak ve daha da fazla küçültemeyeceğiz.** Bu Moore yasasının sonu olacak ama işlem yapmanın üstel gelişmesinin sonu olmayacak çünkü çipler düzdür. 3 boyutlu bir dünyada yaşıyoruz, üçüncü boyutu tabi ki kullanabiliriz. Üçüncü boyuta gideceğiz ve bu çok muazzam bir süreç, son bir kaç yılda, üç boyuta geçiş, kendinden organik moleküler devrelerin yürürlüğe girişini getirdi. **Moore yasası geçerliliğini yitirmeden önce bunlara sahip olacağız. süperbilgisayarlar - aynı şey. Intel çiplerindeki işlemci performansı, transistörün ortalama fiyatı- 1968de bir transistörü bir dolara alabilirdiniz. 2002 de 10 milyon tane alabilirsiniz.**

bu üstel gelişimin ne kadar düzgün bir trendi olduğunu görmek çok muhteşem. yani bunu masa üstünde yapılan bir deney sonucu olarak görebilirsiniz, ama bu dünya çapındaki kaotik davranışın bir sonucu, ülkeler birbirlerini ürünlerin fiyatını kırmakla suçluyor, halka arzlar, iflaslar, pazarlama programları. çok değişken bir süreç olacağını düşünebilirsiniz, ve yine de bu kaotik sürecin sonunda elinizde düzgün bir sonuç olur. tıpkı gazın içindeki bir gaz molekülünün ne yapacağını tahmin edememize rağmen -tek bir molekülün ne yapacağını tahmin etmek mümkün değildir- yine de tüm gazın özelliklerini termodinamik bilgilerini kullanarak çok doğru olarak bulabiliriz. burada da aynı şey var. Tek bir projeyi tahmin edemeyiz, ama bunun sonucu dünya çapında, kaotik, mücadelenin tahmin edilemez aktivitesi ve teknolojinin evrim süreci oldukça tahmin edilebilirdir. ve uzak gelecek içinde bunları tahmin edebiliriz. Gertrude Stein'in güllerindekinin aksine, bir transistör, transistördür asıl mesele değil. Onları küçültüp ucuz hale getirdikçe, elektronların kat etmesi gereken mesafe azalacak. Daha hızlı olacaklar, yani transistor hızında üstel bir büyüme olacak, bir transistörün döngüsünün

⁴⁸ Moore Yasası: Intel şirketinin kurucularından Gordon Moore'un 19 Nisan 1965 yılında Electronics Magazine dergisinde yayınlanan makalesi ile teknoloji tarihine kendi adıyla geçen yasa.

Her 18 ayda bir tümleşik devre üzerine yerleştirilebilecek bileşen sayısının iki katına çıkaracağını, bunun bilgisayarların işlem kapasitelerinde büyük artışlar yaratacağını, üretim maliyetlerinin ise aynı kalacağını, hatta düşme eğilimi göstereceğini öngören deneysel (ampirik) gözlem.

1965 yılında, "mikroişlemciler içindeki transistör sayısı her yıl iki katına çıkacaktır" diyen Moore, daha sonraları 1975 yılında bu öngörüsünü güncellemiş ve her iki yılda bir iki katına çıkacak şekilde düzeltmiştir. Moore "**18 ayda bir**" ifadesinin de kendisi tarafından söylenmediği konusunda da ısrar etmiştir. Kendisi tarafından hiçbir zaman yasa olarak tanımlanmayan ifadesi, Kaliforniya Teknoloji Üniversitesi profesörü ve yüksek ölçekli indirgeme konusunun öncülerinden biri olan Carver Mead tarafından bu şekilde adlandırılmıştır. Sözün ilk söylendiği 1965 yılından bu yana bu yasa çoğunlukla geçerli olmuştur. Yasa temel olarak bir tümleşik devrenin fiziki boyutunun devreyi oluşturan transistör sayısının karesiyle değiştiği anlamına gelir. Örneğin tümleşik devre bünyesindeki transistör sayısı iki katına çıkarsa devrenin boyutu dört katına çıkar.

maliyeti yılda 1.1 oranında azalıyor. Eğer diğer formlarda innovasyon ve işlemci tasarımlar geliştirirseniz, her sene işlemci hızını iki katına çıkarırsınız.

Ve bu basit olarak fiyatlarda azalma demektir yüzde 50 azalma. Ve sadece bilgisayarlarda değil. bu DNA dizilimi içinde doğru, beyin taraması içinde doğru, internet içinde doğru. yani ölçebildiğimiz her şey, yüzlerce farklı ölçüm yapılacak şey var farklı bilgi destekli ölçümler kapasite, kabul edilme oranları ve basit olarak her 12, 13, 15 ayda bir ikiye katlanırlar, neye baktığınıza bağlı olarak. Ücret performansı olarak, yüzde 40 ila 50 arası bir ücret indirimi anlamına gelir. Ve ekonomistler bunun hakkında endişelenmeye başladılar. ekonomik durgunluk durumunda da ücret indirimi vardı, ama bu para desteğinin çöküşüydü, tüketici güveninin çöküşüydü, tamamen farklı bir fenomen. Bu daha iyi üretkenlik sonucu oluyor, ama ekonomistler diyor ki, "ama bu halde devam etmenin bir yolu tok. eğer yüzde 50 indirim olursa, insanlar harcamalarını yüzde 30,40 artırabilir, ama bu devam edemez. ama bizim gerçekte gördüğümüz böyle devam etmesinden daha da ileri gidileceği. **Son 50 yılda bilgi teknolojilerinde dolarda yılda yüzde 28 oranında bileşik artış yaşadık yani, insanlar 10 sene önce ipodları 10 bin dolara üretmedi.** Ücret performansı yeni uygulamaları fizible hale getirdikçe, yeni uygulamalar piyasaya geliyor. ve bu çok yaygın bir fenomen. Manyetik veri depolaması- bu Moore yasası ile ilgili değil, bu manyetik noktaları küçültmek, farklı mühendisler, farklı şirketler, aynı üstel süreç.

Bu bilgi terimleri içerisinde kendi biyolojimizi anlıyoruz ve bu bir anahtar noktadır. Kendi vücudumuzu çalıştıran yazılım programlarını anlıyoruz. Bunlar çok farklı zamanlarda evrildi bu programları gerçekten değiştirmek istiyoruz. Bir küçük yazılım programı, ismi yağ insülin algılayan gen, basitçe diyor ki, **"her kaloriyi sakla, çünkü önümüzdeki av sezonu çok iyi geçmeyebilir."** bu, türlerin 10binlerce yıl önceki ilgi alanlarıydı. Bu programı kapatmayı istiyoruz. Bunu hayvanlarda denediler ve fareler aç kurtlar gibi yediler ve ince kaldılar ve ince kalmanın faydalarından istifade ettiler. Şeker hastalığına yakalanmadılar, kalp krizi geçirmediler, yüzde 20 daha uzun yaşadılar, kalori sınırlamasının faydalarından istifade ettiler sınırlama yapmadan. 4 veya 5 ilaç firması bunun farkına vardı, insanlar için ilginç bir ilaç olacağını hissettiler ve bu biyokimyamızı etkileyen 30 bin genden sadece biri.

Biz öyle bir çağda büyüdük ki insanların, bu konferanstaki çoğu insanın yaşında olduğu gibi, tıpkı benim gibi, daha uzun yaşama isteği yoktu çünkü en kıymetli kaynakları kullanıyorduk ki bunlar çocuklarımıza daha iyi aktarılacak onlara daha iyi bakılacak. Yani, yaşam--uzun yaşam süreleri-- yani, söylemek gerekirse 30dan fazla-- onlar için seçilmedi, ama aslında bu yazılım programlarını manipüle etmeyi ve değiştirmeyi öğreniyoruz biyoteknoloji devrimi sayesinde. Örnek olarak, RNA müdahalesi ile genleri kısıtlayabiliyoruz. Genetik malzemeyi kromozomda doğru yere yerleştirme sorununun üstesinden gelen yeni ve heyecan veren gen terapisi formları var. Aslında ilk defa şimdi, insanlar üzerinde denenilen, akciğer hipertansiyonuna çözüm olan -ölümcül bir hastalık- ve gen terapisini kullanan bir gelişme var. Yani sadece bebekleri tasarlamayacağız, bebekleri yapanları da tasarlayacağız. ve bu teknoloji de ivmeleniyor. bir baz çift için 1990da 10 dolardı, 2000de bir peni. Şu an ise bir sentin onda birinden az. Genetik veri miktarı -basitçe bu- düzgün üstel gelişimi gösteriyor her sene iki katına çıkıyor, genom projesinin tamamlanmasına imkân tanıyor.

bir başka büyük devrim, iletişim devrimi. Ücret performansı, bant genişliği, birçok farklı kablolu kablosuz iletişim ölçümü kapasitesi, üstel bir biçimde büyüyor. İnternet gücünü ikiye katlıyor ve birçok farklı yoldan ölçülebilen bir biçimde devam ediyor. bu sunucuların sayısı baz alınarak yapılmış.

Minyatürleştirme - teknolojinin boyutunu küçültüyoruz üstel bir biçimde, kablolu ve kablosuz olarak. Bunlar Eric Drexler'in kitabından bazı tasarımlar şu anda süper işlemcili simülasyonlarda gösterebildiğimiz üzere yapılabilir, aslında bilim adamları molekül ölçeğinde robotlar inşa ediyorlar. bir tanesi şaşırtıcı insan benzeri koşma tarzıyla yürüyor, moleküllerden inşa edilmiş.

Deneyisel olarak bunları yapan küçük makineler var. En heyecan verici fırsat ise gerçekten insan vücudunun içine girip şifa verici ve teşhise dayalı fonksiyonlar

gerçekleştirmesi. Ve bu kulağa geldiğinden daha da futuristik. Bu şeyler hayvanlarda denendi bile.

Tip 1 diyabet hastalığını iyileştiren bir nano mühendislik ürünü var. Kan hücresi boyutunda. Bunlardan 10binlercesini kan hücrelerine koyuyorlar -bunu farelerde denediler- içerideki insülini kontrollü bir biçimde dışarıya bırakıyor ve tip 1 diyabeti iyileştiriyor. İzlediğiniz şey ise robotik bir kırmızı kan hücresi ve biyolojimizin gerçekte çok yetersiz olduğunu gösteriyor ve hatta kendi içerisindeki karmaşıklığı da. Çalışma prensibini bir kez anladığımızda ve yürüttüğümüzde ki bu konudaki ters mühendislik ivmelenmekte, bu tür şeyleri binlerce kat daha fazla kapasitede tasarlayabiliriz. Bu yapay nano hücrenin analizi, Rob Freitas tarafından tasarlanmış, eğer kırmızı kan hücrelerinizin yüzde 10unu bu hücrelerle değiştirirseniz, bir nefesle olimpik bir koşuyu 15 dakikada yapabilirsiniz. Havuzunuzda dipte 4 saat boyunca oturabilirdiniz -"Hayatım, havuzdayım," demek tamamen yeni bir anlam kazanır. olimpik denemelerde neler yapabileceğimizi görmek ilginç olacak. büyük ihtimalle onları yasaklarız, ama sonra liselerinin salonlarında rutin olarak olimpik atletlerin performansını gösteren gençler olurdu. Freitas robotik beyaz kan hücresi tasarımına sahip.

Bunlar 2020 civarında olacak senaryolar, ama kulağa geldiği kadar futuristik değil. kan hücresi boyutunda aletlerin yapımı ile ilgilenilen 4 tane büyük konferans var hayvanlar üzerinde bir çok deney yapılıyor. Aslında bir tanesi insanlar üzerinde deniyor, yani bu yapılabilir bir teknoloji.

Eğer üstel işlemci büyümesine dönersek, 1000 dolarlık bir işlem bir böceğin ve farenin beyni arasında bir yerlerde. **İnsan zekâsı ile kapasite olarak 2020lerde kesişecek, ama bu denklemin donanım tarafı. Yazılımı nereden elde edeceğiz?**

Aslında, insan beyninin içini görebileceğimiz ortaya çıkıyor ve şaşırtıcı olmayan bir biçimde, beyin taramasının uzaysal ve zamansal çözünürlüğü her sene iki kat artıyor. Ve yeni nesil tarama aletleri ile ilk defa gerçek olarak ayrı ayrı nöronlar arasındaki fiberleri ve işlem yapmalarını ve sinyal vermeleri gerçek zamanlı olarak görebiliyoruz ve -ama sonra soru tamam, bu veriyi elde ediyoruz, ama anlayabiliyor muyuz? Doug Hofstadter merak ediyor, aslında, belki zekâmız zekâmızı anlayacak kadar iyi değildir ve eğer daha zeki olsaydık, beyinlerimiz daha fazla karışmış olacaktı ve hiç bir zaman yakalama şansımız olmayacaktı. Anlayabileceğimiz ortaya çıktı.

bu bir model ve insan işitsel korteksinin bir simülasyonu ve blok diyagramı aslında gayet iyi çalışıyor psikoakustik testler ile insan işitsel algısınıninkine çok yakın sonuçlar alınıyor beyinciğin başka bir simülasyonu --beyindeki nöronların yarısından fazlası orada-- yine, insan formasyonuna oldukça yakın olarak çalışıyor. şu anda erken aşamada, ama beyin hakkındaki bilgilerin üstel artışının ve beyin taramasındaki üstel artışın gösterilmesi ile 2020lerde insan beyninin ters mühendisliğinde başarılı olacağız. şu an da bir kaç yüz bölgeden 15inde çok iyi modeller simülasyonları elde ettik.

Bütün bunlar üstel olarak büyüyen ekonomik süreç. son 50 senede işçilerin üretkenliği saatte 30 dolardan 150 dolara çıktı. E-ticaret üstel olarak büyüyor. Şu anda trilyon dolarlarda. merak edebilirsiniz, hiç mi patlama ve başarısızlık olmadı? Tam anlamıyla kapital pazarlama fenomeni bu. Wall Street farkına vardı ki bu devrimsel bir teknolojiydi, ki öyleydi de, ama 10 ay sonra, bütün iş modelleri devrimleşmediğinde, fark ettiler ki bu yanlış, ve sonra başarısızlık oldu.

Tamam, bu içerisinde olduğumuz teknolojilerin bir araya gelmesi ile oluşan bir teknoloji. bu cep telefonunda rutin bir özellik. bir dilden diğerine çeviri mümkün olacak.

o zaman birkaç senaryo ile bitireyim. 2010da bilgisayarlar ortadan kaybolacak. Çok küçük olacaklar, giysilerimize monte halde, çevremizde olacaklar. Görüntüler retinamıza direkt olarak yazılacak, tam monte edilmiş sanal gerçeklik sağlayan, artırılmış gerçek gerçeklik. Sanal kişilikler ile iletişime geçeceğiz.

ama eğer 2029 a gidersek, bu trendlerin tam olgunluğuna ulaşacağız, s¼rekli gelişen ve hızlanan teknoloji takdir edilesi olacak. Yani bu teknolojilerin 2 ¼zeri 25. kuvveti kadar daha fazla ¼cret performansı, kapasite ve bantgenişliği elde edeceğiz ki bu ¼ok şaşırtıcı. şu ankinden milyonlarca kat daha g¼c¼l¼ olacak.

İnsan beyninin ters m¼hendisliđini bitirmiş olacağız, 1000 dolarlık bir işlem insan beyninin ham kapasitesinden ¼ok daha fazla kuvvetli olacak.

Bilgisayarlar analitik d¼ř¼nmeyi kullanarak insan zekası ile zaten makinelerin iyi yaptığı şeyleri bir araya getirecek, milyarca gerçeği doğru bir bi¼imde hatırlayarak. Makineler bilgilerini ¼ok ¼abuk olarak paylaşabilirler. Ama bu sadece zeki makinelerin istilası olmayacak. kendi teknolojimiz ile bahsettiğim nano bot teknolojisini bir araya getiriyoruz ¼nce sağlık alanında kullanılacak: ¼evreyi temizlemek, yakıt sağlamak-- g¼c¼l¼ yakıt h¼creleri ve yaygın olarak dağıtılmış g¼neř panelleri ve bunun gibi doğada bulunan şeyler ile. Ama bunlar aynı zamanda beynimizin i¼ine de girecek, biyolojik n¼ronlarımız ile iletişime ge¼erek. Bunu yapmanın ana prensiplerinden bahsettik. yani ¼rnek olarak, n¼ron sistemi ile tam entegre sanal ger¼eklik, nano botlar ger¼ek hislerinizden gelen sinyalleri keserek, beyninizin eğer o sanal ¼evrede olsaydınız algılayacağı sinyaller ile yerlerini değiştirecek, ve siz de kendinizi o ¼evrede hissedeceksiniz. Oraya diğer insanlar ile beraber gidebilirsiniz, bu duygulara d¼hil olan herhangi biri ile herhangi bir ¼eřit duyguyu tadabilirsiniz. "**deneyim g¼stericileri**" adını veriyorum, bunlar b¼t¼n algılayıcı deneyim akışlarını n¼rolojik bir bağ ile duygulara internet ¼zerinden birleştirecek. Başka birisi olmanın deneyimini bunu takıp deneyerek anlayabilirsiniz. ama en ¼nemlisi, kendi teknolojimiz ile insan beyninin birleşmesi muazzam bir genişleme olacak, bazı şekillerde zaten yaptığımız gibi. Rutin olarak zekice marifetler yaparız teknolojimiz olmadan imk¼nsız olacak şeyleri. İnsan ¼mr¼ beklentisi artıyor.1800 de 37ydi, bu t¼r bir biyoteknoloji ile nano teknoloji devrimleri ile bu ¼ok hızlı bir bi¼imde artıyor ¼n¼m¼zdeki yıllarda.

ANA MESAJIM TEKNOLOJİDEKİ İLERLEMENİN ÜSTEL OLDUĞU, LİNEER⁴⁹ DEĞİL. Bir¼okları -bilim adamları dahil- lineer bir model farz ediyor, diyorlar ki, "**yapay zekanın nano teknolojideki kopyalamasını yapmamız y¼zlerce yıl alacak.**" ¼stel gelişmenin g¼c¼ne bakarsanız, g¼receksiniz ki bu t¼t şeyler ¼ok yakında olacak. Ve bilgi teknolojileri hayatımız artarak kuşatıyor m¼ziđimiz, ¼retimimiz biyolojimiz, enerjimiz, malzemelerimiz.

İhtiyacımız olan neredeyse herşeyi 2020lerde ¼retecek hale geleceğiz, nano teknoloji kullanarak ¼ok pahalı ham maddelerin d¼n¼ř¼m¼ ile. Bunlar ¼ok g¼c¼l¼ teknolojiler. Umudumuzu ve tehlikeyi artırıyorlar. Doğru işler i¼in bu teknolojileri kullanma isteğine sahip olmamız lazım.

http://www.ted.com/talks/ray_kurzweil_on_how_technology_will_transform_us.html

⁴⁹ Lineer: Matematik değişmesi bir doğru ile g¼sterilebilen.

ÖNÜMÜZDEKİ TEKİLLİK İÇİN ÜNİVERSİTE (Haziran 2009)

Bilişim teknolojisi eksponansiyel olarak ilerler. Lineer değildir. Fakat bizim sezgimiz ise lineerdir. Binlerce yıl önce bir ovada dolaşırken o hayvanın nerede olacağı hakkında lineer tahminler yürütüyorduk. Ve bu işe yarıyordu. Bu yaradılıştan beynimize işlenmiş. Fakat eksponansiyel (genişlik, geniş alan, açılma, yayılma) büyümenin hızı esasen bilişim teknolojilerini tanımlayan şeydir. Ve bu sadece bilgi-işlem değil. Lineer ile eksponansiyel büyüme arasında büyük fark vardır. Eğer ben lineer bir şekilde 30 adım atarsam, bir, iki, üç, dört, beş, 30'a varırım. 30 adım eksponansiyel şekilde atarsam, iki, dört, sekiz, 16, bir milyar'a varırım. Arada muazzam bir fark var. Ve işte bu aslında bilişim teknolojisini anlatıyor.

Ben MIT 'de öğrenciyken hepimiz, bütün binayı kaplayan tek bir bilgisayarı paylaşırdık. Cep telefonunuzdaki bilgisayar bugün milyon kat daha ucuz, milyon kat daha küçük bin kat daha güçlüdür. Benim öğrenciliğimden bu yana gözlemediğimiz gerçekten dolar başına kapasitenin bir milyar kat artışıdır. Ve bunu önümüzdeki 25 yıl içinde tekrar yapacağız. Bilişim teknolojisi S-egrisi boyunca ilerler ve bunların her biri farklı birer paradigmadır (örnektir). Bazı kişiler der ki, "**Moore Yasası sona erdiğinde ne olacak?**" ki bu 2020 yılı civarında olacak. O zaman da bir sonraki paradigmaya geçeceğiz. Ve Moore Yasası, bilgisayarlara eksponansiyel büyüme getiren ilk paradigma değildir. Eksponansiyel büyüme Gordon Moore daha doğmadan onlarca yıl önce başlamıştı. Ve bu sadece bilgisayarlara mahsus değil. Esasen bu temelindeki bilginin özelliklerini ölçebileceğimiz her teknoloji için geçerli.

Burada 49 ünlü bilgisayar var. Onları logaritmik bir grafiğe koydum. Logaritmik ölçek, artışın derecesini saklıyor. Çünkü bu 1890 nüfus sayımından beri trilyon kat bir artışı temsil ediyor. 1950'lerde vakum lambalarını küçültüyorlardı, ufalttıkça ufalttılar. Sonunda bir duvara çarptılar. Lambaları daha da küçültüp aynı anda vakumu muhafaza edemiyorlardı. Bu vakum lambalarını küçültmenin sonu oldu. Ama bu bilgisayarlaraki eksponansiyel gelişimin sonu olmadı. Dördüncü paradigmaya geçtik, transistörler, ve son olarak entegre devreler. Bunun sonuna geldiğinde, altıncı paradigmaya geçeceğiz, üç boyutlu kendi kendini düzenleyen moleküler devreler.

Ama, gerçekten, gelişimin bu inanılmaz boyutundan daha şaşırtıcı olan ise bunun ne kadar ön görülebilir olduğudur. Yani bu zor ve kolay zamanlardan geçti, savaş ve barış'tan, gelişme ve gerileme dönemlerinden. Büyük Ekonomi Bunalımı bu eksponansiyel gelişime ufak bir çentik bile atamamış. Aynı şeyi şu anda yaşadığımız ekonomik gerilemede göreceğiz. En azından bilişim teknolojisinin eksponansiyel artış kabiliyeti azalmadan devam edecektir.

Bu grafikleri daha yeni güncelledim. Çünkü "**Tekillik Yakın**" kitabımda 2002'ye kadar varlar. Bu yüzden onları güncelledik ki burada 2007'ye kadar sunabileyim. Bana soruldu, "Peki endişeli değil misin? Belki eksponansiyel artış çizgisinde devam etmemiştir". Biraz kaygılıydım, çünkü belki de bilgiler doğru olmayabilirdi, fakat ben bunu 30 yıldır yapıyorum, ve bilgiler hep eksponansiyel ilerleme çizgisi üzerinde kaldılar.

Şu grafiğe bakın. 1968 'de bir dolar'a bir adet transistör alabiliyordunuz. Bugün yarım milyar tane alabiliyorsunuz. Ve bunlar aslında daha iyiler, çünkü daha hızlılar. Bunun ne kadar öngörülebilir olduğuna bakın. Diyebilirim ki, bu bilgiler önceki bilgilerle tamtamına uyuyor. Bu ileriye yönelik tahminleri 30 küsur yıldır yapıyorum. Bir transistörün fiyatı elektroniğin fiyat performansının ölçüsüdür ve her sene düşer. Bu yüzde 50 lik deflasyondur. Ve bu diğer örneklerde de geçerli DNA bilgisi veya beyin bilgisi mesela. Fakat bunu fazlasıyla telafi ediyoruz. Esasında her türlü bilişim teknolojisinin iki katından daha fazlasını sevk ediyoruz. Son yarım asrın içerisinde bilişim teknolojisinin her çeşidinde sabit dolar bazında yüzde 18 lik büyüme kaydettik. Her yıl iki katı kadar edinebildiğiniz gerçeğine rağmen.

Bu tamamen farklı bir örnek. Bu Moore'un yasası değil. Analiz ettiğimiz DNA miktarı her yıl iki katına çıkıyordu. Masrafı her yıl yarıya düşüyordu. Ve bu pürüzsüz bir ilerleme genom projesinin başlangıcından beri. Projenin yarısına geldiğinde, şüpheciler dedi ki "**Bu yürümüyor. Genom**

projesinin yarısına geldiniz ve projenin yüzde birini bitirdiniz." Ama bu aslında plana uygundu. Çünkü yüzde biri 7 defa daha ikiye katlarsanız, ki olan şey aynen budur, %100 elde edersiniz. Ve proje planlanan zamanda bitti.

Haberleşme teknolojisi: bunu ölçmenin 50 farklı yolu var. Etrafta hareket eden bit sayısı, internetin boyutu. Ama bu eksponansiyel bir hızla ilerledi. Bu son derece demokratlaştırıcı. 20'yi aşkın yıl önce, "**Akıllı Makinelerin Çağı**" kitabımda, henüz Sovyetler Birliği kuvvetliken, onların dağınık haberleşmenin büyümesi yüzünden ortadan kalkacağını yazmıştım.

21. yüzyılda ilerlerken, insan beyninin belli bölgelerini simule etmek gibi birçok işi yapmak için yeterli hesap gücümüz olacak. Ama yazılımı nerden alacağız? Bazı eleştiriler diyor ki, "**Ah, yazılım çamura saplanıp kaldı.**" Fakat insan beyni hakkında gittikçe daha çok şey öğreniyoruz. Beyin taramalarının bölgesel çözünürlüğü her yıl ikiye katlanıyor. Beyin hakkında elde ettiğimiz bilginin miktarı her yıl ikiye katlanıyor. Ve bu bilgileri beyin bölgelerinin çalışır modellerine ve simülasyonlarına dönüştürebildiğimizi gösteriyoruz.

Beynin modellenmiş 20'ye yakın bölgesi var, simule ve test edilmiş: işitsel korteks, görsel korteksin bölgeleri, yeteneklerimizi şekillendirdiğimiz serebellum, rasyonel düşünme işlemini gerçekleştirdiğimiz serebral korteksten dilimler. Ve bütün bunlar, üretkenliğin düzgün ve öngörülebilir şekilde artışı için körukledi. İnsan gücünün saatinin ortalama değeri sabit dolar bazında 30'dan 130 dolara çıktı, bu bilişim teknolojisi tarafından köruklenerek.

Ve hepimiz enerji ve çevre konusunda endişeliyiz. Pekâlâ, bu logaritmik bir grafik. Ürettiğimiz güneş enerjisi miktarının her iki yılda bir düzenli bir şekilde ikiye katlandığını gösteriyor. Özellikle şimdi güneş panellerine nanoteknolojiyi, bir çeşit bilişim teknolojisini, uyguluyoruz. Ve enerji ihtiyacımızın %100'ünü karşılaması için sadece 8 kere daha ikiye katlanması gerek. Ve ihtiyacımız olanın onbin katı daha fazla güneş ışığı var.

En sonunda bu teknoloji ile birleşeceğiz. Bize şimdiden çok yakın. Ben öğrenci iken bir kampüs genişliğindeydi. Şimdi ceplerimize sığıyor. Bir binayı dolduran şeyler, şimdi ceplerimize sığıyor. Şimdi ceplerimize sığan, 25 yıl sonra bir kan hücresine sığacak. Ve bu teknolojiye yaklaştıkça sağlığını ve zekâmızı derinden etkilemeye başlayacağız.

Buna dayanarak burada, TED'de, gerçek TED geleneğinde, Tekillik Üniversitesini duyuruyoruz. Bu, burada seyircilerin arasında bulunan Peter Diamandis ve benim tarafımdan kurulan bir Üniversite. NASA, Google ve yüksek teknoloji ve bilim camiasının başka liderleri tarafından destekleniyor, Amacımız bütün liderleri bir araya toplamaktı, öğretmenleri ve öğrencileri, eksponansiyel olarak büyüyen bu bilişim teknolojisinin ve uygulamalarının içerisinde. Fakat Larry Page kurum toplantımızda ateşli bir konuşma yaptı, dedi ki, bu çalışmayı, insanlığın yüzyüze olduğu başlıca problemleri ele almaya tahsis edelim. Bunu yaptığımız takdirde Google bizi destekleyecekti. Ve yaptığımız şey bu oldu.

9 haftalık yoğun yaz sezonunun son üçte birlik bölümü insanlığın belli başlı problemlerine adanmış olacak. Örneğin, artık her yerde olan internetin Çin ve Afrika'nın kırsal kesimlerine ulaştırmak, sağlık bilgisini dünyanın gelişmekte olan bölgelerine ulaştırmak. Bu projeler, ortak etkileşimli haberleşme kullanılarak, bu sezonların ötesinde devam edecek. Üretilmekte ve öğretilmekte olan fikri mülkiyetlerin tümü online olarak kullanıma açık olacak, ve online olarak ortaklaşa geliştirilecek.

Burada kuruluş toplantımız görülüyor. Fakat duyurusu bugün yapılıyor. Merkezi kalıcı olarak Silicon Valley'de, NASA Ames merkezinde olacak. Üniversite mezunu olan öğrenciler için, çeşitli firmalarda yönetici olarak çeşitli programlar var. İlk altı bölüm burada, yapay zeka, ileri bilgi-işlem teknolojileri, biyoteknoloji, nanoteknoloji bilişim teknolojisinin değişik ana sahaları. Sonra bunları başka sahalara uygulayacağız. Enerji, ekoloji, siyasi hukuk ve ahlak, girişimcilik gibi, öyle ki insanlar bu yeni teknolojileri dünyaya kazandırabilsinler.

278 YAZILAR

Bize düşünür ve yüksek teknoloji liderleri tarafından verilen desteğe minnettarız, özellikle Google ve NASA'ya. Bu çok heyecan verici bir girişim. Sizi iştirak etmeye teşvik ediyoruz.

http://www.ted.com/talks/ray_kurzweil_announces_singularity_university.html

KONGEN AV BASTØY (2010) FİLM

Yönetmen: Marius Holst

Senaryo: Lars Saabye Christensen Dennis Magnusson

Oyuncular: Stellan Skarsgård, Benjamin Helstad, Kristoffer Joner

Tür: Drama | Aksiyon

Süre: 120 dk

Oslo fiyortunda⁵⁰ bulunan Bastøy, adasında 1915 yılında, **Bastøy Boys Reform School** 11 ile 18 yaş arasındaki suçlu, genç erkek bir grup yaşıyor. Eşini zengin bir şekilde onunla yaşayan yönetimi görünüşte adil Valisi **Bestyreren (Stellan Skarsgard)** tarafından yönetilir. Ama yatılı okulda, bir yalaka sübyancı **Koruyucu Baba Bråthen (Kristoffer Joner)**, acımasız ve kötü niyetli ve erkek çocuklar üzerinde hem zihinsel ve fiziksel istismar eden biridir.

Okul topluma dönüş yeri ve ıslah yeri olmaktan çok daha ucuz el işçiliği için kullanılmaktadır. Çocuklar insanlık dışı şartlara uyum sağlayıp hayatta kalmak için çalışırlar. Ayrıca adadan kaçmak mümkün değil gibidir.

Bir gün adaya yeni gelen 17 yaşında bir çocuk, adları kod olarak eşleşen **'isim' C19** (Benjamin Helstad) Erling, kaçış gündeme gelir.

İstismar kurbanı olmuş çelimsiz delikanlı Olav/C1 (Trond Nilssen) ve sadık bir delikanlı Ivar/C5 (Magnus Langlete) daha vardır: bu delikanlılar C19 ile kaçış düşüncesinde olurlar. Trajik bir olaylar gerçekleşir.

İsyan meydana gelir.

Bastøy devralmaya yönetmek kez 150 hükümet asker düzeni sağlamak için gönderilir. Olav/ C1 hürriyeti bulur. Ancak Erling kaçışta ölür.

Film, mazlum ve baskı altında olan insanların zayıfta olsa bir gün yapmayacakları işlere yöneleceğini;

İdarî kadronun yapacağı istismar, menfaat planları ve yönetim zafiyetlerini bir ödeyeceğini bize çok güzel açıklamaktadır.

Yine filmde zulmün olduğu yerde insanlıktan başka bir şeyin aranmayacağını görüyoruz.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem hâdis-i şeriflerinde şöyle buyuruyor:

"Üç kimsenin duası muhakkak kabul olur. Mazlumun, misafirin ve ana babanın."

"Kâfir bile olsa, mazlumun duası red olmaz."

"Mazlumun bedduasından korkunuz. Çünkü onunla Allah Teâlâ'nın arasında bir perde yoktur."

Bu filmde çıkarılacak en güzel sonuç; yönetmeye talip olanların emrindeki insanları küçük ve basit görmemeleri, hak ve hukuk babında adil olmadıklarında, yaptıklarının bedelini bir zaman sonra muhakkak ödeyecek olacaklarını unutmamalarıdır.

Zulmün abadı berbat olmaktan başka şey değildir.

İhramcızâde İsmail Hakkı

⁵⁰ Fiyort: isim, coğrafya Fransızca fjord (Norveç dilinden) Norveç, İskoçya ve Kuzey Amerika kıyılarında buzulların oluşturdukları dik yamaçlı, derin eski buzul koyaklarının aşağı kesimlerinin deniz altında kalmasıyla oluşan körfez:

DEVLET DESTEKLİ SANAL TERÖRİZM

İsrail, beri İranlı beş nükleer fizikçinin öldürülmesinden sorumlu MEK üyelerine finansman, eğitim ve silah yardımıyla bulundu. New York Times'ın aktardığına göre ise, [BD'nin eski başkanı George W. Bush, İran'ın Natanz tesisine sabotajda bulunmaya yönelik gizli bir harekate izin vermişti. Dünya çapında döviz piyasalarında ve program-ama kodlarında bir savaş başlarken, gizli provokatörlerin ekonomik yapıları manipüle etmesi ve sabotaj eylemlerine girişmesi durumunda cezalandırılmasına yönelik yeni bir uluslararası-yasal çerçeve belirlenmesi yönündeki ihtiyaç hiç bu kadar büyük olmamıştı.

NİLE BOWIE

Uluslararası camia, Tahran ile diğer altı ülkenin İstanbul'da kısa süre önce gerçekleştirdikleri müzakerelerin ardından, İran'a yönelik kınayıcı tavrını hafifletti. Toplantıya katılan taraflar Bağdat'ta 23 Mayıs 2012 tarihinde görüşmelerini geliştirmek konusunda uzlaşmış olsalar da, hem İsrail hem de Batı, Tahran'a yönelik yaptırımlar rejimini kolaylaştırdıklarına dair en ufak bir belirti bile göstermediler. İran'ın lider kadrosunun elektrik üretmek ve medikal reaktörlere yakıt sağlamak üzere sivil nükleer yetenekler kullandığına (böylelikle, Tahran'ın piyasalara ihracat yapması için temel petrol rezervlerini çeşitlendirmesini sağladığına) dair iddiaların ardından, İran'ın Ruhani Lideri Ayetullah Ali Hamaney, İran'da nükleer silahların kullanılmasına dair dini bir yasak getirdi. Son görüşmeler sırasında ise, İran'ın müzakerecisi Said Celili, Nükleer Silahların Yaygınlaştırılmasının Önlenmesi Antlaşması (NPT) dahilinde güvence altına alındığı üzere, İran'ın sivil nükleer program yürütme hakkı olduğunu vurguladı. Her ne kadar Tel Aviv'in elinde halihazırda 75 ila 400 kadar nükleer savaş başlığı bulursa da, İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak, İran'ın elindeki uranyumun tümünün %20 oranında zenginleştirildiği noktada ısrar ediyor ve bu durumun, İran'ı "güvenilir" bir komşu ülke olma noktasından çıkardığını düşünüyor.

Hem CIA'in başında bulunan David H. Petraeus hem de Amerikan Ulusal İstihbarat Direktörü James R. Clapper Jr., İran'ı nükleer silah geliştirmekle suçlamak için herhangi bir inandırıcı kanıtın olmadığı konusunda hemfikir. Dolayısıyla, İran'ın sivil nükleer programına yönelik istihbarat operasyonlarının pışkin kabahatliliği, oldukça sarsıcı bir hal alıyor. ISSSource'un kısa süre önce teyit ettiği gibi, Stuxnet bilgisayar virüsünün yerleştirilmesinden sorumlu kişiler, İran'ın Natanz'daki nükleer tesislerine sabotajda bulunmak üzere bu virüsü kullanmışlar; ve bu kişiler Mujahedeen-e-Khalq (MEK) üyesi olmuşlar. MEK, Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın terörist örgütler arasında saydığı bir örgüt olup, 1965 yılında Amerika'nın desteklediği İran Şahı Muhammed Rıza Pevlevi'nin monarşisini galeyana getirmek üzere kurulan Marksist-İslamcı bir kitle siyasi hareketidir. Grup, ilk başlarda 1979 İslam Devrimi'nin ardından Ayetullah Humeyni'nin başını çektiği devrimci din adamlarının yanında saf tuttu; ancak bir güç mücadelesi sırasında rejime sırtını dönünce, grup, 1981 yılında İran'ın Devrim Muhafızlarına karşı bir kentsel gerilla savaşını başlattı.

Örgüte, daha sonraları Saddam Hüseyin sığınma hakkı verince, Irak toprakları içinden İran'a saldırılar başlattılar. Bu saldırılar sırasında yaklaşık 17.000 İran vatandaşı öldürüldü. MEK, Paris merkezi i İran Ulusal Direniş Konseyi NCRI'nin ana unsuru olarak varlığını sürdürüyor. NCRI, kendilerini İran'da "**demokratik, seküler ve koalisyon hükümeti kurma amacı güden sürgünde bir parlamento**" olarak tanımlıyor ve İran'daki demokratik örgütlerin, grupların ve kişiliklerin bir koalisyonundan oluşuyor.

Her ne kadar İslam Devrimi'nin ardından birçok kez üst düzey Amerikan askeri personelini öldürülmesinin ardında bu örgütün parmağı aransa da, New Yorker'ın aktardığına göre Mujahedeen-e-Khalq'in üyeleri, bizzat 2005 yılında Nevada'daki bir üste Ortak Özel Operasyonlar Kumandanlığı JSOC tarafından iletişim, kriptografi, küçük birim taktikleri ve silah kullanma eğitimleri almışlar. JSOC, İran'daki büyük iletişim sistemlerine nasıl gireceği konusunda MEK üyelerine yol gösterdi; Amerikan istihbaratıyla paylaşmak üzere grubun İran içinde yapılan telefon görüşmeleri ve SMS mesajlaşmalarını ele geçirmelerini sağladı. Saddam Hüseyin'in devrilmesinin ardından Irak Ordusu iki kez Eşref Kampı'na girmeye çalıştı. Burası, yaklaşık 3200 personelin bulunduğu, MEK'm askeri kanadının 2009 yılına dek Amerikan ordusunun dış güvenlik koruması altında ikamet ettiği bir "mülteci kampı" idi. Amerika'nın Irak elçiliği ve Dışişleri Bakanlığı'nın tam desteğiyle, Birleşmiş Milletler'in Irak özel temsilcisi Martin Kobler, MEK isyancılarının Bağdat havalimanı yakınlarındaki eski bir Amerikan askeri üssüne (ismi de çok komik: "Özgürlük Kampı") yerleştirilmesi için girişimlerde bulundu. Amaç, MEK ile Şiilerin başını çektiği Irak hükümeti arasındaki şiddet dolu çatışmaların önüne geçmekti. Grup, uzun süre İsrail'den maddi destek aldı. İsrail, örgütün Paris'teki siyasi üssünden İran'a yayın yapması için yardım ederken, MEK ile NCRI de İran'ın nükleer programı konusunda ABD'ye sürekli istihbarat sağladı. Zaten bu istihbarat sonucunda Natanz'ta uranyum zenginleştirme tesisi olduğu 2002 yılında ortaya çıktı.

Dış ilişkiler Konseyi'ndeki üst düzey kişiler, MEK'i "totaliter eğilimleri bulunan tarikat-vari bir örgüt" olarak tanımlarken, NATO'nun Müttefik Yüksek Karargahı kumandanı General Wesley K. Clark, New York'un eski valisi Rudy Giuliani, 9-11 Komisyonu eski başkanı Lee Hami İyon gibi duayen devlet adamlarına, MEK'i Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın Yabancı Terörist Örgütler listesinden çıkarılmasına yardım etmeleri için 20.000 ila 30.000 dolar arasında bir para ödendiği ortaya çıktı. NCRI'nin başında bulunan Maryam Rajawi, halihazırda Paris'te yaşıyor ve ardına Amerikalı ve AB'li devlet adamlarının desteğini alıyor. Rajawi'nin 1991 yılında Saddam Hüseyin'in Irak Kürtleri'ni katlettiği sırada sarf ettiği şu sözleri pek ünlüdür: **"Türkleri tanklarınızın altına alın ve mermilerini İran Devrim Muhafızları için saklayın."** MEK güçlerinin gerçek -İçtirdikleri ve belgelendirilmiş vahşet vakalarına rağmen, AB Konseyi, bu grubu 2009 yılında AB'nin terörist örgütler listesinden çıkardı. Bu olayın şerefine NCRI'nin sözcüsü Şahin Gobadi'nin sözleri ise, **"Bizim tek istediğimiz İran'da demokratik seçimlerin gerçekleştirilmesi"** şeklinde oldu.

Her ne kadar Amerika'da halihazırda görev alan ve geçmişte çalışmış olan yetkililer, İran'ın teslimine hazır bir nükleer savaş başlığı sahibi olmaktan fersah fersah uzakta olduğu ve BM'nin nükleer denetimlerinin dışında herhangi bir gizli uranyum zenginleştirme alanına sahip olmadığı konularında hemfikir olsalar da, MEK ile İran'ın Natanz nükleer tesisindeki yüzlerce santrifüjün yok edilmesine neden olan **Stuxnet bilgisayar virüsü** arasındaki bağlantılara dair alınan son bilgiler, kasti ve. daha önce eşi benzeri görülmemiş bir sabotaj olarak kabul ediliyor. Stuxnet, bu zamana dek bulunmuş en sofistike kötücül yazılımdır. **Virüsün hedefi, Siemens'in Simatic WinCC Step7 yazılımıdır. Bu yazılım, nükleer güç tesisleri ve elektrik santralleri gibi endüstriyel sistemleri, Windows-temelli bir PC üzerinden takip eder.** Stuxnet'in varlığı keşfedilmeden önce, anti-virüs yazılımları tarafından tespit edilemiyordu ve sanki Microsoft Windows açısından yasal bir yazılım şeklinde tasarlanmıştı. Stuxnet'in yükünün teslim edilmesinin ardından, kötücül yazılım, santrifüjlerin işletim hızını değiştirdi ve en sonunda makinelerin hasar görmesine yol açtı. Denetleme operatörü açısından ise tüm bunların normal faaliyetler olduğu yönünde bir izlenim doğurup, acil önlemlerin uygulamaya konmasını engelledi. ISSSource, Stuxnet virüsünün MEK üyesi olduğuna inanılan bir sabotajcı tarafından Natanz nükleer tesisine yerleştirildiğini teyit eden mevcut ve emekli Amerikan istihbarat

yetkililerinin sözlerini aktardı. USB hafıza kartı aracılığıyla kötücül yazılımı gönderen grup, Natanz nükleer tesisindeki en az 1000 santrifüje zarar verecek yetiye sahipti. MEK, aynı zamanda, İranlı nükleer bilim adamlarını öldürmekle ve Tahran'ın Shehab-3 orta menzilli füzelerinden çoğuna ev sahipliği yapan İran'ın batısındaki Honamabad kenti yakınlarındaki bir yer altı üssünü yerle bir eden bir patlamayı gerçekleştirmekle suçlanıyor.

NBC Nevys'un aktardığına göre, İsrail, 2007 yılından beri İranlı beş nükleer fizikçinin öldürülmesinden sorumlu MEK üyelerine finansman, eğitim ve silah yardımında bulundu. New York Times'ın aktardığına göre ise, ABD'nin eski başkanı George W. Bush", İran'ın Natanz tesisine sabotajda bulunmaya yönelik gizli bir harekâta izin vermişti.

Stuxnet kodlamasının karmaşık yapısından dolayı, güvenlik uzmanlarına göre bu virüsün icat edilmesi, **"ulusal bir hükümet ajansının işi olmalı."** Stuxnet'i parçalarına ayırmış olan bağımsız bilgisayar güvenliği uzmanı Ralph Langner, İran'ın nükleer programına sabotaj düzenlemeye dönük kötücül yazılımın icat edilmesinden İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri'ni suçluyor. Şöyle ki, Stuxnet'in endüstriyel operasyonlarda otomasyon sağlamaya dönük endüstriyel tesislerde kullanılan Programlanabilir Mantıksal Denetleyicileri'ni (**Programmable Logic Controller - PLC**) hedeflediği düşünüldüğünde, kötücül yazılımı tasarlayanların programlama dili konusunda ayrıntılı bilgi sahibi olması gerekmektedir. Ayrıca şu da anlamlı: Alman elektrik mühendisliği şirketi Siemens, 2008 yılında Amerikan şirketlerinden biriyle işbirliğine giderek, İran'ın zenginleştirme tesislerindeki kilit ekipman olarak belirlenen bilgisayar kontrolörlerindeki kırılğan noktaları ortaya çıkarmak üzere çalıştı. İstihbarat uzmanlarına göre, Stuxnet virüsünün sınanması, İsrail'in Negev çölünde yer alan Dimona kompleksinde gerçekleşti. Söz konusu çöl, İsrail'in pek bilinmeyen nükleer silah programına da kucak açıyor.

Beyaz Saray'ın halihazırda kitle imha silahları konusundaki koordinatörü Gary Samore'ye katıldığı bir basın konferansında Stuxnet virüsü sorulduğunda yanıtı şöyle olmuştu: "Santrifüj makineleriyle sorunlan olduğunu duymaktan memnunum. Amerika ve müttefikleri, bu durumu daha da karmaşıklaştırmak için elinden gelen her şeyi yapacaktır."

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı IAEA'nın eski başkanı Hans Blix ise, IAEA'nın İran'ın nükleer faaliyetlerine dair yayınladığı haberlere karşı duruyor ve ajansı, Amerika ve İsrail'den alınmış ancak teyit edilmemiş istihbarata güvenmekle suçluyor. Amerikan nükleer silah üretim programlarının eski direktörü Clinton Bastin ise, İran'ın nükleer silah üretme kapasitesine ilişkin olarak Başkan Obama'ya bir mektup gönderdi. Bastin, mektubunda Başkan'a şu hususu yeniden anımsattı: **"İran'ın gaz santrifüj tesislerinin nihai ürünü, yüksek düzeyde zenginleştirilmiş uranyum hexafluorid olacaktır. Bu gaz ise, silah yapımında kullanılamaz. Gazın metale dönüştürülmesi, bileşenlerinin üretilmesi ve onlann daha önce İran'da hiçbir zaman kullanılmamış türden tehlikeli ve zorlu teknolojiler yardımıyla büyük patlayıcılarla birleştirilmesi, uzun yıllar alacaktır. Bunun sonucunda ortaya çıkan silah ise, eğer füze yardımıyla gönderilmek üzere tasarlanmış ise, bir kiloton konvansiyonel yüksek patlayıcılarla eşdeğer olacaktır."**

İran'ın nükleer güç programını kınarken ABD ve İsrail'in teatral tavırları, İran halkına oldukça pahalıya patladı. Keza söz konusu halk, türlü yaptırımlara, cinayetlere, kınamaya ve sabotaja maruz kaldı. Amerika, 1951-1998 yılları arasında 70.000'in üzerinde nükleer silah üretmişti; İsrail ise 75 ila 400 arasında değişen savaş başlıklarından oluşan nükleer silah stoğuna sahip bulunuyor. Halihazırda Nükleer Silahların Yaygınlaştırılmasının Önlenmesi Antlaşması (NPT) bağlamında ortaya konan

uluslararası yasal çerçeve, barışçıl amaçlı nükleer enerji programları yürütülmesi hakkını güvence altına alıyor. Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in Mossad ve CIA gibi uluslararası gruplar yoluyla yürüttükleri kasti provokasyonlar ise, uluslararası hukuk, güvenlik ve insan yaşamının değeri karşısında en bariz hakaret olarak görülmeli. Ana akım medya ise, İngilizce konuşan ülkelerin halklarının beyinlerini yıkamak için, İran teokrasisinin "provoke edilmemiş terör" başlatmak üzere güttüğü ideolojik gayelere dair uydurma bir diskuru benimsemiş bulunuyor. Ancak, bir yandan da İran Dışişleri Bakanı Ali Ekber Salhi gibi figürler ise, nükleer silah sahibi olduklarını halkın önünde reddediyor.

MEK, kurulduğu günden bu yana binlerce sivilin ölümünden sorumlu bir örgüt. Eğer Amerika ve İsrail, İran'a karşı savaş başlatsalardı, saldırgan uluslar büyük ihtimalle İran Ulusal Direniş Konseyi'ni -yani nam-ı diğer sürgündeki parlamentoyu- ülkenin meşru hükümeti olarak tanıyacaktı. Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın MEK'i Yabancı Terörist Örgüt olarak kabul ettiği Websitesinde de şöyle belirtilmektedir: **"ABD'de yaşayan veya ABD yasalarına uymakla yükümlü birinin, terör örgütü olarak tanımlanmış bir tarafa kasten "maddi destek veya kaynak" sağlaması hukuka aykırıdır."**

MEK, sürekli olarak Amerika'nın terör örgütleri listesinden çıkma yolları ararken, grubun affedilemez saldırılarının tarihin tozlu raflarına kaldırılmaması gerekiyor. NCRI'nin lideri Maryan Rajavi, kendisini "demokrasi yanlısı" bir figür olarak tanıtmayı tercih edebilir; ancak uluslararası camianın sorumlu kesimleri, bu kişinin başında bulunduğu örgüt ve ona bağlı kişilerin eylemlerini açıkça kınamalıdır. **Stuxnet virüsü icat edilirken herkesin aklında İran'ın nükleer programını çökertmek vardı;** keza dünya çapında Stuxnet vakalarının %60'ı İran içinde oldu. Amerikan istihbarat kaynaklarının dikkat çektiğine göre, Amerikalı ve İsraili yetkililer, yeni bir Stuxnet virüsü oluşturmak üzere çalışmalarını sürdürüyorlar. **Virüsün adı "Duqu" olacaktır. Rusya'da Kaspersky Lab'da baş güvenlik uzmanı olan Alexander Gostev, Stuxnet ve Duqu'da kullanılan sürücülerini inceledi ve her iki virüsü de büyük olasılıkla aynı ekibin tasarladığı sonucuna vardı; keza iki virüsün kötücül yazılım kodlarında kesişimler bulunmaktaydı.**

DUQU VİRÜSÜ de Microsoft Windows sistemlerine yönelik olup, ileri ve daha önce bilinmeyen bir programlama diliyle yazılıyor. Büyük oranda İran'ın nükleer programlarıyla ilintili bilgi hırsızlığı yeteneklerini kullanmaya dönük birçok yazılım unsurunu içeriyor. Duqu'nun daha sonraki virüslerin "güvenli yazılım" olarak görülmesi için dijital sertifikalan çalma kapasitesi de bulunuyor. Duqu'nun hedef ağları içinde çoğaltılma yöntemleri henüz bilinmiyor; ancak modüler yapısından dolayı daha sonraki siber-fiziksel saldırılarda teorik olarak özel bir içerik kullanılabilir. Dünya çapında döviz piyasalarında ve programlama kodlarında bir savaş başlarken, gizli provokatörlerin ekonomik yapılan manipüle etmesi ve sabotaj eylemlerine girişmesi durumunda cezalandırılmasına yönelik yeni bir uluslararası-yasal çerçeve belirlenmesi yönündeki gereksinim hiç bu kadar büyük olmamıştı. (Globalresearch)

TÜRKİYE'NİN SURİYE İKİLEMİ

BM tarafından Suriye için üzerinde anlaşmaya varılan ateşkese uyulup uyulmayacağı beklenirken, galiba bazı Türk yetkililer, Devlet Başkanı Beşar Esad'ın ateşkese delmesini umuyor. Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Şam'daki eski müttefikine bu denli kararlılıkla karşı gelmesinin ardından, hikâyenin sonunda Esad'ın daha uzun yıllar iktidarda kalması olasılığı, Ankara açısından adeta bir kâbus senaryosu. Saddam Hüseyin'in 1991 yılındaki Birinci Körfez Savaşı sonrasında gücünü muhafaza etmesi, Suriye'deki olayların da bu yönde seyredebileceğine uyarı örneği teşkil ediyor.

2011 yılının ilkbahar aylarında, Suriye ilk kez Esad'ın baskıcı iktidarına yönelik toplu gösteriler ile sarsılmaya başladığında, Erdoğan Türk televizyonlarında ortaya çıktı ve protestoları kınadı. Erdoğan o dönemlerde, ülkeyi birçok kez ziyaret ettiğini ve ziyaretleri sırasında Suriyelilerin, liderlerini ne kadar çok sevdiğini gördüğünü açıkladı. Erdoğan'ın o zamanki dayanışma beyanı, iki lider arasındaki dostluğun yakın, şahsi bir dostluktan çok daha fazlasına dayandığını gösteriyor. Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Türkiye'nin Orta Doğu'daki etkisinin, Esad'ı sessiz sedasız bir şekilde, protestoları liberal yoldan çözmesini sağlamak için ikna etmekten geçtiği konusunda emindi. Ancak Esad, Türkiye'nin bu önerisini geri çevirdi. Esad buna ilaveten, çevresinde Türkiye'ye geleneksel olarak yakın olan kişileri hedefli bir şekilde iktidardan indirdi ve bunun yerine, protestoculara karşı sert bir şekilde müdahale edilmesini öneren İran'ı dinlemeye karar verdi. Müslümanlar arasındaki belli bir dayanışmanın ve Batı'ya yönelik ortak bir düşmanlık dışında Türkiye ve İran, Orta Doğu'da hep iki büyük rakipti. İki ülke de bölgede dominant güç olma hırsına sahip. Erdoğan'ın daha sonra Esad rejiminin protestolara müdahalesi konusunda sergilediği yoğun tepkisi, bu nedenden dolayı da kırılan bir gurunun işaretiydi. Ancak Türkiye'nin imkânları şu ana kadar kısıtlı. **Ülkede, Suriye topraklarında bir tampon bölgenin oluşturulması konusunda açıkça spekülasyonlar yürütülmesine rağmen, Türkiye böyle bir adımı tek başına atmaya hazır değil. Bunlar kısmi olarak uygulamaya ilişkin düşünceler, çünkü getireceği lojistik külfet, başarısız olma korkusu kadar büyük. Ancak başarı dahi tehlikeler barındırabilir. Ankara'nın caddelerinde Osmanlı'yla ilgili nostaljik hatıraların kol gezdiği bir dönemde, uluslararası bir koalisyonun parçası olmayan ve bir zamanlar Osmanlı dönemine ait olan yere ayak basan Türk birlikleri, Arap komşularda alarm zillerinin çalmasına neden olabilir. Cünkü Suriyeliler, yeni bir Türk hegemonyası mevzubahis olduğunda çok fazla coşkulu olmuyor.**

-Güçsüzlük İşareti—

Suriye konusunda, Türkiye ve Suriye'deki uluslararası topluluğun karşı karşıya kaldığı başlıca sorun, muhalefetin dağınık olmasıdır. Asilere silah tedarik edilmesine karar verilse bile, tam olarak kimlerin desteklenmesi gerektiği konusunda karar vermek oldukça zor. Aynı şekilde de Esad'ın iktidarını bırakmaya zorlanması bile, Suriye'de gerçekten de istikrarlı ve demokratik bir devletin oluşacağını garanti değil. Ancak statükonun muhafaza edilmesi Türkiye açısından aynı şekilde zarar verici nitelikte. Bu sadece süregelen bir belirsizlik anlamına gelmiyor. Erdoğan'ın Esad'a karşı açık bir şekilde saf belirlemesi ve ona karşı açıkça baskı uygulaması sonrasında, Esad'ın hâlâ iktidarda kalması, nihayetinde çaresizce bölgesel güç olmak için çabalayan Ankara'nın güçsüzlüğüne işaret ediyor.

**(Berlin Merkezli Güncel Konulara İlişkin Tartışmalara Yer Veren
İnternet Dergisi The European - 24 Nisan 2012)**

“BATMAK İÇİN ÇOK BÜYÜK” YAKLAŞIMI ÜLKELERİ ESİR ALIYOR

[UYARI NİTELİĞİNDE BİR YAZI]

ABD'de, 2002 yılından beri, en büyük altı banka en az 207 ayrı cezaya çarptırıldı ve tüm bunların toplam maliyeti 47,8 milyar doları buldu. Bu bankaların tümü en az 22 kez kural ihlalinde bulundu; hatta içlerinden birisi üç farklı kıtada yedi ülkede 39 kural ihlaline imza attı. 2010 yılında en büyük altı bankanın dördünün yöneticileri için verilen ortalama tazminat, 17,3 milyon dolar düzeyinde. Yani, ortalama Amerikalı işçilerin aldığı mblağın 262 katından daha fazla. 2011 yılında en büyük altı banka, lobi faaliyetlerine 31,5 milyon dolar para harcadı. Altı banka ise, 234 adet kayıtlı lobici çalıştırıyor.

Kevin Zeese

Son yıllarda birçok büyük finans çevrelerinden birçok kişi, Amerika'nın finansal sistemindeki fay hatlarına alenen maruz kaldılar. Kendilerinin içeriden aktardığına bakılırsa, bizim gözlerimizle gördüğümüz yolsuzluk son derece gerçek. Ve daha da önemlisi, sistemin içindekiler de bunu gayet iyi biliyorlar. Finans sektöründe görev alıp bu açgözlülük çemberini kırabilenler, vicdansız bir sektörün vicdanı haline gelebilirler. Bu kişilerin cesaretinin halen "bulaşıcı" olduğunu ve diğerlerinin de onların açtığı yoldan gidebileceğini umalım.

Büyük finans çevrelerinin içinde bir devrimin yaşanması gerekiyor. Ancak bu şekilde finans sektörü açgözlülüğten bonkörlüğe, oburluktan mülayimliğe, bencillikten yardımseverliğe doğru radikal bir dönüşüm yaşayabilir.

Büyük finans çevrelerinde yaşanan yolsuzluk vakalarına dair incelemeler, M&T Bank'ın yönetim kurulu başkanı ve CEO'su olan **Robert Wilmers**'in kısa süre önce ortaklarına yazdığı bir mektup üzerine patlak verdi. Mektupta, "bu konuda bir jenerasyondan daha uzun süre vakit geçirmiş biri için, bir meslek olarak bankacılığın bu denli gözden düştüğü bir zamanı anımsamak son derece zor oluyor" demiş; yapılan anketlere dayanarak, "Amerikan halkının sadece dörtte birinin, bankerlerin dürüstlüğüne güvendiğini" belirtmişti. Wilmers'a göre tüm bunların sebebi, büyük finans çevrelerinin hatasından ileri geliyor:

"2002 yılından beri, en büyük altı banka en az 207 ayrı cezaya, yaptırıma veya yasal müeyyideye çarptırıldı ve tüm bunların toplam maliyeti 47,8 milyar doları buldu. Bu bankaların tümü en az 22 kez kural ihlalinde bulundu; hatta içlerinden birisi üç farklı kıtada yedi ülkede 39 kural ihlaline imza attı."

Wilmers, ayrıca, bankerlerle diğer Amerikalılar arasındaki gelir eşitsizliklerine dikkat çekerek, bunun kısa süre önce başlayan bir gelişme olduğunu anımsatıyor bizlere. Sadece birkaç kuşak öncesinde, "finansal hizmetler endüstrisindeki ortalama tazminat, tarım sektöründe çalışmayan bir Amerikalı işçinin ortalama geliriyle tamamen eşit idi." Ancak bugün durum değişti:

"Amerikan ekonomisinin moralinin hayli bozuk olduğu bir dönemde, birçok kişi işsizken veya yeterli bir istihdam düzeyi yakalanamamışken, 2010 yılında en büyük altı bankanın dördünün yöneticileri için verilen ortalama tazminat, 17,3 milyon dolar düzeyinde. Yani, ortalama Amerikalı işçilerin aldığı mblağın 262 katından daha fazla. Bankacılık endüstrisinin halkın gözünde bu denli eleştirilmesi ve Wall Street yöneticileri ve onların niyetlerine kuşkuyla yaklaşılması, şaşırtıcı olmasa gerek."

PEKİ, FİNANS ENDÜSTRİSİ NASIL OLDU DA BÖYLESİNE KOKUŞMUŞ, YOLSUZLUĞA GÖMÜLMÜŞ BİR KİTLEYE DÖNÜŞÜVERDİ?

Wilmers, bu sorunun yanıtının Glass-Steagall yasaının ilga edilmesinde arıyor. Söz konusu yasa, "Büyük Buhran'ın ardından temkinli bir şekilde inşa edilmiş; yatırım bankalarının geleneksel bankaların dışında tutulmasını öngörmüştü." Bankalar, "kamu hizmetlerini kendi yükümlülüklerinin

bir parçası olarak görmüş; ekonomide net ancak sınırlı bir rol oynamış; tasarruflarda bulunmuştu. Ticaret ve spekülasyon, bu denklemin hiçbir noktasına dahil edilmemişti."

Öte yandan, 1970'li ve 1980'li yıllarda bankacılık faaliyetleri, bilinen şeylere yatırımda bulunma noktasından ayrılarak **"az bilgi sahibi olunan"** alanlara yatırım noktasına kaydırıldı. Bu da büyük riskler doğurdu. Bankalar, riski azaltacak yerde, **"anlamadıkları yatırımlarda bulunarak"** kısa yoldan kar elde etmek istediler. Ancak kimse neler olup bittiğini tam olarak anlamadı. Bu süreçte, Amerikan ekonomisinin tümünü çarpıttılar. 1999 yılında **Glass-Steagall Yasası'nın** iptal edilmesi sonucunda yatırım bankaları ile geleneksel bankaların arasında bir bütünleşme yaşandı. Wall Street ise, güvenilir yatırımlarda bulunmak yerine, **"giderek saydamlığını yitiren mali araçlar kullanmaya yöneldi."** Bu durum ise, **"krizin tohumlarının ekilmesine ve bugün de devam eden talihsiz değişimlerin yaşanmasına yol açtı."**

Wilmers, ortada daha büyük çaplı, sistemik bir problem olduğunu düşünüyor. **"Bu sorun sadece bankerlerle ilgili değil, onların düzenleyicileriyle de ilgili. Sadece yatırımcıları değil, onlara danışmanlık yapmak üzere para alanları da; sadece özel finans çevrelerini değil, hükümetin desteklediği kesimleri de kapsıyor."** Sonuçta, zamanında herkesin saygı duyduğu kurumlar ve onların liderlerine halkın duyduğu güvende ciddi bir hasar baş gösteriyor.

Wilmers, ortada daha büyük çaplı, sistemik bir problem olduğunu düşünüyor. **"Bu sorun sadece bankerlerle ilgili değil, onların düzenleyicileriyle de ilgili. Sadece yatırımcıları değil, onlara danışmanlık yapmak üzere para alanları da; sadece özel finans çevrelerini değil, hükümetin desteklediği kesimleri de kapsıyor."**

Sonuçta, zamanında herkesin saygı duyduğu kurumlar ve onların liderlerine halkın duyduğu güvende ciddi bir hasar baş gösteriyor. Ekonomik çöküşün ardında aslında birçok kişinin parmağı var ve bu kişiler aslında ekonomik krizin yaklaştığına dair alarm zilini çalması gereken kişiler. Ne yazık ki

"Wall Street bankaları, onların kapasitelerini sınırlandıracak düzenlemelere karşı mücadele etmeyi sürdürüyorlar; bir yandan da arkalarına bir takım güvenceler alıyorlar. Dolayısıyla, vergi mükelleflerini yüksek bir risk altına sokan bir sistemi ortaya koymaya çalışıyorlar. 2011 yılında en büyük altı banka, lobi faaliyetlerine 31,5 milyon dolar para harcadı. Altı banka ise, 234 adet kayıtlı lobici çalıştırıyor."

Wilmers, **"derhal Wall Street bankaları (ki bu bankalar mali krizde asli bir rol oynamış ve halen de ekonomiye zarar vermeye devam etmektedirler) ile diğer bankaların (ki bu bankalar da krizin kurbanı olmuşlardır) arasında bir ayırım yapılması gerektiğini kaydediyor."** Birçok aktivist, Wall Street ile topluluk bankaları ve kredi birlikleri arasında bir ayırım olduğunu görüyorlar; dolayısıyla **"PARANIZIN YERİNİ DEĞİŞTİRİN"** kampanyasını başlatmış bulunuyorlar.

Bankacılık sektöründeki ikinci bölünme örneği ise, Dallas Federal Rezerv Kurulu'nun baş araştırmacısı Harvey Rosenblum'un yayımladığı bir raporda görülebilir. Raporun ismi, **"NİÇİN ARTIK BATMAK İÇİN ÇOK BÜYÜK YAKLAŞIMINI SONA ERDİRMELİYİZ?"**. Raporu, Amerika'daki en büyük beş bankanın elinde tüm banka varlıklarının %52'sinin bulunduğunu gösteren istatistiklerden söz ediyor. Raporun dikkat çektiği bir diğer unsur da şu:

"Amerikalı işçiler ve vergi mükellefleri, güven inşa etmek üzere geniş kapsamlı bir ekonomik düzleme talep ediyorlar. Müreffeh günlere geri dönüş için finans sektörünün reforma tabi tutulması gerekiyor. Özellikle de söz konusu yeni yol haritası çerçevesinde, finans kurumlarının neden olduğu potansiyel tehlikeler çevresinde yeni yollar bulunması lazım. Dallas Fed Başkanı Richard W. Fisher, raporun giriş bölümünde, **"mega-bankaların boyutlarının küçültülmesi"** çağrısında bulunuyor ve bunun sebebi olarak da, ekonominin çevresinde bir uğultu misali dönüp dolaşan **"batmak için çok büyük"** yaklaşımının aslında gereğinden fazla maliyetli olduğu gerçeği gösteriliyor.

Rosenblum, tıpkı Wilmers gibi, Wall Street'in ağırlıklılığı sonucunda Amerikalıların kapitalizme olan inançlarını yitirdiklerinin farkında.

"Wall Street'i İşgal Et hareketinden tutun Çay Partisi'ne dek birçok grup, hükümetin desteklediği banka kurtarma girişimlerinin sosyolojik ve siyasi olarak saldırgan olduğunu iddia ediyorlar. Ekonomik bir perspektiften bakıldığında ise, söz konusu kurtarma paketleri, piyasanın etkin bir şekilde işlemesi açısından da zararlı oldu."

Rosenblum'a göre, "batmak için çok büyük olarak kabul edilen bankalara dair kurtarma işlemleri, ekonominin genel anlamda topyekün düzelmesinin önünde bir engel teşkil ediyor."

Rosenblum, mali krizin patlak verme sebebi olarak, "bankaların olduğu kadar düzenleyici ve siyasi sistemlerin de başarısızlığı" olduğunu düşünüyor. Ona göre, yaklaşan tehlikeli olayları çok az insan öngörebildi ve bunun sonucunda da olaylar kısa sürede kontrolden çıkıverdi. Düzenleyici ve siyasi sistemler başarısızlığa uğrayınca, hukukun üstünlüğü uygulanmayınca, "verilen teşvikler genellikle hedefinden şaştı; bencillik halleri kötücül bir hal aldı. Açgözlü tavırlar ise, yenilikçi yasal zihniyetlerin mali bütünselliğinin sınırlarını öteye taşımaya yol açtı."

Rosenblum'a göre, ekonomik düzelmenin zayıf seyretmesinin "başlıca sebebi", kamu bankalarından ziyade, batmak için çok büyük kabul edilen mali bankalar. "Büyük bankaların çoğu zaten kötü durumdaydı. Buna karşın ülkedeki küçük çaplı bankalar aslında çok daha iyi konumdaydı. Bu bankaların çoğu kendilerini çok büyük risklere atmadılar." Rosenblum'un vardığı sonuç ise şu şekilde:

"Mali krizlerden görece olarak kurtulmuş bir ekonomiye erişmek için, ancak ve ancak, dev bankalarla ilişkimizi kesme cesaretini göstermemiz gerekiyor."

Finans çevreleri arasındaki en ses getiren görüş ayrılığı ise, Mart ayı ortasında Goldman Sachs'ın yöneticisi Greg Smith'in New York Times'ta yayımlanan bir mektup sonucunda istifa etmesiyle yaşandı. Mektupta, Goldman Sachs'ta mevcut olan "tehlikeli ve yıkıcı ortam"dan söz ediliyor; tüm çalışanların en sofistike yöntemleri kullanarak "müşterilerin ceplerini boşaltmaktan" başka bir şey yapmadıklarından dem vuruluyordu. Smith'in yaptığı eleştirinin merkezinde ise, kendisinin de asli bir oyuncu olduğu türev piyasası bulunuyordu.

Halka açık bu istifa mektubunun belki de en ilginç yanı ise, çok fazla sayıda yorumcunun aslında bu itiraf karşısında pek de şaşkınlıktan ziyade, Amerikan İşçi Kurumu'nun eski Sekreteri Robert Reich, tartışmayı daha da genişleterek, Goldman'daki durumu 1920'li yıllara dek götürdü ve Wall Street'in tüm büyük bankalarında -sadece Goldman'da değil bu sömürme mantalitesinin olduğundan söz etti. Reich'e göre, bu durum, "güç ve güvenin salgın bir şekilde suiistimal edilmesi"nden ileri geliyor. Bu yolsuzluk kültürü, "1980'li yıllardaki çürük tahviller ve içeriden bilgiye dayanan ticaret gibi skandallara yol açtı ve 1990'ların sonlarında ve 2000'lerin başlarında yaşanan diğer skandallar sonucunda, 2008'deki krizin yolu döşenmiş oldu."

Peki, finans sektörünün radikal bir dönüşümden geçmesini, ekonominin demokratikleşmesini ve halkın gerçek bir güce sahip olduğu katılımcı bir demokrasinin temellerinin atılmasını isteyen Amerikan halkı açısından bu çöküşler ne anlama geliyor? Şu anlama geliyor: mevcut güç yapısını ayakta tutan temellerin giderek zayıfladığına tanıklık ediyoruz ve bunun sonucunda da halkımız iktidardan değişim talebinde bulunmak için kritik bir eşiğe ilerliyor. Wall Street'i İşgal Et hareketiyle birlikte çalışan bir mühendis olarak Steve Chrismer'in görüşleri önemli:

"İşgal Et önemli bir hareket çünkü sadece altı ay önce başlamış olmasına karşın güçlü duvarların aslında ne denli güçsüz olduğunu görüyoruz. Gücü ayakta tutan temelleri zayıflatmak için bu çatlaklar üzerine çalışmalıyız. Ancak bu şekilde şiddet içermeyen bir şekilde bu çatlakları! aralayıp içinden geçecek enerjiye kavuşuruz."

Büyük finans çevrelerinin içindeki birçok kimse de bugün konuştuğumuz bu meselelerin farkında aslında. Ancak çok az kimsenin gösterdiği cesaret sonucunda, mevcut yolsuzluklar ve güvenli olmayan riskler gözler önüne serilecek ve mali krizin önündeki gerçek çözümlerden ancak bu şekilde konuşabileceğiz. YOLSUZLUKLARI BİZZAT GÖZLERİYLE GÖRENLER, DAHA ÖNCELERİ KENDİLERİNİ "YALNIZ" HİSSEDİYORLARDI; ANCAK ŞİMDİ ARTIK YALNIZ DEĞİLLER. Halkı ve gezegeni sömürmeye çalışanları durdurmak için çalışan diğer kesimlerle aynı safta yer alabilirler. Wall Street'teki

288 YAZILAR

kokuşmuşluk hali ve yolsuzluklardan ne kadar çok söz edersek, büyük finans çevreleri içinde mevcut paradigmayı sorgulayanları da o denli güçlendirmiş oluruz. Bankalar ve mali kuruluşlar düzeyinde ne denli protesto yaparsak, etik olmayan hacizlere dair gerçekleri gün yüzüne çıkarırsak, servetin niçin bazı ellerde yoğunlaştığını araştırırsak, sistem içindeki kişiler de davranışlarını değiştirme gereği duyarlar. Çatışma ve şiddet içermeyen taktikleri yaratıcı bir şekilde kullanarak, sosyal ve ekonomik adalete yönelik bu harekete daha fazla insan çekeriz ve bu kişilerin o çok özlem duyulan dönüşüm gerçeği hakkında konuşmaları için güvenilir bir ortam sağlamış oluruz.

*** Kevin Zeese, Its Our Economy adlı kuruluşun eş başkanı ve Washington'un Ulusal İşgali hareketinin organizatörüdür.**

www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=30279

KAYNAK: TURQUIE DIPLOMATIQUE, 15 Haziran-15 Temmuz 2012, SAYI: 40-41

BİLİNÇDİŞİ VE ÖZGÜN SANATKÂRIN YARATICI GÜCÜ

Yaşamın içinde, hayal kırıklıklarıyla sonuçlanabilen deneyimler de söz konusudur, abartılı zafer çılgınlıklarına yol açabilen mutluluk verici anlar da. Bunların yoğunluğu ve sıklığı elbette ki kişiden kişiye değişiklik gösterecektir. Ancak önemli olan, yaşandıktan sonra içte biriktirilen ya da en azından bir iz bırakan ne varsa, değerinin bilinmesidir. Derin de olsa, düş kırıklığı, kişinin özgüveniyle ilişkili olarak bir ölçüde giderilmesi mümkün hasarlardandır, insanın, hayatta, kendini ikinci bir kez coşup taşmak üzere hissedeceğinin garantisi ise ne derece elinde olabilir? Pek gülümseten bir sona sahip olmasa bile her sürecin dâhilindeki sevinçler ayıklanmalı, her sevincin temel karakterleri yüceltilmelidir. Hem sosyal yaşamda hem de yaratıcılıkta büyük rol oynayan "**olumsuzluğa bakış açısı**" ve kendini sevme konusuyla paralel gelişim gösteren "**anılarının değerlendirilmesi**", bu noktada öncelikli olarak önem taşımaktadır.

Neredeyse tümüyle karşılıklı odaklanma içinde geçen ve damarlarında aşk akan on dokuz aylık bir yaşantının yarısı konumundaki birey, bu sayede derinlerde yer eden vazgeçilemeyecek anılara ve devamında ortaya çıkan haz verici saplantılara kavuşmuştur. Burada, üzüntü verici son, sadece yıkıcı niteliğiyle değerlendirilmemiş, saçma gözüke bile yeni bir mutluluk kaynağının, yani umuttan yoksun olmayan büyük bir özlem'in de habercisi sayılmış, bu çerçevede, uzun soluklu ve tıpkı yaşanan ilişki gibi sıradanlıktan uzak hayallere yelken açılmıştır. Bir dönüştürmeden daha çok, acı gerçekliğin, başka yönleriyle de ele alınmasıdır bu. Bunun başarılmasında çok değerli katkısı olan **düşler**, dış gerçeklikteki o sürecin adeta devamını sunmuşlardır bireye, özlemle anılan esas karakteri de daima içinde barındıran düşlerin hemen her gece kendini göstermesi, bilinçdışı dünyasının cazibesine sürüklenmeyi ve dolayısıyla dış dünyadan bir ölçüde kopmayı beraberinde getirmiştir.

Bilinçdışı âlemine dalmanın, sadece bir tercih meselesi olmadığı söylenebilir. Onun ortaya çıkışı, sürpriz bir anda ve beklenmedik biçimde gerçekleşebilmektedir.

Her anlamda gizemli bir tarafı olan bilinçdışı kimine göre, çekici olduğu kadar korkulması ve iticidir de.

Birey için yine de, gönüllü ve tümüyle çekincesiz girilse bile, bilinçdışında kaybolmaktansa, bilinçdışının etkisiyle dış gerçeklikte kendini kaybetmek daha haz uyandırıcıdır. Hem böylelikle iki farklı âlem arasında bireyin de aktif olabileceği bir etkileşim doğmakta ve bilinçdışından, öteki alanda yaşanması muhtemel yaratıcı deneyimler için istenenden de fazla katkı sağlanabilmektedir. Düşleri ve fanteziler ve hayal gücüyle ruhunu coşkunlaştıran birey adına en şüphe götürmez şey, yepyeni duygular ikram eden bilinçdışının, yaratıcılığın temel kaynağı olduğudur. Goethe'nin şiiri bunu daha güzel anlatır:

**"Tüm samimi gayretlerimiz için
Başarı gayri şuuri bir anda gelir.
Gülün açması olur muydu mümkün
Güneşin ihtişamını bilseydi bir gün!"**

BİLİNÇ VE BİLİNÇDİŞİ

Bir tarafta, dış gerçekte olan biteni neden-sonuç ilişkisi kurmak suretiyle değerlendirerek yaşamı düzenleme sorumluluğunu büyük bir hazla taşıyan bilinç; diğer tarafta ise arzuların, dürtülerin, doyuma ulaşabilme yolunda bilinci hırpalamaktan geri kalmadığı zihinsel işleyiş alanı, yani bilinçdışı. Birinde rafine edilmiş haliyle ortaya çıkarken düşünce, diğerinde bağımsızlık tutkusuyla gösterir kendini. Hangi zihinsel alanda gelişirse gelişsin, her düşünce, ancak varlığın temel organı niteliğindeki beyin sayesinde hayat bulur. Milyarlarca sinir hücrecini barındıran bu iki yarı yuvarın seyri karşısında kayıtsız kalmayan ruh ise, bütünü bir diğer önemli unsurdur. Özellikle bilinçdışı süreçte egemen olan ruh, en anlaşılır biçimde şöyle tanımlanabilir:

"Ruh benliktir, kimliktir, bireyin bedeniyle evrensel ortamda oluşumu, yani beden tinsel varoluşudur. 'Ruh' sahip olunan bir 'şey' değil, insanın kendisidir. (...) Onun mevcudiyeti, yani elle tutulur, gözle görülür bir yanı yoktur, fakat o güçlü bir şekilde vardır (Yıldız 1999:16-17)."

Bireyi psikolojik açıdan ele alırken onun sosyal bir varlık olduğunu da daima hatırlanması gereken ruhsal yaşamın yuvası konumundaki bilinçdışı üzerinde, özellikle Freud'dan bu yana daha da önemle durmaktadır. Böylelikle hem patolojik durumların hem de anormal sayılmaması gereken ruhsal etkinliklerin anlaşılabilirliği imkânsız olmaktan çıkmıştır. Bilinçdışı kavramından ilk bahseden kendisi değilse de, çeşitli farklılıklara, sürekli tekrarlanan sıradan eylemlere ya da kimi zaman devasa problemlere neden olan birçok dinamik gücün, bu zihinsel sürecin derinliklerinde aranması gereğine işaret eden Freud, bilinçdışının bilinmezliklerine giden yolda yeni ufuklar açan bir ruhbilimcidir. Freud, hastalıkları ve hatta günlük yaşantıdaki davranışları şekillendiren temel etkenlerin, sadece görünürdeki belirtilerin dikkate alınarak tespit edilmesi ihtimali insanlarda büyük umutlar yaratacak bir seviyeye gelmemişken, psikanaliz, hipnoz, rüya yorumları gibi yöntemlerle derinlerdeki güçlerin bilince çıkartılması adına önemli çabalar harcamıştır.

Bilinçdışı işleyiş alanı, zaman ve mekanla ilgili bir sınırlamanın içinde olmayacak kadar engin, dış dünyanın mantıksal düzenine uyma zorunluluğu hissetmeyecek kadar özgürdür. Jung'ın, dış gerçekten bağımsız olan bu uçsuz diyarla ilgili yaptığı benzetme dikkat çekicidir:

"(...), bilinçdışı bilincin de biçimlendiricisidir ve yeni yaşam olanaklarının tohumları onun içinde bulunmaktadır. Ruhun bilinç yönü denizde yükselen bir adaya benzetilebilir. Biz yalnızca onun su üzerinde kalan bölümünü görürüz Fakat çok daha büyük, bilinmeyen bir gerçeklik aşağıda bulunmaktadır ki bunu bilinçdışına benzetebiliriz (Fordham 2004:23-24)."

Bilinçdışından, bilincin biçimlendiricisi diye bahsedilmesi akıllara, benliğin, bilinçdışı sistemi tarafından kuşatılabileceği fikrini mi getirmelidir? Öyle ya, her ne kadar o an farkında olunmasa da bilinmektedir ki, neredeyse tümüyle dürtüler belirlemektedir eylemleri. Bununla birlikte, bilinç ile bilinçdışı arasında durmakta olan ve bilinç öncesi adıyla anılan bir sistem daha söz konusudur.

"Bilinç öncesi, bünyesindeki uyarımları, bilince zorlanmadan erişirebilen; bunu yaparken bilinçdışını hiç de dikkate almayan bir sistemdir (Freud 2003:424)."

Ne var ki bundan, dürtülerin ve usdışı düşüncelerin kudretiyle ilgili olumsuz bir anlam çıkarılmamalıdır. Çünkü bilinç öncesi sisteminin bu mağrur duruşu, bilinç düzeyine uzak olmayışından kaynaklanır. Yoksa bilinçdışındaki bir düşüncenin bilince ulaşması kaçınılmaz ise, bilinç öncesinin de bu durumda, arada bir istasyon görevi üstlenmekten başka yapabileceği bir şey yoktur. **Sonuçta, bilinçdışı çevreleyen, bilinç ise çevrelenendir.** Ancak, bilinçdışı unsurlar bütünü psişik içerikten ibaret olduğu için, mantıksal değerlere aykırı bir düşüncenin eyleme dönüşmesi sırasında bilincin gözlemlenmesi bile, bilinçdışı hakkında en gerçek bilgilerin edinilmesine katkı yapamayacaktır. Bununla ilgili olarak Rüya Yorumları'nın II. cildinde şu satırlar yer alır:

"(...), bilinçdışı, psişik yaşantının genel alt yapısı olarak anlaşılmalıdır. Bilinçdışı, bilincin küçük dairesini kuşatan, dana geniş dairedir. Her bilinçli hususun, bilinçdışında bir ön aşaması vardır. Bilinçdışı bu aşamada kalıp, yine de psişik performansın tam değerini ortaya koyabilir. Bilinçdışı, asıl gerçek psişik husustur (...) Duyu organlarımızla dış dünya nasıl eksik aktarılabiliyorsa, bilince ait verilerle de bilinçdışı o kadar eksik aktarılır (Freud 2003:421)."

Öte yandan, benliğin, toplumsal alanlarla ilgili, gerçekçilik ilkesi ışığında yerine getirmekle yükümlü olduğu işlevleri vardır. Bunlar öncelikli işlevlerdir ve zihindeki denge için büyük önem taşımaktadır.

Zihinsel yapının, toplumsal değerleri ve ahlaki yargıları yansıtan parçası olan süper ego, kendinden, özellikle benliği eleştirme görevinden dolayı söz ettirmektedir. Ego ise, bilinçdışı kuralları benimseyen ve dış dünyadan bağımsız olan **İD** ile idealist **SÜPER EGO** arasında uyum sağlama çabasından asla vazgeçmeyecek bir karakterdedir. Hem süper egonun gözlerini daima üzerinde hissettiği hem de enerjisini borçlu olduğu id ile bir çatışma yaşamaması gerektiğini bildiği için, bu arabuluculuğu gerçekleştirme zorunludur aslında. Freud, ego'nun, id ile yaşadığı ilişkiyi şöyle yorumlar:

"Ego, fanteziler ve hayal gücümüzün en yüksek düzeyde doyumunu sağlamayı amaçlar. Freud'a göre id ile ilişkisinde, at sırtında bir adama benzetilebilir. Bu adam atın kendisinden çok olan gücünü kontrolü altında tutmak durumundadır Sürücü bunu kendi gücüyle yaparken ego id'den ödünç aldığı enerjiyle yapar (Alper-Bayraktar-Karaçam 2001:29)."

İd, gündelik gerçekliğin boyunduruğunda olmamasından dolayı birbirinden çok farklı dürtüleri dilediğince harekete geçirebilmektedir. Zihinsel yapının en özgür parçasıdır id. Dış dünyanın mantık yüklü düzeninden uzaktır, duygusaldır, zamansız ve yersizdir. Bu özellikleriyle de, temsil ettiği bilinçdışının, zihnin en tahrik edici işleyiş alanı olmasını sağlamaktadır. Bilinçdışı tarafından sunulan, bambaşka bir yaşamdır çünkü: Dışarıdaki sıradan ve bunaltıcı gerçekliğe karşı, içeride keşfedilmeye hazır farklı bir gerçeklik; ortak güvensizliğin hüküm sürdüğü uygar dünyaya karşı, bireyselliğin özgürce harekete geçirilebileceği benzersiz bir âlem. Hem bastırılmamış bir çocuk gibi yaşanabilecek sınırsız bir oyun bahçesi, hem de zengin bir yaratıcılık kaynağıdır bilinçdışı. Başta sanatçılar olmak üzere birçok kişiyi etkisi altına alan, hatta kiminin dış gerçeklikten büsbütün kopma tehlikesiyle karşı karşıya kalmasına yol açabilen dipsiz bir kuyudur. Sanatçı da, sahip olduğu biricik gerçekliğinde yaşadığı için şizofreni hastası da, kendini ifade etmede, bilince çok fazla ihtiyaç duymama konusuyla ilgili olarak öznelğin zirvesindeki çocuk modeliyle benzerlik gösterebilmektedir

Sunduğu olanakların yanı sıra, insanı korkutucu boyutlara sürükleyebilen derinliğiyle de kışkırtıcı bir nitelik taşımaktadır bilinçdışı; çekici ve aynı zamanda tehlikelidir de. Çevreden soyutlanarak içsellikte aşırı yoğunlaşma sonucu, bilinç ve bilinçdışı karşıt kutupları arasında belirecek olan güç farkının neden olabileceği tehlike ihtimalini göz ardı etmeyen Jung, böylesi hallerde nasıl bir riskin bulunduğunu şu şekilde açıklar:

"Böyle durumlarda bilinçdışı belki de bir fantezi ya da bir çeşit nörotik belirti biçiminde bilince sızacaktır Çocuksu, hatta vahşi davranışlar biçiminde de görülebilir. Bilinçdışının bilince tümüyle egemen olabildiği durumlarda ortaya şiddetli bir patlama ya da psikoz çıkar Bu durum, tıpkı bir barajın patlaması ve bütün toprakların sel altında kalmasına benzer (Fordham 2004:21)."

Zihinsel işleyişte dengelerin bozulması, devamında da uyumun kaybolmaya başlamasıyla varılacak noktanın pek de cazip gözükmeyeceği besbellidir. Bu, bilinçdışının egemenliğinden de öte bilincin imha edilışıdır. Ne libido ister bunu ne de bilinçdışı. İnsanın kendisiyle giriştiği savaş hazırlar bu sonu. Çevre her ne kadar hastalığa yönlendirici koşullar sunsa da, enerji akışının tek yöne gerçekleşmemesi için birey özellikle kendisiyle iyi geçinmek, barışık olmak zorundadır. Bunu yapamadığında, normalden yani sağlıklı oluştan kolaylıkla uzaklaşmaya başlayacak, ne var ki hastalıklı durumdan aynı kolaylıkla kurtulamayacaktır. Bütünlüğü sağlayan uyum, kendini inatla sevmeyen insanın, zihinsel sistemde hasara yol açması sonucunda bozulabilecektir ancak. Yoksa bilinçdışı ile bilinç, birbirini tamamlayıcıdır aslında. Zaten kendisinden türeyen bilincin yokluğunda başka kimi sıkıştırarak, kimi sarsacaktır bilinçdışı? Bununla birlikte, bilinçdışı olmasa, bilinç kime atacaktır sıkıcı mantık nutuklarını? Bu denli zıt iki kutup arasında büyük aksaklıkların yaşanmadığı dengeli bir ilişki, yıpratıcı bir tavır içinde olmaksızın, karşılıklı kontrol ile gerçekleşebilmektedir aslında.

"Bilinç, bilinçdışının yabanî, vahşî sapkınlıklarını kontrol ederken, bilinçdışı da, bilincin bayağı akli, rasyonel erimesine engel olmaktadır (May 2003:77)."

Sonuç olarak, somut gerçeklikteki insana her iki zihinsel işleyiş de pekâlâ gereklidir. Ancak, bilinç yaşayabilmek için, yaratıcı ruhun temel kaynağı bilinçdışı ise var olabilmek için. Aradaki fark da budur işte.

Daha öz biçimde söylenecek olursa; biri gerçekte yaşarken başka bir gerçek'ten kaçır, öteki ise gerçek'ten bunalmış, yeni bir gerçek arar.

DÜŞ (MÜ) GERÇEK Mİ?

Bilinçten bağımsızlaşma hali ya da tümüyle bilinçdışı bir husus; ussallıktan sıyrılan arzuların, özgürlüğün tadına varabilecekleri eşsiz bir yaşam alanına kavuşması ya da bir dolu imgenin ansız istilası; gerçeği yok saymaya kalkışan asil bir meydan okuma ya da gerçeğin ta kendisi. Birçok düşünürün, psikanalistin, hakkında çeşitli yorumlarda bulunduğu düş kavramı ile ilgili söylenebilecek belki de tek kesin şey, sayesinde bilinçdışı alanla ilgili yeni bilgilere ulaşılmış olmasıdır. Yoksa hala daha düşlerin kaynağına yönelik kesin fikirler sağlanabilmiş değildir.

Bastırılmış bir dolu unsurun, heyecanların, tuhaf veya aşırı duygusal izlenimlerin ve yaşanmış ya da arzu edildiği halde yaşanmamış deneyimlerin kendini sıklıkla hissettirdiği düşlerde, dış gerçeklikte bitkin düşmüş olan beden dinlenmeye, ruh ise harekete geçmektedir. Bu ruhsal alanla ilgili olarak aklın etkinliği konusunda, birbirleriyle pek de örtüşmeyen görüşlerden söz edilebilir.

"Descartes, aklın uyku sırasında da aktif olmaya devam ettiğini; Aristoteles ise, düşlerde algılamamanın kaybolduğunu savunur (Sorlin 2004:57-58)."

Düş sırasında algılamamanın mümkün olmaması, ruhun bilinçten mahrum kalacağı anlamına gelmeyecek midir; öte yandan akıl her şeyin farkındaysa, düşün vazgeçilmez olan imgelere ne ölçüde yaklaşılabilir? Bu esnada, varlığın bölünmüşlüğüyle ilgili bir düşüncenin zihinlerde soru işareti yaratması muhtemeldir. Daha önce değinildiği üzere birbirini tamamlayıcı görevler yüklenmiş olan bilinç ile bilinçdışı, dolayısıyla uyanıklık ile düş apayrı şeyler, karşıt kutuplardır, iki alanın sınır geçişinde de engellemelerin olması tabidir. Bunun da ötesinde, bir şeyin ortaya çıkışıyla ilgili meselenin başka bir şeyin gözden kaybolacağı ana bağlı olarak gelişmesi, bu derece zıt kutuplar için daha da olağandır. Yani **bilinç iyiden iyiye zayıflasın ki, düş âlemine girerek anlamsız sınırları aşmaya kararlı olan arzuların peşinden gidilebilsin; öte yandan düşsel imgeler bir bir dağışınlar ki, sıkıcı rasyonelliğe ve akla, geri dönebilmenin yolu açılsın.**

Sonuçta, olsa olsa bir ikilemdir irdelenmesi gereken. Kopmuşluk izlenimi uyandırabilecek manzaranın, aslında bir bütünlüğü sergilediği fark edilmektedir. Üstelik bu bütünlükten yoksun olunmaması için, tüm karşıt kutupların, varlıklarını sürdürmeleri de zorunludur.

Üzerinde durmaya değer bir başka nokta ise, düşlerin niteliğine etkisi olabilecek bir yönlendirmenin yapılıp yapılamayacağıdır. Mantığın silinmeye yüz tuttuğu bu karmaşık süreçte, bilinçten söz etmenin olanağı yeterince kısıtlyken, herhangi bir yönlendirme gerçekten mümkün gözükebilir mi? Bunun imkansız olmadığını, uyumadan hemen önce mantığı canlandırmaya yönelik çabalar harcanması halinde ahlak rotasından pek de şaşılmayacağını öngören **Platon**, kişisel terbiyenin bu konuda önemli rol oynadığına inanmaktadır:

"İnsanlar, der Platon, günahlarla kuşatılmıştır ama kişi terbiyeli bir kişiye buna karşı direnir. En bayağı tutkular uykuda, ruhun diğer kısmı, yani akılcı, kibar ve egemen kısmı uyuyakalınca uyanır (Sorlin 2004:63)."

Freud ise, imgelerin ancak sıkı bir denetimden geçtikleri takdirde kendilerine düş içinde bir yer bulabileceklerine, gerekirse biçim değişikliğine tabi tutulacaklarına dikkat çeker:

"Vahşi yanımızın (...), tatmin edilmesi toplum tarafından yasaklanmış arzuları vardır. Böylesi şehvetli iştahlar geceleri, bilinç uykuya dalınca su yüzüne çıkar. Bunlar herkeşçe benimsenmiş geleneklere öyle terstir ki, bastırma mekanizması bu

nahoş imgeleri kabul edilebilir imgelere çevirmesse düşü gören kişi büyük bir dehşet içinde uyanır (Sorlin 2004:68)."

Uykuda yaşanan dehşet dolu anlardan uzak durmakla ilgili otomatist ya da programlı birtakım çabaların sonuç verebileceği olası gözükse de, kimin ne şekilde düşlerle yüz yüze geleceğine yönelik kesin ayrımcı bir saptamanın gerçekleştirilemeyeceği açıktır. Bir kişinin ahlaklı ya da ahlaksız, iyi ya da kötü diye nitelendirilmesi de herkese göre farklı donelere dayandırılarak yapılabileceği için, aslında daha en başta net bir resmin ortaya çıkmasına engel bir durum söz konusudur.

Diğer taraftan, düş'ün içeriğinin, yaş, cinsiyet, eğitim, sosyal yaşam gibi kişisel farklılıklara bağlı olarak şekillenebileceğinin! de belirtmek gerekir. Varlığın iki boyutta yaşadıkları da birbirini etkileyecektir elbette. O halde kişinin dış dünyada o kişi olmasına neden olan bireysel özellikleri ve deneyimleri de düşlerin şekillenmesinde önemli rol oynayacaktır. Ancak, bu zaten kaçınılmaz bir kuraldır.

Terbiyeli bir insanın ahlaksız diye tanımlanabilecek düşler görmeyeceğinin savunulması ise çok farklı anlamlar içermektedir; belki bir fantezi, değilse bir kandırmacadır. Üstelik insanın dış dünyada yaşadıklarından daha çok, yaşamayı hayal ettikleri gizlilik taşır.

Dürtülerle ortaya çıkan eylemler, gülümseyerek anılan ya da hatırlamaktan bile kaçınılan yaşamışlıklar ve itkilerin (dürtü) yönlendirdiği hayaller düş içinde belirsiz zamanlarda yer alabilir. Konusu, içeriği, niteliği nasıl olursa olsun, düşte yer alan bütün bağımsız unsurlar, aslında düşü gören kişinin öznelliğinden doğmaktadır. Yaşamın eylemsel ve düşünsel ürünlerinin yanı sıra neye işaret ettiği anlaşılacak sürpriz saçmalıklarla da ilgi uyandırabilen düş, ne var ki sahibinin yönetmenliğinden yoksun halde devam eder seyrine. Dolayısıyla hayli bireysel ve aynı zamanda da belirsiz olan düş kavramının bizzat kendisi söz konusu edilse bile, herkeste farklı çağrışımlar oluşması mümkündür. Örneğin, Matta'nın düş âleminde bir kare görüntüsündeki resmi ya da Dali'nin ismi bile "Düş" olan tablosu değil de, Tapies'in, sandalyeyi yani sıradan bir nesneyi konu ettiği rölyefi, bireyin kendi düşsel dünyasını veya sadece düş olgusunu çok daha fazla anımsamasına yol açabilir.

Gündüz düşleri olarak da adlandırılan düşlemlerde ise, oluşumları bakımından düşlere göre farklılıklar görülür. Bir düşlemin kurgusu, neredeyse tümüyle kişinin bizzat kendisi tarafından gerçekleştirilir. Bu hayal kurgusunun ortaya çıkışındaki temel itici güç ise doyurulmaya ihtiyaç duyan isteklerden başka bir şey değildir Freud, gündüz düşü ile ilgili olarak şöyle der:

"Doyuma kavuşturulmamış arzular, düşlemlenin (fantezi-hayal gücünün) itici güçleridir ve her düş belli bir isteğe doyum sağlama çabası ve böyle bir doyumunu ondan esirgeyen gerçek'i değiştirme girişimidir (Freud 2004:107)."

Fanteziler ve hayal gücü, içeriğindeki itkilerin (dürtü) bir gün dış gerçekte de yaşanabilmesi ihtimalinin doğmasına yönelik fayda sağlayabilecek bir ön hazırlık olarak bile görülebilir. Ne var ki, aşırılıklarda gezinen gündüz düşlerinin ise hastalık belirtilerine zemin hazırlayabileceği de unutulmamalıdır. Çünkü gündüz düşleri, düşlerden farklı olarak dış dünyanın gerçekliğinden kolaylıkla ayırt edilemeyecek kadar belirgin ve bundan dolayı da büyük hayal kırıklıklarıyla sonlanabilecek beklentilerin yaratılmasına müsaittir. Düşteki imgeler, hareketli bir nesnenin düşük enstantane (ani, birden, şipşak) ile çekilmiş fotoğrafındaki görüntüyle benzeşlik gösterir. Düşlemde (hayalde) yaşananlar ise, düşteki gibi simgesel bir maskenin altına saklanmış değil, açık seçiktir. Yani görüntü düşlerde bulanıkken, arzularla birlikte dış gerçeklikte yaşanan olayların da yer aldığı fantezilerde daha canlıdır. Peki uyku sırasında bedenin baskısından kurtulan zihnin bilinçdışı alanı, özgürlüğün sarhoşluğunda savruklaşmayıp daha derli toplu bir tavır takınsaydı, içeriğin düzen ve netlik kazanmasıyla düş denilen şey hakikat adını mı almış olacaktı? Ya da uyanırken bilincin varlığı sayesinde her şey tüm çıplaklığıyla algılanamasa, dış dünyanın bir yanılısamadan ibaret olabileceği ihtimali üzerine daha mı çok fikir yürütülecekti?

"Yazdığım şu anda düş görmüyor olduğumu nereden bilebilirim (Sorlin 2004:21)?"

Gerçekten de, bilindiği düşünülen her şeyin birer yanılığ olup olmadığı nasıl anlaşılabilir ki? Dış

gerçeklikteki düzenin rüyalarda hükmünü yitirmesi, bildiğini sandığı hiçbir şeyi belki de bilmiyor olan insanı neden yeterince sarsmıyor; gerçek, Nietzsche'nin dediği gibi acı verici olduğu için mi? Nietzsche, hayat ve gerçek konusundaki düşüncelerini belirtirken akıl ile aydınlatılmayacak olan giz dolu bir bilinmezlikten de söz etmektedir:

"Bizim dünya dediğimiz şey, bir sürü yanılgının ve fantezinin sonucudur; (...) Peki o zaman neden insan hakikat üzerindeki bu perdeyi kaldırmak istemiyor? Buna engel olan nedir? (...) hayat böyle ister, çünkü hayat bu yanılgılar üzerine inşa edilir. "Belki de", diyor Nietzsche, hakikat bir ıstıraptır, görüntü ise bunun dindirilmesi, (...), tabii bilimler ve felsefe görüntüler alemini, fenomenler dünyasını analiz etmekte, bu fenomenler arasındaki ilişkiyi anlamakta ve yorumlamakta önemli bir mesafe kat etmişlerdir. Ancak ulaştıkları bu uç noktada görmüşlerdir ki, bir ufuk çizgisi gibi yaklaşıldıkça uzaklaşan bir bilinmeyen, aydınlatılmayan, idrak edilemeyen bir "dış kenar" vardır (Özkan 2004:209-210-214)."

Görüngüler (Duyularla algılanabilen her şey, fenomen-olaylar-) arasındaki bağlamların bir bir meydana çıkarılmasıyla elde edilenler, gerçeğe değil de, gerçeğin görüntüsüne ait veriler olabilir. Ama bundan, bilim adamlarının, yanılgının peşinden sürüklenmiş; filozofların, fantezinin karşı konulmaz çekiciliğinde oyalanmış; ortaya konan çabaların ise çığ zaferlerden öteye gidememiş olduğu sonucuna varılamaz elbette. Dış gerçeklikten başka vatanı olmayan sıradan bir insanın, üzerinde fikir bile yürütemeyeceği çok uzaklardaki bu ufku, bilim ve felsefe dünyasından birileri en azından fark etmiştir. Ne var ki, Nietzsche'nin "**na-malum muhit**" (Bilinmeyen yer) dediği bu öte noktaya işaret eden derin gerçekliğin, paradoksal olarak yaşamı durulaştırmaya da faydası olan sanatın rehberliğinde aranması gerekmektedir belki de. Çirkin ya da ıstırap verici olan her şeyi, düşsel bir coşkuyla gerçek'ten arındırmaya yetkin konumdaki sanat, aklın algılayamayacağı bu bilinmeyen sınırdan içeri girebilecek cesareti sunmaya da hazırdır aslında. Feinberg'in söylediği gibi;

"Derin gerçekliğin aranmasında başvurulacak en geçerli yöntem, inandırma gücünü kendi içinde taşıyan sanattır (Özgül 1991:25)."

Çünkü sanat, deneysel itibara ve hatta bilince bile ihtiyaç duymayacak kadar sezgisel ve yalındır; bunun da ötesinde, estetik bir düş'tür.

Bazen düşte görülenlerden, tıpkı gerçek gibiydi; kimi zaman uyanırken yaşananlardan ise, rüya gibi bir şeydi, diye bahsedildiği olur. Hakkında, birbirinden apayrı sayısız düşüncenin öngörüldüğü böylesi psikik konularda, bir fikrin mutlak suretle savunulmasının dogmatik bir tavırdan öteye gidememesi muhtemeldir. Belki, uyanırken akıp giden her şeyin gerçek olduğunu hayal ediyor insan; o yüzden, illüzyon aleminin kucağında olabileceği ihtimalini yok sayarak riskten uzak nefes almayı seçiyor. Belki de, işi şarlatanlığa vurarak esas hakikate temas etmekten sakınıyor düşte.

Sonuçta, dış dünya ve düş denen iki ayrı yaşam alanı; iki ayrı gerçek ya da iki ayrı görüntüdür söz konusu olan. Gereken ise, ateşli arzularla donanmış cesur insanın gerçeği arayış serüveni, yani hayali yücelten yaratıcılık; şuurdan uzak ve kor üstünde yalınayak.

YARATICI (Sanatkâr-Özgün) İNSAN

(Özgün olabilmek ve) Yaratıcılık; bir başkaldırıdır, varlığın ifadesidir aklın ötesinde gezinme, ölümsüzlüğe giden yolda savaştır. Kimsenin yükleyebileceği bir görev değil, öz'ün derinliklerinden gelen itkidir (dürtü), aşktır. Ne sıradan bir eylem gibi tarifi yapılabilecek, ne de herhangi bir yeti gibi temeli açıklanabilecek kolay bir kavramdır. Tüm yetkelerin ötesinde bulunduğu için büyük bir güç, özgürlüğün ta kendisi olduğu için eşsiz bir gizdir. Herkesin temas edemeyeceği bir ateştir yaratıcılık, yakar. Yakarken ferahlatır. Berbat bir ıstırap, mutluluktan ölmek üzere deli bir çılgıntır. Özgün bir ruh, üstün bir kişilik ister. Erdemli olmak için yalan söylemeyenlerin değil,

yalan söylemediği için erdemli olanların; fikir yürütebilecek cesarete bile sahip olmayanların değil, sahip olduğu her şeyi kaybetse de fikrini sakınmayanların işidir yaratıcılık.

Varoluşçu **Bardyyayev** de değerlendirmesinde, yaratıcılığı, öncelikli olarak özgürlükle ilişkilendirir:

"Yaratıcılık açıklanamaz: Yaratıcılık özgürlüğün gizidir. (...) Yaratıcılık, içeriden, ölçülemez ve açıklanamaz derinliklerden çıkıp gelen bir şeydir, dışarıdan, dünyanın zorunluluğundan değil (May 2003:24)."

Ölçülemeyecek derinliklerden çıksa da, gizil yetilerin yoğunlaşmasına olumsuz etkide bulunabilecek hiçbir koşulun olamayacağı söylenemez. Yanılsama düzenine uygun disiplinlerin yerleştirildiği modern dünyada, çoğunluğun adaptasyon sağlamış olduğu alışıldık yavanlıktaki hayatın bütünsel asimilasyon gayesi gözden kaçmamalıdır. Bertrand Russell, böyle bir tehlikeye işaret eder:

"Saygınlık, düzen ve rutin -yani modern endüstri toplumunun demir gibi katı disiplini- sanatsal dürtüyü köreltmüş ve aşkı verimli, özgür ve yaratıcı olmak yerine bunalıma veya gizliliğe mahkum etmiştir (Russell 2003:16)"

Yaratıcılık, pekala özgürlüğün gizidir. Özgürlük de egemen otoriteye boyun eğmemeyi, koşulların oluşturabileceği kısıtlamalara maruz kalmamayı, yaratıcı edimin gerçekleşmesini önleme niyetindeki her şeye tavır almayı gerektirir. Dolayısıyla özgür yaratıcılık için, zor olanı aşabilecek bir ruha ihtiyaç vardır.

Hala daha sahteleşmiş geleneklerin ve statik ahlaki yargıların hüküm sürdüğü, acımasız rekabetin ve ekonomik güçlüklerin bastırıldığı bu katı kurallar dünyasında sinsi tehlikelerden her an uzak kalabilmenin garantisi var mıdır?

Üstelik söz konusu olan, egemen gücü daima koynunda yatıran dünyaysa; otoritesini, eyyam sürüsünün mensuplarına zorlanmadan kabul ettiren egemen gücü Öyle ya, her biri eyyam efendisi olan küçük insanların yuvası konumunda koca bir sürü var orta yerde. Bu sürü ki, düz, hem de dümdüz insanlarla dolu kalabalık bir korkaklar topluluğu, esaslı bir bayağılık anıtı. **Düz insanlar;** girintisi-çıkıntısı bulunmadığı için bir yere takılma endişesi duymayan, sadece küçük hesaplarına hizmet edecek düşler kurabilen, yaşamları boyunca nitelikli tek bir şey üretemeyecek olan ve yarılarında örselenmiş kişilerin bile güneş gibi parlayacağı mahluklar.

Yaratma yetisi olan insan, bu sürüden içeriye adımını atmayacak kadar duyarlı; bütüncül gücün, derinlerdeki ruhu bastırmaya cüret etmesi halinde ise başkaldırıya geçecek kadar cesurdur. Ancak günümüzde, modern dünyanın hedefindeki özneliği zedelemek adına bireye dayatılmak istenen niteliksizlik sınır tanımamakta, gerçek yaratıcılığı besleyen unsurlar karalanmakta, süslenmiş tekdüzeliği anlamlı göstermeye yönelik çabalar yoğunlaşmaktadır. **Yaratıcı ruh,** sıradan olana dönüştürülme, yani ayrılaştırılma tehdidini iyiden iyiye hissetmektedir.

"Modern kültürün gelişimiyle birlikte söz konusu olan bu durum, nesnel tin'in,(ruh'un) öznel tin üzerinde gitgide büyüyen hegemonyasıdır (Simmel 2006:100)."

Modern çağda gözümüze en çok çarpan şey, çirkin ve yüksek binalar ile bunların dibinde koşturan sevgisiz, sahte özgüvenlere sahip görev insanlarıdır. Ne diye şaşılınsın ki, işte aklın yarattığı uygar dünya. Bununla ilgili olarak Freud'un, "**Uygarlığımızın bedeli nevrozumuzdur**" sözü, en yerinde tespitlerden biridir belki de. Burada bahsedilen pekâlâ toplumsal nevrozdur.

Ya bireysel nevroz?

Bireysel nevroza ilişkin, temelde şunlar söylenebilir:

"Bireysel hastalanmayı, uyumsuzluğu, toplumsal olandan ne kadar ayırabiliriz? Nevrozu üreten, hastalıklı toplumun ta kendisiyse, "Sağlık nevrozlarından bahsedebilir miyiz?" Bu yüzden nevroz, şizoidlik, duygusuzluk, kişinin yaratıcılık

öncesi bekleme, zaman kazanma durumları olarak olumlu değer taşır (May 2003:22)."

Aslında yanıtıcı bir oyundur nevroz. Mesele, acıya bakış açısıyla ilgilidir. Acı, esaslı bir düşman mıdır, yoksa yeniden var olabileme yolunda özümsemesi gereken fırsat mı?

Önemli ölçüde sevgi yoksunluğundan kaynaklanan nevroitik durumların olumlu değer taşıyor olmaları, acının nasıl değerlendirileceğine bağlıdır. Rollo May bu konuya, nevroitik ile sanatçıyı karşılaştırarak değinir:

"Nevrotik de sanatçı gibi kendi nihilist ve yabancılaşmış yaşantısından (farklılığı kabul edilmemiş) doğan aynı çelişkileri yaşıyor, fakat bu iç yaşantılara anlam veremiyor; bu çelişkileri yaratıcı ürünlere dökmenin yetersizliğiyle, onları reddetmenin olanaksızlığı arasında bocalıyor. Sanatçı, yaratmanın iki önemli unsurunun (yapma ve yıkma) sentezini becerebilirken, nevroitik salt yıkıcılık düzeyinde kalıyor (May 2003:20)."

Ruhundaki kaosa bir anlam veremeyen nevroitiğin de, aşmayı gerçekleştirmiş olan sanatçının da farklılıklarla dolu içsel yaşamları söz konusudur aslında; yani onlar için ikinci bir yaşam da bilinçdışıdır. Çağlar öncesinde ruha şeytanın girdiğini zannettiren kimi anormal hallerin ve gizil güçlerin fırlayıp geldiği bu bilinçdışı alanla ilgili olarak en çok iki asırdan beri bir şeylerin meydana çıkarılmış olması, kuytuda daha neler olabileceğini düşündürmektedir insana.

Gelişmiş düşünme yetisi, farklı bir duyumsama, üstün bir görüş, özgür yaratıcılık için var olması gereken şartlardır. Yoksa yetenek tek başına bir anlam ifade etmeyecektir. Büyük arzular eşliğinde meydan okuma coşkusuyla kopup gitmek için gereken ne varsa, bilinçdışı kaynağında yaratıcı insanı beklemektedir. Pek tabii yetenekten de mahrum olmayan yaratıcı insan derin kavrayışı sayesinde yeniden var ederken kendini, eşsiz imkânları önüne seren yanı başındaki bu zenginliğin farkındadır. Ayrıca bireysel yanının diriliğini de, bilinçdışında özgürce gezebilmesine borçludur. Dolayısıyla onun, orijinale ulaşma tutkusundan yoksun kalması düşünülemez. **Yaratıcı insan, dilediğince hayal eder, çılgınca ister ve içindeki sesin peşine düşer.** Kendi serüvenini yaşamaktır amacı. Doğanın gerçekliğini yadsımaz, ama o kendi gerçekliğini arar, öykünmez doğaya. Bilir ki yapması gereken, nesnenin iç gerçeklerini görerek doğayı ifade etmektir, kopya etmek değil. Sanat Yapıtı adlı kitaptaki şu satırlar, sanatçıda olması gereken bu özelliği daha net biçimde vurgulamaktadır:

"(...) insan, kopya ederek asla bir sanat yapıtı ortaya koyamaz, buna kuşku yok; çünkü o, aslında görmeden bakar ve her ayrıntıyı istediği kadar kılı kırk yararak yakalasin, ortaya çıkan şey yavan ve niteliksiz olur. (...) Sanatçıysa, tersine, görür; yani onun yüreğiyle bir olmuş gözü Doğa'nın bağrına işleyerek, onun içinde barındırdığı şeyleri okur (Lenoir 2005:83)."

Sanatçının, özündeki gizi duyumsadığı nesne ile bütünleşmesinden doğar var olacak yeni gerçeklik. Özgünlüğe düşkün olan yaratıcı insan, aynı zamanda özgür, dolayısıyla cesurdur da ve bu cesaretle de kendini kaybeder aslında, gözü bir şey görmez.

"Tanrısal delirme ödülü uğruna güvenceden mahrum kalarak yaşar; yokluktan kaçmaz, onunla güreşir (May 2003:105)."

Zor olanı seçmektir yaratıcılık, ussal düzene verilen bir gözdağıdır. Kimi zaman özseverlik sınırlarını da zorlayan yaratıcı insanın yaptığı kafa tutmak, meydan okumaktır. Ama bunun için, yaratma tutkusunu iyiden iyiye tahrik edecek bir karmaşanın belirmesine ihtiyaç vardır. İskambil kağıtlarından yapılmış süslü bir kule gibi. Bu kule devrilmeli ki, kağıtlar etrafa saçılsın ve başına buyruk yaratıcı insan azmış arzuları doğrultusunda esas kuleyi, yani kendi kulesini inşa edebilsin.

Düşlerde de böyledir; düzenli dış dünya rüyalarda darmadağın olur, imgeler karmaşanın içinde dört

bir yanda gezinir. Asimetrik bir kolaj,⁵¹ kışkırtıcı bir kaos söz konusudur; tam da sanatçının istediği gibi. Onun yaşamı farklıdır, dolayısıyla düşleri de özeldir. Bu düşler, sahibinin yaratıcılığına esin vermeyecek kadar sıradan olamazlar. Her biri eşsiz bir biçimlendirme beklentisindedir. **Yaratıcı insanın gündüz düşleri de sığ değildir** Üstelik, temeli mutlaka yarım kalmış bir anıya dayandığından, içeriğindeki istekler daha da tutkuludur. Freud, düşlemi, onu biçimlendiren zaman boyutlarını da göz önünde tutarak yorumlar:

"(...), güçlü bir güncel yaşantı daha öncelerde, sıklıkla çocuklukta kalmış bir yaşantının anısını sanatçıda uyandırmakta, anımsanan yaşantı ise sanat yaratısında gerçekleşme olanağına kavuşan isteği doğurmakta ve yaratının kendisi hem anımsamaya yol açan yaşantıyı, hem de eski anıya ilişkin öğeleri içermektedir (Freud 2004:112)."

Peki, hem düşlerde hem de dış gerçekte hayli dolu bir yaşantıya sahip olan sanatçı için, güzel kavramı ne ifade etmektedir?

Duyumsama ve düşünme yetisi ile ulaşılabilen haz kaynağı mıdır güzellik, yoksa büyük ölçüde nesnenin içkin niteliklerine mi bağlıdır?

Sanatkar insanı, örneğin bir nesneyle karşılaştığında ya da onu düşündüğünde, elbette başkalarından farklı bir algılama yaşayacaktır. Kimsenin göremediğini görüyor, düşünemediğini hayal ediyor olacak, adeta içine nüfuz ettiği nesne tarafından sarmalanacaktır. Tam bu sırada, nesnenin özünden yakalanan bir esin (etkilenme) söz konusudur. Yaratıcı insanın imgeleminde yer tutan, artık o nesneden başka bir şeydir; büsbütün sanatçının görüşüdür var olan.

"Güzelliği, herkesten başka türlü ayırt edebilen sanatçı, aldığı esinle onu hiç rastlanmamış biçimde göstermeyi de bilecektir; hem de doğayı aşarcasına (Lenoir 2005:64)."

Harikulade bir umursamazlık da gerektirir yaratıcılık. Bundan dolayı yaratıcı insan var ederken, güzeli meydana çıkarmak için endişe taşıyacak değildir; bu, aklından geçmez bile. Onun yarattığı zaten güzel olacaktır. Sanatkâr insan, kimseye minneti olmadığından, birilerinin paye vermesine de heves etmeyendir. Çünkü özgürdür, benzersizdir. Kendi coşkusuyla yaratır, kendi macerasını yaşar. Tutarsızlığın tutarlığındadır o; ister güzel çirkinlikler koyar ortaya, isterse çirkinini güzel gösterir. Güzel'in bir güç olduğunu da bilir, başkaldırıda güce ihtiyaç duyulacağını da. Her yeni yapıtında kendini var edendir sanatkar, ne diye çirkinleştirsins ki kendini.

KAYNAKÇA

ASLAN Selçuk [Kitap]. - Bilinçdışı Ve Yaratma Gücü Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim Ana sanat Dalı 173394 Yüksek Lisans Sanat Eseri Raporu Ankara, 2006.

RAPORUN KAYNAKLARI

ADLER, Alfred, insanı Tanıma Sanatı, (Çev. Kamuran Şipal), Say Yayınları, 2002

ALPER, Yusuf-BAYRAKTAR, Erhan-KARAÇAM Özgür, Herkes için Psikiyatri,

Gendaş Kültür, 2001 DALÍ, Salvador, Bir Dahinin Güncesi, (Çev. Semih Aközlü), İmge Kitapevi, 2002

⁵¹ Kolaj: (İtalik dillerde "collage"), düz bir yüzey üzerine fotoğraf, gazete kâğıdı, ve benzeri nesnelere yapıştırılmasıyla ve bazen boya ile de karıştırılarak uygulanan bir resimleme tekniğidir. Eğlence amaçlı uygulanması çok eskilere gitmesine rağmen ancak 20. Yüzyılda kübistlerin kullanımının etkisiyle bir sanat tekniği olarak kabul görmüştür. Daha sonra bu tekniği kendi fikirlerine uygun bulan fütüristler, dadaistler ve sürrealistler (gerçek-üstücüler) de kullanmıştır.

298 YAZILAR

DERGİ, Genç Sanat, 2002/4 DERGİ, **Genç Sanat**, 2003/3 DERGİ, Türkiye'de Sanat, 2002/4 DERGİ, Türkiye'de Sanat, 2003/3

FORDHAM, Frieda, Jung Psikolojisinin Ana Hatları, (Çev. Aslan Yalçınler), Say Yayınları, 2004

FREUD, Sigmund, Psikanaliz ve Uygulama, (Çev. Muammer Sencer), Say Yayınları, 2001

FREUD, Sigmund, Rüya Yorumları II, (Çev. Akın Kanat), İlyayayınevi, 2003

FREUD, Sigmund, Sanat ve Sanatçılar Üzerine, (Çev. Kamuran Şipal), Y.K.Y., 2004

İSTEL, Edgar, Paganini, (Çev. İzzet Nezh Albayrak), Milli Eğitim Basımevi, 1964

KİNSKİ, Klaus, Paganini (film), Adriana Chiesa, 1989 KUSPİT, Donald, Sanatın Sonu, (Çev. Yasemin Tezgiden), Metis Yayınları, 2004

LENOİR, Beatrice, Sanat Yapıtı, (Çev. Aykut Derman) YKY, 2003 MAY, Rollo, Yaratma Cesareti, (Çev. Alper Oysal), Metis Yayınları, 2003

MİRO, Joan, Düşlerimin Rengi Bu, (Çev. Alp Tümertekin), YKY, 2005

ÖZKAN, Senail, Kaplan Sirtında Felsefe, Ötüken Yayınları, 2004

ÖZÜGÜL, Oğuz, Bilim ve Sanat Üzerine, Us Yayınıevi, 1991

PASSERON, Rene, Sürrealizm Sanat Ansiklopedisi, (Çev. Sezer Tansuğ), Remzi Kitapevi, 1996

RUSSELL, Bertrand, Sorgulayan Denemeler, (Çev. Nermin Arık), Tübitak, 2003

SİMMEI, Georgs, Modern Kültürde Çatışma, (Çev. Tanıl Bora-Nazire Kalaycı) İletişim Yayınları, 2003

SORLİN, Pierre, Düş Söylemleri, (Çev. Süha Sertabiboğlu), Ayrıntı Yayınları, 2004

TURANİ, Adnan, Dünya Sanat Tarihi, Remzi Kitapevi, 1997

YILDIZ, Mustafa, Şizofreni, HYB Yayıncılık, 1999

Düşümde seni gördüm,

sana düş'tüm ben.

Sana düştüm, zoru gördüm,

son'u yazdım.

..

Ne şer ister ruhum, ne uğur.

Kimse sahiplenmesin beni kaparoz⁵² gibi,

Düşünler.

Dökülsünler benden, düşümden. Hele o şuur!

Sırlanmış beynimde siroz gibi.

....

Dünya dikilmiş bekler tepemde, Aşk ise bozulmadı

Vakit varken yazık ki ve neden toz olmadı!

⁵² Kaparoz: isim, argo söz Yolsuzca veya zorla elde edilen mal.

.....

Maviye boyadım seni. Denizimi çok özledim, Ondan...
Deniz mavi olduğundan değil. Mavi, sen olduğundan...

.....

Ölmedim hala, İstirap orta şeker
Hem zaman da akıyor.
Aksın be!
Ne yalvaran tökezler, ne bendeniz harabe.

....

Beynimdeki endişe, Sürgündeki ben miydi? Zırrr...
Zırvalık mıydı neydi?
Hastalıklı endişe,
Her gün kapalı gişe!

.....

Gül eğlen, otuz altında göç.
Yaprak düştü, kabuk sıyrıldı.
Durma anlat.
Aslında neydi, nasıldı?
En güzel halinde kahkahayla asıldı.
Gül eğlen, otuz altında göç.
Tacını tak başına,
İster kral ol, ister bir hiç.
Canın cehenneme piç oğlu piç.

Selçuk ASLAN

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BAKAN Necip Fazıl KISAKÜREK YAZILARI

(Hücum ve Polemik İsimli Eserden)

FİKİR ÖFKESİ

İnsan başını sıçan kafasından ayıran tek hassa...

Ha tüfeği olmayan asker, ha öfkesi olmayan fikir!

Kollarımız, kuvveti nasıl sinir cümlemizde bulursa, herhangi bir dünya görüşü de, sinir cümlesini fikir öfkesinde ele geçirir. Fikir öfkesi, düşünüş tarzlarının asabı cihazı, manivelası, icra müessiridir. Zihin onun sayesinde dinamizmaya kavuşur, yıldırımlaşır, kudrete erer, cansız bir ölçü kalıbı olmaktan kurtulur. Tek kelimeyle fikir öfkesi, kıymet hükümlerimizin hamle ve irade kaynağı... Onsuz fikir, duvarda veya sandıkta, evde veya dükkânda, kalabalıkta veya tenhada, ikide bir ötmekten başka hikmeti olmayan aptal bir guguklu saattir.

Fakat öfkesiz fikir ne kadar acıklı bir manzaraysa, fikirsiz öfke de o nisbette merhamete lâayık bir levha... Ruhî teessürlerini herhangi bir görüş sistemine irca edemeden, rasgele bağırır çağırır, kıran dökten, tepinen dövünen bünyelere, haklı olarak hasta der, geçeriz.

Harikulade muvazene, öfkesiz fikirle fikirsiz öfkenin arasında yerini bulan, müşterek bir akıl ve sinir nakiliyetinde...

Bazı kalemlerdeki öfke edası bir takım hantal mizaçların hoşuna gitmiyor. Onlar, ifadede itidal, ruhta rükûdet tarafıslı... Böylelerine acımak lâzım. Zira onlar, görülmesi kolay olan öfkeyi görüyorlar da, görülmesi kolay olmayan fikri görmüyorlar. Böylelerine, suyu içilip de tanesi bırakılan hoşaf misalini mi hatırlatmalı?...

(5 Mayıs 1944)

SAMANDAN ADAMA HİTAP

Müşahhas hiç kimseyi kasdetmeksizin süvarilerin, üzerinde kılıç talimi yaptıkları samandan insanlar gibi, mücerret ve hayatî bir tipe hitap ediyoruz. Buna, küfür ve dalâletin mücerret örneği denebilir. Gayemiz, hiç kimseyi tahkir ve dâva mevzuu teşkil etmeden, içimizdeki büyük fikir öfkesini serbestçe dökecek bir mahreç bulmaktır.

Gel berû, samandan adam:

Ey, yükseldikçe hiçbir mahlûkun o kadar yükselemeyeceği; ve ey, alçaldıkça hiçbir mahlûkun o kadar alçalamayacağı insanoğlunun en alçağı!

Seni, kâinatta mevcut mülevves ve müteaffin maddelerden hangisine benzetseler, yarın o madde Hakkın huzurunda benzetenden davacı olur ve mutlaka dâvasını kazanır. Zira senin yanında ve sana nispetle bizzat levs⁵³ ve taaffün⁵⁴, bilfiil münezze ve mükerremdir. **Sen, tek kelimeyle, hayatın, varlığın, var olmak şevkinin, ölmek cehdinin, ilâhî emirlerin ve Allah'ın düşmanısın!** Bu düşmanlık yüzünden, içinde, bütün ulvî oluşlara hudutsuz bir hınç ve kıskançlık fıkırdıyor! Öyle ki, gördüğü için gözü, kavradığı için idraki, anladığı için ilmi ilga etmeğe kalkabilirsin! Zulüm; hakkı lâayık olduğu mevkie koymamak hırsı, yaratıldı yaratılalı, sende bulduğu rütbeye hiçbir zaman ve mekânda ulaşamadı. İşte bütün ruhun, özün, yaptıkların ve yapacakların sade bundan ibarettir! **Ömrün de,**

⁵³ LEVS: Kuvvet, şiddet; kötülük, zayıf delil; kan lekesi; cinayet davacısının iddiasını doğrulayan zayıf delil, zan.

⁵⁴ Taaffün: Kokuşma, pis kokma.

sana bütün bunları yine ezeli iradesiyle takdir eden Allah'ın, bu meydanı, Allah düşmanlarına bırakmaktaki müsaadesi kadar... Yarın aynı meydan Allah dostlarının emrine geçtiği zaman, seni didik didik parçalarlar, lif lif yolarlar sanma!

Hayır; seni bir camekâna koyarlar, cemiyetlerinin en büyük meydanında teşhir ederler; ve gelip geçene samandan gözleriyle insan dalâletinin hudutsuz hududunu göstermen ve hidayetkileri her ân Allah'a sığdırman için sana maaş bile bağlarlar!

(2 Nisan 1948)

BU SES..

Bu sesi duymayan, bir sensin!

İnsan, hayvan, cemat, nebat, bütün kadrosuyla bütün âlem, bu sesin ahenginden, az veya çok bir nasibe mâlik...

0 nasip yalnız sende yok! Sen Allah Kelâmının «**Belhüm adal Hayvandan aşağı**» diye tarif ettiği kazurat insanın bizzat kafa kâğıdısın!

Zamanın mekânız bir boşlukta aktığı, mekânın zamansız bir zeminde donup kaldığı en yakası açılmamış mücerretten, Hindli paryanın burnundaki cüzzam yeniğini saran, Amerikalı milyarderin purosundaki külü titreten müşahhas korku tecellisine kadar, bütün varlık, her yerde, her vakit, yalnız bu sesin doğru veya eğri nağmelerini heceleye heceleye yaşıyor: **Allah, yol, dâva, ideal...**

Yalnız sen, biricik varlık haysiyeti olan bu kaygının dışındasın! Ağzından tıktığı levsleri ardından, biraz daha temiz iade eden bir hazım cihazı istirahati içinde, öleceğini bilerek, fakat ona başkalarında inanarak, bir domuzdan daha hodgâm ve mes'ut, yaşamaktasın! Cins beyinlerin gışasına yapışarak kurtarıcı sistemlerin ruhunu aşıl原因an ulvi ısırap, senden o kadar öğreniyor ki yanına bile uğramıyor! Ne kadar maddi ve mânevi uzvun varsa, hepsi, Allah tarafından işlemek üzere halk oldukları fiillerin, senin tarafından, aksini yapmaya memur. Allah'ın görmek için yarattığı gözü nasıl da görmemeye mahsus bir alet haline getirebiliyorsun? Ve sen bu sesi, bizim sesimizi, yankıları güneşin ateş fıkrıdağında ısıklık çalan sesimizi duymuyorsun!

Sen kimsin???

Küfür ve dalâletin, işi tam hissizlikte bitiren, son moda mücerret sembolü!

Fakat bu ses, bu ses, bu ses, seni bir gün öldürecektir!

(27 Mayıs 1949)

MAHKÛM DOĞUŞLAR

Alman filozofu (Kayzerling) e göre 170 kilometre süratle akan otomobilin remzlendirdiği bu asırda insanoğlu o kadar sinirlidir ki, kanımızın bir anda beynimizi bir sünger gibi doldurması için, gözümüze çarpan şeyin pek o kadar tırmalayıcı, pek o kadar çarpıcı, pek o kadar öfkelenirici olması şart değildir.

Bilâkis insan tanım ki, açıktan açığa kuyusunu kazan düşmanlarına duyduğu kinden ziyade, sokakta, vapurda, tirende gördüğü herhangi bir çehrenin mimarîsinden, herhangi bir kıyafetin üslûbundan gelen öfkeyle baştan aşağı sarsılır ve zapta mecbur olduğu bu zaafın dizginlerini bıraksa, gözüne batan adamı boğmaya kadar gideceğinden emindir.

Sakin ve tabii insan seciyesinin en mükemmeline malik olanların bile tahteşuurunda, böyle birkaç tane, hazım ve teneffüs cihazlarının kendi cihazları yanında işlemesine mani olmamaktan yandıkları, sebepsiz ve günahsız can düşmanları vardır.

Bütün iç sıkıntılarımızın remzi halinde, geçtiğimiz caddelerden geçen, oturduğumuz kahvelerde oturan ve öksürüşlerinden esneyişlerine kadar zarurî hareketler haricinde hiçbir iddiaları olmayan bu

mahlûklara öfkelenmek için hakikaten hiçbir sebebe malik değiliz. Gözümüze, tahammülü kabil olmayan bir nümayiş halinde çarpan bu menfi hayatiyet sahiplerine karşı arayacağımız ve bulacağımız tek bir zahirî hak yoktur. Duyduğumuz ve boğduğumuz bâtinî hak ise sadece namütenahidir. Çok defa ve en derinden duymuşuzdur ki, düşman olmamız için her hakka malik olduğumuz cazibeli bir hasma karşı kinimizi devam ettirmek mecburiyeti altında yegâne silâh ve menbaimız, şuur ve mantığımızdır. Böyle bir düşmana nefrette haklı olduğumuzu ilân ederken gösterdiğimiz telâşlı **belagat**, içimizin bu düşmanlığa inanmayışından değil de nedendir?

İman tam olduğu zaman isbat yoktur.

Sevimli düşmana karşı mantığımızın verdiği hakkı kabule tenezzül etmeyen gönül, öbür düşman karşısında mantığımızın delil bulamayışını, varsın bir mâni diye tanımasın!

Alimlerin «derunî âlem», «tahteş şuur» gibi renksiz ve rayıhasız kelimelerle ifade ettikleri sezîş vasıtamızın ismine bir kere gönül demiş bulunduk. Gönlümüz bize der ki:

— Bu duygunda sebep diye bir şey aramak gülünçtür. İlle bir hadise halinde katılmış bir vesika istemek neye? Amerika'da olduğu için seni soyamayan bir hırsız, sana karşı mesul değil midir?

Her cemiyetin mecbur olarak yalnız kaba sesleri ve hâdiseleri kaydetmeye mahsus olan telefonuna mukabil, esrarlı insan yapısının gözlerin içini ve kalplerin altını okuyan mikrofonu peşin bir tehlike işareti veriyorsa, bu işaret, yabana atılmağa lâayık değildir.

Kuduz köpek, ısırıldığı adam için değil, kuduz olduğu için mahkûmdur. Bu gibi (antipatikler de, yapmadıkları fiillerin değil, yapmak için doğdukları fiillerin mahkûmudurlar.

Başkasının fikrimize iştirak etmeyeceğini bildiğimiz halde hepimizin teker teker öyle sezîşlerimiz vardır ki, hafif bulmakla beraber, onlara kapılmaktan kurtulamayız ve hissederiz ki, onlar en ziyade «**biz**», en ziyade «**kendimiz**»dir.

Nitekim yok yere kızdığımız biri için:

— Şeytan diyor ki, git şu adamın kafasını kır!

Demez miyiz?

Hayır, bu sözü söyleyen şeytan değildir! İçimizin verdiği bu hükmü çok hafif ve sebepsiz bulan şuurumuz, yok yere kafa kırmak cürmünü şeytana yükletmektedir.

Yunus Emre'nin:

«**Bir ben vardır bende benden içeru**» mısrasında olduğu gibi, bu sözü bize söyleyen, benliğimiz içindeki benliğin daha altında yatan «**ben**» ve «**biz**» den başka birisi değildir.

İnsana sebepsiz yere ve uzaktan bu kadar (antipatik) görünen bu mahkûm doğuşların suratlarındaki gizli siyahlık, kalblerindeki imansızlık mühründen gelen akis olsa gerek...

Onlar zamanenin tipleridir!!!

(13 Ocak 1950)

SİSTEM

Bizi, şahsî ahlâkımızla zerrece alâkası olmadan, sırf Allah ve Resulünün azad kabul etmez kulu olduğumuz için lekelemek isteyen zümre, baştan başa karıları orospu, kocaları deyyus, anneleri tellâl, babaları hırsız, oğulları lûtî, kızları sun'î bakire; ve hepsinden beter olarak ruhları Allahın nurundan ve insanın kaygısından topyekûn mahrum öyle bir topluluktur ki, âlemde tenezzül etmeyeceği sefil iş ve razı olmayacağı şenî vazife yoktur. Bir fikir ve edebiyat adamının harikulade bir buluşla ifade ettiği gibi, bunlar, beş kuruş mukabilinde, yatağında uyuyan kızlarının edep

yerini magnezyumla fotoğrafa çekip pazarda satabilirler veya zamanenin sultanlarına takdim edebilirler.

Şimdi söyleyin bana; bu tıynetle insanların hile ve desiselerine karşı, bizim gibi dâva sarhoşu, gaye delisi, vecd aptalı ve aşk sersemi insanlar, nasıl karşı koyabilirler? Bunlar, bizi, bir banka veznesinden para alırken cebimize başkasına ait bir deste para atarak hırsız diye tutturabilirler! Evrakımızın içine bir harita atıp casus diye yakalatabilirler. Kızlarımızın veya zevcelerimizin yoluna, rezalet mütehasısı (Modern) bir it çıkartıp namussuz diye ilân edebilirler! Daha neler ve neler? Ve biz bunların hilelerine, bu kalkansız gövdemiz, hulûs içinde kalbimiz ve besbelli hedefimizle asla, asla mukavemet edemeyiz!

Öyleyse Müslümanlar, bize tek bir şey düşüyor:

Bu mahlûkların olanca desise ve düzen dehalarını ana prensip halinde kavrayıp, resmî zabıtlarından mühürlü hüccetlerine kadar hiçbir şeylerine inanmamak, bizi düşürdükleri ve zayıflatmak istedikleri nisbette yüksek ve kuvvetli gördüklerini bilmek, dâva etrafındaki birlik ve beraberliğimizi büsbütün kesifletirmek; ve ne kadar kafaları varsa hepsinin birden kapılarına, «Yâ Allah!» deyip, ta cepheden, erkekçe, kahramanca, Müslümanca çullanmak... Onları mahvedecek olan sistem budur; biliniz, dâvamızı bu sistemden başka muzaffer kılacak bir usûl mevcut değildir. Bu sistemle kellelerini devşireceğiz!

(30 Mart 1951)

BİR SINIF

Yıllarca üzerimize, en alçak ve esfel soyundan tahrik projektörleri tutuldu. Bu projektörlerin, aydınlatmak ve göstermek dâvasında olduğu hiç bir şey yoktu. Onlar, aydınlatıcı aletler değil, bilâkis karanlıkta yanıp içindeki hususî resmi aksettiren (Lântern-Majik)lerdi. (Sihirli Fener) Yani bizi göstermiyorlar; bizim kar gibi beyaz alınlarımızda kendi isnat ve iftiralарının resimlerini gösteriyorlardı. Kendi içlerinde, evelden zaptedilmiş plâkalarından ibaret olan bu resimlere göre, biz mürteciyiz, inkılâp düşmanınız, komünist emellerinin üflediği ve yürüttüğü bir cereyanız, komünistlerle bir arada imhası gereken insanlarız!!!

Düne kadar bize yönelen zulüm, hiç değilse bizi komünistlerle karıştırmamak, doğrudan doğruya nefesine düşman farzetmek ve bu teşhisi de (rejim) ve hükümete mal etmek suretiyle, bütün vahşeti içinde biraz namusluysunuz. **Bugün, yeni (rejim) ve hükümetin medenî ve (demokratik) müsamahası karşısında, devlet ve gençlik gibi iki aziz aksülâmel kutbunu aleyhimize kışkırtmak için sinsi sinsi çalışması bakımından en namussuz bir zümrenin planlarıyla çevriliyiz.** Bu zümre; Yahudiliğın, Masonluğın, münafıklığın, içten yıkıcılığın, millî ve dinî vahdet suikastçılığının, tek kelimesiyle her türlü beşerî oluş katilliliğinin kurmay heyeti olan dönmeledir.

Projektörü, projektörü değil, işleyebilmesi için karanlığa muhtaç olan sinema makinesini bunlar idare ediyor ve alınlarımızın beyaz perdesinde, kendi irin dolu ciğерlerinin ve kurt dolu barsaklarının (röntgen)ini göstermeye kalkıyorlar. Kimse de işin farkında olmuyor!

Beyoğlu'nun dönme sinemalarından birinin locasında her gün meçhul bir delikanlının visaline istida veren taallûkatları (Hısım ve yakınlar), komünist sefarethanesinin ve Rus bankasının tediye şekline âşinâ kültürleri, Mister Truman'ın çenesinden kopardıkları itimat kılını Stalin'in ihtiyad tırnağı ile aynı zarfta muhafaza eden tabiyeleri; ve her devir boyunca, Allah ve Peygamber düşmanlığı adına ne bulurlarsa o devre hülûl için kapı diye kullandıkları seciyeleriyle, bu lâğım kadrosundan âdi mahlûkların oyununa kapılmayacak devlet ve gençliği göreceğimiz günler yakındır.

(17 Nisan 1959)

BUNLAR ODUR!

Biz meydana çıkınca ne olur?

Bir şamatadır kopar. Malûm gazeteler velveleyi basar. «**Vatan haini, inkılâp düşmanı, mürteci!**» küfürleri ayyuka çıkar. Eğer bizi koruyan bazı devlet nüfuzları varsa kırılır. Herkes ve her şey siner. Okmeydanı'ndaki poyraz gibi ortada yalnız onların sesi kalır.

Yahut şöyle olur:

Her tarafı sükûttur kaplar. Sükût o kadar derin olur ki, sanki durgun su yüzünde bir çukur açılmış gibi sükût içinde sükût girdaplaşır. Onlara en sert tokatları, bir yankesiciyi bile haysiyet müdafaası zorunda bırakacak darbeleri havale ettiğimiz halde «Bana mı?» demezler. Sükûtlarını, şöhret ve tirajımızı yükseltmemek gayesine yormanın imkânı yoktur. Zira ne şöhretleri şöhretimizin milyonda biri, ne de birçoğunun tirajı baldırbaçak komisyonculuğu yapmalarına rağmen bizimkinin yarısıdır. O halde?.. O halde donlarına kaçırarak kadar bizden korkarlar. Gık bile diyemezler. Ancak aralarında anlaşmak ve ellisi yüzü birleşmek şartıyla bir şeyler düşünebilirler. Ya sivrisinek vızıltısını hoparlöre bağlayıp bütün vatan kubbesini çınlatacak kadar yaygara basmak için hapse girmemizi beklerler yahut fezaı delen fikir sayhalarımızı duymamak ve duyurtmamak için Adana ovasının bütün pamuk mahsulünü kulaklarına tıkırlar.

Veya:

İşte şimdi olduğu gibi, hapis, iftira, isnad, hücum, tahrik, bütün denaet silâhlarının sökmediği hengâmede ve gık deseler kalemimizin iki bacaklarının arasından girip ağızlarından çıkacağını bildikleri bu şartlar altında, içeriden iş gördüklerimizi, dışarıdan da bayilerimizi satın alıp, kefen hırsızlarının bile tenezzül etmeyeceği bir namussuzluğa düşerler.

Efendi ve argo lügatlarındaki bütün alçaklık sıfatlarının tavsiflerinden âciz olduğu bunlar odur; necasetin bile yanlarında misk ve amber nev'inden kaldığı mahlûklar...

(19 Mayıs 1959)

Kaynak:

Necip Fazıl KISAKÜREK, Hücum ve Polemik, 1998, İstanbul

DETACHMENT (KOPMA) -2011-FİLM

ÖĞRETİCİ ve YETİŞTİRİCİ KONUMUNDAKİLER HAKKINDA BİR FİLM

Yönetmen: Tony Kaye

Oyuncular: Adrien Brody, Marcia Gay Harden, James Caan

Tür Dram / Ülke ABD

“American X’in yönetmeni **Tony Kaye**’nin son filmi Detachment⁵⁵ (Kopma), Amerika Birleşik Devletleri’ndeki eğitim sistemini eleştirel bir bakış atıyor. Başrolde oynayan Oscar’lı oyuncu **Adrien Brody**, bir devlet okuluna vekil öğretmen olarak atanan Henry’nin öğrencileri ve sistemi değiştirme çabasını konu alıyor:

Henry Barthes, öğrencileriyle birebir ilişkiler kurabilen, oldukça yetenekli bir eğitimcidir; fakat bu yeteneğini arka plana atarak, geçici öğretmenlik yapmaktadır. Okula kadrolu öğretmen gelinceye kadar yedek öğretmenlik yapan Henry, hiçbir okulda öğrencilerle ya da iş arkadaşlarıyla duygusal bağ kuracak kadar uzun süreli kalamaz. Görevlendirildiği son devlet okulunda ise öğrencilerin ve hatta öğretmenlerin de bir şekilde içlerine kapanık olduğunu, karamsar tavırlar sergilediğini fark eder. Öğrencilerle ummadığı bir bağ yakalayan Henry, okuldan kaçan bir öğrenciyi de sokaklardan ailesine geri dönmesini sağlar. Umutsuzluk açısından hayatta yalnız değildir ama bu karamsar dünyada hala sevilebilecek şeyler de vardır

Adrien Brody:

“İnsanların dünyada var olan bu korkunç ve dehşetli gerçekliğe dikkatini çekmek için korkunç ve acımasız bir resim çizmeniz gerekiyor. Bu korkusuz bir film değil. Oldukça üzücü bir yapısı var; fakat bütün bunun yanında bir umut ışığı unsurunu da içerisinde barındırıyor. Filmde insan ruhunun hayatta kalması ve bu şekilde zafer elde etmesi gerçekleri var. Gençlerin, gerçekten iyi bir eğitim sistemlerine ihtiyaçları var. Çok daha erken yaşta cesaretlendirilmeleri çok daha derin seviyede olmalı. Onlar kapatılmamalı ve oldukları gibi bireyler şeklinde yetişmelerine izin verilmeli.”

Filmde bir okul, ölmek üzere olan bir okul...

Sanki bu okula kanser teşhisi konulmuş ve bu okul gelmeyeceğini bile bile bir çare bekliyor derdine...

Bir öğretmen, umut ve şefkat dolu bir adam bu öğretmen...

Bu okula ve içindekilere konulan kanser teşhisini inkâr ediyor ve olamayacağını bile bile herkesin derdine derman olmaya çalışıyor.

Zivanadan çıkmış bir sürü öğrenci; öğretmenine küfür edenden tutun da hayvana işkence etmekten zevk alanına kadar... Bu öğrenciler yüzünden hayatından bezmiş bir sürü öğretmen; o kadar bezmişler ki öğrencilerine ilgi gösteren Henry’i bile yadırgıyorlar.

Öncelikle şunu söylemeliyim ki, “depresif” kelimesi bu film için çok az kalır. Belki de bazılarımızın kaldıramayacağı kadar kalp kırıcı bir film. Çünkü bir okulun, içindekilerle beraber ölümüyle karşı karşıyasınız ve tabii bir de boşa çıkan çabalarla...

Yedek öğretmen Henry Barthes’in (**Adrien Brody**) son görev yaptığı okulda yaşadıklarını izleyeceksiniz bu filmde. O sınıftan bu sınıfa, o öğretmenden öbür öğretmene, şu öğrenciden diğer öğrenciye koşarak; yalnızca bir “bağ” kurmayı hedefleyen bu öğretmenin taşımakta zorlandığı hayalet geçmişi

⁵⁵ Detachment: 1. ayırma; kıta; tarafsızlık, önyargısız olma 2. ayırma, çıkarma, sökme. 3. ask. müfreze, müfrez birlik. 4. tarafsızlık, yansızlık, objektiflik.

ve başında Alzheimer hastası bir büyükbabası olması yetmezmiş gibi bir de hayat kadını kılıklı, evsiz, yardıma muhtaç, genç bir kız giriyor hayatına... Film size o depresif havasıyla yaşananları o kadar güzel anlatıyor ki, empati kurduktan çok, yaşananları size de yaşıyor.

Günümüzde öğretmen ve öğrencilerin – eminim ki bu dünyanın çoğu ülkesinde de böyledir – en büyük sorunu “iletişim” kurabilmek.

“**Kopma**” insanı üzüntünün içine çekiyor. Anlattığı trajedi, istismar, intihar ve tecavüz gibi daha birçok olayla; insanı resmen anti-depresan kullanmaya itiyor.

Hayat gerçekten de fazlasıyla sıkıcı... Çürümüş, kokuşmuş, mide bulandırıcı insanlar, her bir köşesi pas tutmuş, gözenekleri tıkanmış, üzerine zift dökülmüşçesine yapış yapış, temizlenmesi imkansız bir toplum...

Bunlar ergen psikolojisiyle yazılmış “**birakin bokumla bile kavga ederim**” tarzı serzenişler değil, hayatında kendine birkaç küçük eğlencelik (genelde para ve satın alabildikleri) bularak bu pisliği, bataklığı, cehennemi kabullenen hatta ondan keyif almaya çalışan ve bu cehenneme halen pembe gözlüklerle bakmayı becerebilen, her şeyin iyiye gideceği yalanına kendisini inandıran, kendi varoluşunu sürdürülebilmek için buna mecbur olan zavallıların oluşturduğu çoğunluğa mensup olmayan herhangi bir gerçekçi bireyin -ve yazının asıl konusu olan Detachment isimli filmin- dünyaya haykırdıkları...

Şu klişeden kurtulalım artık; “**Biz böyle mi büyümüştük Biz çocukken de dünya bu kadar iğrenç bir yer miydi**”

Sonuç olarak Detachment Tony Kaye’nin American History X’den beri yarattığı ilk adam akıllı film ve yarattığı pesimist (Kötümserlik) ve depresif havasıyla mutlaka izlenmesi gerekenler listesine girmeyi hak ediyor. Gittiği hemen her festivalde ödülleri toplayan filmi izlemeden önce iki kere düşünün. Sizi mutlu edecek, yüzünüzü gülümsetecek, karnınızda kelebekler uçşturacak (öyle filmler var mıya gerçekten) bir film arıyorsanız Detachment’tan uzak durun. Sizi rahatsız edecek, içinizi burkacak, geleceğe karşı büyük bir ümitsizliğe düşürecek bir film izlemeyi göze alabiliyorsanız (ya da hayalperest biri değilseniz) da bir gün bile geciktirmeden Detachment’ı bulup izleyin

FİLMDEN CAN ALICI CÜMLELER

- “Hayatın trajedisi”
- “Dostluk ve patlama”
- “Ölüm karşılaması”
- “Kağıtlar kesilmiş”
- “Boş aileler”
- “Arzulu çocuklar”
- “Acı dolu domuzlar”
- “Ruhumu acıtmışlar”
- “Bu benim canımı yakıyor”
- “Disiplin ne olursa olsun acı veriyor”
- “Hadi çocukluğuna”
- “Tavşan gibi”
- “Her çocuğun bir değeri var mı?”
- “ “Değerli eğitimin nerde?”
- “Kahrolası çocuk, herşeyi mahvetti”
- “Yaktı...”
- “Ve o bişey öğrenemedi”

“Asimile oldu” “ Ne demek bu İçine bir şeyi almak” “Ne güzel” Başka “Her zaman bir anlamı vardı Her zaman her şeyi kendi içine sömürmek”
“Ve hataları bilmek Herkes için acıdır”
“ İyi olmalıyım”
“Mutlu olmak için Ameliyat olmalıyım”
“Güzel olmak için Zayıflamalıyım”
“Ünlü Modaya uygun Genç bir adam”
“Bugün O kadına fahişe dediler”
“Fahişeler dolaşmalı”
“Yenilmeli Pisletilmeli”
“Ne acı Bu pazarlık faciası Günün saati Hayatımızın kalanında Güç olmalı”
“Zor Bizi yoruyor”
“Ölüm”
“Kendimizi savunmalıyız”
“Ve bu saçmalıkların aksine daha çok savaşmalıyız”
“Okumayı öğrenmeliyiz”
“Hayal gücümüz ilerlemeli”
“Etkileyici” “Bilinçli”
“İnançlı olmalıyız”
“Bunlara ihtiyacımız var”
“Savunmaya Korumaya ..aklımızı. ”
“Dikkatlice”
“Harika Bir bakayım”
“Kaderini düzenledin”
“Ne derler umrumda değil”
“ Okul için Tuhaf gelebilir ama okulun hep sanki bir ruhu vardı. Yani sanki kendi içinde yaşıyordu.”
“Herşey iyi olacak herşey”
“Herşey güzel olacak”
“Gençlere yol öğretirken büyük sorumluluklar alıyoruz”
“Dağılıyoruz”
“Dağıtıyoruz”
“Bu acı veriyor”
“Bugün şunu anladım ki Ben, burada olması gereken kişi değilim”
“Ben o değilim”
“Beni görüyorsunuz ama ben boşum”
“Başarısız oluyoruz”
“Hiçbir anlamı yokken başaramıyoruz”
“Biz de dahiliz”
“Derse giriyorum”
“Kaçınız bir şeyleri tamamen yarıda bıraktı”
“Herkes 100 yıl önce şiirler yazdı”
“Biz okuduk”
“Tüm karanlığın içinde”
“Cennetteki bulunanların kendini göstermesiyle”

“Bir atın sırtında ilerlemek”
“Ve ülkeyi baştanbaşa dolaşabilmek”
“Ve sonra akşam şafağı beni karşılasın..”
“Biliyorum zordu “
“Ve bu benim ilk çılgımdı Ruhumun acı çektiği şekilde”
“Acımı paylaşacak bir şiir aradım”
“Tüm bunlar için çok fazla beklemeye gerek yok”
“Diğer depresif ruhlarla”
“Buzun içinde yürümek”
“Ve batmak “Bir kalp aramak gibi.”

Bakılacak Kaynaklar:

<http://www.sinemakulubu.com/blog/movie-review/31-istanbul-film-festivali-detachment-2011-kopma/>

<http://tr.euronews.com/2012/03/19/tony-kaye-den-bir-sistem-elestirisi-daha>

<http://mericfunda.wordpress.com/2012/06/04/hayat-kotu-kolla-gotu-detachment-uzerine/>

YORUM:

İnsanlardaki haller iş kazası değildir.

Dünya hayatında derdini anlayacak birini bulmak ne büyük şanstır.

Güvendiği dağlara kar yağınlar, layık olmadığı yerlerde duranlar, aldananlar ve aldatanlar, bedbaht olduklarını biraz anlayabilselerdi, hayat ne güzel olurdu.

Dayanacak yerleri olmayan insanlar, hep ağlamaya mahkûm olurken dayandıkları tarafından zarara düşenlerde iki kere yazıklar oldu.

Hayat, gerçekten seni yaşamak bu kadar zor muydu?

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem “**KARDEŞİ KARDEŞTEN KORUMAYI**” dahi emrederken bu gerçekleri göz önüne seriyordu. İnsanlar birbirlerinden zarar görebilirler. Önemli olan bu zararı en aza indirmektir.

“PROJECT DEMOCRACY” İÇİNDE “ULUSLARARASI DİN HÜRRİYETİ” SENARYOSU

ABD dünya dinlerinin babasıdır

“İlginç olan şey, bazı batılı aydınların biz Müslümanların zamanda geriye gitmemiz, köklerimize inmemiz ve gelenekleri elden bırakmamamız gerektiğini düşünmeleri ve bizim genç insanlarımızın da bu ithal kaynağa dönüş fikrinden oldukça etkilenmeleridir. (..) Niçin Batı kendi kaynaklarına, bu kaynaklar her neyseler, dönmüyor?” Amir Taheri [1]

Oylardan bir sonuç çıkarmak gerekirse: İlk anda dünyada yerleştirilmek istenen yeni düzenin, demokratik bir düzen olacağı sonucuna varılabilir. Bu düze içinde dünyanın tüm ülkelerinde devletler merkezi otoritelerini yitireceklerdir. Olabildiğince etnik ayrıma uğramış küçük eyaletlere ayrılmış ülkelerde tarihsel partiler eriyecek, vakıflardan, düşünce topluluklarından, ticaret odalarından, insan hakları denetim örgütlerinden oluşan bir siyasal yapı oluşacaktır. Bu oluşumlar, doğrudan doğruya ABD'nin siyasal partilerine bağlı enstitülere, konseylere, ABD şirket vakıflarına, bağlanacaktır. Ülkelerdeki eğitim kurumları da vakıflaşacak ve ABD akademik dünyasıyla organik bağlar kuracaktır.

Merkezi otoritesini yitirmiş, salt denetleyici kurullara dönüşmüş devlet örgütlerinin yanı sıra ordular da ulusallığını yitirmiş devletlerin savunma gücü olmaktan çıkacak ve ortak güvenlik güçlerine katılacaklardır. Herhangi bir bölgesel başkaldırıya (bu bağımsızlık uğruna bir başkaldırı da olabilir) karşı anında silahlı müdahalede bulunularak, öncelikle uzaydan denetlenen, yeryüzünde ve uzayda konuşlandırılmış kıtalar arası füzelerle noktasal olarak vurulmasından sonra, ulusal kimliğini yitirmiş paralı askerlerden oluşan ortak güvenlik güçlerince yapılacaktır. Bu eylem, yönlendirilmiş kitlelerce de içerden desteklenecektir.

Bu son derece ileri(!) projeye engel olabilecek en önemli kurumlardan biri de dinsel kurumlardır. Dünya egemenliğinin kurulmasında engel oluşturacak dinsel çatışmaların önlenmesi için “dinlerarası diyalog”un geliştirilmesiyle birlikte kurumsal yapının da oluşturulması gerekir. En yaygın ve güçlü dinsel kurumlardan başlayarak, tüm dinlere bir yeni merkezi eşgüdüm gereklidir. Eşgüdümün merkezi elbette Washington'da bulunacaktır. Öncelikle Amerikalılardan oluşturulan bu kurumsal yapı, **IRFC(International Religious Freedom Committee/ Uluslararası Din Hürriyeti Komitesi)** dir. Bu komitede şimdilik belli başlı dinlerin temsilcileri bulunmaktadır. Büyük dinlerin altında bulunan mezhep, tarikat oluşumlarının da bir araya gelebileceği, demokratik görünümlü bir ortamda kararlar alabilecekleri kurum ise Dindarlar Parlamentosu'dur.

Uluslararası komite her yıl ülkeler aleyhinde hazırlanan İdin hürriyeti raporlarını görüşmeye başlamıştır. Komite, din hürriyetini engelleyen ülkelere yaptırım uygulanmasını önerebilmektedir. Parlamento ise, değişik ülkelerde toplanmaktadır. Parlamentonun güçlendirilmesi için Dinlerarası Diyalog Uluslararası Kongresi, 2000 yılında Washington da Birleşmiş Milletler çatısı altında gerçekleştirilmiştir.

Son derece düşsel görülen bu gelişmeleri biraz daha yakından incelersek, gerçeğe yaklaşabiliriz. Uluslararası din hürriyeti senaryosunun geçmişi, soğuk savaş yıllarında komünizme karşı oluşturulan ortak savaşım alanında birbirine ilişkilendirilen dinsel örgütlere bağlı kurumsal yapılanmalara dayanmaktadır. Son yirmi yılda bu yapılanma, sosyalist sistemin çökmesiyle birlikte, daha yeni ve daha gelişmiş bir evreye yükseltilmiştir.

Bundan sonraki bölümlerde yakın geçmişin olayları içinde gezinirken, kimi kez Amerika dan, kimi kez de Ankara'dan bakarak bu senaryoyu çözmeye çalışacağız. Konuları ele aldıkça ve olayları izledikçe, Türkiye'deki gelişmelerin bir rastlantı, sıradan bir "irtica" hareketi olmadığı görülecektir. İçinde yaşadığımız bu olayları anımsadığımızda, bizimki gibi ülkelerde birbirine benzer olayların sonuçlarını düşünerek, değerlendirme yapıldıkta, gelişmelerin sistem ya da rejim bozukluğuna dayandığı savının gerçeği yansıtmadığı da anlaşılır olacaktır. Ayrıca, olaylarda, şu ya da bu yönden, ABD'nin ve Batı Avrupa'nın etkisi de sırtacaktır. Hele, son yirmi yılın olaylarında "project democracy" örümcek ağının derinliklerinde, ilginç uygulamalarla karşılaşılacaktır.

Din Hürriyeti Senaryosunun Yasallaştırılması

Amerikalı işadamı-misyoner Al Dobra, yabancı ülkede uyguladığı yöntemi şu sözlerle anlatıyordu:

"Amacım bir Müslümanı dininden döndürmek değil. (..) Hedefim, önce çürüyecek ve sonra çatlayacak ve büyüyecek , böylece giderek dinlerini sorgulamaya başlayacaklar." [2]

Bu sözler, Batı'nın ve özellikle ABD nin yüzlerce yıllık saldırılarının bir özeti gibi. ABD, elli yıl demokrasi ve hürriyetin patronluğunu yaptı. Bu demokrasi ve hürriyet patronluğu, her nedense kendine karşı politikaları kapsam dışı bırakıyor; gerektiğinde çok partili politik sisteme dahil ülkelerde seçimle gelmiş yönetimleri güç kullanarak ve kan dökerek devirmeye engel olmak bir yana, el altından destekliyordu. Bunu kimi ülkelerde demokrasi ve hürriyet davasına dayanarak ve sözde demokratik sistemi koruma zırhına sığınarak; kimi başka ülkelerde de dinci örgütleri desteklemeyi, hatta bu örgütlerin eğitim etkinliklerine arka çıkmayı, onlara dolaylı ya da dolaysız destekte bulunmayı kutsal bir görev sayıyordu.[3]

1990 dan sonra, ülkeleri komünizm tehdidi ile korkutarak, onlar üstünde siyasal egemenlik kurmak olanaksızlaştı. 1980 lerin başlarında **"demokrasi projesi"** adıyla başlatılan örgütlenme ve açık müdahale programı, sosyalist bloğun yıkılması üzerine yeni bir araçla donatıldı: "Din Hürriyeti."

Kasım 1996 da, ABD'nin devlet sekreteri Warren Christopher, **"Din ve inanç hürriyetini yaygınlaştırmanın Birleşik Devletler in çıkarlarının artırılmasını sağlayacağı"** gerekçesiyle ACRFA (Advisory Committee on Religious Freedom Abroad / **Dış Ülkelerde Din Hürriyeti Danışma Komitesi**) yi oluşturdu. Daha sonra devlet sekreterliği görevine getirilen Madeleine Albright, Şubat 1997 de komiteyi açıkladı. "Dünyanın temel dinlerinin geleneklerini temsil eden önderler ve hocalardan oluşan," komitenin görevi; "dış ülkelerde din hürriyetinin geliştirilmesi, korunması ve tanıtılması (öğretilmesi); bu konularda Devlet Sekreterine önerilerde bulunması" olarak belirtildi. ABD Başkanı, Danışma Komitesi ne şu kişileri atadı:

Protestanlar Ulusal Birliği'nden Don Argue, Hristiyan Kiliseleri Ulusal Konseyi'nden Joan Brown Campbell, Harvard Üniversitesi'nden Diana L. Eck, Amerika Bahaileri Müşavirler Kitasal Yönetim Kurulu ndan Wilma M. Ellis, Öğretim ve Liderlik için Ulusal Musevi Merkezi'nden Haham Irving Greenberg, Birinci Baptist Kilisesi Papazı James B. Henry, Afrikalı Metodistler Piskoposluğu Kilisesi piskoposu Frederick Calhoun James, Amerika Rum Ortodoks Bölgesi'ni temsilen Antonios Kireopoulos, Amerika Ortodoks Kilisesi'ni temsilen Leonid Kishovsky, Monumental Baptist Kilisesi'nden Samuel Billy Kyles, Emory Üniversitesi nden Deborah E. Lipstadt, USIP (Birleşik Devletler Barış Enstitüsü)'den David Little, Newark Başpiskoposu Theodore McCarrick, Son Gün Havarileri İsa Kilisesi'nden Russell Marion Nelson, New Meksico Las Cruse piskoposu Ricardo Ramirez, CFR (Dış İlişkiler Konseyi)'den Barnett Richard Rubin, CIA'nın propaganda aygıtı Freedom House un Puebla Projesi elemanlarından Nina Shea, İndiana Üniversitesi'nden Elliot Sperling, Müslüman Kadınlar Ligi başkanı Laila al Marayati ve Müslüman Amerikalılar Topluluğu başkanı İmam Wallace Deen Mohammed (Wallace Deloney Elijah) [4]

Başkan, İstanbul'dan Dini Liderle Görüşüyor

Adı "uluslararası" ama, kendisi bir Amerikan yasası olması gereken "**Uluslararası Din Hürriyeti**" yasası çalışmaları sürdürülürken, din-inanç koruyuculuğuna soyunan ABD Başkanı William Jefferson Clinton, Hıristiyan, Musevi, Müslüman, Bahai, Budist, Hindu temsilcilerle görüşmeler yaptı. ABD'deki cemaat temsilcileriyle yetinmeyen federal devlet başkanı, Papa ile görüştüktan sonra, İstanbul Fener Rum Ortodoks Kilisesi patriği Bartholomeos ile görüşerek, kurumsallaşmanın derin temellerini attı.[5] Bartholomeos, sonraki yıllarda ABD nin Din Hürriyeti yasasından yararlanacağını biliyordu. [6]

Çalışmalarını bir yıl sürdüren danışma komitesince, 23 Ocak 1998 de, "**Din ve inanç hürriyetinin yayılmasının ABD dış politikasında birincil önceliğe sahip olmasını,**" Dışişleri bakanlığı bünyesinde bir "**Uluslararası Din Hürriyeti Bürosu**" kurulmasını sağlayacak yasa taslağı hazırlandı. [7]

Komite yasa taslağı gerekçelerinde uluslararası din yönetiminin gerekçelerini, örgütlenme biçimini, kullanılacak araçları belirliyordu. Bir dizi gerekçeden ikisi, din hürriyeti misyonunu ABD'nin yüklenmesinin gereğini şöyle özetliyordu:

"Din hürriyetinin yaygınlaştırılması ve (bu hürriyetin) baskı altına alınmasına karşı çıkma görevi temel Amerikan değerini içerir ve Birleşik Devletler'in uygun, önemli ve gerekli bir dış politika hedefidir. (..) Birleşik Devletler, evrensel insan haklarına bağlı bir dünya lideri olarak ve değişik dinsel nüfusa sahip bir ülke olduğundan bütün dinlerin haklarından sorumludur."

ABD'ni tüm dünyanın din işlerinde yetkili kılan komite, bu işlerin temelini de belirledi:

"Din hürriyetini geliştirmenin uygun araçları bir yandan delil toplamayı ve rapor düzenlemeyi, öte yandan da etkin politik önlemlerin (alınmasını) kapsar."

"Politik önlem" teşvikleri ve caydırıcı yaptırımları içermeliydi. Amerika ile düzenli siyasi-ticari ilişkilerde öncelikler elde edilmesi, yardım ve destek görülmesi gibi teşvikler, 1940 ların sonundan bu yana zaten uygulanmaktaydı. **"Yaptırım"** ise ABD'nin politik egemenlik kurma girişimlerinde uyguladığı bilinen türdendi: "...kapalı ya da açık olarak kınama, (ticari – siyasi) önceliklerden mahrum etme ve caydırıcı ya da zorlayıcı önlemler..."

Komite her ne denli sert önlemlerden yana görünmüyorsa da, ABD yönetimine açıktan silahlı müdahaleler için bir olanak da sağlamaktan geri kalmıyordu. Bu olanak, her yöne çekilebilecek öznel gerekçelerle müdahaleyi de güvence altına almalıydı ki, egemenlik eylemleri kolaylaşsın. Komite bu olanağı şöyle belirtiyordu:

"Ambargo ve benzeri önlemler önerilemez, ancak süre giden derin adaletsizliklere karşı ve yalnızca masum sivillerin temel ihtiyaçlarının karşılanması koşuluyla ambargo uygulanabilir."

Yabancı ülkelerde adaletin sağlanıp sağlanmadığına karar verme yetkisinin bir devletin bir resmi bürosunda kararlaştırılmasına dayandırılmasının olanaksız olması gerekirken, özellikle son on yılın uygulamalarında, Birleşmiş Milletler kararına bile gerek duyulmadan yapılanlar düşünülürse, olsa olsa bir çete hukukundan söz edilebilir.

ABD, dış ülkelerdeki misyonlarını, buldukları ülkelerle ilgili "İnsan Hakları Raporları"nın yanı sıra, "Din Hürriyeti Raporu" hazırlamakla görevlendirdi. 1998 yılında da Amerikan Kongresi nden devlet sekreterliği (Dışişleri)ne bağlı, "Uluslararası Din Hürriyeti (IRF) Bürosu" ve "Uluslararası Din Hürriyeti Danışma Komitesi (IRFAC)" kurulmasıyla ilgili bir karar çıkartıldı. Yeni kurumlaşmanın gerekçesi olarak

312 YAZILAR

ABD nin kuruluşunun temelinde dinsel kurumların bulunduğunu ve Birleşik Devletlerin dünyada din hürriyetini gözetleyerek yaptırımlarda bulunma hakkı bulunduğu belirtildi.

Büronun başına Vietnam'da görev yapmış deniz pilot yüzbaşı Robert Seiple büyükelçi olarak atandı.[8] Seiple, askerlikten sonra Protestan kiliseler birliğinin yardım örgütü olan World Relief (WR) in uzun yıllar başkanlığını yapmıştı. Bu yardım kuruluşunun dünyanın çeşitli ülkelerinde 47 şubesi bulunmaktadır. Örgüt asıl ününü Güney Amerika da CIA işbirliğiyle yapmıştı.

Din ve Mezhep Temsilcileri Komitede

Danışma komitesinin başkanlığında Musevileri temsilen Religious Action Center of Reform Judaism (Musevilik Reformu Dinsel Eylem Merkezi) Başkanı Haham David Saperstein getirildi. Başkan yardımcılığını George Washington Üniversitesi Hukuk Merkezi Dekanı Michael K. Young üstlendi. Etik ve Halk Politika Merkezi Başkanı Elliot Abrams, Bulgaristan ın demokratikleştirilmesine bazı partileri desteleyerek önemli katkıda bulunmuş olan AEI (Amerikan Girişimciler Enstitüsü) Başkan Yardımcısı John R. Bolton, Birleşik Devletler Bahai Milli Ruhani Cemaati Dış İlişkiler Sekreteri Firuz Kazemzade, Newark Piskoposu Theodore McCarrick, CIA in propaganda aygıtı Freedom House un Din Hürriyeti Merkezi yöneticisi Nina Shea, Washington Yüksek Mahkemesi yargıcı Charles Z. Smith ve MWL (Muslim Women s League /Müslüman Kadınlar Ligi) eski başkanı Leyla El Marayati üyeliklere atandı.[9]/[10]

ABD yönetimi, "hürriyet" sözcüğünün ad olarak alan özerk komiteler oluştursa da, denetimi elden bırakmayacağı komite üyelerinin kimliklerinden anlaşılıyor. Din işleriyle ilişkili olmasından şu ya da bu din adamının, ya da bir hukukçunun ülkelerin geleceğine yönelik olarak askeri müdahaleyi de kapsayacak kararlar alacak bu komitede denetimi sağlayacak yetkinlikte, Elliot Abrams gibi deneyimli bir operatörün bulunması kaçınılmazdır.

Elliot Abrams, Nikaragua-Iran-Contra operasyonunda ve birkaç yıl süren Venezuela "project democracy" ön uygulaması sonucunda, 2002 baharında, seçilmiş devlet başkanına karşı askerlerin de karıştığı darbe operasyonunda hep yönetici konumunda bulunmuştur. Elliot Abrams, Türkiye (1984), Panama (1985), Nikaragua (1986), Honduras (1986) uygulamalarında görev almıştır.[11]

İran-Contra operasyonunu yöneten üçlü eşgüdümçüden biri olan Reagan ın Dışişleri Bakan Yardımcısı Abrams, "gladyatör" olarak ün salmıştır. Onun işi özellikle Orta Amerika daki ABD bağlı diktatörleri desteklemek olmuştur. [12]

ABD tarafından eğitilen ölüm taburları, El Salvador da sivil halkı, silahsız köylü kitlelerini, işkenceden geçirmiş, ırza saldırmış ve toplu kıyım gerçekleştirmişlerdi. Birleşmiş Milletler Araştırma Komisyonu, yalnızca El Salvador iç savaşında 22.000 olay arasında ABD tarafından desteklenen diktatörün adamlarının yarattığı olayların oranını %85 olarak saptamıştır. ABD yanlısı katliamcıların silah masrafları büyük oranda kokain ticaretiyle karşılanmıştır. ABD soruşturma komisyonu ve CIA müfettişlerinin raporlarıyla ortaya çıkan ve doğrudan Reagan'ın onayını içeren bu kirli işlerle ilgili soruşturmada yalan ifade veren Abrams'ı George Bush tarafından bağışlanarak hapis yatmaktan kurtulmuştu. [13]

Cumhuriyetçilerin en önemli adamı Elliott Abrams, Demokratların Başkanı Clinton tarafından Din Hürriyeti Komitesi'ne atanmıştı. 2001 yılında George Walker Bush Jr., başkan olunca, Abrams, Milli Güvenlik Komitesi'nin Demokrasi, İnsan Hakları ve Uluslararası Operasyonlar bölümünün başına getirilmiştir. Abrams'ın ilk işi deneyimine uygun olmuş ve Venezuela da askeri darbe örgütlemek olmuştur.[14]

Dünyanın dininden sorumlu komite başkanı Haham David Saperstein ise, İsrail destekçisi Yahudilerin en önemli örgütü ADL (Anti Defamation League of Bnai Brith) ve AIPAC yöneticilerindedir. Reagan demokratlarını barındıran AEI (American Enterprise Institute) Başkan Yardımcısı John R. Bolton ise 1990 da Bulgaristan iç siyasetinin yönlendirilmesinde görev almıştır. [15]

Al-Marayati Türkiye Cumhuriyeti'ne Karşı

Komitenin en dikkat çekici bir başka üyesiyle Leyla al-Marayati idi. Marayati, ABD yi Pekin ve Varşova Dünya Kadınları toplantılarında temsil eden delegelerden biriydi. Leyla El Marayati, bu toplantılarda Türkiye'yi dindarlara baskı uygulamakla, barbarlıkla suçlamış; Avrupa Güvenlik ve İşbirliği İnsani Boyutlar Konferansı nda Recep Tayyip Erdoğan ı savunmuş ve Türk Silahlı Kuvvetleri nin Müslüman subayları ordudan attığını ileri sürmüştü.

Merve Kavakçı olayında Türkiye'yi kaba bir dille suçlamaktan geri kalmayan Leyla al-Marayati, kadınları Türkiye'yi protesto etmeye çağırmıştı.[16] Marayati, SUM (Sisters United for Merve) yani, **"Merve için birleşmiş kızkardeşler"** örgütünü kurmuş, Akev (Whitehouse) önünde gösteriler düzenlemiş, direniş çağrısında bulunmuş ve Batı dünyasını Türkiye ye karşı kışkırtmaya çalışmıştı. Leyla Al-Marayati nin eşi Salam al-Marayati, Müslüman Halk İlişkileri Konseyi ve Güney Kaliforniya İslam Merkezi yöneticisidir. Hizbullah'ı destekleyen çıkışlarıyla ünlüdür. 1998 yılında ABD başkanınca Karşı Terör Komitesi'ne üye olarak atanmasının hemen ardından başlayan tepkiler üzerine komiteden çıkartılmasıyla adından çok söz ettirmişti.[17]

William J. Clinton tarafından Büyükelçi sanı verilen Robert Seiple yönetimindeki Din Hürriyeti Bürosu, hızla çalışmaya başladı. ABD dışişleri sekreter yardımcılarında Harold Hongju Koh'un Temmuz 1999 da Türkiye ziyaretinde belirttiği gibi, din hürriyeti sorunlarını yerinde dentlemekle yükümlü olan Seiple, Kasım 1999 da Türkiye ye geldi ve Başbakan Yardımcısı tarafından kabul edildi.

1999 Ülkeler Din Hürriyeti Raporları, 9 Eylül 1999 da ABD senatosuna sunuldu. Raporlarda, ABD nin kendisi dışında tüm ülkelerde yapmış olduğu gibi, ülkelerin nesnel koşullar hiçe sayılarak ülkelerin iç işlerine şu ya da bu şekilde müdahale etmenin sözde gerekçeleri de yaratılmaya başlanıyordu.

Kendi ülkelerinin iç düzenine muhalif olan gruplar, ABD gibi bir kurtarıcı bulmuş olmaktan mutlu olduklarından, yaşadıkları ülkelerini Amerikan misyonerlerine ihbar etme fırsatını kaçırmamalarının yanında, dünya egemeni olarak gördükleri ABD devlet aygıtı tarafından desteklenmekten de son derece hoşnut kaldılar.

Amerika da yerleşik İslam dernekleri'de bu fırsatı kaçırmadılar. Hamas sempatanı olarak bilinen ve direktörlüğünü eski IAP (Islamic Association for Palestine) elemanlarından Nihad Awad'ın üstlendiği CAIR (Council on American Islam Relations/Amerika İslam İlişkileri Konseyi)'in başını çektiği diğer Amerikan Müslümanı örgütlerinin temsilcileri büroyla yaptığı aylık toplantılarda ve Dışişleri Sekreteri Madeleine Albright la yaptıkları toplu görüşmelerde Türkiye de dindarlara baskı yapıldığını, Merve kavakçı olayını örnek göstererek belirtmekle yetinmeyip, ABD'nin Türkiye'ye baskı yapmasını, hatta ekonomik yaptırımlar uygulamasını istemekten geri durmamışlardır. Bu girişimlerin ilk sonuçları Din Hürriyeti Türkiye Raporu'nda görüldü ve Şubat 2000 de ABD Senatosu'na sunulan 1999 Türkiye İnsan Hakları Raporu'nda somutlaştı.

İnsan Hakları Raporu'nda Merve Kavakçı nın izinsiz olarak **"başka bir ülkenin vatandaşı"** olmakla suçlanıp T.C vatandaşlığından çıkarıldığı belirtildi. Birleşik Devletler'in resmi belgesinde, ne ilginçtir ki; bu başka devletin ABD olduğu yazılmamıştı. Aynı raporda Malatya'daki gösterilere yer verilerek, göstericilerin sayısının on bini bulduğu belirtilerek dindarların gerçekten baskı altında tutulduğu ve sayılarının da az olmadığı izlenimi veriliyor ve olayların çatışmaya dönüştüğü de vurgulanarak devletin

314 YAZILAR

baskısının derecesi gösteriliyordu. Aynı raporda Recep Tayyip Erdoğan'ın, “**şiiir okuduğu için**” hapse atılan “**İstanbul'un ünlü belediye başkanı**” olarak tanıtılması, resmi bir belgede iç siyasete taraf olunduğunu göstermesi bakımından ilginçti.[18]

Din Hürriyeti bürosunun etkisinin raporda en ilginç yansımalarından biri de Fethullah Gülen'den “ılımlı İslami Lider” olarak söz edilmesi ve bu lidere karşı bir kampanya başlatıldığının belirtilmesiydi.

Türkiye’de Hıristiyanlık propagandasının polisçe engellendiği, kiliselere baskı yapıldığı gibi konular ise hazırlanmakta olan kargaşa zemininin ip uçlarını vermektedir.

ABD’ye göre; bazı ülkelerde, özellikle Türkiye’de, dinsel egemenlik peşinde koşmak, o ülkenin egemeni olan devleti yıkmaya etkinliklerinde bulunarak, egemen devletin sınırlarını, bölgesel din devleti, Osmanlı tipi yeni devlet örtüsü altında yıkmaya kalkışmak, “Din Hürriyeti” ve dahi “İnsan Hakları” kapsamında değerlendirilmektedir. ABD bunu yapmakla yükümlüdür; çünkü çıkarları bunu emretmektedir.

Oysa ABD’yi ne mahallenin cinsi ve cibilliyeti ne de satılacak salyangozun miktarı pek ilgilendirmiyor: Bu nedenle Din Hürriyeti Raporu’nun etkisi olmayacağı gibi bir düşe kapılmak yersizdir. Üç tipik örnek, işin ciddiyetini göstermesi bakımından ilginç olacaktır:

Siyasilerin Gerisinde Kalan Türkiye

Haziran 2000 de toplanan Birleşik Devletler Uluslararası Din Hürriyeti Komitesi’nin Rusya, Çin ve Sudan’ı değerlendirmeye almış ve bu ülkelere yaptırım uygulanmasını istemişti. ABD yönetimi Çin’e yaptırım uygulanmasını reddetmiş ve Amerikan Kongresi’de bu isteğe uyararak Çin’e normal ticaret statüsü tanınmasını onaylamıştı.

ABD yönetimi, Çin’in cezalandırılmasına karşı çıkarken, Sudan’a ambargo uygulanmasını onaylıyordu. Bu sonuçlardan mutlu olmayan Amerika da yerleşik Müslüman Örgütleri bir bildiri yayınladılar ve Sudan’daki durumun din hürriyeti sorunu olmadığını, sorunların ayrılıkçı güçlerin ABD yönetimince desteklenmesinden ve ayrılıkçı iç savaşın sürdürülmesinden kaynaklandığını, bu yüzden Sudan’a ambargo uygulanmaması gerektiğini ileri sürdüler.

Aynı örgütler, ABD yönetimiyle ters düşmemek için komisyon raporuna karşın Çin’e yaptırım uygulanmamasından söz etmezken, Türkiye hakkında düzenlenmiş olan “**Din Hürriyeti 1999 Türkiye**” raporunun değerlendirilmeye alınmasını ve yaptırım uygulanmasını istediler.

Bu örgütlerin arasında yer alan AMC (American Muslim Council /Amerikan Müslüman Konseyi, MPAC (Muslim Public Affairs Council /Müslüman Halk İşleri Konseyi) ve CAIR de bulunuyordu. AMC, Fazilet Partisi Genel Başkanı Recai Kutan’ın, 1999 sonbahar gezisinin ardından, 2001 baharında yaptığı Amerika gezisinde ev sahipliği görevini üstlenerek, onun konferanslarını düzenlemişti.[19] CAIR ise, Türkiye’ye karşı oluşturulan kampanyanın başını çekmiş ve özellikle Merve Kavakçı olayında diğer örgütlerle birlikte ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Korbelt Albright ile toplantılara katılmış, ABD’nin Türkiye üstündeki gücünü kullanmasını ve baskı uygulamasını istemişti. Amerika’da yerleşik örgütler, Din Hürriyeti Komisyonu’nun Sudan ile ilgili baskı kararlarına karşı çıkarılarken, onların Türkiye’deki İslamcı dostları sessiz kaldılar. “Amerikan tipi laiklik” isteyen bu çevrelerin suskunluğunun vefa duygularıyla bir ilgisi olup olmadığı bilinmez ama yakın geçmişte olup bitenler, bu durumu bir parça aydınlatılabilir.

Mustafa YILDIRIM :
(http://www.mudafaai-hukuk.com.tr/arsiv/ocak04_02.htm)

İlginç olan ise, tam bu dönemde; Türkiye’de müşterek bir problem üretilmişti. Bu problemin adı: **“Türban problemi”** idi.

Müşterek olmasının nedeni; ABD’nin **“our boys/bizim çocuklar”** dediği odaklar ile, ABD’ye methiyeler düzen din(i)darların ortaklığı çerçevesinde ortaya çıkması hasebi ilelerdir.

Aynı dönem (2000 yılında) Amerikan vatandaşı Merve Kavak-çı, hilal içinde Amerika bayrağı olan ve üzerinde;

“Amerika, İslam ve Yeni Milenyum” yazan bir afişin önünde **“Georgetown Üniversitesi”** yetkililerine bir konuşma yaptı. İlginç olan ise, konuşmacılardan birinin de **“Graham Fuller”** adlı, CIA Türkiye masası şefinin olmasıydı.

Graham Fuller adlı emperyalist işgalci ile aynı karede poz veren bu grup, küresel çetenin iştahını kabartmış olacak ki, birkaç ay sonra; New York’ta **“Twin Towers”** saldırıları gerçekleşti. Ki bu saldırılar, bilim insanlarınca “planlı ve programlı bir ABD operasyonu olarak tarihe geçti.”

Ve yeni dünya düzeninin pratik “tamamlama” süreci devreye girdi. Çünkü, yeni müdahaleler **“dinsel çerçevede cereyan edecek, bu algı üzerinden hareket edilecekti.”**

Ve ana slogan; Özgürlük ve Demokrasi oldu...

Bölgede demokratlaşması gereken **“radikal bir tip”** yaratıp, akabinde alternatifini de üretmek kaidesi ile yeni bir paradigma inşa edildi. Bu paradigmanın ekonomi politikası **“Abdestli Kapitalizm”**, yarattığı sınıf ise **“Nurjuvazi”**dir.

Akabinde, kapitalizm ile çelişmeyen, emperyalizm ile sorunu olmayan, altı muhafazakar üstü liberal bir tip ortaya çıktı. Bu tip; programlı biçimde **“ABD güdümlü cemaatler”** tarafından yetiştirildi. Bürokratik kadrolar işgal edildi, destekçiler örgütlendi, bir arada tutuldu...

Şimdi bu kapitalizm nedir diyenler olacaktır. Öyle ki, yıllardır kanını emen virüsü tanımlayamamış bir toplum olma özelliği taşıyoruz.

“kapitalizm 19 ve 20.yy’ın alınına vurulan damganın ta kendisidir.”

Örneğin;

3-6 Haziran 2004 yılında, Milano’da; Uluslar arası Sermayedarları kapsayan bir toplantı yapıldı. Bu toplantının adı; **“Bilderberg Toplantısıdır.”** Toplantıya katılanlar arasında;

Hasan Cemal, Mustafa Koç, Kemal Derviş ve Ali Babacan vardı. Kemal Derviş o dönem CHP, Ali Babacan ise AKP üyesi idi...

23 Aralık 1993 yılında, Cem Boyner öncülüğünde kurulan **“Yeni Demokrasi Partisinin”** bazı kurucuları şunlardır; **Ethem Mahçupyan, Cengiz Çandar, Kemal Derviş, Kemal Anadol...**

TÜSİAD merkezli kurulan bu partinin ilkelerinden bazıları şunlardı;

- **Sermayedarlar adına Demokrasi kurulacak**

316 YAZILAR

- Egemenlik kayıtsız şartsız halka ait olacak,
- Emperyalizme karşı mücadele edilecek...

Ki bildiğiniz gibi Kemal Anadol ilerleyen dönemlerde CHP listelerinden vekil olmuş, hatta "AKP" karşısında keskin muhalefetin öncülerinden biri olmuştur (!)

2002 Yılında, DİSK üyelerinin "insan haklarına saygıyı öğrenmesi için" 550.000 Euro "hibe" veren AB, 2 yıl sonra; MÜSIAD'a 173.701 Euro kadar hibe verdi. Aynı Yıl "Mazlumder ve ÇYDD" de 40.000 Euro civarında hibeler aldılar. En ilginç olanı ise; Mazlumder'in hibe aldığı "proje" idi; "Din adamlarını, insan hakları konusunda eğitme programı."

Bu topraklarda programlı olacak yürütülen operasyon dahilinde, inancımız yozlaştırılmış; kapitalizme eklenmiştir. Lakin bu duruma tepki gösterenler dahi; meseleyi "bu noktada ele alamamaktadır."

DİPNOTLAR

[1] Sanılanın tersine, Müslümanların eski kurallara uygun yaşamaları önerisi, radikal İslamcılar tarafından değil, Batı tarafından önerilmeye başlanmıştır. İran yönetiminin öldürme tehditlerine karşın savaşımını sürdüren ve fakat bu yolda Batı yalakalığına soyunmamış olan, İranlı Araştırmacı-Gazeteci Amir Taheri (Kayhan gazetesinin eski Genel Yayın Yönetmeni), 1990 yılında İstanbul konferansında bu konuyu sorgulamıştı. Amir Taheri, Kadın Hakları ve İran Deneyimi. Ayrıca, Amir Taheri'nin "Holly Teror" adlı kitabı Türkçe ye çevrilmiş ve iki bölümü dışında "Kutsal Terörün İçyüzü Hizbullah" yayınlanmıştır.

[2] Mother Jones, May/June 2002, s.46

[3] 4 Temmuz 1948 tarihli ve 5353 sayılı yasaya göre: AID yardımının amacı: "Birleşik Amerika'daki hür müesseseleri yaşatmanın ancak bütün dünyaya şamil bir hürriyet davası içinde mümkün olabileceği inancı ile, az gelişmiş memleketler halklarına, kendi kaynaklarını geliştirmek, hayat standartlarını iyileştirmek ve sorumluluklarını anlamış idareler kurmalarını sağlamak üzere sağlam plan ve programlara dayanan iktisadi kalkınma için kendi kaynaklarını harekete geçirme çabalarına, sosyal iktisadi alanlarda, ABD'nin öteki görevli teşkilatı arasında yardımda bulunmaktır." Bu ABD'nin çıkarlarına hizmet ettiğini çekinmeden açıklayan sözlerin yazılı olduğu yasa T:C:Meclisinde kabul edilmiş ve uygulanmıştır. Görülüyor ki, gerçekte ABD bu denli açık oynuyor. TC Devlet Teşkilatı Rehberi, Türkiye Ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayını.1978, syf: 872

[4] www.state.gov/www/global/human-rights

[5] Fener Rum Ortodoks Kilisesi/İstanbul Patriği raporda dünya patriği olarak "Ecumenical Patriarch Bartholomeow" açıklamasıyla yer aldı. Final Report of the Advisory Committee on Religious Freedom Abroad to the Secretary of State and to the President of the United States, Released by the Bureau for Democracy, Human Rights, and Labor, U.S. Department of State, May 17, 1999.

[6] 6 Mart 2001 de George Walker Bush Jr. ile görüşmek için ABD'ye giden patriği F. Gülen'in onursal başkanı bulunduğu TGV Başkan Yardımcısı Cemal Uşşaklı'da uğurlamıştı. Patrik, Bush'dan Heybeli (onlar "Halkı" diyor) manastırının açılması için Türkiye ile ilgilenmesini de istemişti.

“Bartholomeos, Ruhban Okulu için Bush’dan Yardım İstedi- Patrik’e Fethullah karşılması” Aydınlik, 17 Mart 2002, Sayı:765. Patrik, bu girişimlerinde başarılı olmuştur. ABD Büyükelçisi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine başvurmuş ve Heybeli Adası’ndaki manastırın açılmasını doğrudan istemiştir. Turkey- International Religious Freedom Report, s.6

[7] Final Report of the Advisory Committee. www.state.gov/www/global/human-rights/990517-report

[8] White House announcement On R. Seiple Nomination, 01-07-99, usis.it/usembvat/Files/HT/99010707.htm

[9] “President Clinton names three to the US Commission on International Religious Freedom” Muslim Women s League, May 1999, www.mwusa.org/news-clinton599.shtml.

[10] Caq, 1990, Number:33, s.26 ve Number :35, s.31.

[11] Caq, 1983, Number:18, s.4; 27- 1987, s.66 ve 1994, Number:48, s.61.

[12] Nikaragua uygulaması hem kanlı hem de kansız, eronin-kokain parasıyla İran a İsrail den roket satışlarını da kapsayan ilk “project democracy” operasyonlardandır. Mustafa Yıldırım “Hem kanlı hem de kansız operasyon” Aydınlanma 1923, Bahar 2003

[13] David Corn, “Eliott Abrams: It s back!” The Nation, July 2, 2001.

[14] David Corn, “Our gang in Venezuela” The Nation, August 5, 2002

[15] caq, 33-1990, s.26; 35-1990, s.31.

[16] Laila Al-Marayati, “Mockery of Democracy in Turkey” The Religious News Service için 24 Mayıs, 1999 da yazılan yazıdan Muslim Women s League; mwusa.org/news_turkey599.shtml

[17] “Salam Al Marayati & the National Commission on Terrorism” mpac.org/main_frame.html.

[18] RTE, Kasım 2002 de, dünyanın en büyük devletinin resmi raporlarında kendisine böylesine önem verilmiş olmasını görmediğinden olsa gerek, Leyla Zana’yı soran Avrupalı yöneticilere “Ben bir şiir yüzünden hapis yattığımda benimle ilgilenen olmamıştı,” diye açıklamalarda bulundu.

[19] “FP, kendini ABD’ye anlatacak” Hürriyet, 25 Ekim 1999. Mustafa Yıldırım ın “Project Democracy” yayınlarından izniyle alınmıştır. (Yenilenmeler:Ağustos 1999 – Mayıs 2000 – Kasım 2002) İlk Yayın: Gazete Mudafaa-i Hukuk, Temmuz 2000.

Kaynak:

Eren ERDEM, Nurjuvazi, 2011, İstanbul, s.19-21

ABD’NİN VE AB’NİN ORTADOĞU VE TÜRKİYE İSLAM POLİTİKASI

03 Eylül 2006 /Mustafa Peköz

İkinci Dünya Savaşı’ndan hemen sonra, ABD merkezli geliştirilen “soğuk savaş” stratejisinin 1980’li yıllara kadar olan sürece etkileri ile İslami akımların gelişmesi arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. 1947’de uygulamaya konan “soğuk savaş” planının amacı, Sovyetler Birliği’nin ekonomik, siyasi ve askeri olarak kuşatılarak etkisizleştirilmesine dayanmaktaydı. Özellikle Ortadoğu, Avrasya ve Balkanları kapsayan “soğuk savaş” stratejisinin, jeopolitik bakımdan en önemli merkezlerinden biri olan Türkiye, ABD için vazgeçilmez bir ülkedydi. Bu önem halen devam etmektedir. Türkiye dahil bütün Ortadoğu’nun siyasi, dinsel ve tarihsel yapısı dikkate alınarak, Sovyetler Birliği’ne karşı kullanılan İslam, “soğuk savaş” sürecinin en önemli ideolojik silahlarından biri oldu. ABD’nin politik stratejisyenlerince belirlenen ve yöneticileri tarafından uygulanmaya konulan ‘yeşil kuşak teorisi’nin politik argümanı : ‘Komünizme karşı din’di. .

Rusya’daki Amerikan Büyükelçisi 1946’da şunları söylüyor;

“Manevi hayatımızı devlet adamlarından ziyade, büyük din adamlarının kılavuzluğuna borçluyuz... Düştüğümüz manevi buhrandan çıkmamız, atom bombasının, dini ve siyaset adamlarının omuz omuza çalışmalarıyla mümkün olabilir. Stalin’i durdurmakla iş bitmez. Tanrı’dan başka efendi tanımayan biz Amerikalılar... Bu mücadelede kullanılacak en meşru silah, manevi bir kuvvet olan dindir... Musa, Buda, Konfiçyus, Muhammed, ayrı ayrı yollardan bizi ışığa çıkardılar. Düşmanımız Komünizm Tanrı’yı inkar esası üzerine kuruludur. Din, komünist diktatörlüğü yok edecek ilahi kudrete sahiptir...”(1)

ABD’nin, Sovyetler Birliği’ne karşı geliştirdiği politikanın merkezinde din faktörü vardır. Dönemin tarihsel özgünlükleri içerisinde oluşturulan politikalarının merkezinde, dünyadaki belli başlı mevcut bütün dinler bulunmaktaydı.

CIA’nın emekli ajanlarından Füller, “dine başvurma zorunluluğu” adlı değerlendirmesinde şunları söylüyor;

“Dünyada hiçbir lider, ne George Washington, ne Nehru, ne Lenin, ne de Gandhi sonsuza kadar yaşayacak ürün vermemişlerdir. Oysa İncil ve Kuran veriyordu. Liderler ölüyor, önce bedenleri, sonra da zaman içinde düşünceleri siliniyordu. Oysa Kur’an ve İncil yaşıyordu...”(2)

CIA’nın politik hedefi öylesine belirginleştirilmiştir ki, din bütünüyle politik mücadelenin en önemli araçlarından biri haline getirilmiştir. Amerikan eski Dışişleri Bakanı Dulles 1956’da Sovyetleri din faktörü ile tehdit etmektedir.

“Din ile siyaset birbirinden ayrılmaz. Dünya meselelerini halletmek hususunda seçeceğimiz yol, dini görüştür. Ümit ediyoruz ki Sovyet liderleri iş işten geçmeden Allah fikrine bağlılığın vatanperverliğini beşeri haysiyet ve vakarın daima kalplerde yaşayacağına inansınlar...”(3)

ABD’nin devlet politikasının yürütülmesinde ‘din’ vazgeçilmez bir politik araçtı. Özellikle Sosyalist dünya blokuna karşı yürüttüğü ideolojik ve politik mücadelenin en büyük ‘atom bombası’ din’di. Bu politikasını, uluslararası alandaki tarihsel ve politik gelişmelere uyarlayarak savunmaya devam eden ABD, 21. yüzyılda da, dünya çapında gelişen ‘dinsel çatışmaları ve hareketleri’ gerekçe göstererek ‘yeni stratejik politikalar’ geliştiriyor. Örneğin, ABD Temsilciler Meclisinde; “Dinsel gruplara baskı

uygulayan ülkelerin cezalandırılmasını öngören” bir yasa tasarısı “41 ret oyuna karşı 375 kabul oyu” ile resmileştirildi. Dışişleri Bakanlığına bağlı bir “Dini Baskıyı İzleme Bürosu” kuruluyor. Bu yasayı ihlal edilen ülkelere karşı ise, “...ihracat kısıtlanması, vize yasağı, insani olmayan ABD yardımının kesilmesi gibi yaptırımlar” uygulanabilecektir(4). Bu politikanın hangi bölgede veya hangi ülkede somutlaşacağını tamamen o ülkenin özgün koşulları belirleyecektir. ABD izlemiş olduğu ‘din politikasını’ Balkanlar’da, Ortaasya’da, Uzakasya’da ve Ortadoğu bölgesinde değişik biçimlerde uygulamaktadır.

Özellikle konumuz bakımında İslam dünyasında güncellenen politik yönelimleri ayrıca inceleme konusu yapmak gerekiyor. Çünkü ekonomik ve coğrafik bakımdan dünyanın en stratejik bölgesi olan Ortadoğu’da ve Türkiye’de, din olgusu çok daha ciddi boyutlarda kullanıldı. Sovyetlerin 1979’da Afganistan’ı işgal ettiği sırada, ABD, bütün ekonomik ve askeri gücüyle radikal İslamcı örgütleri destekledi. ABD’nin önemli stratejisyenlerinden **Brzezinski**, Sovyet sosyalizmine karşı mücadelede İslamcı muhalefetle birlikte hareket edilmesini çok açık olarak dile getirmişti. **“Bana öyle geliyor ki, şu an en önemli şey Sovyetler’e karşı İslâmî bir ittifak oluşturulmasıdır...”**(5)

ABD, hem doğrudan hem de Arap ülkeleri desteğiyle -özellikle Pakistan’ın – İslamcı örgütlere aktif destek sundu. Değişik Arap ülkelerinden birçok mücahidi Afganistan’da, ‘İslam adına savaşması’ için teşvik etti. El-Kadî ve lideri Bin Ladin, bu tarihsel sürecin bir ürünü olarak, ABD tarafından yetiştirilmiş ve desteklenmişti. ABD’nin dönemsel politikaları gereği, hemen hemen bütün radikal İslamcı örgütlerle ilişkiler kurdu ve onlara önemli ekonomik, politik ve askeri olanaklar sundu.

ABD’nin bu politikasına F. Gerges şöyle açıklıyor :

“Soğuk savaş koşulları için Reagan yönetiminin İslâmî mücahitler topluluğuna destek vermesindeki gerekçelerin ortaya konulması gereklidir. Reagan’ın durumu, tıpkı 1950 ve 1960’lardaki seleflerinin durumunda olduğu gibi, “şer imparatorluğu” adını verdiği Sovyetler Birliği ve onun üçüncü dünyadaki destekçileriyle savaşmak için Amerika ile diğer İslâmî gruplar ve Afganistan, Suûdî Arabistan, Pakistan gibi ülkelerle ittifaklar yapma yoluna gitmek şeklinde olmuştur...”(5)

Bugün, özellikle Ortadoğu’da, ABD’nin öncelikli düşman kategorisinde gördüğü birçok İslamcı örgüt, yine kendileri tarafından desteklenmiş ve güçlendirilmişlerdir. The NewYork Times dergisinde belirtilen bir makalede ‘Afganistan’daki Sovyet işgalcilerine karşı savaşan İslâmîcileri destekleyerek İslâmî terör şebekesinin temelini atmakla’ eleştirmiştir. ABD’nin bugün karşı karşıya kaldığı politik krizin temelinde, Sosyalist kampa karşı yürütmüş olduğu mücadelede, ‘düşmanın düşmanı benim dostumdur’ politikası vardı.

1985’ten, Sovyetler Birliği eksenli oluşan blokun dağılmasından sonra, ABD kendini dünya’nın tek süper askeri gücü olarak ilan etti. Özellikle Ortadoğu’daki enerji kaynaklarını bir bütün olarak denetim altına alarak rakiplerine karşı tam bir üstünlük sağlamayı planladı. Bunun içinde, öncelikli olarak Ortadoğu’da gelişen İslamcı hareketin tasfiyesini gündemine aldı. Mart 1990’da, Amerikan Temsilciler Meclisi’nin yayınladığı bir raporda, **“İslâmî canlanışın her geçen gün güçlenmesi gerçeği ile bölgeden çıkarılan petrolün Batılı ekonomiler için vazgeçilmez önemi birleştiğinde, Ortadoğu konusundaki çekişme, İslâmî uyanış ile Batı dünyası arasındaki karşılaşmayı ölüm kalım mücadelesi haline getirmektedir”**(7) diyor.

ABD’nin 1990’lardan sonra, bölge coğrafyasında gelişen ve Müslüman toplumunu ciddi oranda etkileyen anti-amerikancılığa karşı geliştirdiği askeri politika ; ‘öncelikle saldırı stratejisi’ oldu. Bu nedenle ABD’nin askeri gücünü kullanarak “süper güç” olduğunu göstermek için “yeni düşmanlara” ihtiyaç duyması bir zorunluluk haline geldi. Bunlara da ‘İslami teröristler’ denildi. A. Lake, “Savaşmak

için yeni bir düşman ideoloji arayan Amerika'nın hâlihazırdaki tek süper güç olması sebebiyle, İslâm üzerine yeni bir ıslah hamlesinde başı çekmeye kendini odaklaması gerektiği"ni vurguladı.(8)

Bu politikaların arka planında yatan teorik-politik bakış açısının bir kaç noktada ele alınması gerekir. ABD'nin önemli stratejisienleri Ortadoğu çatışmasının ana unsurunun 'medeniyetler çatışması' olduğunu ve bunun içinde 'radikal İslâmın yok edilmesi', bölge coğrafyasının mevcut sınırlarının 'yeniden çizilmesi' ve ABD'nin ihtiyaçlarına yanıt veren 'ılımlı İslâm ve ılımlı İslâm devletleri'nin kurulması gerektiğini sık sık vurguladılar. Özellikle, Bush yönetiminin dış politikasının ana unsurunu bu temel bu politik bakış açısı oluşturmaktadır.

Robert Pelletreau'nun '**Ortadoğu'da İslami Uyanış**' isimli sempozyumda yapmış olduğu bir konuşmada, Amerika Birleşik Devletleri'nin İslâm'a bakış açısının temel yaklaşımını bir bakıma "medeniyetler çatışması" olarak değerlendirmektedir. İslâm'ı "Batı'ya meydan okuyan ve onun güvenliğini tehdit eden ikinci bir tehlike" gördükten sonra şunları dile getirmektedir:

"Ama büyük şeytan olarak nitelendirildiğimizde, kültürümüz ve değerlerimizle alay edildiğinde, vatandaşlarımız rehin alındığında ya da bize yönelik gelişigüzel veya sistemli siyâsi hedefler güdülenerek girilecek herhangi bir şiddet ve terör olayına maruz kaldığımızda, buna da güçlü şekilde karşı koyacağız!"(9)

Bu değerlendirme ABD'nin bugünkü politik stratejisini oluşturmaktadır. Batı'ya meydan okuyan İslâm'ın, Batı'nın "**kültürü ve değerleriyle alay**" etmesine ve Batı'ya karşı hiçbir siyasal faaliyete izin verilmeyeceğini belirtmektedir. Medeniyetler çatışması olarak ifade edilen bu politika, doğrudan bir saldırı stratejisi içermektedir. Harvard Üniversitesinden **Prof. Samuel Huntington** da yukarıda ifade edilen görüşleri paylaşmakta ve bugünkü çatışmanın, Batı ile İslâm arasında yaşanan bir mücadele olduğunu vurgulamaktadır:

"Yüz yıldır Batı ile İslâm arasında varolan karşılıklı etkilenimin azalması, uzak bir ihtimaldir. Mümkün olan şey ise, daha da kötüleşmesi ve artmasıdır."(10)

Huntington, uluslararası alandaki çatışmanın ekonomik ve politik olmaktan çıktığını ve daha çok medeniyetlerin çekişmesine dayanan kültürel bir çatışma olduğunu vurgularken şunları belirtiyor. "**Bu yeni dünyada çekişmenin asıl kaynağı ilk sırada fikir veya ekonomik olmayacaktır. Beşer nesli arasındaki en büyük bölünmeler ve çekişmenin çoğunlukla kaynağı kültürel olacaktır. Medeniyetler çatışması dünya siyâsetinin tamamına hâkim olacaktır..."(11)**

Huntington, aynı kitabında "**İki tarafın, İslâm ve Batı, kendi aralarında bir medeniyetler arası çatışma olacağına farkına varmaları gerek**"tiğini belirtmektedir. Bir bakıma, ABD'nin bugün uyguladığı politikanın kaçınılmaz olduğunu belirtiyor. Bush'un, 11 Eylül 2001'de İkiz Kulelerin vurulmasına ilişkin yaptığı değerlendirmede, "yeni bir haçlı seferinin başladığını" söylerken ABD saldırı politikasına açıklık getirmiş oluyordu.

Peki birçok ABD'li stratejisyen tarafından medeniyetler çatışması olarak ifade edilen politikanın merkezinde ne var? Birincisi, Marksizmin temel dayanağı olan, karşıt sınıf güçleri arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin ve bunun ekonomik temellerini oluşturan kapitalizme karşı mücadelenin bittiğini, sosyalizm karşısında kapitalizmin zafer kazandığı iddiası. İkincisi, batı karşısındaki yeni güç İslâm radikalizmidir. 20. yy başında Rusya'da gerçekleşen Bolşevik devriminin dünya çapında yarattığı politik sarsıcı etkiler ve kapitalizmin uluslararası dengelerini alt-üst etmesi gibi 21. yy'da da, radikal İslâm'ın aynı tehlikeyi gösterebileceğini savunmaktadırlar. Sovyet devrimi, çatışmalara sınıfsal bir nitelik kazandırırken, 21. yüzyılda ise bunun, medeniyetler çatışması'na yol açacağını savunmaktadırlar.

Dinler arası çatışma veya “batı-doğu çatışması” olarak gösterilen mücadele yine kapitalizmin tarihsel sınırları içerisinde gerçekleşmektedir. “Medeniyetler çatışması”nın politik analiz ve eleştirisi ayrıca yapılabilir. Ancak konumuz bakımından önemli olan nokta, “Medeniyetler çatışması” olarak ifade edilen stratejinin arka planındaki -özellikle bölgesel alandaki- politikalar önem kazanmaktadır.

Bugünkü somut tarihsel koşullar içerisinde izlenen strateji radikal İslamcı gücün ezilmesi ve İslam’ı batıya entegre etme politikasıdır. Bunun için de şiddet ve askeri güç mutlaka kullanılmalıdır. Radikal İslam’ın yok edilmesi ve bunun alternatifi olarak da “ılımlı İslam” politikasının bölge ülkelerine dayatılması bir bakıma zorunlu görülmektedir.

Örneğin Amerikan Dışişleri eski Bakan Yardımcısı Edward Djerejian, ABD’nin Ortadoğu politikalarını şu sözlerle açıklamaktadır.

“Bu politika, sadece çatışmaların ortaya çıkışını önlemek ve düşmanlıkların çözümünde barışçı yöntemlerin kullanılması için değil, aynı zamanda, savaşı kışkırtma ihtimali olanların gittikleri bu yolun değiştirilmesi ve onların işini kolaylaştıran araçların da sınırlandırılmasıdır. Belki de hepsinden önemlisi, istikrarı bozmak için çabalayan köktencilerin tasfiyesi konusundaki, ciddi bir saldırı stratejisidir.”(12)

Yıllar önce planlanan ve uygulanmaya konulan ABD’nin “yeni saldırı stratejisi” Martin Indyk tarafından da desteklenerek somutlaştırılmıştır. “Ortadoğu’da çifte amacın gerçekleşmesi için hegemonyasını kullanacak olan, bölgedeki güçler dengesini yönlendiren hegemonik bir güç olunması”(13) gerektiğini belirtmektedir. Buna benzer değerlendirmeler ABD’nin Ortadoğu politikası uzmanlarından ve eski bürokratlarından Daniel Pipes tarafından da dile getirilmiş: “Ortadoğu’nun çehresinin değiştirilmesi ve (buna en ciddi tehdit olarak duran) laik devrimci Arap milliyetçiliği ile İslâmî dinci köktencilik gibi unsurlardan arındırılmış yeni bölgesel düzenin kurulması”(14) olarak savunulan ve Clinton yönetimi tarafından yeterince uygulanma sahasına konulmayan bu politikalar, Bush yönetiminin dış politikasının temel stratejisinden biri oldu. Bugünkü politikanın pratik uygulaması ve deneme sahası ise Afganistan ve Irak’tır.

Clinton yönetiminde ABD Dışişleri Bakanlığı Siyasi Planlama Bürosu yetkilileri tarafından yapılan açıklamalarda, ABD’nin İslami yönetimlerle birlikte olmaya hazır olduklarını hatta, İslami yönetim anlayışı nedeniyle sık sık gündemleşen insan haklarıyla ilgilenmediklerini, sadece “kendi çıkarlarına yönelik bir tehlike oluşturmamaları” gerektiğini vurgulamaktadırlar. Şunlar belirtiliyor:

“Bizler, İslâmî bir yönetimle birlikte yaşamaya hazırız ama, bizim hayati çıkarlarımıza yönelik tehlike olmamaları ve bize düşmanlık yapmamaları koşuluyla. Ortadoğu’daki insan hakları sorununa gelince, onunla ilgili ciddi bir kaygımız yoktur.”(15)

Politika çok açık ve nettir. Ortadoğu’da istenilen demokrasi ve özgürlükler değil. Sadece ABD’nin bölgedeki hayati çıkarlarının korunmasıdır.

Bu nedenle ABD’nin bölgede geliştirmek istediği temel politika, genel olarak Arap ve Müslüman ülkelerinde ciddi bir yükseliş eğilimi içerisinde olan ve “**hayati çıkarlarını**” tehdit eden radikal İslama karşı, ılımlı İslam politikasıdır. ABD, böyle bir politika ile bölgedeki egemenliğini pekiştirmek istemektedir. Lake, “**bizim hedeflerimizin en önemlilerinden olan serbest pazarın oluşumu, demokratik alanın genişlemesi ve kitle imha silahlarının yayılmasına belli sınırlar getirilmesi gibi konularda bizimle tamamen aynı düşünen ılımlı Ortadoğu devletleri kurmaktadır**” diyor.(16)

ABD’nin eski Başkanı B. Clinton’ın Ürdün Kralı II. Hasan ile yaptığı ortak basın toplantısında, “**Dünyaya hoşgörü ve ılımlı anlayışların yerleşmesi konusunda, İslâm büyük etkiye sahip bir güç olabilir. Onun**

geleneksel değerleri, Batı'nın üstün fazilet örnekleri ile tam bir uyum içindedir. Ürdün ve İsrail parlamentolarındaki konuşmalarım da belirttiğim gibi, Amerika İslâm'a büyük bir saygı duymaktadır ve evlatlarımıza iyi bir gelecek bırakmak ve dünyada tam bir barışı sağlamak için, dünyanın her yerinde İslâm'a tâbi olanlarla birlikte çalışmayı temenni ediyoruz..."(17)

Doğal olarak akla ilk gelen sorulardan biri: ABD hangi İslâm'a saygı duymaktadır? İslâm tek bir bütün olarak ele alınmadığına göre, tercih edilen İslâm, özellikle ABD'nin uluslararası politikalarını kabul eden, kapitalizmin küreselleşme politikasına uyum sağlayan bir İslâm istenmektedir. Bunun için İslâm dünyası hem ekonomik ve politik olarak değişime zorlanmakta hem de gerekirse söz konusu devletlerin coğrafi sınırlarının yeniden planlanması gündemdir.

ABD'nin bugünkü İslâm dünyasında izlediği politik strateji dikkate alındığında hem radikal İslâm'ın etkisizleştirilmesi gerekmesiyle bölgenin işgaline ve askeri şiddetin kullanılmasına politik bir zemin hazırlanmakta hem de bölge ülke devletlerinin siyasal rejimlerinin yeniden biçimlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ortadoğu'da "ılımlı İslâm devletleri"nin yaratılması "İslamcı teröre" karşı bir önlem olarak düşünüldüğü gibi Ortadoğu devletlerinin uluslararası küreselleşme politikalarının içerisine çekilerek kapitalist dünya sistemine bir bütün olarak entegre edilmesi hedeflenmektedir. Son birkaç yıldır güncelleştirilen Büyük Ortadoğu Projesi'nin arka planında yukarıda aktardığımız politikalar bulunmaktadır. Bu konu ayrı bir alt başlık altında ele alacaktır.

ABD'nin Türkiye'de İzlediği Politik İslâm Stratejisi

İkinci dünya savaşından sonra, uluslararası güç dengelerinin özellikle ABD ve Sovyetler Birliği arasında yaşanmış olması, Sovyetler Birliği'ne sınır olan Türkiye'nin jeopolitik konumunu son derece önemli kılıyordu. ABD'nin bölgedeki hakimiyet gücünü koruması bakımından özellikle Ortadoğu'nun ekonomik ve sosyal tarihsel ilişkilerini kullanarak geliştirdiği politikaların ekseninde yukarıda ifade ettiğimiz gibi, İslâm dini vardı. Jeopolitik konumu, toplumun dinsel yapısı ile tarihsel kültürel özellikleri bakımından ön plana çıkan Türkiye, ABD'nin Avrasya ve Ortadoğu politikasının uygulanma sahasının en önemli merkezlerinden birini oluşturmuyordu.

Ortadoğu'da ABD ile Sovyetler arasındaki egemenlik çatışması, 1979'da İran'da Şah iktidarının yıkılması, Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgali, Türkiye'nin politik konumunu çok daha ciddi oranda arttırdı. ABD'nin politik uzmanları Türkiye'nin önemini "stratejik bir hazine" olarak değerlendirdiler. R. Reagan tarafından ABD Dışişleri Bakanlığına atanan Alexander Haig'in, "Türkiye yeri doldurulamayacak bir ülke ve yaşanan gerçeklik içinde onun ne pahasına olursa olsun desteklenmesine değer"(18) sözleri Türkiye'nin bölgesel alandaki önemine vurgu yapıyordu.

Sovyetler Birliği'nin dağılması ile ABD'nin, Ortadoğu politikalarında bir kısım değişiklikler yaşandı. Özellikle radikal politik İslâm çizgisine yönelik 'yeni' bir kısım stratejiler belirlendi. Sovyetler Birliği'ne karşı desteklenerek ve ekonomik ve politik olarak bir güç haline getirilen Ortadoğu ülkelerindeki – radikal- politik İslamcı güçler bu kez düşman kategorisinde görülürken, Türkiye'nin stratejik konumu, değişen uluslararası güç dengelerine ve bölgenin ihtiyaçlarına bağlı olarak yeniden planlandı. Bu planlama iki noktada somutlaştı. NATO'nun değişen rolüne bağlı olarak Türkiye'nin jeopolitik konumunun artması ve Türkiye'nin AB'ne entegrasyonu.

Yani 'soğuk savaş'tan sonrada, Ortadoğu ve Avrasya üzerindeki güç-egemenlik çatışması kesintisizce devam ettiğine göre, Türkiye'nin bölgedeki jeopolitik konumu değişmeyecektir. Dışişleri eski Bakan Yardımcısı Holbrooke'un da dediği gibi, "**Avrasya bölgesinde Amerika için önemli ne kadar olay varsa, hepsinin ayırım noktasında Türkiye duruyordu..."** (19)

Talbott, Bilkent Üniversitesinde vermiş olduğu bir konferansta benzer düşünceleri dile getiriyor,

“İşte Türkiye, bir kez daha tıpkı soğuk savaş yıllarındaki gibi, dünyanın en önemli olaylarının kesişim noktasında yerini almıştır”(20) değerlendirmesini yaparken, Türkiye'nin önemine dikkat çekiyordu.

Özellikle, ABD'nin bölgeye dayattığı 'yeni' İslam politikası bakımından da Türkiye gibi bir ülkeye kesin olarak ihtiyaç duymaktadır. ABD'nin eski Ticaret Bakanlarından-hayatta değil- Ron Brown, Türkiye'nin ABD bakımındanki önemini şu cümlelerle açıklamıştı. “Birleşik Devletler, Türkiye'nin hem stratejik hem de ekonomik alanlarda büyük önemini hiçbir zaman aklından çıkarmadı. Türkiye, NATO içinde başlıca ortaktır ve demokratik, laik ve Müslüman bir ülke olarak böylesine çabuk başkaldıran bir bölgede önümüzdeki yıllarda şimdikinden daha önemli olmayacak...” R. Brown'nun bu açıklaması ABD'nin Türkiye üzerindeki planlarını ortaya koymaktadır. Özellikle 'Büyük Ortadoğu Projesi'(BOP) kapsamında Türkiye'nin önemine özel bir vurgu yapılmaktadır. Bu konu ayrı bir alt başlık altında incelenecektir.

ABD'nin Ortadoğu'da izlediği yeni politik stratejinin ana hedeflerinden biri, kapitalist küreselleşme stratejisine bağlı olarak bölgesel egemenliğinin pekiştirilmesi kapsamında, İslam'ın yeniden biçimlendirilmesi planlanırken ikili bir politika izlenmektedir. 'Soğuk savaş' sürecinde olduğu gibi, Türkiye'de genel olarak Batı yanlısı 'ılımlı İslam' politikasına destek vermek, diğer Ortadoğu ülkelerindeki politik İslamcı hareketlere daha saldırgan bir tutum geliştirmek.

Özellikle ABD, Türkiye 1995 yılında Türkiye Başbakanı olarak ABD'yi ziyaret eden Tansu Çiller ile ortak basın toplantısı yapan ABD Başkanı B. Clinton, Türkiye için şunları belirtmiştir: “Türkiye ile ilişkilerimiz, insanların tüm farklılıklarına rağmen -batıda olsun, doğuda olsun veya Müslüman olsun Hıristiyan ya da Yahudi olsun- ortak hedeflere ulaşma uğrunda, güvenle, birlikte çalışabileceklerini ispatlamaktadır.” Çünkü B. Clinton'a göre, “Türkiye'nin köktencilik yayılması önünde engelleyici bir rol oynadığına” inanılmaktadır.(22)

1997 yılında yayınlanan Ulusal Güvenlik Stratejisi raporunda, Türkiye için şöyle denilmektedir:

“Amerika Birleşik Devletleri'nin stratejik çıkarları, demokratik, laik, Müslüman ve Batı yanlısı istikrarlı bir Türkiye devletinin varlığını gerektirmektedir... Türkiye'nin, kendisini Batıyla iç içe geçiren güçlü bağları ve dünyanın en hassas bölgelerinden birinde bütün stratejik çıkarlarımızda bizimle dayanışma içinde olması gözden kaçırılacak şeyler değildir.”(23)

Bu politik yaklaşıma göre özellikle Türkiye'deki İslamcı tarikatların desteklenmesi, 'ılımlı' politik İslamcı çizginin geliştirilmesi için gerektiğinde 'laiklikten vazgeçilebileceğini' birçok kez dile getirmişlerdir. Refah Partisi ile Doğru Yol Partisinin ortaklaşa hükümet olduğu dönemde, ABD Dışişleri Bakanlığı temsilcisi Burns, Erbakan hükümetine parlamentoda güvenoyu verilmesinin hemen ardından yapmış olduğu bir açıklamada **“Türkiye ile ilişkilerimizin devam etmesi için bir şart olarak, laikliğin sürmesinin gerekliliğini söylediğimizi sanmıyorum”** diyerek, ABD'nin politikalarına ilişkin çok net bir mesaj vermiş oluyordu. Batı yanlısı bir politika izleyen Türkiye'de ABD'nin bölgesel çıkarları için 'laikliğin şart olmadığını' ve gerektiğinden bundan 'vazgeçilebileceğini' belirtmektedir. Pratik olarak bu yönde birçok adım atmış olan ABD, hemen her dönem, Türkiye'deki İslamcı hareketlere destek sunmuştur.

Bir CIA uzmanının bu konuda yaptığı değerlendirme ilgi çekicidir. **“İslam hayatının Türk davasına ne kadar bağlı olduğunu görmemek kabil değildir. Dünyanın her tarafına yayılmış olan İslam aleminin, inkılapçı ve modern İslamlığı temsil eden Türkiyesiz bir mana ifade etmeyeceği açık bir hakikattir. Farzı mahal olarak İslam milletleri, vaktiyle İtalya ve Almanya'nın yaptıkları gibi bir birlik teşkil etmeye muvaffak olsalar, bunun sebep ve amilleri Türkiye'den başka bir yerde aranmamalıdır...”(24)**

21. yüzyıla girerken, bu görüş, halen Amerika'nın Ortadoğu politikası bakımından Türkiye için güncelliğini korumaktadır.

ABD'nin, Ortadoğu'daki egemenliğini süreklileştirmek ya da pekiştirmek için bölgesel düzeyde geliştirdiği 'ılımlı İslam' politikasının uygulanma alanının öncelikli ülkelerinden biri Türkiye olacaktır. Bu politikayı hem Ortadoğu'da hem de Türkiye'de etkin kılmak için; birincisi tüm Müslümanlarca kabul gören, Vatikan'daki papalık kurumuna benzer "İslam Halifelik Kurumu"nun oluşturulması ve bunun merkezinin Türkiye olması. İkincisi, Türkiye'de tarikatlara açık destek sunularak güçlendirilmesi.

Clinton Endonezya'ya yaptığı bir ziyaret sırasında bu düşüncelerini çok açık bir tarzda ifade etti:

"Batı dünyası ile İslam dünyası arasında bir barış ve diyalog kurulmasına engel olan şey bir kanal eksikliğidir. İslam dünyasının başı (Halifesi) yok. Hıristiyanlığın Papalık gibi bir kuruluşu var. İslam dünyasının bu eksikliği, aklına esen her teşkilatın kendini İslam dininin temsilcisi, lideri olarak ortaya atmasına yol açıyor. İslam dininin gerçek bir lideri(Halifesi) olsa, onu Beyaz Saray'a çağırır diyalog başlatırdık.."(25)

ABD'nin buradaki stratejik hedefi, böylesi bir kurum aracılığıyla bütün İslam dünyasını kontrol altına almaktır.

Cumhurbaşkanı Özal'ın ölümünden sonra, ABD'nin Türkiye'de İslamcı bir çizgi izleyen Refah Partisi ile ilgilenmesi bu temel politikadan kaynaklanmaktaydı. RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın ABD'nin bölgesel politikalarını olduğu gibi kabul etmesinin faktörlerinden biri de, İslam dünyasının "ruhani lideri" olma rüyasıdır. Ancak, bu alanda somut bir yönelim içerisine giren ve birkaç adım öne geçen Fethullah Gülen hoca oldu. ABD'nin stratejik planlarını harfiyen uygulayan F. Gülen, '**dinler arası diyalog**' adı altında papa ile görüşmesi, dünyanın 30-40 ülkesinde açtığı okullarla "**İslam misyonerliği**"ne soyunarak somut yönelimlere girmiş olması nedeniyle, avantajlı duruma geçmişti.

ABD, bu "**İslam Halifeliği**"ni öyle önemsemektedir ki, Türkiye'nin liderliğe soyunması için Suudi Arabistan dahi ikna etmiş durumdaydı. Ancak, İslam dünyasındaki tarihsel, sosyal ve kültürel farklılıklar bakımından 'İslam halifeliği'nin oluşturulması hemen hemen mümkün değildir.

Türkiye'deki tarikatların durumunu değerlendiren CIA'nın eski masa şefi Paul Henz şunları söylüyor:

"Eski Sovyetler'de püriten Vahabi doktrinler, kirlenmeye ve materyalizme karşı panzehir olarak yaygınlaştı. Bunların soğuk savaş sonrasındaki demokratik düzenlerde nasıl bir tavır alacakları henüz belli değil.... Said-i Nursi'nin öğrencileri olan Nurcular, bilim, modern bilgi ve ciddi modern eğitimin, geleneksel olarak İslam'da bulunduğunu savunuyorlar. Türk aydınlarının Nakşibendiler konusundaki kaygıları yapaydır. Türkiye'nin doğusunda ve kasabalarında yaygın olan Nakşibendiler, eski Sovyetlerde ve İslam dünyasında oldukça güçlüdürler. Gericilerdir. Nakşibendiler, eski Sovyetlerdeki bağımsız Türki Cumhuriyetlerde ortaya çıkan girişimci sınıflar için doğal bir bağlantı noktası işlevini görmektedirler..."(26)

ABD'nin temel politik yaklaşımlarını ortaya koyan bu görüş açısı aynı zamanda Türkiye'deki tarikatlarla ABD arasındaki ilişkiyi de dışı vurmaktadır. Türkiye'de tarikatların neden böyle önlenemez bir hızla geliştiği, daha iyi görülmektedir. ABD, bu politik çizgisini, 1946'dan bu yana egemen kılmaya çalışmaktadır. Bu yönde önemli adımlar attığı bir gerçek.

ABD, "İslamı dostlarda desteklemek, düşmanlarda kışkırtmak" politikasına dayanan "yeşil kuşak teorisi"nin bölgede değişen politik güç dengelerine bağlı olarak yeniden analiz edilerek yaşama

geçirilmesi için Türkiye'yi son derece önemsemektedir. Washington Uluslararası Stratejik Enstitüler Merkezi eski uzmanlarından Brad Roberts, Türkiye'de komünizme karşı İslam'ın desteklenmesine ilişkin şunları ifade ediyor: "ABD'nin Türkiye'ye bakışında İslam'ın yükselen sesini, komünizme karşı basit bir kalkan olmaktan daha kapsamlı bir çerçevede düşünülmesi" gerektiği uyarısını özenle yaparken, İslam'ın toplumsal yaşamın bütün alanlarına müdahale etmesi gerektiğini de belirtiyor: "...dindar kitlelerin siyasete, iş yaşamına, bürokrasiye, orduya, öğretmenliğe doğru çekilmesi modernizasyon süreci için önemli bir adım olabilir" diyor.(27)

ABD Temsilciler Meclisinde alınan bu karar ABD'nin dini kendi bölgesel çıkarları için nasıl kullanacağına ilişkin temel politikaları hakkında somut bir fikir vermektedir. 21. yüzyıl özellikle de Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya ve Balkanlar bakımından etnik ve dinsel çatışmaların yoğunlaştırılacağı bir dönem özelliği taşıyacağı benziyor. ABD'nin bu politikasının stratejik yönelimi, yine bu bölgeler olacaktır ve Türkiye bu stratejinin merkezinde bulunmaktadır.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Üyelik Süreci ve Politik İslam

Türkiye, Avrupa Birliği'ne üye olmak için 1960'lardan beri sırada beklemektedir. 1990'lardan sonra AB'ne girmek için başvuru yapan birçok ülke kısa zaman diliminde AB sürecine dahil edilirken, Türkiye beklemeye devam ediyordu. Ancak özellikle 1999'dan sonra bu sürecin hızla geliştirilmesine ve müzakerelerin başlamasına karar verildi. 45 yıldır kapıda bekletilen Türkiye'nin üyelik sürecinin doğrudan başlatılması için hangi faktörler etkili olmuştur? Politik, ekonomik ve sosyal alanda ciddi iç sorunlar yaşayan Türkiye'nin AB'ne giriş sürecinin hızlandırılmasında ve somut adımların atılarak müzakere kararının alınmasında, uluslararası alanda yaşanan ve dünyadaki politik dengeleri ciddi oranda etkilemeye başlayan siyasal gelişmelerin önemli bir etkisi bulunmaktadır. Özellikle Ortadoğu ve Avrasya'yı kapsayan gelişmelerin merkezinde bulunan Türkiye, jeopolitik olarak ön plana çıkmaktadır.

Türkiye'nin AB üyeliğinin fiili olarak başlatılmasının politik nedenlerini çok kapsamlı olarak analiz edilmesi gerekir. Ancak konumuzun özgünlüğü bakımından özel olarak, Türkiye'nin AB üyeliğine alınmasında, ciddi bir sorun olarak ortaya çıkan bölgesel politik İslam süreciyle olan ilişkisi bakımından ele alacağız. ABD ile AB'nin üzerinde anlaştıkları belkide en önemli konulardan biri budur. Çünkü, Müslüman ülkelerde ve özellikle Ortadoğu'da yaşanan politik gelişmeler sadece ABD'nin değil aynı zamanda AB devletlerinin en önemli sorunlarından birini oluşturmaktadır. Afganistan'daki ve Irak'daki gelişmeler AB sürecinin en önemli politik gündem maddelerinden biri olmaya devam ediyor. Aynı keza Büyük Ortadoğu Projesi sadece ABD'nin değil aynı zamanda AB'nin de bir projesi haline gelmiştir. Ortadoğu kökenli radikal İslami hareketlerin uluslararası alanda başlattığı şiddet eylemlerinin yaygınlaşması ve aynı şekilde AB içerisinde bulunan bir çok devletin doğrudan hedef haline gelmesi, AB devletlerini yeni çözümler bulmaya zorlamaktadır. AB ve ABD'nin anlaştıkları temel nokta ;geniş bir coğrafyayı kapsayan İslam dünya'sını ciddi politik değişikliklere zorlamaktır. Bu ülkelerin rejim değişikliklerine zorlanarak 'İslam ile demokrasiyi uzlaştırmayı' planlarına model ülke olarak Türkiye düşünülmektedir. AB sürecine doğrudan dahil edilerek, İslam dünyasına bir model olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Böylece, AB'ne dahil edilmiş Türkiye modelindeki başarı, hem radikal İslamın gelişmesini denetim altına alacak hem de bu ülkelerdeki rejimlerin değiştirilmesini ciddi oranda etkileyecektir.

ABD'nin bütün başkanları "Türkiye'nin özellikle Ortadoğu, Kafkasya'daki İslâm devletleri ve Orta Asya başta olmak üzere oldukça hassas bir bölgede, kendisinden kaçınılması mümkün olunamayan istikrarlı rolüne vurgu yapmışlardır..." Bu istikrarın devam etmesi için de, Türkiye'nin İslami köktencilikten kurtarılması gerektiği sık sık vurgulanmaktadır. "...Türkiye'yi İslâmî köktencilikten kurtarmanın en iyi yolunun eleştirilerle vakit kaybetmek yerine, onun bir an önce Avrupa Birliği'ne sokulması olduğunu" söylemektedirler.(28) 11 Eylül 2001'de ABD topraklarında yapılan eylemlerle İkiz Kulelerin ve

Pentagon'un vurulması, Afganistan'ın ve Irak'ın işgali ile çatışmaların çok daha geniş bir alana yayılması ile İslamcı hareketlerin şiddet eylemlerinin uluslararası bir boyuta dönüşmesi, Türkiye'nin AB'ye alınması sürecini bir bakıma hızlandırdı. Bu mevcut durum hiçbir ülke tarafından kabul edilmese de, bu faktörün ciddi oranda etkili olduğunu bir çok stratejisyen, araştırmacı ve politikacı kabul etmektedir. Çünkü; 'dinsel temelde gelişen İslami terör, ABD ve AB dâhil olmak üzere batı dünyasına yönelik'tir tezi ciddi olarak benimsenmektedir. Bu tehlikenin bertaraf edilmesi ya da saldırıların etkisizleştirilmesi için Türkiye'ye 'zorunlu' olarak ihtiyaç vardır. Türkiye, 'İslam dünyası ile Batı arasında tampon ve model bir ülke' rolünü oynayabilir. Türkiye'nin bu süreçten dışlanması, köktenci İslamcılığın gelişme eğiliminin çok daha hızlı olacağı ve genç nüfusun hızla radikal İslam'ın etkisine gireceğini ve bu da, hem ABD'nin ve AB'nin bölgesel politikalarını çok ciddi oranda etkileyecek hem de radikal İslam'ın Batı'ya doğru çok daha hızlı gelişmesine nesnel bir zemin hazırlayacaktır. Bütün bu olasılıkların engellenmesi için de, Türkiye gibi bir ülkenin AB sürecine dahil edilmesi kaçınılmaz ve zorunludur.

Müzakerelerin başlatılmasına ilişkin yapılan tartışmaların birçoğunun yapay olduğunu ve AB'nin oluşturmaya çalıştığı politik stratejinin arka planında mutlak olarak Türkiye'ye ihtiyaç duyulduğunu AB bürokratlarının yapmış oldukları açıklamalarda görmek mümkündür. AB üst düzey yöneticilerinin beyanatlarında anlaşıldığı üzere, Türkiye'nin AB'ne alınması ile Ortadoğu ve Avrasya politikaları arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Örneğin Avrupa Birliği (AB) Komisyonu'nun Dış İlişkilerden Sorumlu Üyesi Chris Patten, "Türkiye, AB ile İslam Dünyası'nın kesişim noktasında bulunuyor" dedi.

Oxford İslam Araştırmaları Merkezi'nde, "Dört yol ağzındaki İslam ve Batı" başlıklı yaptığı bir konuşmada Patten, müzakerelere başlamanın bambaşka bir Türkiye'ye ve Avrupa ve İslam arasında farklı ilişkilere yol açabileceğini... kültürel ve jeopolitik açıdan kendimizi nasıl gördüğümüzü, nasıl görünmek istediğimizi ortaya koyacak", "Bunun siyasi olarak göze alınması zor ve idari açıdan yürütülmesi sıkıntılı olabilir. Ancak ortaya çıkacak sonucun ne olacağı belli olmasa da Türkiye'yle müzakerelere başlamanın bizi bambaşka bir Türkiye'ye ve İslam Dünyası ile Avrupa arasında çok farklı ilişkilere yönelteceğinin farkında olarak tartışmayı açmalıyız." Bu bakış açısı merkezileşmeye doğru giden AB'nin Türkiye'ye yönelik politikalarını ortaya koymaktadır.

Aynı şekilde, Belçika Dışişleri Bakanı Karel De Gucht: "Bu tavır kamuoyuna anlatılabilir çünkü tam üyelik, Türkiye'yi Avrupa yörüngesinde tutmanın en iyi yöntemidir. Avrupa stratejisi açısından, Batı ile Ortadoğu arasında bir tampon ve köprü sahibi olmak önemlidir. Zaten Türkiye bizim komşumuzdur. Dolayısıyla bu ülkede Avrupa toplumu ile uyumlu bir İslam'ın gelişmesi ve etkisini Ortadoğu'ya doğru yayması önem taşımaktadır. Türkiye, toplumsal refah ve ekonomik başarı getiren modernleşmesi ve demokratikleşmesiyle İslam dünyası için bir model olabilir. Bu, İslam dünyasına verilebilecek en iyi yanıttır..."(29)

AB ülkelerinin önde gelen devlet adamlarından, politikacılarından ve siyaset bilim uzmanlarından oluşan 'Türkiye Bağımsız Komisyonu' tarafından hazırlanan 45 sayfalık rapor, komisyon başkanı Finlandiya'nın eski Cumhurbaşkanı Martti Ahtisaari tarafından kamuoyuna duyuruldu. Raporda, "...Avrupa Türkiye'nin üye olmasıyla, medeniyetler çatışmasının kaçınılmaz olmadığı yönünde dünyaya güçlü bir mesaj gönderir. Bu üyelik İslam ve demokrasinin bağdaşabileceğini ortaya koyar. Türkiye'nin jeopolitik konumu AB'nin Kafkaslar ve Orta Asya'ya açılımını sağlar. Finlandiya nasıl AB için kuzey boyutu kazandırdıysa Türkiye de güney boyutu kazandırır. Türkiye tarihsel ve coğrafi açıdan AB'nin bir parçasıdır..."(30) Bu açıklamaların bir bütünü AB'nin Türkiye politikasının ne olduğuna ilişkin somut fikirler vermektedir. Siyasal bir güç olmak isteyen ve özellikle Ortadoğu'daki gelişmelere daha aktif bir tarza müdahale etmek isteyen AB'nin İslam dünyasına sunmak istediği örnek model ülke: Türkiye'dir.

3 Ekim 2004'te, AB Komisyonunun Türkiye ile müzakerelerin başlatılmasına ilişkin hazırlamış olduğu raporda, Türkiye'nin AB'ne alınması için gerekli nedenleri sıralarken özellikle, Ortadoğu ve Kafkasların önemine dikkat çekmekte ve Türkiye'nin birliğe dahil edilmesiyle bölgede etkinliği artacak bir AB oluşacağına özel bir vurgu yapılmaktadır.

"...Nüfusu, büyüklüğü, coğrafi konumu, ekonomik, güvenlik ve askeri potansiyelinin bir arada yapacağı etkilerden dolayı Türkiye'nin katılımı geçmişteki genişlemelerden farklı olacak. Bu etkenler Türkiye'ye bölgesel ve uluslararası istikrara katkıda bulunma yeteneği kazandırmakta. Katılım ihtimali, Türkiye ile komşuları arasındaki ikili ilişkilerin, AB'nin kuruluş ilkeleriyle uyumlu biçimde geliştirilmesine vesile olmalı. Bu bölgelere yönelik AB politikalarına dair beklentiler de, Türkiye'nin komşularıyla mevcut siyasi ve ekonomik bağları hesaba katıldığında, büyüyecek. Bu da bizzat AB'nin, geleneksel olarak istikrarsızlık ve gerilimlerle karakterize edilen bölgelerde (mesela Ortadoğu ve Kafkaslar) orta vadede güçlü bir dış politika aktörü haline gelme göreviyle nasıl başa çıkacağına bağlı olacak..."(31)

Türkiye'nin AB'ne katılması sürecine ilişkin yapılan güncel tartışmalarda ortaya çıkan en önemli sonuçlardan biri de, AB'nin bölgesel bir güç olabilmesi ve bölgedeki etkinliğinin artması için Türkiye'nin 'Müslüman ama demokratik bir model bir ülke' olarak İslam dünyasına sunulmasıdır. AB ülkeleri sınırları içerisinde 30 milyona yakın Müslüman kökenli insanın yaşaması ve radikal İslami hareketin, AB sınırları içerisinde şiddet eylemlerine yol açabilecek nesnel koşullarının olması nedeniyle, Türkiye gibi geniş bir coğrafyaya ve nüfusa sahip bir ülkenin ciddi etkileri olabileceği hesaplanmaktadır.

27 Aralık 2004 tarihinde AB dönem başkanı Hollanda'nın Dışişleri Bakanı Bernard Bot, The Washington Times gazetesine vermiş olduğu bir demeçte, **"Türkiye'nin üyeliğiyle birlikte AB'nin Suriye, Irak, Ermenistan ve Kafkaslara komşu olacağını, Avrupa ile Ortadoğu'nun yakınlaşacağını...siyasi, ekonomik ve kültürel köprüler kurmak için tarihi bir fırsata sahip olacağını... terörizmle savaşta ve uluslararası barış ve istikrarın sağlanmasında AB'nin siyasi ve askeri kapasitesini güçlendireceğini..."** belirtmektedir. Bot, makalesinin devamında, **"ABD, küresel güvenlik sıkıntılarında Avrupa'dan omuz vermesini istemekte haklı. Türkiye'nin güçlü ordusunun da yardımıyla AB, bunu yapmakta daha başarılı olacak. Türkiye'nin Afganistan'daki NATO operasyonundaki önemli rolü, bu potansiyeli gösteriyor"**(32) diye belirtiyor. Bu politikaların bize sunduğu veriler şunu gösteriyor ki, AB'nin Türkiye'ye ihtiyacı var. Özellikle konumuz bakımından dikkate alındığında, Türkiye İslam dünyasına bir model olarak sunulmak isteniyor. Böylece hem Ortadoğu'da belli bir politik güç olacak hem de radikal İslam'ın gelişmesinin önüne geçilmiş olunacak. Diğer bir ifadeyle Batı ile İslam dünyası arasında ara bir köprü görevini görececek bir denge ülkesi olarak, İslami kökenli şiddetin, Batıya yönelmesini engelleyecektir. Ayrıca gerektiğinde Türk ordusunun, radikal İslami hareketlere karşı operasyonlarda kullanılması hesaplanmaktadır.

İleri sürülen bu politik tezlerin hangi düzeyde başarılı olacağı şimdiden kestirilemez. Ancak gerçek olan bir başka nokta daha var. 70 milyon nüfusa sahip olan Türkiye'de Politik İslami hareket, ekonomik, politik ve sosyal taban olarak oldukça güçlüdür. Aynı zamanda radikal İslami hareketin de gelişmesinin nesnel koşulları bulunmaktadır. Güçlü bir alt yapıya sahip olan politik İslami güçlerin AB sürecine katılma istemleri, onların politik stratejileriyle doğrudan ilişkilidir. Bu bakımdan, Türkiye'nin AB alınmasına ilişkin oluşturulan politikaların tersten bir etki yaratama ihtimali oldukça yüksektir. İslam dünyasında-özellikle Ortadoğu ülkelerinde- güncellenen politik eylemler, AB ülkelerinin birinci dereceden sorunu haline gelecek ve hatta önemli bir tehdit unsuru olacaktır. Model olarak seçilen Türkiye'nin sosyal ve ekonomik yapısına uyarlamaya çalışılan ve yakın gelecekte olmazsa da uzun vadede denenecek olan bu yapısal modelin adı, 'ılımlı İslam politikası'dır. Bu politikanın Türkiye'nin ekonomik yapısına ve politik gerçeğine ne kadar uygun olup olmadığı ve başarı şansının ne olduğunu anlamak için bu konu üzerinde ayrıca durmaktan yarar var.

İlimli İslam Politikası ve Büyük Ortadoğu Projesi

ABD'nin, Soğuk Savaş sonrası özellikle Ortadoğu ve Kafkaslara yönelik izlemiş olduğu yeni strateji ile Türkiye'de 'İlimli İslam' projesi arasında doğrudan bir ilişki var. ABD'nin bölgesel politikalarının başarılı olabilmesi için, özellikle Türkiye gibi Batı ile ekonomik ve politik ilişkileri gelişmiş bir ülkede, devlet yönetiminin 'İlimli İslamcı'lara bırakılmasını olası bir plan olarak her zaman yedekte tutulmaktadır. Graham Fuller;

“Türkiye, bugün İslami düşünce ve eğilimler konusunda daha esnek olmalı. İran gibi olun demiyorum, ama İslam'ın özel yaşam ve kamu yaşamındaki rolü konusunda esnek olmak ve İslam'ın Türkiye'nin kültürel ve entelektüel mirasının önemli bir parçası olduğunu, bastırılması gerektiğini kabul etmek, katılaşmayı önlemek için kendisini ifade etmesine olanak sağlamak mümkündür.”(33)

ABD'nin politik stratejisi, özellikle Türkiye gibi ülkelerde İslam'ın model olarak kullanılabileceğine her zaman sıcak bakmıştır. 'İlimli İslam' politikasının uygulanması bir başka deyimle 'şeriat'ın bir devlet biçimi olarak savunulmasıdır. İslam dininin toplumsal işlevini bilen herkes, İslam'ın iktidara – hükümete değil- gelmesiyle şeriat hukukunun uygulanacağını bilir.

ABD'nin bölgesel politikalarında, Türkiye'nin 'İlimli İslam' politikasının eksenine çekilebilmesinin olasılıkları üzerine hazırlanan bir raporda şunlar dile getiriliyor; “Amerika Birleşik Devletleri'nin(ABD) çıkarları en iyi, ihtiyatlı ve gürültüsüz politikalarla korunabilir. İslam'ın bugünkü rolüyle ilgili olayların sonuçlarını etkileyecek her türlü açık girişim, ABD çıkarları açısından olumsuz sonuçlar doğrulanabilir. ABD hükümeti, politikalarını çizerken, Türkiye'nin laik hükümet biçimini desteklemekle, İslamcı güçlerle açıkça yüzleşmekten kaçınmak arasında ince yolda yürümelidir. ABD çıkarlarını en iyi koruyacak politik seçenekler saptanmalıdır.”(34)

ABD'nin izleyeceği politikalar konusunda ciddi uyarı ve öneriler içeren bu rapor, Türkiye'de geliştirilen 'politik İslam' ile 'laik sistem' arasındaki dengenin çok iyi korunması gerektiğini belirtmektedir. ABD'nin uzun vadeli planları bakımından, Türkiye'deki İslami güçlerin her zaman dikkate alınması ve hesaba katılması gerektiğine özel olarak dikkat çekmektedir. Türkiye'deki İslamcıların amaçları ve hedefleri doğrultusunda gerekli bilgilerin öğrenilmesi ve Türkiye politikasının buna göre belirlenmesi gerektiği vurgulanmaktadır;

“Son olarak ABD, Türkiye'deki İslamcıların amaçları, ideolojileri ve istekleri konusunda daha fazla bilgi edinmek için çaba göstermelidir. Bu bilgileri edinmeden ABD'nin Türkiye'deki çıkarlarının korunması zordur. Türkiye'deki İslamcıların rolü konusunda Amerikalı politikacılar, uzmanlık seviyesinde bilgi edinmelidir. Ek olarak: İslamcı hareketin İlimli üyeleriyle gayri resmi ve ihtiyatlı temaslarda bulunmak faydalı olabilir.”(35)

ABD uzmanları tarafından hazırlanan bu rapordan sonra, İslamcı politikacılar Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde kurulan Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), bu politikanın bir devamı olarak algılanabilir. ABD denetimindeki Koalisyon güçlerinin özellikle Irak'ın işgalinden sonra, Türkiye'de 'İlimli İslam' eksenli bir partinin varlığının ABD'nin Avrasya Stratejisini uygulamada önemli bir kilometre taşı olacağı düşünülmektedir. İslamcı AKP hükümetinin, ABD'nin yanında Irak'taki savaşa girme çabası, ABD'nin Ortadoğu ve Avrasya politik stratejisi ile ilişkilidir. Ancak Türkiye'nin iç siyasal dengeleri bu gelişmeyi bir biçimde engelledi.

ABD'nin masaya yatırdığı 'Büyük Ortadoğu Projesi'nin en önemli ayaklarından biri Türkiye'dir. ABD kıtasal stratejik planı ekseninde 'Ortadoğu ülkelerini yeniden biçimlendirmek ve haritalarını yeniden çizmek için Türkiye gibi bölgesel alanda gücü olan bir ülkeyi gelişmelere bağlı olarak hem askeri hem

de politik olarak kullanmak istemektedir. ABD'nin politik stratejisinde, gerektiğinde 'demokrasıyla yönetilen ılımlı İslam' ülke modeline Türkiye'yi hazırlamak istiyor. Ancak, ABD'nin uygulamak istediği bu politik planın, Türkiye'nin iç siyasal dengeleriyle uyumlu hale getirilmesi son derece zordur. Bu zorluk dikkate alınarak, ABD ve AB'nin bölgesel politikalarına uyumlu bir pratik izleyen AKP hükümetine büyük bir destek sunulmaktadır. İslamcı hükümet de özellikle ordu, üniversiteler gibi geleneksel devlet kurumlarıyla yaşadığı sorunları ve çelişkileri, ABD'yi ve AB'yi arkasına alarak çözmeye ve aynı zamanda İslamcı politikalarda bir kısım revizyonlar yaparak uygulamaya çalışmaktadır. İslamcı AKP'nin özellikle bölgesel alanda savunmuş olduğu İslamcı etiketli politikalarında bir kısım revizyonlara gitmesi, ABD'nin ve AB'nin bölgesel planıyla nispeten uyusmaktadır.

ABD'nin Türkiye'yi 'Büyük Ortadoğu Projesi'ne dahil etmesine karşı, Türk Genelkurmay'ının belli itirazları ön plana çıkmaktadır. Generaller, bu stratejik plan içerisinde aktif olarak yer almak istediklerini hemen her fırsatta dile getirmektedirler. Ancak, 'Türkiye'nin ılımlı İslam politikası içerisinde çekilmesine' kesinlikle karşı çıkmaktadırlar. Devletin mevcut 'laik' statükosunun korunarak, bu planın uygulanmasına aktif destek sunacaklarını sık sık vurgulamaktadırlar. ABD ise Türkiye'nin siyasal sisteminde ve bölgesel ilişkilerde aktif bir güç olan generaller ile İslamcı hükümet arasında bir denge politikası izlemektedir. Ama her koşulda, Türkiye'nin İslamcı güçleri ile yakın ilişki içerisinde bulunmakta ve desteklemektedir.

Wall Street Journal gazetesinde konuya ilişkin yayınlanan yazıda Türkiye'nin önemi şu cümlelerle ifade edilmektedir: "Büyük Ortadoğu'dan kaynaklanan tehlikeler bugün Avrupa'yla Amerika'nın karşı karşıya bulunduğu en büyük tehdidi oluşturuyor. Batı'ya bu tehditte koruyacak yeni ve büyük bir strateji geliştirmek zorundayız. Bunun kadar önemli olan, bölgenin kendisini daha demokratik çizgilerde dönüştürmesine yardımcı olmak ve terörizmin kökündeki nedenleri ortadan kaldırmaya yönelmektir. Türkiye, istikrarlı bir Avrupa'yla gittikçe tehlikeli hale gelen Ortadoğu arasındaki fay kırığının üstündeki sıklet merkezinde yer alıyor. Ve bu yer Türkiye'yi bugün Batı stratejisinde, Büyük Ortadoğu'yu bizleri tahrip edecek insanları yetiştirmeyecek biçimde tedavi etmeyi amaçlayan stratejide temel taş haline getiriyor."(35)

ABD'nin politik amacı çok açık. Türkiye'nin, birincisi İslami güçlerin saldırıları karşısında güçlü bir tampon oluşturması ikincisi, bölgesel enerji kaynaklarının korunması konusunda oynayacağı rol. Türkiye'nin üsleneceği rolün netleşebilmesinin aynı zamanda AB ile ABD arasındaki ilişkilere de bağlı olduğu herkes tarafından kabul ediliyor. Yukarıdaki satırlarda belirttiğim gibi Türkiye'nin AB'ne alınması sürecinin hızlandırılmasında Ortadoğu'ya yönelik oluşturulan politikaların önemli bir etkisi vardır.

Türkiye Eski Dışişleri Bakanı Abdullah Gül de bu projenin uygulanmasında ABD ile AB'nin ortak hareket etmesi gerektiğine dikkat çekiyor; **"Amerika'nın Irak deneyimiyle birlikte Ortadoğu'da artık tek başına oynayamayacağı düşünülüyor. İslam dünyasında, Arap sokağında Amerika imajının çok kötü olduğunun altı çiziliyor. Bölgeye para akıtacaksa, askeri açıdan NATO'yu devreye sokacaksa, imajını sorun olmaktan çıkaracaksa, bütün bunlar için ABD'nin Avrupa Birliği'ne ihtiyacı olduğu, bu desteği sağlamak için de Fransa'yla Almanya'yı ikna etmesi gerektiği"**ni belirtiyor.

Ortadoğu'nun şekillendirilmesinde dünya güçlerinin ciddi bir çatışmasına sahne olacağı bir yana, kuvvetler dengesinde, Türkiye'ye önemli görevler yüklendiğinin, 'radikal' İslam politikasına karşı Türkiye'de denenmeye başlanan 'ılımlı' İslam politikasının uygulanmaya konulacağına ilk işaretleri verilmiş durumda.

Gül, ABD'nin geliştirmeye çalıştığı Büyük Ortadoğu Projesi üzerine şunları söyledi:

“İslam coğrafyasında, Ortadoğu’da dönüşümün, reformun gerektiğini herkes görüyor. Ama bu değişim dıştan zorlanmamalı. Sabır lazım. İç dinamikler önemli. ‘Domino teorisi’nden medet ummak yanlış. Yani birine vurunca, diğerleri de peşinden düşecek... Bu çok zor.”(37)

A. Gül bu değişim sürecinin ‘dış baskılarla’ değil, kendi ‘iç dinamikleri’ ile bu sürecin başarılabileceğini belirtmektedir. Gerekçe olarak da ABD’nin bölgede sevilmeyişini ve anti-Amerikancı çizginin İslam toplumu içinde güçlü olmasını gösteriyor. Gül, ABD’nin bölgedeki kötü imajına vurgu yaparak ve AB’nin bu sürece dahil edilmesini savunmaktadır.

Türkiye’de devletin bütün kurumları da bu sürecin bir biçimiyle başlayacağını kabul etmiş görünüyorlar. Ancak yanıtı aranmaya çalışılan soru şu; Türkiye’nin politik dengeleri bakımından nasıl bir taktik plan uygulanarak bu değişim sağlanacaktır.

Gerek Genelkurmay Başkanlığı gerekse İslamcı hükümet, Ortadoğu’nun yeniden şekillendirilmesinde ‘figüran ve pasif’ olmak istemediklerini sıkça vurgulamaktadırlar. İslamcı Başbakan Tayyip Erdoğan “Figüran olmayız: ‘BOP’un içeriğini tam olarak bilmiyoruz. Ancak büyük bir açılım olduğunu görüyoruz. Ortadoğu’ya böyle bir yaklaşım tarzının gelmesinde, Türkiye figüran olamaz. Biz olsak olsak ancak aktör oluruz...”(38) itirazı ile oynamak istedikleri rolü çok açık olarak belirtmektedirler. Türkiye, ABD’nin özellikle Ortadoğu ve Avrasya’daki enerji yataklarını kontrol etmek için uygulamaya koymak istediği askeri ve politik projelerde aktif bir güç olarak koruyuculuk görevini almak istediğini belirtiyor.

Ayrıca Genelkurmay Başkanlığı kadar İslamcı hükümet de kavram olarak ‘ılımlı İslam’ politikasına sıcak bakmamaktadır. Her iki taraf da farklı gerekçelerle bu tanımlamaya karşı çıkmaktadır. ABD’yi ziyaret eden AKP hükümeti, İslam’ın bu tarzda ifadelendirilmesinin yanlış olduğunu ve İslam dininin yanlış yorumlanacağı gerekçesiyle karşı çıkmaktadır. “Burada da kanaatlerimizi, düşüncelerimizi açık açık anlatıyoruz. İlimli İslam devleti anlayışını söylememiz mümkün değil...”(39)

Ancak ABD merkezli AB destekli Büyük Ortadoğu Projesi, bölge genelinde geliştirmeye çalıştığı ‘ılımlı İslam’ politikasına dayanmaktadır. Türkiye’yi de bu sürecin bir parçası olarak görmektedir. Bu nedenle ‘ılımlı İslam’ politikasını da, Türkiye’nin siyasal ve toplumsal koşullarına göre biçimlendireceği anlaşılıyor. 2004 yılının Temmuz ayında ABD’de yapılan G-8’li zirvesine, Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında Türkiye’nin davet edilmesi ve Türkiye’nin bu politikanın uygulayıcı devleti olarak görülmesi, bir ay sonra İstanbul’da toplanan İslam Konferansı Örgütü’nün Genel Sekreterliğine ilk kez bir Türk adayının seçilmesi, ‘Büyük Ortadoğu Projesi’ kapsamında Türkiye’nin oynayacağı rolü ortaya koymaktadır.

Gokyuzu9@aol.com

Notlar:

- 1 Asıl Büyük Dünya syf; 130,141, William C. Bullitt/Çeviren Halit Çakır-Nebioğlu yay..
- 2 William C. Bullitt/Asıl Büyük Dünya syf; 82,130, /Çeviren Halit Çakır-Nebioğlu yay.
- 3 4 Mart 1956-Serdengeçti dergisi/ Aktaran Cengiz Özakıncı, İrtica 1945,1999 syf; 99-Otopsi yay
- 4 Cumhuriyet gazetesi/16.05 1998
- 5 Brzezinski, Güç ve İlke syf :470, 485, New York, 1992
- 6 Fawaz Gerges, Amireka ve Siyasal İslam, syf : 127, Anka yay. İstanbul, 1998
- 7 Aktaran Fawaz Gerges, Amerika ve Siyasal İslam, syf : 166, Anka yay. 1998
- 8 Anthony Lake, Yeni Bir Orta Doğu Kurmak: ABD Politikasına Yönelik Tehditler, syf: 36-39, Washington, Ağustos 199
- 9 Aktaran Fawaz Gerges, Amerika ve Siyasal İslam, syf : 166, Anka yay. 1998

- 10 S.Huntington,Medeniyetler Çatışması mı? s. 32-33,New York, 1992
- 11 S.Huntington,Medeniyetler Çatışması mı? s. 21, New York, 1992
- 12 Djerejia/Savaş ve Barış syf: 874, New York, 1994
- 13 M. İndyk, Güç Dengesinin Ötesinde, Amerakan'ın Ortadoğu Seçeneği,syf: 42-43, New York. The National Interest, 1992
- 14 Daniel Pipes/Siyasal İslam Bir Tehdittir, syf: 190, 1994
- 15 Aktaran F. Gerges/ Amerika ve Siyasal İslam, syf:173, Anka yay. İstanbul. 1998
- 16 Aktaran Fawaz Gerges/ Amerika ve Siyasal İslam, syf: 157, Anka yay. İstanbul, 1998
- 17 U.S. Newswire, 15 Mart 1995, s. 2
- 18 Aktaran Fawaz Gerges, Amerika ve Siyasal İslam, syf :295, Anka yay İstanbul,1998
- 19 "Aktaran Fawaz Gerges, Amerika ve Siyasal İslam. Syf :302, Anka yay. 1998
- 20 Talobott, 'Soğuk Savaş Sonrası Dünyada ABD-Türkiye Liderliği' Konferansı, Bilkent Üniversitesi, 24. Nisan 1995
- 21 Türkiye, İslamın Yıldızı, Ekonomist dergisi, 14 Aralık 1991
- 22 B. Clinton ve T. Çillerin Ortak Basın Açıklaması, 15. Ekim 1995
- 23 Aktaran Fawaz Gerges, Amerika ve Siyasal İslam, syf :296-297, Anka yay İstanbul,1998
- 24 5 Millet Mecmuesi/1 Ocak 1946 syf; 12/Aktaran Cengiz Özakıncı/İrtica 1945-1999 syf; 156-Otopsi
- 25 Müslümanlara Leke Sürmeyiz/B.Clinton- 31.12.1994 Türkiye Gazetesi Dış servisi
- 26 7 Haluk Geray/Yeni Dünya Senaryoları ve Türkiye-20.2.1995 Cumhuriyet Gazetesi
- 27 Aktaran Cengiz Özakıncı, İrtica 1945,1999 syf; 100-101-Otopsi yay.
- 28 ABD Dış İlişkiler Komisyonu tarafından hazırlanan rapor, syf :3, Eylül 1996
- 29 Yeni Şafak gazetesi. 08.12.2004
- 30 06 Eylül, 2004 internet haber.com
- 31 www.antimai.com
- 32 YeniŞafak Gazetesi 27.12.2004
- 33 Aktaran Lütfi Kaleli, İrtica ve ABD Kışkacında Türkiye, Syf: 79, Alev yay. 2003
- 34 Randa Corporation, Paror/Aktaran Fültif Kaleli, İrtica ve ABD Kışkacında Türkiye, Syf: 79
- 35 Age, syf: 80
- 36 Wall Street Journal, 24 – 26 Ekim
- 37 Radikal gazetesi araştırma yazı dizi 6 mart 2004
- 38 21 Mart 2004 /internethaber.com
- 39 22/03/2004-Radikal Gazetesi

İKİNCİ BİN YILIN YENİLEYİCİSİ - İMAM RABBANİ AHMED FÂRUK SERHİNDİ

Serhind

Serhind denen yer, geniş bir ormanlıktı. Burada arslan, kaplan ve diğer yırtıcı hayvanlar barınmaktalardı. Serhind'in arslanlarına «Orman» kalendri derlerdi. İşte bu arslanlar yatağı, İmam Rabbânî'nin buralara ayak basışının bereketiyle artık Allahu Zü'lcelâl'in arslanlarının yatağı hâline geldi.

Bulunduğu Yer

Serhind, Dehli ile Lahor yolunun tam ortasındadır-

Tarihî Ehemmiyeti

Fîruz Şah Tığlık devrinde padişahın adamları, Lâhor'dan Dehli'ye hazîne götürüyorlardı. Onlann içinde pâk tabiatlı bir zât da vardı. Bu ormandan geçerken bu zât'ın içine burada değerli bir veliyyullah'ın zuhur edeceği doğdu. Bu zât meseleyi Pâdişah'ın «Pîr» ine, mürşidine anlattı. Esasen Pâdişâh kendisi de kâmil ve arif bir zât idi. Pîr hazretleri bunu önemli bularak meseleyi Pâdişah'a ilettiler ve burada bir şehir yapmasını sağladı ve Pâdişâh, veziri Hoca Fethullah'ın emrine iki bin kişi vererek, şehrin kurulması için gönderdi. Şehrin ilk temel taşı hicrî kamerî 760 senesinde Hazret-i İmam Refi'u'd-dîn rahmetüllaahi aleyh ve Hazret-i Şah Bû Alî Kalenderin mübarek elleriyle kondu. Şehrin çevresi 12 mil'e ulaştı. Şehinşah (İmparator) Evreng - Zîb zamanında Sinkh'ler fırsat bularak şehre saldırıp yağma ettiler. Tepenin üzerindeki kaleyi de ele geçirip kendilerine bir barınak haline getirdiler. Bu gün de burası Sinkh'le-rin elinde olup her sene muayyen zamanlarda merasim için burada toplanırlar.

Diğer Hususiyetleri

Bir ara Müceddid-i Elf-i Sâni, şehir dışında güneydoğu tarafında yüksekçe bir tepeye çıktılar ve öğle namazını orada kıldılar. Bir müddet murakabe ile meşgul olduktan sonra halka hitaben buyurdular:

— Murakabede iken bana, bu tepede enbiya (peygamberler) aleyhimüsselâm'm kabirleri bulunduğu bildirildi. Beni görmeğe geldiler. Sayıları kırk kadar idi. Zamanlarında kavimleri, bu peygamberlerin sözlerini dinlememiş, kendilerine uymamış ve onlar da kendi yer yurtlarını bırakıp buraya gelmişler ve burada vefat etmişlerdir.

Şimdiki Demir Yolu İstasyonu Ve Pazar Yeri

Şimdiki demir yolu istasyonunu İngilizler yapmışlardır. Mübarek türbeden iki buçuk mil mesafededir. Pazar yeri istasyona yakındır. Serhind günümüzde küçük bir kasaba olup, hububat pazarıdır. Pakistan'dan ve Hindistan'dan gelen ziyaretçiler, istasyondan türbeye at arabaları ile giderler.

Hind Pakistan Bölünmesinden Önce Ve Sonra

Hind Pakistan bölünmesinden önce mübarek türbe çok ihtişamlıydı. Gece gündüz feyz akardı ve her taraftan on binlerce Allah kulları gelip feyzden nasiblerini alırlardı. Bölünme sırasında çıkan kargaşalıkta, binlerce müslüman dergâha sığınmışlardı. Düşmanlar kaç kere saldırmağa kalktılsa da dergâhın harîmine adım atmak için cesaret gösteremediler. İmam Rabbânî'nin eteğine sarılmış olanlar, emniyet içinde barındılar. Barınanlar için yiyecek içecekten hiç bir sıkıntı da baş göstermedi. Bölümden önce, ârus-i mübarek (vefatları seneyi devriyesinde yapılan merasim) sırasında bütün İslâm ülkelerinden on binlerce ziyaretçi gelirdi. Cümle kapısından çok uzaklara kadar, yol adamları dolup

taşardı. Sanki büyük bir şehirmiş gibi bir hayli insan toplanırdı. Dergâh-i Şerif de iğne atılsa yere düşmezdi. Bölümden sonra ise, Pakistan'dan gelen ziyaretçilerin sayısı artık iki yüz, iki yüz elliden fazla olmuyor. Hindistan'ın muhtelif yerlerinden gelenlerin de sayısı pek fazla değildir. Zamanımız insanların değişmesi... Ne diyebiliriz? Şim di camilerinde hatm-i şerif de tam olarak yapılamıyor. Hâlen Cenâb Makbul Ahmed hazretleri dergâhın işlerini üzerlerine almışlardır. Ârûs-i şerif gününde, fukaraya muntazam bir şekilde yemekler dağıtılıyor. Bu zât, ahlâkı güzel, işleri maharetle yürüten bir kimsedir. Hak Teâlâ zât-i ârifânelerine ve mahdumlarına bu kapının ziyaretçilerine hizmet yolunda daha fazla muvaffakiyet ihsan eylesin.

İsmi Şerifleri

Faziletli zât İmam Rabbânî'nin ismi şerifleri Ahmed'dir. Lâkablari: Bedru'ddîn, künyeleri, Ebu'l-Berekât, mansıbları Kayyûm-i zaman Mücedid-i Elf-i Sâni, mezhepleri ise Hanefî'dir. Tarikatleri, Müceddidiye olup, bundan başka Kaadiriyye, Sühreverdiyye, Nakşibendiyye, Çeştiyye, Nizâmiyye ve Sâbiriyye'den de nasîb almışlardır.

Nesepleri

Zât-i faziletleri, Emîru'l Mü'minîn Seyyidina Ömeru'l Fârûk Radiyallâhü Teâlâ anı'nın 27 nci göbekten torunudur. Zâtı faziletlerinin ulu babasının mübarek ismi: Şeyh Abdü - Ahad'dır. Dedesinin ismi ise Şeyh Zeynü'l Abidîn'dir.

Ailesinin Hususiyetleri

Şeyh Abdü'l - Ahad, kardeşlerinin en büyüğü ve zamanının tanınmış ve ileri gelen âlimlerinden idi. Ulûm-i zahiri ve batiniyi bir araya toplamış bulunuyordu. Hindistan'ın ileri gelen meşâyih (şeyhler) arasında adı sayılır kimse olup, pek tanınmış ve şöret sahibi bir zât idi. Bu zâtın pîri ve müşidi, Hazret-i Şeyh Abdü'l - Kuddûs Gengûhî idi. (Rahmetullahi aleyhim.) Bir gün Şeyhi Abdü'l - Ahad hazretlerine müjdeleyip «**senin alında bir Hak Veli'sinin nuru parlamaktadır. Çok geçmeden dünyaya gelecektir. Hak Teâlâ'nın kudreti sana husûsî bir vazife vermiştir. Ben o zamana kadar hayatta kalacak olursam, bunu ilâhî rahmet vesilesi bileceğim**» diye buyurdu. Fakat çok geçmeden Şeyh hazretleri vefat etti. Bunun üzerine Şeyh Abdü'l - Ahad da, zamanının kutbu (üeri gelen mutasavvif) bulunan Şeyh Rüknu'ddîn rahmetullahi aleyh'e intisab etti. Bu Şeyhin feyzi ile de zahiri ve batini ilimlerde kemâl derecesine erdi.

İmam Rabbânî Rahmetullahi Aleyh kendi mektuplarında şöyle buyururlar:

— Ulu babamın huzuruna bir hayli kimseler gelirlerdi. Bir ara bâzıları, babamı Mekke'yi Mükerrime'de bazıları le Bağdat'ta gördüklerini söylerlerdi. Fakat ulu babam kabul etmeyerek:

— Tevazu ile ben hiç evden çıkmadım, derlerdi.

Bir kere ev halkı gördüler ki, zât-ı faziletlerinin vücûdunun her uzvu evin içinde bir birinden ayrılmış şuraya buraya serpilmiştir. Halk bunu duyunca Şeyh'in evine koşuştular fakat Şeyh hazretlerini, zikr-i ilâhî ile meşgul buldular.

Hazret-i Şeyh Abdü'l - Ahad rahmetullahi aleyh, Çeştiyye tarikatından başka Kaadiriyye tarikatına da bey'at almak icazetine mâlikdi. 27 Cemâzelâhir 1007 hicri kameri tarihinde Serhind'de vefat etti. O zaman kendileri 80 yaşındalardı.

Zâtı faziletlerinin vefatı sırasında mahdumları İmam Rabbânî (Kuddise Sirruh) mevcud idi. Vefatından önce buyurmuşlardır:

— Ben muhabbeti ehli beyt ile kendimden geçmişim. Bu muhabbet nimetinden büyük nasib almış bulunuyorum. Size de aynı muhabbeti besleyip çoğaltmayı tavsiye ederim.

Yâ Rabbî, Hakkı için Fatime evlâdının

Kim, imanın sözünü bununla tamamlarsın.

Abdü'l - Ahad Rahmetullahi Aleyhin türbeleri, şimdiki dergâh'ın kuzeyinde bir buçuk millik bir mesafede bulunuyor.

Doğumdan Önce

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni doğmadan önce, ulu babaları bir gece şöyle bir rüya görmüşlerdi:

Dünyanın her tarafı karanlıklar içinde, maymunlar, çakallar ve domuzlar adamları parçalıyorlar, Zât-ı faziletlerinin mübarek göğüslerinden bir nûr fışkırıyor. Nurun içinden bir taht ortaya çıkıyor. Bu taht üzerinde büyük bir şahsiyet yaslanıp oturmuş, onun karşısında bütün zâlim, dinsiz, densiz, mülhid kimseler helak olmaktadır. Şeyh Abdü'l - Ahad gördüğü bu rüyayı zamanın büyüklerinden Şah Kemâl'e anlattı.

Hazret-i Şah Kemâl, zamanının ileri gelen mutasavvıfı kutb-i kâmil idi. Rüyâ'yı tâbir ederek buyurdular:

— **Yakında senin bir evlâdın olacak ve bütün bid'at-leri ortadan kaldıracaktır.**

Anneleri

Müceddid-i El fi Sâni İmam Rabbânî'nin valideleri de asaletli iyi bir kadın idi. Namazına, orucuna çok bağlı, oturup kalktığı kadınlara, dinî bilgi öğretirdi. Bu kadından yedi erkek çocuğu doğmuştur:

1. Şeyh Şâh Muhammed, 2. Şeyh Mes'ûd, 3. İsmi bilinmiyor, 4. Şeyh Ahmed, 5. Şeyh Gulam Muhammed, 6. Şeyh Fuâd, 7. Yine ismi bilinmiyor.

İmam Rabbânî'nin annesi Bülend - Şehir vilâyetinin Sekenden isimli bir kasabasında oturan meşhur mutasavvıflardan birinin kızıdır.

İmam Rabbânî Hakkında Eski Büyüklerin Bildirdikleri

İleri gelen birçok ulemâ zât-ı faziletleri hakkında kitaplar yazmışlardır. Rivayete göre Hazret-i Gavs-i A'zam Abdülkaadir Geylânî Rahmetullahi aleyh, beş yüz sene sonra yüksek makam sahibi ulu bir zât dünyaya gelecek ve bu zât İslâm Dîni için büyük hizmetler ifâ ederek onu kuvvetlendirecek. Şirk ve bid'at ortadan kalkacaktır. Onun çocukları da Dîn-i Muhammedî'nin bayraktarı olacaklardır, demiştir.

Hazret-i Şeyh Ahmed Câmî Rahmetullahi aleyh de şöyle buyurmuşlardır:

— **Dört yüz sene sonra benim adaşım olan büyük bir zât dünyaya gelecek ve herkesden üstün ve üstün fazilete sâhib olacaktır.**

Molla Câmî Rahmetullahi aleyh de bu hususu kitabında kaydetmiştir.

Hazret-i Şeyh Selim Çeştî Rahmetullahi aleyh ve Hazret-i Şeyh Abdullah Sühreverdi, Hindistan'ın ileri gelen evliyasından idiler. Bunlar Hak huzuruna teveccüh edip, keşiflerinde ilerde bir imam'ın zuhur edeceğini, onun nûru'nun kıyamete kadar kalacağını müşahede etmişlerdir.

Doğumları

İmam Rabbânî (Kuddise sirruh) nin Valideyi mükerrerleri buyurmuştur:

— **Oğlum Ahmed'in doğumu sırasında, bana baygınlık geldi. Baygınlık içinde Peygamber Sallallâhü aleyhi ve sellem'in ümmetinin bütün evliyası kirâmını, evime toplamışlar gördüm. Allahu Teâlâ oğlum Ahmed'i câmî'i kemalât olarak yetiştirecek kendi hass rahmetine mazhar kılacaktır diyen bir hatifi ses duydum.**

Bunun için onu ziyaret etmek bağışlanmağa vesiledir.

Müceddid-i El fi Sâni'nin muhterem pederleri buyurmuşlardır:

— Onun doğduğu gün gördüm ki, Peygamber Sallallâhü aleyhi ve sellem, bütün enbiyâyı kiram aleyhimüsselâm ve melekler hep birlikte teşrif ettiler. Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem, benim evlâdımı uğurladı ve mübarek olsun diyerek kulakanna ezan ve kamet okuyup:

— Bütün kemâlâtıma vâris olup, benim yerime geçecektir. Benim ümmetimin dînini ve âhiretini yönetecektir, buyurdular.

Yine muhterem pederi ilâve ederek:

— Oğlum Ahmed'in doğum günü, sayısız melekler,

Enbiyâ'yi izam ve evliyayı kirâm'ın ruhları hep Serhind üzerine inmişlerdi.

İmam Rabbânî Ahmed Serhindî'nin doğumları, hicrî 14 Şevval-i şerif 971 Cuma günü vuku buldu.

Çocukluk Çağı

İmam Rabbânî Resûlüllah Sallallâhü aleyhi ve sellem'in sünneti üzere sünnetli olarak doğmuşlardı. Zât-i faziletleri hiç de diğer çocuklara benzemezlerdi. Ağlayıp feryâd etmezdi. Hep neşeli ve şen idi. Valideyi muhteremeleri iş güçle meşgul olurken süt emzirme zamanı geçse yine de sesini çıkarmaz beklerdi. Kendilerinin görünüş ve şemali çok sevimli idi. Gören herkes ona karşı iradesiz muhabbet beslerdi. Asla çıplak dolaşmazlar, zaruret karşısında bile bir şey bulup vücutlarını kapatırlardı.

İnayetler ve Bereketler

Bir ara İmam Rabbânî çok zayıflamışlardı. O sıra Hazret-i Şah Kemâl, Serhind'e teşrif ettiler. Zayıflamasına üzülen babası, çocuğu yanına alarak Şeyh Şah Kemâl'e gittiler. Çocuk hakkında duâ etmesini ve Hak Teâlâ'dan şifa dilemesini istediler. Hazret-i Şah Kemâl, çocuğu görünce hürmet için ayağa kalktı ve buyurdu:

— Çocuğa hürmet göstermek için ayağa kalkdım. Zirâ bu çocuk, ümmetin bütün evliyasından daha üstün fazilet'in sahibidir. Sonra bir müddet mübarek dilini çocuğun dudağına dayadılar ve buyurdular: Biz, Kaadiriye silsilesinin hayr ü bereketini bu çocuğa verdik. Hazret-i Şah Kemâl, kendisinde emanet bulunan Hazret-i Şeyh Abdülkaadir Geylânî'nin hırkasını, kendi torunu Şah İskender'e verip buyurdu: Bunu Müceddid-i Elf-i Sâni'ye vereceksin.

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni yedi yaşında iken Hazret-i Şah Kemâl vefat ettiler.

Oruca, Namaza ve Teheccüd Namazına Bağlılık

Ulu babası, kendisine namazı öğretti. Zât-ı faziletleri çocukluktanberi, namaza, nafile namazlara ve bilhassa teheccüd namazına çok bağlı idi. Namazı çok sever, şevk ve zevk ile edâ eylerlerdi. Nafile namaz ve dîni vazifelerle o kadar meşgul olurlardı ki, dünyayı ve dünyadakileri tamamen unuturlardı.

Ramazan-i Mübarekte, bu faziletli zâtın hâli bambaşka olurdu. Teravih namazlarından başka diğer dîni vazifelere de son derece îtinâ gösterirlerdi. Çocukluk çağında dahi bir an için olsun Hak Teâlâ'nın zikrinden gafil değillerdi.

Eğitim ve Öğretim

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, medreseye girdikten sonra kısa bir zamanda Kur'ân-i Kerîm'i hifzederek bitirdi. Sonra diğer geçerli ilimleri de babasından öğrendi. Daha sonra Siyalkut'a teşrif buyurup orada Mevlâna Kemâl Kışmîrî, Mevlâna Şeyh Huarizmi Kübravî'nin halifesi Mevlâna Ya'kûb Kışmîrî'den ilim tahsil edip icazet aldı. Daha delikanlılık çağına girmeden bütün zahîrî ve bâtinî ilimleri ikmâl edip icazet almıştı.

O sıralarda Hindistan'ın hükümet merkezi EKBER-ÂBÂD idi. Bir hayli tanınmış âlimler orada toplanmışlardı. Zât-ı Faziletleri oraya gidip, âlimler ile görüştüler. Âlimler, zât-ı faziletlerinin zekâsı karşısında hayretler içinde kaldılar ve birçokları Zât-ı faziletlerinin ders halkasına iştirak etmeye başladılar.

İleri Gelen Şahıslar ve Hükümdarlarla Görüşmeleri

Pâdişâh Ekber'in vezirleri, Ebü'l-Fadl ve Feyzî, her ikisi de çok bilgili ve fazilet sahibi kimselerdi. Zât-ı faziletlerinin şöhretini duyup huzuruna geldiler. Hâlis niyet ve muhabbetle ona sarıldılar. Bir müddet sonra Ebü'l-Fadl ile bâzı hususlarda aralarında ihtüâf çıkması üzerine Ebü'l-Fadl'e karşı gücendiler. Hak Teâlâ'nın takdiri bu, tam o sırada Şehzade Selim, Ebü'l-Fadl'i katlettirdi.

Evlenmeleri

Thaniser'de Şeyh Sultan isminde bir şeyh vardı. Hem şeyh idi, hem de aşağı yukarı o mintakanın hükümdarı. Aynı zamanda Pâdişâhın musâhiblerinden de sayılırdı. Çok iyi, sâlih bir şahsiyetti. Bir ara bu zât rüyasında Peygamber Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'i ziyaret etti. Efendimiz kendisine kızını Şeyh Ahmed ile evlendirmesini emr buyurdular.

Şeyh hayretler içinde kaldı. «**Yâ Rabbî acaba Şeyh Ahmed kimdir?**» diyerek tereddüd içinde iken, Efendimiz bir daha güründüler. Bu defa, Sallallâhü Aleyhi ve Sellem efendimiz Şeyh Ahmed hakkında malûmat da verdiler. Hak Teâlâ'nın tecellîsi îcâbı, o günlerde Müceddid- Elf-i Sâni, Thaniser'den geçiyorlardı. Şeyh Sultan kendilerini gördü, bir hayli tereddüd geçirdi, fakat cesaret edip de bir şey diyemedi. Üçüncü defa yine Peygamber Sallallâhü aleyhi ve sellemi gördü ve Efendimiz Şeyh Ahmed işte o gördüğün zâttır diye işaret buyurdular. Nihayet Şeyh, cesaret bularak, fazileti yüce Şeyh Ahmed'e (İmam Rabbânî) bu mesele hakkında haber ulaştırdı. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni:

— Ben bu hususta hiç bir şey diyemem, muhterem babama başvurusun ve kendisiyle görüşsün.

Babası Şeyh Abdü'l-Ahad, Şeyh Sultan'm bu teklifini kabul buyurdular. Şeyh Sultan da kızma külliye mikdarda cehiz, bir hayli de servet ilâve ederek verdiler.

Saâdetli Hanım

Evlendikten bir kaç sene sonra İmam Rabbânî çok ağır bir hastalığa yakalandılar. Hemen hemen hayatlarından ümid kesilmişti. Bunun üzerine sadakatli ve saâdetli hanımı, abdest alıp, iki rek'at namaz kılarak, son derece acz ü inkisar ile Hak Teâlâ'nın bârîgâh-i izzet ve celâline el açıp duâ ederek şifa diledi. Duâ ederken, uykuya daldı ve uyku içinde kendisine şu müjde ulaştı:

— **Ey hâtûn üzülme! Bu zâttan daha binlerce önemli işler beklenmektedir.**

Nitekim çok geçmeden de zât-ı faziletleri şifa buldular.

Muhterem Pederlerinin Vefatı

Evlendikten sonra da Şeyh Ahmed-i Serhindi her gün babalarının huzuruna çıkarlar ve fadl ü kemâl elde eder, bâtinî kemâlâtda derece alırlardı. Vefatı yaklaştığı sırada babası, bütün çocuklarını topladılar. Dedeleri ve babalarından kalan Sühreverdiyye hilâfeti hırkasını, Şeyh Abd'ul-Kuddûs Genhuh'î'den elde etmiş oldukları Çeştiyye hilâfeti hırkasını ve Hazret-i Şeyh Kemâl Kithel'den elde etmiş buldukları Kaadiriyye hırkasını oğlu Müceddid-i Elf-i Sâni'ye verdiler. Bütün bu yollarda kendisini halife tâyin kıldılar. Bu itibarla Müceddid-i Elf-i Sâni, Kaadiriyye, Çeştiyye, Sühreverdiyye ve Nakşibendiyye tarikatlerinin hepsinden de feyz almış bulunuyordu ve silsilelerin hepsine de bey'at almak, mürid edinmek yetkisi vardı, akat Peygamber-i Zîşân sallallâhü aleyhi ve sellem'in emirlerine tam bir bağlılıkları bulunduğundan, müridleri hangi tarîkate mensup olurlarsa olsunlar onları, bâzı tarikatler içine girmiş, **seriâte uymayan bid'at ve hurafe cinsinden; raks, (oyun) şarkı, gibi şeylerden men ederdi.**

Nakşibendî Silsilesi

İmam Rabbânî'nin muhterem babaları, Nakşibendiyye tarikatının faziletlerini zamanının birçok ileri gelen büyüklerinden duymuşlar, öğrenmişler ve bu hususta bir hayli de kitap okumuşlardı. Fakat bir türlü Nakşibendî meşâyihî ile görüşebilmek fırsatı mukadder olmamıştı. Bütün silsilelerin bittiği yerde Nakşibendî silsilesinin başladığını da biliyor, bu itibarla Nakşibendî tarikatına çok ilgi ve muhabbet besliyordu. Çünkü **Nakşibendîlikte diğer bâzı tarikatlerde olduğu gibi çile doldurmak, yüksek sesle bağırarak zikretmek, semâ etmek, mezarların üzerine çadır örtmek, şeyhin huzurunda hürmet secdesine kapanmak, ayak öpmek, kadm müridelerin çarşafsız ve örtüsüz oturmalarına izin vermek ve emsali gibi şeriat ve âdaba uymayan işler yoktur.** Bu tarîkate merasim ve riyazet az olmasına rağmen feyz ve bereket çoktur. Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem'in ahlâk, şemail ve kemâlâtını elde etmeye çok önem verilir. Nakşibendiyye tarikatının silsilesi Ebû Bekir Radiyallahü Teâlâ anhdan başlar. Tarîkatin kurucusu olan Hazret-i Bahâü'd-Dîn Nakşibend el-Buhârîye kadar gelir ve ismini ondan alır. Ve nihayet Müceddid-i Elf-i Sâni ile yeniden sulanarak yenilenir.

Müceddid-i Elf-i Sâni, vaktiyle ileri gelen bir zâttan, Hazret-i Bahâüddin Nakşibend el-Buhârî'nin:

«Hindistan'da Peygamberi Zîşân'm bir halîfesi, naibi zuhur edecektir. Bu öyle bir zât olacaktır ki, Eshâb-ı Kiram radiyallahü Teâlâ anhüm yanında ve evliyayı izam rahmetullahi aleyhim arasında güzîde, seçilmiş bir mevkiî olacaktır. Bütün ileri gelen zevat kendisine ilgi göstereceklerdir. Bu yüksek dereceli şanlı Veliyyullah'ın bizim silsilemize mensup bulunmasını isteriz» diye buyurduğunu işitmiştir.

O zaman, Nakşibendiyye silsilesinin büyük şahsiyeti Hazret-i Hoca Emekengî rahmetullahi aleyh hayatta idi. Kabil şehrinde ikamet buyuruyorlardı. Tarîkati yaymak ve halkı uyarmak için Hazret-i Hoca Bâkıy Billah'ı, Hindistan'a göndermişti. Hoca Bâkıy Billah, Hindistan'a gelmeden önce bir gece şöyle bir rüya gördü:

— Büyük bir ağacın dallarının birine bir papağan konmuştur. Kendisi bu papağanın kendisinin olması ve eline konması isteğini içinden geçiriyor. O sırada papağan kalkıp gelip Hoca'nın eline konuyor. Bunun üzerine Hoca Bâkıy Billâh rüyayı hayırlı bir başlangıç kabul ediyor ve rüyasını bazı ileri gelen zevata anlatıyor. Onlar da hayra yoruyorlar ve Bâkıy Billâh Hindistan'ın yolunu tutuyor. Serhind civarına geldiği zaman yine rüyada kendisine: «Sen Kutbu'l-aktâb'm yakınlarında bulunuyorsun.» diyorlar ve Hoca Bâkıy Billâh yerden semaya kadar hep nûr'un yayılmış olduğunu gördü ve aradığını izleyerek Dehli'ye ulaştı.

Dehli Yolculuğu

Müceddid-i Elf-i Sâni, o günlerde Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem'in muhabbetlerine kendisini o kadar kaptırmıştı ki, her an evvel ravzayı mübârek-i Nebevi'yi ziyaret etmek ve hacc farızasını îfâ etmek istiyordu. Bunun için hazırlıklar görerek Dehli'ye teşrif ettiler. Dehli'ye vardıkları sırada eski dostu Mevlâna Hasan Kışmirî orada bulunuyordu. Mevlâna Kışmirî, Hazret-i Bâkıy Billâb'm bâtını fazâil ve kemâlâtını Hazret-i Müceddid'e anlattılar. Bunun üzerine Hazret'in içinde Bâkıy Billâh ile görüşmek iştiağı doğdu ve görüşmek üzere kendisine gitti. Hoca Bâkıy Billâh hazretleri de Hazret-i Müceddidi görünce bunun kendisine, daha önceden haber verilmiş olan zât olduğunu anladı. Şeyh Bâkıy Billâh İmam Rabbânî'ye nereye gitmek istediğini sordu. O da Beytullah'ı ziyaret ve hac etmek için gidiyorum dediler. Bir kaç gün beraber bulundular ve Ahmed Fârûk Serhindi, Hazret-i Hoca Bâkıy Billâh'm irâdet halkasına dâhil oldu. **Hazret-i Hoca da bu müridi için «İmam Rabbani» ismini verdi.** Şeyh Ahmed isminde Serhind'den âmel sahibi faziletli bir âlim gelmiştir. Bir kaç gün fakir ile sohbette bulunmuştur. Kendisinde gördüğüm fevkalâde ahvalden bana malûm oldu ki, bu zât bütün âleme ışık tutacak bir

meş'aledir, buyurdu. Hoca Bâkıy Billâh hususi olarak (hoca yetişecek olanların usuliyle) İmam Rabbânî'yi yetiştirmeğe başladı. Az zamanda bu büyük zât bâtinî ilimlerden büyük nasib elde eylediler. Hak Teâlâ'nın inayet ve Hoca Hazretlerinin muhabbeti ile büyük makama yükseldiler. Şeyhi Bâkıy Billâh da, zât-ı faziletlerinin yüksek kabiliyet ve fadl ü mekâlini görüp böyle mânevi hususları mükemmel bir zâtı kendisine gönderdiği için Hak Teâlâ'ya sonsuz, hesapsız şükürde bulunmuştur.

Hazret-i Hoca Bâkıy Billâh, her vesileyle, Ben Nakşibendî tarikatinin taşıdığı emanetini İmam Rabbâniye verdim ve boynumdaki borçtan kurtuldum, derdi.

Yine Şeyhi Hoca Bâkıy Billâh şöyle buyururlardı: Şeyh Ahmed Serhindi öyle bir güneştir ki onun aydınlığında binlerce yıldız kaybolur gider. Gök kubbesinin altında onun ikinci bir eşi ve benzeri yoktur. Onun gibi bu ümmet içinde ancak bir kaç dâne görülmüştür.

Bir defa da yine şeyhi, İmam Rabbânî hakkında şöyle buyurmuşlardı:

— **Biz Serhind'de çok büyük bir meş'ale yaktık. Bu meş'alenin aydınlığı devamlı artmakta ve gelişmektedir. Sonra müridlerini kastederek aydınlattığımız bu meş'aleden yirmi lem'a daha meydana gelecektir ki onlarda sizlersiniz.**

Sonra Şeyhi, yanına bir kaç yetişkin zâtı de vererek İmam Rabbânî'nin Serhind'e dönmesine müsâde verdiler.

Şeyh Hoca Bâkıy Billâh'ın Şerh-i Ahvâli

Şeyh Hoca Bâkıy Billâh, Nakşibendî tarikatinin ileri gelen büyüklerinden kemâlât sahibi mümtaz bir şahsiyetti.

Nakşibendî silsilesi

Hazret-i Ebû Bekir es-Sıddıyk Radiyallâhü anh'dan başlar.
Hazret-i Selmân-ı Fârisî Radiyallâhü Teâlâ anh,
Hazret-i İmam Kasım ibn-i Muhammed ibn-i Ebû Bekir Radiyallâhü Teâlâ anhüm,
Hazret-i İmam Ca'fer-i Sadık Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Sultanü'l-Arifin Bayezîd Bistâmî Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Şeyh Ebü'l-Hasen el-Harkanî Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Şeyh Ebû Alî Farimedî et-Tûsî Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Hoca Ebû Yûsuf el-Hemedânî Kaddesellâhü sirruh,
Hazret-i Hoca Abd'ul-Haalık Guc-duvânî kuddise sirruh,
Hazret-i Hoca Arif Rivker'î kuddise sirruh,
Hazret-i Hoca Mahmud İncir Fağnevî kuddise sirruh,
Hazret-i Hoca Alî Râmetîn Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Hoca Muhammed Baba Semâsî kuddise sirruh,
Hazret-i Seyyid Emîr Kilâl Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i İmam-ut-tarîka Hoca Bahâ'eddîn Nakşibend kuddise sirruh,
Hazret-i Hoca Alâuddîn Attar kuddise sirruh,
Hazret-i Mevlâna Ya'kub Çerhî Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Hoca Ubeydüllah Ahrar Rahmetullahi aleyh,
Hazret-i Mevlâna Muhammed Zâhid kuddise sirruh,
Hazret-i Mevlâna Derviş Muhammed Rahmetullahi aleyh
Hazret-i Mevlâna Hoca Emkengî Rahmetullahi aleyh'den
Hazret-i Bâkıy Billâh Rahmetullahi aleyh'e ulaşır.

Hazret-i Bâkıy Billâh Rahmetullahi aleyh, Hicri 971 senesinde Kabil'de doğmuşlardır. Ulu babasının mübarek ismi Kadr Abdü's-Selâm idi. Bu zât kendi devrinin ileri gelen âbid ve zâhidlerinden çok müttekî bir zât idi.

Şeyh Bâkîy Billâh, delikanlılık çağında çok metin, sanki büyümüş de küçülmüş gibi, büyüklere yakışır ahlâk ve âdetlere sâhibdi. Ulûm-i zahirîyi ikmâl ettikten sonra sefer'e temayül gösterip, yer yer gezerek ulemânın huzuruna girip, sohbetlerinden leyz ve bereket elde etmişti. Böylece Hindistan'a teşrif buyurdu. Orada da her lahza zikr-i îlâhî ile meşgul idi. Çok geceler uyumadan ormanlarda, çöllerde, kabristanlarda dolaşır, zikrullah ile vakit geçirirlerdi. Ehlüllah ile oturup kalkmak hususunda okadar şevki ve zevki vardı ki, cezbe hâlinde böyle Allah'a yakîn bir kimse görse, onun arkasına takılıp giderdi. İsterse bu zât onu taşa tutsun, yine de onun peşini bırakmazdı.

Hazret-i Hoca Bahâü'ddin Nakşibend Rahmetullahi aleyh manen Şeyh Bâkîy Billâh'a emir vererek, Müceddid-i Elf-i Sâni ile buluşmasını ve onu süsüeye katmasını bildirmişler, daha sonra da Hazret-i Hoca Emkengî Rahmetullahi aleyh, bu hususu te'kîd etmişlerdi. Bunun üzerine Bâkîy Billâh Hazretleri, bir sene kadar Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'yi aradılar.

Şeyh Hazretleri, dünyadan da dünya halkından da clünya peşinde olanlardan da el etek çekmişlerdi. Meclislerinde bu hususlardan hiç bir şey konuşulmazdı. Giyim kuşamları ise çok basitti.

Tevekkül hususunda şöyle buyurmuşlardır:

— **Tevekkül, boş oturup el el üzerine koyarak beklemek değildir ki, Hak Teâlâ kendisi göndersin. Belki sebebini işlemek, aramak, araştırmak ve çalışmak gerekir.**

Şeyh, Hoca Bâkîy Billâh'ın keşf-ü keramet sahibi olduğu bildirilir. Hasta ve ihtiyaç sahibi yüzlerce kimse, Hoca Hazretlerinin huzuruna gelir kendisinden duâ alırlardı. Hak yolu aramakta olan kimseler ise huzura geldiklerinde, bâtinî ilim, fazilet ve kemâlden feyzyâb olur, en büyük nasibi elde ederlerdi.

Bir ara Hoca Hazretlerine geceleyin bir kaç misafir gelmişti. Acemi bir mürîd misafirler için yiyecek içecek hazırlıyordu. Hoca Hazretleri müridin çalışmasından çok memnun olmuşlardı. Ona:

— **Sen bir şey ister misin? Acemi mürîd arz etti:**

— **Hoca Bâkîy Billâh gibi olmak isterim.**

Hoca Hazretleri müride bu işin kolay olmadığını ve vazgeçmesini üç dört kere söylediler, fakat mürîd vaz geçmedi ve isteğinde ısrar etti. Hoca Hazretleri onun karşısında durup nazar ettiler ve o kimse tam kendilerine benzedi. Herkes onu Hoca Bâkîy Billâh gibi gördüler. Fakat ondan sonra fazla yaşamadı. Bir kaç gün sonra bu fânî dünyadan ayrıldı.

Evet, Hak Teâlâ onu bu nimete lâıyk görmüş ve o hâl ile kendi ulûhiyyetine çekmişti.

Hoca Hazretleri, vefat edeceğini önceden biliyordu ve sekerâtı esnasında bunu hanımına haber vermişti.

Hoca Hazretleri kırk yaşında iken 5 Cemâzilâhir 1012 senesinde vefat edip Rahmet-i Rahmân'a kavuştu. Hoca Hazretlerinin mübarek türbesi Dehli şehrinde KUTB caddesinde (road) Acmiri dervaza (kapı) yanındaki mezarlıktadır.

Şeyh Hazretlerinin türbesi en sıcak mevsimde öğle üzeri ziyaret edilirken çıplak ayakla dolaşılırsa, yerin gayet serin olduğu hissedilir.

Şeyh Bâkîy Billâh'ın Hoca Abdullah ve Hoca Übeydullah isimlerinde iki oğlu vardı. Onun Dört de büyük halîfesi vardı:

Hazret-i Mücedded-i Elf-i Sâni,

Şeyh Tâc,

Hoca Hüsâmeddin

ve Şeyh Allah-Dâd, Rahmetullahi aleyhim.

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin Serhind'e Geri Dönmeleri:

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni, Rahmetullahi aleyh, mürşidi Hazret-i Hoca Bâkiy Billâh'dan izin alıp, Serhind'e geri döndüler. Şeyhi kendisini ağırlamak ve uğurlamak için bizzat şehrin dışına kadar gelip onu yolcu etti. İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyh'in şöhreti bir kat daha arttı. Halk, feyzinden, bereketinden faydalanmak için tabur tabur, bu faziletli zâtın arkasından koşuyorlardı. O her sınıf insan için bir feyz kaynağıydı.

Müceddidlik

Hadîs-i Şerif'de buyurulmuştur:

«Hak Teâlâ bu ümmet için her yüz yılın başında öyle bir kimse gönderir ki, bu zât, dîni bid'at ve hurafelerden ayıklayıp aslî safiyetine döndürerek tecdid eder.»

İlk müceddid Peygamber sallallâhü aleyhi ve sellem'den yüz sene sonra ortaya çıkmıştır. Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem'den önceki peygamberler arasında dünyaya bin senede bir «ülû'l-azim» peygamber gelmiş ve bunlar Hak tarafından yeni yeni hükümler getirmişlerdir. Enbiyâ-i kirâm (Peygamberler) aleyhimüsselâm arasında bu ülü'l-azim peygamberler, kitap sahibi olarak gelmişler ve dîni terviç ve teşvik etmişlerdir. Ancak Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz zuhur edince, artık «Hatemü'n-Nebiyîn» (Peygamberlerin sonuncusu) olduklarından peygamber gelmesi son bulmuş, böylece vahy inmesi yolu da kapanmıştır. Bunun yerine Allahu Zü'l-Celâl bin yılda bir büyük müceddid halkedip onlar vasıtasıyla halkı irşad, dîni yenileyip aslî hâline döndürme ve dînin tazelenip parlamasını temini murâd etti. İşte ikinci bin yılın yenileyicisi olarak İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni geldi ve insanlar onun çalışması, daveti ile bataklıktan kurtulup İslâm ile yeniden şereflendiler.

İkinci Bin Yılın Yenilenmesi İmtiyazı

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi aleyh buyurdular:

Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem'in ümmeti içinde gelen evliya'yı kirâm'dan her biri kendi makamlarını seyr etmiş, her birine de kendi mertebesine göre, teberrüken yüksek bir makam verilmiştir ve bana verilmiş olan makamâtın onda birinin onda biri kimseye nasîb olmamıştır.

Ravzatü'l-Kayyûmiye'de şöyle yazar:

Müceddid-i Elf-i Sâni bir gün sabahleyin teşrif buyurmuşlardı. O ara Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem, bütün enbiya (peygamberler) aleyhimüsselâm, yakın melekler, evliya'yı kirâm, ve ümmetin âlimleri ile birlikte teşrif buyurdular. Mübarek ellerinde yeryüzünde eşi emsali görülmemiş çok kıymetli ve değerli bir «hil'at» (elbise) vardı. Bu «hil'at» sanki nurdan yapılmıştı, Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem, bu «hil'at» i Müceddid-i Elf-i Sâni'ye giydirdiler ve buyurdular:

— Bu, «tecdîd-i elf-i sâni» (İkinci Bin Yılın Yenileme) hil'ati'dir. Biz seni, kendimize nâib tâyin ettik ve bu hil'ati de sana verdik. Bundan böyle bütün dîni ve dünyevî işlerin yürütülmesini de sana havale ettik.

Tecdîd-i Elf-i Sâni (İkinci bin yılın yenileme) hil'ati'nin nüzulü (inmesi) Rab'ül-evvel ayının onuncu cuma günü 1010'da vuku buldu.

Kâ'be-i Şerifin Mülakati

Yine Ravzatü'l-Kayyûmiye'de şöyle yazar:

Hazreti Müceddid-i Elf-i Sâni, Kâbe-i Mükerrerme'-nin ziyareti için son derece şevk ve zevk içindelerdi. Bu iştîyak ve isteğin şiddetinden, bütün rahat ve huzurları kaçmıştı. Bir gün Huzuru İlâhîde manevî âleme daldıklarında gördüler ki, namaz kılan insanlar,

melekler, cinler ve diğerk mahlûkat (yaratıklar) hep kendi tarafına dönerek namaz kılıyor, Kâ'be-i Mükerrreme'de yanlarına gelmiş bulunmaktadır. Kâ'beyi ziyaret için duydukları büyük aşk ve iştihak sebebiyle Hak Teâlâ, bu müşahedeyi o'na lütuf buyurmuştur.

İşte bu itibarla, İmam Rabbânî kaddesellâhü sırrahu'l azîzin mescidi ülkenin diğerk bütün mescidlerinden imtiyazlıdır.

İmam Rabbânî, bir gün namazdan sonra duâ ile meşgul idi. Manevî âleme daldığı bir sırada bütün vücûdunun bir mum gibi yanıp aydınlanmakta olduğunu gördü ve kendi vücûdunun hamurunun Peygamber-i Ekrem sallallâhü aleyhi ve sellem'in mübarek vücûdlarının hamurunun kalıntısından yağrulmuş olduğu ilham olundu.

İmam Rabbânî'nin Mürşidi Nazarındaki Değeri

Şeyh Hoca Bâkîy Billâh, Müceddid-i Elf-i Sâni'nin piri ve mürşididir. Fakat bu zât kendisi de tarikat, sü-lük ve ahlâk babında Müceddid-i Elf-i Sâni'nin ahval ve harekâtını izleyip sanki mürşid değil de Müceddid'in bir müridi gibi davranırdı. Bir gün Müceddid-i Elf-i Sâni, Dehli'ye teşrif etmişler Şeyhi de kendilerini karşılamak için şehir kapısına kadar gelip büyük hürmetle alıp götürmüşlerdi. Bütün müridlere de emir verip, «Şeyh Ahmed'in dediği gibi amel etmelerini» bildirmişlerdi.

Bir gün de, İmam Rabbânî uyumakta iken Hazret-i Hoca Bâkîy Billâh teşrif eylediler. Müceddid Hazretlerinin uyumuş bulduklarını görünce, uzun bir müddet hücrenin kapısında beklediler. Müceddid Hazretleri uyanınca, hademeye:

—**Bak bakalım dışarıda kimse var mıdır? Hademe dışarı bakınca bir zâtın orada durduğunu görüp kim olduğunu sordu:**

—**Fakir Muhammed Bâkîy cevabını aldı. Müceddid Hazretleri bunu duyunca üzerinde yatmış bulunduğu kerevetden fırladı ve hemen Şeyhi'nin huzuruna varıp defalarca özür diledi.**

Bir gün de Hoca Bâkîy Billâh Hazretleri iki oğlu ile birlikte Hazret-i Müceddid'in yanına gelmişler ve ondan çocuklarına teveccühde bulunmasını istemişlerdi.

Müceddid İmam Rabbânî, şeyhinin isteği üzerine çocuklarına öyle bir teveccühde bulunmuş ki, Şeyhi Bâkîy Billâh kendisi bile tesiri altında kalmıştır. Sonra bu halden mahcûb olan İmam Rabbânî edeb ve hayâ içinde gaflet ile yakışsız bir is yaptık diye şeyhinden özür dilemiştir.

Bunun üzerine Bâkîy Billâh:

— **«Allahu Teâlâ size kendi fadlı ve kereminden öyle makamlar inayet kılacak ki bu, Efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem'in ümmeti içindeki veliler arasında çok az kimseye nasîb olacaktır. O zaman beni mahrum bırakırsan sana güvenmiş olurum.»**

İmam Rabbânî de, Şeyhi Bâkîy Billâh'a bunun üzerine söz verdiler.

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin Lâhor'u Teşrif Buyurmaları

Şeyhi Hoca Bâkîy Billâh Rahmetullahi aleyh'in işareti üzerine Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi aleyh, Lâhor'u teşrif buyurdular. Lahor ulemâsı, Hazret-i Müceddid'in geleceğini haber alınca büyük merasimle karşılamaya çıktılar ve îzâz ve ikramla alıp şehre getirdiler. İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyhin şöreti bu taraflarda da yaygınlaştı. Kitle, kitle halk ziyarete gelerek kendilerinin manevî feyz ve bereketinden nasîblerini alıyorlardı.

Şeyh Bâkıy Billâh'ın Vefatı

İmam Rabbânî Lâhor'da buldukları sırada Şeyhi Bâkıy Billâh'ın vefatı haberi geldi. Çok üzüldüler, o kadar ki, bir kaç gün yemek yemeyip su dahi içmediler. Sonra Şeyhinin, yanına verdiği halîfeleri yerlerine geri gönderip, kendileri Dehli'ye doğru yola çıktılar.

Muhalefet

Hazret-i Hoca Bâkıy Billâh'ın vefatı üzerine, mürdlerinden bazıları Hazret-i Müceddid'e karşı içlerinde sakladıkları hased'i ortaya çıkarıp muhalefet ve kıskançlığa başladılar. Her iş ve sözünde ayıp arıyor, tenkide girişiyorlardı. İmam Rabbânî ise bu halden son derece üzülmüyorlardı. Neticede bu kıskançlardan bazıları tamamen azıtarak yoldan saptılar. İmam Rabbânî bunlara her ne kadar nasihat etti, öğüd verdiyse de fâidesi olmadı. Bâzısının bey'atını geri verdikleri halde yine doğru yola gelmediler. Şeyh Tâcu'ddîn bu gibilerin başında bulunuyordu. Fakat Hak Teâlâ bu zât'ı hidâyet yoluna getirmeyi murâd edince bir ara İmam Rabbânî'yi rüyada gördü ve bu işlerden vaz geçerek gelip özür diledi. İmam Rabbânî de onun özürünü kabul buyurdular.

Diyalogcu Pâdişâh Ekber Şah

O günlerde, Pâdişâh Celâleddin Ekber Şahın saltanatı, Hindistan'ın her tarafında en yüksek zirveye ulaşmıştı. Bu hükümdar, Hindistan'da, Timur Oğulları (Bâburî'ler) mülkünün tahtında tam bir şevket ve celâl ile saltanat sürmekteydi. Hindistan devleti Ekber Şah devrinde azametinin zirvesine ulaşmıştı. Ekber Şah, idare işlerinde müslüman olmayanlara da büyük mevkiler vermişti. Böyle hareket etmekle herkes tarafından sevilip sayılmayı umuyordu. Haremine Hindu kadınlarını da almıştı. Bu gibi kadınların akrabalarına ve yakınlarına da önemli arazi ve malikâneler veriyordu. Onun yanında İslâm âlimlerinin kıymeti gayri müslim âlimlerin kıymetinden daha azdı.

Hattâ zaman zaman müslüman âlimlerin tebliğlerine karşı çıkıyordu. Daha sonra İslâm dîninin ta'limini (öğrettiklerini, ahkâmını) keyfince değiştirip «Dîn-i İlâhî» adı altında yeni bir din uydurtup ortaya attı ve yaymaya başladı. Daha da azıtarak büyüklük taslayıp kendisine secde edilmesini emretmişti. Halkı zorla secde ettiriyor, muhalefet eden ve secde etmek istemeyen kimseleri de öldürtüyordu. Bu şekilde yüzlerce kimse kılıçtan geçirilmişti. Hindu'lar için bir şahsa secde etmek bir mesele değildi. Bundan çekindikleri de yoktu. Hattâ onlar Ekber Şah gibi bir pâdişâha secde etmeyi kendileri için izzet ve şeref sayıyorlardı. Müslümanlar için ise iş böyle değildi. Müslümanlar yalnız «Bir, tek, şeriki, ortağı bulunmayan» Allah'a secde ederlerdi. Allah'dan gayrisi için secde etmektense ölüp şehîd olmayı tercih ederlerdi.

Dünyaya bağlı, dünya-perest kimseler de kendileri için çıkar sağlamak ve siyâsî iktidarlarını kuvvetlendirmek için, Ekber Şah'a dalkavukluk ediyor, «evet efendimiz, evet efendimiz» diye tasdikleyerek İslâm'da daha fazla tahrifat yapmasına fırsat veriyorlardı. Diğer taraftan da böyle hareket ederse Hindu - Müslüman ihtilâfının da ortadan kalkacağını ileri sürüyorlardı.

Ekber Şah bilgisiz, câhil bir kimse olduğundan bunlara kapılmıştı. Sapıtmış müslümanlarla, bir kulpunu bulup işleri eline geçirmiş olan Hindu'lar Ekber Şahın kafasına girip gönlünü avlamışlardı. Bunun neticesinde de Ekber'in kafasında İslâmî esaslardan hiç bir iz kalmamıştı. İş o raddeye varmıştı ki, ileri gelen Hindular, kızlarını da Ekber Şah'ın haremine sokacak fırsatı bulunca, Ekber Şah, Hindu'ların merasimlerini de yerine getirmeği zarurî telâkki eylemişti. Ekber'in bu hareketi, müşrik ve kâfirlerin iktidarını daha da kuvvetlendirdi. Hiç çekinmeden, camileri Hindu ma'bedine çeviriyorlardı. Hindu'ların oruç günleri mukaddes günler oluyordu. Bu günlerde hiç bir müslümanın ekmek pişirmesine izin verilmezdi. Öyle ki Ramazân-ı Şerif'de bile bu kadar dikkat ve ihtimam gösterilmezdi. Pâdişâhın sarayında bulunan ulemâ ve ileri gelen zevatın elleri kolları bağlı kalmıştı. Bu gibi zevat saltanat işlerine müdâhale edemez olmuşlardı. Mürşid, veliyyullah, kutub gibi hitablarla hürmet gören kimseler itibar görmez olmuşlar ve işler garazkâr, maksadlı, çıkarıcı kimselerin elinde kalmıştı. Artık şeriate kanuna tâbi olmak ortadan kalkmıştı.

İşte böyle karanlık bir zamanda, Pâdişâhı da etrâ-ındakileri de doğru yola getirmek için Hak Teâlâ Müceddid-i Elf-i Sâni'yi seçip vazifelendirdi. Müceddid Rahmetullahi aleyh, Serhind'den Ekber-Âbâd'a geldi. Ekber Şah'ın yakınlarını çağırıp:

— «Pâdişâh, Hak Teâlâ'ya ve onun Resulüne âsî olmuştur. Benim tarafımdan kendisine söyleyip hatırlatın ki; onun padişahlığı da, kudreti de, iktidarı da, askeri, ordusu da, her şeyiyle aklına bile gelmeyen öyle bir musibetle dağılacak, perişan olacaktır. Tevbe etsin, Allah ve O'nun Resulünün yolunu tutsun. Aksi halde Allah'ın kahrını, gazabını beklesin.» dediler.

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin bu sözlerini Pâdişâh'a ulaştırdılar. Hân-i Hânân (Bayram Han) ve Hâni A'zam (Abdürrahîm Han) ve Mürtezâ Han, Ekber'in sarayının mühim mevkilerdeki emirlerinden olup aynı zamanda bunlar İmam Rabbânî'nin müridi olmuşlardı. Bu emirler vâsıtasıyla Pâdişâhı doğru yola getirmek hususunda çok çalıştı ise de nasipsizliği devam ederek hidâyete erişemedi. Pâdişâh, kendi uydurduğu yeni dînin muvaffak olmasından çok memnun ve bu memnuluğun neşesi ve sarhoşluğu içindeydi. Pâdişâh, yeni dînin muvaffakiyete ulaşmasını Saray'da törenler hazırlayıp kutlamakta iken, ileri gelen müneccimler, Pâdişâhı uyarıp devlet ve saltanatının helakinin yakın olduğunu haber verdiler. Pâdişâh da o günlerde dehşetli bir rüya gördü. Pâdişâh bu durum karşısında korkup öyle müteessir oldu ki, eski sapıklığını kısmen düzelterek, şöyle bir ferman çıkardı:

— İsteyen müslümanlığa sarılır, isteyen Dîn-i İlahî'ye bağlanır. Zorlamak ve mecbur tutmak yoktur. Tören günü de, herkesin sevdiği, inandığı dîne uyabileceği ilân edildi. Bir tarafda uydurma Dîni İlahî'nin çadırları kurulmuştu. Her taraf ihtişam içinde, çadırlar donatılmış, yiyecekler, içecekler tepsilere konmuş, etraf mücevherlerle süslenmiş, halılarla döşenmişti. Diğer taraf ta hurda çadırlar kurulmuş, eski püskü pılı pırtı ile döşenmişti. Yâni denilmek isteniyordu ki, Müslümanlık dîni şu eski çaput parçaları gibi eskimiş, kıymeti kalmamıştır. Buradaki yiyecek de bir kaç parça yavan kuru ekmekten başka bir şey değildi.

O sırada Şehinşah Ekber Şah, emirleri, vezirleri ve saray mensupları ve diğer ileri gelenlerle tören yerine geldi. Müceddid Rahmetullahi aleyh de, çoğu fakir kimselerden teşekkür etmiş bulunan kendi müridleri ile birlikte Müslümanlık dînine ayrılan çadırlara teşrif buyurdular. İmam Rabbânî kendi cemâatinin etrafını bir çizgi ile çevirdiler. Elleri bir kesek parçası aldılar ve Ekber Şahın çadırına doğru attılar. Birdenbire dehşetli bir kasırga çıktı. Ekber'in saray çadırlarında bir hengâme koşturdu. Herkes paniğe kapıldı. Kimsenin aklından hayâlinde böyle bir şey geçmemişti. Oradakiler içinde çoklarının kafası, gözü yarıldı, bir kaç kişi de öldü. Yaralananlar içinde birçoğu da yedi gün içinde öldüler. İmam Rabbânî'nin buldukları dâire içinde kalan müslümanlara hiç bir şey olmadı. Bu harikulade hâli gören Ekber Şah ve adamlarından sağ kalanların pek çoğu ve veziri de İmam Rabbânî'ye bey'at ettiler.

Cihangir

Ekber Şâh öyle bir fitne ve fesad tohumu ekmişti ki, şayet bunun önüne geçilmiş olmasaydı, bir kaç sene içinde Hindistan ülkesinde İslâm'ın izi tozu kalmayacaktı.

Fakat Allah, Celle Şanühû kendi dîni korumak ve yenilemek için o sırada İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi aleyh'i vazifelendirmişti. Bu büyük ve kâmil kulun feyizli çalışması ve daveti ile Ekber'in fitne ve fesadı ebediyete kadar ortadan kaldırılmış oldu. Çok geçmeden Ekber öldü, oğlu Cihangir Hindistan tahtına çıktı. O da babasının bâtil, boş şirk ve bid'atlerini geçerli kılmak için bir müddet çalıştı. İnsan'a secde edilmesini yasaklamadı, Ekber'in dinsizlik icrââtı zamanında müşrikler (Allah'a ortak koşanlar) kuvvetlenmişlerdi. Camileri yıkarak yerine Hindu ma'bedi yapıyorlardı. İslâm ulemâsı bir birleriyle çekişiyor, bir birlerini hasetlenmekle ortalığı karıştırıyorlardı. Bu ortamda Sünnet-i Seniyye-i nebevî'yi ihya eylemek kolay işlerden değildi. Cihangir'in karısı «Nur Cihan» şî mezhebiniydi. Onun siyâsî işlerde de bir hayli nüfuzu vardı. Memleket idaresi, adaleti ve icrââtında

Nur Cihan'm rolü büyüktü. Nur Cihan aynı zamanda çok güzeldi. Bu yüzden de Cihangir kendisine vurgunca âşık idi. Bu itibarla memleketin idaresinde Nur Cihanin önemi çok büyüktü. Cihangir ise:

— «Ben saltanatımı Nur Cihan'a bağışladım» diyecek kadar kendinden geçmişti. Şarap ve kebaptan başka bir şey lâzım değildir, diyordu.

Böyle olmakla beraber şu da bir hakikatti ki, Cihangir'in Melikesi Nur Cihan, memleket işleri ve halkın refahı yolunda büyük bir gayretle çalışıyordu. Sadaka ve hayrat işlerine koşuyor, bir hayli kimsesiz fakir fukarayı da barındırıyordu. Fevkalâde güzel ahlâkı sayesinde de halkın her tabakasının ekseriyeti tarafından sevilmişti. Bununla beraber o da çok kere şahsî kaprislerine kapılarak, fitne ve fesadın kapısını açıyordu. Melike, mezhep itibarıyla şîî idi. Cihangir'in veziri Âsaf-Câh da şîî idi. Bu itibarla vezir istediği hususları kolaylıkla Pâdişâha kabul ettiriyordu. Melike'nin birçok keyfî işlerinden zarar gören halk üzüntüdeydi. Toplanarak Müceddid-i Elf-i Sâni'nin huzuruna gelip meseleyi arz ettiler ve bu musibetden kurtarması için Allah'a niyazda bulun, dediler. Müceddid-i Elf-i Sâni onlara:

— «Siz kendiniz musibet ve sıkıntıya sabreder olmadıkça böyle dünya musibetlerinden kurtulmak kolay olmaz» dedi.

Pâdişahın Ordusu İçinde Tebliğ ve Nasihat

İmam Rabbânî, kendi halîfesi Şeyh Bedî'ud-dîn hazretlerini pâdişahın ordusu içine tebliğ ve nasihat için gönderdiler. Onun, davet ve teveccühü ile pâdişahın ordusundan çok kimseler İmam Rabbânî Rahmetullahi a-leyh'e mürîd oldular. Ordunun içindeki bu tebliğ ve nasihatlerden Âsaf Câh haberdar olunca Pâdişâhı, Müceddid-i Elf-i Sâni'nin aleyhine kışkırtmağa ve harekete geçirmeğe çalıştı. Kendi hiyle ve çıkarlarını yürütmek için Pâdişâha:

— Şimdi Padişahın yüzbinlerce süvari askeri, Müceddid-i Elf-i Sâni'nin işaretini beklemektedirler, İran'ın, Turan'ın, Bedaşan'ın, Kabil'in padişahları, Ahmed Serhindî'ye (Müceddid-i Elf-i Sâni) mürîd olmuşlar ve bunlar Hindistan saltanatına göz koymuşlardır. Hindistan'ı ele geçirmek için fırsat kollamaktalar. **Zilli ilâhî** (Hak Teâlâ'nın gölgesi = Pâdişâhlara verilen eski unvan) meseleyi küçümser ve önemini göz önünde bulun-duramazlarsa, artık selin önünü almak mümkün olamaz. Bunun için tedbir almak gerekir. İlk önce Müceddid'in halîfesi Şeyh Bedîyud-dîn'in yanına gidip gelmeği yasaklanmalı. Böyle yapınca Müceddid kendiliğinden dize gelecektir. Bu yasağa uymayanlar m hapsedilecekleri de bildirilmelidir, dedi.

Pâdişâh bu sözleri duyduktan sonra çok hiddetlendi ve hemen ferman çıkarıp Şeyh Bedî'uddîn'e gidip gelmenin men edilmesini emretti. Diğer taraftan casuslar da çıkarıp İmam Rabbânî'nin halîfeleri üe kimlerin münâsebetinde bulduklarının haberini gece gündüz almaya başladı. Bu casuslar aynı zamanda İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyh üzerine yalan haberler ve iftiralar çıkarıp halkın gözünden düşürmeye ve aleyhinde bulundurmaya çalışıyorlardı. Bu meyanda:

— **İmam Rabbânî Ahmed Fârûk Serhindi kendini peygamber efendimizin ashâbıyla bir sayıyor diyorlardı.**

Bu sırada Şeyh Bedî'uddîn bir hatâ işleyerek Şeyhi Müceddid, gelmemesini bildirdiği halde iznini almadan Serhind'e döndü. Bunun üzerine meydana boş bulan Pâdişâhın adamları, bir yığın tezvîrat arasında şöyle bir haber de çıkarıp:

— Şeyh Bedî'uddîn Müceddid'le beraber, pâdişâhın aleyhine isyan hazırlamaktadır. Serhind'e gidişinin sebebi budur, diyerek bunu etrafa yaydılar.

Müceddid-i Elf-i Sâni, bir takım meşakkat ve sıkıntılara katlanıp göğüs germedikçe bu işler halledilemez diyerek halîfe ve mürîdlerini bu hususta uyardı ve Hak yolunda musibetlere ve mahrumiyetlere göğüs germenin, sabretmenin önemini ve buna hazır olmalarını tavsiye ettiler.

Düşmanın Hazırlıkları

Vezir Âsaf Câh, hile-i hud'a ile Pâdişâh'ı Hazret-i Müceddid'in aleyhine hazırlamış, tam mânâsı ile doldurmuştu. Pâdişâh, Müceddid'e karşı bulunan saray mensuplarının ileri gelenlerini topladı, bu konuda kendileriyle görüşüp konuştu. Onlar hep bir ağızdan: Mü-ceddid'i de onun müridlerini de öldürmek gerekir. Her şeyden önce kendisini huzura çağırmalı ve pâdişâh huzuruna kabul edilmenin âdâb ve erkânını yerine getirmesi istenmeli. Tabîî o kabul etmeyecektir. O zaman yakalatıp hapsetmeli. Hapiste iken de gizlice öldürülmeli-dir, dediler. Pâdişâh da bu sözleri kabul edip uygulamaya geçti.

Pâdişâh'ın İmam Rabbânî'yi Huzuruna Çağırması

Pâdişâh, Müceddid İmam Rabbânî'ye bir nâme gönderdi ve:

— «Biz yüksek şahsınızın sarayı ziyaretine çok istekliyiz. Bu itibarla halîfelerinizi alarak teşrif buyurmalarınızı bekleriz.» dedi.

Bu davet üzerine İmam Rabbânî de yanına ileri gelen müridlerinden beş kişi alıp hükümet merkezine doğru yola çıktılar. Vezir yine hiyle ve desiseyle, görüşmeyi Pâdişâhın çok kızgın ve sinirli bir zamanına tesadüf ettirmeyi başarmıştı. İmam Rabbânî Saray'ı teşrif buyurdular. Pâdişâh'la karşılaştığı zaman ona selâm dahî vermedi. Vezir sevinç içindeydi. Pâdişâh'ın, hemen öldürülmesine emir vermesini bekliyordu. Çünkü Pâdişâh'ın huzurunda âdâb ve erkânı yerine getirmeyen kimsenin cezası bundan başka bir şey değildi. Vezir Pâdişâh'a hatırlatmak için şöyle dedi:

— Efendimiz, işte bu, kendisini bütün enbiyâdan efdal sayan kimsedir. Fakat Pâdişâh önem vermedi.

İmam Rabbânî'ye düşmanlık besleyenler Cihangir'i, aleyhine doldurmağa giriştiler. Siyâsî meseleler ileri sürdüler. Çeşitli hiyle ve düzene başvurdular. Cihangir, bu siyâsî meseleleri dînî meselelerden çok önemli sayardı. Yalan dolan ve iftira tesir etmişti.

İmam Rabbânî'ye Pâdişâh:

— Bana secde edeceksin, dedi.

İmam Rabbânî bu söze içerleyerek isteksizce şöyle cevap verdiler:

— Ben Allah'dan başka kimseye secde etmem. Pâdişâh ikinci defa tekrarladı ve :

— Seni secde etmekten muaf tuttuk, başını eğeceksin, ben verdiğim hükmü geri almaktan utanırım, dedi. Müceddid-i Elf-i Sâî Rahmetullahi aleyh de bu habere şöyle cevap verdiler:

— Canını kurtarmak için gerekirse secde edilebilir, mahzuru yoktur. Fakat doğrusu şu ki, Allah'dan başka kimse için secde edilmemelidir.

O zaman Guvalyar kalesinde hükümete karşı gelmiş bulunan bir hayli gayr-ı müslim de mahpus bulunmaktaydı. Büyük Müceddid İslâm davetiyle bunların hepsini de İslâm nimetine kavuşturdular. Böylece de Guvalyar hapishanesinde Zât-ı faziletlerinin feyzinden hisse almayan kimse kalmadı. İşte musibet yeri olan hapishane, İmam Rabbânî'nin mübarek ayaklarını basma bereketi ve feyziyle Cennete, güllük gülistanlığa döndü. Durum şöyle olmuştu..Hapishanede bulunan bütün şerliler, mücrimler, kötü kimseler, cânî, kaatil mahpuslar hepsi Allah yolunu tutmuş, Allah için secde eden kimseler olmuşlardı. Büyük Müceddid orada da hidâyet meş'alesini yakmış ve her tarafı aydınlığa kavuşturmuştu. İslâm'ın nimetini elde etmiş olan bu hapishanenin bir benzeri ihtimal başka yoktur ve hiç bir yerde de orası kadar İslâm ta'lîmi yayılmış değildir. Hak Teâlâ orada Zât-ı Faziletlerinin feyz ve bereketiyle İslâm'ın yayılmasını sağladı.

Mehabet Han'ın Pâdişâh İle Savaşa Girişmesi

Hindistan'ın emirlerinden ve hükümdarlarından birçoğu o meyanda Hân-i Hânân (Bayram Han), Hân-i A'zam (Abdürrahîm Han) Seyyid Haydar Han, İslâm Han, Mehabet Han, Murtaza Han, Kasım Han, İskender Lodhî, Hayat Han ve diğerleri İmam Rabbânî'ye muhabbet besleyen ve kendisine bey'at etmiş olan kimselerdi. Bunlar hapsedilme haberini alınca tedirgin oldular. Hepsisi de Pâdişâhın aleyhine ayaklandılar. Hazırlıklara giriştiler. Kendi aralarında adamlar gönderip görüştüler, konuştular ve Kabil hükümdarı Mehabet Hani kendilerine

Başını da eğmeyince Pâdişâh musâhiblerine, zorla başını eğmeleri için emir verdi. Bunlar geldiler ne kadar uğraştılar ise başını eğdirmek şöyle dursun yanma bile yaklaşamadılar.

Bu defa Pâdişâh ferman verip, kapının üzerini indirtti ki, çıkabilmek için başını eğsin. Fakat bu da başarıya ulaşmadı. Zira bu büyük zât bacaklarını kırarak kapıdan geçmiş ve yine başını eğmemişti.

Pâdişah'ın Kızıp Hiddetlenmesi

Bunun üzerine Pâdişâh Zât-ı Faziletlerinin bu tavır ve hareketini kendine karşı kibirlenme saydı ve çok kızdı, İmam Rabbânî ile beraberindekileri Guvalyar kalesine hapsedtirdi. Muhafızlara kesin emirler verip, yanlarına kimsenin girip çıkmasına, kimse ile görüşmesine müsâade etmemelerini bildirdi. Bununla da kalmadı. Hapis sıkıntısına, hapis musibetine uğratmakla da yetinmedi, Zât-ı Faziletlerinin evini ve yurdunu yağma etmeleri için de emir verdi. Fakat İmam Rabbânî bütün bu sıkıntılara göğüs germişler, sabırla sineye çekiyorlardı. Kimse hakkında bed duâ etmiyorlardı. Hattâ ahlâk-ı nebevî'nin icâbı hayırlı duada bulunuyorlardı.

Buyurdular:

— **Mahpusluk bizim velayet makamında yükselmemizi sağlar.**

Şehzade Hürrem'in Gönderdiği Haber

Şehzade Hürrem (Şâh-i Cihan) İmam Rabbânî için kalbinde büyük bir sevgi ve hürmet besledi. Hazret-i Müceddid'in durumunu haber alınca, kendi mutemedi vâsitasıyla haber gönderip hürmet için secde etmenin mahzurlu olup olmadığını anlamak istemişti. Hazret-i başkan seçtiler. Gizlice de Kabil'e ordular gönderdiler, Kabû'in ve Peşâver'in Pethanieri de Mehabet Han'ın bayrağı altına toplandılar. Pâdişâh hâdiseyi haber alınca büyük bir korkuya kapıldı. Nihayet koca bir ordu hazırlayıp Kabil'e gönderdi. O sırada Hindistan'ın bütün emirleri ve küçük hükümdarları ayaklanmış, hepsi de Mehabet Han tarafını tercih etmişlerdi. İki ordu Cehlum nehri sahilinde karşılaştı. Büyük bir savaş başladı. Pâdişahın orduları kendilerini toparlayamadılar. Nihayet Mehabet Han'ın adamları Padişahı yakalayıp esir ettiler.

İmam Rabbânî, Mehabet Han ve Arkadşlarına Yol Gösteriyor

O sırada İmam Rabbânî de haber gönderip:

— Ben saltanat heveslisi kimse değilim, kan dökülmesinden de asla hoşlanmam. Benim şu hapiste kalmak sıkıntısına katlanmam, her halde bir maksada dayalıdır. Bu maksad yerini bulunca kendi kendine bu musibet üzerimden kalkar. Savaşı bırakın, Pâdişâha karşı eskisi gibi itaat yolunu tutun. Ben de inşallah yakın bir zamanda bu sıkıntıdan kurtulurum.

Pâdişah'ın Salıverilmesi

Cihangir ile Âsaf Câh'm yakalanmaları haberi Nur Cihan Begüm'e ulaşınca o da, Padişaha yardım etmek için yola çıktı, fakat kendisi de adamları da yakalandılar. Mehabet Han, Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin emri gereğince Cihangir'in yanına gidip:

— Müceddid-i Elf-i Sâni'nin emrine uyarak seni serbest bırakıyorum. Tekrar Padişahlık tahtına oturabilirsin.

Mehabet Han, kendisi de secde etmek hâriç saray âdabını ve erkânım yerine getirdi.

İmam Rabbânî'nin Serbest Bırakılmaları

Müceddid-i Elf-i Sâni, bir sene kadar Cihangir'in hapisanesinde vakit geçirmek zorunda kaldı. Pâdişâh tarafından serbest bırakılması için emir verilmiş idiye de, Âsaf Câh ile Nur Cihan Begüm bunu geciktirdiler ve bu şekilde bir sene kadar geçti.

Bir ara Cihangir'in kızı, Peygamber Sallallâhü aleyhi ve sellemi rüyada gördü. Rüyasında Resûlullah Sallallâhü aleyhi ve sellem gayri memnun bir çehreyle kendisine:

— İmam Rabbânî'nin serbest bırakılması neden bu kadar gecikiyor? buyurdular. Kızcağz sabahleyin bu rüyasını babasına anlattı. Cihangir de bunun üzerine çok pişman oldu ve serbest bırakıldığını bildiren nâmesinde aynı zamanda yaptığı hatâlardan da özür beyan ediyordu.

İmam Rabbânî'nin Pâdişah'a Şartları

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni nâmeye cevap verip bir kaç şart ileri sürdüler:

1. Şimdiye kadar, ne kadar cami yıkılmış yahut da «modor» (Hindu rjaâbedi) yapılmış ise, eski hâline çevrilecektir. Aynı zamanda «Derbâr-ı Âmm» (Sarayın umûmî dîvanında) bir cami yapılacaktır.
2. Pâdişâh herkesin önünde inek kesecek ve inek kesmek işi yaygın hâle gelecektir.
3. Dâvalarda ve adlî meselelerde şer'î hükümler uygulanacak, şer'î hükümleri icra etmek için kadılar tâyin edilecektir.
4. Gayri müslimlerden «cizye» alınacaktır.
5. Bâtıl ve kötü erkân ve merasim terk edilecektir.
6. Bütün mahpuslar serbest bırakılacaktır.

Pâdişâh, bütün şartları kabul edip îzâz ve ikram ile büyük Müceddidi serbest bıraktı.

İkinci bin yılın yenileyicisi, İmam Rabbânî vasıta-siyle ve Allah'ın verdiği hidâyet meş'alesiyle İslâm dîni Hindistan ülkesinde tekrar parlamaya başladı. Karanlık bulutlar çekildi. İslâm'ın nuru her tarafı aydınlattı. Şehirlerde, hattâ kasaba ve köylerde, camiler ve medreseler kuruldu. Her gün yüzlerce kişi Müceddid-i Elf-i Sâni'nin huzurlarına geliyor onun feyz halekasma katılıyorlardı. Ordu efradından yüzlercesi de gelip bey'at ettüer. Vezir Âsaf Câh da yaptıklarından pişman ve mahcûb oldu. Pâdişâh da tevbe etti ve Zât-ı Fezîletlerinden affetmesini istedi. İmam Rabânî, bunların hepsinin hatalarını bağışladı ve Allah'ın yüce dergâhına el açıp hepsi için hayır duada bulundular.

Şah Cihanın Pâdişah'a Karşı Gelmesi

Fitne ve fesadçılar rahat durmuyorlardı. Hep fitne tohumları ekip geliştirmek yolunda çalışıyorlardı. Nihayet Şehzade Hürrem (Şah Cihan) i, Pâdişah'a karşı ayaklandılar. Şah Cihan, babasına karşı savaş açtı. Pâdişâh çok üzgün idi. Müceddid-i Elf-i Sâni'den zafer için duâ etmesi ricasında bulundu. Müceddid de kendisine haber gönderip :

— Ben dünyada sağ kaldıkça Hindistan ülkesinin saltanatı senin elinde bulunacaktır. Şehzadenin orduları sayı itibariyle çok iseler de onlar her saldırıda başarısızlığa uğrayacaklardır, dedi.

Filhakika, Şehzade kaç kere ordularını hazırladı ve saldırıya geçti ise, her defasında bozguna uğradı. Bu kerre İmam Rabbânî'den rica edip:

— Bütün büyükler, ileri gelen şeyhler bana duâ ettiler, benim tarafımı iltizam ettüler, yalnız sen bana yardım etmiyorsun, hâlbuki ben işin başlangıcından beri senin kulun, kölendim, dedi.

İmam Rabbânî buyurdular:

— Ben ne zamana kadar yaşarsam Hindistan ülkesinin saltanatı babanın elinde bulunacaktır. Ben öldükten sonra ise bu ülkenin tacı da tahtı da senin olacaktır. Va'd-i ilâhî böyle tahakkuk etmiştir, diye haber gönderdiler ve teberrük olsun diye de kendi mübarek sarıklarını Şehzadeye hediye olarak yolladılar. Nitekim İmam Rabbânî'nin kerameti aynen zuhur etti. Cihangir'den sonra Şah Cihan saltanat tahtına çıkıp, memleketin Pâdişâhı oldu.

Vefatından evvel bir seyahati esnasında Cihangir, Serhind'den geçmişti. Bu münâsebetle İmam Rabbânî, Pâdişâh Cihangir'i davet etiler. Pâdişâh geldi ve tekke lerde her zaman yenen alelade yemeklerden yedi. Pâdişâh yemekten sonra:

«Ben ömrümde bu kadar lezzetli yemek yemedim» itirafında bulundu.

Bundan sonra Pâdişâh, genellikle tekkelerde yenen yemeklerden yemeğe başladı. Cihangir'e başka bir hal olmuştu. Bir lâhza bile Mücedidden uzak kalmak istemiyordu. Bu kalbi yakınlığın neticesi Pâdişâhla birlikte seferlerde bulundular. Birçok yerlere gittiler. Cüceddî'd'in bu yakınlaşmadan maksadı Cihangir'in, bir müslüman pâdişâh olmak vasfıyla, üzerine düşen vazife ve mes'ûli-yetleri idrâk edip yüklenmesi idi.

Cihangir ömrünün sonuna doğru kendi akide ve düşüncesini şöyle anlattı:

— Ben, bana kurtuluş ümidi verecek bir işin sahibi değilim. Benim kurtuluş ümidim ve dayanağım, İmam

Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin: «Allâhu Zü'l Celâl bize Cenneti lütfederse sensiz girmeyeceğim.» sözüdür. İşte ben huzûr-i ilâhiye onunla varacağım. Dayanağım bu sözdür. Kurtuluşumu da bu sözden ümid ediyorum.

Saltanat ve Saray Emirleri Hân-i Hânân

Bu zât Ekber'in meşhur atalığı (hocası) Bayram Han'ın oğludur. Nakşibendî tarikatine bey'ati vardı. İmam Rabbânî «Mektûbât»ında bu zâttan çok bahseder. Bu zâttın asıl ismi Abdu'rrahîm Han idi. Cân ü gönülden Takva ve ilim ehline hizmette bulunurdu. Arapça, Farsça, Türkçe ve Hind dillerini çok iyi büüyordu. Bir ara Pâdişâh kendisine karşı çok gücenmişti. O kadar ki diğer emirler, Pâdişâhın onu öldürteceğini zannetmişlerdi. Han hazretleri, İmam Rabbânî'ye başvurup, kendilerinden duâ rica etti. Saray'a vardığı zaman Pâdişâh, beklenenin aksine kendisine karşı iltifat edip hil'at ve in'âm ü ihsanda bulundu. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin bu zâte yazdığı bir mektubu buraya alıyoruz:

«Zenginler için tevâzû güzel şeydir. Fakirler için ise, istiğna ve ihtiyaçsız olma ve öyle görünme daha güzeldir. Nitekim ilâç veren hastalığın zıddı olan ilâcı verir. Mektubunuzdan istiğna (ihtiyaçsızlık) sezilmektedir. Bu yol tevâzû yoludur. Fakir fukaraya çokça hizmette bulunduğunuz da malûmdur. Bununla beraber âdâb ve erkânı da göz önüne almak zarurîdir ki, mükâfat elde edilebilsin. Ümmetin takva sahibi olanlarının hayli sıkıntıları vardır. Onlar kibirlilerin karşısında kibir gösterir, ihtiyaçlarını belli etmezler.» (Mektubat cilt I, mektup 68)

Hân i A'zam

Bu zât'ı ismi Mirza Aziz'dir. Ekber'in sütkardeşi idi. Pâdişâh'ın İslama uymayan işlerine çok kızıyordu. Bu itibarla Pâdişâh'la ilişkisini kesmiş gibi idi. Kendi eyâletinde bulunmaktaydı. Ekber öldükten sonra, bir mektup aldı. Bu mektupta Ekber'in ahvâli ve davranışları yazılmıştı. Bu mektup Cihangir'in kulağına ulaştı. O kadar kızmıştı ki, bu hususta «Tüzük-i Cihangiri» de şöyle yazar:

— «Bu mektubu görüp de duyduğum zaman, vücudumun tüyleri diken diken oldu.»

Cihangir, Mirza Aziz'e emir verip, mektubu kendisine okumasını bildirdi. Cihangir, Mirza Aziz'in bu mektubun açığa vurulmasından korkacağını zannediyordu. Fakat Mirza Aziz hiç korkup çekinmeden tam bir cesaretle mektubu okudular.

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni ona da mektuplar yazıp iltifatlarda bulunmuştur.

Müftî Sadr i Cihan

Ekber devrinde Müftî'yi A'lâ (En büyük müftilik) makamında bulunuyordu. O devirde bir hayli yakışık almayan hâdiseler vuku buldu. Bununla beraber Cihangir bu zâtı yine kendi makamında bıraktı. Kendisine secde etmekten muaf tuttıkları arasında bu zât da vardı. İmam Rabbânî mektuplarında bu zâttan de bahsederler.

Hân-i Cihan

Bu zâtın asü adı Hüseyin Kulu Bey'dir. Bayram Han'ın yeğeni ve Ekber devrinin ileri gelen ordu büyüklerinden olup, «Penc-hezâri» (Beş bin kişilik kıt'anın komutanı) rütbesine sâhibdi. Cihangir zamanında da saltanat vedevlet erkânının ileri gelenlerinden idi. Bu zât de yine Hazret-i İmam Rabbânî'nin eteğine sarılmış olanlardandır. Zât-ı Faziletleri, «mektûbâtında» bu zât için de mufassal bir mektup yazmışlardır.

Kılıç Han

Ekber devrinin en iyi serdârı (general) ve Cihangir devrinin de «Tis hezâri» (Otuz bin kişilik kıt'anın komutanı) idi. Beş bin kişilik bir süvari kıt'asının komutasını da elinde tutardı. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin «anma kardeşi» idi. Lahor mıntikasının da «savbe-dârı» (valisi) idi. İmam Rabbânî bu zât'a da şeriatın icrası hususunda bir mektup yazmışlar, bu mektupta şöyle buyurmuşlardır:

— «Güzel idarenizden dolayı Zât-ı âlîlerine teşekkür ederim. Lahor gibi büyük bir şehirde vücûdunuzun bereketinden ahkâm-ı şeriat revaç bulmuştur. Din kuvvetlenmiş ve «Millet-i Beydâ» (Müslüman Milleti) güçlü duruma gelmişlerdir. Bu şehir, «Fakir» in düşüncesine göre Hindistan'ın diğer şehirlerine örnek ve «Baş» olacak mahiyettedir. Bu şehrin hayr ü bereket eseri diğer şehirlere de ulaşacaktır. Bu şehirde din meş'alesi aydınlanmış olunca, diğer şehirler de bu meş'alenin aydınlığından faydalanacaklardır.

Böylece din-i İslâm'ın nuru her yere yayılacaktır. Hak Teâlâ zât-ı alîlerine yardım eylesin.»

İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyh'in saydığımız kimselerden başka ileri gelen bir hayli diğer emirler, serdarlar (kumandanlar), valiler, Hanlar (küçük hükümdarlar) dan da müridleri ve yakınları vardı. Bunlar arasında şu önemli kimseleri sayabiliriz: Şeyh Ferid, Mehabet Han, İslâm Han, İskender Han, Hekim Fethullah Han, Şeyh Abdülvehhab, Seyyid Mahmud Ahter, Seyyid

Ahmed Hızır Han Lodhi ve bu arada bilhassa Cebbârî Han'ı zikretmeliyiz.

Bir ara, Padişah ansızın hastalandı ve İmam Rabbânî'den «şifâ» isteğinde bulundu. Bunun üzerine İmam Rabbânî sarayda abdest almak için su istediler. Hademeler altın ibrikle gümüş leğen getirdüer. Bunu gören İmam Rabbânî:

— «Altın ve gümüşten kab - kaçak kullanmak haramdır.» buyurdular.

Pâdişahın hanımı Begüm Nur Cihan, perde arkasında oturmuş olanı biteni dinliyordu. Anlayışlı bir kadın idi. Hemen billur (kristal) ibrik, leğen gönderdi. Bununla abdest aldılar, iki rekât namaz kıldılar ve Pâdişah'a:

— Ben duâ ederken sen de ağlayacaksın.

Fakat Pâdişah'ın ağlaması tutmuyordu. Bunun üzerine:

— **Başını aç.**

Pâdişâh başını açtı. Müceddid de duâ ettiler. Pâdişâh iyileşti ve kendilerine mürîd oldu.

Ekber İlhadının (Dinsizlik) Temizlenmesi

Kısa görüşlü ve bilgisiz yazarlardan bazıları kitaplarında Müceddid-i Elf-i Sâni, Ekber devri «ilhad» (dinsizlik ve densizlikleri) ini ortadan kaldıramamış temizleyememiştir, diyorlar. Yine:

«O zâtın bu işde hiç bir tesiri ve hizmeti de olmamıştır. O'na balğı bulunanlar o zâtın vefatından sonra şerh-i hallerini yazarken bu hususu uydurup ileri sürmüşlerdir» demektedirler.

Ne kadar hatalı ve boş bir iddia. Biz tarihi tarafsız olarak mütâlea ettiğimiz ve tetkik eylediğimizde, hakikat kendiliğinden aydınlanıp ortaya çıkıyor. Ekber «ilhâd» inin temizlenmesi ve kökünün kazınması ancak İmam Rabbânî'nin zuhuru ile mümkün olmuştur. Kendisinden önce birçok ileri gelen kimseler, bu hususu önceden bildirmiş, haber vermişlerdir. İmam Rabbânî'den önce devlet erkânının ahvâli acaba nasıldı? İslâm'ın kolu kanadı kırılmış değil miydi? Ekber'in dinsizlik ve densizliğinden sonra Cihangir'in ahvâli de malum. Durmadan şarap içmesi, küp dibinde yatması, yarım okka kebab edilmiş et ve bir kaç kadeh şarap aşkına, saltanatı Nur Cihan Begüm'e bağışlaması, Hindistan'da İslâm'ın ne duruma geldiğini göstermez mi?

Kimse açıktan açığa İslâm şeriatince yürüyüp gitmeğe cesaret edemez olmuştur. İşte ancak Müceddid-i Elf-i Sâni'nin vücûdunun bereketi ile İslâm bu ülkede yeniden canlandı, yeniden her tarafı aydınlattı. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, Padişaha secde etmenin haram olduğunu ortaya koydu. Zât-ı faziletleri İslâm yolunda cihâda girişti. Hak yolda olduklarından Hak Teâlâ da kendilerine yardım etti. O'nun vasıtası ile Müslümanlar, sahih ve doğru olarak İslâm ta'lîmini (öğrettiklerini) öğrendiler. Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi aleyh'in bütün yaşayışı hattâ yaşayışının bir lâhzası bile Kur'ân-i Kerîm ve Sünnet-i Seniyye-i Nebvî'den ayrı geçmiş değildir. Bid'at selinin önüne geçmiş, Hindistan'da İslâmın şânını yüceltmıştır. Akaid'in bozulmuş taraflarını tashih eylemiş, doğrultmuştur. Kitâbullah ve Sünnet-i Resûlullah'a, bağlı yaşayanları çoğaltmıştır. Her tarafda İslâm kanunlarına hürmet edilmesini sağlamıştır. Bunların kâffesi de Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin sayesinde olmuştur. O büyük zât Cihangir gibi hükümdarı dahî yola getirmiştir. Cihangir ki, daha önce zât-ı faziletlerinin en büyük düşmanı idi. Fakat onun feyzinin bereketiyle doğru yolu buldu. Öyle bir durUMA geldi ki, O'ndan uzaklaşa-maz oldu. Bir dakika uzak kalmak Cihangir gibi hükümdar için büyük bir üzüntü oluyordu. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin İslama hizmet ve İslâmı yenileyip aslî hâline döndürmek Hususunda bir hayli çalışmaları vardır. Bu hakikati ancak bir fâsık, bir fâcir, yalanlamağa kalkabilir.

Yenileme ve Himaye (Kayyum Olmak)

Müceddid-i Elf-i Sâni buyuruyorlar:

— **Her kim Risâlet Penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem'e salât ve selâm getirirse, bu kimsenin ecr alacağını, mükâfata kavuşacağını bildirmişlerdir.** Yine Ondan:

— **Her kim Risâlet Penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem için na't-i şerîf okur, O'nu medh eden kasideler, gazeller söylese biz o kimseyi de kendimize mensup kılarız.**

Bir gün bir kimse İmam Rabbânî'nin hâmilik ve kayyumluğunu kabul etmeyerek yüz yüze şöyle dedi:

— **«Hazret-i Abdülkaadir Geylânî Rahmetullahi aleyh şimdi dirilip gelir ve senin müceddidlik ve kayyumluğuna ikrar verirse biz de sana inanırız.**

Hazret-i Müceddid, kutup yıldızına işaret ettiler ve yıldız ayrılıp iki parça oldu. Arasında Hazret-i Şeyh Abdülkaadir Geylânî Rahmetullahi aleyh görüldü, yüksek sesle seslendiler:

— Müceddid-i Elf-i Sâni'nin dediklerini kabul ederim. Çünkü din ve dünya hususunda kemâlât sahibidir. Bu, evliyâyı ümmet arasında en faziletli zevattan biridir. Her kim onu inkâr eder, muhalefette bulunursa di* yolundan sapmış olur.

Bu sözü söyledikten sonra, Hazret-i Şeyh Abdülkadir yine yıldızın ardında kayboldu.

Bunun üzerine Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi aleyh şu beşareti verdiler:

— «Onun silsilesine mensup kimseler, kıyamete kadar devam edecek, bu silsileye mensup olanların günahlarına da şefaate edilecektir.» Sonra devamla:

— «Biz sizin için, yahut da sizin vâsitanızla bize bağlı olanlara da şefaatte yine vesile oluruz.» buyurup ilâve ettiler: «Bunu bildirmek için emir aldım.»

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni zamanında İslâm çok kuvvetlenip ilerledi ve parladı. İmam Rabbânî'nin halifeleri çok uzak ülkelere kadar ulaştılar. Afganistan, Türkistan, Arabistan, Şam (Suriye), Rûm (Anadolu), Turan (Yukarı Türkistan), Bedahşan (Kuzey Afganistan) ve Horasan'a kadar vardılar. İmam Rabbânî'nin da'vetini ve tebliğini halka iletiler, yaydılar. Böylece Müceddidlik ve kayyumluk itrinin kokusu her tarafa yayıldı. Her taraftan büyük küçük, ileri gelen gelmeyen, zengin fakir, âlim ve câhil her çeşit insanlar, İmam Rabbânî'nin huzuruna gelip feyz alıyorlardı. Yolunu şaşırılmış yüz binlerce kimse hidâyet'e ulaşıp İslâm'la şereflendiler.

İmam Rabbânî'nin Yüce Kemâlâtı

Müceddid-i Elf-i Sâni Ahmed Serhindî'nin hamuru Risâlet penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem efendimizin hamurunun artığındandır. Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem, Müceddid Rahmetullahi aleyh'i «Rahmet hazînesi» diye anmışlardır. Bu itibarla, Âleme Rahmet olan Risâlet Penâh efendimizden ona bir hisse ulaşmıştır. Buna göre, Kıyamete kadar «kutb» ve «ebdal» bu silsileye mensûb olanlar arasından gelecektir.

Âhir zamanın «Mehdî-i Mev'ûd»u da yine İmam Rabbânî'nin halifelerinden olacaktır, denmiştir. Bu yola bağlı bulunanlar Hak Teâlâ'ya da bağlı bulunan kullardır.

Bu faziletli zât Allah Kelâmını göğüslerinde muhafaza ederlerdi. Doğrudan doğruya Hak Teâlâ ile İlham yoluyla mükâlemede bulunurdu.

İmam Rabbânî'ye ilm-i ledünnîden büyük nasib verilmişti.

Kur'ân'ın «hurûf-u mukattaa»sının esrarı öğretilmişti.

Müceddid Rahmetullahi aleyh, sahâbîlik makamına yaklaşmış ve Resûl-i Ekrem Sallallâhü aleyhi ve sellem'-in Sünnet-i Seniyyesine tâbi olmakla O'na yakîn elde etmek saadetine ermişti.

Kendileri hac için yola çıkmadan mâ'nen Kâ'be'nin ziyareti nasîb olmuş ve dergâhlarında Zemzem kuyusu gibi su kaynamıştır.

Hânegâhları (tekkeleri) manevî cennet mesâbesindeydi.

Yüksek silsileleri, kendilerinden sonraki diğer silsilelerin hepsine feyz ulaştırmıştır.

O, şeriat ile tarîkat'm câmii'dir. (İkisini bir arada bulunduran) Velayet makamına ulaşmış, nübüvvet ke-mâlâtmdan da nasîb elde etmişlerdir.

Ümmet-i, Resûlüllah Sallallâhü aleyhi ve sellem'in evliyasının en ileri gelenlerinden ve faziletlilerindedir.

O'nu Hak Teâlâ müceddid-i Elf-i Sâni (ikinci bin yılın yenileyicisi) olarak ortaya çıkarmış, vazîfelendirmiştir.

Zât-ı Faziletleri «Kayyûm-i Âlem» lakabına mazhar olmuşlardır. Peygamber Efendimizden bugüne kadar bu lakab hiç kimseye verilmemiştir.

Kendilerine Hazret-i İbrahim aleyhisselâm'm hil'ati ihsan edilmiştir.

Allahu Zü'l Celâl bu kuluna bir çok makamlar ihsan buyurmuştur. Meselâ: Müceddid-i Elf-i Sânî olmak, kayyum olmak, mahbûb olmak, asîl olmak, yüksek ahlâk sahibi olmak, halîfe olmak, imam olmak, kutb olmak ve seçilmiş olmak.

Hazret-i Ali Kerremallâhü veçhen: «Ben size bilgi öğretmek için geldim.» buyurmuşlardır.

İmam Rabbânî de İslâmî ta'lîmi öğretmek için geldi.

Öğrettikleri

Hak sevgililerinin halleri'nin doğruluğu kendilerinin amelî yaşayışları, tuttıkları ve gösterdikleri yol ile belli olur. Bu zevatın keşif ve kerametleri mânevi kemâ-lât şeklinde görünür. Bunları da zikr eylemek bizim için hayır ve bereket sebebidir. İçinde bulunduğumuz zamanın karanlık günlerinde Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sânî'nin yolu müslümanlar için parlak, hak bir yoldur. Manevî derdlerin devası, gönümüzün şifâsıdır. Bize göstermiş bulunduğu yolu dosdoğru tutup gidersek, muhakkak maksada ulaşmaya muvaffak olacağız.

Şimdi birazda Müceddid-i Elf-i Sânî Rahmetullahi aleyhin değerli telifâtından ve öğrettiklerinden bâzılarını seçerek kaydedelim:

«Düşmanın tahakkümü altına girmiş bulunan kimselerin, Hak'ka itaat yoluna gelmesi çok zordur.»

«Yalnız başına oturma, inzivaya çekilme, boş işlerin başka bir adıdır.»

«Dünya musibetleri, sıkıntı ve üzüntüler, yara gibi acı yapsa da hakikatte Hak'ka doğru ilerlemeye, yakınlaşmaya sebeptir.»

«Günahdan sonra pişmanlık ve nedamet, tevbenin bir dalıdır.»

«Hak Teâlâ'nın düşmanlarına yakınlık etmek, Hak Teâlâ'ya karşı düşmanlık etmektir.»

Gönül göze tabidir. Göz eğilince artık gönülü korumak kolay değildir. Gönül de bozulunca artık şehvete ve cinsî isteklere dizgin vurmamak ve nefsi korumak imkânı yoktur.»

«Her hangi bir kadının mahremi olmayan bir erkekle tatlı tatlı konuşması haram işlere dâhildir. Kadınların ince ve vücûda yapışan elbise giyinmeleri de, çıplak gezmek hükmündedir.»

«Küfürden sonra en büyük günah, birisinin kalbini kırmaktır. Kalbi kırılan kimse ister mümin, isterse kâfir olsun.»

«İslâm, fakir kimselerle ortaya çıkıp gelişmiştir. Yine fakirlerle devam edip gidecektir.»

«Zenginlikten daha fazla îmânı bozabilecek hiç bir şey yoktur.»

«Bizim konuşma tarzımız, sezilmeyen şöhret gibidir. Çünkü şöhret açığa çıkarsa zararlı olur.»

«Zayıf kimse üzerine çullanmak korkaklık alâmetidir. Akran ile atışmak ahlâk bozukluğudur. Kendinden daha üstünle atışmağa kalkmak ise hayâsızlıktır.»

«Her kimin karısı, evi, işini görecek adamı ve bir de bineceği varsa pâdişâh demektir.»

«Allah Teâlâ'yı Allah olarak bilmek, şirkden kurtulmak demektir. Peygamberi de peygamber olarak bilmek, başka bir kimsenin yolunu tutmamak demektir.»

«Âhiretin işini bugün tamamlayın. Dünyanın işini ise yarına bırakın.»

«Mütevazı ve yumuşak tabiatlı kimse için cehennem haramdır. Her kim için yumuşaklık ihsan kılınmış ise, o kimseye dünya da, âhiret de ihsan kılınmıştır.»

«Hak Teâlâ'ya, emrine teslim olmakla yaklaşılabılır, düşünmekle hayâl ile değil.»

«Dünyaya âit istekler zarurî ihtiyaçlardan değildir.»

«Allahü Teâlâ bize çok yakın ve bizim hemen yanımızda olduğuna îmânımız vardır. Fakat bu yakınlık ve yanı başımızda olmasını kavramak bizim anlayışımızın imkânı haricindedir.»

«Ehli kerem, başkasının ihtiyacını kendi ihtiyacına tercih eden kimsedir.»

«EN İYİ VE EN MÜKEMMEL NASİHAT: «PEYGAMBER SALLALLÂHÜ ALEYHİ VE SELLEM'E İTAAT EDİNİZ» SÖZÜDÜR.»

«Ehlü'llah'dan keramet aramağı bırakınız. Esasen onların varlığı bir keramettir.»

«Hiç bir câhil, velî olmamıştır, olamayacaktır da.»

Resûlullah Sallallâhü Aleyhi Ve Sellem'e İtaat

Ey benim can kardeşlerim bilirsiniz ki; Muayyen müddette gelecek olan ölümden evvel ölmeğe Ehlüllah «fena fillâh» tâbir ederler. Hak Teâlâ'ya ulaşmanın muhal olduğu isbat edilememiştir. Velayet dereceleri, bir birinin üstündedir. Nitekim, her peygamberin kendisine hâs bir velayet derecesi vardır. Bu derece, bütün velayet derecelerinin üstünde bütün velayet derecelerinden yüksek bir derecedir. İşte biliniz ki, bizim Peygamberimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem'in derecesi bunların kâffesinin üstündedir.

Şimdi hakikate kavuşmak servetini elde etmek isterseniz ve yüksek derece ve makama erişmek dilererseniz, Risâlet penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem efendimize itâat etmelisiniz. Onun yolunu izlemeli, bunu kendinize gerekli ve zarurî bilmelisiniz.

Kâmil Şeyh'in Hizmetinde, Sohbetinde Bulunmak

Şeyh-i Kâmil'in hizmetinde bulunmak, onun sohbet dâiresinde vakit geçirmek kırmızı kükürt ve kimyadır. Onun bakışı deva, onun sözleri şifâdır. Hak Teâlâ, bizi de sizi de Hazret-i Muhammed Mustafâ Sallallâhü aleyhi ve sellem'in şerâatinin doğru yolunda sabit kılsın. Nitekim gayemiz, maksadımız da hep budur. Saadetimizin, kurtuluşumuzun sebebi ve âmili de budur.

Allah Muhabbeti, Allah Sevgisi Beslemek

Kalbinde Allah sevgisinden, Allah muhabbetinden başka hiç bir sevgi ve muhabbet beslemeyen kimse ne mübarek kimsedir. Bu kimse, bundan başka hiç bir şey aramaz, hiç bir şey istemez. Öyle ise, böyle bir kimse, kendisini hep Allah'a vermiştir, isterse zahirde halk ile meşgul olsun.

Farz İle Nafilenin Farkı

√ Hak Teâlâ bizi de, Seyyidü'l Beşer (insanlığın efendisi) hürmetine sizi de, taassubdan, eğri yoldan korusun. Sıkıntıdan, üzüntüden kurtarsın. Elbette ki O, Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem her çeşit kusurdan uzaktı.

İnsanı bâriğâh-ı Ulûhiyyete yaklaştıracak olan, farzın edâ edilmesidir. Farzlar önce gelir, nafîle daha sonra. Farz varken nafîleye itibar edilmez.

Farz hakkında «Bir farz edâ eylemek bin senelik nafîle edâ etmekten daha iyidir» denilmiştir. İsterse bu nafîle hulûs-i niyyetle yapmış olsun, farz yapılmadıktan sonra bir mânâ ifâde etmez. Biz şunu demek isteriz ki, farzın edasından sonra ve evvel farz için tâyin edilmiş bulunan sünnetleri ve müstehabları da farzla beraber nazar-i itibâra alıp, bunların da dikkatle edası gereklidir. Farzları terk ederek değil.

Bir gün Emîru'l Mü'minîn Hazret-i Fârûk-ı A'zam (Hazret-i Ömer) Radiyallâhü Teâlâ anh, cemâatle sabah namazı kılıyorlardı. Namazı bitirdikten sonra bir göz gezdirdi. Kendi arkadaşlarından hiç birisini göremedi. Bunun üzerine:

— Falan kimseyi namazda göremedim?

— O zât çok kerre geceleri uyanık kalır ve ibâdetle meşgul olur. İhtimal sabaha doğru uyuya kalmıştır, dediler.

Buyurdular:

— «Bütün gece uyusaydı da sabah namazını usûlü veçhile cemâatle kılsaydı elbette ki daha iyi olurdu.»

Farzlardan zekât'a gelince: Zekât olarak bir habbe vermek elbette ki zekât olmayarak verilen bir yığın sadakadan daha iyidir, derecesi de daha yüksektir. Bu bir habbe'yi de, muhtaç olan yakımlara vermek daha ef-d aldır.

Hazret-i İmam A'zam Rahmetullahi aleyh, bir ara abdestin âdâb ve erkânından birin unutup yerine getirmeyerek kıldığı kırk senelik namazlarını kazâ etmiştir.

İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyh, ileri gelen bâzı kimselere:

— «Bâzı mürîdleriniz, sizin halîfelerinizin karşısında âdeta secde edercesine aşırı ta'zim gösterip, eşik öpmekle bile iktifa etmiyorlar,» buyurdular ve ilâve ettiler:

«Bu işin kötülüğü, güneşden daha açıktadır.»

Bu gibi hareketlerde bulunanları, bu davranışlarından şiddetle men ettiler ve bu gibi işlerden çekinmenin herkes için gerekli olduğunu da bildirdiler. Bilhassa, halka önderlik edenler ve kendilerine halkın hürmet gösterdiği kimseler daha çok sakınmalıdır.

Amelsiz Âlimler

Ulemâ (âlimler) için dünyaya bağlanmak, dünya nimetlerine, dünya işlerine rağbet göstermek, damgalı kimselerin alınlarındaki damgaya benzer. Bunlar için dünya nimetlerinden geniş bir şekilde faydalanmak mümkün olmakla beraber, bu gibilerin ilimlerinden, bilgilerinden kendileri için bir fayda yoktur. Bunların ilimleri, hayâli kimya taşma benzer. (Gûyâ bu taş, bakıra dokundurulursa hemen altın oluverirmiş.) Aslında bunların kendileri, alelade taştan farksızdırlar. Kıyâmet azabına daha fazla müstehak olan kimseler kendi ilimleri için fayda vermeyen kimselerdir. Bir ara ariflerden birisi bakmış ki, Şeytan boş oturmuş, kimseyi aldatmak ve saptırmak için uğraşmıyor. Adam Şeytan'a bunun sebebini sorunca Şeytan şöyle demiş:

— Görmüyor musun bir yığın koca koca âlimler, benim işimde bana yardımcı olmuşlardır. Benim işimi onlar görüyorlar. Artık bu yolda bana iş kalmadı.

Rızâ-i İlâhî'ye Rızâ Olmak

Bir Allah kulunun, «Vahdehü lâ Şerike Leh» (Birdir ve O'nun ortağı yoktur) den başka hiç bir maksadı, hiç bir gayesi olmaz. Böyleleri için ceza ile mükâfatın farkı yoktur. Bunlar için cezanın sıkıntısı da mükâfat gibi tatlı olur. Cennet istekleri varsa orası Hak Teâlâ'nın rızâ makamlarından olduğu içindir.

Cehennem'den sakınmak istemelerinin sebebi ise, orasının Hak Teâlâ'nın gazab makamlarından olmasındandır.

Resûlüllâh'a Tabî Olmak (Uymak)

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin bâtınları Nakşibendî şeyhlerinin (kaddesallahü sırrehüm) nuru ile aydınlanmış olduğundan zahirde Peygamber-i Ekrem sallallâhü ileyhi ve sellem'e itaat ve ittibâ ile süslenmiş, donanmıştı.

Ramazan Ayının Fazileti

Ramazan ayı ayların fazîletîsidir. Bu ayda yapılan farz ve nafîle ibâdetler, meselâ; namaz, oruç, sadaka ve şâire diğer aylarda yapılan ibâdetlerin sevabından yetmiş misli fazladır. Bu ayda herhangi bir kimse oruçlu bir kimseye iftar ettirirse Hak Teâlâ onun günahlarını bağışlar ve onu cehennem azabından korur. İftar ettiren kimseye de, oruçlu kimsenin orucunun sevabı kadar ecir verir.

Risâlet Penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz, Ramazan ayında esirleri ve tutsakları serbest bırakırdı. Buna uyarak İmam Rabbânî Rahmetullahi aleyh de bu ayda kim ne isterse verirlerdi.

Dünya ve Dünyaya Bağlı Bulunanlar

Dünya görünüşte çok tatlıdır. Her tarafı toz pembe görünür. Fakat bir de bunun öteki yüzü vardır. Hakikatte dünyâ'a denen bu nesne öldürücü bir zehir olup, yalan ve boş bağılıktan başka bir şey değildir. Buna bağlı bulunanlar mezellele düşerler, alçalırlar ve dünyaya âşık olanlar delidirler. Dünya denen şey altın tabağa konmuş pislige benzer. Yahut da şeker karıştırılmış zehire. Akıllı o kimsedir ki, bu aldatici ve yalancının göz boyayan süslerine aldanmaz, ona bağlanmaz ve onun bozgunculuğuna inanmaz.

Sahabe-i Kiram Rıdvanüllahi Aleyhim

Peygamber Efendimizin ashabı Kur'ân ve şeriat-i Muhammediyye'yi yaymak yolunda büyük fedâkârlıklara katlanmış kimselerdir. Bu zevât-ı kiram hakkında itirazda bulunmak yahut da bu zevatı tenkid eylemek Kur'ân-ı Kerim ve Şer'-i şerife karşı itirazda bulunmak ve bunları tenkid etmek gibidir. Meselâ Kur'ân-ı Kerimi toplayıp bugünkü şekline getiren Hazret-i Osman Radiyâllahü Teâlâ anh'dır. Hazret-i "Hz. Osman'a ileri geri söylemek, Kur'ân-ı Kerim'e ileri geri söylemek gibi olur (neûzübi'llâh)

Zekât ve Şâire Hakkında

Siz bu fânî dünyadaki bir kaç günlük ömrünüzü âhiretinizi hazırlayacak şekilde yaşamalısınız. Böyle yaşamak ise Allah ve Resulüne itaatle mümkündür. Bu itaat hayâtınızın her safhasında olmalıdır. Âhîret saadetini elde etmek ve azabından kurtulmak ancak böyle olur. Allah'ın emirlerinden biri de zekât'tır. Toplanmış olan servetin, üremekte bulunan hayvanların ve malların zekâtının ödenmesi gerekir.

Ağlayamazsanız da ağlamalılarının -yanında-ağlar görünün ve her zâman Hak Teâlâ'nın dergâhına sığınıp dert ve sıkıntılardan kurtulmak için âh ile, aşk ile, ve samimî niyetle duâ'ediniz

Dünya'nın Hakikati

Ey Oğul! Dünya imtihan ve denenme yeridir. Bunun zahiri, süslenmiş kadına benzer. O kadın ki, hakikatte yaşlı ve çirkindir. Lâkin allanıp pullanır, güzel elbiseler giyinir, kaşını gözünü, yüzünü boyar da ilk bakışta güzel görünür. Fakat hakikatte içi pislik, sinekler ve böceklerle dolu, dışına güzel koku sürülmüş hayvan leşi gibidir. Görünüşü parlak pis su gibi, uzaktan su gibi görünen seraba benzer. Zehirle karışmış bir şekerdir bu dünya.

(Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem bu konuyu hadislerde ümmetine bildirmiştir. Bu hikmete binaen dünya yönetiminde “dulkadının çocukları”nın ne kadar etkin olabileceğini anlamaktayız.⁵⁶)

Dünyanın zahirine aldanan herkes, her zaman zarar görmekte ve hüsrana uğramaktadır. Her zaman da sonu pişmanlıktır.

Meselâ: Müneccimlik, felsefe gibi âhiret için fâidesiz bilgiler öğrenen bir kimse âhiret saadeti yolunda bunlardan bir şey beklerse aldanmış olur.

Çalışma zamanı da, ibâdet zamanı da gençlik çağıdır. İşini bilen kimse, bu zamanı boşuna geçirmez ve bundan istifâde eder. Fırsatı ganimet bilmek gerek, olur ki yaşlılık devresine erişmek hiç mümkün olmaz. Olsa bile yaşlılıkta güç, kuvvet kalmaz.

Servet Sahiblerinin Tevâzuları Hakkında

Efendimiz Sallallâhü aleyhi ve sellem buyurmuşlardır: Her kimin, bir kardeşinin üzerinde malı yahut da her hangi bir şekilde bir hakkı bulunur da onu bağışlarsa elbette iyilik etmiş olur. Hele bu kimse parası pulu olmayan muhtaç birisi ise. Bu itibarla hak sahibinin iyilikleri, hakkı afv edenin iyiliklerine sebep olur.

Zengin kimselerin iyiliklerinin ikincisi ise Allah yolunda göstereceği tevazûudur. Servetiyle övünen zengine yazıklar olsun. Yine zenginliği ile beraber mütevâzî olmayı bilmeyen zengine de yazıklar olsun. Allahu Teâlâ bu gibileri bu hastalıktan kurtarsın.

Allah'ın Kullarına İyilik Etmek

Dünya yaşayışı pek kısadır. Âhiretin azabı ise hem ağır ve hem de uzun ve dâimdir. Dünyadaki bir kaç günlük hayâtı ganimet bilip âhirete hazırlanmak gerekir. Hak Teâlâ'nın emrettiği iyi işlere sarılmalı, bu meyanda O'nun kullarına çokça iyilikte bulunmalıdır.

Yaşayanların Ölülere Hediye

Resûlüllah Sallallâhü aleyhi ve sellem buyurmuşlardır:

— «Ölü, kabir içinde suda boğulup feryâd eden kimseye benzer. Evlâdından, babasından, annesinden, kardeşinden, yakınlarından duâ bekler. Duâ kendisine ulaşınca, sanki dünya ve dünyadakiler kendisine verilmiş gibi olur. Şüphesiz, Hak Teâlâ yeryüzünde yaşamakta olanların dualarını kabirlerdekilere ulaştırır. Dağlar kadar da rahmetini yağdırır. İşte yaşayanların ölülere en büyük hediyeleri duâ ederek onlara rahmet ve mağfiret talebinde bulunmalarıdır.

⁵⁶ **Hatırlanacak bir konu** [Her mason dul bir kadındır Masonların sıkça kullandığı "dul kadının çocukları" deyimi, masonların kökenlerinin dayandığını söyledikleri 'Hiram efsanesinden', Hz. Süleyman mabedini inşa eden Hiram Usta'nın dul bir kadının çocuğu olmasından kaynaklanıyor. Dünyada mason locasına üye olan herkes kendilerinin dul bir kadından gelme olduklarına inanırlar ve her bir mason dul kadının çocukları olarak kabul edilir. Hiram'ın annesine atfen kullanılan dul kadının çocuğuna yardım ifadesinin gerçekten masonlar arasında zor durumda olan dul bir mason hanımına yardımı ifade ettiğini söyleyen araştırmacı— yazar Aytunç Altındal bu ilişkiyi şu sözlerle açıklıyor:

"Masonların her biri dul bir kadındır ve her bir biraderin bir tane kadın ismi vardır. Bir mason locasında iki tane birader var. Birinin adı Ahmet, birininki Veli. Ahmet'in karısı Necla, Veli'nin karısı da Filiz ismini taşıyın. Şimdi Ahmet, Veli'nin karısının adını alıyor, Veli de Ahmet'in karısının adını alıyor. Böylece Veli ve Ahmet birer erkek oldukları halde birer adları da Necla ve Filiz oluyor. Ahmet'in bir adının Filiz olduğunu locada bulunanlar da biliyor. Böylece locada hem kadın hem de erkek olmuş oluyor. Bir gerçekten hâlâ yaşayan Necla ve Filiz var, bir de erkek olan Necla ve Filiz var. Birgün Filiz'in kocası olan Veli ölürse ona erkek olan Filiz yardım ediyor. Yani gerçek bir dul kadın var ortada, onun adı Filiz; bir de erkek olan Filiz (Ahmet) var o da dul bir kadın ayrıca. Yani Ahmet de dul bir kadın olmuş oluyor ve bunu da locada bulunanlar biliyor."]

Arifler (Hâcegân) ın Yolu

Hak Teâlâ'ya ulaşmak için ariflerin (Tasavvuf büyükleri) yolu, yolların en kısası, en yakınıdır. Diğer ulemânın sonu, onların işlerinin başıdır. Bu itibarla onlara yakın olmak diğerlerinininkinden daha önemlidir. Bu, onların sünnete sarılmaları ve bid'atlerden sakınmaları ile elde ettikleri, «Yakînû derecelerindedir. Ne yazık ki, bin bir çeşit bid'at, bid'at olduğu da bilinmeden birçok tarîkatlerin içine de girmiştir. Bunlar üstelik bid'at değil sünnet olarak tanınmaktadır. Meselâ «teheccüd» namazını cemâatle kılmak, gibi. Hâlbuki o'nu cemâatle kılmak mekruhtur!

Gençlikte Tevbe

Allah Teâlâ'nın kendi kuluna genç iken tevbe etmek nimetini vermesi ne büyük saadettir. Denebilir ki, bu nimet bütün nimetler içinde bir derya, diğer nimetler ise bir damla mesabesindedir. Çünkü bu nimetle Hak Teâlâ'nın rızâsı elde edilmiş olur ki bu, bütün dünyevî ve uhrevî nimetlerin başında gelir.

Allahü Teâlâ'nın iyi Kullarını Ziyaret Etme Âdabı

Allahü Teâlâ'nın sevgili kullarının yanına giderken, boş olarak gitmeli ki, dolu olarak dönülsün. Muhtaç olarak varılmalı ki, Himmetlerinin taşmasına ihsanda bulunsunlar.

Ölülere Yardım

Ölenlerin, yaşayanların dualarına ihtiyaçları çok fazladır. Sabrın eteğine sarılıp onlar için duâ ve istiğfar ile Cenâb-ı Hak'dan yardım dilemelidir. Hadîs-i Şerîf'de de:

«Şüphesiz Hak Teâlâ yeryüzünde yaşayanların dualarını kabirdekilere ulaştırır ve dağlar kadar da rahmetini yağdırır.» Buyurulmuştur.

Nakş-i Bendiyye Tarîkatinin Özelliği

Nakş-ı Bendiyye tarîkatinin hususiyetlerinin en önemlis sünnet-i seniyyeye sıkı sıkı sarılmak ve bid'atlar-den uzak kalıp çok sakınmaktır. İşte bu sebebledir ki, bu tarikatın ileri gelenleri «cehren» (yüksek sesle) zikretmekten çekinirler. Zikri kalben ederler. Risâlet penâh Sallallâhü aleyhi ve sellem'in, Hulefâyî Râşidîn Radiyallahü Teâlâ anhüm hazerâtinin zamanında olmayan raks, sema, vecd ve bunların benzerlerinden sakınır ve sakındırırlar. Hattâ bu tarîkate «çile» doldurmak, « halvet» de kalmak dahî yoktur.

Yolun İyisi

Mü'minlerin, her zaman Hak Teâlâ karşısında, âciz, muhtaç ve hiç bir kudrete sahip olmadıklarını bilmeleri gereklidir. Her zaman, sıdk ve aşk ile Hak Teâlâ'ya yalvarmaları icâb eder. Kulluk vazifelerini yerine getirmeleri gerekir. Şer'i şerifin tâyin etmiş bulunduğu ölçüleri aşmamalı ve dâima Risâlet Penâh Sallallâhü aleyli ve sellem'in gösterdikleri yolda yürümeli ve Ona tabî olmalıdırlar. İyi işleri iyi niyetle yapmalı, içleri ve dışları aynı olmalıdır. Kendi kusurlarını, kabahatlerini, noksanlarını ve ayıplarını bilmeleri zarurîdir. Günahların çok güçlü olduğunu bilmeli, bunları yenmeğe hazır bulunmalıdırlar. Hak Teâlâ'nın «Allâmül-guyûb (gizlilikleri bilen) olduğunu asla unutmamalı ve onun kahrından, gazabından korkarak, onun avf-ü keremine sığınıp kendilerinin yaptıkları, küçük - büyük hiç bir iyi amelleri olmadığını bilip düşünmelidirler. Kötü amelleri küçük de olsa gözlerinde büyütmeli ve dâima sakınır olmakla Hakka teveccüh etmelidirler.

Rüya Âlemi Meseleleri

Rüyâ'nın itimâda değer birşey olmadığını bilmek ve ona îtibar etmemek lâzımdır. Meselâ; **bir kimse rüyada kendisinin pâdişâh yahut da zamanın «kutb»u olduğunu görse bunun hakikat ile hiç bir ilgisi yoktur. İtimada şayan ve itibar edilecek şeyler uyanık ayık iken karşılaşılan şeylerdir.**

Akidelerin Doğruluğu Hakkında

Şurası da gereklidir ki akideler ehl-i sünnet vel-ce-mâât ulemâsının belirttikleri şekilde doğru, dürüst ve sahih olmalıdır. Nitekim âhirette kurtuluşa ermek de buna bağlıdır. Her bid'atçı ve yolunu şaşırılmış bulunan fâsid akîdeli kimse de, kendi fâsid fikirlerini kitab ve sünnete uygun göstermek ister. Bu gibilere asla îtibar edilmemelidir. Amellerde tenbellik ve gevşeklik olursa, bundan kurtulmak için tevbeden başka çıkar yol yoktur. Ceza görülecek olsa bile, yine âhirette felah ümidi vardır. Bunun için doğru ve sahih inançlı olmak gerekir.

Dünyaya Bağlanmak ve Ona Sevgi Beslemek Günahdır

Mes'ud kimse odur ki, dünyaya bağlanmaz, dünyaya karşı soğuk davranır. Dünya sevgisi bütün günahların köküdür. Dünyaya yüz çevirmek bütün ibâdetlerden efdal'dir. Dünyâ da, dünyaya sarılmış olan da ta'rîz (azarlama) nın damgası ile damgalanmıştır. Hâdis-i şerif'de, dünya ve dünyada bulunan her şey de hakîr görülmüştür. Sâdece Hak Teâlâ'nın zikri hâriç...

Dünya Rahatı, Dünyanın Tadını Çıkarmak Âhireti Bozar

Yağlı, ballı lokmalara aldanmamak, süslü, püslü kıymetli elbiselere meyledip değer vermemek lâzımdır. Bunların neticesi, dünyada da âhirette de hasret ve nedametten, pişmanlıktan başka bir şey değildir. Çoluk çocuğu ve aile efradını razı etmek, onların refah ve rahatlarını artırmak için, kendini musibetlere atmak, vebal yüklenmek, âhiretin azabını hak etmek akıllıca bir iş değildir.

Farzları Edâ Eylemek

Yeni ortaya çıkan bâzı tarikat şeyhi geçinenler farz ve sünnetleri eda etmek yerine -bu işleri ihmâl ederek-çile doldurup, riyazet çekmek yolunu tutuyorlar. Bu çile ve riyazetinde farz edâ etmekten daha üstün olduğunu ileri sürüyorlar. Cumâ'yı ve cemaatı terk edip, yine çile çekmek yolunu tutuyorlar. Bilinmelidir ki bir farzı cemâatle edâ eylemek onların çektikleri çileden bin kat daha iyidir. Bu itibarla şeriâtin göstermiş olduğu şekilde âdâb ve erkâna riâyet edip farzları yerine getirmek ve bu hususa önemle dikkat etmek ve bağlı bulunmak zarureti vardır.

Müceddid Ne Demektir?

Biliniz ki her yüz senenin sonunda bir müceddid (yenileyici) zuhur eder. Fakat yüz senelerin «müceddid» inden başka bir de bin senenin müceddidi vardır. İşte yüz ile binin arasında ne kadar fark varsa, bu iki ((müceddid» in arasında da o kadar fark vardır. Müceddid o kimsedir ki, ümmet ondan feyz alır ve onun feyzi uzun müddet için tâ uzaklara yayılıp ulaşır.

Resul-i Zîşân Sallallâhü Aleyhi ve Sellem Hakkında:

Bu gün biz, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz hakkında ne biliyoruz?

O'nun büyüklüğü ve azemeti hususunda neler bilmekteyiz; bunları nasıl öğrenebiliriz?

Burada, gerçekte yalan yanyana, hak ile bâtıl omuz omuzadırlar. Risâlet Penâh Efendimizin hakîkî büyüklük ve azemetleri ancak kıyamet günü herkesçe bilinebilecek, o zaman anlaşılacaktır. Resûlüllah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem Efendimiz bütün peygamberlerin imâmı ve önderidir. Hazret-i Âdem Aleyhisselâm'dan itibaren bütün peygamberler O'nun bayrağı altında toplanacaklardır.

Hak Teâlâ'yı Ziyaret

Mü'min kimse, âhirette, cennette Hak Teâlâ'nın likaasına nail olur. Hâlbuki cennet de cennetten başkası da hep Hak Teâlâ'ya aittir. Bunların hepsi Allahü Teâla indinde birbirlerinden farksızdırlar. Hepsisi de O'nun yarattığı şeylerdir. Tur Dağı'nda vuku bulan «tecelli»nin o yer ve mahal ile bir alâkası, bir bağlantısı yoktur. Bâzı yerler «tecelli» nin zuhuruna elverişlidir, bâzı yerler değildir. Meselâ; ayna

resimleri aks ettirir, suretler orada görünür fakat beygir nalında bu kabiliyet yoktur. İkisi de demirden yapılmış olsa da...

NAMAZIN FAZİLETİ

İbâdetlerin en iyisi, amellerin en güzeli, en faziletli namazı ayakta tutmaktır. Âdâb ve usûlü ile her zaman yerli yerinde kılmaktır. Çünkü namaz dînin direği ve mü'min kimsenin «mi'râc»ıdır. Bu itibarla namazı edâ eylemek için çok dikkatli olmak gereklidir. Bunun farzını, sünnetini, âdâb ve erkânını ve şartlarını hakkıyla yerine getirip edâ eylemek îcab eder. Namaz'm erkânında hiç bir karışıklık yapılmaması, şartları yerine getirilerek kalbi hudû ve huşu' ile kılınması te'kidli olarak bildirilmiştir. Çok kimseler bu hususa dikkat etmediklerinden erkânı bir birine karıştırırlar ve namazlarını fâsîd ederler.

Namaz sıhhatli edâ edilince, felah bulmak ümidi de o derece genişler. Keza namaz ayakta tutulunca, din de ayakta tutulmuş olur. Hidâyet yolunun meş'alesi de aydınlanır.

Zikir ve Fikir

Ey Oğul! Fırsatı, sıhhati, huzûr'u ganimet bil!

Her zaman Hak Teâla'nın zikri ile meşgul ol! Şerîatin ahkâmına uygun bulunan her amel zikre dahildir. İsterse bu iş alış veriş olsun. Bu itibarla bütün iş güç, bütün davranış ve hareketlerin şer'i şerife uygun olmasına çalışmak gerekir ki, zikir hâli devam etsin.

İki Şeyin Ehemmiyeti

İki şeye zarar gelmezse endîşe edecek hiç bir mesele yoktur. **Bunlardan biri Resûlüllah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in göstermiş buldukları yolu izlemek, ikincisi de kendi şeyhine, mürsidine muhabbet ve hâlis niyet beslemek.** Bu iki iş doğru ve yolunda olursa o zaman isterse her tarafa karanlıklar çöksün, üzülecek hiç bir şey yoktur. İş böyle olunca bu iki şeye zarar gelmemesine dikkat etmelidir. Ne'üzü billâh, bunlara bir noksanlık, bir kusur gelecek olursa o zaman insan hüsrana uğrar. Bize bu hususlarda yardımcı olması için aşk ile sıdk ile Hak Teâlâ'ya yalvarıp duâ ederiz ki, bu hususlarda bize sebat ve dayanma imkânı ihsan eylesin.

Böylece belli oldu ki, dünya ve âhiretin felahı Risâlet Penâh Sallallâhü Aleyhi ve Sellem Efendimizin yolunu izlemeğe bağlıdır.

Nasihah

Fırsatı ganimet bilin, ömrünüzü boş yere boş işlere sarf etmeyin. Her işde Hak Teâlâ'nın rızâsını kazanmayı hedef alın. Her gün farz olan beş vakit namazı, huzûr-i kalb, âdâb ve erkân, şartı ve şurûtu ile cemâatle birlikte edâ eylemeğe çalışın. Teheccüd namazını terk etmeyin. Sabahlan duâ ve istiğfar edin. Bunu unutmayın ve terk etmeyin. Tavşan uykusuna yatmayın (Sabah erken kalkın). Ölümü hatırlayın. Âhret ahvâlini göz önüne getirin. Dünya bağılıklarından sıyrılın, âhirete bağlanın. Dünya işiyle zarureti, ihtiyacı giderecek kadar meşgul olun.

Kelime-i Tayyibe (Tevhid)in Bereketleri

Âhret için zahire edilip toplanmış bulunan hazînelerin anahtarının yüzde doksan hissesi «kelime-i tayyibe» (Tevhîd) dedir. Yine bilmelidir ki, küfrün karanlıklarından, şirkin (Hak Teâlâ'ya ortak koşmak) bulaşıklıklarından kurtulmanın tek çâresi «kelime-i tayyibe» (Tevhîd) dir. Şefaate yolunda bu kelimedenden daha büyük, daha mühim hiç bir şey yoktur. İnsan bu kelime ile hak ile bâtılı ayırd eder. İman ile ihlâs ile bu kelimeyi kabul edip zikreden kimse küfrün ve şirkin dalâletinden kurtulup saadete erer. Umulur ki bu kelime sayesinde bir kimse şefaate mazhar olup, âhret azabından ve cehennem ateşinden de kurtulur. Nitekim bu ümmetin efradının günahlarının bağışlanması hususunda Allah'ın izni ile Resûlüllah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in şefaati olacaktır.

Evliyâullah (Allah Velîleri) ve Günah

Şunu bilmek gereklidir ki, Hak Celle Şâhühû'nun sevdiği kullar, günah işlemeye girişmeyen kullardır. Nitekim Evliyâullah günah işlemekten çok sakınırlar. Evet, gerçi bunlar Enbiyâ (Peygamberler) Aleyhimüs Selâm gibi «masum» (günah işlemeyen) kimseler değildir. Evliyâullah'ın günah işlememeleri kendilerine bağlıdır. Bu itibarla, bunların ihyânen işledikleri günah «Lâ Yadurruhû Zebûn» (Günah ona zarar vermez) hükmüne tâbidir. Bu da ehl-i ilim indinde malumdur ki, burada bahs edilen günah «zenb» bu gibi zevatın geçmiş günahlarıdır, daha «velî» lik makamına ulaşmadan vuku' bulmuştur.

Günah ve Tevbe

Günahlara tevbe etmek, her şahıs için farz-ı ayn olmakla zarurîdir. Hiç bir insan bundan müstağni değildir. Hattâ Enbiyâ-i Kiram Aleyhimüsselâm dahî... Bu itibarla, Enbiyâ (Peygamberler) bundan müstağni olmayınca diğer kullar nasıl müstağni olabilirler?

Şimdi gelelim Allah hakkı olan günahlara; bunlar meselâ anlaşmalı zinâ, içkicilik, boş işler, boş eğlenceler, meselâ bâzı şarkıları dinlemek, nâmahrem kadınlara şehvet gözü ile bakmak, abdestsiz Kur'ân-ı Kerîme el sürmek, bid'atlere inanmak, ahkâm'a aykırı işler işlemek v.s... İşte bu ve buna benzer şeylerden nadim olarak tevbe edip istiğfar eylemek, Hak Teâlâ'nın dergâhına karşı boyun büküp yalvarmak gerekir. Yine bunun gibi her hangi bir farzın edasını ihmal etmek de tevbe-yi îcâb ettiren hallerdendir.

Fakat kul hakkı ve hukukuna âit olan hususlara gelince; kulların hakkına tecâvüzden dolayı günahların tevbesi ancak haklarına tecâvüz edilmiş bulunan kimselerin hakkını vermek suretiyle yapılabilir. Kendilerinden de, afv etmeleri haklarını helal eylemelerini dileyerek onları razı eylemekle, hattâ kendilerine iyilik et' mekle, hayır duâ'da bulunmakla mümkün olur.

Bir kimseye bütün günahlardan tevbe eylemek imkânı hâsıl olursa bu, ne büyük nimet ve ne büyük ih-sân-ı îlâhî'dir. Ancak bâzı günahlardan tevbe etmek imkânı olur, bâzı haramlardan kaçınmak fırsatı bulunursa bu da ganimettir. Olur ki bunun neticesinde diğer günahlardan da tevbe etmek imkânı hâsıl olur ve insan bütün günahlardan temizlenir.

Namazı Doğru Dürüst, Sahih Tarzda Edâ Eylemek

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz buyurmuşlardır

«Hırsızların en büyüğü, kendi namazından hırsızlık eden, namazından çalan kimsedir. Sahâbiler; arz ettiler

— Yâ Resûlallah! Namaz'dan nasıl çalınır. Buyurdular

— Namazdan çalmak, namazın âdâb ve erkânına tam mânâsıyla dikkat etmemek, rükû' ve secdelerini iyi bir şekilde erkânına uygun yerine getirmemekle olur. Allahü Zü'l Celâl namazda rükû' ve secdeler arasında lüzumlu yerlerde tam olarak durup oturup, sabit bir hal almayan kimsenin namazına teveccüh etmez.»

Bunun için namazı tam mânâsı ile, âdâb ve erkânına riâyet ederek edâ eylemek gerekir. Diğer mü'minlere de bu yolda hatırlatma yapmak icâb eder.

Teheccüd Namazı Hakkında

Buraya alınması gereken ikinci bir nasihatleri de «teheccüd namazı» hakkındadır. Buyurmuşlardır ki:

Teheccüd namazına bağlı kalınız. Tarikatın îcab-larından biri de «teheccüd namazına» bağlı kalmaktır.

Helâlinden Yemek

Yediğiniz lokmaya dikkat ediniz. Helâl olması hususunda titizlik gösteriniz. Şüpheli lokma yemeyiniz. İhtiyatlı olunuz. Rastgele ele geçen her şeyi yiyip içmek iyi değildir. Şer'î bakımdan helâl midir, haram midir düşünülmelidir. İnsan, başı boş bırakılmış değildir. Şe-rîat'ın hükümleri ile bağlıdır. Her istediğini yapamaz ve bu, menfaatine de uygun değildir. Bedbaht ve talihsiz insan, kendi Sâhibi'nin emrine karşı gelen insandır.

Nafile İbâdetler

Farz ibâdetlerin karşısında nafile ibâdetler, yol üzerinde bulunan taş gibidir. **Zamanımızda çok kimseler, farzı bırakıp nafileye önem vermektedirler. Nafile ibâdeti edâ etmek için var gayretlerini sarf ediyor, buna mukabil farz ibâdetten de kaçınıyorlar.**

Çok kimseler de vakitli, vakitsiz, istihkak sahibi midir, değil midir düşünüp hesaplamadan hayır diye para verirler. Fakat zekâta gelince bir kuruş bile vermek istemezler. Sokakta dilenen kimselere düşünmeden para verirler, lâkin iyice nisabını mikdârını hesaplayıp da zekâtı ayırıp vermeyi akıllarından bile geçirmezler. Bu gibiler şunu da bilmezler ki, bir kuruşluk bile olsa zekâtı ayırıp vermek, yüz bin kuruş sadaka vermekten daha önemlidir. Daha da iyidir. Zekât verilince, zekâtın verilmesi hususunda Hak Teâlâ'nın hükmü yerine gelmiş olur. Sadakaya gelince o, nafiledir. Çok kere hiç bir niyet ve gaye olmadan ve hattâ hevâ-i nefsi tatmin yolunda da verilir. Bazen gösteriş için de verenler bulunur. Hâlbuki farzı edâ eylemekte her hangi bir şekilde riyaya yer yoktur.

Hakka Hukuka Dikkat

Ulemâ :

— Bir kimse, peygamberlerin iyi amelleri kadar amelde bulunsa da onun üzerinde her hangi bir kimsenin bir kuruşluk hakkı kalmış olsa, bu kimse bu hakkı ödemedikçe cennete giremez, demişlerdir.

Veliyyullah

Hakikatte «Ehlüllah» ın kendileri bizzat bir keramettir. Allah'ın kullarını Allah yoluna çağırarak da Hak Teâlâ'nın rahmetlerindedir. Ölü kalbleri canlandırmak Allahü Teâlâ'nın delillerinden büyük bir delildir. Bu zümre «Ehlüllah» yeryüzü halkı için zamanın ganimeti; onların sözleri, derdlerin devası, bakışları hastalıkların şifâsıdır. Velîler Allahü Zü'l Celâl'e yakın sahibi kimselerdir. İşte bu kimselere yakınlık gösterenler, hüsrana uğramaz, bedbaht olmaz, Hak Teâlâ'nın rahmetinden de ümitsiz kalmazlar.

Zikir Hakkında Te'kîd

Kur'ân-ı Kerîm'i çok tilâvet ediniz, çok okuyunuz. Namazınızda imkân derecesinde Kur'ân-i Kerîm'den uzun âyetler okuyunuz. Kelime-i tayyibe «LÂ İLAHE İLLALLAH» yi çok tekrarlayınız. Çünkü bu kelime «Lâ İlah» (İlah = Tanrı yoktur) dediğiniz zaman, Hak Teâlâ'dan başka bütün uydurma, yapma, dikeltiilmiş ilâhları, tanrıları, reddetmiş oluyorsunuz ve «İllallah» deyince de sadece ve yalnız Allah'ın varlığını ikrar etmiş oluyorsunuz. Allahü Teâlâ'dan başka hiç bir gaye ve maksadınız olmadığını belirtmiş bulunuyorsunuz. Kendiışlerinize sahip çıkmamız veya yaratılanlardan medet ummanız bir çeşit şirk olur. Hâlbuki böyle bir şeyin kalbe ve kafaya girmesi zor ve çok kötüdür. Kulluğun sâni, yaratan, bir, tek Allah'a teslim olmak ve her şeyi ondan ummak ve beklemektir.

Zamanınızı boş işlerle geçilmeyiniz, kayb etmeyiniz. Zikr-i ilâhî'den başka bir şeyle meşgul olmayınız. Bir kaç günlük ömrünüz olan bu dünyada vaktinizi gücünüzün yettiğince Allah'ın zikri ile geçiriniz. Dünya işi kolay ve geçicidir, bunu âhiretinize yarayacak şekilde değerlendiriniz.

Ashabı Kiram Arasındaki Anlaşmazlıklar ve Savaşlara Dâir

Hayr'ül-Beşer Risâlet Penâh Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in ashabı arasında çıkmış bulunan ihtilâflar ve savaşları, iyiye yormak gerekir. Bu ihtilâf ve savaşları, makam ve mansıp peşinde koşmak, hevâ ve hevese kapılmak, başkanlık, baş olmak, iktidarı ele geçirmek hırsı diye mânâlandırmamak gerekir. Zîrâ bu gibi şeyler, nefs-i emmâre (kötülüğe sürükleyen nefis) ve aşağılık istekleridir. Hayr'ül - Beşer Peygamber Efendimizin huzurunda senelerce bulunmuş, onun terbiyesi ile yetişmiş kimseler elbette ki eğitilmiş ve bu gibi bulaşıklıklardan temizlenmiş kimselerdir. Bunların hepsini de iyi kimseler olarak tanımak, sevmek gerekir. Muhakkak ki, onlara sevgi beslemek Efendimiz Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'e sevgi beslemek demektir.

İstiğfâr'da Bulunmak

Uyumak zamanı gelince, tevbe edip istiğfar eylemek lâzımdır. Hakk'a sığınmak, günahların afv edilmesi talebinde bulunmak îcab eder. Kendi kusurlarımızı, kabahatlerimizi, noksanlarımızı düşünmemiz lâzımdır. Âhiretin bitmez tükenmez sonsuz azabını göz önünde bulundurmalıyız. Hak Teâlâ'dan af ve mağfiret talep etmeliyiz.

İstiğfar için

«Estağfiru'llâhellezî lâ ilâhe illâ hüve'l hayyü'l kayyûmi ve etûbü ileyh» demeliyiz.

Bu istiğfar kelimesini ikinci namazlarından sonra yüz kere söylemelidir. Namazdan sonra abdestli veya abdestsiz söylenebilir. Elbette abdestli olursa daha faziletli olur.

Zekât Hakkında

Malın zekâtını vermek dînî zarurettir, farzdır. Zekâtı verirken sünnete uyarak gönülden vermelidir. Zekâtı yerine vermek gerekir. Nitekim Hakîkî Veliyni'met Rabbımız buyurmuştur:

«Size atıyye ve ihsan olarak vermiş olduğum maldan kırkta bir hissesi fukaranın ve yoksul kimselerin hakkıdır. Bunun karşılığı ben size büyük ecir ve mükâfat veririm.» Bu kadar az bir zekâtı vermeyen insan ne kadar cimri, insafsız ve serkeştir değil mi?

Ramazan Ayı Hakkında

Ramazan ayında oruç tutmak dînî zarurettir, farzdır. Orucu iç ve dış şartlarına uyarak hakkıyla tutmak gerek. Oruç tutmak için can ü gönülden çalışmalı, yerli yersiz bahanelerle orucu terketmemelidir.

Efendimiz Sallallâhü Aleyhi ve Sellem buyurmuşlardır :

«Oruç, cehennem ateşine karşı bir kalkandır.»

Şayet hastalık veya her hangi bir özür sebebiyle oruç tutulamamış ise, o sebep ortadan kalkınca kazâ et mekte gecikmemeli hemen kazâ etmelidir. Bu işde gaflet hiç iyi değildir. İnsan kendi «mevlâ» sının kuludur. Başına buyruk değildir. Yaşayışını Mevlâ'nın emrine göre tanzim etmelidir. Yap dediğini yapmalı, yapma dediğini yapmamalıdır. Ancak böyle yapılınc felah bulmak için ümid vardır.

Hacc

İslâm'ın beşinci esası Beytüllah'ı (Allah'ın evi) hacc etmek, usûl ve erkânı ile ziyaret eylemektir.

Resûlüllah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem buyurmuşlardır:

«Hacc geçmiş günahları ortadan kaldırır.»

Gerekli Nasihatler

En önemli mesele, kendi inancımızı ehl-i sünnet ve'l-cemâat akidesine uygun bir şekilde getirmemizdir.

İnanç bu şekilde sâf ve sağlam olduktan sonra verilmiş olan emirlere göre amel etmek gerekir. Hangi hususta hangi emirler verilmiştir, bilmek ve öğrenmek îcab eder. Neyin yapılması emredilmiştir, neyin yapılması yasaklanmıştır bilmeli, yapılması emredilmiş olanları mutlaka yapmalı, yapılmaması bildirilen hususlardan da mutlak surette kaçınmalıdır.

Farz olan beş vakit namaz tenbellik gevşeklik göstermeksizin edâ edilmelidir. Namazın âdâb ve erkânın da kat'iyen değişiklik yapılmamalıdır. Nisâb haddine ulaştığında malın zekâtı hiç ihmâl göstermeden ödenmelidir.

Hazret-i İmam A'zam Rahmetullahi Aleyh, kadınların taşıdıkları zînet eşyasına da zekât isabet edeceğini buyurmuşlardır.

Zamanınızı boş, dünya ve âhirete faydası olmayan işlere sarf etmeyiniz,. Ömür kıymetlidir boş yere sarf edilemez. Şarkı vesâir mânâsız sözler için bu ömürü sarf etmek yazık olur. Bu gibi şeylerin geçici lezzetine aldanmayın. Hem dünyanızı yiyip bitirir, hem de âhiretinizi Bunlar, zehir karıştırılmış şekere benzer. Halkın ayıplarını sayıp dökmekle de vakit geçirip, onların günahına girmeyin. Olur ki, bilmediğiniz bir şey söylersiniz de halka iftira atmış olur, günâhını vebalini boynunuza yüklenmiş bulunursunuz. Yalan söylemek de, iftira atmak da bütün dinlerde ve mezheplerde kötü şeylerden sayılmıştır. Hâlbuki halkın ayıplarını, kusurlarını görmemezlikten gelmek ve onların kabahatlerini affetmek büyük işlerdendir. Elinizin altında bulundurduğunuz uşak, köle, çırak, hizmetçi ve bu gibi kimselere karşı şefkatli davranın, onların kusurlarını affedin, görmemezlikten gelin. Küçük kabahatlerini büyütüp mesele çıkarmağa uğraşmayın. Yerli yersiz bu zavallıları incitmeyin. Bu gibi kimselere küfür etmek, kötü sözler sarf etmek iyi kimseler için yakışık almayan işlerdendir.

Hak Teâlâ'nın karşısında her zaman işlediğiniz kusurlarınızı bilip, onların affedilmesi talebinde bulununuz. Hak Teâlâ nasıl sizin kusurlarınızı affediyorsa, siz de elinizin altında bulunanların kusurlarını affetmelisiniz. Hak Teâlâ nasıl siz kusurlu ve günahkâr olduğunuz hâlde sizin rızkınızı kesmeyip devam ettiriyorsa, siz de buna göre düşünmeli, hareket etmelisiniz.

İnancınızı düzeltip, fıkıh ahkâmını da yerine getirdikten sonra, diğer vakitlerinizi zikri İlâhî ile meşgul olarak geçirmeye bakınız. Size hangi zikir verilmiş veya öğrenmişseniz ona devam ediniz. Hakkin buyruğuyla amel ediniz, men ettiğini ise kendinize can düşmanı bilerek kaçınınız, sakınınız.

Bey'atten Maksat

Bir tâlib, (Tarîkate girmek isteyen) kendi gelişmesi için bey'at ettiği şeyhinden başka bir şeyhin huzuruna gidip ondan da feyz almak ister, bu ikinci şeyhin de sohbetiyle Allah yolunda çalışmak isterse bu caizdir. İlk şeyhi sağ olup kendisinden izin almamış olsa da. Şu şartla ki, ilk şeyhini red edip bırakmamalı ve onu iyilikle yâd etmelidir. Bilhassa, zamanımızda şeyhlik ve müridlik, sâdece merasimden ibaret bir hâle gelmiştir. Şimdi şeyh geçinen kimseler, kendini bilmez, îman ile küfrün inceliklerinden haberi yok. Böyle şeyhler insanları hak yolunda nasıl irşâd edecek?

Doğru yolu nasıl gösterecek?

Ne yazık ki, zamanımızda böyle şeyhler bulunduğu gibi bunlara îtikad besleyip bağlanan, meded uman müridler de pek çoktur. Bu müridler, bu gibi şeyhleri bırakıp da anlayışlı yakîn sahibi şeyhlerin huzuruna varmazlarsa Hak yoluna girmiş olamazlar. Allahü Azîmü's-şan insana kâmil bir şeyhin yol göstermesini nasîb eylesse, onun vücûdunu ganimet bilmeli ve onun gösterdiği yoldan gitmelidir. Onun rızâsını kendisi için saadet bilmeli, O'na karşı gelmek ve onun rızâsı hilâfına gitmeği de bedbahtlık saymalıdır. Tâlib için kâmil bir teslimiyetle gönlünü şeyhine bağlamak gereklidir. Şeyhinin izni olmadan, O'na danışmaksızın, nafîle ibâdetlerle meşgul olmamalı, ancak şeyhin gösterdiği, izin verdiği nafîle ibâdetlere çalışmalıdır. Şeyhinin namaz seccadesi üzerine hürmeten basmamalı, O'nun abdest aldığı yerde abdest almamalı, Şeyhinin abdest ibrik leğenini kullanmamalı, Şeyhinin karşısında

dikilerek yemek yememeli, su içmemeli. O'nun karşısında hürmeten imkân derecesinde konuşmaktan çekinmelidir. Hep şeyhini dinlemeli ve şeyhinin yaptıklarını doğru bulmalıdır.

Mürşidinin işlerine karışmamalı ve müdâhale etmemeli, Pirinden «keramet» göstermesini «mükâşefede» bulunmasını talep eylememelidir. Gönünde her hangi bir hususta şüphe ve tereddüt meydana gelirse Pîr'ine arz etmeli, halledilemezse, kusuru kendinde aramalı ve Pîr'in bu hususta bir kusuru bir eksikliği olmadığını da bilmelidir.

Kur'ân î Kerîm Âdabı

İlk önce şunu söyleyelim ki, Kur'ân-ı Kerîm okuyacak, hafız kimse yere oturarak okumalıdır. Hâfız'ın altına seccade veya buna benzer bir şey serilmelidir. İmam Rabbânî Rahmetullahi Aleyh'den rivayet ederler :

Bir ara kendileri bir seccade üzerinde oturmakta iken bir Hafız geldi ve Kur'ân-ı Kerîm okuyup dinletmek istedi. Bunun üzerine Müceddid Rahmetü'llâhi Aleyh kalktılar, altlarındaki seccadeyi hafızın altına serdiler ve bu şekilde kur'ân okuttular. Kendileri ise yerde oturdular.

Hoca Muhammed Hâşim şöyle kaydeder :

«Bir ara Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, def-i hacet için dışarı çıkmışlardı. Oturdıkları yerde, tırnakları üzerinde bir siyah nokta gördüler. Kur'an yazarken, kalemi tırnaklarında denemiş oldukları akıllarına geldi. Bununla o malum yerde bulunmanın Kur'ân-ı Kerîm'e karşı saygısızlık olabileceğini düşünüp hemen oradan çıktılar ve ellerini yıkayıp temizlediler, sonra da haceti def ettiler.»

Müstehâb Amellere Dikkat

İmam Rabbânî vâcib olan Salât-ı Vitr'e dikkat etmenin müstehâbbattan olduğunu buyurmuşlardır. Kendileri «tek» adede çok dikkat eder ve her işde tek adedi tercih ederlerdi. Allâhu Azîmü'sşân'ın nimetleri karşısında bütün dünya sizin olsa da bağışlasanız yine bir şey vermiş olmazsınız.

KERAMETLER

Müceddid-i Elf-i Sâni'den bir hayli keramet zuhur eylemiştir. Asıl keramet şudur ki, bir kimse, bir hâlden başka bir hâle geçsin ve bir makamdan başka bir makama ulaşsın. Zât-ı Faziletleri buyurmuşlardır ki; kerametler Peygamberlerin mucizelerinin altında bir şeydir. Evliyâullâh ancak, dîni takviye için keramet gösterirler. Meselâ; İslama zarar gelmesi ihtimâli olduğu zaman, inkâr edenleri ve kâfirleri yola getirmek için evliyâullâh keramet gösterirler.

Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi Aleyh bir ara buyurmuşlardır:

Allahü Teâlâ, kendi fadl ü kereminden bana şu imkânı ihsan kılmıştır ki, her hangi bir kuru ağaca teveccüh etsem, bu kuru ağaç ile, bir âlem nura gark olur, feyz elde eder. Fakat benim bunu yapmağa gönlüm razı olmaz.

Hazret-i Gavs-i A'zamin Görünmeleri

Bir gece Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetü'llahi Aleyh buyurdular:

«Hazret-i Gavs-i A'zam Kaddese sirrahû, kutup yıldızında görüneceklerdir.» Bunun üzerine yanlarındaki-lerle beraber kutup yıldızına bakmaya başladılar. Bu sırada kutup yıldızı yarılır gibi oldu ve Hazret-i Gavs-i A'zam Kaddesallahü Sirrahü, kutup yıldızının arasından göründüler. Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin mü-ceddidliğini ve kayyumluğunu bildirip, yine yıldızla gözden kayboldular.

Kimyâger'in Mürîd Olması

Bir gün bir kimyager, İmam Rabbânî'nin huzuruna gelerek bir tarife sunup bununla altın yapmanın mümkün olacağını arz etti. Müceddid Rahmetullahi Aleyh, hizmetkârlarını çağırıp:

— Bizim, öteberiyi, bu zâta verin, gitsin de şehirden dışarıda açıp baksın, buyurdular.

Kimyager, öteberiyi aldı, şehirden dışarı çıkıp baktı ki, hepsi som altın. Hayret ederek geri geldi ve kendilerine mürîd oldu.

Müceddid-i Elf-i Sâni'nin İmdâd Etmesi

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni buyurmuşlardı : «**Putları kıran gaziler, sevab elde ederler.**»

Bir ara bir kimse Dekkhen civarında bir puthâne gördü. (Bu zât Müceddid Rahmetü'llâhi Aleyh'in sohbetlerinden feyz almış bulunan bir kimsedir). İçeri girdi, bütün putları kırıp döktü. O civarın halkı haber aldılar ve ayaklandılar, bu zâtı öldürmeğe kalktılar. Allah'a kul olan bu zât ise, gönülden ve içden İmam Rab-bânî'den istimdad eyledi. Bunun üzerine : «Korkma kuşkun olmasın» diye bir ses geldi. Bir de baktı ki, hemen oracıkta kırk atlı peyda olmuş ve Put kıran'a saldırmak isteyenleri dağıtıp kırıp geçirmekte...

Aslandan Kurtulma

Müceddid-i Elf-i Sâni'nin mürîdlerinden biri bir ara bir ormandan geçiyordu. Ansızın bir arslanın karışından saldırmaya hazırlandığını fark etti. Çok korktu. İçinden mürşidine teveccüh ederek yardım istedi. İmam Rabbânî'nin, hemen orada hazır bulunarak Mübarek asalarını arslana doğru fırlattıklarını ve arslanın da hemen kuyruğunu sallayıp geri dönüp kaçtığını İmam Rabbânî'nin ise o anda ortadan kaybolduğunu müşahede etti.

Cüzzam Hastalığından Kurtarma

Müceddid-i Elf-i Sâni'nin bir müridi vardı. Bu mürîd cüzzam hastalığına yakalanmıştı. Bunun için yakınları, dostları, akrabaları, kendisi ile görüşmeyi kesmiş uzaklaşmışlardı. Mürşidine gelip vaziyetini arzyletti. Müceddid-i Elf-i Sâni teveccüh kılıp duâ ettiler. Hastalığı bir ağaca aldılar, ağaç kurudu, o zât da hastalıktan kurtuldu.

Rahmet Yağmuru

Bir gün İmam Rabbânî Rahmetü'llâhi Aleyh kendi oğulları ve müridlerinden bir kaç kişi üe birlikte açık, yeşilliksiz, kurak bir oavadan geçiyorlardı. Hava çok sıcak ve her taraf toz toprak içinde idi. Aynı zamanda çok da susamışlardı. Susuzluktan takatleri kesilmişti. Fakat hürmetlerinden faziletli mürşidlerinin huzurunda bir şey diyemiyorlardı. Bu arada Müceddid:

— Yol arkadaşlarımızın hepsi de susuzluktan sıkıntı çekmektedirler. Bunun üzerine arkadaşlardan biri arz etti:

— Huzurunuzda biz bir şey diyemeyiz. Siz iyisini bilirsiniz.

Müceddid-i Elf-i Sâni gülümsediler ve gök yüzüne baktılar. Bir kaç adım yürüdükten sonra birdenbire bir bulut görüldü, yağmur yağmaya başladı ve toz toprak yatıştı, serinlik çöktü. Onlar da yola devam ettiler.

Ayıplamaktan Tevbe Etme

İleri gelen, hükümdarlardan biri Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin müridiydi. Bir ara Şeyh'inin bir vezirin evine teşrif etmiş bulduklarını haber aldı ve içinden mürşidinin dünya ehli bir vezirin evine gitmelerini münâsib bulmadı ve ayıpladı.

O sıra bu hükümdarın yanında, Hazret-i Müceddid'-in hulûs-i niyet sahibi dervişlerinden birisi de bulunmaktaydı. Bu zât, İslâm yolundaki hizmetleri açığa vurmazdı. Orada hükümdarın içinden geçenlerden haberdar olmakla beraber hiçbir itirazda bulunmadı. Hükümdar gece şöyle bir rüya gördü :

Maiyyetinde bulunan kale muhafızları ve ileri gelenler, kendisine kızmışlar kendisini al aşağı etmek isteyerek hançerle de dilini kesmeğe kalkmışlar ve kendisine de şöyle diyorlardı :

— Sen nasıl olur da Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'ye dil uzatırsın?

Bunun üzerine hükümdar yaptığına pişman oldu ve inkisar ile özür dileyip, tevbe etti.

Yangını Haber Vermeleri

Bir gün Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, Rahmetullahi Aleyh, müridleri ve yakınları ile sefere çıkmışlardı. Arkadaşlarına buyurdular:

— Benim içime öyle bir şey geliyor ki, bu gün beklenmedik bir musibet ile karşılaşılacaktır. Bundan kurtulmak için okunması icâb eden bir duâ da öğretiler. Çok geçmeden bir yangın çıktı. Öyle bir yangın ki, her şeyi yakıp kavurup gidiyordu. Çok kimse yangından cismen zarar gördü, fakat Zât-ı Faziletlerinin öğretmiş bulunduğu duayı okuyanlar hiç bir zarar görmediler ve yangından kurtuldular.

Serdarlık (Kumandanlık) Fermanı Almak

Hanlar Hân-ı (Hân-i Hânân), Dekkhan hükümdarıydı. Pâdişah'ın veziri ile arası iyi değildi. Vezir, pâdişâhı bu zâtı azletmeğe ikna etmeye çalışıyordu. Hân-i Hânân Müceddid-i Elf-i Sâni'nin müridiydi. Mürşidinden yardım istedi. Buyurdular:

— Üzülme, Hak Teâlâ elbette ki iyi edecektir. Üzerinden bir hafta geçmeden Pâdişâh tarafından

Dekkhen'in «serdarlığı» fermanı Hân-i Hânân adına çıktı, ayrıca izaz ve ikramda da bulunuldu.

Kardeşinin Vefat Haberi

Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi Aleyh'in, küçük kardeşleri, bir iş için Kandahar'a (Afganistan'da bir şehir gitmişlerdi. O günlerde İmam Rabbânî yanındakilere:

— Çok acayip bir hal, ne zaman kardeşimin durumu ile meşgul olsam ve onu arasam yeryüzünde göre-miyordum. Bir defasında bana kabrini gösterdiler.

Birkaç gün sonra kardeşinin arkadaşları geldi ve onun vefat etmiş olduğunu bildirdiler.

Yağmur Yağmaması

Müceddid-i Elf-i Sâni, Acmîr-i Şerîf'e (Hazret-i Şeyh Muînü'ddîn Çeştî'nin Türbesi bu şehirde bulunduğundan dolayı Acmîr şehrine «Acmîr-i Şerîf» derler.) gitmişlerdi. O zaman Ramazân-i Şerîf yağmur mevsimine tesadüf etmişti. Birinci gece yağmurdan dolayı teravih namazı câmi'in içinde kılındı. Cemâatin çokluğundan Zât-ı Faziletleri de halk da perîşân oldular. Namaz bittikten sonra halk rica edip:

— Allahü Teâlâ'ya duâ ediniz, geceleri yağmur yağmasın da câmi'in açık tarafında rahatlık ve ferahlıkla namaz kılalım, dediler.

Duâ ettiler. Bütün ramazan boyu, geceleyin yağmur yağmadı. Ramazan bitti ve bayram gelince yine gece yağmur yağmaya başladı.

Yıkılan Duvar

Bir câmi'in duvarı öyle bir şekilde eğilmişti ki, nerede ise çökecekti. Zât-ı Faziletleri de orada bulunuyorlardı. Buyurdular:

— Biz burada buldukça bu duvar çökmez.

İmam Rabbânî de maiyyetleri de hep birlikte orada namaz kıldılar, murakabe ve zikr ile meşgul oldular. Duvar yerinde duruyordu. Fakat Müceddid oradan ayrılır ayrılmaz duvar hemen çöktü.

Sağlam Binanın Çökmesi

O sıralarda Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, Lahor şehrini teşrif buyurmuşlardı. Yatsı namazını câmi'de kıldılar. Sonra istirahat buyuracakları eve gittiler. Yolda giderken, sağlam bir binaya işaret buyurdular:

— Bu bina'nın civarından uzaklasın.

Gece yarısına yakın bu sağlam bina birden çöküverdi. Müceddid Rahmetü'llâhi Aleyh'in halkı uyarması ve kerâmetiyle hiç bir kimse zarar görmedi.

Bozgun

Nevvab (Hindistan'da pâdişahdan daha küçük ve pâdişâha tâbi müslüman hükümdarlar.) lardan biri, kendi düşmanına karşı saldırıya geçmek istiyordu. Bir dervişi çağırıp istihare ettirdi. Derviş, zafer müjdesi verdi. Nevvab da düşmana karşı saldırıya geçti. Derviş kuşkulamp bir mektup yazarak, meseleyi mürşidine bildirdi, Zât-i Faziletleri, dervişe haber gönderip :

— Sen yanılmışsın. Nevvâba geri dönmesini bildir, diye cevap verdiler.

Fakat artık Nevvab saldırıya geçmişti. Geri dönmesi çok zordu. Bir kaç gün sonra anlaşıldı ki, Nevvab bozguna uğramıştır.

İbrâhîmî Velilik

Hazret-i Müceddid'in mürîdlerinden biri bir ara arz etti:

— Size İbrâhîmî velilik verilecektir.

Fakat Hazret buna kaani olmadılar. O gece rüyada İbrahim Aleyhisselâmı gördüler. İbrâhîm, Aleyhisselâm tasdik buyurdu. Sabah olunca, Müceddid kendileri durumu açıkladılar.

İmandan Küfre - Küfürden İmana

O sıralarda Lâhor'da Şeyh Tâhir isminde birisi vardı. İmam Rabbânî Rahmetü'llâhi Aleyh'in huzuruna gelmişti. Müceddid-i Elf-i Sâni de kendisine teveccüh göstermişti. Fakat bu adam Levh-i Mahfuz'da «Hüve'l-kâfir (Bu adam kâfir'dir)» diye yazılıydı. Bir müddet sonra bir de gördüler ki, adam «Hindu» olmuş. Bunun üzerine Hazret-i Müceddid bu adamın hâline acıdılar ve duâ ettiler. Adam tekrar îmana geldi, müslüman oldu; hem de nasıl müslüman... Bir zaman sonra kendisine halifelik bile verdiler.

Ölünün Kalbinin Yeniden Atması

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin feyzi, mezarlık halkına dahî isabet etmiştir. Bir zât; ben öldükten sonra cenazemi Hazret-i Müceddid'in huzuruna götürün de öyle defn edin diye vasiyyet etmişti.

Adamın dediği gibi yaptılar. Hazret teveccüh edince ölünün kalbi tekrar atmağa başladı. Yakınları ve akrabaları bunu görünce hayret içinde kaldılar.

Hasta Hemen İyileşti

Muhammed Emin isminde bir zât vardı. Birkaç seneden beri hasta idi. Devadan duadan da bir fâide temin edilememişti. Bir gün Müceddid'in huzûr-i âlilerine bir arîzâ (mektup) yazarak, imdâd istedi, duâ etmelerini rica etti. Zât-ı faziletleri duâ ettiler, tesellide bulundular ve mübarek gömleklerini de gönderdip:

— Bu gömleği giyin, iyi olursunuz, diye bildirdiler. O zât gömleği giyince hastalıktan hiç bir eser kalmadı.

Vefatlarını Daha önce Haber Vermeleri

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, vefatlarını önceden kendi yakınlarına ve bağlı bulunanlara haber vermişlerdi.

Kâfirlerin Müslüman Olmaları

Zât-ı Faziletlerinin kerametlerinin en büyüğü, ellerinde binlerce ve binlerce kâfir'in müslüman olması, İslâm'la şereflenmeleridir.

Hastalara Şifâ

İmam Rabbânî Rahmetü'llâhi Aleyh'in sadakatli ve itikadı tam müridlerinden kim hasta olsa ona teveccüh eder, hasta hemen şifâ bulurdu. Bu şekilde binlerce hastaya şifi nasîb olmuştur,

Bereketler

Hoca Cemâlüddîn isminde ileri gelen bir zât vardı. Bu zât Hazret-i Müceddid'in huzuruna gelip feyz almak isterdi. Bir ara Hazret-i Müceddid :

— Senin kalbin bir şeyle meşguldür, bunu kalbinden çıkarıp atmadıkça hiç bir şey elde edemezsin, buyurdular.

O zât da kabul etti, tevbe eyledi. Sonra feyz ve bereketten istifâde etmeye başladı.

Hacc'dan Mahrum Kalan Kimse.

Bir gün Hazret-i Müceddid'in huzuruna bir derviş gelip arz etti:

— Hacc'e gitmek niyetindeyim.

Zât-ı Faziletleri bir az durup buyurdular :

— Sen Arafat'da gözüme ilişmedin. Adamcağız çok uğraştı fakat bir türlü Hacc'a gitmesi nasîb olmadı.

Oğlan Çocuk Doğacağını Bildirmeleri

Bir gün bir zât Huzûr-i Fazilete gelip arz etti:

— Duâ edin de Hak Teâlâ bana bir evlad atâ kılsın. Buyurdular:

— Senin karın kısırdır. Başka bir kadın ile evlenirsen o zaman Hak Teâlâ sana bir erkek çocuk atâ kılacaktır. O zât başka bir kadın ile evlendi ve Allah da ona bir erkek evlad verdi.

Mezarın Genişletilmesi

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin vefatından sonra Sâhib-Zâde Hazret-i Şeyh Muhammed Sadık'ın mezarının yanına koymak istediler. Fakat burası çok dar olduğundan sığmıyordu. Bunun için doğu tarafından bir arşın bir çeyrek kadar genişlettiler ve oraya defnettiler.

MÜKÂŞEFELERİ

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin mükâşefelerine dâir, Mektubât'ında ve diğer kitaplarda kayıtlı bulunanların önemlülerini buraya naklediyoruz.

1. Bir gün Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni buyurdular:

— Murakabe sırasında şöyle gördüm: Bizim evin ve tekkenin civarında Pâdişâhın koca bir ordusu yerleşmiş bulunmaktadır. Tekkenin içinde de pâdişahm divânı kurulmuştur.

Dediler ki; bu Şerâat-i Nebiyyi Ekrem'i temsil ediyor. Padişah gibi, sizin Hânegâh'da yerleşip kıyamete kadar da kalacaktır.

2. Zât-ı Faziletleri bir gün de buyurdular ki :

—«Ben rahat rahat güneşe bakıp görebiliyorum. Fakat Şah Kemâl'in mürşidi bulunan Şah İskender Aleyhirrahmeyi kalben görmek istediğim zaman kalbim dayanmıyor. Çünkü onun nurunun şuaları çok keskindir.

3. Mükâşefede bana malum oldu ki, dünyamn her tarafını bid'atlerin karanlığı kaplamıştır. Velayetin nuru da bu karanlıkların içinde ancak bir ateş böceğinin çıkardığı parlaklık kadar kalmıştır.

4. Zât-ı Faziletleri bir mektûb-i şerifinde de şöyle yazarlar:

Nakşibendî silsilesinin yolu ana caddedir. Diğer silsileler bu ana caddenin sağında ve solunda bulunurlar. Bu itibarla, bu silsile Hak Teâlâ'yı tanımak yolunda diğerlerinin hepsinden daha ilerdedir. Risâlet Penâh Peygamber Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in de bu silsileye özel bir bağlılığı ve teveccühü vardır.»

5. İmam Rabbânî Rahmetullahi Aleyh şöyle yazarlar :

«Resûlullah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'e asü yakınlık Sahâbe-i Kirâm'ın yakınlığıdır. Bundan sonra Tabiîn gelir. Ondan sonra artık yakınlık gizli kalmıştır. Bin sene sonra şimdi tekrar açığa çıktı.

İbâdetleri ve Alışkanlıkları

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi Aleyh'in, ibâdetleri ve alışkanlıkları, her hususta aynen Resûlullah Sallallâhü Aleyhi ve Sellem Efendimizin sünnetine mutabık idi.

Her hangi bir amel, Hakk'm fadl ü keremi üe yapılabilir. Her hangi bir fiil yine fadl ü kerem ile Efendimiz, Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'e uymak için olursa; iyi iş-dir, hayırlıdır buyururlardı.

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, geceleyin gecenin üçde iki kısmı geçince uyanıp kalkar yüzlerini kibleye doğru tutup abdest almağa başlardı. Kollarını yıkadıkları zaman ise yüzlerini kuzey'e doğru çevirirlerdi. Her zaman abdest alırken misvak kullanmağı da bırakmazlardı. Abdest uzuvlarının herbirini üç kere yıkarlardı. Her uzvu yıkadıkları zaman da «**Kelime-i Şehâdet**» getirirler ve hâdis-i şerîfelerde bildirilmiş bulunan duaları da okurlardı. Daha sonra da me'sûr dualar okurlardı. Rahmetullahi Aleyh sonra yüz kere Yâsin-i Şerîf okurlardı. Daha sonra mürâkabe-i nefis ile meşgul olur ve sabah namazı vaktinden önce bir iki saat uyurlardı. Sabah namazı vakti uyanırlar ve sabah namazının sünnetini evde kılarlar ve bir kaç kere «**SÛBHÂNALLAH-İ VE Bİ-HAMDİHİ SÛBHANALLAH' EL-ÂZİM**» okurlar, sonra câmi'ye gidip sabah namazının farzını cemâatle kılarlardı. Sonra güneş yükselinceye kadar yine murakabe ile meşgul olurlar, mübarek yüzlerine ince bir kumaş örterlerdi. Güneş tam yükselince «İşrak» namazı kılarlardı. Bu namazı ikişer ikişer olmak üzere dârt rekât kılarlar, namazı bitirdikten sonra biraz da teşbih ile meşgul olurlar sonra da evlerine dönerlerdi. Çoluk çocukla meşgul olur, lüzumlu ev işlerinin görülmesine emir verirlerdi. Scnra bir tarafa çekilip yalnız kalarak Kur'ân-ı Kerîm tilâvet buyururlardı. Kur'ân-ı Kerîm oku ması bittikten sonra talebeleri çağırırlar ve onlarla meşgul olurlardı. Ulûm, maârif ve esrar beyan ederler, ziyarete gelenlerle görüşürlerdi. Bunların kâffesi de sünnet-i seniyye'ye uygundur. Zikir ve mürâkebe'de insan için kendi hâlini gizli tutmayı tavsiye ederlerdi. Kelime-i tayyibe'yi «**LÂ İLAHE İLLALLAH**» çok söylemeğı te'kid ederler ve kelime-i şerife (Kelime-i tevhîd) hakkında şöyle buyururlardı:

— **Bir kimsenin bu kelimeyi bir defa söylemesi, bütün dünyaya bedeldir. Cennete girmek imkânı da bu kelimenin sayesinde elde edilir. İnsana, hayır, bereket de yine bunun sayesinde ulaşır. Yine buyurmuşlardır ki :**

— **Gönülde bundan daha büyük bir istek bulunamaz. Birisi gönlünden her şeyi silip de bu kelimenin medlulünü gönlüne koymuş olursa ne mutlu o kimseye...**

Meclise geldikleri zaman büyük bir sessizlikle bir tarafa geçip otururlardı. O'nun meclisinde asla bir kimse çekiştirilemez, bir kimsenin arkasından söz söylenmez ve ayıplanamazdı. O mecliste bulunanlar kendilerinden öyle çekinirdi ki, kimse söz söylemeğe cesaret edemezdi. Yüce faziletli bu zâtin mübarek simalarında asla değişik mîzaellilik, hafif meşrepliğe benzer en ufak bir ize bile rastlanmazdı.

Bâzan Receb ayında ilm ü irfan'dan bahs ederken mübarek yüzlerinde ve gözlerinin etrafında kırmızılıklar görünürdü. Bu, meclis ehlinin coşkunluklarından ileri geliyordu. Çoluk çocuğunu bir araya toplayıp yemek yerlerdi. Bunlardan her hangi birisi hazır bulunmazsa, onun hissesi ayrılıp saklanırdı. Yemeği evde yerlerdi. Yemek bittikten sonra sofraya duası okurlardı. Yemekte, iki ufak parça ekmekten fazla yemezlerdi. Koyun keçi ve kuzu etini çok severlerdi. Çok kere sofralarında bunların etlerinin kebabı hazır bulunurdu. Yemeği çok hudû' ve huşu' ile yerlerdi. Yanlarında bulunanlara da böyle yapmalarını tavsiye ederlerdi. Sağ dizlerini yere korlar ve sol dizlerini yukarı tutarlardı. Fakat başka kimselerle bir arada yemek yedikleri zaman her iki dizlerini büküp diz çökerek otururlardı. Öğle yemeğinden sonra sünnet-i seniyye-i Nebevi gereğince bir müddet istirahat buyururlardı. Öğle ezanını duyunca ayağa kalkıp abdest alarak, dört rekât salât-i zuhr (öğle namazı farzı) ve nafilelerini kılarlardı. Namaz bittikten sonra, Hâfız-ı Kur'ân'lardan bir iki sahife Kur'ân dinlerler, sonra ders verirlerdi. İkinci namazını vaktin evelinde kılarlardı. Zât-ı faziletleri, hiç bir zaman ikinci namazının dört rekâtlik sünnetini ihmal etmediler. İkinci namazını bitirdikten sonra murakabe ile meşgul olur, güneş batınca.-ya kadar murakabede bulunurlardı. Akşam namazını da hemen vaktin başında kılarlardı. Yatsı namazını ha va iyice karardıktan sonra tam vaktinde kılarlardı. Vitr namazından önce ayrıca iki rekât da nafile kılarlardı Zâti Faziletleri, bâzan vitr namazını gecenin ilk-bölümünde kılarlar, bâzan da teheccüd namazından sonra kılarlardı. Buyururlardı ki:

— **Nebiyyi Ekrem Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in sünnetinin hilâfına vitr'lerde değişiklikler yapılmaz. Bütün gece uyanık kalınmaz. Bin gece uyanık kalmak-tansa bir kere Resûl-i Ekrem Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in sünnet-i seniyyelerine uymak daha hayırlıdır. Bir yerde Zât-ı Faziletleri şöyle yazmışlardır:**

— **Ben Hak Teâlâ'ya Muhammed Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in «Rabbi» olduğu için muhabbet beslerim.**

Müceddit, Rahmetullahi Aleyh, Ramazan'ın son on gününde îtikâfa çekilirlerdi. Yatsı namazından sonra hemen yatarlardı. Cuma gecesi, cuma gündüzü, cumartesi günü ve cumartesi gecesi yatmadan önce «âyât-i me'sûre» yi okurlardı. Cuma namazlarını cuma namazı kılman camilerde ve bayram namazlarını, bayram namazı kılman yerlerde «Bayram yerinde» kılarlardı. **Zilhicce ayının son on gününü oruçla, gece uyanık kalmakla, yalnızlıkla ve ibâdetle geçirirlerdi.** Bu on gün içinde tırnaklarını kesmezler, saçlarını tıraş etmezlerdi, Yâni hacılar ihramda iken neyi yapmazlarsa kendileri de yapmazlar, Hacılara uymak isterlerdi. Seferde de hazerde de teravih namazını hep cemâatle küarlar, dört kere Kur'ân-ı Kerîm hatmederlerdi. Zât-ı Faziletleri Kur'ân-ı Kerîm tilâvet ettikleri zaman mübarek yüzlerinden sanki Kur'an'm esrarı kendilerine keşf oluyormuş gibi anlaşılırdı. Arada sırada, tek başlarına da namaz kılarlar, o zaman rûkûda ve secdede teşbihi dokuz kere yahut da on bir kere okurlardı. Buyururlardı :

— Tek başıma namaz kıldığım zaman secdede teşbihi üç kere okumaktan utaniyorum.

— Namazın bütün âdâb ve erkânına dikkat etmek gerek. Bütün sünnet ve müstehablarını göz önünde bukindurmak îcâb eder. Böyle yapınca namaz gönül huzuru ile kılınmış olur.

— Her hangi bir riyazet ve mücâhede, namaz gibi olamaz. Çok kimseler, riyazet ve mücâhedeye ehemmiyet verirler de namazda kusur ederler, bu hiç de iyi bir şey değildir.

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, önemli her işi —İster din işi olsun isterse dünya işi— hep istihare ile yaparlardı.

İyi, kötü herkesin arkasında namaz kılmayı caiz sayarlardı. Fâsık ve fâcir için de cenaze namazı kılmayı caiz görür namazını kılarlardı. Hastaları ziyarete giderler ve hal hatır sorar, hastanın iyi olması için duâ ederlerdi. Hastalığın tedavisi için deva ve çareler de ararlardı. Binlerce hasta bu mübarek zâtin duaları ve teveccühü sayesinde iyi olmuşlardır.

Kabirleri ziyarete giderler, mezarlık halkı için istiğfarda bulunur ve duâ ederlerdi. Bir kimse vefat edince, hemen onun geride bıraktıklarına baş sağlığı dilemek ve hal hatır sormak için giderlerdi.

İlk zamanlar, ileri gelen büyüklerin mezarlarına giderler ve mezarlara el sürerlerdi, fakat sonraları bu işi bıraktılar.

Türebeleri öpmekten men ederler, fakat kabirlere gidip duâ edilmesini caiz görürlerdi.

Bu mübarek zâti birisi bir yere çağırrsa, bir davette bulunsa hemen kabul eder reddetmezlerdi. Ancak, gidilmesi şer'an caiz olmayan hiç bir yere de gitmezlerdi.

Cehri zikirten (Yüksek sesle yapılan zikir) men ederlerdi.

Zât-ı Faziletleri buyurdular:

— «Bu ne kadar acâyib bir iştir ki, «sülük» (tarikât yolu) ün merhalelerinin yarısını bile aşmamış olan dervişler kendilerinin keşiflerine îtimad eyleyip şer'iate muhalefete kalkıyorlar.»

KENDİLERİ, SAATLERE UĞURLULUK, UĞURSUZLUK İSNADINI DA MEN ETMİŞLER VE BUYURMUŞLAR:

— **PEYGAMBERİMİZ EFENDİMİZ, SALLALLÂHÜ ALEYHİ VE SELLEM GELDİKTEN SONRA, ARTIK GÜNLERİN VE SAATLERİN UĞURLULUĞU, UĞURSUZLUĞU ORTADAN KALKMIŞTIR. MAALESEF ZAMANIMIZDA BU GİBİ HURAFELER ÇOK YAYGINLAŞMIŞTIR. MÜSLÜMANLAR FALAN GÜN FALAN İŞİN YAPILMASI UĞURSUZDUR YAHUT DA GÜNÂHDİR DEMESİNLER DE ALLAHÜ TEÂLÂYA GÜVEN-SİNLER.**

Şüphesiz ki sıkıntılı ve üzüntülü zamanlarda daha fazla istiğfarda bulunup sabr etmek gerekir. Kendileri de, böyle hâllerde hep istiğfarda bulunup, «El-Hamdülillah» der hamd ederlerdi.

Kendileri övüldüğü zaman tevâzû gösterir övene pek çok teşekkür ederlerdi. Her hangi bir sıkıntı ve felâket ile karşılaşılırsa o zaman yine hamd eder ve :

— «Bu bizim kendi nefsimizin kötülüğündendir» derlerdi.

Riyâ ve bencilliği asla beğenmez ve hoşlanmazlardı:

— «Ateş, odun ve çör çöpü nasıl yakıp mahvederse, riyâ ve bencilik de iyi amelleri telef eder.» buyururlardı.

Zât-ı Faziletleri yine buyurdular:

— «Şayet her hangi bir sıkıntı ve zorlukla karşılaşacak olursanız biliniz ki, bâtını, mânevi hâlinizde ilerleme vardır.»

Elbiseleri

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni Rahmetullahi Aleyh, elbisenin gayet basitini giyinmesini severlerdi. Elbiseleri Sahâbe-i Kiram Rıdvanû'llâhi Aleyhim'in elbiselerine çok benzerdi. Mübarek başlarına büyükçe bir sarık sararlar, sarığın ucunu arka tarafa bırakırlardı. Sâde ve basit bir gömlek giyinirlerdi; kol ağzları kılapasız, düğmeleri om uzunda idi. Şalvar giyinirlerdi. Şalvarlarının paçaları topuklarından yukarı idi. Mübarek ayaklarına basit ayakkabı giyinirler, her zaman mübarek ellerinde asâ bulundururlardı. Omuzlarına da şal örterlerdi.

Hilyeleri

İmam Rabbani Rahmetü'llâhi Aleyh'in mübarek alınları dolunay gibi parlakdı. Mübarek yüzlerine bakıldığı zaman yürekteki bütün tasa ve kasavetler kaybolurdu. İki mübarek kaşlarının arasında, çok parlak kırmızımtırak bir ben vardı. Her iki yanaklarında her zaman nur parlardı. Uzunla kısa arası, orta boylu idiler. Vücut bakımından çok zarîf, yüzleri buğday rengi idi. Mübarek gözleri iri ve kırmızımtırak idi. Burunları azıcık yukarıya doğru kalkıktı. Mübarek sakallarında beyazlık çokdu. Mübarek elleri iri, parmakları zarîf idi. Mübarek ayakları keza zarîf ve ufak idi. Vücutlarında mübarek saç ve sakallarından başka kıl yoktu. Yalnız mübarek göğüslerinde ufak tüyler vardı. Belleri dahi ince idi. Hülâsa Zât-ı Faziletleri inceliğin ve letafetin canlı heykeli idiler.

Çocukları

Hazret-i Müceddid-i Sâni Rahmetullahi Aleyh'in yedi oğlu ve iki kızı vardı:

Muhammed Sadık (Rahmetullahi Aleyh) Muhammed Sa'îd Hâzinü'r Rahmet (Rahmetullahi Aleyh)

Muhammed Ma'sûm Urvetui-Vuska (Rahmetullahi Aleyh)

Muhammed Yahya (Rahmetullahi Aleyh)

Muhammed îsâ (Rahmetullahi Aleyh)

Muhammed Ferruh (Rahmetullahi Aleyh)

Muhammed Eşref (Rahmetullahi Aleyh)

Bunlardan ilk dördünün çocukları vardı.

Diğerleri çocuk iken vefat etmişlerdir, iki kız evlâd ise: Hadîce Bânû (Rahmetullahi Aleyhâ) Ümm-i Gülsûm (Rahmetullahi Aleyhâ) idi. Hazret-i Hadîce Bânû'nun soyundan gelen çocuklar zamanımızda da mevcuttur.

TELİFÂTI (ESERLERİ) :

Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni'nin bir hayli telif âtı vardır ki, bu telifât ile kendi davet ve ta'limini beyan buyurmuşlardır. Çoğu basılmış bulunan eserlerinde; ulûm-i şer'iyye, maârif ve tarikat ilimlerinin deryası olduğunu görürsünüz. Fakat zamanımızda bunlardan ancak bir kaçının bası nüshalarını bulmak kabildir. Bulunanlar şunlardır :

1. Mektûbât-i Şerîf,
2. Mebde'-i Ma'âd,
3. Ma'ârif-i Ledünniyye,
4. Mükâşefât-i Gaybiyye,
5. Şerh-i Rubâiyyât-i (Hoca Abdü'l-Bâkiy Rahmetullahi Aleyh)
6. Risâle-i Tehlîliyye
7. Risâletün fî İsbât en-Nübüvveh,
8. Risâle-i Silsile-i Hadîs,
9. Risâle-i Redd-i Revâfız,
10. Risâle-i Hâlât-i Hâcegân-i Nakşibend,
11. Risâle-i Âdâb'ül-mürîdîn.

İmam Rabbânî Rahmetü'llâhi Aleyh'in mektuplarının sayısı 634 dür. Bunun birinci cildini Halîfesi Hazret-i Mevlâna Yâr Muhammed Hicrî 1025 senesinde toplamıştır. Bu zât Bedehşân şehrinde

oturmaktaydı. (Afganistan Türkistan'ı). İkinci cildini ise Hazret-i Müceddid'in diğer halîfesi Hazret-i Mevlâna Abdü'l-Hayy Hi-sârî hicrî 1028 senesinde tanzim ve tertîb eylemiştir. Üçüncü cildi ise yine halîfelerinden Hazret-i Mevlâna Hcca Muhammed Hâşim Burhanpûrî hicrî 1031 senesinde toplamıştır. Hazret-i Müceddid, bu mektuplarında öyle hakikatler ortaya koymuşlardır ki koca koca ulemâ ve meşâyih okuyunca parmaklarını ısırılmışlar ve Hazretin hakîkaten müceddid (yenileyici) olduğuna ikrar verip itiraf etmek zorunda kalmışlardır.

İslâmiyyete Hizmetlerini İtiraf Edenler

Ekber Şah, İslâm'ın temellerini sarsmak için, bir hayli kirli işlere girişmişti. Uydurma bir din ortaya atmak istemiş ve emirleri de onun bu uydurma ve mânâsız dînine karşı temayül gösterip desteklemişlerdi. Bunlar, tevhîd (Allahı bir'leme) olmadan peygamberliğin kâfi geldiğini söylüyorlardı. Felsefeciler ve câhil şeyhler, Kur'ân-ı Kerîm ve Hadîs-i Şerifleri rafa kaldırdılar. Hak Teâlâ'nın yaratmış bulunduğu insanları hak yoldan saptırmak için her çâreye başvuruyorlardı. Bu mülhîd ve sapık zümre arasında bir kısım kimseler de şeriat hükümlerini unutmuşlar körü körüne bu sapık yolu tutup gidiyorlardı. İşte böyle bir ortamda Hak Teâlâ'nın inayeti ile İmam Rabbani ortaya çıktılar. İmam Rabbânî'nin ortaya çıkması ile havayı karartmış bulunan bulutlar dağıldı. Halkın göğüsleri bu mübarek zâtin nuru ile aydınlandı. Âlim kesilmiş olan câhiller, dâvalarını bıraktılar, teslim oldular. İmam Rabbânî her işi Kitab ve Sünnete göre hallediyorlardı. Her hakikati de açık açık beyan buyuruyorlardı. Her yerde ve fırsatta, İslâm'dan sapmış bulunan vezirleri ve emirleri açık açık tenkîd ve tekdir ediyorlardı. Bu çalışma ve Allah'ın lütfü ile sapıtılmış olan emirler ve vezirler yeniden İslâmı müşerref oldular. İslâm saadetine yeniden eriştiler. Keza sapıtılmış âlim geçinen kimseler de yola geldiler ve İmam Rabbânî Rahmetüilahi Aleyh'in kayyumluklarını, imamlıklarını, müceddid olduklarını kabul edip itiraf eylediler. O'nun kemâlâtını ikrar etmek zorunda kaldılar. Bir kısım aşağılık ve hasud kimseler ise, muhalefet edip karşı gelmek istedilerse de onların bu hareketleri netice vermedi ve çalışmaları boşa çıktı. Müceddid-i Elf-i Sâni'nin müceddid olduğu güneş gibi ortaya çıktı ve her tarafı aydınlattı.

Dünyadan Göç Etmeleri Vasiyetleri

İmam Rabbânî Rahmetüilahi Aleyh 63 yaşında idiler. Altmış üçüncü yaşlarının son ayında Kurban Bayramı günü bayram namazını kıldıktan sonra buyurdular:

— Galiba bizim için dünyadan göçmek zamanı gelmiştir. Bakınız benim ömrüm de Efendimiz Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in ömrü kadardır.

— Şimdi sizlere vasiyetimi bildiriyorum :

Her zaman Kur'ân-ı Kerîm ve Peygamber Sallallâhü Aleyhi ve Sellem'in sünnetine bağlı kalınız. Bütün işlerinizi bu ikisine göre ayarlayınız. Ulemâyâ ve ileri gelen ilim erbabına hürmet gösteriniz. Biliniz ki, ben ulemâ deyince, şeriate muhalif hareket eden ve uydurma ulemâyı kasdetmiyorum. Böylelerinin yanına bile yaklaşmayınız. Semai raksi tasvîb eden ehi-i tasavvuf yalancıdırlar. Zikir ve murakabeyi devam ettiriniz. İbâdete çok bağlı bulununuz. Şeriat-i Muhammedi'ye muhalif hareket eden ve keşf ü keramet iddiasında bulunan kimselere de inanmayınız. Onlar da yalancı kimselerdir. Hakîkatte böylelerinin mârifet-i ilâhiyye ile hiç bir alış verişleri yoktur. Bu gibi kimselerden uzak kalınız. Öyle kimselerle yakın bulununuz ki onlar, kitap ve sünnete uygun ilim ve amel sahibi olsunlar da ilimlerinden istifâ-edilsin ve sizin için kurtuluşa vesile olsunlar.

Yine bir gün buyurdular :

— İki ay sonra havalara soğuyunca artık beni aranızda göremeyeceksiniz.

Zilhice ayının ortalarına doğruydu, Zât-ı Faziletleri nefes darlığı hastalığına yakalandılar. Bu kere ancak bir kaç gün ömürlerinin kaldığını haber verdiler. Bir gün ulu babalarının ve ulu dedeleri Hazret-i İmam Re-fîu'ddîn Rahmetüilahi Aleyh'in mezarlarını ziyaret ettiler ve uzun zaman orada kaldılar, murakabe

ile meşgul olup, mezarlık halkına duâ ederek istiğfarda bulundular. Bu, o mübarek zâtin son çıkışları idi.

Vefat

Hicri 22 Saf er 1034 senesi, evlâdını ve mürîdlerini topladılar ve:

— Hak Teâlâ bir insan için verilmesi gereken her şeyi bana vermiştir.

Bu sözleri söylerken, artık son anin gelmiş olduğunu hissediyorlardı. Bundan sonra, bütün elbiselerini fukaraya dağıttılar ve o gecenin ertesi günü vefat ettiler. Çok zor kalkıp oturabiliyorlardı. Tam vefat edeceklerinde vasiyetlerine ilâve ettiler:

— Benim cenazemin defnini sünnete uygun şekilde yapınız. Kimseye benim vücûdumu göstermeyiniz. Beni gaslederken oğullarım ve iki halifemden başka kimse bulunmasın.

Sonra takatsizlik daha da arttı. Buna rağmen yine abdest alıp, gece «teheccüd» namazı kıldılar. Hindu, dilinde aşağıdaki mısrai bir kaç kere tekrarladılar:

«Ömür sona erdi ve Dost'a kavuşma zamanı geldi.»

Yâni: Şimdi O Dost'a kavuşacağım ki, bütün dünyayı O'na fedâ ederim, diyordu. Âdetleri veçhile mura-kabeye devam ediyorlardı. Sonra «îşrak» namazını da kıldılar. (Güneş bir mızrak boyu yükseldikten sonra kılınan ikişerden dört rekât nafîle namazdır.) Dualarını zikirlerini okudular. Sonra abdest tazelemek istediler. Lâzımlık getirttiler. Lâzımlığın içine kum dökmelerini söylediler, kum döküldü. Sonra; küçük abdest bozacak kadar vakit yoktur, abdest alayım. Bu lazımlığı kaldırın ve beni yere oturtun dediler. Böyle yapıldı. Mübarek yüzlerini kibleye çevirdiler, sağ ellerini mübarek yüzlerine dayadılar. Zikir ile meşgul oldular. Nefesleri hızlûştı ve bir kaç dakika sonra Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni Hakkın rahmetine vâsıl oldu. **«İnnâ Lillâhi ve innâ ileyhi râci'ûn»** Biz Allah içiniz ve O'na dönecekleriz.

Vefat tarihi hicrî 28 Safer 1034 salı günü, güneş yükseldikten bir az sonra kuşluk vakti idi.

İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin vefatı günü gökyüzü kızarmıştı. Sanki bütün dünya onun için yas tutmaktaydı.

Gasil ve Kefenleme

Hazret-i İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sâni'nin cenazesi gasil için tenesir tahtasına kondu. Mübarek cesedi, namazda imiş gibi ellerini bağlamış hâldeydi. Gasil esnasında cesedi sağa sola çeviriyorlar, fakat mübarek elleri hep bağlanıyordu. Üç defa böyle oldu ve oğulları zannettiler ki bunun da bir sırrı vardır. Dördüncü defa artık ellerini açmak için uğraşmadılar ve elleri bağlı halde kefenlediler.

Cenaze Namazı ve Lahd

Zât-ı Fazîletlerinin oğlu Hazret-i Muhammed Sa'îd Hâzinü'rrahme cenaze namazına imamlık ettiler. Sonra Hazret-i Hoca Muhammed Sadık Rahmetülahi Aleyh'in, kabrinin batı tarafına defnettiler. Mezar dar gelmişti. Fakat kendi kendine doğru tarafa doğru genişledi.

Vefatlarından Sonra

Oğlu Hazret-i Hâzinü'r Rahme ve müridi Şeyh Pîr Muhammed Rahmetülahi Aleyh ve Şeyh Âdem Benûrî Rahmetülahi Aleyh hepsi de buyurdular ki:

— **«Hazret-i Müceddid-i Elf-i Sâni, vefatlarından sonra da bâtın gözü ile hayatta buldukları gibi dünya ahvâlini görüyorlar ve maneî fâide elde ediyorlar.»**

Kaynakça

Muhammed Halim Şarkpûrî trc Prof Dr. Ali Gencelî [Kitap]. - İmam Rabbani Ahmet Fâruk Serhindi
1978 Konya. (s.8-99)

376 YAZILAR

BOŞ SAYFA

LOKANTA ESRARI-ÖMER SEYFETTİN

Yakacık, 20 Kânunusani

Sevgili Server!

Dün akşam mektubunu aldım. Bir sene içinde o ne dehşetli daüssıla... Diyorsun ki:

“Bekârlık âlemleri gözümde tütüyor. Hele "Abeille d'or"un yemekleri... Acaba o vakit iştahımız mı çok açıldı? Şimdi artık evde hiç o nefis yemeklerin tadım bulamıyorum. En tatlı kompostolar bile bana saman gibi geliyor.”

Sonra beni yine eski lokantamızda bir yemeğe davet ediyorsun. Heyhat Serverciğim, bu davetine icabet edemeyeceğim. Sen evlenip Beyoğlu'ndan, pansiyon hayatından çekildikten sonra ben de oralarda yaşayamadım. Vakıa beni ailemin köşkünden uzak tutan **“Abey d'or”**un nefis yemekleriydi, çünkü bildirdin, müthiş bir oburum. Evet, müthiş bir obur... Bu kusurumu bir felsefeye de istinat ettirmişim. İsmiini hatırlayamadığım büyük bir adam demiş ki:

“İnsanın hayvaniyeti yemekle, insaniyeti okumakla kaimdir! “

Pek yanlış bir “kavli hekimane!” Adeta “bir binanın metaneti temelde değil, çatıdadır” gibi bir şey... İnsaniyet hayvaniyetimizin derişidir. Vücut olmayınca deri nasıl yaşar canım.

Belki hatırlarsın, daima itiraf ederdim ki:

- Ben yaşamak için yemiyorum. Yemek için yaşıyorum!..

Kullarından pek çok fazla hâkim olan Allah bütün mide-li mahlûkatım zevklerine lezzetli gelen şeyleri yesinler, içsinler, hazmetsinler diye yaratmıştır. Kâinatın, hilkatın bu basit, bu muazzam manasım sezmeyen budala filozoflar mahut meslekleri uydurarak hakikatten ne kadar uzaklaşmışlardır. Neyse. Pek derinlere dalmayalım! Sözün kısası: Ben artık **“Abey d'or”** lokantasının kapısından içeri giremem. Senin özlediğin o nefis yemekleri hatırladıkça şimdi gönlüm bulanıyor. Hani o masaldaki kör ihtiyar gibiyim! Dur, evvelâ masalı anlatayım:

Vaktiyle kör bir şair varmış. Yetmiş seksen yaşına gelinceye kadar tabiatın o, göremeyip tahayyül ettiği güzelliklerine neşideler düzmüş. Bir gün bulunduğu şehirden bir hekim geçiyormuş. Onun gözünü açmış. İhtiyar şair zihninde o kadar yaldızlayıp da terennüm ettiği güzelliklerin hakikatim görünce bir feryat koparmış:

- Ah, benim hayalimdeki şiirler bunlar mıydı?

Demiş... Tıpkı ben de öyle. Zevkten, hazdan homurdanarak yediğim yemeklerin hakikatini gördükten sonra sanki birdenbire hayatın lezzetini kaybettim. Evet, evin yemekleri kat'iyen lokantaninkine benzemez, adeta saman... Artık, “yemek için yaşamıyorum, yaşamak için yiyorum”

Ölmeyecek, verem olmayacak kadar... “Abey d'or”daki nefis yemeklerin hakikatini nasıl gördüm, bak!

Sen evlenip çekildikten sonra, ben pansiyonda öksüz kaldım. Ah, bir sevgili arkadaşın evlenmesi; bu adeta yarım ölüm demektir! Aradan sanki soğuk rüzgârlar savuran bir kara kedi geçti. Beyoğlu'nda kafa dengi bir arkadaştan mahrum yaşamağa başlayınca kendimi bütün bütün midemin faaliyetine hasrettim. Sabah akşam köşedeki masamda ihtiyar garson Mihalla şakalaşarak tabakları karnıma indiriyordum. Yegâne zevkim bu idi. Fakat yavaş yavaş fiyatlar o kadar yükseldi ki... Perhiz eder gibi hesapla yediğim halde yine her yemek bir buçuk lirayı geçmeğe başladı. Halbuki varidatım nihayet yüz lira idi... Kendi kendime:

- Bu olacak şey değil, ne yapmalı? Diyordum.

- Tabakları eksiltmek...”

378 YAZILAR

- Hayır, hayır, bu “olamaz”dı.

Bir gece rüyada kendimi Abey'in mutfağında gördüm. Yeni kızarmış rostoları kesiyor, uçlarından kavruk parçalar kopararak ağzıma atıyordum. Uyandıgım zaman hâlâ damağımda kalan bir tat duydum.

- Niçin bir aşçı yamağı olmayayım, dedim, mademki yemek için yaşıyorum?..

Fazla muhakeme etmedim. Çünkü en son bir muhakeme en kavi karan gevşetir. Fakat nasıl nefis yemekli lokantaların birine aşçı yamağı gibi girmeli? Bu bir meseleydi. “Abey d'or” un garsonları beni tanırlardı. Sonra serde Türklük var... Beyoğlu lokantalarının aşçıları Türk yamak kullanmazlardı. O sabah dünya cennetine, yani mutfağa nasıl gireceğimi düşünün düşünün lokantaya gittim. Mihalla selâmlaşttık, bermutat günün en iyi yemeklerim haber verdi. Sonra dedi ki:

- Koşmak'tan bir aşçı çırağı kaçırdık, şimdi bize geldi. Atinalı... Kokoreç yapmasını biliyormuş. Yarın yaptıracağız?

Kokoreç ne? Diye sordum.

- Ah, bilmezsin. Kuzu barsağı... Kız saçı gibi örülü... Ah beğim, bak ne kadar güzel.. Görezeksin... görezeksin.

- Görürüz.

Dedim, ama aklım Kosmos'taydı. Biliyorsun ya... Bu lokantaya da giderdik. Kuk Birahanesi'nin yanında. Aklıma gelen planı düşünürken yapmağa başladım. Doğru Galata'ya indim. Eskicilerden kaba bir elbise aldım. Sonra bir rie kasket... Odama döndüm. Kıyafetimi değiştirdim. Boynuma mavili-beyazlı bir ipek mendil bağladım. Dolabın aynasında kendimi tanımiyordum. Tam bir palikarya olmuştum. Nasıl güzel Rumca bildiğimi elbet hatırlarsın. Evet, bir sene beraber yaşadığım Rene Misyonun yadigârı... Halbuki mekteplerde on sene içinde o kadar uğraştıkları halde öğretmezler.

Zavallı terbiyeciler, bilmezler ki, dünyanın en mükemmel lisan muallimi aşktır. Ecnebi lisanı için usul kadındır. Çince mi öğrenmek istiyorsun? Hemen bir Çinli kadın bul, sev! Onunla yaşa! Üç ay sonra, elli beş senede grameri tamamlanmayan bu meşhur lisanı bülbül gibi şakırsın!

Kosmos'un mutfağına indim. Aşçı kır bıyıklı, bodur bir Rum'du. Rumca, yanında boğaz tokluğuna çiraklık etmek istediğimi söyledim. Mırın kırın etti. Kendime Atina'dan yeni gelmiş bir işsiz süsü veriyordum. Vatanperverlikten, milliyetperverlikten bahis açtım. Sonra çıkardım, eline yirmi beş lira toka ettim. Yumuşadı:

- Fakat sen işten anlamazsın... Dedi.

- Anlarım.

- Hiç lokantalarda çalıştın mı? Yalan söylemedim:

- Hayır... Yalnız evlerde aşçılık ettim.

- O halde çok acemisin. Lokanta yemekleri başkadır, dedi.

- Öğrenirim.

- Haydi bakalım...

Soyundum. Önlüğü taktım. Ustamın gözüne girmek için gayet güzel bir kız kardeşim olduğunu, burada yer bulursam onu da getireceğimi söylüyor, yalanları dallandırıyordum. Üç tane kara kuru küçük Rum çocuğu pirinçleri ayıklıyorlar, zerzevatları doğruyorlardı. Mutfak karanlıktı. O kadar pisti ki... Mahiyeti tayin olunamayacak derecede karışık bir taaffün (pis koku) insana nefes aldirmiyordu. Ben gösterilen işleri yapıyor, sabah akşam karnımı tıka basa doyacağı için ayda açıktan doksan lira kâr edeceğimi hesaplıyordum. Yemekler filân hazırlandı. Saat on biri geçiriyordu. Acıkmıştım. Ustanın çocuklardan birisine para vererek peynir üzüm aldırmağa gönderdiğini gördüm. Şaşakaldım:

- Acaba perhizde mi? Diyordum, sordum:

- Usta, hasta mısın?

- Yok.

- Neye peynir, üzüm aldırıyorsun?

- Yemeğe.

- Burada yemek yok mu?

- Buradaki yemekler yenir mi? Anlamadım:

- Patron, aşçılarına yemek vermez mi?

- Verir ama kim yer!

Yine bir şey anlamadım. Usta, kır bıyıklarının altından siyah çürük dişlerini gösteren geniş bir kahkaha ile güldü. Masumiyetim hoşuna gidiyordu:

- İstedğin yemekten al ye. Daha senin bir şeyden haberin yok. Yarın bakalım yiyebilir misin?

Hâlâ anlamıyordum. Bununla beraber biftekten, pilâvdan yedim. Ağzımı silerken usta benimle Atina'ya dair konuşmağa başladı. Lâfı döndürdüm, dolaştırdım, mutfağın sırrına getirdim. O söyledikçe gözlerim açılıyor, kristal, arjante kapların içinde şimdiye kadar neler yediğimizi öğreniyordum. **Bir kere etler kasapların satılmayıp kalan, kokmağa bir karış kalmış mallarıydı.** Patron, piyasa fiyatından yüzde yetmiş noksanına bunları topluyordu. Zerzevatlar da böyle idi. Yağlar piyasa fiyatından beş defa az bir para ile alınıyordu.

- Bu nasıl olur? Dedim.

- Yağlarımız sahici yağ değildir ki... dedi, ayrı bir fabrika vardı. Lokantalara mal verir. Bu fabrika, kapısından bir dirhem süt, bir dirhem et girmeden yüzlerce okka yağ çıkarır. Ama neden yaparlar? Bilmem. Bu onların sırrı... Fakat mideyi zaçyağı (sulfric acid) gibi bozar.

Her sabah yemeğinde büyük büyük lokmalarla yuttuğu nefis omletleri hatırladım.

- Ya yumurta... Dedim. Güldü:

- Gel!

Diye beni mutfağın nihayetindeki kilere götürdü. Elektrik düğmesini çevirdi. Birden parlayan aydınlık için de birçok çuvallar, gaz tenekeleri, fiçılar gördüm. Bu tenekelerden birisinin kapağını kaldırdı. Gösterdi. Sarı, yağ gibi bir madde idi.

- İşte omletlerin yumurtaları...

- A...

- Evet.

- Bunlar ne?

- Sözümona yumurta işte... **Balıkçılar Hayırsızada'dan martıların filân yumurtalarını toplarlar. Kırıp kırıp tenekelere doldururlar.** Getirip lokantalara toptan satarlar.

- Vay.

- Evet.

Akşama kadar hemen san'atın yarı esrarını bana anlattı. "Lokantacılıktan maksat elâlemi doyurmak değil, kendini doyurmaktır." diyordu. Havyara varıncaya kadar neden yapıldığım öğrendim. **Okkasını sekiz on liraya yediğimiz o nefis havyarlar, meğerse hep öküz dalağından yapılmış...** Hele bir portakal şurubu reçetesini tarif etti... **"Kavunların çürük tarafı çıkarılıp sıkılacak, bu koku için...**

Helvacıkabağının kabukları renk için... Biraz da asit... Sonra alabildiğine su babam su..." Tatlılar için münhasıran sakarin kullanıyorlarmış. Maydanozlar, salatalar, hâsılı önümüze ne gelirse, bizim zannettiğimiz şeylerden pek başka, pek hasis maddelerden yapılıyordu.

... Nihayet dayanamadım:

Pekâlâ usta, dedim, bu kadar fena zahire ile bu kadar lezzetli yemek nasıl yapılıyor?

- Bu da bir sırdır!

Diye güldü. Sonra onu öğretti. Ah, keşke yalnız bu sırrı öğrenmeseydim... Bir kumanda verdi:

- Etrafına bak!

Bir göz gezdirdim. Tabaklar, satırlar, bıçaklar, hâsılı bin türlü alât, edevat...(aletler) Kıyma makineleri, tazyik kapları...

- Belki ev mutfaklarında olan bir şey yoktur, onu bul bakayım..

Aradım, aradım. Bulamadım. Ev değil, saray mutfağında bile alât, edevatça buranın yanında fakir kalırdı. Ben düşünme düşünme bakarken usta sabredemedi. Sanatın sırlarını acemi bir çırağa ifşa etmekten doğan bir neşeyle güldü:

- **Sabun be...** Dedi.

Hakikaten ortada hiç sabun yoktu. Sonra buranın yemelerindeki meçhul tadın, hani evlerde bir türlü verilemeyen tadın korkunç esrarını söyledi:

- **KAPLAR HIÇ YIKANMAZ, HER ESKİ YEMEĞİN ARTIĞI YENİ YEMEĞE KARIŞIR. BU, İŞTE BİR NEVİ MAYADIR, O TAD BURADAN GELİR.**

Ertesi gün, ayda bana doksan lira kâr getirecek işime gitmediğimi söylemeğe hacet yok sanırım. Serverciğim, o vakitten beri beni davet ettiğin "Abey d'or" a da veda ettim. Annemin köşküne geldim. Şimdi Sudanlı dadımın pişirdiği temiz yemekleri yiyorum. Fakat bunlar hakikat kadar tatsız... Ah, ne olurdu yine karanlık içinde yaşasa idim, oburluk cennetinin içinde... Artık İstanbul'da bir işim oldu mu, gündüzleri sadece zeytin ekmeğe kanaat ediyorum. Çünkü Kosmos'un mutfağı hayalimdeki o şairane, o temiz, o masum mandıraları da berbat etti.

Vallahi peynir bile yiyemiyorum!

(Not: Dışarıda yemek yemenin bedeli budur.)

KIYAMET HAZIRLAYICILARINDAN: (YE'CÜC-MECÜC = AGARTA-ŞAMBALA)

AVENGELİSTLER, HZ. İSÂ ALEYHİSSELÂMI,
İRAN'IN DESTEKLEDİĞİ HÜCCETİYE CEMİYETİ MEHDİ ALEYHİSSELÂMI,
AGARTACILARDA YE'CÜC VE ME'CÜC'Ü BİR AN ÖNCE GETİRMEK İSTİYORLAR

KUR'AN-I KERİM'DE YE'CÜC VE ME'CÜC

Ye'cüc ve Me'cüc kelimelerinin hangi dilden geldiği ve Arapça'ya nasıl geçtiği hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Bu isimlerin İbranice ve Süryanca gibi dillerden geldiğini söyleyen olmakla birlikte Yunancadan geldiğini kabul edenler de vardır.⁵⁷

Kur'an-ı Kerim'de adları Ye'cüc ve Me'cüc kavramlarıyla ifade edilen bu yaratıkların ne tür varlıklar olduğu konusunda herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Bu isimlerin Kur'an'da ilk geçtiği yer Zülkarneyn kıssasıdır. İnsanlar Zülkarneyn'e taleplerini iletirken kendilerine rahatsızlık veren ve bozgunculuk yapanları kastederek şikâyet ettikleri iki isim olarak geçmektedir.

Kur'an'da geçtiği ilk geçtiği ayet şöyledir: ,

Dediler ki: **"Ey Zu'l-Karneyn, Ye'cüc ve Me'cüc bu yerde bozgunculuk yapıyorlar. Bizimle onların arasına bir set yapman için sana bir vergi verelim mi?"**⁵⁸

İkincisi olarak helak edilen kavimlere atıf yapılarak bu isimler geçer:

"Nihayet Ye'cüc ve Me'cüc'ün önü açıldığı ve onlar her tepeden akın etmeye başladıkları zaman, gerçek va'd (yani kıyâmet) yaklaşmış olur. İnkâr edenlerin gözleri birden donup kalır.

"Vah bize, biz bundan gaflet içinde idik (bunun doğru olacağını hiç düşünmüyorduk). Meğer biz zulmediyormuşuz!" (diye mırıldandılar)."⁵⁹

HADİSLERDE YE'CÜC VE ME'CÜC

Belirtildiğine göre kıyamete yakın döneme kadar belli bir yerde aşamayacakları setle engellenmiş halde duracaklar. Onlar sürekli olarak önlerindeki bu seddi yıkmaya uğraşacaklar ve sonunda kıyamete yakın bir zamanda bu amaçlarına ulaşacaklar. Önlerindeki engeli aşarak serbest kalacak olan bu yaratıklar her tepeden saldırarak ortalığı yakıp yıkacaklar. Yeryüzünde bulunan yenebilecek ve içilebilecek her şeyi gasp ederek bitirecekler. Bu şekilde meydana gelecek olan azgınlıklarını müteakip Allah semadan çekirge ve kurt gibi yaratıkları musallat ederek onları helak edecektir. Onların cesetleri her tarafı dolduracak ve yeryüzüne pis bir koku yayılacak. Allah yağmur yağdıracak ve bu şekilde sular artarak meydana gelen seller ölüleri sürükleyerek denize götürecektir.⁶⁰

⁵⁷ Bu iki isim Tevrat'ta **Gog ve Magog** şeklinde geçmektedir.

⁵⁸ Kehf, 94.

⁵⁹ Enbiya, 96-97. 47 Buhârî, Sahîh, Fiten 29; Müslim, Sahîh, Fiten 20; Tirmizi, Sünen, Fiten 59;

⁶⁰ Buhârî, Sahîh, Fiten 29; Müslim, Sahîh, Fiten 20; Tirmizi, Sünen, Fiten 59; Hakîm, İbnu Mace ve Tirmizi'nin de tahrir ettikleri, Ebû Hureyre'den gelen bir rivayette Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu:

"Gerçekte Ye'cüc ve Me'cüc her günde güneşin ışığını görecekleri derecede (önlerindeki seddi) kazıyorlar. Başlarındaki olan:

"Hadi dönün, yarın kazarsınız" der. Allah Teâlâ onu (seddi), öncesinden daha muhkemleştirir. Zamanlarına ulaştığı ve Allah da onları insanlar üzerine göndermeyi murad ettiği zamana kadar güneşi görecek derecede (tekrar) kazarlar. Başlarındaki: "Haydi dönün, Şüphesiz yarın kazacaksınız." der

Allah Teâlâ bir gece onlara ansızın negaf hastalığı gönderir ve bu hastalığa yakalananlar yok olup giderler, soyları kesilir ve bütün fertleri ölür. Sonra tarımda artış olur, kökler ve dallar yeşerir. Meyveler bollaşır ve güzel bitkiler her yeri kaplar. Allah'a hamd edilir. Kalbe gelen fasit hatıralarla nefis azar. Vesveselerin artması bunu izler. Kişinin bu azgınlık halleri kalp mekânını işgal eder, özünün meyvelerini yiyip bitirir ve özdeki suları kuru-turlar. Bu durumda onda irfan namına hiçbir şey kalmaz. İşte tam bu hal-deyken onda hakikî uyanıklık hali belirirse, ona Rabbânî yardımlar ve armağanlar gelir. Kur'an-ı Kerim'de "**....,Ayık olun, Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa ermiştir**"⁶¹ âyeti bu hale işaret eder. Allah kullarından dilediğini seçer. Bundan sonra şeytanî hatıralar ve vesveseler ortadan kalkar. Bunların yerlerini ledünnî ilim, ruhanî nefesler ve kalbi kemalleştiren melekeler alır. Bu tarımın/ziraatın çoğalması, kökten dala kadar bitkilerin yeşermesi olarak değerlendirilir. Bu duruma erişen kişi, yakınlık makamını elde eder. Böyle bir yükseliş, meyvelerin olgunlaşarak tatlanmasına benzetilir.

KİTAB-I MUKADES'TE YE'CÜC VE ME'CÜC

Ye'cüc ve Me'cüc Tevrat'ta Gog ve Magog adı altında çeşitli yerlerde geçmektedir. Bunlar:

"Yafes'in oğulları: Gömer ve Me'cüc ve Maday ve Yevan ve Tubal ve Meşek ve Tires"⁶²

Burada Me'cüc Yafes'in oğullarından biri olarak görülmektedir.

"Âdemoğlu, Magog diyarından olan, Roşun, Meşekin ve Tubalin beyi Gog'a yönel ve ona karşı peygamberlik et ve de: Yehova şöyle diyor; Roşun, Meşekin ve Tubalin beyi Gog, işte ben sana karşıyım."⁶³

"Bundan dolayı, Âdemoğlu peygamberlik et ve Gog'a de: Rab Yehova şöyle diyor: Kavmim İsrail emniyette oturunca, sen o gün öğrenmeyecek misin? Sen ve seninle beraber birçok kavimler, hepsi atlara binmiş, büyük bir cumhur, kuvvetli ordu olarak, şimalin sonlarından, kendi yerinden geleceksin. Ve diyarı örtmek için bir bulut gibi kavmim İsrail'e karşı çıkacaksın, son günlerde vaki olacak ki milletlerin gözü önünde sende takdis olunacağım zaman ey Gog, onlar beni tanısınlar diye seni kendi diyarıma karşı getireceğim."⁶⁴

"İnşallahu Teâlâ" diye istisna ederler. Bunun üzerine sedde geldiklerinde bıraktıkları gibi kalmıştır. Onu kazarlar ve insanlar üzerine çıkarlar. Suları içerler. İnsanlar onlardan kal'alarına sığınır. Ye'cüc ve Me'cüc oklarını semaya atarlar. Okların uçları şiddetli kırmızı kana bulandığı halde üzerlerine düşer.

"Biz yeryüzündeki ahaliyi kahrettik, gök ehline yükseldik " derler. Derken Allah Teâlâ negaf adlı böceği kafalarına gönderir. (O böcek burunlarından beyinlerine çıkar. Ve) Bununla onları öldürür."

Neğaf; koyun ve devenin burnundan beyinlerine çıkan bir böcektir.

Hâsılı, kıyâmet insanların en şerlilerinin başında kopar. O zaman da yer yüzünde **Allah Allah** diyen kalmayacaktır. Bu hususta dahi birçok hadisler vardır. Nitekim Müslim'in de tahrir ettiği Enes radiyallâhü anhdan gelen bir rivayette Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu:

"Yeryüzünde Allah Allah denilmeyinceye kadar kıyamet kopmaz."

⁶¹ Ayetin tam metninin meali şöyledir: **"Allah'a ve ahiret gününe inanan bir toplumun -babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa- Allah'a ve Resûlüne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. İşte onların kalbine Allah, iman yazmış ve katından bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, kurtuluşa erecekler de sadece Allah'ın tarafında olanlardır."** (Mücadele, 22)

⁶² Tekvin, 10/2

⁶³ Hezekiel, 38/2-3.

⁶⁴ Hezekiel, 38/14-16.

“Ve Gog İsrail diyarına karşı geldiği zaman, Rab Yehova'nın sözü, o günde vaki olacak ki, ateş püsküreceğim.”⁶⁵

“Ve sen Âdemoğlu, Gog'a karşı peygamberlik et ve de: Rab Yehova şöyle diyor: Roşun, Meşekin ve Tubalin beyi Gog, işte, ben sana karşıyım. Ve seni geri çevireceğim. Ve seni ileri götüreceğim. Şimalin sonlarından seni çıkaracağım. Sol elinden yayını ve sağ elinden oklarını vurup düşüreceğim. Sen, bütün ordularınla ve yanında olan kavimlerle, İsrail dağları üzerinde düşeceksin. Yesinler diye her çeşit yırtıcı kuşa ve kırım canavarlarına seni vereceğim. Açık kırdı düşeceksin, çünkü ben söyledim. Rab Yehova'nın sözü ve Magog üzerine ve adalarda emniyette oturanlar üzerine ateş göndereceğim. Ve bilecekler ki ben Rab'im.”⁶⁶

“Ve o gün vaki olacak ki, İsrail'de denizin şarkında Geçiciler deresinde Gog'a kabir yeri vereceğim. Ve oradan geçenleri o durduracak ve orada Gog'u ve bütün cumhurunu gömecekler. Ve oraya Hamon-Gog deresi denilecek. Ve memleketi temizlesinler diye İsrail evi yedi ay onları gömmekte devam edecekler.”⁶⁷

“Bin yıl tamam olunca şeytan, atıldığı zindandan serbest bırakılacak. Yeryüzünün dört bir bucağındaki ulusları, Ye'cüc ve Me'cüc'ü saptırmak ve onları savaş için bir araya toplamak üzere zindandan çıkacak. Toplananların sayısı denizin kum taneleri kadar çoktur.”⁶⁸

Gog ve Magog'un Kur'an'da ki Ye'cüc ve Me'cüc olduğu Kitab-ı Mukaddes yorumcuları tarafından dile getirilmektedir. Bunların barbar bir topluluk olduğu ifade edilmektedir.⁶⁹

Klasik kaynaklarda geçen **Ye'cüc ve Me'cüc** ile kıyamet alâmeti olarak ortaya çıkacak ve büyük karışıklıklara ve yıkımlara sebep olacak topluluklar kastedilmektedir. Daha önce belirttiğimiz üzere **Ye'cüc ve Me'cüc** Kur'an'da iki yerde geçmektedir ve kıyamet alâmeti olduklarına dâir açık bir beyan söz konusu değildir. **Kitab-ı Mukaddes**le geçen **Gog ve Magog** ile **Ye'cüc ve Me'cüc** tasvirleri arasında ki benzerlik dikkat çekicidir. Gerek hadislerde ki gerekse de Kitab-ı Mukaddes'te ki ifadelerden anlaşılabilir bu toplulukların belli bir yerde tutuldukları ve zamanı geldiğinde serbest bırakılacakları anlaşılmaktadır. Bu toplulukların kimler olduğu ile ilgili olarak bir açıklama söz konusu değildir.

Hadislerde ki **Ye'cüc ve Me'cüc** ile ilgili olarak gerek klasik gerekse de çağdaş yorumlar yapılmıştır. **Ye'cüc ve Me'cüc** bazı toplumlarla ilişkilendirilmiştir.⁷⁰ Her bir bozukluk, sosyal kargaşa ve her türlü çöküşler bir nevi o toplumun kıyametidir. Kendiliğinden bozulmaya, yok olmaya yüz tutmadır.

Konuya Kur'an-ı Kerim'i esas alınarak yaklaşılması, zayıf rivayetlerin etkisinde kalınması sebebiyle **Ye'cüc ve Me'cüc**'ün kıyametin bir alâmeti olduğu şeklinde ki değerlendirmelerin isabetli olmadığı bu konu etrafında yapılan yorumların ise eksik ve yetersiz kalınmaktadır.

Kur'an'da ve Hadislerde geçen **Ye'cüc ve Me'cüc**'ün cinsiyetleri, mekânları ve zamanları tayin edilmemekte, sadece bir vasıf olarak yeryüzünü ifsat edenler manasındadır. Bazı müelliflerin **Ye'cüc ve Me'cüc**'ü bazı toplumlara hasretmesi doğru bir yaklaşım olmamaktadır. Bu yaklaşım ilmî bir hakikat değildir. Ancak her devrin **Ye'cüc ve Me'cüc**'ü mevcuttur.⁷¹ Medeniyetin ilerlediği XXI.yy. da

⁶⁵ Hezekiel,38/18.

⁶⁶ Hezekiel, 39/1-6.

⁶⁷ Hezekiel,39/11-12

⁶⁸ Esinleme,20/7-8

⁶⁹ Yorumlar hakkında geniş bilgi için bkz. İsmail Cerrahoğlu, “Ye'cüc - Me'cüc ve Türkler”, *A ÜİFD*. c.XX. ss. 98-106.

⁷⁰ Konu ile ilgili olarak geniş bilgi için bkz. Aziz Taşbolotov, *Ye'cüc ve Me'cüc Hakkındaki Hadislerin İsnad ve Metin Açısından Tahlili*, AÜSBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2007, s. 114-120.

⁷¹ Cerrahoğlu, “Ye'cüc ve Me'cüc”, *AÜİFD*, s.125.

yeryüzünde yaşayan insan topluluklarının bir bölümü savaşlar, açlık, sefalet ve yokluk içerisinde hayatlarını devam ettirmeye çalışmaktadır. Bu durum, insan neslinin sağlam ve sağlıklı bir şekilde devamının önünde ki en büyük engellerden birisidir. Bu duruma sebep olan topluluklar, **Gog-Magog / Ye'cüc-Me'cüc** topluluklarının yapacakları tahribatla aynı özelliktedir. Onun için özel olarak **Gog-Magog / Ye'cüc-Me'cüc** toplulukları beklemek doğru bir yaklaşım değildir.]⁷²

YE'CÜC VE ME'CÜC İÇİN YAPILAN YORUMLAR

İnsanda hayvanî sıfatların/kötülüklerin, çirkin fikirlerin çıkmasından ve bunların tamamen hâkim unsur haline gelmesinden ibarettir. Çünkü çirkinlikler ve kötülükler iyilikleri örter. Böyle kötü hallerin çoğalması kalbi karartır. Kaşanî, Ye'cüc ve Me'cüc ile mizacın bozulması, terkinin çözülmesiyle meydana gelen nefsanî ve bedenî kuvvetlerin kastedildiğini belirtir.

Bu bilgilerin yanında **Yecüc Mecüc'ün Türk kavmi, onlara karşı yapılan duvarın Çin şeddi olduğu iddiaları da vardır.** Eski tefsirlerde bu konu işlenir. Her ne kadar hoşumuza gitmese de bu bilgi bizim için önemlidir. Aşağıda geçen hatıra çok önemlidir.

Münevver Ayaşlı (1906-1999) Collège de France'da L. Massignon'un derslerine devam edermiş. Bir gün derste Massignon Ye'cüc-Me'cüc kavminin Türkler olduğunu söyleyince Münevver Hanım kızgınlığını göstermiş. Bunun üzerine Massignon, konuşmasına:

"Buna hiç infial (gücenme, kızgınlık duyma) göstermeyiniz. Türkler İslâm'ı kabul etmeden önce Ye'cüc-Me'cüc kavmi idiler. Eğer bir gün İslâm'ı unuturlarsa gene Ye'cüc-Mecüc kavmi olacaklardır" diye bir açıklama getirmiş⁷³

Bu bilginin durumu bize açık şekilde gösterdiği şudur ki; Türk kavmi özellik bakımından sürekli atılım içinde olduğu, tarihin hiçbir döneminde devletsiz kalmadığı yanında, inançsız dönemlerinde **"barbar"** sıfatını alacak kadar ileri gidebileceğidir. Ayrıca **Türkleri öven hadislerde mevcuttur.**⁷⁴

Bu nedenle kıyamete kadar Türklerin tarih sahnesinden çekilmeyeceğini ve devletsiz kalmayacağına dair rivayetlere de bakılınca dengenin olması konusunda L. Massignon kilise'nin müslümanlara (Türlere) karşı nefrete dayanan geleneksel tavrını II. Vatikan Konsili'nde terketmesini sağlayan zemini hazırlamış; Konsil üyesi olan talebesi Peder Georges Chehata Anawati de bu zeminin Konsil kararı olarak kayda geçirilmesinde etkili olmuştur.⁷⁵

⁷² MALKOÇ Bülent Kıyamet Alâmetleri Ve Gelecek Haberleri Konusunda Hadislerle Kitabı Mukaddesin Karşılaştırılması [Kitap]. - Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı-Hadis Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi-263194-Kayseri : [s.n.], Eylül 2010, s.59-61

⁷³ **Ahmed Yüksel ÖZEMRE'nin Louis Massignon (1883-1962) hakkındaki makalesi**

⁷⁴ **"Türkler sizlere dokunmadıkça siz de Türkler'e dokunmayınız. Zira onlar çok sert ve haşin tabiatlı kimselerdir."** (El-Cüveyni; Tarih-i Cihan-güşa, 1, s:11)

Ebu Sekine (ki Muharrerlerden bir kimsedir) Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem'in bir sahâbesinden naklen anlatıyor: "Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem buyurdular ki:

"Sizi bıraktıkları müddetçe siz de Habeşileri bırakın. Sizi terk ettikleri müddetçe Türkleri terkedin." (Ravi (r.a.): Ebu Sekine Kaynak: Ebu Davud, Melahim 8, 4302)

⁷⁵ II. Vatikan Konsili'nde Musevîlik ile ilgili bir karar metninin hıristiyanlık-dışı diğer dinlere ve özellikle İslâm'a da açık olması husûsunda, Konsil üyesi olmamasına rağmen, Papa VI. Paulus ile Konsil'in üyesi papazları tahrik ve iknâ eden Massignon olmuştur. **"Nostra Aetate Deklârasyonu"** denilen bu metin, Katolik Kilisesi'nin müslümanlar hakkında olumlu beyânda bulunan ilk resmî belgesidir.

AGARTA- ŞAMBALA

“AGARTA”

"Dünyanın Kalbi", "Yüce Ülke", "Bilgeler Ülkesi" gibi çeşitli adlarla belirtilen Agarta, teozofik ve ezoterik kaynaklara göre, önceki devrenin sonlarına doğru Mu ve Atlantis'ten göç eden bilim-rahipleri tarafından kurulmuş bir organizasyondur.

Önceleri beşeriyetle açık temas halinde olan bu organizasyon, bu devrenin koşullarından ötürü gizlenme gereği görmüş ve ikâmet yeri olarak birbirlerine tünellerle bağlanan, dağlar içindeki yeraltı kentlerini tercih etmiştir.

Agarta, dünya insanlığının tekâmülünde sorumluluk sahibidir. İlahi Hiyerarşi'ye hizmet eder. Dünyanın Efendisi ve "**Kutup**" olarak ifade edilen ve "**Brahatma**" veya "**Brahitma**" adıyla belirtilen Agarta'nın lideri, Dünya'yı sevk ve idare eden İlahi Hiyerarşi'nin fizik âlemdeki temsilcisidir.

1912'de Müslüman olduktan sonra **Abdülvahid Yahya** adını alan; ezoterik, okült ve mistik konularda çok sayıda yapıtı bulunan Fransız asıllı Mısırlı düşünür ve yazar **Rene Guenon**'a göre tradisyonlarda "**Kutsal Dağ**", "**Dünyanın Merkezi**" olarak ifade edilen yer, O'nun mekânıdır. Kimilerine göre, dünyanın tüm geçmişi, yitik kıtalara indirilmiş dinler ve kozmik öğretiler, Agarta arşivlerinde kayıtlıdır.

Agarta'nın yeryüzüne açılan 7 (kimi kaynaklara göre 4) ana çıkış noktası bulunmakla birlikte, mağaralarda inzivaya çekilen bilgelerin ve mağaralarda etkinliklerini sürdüren bazı inisiyatik toplulukların Agartalıları ile ilişki içinde oldukları ileri sürülür.

Rene Guenon'a göre bu durum, en çok, Türklerin yaşadığı Orta Asya'da görülmektedir. Kimi yazarlara göre, Göktürk, Uygur ve Hun masallarındaki, "**ataların kutsal mağaraları**" ve bir mağaradan geçilerek ulaşılan "**gizli ülke**" inanişinde Agarta'nın sembolizmi bulunmaktadır. Tibet tradisyonlarına göre, Agartalıları şimdiki devrenin sonunda dışarı çıkacak ve Agarta'nın lideri yeryüzündeki menfiligi yenecektir.

Agarta'nın ne olduğuna ilişkin en yaygın, internet ve ansiklopedik kaynaklarda kullanılan tanım, "**Tibet ve Orta-Asya tradisyonlarında sözü edilen, Asya'daki sıradağların içinde bulunduğu ileri sürülen efsanevi bir yer altı organizasyonu**"dur.

Günümüze değin "**Agarta**"nın ne olduğunu inceleyen birçok yayın ve yazar bulunuyor. Bunlar içinde en ünlüleri ve kaynak olarak en itibar edilenleri üç tane. Bunları meraklıları için öncelikli olarak-konunun daha başında-yazalım.

Saint-Yves d'Alveydre, Ferdinand Ossendowsky ve René Guénon.

Agartha kelimesi; "**Agharta**" ve "**Agartha**" olarak da kullanılabilir. **Agarta veya Agarti** sözcükleri Sanskritçe de "**ele geçirilemeyen, ulaşılamayan, her şeyden korunmuş, şiddetin yakalayamayacağı, anarşinin erişemeyeceği**" anlamlarına gelmekte.

“ŞAMBALA” (SHAMBALAH)

Kimi kaynak ve kişilere göre Şambala, Agarta'ya karşıt olarak kurulmuş, gizli bir menfi merkez. Ancak genel ve yaygın kanı, Şambala'nın Agarta'nın bir diğer adı olduğudur.

Bu tezin bir devamı var. Coğrafi bir tanım verip, siyasi bir bilgiyi de içeriyor. Yukarıda "**Agarta ve Şambala**" ilişkisine değinmiştik. "**Ayrı-rakip**" olduklarına ilişkin bilgi burada bulunuyor.

Bu göçten sonra, iki gruba ayrılıyorlar ve "**sağ elin yolu**" diye anılan grup **Agarta**'ya, yani dünya hayatından uzak "**murakabe ve mükâsefe**"de bulunma ülkesine, "**sol elin yolu**" diye anılan diğer grup ise "**Şambala**"ya yani kaba güç ülkesine yerleşiyor.

Agartalıları nerede?

Bu konu üzerinde asla mutabakat yok. Hemen her kaynak kendine göre bir adres gösteriyor. Böyle olmakla beraber, "geniş coğrafi" tanım açısından bir harita çıkarmak mümkün.

Guenon'a göre, çok eski bir tufan bugünkü Gobi bölgesinde çok gelişmiş bir uygarlık yok olmuştur. Burada yaşamakta olan "spiritüel mürşitler" Himalayaların altında yer almakta olan büyük bir mağara şebekesine sığınmışlar.

AGARTA HİKÂYESİ NASIL BAŞLADI

Burada önce Aytunç ALTINDAL Beyefendinin 04.10.2010 / Takvim Gazetesi - Arda Uskan'la olan bir röportajını hatırlayalım.

AGARTA EFSANESİNİN KAYNAĞI SİRK CANBAZI HELENA

Şu meşhur 'Agarta' konusuna girelim mi? Hani seni Ergenekon zanlısı durumuna sokan meşhur efsane.

Dünyada Agarta diye bilinen olay, özellikle Ergenekon operasyonundan sonra Türkiye'de gündeme geldi. Bir gazete (Taraf) beni Ergenekon'un kurucusu ilan etmişti. Mikdat Alpay diye bir MİT müsteşar yardımcısı vardı. 'Esas Ergenekon kurucusu bunlar' diye benim de olduğum bazı kişileri rapor etmiş.

Sonra ne oldu?

Hiç canım ne olacak. Saçma sapan bir iddiaydı zaten.

Agarta tam olarak nedir peki, Ergenekon'a nasıl bağlamışlar?

19. yüzyılın sonu, 20. yüzyılın başında yaşayan Helena Blavatski isimli bir Rus kadın var... Bir sirk cambazı ve çok da güzel. 1895'de bir sirkle İstanbul'a geliyor. Bazı Türklere tanıyor. Rufai tarikatından. Üsküdar'da ve Kasımpaşa'da esoterik bilgiler veriyorlar kadına. Bunları öğrenip, daha sonra Hindistan ve Tibet'e gidiyor kadın. İlk hippy yani. Tibet'te, Tantra ve Tantrik öğretileriyle tanıyor.

Bizimkilerden aldığı ne tür bilgiler?

Mesela kabala, gemetria, bizim ebced hesapları filan... Ardından, merkezi New-York'ta olan çok büyük bir akımı başlatıyor: TEOSOFİ AKIMI. Yani felsefe ile teolojinin bir arada olması. Ama bu dinlere karşı, aykırı bir akım. Kadın ciltlerle kitap yazıyor. 'İsis Unveiled' (Peşesiz İsis) mesela. İsis tanrıça. Bütün olay bu kitapla başlıyor. İşte bu kitapta 'Agarta diye bir yer var' diyor. Kelime de oradan çıkıyor.

Hikayeye göre; bilinen bütün uygarlıklardan çok evvel, 15 bin yıl önce Mu ve Atlantis medeniyetleri var ve bunlar aralarındaki savaşta ölüyor. Mu'nun 200 rahibi kendilerini kurtarıp, dünyanın bazı bölgelerine dağılıyorlar. Mezopotamya, Anadolu, Harran Bölgesi, Mısır ve Yunanistan'a. Medeniyeti yeniden kurmaya gelmişler bir anlamda. "Bu rahipler hala Tibet'te bir yer altı şehrinde yaşıyorlar, beni o şehre götürdüler" diyor kitapta.

Senin mutlaka bir yorumun vardır.

Ne diyeceğim! Bunlar kadının iddiaları. 'Ben o kişilerle tanıştım, onlar Şamandı' diyor. Tabii burada şamanizmi de anlatmak gerekiyor. Şamanizm şarlatanlık filan değil. Çok önemli bir olay. Latin Amerika'nın, eski dünyada bilinmediği dönemlerde var olan şaman toplulukları bugün hala yaşıyorlar. Mesela biz o dönemlerden sadece Aztek'leri, Maya'ları, İnka'ları biliyoruz.

Ama bunların gerisinde Mitsek diye bir grup var ki ben onlarla tanıştım.

Nerede yaşıyorlar?

Meksika'da ve UNESCO'nun koruması altındalar.

Bunlar Aztek ve İnka'ların ilk hali. Bu insanlar Meksika'nın Vahaka diye bir bölümüne yerleşmişler ve orada bir dağları var. O dağ, 'ölüler dağı' diye geçiyor. İşte şamanlar bunlar. Şu anda oradalar. Şamanlığın bir özelliği var. Konuştuk ya, dünyanın etrafında dönen radyo dalgalarını...

Konuştuk ama örnek vermedik!

Araştırmacılar şununla karşılaşmış; Dünyanın bazı yerlerinde insanların düşünce sistemleri çok yavaş çalışıyor. Veya ağız yapıları, diş, damak, çene yani insanın ses aygıtları birbiriyle uyumlu değil. Bazı kimseler kaç nesil geçerse geçsin belirli harf ve sesleri çıkartamaz.

Dolayısıyla çok basit seslerle kendilerini ifade edebilir. İletişim, sese yüklediğin anlamlarla olur. Bu nedenle doğru dürüst iletişim kuramıyorlar.

Şamanlarla ne ilgisi var?

Şamanların bir özelliği var, ellerine bir tane tef alıyorlar. Şaman belli bir transa geçiyor ve kendini gökyüzüne yansıtıyor. Tefe bir kere vuruyor ve dünya etrafındaki radyo dalgalarıyla kendisinin o anda bütünleştiğine inanıyor.

Şamanların gökyüzündeki dalgalarla, radyo dalgaları ile bütünleşebilme yeteneği, on üzerinden sekiz buçuğa kadar çıkıyor. Zihinsel kapasitesi de o kadar açılıyor ve genişleyebiliyor.

Vay be, bizim radyoyu çalıştıran dalgalar bak ne işler yapıyor muş?

Bizim radyo dalgaları ile karıştırma.

Uzaydaki radyo dalgaları sözünü ettiğim. Radyo kelimesi de oradan geliyor zaten. Bir örnekle anlatacağım aklın duracak.

Şimdi NASA filan uzayı dinliyor ya... Oradan gelen frekansları, dalgaları kaydediyorlar. Kaydedilen normal frekanslar arasında 1995'te inanılmaz bir olay oluyor. Uzaydan aldıkları bir sinyalde, Hitler'in 1939'da yaptığı bir konuşmayı kaydediyor cihazlar. Bu titreşimler uzayın bir köşesinde kalmış. Uzayda hiçbir şey yok olmuyor ya. Onu kaydediyorlar tesadüfen. Şaman işte bu dalgalarla, bu sinyallerle bütünleşebiliyor.

Başka hangi toplumlarda var bu algılama yüksekliği? Türklerde ne düzeyde diye sormaya dilim varmıyor?

Biraz geriye gidersek, Afrika kıtasındakiler çok yavaş fikir üretebiliyor, yani zihinsel gelişim düşük. Anadolu en yüksek dereceye çıkabiliyor. Yakutistan var mesela Rusya'nın sınırlarındaki Kafkasya'da. Onlar çok yüksek zihinsel gelişim gösteriyorlar. Hindistan'da yüksek. Japonya'da çok düşük. Avrupa'da ise bütünleşebilme şansı çok az.

Agarta'ya dönersek!

Kısaca orası Helena Blavatski'nin var olduğunu iddia ettiği ve Mu şamanlarının yönettiği bir hayali toplum.

Salaklığımıza ver, bütün bu iş bizim Ergenekon'a kadar nasıl ulaşıyor?

Estağfurullah. İşte gizli ve derin devlet deniyor ya, Agartha'ya kadar uzandığı iddia ediliyor.

Ergenekon'da adının geçmesinin nedeni bunları araştırdığın için mi?

Olabilir. İlk Ergenekon tutuklaması yapıldığında Sevgi Erenrol, Türk Ortodoks Kilisesi'nin halkla ilişkiler sorumlusuydu.

Onun notları arasında, ona anlattığım şimdi de sana anlatmakta olduğum Agartha, Blavatski ve bazı şeyleri buluyorlar. Sonra bana sordular. Ben de dedim ki böyle işlerle uğraşmayın, öyle bir şey yok. Ama ilk tutuklamalar başladığı zaman, bunlar 'üç bin yıllık bir örgüt' filan diye her şeyi bir birbirine karıştırmışlar.

İttihat Terakki'ye kadar geldiler ve bıraktılar işi. 'Agartha'nın bunlarla ilgisi yok rezil etmeyin kendinizi' diye anlattım ama iş işten geçmişti.

Mesela Hitler'in de okült, yani gizli bilimlere tutkusu olduğu biliniyor. O da Agarta'yı araştırmış. Bütün bu işlerin Atatürk'e kadar uzanan bir öyküsü var yanılmıyorsam. Mu medeniyetiyle Atatürk

de ilgilenmiş.

Hitler, Mu medeniyetine meraklı.

Agartha var mı yok mu, efsane mi diye Tibet'e adamlarını yolluyor. Hitler'inki bambaşka bir tutku. 1945 yılının 1 Mayıs günü Ruslar ve Amerikalılar Berlin'e girince, bir kışlada Nazi üniforması giydirilmiş bin adet Budist rahibin cesedini buluyorlar. Hepsi enselerinden vurulmuş. Hitler'in Tibet felsefesine, Budizm'e ve Mu'ya müthiş düşkünlüğü biliniyor.

Neden bu kadar ciddiye alınıyor?

İnanılan şu; Dünyanın bu yok oluşundan sonra kurtulan pek az insan bazı bölgelere yerleşiyorlar ve yeni bir medeniyet için kolları sıvıyorlar. Bunlardan birinin Sümerler olduğu söylenir. İnsanlığın tarihini ister 2 milyon yıl, ister 2 milyar yıl kabul edelim, Sümerler'de olduğu kadar gelişme kaydedilmemiş!

Sümerler'e gelince büyük sıçrama oluyor ve son 8 bin senede medeniyet aniden ilerlemeye başlıyor. Sümerler'e kadar insanlar buğdayı bilmiyor. Bu dünyada üretilen bir madde değil. Ama birden bire bunlarda buğday ekimi oluyor. Buğdayla aldığı karbonhidrat insanda zekayı geliştiriyor. Düşün, yüz binlerce yıl medeniyet adına hiçbir şey yok 8 bin senede Mars'a gidiyorsun...

Atatürk'ün bu işe merak sarması nasıl oluyor?

1930'lardan itibaren çok yaygın bir görüş bu aslında...

Örneğin, 19 Mayıs'larda stadyumlarda yaptırılan İsveç jimnastiğinin, Mu'ların güneşe tapınma şekli olduğu iddia edilir.

Atatürk de bir ara 'Türklerin ataları Mu'lar mı?' diye araştırma istiyor. O dönemde Almanya kendini dünyanın hakimi görüyor.

Medeniyetin kendileriyle başladığını ispata çalışıyor. Mu soyundan geldiklerini yani... Mustafa Kemal de altında kalır mı? Bir araştırma da o yaptırıyor.

Tahsin Paşa'yı devreye sokunca...

Tahsin Paşa'ya Mayatepek soyadını veriyor ve mayaları araştırmak için Meksika'ya gönderiyor. Ben Meksika'ya gittiğimde, Büyükelçi Nüzhet Kandemir ve eşi, 400'den fazla maya dilinde Türkçe kökenli kelime tespit etmişlerdi.

Peki çalışmanın belgeleri nerede?

Bir dönem Anıtkabir'de duruyordu. Şimdi kaldırmışlar.

Sonraları cılkı çıkmıştı. Kızıldeliler'in de Türk olduğu iddiasını hatırla.

Değiller miymiş?

“Agarta ve Şambala”yı aşağıda zikredeceğimiz birkaç kaynaktan görüleceği üzere bir **“üst tasarım”** olarak yıllar önce hazırlanmıştır. Alt yapısında bir haince plan olduğu zaman geçtikçe görülecektir. Bu bazı şer mihraklar tarafından dünya insanın yeni arayışlarında karşılaşacağı beklenen inanç sorunlarını gidermede “cazip” ve “kontrolü yapılabilecek bir tasarımları” önceden hazırlanmış olmasıdır. Bu şekilde bir inanç şekline dönüştürülecek ezoterik düşüncelerle insanları korkunç hayallere sürüklemek ve kontrol etmek mümkün olacaktır.

Bu yazıda Agarta ve Şambala'nın hedefi açısından düşündüğümüzde, Ye'cüc ve Me'cüc ile bağlantı kurmamız dünya üzerinde şu anadaki bilgilerimizle tam sonuca ulaşamadığımız varlıklardan olmasıdır. Kur'ân-ı Kerim'de **Kehf Sure'sinde** (Mağara Suresi) bu konuya dair bilgi verilmesi Agarta ve Şambala hikayelerin **“Mağara Sembolü”** ile anılmasıdır.

Konu üzerinde üç kitap okuyun görürsünüz ki birbirinin bir kopyası ve medyumların hikayeleri ile

çorba olmuş durumdadır. Bu konuda en yeterli kaynak konu üzerinde araştırma yapmış ancak daha sonra Müslüman olup inzivaya mecbur kalan Rene GUENON'un "Le Roi Du Monde- ÂLEMİN HÜKÜMDARI" kitabıdır. Kitap detaylı bir inceleme görüntüsü verse de Kabbala terimleri ile yığılmış kalmıştır. Rene GUENON (Abdulvahid Yahya) da araştırmasının bir hayal olduğunu anlayınca iş isten geçmiştir. Şimdilerde piyasada onun hazırladığı kitabı evirip çevirip sunanlara dolup taşmaktadır.

Hint'in etkisinde kalan düşünür sayısı az olmadığını bilmekteyiz. Fakat gerçek bir araştırma sonunda sadece "om" sözcüğünden öteye gidilemeyeceği ve hayal olduğu görülmüştür.

Tekrar edecek olursak Agarta ve Şambala konusunu işleyen bütün kitapların şer odaklar tarafından pazarlanan "masonik ritüelleri" barındıran bir okült (bilimsel yöntem dışındaki yollar ile "gizli" bilginin araştırılması) ekolden olduğunu anlaşılmaktadır. Tabi ki, **şeytâni odaklar üzerlerinde her zaman bir perdeyi çekili tutar.**

Yine kitaplarında "Agarta ve Şambala Ekibi"nin bütün dinlere belli bir seviyede uzlaşmacı yaklaşırken **Son ve Hak din olan İslâm'a karşı gizli bir amborgo uygulamasını görünce de aleni şer bir örgütsel faaliyet olduğunu göstermektedir.** (Bir unsurun varlığından bahsetmemek, mücadele etmekten daha kolay ve örgütsel faaliyete en az zarar vericidir.)

Sonuç olarak Kur'ân-ı Kerim'de Zülkarneyn tarafından hapsedildiği belirtilen "Ye'cüc ve Me'cüc" bir vakitte dünyayı istila edecektir. Ne varki, Ye'cüc ve Me'cüc kendi çabalarıyla **esaretlerini bitiremeyeceklerine göre onlara yardım edecek bazı insanlar olacak demektir. Çünkü kıyametin öne alınması ve geri kalmasına sebep olacak yegâne unsur insanların amelleridir. Öyle ise;**

**AVENGELİSTLER, HZ. İSÂ ALEYHİSSELÂMI,⁷⁶
İRAN'IN DESTEKLEDİĞİ HÜCCETİYE CEMİYETİ MEHDİ ALEYHİSSELÂMI,⁷⁷
AGARTACILARDA YE'CÜC VE ME'CÜC'Ü BİR AN ÖNCE GETİRMENİN
ÇABASINDA OLDUKLARINI SÖYLERSEK HATA ETMEMİŞ OLURUZ.**

Günümüz insanına bu bilgiden düşen pay Allah Teâlâ'nın emirlerine bağlı kalarak kıyamet öne çekmek iptilasından kurtulmalarıdır. Bunun için karada ve denizde fesadın yaygınlaşmasına mani olmak ve olur olmaz heveslerle kaderin çizgilerini zorlamamalıdır. Eğer dikkatli ve uyanık olmazsak kıyamet saatini öne çekmeye çalışan "Yenidünya Düzcileri" nin emellerine hizmet ediyoruz demektir.

Biliyoruz ki insanlık birbirine muttasıl, medyun, meftun ve mergup olursa umulur ki nesillerimiz dahi bu sıkıntıdan korunabilecektir. Ancak ellerimizle Allah Teâlâ'nın sarsılmasını diye yeryüzüne "sabit koyduğu dağlar" denilen sırları yerlerinden kaldırmaya bu hızla çalışırsak kıyamet kopma sürecin kılalacağını da unutmamalıyız.

İhramcızâde İsmail Hakkı

⁷⁶ Yahudi sempatizanı armagedoncu Hristiyanlara verilen isim aslı yunanca "iyi, sevindirici haber" anlamına gelen "evangelo" kelimesinin kişisel anlam verecek şekilde devşirilmiş halidir ki "evangelist" kelimesinden önceki devşirme basamağında da, "evangelo"dan daha yaygın bir kullanım alanına sahip "evangelion" gelir. televizyonlarda iyi kalite kıyafetleri ve kabarık saçlarıyla [tasvir richard dawkins'a aittir, belirtmek gerek] sürekli "müjde"den bahseden bu tipler, nazarımda Hristiyanlığın şu dönemdeki en korkunç yüzüdür .

⁷⁷ Hücçetiye Cemiyeti, Humeyni'nin yakın arkadaşlarından Mahmut Halebi tarafından 1950'de kuruldu.

Hücçetiye, "Kayıp İmam Mehdi'nin geri gelişini hızlandırmak amacıyla iyiliği askıya alıp kötülükleri çoğaltacak adımlar atma" şeklinde özetlenebilecek kaos teorisine inanır.

Hücçetiye'nin kaos teorisi, Şia'da var olan "Mehdi'nin gelişini beklemenin ibadetlerin en büyüğü olduğu" inancı üzerine inşa edilmiştir. Hücçetiye, Yahudiliğin doktrininden aynen alınmıştır. Hristiyan Neo-conların ve Yahudilerin, dünyanın kaosa saplandığı bir dönemde Mesih'in yeryüzüne ineceği ve kendilerine Krallığın tacını geri vereceği şeklindeki bir inanışları, neredeyse aynı kurguyla Şii Hücçetiye Cemiyeti'ne adapte edilmiştir. Hücçetiye Cemiyeti, kargaşa, savaş, açlık ve kaosun dünyayı sardığı kıyamete yakın dönemde, Kayıp İmam'ın ortaya çıkıp dünyaya adalet dağıtacağına inanır. Dahası inanmakla yetinmez; kayıp 12. İmam'ın gelmesi için gerekli olduklarına inandıkları karanlık ortamı ve günahların yaşanmasını sağlamaya çalışır.

390 YAZILAR

Kaynakça

ALTINDAL Aytunç [Kitap]. - Gül ve Haç Kardeşliği İstanbul 2003.

ALTINDAL Aytunç [Kitap]. - Haşhaş ve Emperyalizm Alfa Yayınları İstanbul Ağustos 2007.

CÜMBÜŞEL Ali Cahit [Kitap]. - Agarta ve Şambala 2008 İstanbul.

MALKOÇ Bülent Kıyamet Alâmetleri Ve Gelecek Haberleri Konusunda Hadislerle Kitabı Mukaddesin Karşılaştırılması [Kitap]. - Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı- Hadis Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi-263194-Kayseri : [s.n.], Eylül 2010 .

Rene GUENON trc İsmailTaşpınar [Kitap]. - Le Roi Du Monde- Âlemin Hükümdarı- Dinlerde Merkez Sembolizmi İstanbul, Şubat 2004.

YILMAZ Burhan [Kitap]. - Bilinmeyen Mevlana İstanbul 2005.

ERKEK – KADIN - ZAMAN

ERKEK VE KADIN

Tarihsel terminolojide güç ve iktidar büyük oranda ataerkindir. Helenistik dünyada erkek ve kadın arasındaki kutuplaşmanın, kadına mahsus önemsiz niteliklerin vurgulanmasını sağlayan, diğer bütün zıtlaşmalarla irtibatı vardır. Aristo'nun tıp felsefesi kuramına göre erkek daha sıcak, daha alçak gönüllü ve daha hayat doludur. Kadın ise bunun aksine soğuk, kibirli ve hareketsizdir. Kadının adet görmesi, yoğun bir **pişirme** işlemi neticesinde elde edilen, artırılmış özsu olan erkek sperminin üretim sürecine benzer bir işleyişe haizdir, ona paralel hareket eder. Sperm ne kadar iyi pişirilirse kadının erkek çocuk doğurma ihtimali o kadar yükselecektir. Bu Batı dünyasına özgü bir ayrışma değildir. Zira Taoist felsefede kadını temsil eden **yin**, aynı zamanda yeryüzünü, soğuğu, gölge ve karanlığı, kuzeyi, yağmuru ve bayağılığı sembolize etmektedir. Erkeği temsil eden **yang** ise, gökyüzü, sıcaklık, güneş ışınları, güney, tez canlılık ve üstünlük gibi kavramlar için de kullanılmaktadır.

Dünyanın dört bir yanında yüzyıllardır, farklılaşma ve ayrışmanın sosyal ve kültürel simgeleriyle, bahsi geçen bu farklılaşmanın içindeki erkek egemen yapı, keyfi güç kullanımının dehşet verici boyutlara ulaşmasının en büyük nedenidir. **Erkekler, kadınları kamusal alanın dışına itmeye çalışmaktadır.** Özel hayatta ise kadınlar sürekli fiziksel şiddete maruz kalmakta ve bir paçavra gibi kenara atılıp evlere hapsedilmektedir. 1990'lı yılların başında Şili, Meksika, Papua Yeni Gine ve Güney Kore'de yapılan bir araştırmaya göre, evli kadınların yaklaşık üçte ikisi, evlerinde eşlerinden şiddet görmektedir. Kuzey Hindistan ve Bangladeş köyleri hakkında bir dizi çalışmaya imza atan Martha Chen'den öğrendiğimiz kadarıyla, bu bölgelerde erkekler, tarihsel bir geçmişe dayanan bir uygulamayı sürdürmekte ve kadınlara sınırlı oranda hareket imkânı tanıyarak onları evlerine mahkûm etmektedirler. Örneğin çarşı ve pazarlar, caddeler, şehir ve kasaba merkezleri onlara yasaklanmıştır. Kast sisteminin ağırlığı altında ezilen kuzey Hindistan kadını, kendisi ve ailesi açlıktan kırılrsa bile, çalışma hakkı ve imkânı elde edememektedir. Günümüzde hâlâ **global yoksulluk etkisini daha çok kadınlar üzerinden hissettirmektedir.** Yaklaşık 1,3 milyar fakir insanın yüzde yetmiş kadındır. Global Kuzey ve Güney arasında kadın-erkek oranı hakkında çarpıcı bir mukayese yapmak gerekirse, Güney'de 100 milyondan fazla kadının demografik anlamda 'kayıp' olduğu söylenebilir. Bu can alıcı rakam, yeni doğan erkek bebekleri hariç tutarak, yetersiz veya kötü beslenen kız çocuklarını adeta kendine kobay seçerek sinsi ve bir o kadar da trajik bir uygulamayı ortaya çıkarmıştır.

Erkek egemenliğinin pek çok biçimi vardır. Bunun yanı sıra ataerkil yapıda kadın kendisini değişik şekillerde ve farklı kisvelere bürünerek ifade etmeye çalışmaktadır. Çoğu kez erkeğin gücü ve iktidarı kadınların onay ve desteği sayesinde meşruiyet kazanmaktadır. Ender görülen durumlarda ise, bilhassa çocuğu olan orta yaşlı evli kadınlar, ataerkil sistem içerisinde egemenliklerini ilan edebilmektedir. Türk paşalarının anneleri yahut padişahların haremelerindeki ilk zevceleri, bu anlamda en tecrübeli örneklerdir. Bununla birlikte her ne kadar sistemler arasında büyük değişimler yaşansa da, erkeklere ait belirli davranış kodları ve muayyen değerlerin öncelenmesi sayesinde kahramanlık, mertlik ve yiğitlik, şan ve şeref, saldırganlık, disiplin ve kontrol gibi nitelikler sürekli ön plana çıkarılmaktadır. Bahsi geçen bu değerleri askerlik ve deniz ticaretini baz alarak, Avrupa imparatorluklarını inşa eden bir grup erkekten daha iyi anlayıp yorumlayabilecek hiç kimse yoktur: *“Portekizli kaptanlar şu hisarların üzerinde durarak Lizbon'dan, kendilerine anayurtlarıyla alakalı o mübarek haberleri getirecek gemileri görmek amacıyla denizi taramaktadır[...] Onlar ki cesur ve şerefli ve bir o kadar da heybetli görünüşleri, güneşten yanmış kavruk çehreleri, takmış oldukları zırhı ve göğsüslüklerin verdiği mağrur bir duruşla cüretkârca ve onurlu bir biçimde sürdürdükleri hayatın kaderini kendi elleriyle tayin etmektedirler.”⁷⁸*

20. yy.'ın ikinci yarısında, dünyanın tamamında olmasa da pek çok bölgesinde, sınırları katı kurullarla belirlenmiş erkek egemen yapı, yavaş yavaş etkisini yitirmeye başlamıştır. Feminist hareketlerin seferberliği, eğitilmiş kadın nüfusunun artması ve uluslararası emek piyasasındaki değişen şartlar,

⁷⁸Ayşe Sareçgil (Milan: Bruno Mondadori, 2001), s. 38.

erkeklerin bu konuda geri adım atmasına neden olmuştur. Bunun yanı sıra erkekler, önceleri meşruiyeti tartışılmayan güç ve nüfuzlarının, giderek daha fazla sınırlandırıldığına şahit olmaktadır. Tüm bu değişimler neticesinde yeni bir sayfa açılmakta ve ataerkil yapının yerine, Avrupa aile kurumunun tasarlayıp öne sürdüğü, can alıcı bir tarihsel argüman olan, eşler arası eşitlik, prensibine doğru bir yönelme gözlemlenmektedir. **Kuşkusuz bu iddia doğruluk payı taşımaktadır. Ancak kendimizi kandırmamalıyız.** Zira erkek bu kalemler dünyanın dört bir yanına dağılmıştır. Erkekler farklı maskeler takıp daha lütufkâr ve daha eşitlik taraftarı gibi görünseler de, özde hiçbir şey değişmemiş ve erkek egemen yapı, gücünü ve etkisini muhafaza etmiştir. Bu hususta tıpkı Françoise Heritier'in de ifade ettiği gibi: **'Her şey yoluna konmuş ve belki bir nebze de olsa eşitsizliklerin önüne geçilmiştir. Ancak bu durum, iki ayrı unsurun eski konumlarına (asymptotic regression) hiç dönmeyecekleri anlamına gelmemektedir.'**

Erkek egemenliğinin hâlâ etkin olduğu gerçeği kendisini cinsellik alanında olduğu kadar hiçbir durumda bu denli hissettirmemiştir.

Örneğin, pornografik filmlerin kurduğu mahrem İmparatorlukta -simgesel bir anlam taşıyan bu filmler büyük oranda Amerikan ürünüdür-cinsel hikâyeye hemen her zaman ayındır: Film başladığı andan itibaren bir kadın belirivermekte ve adeta karşısındaki erkeğin tenasül uzvuna tapmaktadır. Bu sahneleri cinsel görüntüler takip eder. Kadının yaşadığı zevkin hiç önemi yoktur. Filmin dönüm noktası, kadının erkek yahut erkeklerin 'sıcak' spermini yutma sahnesidir. Sürekli tekerrür eden bu tip hikâyelerin, erkeğin, kendi cinselliği hakkındaki fikirleri üzerinde uzun vadeli etkiler bırakacağı gerçeği göz ardı edilmemelidir. Bu hassas noktayla bağlantılı bir diğer kafa karıştırıcı durum, -aşağılanmış fahişelerin dünyasıyla ilgili olarak- kadın ticaretinin 20. yy'ın sonunda, Güney Avrupa'nın bazı bölgelerine kadar taşınmış olmasıdır. Nijerya, Arnavutluk ve genel olarak doğu Avrupa kadınları, kendilerine batı Avrupa'da düzenli iş vaadinde bulunan suç çeteleri tarafından tuzağa düşürülmekte ve sürüklendikleri bu yeni vatanlarında, zengin erkeklerle beraber olmaya zorlanmaktadır. Bu birlikteliği reddetmek yahut kaçmaya kalkışmak, hiç şüphesiz 'muhafızlar'ının elleriyle öldürülmeleri anlamına gelmektedir.

Global manada, kadının özgürleşmesi için verilen mücadelede son otuz yıl içerisinde çok önemli bir aşama kaydedilmiştir. Özellikle sağlık ve eğitim alanlarında, yoksul ve gelişmekte olan ülkelerdeki kadınların durumlarında ciddi iyileşmeler görülmektedir. 1970 ile 1990 yılları arasında global doğum oranlarındaki önemli düşüş (1970'de kadın başına ortalama 4.7 iken 1990'da 3.0'a gerilemiştir) kadınların çok sayıda çocuk doğurma risk ve mesuliyetinden yavaş yavaş kurtulmaya başladıkları anlamına gelmektedir. Buna paralel olarak doğum esnasındaki ölümlerde de, neredeyse yarı yarıya bir azalma söz konusudur. Aynı yıllar içerisinde kadınların eğitim vasıtasıyla, bireysel istidat ve kabiliyetlerini geliştirmeleri hususunda da ciddi ilerlemeler kaydedilmiştir. Nitekim 1970 ile 1990 yılları mukayese edildiğinde okuma yazma bilmeyen kadın nüfusu Arap devletlerinde %50, Güney Doğu Asya'da %26, Latin Amerika'da ise %13 oranında azalmıştır. Üniversite eğitimine gelince, Latin Amerika ve Karayipler'deki okullara kayıt olan kadınların oranında önemli bir artış vardır. Bununla birlikte Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) üyesi ülkelerde İsviçre hariç, sadece üniversitelerdeki kadın sayısında ciddi bir artış gözlemlenmekte, aynı zamanda bu kadınların çok daha başarılı bir ekonomik performans sergilediklerine şahit olunmaktadır.

Eğitim haricindeki alanlarda ilerleme ve gelişim belirtileri çok daha zayıftır. Dünyanın dört bir yanında emek piyasasında mücadele veren kadınlar, sistemli bir şekilde cezalandırılmaktadır. Nitekim **erkeklerle aynı işi yapan kadınların hiçbirisi onlar kadar maaş alamamaktadır.** Bunun yanı sıra üzülererek söyleyebiliriz ki, her ne kadar oy kullanma hakkını ortalama 50 yıl önce kazanmış olsalar da, pek çok ülkede kadınların kamu kurumlarındaki temsil oranı çok çok düşüktür. Demokratik ülkelerin birçoğunda da bu hususla alakalı benzer bir tatsız durum söz konusudur. Zira bu ülkelerde de kadınların seçimlerde oy kullanmaları kendilerine siyasi bir temsil hakkı kazandırmamaktadır. **Ayrıca mesleki anlamda ciddi tecrübe kazanmış olan kadınlar erkeklere göre daha başarılı kabul edilseler bile, devlet yönetiminde önemli kademelere getirilmemektedirler.** İtalya'dan örnek vermek gerekirse, bu ülkede çok az sayıda kadın parlamento üyesi olabilmekte, bölge valisi olarak

atanabilmekte yahut belediye başkanı seçilebilmektedir. Çok iyi bilindiği üzere kadınların temsili hususunda dört İskandinav ülkesi, İsveç, Finlandiya, Norveç ve Danimarka başı çekmektedir. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın kadın-erkek eşitliği konusunda belirlediği parametrelere göre, en iyi konumda bulunan devletler de bunlardır. Buna rağmen bu soğuk ve uygar Kuzey ülkelerinde bile, parlamento üyesi olan ve kabinede bakanlık yapan kadınların toplam üye sayısına oranı yalnızca üçte bir kadardır. OECD ülkelerinin ortalaması ise altıda birden bile daha azdır."

Aslında politik manada cinsiyet ayrımı sorununa çözüm getirebilmek için en kalıcı adımların Batı demokrasileri tarafından atıldığını iddia etmek doğru olmayacaktır. Zira 1993 yılında mahalli idarelerdeki (panchayats) encümen üyelerinin en az %33'ünün kadın olması zorunluluğu yönünde, tartışmalı bir kanun yayınlayan ülke, İngiltere yahut Birleşik Devletler değil Hindistan'dır. Hindistan belki de yaşadığı çaresizlik neticesinde kadınlara yerel seviyede böylesine ileri düzeyde bir temsil hakkı tanımıştır. Uzun vadeli demokratik değerlere sahip olmakla övünen özgürlükçü devletlerin pek çoğu ise, yürüdüğü bu yolda yorulmuş ve sınıfta kalmışlardır.

T. H. Marshall, modern Batı dünyasında vatandaşlık bilincinin gelişimi konulu önemli bir makalesinde, demokrasinin inkişafıyla birlikte tedricen ortaya çıkan ve vatandaşlık düşüncesinin temelini teşkil eden üç önemli haktan söz etmektedir. Bunlardan birincisi ekseriyetle 18. yy.'la birlikte kendisinden söz edilmeye başlanan, yurttaşlık haklarıdır ki, kanun önünde eşitlik, mülkiyet hakkı ve ibadet özgürlüğü gibi meseleler, bu bağlamda düşünülmelidir. İkincisi 19. yy.'da kazanılmış olan siyasal haklardır. Üçüncü ve sonuncusu ise sosyal haklardır. Bunlar 20. yy.'da ciddi mücadeleler neticesinde elde edilmiş olan sağlık ve eğitim hakları gibi önemli mevzuları içermektedir.

Marshall'ın haklar konusundaki bu **sınıflandırması**, onaya çıktığı dönemde (1950) oldukça değerliydi ve yenilikçi bir yaklaşım olarak değerlendiriliyordu. Ancak bu teori, Sonraki yıllarda, cinsiyet temelinde eleştirilmeye başlandı. Feminist eleştirmenler Marshall planının kadınlara **hiç** değinmediğinden yakınmakta ve kadın hakları konusunda kaypak bir zemin üzerine oturduğuna vurgu yapmaktadırlar. Genellikle kadınlar, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde, en temel vatandaşlık haklarından mahrum iken, siyasal haklar edinmektedirler. Mesela Bangladeşli hanımlar bugün siyasal arenada özne konumundadırlar; ancak görüldüğü üzere fiziksel ve ruhsal manada benliklerini kontrol etme yetisinden, mülkiyet ve çalışma hakkından yahut iş hayatında etkin bir şekilde yer alma hakkına sahip olmaktan çok uzaktırlar. Endüstrileşmiş demokrasilerde de tıpkı diğer ülkelerde olduğu gibi, vatandaşlık hakları, siyasal hakların gerisinde kalmıştır. Örneğin **Fransa'da kadınlar, 1946'dan beri oy kullanabiliyorken, 1976 yılına kadar aile içinde ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmüşlerdir**. Bu ülkede maaş yahut sosyal kazanımlar gibi toplumsal haklar ise, hâlâ büyük oranda erkeklerin eline geçen ücret baz alınarak yahut evin reisi olan erkeğin tayin ettiği kurallara dayanılarak belirlenmektedir.

Bununla birlikte tüm bu eleştiriler bile meselenin özünü kavrayabilmemiz için yeterli değildir. Böyle gelmiş böyle gider mantığının değişebilmesi için farklılığın doğasına eğilmek gerekir. Millicent Fawcett, 20. yy'ın başında kadın ve erkek tamamıyla birbirine benzediği sürece, kadınların layıkı vechiyle erkekler tarafından temsil edilebileceklerini belirtmiş, ancak bu benzeşmenin tam manasıyla gerçekleşmediğinin görülmesiyle birlikte, kadının farklılıklarının hâlihazırda mevcut olan sistem içerisinde herhangi bir karşılığının kalmadığını da sözlerine eklemiştir. Aradan yüzyıl geçmiş olmasına rağmen, bugün hâlâ Fawcett'in bu teorisi bir sonuca bağlanamamıştır. Kamuoyunda farklılıkların yeterince ifade edilebilmesi, sadece kadınların sayısal yeterliliğe sahip olmalarıyla sağlanamaz. Aksine bu bir kültür sorunudur ve gündemi belirlemenin farklı bir yoludur. Bu sayede öncelikler belirlenebilir ve pek çok mesele hallolabilir. Bu aynı zamanda farklı bir cinsiyetçilik yöntemi belirlemiş ve değişik bir davranış modeli geliştirmiş kurumlarla devlet mekanizmasının da sorunudur.

Böylesine çarpıcı bir iddianın arkasında bir dizi varsayım yatmaktadır. Teşhisi, en azından genel anlamda, mümkün olan varsayımlardan bir tanesi, bilhassa erkek ve kadınların değerleri ve davranışlarıdır ki, erkeğin değerler bütünüünün baskın olduğuna dair bu muteber anlayış, yalnızca kadınlara değil hepimize zarar vermektedir. Bu meseleyle yakından alakalı bir diğer husus da,

eskilerin, cinsiyet farklılıklarını algılamadaki isabetli yaklaşımlarının yanı sıra, gözlem ve tefekkürleri neticesinde ortaya koydukları hiyerarşik düzende düştükleri yanılgıdır.

İşin gerçeği bu modası geçmiş düşüncelerin tamamen değiştiğini iddia etmek saçmalaktır. Bunun yanı sıra, tüm fazilet ve meziyetlerin, kadının hâl ve hareketleri neticesinde hayat bulduğunu ve kadının doğuştan üstün olduğunu düşünmek de, bir o kadar saçmadır. Zira dünyanın dört bir yanında bedeli ne olursa olsun, erkeklerin saldırganca tutumlarını ve erkek egemenliğini tamamıyla benimsemiş kadınların yanı sıra, kontrol edilemez derecede bireysel hırs ve ihtirasa sahip kadınlara da rastlanmaktadır. Akdeniz ülkelerinde ve diğer birçok bölgede bu tip kadınların hayran olunacak derecede erkeklere benzeyip, onları taklit ettikleri söylenebilir.

Günümüzde cinsel kimlikler her zamankinden çok daha karmaşık bir hâl almış ve birbirleriyle değiştirilebilir bir görünüme bürünmüştür.

Her şeye rağmen, bugün hâlâ kadınların farklılıklarının ve kadınlara özgü hususiyetlerin, daima ayırt edici ve tavsiye edilir bir şekil ve muhtevayla ortaya çıktığını tartışıyor olmamız bile çok ehemmiyetlidir. Gerek endişe, ilgi, uysallık, sabır, gündelik ilişki ve gereksinimlere karşı duyarsız kalmayıp bu konulara yönelik samimi bir ihtimam göstermek gibi muayyen ahlaki hassasiyetler, gerekse de başkalarının ihtiyaçlarını sezip bu ihtiyaçları giderme noktasında harikulade bir çabayla onlara yardımcı olmak gibi belirli manevi değerler, kadınların farklılıklarının ne derece önemli ve etkili olduğunu göstermek için yeterlidir. Bahsi geçen bu meziyetlerin bilinçli bir şekilde kamuoyuna sunulması, olağanüstü bir davranıştır. Aynı zamanda böylesine bir endişe taşımak, etik anlamda vatandaş olmanın gerekliliğidir. Şayet parlamentolarımız bu fikir ve inançların kılavuzluğunda hareket etselerdi bugün buldukları konumdan çok farklı bir yerde olacaklardı. (s.44-53)

ZAMAN

“Her şeyin bir zamanı ve yeri vardır” fikri sistematik bir biçimde ilk kez Viktoryacılar (Kraliçe Viktorya taraftarları, çev.) tarafından ortaya atılmıştır. 19. yy'ın ikinci yarısında Batılı toplumlar, zaman kavramı hususunda en uygun ifadeyle 'kronolojikleştirme' diye tanımlanabilecek devrimsel bir dönüşüme maruz kalmışlardır. Bu, nicelik bakımından standardize edilmiş lineer (doğrusal) zamanın zorla kabul ettirilmesi demektir. Bahsi geçen dönemde dünyanın merkezindeki başkent olan Londra'da, her sabah buhar gücüyle çalışan trenler, tarifelere harfiyen uyabilmek için müthiş bir çaba sarf etmekte ve her gün işiyle evi arasında seyahat eden binlerce yolcunun, yüzlercesini şehrin büyük merkezi istasyonlarına taşımaktadır. Dakiklik, yani bir işi tam vaktinde yapma hususundaki titizlik, modern anlamda toplumsal münasebet ve ekonomik ilişkilerin asli özelliği hâline gelmiştir. Sonraki dönemlerde 'zaman ve devrim' çalışmaları büyük çapta imalat yapan fabrikaların üretim bantlarındaki iş verimini kontrol edip arttırabilmek için kullanılmaya başlanmıştır. İş saatlerinden sonraki çalışma anlamına gelen 'mesai' artık farklı bir şekilde ücretlendirilmektedir. Kronolojikleştirme süreci tedrici bir biçimde gelişen dünyaya yayılmakta ve 20. yy.'ın sonundaki global modernite hareketinin standardizasyonu, en hayati unsurlardan birisi olarak önümüzde durmaktadır.

Günümüzde zaman neredeyse para kadar önemli bir mesele hâline gelmiştir.

Otuz yılı aşkın bir süredir çalışanlar, zamanlarının giderek daha fazla daraldığına şahit olmaktadır. Bir gün yahut bir hafta içinde, neredeyse hiçbir zaman hiçbir şey için yeterli vakit bulunamamaktadır. Güne başlarken yapılan listelerin gün sonunda çok az bir kısmının tamamlanabildiği gerçeği artık çok sıradan bir durum hâline gelmiştir. Bu yaşanan süreçte modern bilgi teknolojisinin oldukça önemli bir rolü bulunduğu gerçeği yadsınmamalıdır.

İletişim imkânları -faks, e-mail, internet- olanca hızıyla yaygınlaşmakta buna mukabil iletişim araçlarının her birinin kullanımı için gerekli olan zaman olağanüstü bir biçimde azalmaktadır. Bilgi Teknolojisi reformu bireyin hayatını kolaylaştıracağına daha karmaşık bir hâle getirmektedir. Aslında boş gibi görünen her bir dakika çoktan işgal edilmiştir.

Juliet Schor'un 1991 tarihli '**Overworked American**' (haddinden çok çalışan Amerikalı) adlı çalışması bu bağlamda oldukça aydınlatıcıdır. Birleşik Devletler'de işgünlerinin sayısı günden güne fazlalaşmakta ve daha fazla insan, evine iş getirmektedir. Bu da stres alanlarının artmakta olduğunu kanıtlamak için yeterlidir. Gerçekten de yüksek tansiyon, mide ve kalp rahatsızlıkları, depresyon, kronik yorgunluk vb. hastalıklarda belirgin bir artış söz konusudur.

Vardiya sistemi, bir başka deyişle 24 saat çalışma esasına dayalı iş kültürü, ağırlaşan hayat şartları neticesinde, insanların omuzlarına yüklenen sorumluluk artışı, bugünlerde daha fazla bireyin uyku düzensizliği kliniklerine başvurmasına sebep olmaktadır. Günümüzde giderek yaygınlaşan bir diğer şikâyet konusu da bireyin ailesine yeterince vakit ayıramamasıyla ilgilidir. Bu problem özellikle çalışan kadınlar arasında çok sık görülmektedir. Yapılan bir araştırmaya göre çalışan annelerin yarısı işleriyle evlerini uzlaştırmaya çabalarken ya 'biraz' yahut 'çok fazla' stres yaşamaktadır. Schor, bu konuya şu sözlerle son vermektedir: 'Zaman fakirliği sosyal dokuyu bozmaktadır.'

Bu aşırı zihni ve duygusal gerginlik her zaman patolojik sonuçlar üretmeyebilir. Stres ve gerginliğe bağlı ifade biçimleri, bazen gündelik hayatımız hakkında aldığımız önemsiz kararlarda da kendisini açığa vurabilmektedir. New York'un Manhattan bölgesindeki ofis çalışanları, öğle yemeği vaktinde, sandviçleriyle nam salmış bir dükkânın önündeki kuyruğa katılmayı düşlemektedir. Bu hayal gerçeğe de de itişebilir; ancak kuyruktakiler genellikle bekleme süresinin uzunluğu nedeniyle, saatlerine şöyle bir göz atıp buldukları yerden uzaklaşmaktadır.

Pret a Manger adlı bir İngiliz sandviç şirketi, birbiri ardına gerçekleşen bu anlık faaliyetlerin arkasında yatan mantığı kavrayarak, bundan bir fayda elde etmeye çalışmaktadır. Bu firma sandviçlerini müşteri gelmeden önce hazırlar. Hiç kimse daha fazla peynir talep etmemekte ve kuyruklar hızla erimektedir. Bu İngiliz gıda şirketinin acımasız ve rekabetçi piyasaya başarılı bir giriş yapması '**zamanın değiş tokuşuna dayalı**' ticaret anlayışının ortaya çıkışına zemin hazırlamıştır. Buna göre müşteri elindeki sandviçi yeme konusunda biraz daha zaman kazanabilmek veya ilkbahar güneşi altında birkaç dakika fazla oturabilmek yahut günlük listesindeki vazifelerden bir tanesini daha öğle tatiline sıkıştırabilmek için, tükettiği şeyin kalitesinden feragat edebilmektedir.

Sınırlı bir zaman için görünmeyen bir kafesin içine hapsolünmek yalnızca bir Amerikan hastalığı değildir. İtalya'nın göbeğindeki Emilia-Romagna bölgesinde aileler üzerine yapılmış yeni bir araştırmaya göre, her ne kadar Manhattan'daki tempoya sahip olmasalar da, erkekler fevkalade uzun bir süreyi çalışarak geçirmektedirler: Erkeklerin yüzde 45,2'si haftalık olarak 41 ila 55 saat arasında değişen bir süreyi evinin dışında çalışmaya ayırmakta iken bir diğer yüzde 30'luk kesim için ise bu süre 55 saatten bile fazladır. **Üstelik burada bahsi geçen bu çalışanlar güçlü ve zengin iş adamları değildir.** Aksine böylesine ağır çalışma koşulları altında ezilenler ancak ve ancak işçi, tezgâhtar, zanaatkar ve küçük girişimciler olabilir. İş kendi mantığını ve ritmini yaratacaktır ve bu yaradılış zorla kabul ettirilerek değil içselleştirme yoluyla gerçekleşecektir. Benzer şeyler, daha sonra da görüleceği üzere, çarşıya çıkmak ve alışveriş yapmak için de söylenebilir.

Genellikle ikincil bir öneme haiz bu ve benzeri tercihlerin bireysel manada sorgulanabilmesi için çok vahim sonuçlar üretmeleri gerekir. Bakın bu kez Toskana'da yaşayan küçük girişimcinin kızı, babasının esef ve pişmanlığını sosyolog Francesco Ramella'ya nasıl aktarmaktadır:

'Ebeveynlerimin her ikisi de çalışmaya gitti. Aslında çocukluğumun ilk yıllarında, on yaşına kadar, onlarla çok az zaman geçirdiğimi söyleyebilirim [...] Babamla ancak ve ancak kendisi vahim bir hastalığın pençesinde kıvrılırken beraber olabilmıştim. O, beynindeki bir tümör nedeniyle öldü ve ömrünün son on üç yılını bu hastalığın

sıkıntısını çekerek geçindi [...] Zaten bu illele boğuşmak zorunda kalmasaydı sanıyorum ki sonsuza dek evlat sahibi olmanın önemini kavrayamayacaktı.[...] O zamanlar hep şunu söylerdi: "Keşke zamanı geri alabilseydim. Şayet öyle bir imkânım olsaydı çocuklarım küçükken Cumartesi ve Pazar günlerinin tamamını onlarla geçirir ve hafta sonları işe yahut Fiera'ya gitmezdim." Sanırım ne demek istediğim şimdi daha iyi anlaşılacaktır!"

Toskanalılar'ın yakından tanıdığı Peder Ernesto Balducci, müstesna kişiliğinin yanı sıra dünya meselelerine kayıtsız kalmayan bir din adamı olması yönüyle de dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştı. Peder, çalışmalarının bir tanesinde iki tip zamandan bahsetmektedir. O, görünürde 'yararsız' kabul edilen yani '**kendi kendine dönüp duran ve dans eden**' zaman ile bize, bir başka deyişle gündelik hayatımıza ait olan, yani '**mevcut olan (varolan)**' zamanı birbirlerinden ayırmıştır. Aslında bu, çağdaş dünyada çok fazla idrak edemeyeceğimiz esaslı bir ayrımdır:

Çocukken içinde uyuduğum odanın sarp kayalıklara bakan manzaralı bir penceresi vardı [...] Bu manzarayı süsleyen tepelerin üzerindeki güller bambaşkaydı. Kayalıkların bir kenarında, bir hayli uzakta, belli belirsiz fark edebildiğim eski bir rahibe manastırı bulunmaktaydı. Geceleri manastırın çanları düzenli aralıklarla çalarak rahibelere uyku vaktinin geldiğini haber verirdi. Zaman zaman çanların gürültüsüyle kalkar ve rahibe hücrelerinin o küçük pencerelerine başımı çevirerek, birbiri ardınca yanıp sönen lambaların neden olduğu o dehşetli manzarayı dikkatle takip ederdim. Her gece beni iliklerime kadar ürpertip zevk sarhoşu yapan bu mahrem manzaranın büyüsunü, şimdi daha iyi kavramaktayım. O an sanki zamanın bizler için farklı bir ritme sahip olduğu, bambaşka bir hayatla yüzleşmekteydim. Zaman adeta kendi kendine dönüyor, dans ediyor ve asıl olana yani mevcut olan (varolan) zamana en ufak bir ihtimam bile göstermeden 'yararsız' bir şekilde akıp gidiyordu. Şunu itiraf etmeliyim ki hayatım boyunca o pencereden dolayı asla doğru yoldan sapmadım."

Kaynakça

Paul GİNSBORG trc Muhsin Önal MENGÜŞOĞLU [Kitap]. - Gündelik Hayat Politikaları(Tercih Etmek ve Hayatı Değiştirmek) Açılım Kitapları, 2010,İstanbul.

Paul GİNSBORG

1945 yılında Londra'da doğdu. 1992'de Floransa Üniversitesinde çağdaş Avrupa tarihi profesörü olmadan önce uzun yıllar Cambridge'de çalışmalarını sürdürdü. Halen İtalya'da, Silvio Berlusconi'ye yönelik muhalefet kampanyaları başta olmak üzere yurttaşlık meseleleri ile yakından ilgilenmektedir. Berlusconi (2003) adlı eleştirel biyografisi satış rekorları kırmıştır. Yazarın aynı zamanda A History of Contemporary Italy (1990) ve Italy and its Discontents (2001) adlı eserleri de mevcuttur.

NEO-ORYANTALİZM VE AMERİKAN İSLÂM'I

İBRAHİM KARAGÜL
13.05.2005/ Milli Gazete

500 DİN ADAMI ABD'DE NE YAPACAK?

Önce 18 Mart 2004'te RAND Corporation'a "**Sivil Demokratik İslam: Ortaklar, kaynaklar ve stratejiler**" başlıklı bir rapor hazırlattılar. Bu köşede "**Sivil demokratik İslâm ve ABD'nin din inşası**" başlığı ile tartışılan rapor, aslında İslam dünyasına yönelik derin bîr medeniyet savaşının izlerini taşıyordu. Amerika için keskin bir savaş planı içeren raporun temel ilkeleri şu başlıklar altında özetleniyordu:

- 1- Önce modernist ve laik Müslümanları destekle.
- 2- Geleneksel Müslümanları fundamentalistlere karşı destekle.
- 3- Fundamentalistlerle savaş.
- 4- Seçici bir şekilde laikleri destekle.
- 5- "**Batılı İslam**" tezini destekle.
- 6- Sufizmi destekle ve güçlendir.

Rapor, bu başlıklar altında gruplandırılan Müslümanlar arasında çatışma çıkarılmasını, ihtilafın büyütülmesini istiyor ve özetle; "**Anti-emperyalist ve sosyalist düşüncelerinden dolayı laiklere güvenilmez. Fundamentalistlere ve geleneksel Müslümanlara da. Fundamentalist ve gelenekseller arasında oluşabilecek yakınlık kesinlikle engellenmeli. Hatta birbirleriyle savaşmaları teşvik edilmeli. ABD ve Avrupa için güven telkin edilenler sadece, kitleleri yönlendirmede Kur'an'ı sınırlandıran modernist Müslümanlardır. Bu grup desteklenmelidir. Fundamentalistler zayıflatılmalı ve yok edilmelidir**" diyordu. Daha genel anlamıyla iki amaç güdüyordu:

1-11 Eylül sonrası ABD talepleri çerçevesinde yeni bir İslam oluşturulmalı.

2- Hem İslam dünyasında hem de Batı'daki Müslüman azınlıklar arasında bölünmeler teşvik edilmeli.

Ardından yine RAND Corporation'a, "**US Strategy in the Muslim World After 9/11**" başlıklı bir başka çalışma daha yaptırıldı. "**Müslüman neo-conlar ve yeni RAND raporu**" başlığı ile yine bu köşede tartışılan çalışma, İslam dünyasının geleceğinde kanlı iç savaşların nasıl damga vuracağına dair ürpertici projeler hakkında geniş bilgiler sunuyor. "**Medeniyetler çatışması**" projesinden sonra neo-con'ların en orijinal keşfi olan "**medeniyet içi çatışma**" tezinin, daha doğrusu "**İslam kendi içinde çatışacak**" tezinin nasıl uygulanacağı bu projede apaçık ortaya koyuluyor. Doğrudan işgal ve çatışmaları ikinci plana iten ve Müslümanların dinini, kültürünü, alışkanlıklarını ve hayat tarzını temelden değiştirmeyi amaçlayan, "**demokratikleşme**" büyüü adı altında Müslüman elitlerin yardımıyla gerçekleştirilmesi planlanan proje 15 Aralık 2004'te duyuruldu. 567 sayfalık raporun yazarları arasında halen "**U.S. Institute of Peace**"in başında bulunan siyonist öncülerden **Daniel Pipes** da bulunuyor.

İslam dünyası için tam bir kaos senaryosu öngören rapor, Atlantik'ten Pasifik'e uzanan geniş coğrafyada kanlı iç savaşlara, etnik çatışmalara, mezhep savaşlarına, iktidar çatışmalarına yol açacak bir planı ortaya koyuyor. Ne yazık ki, söz konusu plan Müslüman entelektüeller, akademisyenler, kanaat önderleri, İslami cemaatler ve sivil toplum örgütleri üzerine kurulmuş. Özeti şu:

Şii-Sünni bölünmesi: Müslümanlar'ın büyük çoğunluğunun Sünni olduğu, Şiiler'in dünya Müslümanlarının yüzde 15'ini teşkil ettiği belirtildikten sonra ABD'ye Şiiler'le işbirliğine gitme önerisi yapılıyor. Şiiler'in buldukları bölgelerde iktidara taşınması ve siyasi sürece katılmalarının sağlanması istenerek böylece demokratik kurumların daha da yerleşebileceği belirtiliyor.

Arap-Arap olmayan bölünmesi: İslam dünyası Arap ve Arap olmayan olarak ikiye bölünüyor. Araplar Müslüman dünyanın sadece yüzde 20'sini oluşturuyor. Öyleyse "İslam dünyasının ağırlık merkezi Arap olmayan ülkelere kaydırılmalı."

Özel olarak ABD'nin, genelde ise Batı dünyasının İslam'ı, Müslümanları ve bu coğrafyayı hedef alan kontrol stratejilerinin her gün yeni bir çarpık örneği ile karşılaşılıyor. İşgal ve sömürüye dayanan askeri stratejilerinde olduğu gibi, bu coğrafyaya yönelik siyasi, kültürel ve sosyal çalışmalarının hepsi güvenlik eksenli ve aynı merkezler tarafından hazırlanıyor. Sadece Müslümanları dönüştürme değil, İslam'ın temel ilkelerini de değiştirmeyi ve yeni bir Müslüman toplum inşa etmeyi öngören çalışmaların temel amacı, yaşadığımız bölgeyi, direnç merkezlerini yok ederek, kontrole hazır hale getirmek.

İncil, Tevrat ve Kur'ân-ı Kerim'in karışımından oluşan 77 sürelik "**Gerçek Furkan**" adlı "**kutsal kitap**" çalışmasından, Amerikalı kadın **Profesör Amina Wadud**'un New York'taki St. John The Divine Katedralinde Cuma namazı kıldırmasına ve yeni bir İslam'ın öncülüğüne soyunmasına, Fas'tan Endonezya'ya uzanan her ülkede İslam-demokrasi sempozyumlarının yine ABD ve Batılı istihbarat kuruluşları tarafından organize edilmesine kadar, yüzlerce örnek, yukarıda aktarılan genel stratejinin birer göstergesi oldu.

Amsterdam'da Pazar günü açılan, açılışını Mısırlı Feminist yazar **Nevval es-Saadavi**'nin yaptığı, imamlığını kadınların yaptığı, ezanı kadınların okuduğu cami örneği de bu çalışmanın Avrupa'daki yansımaları oluşturuyor. Hollanda hükümeti, finanse ettiği bu camiyi "**Euro İslâm**"ın göstergesi olarak sunuyor. Bu kesimlerin Haccın kaldırılması talebini, Batı'nın İslam'a yönelim medeniyet savaşı merkezli yaklaşımı açısından dikkatle değerlendirmek gerekiyor.

Aynı proje çerçevesinde, Müslüman ülkelerden 500 civarında din adamı yakında Washington'a götürülüp eğitilecek ve "**Amerikan İslamı**" için seferber edilecekler. Artık Cuma hutbeleri ABD tarafından yakından izlenecek. Din derslerinin okullardan kaldırılması istenecek. **El Ezher** gibi İslam üniversitelerinin eğitim müfredatı ABD'li akademisyenler öncülüğünde yeniden belirlenecek.

Yine ABD'de, bugüne kadar Amerikan Müslümanlarını temsil eden örgütleri devreden çıkarmak için sayısız devlet/istihbarat örgütlenmesi yapılıyor. "**Terörizme Karşı Özgür Müslümanlar**", "**Kuzey Amerika İlerici (Reformcu) Müslümanlar Birliği**" ve "**İslami Çoğulculuk Merkezi**" bunlardan sadece bir kaç.

19. yüzyıl oryantalizminin yeniden doğuşuna tanıklık ediyoruz. İslam'ın, Müslümanların ve İslam coğrafyasının ABD çıkarlarına göre düzene sokulmasını hedefleyen bu süreç, Kur'ân-ı Kerim'in tahrif edilmesine kadar devam edecek.

Demokrasi, özgürlük ve refah hayalleriyle işgal güçlerinin peşine takılan bireyler, sivil toplum kuruluşları ve toplumsal, bir medeniyet savaşının öncü güçleri olduklarını biliyorlar mı?

TAHRİR VAZİFELERİ III-İSMET ÖZEL

İKİ ÖLÜM İKİ HAYAT

"Ölümlerden ölüm beğen".

"Cesur adam için bir ölüm vardır, fakat korkaklar defalarca ölür".

Böyle ifadelerle karşılaştığımız zaman ve bunlar gibi niceleri karşımıza çıktığında çeşitli ölümler olduğu, olabildiği izlenimine kapılırız. Yine de bu ifadelerin içinde saklı anlamın ölümün mahiyetine değil de ölme biçimine ilişkin olduğunu fark etmemek mümkün değil. İnsanlar bir kez, yalnızca bir kez öleceklerini hissederler; onları düşündüren ölümün onlara nerede, ne zaman ve nasıl çatacağıdır. Sanatçıların ve diğer birçok başkalarının kendilerini hangi türden bir ölümün beklediğini merakla zaman zaman meşgul olduklarını biliriz. Bir halk sözü ve meşguliyetin beyhude bir gayret olduğunu gösterecek bir açıklıkla "**yorganda da ölüm, urganda da ölüm**" demiş ve kestirip atmıştır. **Gerçekten ölüş biçimi değildir bir ölümü diğerinden ayıran; ölümün sahiden ölüm olup olmadığıdır.**

Ölüm gibi böylesine kesin, böylesine tartışmasız bir vakıyı sahici ve sahte diye ikiye ayırmak gereksiz bir zorlama gibi görünebilir. İki ölüden biri için sahiden öldü, diğeri için yalancıkattan öldü; birinin ölümü sahiciydi, diğerininki sahtedir demek suretiyle saçmalamaya ne gerek var?

Hayır, saçmalamayalım. İşin doğrusunu öğrenmek istiyorsak gündelik dilin ölüm adı altında iki ayrı vakıyı birleştirdiğini farketmemiz gerekiyor. İnsan olma haysiyetine ulaşan için ister yorganda, isterse urganda vuku bulsun bir tek ölüm var.

"Yalnızca insanlar ölür" diyor Heidegger, "diğerleri telef olur."

Gündelik mantığımızın yedeğindeki gündelik dilimiz bir insanın ölümüyle bir köpeğin ölümü arasında bir ayırım gözetmiyor. Giderek ölümü bütün yaratıklara teşmil ediyoruz. Ölü şehirlerden, ölü felsefelerden bile bahsediyoruz. Bu gündelik anlamıyla ölmeyi "tepki vermemek", kendisine bir harekette bulunulduğunda mukabil bir hareketle karşılıklı bulunmamak şeklinde anlıyoruz. İnsan da dahil olmak üzere her yaratığın böylesi bir ölüme uğraması kolayca kabul edilebiliyor. Ne var ki insanla ölüm arasındaki ilişki bütün diğer yaratıkların telef oluşundan mahiyet itibarile temelden farklı.

İnsanoğlu bütün diğer yaratıklardan öleceğini biliyor oluşundan ötürü değil, ölüm karşısında bulunduğunu, ölüme doğru varoluşunu kazandığını bilişinden ötürü farklıdır. Bu fark yalnızca beşer olarak insanı diğer yaratıklardan ayırmakla kalmaz, insanı da beşerden ayırır. Yani insan kılığında karşımıza çıkan her kimsenin insan olup olmadığı ölüm karşısında takındığı tavır dolayısıyla anlayabiliriz. Diyebiliriz ki bazıları ölüm adına ve ölüm adı altında bütün diğer yaratıklarla birlikte "**telef oluş**"u paylaşırlar ve fakat yalnızca sahici insan olma başarısına erenler ölmeyi de başarılacak işler arasına katar.

Nerede, ne zaman ve nasıl bize çatacağını bilmediğimiz ölümü başarmak da neyin nesi?

Eğer intihardan sözetmiyorsak ölümümüzle ilgili ve üstelik bizi beşer katından insanlık katına çıkaracak elimizde ne var? (s.22-24)

ÖLÜMLE ARAMIZDA

"İradenin inkârı olmak şöyle dursun" diye yazıyor Schopenhauer, "intihar yaşama iradesini teyid etmenin yoğun bir belirtisidir".

İlk bakışta ölümü seçmek gibi görünen intiharın böylesine yaşamaya dönük bir anlayışla yorumlanmasında öğrenilmeye değer bir şey var ve bu şey dinin intiharı yasaklayan tavrıyla yakından ilgili.

Kendi eliyle kendi canına kıyan insan acaba yaşıyor olmanın bir kayba uğramak olduğunu düşündüğü için mi böyle bir keskin davranış gösteriyor?

İntihar eden kişi ölmekle kazanç sahibi olacağını mı hesaplamıştır?

Daha doğrusu, yaşarken ele geçiremediği bir şeyi ölümden mi sağlama beklentisindedir?

Dikkat ederseniz intihar eden kişinin eyleminde **"ölüme doğru"** bir yöneliş öne çıkmaz. Yani kendini öldüren kimsenin bir ölüm özlemi sonucunda bu noktaya vardığını düşünmeyiz. Tersine daha doğrudur. **İntihar eden yaşamaya doğru yönelişini anlaşılır kılmaya çabalarken elindeki son imkânı kullanmıştır. Elindeki gerçekten "son" imkân mıdır?**

Dinin insana kazandırdığı "nihaî gerçeklik" son imkânın aşkınlıkta aranabileceğini öğretiyor. Böylece intiharın bir çözüm olamayacağını dinden öğrenebiliyoruz. Bu noktaya birazdan geleceğiz. Şimdilik vurgulamamız gereken intihar eden kişinin ölümle ölüme yaraşan bir bağ kurmada yetersiz kaldığı, giderek ölüme varamadığı ve nihayet dünya hayatının esas olduğu düşüncesinde ısrar ettiği.

İntihar eden kimse dünya hayatında yürürlükte bulunan anlayışlara, değer yargılarına, kalıplaşmış tutumlara yöneltebileceği en sert eleştiriyi yöneltmiş; dünyaya saldırmıştır. Ne var ki bu saldırı içkin (immanent, mündemiç) bir haklılığın gereği olmadığı gibi, aşkın (transcendant, müteâl) bir görevin gereği de değildir. İntiharın dile getirdiği şey dünyadaki yaygın ve genel-geçer yapılanmanın yanlışlığı ve haksızlığı karşısında bireyin özgün yanlışlığına ve özgün haksızlığına yer tanınmadığıdır.

İntihar eden kimse haksızlığa karşı ancak mukabil haksızlığı, haksız da olursa bir yaşama isteminin belirtilebileceği savunusunu koyabilmektedir. O halde intiharla birlikte ortaya çıkan eleştiri dünyanın tek ve vazgeçilmez geçerlilik olduğunu kabullenince ortaya çıkan bir eleştiridir.

Ölümlerle ölüme yaraşan bağ nasıl kurabiliriz?

Eğer hayatın biz dünyada bulunduğumuz sırada tadına vardığımız nesne veya olaylarla değil de yalnızca ölümlerle anlam kazandığını görebilmişsek ilk fark edeceğimiz husus bize varolma duygusunun o nesne ve olayların bizzat ve bizatihi kendilerinden değil; onların dünyada bulunış sebebinden dolayı ulaştığıdır. İnsan olarak bizim ölüm sınırındaki sonluğumuz dünyanın da sonluğuyla bir ilişki içindedir. Yani geçici olan iki unsur (biz ve dünya) ancak bir sebebe dayanarak temas halinde olabilir.

Bu sebep ne olursa olsun, insan hayatı "bir şey uğruna" yaşanan bir hayat olabilir. İşte uğruna yaşanan şey tamamen dünyaya ait ve dünyaya bağımlı bir şey ise; yaşama iradesi dünyada kalmaya yönelmiş ise intihar artık dünyada kalınmayacağına bir ifadesi olarak belirir. Öte yandan uğruna yaşanan şey aşkın bir değer ise, insan kendi hayatını o değer ölçülerıyla biçimlenmesini kabul eder. **Uğruna yaşanan şeyin uğruna ölünmesi "intihar" olmaz.**

Gerçek yüzüyle görüldüğünde dünyaya zevk ve şehvetler sebebiyle bağıllıkla intihar arasında anlaşılır bir müteakabiliyet vardır.

Her iki tutum da dünyada bulunışın dünyanın dışında bir anlamı olduğu ve insanın "yaratılmış" özelliğiyle belli yükümlülükler altında olduğu gerçeğini görmezlikten gelir. Dünyaya zevk ve şehvetler

402 YAZILAR

sebebiyle bağlı olan insanlar (ki onlara sahici insan denilip demlemeyeceği tartışılmalıdır) ellerine geçeni gasp ve yağma etmek suretiyle yaratılmış olan üstünde rububiyet iddiasında bulunmuş sayılırlar. İntihar her ne kadar bu gasba ve yağmaya bir karşı çıkış, bir protesto ise de reddedilen şey haksızlığın kendisi değil, bu haksızlıktaki paylaşımdır. O HALDE DİN İNTİHARIN İNSAN İÇİN BİR ÇÖZÜM OLMADIğINI GÖSTERİRKEN, AYNI ZAMANDA ÇÖZÜMÜN ZEVK VE şEHVETLER ARACILIğIYLA TATMİN ARAMADA OLMADIğINI GÖSTERMİş OLUR.

Peki, çözüml neredede?

Ölüml anlamakta, ölümlle ölüme yaraşır bir bağ kurarak çözüml bulunabilir mi?

Ölüml anlamak yaşama iradesinin aynı zamanda bir koruma, bir gözetme iradesi olduğunu bilmekle başlar. ÇÜNKÜ ÖLÜM BİZE HAYATIN ÖDÜNÇ VERİLDİğİNİ HATIRLATIR. Borcu kabul etmeyen için dünya kayıtsız bir etkinlik alam, keyfi tasarruf yeridir. Kendini borçlu saymayan, bilâkis alacak iddiasında bulunan için yaşayanların ve yaşama alanlarının yağmalanması ve tahrip edilmesi bir ahlâk meselesi değildir.

Dünyada bulunuş ister rasyonel, isterse irrasyonel bir açıklama taşısin bir borcu ifade etmiyorsa yıkmayı ve bozmayı kaçınılmaz kılan eylemlere kaynaklık edecektir.

Dünya hayatına sevgiyle bağlanmak ve dünyadan nefret etmek, bu içinde bulunan ortamın olunabilecek yegâne ortam kabul edildiğine işarettir.

İçinde ölüm korkusunu şiddetle duyanlar, hayattan nefreti de aynı şiddetle içlerinde taşırlar.

Ne zaman ki ölüml rehinin sona erdiği, borçlu kalmanın son bulduğu bir sınır olarak anlayabiliriz, işte o zaman yaratılmışlar içinde bize istediğimizi verecek hiç bir şeyin, hiç bir kimsenin bulunmadığını; çünkü bunların hiçbirinin canımız üzerindeki rehini çözemeyeceğini anlarız. **Artık yaşama iradesi "verilecek hesap" iradesine dönüşür.** (s.17-21)

Kaynakça

İsmet ÖZEL [Kitap]. - Tahrir Vazifeleri-III, Çıdam Yayınları-1995 İstanbul.

RASÛLÜLLAH SALLALLÂHÜ ALEYHİ VE SELLEMİ, MÜSLÜMANLAR NİYE KISKANIYOR?

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellemi bir şekilde tenkit etmek, O'nu şirk babında Allah Teâlâ'ya rakip görmek günümüzde moda oldu.

O'nun yüce şahsiyetini görmemek.

Görmemek ne kelime, O'nu müsteşrik edasıyla dinden silip atmak bir vazife addediliyor?

Ne oldu bu Müslümanlara!

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme karşı olmak yoksa dinden dönmenin başka bir şekli mi?

Gün geçtikçe adı Müslüman, kendi de Müslüman (!), fakat Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme düşman kişiler artıyor ve eksilmiyor.

Neden?

Diyebilirsiniz, hayır öyle bir şey yoktur.

Var Efendim var!

Onların işine bak; kulluğuna bak; cemaatine bak, liderine bak; hocasına bak; şeyhine bak ; dergisine bak, ...

Baktıkça bakın ...hiçbirinde Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve selleme dair az da olsa "minnet babından" duyulan bir söz ve halleri var mı ?

Yoktur.

Bazılarında da, Kur'ân-ı Kerim dillerine dolanmış duruyor.

Ne oldu?

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem nerede?

Niçin peygambere karşı hased edici oldu bu Müslümanlar?

Tabi ki sebebi var.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, "kulluğun" simgesi.

Tanrı olmak varken kul olmak kimin neyine..

Uçmak varken, kaçmak varken, gökler varken, sefahat varken; yerlerde durup, kulluk etmek, malını mülkünü paylaşmak, namaz kılmak, insanların çilelerine talip olmak;

Kimin neyine.

Onlara ulaşmak için, Fenâ'ya çıkarsın, bekâya varırsın, o da yetmez, nasıl olsa peygamber gelmeyecek ya;

Yeri gelir Mehdi, yeri gelir İsâ olduklarını kabul etmeye mecbur olursun.

İşin garibi günümüzde "şeytan tatile çıktı diyorlar"dı da inanmazdım. Meğer doğru imiş.

Şeytan bu günlerde istirahat ediyor.

İşin latifesi bir yana biz nerede hata yapıyoruz?

Cevabı yukarıda söylediğimiz gibi kimse "**KUL**" olmaya yanaşmıyor.

Kulluk zor iştir.

Melek olsan bile kulluk zor iştir.

Cebrail aleyhisselâm meleklerin peygamberi iken Azâzil'in düştüğü durumlardan her zaman rahatsız olmuş ve sıkıntısını içinde hissetmiştir. Öyleki Kur'ân-ı Kerim'i indirdiği güne kadar kendini emniyette hissetmeyip, âlemlere rahmet olan Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem ile ancak huzura kavuşabilmiştir.

Bir gün Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Cebrail'e:

"Yüce Allah, 'seni âlemlere rahmet için gönderdim' (Enbiya 107) buyuruyor. Bu rahmetten sen de istifade ettin mi?" demiş. O da:

"Evet, akıbetimden korkuyordum. Allah, bana: 'O elçi güçlüdür, Arş'ın Sahibi katında yücedir. Orada (kendisine) itaat edilen ve güvenilir'dir' (Tekvîr 81/20-21) şeklinde övgüde bulunduğu için sana iman ettim, demiş."⁷⁹

İsmail Hakkı Bursevî kaddesellâhü sırrahu'l azîz bu konuyu izah ederken şu görüşlere yer vermiştir:

"Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem rahmet oluşu mutlak, tam, kâmil, her şeyi içine alan, camî, gaybî, ilmî, aynî, vucûdî, şuhûdî, geçmiş ve gelecekle ilgili tüm kayıtları kuşatan, ruhlar ve cesetler âlemi gibi diğer tüm akıllılarla ilgili âlemleri de içine alan bir rahmettir..."

Ey akıllı insan, iyi düşün ve anla ki Yüce Allah Teâlâ bize şunu haber vermektedir: Hz. Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellemnin nuru, Allah'ın ilk önce yarattığı şeydir. Daha sonra tüm mahlûkatı nurunun bir bölümünden Arş'tan toprağa kadar yaratmıştır..."⁸⁰

Yine tahrif edilen **Yuhanna İncil'**inde Hz. İsâ aleyhisselâm için söyleniyor denilse de **"Sen olmasaydın felekleri yaratmazdım"** müjdesine kavuşmuş Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem hakkında da şu şekilde söylendiğini hatırlatmakta yarar görmekteyiz:

"...Her şey O'nun aracılığıyla var oldu, var olan hiçbir şey O'nusuz olmadı..."⁸¹

"...O, hep dünyadaydı, dünya O'nun aracılığıyla var oldu, ama dünya O'nu (gerçeğiyle) tanımadı..."⁸²

Bu sözlerle maksadımız şudur ki kıskançlık ve hased duygusu insanın fitratından doğmaktadır. Bu duyguların imanî çerçevedeki durumu terbiye ile alakalıdır. Bu nedenle Müslüman olması kişiyi bu huylardan uzak tutmaz. Yine Allah Teâlâ buyurdu ki;

"Onlar mı Rabb'inin rahmetini taksim ediyorlar?"⁸³

Ebu'l Leys Semerkandî, buradaki ifadeyi açıklarken **"risâlet ve nübüvvetin anahtarları onların ellerinde mi ki onları diledikleri yere koyuyorlar? Risâlete, kullarımızdan dilediğimizi ancak biz seçeriz"** demiştir.⁸⁴

Fahredden Râzî, buradaki *rahmet* kelimesini izah ederken bu âyetin, bir önceki âyette müşriklerin **"Kur'ân, iki şehirden birindeki büyük bir adama indirilmeli değil miydi?"**⁸⁵ şeklindeki ifadelerininin

⁷⁹ İsmail Hakkı Bursevî, *Rûhu'l-Beyân*, Beyrut 1985, V, 527. Tabresî de benzer ifadeler kullanarak bu konuşmayı nakletmiş, sonunda Cebrail'in: "Allah, bana 'O elçi güçlüdür, Arş'ın Sahibi katında yücedir' kavliyle övgüde bulununca ben de sana iman ettim" dediğini belirtmiştir" (Ebû Ali el-Fadl b. el-Hasan et-Tabresî, *Mecme'u'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân*, Beyrut 1994, VII, 106).

⁸⁰ İsmail Hakkı Bursevî, *Rûhu'l-Beyân*, Beyrut 1985, V, 528

⁸¹ Yuhanna, Yeni Ahit, Yeni Yaşam Yayınları, İstanbul 2000, 1: 3.

⁸² Yuhanna 1:6-10.

⁸³ Zuhruf 43/32.

⁸⁴ Semerkandî, *Bahr'ul Ulum*, III, 256.

⁸⁵ Zuhruf43/31.

cevabı olarak indirildiğini, dolayısıyla onların peygamber olarak bekledikleri kişilerin de Mekke'den **Velîd b. Muğîre** Tâif'ten de **'Urve b. Mes'ûd es-Sakafî** olduğu ancak bu kişilerin Allah Teâlâ için bir mana ifade etmediğidir..⁸⁶

Allah Teâlâ Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellemi kendisine rasûl ve kul seçmiştir. Bu seçimde hata arayanlar dikkat etmelidir. O'nun habibini incitenler bir gün Hallac-ı Mansur'un akıbetine uğrayacağını bilmelidirler. (Aman Ya Rabbî!)

Aşağıdaki alıntılar ile Müslümanların Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem hakkında dikkatli olmaları edep ve tazimde durumlarının ne olması gerektiğini anlamalıdır.

Mevlana Cami kaddesellâhü sırrahu'l azîz Nefehat'ında " **Hallac ne için i'dam edilmişdi?**" konusunda bir rivayeti şu şekilde aktarıyor.

'Bir gün Hallac'ın kalbinden şöyle bir hâtıra geçti ki, Hazreti Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem, mi'râc esnasında "niçin yalnız mü'minlerin affını diledi de bütün insanların affını dilemedi?"

O anda rûh-ı Nebî mütecessid (zahiren bedene bürünmüş) olarak kapıdan içeri girdi ve

"**Bizim kalplerimiz Allah Teâlâ'nın ilham mahallidir, oraya her ne ilham edilirse öyle hareket ederiz. Eğer bütün insânların afvını dilemem ilham edilmiş olsaydı öyle istirham ederdim**" buyurdu. Bunun üzerine Hallac, hata etmiş olduğunu anladı ve özür dilemek üzere başından sarığını çıkarıp tezellül (aşağılanma- özür) tavrı aldı.

Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz;

"**Sarığını çıkarmak kâfi değil, benim rızâmı kazanmak için başını da vermelisin**" buyurdu. Hallac da bu teklife rızâ gösterdi. Onun için dâr üzerinde bulunduğu sırada,

"**bu işin sebebini ve kimin muradı olduğunu biliyorum, fakat itâ'at ediyorum**" demişti.⁸⁷

Durumun inceliğini fark etmek gerektiğini daha iyi anlamış bulunmaktayız.

Fatih'in Hocası Hz. Akşemseddin, evliyaullahdan bu duruma düşmüşler hakkında buyurdu ki:

Evliyadan bazıları zahir güzelliğe nazar etmezler, daima o mübarek ruha nazar ederler. Hayran olurlar. Çünkü Evliyaullahın, Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem mübarek ruhuna aşık olmaları gerekir ki Hakk'ın inayeti erişip "**cemâl**"e müşahit olanlar. Zira Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem mübarek ruhu "**Cemâlüllah**" a âyine düşmüştür. Ondan başka bir şeyden müşahede edilmez.

Evliyanın bu makamda çok durmalarına sebep de budur. Baksana, dünya sevgililerinin aşkından âşık olanlar —Mecnun gibi Ferhat gibi— meşhurdurlar. Hâlbuki o (âşıkların) maşukları bütün sultanların sultanıdır.

Sevgililer sevgilisidir. Hepsi onun hüsnünün nurundan bir nurdur. İster Yusuf aleyhisselâmın güzelliği olsun ister başkasının güzelliği olsun, sadece aslî nur Ruh-ı Muhammedidir. (veya aslı Ruh-ı Muhammedinin nurudur). O, zattan feyizlenir.

Her ne kadar, bunun gibi güzelliğe karşı hayran olmak bed'î (beğenilen) değilse de Evliyaullah o makamda kalmışlardır. Onlardan her birine de "**Cemâl ehli**" derler. Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem hazretlerinin mübarek ruhuna nazar

⁸⁶ Râzî, *Mefatihul Gayb*, XXVII, 209.

⁸⁷ Bkz:Tahirü'l-Mevlevi'nin"Hallac-ı Mansur'a Dair" Risalesi

ettiklerinden dolayı o makamda zât'ı müşahade etmezler. Sadece Muhammed sallallâhü aleyhi ve sellem'in mübarek ruhuna nazar ederler. **Onun için buna aşk makamı derler.** Zira, Evliyaullah bu makamla aşkın galebesinden kendilerini helak ederler. Yahut parlak sözler söylerler. Hallac-ı Mansur'un hakkı olmayan ve Şeriat-ı Muhammediye'ye münasip bulunmayan sözleri gibi – Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ruhundan edep etmezler.

(Böyle hallerde) **Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem'in ruhu bir defada hakikât kılıcı ile helak eder.** Şüheda mertebelerini bulurlar.⁸⁸

Hulasa; Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellem'in hakkında ileri geri konuşanlar ve O'ndan başkasının peşine gidenlerin akibetlerinin perişan olma ihtimali içinde olabileceğini hatırlatmak gerekir.

Rasûlullah sallallâhü aleyhi ve sellemi incitmekten Allah Teâlâ'ya sığınırız.

İhramcızâde İsmail Hakkı

⁸⁸ Akşemseddin Makâmât-ı Evliya, 12. Bab

BU MEYDAN'DA YAŞAR KAPLAN VARDI

Aylık Dergi.. ardından Bu Meydan.. sonra Hüner. Ve Vakit'teki yazıları.. Bir gün darbecilerden bahsetmişti.. ve sonra... 10 yıldır yok! Üzerimdeki hakkını yok saymak nankörlük olur benim için.

İlk defa Kudüs gecesi için Denizli'ye Dilipak ile geldiklerinde görmüştüm ve ortaokuldaydım. Programa izin verilmemiş, arbede çıkmış, ağabeyimizin gömleği yırtılmıştı. Bugün gibi hatırlıyorum. Daha sonra izin verildiğinde mikrofonu eline almış, 'kusura bakmayın, yedek gömliğimiz olmadığı için..' diyerek konuşmasına başlamıştı.

Bu Meydan ve Hüner dergileri!

Önce Bu Meydan dergisine abone oldum okudum sonra Hüner dergisine.

Üniversitede ise Vakit'te okudum yazılarını. Bir gün Vakit'i okumuş, kantine bırakmıştık. Tarih 10 Nisan 1994. Yazısının başlığı '**Sistem yeni kurbanlar istiyor**' idi ve ülkücü gençliğe yönelik uyarıcı, düşündürücü kaliteli bir yazıydı. Bir müddet sonra kantine tekrar gittiğimde gördüm ki gazetenin ilgili sayfası yok edilmişti.

O yazıyı arşivime koymak için 5-6 km yol yürümüştüm.

Kitaplarını imzalarken 'Hocam bir kitabını alacağız, hangisini alalım' diye sorduğumda 'Devrim ve Terbiye'yi alın cevabını almıştım. Kitabı şöyle imzalamıştı. 'Sevgili Şevket Şimşek için okumanın hakkını vermeleri dileğiyle' Az, öz ve etkileyici...

Bana göre büyük sanatçı kitaplarını okuyup bitirdikten sonra zihnimde orijinal cümleleri kalan sanatçıdır. İşte benim zihnimde ondan kalan ve güvenle yürüyebileceğimiz sağlam bir düşünce koridoru oluşturduğunu düşündüğüm cümleler...

Unutamadığım cümleleri

"Bütün fanatikler düşünceden korkar."

"Mücadelesinin üslubunu önemsemeyenler davasını önemsemeyenlerdir."

"Daha İslami'liğin önemli belirleyicilerinden birisi ise, düşüncelerin çarpışmasından ve zamana karşı verilen mücadeleden sonra ayakta kalabilmektir."

"Bazı Müslümanlar, meseleyi hiç kavramamış gibi, niçin düşmanı bırakıp da kendimizle uğraşyoruz diye soruyorlar. Oysa dine yıkıcı darbeler indirenler düşmanlarımız değil, biziz.

"Birliği sağlamanın tek yolu, bağnazlıkla savaşmaktan ve aydın kişiler yetiştirmekten geçmektedir."

408 YAZILAR

“İslamı anlamış olmanın da, İslamı yaşamaya başlamış olmanın da ilk belirtisi, mü’minlere bütün kusur ve yanlışlarına rağmen (gereken yerde gerektiği kadar eleştiri ve uyarı hakkımız mahfuz olmak üzere) Allahın hatırı için muhabbet duymaktır.”

“Yazarlar ikiye ayrılır. Sistematik yazarlar, yazdıkları birbirinden kopuk olanlar. Derin düşünenler, sığ düşünenler. Okuyucusunu sürekli geliştirenler, okuyucusunu yerinde saydıranlar. Yazmayı hak edenler, henüz iyi bir okuyucu bile olamamış yazarlar.”

“Hakkın söylenmesinden bütün saltanat heveslileri rahatsız olurlar.”

Kardeşi İbrahim ile üniversitedeyken, babası ile kendi evinde tanışmıştım. Babası, ilerleyen yaşına rağmen diri bir İslami bilince sahipti. Tırafık kazasında vefat ettiklerinde cenazesine katılamamış olmasına çok üzülmüştüm.

Şimdi yurtdışındaymış

Haber kaynağım beni yanıltmıyorsa değerli ağabeyim şimdi yurtdışında ekonomik işlerle uğraşıyormuş. Kendini iyi yetiştirmiş bir mütefekkirin ekonomik işlerle uğraşılıyor ya da uğraşmak zorunda kalıyor olması benim canımı acıtıyor.

Hemen hemen bütün kitapları kütüphanemde yerini almış durumda. Bir şeyler yapmak isteyenlerin Yaşar Kaplan'ın kitaplarını okumalarında fayda var diye düşünüyorum. Düşüncenin Temel Dinamikleri 1'i elde etmek için epey uğraşmıştım. 2.'sini hararetle bekliyorum. **Yaşar Kaplan'ın yine yazıya dönmesini istemek, Müslümanların ondan istifadesini sağlamak mümkün olsa keşke.**

Bunları ilgili yayın organlarının yöneticilerinin ve Yaşar Kaplan'ın duyması için bağırmış olmak niyetiyle yazdım...

Şevket Şimşek

Güncelleme: 10:00, 23 Ağustos 2009 Pazar

Erişim: <http://www.dunyabizim.com/?aType=haber&ArticleID=1736>

Yaşar KAPLAN YAZILARINDAN

İDEOTERAPİ

Son yıllarda anadilimiz, sonunda "terapi" kelimesinin bulunduğu bazı bileşik kelimeler kazanmaya başlamıştır. Tıp ilminde yeni yeni tedavi yöntemleri buldukça, yeni bazı terkipler oluşturulmaktadır. Bunlar da Türkçe karşılıklarının bulunması zahmetine katlanılmadan olduğu gibi aktararak dilimize sokulmaktadır. Başta *radyoterapi, fizyoterapi ve kemoterapi* gibi artık hemen herkesin dağarcığına girmiş ve sıkça kullanılır hale gelmiş terimler olmak üzere, *psikoterapi, elektroterapi, hidroterapi, fototerapi, hipnoterapi ve osteoterapi* gibi birçok tıp terimi günlük hayatımızın sıradan kelimeleri halini almaktadır. Bunlara bir onuncusunu da biz ekleyelim: **ideoterapi**.

İnsanların çeşitli hastalıklarının tedavilerinde havayı, suyu, ışığı, kimyasal ilaçları, psikolojik verileri, hipnotizmayı hatta kemiği bile kullanabiliyoruz da, niçin bazı hastalıkların tedavisinde düşünceyi (*idea*) kullanmıyor, düşünceyle tedavi (*ideoterapi*) yöntemine başvuruyoruz?

İnsanların hiç bilmemek veya bilseler bile eksik bilmek, yanlış bilmek gibi birtakım hastalıkları yok mudur?

İnsanların kelime bilmemek veya bildiklerini zannettikleri o kelimeleri yanlış kullanmak; dinlerken o yanlışla göre dinlemek, okurken o yanlışla göre okumak, konuşurken o yanlışla göre konuşmak, sonuçta yanlış anlamak ve yanlış anlatmak gibi birtakım hastalıkları yok mudur?

İnsanların, düşünceye saygı göstermemek, düşünce eserinin değerini bilmemek, değişik düşüncelere tahammül edememek, kendi düşüncelerine benzemeyen düşüncelerin kökünü kazımaya çalışmak gibi birtakım hastalıkları yok mudur? İnsanların düşüncesizlikten ileri gelen zihinsel bozuklukları, çarpıklıkları yok mudur?

Düşünce bakımından yetersiz veya dengesiz beslenmeleri nedeniyle karşı karşıya buldukları bazı zaafiyetleri, yakalandıkları bazı illetleri yok mudur?

İnsanların *düşünce* zannederek, sarıldıkları ama aslında düşünce olma haysiyetine kavuşamamış, insanın hayat bulmasına değil yok olmasına yol açacak birtakım *düşünce bozuntusu* şeylerden beslenmeye kalkışarak yakalandığı kafa hastalıkları yok mudur?

Bütün bunların varlığı bir gerçek, ama bir problemin varlığını tespit veya kabul etmek, çözüm için yeterli değildir. Bununla birlikte, doğru yapılmış bir tespit veya doğru konulmuş bir teşhis, problemin çözümüne veya hastalığın tedavisine doğru atılacak ilk ve en önemli adımdır. Öyleyse şikâyetçisi olduğumuz konuda, beklenen çözüme doğru ilk adımımızı atalım ve ilk teşhisimizi koyalım: Düşüncesizliğin yahut yanlış, eksik veya tutarsız düşüncelerin yol açtığı bütün hastalıkların tedavisi tabiidir ki gene ancak düşünceyle, ama doğru, tam ve sağlıklı düşünceyle yapılabilir.

İnsana, ihtiyaç duyacağı kalıcı, tutarlı, sağlıklı bilgileri; kendini iyileştirici ve kurtarıcı düşünceleri daha fazla geciktirmeden vermeliyiz ki düşüncesizlik hastalığı daha çok tahribata yol açmasın. İnsanı en kısa yoldan hakikat bilgisiyle aydınlatmalıyız ki, insan için hayatı yaşanır kılabilelim ve yaşamayı daha anlamlı, daha kolay hale getirebilelim.

İnsanların amaçsızlık, boşluk, içeriksizlik nedeniyle bunalıma düştüğü veya sahte ve çürük bazı düşünceler nedeniyle hayata taptığı yahut birçoğunun hayatı teğet geçtiği şu zamanda, düşüncesizliğin açtığı yarayı düşünceyle sarmak, insanı fitrî muhtevasından uzaklaştıran sahte düşüncelerin tahribatını insana muhteva kazandıran hakiki düşüncelerle önlemeye çalışmak başvurabileceğimiz en geçerli tedavi yöntemidir.

Bu bakımdan, insanların yakalandıkları çeşitli hastalıkların tedavilerini sağlamaya çalışırken başvurduğumuz *fizyoterapi, radyoterapi* veya *kemoterapi* kadar, *ideoterapi* yönteminin de kullanılır hale getirilmesini arzuluyor, kendilerine ümit bağladığımız değerli hekimlerimizin bu terimi tıp literatürüne kazandırmalarını teklif ediyorum.(s.30-32)

ATEİST MANTIĞIN KRİTİĞİ

Dilimize "**tanrıtanımaz**" olarak aktardığımız . "*ateist*" kelimesi, Yunanca "*theos*" (tanrı) kelimesinden türemiştir. Buna göre, "theism" kelimesi bir tanrıya inanmak, "*theist*" kelimesiyse "bir tanrıya inanan, tanrıtanır kimse" demektir. Bu kelimelerin başına olumsuzluk anlamı veren "**a**" eklenince, "*athe-ism*" (tanrıtanımazlık) ve "*atheist*" (tanrıtanımaz) kelimeleri türemektedir.

Aslında bu kelimenin ilk kullanılmaya başlandığı dönemlerde, *atheism*, hiçbir tanrıyı kabul etmemek anlamına gelmiyordu. Yunanlılar, sadece kendi tanrılarını kabul etmeyenler için bu kelimeyi kullanıyorlardı. Başka tanrılar kabul etse bile Yunan tanrılarını kabul etmeyen bir insan, hiç tereddütsüz "tanrıtanımaz" damgasını yiyordu.

Burada, kendinden başkasının değerlerine saygı duymayan insan bencilliğinin tipik bir örneğini görüyoruz. Daha sonraki dönemlerde, *atheism*, daha felsefî boyutlar kazanmış ve primitif anlamından uzaklaşarak, sistematik bir şekilde tanımlanmaya başlanmıştır. Bu kelime bugün artık, "**hiçbir tanrıya inanan, tanrısı olmayan insan**" anlamına gelmektedir.

İnsan, "Tanrı" düşüncesini neden inkâra kalkışmıştır?

Dinler, daha doğrusu dinler adına konuşan din adamları, kendi sığ ve dar anlayışlarını din yerine koymaya başlayınca, insanın din'le kavgası da kızışmıştır. Eski çağlardan beri, tabiat ve kâinatı her şeyiyle tanımak, varoluş macerasını eksiksiz ve kesintisiz olarak yorumlamak isteyen insan, bu zor işte kendisine sürekli yeni bilgi kaynakları aramayı da sürdürmüştür.

DOĞU'DA TANRITANIMAZLIK DİYE BİR OLAYA PEK RASTLANMAZ. ÇÜNKÜ, DOĞU'NUN ORTAÇAĞ'I HİÇ OLMAMIŞTIR. Doğu derken de, sadece müslümanca bir egoizmle, "İslâm'lı Doğu"yu kasdetmiyoruz. Doğu'nun en ilkel veya en "ötedünyacı" din anlayışları bile hayattan tamamen kopuk olmadığı için, Doğu'da toplum vicdanında derin yaralar açacak şekilde bir din-bilim kavgası yaşanmamıştır.

Oysa, Doğu'ya, özellikle İslâm dünyasına kapalı kaldığı için Ortaçağ'daki Hristiyan kökenli bilgi birikimi ile 19. ve 20. yüzyılı yorumlamakta güçlük çeken Batı insanı, keşifler ve icadların ardından gelen Sanayi Devrimi ile baş döndüren bir değişim sürecine girince, "***bilimin tabiatı ve hayatı yorumlamaya yeterli olacağı, bilimin olduğu yerde dinî düşünceye ihtiyaç bulunmayacağı***" düşüncesi giderek, bir *dogma* halinde benimsenmeye başlamıştır. Bilimcilik akımının bütün temsilcileri bu görüştedir. Açılan bu şüphe kapısı, insanın *tanrıtanımazlık* yolunda hızla ilerlemeye başlamasına neden olmuştur.

Tanrıtanımazlık fikri, bazı insanlarda bir tür *bilimperestlik*'ten doğarken, bazılarında "insan tanrı" düşüncesinden, bazılarında da "ideal tanrı" düşüncesinden doğmuştur.

Feuerbach, *Hristiyanlığın Özü (Das Wesen des Christentums)* isimli eserinde "**İnsanın gerçek Tanrısı, yine insanın kendisidir.**" demektedir.

Bazıları da insanın olduğu yerde Tanrı'ya gerek kalmayacağı düşüncesindedirler. Çünkü insan, özgür bir varlıktır, Tanrı olursa insanın özgürlüğü yok olur. **Dolayısıyla, insanın varlığı, Tann'ın yokluğunu gerektirir. Alman felsefesinin ünlü "kaçık"ı Nietzsche bu görüştedir. Buna mukabil, existansiyalist felsefenin önde gelen isimlerinden, J. P. Sartre gibi düşünürlere göre ise, Tanrı olsaydı, veryüzünde bu kadar kötülüğün bulunmaması gerekirdi. Madem ki toplum kötülüklerle doludur öyleyse, bir Tann'nın da bulunmaması gerekir. Çünkü Tann'nın varlığı bu kötülüklerle bağdaşmaz. Tanrı varsa kötülük olmaz; kötülük varsa Tanrı olmaz.**

Gene existansiyalist felsefenin bir başka ünlü ismi Heidegger, Tanrı ile insan arasındaki korkunç uçurumun ve aşılması imkânsız mesafenin, insanın Tanrı'ya inanmasını anlamsız hale getirdiği düşüncesinden çıkarak, *ateizm*'e geçit bulmaya çalışmaktadır.

Bazılarına göre ise, Tanrı, gerçekte varolan bir varlık olmaktan çok insanın kendi hayalinde "**yarattığı**" bir varlıktır. Öyleyse, insanı, bu "**hayalı varlığın vesayeti**"nden kurtarmak gerekir. Bir dönem Batı felsefesinde "**kuşku ustaları**" olarak nitelenmiş Marx ve Freud bu görüştedirler. Marxist düşüncenin önde gelen isimlerinden ENGELS'E GÖRE İSE, TANRI İNANCI, "**bir sınıfın çıkarlarını, diğer sınıfların aleyhine savunmak için takılmış bir maske**"ydi.

Görüldüğü gibi, insanları *ateizm'e* götüren düşüncelerin hepsinin de temelinde, "*Allah'ı takdir edememek*" vardır. Kur'an-ı Kerîm, insanların inkârlarının en önemli nedeni olarak "*Allah'ı takdir edememek*"ten söz etmektedir⁸⁹ ki bizim bu ilahî değerlendirmeleri, çağdaş sapmaların tesbit ve tahliline yapılmış emsalsiz bir katkı olarak görmekten başka yapacağımız bir şey yoktur.

Marxist kuramlara göre, Kapitalist ekonomi ortadan kalktıktan sonra artık var olma nedeni kalmayan dinin tamamen silinmesi gerekirdi, ama öyle olmadı. 20. Yüzyılın son çeyreğinde daha dinamik bir sosyal hareket halini alan İslâmî hareketlerin de etkisiyle, Polonya'da Katoliklik, Tibet'te Budizm, İslâm'dan esinlenerek, Kapitalist ve Sosyalist baskılara karşı direnişe geçen kitleler meydana getirdi. Bütün baskılara rağmen Çin ve Rusya'da bir türlü yok edilemeyen din düşüncesinin yeniden filizlenmeye başlaması, dinamik İslâmî oluşumlardan etkilenen öteki dinlerin de daha sosyal ve direnişçi bir karakter kazanması nedeniyle, 21. yüzyıl, "**dinlerin diriliş çağı**" olarak tarihe geçmeye aday görünmektedir. Bütün bu gelişmeler, bir zamanlar "Tanrı"ya ömür biçmekle uğraşan ateist mantığın artık işlemez hale geldiğini göstermektedir.

Hayattan kopuk ve çağın gerisinde kalan din telâkkileri, her zaman insanların *ateizm'i* bir kurtuluş gibi görmelerine neden olacaktır. O yüzden, müslümanların dinlerini bu çağın mantalitesine ve bu çağın diline göre anlatmayı öğrenmeleri, ihmal edilemez bir *vecîbe'dir*.

İnsanların çoğunun Allah'ı takdir edebilmeleri, yani doğru olarak tanıyabilmeleri ve bütün özelliklerini hakkıyla anlayabilmeleri, önce müslümanların takdir edebilmelerine bağlıdır. (s.203-207)

Kaynakça

Yaşar KAPLAN [Kitap]. - Düşüncenin Temel Dinamikleri Birleşik Yay.1998 İstanbul.

⁸⁹En'am, 6/91; Hacc, 22/74; Zümer, 39/67

TORİNO ATI (2011) A TORİNÓI LÓ

Yönetmen: Béla Tarr | Ágnes Hranitzky

Ülke:Macaristan Macaristan, Fransa Fransa, Almanya Almanya, İsviçre İsviçre, ABD ABD

Tür:Dram

Vizyon Tarihi:15 Şubat 2011 (Almanya)

Süre:146 dakika

Dil: Macarca, Almanca

Senaryo: László Krasznahorkai | Béla Tarr

Müzik:Mihály Vig

Görüntü Yönetmeni:Fred Kelemen

Yapımcılar: Martin Hagemann | Juliette Lepoutre | Marie-Pierre Macia | tümü »

Çekim Yeri: Budapest, Hungary

ÖZET:

Eserleri ve yaklaşımıyla çağdaş bağımsız sinemacıları etkileyen Bela Tarr'ın on yıl aradan sonra çektiği bu ilk film, Alman düşünür Friedrich Nietzsche'nin 1889'da Torino'da kırbaçlanan bir atı boynuna sarılarak kurtarmaya çabalamasıyla başlıyor. Bu mücadelesi Nietzsche'yi öldüğü güne kadar yatağa bağlayacak, dilsiz bırakacak, çaresi bulunmayan bir akıl hastalığına götürecektir. Ancak filmin kahramanı, çiftçi sahibine ayak uydurmaya çalışan yaşlı attır.

FİLMDEN

3 Ocak 1889, Torino Friedrich Nietzsche, Via Carlo Alberto numaralı evinden dışarıya gezinmek ya da mektuplarını almak için postaneye gitmek üzere çıkar. Ondan pek uzak olmayan bir mesafede, daha ziyade ondan uzaklaşır bir vaziyette taksicinin biri, inatçı atıyla cebelleşmektedir. Tüm zorlamalarına rağmen at kıpırdamamakta direnmektedir. Bundan dolayı taksici Guiseppe ya da Carlo ya da Ettore'nin sabrı taşar ve kırbaçla ata vurur.

Nietzsche olayın intikal ettiği yere gelir ve bu da o anda öfkeden köpürmekte olan taksicinin sebep olduğu bu gaddarca harekete bir nokta koyar. Sağlam yapılı ve bıyıklı Nietzsche aniden taksinin üzerine atlar ve kolunu ağırlar bir vaziyette atın boynuna dolar. Komşusu onu evine götürür o da gün boyunca divanın üzerinde o bağlayıcı son sözlerini fısıldayana kadar sessiz bir şekilde kımıldamadan yatar. Anne, tam bir aptalım ve uysal ve bunamış bir vaziyette, annesinin ve kız kardeşlerinin yardımıyla bir on yıl daha yaşar. Ata gelirsek, bildiğimiz bir şey yok.

(Son konuşmalar)

BİRİNCİ GÜN

Yemek hazır.

Yatağına git. Hey, sen!

Ne oldu?

Onları sen de mi duymuyorsun?

Neyi? Ağaç kurtları, artık bir şey yapmıyorlar.

Elli sekiz yıldır onların sesini duyuyordum. Ama artık duymaz oldum. Gerçekten durdular. Tüm bunlar ne demek oluyor baba?

Bilmiyorum. Artık uyuyalım. Sırtüstü uzanır ve battaniyeyi üzerine çeker.

(Ohlsdorfer kendi tarafına döner ve gözlerini pencereye diker. Babası pencereye bakarken kızı tavana bakmaktadır. Arada bir çatıdan uçan ve büyük bir gürültüyle parçalanan kiremitlerin sesi duyulmaktadır. Fırtına, evin etrafında durmaksızın kükremektedir.)

İKİNCİ GÜN

Buraya gel!

Yerinden kıpırdamayacağını görmüyor musun?

Kes şunu!

Buraya gel!

Yemek hazır!

(Son Misafiri geldi)

Hiç palinkam kalmadı da. Bir şişe verebilir misiniz?

Ona biraz ver

- Neden kasabaya gitmediniz? –

Fırtına her tarafı darmaduman etti.

Nasıl yani?

Mahvoldu diyorum.

Neden mahvolsun ki?

Çünkü her şey yıkık dökük hale getirildi. Her şey bozulmuş durumda ama her şeyin yıkık dökük ve bozulmuş duruma getirildiğini söyleyebilirim. Çünkü bu sözde masum insan yardımı denilen şeyden meydana gelen alelade bir afet değil. Tam aksine tüm bunlar insanın kendi hükmünün kendi hükmünü kendi benliğinden önde tutması ile alakalı tabii bu işte tanrının da bir parmağı yok değil biraz cüretkâr olmak gerekirse, bu işte bizzat yer alıyor ve bu bizzat rol aldığı şeyse hayal edebileceğin en korkunç oluşumlardan birisi. Çünkü anlayacağın üzere dünyanın çivisi çıkmış durumda. Bu sebeple, söylediklerimin pek de ehemmiyeti yok çünkü her şeyin yozlaşması onların bunları elde etmesi ile alakalı. Her şeyi sinsice ve gizli kapaklı bir mücadele neticesinde elde ettiklerinden her şeyin ayarını bozmuş durumdalar. **Çünkü neye dokunurlarsa ki her şeye dokunuyorlar, anında kurutuyorlar. SON ZAFERE KADAR İŞLER BU ŞEKİLDEYDİ. MUZAFFERE BİTİŞE KADAR. ELDE ETME, YOZLAŞTIRMA YOZLAŞTIRMA, ELE GEÇİRME. Ya da eğer istersen farklı bir şekilde ifade edebilirim dokunma, yozlaştırma ve akabinde de ele geçirme ya da dokunma, elde etme ve neticesinde de yozlaştırma. Asırlardır bu şekilde devam ediyor.**

Sürer, sürer ve sürer.

Sadece bu, bazen gizli gizli, bazen kaba bir şekilde arada sırada usul usul, arada da vahşice tek değişmeyen şey bunun durmadan devam ettiği. Lakin sadece tek bir şekilde pusuda bekleyip saldıran bir sıçan gibi. Çünkü bu mükemmel zafer için önemli olan başka bir şey de diğer tarafın her şey mükemmel, yer yer harika ve soyluca olsa da başka türden bir kavga içine bulaşmaması. Başka türden bir mücadele olmamalı. Bir tarafın aniden ortadan kaybolması yani o mükemmelliğin, harikalığın ve soyluluğun ortadan kaybolması böylece şimdije dek hep pusu kurarak saldıran bu kazananlar dünyaya hükmeder ve insanların onlardan saklayabilecekleri şeyler için en ufak bir köşe bucak kalmaz çünkü ellerini uzattıkları şeyi bir şekilde elde ederler. **Ulaşamayacaklarını düşündüğümüz şeyler bile -ama ulaşırlar- en sonunda onların**

olur. Çünkü gökyüzü ve tüm hayallerimiz zaten halihazırda onlarıdır. O kısır döngü, doğa bitmez sessizlik.

Ölümsüzlük bile onların elinde, anlıyor musun?

Her şey ama her şey sonsuza dek uçup gitmiş durumda. O birçok soylu harika ve mükemmel şeyler sadece durdular, böyle açıklamak doğruysa.

Bu noktada duruverdiler ve tanrı ya da tanrılar olmadığını anlamak ve kabul etmek durumunda kaldılar.

Bu mükemmel, harika ve soylu kişiler bu doğruyu daha en başından anlayıp kabul etmek durumunda kaldılar.

Tabii bunu anlama yönünde yetersiz kaldılar. Buna inandılar, kabul ettiler, ama hiç anlamadılar. Öylece şaşkın şaşkın ama bıkmadan durdular ta ki beyinden kopup gelen bir kıvılcım onları en sonunda aydınlatana kadar. **Böylece birdenbire tanrı ya da tanrılar olmadığını farkına vardılar.** Birdenbire iyi ya da kötü diye bir şey olmadığını farkına vardılar. **Neticesinde de durum böyleyse kendilerinin de aslında var olmadıklarını görüp anladılar.** Sanırım bu anın onların sönüp yok oldukları anlamına geldiğini söyleyebiliriz. Sönüp yok oldular aynı çayırılık bir alanda için için yanan bir alev gibi.

Bir tanesi daimi kaybeden diğeri de daimi kazanandı.

Yenilgi, zafer Yenilgi, zafer ve bir gün -bu civarda- yanıldığını anlamak zorunda kaldım ve bunu yaptım.

“Bu dünyada herhangi türden bir değişim olmadığını bir değişim olmadığını ve olmayacağını düşünürken tamamıyla yanıliyordum. Çünkü inan bana bu değişimin gerçekten meydana geldiğini artık biliyorum. “

Friedrich Nietzsche:

“Geç bunları! Hepsi saçmalık.”

ÜÇÜNCÜ GÜN

Paltom! Yemek yemiyor! Yiyecek! Ye hadi! Yemek zorundasın! Bu da ne? Ne oluyor? Yaklaşan bir araba var. Kim ki onlar?

Çingeneler sanırım.

Ne diye buraya geliyorlar ki şimdi? Bilmiyorum ama bu tarafa geliyorlar!

Leş kokulu pis köpekler! Ne yapacağız? Gidip kışkışla onları! Ne bekliyorsun?

Kimilda hadi! Burada su var. Gel de yardım et! Gel de babaya yardım et! Hadi gelin, gelin de için!

Atları tut. Bakın. Kız geliyor. İşte kız. Gözleri şeytan şeytan bakıyor. Defolun gidin buradan! Defolun! Burada ne işiniz var? Defolun gidin! Bizimle gel! Yapmayacağım! Hiçbir yere gitmiyorum! Bizimle Amerika'ya gel! Sağır mısınız? Bırakın beni! Sizinle gelmeyeceğim! Allah göstermesin! Orası çok hoşuna gidecek!

Umurumda bile değil!

Bırakın beni! Hepinizi düzerim orospu çocukları! Hadi gidin buradan! Bağırsaklarınızı deşeceğim, göreceksiniz ebenizinkini! Leş kokulu pis çingeneler! Bu su için. Beni öldürecek! Baba! Baba! Hadi ama! Buraya gelin sizi solucanlar! Geri döneceğiz! Su bizimdir! Dünya bizim! Zayıfsınız! Zayıfsınız! Geberip gidin! Geberip gidin! Bir.

Kutsal yerler sadece tanrının hürmetine hizmet eden uygulamalar yapılmasına izin verdiğiinden ve yerin kutsallığına uymayan her şey yasak olduğundan ve ayrıca kutsal yerler içlerinde

gerçekleştirilen ve cemaati utandıran bazı insafsızca davranışlarla kirlenmiştir. Bu sebeple de bu insafsızca davranışları düzeltmek maksatlı tövbe töreni yapıncaya kadar herhangi dinsel bir faaliyet gerçekleştirilemez. Papaz cemaate seslenir:

Tanrı yanınızda! Sabah geceye dönecek. Gece sona erecek Fırtına dışarıda öfkeyle ortalığı birbirine katmakta. Rüzgar aynı yönden acımasızca ortalığı süpürmeye devam etmekte. Ama şimdi yoluna çıkıp onu engelleyecek bir şey kalmamış durumda. Sadece rüzgâr tarafından tahrik edilen büyük bir toz bulutu umursamaz bir şekilde öne çıkmakta. Rüzgârın peşinde sürüklediği kupkuru toz ve tahrip edici hava kıraç topraklar üzerinde dizginlenemez bir şekilde öfke kusmakta adeta.

DÖRDÜNCÜ GÜN

- Benimle gel.

- Ne oldu?

- Hemen gel! - Bir sorun mu var? Kuyu!

Hay be! Üzerini ört! Ya palinka?

Neden yemiyorsun? Hiçbir yere gitmiyorsun. İç şunu! En azından birazcık su iç! Benim hatırım için! Elbiselerini, yemek kaplarını, iğne iplik ve o tarz şeyleri toparla. Ne için? Buradan gidiyoruz. Toparlan! Battaniyeler, palinka. Palinka! Patatesler de. El arabasını getir! Hadi!

BEŞİNCİ GÜN

Bu karanlık da ne baba? Lambaları yak!

Hay be! Neden doldurmadın?

Dolu zaten? Biraz köz getir!

Tüm bunlar da ne? Bilmiyorum.

Yatağa girelim. Közler bile söndü gitti. Yarın yeniden deneriz.

Yataklarını el yordamıyla bulmaya çalıştıklarını duyabiliyoruz. Yataklarına uzanıp battaniyeyi kafalarına kadar çektiklerini duyabiliyoruz. Nefes alışverişlerini duyabiliyoruz. Sadece nefes alışverişlerini. Dışarıda ölüm sessizliği var, fırtına sona ermiş durumda. Bu ölüm sessizliği eve de çökmüş durumda.

ALTINCI GÜN

Yemek zorundasın!

Acılarla geçecek on yıl.

(Allah Teâlâ'dan daha merhametli, bilgili olmaya çalışanlara ve örnek olanların akıldânesi Friedrich Nietzsche'nin içler acısı son on yılı)

(Kendini kurtaramayan kuyudaki gölgenin isyanı)

“Allah Teâlâ'ya ilâhlığı öğretmekten yine kendine sığınırız.

İhramcızâde İsmail Hakkı)

PARADISE OR OBLIVION [Kurtuluş ya da Yokoluş (2012)] BELGESEL

Yönetmen: Roxanne Meadows

Ülke: ABD ABD

Tür: Belgesel

Vizyon Tarihi: 01 Mart 2012 (ABD)

Süre: 45 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: Jacque Fresco | Roxanne Meadows

Müzik: Carly Paradis

Yapımcılar: Roxanne Meadows

Web Sitesi: Official site

Çekim Yeri: Venus, Florida, USA

Venüs Projesi, Jacque Fresco'nun gelecekle ilgili planlarını gerçekleştirmek amacıyla kurduğu bir organizasyon. Bir web site aracılığıyla yayınladığı video ve belgelerle, toplumu geliştirmek ve daha ileri taşımak amacıyla Kaynak Bazlı Ekonomi'ye geçmenin; yenilenebilir şehirlerin, enerji etkinliğinin, doğal kaynak yönetiminin ve gelişmiş otomasyonun önemini topluma sağlayacağı faydaya odaklanarak açıkladığı bir organizasyondur. Bu organizasyon, Jacque Fresco, Roxanne Meadows tarafından 1995 yılında başlatıldı. Jacque Fresco'nun hayatının ve çalışmalarının anlatıldığı Planlı Gelecek (Future by Design) 2006 yılında yayınlandı. Venüs Projesi'ne isim kaynağı olan Venüs, Florida'da Okeechobee Gölü yakınlarında 85.000 m2 alana sahip bir araştırma merkezidir.

Venüs projesi yoksulluğun, kıtlığın, toplumdaki her türlü yozlaşmanın, suçun ve savaşların nedeninin, günümüz dünyasının toplumun yararına olan teknolojik gelişmeleri bilinçli bir şekilde yavaşlatan kar bazlı ekonomik sistem olduğu düşüncesiyle kuruldu. Jacque Fresco, kar bazlı ekonomik sistem tarafından teknolojinin gelişiminde kasıtlı olarak yaratılan yavaşlamanın, "karlılık"tan kurtarıldığında daha fazla insan için daha çok kaynak bolluğu ve buna bağlı olarak daha fazla ürün sağlayacağı ve kıtlık, yoksulluk ve açlığı ortadan kaldıracığı teorisini geliştirdi. Bu yeni keşfedilmiş kaynak bolluğu, insanların bencillik, yozlaşma ve açgözlülüğe olan eğilimini azaltacak ve birbirlerine güvenme eğilimini aşılacaktır. Fresco'ya göre, parasal ekonomik sistem ve onun sonucunda ortaya çıkan emek ve rakabet gibi süreçlerin insanları gerçek potansiyellerini ortaya koymaktan alıkoymak toplumu geriletmektedir. (Wikipedia)

FİLMDEN

Jacque Fresco Anlatımıyla

Tüm bu para bazlı ve madde odaklı toplum yapısı yanlış bir toplum yapısıdır. Toplumumuz, insanlık tarihindeki en düşük gelişmişliği göstermiş olmasıyla tarihe geçecektir. Zekamız, pratiğimiz, teknolojimiz ve tamamen yeni bir medeniyet inşa edebilecek imkanımız var.

Toplumsal bilincimi şekillendirmede bana yardımcı olan, Büyük Buhran'ını yaşamış olmamdır. Bu süreç içerisinde fark ettim ki Dünya hala aynı yerd: Üretim tesisleri hala sağlamdı ve kaynaklar hala ortadaydı ama insanların ürünleri alacak parası yoktu. Oynadığımız oyunun kurallarının işe yaramaz ve yetersiz olduğunu hissettim. Sefalet, acı ve savaş, hayatımın amacı için gerekli teşviği sağladı. Ayrıca hükümetlerin beceriksizliğini, akademik dünyayı ve bilim adamları tarafından sunulan yetersiz çözümleri görmek de beni motive etti. Fark ettim ki bireylerle çalışmak yerine uygarlığı yeniden tasarlamak daha etkili bir metod olacaktı. Bu, bugünkü sorunlarımızın birçoğuna çözüm bulmak adına ömür boyu sürececek olan bir maceraya dönüştü. Bu sunum; insan, teknoloji ve doğanın bir arada var olabileceği barışçıl ve sürdürülebilir bir dünya uygarlığı yaratabilecek sosyal değişime yönelik,

gerçekleştirilebilir bir plandır. **İnsan haklarının sadece kâğıt üzerindeki bildirimlerden ibaret değil yaşam biçimi olacağı bir alternatif için ortaya konulan çabanın hatlarını çizmektedir.**

Bu planın adı: Venüs Projesi.

Kurucusu, Jacque Fresco, savaşın, yoksulluğun, açlığın, borcun ve gereksiz acıların sadece kaçınılabilir değil, kabul edilemez olduğu bir uygarlığın basitçe yeniden tasarımı için çağrıda bulunmaktadır. Böyle bir tasarımdan daha azının, bugün karşılaştığımız problemlerin aynen devam etmesiyle sonuçlanacağı gittikçe belirginleşmektedir. Alternatif sunmadan, sadece şikâyet etmek bize hiçbir şey getirmez. Venüs Projesi'nin Fresco ve Roxanne Meadows tarafından inşa edilen araştırma merkezi, Venüs, Florida'da yer almaktadır. Proje, sahip olduğumuz zorlukların temel nedenlerinin birçoğunu irdelemektedir. Ancak problemlerimizin gerçek kökenleri nelerdir?

Başarısız Sistemler Kendi yarattığımız ciddi bir çatışmanın içerisinde olduğumuzdan şu an çok az alternatifimiz kalmış durumda. Dünden kalma cevaplar artık geçerli değil. Çevreye hâlihazırda verilen zarar göz önünde bulundurulursa seyrini doğanın belirleyeceği dönüşü olmayan bir noktaya doğru hızla yaklaşıyoruz. Ya aslını bozduğumuz kültür ve düşünce alışkanlıklarıyla devam edip geleceğimizi tehdit altına sokacağız, ya da daha fazla fırsat ve özgürlük sunan sürdürülebilir bir toplum için gerekli olan daha uygun değerler edineceğiz.

Amerikalılar kendi toplum türlerinde her sene yeni bir araba, yeni bir televizyon seti veya yeni bir teyp almaya koşullanmışlardır. Sonuna kadar radikaliz ama politik ve sosyal kurumlarımız değişmedi, işte ilerleyemediğimiz nokta bu çünkü her yeni fikri komünizm veya basmakalıpla eşleştiriyoruz çünkü yeni olan her şeyden korkmak için yetiştirilmişiz.

Dünyadaki hiçbir ekonomik sistem: sosyalizm, komünizm, faşizm veya serbest girişim sistemini elitizm, milliyetçilik, ırkçılık ve en önemlisi, kıtlığı ortadan kaldırmadı. Bunların hepsi temelde ekonomik eşitsizlik üzerine kuruludur.

Kaynaklar, para kazancı için işletilip dağıtıldığında, insanlar ve uluslar sadece kendilerini düşündüğünde bedeli ne olursa olsun kendilerine fayda sağlamaya çalışacaklardır. Bunu rekabet sağlayarak veya askeri müdahale ile yaparlar. Savaş ulusların, birbirleri arasındaki farklılıklarını çözümlenemedeki temel başarısızlıklarını temsil eder. Tamamen pragmatik bir bakış açısıyla bu şimdiye kadar akıl edilmiş en verimsiz can ve kaynak israfıdır.

Çoğu savaş, kaynakları kontrol etmek veya farklılık avantajı durumunu korumak içindir. Hiçbiri "insanın itibarı" için değildir. Amaçları, insanı yüceltmek değildir. Kazanan ülkedeki insanları yüceltebilir. Bunu yapabilir, ama dünyanın geri kalanı düşünülürse bunun bedeli çok büyük.

ULUSLARARASI FARKLILIKLARI ÇÖZÜMLEMEDEKİ BU İLKELE VE ŞİDDETLİ YAKLAŞIM, BİLGİSAYARLI NÜKLEER SEVKİYAT SİSTEMLERİ İLE ÖLÜMCÜL BİYOLOJİK VE KİMYASAL SİLAHLARIN BULUNMASIYLA DAHA DA KAYGI VERİCİ BOYUTLARA ULAŞIYOR. 100.000'İN ÜSTÜNDE ŞİRKET PENTAGON'DAN BESLENİYOR. **Ama asıl para, sadece bir avuç büyük şirkete gidiyor.** Ne var ki bu durum, askeri-endüstriyel oluşumlardan kar sağlayanlar için düşüş bir fırsat, para kazanmak için bir şans. **Eğer savaşta kazanç diye bir şey olmasaydı, gerçekten de savaşacağımızı düşünüyor musunuz?** Eğer sizi orduya, bu ülkeye hizmet etmeniz için alıyorsa bu ülke için canınızı ortaya koyuyorsunuzdur.

Bütün savaş endüstrisini; her top dökücüsünü, makineli tüfek üreticisini, otomobilleri, jipleri ve savaş gemilerini üretenleri de savaşa almalı, böylece onlar da orduyla aynı bedeli ödemiş olurlar. O zaman bir anlamı olur; ama sen, savaş gemileri ve makineli tüfekler satarak milyonlar kazanıyorsan, o zaman bu, yozlaşmadır. Bana kalsa, orduda milyonlarca adamımız olsa hepsini, diğer uluslarla nasıl anlaşılacağını öğrenmeleri ve sorun çözücü olarak yetiştirmeleri için okullara yollardım. Yapmamız gereken budur, öldürmek değil. Askerler yalnızca öldürme makinesidir, öldürmek için eğitilirler. Onları Meksika'ya gidip halklar arasında köprü kuracak şekilde yetiştir ve Arap dünyasına gönderip bu iletişim köprüsünü kurabiliyorlar mı görmek isterdim. Böylece bütün uluslar bir araya gelebilir. İnsanların maruz kaldığı tek şiddet formu savaş değildir. Açlık, yoksulluk, evsizlik ve işsizlik de diğer örneklerdir. Bu koşullara insanın doğasının sebep olduğunun kabul edilmesi yanlıştır ve hiçbir

şeyin değişmemesine neden olur. Çevrenin Etkisi Açgözlülük, iş dünyası ve ırkçılığın genetikle bir ilgisi yoktur.

Toplumlarda etkin olan sistemlerin hepsi eğitiminizin bir parçasıdır. Okuduğunuz kitaplar, takip ettiğiniz idoller ve hayran olduğunuz insanlar. Genlerinizin konuyla hiçbir ilgisi yoktur Göz renginiz ya da burnunuzun şekli dışında, sadece bunlar kalıtsal özellikleriniz olabilir. Genler değerleri kontrol edemez. Başka bir insandan çok daha iyi bir beyin ile, yani daha iyi alıcılar ve daha iyi doku kalitesiyle doğmuş olsanız bile bu değişmez. Söylemek istediğim, daha iyi bir beyne sahip olsanız da eğer faşist bir ülkede yaşıyorsanız bir faşiste dönüşmeniz kolaydır.

AYRIMCILIK BİR BEYİN FONKSİYONU DEĞİLDİR. BEYNİNİZ SİZE NEYİN DOĞRU NEYİN YANLIŞ OLDUĞUNU SÖYLEYEMEZ, BUNU YAPAN DENEYİMLERİNİZDİR. BİZLER AÇGÖZLÜLÜK, KISKANÇLIK, NEFRET VE YOBAZLIK İLE DOĞMADIK.

Davranış ve değerlerimiz, maruz kaldığımız çevreyi yansıtıyor. Eğer Amazon'larda bir kelle avcısı tarafından yetiştirilseydiniz, bir kelle avcısı olurdunuz. Ve size " 5 kelle indirmiş olman seni rahatsız etmiyor mu?" diye sorsaydım " Ediyor, çünkü annemin tane var." derdiniz Bu bir manyaklık mı? Hayır, çünkü kültürünüze göre bu normal bir şey olurdu.

Dünyanın kaynaklarını birkaç ulus kontrol ettiği ve halkın refahı yerine kar amacı öncelikli olduğu sürece toplumsal ve çevresel problemler kaçınılmaz olacaktır. Çıkar elde etmeyi her şeyden önce tutmak, gereksiz çileye sebep olur ve günümüzdeki gibi anormal davranışlar daha da yaygınlaşır. İnsanların çoğu, sorunlarımızı gidermek için yasalara ihtiyacımız olduğunu sanıyor. Birçok yaşamız var, binlerce ve binlerce fakat sürekli ihlal ediliyorlar.

Kağıt üzerindeki bildirimler ve antlaşmalar, kıtlığın, yoksulluğun ve güvensizliğin yarattığı gerçekleri değiştirmiyor.

Eğer okyanusun kirlenmesi ve tarım alanlarının kuraklaşmasıyla ilgili gidişatı biliyorsanız, geleceğin ve değerlerin nasıl şekilleneceğini kestirebilirsiniz. BU ÇARPIK SİSTEMİN BÜYÜMESİNİ GÖZLEMLEDİĞİMDE AYAKLANMALARIN, CİNAYETLERİN VE SUİKASTLERİN ARTACAĞINI GÖREBİLİYORUM.

İnsan davranışları gerçekten de kendisini saran çevre tarafından belirlenir.

Mesela su kaynaklarında kıtlık olduğunu düşünün, bu durumda suyun fiyatı çok yüksek olurdu. Kıtlık kavramını bir sistem olarak ele alalım. Gökten gün boyunca altın yağdığını düşünün. İnsanlar dışarıya çıkıp hepsini toplar, ceplerini, evlerini ve tüm çekmecelerini doldururlardı. Bütün giysilerini bile atarlardı. Eğer bir yıl boyunca yağmaya devam etseydi ve her taraf altınla kaplansaydı insanlar altını evlerinden temizleyip, yüzüklerini çıkarıp bir kenara fırlatacaklardı.

Böylelikle insan davranışı bu koşula göre değişmiş olurdu.

İnsanların ihtiyaç duyduğu şeylere erişmesini engelleyen sadece polistir dolayısıyla bunun devamı için oraya polis koyarsınız.

Ancak eğer limon ağaçları, portakal ağaçları ve elma ağaçları her yerde yetişseydi, o zaman onları satamazdınız. Kaynakları son derece bol olan bir adaya düşerseniz, mesela kişinin ve eğer isterseniz kişi başı bin tane balık yiyebileceksiniz ve bunun katı miktarda ananas ve ekmek ağacı olsa paranın esamesi okunmaz. Özel mülk diye bir şey olmaz. Eğer bu ada yeteri kadar büyükse: mesela kişi için hektarlık bir alan olsa belirli bir alanın etrafını çevirip hak iddia etmek kimsenin umurunda olmazdı. Hayatta kalmayı destekleyecek davranış kalıpları vardır.

Değerlerimizi ve dış görünüşümüzü değiştiren toplumsal durumlar vardır.

Hiç kimse, çevresine danışmadan, kendisinden beklenen davranış hakkında bir kural koyamaz. Dolayısıyla iyisi mi biz çevremizle ilgilenelim, birbirimizi kollayalım ve bir toplum oluşturmak için insanları, yapabileceğimiz en üst seviyede eğitelim.

Savaşın altında yatan sebeplerle ilgilenilmediği sürece, bir barış anlaşması bile başka bir savaşı engelleyemez. Belki de ihtiyacımız olan şey, hükümette, herkesin iyiliği için çalışacak etiğe sahip insanlardır. Ancak üst pozisyonlara en etik insanlar seçilse bile, kaynaklarımız tükendiğinde, yine yalan, aldatma, hırsızlık ve yozlaşma olacaktır. Herkesin iyiliği için ihtiyacımız olan şey, etik insanlar yerine dünya kaynaklarını yönetmenin akıllıca bir yolunu bulmaktır.

Toplumsal Yetersizlikler

Toplumsal düzenlemelerimizi daha detaylı değerlendirelim.

EKONOMİMİZİ KORUMAK İÇİN ÜRÜNLERİN DEVAMLILIK SATILMASI GEREKİR. BUNU GARANTİLEMEK İÇİN, ÜRÜNLER KASTEN DAYANIKSIZ VE BOZULACAK ŞEKİLDE TASARLANIR. FARKETTİYSENİZ BU DURUM TAM DA GARANTİ SÜRESİ YENİ DOLMUŞKEN BAŞINIZA GELİR.

VERİMLİLİĞİN BİLİNÇLİ OLARAK ORTADAN KALDIRILDIĞI BU BOZULMA SİSTEMİNE "PLANLI ESKİTME" ADI VERİLİR.

YENİLİKÇİ TASARIMCILAR EN İYİ OKULLARA GİDERLER VE SONRASINDA KENDİLERİNDEN TAM ZAMANINDA BOZULUP KULLANILAMAZ HALE GELECEK ŞEYLER TASARLAMALARI İSTENİR.

Sonuç olarak muazzam bir enerji ve kaynak kaybı meydana gelir.

Kâr elde etmek için gezegeni yağmalyoruz. Aslında düşünce olursanız bu, insanların yapmak istediği bir iş değil ancak maaşlarıyla elde edecekleri şeylere erişiminin bir yolu. **Para, gerçek olan hiçbir şeyi temsil etmez ve paranın yerine geçecek altın, gümüş veya başka bir kaynak da yoktur.** Parayı yiyemezsiniz veya paradan bir ev inşa edemezsiniz. Hatta para, mal ve hizmetleri üretmek için gerçek kapasitemizle bile ilişkili değildir Para sistemi yüzyıllardır süregeliyor ve sorgulamadan onu kullanmaya devam ediyoruz.

BANA BİR ULUSUN PARASININ KONTROLÜNÜ VERİN KANUNLARINI KİMİN YAZDIĞI UMRUMDA OLMAZ. - MAYER ROTHSCHILD⁹⁰

Bu sistem, insanların çoğunluğunun satınalma gücünden keserek gittikçe daha fazla otomasyon yerleştirmeye devam edecek.

GAUS EĞRİSİNİN OLUŞACAĞI BİR ZAMAN GELECEK; istihdam şöyle, üretim böyle, satın alma gücü ise böyle olacak. Ve sistem duracak. Bankalar iflas edecek ve hiçbir şey yürümeyecek. O istikamete doğru hızla ilerliyoruz. Sonunda 'de makinanın insanı yendiğini apaçık görebildiğimiz bir noktaya ulaştık.

- Çok daha az sayıda insanla inanılmaz bir üretkenliğe sahibiz. Ekonomi olarak öncesine göre çok daha üretkeniz; bir iPad uygulaması bile dört kişiden fazla şey yapabiliyor. - Daha az iş var. Şu anda var olan işler bariz nedenlerden ötürü daha düşük maaşlı olabilir. Pek çok insan, az sayıda işe bakıyor. Maaşlar düşüyor; bunun orta sınıf üzerinde büyük etkileri var ve oradan kopup gidiyor. **Toplumsal çöküşe doğru ilerliyoruz. Sanıyorum bu, yalnızca burada değil, bütün dünya çapında olacak.**

HÜKÜMETİN DEVRİLMESİNİ DE GEREKTİRMİYOR. Hükümeti kendi haline bırakmanız yeterli; o kendi kendini devirecek. Eğer medyayı kontrol ederseniz, insanları sakinleştirebilirsiniz ama eğer çoğu kişi işten atılmaya devam ederse, satınalma güçleri de olmaz. SİSTEM ÇÖKER. İŞE YARAMAZ HALE GELİR VE ÇOĞUNLUK AYAKLANIR.

⁹⁰ Eğer bir ülkede ekonomik kararlar yabancıların menfaatine uygun ve yanında insanların sosyal egolarını tatmin etmek içinde uydurma bir takım yasalar çıkarılıyorsa, bu ülkenin günün birinde yok olmasının alt yapısı oluşuyor demektir.

Şu anda da olan bu zaten. Bu ülkenin durumu zaten çözülemez halde. Ulusal güvenliği sağlamada, insanlara emekli maaşı ödemekte zorlanacaklar. Sahip olduklarınınin çok daha fazlasını çoktan harcadılar. **Şimdi yapabilecekleri tek şey borç yaratmak ve bankalardan sürekli daha fazla para almak.**

Ayrıca size günümüzde zalimce sayılabilecek bir tüyo verelim. Buraya, Manhattan'ın göbeğine fazla uzak değil. **Ulusal borç, Ulusal Borç Sayacı için bile çok fazla büyüdü.**

1989'da ulusun borç, 3 trilyon dolardan az olduğunda tekrar yükseldi. Son zamanlarda borç o kadar yığılmaya başladı ki, rakam 10 trilyon doların üzerine çıktı ve çıkmaya devam ettiğinden, fazladan bir rakama yer açmak için dolar işaretini çıkarmaları gerekti.

Önümüzdeki yıl fazladan iki basamak boşluğu olan yepyeni bir sayaçla değiştirilecek.

FEDERAL HÜKÜMETİN PARA BASMA İZİNİ YOK. BORÇ VERMEYE VEYA BANKACILIK İŞİNE GİRMEYE İZİNİ YOK. BU, YALNIZCA BANKACILAR İÇİN GEÇERLİ BİR AYRICALIK.

Eğer hükümet aylık 2000 uçaktan oluşan bir Hava Kuvveti oluşturmak isterse, özel bir kredi kuruluşundan borç alması ve noktalı alanı imzalaması gerek ve eğer ki savaş kaybedilirse borcu ödemek için tüm yük halkın sırtına biner.

"TARİH, PARA SAHİPLERİNİN, HÜKÜMETLER ÜZERİNDE YİNE PARA İLE KURDUKLARI KONTROLÜ KORUMAK ADINA HER TÜRLÜ OLASI KÖTÜYE KULLANIM, ENTRİKA, HİLE VE ŞİDDETE BAŞVURABİLECEKLERİNİ KAYDETMİŞTİR. - JAMES MADDİSON-

Kendimizi, kendi toplumsal yapımızın içinde bir değişim aşamasında, bir tür toplumsal evrim sürecinde buluyoruz. Eğer bu çalkantılı dönemden sağ salım çıkmak istiyorsak, kesinlikle değişime uyum sağlamalıyız. Toplumsal sistemimiz dahil her şey değişir.

ALBERT EİNSTEİN, " SORUNLARI YARATTIĞIMIZ ZAMANDAKİ DÜŞÜNCE ŞEKLİMİZİ KULLANARAK ONLARI ÇÖZEMEYİZ DEMİŞTİR.

Dünya, kaynakları açısından hala bolluk içerisinde. Kaynakları parasal kontrol üzerinden dağıtma şeklimiz artık amacına hizmet etmiyor ve varoluşumuz için son derece zararlı. Günümüzde, son derece yüksek ileri teknolojiye sahibiz ancak toplumsal ve ekonomik sistemimiz, herkes için iş mahkumiyeti ve borçtan bağımsız, bolluk içinde yaşanabilecek bir dünyayı kolaylıkla var edebilecek olan teknolojik yeterliliğimizin hızına yetişemiyor.

Bu nasıl mümkün olabilir?

Bu gezegende herkesi doyurmaya ve barındırmaya yetecek kadar para olmaması bir yana, ki olsa her şey çok daha histerik bir hale gelirdi, sadece akıllı bir şekilde yönetilirse tüm insanların ihtiyaçlarını karşılamaya fazlasıyla yetecek kaynak var. **Toplumsal bir Alternatif Jacque Fresco ortaya attığı çözüme Kaynak Bazlı Ekonomi adını veriyor.**

KAYNAK BAZLI EKONOMİ, HER TÜRLÜ MAL VE HİZMETİN HİÇBİR ŞEKİLDE PARA, TAKAS, KREDİ, BORÇ VEYA İŞ MAHKUMİYETİ OLMASIZIN HERKES İÇİN ERİŞİLEBİLİR OLDUĞU BİR SOSYO-EKONOMİK SİSTEM.

Daha önce denenmiş olan hiçbir toplumsal sisteme benzemiyor. Fresco bu noktaya, yıl süren çalışma ve deneysel araştırmalar sonucunda ulaştı. Kaynak Bazlı Ekonomi, kaynakların kullanılabilirliği temeline göre işler ve bu kaynakları yeryüzündeki her insan için ücretsiz olarak, fiyat etiketi olmaksızın erişilebilir hale getirir. Bugün, gelişmiş bir toplum inşa etmek için, gereğinden çok daha fazla kaynağımız var. İnsanların geçinebileceği sınırlı sayıda bağışlardan söz etmiyorum son derece ileri bir medeniyetten bahsediyorum. Kaynaklarımız var, teknolojimiz var, tek yapmamız gereken şey,

uygulamak. Venüs Projesi'nin en temel noktalarından biri, kıtlığı ortadan kaldırmak ki bu noktada devreye teknoloji giriyor çünkü Kaynak Bazlı Ekonomi'yi kurarsak ve bazı şeylerin yokluğu söz konusu olursa, hiçbir işlevi olmaz. Eğer kaynakları olmayan bir toplumda Kaynak Bazlı Ekonomi uygulamaya çalışırsanız işe yaramayacaktır. Günümüzde sahip olduğumuz teknolojiyle, herşeyi elde edebilir, kıtlığı ortadan kaldırılabılır ve bir bolluk ortamı yaratabiliriz. Bu bolluk ortamını yaratabildiğimiz sürece, açgözlülük, bencillik, birçok suç unsuru ve anormal davranış şekilleri de ortadan kalkacaktır. Eğer bilim ve teknolojinin gücü insani ve çevresel kaygılarla yönlendirilir ve borca dayalı parasal sistemlerimizdeki yapay kıtlık ortadan kaldırılırsa, herkesin dolu dolu ve yapıcı şekilde yaşayacağı bir toplumsal sistem tasarlanabilir.

Politik felsefelerine, sosyal geleneklerine veya dini farklılıklarına bakılmaksızın tüm insanlar nihayetinde aynı kaynaklara ihtiyaç duyarlar: Temiz hava ve su verimli toprak tıbbi bakım ve uygun eğitim. Bence gelecek için gidilecek yol, Dünya ve üzerindeki herkese bağlılık yemini etmektir. **İnsan ırkı tek bir ailedir ve dünya herkesin evidir.** Ne milletler ne de insanlar artık kendi başlarına varolabilirler. Artık milletler arasında ayırım olmasın ki, isteyen istediği yere gidebilsin. Amerikan eyaletleri, birleşmeden önce bölgelerini kazıklarla çevirirlerdi. Milisleri vardı ve savaşırıldı. Savaşacaklardı:

“Burası bizim bölgemiz!” “Yo hayır siz işgalcisiniz!” Tüm eyaletler bir araya geldiğinde hükümet eyalet sınırlarını belirledi ve hepsi kabul etti. Bu sınır çatışmalarına son verdi. Eğer savaşı bitirmek istiyorsanız **Dünya'yı ortak mirasımız olarak ilan etmelisiniz.**

Dünya'nın kaynaklarını tüm insanların ortak mirası olarak ilan etmeliyiz. Bunun, kendileri ve büyük şirketlerin kontrolü altında diğer insanların onlara hizmet ettiği elit bir Dünya düzeni kurmak isteyenlerle alakası yoktur. Tam aksine, küresel kaynak bazlı bir ekonomi, tüm insanların kapasitelerinin en üst seviyesine ulaşmalarını sağlar ve bu kişiler, onların adına çalışan bu toplumda gelişip olgunlaşabilirler. Bu toplum, aynı zamanda çevreyi de koruyan ve kollayan, doğanın bir parçası olduğumuzu, doğadan ayrı olmadığımızı anlayan bir toplum olacaktır.

Motivasyon

Bazıları, çalışmak zorunda olmadan tüm ihtiyaçlarımız karşılandığında bizi neyin teşvik edeceğini sorguluyor. Soru, insanların temel ihtiyaçlarının ötesinde bir istek duymadıklarını varsayıyor. Eğer bu doğru olsaydı kaşifler, yazarlar ya da öğretmenler hiç olmazdı. İnsanlar, onları ilgilendiren ve yeteneklerini sınayan konularda tutkuyla çalışırlar. Haydi tüm insanlara yeteneklerini en çok sınavacak olan konuda yardımcı olma şansını verelim: dünyamızı herkes için geliştirmek. **Tekdüzelikten** ziyade bireyselliğin önemi vurgulanacak. Bu toplumsal düzenleme zenginlik, mal ve güç gibi sığ, şahsi amaçlar yerine çevresel ve toplumsal kaygıları olan yeni bir motivasyon sistemi yaratacak.

Tekdüzelik gerektirmeyecek. Kesinlikle çeşitliliğe yönlendirecek. Ne kadar farklı insan varsa, o kadar bireysellik söz konusudur dolayısıyla bizler, bireyselliği, yaratıcılığı ve yenilikçiliği öne çıkarıyoruz. Bu, tasarımın özüdür.

İnsanlara ne yapmalarını, nasıl yaşayacaklarını, nereye gidip, neyi takip edeceklerini söyleyen bir grup bilim insanı değildir. İnsanların anlamlı görevleri olduğunda, motivasyon ve teşvik de varolur. Gerçek büyüme ve gelişim, insanlar yaratıcı rekabet ve yapıcı uğraşlara dahil olduklarında ortaya çıkar. Bununla beraber, motivasyon ve teşvik, para kazanmak için yapılması gereken sıkıcı ve kendini tekrar eden işlerin günlük rutinde kaybolur. Eğer ihtiyacı olan şeyleri insanlara verirsiniz, onları doyurur, giydirebilir ve para ödemededen oturabilecekleri bir ev tahsis ederseniz işe gitmek için sabah erken kalkmazlar çünkü işe gitmeye ihtiyaçları olmaz. Evlere, giyeceklere, izlemek için filmlere ve eğlenmek için gerekli şeylere sahipken, neden işe gitsinler ki?

İş yorucudur, monotondur ve sıkıcıdır. Gelecekte, insanlar rekabet olmaksızın ihtiyaç duydukları şeyleri elde edebilirlerse, fakat uğraşacak bir şeyleri olmazsa işte o zaman hepsi boşa gider. İnsanlara

422 YAZILAR

sürekli olarak yeni şeyler tarafından meydan okunmaktadır. Okullarda, çocuklara çözümü olmayan bir sürü şeyle meydan okuruz.

Çözülmemiş çok fazla sorun var. İyi beslenmeniz ve iyi giyiniyor olmanız beyninizin çalışmasını engellemez.

Öyle olsaydı bu, milyonerlerin hiç birşey yapmadıkları anlamına gelirdi. Hayat durmuş olurdu, çünkü herşeyleri var. Bu doğru değil. Günde saat çalışan ve yine de yeterli zamanı olmayan çok fazla milyoner var. Bu tamamen sizin geçmişiniz ve eğitiminizle ilgili. Astronomi, denizbilimi vb. konularda ne kadar çok bilgi sahibi olursanız, ne kadar çok ilgilenirseniz, o kadar yaşam dolu olursunuz. Eğer size sadece yiyecek, giyecek ve barınma sağlanırsa, çalışabilirsiniz. Hayatınızı idame etmek üstüne düşünmenize gerek olmadığında motivasyonunuz da önemli ölçüde artırılmış olur. Ben buna, yeni ve yenilikçi teşvik sistemi diyorum.

Para eksenli değil, problem çözmeye yönelik ve dünyanın daha iyi bir yer haline geldiğini görmenin keyfini çıkaracağınız bir sistem. Dünya Kaynaklarının Akıllıca Yönetimi Teknolojimizi akıllıca nasıl kullanmalıyız ki herşey, herkes için gerektiğinden fazla olsun?

Bunu başarmak için zorunlu olan şey, yapılacak planlamanın gezegenin kaynaklarının taşıma kapasitesine göre yapılmasıdır. Sahip olduğumuz tüm altyapı, tüm sistemlere entegre ve uyumlu olarak yeniden tasarlanıp işletilmelidir. Bu demek oluyor ki, küresel topluluğumuzun tamamını, herkesi içine alan tek bir grup olarak düşünmeli ve buna bağlı olarak plan yapmalıyız. Ancak bu şekilde teknolojimizi, kaynak sıkıntısını ortadan kaldırmak, evrensel anlamda bolluk sağlamak ve çevremizi korumak için kullanabiliriz. Bu nedenle ilk olarak yapılması gereken, elimizde tam olarak ne olduğunu değerlendirmek için yapılacak bir küresel araştırmadır. Bu araştırma, bizim fiziksel kaynaklarımızın, elimizdeki insan gücünün, üretim merkezlerinin ve insanların ihtiyaçlarının envanterini oluşturacaktır. Bu, gerekli olan mal ve hizmetlerin miktarını belirlememizi sağlayacaktır.

Mesela, ekin yetiştirmek için en verimli araziler nerededir?

Farklı yerlerde yaşayan insanların sayısı kaçtır ve bu kişilerin sağlık durumları nedir? Bu, kaç tane hastane inşa etmemiz gerektiğini ve nereye inşa edeceğimizi belirleyecektir. Bunu (tüm ulusların küresel kaynaklarını sorgulamak) günümüzde yapmaya kalkarsanız, insanlar merak edeceklerdir: "Bunun ne için yapıyorsunuz? Size karşı silahlanmada yeterli kaynağımız olup olmadığını mı merak ediyorsunuz?" İnsanlar şüpheli yaklaşır ve bu bilgi vermekten çekinirlerdi dolayısıyla söylemek istediğim; günümüz kültüründe bu, işe yaramayacaktır. Ancak, fikirler ortaya konur ve sebepler açıklanırsa ve tüm uluslar bundan avantaj sağlarsa (ki insanlar açısından anlaşılır olması için bu avantajların neler olduğunun açıkça belirtilmesi gerekir) ve bu kabul edilirse, ancak o zaman bu araştırma yapılabilir. Kullanılacak olan, benim veya bir başka kişinin düşünceleri olmayacaktır. Neyin yapılacağını ve işlerin hızını nüfusun yoğunluğu, mevcut kaynaklar ve dünyanın taşıma kapasitesi belirleyecektir. Bugün bu tamamen farklı bir temelde yapılıyor fakat gelecekte bu bir "**dinamik denge**" formu üzerine kurulu olacaktır. Bunun anlamı, çevresel kirlilik yaratmaksızın herşeyi en yüksek potansiyelinde işletmek demektir. Bolluğa ulaşmanın ve bütün canlılar için yüksek yaşam standardı oluşturmanın anahtar noktası; olabilecek herşeyi kısa sürede otomatize etmektir. Fakat geçiş sürecinde, bilgisayarlarla çalışan, teknolojiyi kullanan, kaynak dağıtım metodları ile bu kaynakları işleyebilecek olan endüstriyel tesisleri tasarlayıp inşa edebilecek insanların teknolojik becerilerini bir araya toplamalıyız.

Sorunlarımız ve onların çözümleri politik değil, tekniktir. Teknoloji ve bilimsel yöntemler sadece belli bir kesim için değil tüm insanlığın yararına kullanıldığında, birçok problem çözülmüş olacaktır.

Ne istediğinizi kendinize sormak zorundasınız. Ben çocuğumun, mahrumiyet, sıkıntı ve salgın hastalıklarla dolu bir başka savaşa gideceği korkusunun olmadığı bir dünyada yaşamak istiyorum. Bu tarz bir dünya nasıl inşa edilir biliyor musunuz? "Hayır" Peki inşa etmeye nasıl başlayacaksınız? Bilimin farklı bölümlerini bir araya getirecek ve diyeceksiniz ki: "Problemler bunlar, çözmemiz lazım". Bilimsel yönetim, bilim insanların diğer insanları kontrol edip yönettiği anlamına gelmez. Bunun anlamı,

bilim adamlarının taşıma sistemleri inşa etmek için daha iyi olanakları havayı temizlemek için daha iyi yöntemleri var demektir. Okyanusların bugün bildiğimizden daha iyi bir şekilde temizlenmesi için en iyi olanaklara sahipler. Sibernasyon bu yeni ve dinamik kültürün her alanına tamamen entegre edildiğinde, bilgisayarlar herkesin ihtiyaçlarına hizmet edebilecektir. Bunu; toplumsal yapının tüm alanlarına yayılmış bir elektronik sinir sistemi olarak düşünebilirsiniz. Bu sistem; üretim ve dağıtım arasındaki dengeyi koordine ederek herhangi bir eksiklik veya israf olmamasını garanti altına alacaktır. Bu son derece teknik toplumda alınan kararlar doğrudan çevresel, endüstriyel ve insanlardan gelen geri bildirimlere dayanır. Bu elektrikli sensörlerin çevrede aklınıza gelebilecek her yerde olduğunu düşünün; daha doğru kararlar alabilmek için, şehirlerden fabrikalara, depolardan, dağıtım merkezleri ve ulaşım merkezlerine kadar aklınıza gelebilecek her yerden bilgi topluyorlar. Böylece kararlar, şirketlerin ya da kişilerin özel çıkarları için değil toplumun ihtiyaçlarına göre belirlenir Korkmamız gereken şey otomasyon teknolojisi ve makinelerin kendisi değil bu teknolojinin bencilce çıkarlar için suistimali ve kötüye kullanılmasıdır.

Unutmayın, makinelerin nihai olarak neye hizmet edeceğine insanlar karar verir. Eğer teknoloji, insanları, daha önemli isteklerini başarma yolunda özgürleştirmiyorsa, bütün teknolojik potansiyeli anlamsız olacaktır. Çevrenin yeniden inşasında kullanmadan önce olumlu ve olumsuz yönleriyle ilgili çalışmalar yapmanız gerekir. Geleceği Tasarlamak Bolluk yaratmak adına kaynakları düzenlemek ve kullanmak için teknik bir planınız yoksa her şey lafta kalır.

Şimdi, Venüs Projesi'nin tüm toplumsal çeşitlilik için sağladığı yaklaşımların bir kısmından bahsedeceğiz. Günümüzde nüfusun yarısı kirli, tehlikeli ve enerji israfı olan şehirlerde yaşamaktadır. Yapmamız gereken şey şehirleri yaşayan bir sistem, üniversite gibi bir organizma olarak tasarlamak, böylece büyüyen ve sürekli bilgi paylaşımının olduğu şehirler oluşmuş olacaktır. Şehirler, yerleşik ulaşım sistemlerine sahip olacaktır ve bu sayede kazalar engellenecek ve teknolojinin ulaşmadığı bölgeler olmayacaktır. İlaç, bitki, tarım ve bütün bir düzen tek bir sistem olarak planlanacaktır. Sıfırdan yeni şehirler inşa etmek eskilerini restore edip sürdürmekten daha kolaydır.

Fresco yeni şehirler tasarlamak için bir sistem yaklaşımını kullanır. Bu şehirler, yaşamak için arzu edilebilecek, güzel yerlerdir. Akıllı genel planlamanın kitlesel tekdüzeliğe sebep olacağını düşünmek saçmadır. Şehirler yalnızca daha az materyal gerektirecek derecede tekdüze olup aynı zamanda enerji ve zaman tasarrufu sağlayıp, yaratıcı değişikliklere açık ve yerel çevreyi koruyacak şekilde olacaktır. Eğer şehirlerimizi insan ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlırsak, bugün yaygın olan sorunların çoğu ortadan kalkacaktır. Merkezdeki kubbede çocuk bakım merkezi, okullar,, dış bakımı ve medikal bakım merkezleri olacaktır. Şehirlerin tasarımı ve üretiminde her binayı ve yapıyı ayrı ayrı tasarlayan mimarlar yerine önce şehir sisteminin 1/8'ini yapıp kalanını kopyalamak enerji ve istidat kaybını azaltacaktır. Tüm dünya insanları için barınma probleminin çözümünde kullanılacak inşaat teknikleri günümüzdekinden çok farklı olacaktır. Presli ve kendini inşa edebilen yapılar devrim niteliğinde olacak ve inşaat sürecini hızlandıracaktır. Bu hafif, dayanıklı apartmanlar sürekli ekstrüzyonlar şeklinde üretilebilir ve sonrasında ayrılarak dev makineler tarafından yerleştirilebilirler. Bu verimli yapıların dış kısımları ise, fotovoltaik jeneratör ve ısı kondensatörü olarak işlev görecekler. Bu toplulukta hiçbir şey size ait olmayacak.

GERÇEKTE, İNSANLAR PARA İSTEMEZLER. İNSANLAR İSTEDİKLERİ ŞEYLERİ İSTEDİKLERİ ZAMAN ELDE ETMEK İSTERLER.

Bolluk içinde yaşayan, herşeyi elde edebilen bir toplumda yaşayan insanlar gerçekten hiçbirşeyi biriktirip stok yapmazlar. Dönüştürürüz, geliştiririz ve daha iyi bir hale getiririz. Eski bir arabanın parçalarını alın; zaten yeni bir arabaninkilerle aynı ağırlıktadırlar, böylelikle ortada eski araba kalmaz. Eskimiş arabalar tehlike demektir. Eğer siz son derece pahalı yepyeni bir araba kullanıyorsanız ve bir başkası ucuz bir döküntü kullanıyorsa ve frenleri patlarsa, siz ölebilirsiniz. Otoyollarda daha fazla eski araba görmek istemiyoruz; bozulmuş, döküntü, eski hiçbirşey istemiyoruz. Bakım yapılması gereken şeyler de istemiyoruz. Kaynak Bazlı bir ekonomide, insanlar istedikleri ürünleri, o ürünü satın alma,

bakım yaptırma veya mülkiyetini garantiye alma sıkıntısı olmaksızın elde edebilirler. Bu şekilde, herkes için bol miktarda ürün olduğu gibi ihtiyaç duyulan her an bu ürünlere erişim de mümkün olur.

İnsanların ihtiyaç duyabileceği herşey bu dış kullanım merkezlerindedir: heykel malzemeleri, müzik enstrümanları, bir tür halk kütüphanesi gibi. İnsanlar buralara gidebilir, bir kamera, bisiklet veya kol saati edinebilirler. İhtiyaç duyabilecekleri herşey, fiyat etiketi olmaksızın kullanıma hazır bekliyor. Bu demek oluyor ki, o kadar yüksek bir üretim kapasitesine erişmeliyiz ki kıtlık kavramı ortadan kalksın. Bu, neredeyse tüm suçları da ortadan kaldıracaktır. Mevcut sistemi bölmenin, adaletli ya da eşitlikçi hale getirmenin bir yolu yok. İnsan haklarını güvenceye alan bir sistem oluşturmalıyız. Herkes istediği mal ve hizmetleri ücretsiz olarak elde ettiğinde kadın hakları veya siyahi hakları konusunda savaşmanıza gerek kalmaz. Çünkü toplum bu şekilde yapılmış olacaktır. **'Hırsızlık Yapmayın' gibi kanunlar çıkarmanıza gerek yok çünkü zaten bu, davranışlara da yansımaktır.** Merkez kubbenin etrafını saran araştırma merkezleri, tüm topluluğun sürdürülebilirliği üzerine araştırmaların yapıldığı yerlerdir. Araştırma merkezlerinin dışına doğru uzaklaştığımızda, tenis kortları ve insanların oynamak isteyeceği her türlü oyun için sahaların yer aldığı dinlenme alanlarına geliyoruz. Bu alanın dışına doğru çıktığımızda, boşluklar boyunca, akarsular, şelaleler ve göllerin olduğu yerleşim bölgelerini görürüz. Nispeten bakım gerektirmeyen, yanmaz ve olumsuz hava koşullarına karşı son derece dayanıklı benzersiz ev ve apartman dairelerini geniş bir yelpazede sağlayabiliriz. Bir sonraki daire dilimine geçtiğimizde apartmanlara geliyoruz.

BAZI İNSANLAR; TİYATRO GRUPLARINA, SPOR SALONLARINA, TIBBİ TEDAVİYE, DIŞ HEKİMLERİNE KOLAYCA ERİŞEBİLMEK İÇİN APARTMANLARDA YASAMAK İSTER; ÇÜNKÜ HERŞEY MERKEZLERDE İNŞA EDİLMİŞTİR.

Gelecekte insanların bireysel olarak yaşadıkları evlerden taşınarak, daha büyük komplekslerde yaşayacaklarını hissediyorum. Dışa doğru açıldıkça, kapalı tarım ya da topraksız tarım çiftliklerine geliyoruz. Ayrıca açık tarım alanları da var. Şehir doğayla uyum içinde olan, rüzgar, güneş jeotermal ısı yoğunlaştırıcıları, piezoelektrik, dalga, sıcaklık farklılıklarından oluşan okyanus termal bacaları gibi temiz teknolojinin en iyilerini ve daha nicelerini kullanabilecek. Gelecekte enerji elde etme yolundaki en büyük gelişme Bering Boğazı'na ⁹¹uzanan bir kara köprüsünün ya da tünelin inşası olabilir. Bu sualtı yapıları, okyanus akıntılarını, türbinler vasıtasıyla temiz enerji kaynaklarına dönüştürür. Bu enerji kaynaklarını kullanarak dünyaya temiz enerji sağlayıp, tüm insanların gelecek binlerce yıl boyunca, yüksek yaşam standartlarının tadını çıkarmasını mümkün kılabiliriz. Artık kirlilik yaratan hidrokarbonlar kullanmaya gerek yok. Kirlilik geçmişe ait bir anı olacak. Tüm ulaşım araçları, dünya çapında bir ulaşım sistemine entegre edilecek. Şehirler içinde ulaşım transveyörlerle sağlanacak.

Şehirden şehire ulaşım ise tek raylılar ile yapılacak. Manyetik raylı trenler ise, uzun mesafeli seyahatler için kullanılacak. Verimliliği artırmak adına, bu yüksek hızdaki maglev trenleri, hareket halindeyken bile, devreden çıkarılabilecek sökülebilir parçalarla donatılacak. Hava taşıtları işe çok daha geniş bir yelpazede yer alacak. Bu düşey kalkış ve iniş yapabilen hava araçları yolcu ve yük taşımak için kullanılır.

Burada öncelik, para tasarrufu ya da en düşük teklifi verenle ilgilenmekten ziyade, güvenlidir. Bu modüler kargo uçaklarının, hızlı şekilde yüklenip boşaltılabilen sökülebilir bölümleri mevcuttur. Teslim edilecek olan yükün miktarına göre bölümlerin sayısı değişir. Bütün modüller birleştirildiğinde bir bütün olarak hareket ettirilebilirler. Gemiler varış noktalarına doğru ilerlerken aynı zamanda üretim yapan tesisler olarak kullanılabilirler. Ayrıca bu gemiler; çocukların ve yetişkinlerin yenilikçi bir eğitim anlayışı edinerek temsili bir öğrenim yoluyla değil 'gerçek dünya'yı deneyimleyip, birebir etkileşim içerisinde olabilecekleri ve aynı zamanda dünya çapında seyahat edecekleri eğitim merkezleri olarak

⁹¹ Bering Boğazı, Asya'nın en doğu noktası (169° 44' W) ile Amerika'nın en batı noktası (168° 05' W) arasında bir boğazdır. Günümüzde Rusya ile ABD (Alaska) arasında coğrafi bir sınır konumunda olması ile birlikte Amerika ve Asya kıtalarının birbirine en yakın olduğu yerdir.

kullanılabilirler. Suyolları, kanallar ve sulama sistemlerinden oluşan ulusal bir taşıma ağı olacak. Bu ağ, sel ve kuraklık tehditlerini en aza indirip balıkların göç etmesini sağlayarak, doğal yangın emniyet şeritleri oluştururken, acil su kaynakları, balık çiftlikleri ve dinlenme alanları olarak da hizmet verebilir.

Bilim ve teknolojiyi, pazar, para veya patent sınırlaması olmadan, doğrudan toplumsal sistemin içine saldırdığımızda, çok kısa bir zaman dilimi içinde, çok yüksek bir yaşam standardına erişebiliriz. Bu toplum, yeni teknolojiler, icatlar ve fikirlerle çok hızlı bir şekilde değişip sürekli gelişecektir. Şu anda içinde yaşadığımız kurulu toplum yerine ortaya, bağımsızlığını yeni ilan etmiş bir toplum çıkacaktır. Okyanus ortamının iyileştirilmesine katkıda bulunurken karaya bağlı nüfus sorunlarını ortadan kaldıran, sıradışı bir okyanus şehrinde yaşadığınızı hayal edin. Bu şehirler, öğrencilerin deniz bilimleri üzerine çalışacağı üniversite ve araştırma merkezleri olarak hizmet verebilir. Oşinografik (denizbilimsel) ortamdaki dinamik dengeyi korurken aynı zamanda okyanus çiftçiliği, marikültür ve madencilik için kullanılabilirler. Denizdeki kendi kendine yeten şehirler, buldukları yer ve fonksiyonlarına göre tasarımda farklılık göstermektedirler. Bu denizaltı araştırma istasyonları insanların denizdeki yaşamı doğal ortamında gözlemlemesini sağlar. Bu marikültür ve deniz çiftliği sistemleri deniz yaşamının diğer türleriyle birlikte balık yetiştiriciliğini destekleyerek insanların besin ihtiyacının karşılanmasını da sağlar. Bu yapılar, suyun engellenmeden akmasına izin verir.

Küresel bir toplum için teknolojinin bu şekilde kullanılması, toplumsal ilerleme ve dünya çapında yeniden yapılanmanın mümkün olan en kısa sürede gerçekleşmesini sağlar. **BAHSETTİĞİM ŞEY, SÜREKLİ GELİŞEN BİR KÜLTÜR VEYA GELİŞMEKTE OLAN BİR MEDENİYET OLDUĞUNDAN, ÜTOPYA; EĞER VARSA BİLE YOK OLACAKTIR VE HİÇBİR ZAMAN GELİŞMEYECEKTİR.**

Mükemmel topluma dair herhangi bir fikrim yok. Ne anlama geldiğini de bilmiyorum. Tek bildiğim, şu an elimizdekinden çok daha iyisini yapabileceğimiz. Ben bir Ütopyaçı değilim. Ben, herkesin içtenlik ve uyumla yaşadığını görmek isteyen bir hümanist de değilim. Ancak biliyorum ki, eğer o şekilde yaşamazsak birbirimizi öldürüp Dünyayı yok edeceğiz. Bu yeni yaşam tarzı, bir yandan boş zaman ve dinlenme olanağı sağlarken aynı zamanda herkesin bilgi ve yaratıcılığını da geliştirecek. Başarının ölçüsü daha çok para kazanmak ve benmerkezci hedeflerden ziyade, kişisel ilgi alanları üzerine çalışmaktan doğan memnuniyet olacak.

Kaynak Bazlı Ekonomi, içinde yaşadığımız çevreyi daha temiz, verimli ve keyifli bir hale getirmekle kalmayıp aynı zamanda bizleri bu yenilikçi yaklaşım doğrultusunda daha uygun bir değer sistemiyle de tanıştıracak. Eğitim ve kaynakların erişilebilir olmasıyla insanın yapabilecekleri için tüm sınırlar ortadan kalkacaktır. **Herkes, bugün karşılaştığımız ekonomik engeller olmaksızın hangi yaratıcı çalışma alanını seçmek istiyorsa onu seçmede özgür olacaktır.** Eğer günümüzün yokluk ve israfa dayalı çevreyi yok eden medeniyetinden sıyrılıp, ekolojiyi önemseyen bir bolluk toplumuna geçmek istiyorsak bazı kararlar almanın tam zamanıdır. Geleceğin ne olabileceğine dair bir vizyonu olmayan bir ulus, geçmişte yaptığı hataları tekrar tekrar yapmaya mahkûmdur. Hiç utanmadan, okullarda, insanın evrimin en üst formu olduğunu söylüyoruz. İnsan okyanusları, balıkları, atmosferi ve birbirini yok ediyor. İnsan bir şehrin üzerinde uçuyor, bir düğmeye basıyor ve o şehirdeki herkesi nükleer silahlarla yakıyor.

Sizce doğanın en üstün yaratığı bu mu?

Bence henüz değil. Daha gidecek çok yolumuz var. Dünya üzerinde bir cennet de yaratabiliriz ya da tükenip kendimizi yok edebiliriz. Bunu yalnızca gelecek gösterecek. Önemli olan geleceği yaratmak için ne yaptığınızdır. Savaşın ve yokluğun uzak anılar olduğu bir dünya yaratabiliriz. **Bilim ve teknoloji, küresel kaynak bazlı bir ekonomide, çevrenin ve diğer tüm canlıların korunması için kullanıldığı zaman gerçekten medeni olmanın nasıl bir şey olduğunu anlayacağız.**

Venüs Projesi'nin amaçlarını gerçekleştirmek için çalışan topluluğunun bir parçası olun. Bu olumlu gelecek düşüncesini, büyük çaplı bir film projesiyle daha geniş kitlelere duyurma uğraşlarımıza katılın. Tüm bu bahsettiklerimiz, şu andaki bilgilerimizle inşa edilebilir. Dünya'nın yüzeyini değiştirmek, ikinci bir Cennet Bahçesi olarak yeniden inşa etmek yıl alır. Seçim sizin. Nükleer silah yarıştırmamızın aptallığı,

yeni silahlar geliştirme, bu veya şu partiyi seçerek sorunlarınızı politik olarak çözmeye çalışmak **SİYASET TAMAMEN YOLSUZLUĞA BATMIŞ DURUMDA. TEKRAR** söyleyeyim:

Komünizm, Sosyalizm Faşizm, Demokratlar, Liberaller. Zenci sorunları, Polonyalı sorunları, Musevi sorunları veya Yunan sorunları veya kadın sorunları diye bir şey yok.

İnsan sorunları var.

YORUM

Venüs Projesi ile girişilen düşünce çıkış yönüyle olumluluklar içerse de insan fitratı ile uyuşmayacak bir neticeyi arzuladığı görülmektedir. Allah Teâlâ buyurdu ki;

“Ey insanlar, gerçekten, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve ‘birbirinizi tanımanız ve tanışmanız’ için sizi halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık. Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün (kerim) olanınız, (ırk, renk, soy ve servetçe değil) takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, haber alandır.” (Hucurât, 13)

Bu ayet idealin manevi yani ahlak (huy) ve din yönünde olacağını, sosyal gereksinimler yönünden insanların ayrıcalıkları toplumlar oluşturacağını haber vermektedir.

İnsanlara kanunların bile ihtiyaç duyulmayacağı bir ortam verilmesi, sadece maddî çözümlenin yeterli olacağı gibi bir düşünce tarzı ile geliştirilen Venüs Projesi uygulaması mümkün olmayacaktır. Ancak ileri düzeyde oluşabilecek sosyal hayatın gelişmişlik seviyesinde bir yerinde olabileceğini söyleyebiliriz.

Yukarıda geçen **“Bana bir ulusun parasının kontrolünü verin kanunlarını kimin yazdığı umrumda olmaz.”** - **MAYER ROTHSCİLD** bu sözlerle hemhâl olmuş para babalarının ancak bu projenin önünü şu şekilde açabilirler. Hasan Sabbah’ın Alamut kalesindeki fedailerin kavuştuğu nimetlerle bezenmiş Hippi bir toplum.

Bu proje ile gelişmiş şehir sistemlerine kavuşuruz, diyebiliriz. Fakat hiçbir şekilde mutlu olacağımız bir hayat garantisi veremez. Unutulmamalı ki, bütün rasüller ideal hayat tarzını yaşadılar, getirdiler ve tavsiye ettiler. Fakat hepsi de sıkıntı çekseler de mutlu oldular. Onlar güzel ve güzel hayatın bir yerinde olmanın mutluluğunu yaşadılar. Öyleki son rasül Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem dışında hiçbiri de başarıya istedikleri başarıya ulaşamadılar. Onlar için başarısızlık sonuç olmadı. Çalışmaları ve gayretleri idi. Dünyayı kurulu sitemiyle insan fitratı ile bağdaştırmaya çalıştılar.

İnsana çektiği sıkıntılar karşısında sabrı ile kavuştuğu şeyler ancak haz verir. Sorunsuz ve sorumsuz bir hayat insana uygun görünmemekte ve sonunda iflas etmektir.

Unutmamalıyız ki; Allah Teâlâ’nın gönderdiği son din İslâm’ı kabul edip ve yaşamadıkça hiçbir şeyin çözüleceği yok gibidir. **Çünkü insan cennet hayatından sıkılıp, yaratıcısına isyan edeceğini bile bile dünya hayatına yönelmekte cesaret bulmuştur.**

ŞEYTAN BU İŞTE ETKEN GÖRÜNÜR GİBİ FARZ ETSEKTE FITRATI GEREĞİ İNSAN “İSYAN AHLAKI” ÜZERİNE KURULMUŞ “İDEAL” LERLE YAŞAMAK ÜZERE YARATILMIŞTIR.

İhramcızâde İsmail Hakkı

GOD BLESS AMERİCA “TANRI AMERİKA'YI KORUSUN” (2011) FİLM

Yönetmen: Bobcat Goldthwait

Ülke: ABD

Tür: Komedi | Suç

Rating: 7.4 (7,484 Oy)

Vizyon Tarihi: 09 Eylül 2011 (Kanada)

Süre: 105 dakika

Dil: İngilizce

Senaryo: Bobcat Goldthwait

Görüntü Yönetmeni: Bradley Stonesifer

Yapımcılar: Jeff Culotta | Sarah de Sa Rego | Jim Goldthwait | tümü »

Firma: Darko Entertainment

Web Sitesi: Official site

Çekim Yeri: Hollywood, Los Angeles, California, USA

ÖZET

Ülkemizin on sene sonrasını görmek isteyenler için bir film.

Vurdumduymaz, alakasız bağlantılara düşen ahlak yapımızı irdeleyecek bu filmi seyretmenizi tavsiye ediyorum. Bitmeden, tükenmeden ülkemize çare bulmaya çalışmamızın gerektiğinin bir uyarısı olarak ele almanız gerektiğini düşünüyorum.

Filmde karısından ayrı yaşayan Frank, **hasta ilişkilerden ve hastalıklı sevgilerden nefret eder** bir durumdayken bir de 11 yıldır çalıştığı işinden sudan bir bahane ile işten kovulmasıyla hayatında radikal değişime uğrayışdır.

Frank'ın olaylara bakış açısının etrafı tarafından anlaşılmaması psikolojik bunalıma girmesine sebep olur..

O, medyadaki şov programlarından halkın kötü yönde etkilendiğini varsayarak bundan kurtulmanın kendince yolunu aramaktır..

İlk önce bunu düşünce dünyasında uygulamaya başlar..

Bu yetmez.

Fikirlerini eyleme geçirmesi genç kıza karşılaşmasıdır.

Film bu kıızı bir tesadüf sonucu karşılaşma gibi gösterse de onu en iyi anlayan, iç dünyasının karşılığı ve arkadaşı olan melek yerine koyabiliriz.

Film bu ikilinin “**şeytanlaşmış hayata karşı mücadele**”yi anlatırken günümüzün insan ilişkilerini deşifre etmektedir.

Seyretmeniz dileğiyle...

FİLMDEN KESİTLER

428 YAZILAR

"Kinci pisliklerden nefret ediyorum."

"Komşularımdan nefret ediyorum."

"Dairelerinden sızan bu aptallığın sürekli kakofonisi insanın ruhunu boğuyor."

"Gözlerinin tam içine baktım. "Gerizekalisın" deyip suratına patlattım."

...

"Toplum kurallarına uymaları için ne kadar rica ettiğimin bir anlamı yok."

"Davranışlarının diğer insanları da etkilediğini idrak etmekten acizler."

"Birilerini umursama özelliğinden yoksunlar ve sorumluluğu başkasına yıkmada üstlerine yok."

"Ne edepleri, ne de arlanmaları var."

"Hiç bir şey onları ilgilendirmiyor."

"Uykusuzluk ve zayıf düşüren migrenle cebelleşmemi umursamıyorlar."

"Sabah işe gitmem gerektiği veya onları öldürmek istiyor olmamı umursamıyorlar."

"Onları öldürmek istememin normal olmadığını biliyorum."

"Ama artık normal olmadığımı da biliyorum."

.....

(TV konuşmaları)

Kapak olsun. Az sonra "Sert Kızlar"da Lucy, seni fahişesi.

Sakın bana saygınlık etme.

Hadi gel!

Seni anne Yemeğime bok mu koydun?

Ne? Ne?

Seni sürtük!

.....

Günlük konuşmalar

"Nereye gittiğini biliyor musun?"

"Hayatın sana sunduklarından memnun musun?"

"Nereye gidiyorsun?"

"Biliyor musun?"

"Umduklarına sahip oldun mu?"

"Arkana baktığında, hiçbir şey yok.."

" Tanrım, yeter. Seni durdurmalıyım."

"Ne umuyorsun?"

Tamam, tamam, yeter.

Durmanı umuyorum.

Lütfen, yeter.

Benimle dalga geçiyorsun, değil mi?

Zamanımızı boşa harcıyorsun, Steven.

Ne yapıyorsun?

Selam vermeyi kes.

Her şeyi kes ve beni dinle. Senin Zihinsel bir sorunun mu var senin?

.....

"Git ve psikiyatrik yardım al."

.....

TV Haberi

"Karısı ve annesini de öldürdü."

"Böylece trajik tek bir öğlen sonrasında ölü sayısı 16 , yaralı sayısı 33'e yükseldi." "

"Kilise korosunda yer alan ve izci olan bu genç 'da Texas Üniversitesi'nin saat kulesine tırmandı ve askeri eğitimi ve uzun menzilli tüfeklerini kullanarak Amerika'nın ilk seri katili oldu."

Şov Programından

"Steven Clark ile tanışın. Geçen geceki "American Superstarz"ın yeni yıldızı. Eğer şovu kaçırdıysanız," bunda kulak tıkacı kullanmak isteyebilirsiniz.

"Nereye gittiğini biliyor musun?"

"Neyi umuyorsun?"

Tamam, tamam, yeter. Durmanı umuyorum. En çatlakları çıkarttıkları bölümleri çok seviyorum. Biliyorum, gülerken suçluluk hissediyorum ama çok komik. Makyajım! Saçmalık bu.

Şov'lara Cıkma Çılgınlığı

Bu çılgınca.

Sahne arkası giriş kartı veriyoruz. Tek yapmanız gereken göğüslerine dokunmak ve belki biraz da boks. Tanrım, ne kadar zamandır bu şovdasın ve "Kırlı kızlar"ı perdelemeyi öğrenemedin.

"Kan, göz yaşı ve senin orospularından birinin nakavt olmasını görmek istiyoruz. Sarkık göğüslerinden vur."

TV Seyretme mecburiyeti

Dün gece "American Superstarz"da çıkan ucubeyi seyrettin mi?

Ne? Dün gece, "American Superstarz"daki ucube.

Hayır.

Pardon, evet. Adamı şans eseri izledim.

"American Superstarz"ı seyretmiyorum. İzlemiyorsun ama ucubeyi gördün?

.....

Büyük imparatorluklar çökmeye başladığında ortaya çıkan ucube şovlarının yalnızca bir çeşidi. **"American Superstarz" yeni doğuş arenası.** Ve ben her hafta eğlence olsun diye bir zayıfı parçalara ayıran bir şova seyrederek iştirak etmeyeceğim.

430 YAZILAR

Benden bu kadar, gerçekten. Artık her şey çok acımasız. Ben sadece her şeyin durmasını istiyorum.

.....

Jennifer Aniston'a çok acıyorum.

Bilyorum, trajik.

Fakir ülkelerden ne kadar evlatlık alırsa alsın **Angelina Jolie'yi** sevmiyorum.

Ben de. Hiç kimse bir şeyden konuşmuyor artık.

Sadece TV'de gördükleri, radyoda duydukları veya internette seyrettiklerini geri kusuyorlar.

En son ne zaman birisi bir yandan mesaj atmadan ya da omzunun üzerinden TV'ye veya monitöre bakmıyorken konuştu?

Bilirsin, içinde ünlüleri, dedikoduyu, sporu veya popüler politikayı barındırmayan bir konuşmayı?

.....

Kurt sürüsü gibi zayıflara saldırma haklarını korumak bana düşüyormuş gibi davranmalarından alınmıyorum veya bizim konuşma özgürlüğümüz umurlarında değilken onlarınkini desteklemek zorunda olmamızdan.

Yani şimdi de konuşma özgürlüğüne mi karşısın?

Bu anayasal bir hak, adamım.

Tehlikede olduğunu düşünsem konuşma özgürlüklerini sonuna kadar savunurum. Sınırları zorladıkları perdesi altında yararsız, bağnaz, saksocu, eşçinsel zorbalığı, ırkçı ve tecavüz şakalarını konuşma özgürlüğü çerçevesinde savunurum. Ama bu sınırları zorlama değil.

.....

Yalnızca satan bu. Daha yaltakçı ve reklam amaçlı medyadan daha reklamcı olamazlar çünkü bu "oh, söylemiş olamazsın" nesili.

...

Şok eden bir yorumun "doğru"dan çok daha önemli olduğu bir nesil.

Kimsede utanma kalmadı artık. Ve bizim de bununla övünmemiz gerekiyor.

.....

Dün gece ulusal bir kanalda başka bir kadına kullanılmış tampon atan bir kadın gördüm.

.....

Bu kanal ki kendini günümüz kadının kanalı olarak tanıtıyor.

....

Çocuklar birbirlerini dövüp YouTube'a yüklüyorlar.

...

"Survivor"daki fare ve solucan yemenin şok edici olduğu zamanları hatırlıyor musun?

.....

Şimdi her şey insana acayıpmiş geliyor.

Yakında, birbirlerinin dışkılarını yiyen kızlar (gırlis cup) "Vh" kanalında kendi çöpçatan şovlarına başlarlar.

YANI, ARTIK MEDENİ OLMAKLA İLGİLENMİYORSAK NİYE KENDİMİZE MEDENİYET DİYORUZ?

...

Ben gerçekten ölmeyi hak eden insanları öldürmek istiyorum.

Kimi öldürmeliyiz biliyor musun?

Kimi?

Rock yıldızını sıfatmış gibi kullananları. "Rock yıldızı park edişi". Veya her gün enerji içeceklerini tepesine dikenler gibi. "Ucu keskin", "Kapak olsun" veya "Uçuk" terimlerini kullananları.

Hayır, hayır, bekle. Bu sevdiğim birçok yemeği de kapsıyor.

.....

Kristal takanları veya kendine ruhani diyenleri.

Ve ya "namaste" diyenleri.

O ne?

Hipilerin Hindistanlılardan çaldığı selam şekli.

Hipiler. Anarşi tişörtleri satın alanlar.

"Adamım" lafını olumlu veya olumsuz yönler için kullananlar. Mesela

"Adamım, amma yapışkan çıktın." veya

"Adamımsın."

Gaza gelenler.

Veya "Oha oldum"lar.

Çak bir beşlik diyenler ve buna cevap verip çakanlar.

....

Benim programımda konuşma özgürlüğü kartını oynamana izin vermeyeceğim, tamam mı? Tamam mı?

Sana bir şey açıklayayım. **Sivil Hakları Koruma Örgütü**'nün konuşma özgürlüğümü savunmasındansa onu kaybetmeyi tercih ederim. Ve bir şey daha seni mankafa. Dikkatli dinle, **SHKÖ bir Amerika USA için El Kaide'den daha tehlikeli**. Reklamlardan sonra size açıklamak için cevap hakkı vereceğim.

.....

Para kazanmak için halk kitlelerine korku pompalayanlar.

Veya düpedüz kötü niyetli olanlar. Yani bizim kuralımız, tanımlanmamış medeniyetin, kültürel evrimine müdahale etmek yönünde olacak. Benim uymam lazım. Başım beni öldürüyor.

...

Baskı noktası. Şehvetli olmaya çalışmıyorum. Ve "Şehvetli" kelimesini kullananlar.

İğrenç.

.....

Frank konuşuyor..

Ben kim miyim?

Elbette. Bu şey kayıta mı?

432 YAZILAR

Adım Frank.

Ama bu önemli değil.

Asıl önemli soru siz kimsiniz?

AMERİKA ACIMASIZ VE VAHŞİ BİR YERE DÖNÜŞTÜ.

EN YÜZEYSELİ, EN APTALI, EN ACIMASIZI VE EN GÜRÜLTÜCÜYÜ ÖDÜLLENDİRİYORUZ.

AZICIK DAHİ TERBİYE DUYGUMUZ KALMADI.

UTANMA DUYGUMUZ KALMADI.

DOĞRU VE YANLIŞ AYRIMI YOK.

İNSANLARIN İÇİNDEKİLERİNİN, EN KÖTÜLERİNİ, ÖRNEK ALIP BUNLARI ÖVÜYORUZ.

PARA KAZANDIĞIMIZ MÜDDETÇE, YALAN SÖYLEMEK VE KORKU YAYMAK, YANLIŞ ŞEYLER DEĞİL. SLOGANLARLA HAREKET EDEN, MAİLLERLE KİN KUSAN, NEFRET TACİRLERİYLE DOLU BİR ÜLKEYE DÖNÜŞTÜK.

ŞEFKATİMİZİ KAYBETTİK.

RUHUMUZU KAYBETTİK.

SPOR VE EĞLENCE OLSUN DİYE, TOPLUMDAKİ EN ZAYIFI YAKALAYIP, ONU MASKARA EDİP GÜLERSEK NEYE DÖNÜŞMÜŞ OLURUZ?

ARAMIZDA YAŞAMAKTANSA ÖLÜMÜ TERCİH ETTİKLERİ BİR NOKTAYA İTENE KADAR MADARA ETTİĞİMİZDE?

KÖŞESİNDE KALAMAYAN YAZILARINDAN

SECULAR TEOKRASİ / Mehmed Bedri İNCETAHTACI

Siz kime Tanrı dersiniz?

Dört basit kelimenin oluşturduğu bu düz soru cümlesi, 17. yüzyıldan sonra sadece bireylere değil aynı zamanda devletlere de tevcih edilmeye başlandı. Çünkü devletler; insanların anladığı müteal bir Tanrı anlayışını terk etse de, yeni bir ideolojik anlayışla kendilerini düzenlemişlerdi.

17. yüzyıldan beri bu yeni bir teolojik anlayış tüm devletlerin; prensiplerini, hedeflerini, dostlarını ve düşmanlarını tesbit eder hale gelmiştir. Bu yeni hal, yani seküler teolojik anlayış sanıldığı gibi idarede sadece aklın egemenliğini oluşturmamış yine görünmeyen, tarif edilemeyen, bir gücün varlığını ve onun muhtevasını ve fakirlerini, idarecilerin aklından daha kıymetli ve vazgeçilmez bir unsur olarak yönetimin tüm kademelerinin üzerinde bir atmosfer oluşturmuştur.

İşte o tarihten itibaren var olan tüm dünya devletlerinin, yaptıklarını, ancak bir ulvi unsurun ne olduğunu tarif ederek anlayabiliriz. Bu durum dünün teolojik devletlerinin yaptıklarını izah etmekten daha zordur. Dün teolojik olduğu iddia edilen devletlerin ilham aldıkları kaynaklar belli olduğundan yaptıklarının izahı da bu ilham aracılığıyla kolaylaşmaktaydı.

Ancak bu gün akli ve bilgiyi temel hareket noktası olarak aldıklarını söyleyen devletlerin bunun ötesinde kabullendikleri tanrısal düşüncüyü, bu iki unsurdan üstün tutmaları, izahı mümkün olmayan bir uygulama anlayışını doğurmaktadır.

Dünya son 3 yüzyıldan beri (daha da yoğunlaşarak) bu sebeplerden oluşan kaosu yaşamaktadır. Seküler teolojik düzenlerin sorgulanma cihetindeyse tam bir boşluk yaşanmaktadır.

17. yüzyılın Fransa Kralı 14. Lois "Devlet benim" sözüyle tarihe geçmiştir ve bitmiştir. Ancak devletlerin "tanrı benim" anlayışı modern zamanlarda aynı güçlülükle devam etmektedir.

Her ne kadar "devletin kişiliğinin oluşumunda yurttaşların kimliği esastır" görüşü teorik olarak bazı devletlerde uygulanmasa da genel olarak böyle bir bireyin varlığından söz etmek de mümkün görünmemektedir. Şu anda dünyaya egemen olan atmosferin insanlarca maskesiz soluklanması imkânı hala mevcut değildir.

Yine teorik olarak "devletin kişiliğinin ortak bir kişilik olduğu, tüm yurttaşların, tüm ulusun yararını, esenliğini, özgürlüğünü, haklarını, güvenliği gözetmek üzere oluşan ve ulusal iradeyi yansıtan bir ortak kişilik olduğu söylenir.

Bu cümleler, çok büyük acılarla yaşanan insanlık dramının sonunda söylenmesi mecbur hale getirilen cümlelerdir. Ancak bunların tatbikatına engel olan varlığını tartıştırmayan sekular teokrasidir.

Tüm bu saltanatın zahirde çok güçlü görünmesi, heybeti, süreklilik arzemesi arkada gizlemiş oldukları örümcek ağının görün-memiş olmasındandır. İnsanlar "**Siz kime tanrı dersiniz?**" sualine bir an düşünerek cevap vermeyi başardıklarında, yeryüzünde eşi benzeri görülmemiş değişiklikler olacaktır. Değişikliğin yönünün ne tarafa olacağını bilmek için kâhin olmaya lüzum yok. Bununla birlikte değişikliğe ve onun muhtevasına da en çok inananları, secular teokrasiye iman edenler olduğunu söylemek de zor olmasa gerek. (s.36-37)

GİZLİ GÜNDEM

Partinin kapatılma süresince, çeşitli cihetlerden muhtelif görüşlerin serdedildiğini biliyoruz. Bunların her biri fikrin sahibi, ifade edildiği dönem ve hedefleri itibarıyla ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutulacak ve tarif edilen bu fikirlerin sahiplerini, gerek fert olarak ve gerekse de tüzel kişilik olarak yargılayacaktır.

Bu fikirlerin içerisinde lehte ve aleyhte istifade edilecek çok kıymetli değere haiz olanları vardır. Hatta

görüşümüze ters düşse de vatan için fayda hususiyetini ihtiva ettiğinden saygıyla dinleyip değerlendirdiklerimiz de vardır.

Ancak bir demeç var ki; hepsinin dışında tutmak gerekliliği vardır. Bu da bir nevi vicdani borçtur. Yüksek seviyeli bir işadamları derneğinin, yine yüksek seviyeli bir yöneticisi, partinin kapatılmasını onayladığını ve bunun gerekliliğini belirttikten sonra gerekçe olarak şu görüşü ileri sürmüştü. Çünkü RP'nin gizli bir gündemi vardır. Bu zata göre de bu gizli gündem tüm ülkeyi felakete götürecektir planlar ve bu plana göre de tesbit edilen projelerin hayata geçirilmelerinden ibaretti. Bu tür ifadelerle karşı mazlum konumda olanlar, bu demeci kınamak için iftira, yalan, kışkırtıcılık gibi değerlendirmeler yaparsa gizli gündemle toplanmadıklarını izah etmeye çalışırlar. Ancak bu yaklaşım bu ifadelerin hakkını vermez. Eğer gerçekten bu ifadelerle cevap vermek gerekirse ki; öylede yapılmalıydı, o zaman yapılması lazım gelen şey gizli gündem nedir ve kiminle olacaktır suallerinin cevabının verilmesidir.

Gizli gündem, ne siyaset bilimcilerinin, ne tarihçilerin ne de sosyologların yabancıları oldukları bir cümledir. Aslında biraz net bakılınca 3. yüzyıldan beri dünyanın görünen gündemin yerine gizli bir gündemle idare edildiğini görebiliriz. Gizli gündem beraberinden gizli hukuk anlayışı ve nihayet gizli iktisadi prensiplerin ülke ve uluslararası boyutlarda tatbikatını doğurmuştur.

Bilhassa 20. yüzyılın bu gizli hukuk, ahlak ve iktisat anlayışı, dünya savaşlarının çıkmasına büyük iktisadi buhranlara, korkunç açlık facialarına şiddetli ahlaki tefessüha gözyaşına, sürgüne, tek kelimeyle insanlık dramına sebep olmuştur.

Tüm bunları yapanlar sanmasın ki; dünyanın herhangi bir ülkesine toplanmış süpermen insanlardır. Bunlar tam aksine tüm ülkelerde örgütlenmiş ve her biri diğeriyle gizli gündemin tüm kurallarıyla bağlanmış ve nihayet kendi ülkesinin gündemine de talimat aldığı cihetin paralelinde bulunan özel gündeminin maddeleriyle egemen olmuş kişiler ve kuruluşlardır.

Bilhassa Asya ve Afrika ülkelerinde gizli gündemi olanlar, millilik vasfına haiz olmayanlardan oluşur ve onların kendi halklarıyla bitmeyen ve çıkara dayalı kavgaları vardır. Kavga ve gizli gündem birbirini tamamlayan iki unsurdur. Halklarıyla kavga yapmak zorunda olduklarından, gizli bir gündeme ve onun programına ihtiyaçları vardır. Bu gizli gündem de kavganın stratejisinin belirlendiği platformdur.

Gizli gündem sahiplerinin özelliklerini halkıyla kavgası olmayan ancak böyle olmakla itham edilenlerden ayırt etmek için maddeler halinde sıralamakta fayda mülhaza ediyoruz.

- a. Gizli gündemi olanların hayat referansları belli değildir.
- b. Demokrasiyi, hukuku, ahlakı ve ekonomik imkanları, bilinen prensiplerin dışında anlayarak ve yorumlayarak, kendi iç bünyelerinde ve harici dünyada farklı farklı kullanırlar.
- c. Akıbeti itibariyle suale muhatap olanların cevaplarında hep var olmuş ve olacaklardır. Suali mesajdan alarak aynen naklederek cevabın nasıl olacağını tahmin edebiliriz.

Güneş büzüldüğü zaman, yıldızlar kararır döküldüğü zaman, dağlar yürütüldüğü zaman, develer başı boş bırakıldığı zaman, vahşi hayvanlar bir araya toplandığı zaman, denizler kaynatıldığı zaman, nefisler çiftleştirildiği zaman ve

'Sorulduğu zaman o diri diri toprağa gömülen kıza: Hangi günah yüzünden öldürüldü diye.' (s.64-65)

BİR "AĞAÇLAR AYAKTA ÖLMEDİLER" MASALI

Ve gökyüzünün rahmeti sonunda cömertçe indi mahzun dağların eteklerine. Mazlum ağaçlar, uzun seneler süren kuraklıktan sonra, köklerinden gövdelerine yürüyen suların saadetiyle; dallarına ve gövdelerine inen baltanın; ne acısını hissettiler, ne de sesini duydular. Biliyorlardı ki sahip oldukları emniyet hissi, gaddarca baltalarını sallayanların sahip olduğu korku ve kaygılardan çok daha şiddetli ve kapsamlıydı. Hayatlarını korkularla geçirmeyi bir tarz olarak seçenlerin etraflarına /emniyet hissi duyanlara/ başka bir unsurla muhatap olmaları mümkün değildi.

Bünyelerince canavarca tahakküm eden korkuları, asla emarenin üstüne çıkamayan nefisleriyle birleşince, iblisin ideal diye vasfedeceği bir güce hakim/hadim oldular. Ağaçlara baltalarını gaddarca savuranlar. Ve üstünde yaşadıkları dağların ne eteklerine, ne de doruklarına güçlerinin egemenliğini göstermekten imtina ettiler. Deldiler, deştiler, yardılar, kazdılar eştiler, oydular. Korkularının sembolü olarak seçtiler bu fiilleri. Vurdular, kırdılar, kopardılar, parçaladılar. İşledikçe bu fiilleri güçleri arttı ve güçleri arttıkça da korkuları.

Korktular ve kaygılandılar, oymadık bir taş, kırmadık bir dal bıraktık mı diye?

Birbirlerine sordular eksik bir yer bıraktık mı diye? Sordular ve her sorunun içinde gizledikleri endişelerini iblisle paylaştılar. O uzattıkça ellerini onlara, bir büyük ağacı daha yıktılar ormanda. O iki elini uzattığındaysa da yaktılar.

Sonra fark ettiler güçlerinin sadece yıkmak, yakmak ve yok etmekten ibaret olmadığını.

Bir karanlık gecede fısıldadı kulaklarına iblis: Asıl maharetin bozmak olduğunu.

Bu fısıltı ve dinmeyen korkular, onlara bozmayı öğretti.

Herşeyi, olması gerekenin dışında bir hale sokmayı, en büyük uğraşları yaptılar.

Zirveleri eteklere çevirmeye başladılar.

Zehir kattılar toprağa, suya siyanür.

Yılanları ormana kral ilan ettiler ve yasakladılar ilkbaharı.

Persona non grata⁹² olarak ilan ettiler güneşi.

Yeis başlıklı yeni bir sözlük yazdırdılar iblise.

İçinde aslan, yürek, cesaret, bahar, tomurcuk, sevgi ve elbette emniyet kelimelerinin geçmediği bir sözlük. Yıkarken bozdular, bozarken yıktılar.

Ancak hep korktular.

Ve bir gün iblisin askerleri geldiler ve yeni bir gerçeği fısıldadılar kulaklarına. Tarif ettiler onlara korkunun ne olmadığını. Ürperdiler, sefilce ve birbirlerinin yüzüne baktılar. Korkunun ne olmadığını anlamak onlara dehşet veren bir bilgiydi.

Korkunun ne olmadığını anladıklarında, ne mahzun dağları ne mazlum ağaçları ve ne de onların aralarında dolaşanları asla korkutamadıklarını da anlamış oldular. Ne yakmak, ne yıkmak, ne delmek, ne de nihai fiilleri bozmak korkutmaya yetmemiştii muhataplarını. Korkmadıklarından dolayı da aynı safta yer almadılar onlarla.

Pirlerine, iblise, sordular bu halin sebebini. İblis uzun düşünmedi cevap için.

“Onlara emniyet hissi” diye bir anka kuşundan bahsetti. Ağaçlara baltalarını gaddarca savuranlar, bu kez anlamadılar iblisi. Ne emniyeti anladılar, ne de onu anlatmak için kullandığı mümini.

⁹² **Persona non grata**, Latince istenmeyen adam anlamında olup diplomatik bir terimdir. Çoğulu "personae non gratae" şeklindedir.

Viyana Konvansiyonu'na göre ev sahibi devlet hiçbir sebep göstermeden herhangi bir diplomatik görevliyi istenmeyen adam ilan edebilir. Böyle ilan edilen kişi istenmeyen farzedilir ve genellikle ülkesine geri çağrılır. Eğer geri çağrılmazsa ev sahibi devlet bu kişiyi diplomatik misyonun üyesi saymama hakkına sahiptir.

Diplomatik bağışıklık misyon üyelerini seviyesine bağlı olmak kaydıyla yasalardan korurken, Viyana Konvansiyonu'nun 41 ve 42. maddeleri bu kişileri buldukları ülkenin yasa ve düzenlemelerine saygı duymakla sorumlu tutar. Terim ayrıca diplomatların ajanlık yaptıklarından şüphenilmesi durumunda diplomatları kovmak için ve hoşnutsuzluk ifadesi olarak da kullanılır. "Tit-for-tat" olarak bilinen karşılıklı değişimlere örnek olarak ise Soğuk Savaş boyunca yapılanlar, günümüzde ise ABD ile Venezuela arasındaki değişimler gösterilebilir.

Ve gökyüzünün rahmeti sonunda cömertçe indi mahzun dağların, mazlum ağaçların ve onların arasındakilerin üzerine. Dağlar için indi. Ağaçlar için indi. Ve belki korkularından yıkanmak isterler diye ağaçlara gaddarca baltalarını savuranlar için indi. Ve iblis ıslanmamak için terk etti. Korkutamadığı dağları, ormanları ve onların etrafındakilerini. (s.70-73)

HASAT ZAMANI (Hikâye-Tahlil)

Hız. İsa, onların önünde başka bir mesel koyup dedi. Göklerin, melekutu, tarlasına iyi tohum eken bir adama benzer; fakat adamlar uyurken, onun düşmanı gelerek buğdayların arasına "delice" dikip gitti. Ve ekin büyüyüp semere verdiği zaman deliceler (ayrıkotları) görüldü. Ve ev sahibinin hizmetçileri gelip ona dediler:

"Efendi, sen tarlana iyi tohum ekmedin mi? Öyleyse ayrıkotları neden oldu?"

Ve hizmetçiler:

"Bunu bir düşman yapmıştır," dedi.

Hizmetçileri de ona:

"Öyleyse, ister misin gidip onları toplayalım?" dediler.

Fakat o dedi:

"Hayır, belki deliceleri toplarken, onlarla beraber buğdayı da sökersiniz. Hasada kadar bırakın, ikisi beraber büyüsün, hasat vaktinde ben orakçılara diyeceğim: Önce ayrıkotlarını toplayın ve yakmak için onları demet yapın, fakat buğdayı ambarına toplayın."

Matta 13124-30

Soru. Mesel nedir ki?

Cevap. Anne kuşun yemi ağzında çiğneyip yavrusuna takdiminde-ki, şefkat ve inceliğin, gerildiğinde kopması kaçınılmaz olan akla aynı dikkatle hakikatten bir demetin sunuluşudur.

S. Zaruret nedir? Yoksa ihtiyari mi?

C. Kendisi bizatihi bir mesel olan insanın; başka mesellere muhatap olması hayatı boyunca ayrılmadığı sığınağıdır.

S. Düşman nedir?

C. Şerrin içinde gizlenen hayır mı? Hayrın içinde gizlenen şer mi? olduğuna karar verilemeyen, bazen zahirde, bazen batında varlığı teftişle vazifelendirilmiş, bedbahtlığın ufkunda açılan bayrağın hamallığından azad edilemeyen, son anının hükmünün niteliği, öğretilen ilk andan beri bilinen, gerçekte sadece kendine yoldaş olanların mayın merkepliğini yapan zişuur bir teleftir.

S. Düşman neden delice eker?

C. Yıkılırken yıkmak, boğulurken boğmak, batarken batmak, inkarına öfkesini bir örtü gibi serenlerin mesleğidir. Düşman zişuur olsa da öfke onun bakan gözlerinin önünde bir gıvaşedir. Buğday bereketin ve geleceğin müjdesidir. Müjde sevinçtir. Sevinçse gönüllerdeki hayat hücrelerinin doğum sancısı. Buğdayın, ayrıkotları olmadan büyümesi düşmanın tahammül etmesine imkân olmayan bir durumdur.

Ayrıkotları ekmek, süfli bir intikam duygusunun yönlendirdiği bir fiildir. Düşman zişuur olsa da bu fiilin içinde, ayrıkotlarının da buğday için olduğunu anlayacak seviyede değildir.

S. Ekin büyümeden ayrıkotları neden görünmez?

C. Her şey zıddıyla ve zıddının cürmü kadar kairdir. Buğday tohumu delice tohumu kadardır. Kendi tohumunu görmeden başkasının tohumunu da göremezsin. Kendi başaklarını fark etsen de diğerlerinden ayıramazsınız. Ekin bir sürenin hitamını bekler. Zıuur olan düşman da kendine verilen izin ve kabiliyetle ayırkotlarının aynı sürenin hitamına kadar beklemesini murad eder de bu talebi ona hep veriler.

S. Hizmetçiler neden hayret ettiler?

C. Gerçeğin tek bir yüzü olduğunu sanmak, insanoğlunun tarihi yanılgısıdır. Uyanıkken olanların uykuda da aynen devam ettiğini düşünmek de aynı yanılgının devamıdır. Halbuki her zamanın kendine has egemenleri ve ricali vardır. Güneş'in ışıklarında yalnız buğday tohumlarının ekildiğini görenler, Güneş'in terkidiyar ettiğinde de tarlaya sadece buğday tohumu olduğunu düşünürler. Bu düşüncenin sağladığı güvencedir ki, onları düşmanın tarladaki ayak seslerinden de gafil kılmıştır. Hayretleri, oluşan tek düzey bir satıhta yol almak yerine belli aralıklarla ivme kazanarak, yeni zeminlere de uğramış olmasındandır.

S. Efendi, ayırkotlarının düşman tarafından ekildiğini hemen nasıl anladı?

C. Her fiil, failini tanıtır. Bu cümleyle ayırkotları ve onu eken düşmanın kastedildiği sanılmasın. Efendi, kendini ve kendi gibi buğday ekenleri bilmektedir. Bu bilgi onu bir sonuca götürür. Bu varılan sonuç; düşmanı tanımasa da ayırkotlarının kendine ve kendi gibi olanlara ait olmadığı gerçeğiyle kendini yüz yüze getirir.

S. Efendi, neden delicelerin hizmetçilerce toplanmasını arzu etmemiştir?

C. Toplamak tıpkı tarladaki gibi buğdayla ayırkotlarını beraber kılmaktır. Çünkü hasat vakti değildir. Hasat vakti buğdayın vaktidir. Ayırkotları için bir muayyen vakte ihtiyaç yoktur. Onlar hangi dönemde toplanırlarsa toplansınlar, sadece yakılmak için demet yapılacaklardır.

Ancak, hasat zamanında evvel veya hasat zamanında toplanan buğdayın akıbeti farklı olacaktır. Dolayısıyla haşata kadar beraberce beklemeleri herbirinin kendi akıbetinin tahakkuku için elzemdir.

Bu mesel ile ilgili daha nice sualler sorulabilir. Ancak gerek tevcih ettiğimiz suallerin ve gerekse de tevcih edilebilecek diğer suallerin tamamı bir başka soru içindedir. Bu soru Hz. İsa Efendimizin bu meseli insanların önüne hangi hedefe matuf olarak getirmiş olduğudur. Göklerin melekutunu arayan insanlar için elbette bu meselden alınacak nice ibretli dersler vardır. Ancak O'nun henüz daha yaşayıp yaşamadığına kanaat getiremeyen bir zihniyetin ve o zihniyeti adım adım takip edenlerin buğday ve ayırkotları arasında bir tercih yapma düşüncesi veya bir tercih yapma düşüncesi veya bir tercih yapabilme kabiliyeti içinde olduklarını söylemenin çok ciddi bir iddia olacağı kanaatini taşımaktayız. (s.84-87)

ALLAH KANUNUNA SADIKTIR

Uzun yıllar boyunca hep, bizi avutan şeylerin, doğru olduğuna inanarak hareket etmişizdir. Dolayısıyla, hep başarısız sonuçla karşılaştığımızda tam isabet ettiriyorduk ki ıskaladık, diyerek bir avuntudan diğer bir avuntuya intikal ettik/ettirildik.

İsabet etmemiz gereken konuları bir mesele olarak değil bir bilmece gibi görmeyi alışkanlık haline getirdik. Böylelikle bilmecelerin peşinde koşarken, meselelerin üzerimizden silindir gibi, gidip gelmesine ezilmiş toplumların hissiyatıyla değil de, avunmayı bir hayat tarzı olarak benimseyenlerin refleksleriyle müsbet tepkiler verdik.

Ölümünden birkaç gün evvel Renouvrier'in açık ve üslupla öğrencisine söyledikleri sadece felsefeyi ilgilendiren bir tesbit olmaktan öte, siyasi mekanizmanın aracılığıyla toplumca yaşadığımız avuntulu halimize de ışık tutmaktadır. Şimdi Renouvrier'i kendi zaviyemizden dinleyelim.

"Bunca yaş yaşa, bunca çalış, bütün iyi niyetiyle bir bilmecenin peşine düş, sonra bir de bak ki bilmece diye birşey yokmuş meğer ve asıl bilmece, bilmece diye bir şeyin olmayışı imiş. Gerçekte nedeni olmayan şeylerin

nedenini bulacağım diye bunca zahmete katlanmak, kafa patlatmak... Yok olmaz böyle şey. ben böyle bir şeye katlanamam, böyle bir şeye inanmak istemem."

Olup bitenlerin, mutlak hakikatten uzak kalanlarca bir bilmece gibi değerlendirmesine, farkına varılması gerekenin farkına varanlar tarafından şaşılacak bir şey değilmiş gibi değerlendirilmesi gerekirdi. Ancak bu gerekli olan tahakkuk etmedi. Farkına varılması gerekenin farkına varanlar da, hayatı (bir bilmece gibi görenlerle beraber) aynı uzaklıktan değerlendirmeye kalktılar. Bunu bilmediklerinden değil, bildikleri kendilerini rahatsız ettiği için yaptılar.

Oysa her şey üç kelimelik bir cümlenin medlulunda mevcuttu. Ve bu üç kelimelik cümle her dem, çeşitli şekilleriyle tekrarlanıyordu.

Avunmaktan kurtulmak, bilmeceyi terk etmek sadece "**Allah kanunlarına sadıktır**" hükmünü tasdikten ibaretti. Tüm iniş çıkışları, bu hükmü merkeze alarak tefsir edenlerin bilmececilerin elinde oyuncak olması mümkün müydü?

Ancak, kolay olduğu zannedilen, gerçekte kolay olana tercih edilince, Allah kendi kanununa yine sadık kaldı. Hayat onlar için zor olana doğru kolaylaştırıldı. Ve binlerce köşesi olan bir labirentte çıkış kapısını bulacakları günün avuntusuyla köşe kapmaca oynamaya devam ettiler.

İşte duyduğumuz tüm bu gürültüler, yükselen bu toz duman, sadece hangi köşeyi kimin kapacağı bilmeceğine cevap aranmasındandır. Oysa hangi köşede durulursa durulsun, çıkış kapısının uzaklığı hep aynı mesafededir. Çünkü Allah kendi kanunlarına her zaman sadıktır. (s.205-206)

Kaynak:

Mehmed Bedri İNCETAHTACI

Sırrın Çözümü-Cuma Dergisi, hzI: Halis MUTLU Sarmaşık Yayınları, İstanbul, 2000

ÖTEKİ LİDERLER ECEVİT'TEN FARKLI MI? –EMRE KONGAR

Sevgili okurlarım, aslında bugün, artık tümüyle dışa bağımlı hale gelen ülkemizde gelecekte neler olacağına ışık tutabilmek amacıyla, Amerikalıların Türkiye hakkındaki görüşlerini aktarmaya devam edecektim. (Herhalde geçen hafta aktardığım çözümlere uygun gelişmelerin neredeyse aynı gün gerçekleşmeye başlaması sizi bile şaşırtmıştır.)

Fakat olaylar o kadar hızlı gelişti ki, gözden kaçtığını düşündüğüm bir başka önemli konu üzerinde durmak gereksinmesini hissettim bugün.

Sevgili okurlarım, çoğu zaman bir toplumsal sevinç ya da bir toplumsal linç psikolojisi içinde kimi gerçekleri gözden geçiriyoruz.

Son günlerde de Ecevit'in siyasal liderliği, bir toplumsal linç psikolojisi içinde değerlendiriliyor ve bazı temel gerçekler gözden kaçırılıyor.

Ben Ecevit'in tartışılan liderlik modeline, “**feodal liderlik modeli**” diyorum.

Nedir feodal liderlik modeline yöneltilen eleştirilere konu olan özellikler?

Benmerkezcilik.

Bencilik.

Tekilcilik.

Tekelcilik.

Otoriterlik.

Otokratiklik. (zorba, despot, dikta)

Nedir bu feodal liderliğin göstergeleri olarak sunulan kişisel özellikler:

Arkadaşı yok. İkinci adamı yok.

Herkesi harcıyor.

Şimdi burada bir an duralım ve soralım:

Yukarda sıraladığım özellikler, şu anda siyaset sahnesinde uzun süredir egemen olan hangi liderde yok?

- Özal'ın yüzde otuzlardaki mirasını yüzde 13'e indiren ve rakipsiz genel başkan olarak yerinde oturan Yılmaz'da mı?
- Demirel'in yüzde otuzlara varan mirasını yüzde 12'ye indiren ve rakipsiz genel başkan olarak yerinde oturan Çiller'de mi?
- İnönü'nün yüzde yirmilerdeki mirasını yüzde 8.5'e indiren ve rakipsiz genel başkan olarak yerinde oturan Baykal'da mı?
- Yılmaz'ın, Çiller'in, Baykal'ın dostu var mı?
- Yılmaz'ın, Çiller'in, Baykal'ın ikinci adamları var mı?
- Yılmaz'ın, Çiller'in, Baykal'ın geçmişleri de bir politikacılar mezarlığını andırıyor mu?

Üstelik Ecevit'in, bütün bu liderlerden ayrıldığı çok önemli bir başka olumlu nokta var:

Bütün bu liderler, kendilerinden önceki liderlerin miraslarının üzerine çeşitli siyasal manevralarla oturmuşken, Ecevit, tüm örgütsel mirası reddetmiş, gitmiş, bir köşede kendi başına (eşiyle birlikte) dikilmiş,

"Ben bütün eski ilişkilerime ve eski örgüte karşıyım!" diyerek, bencil, benmerkezci, tekilci, tekelci, otoriter ve otokratik özelliklerini saklamadan, tam tersine bunları toplumun gözüne sokarak, yıllarca beklemiştir.

Ecevit'e oy verenlerin hepsi değil ama, partide onun yanına gidenlerin tümü, onun bu modelini bilerek, bu tutumunu onaylayarak tercihlerini yapmışlardır.

Tabii feodal liderlik modeli, güçlü bir bedensel ve zihinsel etkinlik kapasitesi gerektirdiği için, Ecevit'in sağlığı bozulup "**karizması**" hem gününü hem de geleceği kurtarmaya yetmeyince, model çökmüştür.

Bence kamuoyu, Ecevit'e saldırmayı bırakıp Ecevit'in feodal liderlik modelini uygulayan bütün liderlerin tutum ve davranışlarının temel belirleyicileri üzerinde odaklaşmalıdır.

Çünkü asıl tehlike oradadır.

Sorun aslında sadece feodal liderlik modeli de değildir.

Sorun çok daha temelde, feodal liderlik modelini destekleyen, besleyen, yağmacılık ve kişiliksizlik üzerine kurulu fırsatçı siyaset yapma biçimidir.

Bugünlerde ortaya çıkan "**Yeni oluşumcular**"a, hem kendi çıkarları hem de ülke menfaatleri açısından feodal liderlik modelinden uzak durmalarını önerir, son siyasal gelişmeleri irdeleyen meslektaşlarıma da, olaylara, biraz da bu açıdan bakmalarını tavsiye ederim. (s.332-334)

HEPİMİZ ZORUNLU OLARAK VAMPİRLEŞMEKTE MİYİZ?

Yamyamlıktan vampirliğe geçen insanlığın egemenliği için savaştan iki kabileden Batı Vampirleri Kabilesi, Doğu Vampirleri Kabilesi'ni mideye indiriverince, dünyadaki vampirlerarası dengeler değişti.

Türkiye'deki yerel vampirler de uzunca bir süre bocaladılar:

Vampirliklerini ve vampirleşme sürecini gizlemek için kullandıkları büyük tehlike, yani "**Doğu Vampirlerinin Komünist Cenneti ideolojisi**" çökünce, saklandıkları karanlığı sürdürmek bir an için çok zorlaşmış gibi geldi hepsine.

Fakat sonra bir de baktılar ki, artık herkes karanlığa alışmış.

Herkes birbirinin kanının tiryakisi olmuş.

Bütün siyasal liderler, en başta kendi ideolojik benzerlerinin kanını içerek büyümeye çalışıyor.

Onları gören halk da, küçük vampirler olarak, önce, kendilerine benzemeyenlerin değil, tam tersine kendilerine en çok benzeyenlerin kanını içmeye yöneliyor.

Ne de olsa kan benzerliği var.

Hani "**kan çekiyor**" derler ya, işte öyle.

Tabii evrensel mutasyon kurallarını en iyi bilen solcular ve bu arada onların bir alt grubunu oluşturan sosyal demokratlar, bu "**benzeşenlerin birbirlerinin kanlarını emmesinde**" başı çekiyor, önderlik ediyor.

Kısa bir süre sonra merkez sağ, dinci sağ ve ırkçı sağ da bu moda katılıyor.

Böylece zaten rakiplerin kanını içmeye dayanan vampirlik düzeni, bu kez, "**Benzeşenlerin kanı daha lezzetlidir**" sloganıyla topluma iyice yerleşiyor.

Doğu Vampirleri'nin çökmesi, Türkiye'deki kan emiciliği yavaşlatacağına, hızlandırıyor.

Çünkü karanlıkları sürdürmek için gerekli tehdidin kalkmakta olduğunu gören yerel vampirlerin en büyüğü telaşa kapılıyor ve başta kendi oğulları ve kızları olmak kaydıyla bütün aile bireylerinin ve yandaşlarının biraz daha çok kan içerek daha hızlı güçlenmeleri için harekete geçiyor.

Tabii onu gören öteki yerel vampir liderleri de kan içiciliklerini hızlandırıyorlar.

Özel kesimdeki, bürokrasideki ve medyadaki bazı yarasaların da normal vampirlikten, yerel vampir liderliğine hızlı terfileri bu döneme rastlar.

Batı Vampir Kabilesi'nin mutemet temsilcisi olarak kendisine ülke emanet edilen en büyük yerel vampir lideri, vampirleşme sürecini hızlandırmak için destek aramaktadır:

Amaç, içerde daha çok kan emerek, dışarı aktarılacak olan kanın miktarını çoğaltmak, böylece **Batı Vampir Kabilesi**'nin reisini tatmin ederek, yerel gücünü korumaktır.

Çünkü **dünyanın artık tek reisli bir vampirleşme dönemine girdiği herkes tarafından kabul edilmektedir.**

İşte 1945'ten beri süren vampirleşme sürecine, bu yerel vampir liderinin büyük katkılarıyla ülkemiz, siyasetiyle, medyasıyla, özel teşebbüsüyle, kamu kesimiyle önce birbirlerinin kanlarını emen, sonra da Batı Vampir Kabilesi tarafından kanlan emilen vampirlerin yaşadığı bir yer haline gelir.

Zaman zaman bu kan emme süreci o denli hızlanır ki, yerel vampirlerde emilecek kan kalmaz.

O zaman Batı Vampir Kabilesi yerel vampirlerin imdadına yetişir ve kan yapıcı plazma yardımında bulunur.

Dışardan gelen plazmayla yeniden kanlanan vampirler, birbirlerinin kanlarını emmeye devam eden böylece biriken kanlar yeniden Batı Vampir Kabilesi'ne verilir.

Yani Batı Vampir Kabilesi, kendine içilecek kan sağlamak için kanlarını emdiği bizim vampirlere, birbirlerinin kanlarını emebilmeleri için kan yapıcı plazma yardımı yapmaktadır.

Bir süre sonra, bizim vampirler, kurdukları kan içici düzenin, Batı Vampir Kabilesi'nden gelen plazma yardımı olmadan yaşayamayacağını fark ederler.

Artık, vampirleşmenin "**küresel**" zaferi bizim ülkede de ilan edilmiştir.

Kim, hangi lider, hangi parti, hangi kişi, hangi kurum iktidara gelirse gelsin, vampir düzeninin devamı için Batı Vampir Kabilesi'ne, onun dikte ettiği koşullara bağımlı olacaktır.

Önümüzdeki seçimlerde de, kim kazanırsa kazansın, zafer vampirlerindir!

Bana inanmıyorsanız, dünyadaki vampirleşme düzeylerini ölçen şeffaflık örgütünün, 1995'te zaten 27'inci sırada olan Türkiye'nin, 2002'de başarıyla 64'üncü sıraya yükseldiğine ilişkin raporuna bakın.

Ne Bülent Ecevit'in başbakanlığı, ne Kemal Derviş, ne de IMF'nin bankalar sistemine getirmek istediği yeni düzen vampirleşmeyi durdurmakta etkili olabildi.

Türkiye'deki kirlenme bütün sürüyor.

Transperancy International Örgütünün yayımladığı **Yolsuzluk Algılama Endeksi**'ne göre, Türkiye, rüşvet ve benzeri olayların oluşturduğu kirlilikte, başarıyla, geçen yıla göre on sıralık bir atlama yaparak, 64'üncülüğe sıçradı.

102 ülkeyi kapsayan listede, Türkiye'nin yeri, geçen yıl 3.6 puanla 54'üncü sıradaydı. Bu yıl puanı 3.2'ye düşen Türkiye, 64'üncü sıraya yükseldi!

Transperancy International'in endeksine göre, ülkelere, temizlik açısından, 10 üzerinden puan veriliyor.

En temiz ülke, 9.7 puanla Finlandiya olarak görünüyor. Amerika Birleşik Devletleri, 7.7 puanla 16'ıncı sırada yer alıyor.

Türkiye'nin yıllara göre puanlan ve sıralamadaki yeri şöyle:

1995	4.1	puan	27'inci sıra
1996	3.54	puan	33'üncü sıra
1997	3.21	puan	38'inci sıra

442 YAZILAR

1998	3.4	puan	54'üncü sıra
1999	3.6	puan	54'üncü sıra
2000	3.8	puan	50'inci sıra
2001	3.6	puan	54'üncü sıra
2002	3.2.	puan	64'üncü sıra

Transperancy International bu puanlamaları, her ülkedeki yabancı yatırımcılara uyguladığı anketler sonucunda belir-liyor.

Türkiye'deki temsilcisi Saydamlık Hareketi Derneği.

Derneğin başkanı **Erciş Kurtuluş**, yaptığı basın toplantısında, Türkiye'nin puanındaki düşüşte,

"Son yıllarda siyasi parti liderlerinin yolsuzlukla savaşmayı hedefleyen siyasetçi, bürokrat, savcı ve yargıçları korumak yerine, onları cezalandırma gibi bir tutumu tercih etmelerinin ve yolsuzluk olaylarına karışan üst düzey bürokratları korumak için her türlü çabayı göstermelerinin temel etken olduğunu söylemiş."

Sıralamaya göre Botswana, Namibya gibi Afrika ülkeleri, Kolombiya gibi uyuşturucu ticaretiyle ünlü bir ülke, Dominik Cumhuriyeti, Etiyopya, Mısır ve El Salvador gibi ülkeler bile Türkiye'den daha temiz görünüyor.

Tayland, Türkiye ile aynı sırada.

En son sıradaki beş ülke ise, Angola, Madagaskar, Paraguay, Nijerya ve Bangladeş.

Türkiye'de kısaca, rüşvet, yolsuzluk, hortumculuk ve benzeri adlarla anılan bu kirlenme, bütün iktidarlara karşı sürüyor. Bu nedenle, seçimlerde kim kazanırsa kazansın, zafer vampirlerindir! (s.347-350)

Kaynak:

Emre KONGAR, Demokrasi ve Vampirler, Remzi Kitabevi, İstanbul-2002

İçindekiler

MUHAMMEDÎ DUA (sallallâhü aleyhi ve sellem ve ala âlihî) [1]	5
NİYÂZÎ-İ MISRÎ ŞERH-İ NUTK-I YUNUS Yunus Emre Kuddise Sırruhu'l-Azîzin Muammalı Şiiri	16
THE SPECIAL RELATIONSHIP (2010) (ÖZEL İLİŞKİLER)	24
MEDYUM (2012) RED LIGHTS	32
KATARAKT ARTIK İLAÇLA TEDAVİ EDİLİYOR	35
GEORGE CARLİN: BACK İN TOWN YENİDEN ŞEHİRDE (1996)	39
BÜYÜKLERE SALDIRAN KALTABANLAR	48
LUCKY NUMBER SLEVİN Şanslı Slevin (2006).....	53
Y'AMAN AYRILIK	55
“YAYINLAR” GERÇEĞİ.....	58
“YAZAR”LIK GERÇEĞİ	60
BOŞ KONUŞMA	62
“İSMİNİ SAKLAYAN BİR SOKAK İTİ!” HAKKINDA	63
“KİTAP OKUMAK”TA GÖRÜNMEYENLER	66
ESKİ AHİ'TE.....	68
MUTLULUK	69
ÇOK OKUMANIN DÜŞÜNCEYE ZARARLARI HAKKINDA	70
MADDE ÖTESİ-İLM-İ LEDÜN	77
PHİLADELPHİA DENEYİ.....	80
FUZÛLÎ, RİND İLE ZÂHİD.....	88
RİND ile ZÂHİD	91
ERDEM BEYAZID	121
1939'da Maraş'ta doğdu. İlkokul ve Lise öğrenimini burada tamamladı. Yüksek öğrenimine 1959 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde başladı. Geçim zorluğu yüzünden 1961'de öğrenimini devam mecburiyeti olmayan Ankara Hukuk Fakültesine naklederek askere gitti. Askerliğini yedek subay öğretmen olarak Burdur İli, Yeşilova İlçesi, Çuvallı köyünde yaptı. Askerlik dönüşü fakülte değiştirerek yükseköğrenimini Ankara Üniversitesi DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamladı. Edebiyat öğretmenliği, kütüphane müdürlüğü yaptı. İstanbul Türk Musikîsi Devlet Konservatuari'nin kuruluşu sırasında genel sekreter olarak çalıştı. Daha sonra, Sanayi Bakanlığı İnsan Gücü Eğitim Dairesi Başkan Yardımcısı iken bu görevinden istifa suretiyle ayrılarak Akabe Yayınları'nın ve Maveria dergisinin yönetimini üstlendi. 1984'te Akabe A.Ş.'nin İstanbul'a taşınması kararı ile bu görevini devrederek yeniden memurluğa döndü. DPT'de sözleşmeli personel olarak çalışırken, 1987 Milletvekili seçimlerinde Anavatan Partisi'nden aday oldu. Kahramanmaraş'tan milletvekili seçildi. TBMM'nin 18. Dönem çalışmaları süresince Milli Eğitim ve Çevre Komisyonlarında görev aldı. 1991 seçimlerinde adaylığını koymadı, İstanbul'a yerleşti. Evli ve dört çocuk babasıdır.....	121

444 YAZILAR

Tok, kavgacı, destana yatkın bir üslûpta söylenmiş olan şiirlerinde ayrıca ince duyarlılıklar işlenmiştir. İslâmî ton bir “leit-motiv” halinde bütün şiirlerine yayılmıştır. Şiirleri Aç (K. Maraş), Çıkış (Ankara), Yeni İstiklâl, Büyük Doğu, Diriliş, Edebiyat, Maveria ve Yedi İklim dergilerinde yayınlanmıştır. Aldığı Ödüller: Risaleler; Türkiye Yazarlar Birliği 1988 Şiir Ödülü. İpek Yolundan Afganistan’a; TYB 1983 Gazetecilik Ödülü..... 121

ŞİİRLERİNDEN.....	121
BULDUM.....	121
ÖLÜM RİSALESİ.....	122
ÖNDEN GİDENLER İÇİN.....	127
DİRİLİŞ.....	132
VAKİTSİZ EZAN OKUYAN MÜEZZİN/ 06 HAZİRAN 2012.....	134
SAYIN BAŞBAKANIN DİKKATİNE / 01 MAYIS 2012.....	135
MAHMUT TOPTAŞ.....	136
BAŞBAKAN`IN SÖZÜNÜN TAKİPÇİSİYİZ/ Ali Rıza AKGÜN.....	137
YERYÜZÜNDEKİ SON AŞK (2011) -PERFECT SENSE-FİLM.....	139
BASINDA FİLM HAKKINDA ÇIKAN YAZILAR.....	141
TEK KURTULUŞ SEKS Mİ?/ 25 Ağustos 2011 Kerem AKÇA.....	141
TABİAT ANANIN İNSANLIĞA CEZASI/ Ali ERDEN/26 AĞUSTOS 2011.....	144
BU HAFTA BİRLİKTE BİR FİLM SEYREDECEĞİZ... /YERYÜZÜNDE SON AŞK.....	145
MEDYATİK KAMUOYU.....	147
GÖZ BOYAMA DOKTORLARI- WAG THE DOG.....	148
NİYÂZÎ-İ MISRÎ KADDESELLÂHÜ SIRRAHU`L AZÎZİN DİVANINDAN.....	150
DERDİ OLANLAR İÇİN.....	163
İSLÂM`I ALLAH KORUR.....	166
ÜZERİNDE ALLAH İSMİ YAZILI BULUNAN KÂĞITLAR.....	167
KADİR GECESİ PEYGAMBERLERİN RUHLARI.....	167
HAZRET-İ HADİCE İLE HAZRET-İ ÂİŞE VALİDEMİZDEN HANGİSİ DAHA ÜSTÜNDÜR?.....	167
DİRTY HARRY: KİRLİ HARRY AMERİKA`YA BAŞKAN OLURSA ŞAŞIRMAYIN.....	169
J. EDGAR (2011) -FİLM.....	170
BÜYÜK HAYVAN.....	171
TOPLUMSALIN GÜCÜ.....	172
METAXU.....	173
SİMONE WEİL.....	177
Hakkında.....	178
Kitaplarından.....	178

Kitapları	179
Simone Weil üzerine.....	179
Türkçede Simone Weil.....	179
Kaynak	179
SİMONE WEİL -ZORUNLULUK VE İTAAT	180
KOPMA	184
ICHİMEİ: HARA-KİRİ: BİR SAMURAYIN ÖLÜMÜ (2011).....	188
MİLLETİN BESLENMESİNE UZANAN ELLER	189
NÜKLEER ENERJİ YALANLARI	192
ÖZEL EMEKLİLİK SİGORTASI TUZAĞI.....	194
AMERİKAN KÜLTÜRÜNDE "BOK" SÖZCÜĞÜ.....	196
KÖSTEBEK	198
MAFYA DESTEKLİ DEVLET BAŞKANI	201
NE OLURSAN OL, LONDRA'YA KAÇ GEL!	203
YURT DIŞI YATIRIMLARINA SEVİNELİM Mİ?.....	205
BORSA VE AT YARIŞLARI	207
BUNLAR MI (Avrupa) BİZDEN ÜSTÜN?	209
ÇİLELİ İNSANLAR ÇİNGENELER.....	211
ÇOCUKLARIMIZA HANGİ DEMOKRASİYİ ÖĞRETECEĞİZ.....	213
KIYI BANKACILIĞI	216
KÂBE'YE BİR SALDIRI TEHDİDİ OLABİLİR Mİ?	218
2-DECCAL BİR ÖNSEZİ	220
"ÖLÜM"Ü ÖLDÜRMEK.....	225
ÖLÜM DÖRTLÜĞÜ	226
DOODSLAG (2012) (KASITSIZ CİNAYET)	227
THE HORSEMAN (2008) FİLM	230
GERÇEK TANRI'NIN MİTOLOJİK DÖNÜŞÜMÜ	231
HARFLERİN ESRARI- Kitab'ül İbriz	232
ZEUS BRONTON "Gürleyen Zeus"	232
YONGSEONEUN EUPDA- Merhamet Yok (2010) FİLM.....	235
PEYÂM-I SABAH TEFRİKALARINDA "SONUN BAŞLANGICI"NI GÖRMEK	238
ABDÜLHAMİD'İN RÜYASI VE 31 MART VAK'ASI.....	238
GECELİK KAVUĞU HİKÂYESİ	238
YENİ OSMANLILAR.....	239

446 YAZILAR

MUSTAFA FAZIL PAŞA, YENİ OSMANLILAR'A VERMEKTE OLDUĞU PARAYI KESİYOR.....	239
THE INTERNATIONAL -ULUSLARARASI (2009) FİLM	241
ZEUS'UN TANRILARI.....	246
“İYİLİK YOLUNDA” ALDANMAK.....	247
NEZİH UZEL	248
“CANAVAR SAHİBİNİ YEDİ” İSMİYLE TOPLANMIŞ BİR KAÇ YAZISINDAN.....	249
ÖNSÖZ	249
CANAVAR SAHİBİNİ YEDİ	250
SİSTEM ŞEYTAN ÜRETİYOR	251
SUÇLU DOĞANLAR GEZEGENİ	252
TEK TARAFLI SAVAŞ	253
TERÖR LİDERİNİ BULDU	254
SAVAŞIN YENİ ADI.....	255
BUSH TERÖRİST OLDU	256
TERÖR İÇİNDE TERÖR	257
ŞİDDET İHANETTEN DOĞAR.....	258
DAĞIN ADI ÖLÜM	259
BÜYÜK BABYLON ÇÖKÜYOR	260
ÖLÜM SATAN TÛCCARLAR	261
BASKINCI GENERAL KONUŞTU.....	262
KİMİN ADI BARBAR?	263
SAVAŞ POLİTİKANIN DEVAMIDIR.....	264
ŞEREFLİ MEZAR'IN ÖLÜLERİ.....	265
TONY RÜŞVET YEDİ.....	266
TERÖRİST TERÖRİSTİ SEVMEZ.....	267
CANAVAR SAHİBİNİ ARIYOR	268
RAY KURZWEIL'DEN TEKNOLOJİ BİZİ NASIL ETKİLİYECEK (KASIM 2006)	270
ÖNÜMÜZDEKİ TEKİLLİK İÇİN ÜNİVERSİTE (Haziran 2009)	276
KONGEN AV BASTØY (2010) FİLM	279
DEVLET DESTEKLİ SANAL TERÖRİZM	280
TÛRKİYE'NİN SURİYE İKİLEMİ.....	284
“BATMAK İÇİN ÇOK BÜYÜK” YAKLAŞIMI ÛLKELERİ ESİR ALIYOR.....	285
BİLİNÇDİŞİ VE ÖZGÜN SANATKÂRIN YARATICI GÜCÜ.....	289
BİLİNÇ VE BİLİNÇDİŞİ	289

DÜŞ (MÜ) GERÇEK Mİ?	292
YARATICI (Sanatkâr-Özgün) İNSAN	294
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BAKAN Necip Fazıl KISAKÜREK YAZILARI	300
FİKİR ÖFKESİ.....	300
SAMANDAN ADAMA HİTAP	300
BU SES.....	301
MAHKÛM DOĞUŞLAR.....	301
SİSTEM	302
BİR SINIF	303
BUNLAR ODUR!	304
DETACHMENT (KOPMA) -2011-FİLM.....	305
“PROJECT DEMOCRACY” İÇİNDE “ULUSLARARASI DİN HÜRRİYETİ” SENARYOSU	309
Din Hürriyeti Senaryosunun Yasallaştırılması.....	310
Başkan, İstanbul’dan Dini Liderle Görüşüyor	311
Din ve Mezhep Temsilcileri Komitede	312
Al-Marayati Türkiye Cumhuriyeti’ne Karşı	313
Siyasilerin Gerisinde Kalan Türkiye.....	314
ABD’NİN VE AB’NİN ORTADOĞU VE TÜRKİYE İSLAM POLİTİKASI	318
03 Eylül 2006 /Mustafa Peköz	318
İKİNCİ BİN YILIN YENİLEYİCİSİ - İMAM RABBANİ AHMED FÂRUK SERHİNDİ	332
Serhind	332
Bulunduğu Yer	332
Tarihî Ehemmiyeti	332
Diğer Hususiyetleri	332
Şimdiki Demir Yolu İstasyonu Ve Pazar Yeri	332
Hind Pakistan Bölünmesinden Önce Ve Sonra	332
İsmi Şerifleri.....	333
Nesepleri	333
Ailesinin Hususiyetleri	333
Doğumdan Önce.....	334
Anneleri	334
İmam Rabbânî Hakkında Eski Büyüklerin Bildirdikleri	334
Doğumları	334
Çocukluk Çağı.....	335

448 YAZILAR

İnayetler ve Bereketler	335
Oruca, Namaza ve Teheccüd Namazına Bağlılık.....	335
Eğitim ve Öğretim.....	335
İleri Gelen Şahıslar ve Hükümdarlarla Görüşmeleri	336
Evlenmeleri.....	336
Saâdetli Hanım	336
Muhterem Pederlerinin Vefatı	336
Nakşibendî Silsilesi.....	337
Dehli Yolculuğu.....	337
Şeyh Hoca Bâkîy Billâh'ın Şerh-i Ahvâli.....	338
İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sânî'nin Serhind'e Geri Dönmeleri:.....	340
Müceddidlik.....	340
İkinci Bin Yılın Yenilenmesi İmtiyazı.....	340
Kâ'be-i Şerifin Mülakatı	340
İmam Rabbânî'nin Mürşidi Nazarındaki Değeri.....	341
İmam Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sânî'nin Lâhor'u Teşrif Buyurmaları.....	341
Şeyh Bâkîy Billâh'ın Vefatı	342
Muhalefet.....	342
Diyalogcu Pâdişâh Ekber Şah.....	342
Cihangir.....	343
Pâdişahın Ordusu İçinde Tebliğ ve Nasihat	344
Düşmanın Hazırlıkları.....	345
Pâdişah'ın İmam Rabbânî'yi Huzuruna Çağırması	345
Mehabet Han'ın Pâdişâh İle Savaşa Girişmesi.....	346
Pâdişah'ın Kızıp Hiddetlenmesi.....	346
Şehzade Hürrem'in Gönderdiği Haber	346
İmam Rabbânî, Mehabet Han ve Arkadşlarına Yol Gösteriyor.....	346
Pâdişah'ın Salıverilmesi	346
İmam Rabbânî'nin Serbest Bırakılmaları	347
İmam Rabbânî'nin Pâdişah'a Şartları.....	347
Şah Cihanın Pâdişah'a Karşı Gelmesi	347
Saltanat ve Saray Emirleri Hân-i Hânân.....	348
Hân i A'zam.....	348
Müftî Sadr i Cihan.....	349

Hân-i Cihan	349
Kılıç Han	349
Ekber İlhadının (Dinsizlik) Temizlenmesi	350
Yenileme ve Himaye (Kayyum Olmak)	350
İmam Rabbânî'nin Yüce Kemâlâtı.....	351
Öğrettikleri	352
Resûlüllah Sallallâhü Aleyhi Ve Sellem'e İtaat	353
Kâmil Şeyh'in Hizmetinde, Sohbetinde Bulunmak	353
Allah Muhabbeti, Allah Sevgisi Beslemek.....	353
Farz İle Nafilenin Farkı	353
Amelsiz Âlimler	354
Rızâ-i İlâhî'ye Razi Olmak	354
Resûlüllâh'a Tabî Olmak (Uymak).....	355
Ramazan Ayının Fazileti.....	355
Dünya ve Dünyaya Bağlı Bulunanlar.....	355
Sahabe-i Kiram Rıdvanüllahi Aleyhim.....	355
Zekât ve Şâire Hakkında	355
Dünya'nın Hakikati.....	355
Servet Sahiblerinin Tevâzuları Hakkında	356
Allah'ın Kullarına İyilik Etmek	356
Arifler (Hâcegân) ın Yolu.....	357
Gençlikte Tevbe.....	357
Allahü Teâlâ'nın iyi Kullarını Ziyaret Etme Âdabı.....	357
Ölülere Yardım.....	357
Nakş-i Bendiyye Tarîkatinin Özelliği	357
Yolun İyisi.....	357
Rüya Âlemi Meseleleri.....	357
Akidelerin Doğruluğu Hakkında.....	358
Dünyaya Bağlanmak ve Ona Sevgi Beslemek Günahdır	358
Dünya Rahatı, Dünyanın Tadını Çıkarmak Âhireti Bozar	358
Farzları Edâ Eylemek.....	358
Müceddid Ne Demektir?	358
Resul-i Zîşân Sallallâhü Aleyhi ve Sellem Hakkında:	358
Hak Teâlâ'yı Ziyaret	358

450 YAZILAR

NAMAZIN FAZİLETİ	359
Zikir ve Fikir.....	359
İki Şeyin Ehemmiyeti	359
Nasihat.....	359
Kelime-i Tayyibe (Tevhid)in Bereketleri	359
Evliyâullah (Allah Velîleri) ve Günah.....	360
Günah ve Tevbe.....	360
Namazı Doğru Dürüst, Sahih Tarzda Edâ Eylemek	360
Teheccüd Namazı Hakkında	360
Helâlinden Yemek.....	361
Nafile İbâdetler.....	361
Hakka Hukuka Dikkat.....	361
Veliyyullah	361
Zikir Hakkında Te'kîd.....	361
Ashabı Kiram Arasındaki Anlaşmazlıklar ve Savaşlara Dâir	362
İstiğfâr'da Bulunmak.....	362
İstiğfar için	362
Zekât Hakkında	362
Ramazan Ayı Hakkında	362
Hacc	362
Gerekli Nasihatler	363
Bey'atten Maksat.....	363
Kur'ân î Kerîm Âdabı	364
Müstehâb Amellere Dikkat.....	364
KERAMETLER	364
Hazret-i Gavs-i A'zamin Görünmeleri	364
Kimyâğâr'in Mürîd Olması	365
Müceddid-i Elf-i Sâni'nin İmdâd Etmesi.....	365
Aslandan Kurtulma	365
Cüzzam Hastalığından Kurtarma	365
Rahmet Yağmuru.....	365
Ayıplamaktan Tevbe Etme.....	365
Yangını Haber Vermeleri	366
Serdarlık (Kumandanlık) Fermanı Almak	366

Kardeşinin Vefat Haberi.....	366
Yağmur Yağmaması	366
Yıkılan Duvar	366
Sağlam Binanın Çökmesi.....	367
Bozgun	367
İbrâhîmî Velilik.....	367
İmandan Küfre - Küfürden İmana	367
Ölünün Kalbinin Yeniden Atması	367
Hasta Hemen İyileşti.....	367
Vefatlarını Daha önce Haber Vermeleri	368
Kâfirlerin Müslüman Olmaları	368
Hastalara Şifâ.....	368
Bereketler	368
Hacc'dan Mahrum Kalan Kimse.....	368
Oğlan Çocuk Doğacağını Bildirmeleri	368
Mezarın Genişletilmesi.....	368
MÜKÂŞEFELERİ	368
İbâdetleri ve Alışkanlıkları	369
Elbiseleri	371
Hilyeleri.....	372
Çocukları.....	372
TELÎFÂTİ (ESERLERİ) :	372
İslâmiyyete Hizmetlerini İtiraf Edenler	373
Dünyadan Göç Etmeleri Vasiyetleri.....	373
Vefat	374
Gasil ve Kefenleme	374
Cenaze Namazı ve Lahd.....	374
Vefatlarından Sonra.....	374
BOŞ SAYFA	376
LOKANTA ESRARI-ÖMER SEYFETTİN	377
AGARTA EFSANESİNİN KAYNAĞI SİRK CANBAZI HELENA Şu meşhur 'Agarta' konusuna girelim mi? Hani seni Ergenekon zanlısı durumuna sokan meşhur efsane.	386
ERKEK – KADIN - ZAMAN	391
ERKEK VE KADIN	391

452 YAZILAR

ZAMAN	394
NEO-ORYANTALİZM VE AMERİKAN İSLÂM'I.....	397
500 DİN ADAMI ABD'DE NE YAPACAK?	397
TAHRİR VAZİFELERİ III-İSMET ÖZEL.....	399
İKİ ÖLÜM İKİ HAYAT.....	399
ÖLÜMLE ARAMIZDA	401
RASÛLÜLLAH SALLALLÂHÜ ALEYHİ VE SELLEMİ, MÜSLÜMANLAR NİYE KISKANIYOR?.....	403
BU MEYDAN'DA YAŞAR KAPLAN VARDI	407
Yaşar KAPLAN YAZILARINDAN	409
İDEOTERAPİ	409
ATEİST MANTIĞIN KRİTİĞİ	410
TORİNO ATI (2011) A TORİNÓI LÓ	412
PARADISE OR OBLIVION [Kurtuluş ya da Yokoluş (2012)] BELGESEL	416
GOD BLESS AMERİCA "TANRI AMERİKA'YI KORUSUN" (2011) FİLM	427
KÖŞESİNDE KALAMAYAN YAZILARINDAN.....	433
SECULAR TEOKRASİ / Mehmed Bedri İNCETAHTACI	433
GİZLİ GÜNDEM	433
BİR "AĞAÇLAR AYAKTA ÖLMEDİLER" MASALI	434
HASAT ZAMANI (Hikâye-Tahlil).....	436
ALLAH KANUNUNA SADIKTIR	437
ÖTEKİ LİDERLER ECEVİT'TEN FARKLI MI? –EMRE KONGAR	439
HEPİMİZ ZORUNLU OLARAK VAMPİRLEŞMEKTE MİYİZ?	440